

ANJOU-OKLT.
DOC. HUNG. ANDEG.
XXX.

**DOCUMENTA RES HUNGARICAS
TEMPORE REGUM ANDEGAVENSIIUM
ILLUSTRANTIA
1301–1387**

Fundavit

JULIUS KRISTÓ

Praeside

TIBURTIO ALMÁSI

Adiuvantibus

**LADISLAO BLAZOVICH
GEISA ÉRSZEGI
FRANCISCO MAKK
FRANCISCO PITI**

BUDAPESTINI–SZEGEDINI

**ANJOU-KORI
OKLEVÉLTÁR
XXX.
1346**

Szerkesztette

PITI FERENC

BUDAPEST–SZEGED
2014

Lektorálta

WEISZ BOGLÁRKA

A kötet megjelenését az
MTA Támogatott Kutatócsoportok Irodája
tette lehetővé.

ISBN 978 963 481 852 8 Ö

ISBN 978 963 306 335 4

INDEX ABBREVIATIONUM
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

1. Archiva, libri, periodica

Levéltárak, könyvek, folyóiratok

- Abaffy-Dancs-Hanvay = Ila Bálint–Borsa Iván: Az Abaffy család levéltára 1247–1515. A Dancs család levéltára 1232–1525. A Hanvay család levéltára 1216–1525. Bp., 1993.
- Acta Bosnae = Eusebius Fermentžin: Acta Bosnae, potissimum ecclesiastica cum insertis editorum documentorum regestis ab anno 925 usque ad annum 1752. Zagrabiae, 1892.
- Acta Clementis VI. = Aloysius L. Täutu: Acta Clementis PP. VI. Vatican, 1960.
- AHA. = Arhiv Hrvatske Akademije. Zagreb (Zágráb).
- AIR. = Arhiva Istorica a României. I. București, 2004.
- AL. = Akadémiai Levéltár. Cluj-Napoca (Kolozsvár).
- AM. = Archiv mesta.
- AMB. Inventár = Archiv mesta Bratislavy. Inventár stredovekých listín, listov a iných príbuzných písomností. Praha, 1956.
- Anjou-oklt. = Anjou-kori oklevéltár. Documenta res Hungaricas tempore regum Andegavensium illustrantia. Bp.–Szeged, 1990–.
- AO. = Nagy Imre–Tasnádi Nagy Gyula: Anjoukori Okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis. I–VII. Bp., 1878–1920.
- Apponyi = A Pécz nemzetség Apponyi ágának az Apponyi grófok családi levéltárában őrizett oklevelei. I. 1241–1526. Bp., 1906.
- ASV. = Archivio Segreto Vaticano.
- Ba. = Batthyaneum. Alba Iulia (Gyulafehérvár).
- Bakács, Pest m. = Bakács István: Iratok Pest megye történetéhez. Oklevélregeszták 1002–1437. Bp., 1982.
- Balogh, Varadinum = Balogh Jolán: Varadinum. Várad vára. II. Művészettörténeti füzetek. 13/2. Bp., 1982.
- Bánffy = Varjú Elemér–Iványi Béla: Oklevéltár a Tomaj nemzetségbeli losonczy Bánffy család történetéhez. I–II. Bp., 1908–1928.
- Bártfai Szabó, Óbuda = Bártfai Szabó László: Óbuda egyházi intézményei a középkorban. Bp., 1935.
- Bártfai Szabó, Széchenyi = Bártfai Szabó László: A sárvár-felsővidéki gróf Széchenyi család története. I. Bp., 1911.
- BAZML. = Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár. Miskolc.
- Békés II. = Haan Lajos–Zsilinszky Mihály: Békésmegyei oklevéltár számos, hazánk beltörténetére vonatkozó adatokkal. Bp., 1877.
- BFL. = Bencés Főapátsági Levéltár. Pannonhalma.
- Bgl. = Hans Wagner–Irmtraut Lindeck-Pozza et alii: Urkundenbuch des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete der Komitate Wieselburg, Ödenburg und Eisenburg. I–V. Graz–Köln–Wien, 1955–1999.

- Blagay = Thallóczy Lajos–Barabás Samu: A Blagay-család oklevéltára. Codex diplomaticus comitum de Blagay. Bp., 1897.
- BLÉ. = Borsodi Levéltári Évkönyv. Miskolc, 1977–.
- Bónis, SZR. = Bónis György: Szentszéki regeszták. Iratok az egyházi bíráskodás történetéhez a középkori Magyarországon. Szerk. Balogh Elemér. Szeged, 1997.
- Bp. III. = Kumorovitz L. Bernát: Budapest történetének okleveles emlékei. III. (1382–1439) Bp., 1987.
- Bull. Pol. = Irena Sulkowska-Kuraś–Stanisław Kuraś: Bullarium Poloniae. I. 1000–1342. Romae, 1982.; II. 1342–1378. Romae, 1985.
- Densușianu = Nic. Densușianu–Eudoxiu de Hurmuzaki: Documente privitoare la istoria Românilor. I/1–2. București, 1887–1890.
- Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. = E. Déprez–G. Mollat: Clément VI. (1342–1352) Lettres closes, patentes et curiales rapportant a la France. I–III. Paris, 1901–1959.
- Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. = E. Déprez–G. Mollat: Clément VI. (1342–1352) Lettres closes, patentes et curiales intéressant les pays autres que la France. Paris, 1960.
- Df. = Magyar Országos Levéltár, Diplomatikai Fényképgyűjtemény. Bp.
- DI. = Magyar Országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár. Bp.
- Doc. Trans. = Documente privind istoria României. Documenta Romaniae historica. Veacul XIV. C. Transilvania. I–XII. București, 1953–1985.
- Doc. Val. = Antonius Fekete Nagy–Ladislaus Makkai: Documenta historiam Valachorum in Hungaria illustrantia usque ad annum 1400 p. Christum. Bp., 1941.
- Dreska G., Pannonhalmi konvent I. = Dreska Gábor: A pannonhalmi konvent hiteleshelyi működésének oklevéltára I. (1244–1398) Győr, 2007.
- Engel, Arch. = Engel Pál: Magyar középkori adattár. Archontológia rész. CD-ROM. Bp., 2001.
- Engel, Gen. = Engel Pál: Magyar középkori adattár. Genealógia rész. CD-ROM. Bp., 2001.
- EPL. = Esztergomi Prímási Levéltár.
- Erd. Múz. = Erdélyi Múzeum. Kolozsvár, 1874–1946., 1991–.
- Erdélyi Okm. = Jakó Zsigmond–W. Kovács András–Hegyi Géza: Erdélyi okmánytár. I–III. Bp., 1997–2009.
- Érszegi = Érszegi Géza: Eredeti pápai oklevelek Magyarországon. Bp., 1989. (kézirat az MTA Kvt.-ban)
- F. = Georgius Fejér: Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis. I–XI. Budae, 1829–1844.
- Fejérm. Szfv. Évk. = A Fejérmegyei és Székesfehérvár Városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve. Székesfehérvár, 1885–1893.

- Fenyvesi, Tolna = Fenyvesi László: Tolna megye középkori történetéhez kapcsolódó oklevelek regesztái. Szekszárd, 2000.
- FML. = Fejér Megyei Levéltár. Székesfehérvár.
- Frangepán = Thallóczy Lajos–Barabás Samu: Codex diplomaticus comitum de Frangepanibus. A Frangepán család oklevéltára. I–II. 1135–1527. Bp., 1910–1913.
- Gy. = Györffy György: Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. I–IV. Bp., 1963–1998.
- GYKOL. = Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára.
- GYMSML. = Győr-Moson-Sopron Megyei Levéltár.
- Halász É., Szlavón = Halász Éva: A szlavón hercegek és bánok 14. századi oklevéladó tevékenysége (1323–1381). PhD-értekezés. Bp., 2008.
- Házi = Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. I. rész 1–7., II. rész 1–6. Sopron, 1921–1943.
- HBML. = Hajdú-Bihar Megyei Levéltár. Debrecen.
- HDA. = Hrvatski Državni Archiv. Zagreb (Zágráb).
- Herpay, Debrecen = Herpay Gábor: Debrecen szab. kir. város levéltára diplomagyűjteményének regesztái. Debrecen, 1916.
- HHStA. = Haus-, Hof- und Staatsarchiv. Wien (Bécs).
- Historijski Zbornik. Zagreb, 1948–.
- HML. = Heves Megyei Levéltár. Eger.
- HO. = Hazai okmánytár. Codex diplomaticus patrius. I–VIII. Győr–Bp., 1865–1891.
- HOKl. = Hazai oklevéltár 1234–1536. Bp., 1879.
- Horváth, Galgamente = Horváth Lajos: A Galgamente történetének írott forrásai 1526-ig. Aszód, 1980.
- Inventarium = Inventarium privilegiorum omnium et singularum domorum Ordinis Heremitarum Sancti Pauli Primi Heremitaе. Kézirat 1522. Egyetemi Könyvtár, Bp. Kézirattár. Ab 115.
- Iványi, Eperjes = Iványi Béla: Eperjes szabad királyi város levéltára. Archivum liberae regiaeque civitatis Eperjes. 1245–1526. Szeged, 1931.
- Iványi, Teleki = Iványi Béla: A római szent birodalmi széki gróf Teleki család gyömrői levéltára. Archivum Gyömröense gentis comitum Teleki de Szék. Szeged, 1931.
- JNSZ = Benedek Gyula–Zádorné Zsoldos Mária: Jász-Nagykun-Szolnok megyei oklevelek 1075–1526. Szolnok, 1998.
- Juck = L'ubomir Juck: Výsady miest a mestečiek na Slovensku I. 1238–1350. Bratislava, 1984.
- Juhász, Aradi reg. = Juhász Kálmán: Egy dél-alföldi hiteleshely kiadványai. Aradi regeszták 1229–1552. Gyula, 1962.
- Juhász, Csanádi székeskápt. = Juhász Kálmán: A csanádi székeskáptalan a középkorban 1030–1552. Makó, 1941.

- Kállay = A nagykállói Kállay-család levéltára. I–II. Bp., 1943.
- Karácsonyi, Die ersten Lónyay = Karácsonyi János: Die ersten Lónyay. Pozsony, 1912.
- Karácsonyi, HH. = Karácsonyi János: A hamis, hibáskeltű és keltezetlen oklevelek jegyzéke 1400-ig. Szeged, 1988.
- Károlyi = Géresi Kálmán: A nagy-károlyi gróf Károlyi család oklevéltára. Codex diplomaticus comitum Károlyi de Nagy-Károly. I–V. Bp., 1882–1897.
- Katona, Hist. Crit. = Stephanus Katona: Historia critica regum Hungariae. Pestini–Budae, 1779–1817.
- KEML. = Komárom-Esztergom Megyei Levéltár. Esztergom.
- KKOL. = Kolozsmonostori Konvent Országos Levéltára.
- Klicman = L. Klicman: Monumenta Vaticana res gestas Bohemiae illustrantia. I–V. Praeae, 1903–1905.
- Kodeks Wielkop. = Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski. II. Poznań, 1878.
- Kóta = Kóta Péter: Regeszták a vasvári káptalan levéltárának okleveleiről (1130) 1212–1526. Középkori oklevelek Vas megyei levéltárakban I. Vas megyei levéltári füzetek 8. Szombathely, 1997.
- Kőfalvi T., Pécsváradi konvent = A pécsváradi konvent hiteleshelyi oklevéltára 1254–1526. Szerkesztette és a bevezető tanulmányt írta Kőfalvi Tamás. Szeged, 2006.
- Krassó = Pesty Frigyes: Krassó vármegye története. III–IV. Oklevéltár. Bp., 1882–1883.
- Kristó, Békés = Kristó Gyula: Békés megye a honfoglalástól a törökvilág végéig. Békéscsaba, 1981.
- Kub. = Kubinyi Ferencz: Oklevelek hontvármegyei magánlevéltárakból. Diplomatarium Hontense. I. Bp., 1888.
- Lederer = Lederer Emma (szerk.): Szöveggyűjtemény Magyarország történetének tanulmányozásához. I. Bp., 1964.
- Lelesz I. = C. Tóth Norbert: A leleszi konvent országos levéltárában lévő Acta anni sorozatának oklevelei. I. közlemény. 1387–1399. A nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve 47 (2006) 235–343.
- Levéltárak – Kincstárak = Levéltárak – Kincstárak. Források Magyarország levéltáraiból. (1000–1686.) Közreadja Blazovich László, Érszegi Géza, Turbuly Éva. Budapest–Szeged, 1998.
- Ljubić = S. Ljubić: Listine o odnosajih izmedju južnoga slavenstva i mletačke republike. I–V. (960–1527) Zagreb, 1868–1875.
- LK. = Levéltári Közlemények. Bp., 1923–.
- Lucius = J. Lucius: De regno Dalmatiae et Croatiae libri sex. Amsterdami, 1676.
- Makkai–Mezey = Makkai László–Mezey László: Árpád-kori és Anjou-kori levelek, XI–XIV. század. Bp., 1960.

- Máramaros = Apsai Mihályi János: Máramarosi diplomák a XIV. és XV. századból. Máramaros-Sziget, 1900.
- Mon. Pol. Vat. = Monumenta Poloniae Vaticana. I–IV. Cracoviae, 1913–1914.
- Mon. Vat. Slov. III/2. = Monumenta Vaticana Slovacie. Tomus III. Registra Vaticana ex actis Clementis papae VI. res gestas Slovacas illustrantia. Vol. 2. (1342–1352) Ad edendum praeparavit Miloš Marek. Trnavae–Romae, 2010.
- Mons Sacer = Mons Sacer 996–1996. Pannonhalma 1000 éve. I. Szerk.: Takács Imre. Pannonhalma, 1996.
- MTA. Kvt. = Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára. Kézirattár. Bp.
- MTT. = Magyar Történelmi Tár. Pest–Bp., 1855–1934.
- Műv. Tört. Ért. = Művészettörténeti Értesítő. Bp., 1952–.
- NK. = Numizmatikai Közlöny. Bp., 1902–.
- OL-adatbázis = Collectio Diplomatica Hungarica. A középkori Magyarország digitális levéltára. Szerk. Rácz György. Bp., 2008.; <http://www.mol.arcanum.hu/dldf/opt/a101129htm?v=pdf&a=start>
- Ortvay, Pozsony = Ortvay Tivadar: Pozsony város története. I–III. Pozsony, 1892–1894.
- Óváry = Óváry Lipót: A Magyar Tud. Akadémia Történelmi Bizottságának oklevélmásolatai. Bp., 1890.
- P. = Erdélyi László–Sörös Pongrácz (szerk.): A pannonhalmi Szent-Benedek-rend története. I–XII/B. Bp., 1902–1916.
- Péchy = Gárdonyi Albert: A péchújfalusi Péchy-család levéltári lajstroma. Bp., 1909.
- Perényi = Tringli István: A Perényi család levéltára 1222–1526. Bp., 2008.
- Pest m. = Bártfai Szabó László: Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599-ig. Függelékül az inárcsi Farkas, az irsai Irsay, valamint a szilasi és pilisi Szilassy családok története. Bp., 1938.
- Piti F., Szabolcs m. = Piti Ferenc: Szabolcs megye hatóságának oklevelei (1284–1386). Szeged–Nyíregyháza, 2004.
- PML. = Pest Megyei Levéltár, Bp.
- PML oklevelei = Balázs Gábor–Kiss Anita–Schramek László Péter: Mohács előtti oklevelek a Pest Megyei Levéltárban. Bp., 2007.
- Quellen z. Wien = Quellen zur Geschichte der Stadt Wien. Wien, 1895–1919.
- Rábik, Reg. Suppl. = Monumenta Vaticana Slovaciae II. Registra supplicationum ex actis pontificum Romanorum res gestas Slovacas illustrantia. Volumen 1. (1342–1415) Ad edendum praeparavit Vladimír Rábik. Trnavae–Romae, 2009.
- Raynaldus XXV. = Raynaldi ... Annales ecclesiastici denuo et accurate excusi. Tom. XXV. Párizs, 1880.
- RD = Zsoldos Attila: Az Árpád-házi hercegek, hercegnők és királynék okleveleinek kritikai jegyzéke. Bp., 2008.

- Reg. Arp. = Szentpétery Imre–Borsa Iván: Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke. *Regesta regum stirpis Arpadianae critico diplomatica*. I–II. Bp., 1923–1987.
- Reg. Boh. Mor. = *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*. Pragae, 1855–.
- Reg. Suppl. = Bossányi Árpád: *Regesta supplicationum*. I–II. (1342–1394) Bp., 1916–1918.
- Rymer = Thomas Rymer: *Foedera, conventiones, literae et ... acta publica inter reges Angliae et alios quosvis ... ab anno 1101. II/1–4*. Hagae, 1739–1740.
- ŠA. = Štátny oblastný archiv.
- Smič. = Marko Kostrenčić–T. Smičiklas: *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae. Diplomatički zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*. I–XVII. Zagrabiae, 1904–1981.
- SNA. = Slovensky Národný Archív. Bratislava (Pozsony).
- Solymosi L., Földesúri járadékok = Solymosi László: *A földesúri járadékok új rendszere a 13. századi Magyarországon*. Bp., 1998.
- Somogy m. lt. Évk. = Somogy megye múltjából. Levéltári Évkönyv. Kaposvár, 1970–.
- Sopron vm. = Nagy Imre: *Sopron vármegye története. Oklevéltár*. I–II. Sopron, 1889–1891.
- StA. = Stadtarchiv.
- Str. = Ferdinandus Knauz–Ludovicus Crescens Dedek–Cornelius Szovák et alii: *Monumenta ecclesiae Strigoniensis*. I–IV. Strigonii, 1874–1999.
- Sümeghy = Sümeghy Dezső: *Sopron vármegye levéltárának oklevélgyűjteménye*. I. Középkori oklevelek (1236–1526). Sopron, 1928.
- Szabó K., Erd. Múz. okl. = Szabó Károly: *Az Erdélyi Múzeum eredeti okleveleinek kivonata (1232–1540)*. Bp., 1889.
- Száz. = Századok. Pest–Bp., 1867–.
- Székely oklt. = Szabó Károly–Szádeczky Lajos–Barabás Samu: *Székely oklevéltár*. I–VIII. Kolozsvár–Bp., 1872–1934.
- Szent-Iványi = Mályusz Elemér–Borsa Iván: *A Szent-Ivány család levéltára*. 1230–1525. Bp., 1988.
- Szerbia = Thallóczy Lajos–Áldásy Antal: *A Magyarország és Szerbia közti összeköttetések oklevéltára*. 1198–1526. Bp., 1907.
- Szirmay, Szathmár = Szirmai Szirmay Antal: *Szathmár vármegye fekvése, történetei, és polgári esmérete*. I–II. Budán, 1809–1810.
- Szőcs T., Nádor = Szőcs Tibor: *Az Árpád-kori nádorok és helyetteseik okleveleinek kritikai jegyzéke*. Bp., 2012.
- SzSzBSz = Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle. Nyíregyháza.
- Sztáray = Nagy Gyula: *A nagymihályi és sztárai gróf Sztáray család oklevéltára*. I–II. Bp., 1887–1889.

- T. = Turul. Bp., 1883–1950., 1992–.
- Teleki = Barabás Samu: A római szent birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára. Codex diplomaticus sacri Romani imperii comitum familiae Teleki de Szék. I–II. Bp., 1895.
- Theiner = Augustinus Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia. I–II. Romae, 1859–1860.
- Theiner, Mon. Pol. = Augustinus Theiner: Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae gentiumque finitimarum historiam illustrantia. I. Romae, 1860.
- Theiner, Mon. Slav. = Augustinus Theiner: Vetera monumenta Slavorum meridionalium historiam illustrantia. I–II. Romae–Zagrabiae, 1863–1875.
- Tkalčić, Mon. civ. Zagr. = Joannes Bapt. Tkalčić: Monumenta historica liberae regiae civitatis Zagrabiae, metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae. Povjestni spomenici slob. kralj. grada Zagreba. I–XIV. Zagrabiae, 1889–1932.
- Tkalčić, Mon. ep. Zagr. = Joannes Bapt. Tkalčić: Monumenta historica episcopatus Zagrabiensis. I–II. Zagrabiae, 1873–1874.
- TML. = Tolna Megyei Levéltár, Szekszárd.
- Tóth = Tóth Péter: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Miskolcon őrzött középkori oklevelei. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltári Füzetek. 28. Miskolc, 1990.
- Tört. Ért. = Történelmi és Régészeti Értesítő. Új folyam. Temesvár, 1885–1917.
- TT. = Történelmi Tár. Bp., 1878–1911.
- Turopolje = Emilius Laszowski: Monumenta historica nob. Communitatis Turopolje olim „Campus Zagrabiensis” dictae. I. 1225–1466. Zagrabiae, 1904.
- Tutkó, Kassa = Tutkó József: Szabad királyi Kassa városának történelmi évkönyve. Kassa, 1861.
- VAML. = Vas Megyei Levéltár, Szombathely.
- Vasi Szemle. Szombathely, 1934–1939., 1958–.
- Vay berkeszi = Piti Ferenc: A Vay család berkeszi levéltárának 1342–1382 közötti oklevelei. In: A nyíregyházi Jósza András Múzeum Évkönyve. LII. Nyíregyháza, 2010. 387–606.
- Végh, Buda = Végh András: Buda város középkori helyrajza. II. Bp., 2008.
- VEML. = Veszprém Megyei Levéltár, Veszprém.
- Veszpr. reg. = Kumorovitz L. Bernát: Veszprémi regeszták (1301–1387). Bp., 1953.
- Vjesnik = Vjesnik kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arkiva. Zagreb, 1899–1920.
- W. = Wenzel Gusztáv: Árpádkori új okmánytár. I–XII. Pest–Bp., 1860–1874.
- Wagner = Carolus Wagner: Analecta Scepusii sacri et profani. I–IV. Posonii–Cassoviae 1774–1778.

- Wagner, Sáros = Carolus Wagner: Diplomatarium comitatus Sarosiensis. Posonii–Cassoviae, 1780.
- Wass = W. Kovács András–Valentiny Antal: A Wass család cegei levéltára. Kolozsvár, 2006.
- Weis = Johann Nepomuk Weis: Urkunden des Cistercienser-Stiftes Heiligenkreuz im Wiener Walde. II. Wien, 1859.
- Wenzel, Bányászat = Wenzel Gusztáv: Magyarország bányászatának kritikai története. Bp., 1880.
- Wenzel, Dipl. Eml. = Wenzel Gusztáv: Magyar diplomacziái emlékek az Anjoukorból. Acta extera Andegavensia. I–III. Bp., 1874–1876.
- Z. = A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. Codex diplomaticus domus senioris comitum Zichy de Zich et Vásonkeő. I–XII. Pest–Bp., 1871–1931.
- Zala = Nagy Imre–Véghely Dezső–Nagy Gyula: Zala vármegye története. Oklevéltár. I–II. Bp., 1886–1890.
- Zalai Gyűjt. = Zalai Gyűjtemény. Zalaegerszeg, 1974–.
- ZW. = Frank Zimmermann–Carl Werner: Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen. I–VI. Hermannstadt–Köln–Wien–Bukarest, 1892–1981.

2. Nomina communia et propria Köz- és tulajdonnevek

a. = annus	Dé = dél, déli
A. = arenga	Dec., dec. = December, december
Á. = átírás	Decoll. = Decollatio
abb. = abbas	Depos. = Depositio
abl. = ablativus	dict. = dictus
acc. = accusativus	domin. = dominicus
alesp. = alesperes	e. = előtt, előtti
an. = ante	E. = eredeti
Ann. = Annuntiatio Mariae	É = észak, északi
ap. = apostolus	é. n. = év nélkül
Apr., ápr. = Aprilis, április	Elev. = Elevatio
arch. = archangelus	Eml. = említés
Asc. = Ascensio	Epiph., Epif. = Epiphaniae
Ass. = Assumptio	ev., ewang. = evangelista
Au. = Ausztria	Exalt. = Exaltatio
B. = beatus	f. = feria
Bapt. = Baptista	Facs. = facsimile, hasonmás
BB. = beati	fe. = festum
BH. = Bosznia-Hercegovina	Febr., febr. = Februarius, február
Bo = Bohemia	Fk. = fénykép
Bp. = Budapest	Ford. = fordítás
Bu = Bulgária	főesp. = főesperes
c. = comes	fr. = frater
C = Croatia	Fro. = Franciaország
Circ. = Circumcisio	ft. = forint
Circumd. = Circumdederunt	G = Galícia
Co = Comania	gen. = genitivus
Conc. = Conceptio	glor. = gloriosus
conf. = confessor	H = Hungaria, Magyarország
Conv. = Conversio	hh. = hiteleshely, hiteleshelyi
cs. = család, családi	hn. = helynév
Cseho. = Csehország	Ho. = Horvátország
Cu = Cumania	id. = idősebb
d. = dominus	Id., Yd. = Idus, Ydus
D. = datum	ifj. = ifjabb
Da = Dalmatia	ill. = illetve
dat. = dativus	Incarn. = Incarnatio

ind. = indictio
 Inv. = Inventio
 Jan., jan. = Januarius, január
 Je. = Jeruzsálem, Hierosolitanum
 jegyz. = jegyzet
 Jun., jún. = Junius, június
 Jul., júl. = Július, júl.
 K. = kiadás, kiadva
 Kal. = Kalendae
 kb. = körülbelül
 kápt. = káptalan
 Ke = kelet, keleti
 konv. = konvent
 köv. = következő
 l. = lásd
 L = Lodoméria
 Lo. = Lengyelország
 lt. = levéltár, levéltára
 m. = megye
 M. = marca, márka
 m. lt., mlt. = magánlevéltár
 Má. = másolat
 Mad. = Madius, május
 Marc., márc. = Marcus, Martius,
 március
 mart. = martyr
 Mai, May, máj. = Maius, május
 Megj. = megjegyzés
 mem. = memoria
 Mo. = Magyarország
 mont. S. Angeli. dom. ~ d. =
 montis S. Angeli dominus
 mr. = magister, mester
 N. F. = Neue Folge
 Nat. = Nativitas
 nb. = nembeli
 No. = Németország
 nom. = nominativus
 Non. = Nonae
 Nov., nov. = November, november
 Ny = nyugat, nyugati
 o. = ország

O. = Olaszország
 o. lt. = országos levéltár
 oct. = octava
 Oct., okt. = October, október
 old. = oldal
 OO. SS. = omnes sancti
 p. = post
 P = Polonia
 Pent., Penth. = Pent(h)ecostes
 princ. = princeps
 prox. = proximus
 Purif. = Purificatio
 Quadr. = Quadragesima
 quind. = quindena
 R. = regesta
 Ra = Rama
 Reg. = registrum
 Remin. = Reminiscere
 Resurr. = Resurrectio
 Ro. = Románia
 S. = sanctus
 s. k. = saját kezével
 sabb. = sabbatum
 Sal. = Salernitanus
 sc. = scilicet
 Se = Serbia, Szerbia
 Sept., szept. = September, szeptember
 Septuag. = Septuagesima
 Si = Sicilia, Szicília
 Spo. = Spanyolország
 sz. = század
 Sz. = Szlovákia
 szb. = szolgabíró
 Sze = Szerbia
 Szl. = Szlovénia
 szn. = személynév
 Szt. = szent
 Tá. = tartalmi átírás
 ti. = tudniillik
 u. = után, utáni
 U = Ungaria, Magyarország

ua. = ugyanaz(on)
ue. = ugyanez(en)
Ukr. = Ukrajna
Uo., uo. = ugyanott, ugyanoda
v. = vagy
V = Vngaria, Magyarország

v. lt. = város levéltára, városi le-
véltár
vig. = vigilia
virg. = virgo
vö. = vesd össze
Ze = Zervia, Szerbia

3. Signa Jelek

[] additamentum, pótlás
~ alia forma correctionis, névváltozat
∃: correctio, helyesbítés
(?) datum incertum, bizonytalan keltezés
..... lacuna, szöveghiány
[?] lectio incerta, bizonytalan olvasat
+ falsae litterae, hamis oklevél
< > pars superflua, felesleges rész
[!] sic, így
[[]] textus discrepans exemplarum, példányok közti eltérő szöveg

DOCUMENTA

1. 1346. jan. 1.

Orrus (dict.) János mester pozsonyi vicecomes-nek elmondta Gumba-i Kumpurd fia: Kupe, hogy [1345.] dec. 26-án (in fe. Stephani prothomart.) frater-e: Miklós a házára támadva őt nyíllövésekkel meg akarta ölni, noha per van köztük függőben. Ezért a vicecomes kéri a pozsonyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében embere: Samut-i Barnabás, valamint az egyik szolgabíró (unus iudicum): Vzur-i Domokos tudják meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést a vicecomes-nek. D. oct. Nat. Christi, videlicet die Strennarum, a. d. 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. (Df. 226 955.) Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Wertner M., TT. 1911. 493–494; Str. III. 593.

2. 1346. jan. 2. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Bulchy-i Dénes fia Domokos fia: Péter, a királyi aula apródja hű szolgálatait előadva Chakan fia: Iwan Szlavón Bánságban (banatus tocius Sclauonie) fekvő birtokát kérte adományul, azt állítva, hogy Iwan örökös nélkül hunyt el, ezért e birtok a királyi adományozási jogkörhöz (collacio) tartozik. Mivel a királyi méltóság megköveteli, hogy mindenki érdemeit kegyesen mérlegelje és azoknak, akiket kiváló tetteik a királyi jutalomra méltóvá tettek, érdemeiknek megfelelő viszonzást adjon, ezért az uralkodó Péter kérésére és hű szolgálataiért, amiket folyamatosan a királyi házban (domus regia) tartózkodva (residendo) tanúsított, Iwan mondott birtokát minden tartozékkal, régi határai alatt Péternek és általa örököseinek adományozza, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wyssegrad, f. II. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 3813. (NRA. 1536. 96.) Előlapja tetején jobbra és az alján középen: Nicolaus Laurencii Tot, előlap alján balra: innovata propter fraccionem sigilli. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: Nicolaus Laurencii Tot, alatta két eltérő középkori kéztől is: innovata propter fraccionem sigilli; újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: AO. IV. 555–556.

R.: Wertner M., T. 1891. 141.

Megj.: A birtok nevét az oklevél nem tartalmazza.

3. 1346. jan. 2.

[I.] Lajos király 1346. jan. 2-án (a. d. 1346., 2. die diei Strennarum) kiadott nyílt oklevele szerint színe előtt megjelent egyrésről Radizlaus comes fia:

Duym comes, másrésről Olivér mester királynéi udvarbíró, Zolyum-i comes, valamint Leustach mester, a királyi aula lovagja, Lorand fia: Domokos mester és ue. Olivér fia: János mester (Ratold nembeliek), és Miklós, egész Sclauonia bánja jelenlétében megvallották, hogy ők az oklevélben megnevezett fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy az eddig közöttük létrejött viszályoktól kölcsönösen elálltak, és Duym a Szlavón Bánságban (banatus tocius Sclauonie) fekvő Peed és Stupnicha nevű birtokokat – amiket egykor Lorand bán (Olivér és mondott frater-ei előde) fiai: Ratold és Mátyás 400 horvát márkáért eladtak Duym elődének: István bánnak – Lorand fiainak, Olivérnek és Jánosnak visszaadta a tőlük és rokonaiktól kapott jótétemények és 200 horvát marka fejében (minden márkát 5 pensa-val számolva), minden tartozékkal, régi határai alatt, az oklevélben szereplő kötelezettségekkel és feltételekkel.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1383. nov. 7. Dl. 33 734. (NRA. 953. 9.)

2. Tá. 1. > Albert szász herceg, magyarországi helytartó, 1771. márc. 25. Ue. jelzet alatt.

4. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy az ő Zylagh nevű birtokáról elűzött jobbágysai elhagyatott házait és épületeit [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini, anno in presenti [!]) Wezeus mester a Nok-i officialis-ával: Varyu (dict.) Jánossal hatalmaskodva a saját, Nok nevű birtokára hordatta, az ő Zylagh-i erdejét kivágatta és tönkretette. Ezért az uralkodó utasítja a fehérvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Heym fia: János v. annak frater-e: Tamás v. Berenthe-i Péter v. Valy-i Demeter v. Toboyd-i András királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 64. számú oklevélben.

R.: Fenyvesi, Tolna 98–99.

5. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy az ő Zylag nevű birtokáról elűzött jobbágysai elhagyatott házait és épületeit [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini, anno in presenti [!]) Wezeus mester a Nok-i officialis-ával: Woryou (dict.) Jánossal hatalmaskodva a saját, Nok nevű birtokára hordatta, az ő Zylagh-i erdejét kivágatta és tönkretette. Ezért az uralkodó utasítja a fehérvári (Alba) Szt. István király-konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Heen [!] fia: János v. annak frater-e: Tamás v. Berenthe-i

Péter királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 68. számú oklevélben.

R.: Fenyvesi, Tolna 99. (jan. 5-i dátummal)

6. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy az ő Zylag nevű birtokáról előzőtt jobbágysai elhagyatott házait és épületeit [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini, anno in presenti [!]) Wezeus mester a Nok-i officialis-ával: Woryu (dict.) Jánossal hatalmaskodva a saját, Nak~ Nok nevű birtokára hordatta, az ő Zylag-i erdejét kivágatta és tönkretette. Ezért az uralkodó utasítja a veszprémi káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében János fia: Bekus v. annak [! ɜ: Heym fia: János] frater-e: Tamás v. Berenthe-i Péter v. Val-i Demeter királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 62. számú oklevélben.

7. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy István vajda parancsából Eghazazmerse-i officialis-a: Vörös (Rufus) Péter [1345.] júl. 27-én (f. IV. p. Marie Magdalene, anno in presenti [!]) a famulus-aival: Simonnal és Mihállyal az ő Zylagh nevű birtoka gabonakepét (capecias frugum) elhordta, szántóföldjeit a vajda ezen birtokához elfoglalta, továbbá nov. 21-én (f. II. p. oct. Martini) szintén István vajda parancsából Vörös Péter Simonnal és Mihállyal az ő 2 jobbágysát elfogta, javaikat elvette, szénáját a kertjéből elhordatta, az erdejét kivágatta, s ezek miatt Zylagh birtok teljesen tönkrement, mivel ottani népei és jobbágysai onnan mind megszöktek. Ezért az uralkodó utasítja a fehérvári káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Endre fia János fia: Bekus v. Endre fia: Endre v. Zenchlesebunch-i Miklós fia: János v. Toboyd-i András királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 65. számú oklevélben.

R.: Fenyvesi, Tolna 98.

8. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy István vajda parancsából Eghazasmersse-i officialis-a: Vörös (Rufus) Péter [1345.] júl. 27-én (f. IV. p. Marie Magdalene, anno in presenti [!]) a famulus-aival: Simonnal és Mihállyal az ő Zylag nevű birtoka gabonakepéit (capecias frugum) elhordta, szántóföldjeit a vajda ezen birtokához elfoglalta, továbbá nov. 24-én (f. II. p. oct. Martini) szintén István vajda parancsából Vörös Péter Simonnal és Mihállyal az ő 2 jobbágját elfogta, javaikat elvette, szénáját a kertjéből elhordatta, az erdejét kivágatta, s ezek miatt Zylag birtok teljesen tönkrement, mivel ottani népei és jobbágjai onnan mind megszöktek. Ezért az uralkodó utasítja fehervári Szt. István [király-egyház] kereszteseinek konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében János fia: Bekus v. Endre fia: Endre v. Miklós fia: János királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wysegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 69. számú oklevélben.

R.: Fenyvesi, Tolna 102. (jan. 31-i dátummal)

9. 1346. jan. 4. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Gyurke fia: Pál, hogy az ő Zylagh nevű birtoka szomszédai, főleg Vezews mester, Miklós fia: Miklós, valamint Gunya fiai: Domokos és István a birtok terméseit és hasznait elveszik és használják. Ezért az uralkodó utasítja a fehervári káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Heym fia: János v. annak frater-e: Tamás v. Berenthe-i Péter v. Toboyd-i András v. Valy-i Demeter királyi emberek valamelyike a birtok minden szomszédját, főleg Vezews mestert, Miklós fia: Miklóst és Gunya fiait Zylagh termései és hasznai elvételétől tilalmazza, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, f. IV. p. Circ. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 66. számú oklevélben.

R.: Fenyvesi, Tolna 99–100. (jan. 5-i dátummal)

10. 1346. jan. 4.

Az egri káptalan előtt 1346. jan. 4-én (4. die Circ. d., a. eiusdem 1346.) elmondta Haznus-i Domokos néhai nádor fia: Domokos mester a fiaival: Istvánnal és Jánossal, hogy azt hallották Porch (dict.) István fia: Nagy (Magnus) Leustasról, most betegágyban fekvő patruelis-ükről, hogy összes birtokait és birtokrészeit átörököltette (ascribi fecisset et perpetuari) néhai frater-e: Lack fiának: Istvánnak és annak fiának: Lászlónak István élete tartamáig. Mivel Leustas

birtokai és birtokrészei, különösen Toor, Dorog, Dobichan, Galgoch, Deuen, Supono, Potichan, [T]oos, Kyrth, Voya birtokok, továbbá a Patha és Paztoch birtokokon levő részek Domokost és fiait (miként más generacio-ikat is) le származás és rokonság jogán (titulo successionis et ratione lineae generationis) illetik és ezáltal osztály alá tartoznak, ezért ők Leustas mestert e birtokok és birtokrészek eladományozásától és elidegenítésétől, Lászlót és másokat pedig azok elfogadásától és elfoglalásáról tilalmazták. D. die et a. supradict.

Fk.: Dl. 96 264. (Vay cs. berkeszi lt. 261.) Előlapra átütő hátlapi kerek zárópecsét körvonala.

R.: Vay berkeszi 48. szám.

11. 1346. jan. 5. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt a székely Dobay-i István előadta saját és a fia: Jakab hű érdemeit, főleg, amiket Jakab a királynak és a királyi Szent Koronának Tatárföldön (terra Tartarica) teljesített, ahol bátran harcolva megölték, s bemutatva Lajos nyílt oklevelét (ami azt az ígéretet tartalmazta, hogy István és Jakab hű szolgálataiért és Jakab haláláért azt a királyi adományozási jogkörhöz tartozó birtokot, amit Jakab érdemének megfelelően István a királytól kér majd, Lajos örökre Istvánnak adományozza) a Kukulleu megyei, Kugyfalua és Renolth birtokok szomszédságában fekvő Bodoteluke nevű birtokot kérte örök adományul, azt állítva, hogy az uralkodó és a királyi adományozási jogkörhöz tartozik. Mivel Lajos nincs tisztában a birtok mennyiségével, minőségével, s hogy valóban a királyi adományozási jogkörhöz tartozik-e, utasítja az erdélyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Chepan fia: János v. Domokos fia: Domokos királyi emberek valamelyike e birtokot a szomszédok összehívásával járja be a régi határjelek mellett újakat emelve, s ha úgy találja, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartozik, iktassa Istvánnak, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg István ellenében a király [*pótlólag a sor fölé írva*: v. az erdélyi vajda] jelenléte elé, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak [*pótlólag a sor fölé írva*: v. a vajdának]. D. in Wysegrad, in vig. Epiph. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 29 675. (GYKOL. Cista comitatum. Küküllő 4. 44.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések. Későbbi középkori kéztől: Bodoteleke.

Á.: Erdélyi kápt., 1786. júl. 3. Ue. jelzet alatt.

K.: AIR. I. 55–56.

R.: Erdélyi Okm. III. 314. szám.

12. [1346.] jan. 5.

[I.] Lajos király levele Humbert Vienne-i dauphin-hez, amiben tudatja vele, hogy fivére: András megölése miatt követeket küld a pápához, követelve a gyilkosok megbüntetését, Johannának a nápolyi tróntól való megfosztását, s magának mint jogos örökösnek nápolyi királlyá történő koronázását, kötelezve magát, hogy ugyanazt az adót fizeti a szentszéknek, amit a nápolyi királyok szoktak. Kéri Humbert-et, hogy a követeket a pápához személyesen kísérsje el és ott érdekében emeljen szót, v. ha ez nem lehetséges, a maga részéről is küldjön követeket a pápához. D. die 5. Jan. [1346.]

R.: Óváry 45–46. (Párizsi Nemzeti Könyvtár. Vol. 45. pag. 1. alapján, 1346. évi dátummal.)

13. 13[4]6. jan. 5.

A Posaga-i Szt. Péter-egyház káptalanja előtt megjelent egyrésről Velika-i Tamás fia: László mester alnádor (vicepalatinus regni Hungarie), másrésről ue. Tamás fia Beke mester fiai: Miklós, László és Tamás, valamint ezen Tamás fia Miklós mester fia: László a maga és frater-e: Péter nevében, s elmondták, hogy az alnádor a Petne és Glogoa birtokokon és a Petne nevű várban levő részeit minden tartozékkal Beke fiainak, Lászlónak és Péternek adta, míg viszonzásul Beke fiai a saját, László pedig a maga és Péter Cheglyn és Lobsicha birtokokon levő részeit minden haszonvétellel, főleg a Dedinareka-ban, a Breztouch nevű hegyen levő szőlővel patruus-uknak: László alnádornak adták, úgy, hogy ha az alnádornak férfiörököse lenne majd, akkor a felek (vagyis az alnádor fia, ill. Beke fiai és Miklós fiai) az alnádor halála után e birtokokon egyenlő osztályt kell adjanak egymásnak. Ha az alnádor örökös nélkül hunyna el, akkor a felesége az élete végéig birtokolhatja a Cheglyn-en és Lobsicha-n levő birtokrészeket és a mondott szőlőt, haszonvételeikkel együtt. A nő halála v. házassága (copulacio) után azonban e birtokrészek haszonvételeikkel együtt Beke fiai és Miklós fiai jogába és tulajdonába kerülnek. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. [Kelt] Aradi (Orodiensis) Péter mester olvasókanonok keze [által], f. V. an. Epiph. d., a. eiusdem 13[4]6.

E.: Dl. 87 186. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 43. B. 22.) Mandorla alakú függőpecsét és zöld-vörös fonata. Hátlapján későbbi középkori kéztől: littera concambialis super castro Pethyna et Chaglyn; újkori kéztől is tárgymegjelölés.

Megj.: Alul hiányos. OL-adatbázis szerint 1346. évi oklevél. (László az oklevelekben 1344–1347 között jelenik meg alnádorként, l. Engel, Arch.)

14. 1346. jan. 7. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) a Nemethy-i, Zenthgal-i és Chepel-i királyi condicionarius-ok egyes tagjai bemutatták [I.] Károly király (H) két nyílt oklevelét: az egyik, korábbi pecsétjével ellátott oklevelében kivette őket a bírók joghatósága alól (1322. máj. 8.; *l. Anjou-oklt. VI. 560. szám*), a másik (közép-ső, Havasalföldön elveszett pecsétje alatti megerősített) oklevél pedig a szabadságukról (libertas) és földjeikről szólt (1328. jan. 7.; *l. Anjou-oklt. XII. 7. szám*). Ezeket kérésükre Lajos átírja és mint törvényesen kibocsátottakat megerősíti. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában kiadja majd. D. in Wyssegrad, 2. die Epiph. d., a. eiusdem 1346.

Á.: 1. Zsigmond király, 1398. dec. 21. > Uő., 1412. aug. 19. > V. László király, 1453. szept. 14. > II. Lajos király, 1516. dec. 24. VEML. Szentgál 21. Bakkony Múzeum 108. (Df. 282 707.)

2. Á. 1. > I. Ferdinánd király, 1528. jan. 30. Uo. 109. (Df. 282 708.)

3. Á. 2. > Révai Ferenc nádori helytartó, 1549. máj. 25. Dl. 24 891. (NRA. 1858. 8.)

15. 1346. jan. 7.

Az erdélyi káptalan előtt Mihály fia: Mihály és András fiai: Pál és Tamás, Hwnyad megyei Hosdath-i nemesek megegyeztek az Erzsébetet Hosdath-on megillető leánynegyed kiadásáról. Szerepel még az oklevélben Bethlem fia: Mihály [?], Gyula és Miklós. D. sab. p. Epiph. d., a. eiusdem 1346., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Gyulafehérvári kápt. hh. lt. Erdélyi kápt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi. Erősen kopott.

R.: Erdélyi Okm. III. 315. szám.

16. 1346. jan. 7.

A Posaga-i Szt. Péter-egyház káptalanja előtt megjelent egyrésről Pytuz comes fia: Péter, Posagawar-i várnagy, másrésről Velyke-i Tamás fia: László mester alnádor (regni Hungarie vicepalatinus), és Péter megvallotta, hogy az Oryauicha birtokon levő 6 telket – amikből négy 4 márka dénárért Gerzyn fiaitól: Galter-től és Jánostól, kettő pedig 3,5 márka dénárért ue. Jánostól jutott zálogként apjához: Pytuz comes-hez a káptalan nyílt (ott megtekintett) oklevelével) – minden tartozékkal az alnádornak zálogba adta szintén 7,5 márka dénárért. D. sab. p. Epiph. d., a. eiusdem 1346.

Fk.: Dl. 33 022. (NRA. 200. 26.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

17. 1346. jan. 7.

1345. [!], die VII. Jan. A velencei tanács határozata. Válaszoljanak szárazföldi kapitányuknak és gubernator-aiknak (arra a levelükre, amivel elküldték nekik Mladinus comes levelét is, miszerint a comes azt állítja, hogy tárgyal Velence érdekében Tinin ügyében), hogy, miként tudják, a Bosna bánjával és a magyarokkal (Hungari) létrehozott megegyezésben megígérték Velence részéről, hogy nem támadják meg és foglalják el a magyar (H) király és országa jogait, seregét, földjeit v. birtokait, Velence tehát nem akar beavatkozni a Tinin-i vár ügyébe, amit a király serege őriz. Ezért a kapitány és a gubernator-ok írják meg Mladinus comes-nek, hogy ne avatkozzon az ügybe és tartsa magát attól távol.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 131; Ljubić II. 305. (A „Secreta consilii rogatorum” c. velencei államkönyv alapján. A. 22.)

Megj.: A velencei márc. 1-jei évkezdet miatt addig a velencei források dátumaiban 1346-ot illetően még az 1345. év szerepel.

18. [1346.] jan. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (U): megtudta Sergius-tól, akit minap az üresedésben levő cattarói (Catharensis) egyház püspökévé tett, hogy bár a cattarói és Slavoniensis [!] püspök Mazonia [!], Golubezi [!] és Albia (dict. Belgard) várakat v. falvakat, és számos más helyet a Sava és Duna folyón túl Rassia felé, amik a király uralma (dominium) alatt állnak, mint ezen helyek diocesanus-a kormányozza régtől fogva, és ezek tizedei beszédése a cattarói püspököt illeti, mégis sokan a király kedvezésétől támogatva a püspököt, vikariusait és officialis-ait mindezek kormányzásában és e tizedek beszédésében akadályozzák, a püspök és egyháza joga sérelmére. Kéri a királyt, hogy a püspököt és egyházát támogassa, a püspököt e várak, falvak és helyek kormányzásában és tizedeik beszédésében segítse, mindezekben ne zaklassa, s ezt másoknak se engedje. D. Avinione, VII. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Smič. XI. 266–267; Theiner, Mon. Slav. I. 216; Acta Clementis VI. 108–109. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 212v. nr. 253. alapján.)

19. [1346.] jan. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a Mazonia-i [!] bánnak: megtudta Sergius-tól, akit minap az üresedésben levő cattarói (Catharensis) egyház püspökévé tett, hogy bár a cattarói püspök Mazonia [!], Golubezi [!] és Albia (dict. Belgard) várakat v. falvakat, és számos más helyet a Sava és Duna folyón túl Rassia felé, amik a bán uralma alatt állnak, mint ezen helyek diocesanus-a kormányozza régtől fogva, és ezek tizedei beszédése a cattarói püspököt illeti, mégis a bán és

officialis-ai a püspököt, vikáriusait és officialis-ait mindezek kormányzásában és e tizedek beszédésében akadályozzák, a püspök és egyháza joga sérelmére. Kéri a bánt, hogy a püspököt és egyházát támogassa, a püspököt e várak, falvak és helyek kormányzásában és tizedeik beszédésében segítse, mindezekben ne zaklassa, s ezt másoknak se engedje. D. Avinione, VII. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Acta Clementis VI. 110–111. (ASV. Reg. Vat. Vol. 168. fol. 213. nr. 256. alapján.)

20. [1346.] jan. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Róbert tarantói (Tarentinum) princeps-nek: kéri segítségét András király (Si) halála megtorlásában. Az ügyben a pápa két kardinálist küld, akiket Róbert támogasson. D. Avinione, VI. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan Károly durazzói (Duracium) hercegnek. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2264–2265. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 182r. nr. 777–778. alapján.)

21. [13]46. jan. 9. Sáros

János mester vicecomes és a Sarus-i négy szolgabíró igazolják, hogy Frych-i Petheuch fia: János mester – akit (dict.) fia: Miklós mester soltész: Hedreh ellenében 3 márkában marasztaltak el, mert megidézettként nem [jelent meg] – a részüket kifizette, a peres ellenfél [része nélkül]. D. in Sarus, f. II. p. Epiph. d., a. eiusdem [13]46.

E.: SNA. Jászói konvent hh. lt. (Df. 251 716.) Hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...super solucione duarum marcarum iudicii expeditoria), valamint 1 nagyobb és 1 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

22. 1346. jan. 9.

A nyitrai káptalan igazolja, hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően színük előtt Kebelkut ~ Kebulkut-i László fiai: János és Péter ötvenedmagukkal, nemesekkel (vagyis mindannyian huszonötöd-magukkal) jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Miklós pap, Scewerfalu ~ Sceuerfalu-i plébános ellen letették az esküt arról, hogy előző év aug. 11-én (f. V. p. Laurencii) Miklósról misézés közben nem törtek rá fegyveresen a kápolnájában, nem akarták megölni, az oltár díszzeit nem rombolták le, a corporalia-t nem rántot-

ták a földre, az oltár viaticum-át hatalmaskodva nem vitték el. D. in crastino oct. predict., a. d. 1346.

E.: Dl. 58 521. (Forgách cs. lt. 158.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Szeuerfalu névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: F. IX/1. 411–412.

R.: Str. III. 594.

23. [1346.] jan. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): fájó szívvel hallva azon gaztetről, amit fivére, néhai András király (Si) ellen követtek el szörnyűséges árulással, a pápa elküldte vigasztaló levelét Lajosnak és anyjának, Erzsébet királynénak (V), aminek végén szerepelt, hogy hamarosan hozzájuk küld egy személyt, akitől a pápa szándékairól értesülhetnek. Eddig nehéz ügyektől akadályoztatva ezt nem tudta megtenni, de most Bertrand aquileiai (Aquilegensis) pátriárkát és Ferenc trieszti (Tergestinum) püspököt, pápai nunciusokat küldi, kérve Lajost, hogy őket kegyesen fogadja, szavaiknak adjon hitelt, intelmeikből és buzdításaiból nyerjen vigaszt. D. Avinione, V. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan Erzsébet királynénak és néhai [I.] Károly király (V) fiának: István hercegnek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 184v–185r. nr. 796–798. (Df. 291 833.)

K.: Theiner I. 703; Wenzel, Dipl. eml. II. 132–133.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 873. szám.

24. [1346. jan. 9. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] az esztergomi érseknek: Bertrand aquileiai pátriárkát és Ferenc trieszti püspököt, az apostoli székhely nunciusait [I.] Lajos királyhoz (V) és országába küldi bizonyos feladatokra. Kéri az érseket, hogy őket segítse és támogassa. D. ut supra. [Avinione, V. Id. Jan., pápasága 4. évében.] Ugyanígy a kalocsai érseknek, az egri, zágrábi, csanádi, váradi és váci püspöknek, Miklósnak, Lajos király kápolnaispánjának, Pál comes országbírónak (iudex curie regalis Vngarie), Lasso [! ɜ: Lack fia:] István comes-nek, Miklós nádornak (comes palatinus), Duym comes-nek és frater-ének: Bertalannak, valamint Tamás vajdának [!]. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 184r-v. nr. 783–795. (Df. 291 833.)

K.: Theiner I. 703; Wenzel, Dipl. eml. II. 134–135.

R.: Str. III. 594; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 872. szám.

25. [1346.] jan. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa III.] Kázmér királynak (P): Bertrand aquileiai pátriárkát és Ferenc trieszti püspököt, az apostoli székhely nunciusait [I.] Lajos királyhoz (V) és országába küldi bizonyos feladatokra. Kéri Kázmért, hogy ha hozzá eljutnának, őket segítse és támogassa. D. Avinione, V. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan János királynak (Bo), elsőszülöttjének: Károlynak, Moravia örgrófjának, [II.] Albert osztrák hercegnek és Johanna osztrák hercegnének. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 185r. nr. 799–803. (Df. 291 833.)

K.: Theiner, Mon. Pol. I. 491; Wenzel, Dipl. eml. II. 133–134; Klicman I. 577. szám.

R.: Reg. Boh. Mor. IV. 870–871; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 874–875. szám.

26. [1346.] jan. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának és Ferenc trieszti püspöknek, az apostoli székhely nunciusainak: őket [I.] Lajos királyhoz (V) és országába küldi bizonyos feladatokra. Amikor és ahányszor hasznosnak látják, Magyarországra érsekeit, püspökeit, electus-ait és más főpapjait tanácskozássra és segítségül összehívhatják, az ellenkezőket egyházi fenyegetéssel csitítva. D. Avinione, V. Id. Jan., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 183v. nr. 782. (Df. 291 833.)

K.: Theiner I. 702–703; Wenzel, Dipl. eml. II. 132.

R.: Str. III. 593; Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 871. szám.

27. 1346. jan. 11. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrészeről Kuchky-i Sándor fia: György mester, másrészeről Magyar (dict.) Pál mester és a fia: László, és György elmondta, hogy sürgető szükségében a Sopron megyei, Rábaköz-ben levő Páli és másik Páli nevű birtokait (az egyiken Szt. Demeter vértanú-közege van) haszonvételeikkel együtt szavatosság vállalásával Pálnak és Lászlónak 26 márka dénárért (minden márkát 10 pensa-val számolva) jan. 13-tól 1 évre (ab oct. Epip. d. infra revolucionem annualem earundem oct.) elzálogosítja, a korábbi visszaváltás lehetősége nélkül. Ha [1347.] jan. 13-án (in ipsa revolutione annuali oct. Epiph. d.) e birtokokat a 26 márka dénár készpénzért nem váltja ki tőlük a király előtt, akkor máj. 1-jén (oct. Georgii) annak kétszereséért teheti ezt meg, s ha aznap sem váltja ki, e birtokokat át kell örökítenie Pálnak, Lászlónak és örököseiknek, és át kell adnia nekik minden, e birtokokról szóló oklevelét és privilégiumát is, amiket pedig megtartana, azok érvénytelenek

lesznek. Időközben e birtokokat György másoknak, főleg Achius fia: János mesternek és annak fiainak semmi módon nem zálogosíthatja v. adhatja el egy káptalan v. konvent előtt sem, hogy a tőlük ezért megkapott pénzéért e birtokokat Páltól és Lászlótól kiváltsa. D. in Vissegrad, f. IV. p. Epiph. d., a. eiusdem 1346.

Má.: Győri Egyházmegyei Lt. Győri székeskáptalan Lt. Pápoci prépostság. Th. 1. 152. (Df. 278 167.) XVIII. sz.-i. (Az évnél először 1316 szerepel, amit másik kortárs kéz javított 1346-ra.)

K.: HO. II. 84–86.

28. 1346. jan. 11. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy amikor korábbi döntéshozó oklevele szerint Zeech-i Péter fia: Miklós királyi asztalnokmester, felperes gyakorlott bajvívót (pugil congressus), Donch mester néhai Kamarun-i comes fia: László mester alperes pedig gyakorlatlan (incongressus) bajvívót kellett volna egymás ellenében kiállítsanak lovakon és lovagi fegyverzetben (arma militaria) jan. 17-én (f. III. an. Fabiani et Sebastiani prox. nunc ventura) a párbajmezőn (area certaminis duelli) a király színe előtt azon ügyben, hogy Miklós állítása szerint (a magát ártatlannak valló) László mester Tamás fia: Istvánt, Miklós mester képviselőjét 2 éve, ápr. 26-án (3. die Georgii, cuius secunda in anno proxime elapso preterisset revolutio annualis), amikor az Miklós mester megbízásából bizonyos oklevelek kiadatása érdekében a váradi káptalanhoz ment, a káptalan notarius-a házában, annak színe előtt a törét kihúзва (evaginato bicello) és őt gyalázó szavakkal illetve megölte volna, ha István nem menekült volna a notarius cubicularius házába (noha per volt Miklós és László között függőben). Ám már jan. 11-én (f. IV. an. diem prefixum ad ipsum duellum dimicandum deputatum) egyrészt Miklós mester, másrészt László mester a testvéreivel (fratres uterini): István és Miklós mesterekkel Pál comes elé járulva elmondták, hogy mind a bajvívás, mind Huzyuazow és Ratunuelgh földrészek ügyében – amik kapcsán Miklós mester felperes és Donch ezen fiai, alperesek között hosszú per jött létre Pál comes előtt annak más oklevelei szerint, ami jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) lett halasztva Donch fiai oklevelei bemutatására és döntéshozatalra – kérték az országbírótól a megegyezés lehetőségét. Pál comes (aki hivatalánál fogva nem csak ítélni, hanem a pereskedőket kibékíteni is tartozik) ezt megengedte, majd a felek visszatérve elmondták, hogy mind a bajvívás, mind Huzyuazow és Ratunwelge földrészek (amik Miklós mester állítása szerint az ő Karazna megyei Bogus nevű birtoka határain belül fekszenek, s ezt Donch fiai is felismerték), s általában a közöttük eddig történt jogtalanságok és viszályok ügyében úgy egyeztek meg, hogy Donch fiai Huzyowazow földrészt azon határok alatt, amikkel Bogus birtokot a királyi ember és a váradi káptalan embere a káptalan 1344. ápr. 26-án (3. die Georgii, a. d. 1344.) kiadott és Pál comes-nek bemutatott jelentése szerint (l.

Anjou-oklt. XXVIII. 325. szám) elkülönítették és felújították, Miklós mesternek, örököseinek és frater-einek hagyták, semmiféle tulajdonjogot mostantól maguknak és utódaiknak meg nem tartva abban. Ratunwelghe földrész kapcsán pedig úgy rendelkeztek, hogy Miklós mester és Donch fiai: László, István és Miklós mesterek márc. 22-én (die medii Quadr. sc. f. IV.) és más, erre alkalmas napokon a földrészre mennek Pechey-i Chyre fia: Péter v. Pechey-i Synka fia: Péter v. Ratun-i Akur fia: Lukács v. Bolugh-i Móric (Miklós mester részére), ill. István fia: András v. Bylgez-i Gergely v. Ratun-i István (Donch fiai részére) királyi emberek valamelyike és a váradi káptalan tanúságai (akik kiküldésére Pál comes jelen oklevelével kéri a káptalant) jelenlétében, és ha Miklós mester megmutatja azon határjeleket, amikről saját emberségére (ad sue humanitatis decenciam) azt mondja: biztosan tudja, hogy az övéi és Ratunwelghe földrészt különítik el, egészen a Berykyow folyóig, Donch fiai ellentmondás nélkül megengedik a királyi és káptalani embereknek, hogy e határjeleket Miklós mesternek mint valóságát és örök érvényűeket felemeljék és megújítsák; majd ezután a Berykyow folyón túlra mennek, ahol ha Miklós mester a birtokjoga folyón túli részének határjeleit hasonló módon megmutatja, és Donch fiai ezen határjeleket és jogokat érvényesnek elfogadják, szintén megengedik a királyi és káptalani embereknek, hogy ezeket, mint Miklós valós és örök határjeleit és jogait, Miklósnak felemeljék és megújítsák. Ha Donch fiai azt állítják majd a Miklós által a folyón túl megmutatott határjelekről és jogokról, hogy azok nem valósak, akkor Donch fiai mutassák meg a felek birtokait és jogait egymástól valósabban elkülönítő határjeleket, és László mester ezekről a helyszíneiken az ország kipróbált szokása szerint tegyen le esküt, hogy ezek a Miklós által megmutatott határjeleknél valósabbak, majd ezeket emelje fel és újítsa meg, Miklós ellentmondása ellenére is. Ha márc. 22-én nem tudják mindezeket elvégezni valamely teendőiktől v. királyi szolgálatoktól akadályoztatva, akkor képviselőik a helyszínen megjelenve mindezeket más időpontra halasszák el a váradi káptalan oklevelével, mikor is a felek minden egyéb teendőjüket félretéve kötelesek mindezeket elvégezni, és ezt semmilyen okkal nem halaszthatják tovább. Kötelezték magukat, hogy ha az új időpontban valamelyikük távolmaradna, v. a mondottak elvégzésében késlekedni akarna, a másik fél ellenében mint hatalombajban (in potenciali duello) elbukottat marasztalják el. A békebírság kétharmadát Miklós, egyharmadát Donch fiai fizetik ki Pál comes-nek mint bírónak, akinek a felek a káptalan jelentését az elmondottak elvégzésének 22. napján vigyék vissza. A Tamás fia: Istvánnak, Miklós mester famulus-ának és képviselőjének László mester által okozott jogtalanságok ügyében, amik kapcsán Pál comes a mondott bajvívást rendelte el a felek között, Miklós és László úgy egyeztek meg ezen István jelenlétében és jóváhagyásával, hogy ha márc. 8-án (oct. diei Cynerum) Wyssegrad-on az általuk a királyi kúriába vezetett 4 fogott bíró az országbíró v. embere jelenlétében úgy dönt, hogy László mester a tette mértéke szerint Istvánnak valamilyen módon elégtételt kell adjon, László mester ezt márc. 22-én, v. az új időpontban Ratunwelghe földrészen tegye meg a királyi és

a káptalani emberek jelenlétében, amit ha akkor nem teljesít, a mondott kötelezettség sújtsa. Az elégtételről szóló káptalani jelentést a felek arra az időpontra vigyék vissza Pál comes-nek, amikor a földrészről szóló jelentést is kérte. D. in Wysegrad, in termino supradict., a. d. 1346.

E.: Dl. 100 025. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Bogus 2. 4. 59.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú töredékes zárópecsét.

29. 1346. jan. 12. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Sythke-i István és Lőrinc mesterek elpanaszolták, hogy a Zala megyei Vegud nevű falvukban régtől fogva – Lajos királyi elődei, így apja: [I.] Károly király (H) ideje óta is – minden héten csütörtökön (f. V.) tartott vásáruk némiképp eljelentéktelenedett és tönkrement, ezért kérték az uralkodót, hogy oklevelével újra kihirdetve (per novas proclamaciones) e vásárt korábbi állapotába állítsa vissza. A király beleegyezik, hogy e vásárt oly módon tartsák meg a birtokon minden csütörtökön, ahogy királyi elődei idején is, és biztosít minden kereskedőt és vásárolót, hogy javaikkal e vásárra szabadon és akadályoztatás nélkül menjenek, miként apja: Károly király idején is, és a kereskedéssel végezvén javaikban és személyükben biztonságban térjenek haza a király védelme alatt. Mindezt a vásárokon és közterületeken hirdessék ki. D. in Wysegrad, f. V. an. oct. Epiph. d., a. d. 1346.

K.: Zala I. 428–429. Eszerint egykori E.-je a Felsőbüki Nagy cs. sitkei magánlt.-ában volt, hátlapján a királyi nagypecsét nyomaival.

30. 1346. jan. 13. Szentimre

Péter erdélyi alvajda tudatja, hogy ura, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes memorialis oklevele szerint Pál fia: Gergely és Kyde-i Wouereu fia: Antal feleségei jan. 13-án (oct. Epiph. d.) id. (maior) Wos (dict.) Miklós comes és annak fiai: János és László, Emuch fia János fiai: Miklós, László, János, Péter, Lőrinc és Deseu, valamint Chama fia Jakab fia: Miklós ellenében tartoztak bemutatni Szentimrén (S. Emericus) az alvajda előtt azon okleveleiket, amikkel Byzou birtokot elfoglalva tartják, a felperesek pedig az erdélyi káptalan privilegiális oklevelét. Akkor e nemes asszonyok nevében a férjeik, Gergely és Antal jelentek meg, és előadták, hogy feleségeiknek számos frater-e van és nélkülük ezen okleveleiket nem tudják bemutatni. Ezért az alvajda meghagyja, hogy a felperesek az asszonyok frater-eit idézzék meg színe elé márc. 9-re (oct. diei medii Quadr.). D. loco et termino supradict., a. d. 1346.

E.: AL. Kolozsvár. Wass cs. lt. 3. 24. (Df. 252 752.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint pajzs alakú zárópecsét nyoma.

K.: Doc. Trans. IV. 649.

R.: Wass 77. és 78. szám; Erdélyi Okm. III. 316. és 317. szám.

31. 1346. jan. 14.

1345. [!], die XIV. Jan. A velencei tanács határozata: válaszoljanak szárazföldi kapitányuknak, Marcus Justinianus-nak, hogy (miként korábban is meghagyták neki, a tengeri kapitánynak és a gubernator-oknak) titokban tárgyaljanak Zára (Jadra) város megszerzéséről, és ígérhetnek a záraiaknak pénzt 50 ezer dukátig, s hogy biztonságban lesznek személyükben és javaikban. De nem tárgyalhatnak magával Zára városával, v. bárkivel a város nevében a békéről v. a fegyverszünetről.

K.: Ljubić I. 308–309. (A „*Secreta consilii rogatorum*” c. velencei államkönyv alapján. A. 24.)

32. 1345. jan. 15. Visegrád

[I.] Lajos (Lodowic) király (H) kinyilvánítja: annak érdekében, hogy a wlgari Pernstain-nak mondott német (Thetonicus) vára alatt letelepedett hospesek az iránta való hűségben gyarapodjanak, az alábbi kiváltságokat (libertas) adja nekik, mérsékelve adójukat (debitum). Minden teljes telek (laneum, wlgó lehun) után minden évben egyszer fél márkát adjanak collecta-ként; a disznók utáni census-ért minden telek után 24 dénárt és 4-4 mérő v. köből búzát és zabot; minden ottani colonus háromszor egy évben Pernstain várnál 3 napot kell dolgozzon a széna levágásában, összegyűjtésében és más dolgokban; mindegyikük szokásos ajándékot (munus) adjon 3 ünnepen, ti. Húsvétkor, Karácsonykor és az egyházuk ünnepén; a Pinckaueld-i vásárra szabadon mehetnek, ott a jogos vámot megfizetve visszatérhetnek, s közülük senkit sem lehet tilalmazni v. feltartani e vásáron; a malom adójaként mindegyikük nem több, mint 40 dénárt kell fizessen egyszer egy évben és a mondott 3 ünnepen alkalmanként 8 dénárt ajándékként. Akik közülük visszatérnek Németo.-ba (tenuta Thetunicorum), 40 dénár, azok pedig, akik máshova költöznek Magyaro.-n, 12 dénár földbér (terrarium) kifizetésével szabadon mehetnek és távozhatnak javaikban és személyükben, ha engedélyt kaptak az általuk választott villicus-uktól, aki a közöttük felmerülő ügyekben (cause minute és inferiores) – kivéve a hatalmaskodást (potencia), tolvajlást, gyilkosságot és gyújtogatást – ítélni fog. Minden aratura-ból a király ezen várának 3 napot kell szántaniuk és dolgozniuk. E hospesek közül mindenki a szőlőjéből a bortizedét hegyvámként minden évben a várnak meg kell adja. Ha jelen oklevelet

visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Vssegrad [!], 3. die oct. Epiph., a. d. 1346.

Á.: I. Lajos király, 1358. dec. 11. > János közjegyző, 1505. dec. 6. StA. Pinkafeld. A. 7. (Df. 286 378.)

K.: Solymosi L., Földesúri járadékok 259–260.

33. [1346.] jan. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (U) [VI.] Kelemen pápának: emlékezteti, hogy apja, [I.] Károly király (H) és Róbert király (Si) a római egyház engedélyével és pápai felmentéssel (dispensacio) többszöri követküldés során a Károly király és Károly, Calabria hercege leányai (Róbert király unokái) közötti házasságot megtárgyalták, figyelembe véve a Nápolyi Királyság (regnum Sicilie) érdekeit. Így Károly király a másodszülöttjét, Lajos fivérét: Andrást Nápolyba vitte, ahol András és Johanna, Károly herceg elsőszülöttje közt megtörtént az eljegyzés, azzal a feltétellel, hogy ha András és Johanna meghalnék, akkor a magyar király egy másik fiát fogja Nápolyba küldeni, hogy az feleségül vegye Johanna testvérét, Máriát. S bár Károly és Róbert királyok már elhunytak, de a házasság András és Johanna között létrejött, utóbbi szabad akaratából, és a pápa Lajos többszöri kérésére megígérte, hogy Andrást királlyá koronázza, de ennek időpontja csak halasztódott éveken át. És mikor a pápa a koronázáshoz a beleegyezést megadta, az arról szóló bullát kiadta és kijelölte azokat, akik a koronázást elvégzik, akkor ezen korona miatt azok, akik azt el akarták és akarják ragadni, meggyilkolták Andrást hallatlan és alattomos módon, s ezzel meggyalázták Lajost és a keresztény világban kiterjedt atyafiságát is. Lajos tartott e gyalázatos gyilkosság bekövetkeztétől (ezt többször megírta a pápának), ami meg is történt, a pápába vetett reménye ellenére. Ezért kéri őt: azon legyen, hogy ez a felsegírt merénylet megkapja nagyságához méltó büntetését, s hogy András gyilkosait és azokat, akiket a vére beszennyez, a Nápolyi Királyságban minden joguktól foszszák meg. András gyilkosai pedig ők: özvegye, a férjgyilkos Johanna, annak testvére: Mária, Róbert tarantói (Tarentum) princeps és fivérei, Károly durazzói (Duracium) herceg és fivére, és mindazok, akik a Nápolyi Királyság koronáját álnok módon igyekeztek és igyekeznek megszerezni. Mivel a pápa tudja, hogy Lajos a nápolyi királyi házból (domus Sicilie) az elsőszülött elsőszülöttje, kéri őt, hogy e királyságot, ami így a pápára és a római egyházra háramlott, neki és fivérének: István hercegnek adja hűbérbe (locare), úgy, ahogy azt Lajos királyi elődei is birtokolták, a megfelelő adófizetéssel (census) és szolgálatokkal. D. in Wyssegrad, die XV. Jan. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 2–4. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján.
Reg. 176B., 1346. évi dátummal.)
Ford.: Makkai–Mezey 256–258.

34. [1346.] jan. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (U) [VI.] Kelemen pápának: hallotta, hogy Róbert tarantói (Tharentum) princeps és a férjgyilkos Johanna, Lajos fivére: András király (Si) egykori felesége felmentést kértek a pápától, hogy összeházasodhassanak. Lajos kéri a pápát: ne adja meg a felmentést ahhoz, hogy Johanna a tarantói herceggel, v. a nápolyi királyi ház (domus Sicilie) egyéb tagjával, v. bárki mással házasságot kössön. Ugyanis ha a pápa ezt megengedi, András gyalázatos halála megújulna és a pápa ellentétbe kerülne mindazzal, amit Lajosnak, anyjának: a királynénak és fivérének: István hercegnek írt, ill. a Lajos követei által elküldött leveleiben megígért. Johanna egy férjgyilkos, minden jogot és tiszteletet elvesztett, s vele gonoszsága szerint kell eljárni. D. in Wysegrad, die XV. Jan. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 4–5. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján.
Reg. 176B., 1346. évi dátummal.)
Ford.: Makkai–Mezey 258–259.

35. [1346.] jan. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (U) [VI.] Kelemen pápának: Lajos követei által neki elküldött levelét megkapta, miszerint az áruló, bűnös gonosztett, amivel megölték fivérét: András királyt (Si), a pápában részvétet keltett, és e merénylet, amennyiben a pápára és az egyházra tartozik, nem marad büntetlenül. Ezt Lajos megköszöni, remélve, hogy a pápa megvalósítja mindazt, amit neki, az anyjának és fivérének: István hercegnek írt leveleiben ígért. D. in Wysegrad, die XV. Jan. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 5–6. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján.
Reg. 176B., 1346. évi dátummal.)
Ford.: Makkai–Mezey 259.

36. [1346.] jan. 15. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): gyermeke megkeresztelését a pápa nevében más főpap fogja elvégezni. D. Avinione, XVIII. Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2268. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 186v. nr. 808. alapján.)

37. 1346. jan. 16. Hrascsina

Szentgróti (S. Gerardus) Fülöp fia: Miklós mester Hraschina-i comes, Greben-i várnagy és Mixe fia: István comes terrestris előtt Mixe fia: Churen és Karaztyan fia: Péter, ezen vár nemes jobbágysai kérték, hogy örökjogú földrészeit a vásár határaitól (a metis fori) különítsék el és azt oklevelükkel erősítsék meg. Ők ezért kiküldték fogott bírónak Barnabás fia: Bertalant, Woyko fia: Churco-t, Bogdazlaius fia: Istvánt és László fia: Tamást, akik jelenlétében a polgárok részéről Jónás fia: Tamás és Mykou kiadták Churen-nek és Péter-nek a jogos határokat. Az egyik rész határai: kereszttel jelölt harasztfa fa egy régi útnál; ue. út dél felé a vásár határai mellett; másik út; ue. út kelet felé; híd. A másik rész határai: Breztnicha patak révénél kereszttel jelölt és földhatárjellel körülvett égerfa egy nagy útnál; ezen út egy hegyhez dél felé; kereszttel jelölt harasztfa fa; ue. régi út; másik út dél felé; kereszttel jelölt és földhatárjellel körülvett körtefa. Churen és Péter részei kelet felé fekszenek, a vásár földje (terra fori) pedig nyugat felé. Erről függőpecsétjeikkel megerősített oklevelet adnak ki. D. in Hraschina, f. II. an. Antonii, a. d. 1346.

E.: AHA. Diplomata latina 4. 31. (Df. 230 402.) Két függőpecsét és fonataik.

K.: Smič. XI. 268–269. (E. alapján); J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján D. IV. 31. alapján, jún. 12-i dátummal.)

Megj.: A forrás nem nevezi meg, melyik település vásáráról és polgáraitól van szó, a határjárásban szereplő patak azonban arra utal, hogy a grebeni uradalomhoz tartozó, Varasd megyei Breznícáról.

38. 1346. jan. 17.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princeps Sal., montis S. Angeli d.) Merth comes, Pehul (dict.) István comes és Bophker fia: János comes, Suprun királyi város esküdt polgárai (a maguk és a Suprun-i polgárok és hospesek nevében előadott) kérésére és hű szolgálataiért átírja apja, [I.] Károly király (H) középő, Havasalföldön (partes Transalpine) elveszett pecsétjével ellátott, ép és gyanútól mentes privilégiumát (1327. jan. 21.; *l. Anjou-oklt. XI. 34. szám*), ami megerősítette Károly király első pecsétjével ellátott privilégiumát e polgárok kiváltságairól (1317. nov. 12.; *l. Anjou-oklt. IV. 633. szám*), és anyja: Erzsébet királyné (H), valamint a főpapok és bárók tanácsával örökre megerősíti függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevelében. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által,

a. d. 1346., XVI. Kal. Febr., uralkodása 5. [! 3: 4.] évében, amikor Csanád esztergomi, István kalocsai, Domokos spalatói, Miklós zárai érsek, László pécsi, Miklós egri, András erdélyi, Péter szerémi, Kálmán győri, Jakab zágrábi, Lőrinc boszniai, Vid testvér nyitrai, Mihály váci püspök, a veszprémi szék üresedésben van, Gergely csanádi, Demeter váradi püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Pál comes országbíró, Miklós, egész Sclauonia bánja, Domokos Machou-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Olivér királynéi udvarbíró, Miklós királyi asztalnok-, Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovászmester, Treutul Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: GYMSML. Sopron város. Diplomatarium 134. (Df. 201 768.) Az uralkodó 1365. júl. 25-én kelt megerősítő záradékával. Zöld-vörös fonaton a régebbi királyi kettőspeccét, zöld-kék fonaton töredékesen az utóbbi. Hátlapján kortárs kéztől: Privilegium Suprunyense ut in eadem libertate sint in qua cives Albenses et Budenses. XV. századi kéztől: restauracio libertatum que ex ulcione divina sunt exuste.

Á.: 1. Csornai konvent, 1427. ápr. 9. Uo. 723. (Df. 202 357.)

2. Zsigmond király, 1436. márc. 10. Uo. 980. (Df. 202 615.)

Tá.: I. Mátyás király, 1464. ápr. 12. Uo. 1938. (Df. 203 563.) Tévesen Károly király oklevelének írva.

K.: Házi I/1. 85–88. (E. alapján.); Házi I/5. 109. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

39. 1346. jan. 17.

[I. Lajos király a Suprun-i] polgárok és hospesek kérésére és hű szolgálataiért átírja apja, [I. Károly király 1323. ápr. 10-i (*l. Anjou-oklt. VII. 112. szám*)], a polgárok vámmmentességéről szóló, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét, és anyja, [Erzsébet] királyné (H), valamint a főpapok és bárók tanácsával örökre megerősíti függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevelében. Kelt Tatamer mester fehértvári prépost, a királyi aula alkancellárja [keze által], a. d. 1346., XVI. [Kal. Febr., uralkodása] 5. [! 3: 4.] évében, amikor Csanád esztergomi, István kalocsai, Domokos spalatói, Miklós zárai egri, András erdélyi, Jakab zágrábi, Kálmán győri, Péter szerémi, Vid testvér nyitrai, Lőrinc boszniai, Mihály Gergely csanádi, Demeter váradi püspök, magnifici Miklós nádor, a bírása, erdélyi, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Pál comes országbíró, Miklós, egész Sclauonia, Domokos Machou-i, királynéi tárnok....., Olivér királynéi udvarbíró, Miklós királyi asztalnok-, Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovászmester, mesterpozsonyi

E.: GYMSML. Sopron város. Diplomatarium 170. (Df. 201 804.) Erősen csonka. Függőpecsétre utaló plicatura, rajta bevágások. Hátlapján 1469. évi regisztrum-feljegyzés (Registrum super universis libertatibus civitatis Soproniensis...), ami arra utal, hogy jelen oklevél akkor már csak egy gyűjtemény fedőlapjaként v. palliumaként szolgált, s ez megmagyarázza erősen csonkult voltát is.

K.: Házi I/1. 88–89.

Megj.: A hiányos oklevélszakaszok mind tartalmukban, mind szereplőikben nagy valószínűséggel azonosak voltak az előző számú oklevélben foglaltakkal.

40. 1346. jan. 17. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt jan. 8-án (oct. diei Strennarum) Cheche-i Demeter fia: Kemen a fia: Péter nevében a Hothuon-i monostor konventje ügyvédvalló levelével – István és Kompold mesterek, Heuesuywar-i comes-ek és a szolgabírók oklevelének megfelelően (amiben Péter perét átküldték a királyi jelenlét elé – Rede-i Demeter fia: Olivér ellenében elmondta, hogy a Heuesuywar megyei Rede birtokon kelet felől levő birtokrész v. telekhely Péteré, de Olivér azt elfoglalva ott lakik, s ennek okát akarja tudni, majd bemutatta a budai káptalan (Pál comes döntéshozó oklevelét tartalmazó) 1341. évi oklevelét, miszerint mivel Zurdukpispeky-i Demeter fia: Olivért Pál comes Petheuch fia: Miklós mester szerviense, Belch fia: Antal ellenében hatalmaskodásban elmarasztalta, emiatt Olivér Heuesuywar megyei Rede birtokon levő részének kétharmada Pál comes bírói kezeihez, egyharmada Antalhoz háramlott, Kemen és Demeter (Olivér uterus frater-ei) pedig vállalták, hogy ezeket a nyilvános kihirdetés és becslés után kiváltják az országbírótól és Antaltól, de ezt nem tették meg, ezért Pál comes a kétharmad részt, Antal pedig az egyharmad részt Petheuch fia: Miklós mesternek eladták (*l. Anjou-oklt. XXV. 859. szám*). Bemutatta még Kemen az országbíró 1342. évi nyílt oklevelét is, miszerint színe előtt korábbi saját oklevele szerint Rede-i Demeter fia: Demeter – v. ha ő nem tudja, akkor ue. Demeter fia Kemen fia: Péter, avagy ha ő sem, ez esetben Deseu fia: Jakab – a 7 márkára becsült Rede-i saját birtokrészét ezen összegért jan. 8-án (oct. diei Strennarum) tartozott kiváltani; akkor Pál comes előtt megjelent János litteratus, Petheuch fia: Miklós mester képviselője királyi ügyvédvalló levéllel, és Kemen fia: Péter az apjával e birtokrészt Miklós mestertől a 7 budai márkáért részben dénárokból, részben természetben visszavette, János képviselő pedig ura nevében e birtokrészt: visszaadta Péternek (*l. Anjou-oklt. XXVI. 5. szám*). Ezeket megtekintve Demeter fia Olivér azt felelte, hogy ezen birtokrész v. telek (sessio) – amiről Kemen azt állította, hogy az a fiáé: Péteré – az övé, mivel annak egyik felét Demeter fia: Demeter neki adta, a másik fele pedig más birtokrészekkel (amiről Kemen azt állítja, hogy ő elfoglalta) eleve régtől fogva az ő sajátja, csak korábban bizonyos

hatalmaskodás miatt, amiben őt Petheuch fia: Miklós egykori erdélyi vajda ellenében elmarasztalták, Miklós kezére háramlott, de tőle ő ezen telekfelet más birtokrészekkel együtt visszaszerezte (reoptinere), és Miklós erről szóló oklevelét bemutatja a Pál comes által kitűzendő napon. Majd bemutatta Pál comes nyílt, 1342. évi oklevelét, miszerint színe előtt megjelent egyrésről Rede-i Demeter fia: Kemen és a fia: Péter, másrésről ue. Demeter fia: Demeter, s előbbieket elmondták, hogy Demeter fia: Demeter a saját birtokrészét, amit Kemen fia: Péter Petheuch fia: Miklós mestertől 7 budai márkáért visszavásárolt, az egri káptalan előtt bármikor visszaveheti ezen összegért, s ezenfelül a Rede birtokon levő telek (fundus curie) felét 20 hold földdel Demeternek átengedték használatra a mondott visszavásárlás napjáig (*l. Anjou-oklt. XXVI. 6. szám*). Bemutatta továbbá [I.] Lajos király 1345. aug. 28-i nyílt oklevelét is, miszerint színe előtt megjelent egyrésről Patha fia Demeter fia: Demeter, másrésről utóbbi uterinus frater-e: Olivér, és előbbi megvallotta, hogy a Heuesuywar megyei Rede birtokon levő telkének (fundus curie seu sessio) keleti felét 10 hold földdel és más tartozékokkal Olivérnek adta örökre, semmiféle jogot és tulajdont ott magának és utódainak meg nem tartva (*l. Anjou-oklt. XXIX. 498. szám*). Ezen okleveleket megtekintve Pál comes kérdésére Demeter fia: Olivér azt felelte, hogy ő Demeter fia: Demetert a Rede birtokon kelet felől levő telek felének szavatolására előállítja az országbíró által kijelölendő napon, ezért Pál comes meghagyta, hogy Olivér mutassa be Petheuch fia: Miklós oklevelét, Demeter fia: Demetert pedig e fél telek szavatolására állítsa színe elé márc. 22-én (in die medii Quadr.). D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3810. (NRA. 5. 3.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgy-megjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

41. 1346. jan. 17.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Thot (dict.) Lőrinc királyi tárnokmester levelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kayul fiai: Miklós és Demeter v. [*lehúzva*: Kerek (dict.) János] Jordan fia: Mihály királyi ember idézze meg a Sarus városbeli Guthmar fia: Kovács (Faber) Miklós királyi hospest a királyi jelenlét elé Sumus-i Péter fia: Egyed özvegye ellenében, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak – kiküldték tanúságul Demeter mestert, kórusuk klerikusát, akinek jelenlétében Belse-i Jordan fia: Mihály királyi ember Guthman fia: Kovács Miklós királyi hospest Sarus városban az ottani bíró, esküdtek és számos hospes jelenlétében a mondott nemes asszony ellenében megidézte a királyi jelenlét elé jan. 20-ra (quind. Epiph. d.). D. f. III. an. predict. quind. Epiph. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 3814. (NRA. 1536. 97.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint egy kerek zárópecsét töredékei és egy visszazáró kisebb kerek pecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 424–426.

42. 1346. jan. 17.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt megjelentek egyrésztől Alchno-i Fehér (Albus) Detric fia Jordan özvegye: Kathus és ezen Detric fia Péter leánya: Therus nemes asszonyok, ezen Jordan leányai: Els, Imus és Katalin kisasszonyok (domicella), ezen Detric fia Hank felesége: Els, ezen Hank leánya: Goldus, Arnold mester leánya: Imus, ezen Arnold fia Hermann leányai: Gela, Oleych és Katus, másrésztől Farkausfalua-i [!] Frank fiai: Mihály és Jakab mesterek, és a nők elmondták, hogy az ezen Detric néhai fiai: Detric, Jordan, Péter és Hank Kysthomasy, más néven Arnoltfalua nevű birtokából (ami most Frank fiai kezén van) őket az ország szokása szerint megillető hitberről Frank fiai nekik elégtételt adtak, ezért az ügyben őket és örököseit nyugtatják. Erről a káptalan függőpecsét-jével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in fe. Anthonii, a. d. 1346.

E.: Dl. 3875. (NRA. Rendezetlen.) Hátlapján későbbi középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések. A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások.

K.: AO. IV. 556–557.

43. 1346. jan. 17.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt László fiai: Jakab és Pál, Farkasfalua-i nemesek megvallották, hogy perüket, amit a király (H) előtt Mariusfalua-i Marius fia István leánya: Goldus nemes asszony ellenében viselnek, jelen oklevél kiadásának napjától 1 évre Slauik-i Poza fia: Jánosra, Benedek fiaira: Camarfalua-i Miklóusra és Bozafalua-i Jakabra, Phylefalua-i Wyllyam fia: Miklóusra és Bethlemfalua-i István fia: Jánosra (v. közülük egyikükre, v. azokra, akikre nevezettek továbbruházzák), jelen oklevél bemutatójára bizzák, érvényesnek fogadva el, amit ezen képviselők v. helyettesítőik a perben cselekednek. D. in fe. S. Anthonii, a. d. 1346.

E.: Dl. 68 857. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 116.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

44. 1346. jan. 19.

1345. [!], die XIX. Jan. A velencei tanács határozatai. Írjanak Ragusium, Tragurium, Spalatum, Sibinicum és Pago városaiknak, hogy nagyra tartják

hűségüket és odaadásukat, amiket hajóikkal és seregeikkel eddig Velence érdekében és szolgálatára tanúsítottak Zára ellenében. Mivel Velence tervezi, hogy a régebbiek helyére új seregeket küld Zarához, a címzett városok is a maguk seregeit küldjék el a velencei hadhoz, azok helyére, akik most ott vannak, addig az időpontig, amit a tanács majd megír nekik.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 135. (részlet); Ljubić II. 310. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 25.)

45. [1346.] jan. 19. Avignon

[VI. Kelemen pápa] válaszol Katalin konstantinápolyi császárnőnek András király (Si) halála ügyében. Értesíti, hogy a Nápolyi Királyságba két kardinálist küldött, akiket Katalin támogasson és segítsen. D. Avinione, XIV. Kal. Jan., pápasága 4. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2276. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 189r. nr. 817. alapján.)

46. 1346. jan. 20.

Az Almad-i Boldogságos Szűz-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Chaltha-i Ilia fia: Pál, másrésről Korontal-i Péter fiai: Beke és Domokos, és Pál elmondta, hogy köztük hosszú per jött létre, de megyebeli fogott bírók elrendezésével megbékéltek, úgy, hogy miután Péter fiaitól kapott 15 széles bécsi pensa-t, őket mindenben nyugtatta. D. quind. Epiph. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 40 999. (Múz. Ta. Vég hely.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. század eleji.

47. [1346.] jan. 20. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Hugo de Baucio avellinói (Avellinum) comes-nek: mind az ő, mind mások leveléből megtudta, hogy a Johanna királynő (Si) és tarantói Lajos közötti házasság a királynő és mások szándéka, ha a pápa ezzel egyetért és a felmentést megadja. A pápa számára a kérdés nehéznek tűnik a Lajos és Johanna közötti közeli rokonsági fok miatt, ráadásul, ha a királynő házasodni akar, olyanra kell gondolni, akitől az ellenségei tartanak. Bár eszerint a királynő a saját királyi családjából akar férjet választani, de vannak mások is, akik Johannával távoli rokonok és akik esetén emiatt a felmentés nem lenne nehéz. Mivel Johanna eddig még nem írt semmit a pápának a házasságról, ő

Hugo-nak jelenleg minderről nem tud többet válaszolni, de ha Hugo valamit megtud, titokban írja meg neki. D. Avinione, XIII. Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.] Ugyanígy Bertrand de Baucio montescagliosói (Mons Caveosus) comes-nek. D. ut supra.

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2279–2280. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 189r-v. nr. 819–820. alapján.)

48. 1346. jan. 21. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Gerges (dict.) Miklós, valamint László fiai: Miklós és Péter elmondták, hogy Lengel (dict.) János a közös Semyan nevű birtokukon levő négy lovat (amik két jobbágyuké) hatalmaskodva, az ő engedélyük nélkül elvitte és nem adja vissza. Erre János azt felelte, hogy a lovakat a jobbágyok bírsága és tartozása fejében vitte el, de ha a jobbágyok e tartozásokat neki megadják, visszaadja nekik a lovakat. D. in Kallow, sab. p. Sebastiani et Fabiani, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 362. (Kállay cs. lt. 1300. 802.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamit 1 nagyobb és 4 kisebb zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 821. szám; Piti F., Szabolcs m. 383. szám.

49. 1346. jan. 21.

1345. [!], die XXI. Jan. A velencei tanács határozata: mivel a hírek szerint a velencei sereg nem kis mértékben meggyengült (defficeret), ezért fogadjanak zsoldba az eddigi 150 lovassal együtt további háromszázat és a 200 gyalogossal együtt további ötszázat.

K.: Ljubić II. 311. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 25.)

50. [1346.] jan. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a velencei domonkos rendi testvérek perjelének és konventjének: korábban a pápai kamarát Magyaró-ról (partes Vngarie) illető pénzeket Gergely, akkor csanádi electus, Pál, [I.] Lajos király (V) országbírója (comes curie), Tamás Segasd-i comes és Pál comes, a királyi aula ifja elvitték Velen-céig, és a pápa nekik levelével parancsba adta, hogy e pénzeket a konventnél helyezték el, hogy onnan a kamarához biztonságban el lehessen szállítani. Ennek megfelelően Gergely és Pál ifjú a konventnél elhelyeztek összesen mintegy 30000 aranydukátot, köztük 7583 magyar aranyforintot (131 marchas, 2 uncias,

3 quaterios auri valentes 8666 ducatos auri, 22 grossos Venetorum et 12 denariorum parvorum seu bagatios, pecias auri camerati inter magnas et parvas 68 in duobus saccis valentes 13750 ducatos auri, 7583 florenos auri Hungarienses, 1 grossum Venetum cum dimidio in uno sacco), miként az erről kiadott közokiratban ez szerepel. A pápa meg akarván kapni ezen összegeket a kamara részére, utasítja a címzetteket, hogy e pénzeket adják át megbízottjának, Johannes de Amelio mesternek, a pápai kamara klerikusának. D. Avinione, XII. Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 191r-v. nr. 823. (Df. 291 834.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 886. szám.

51. [1346. jan. 21. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Johannes de Amelio mesternek, a pápai kamara klerikusának: korábban a pápai kamarát Magyaró.-ról (partes Vngarie) illető pénzeket Gergely, akkor csanádi electus, Pál, [I.] Lajos király (V) országbírója, Tamás Segasd-i comes és Pál comes, a királyi aula ifja elvitték Velencéig, és a pápa nekik levelével parancsba adta, hogy e pénzeket az ottani domonkos rendi perjelnél és konventnél helyezték el, hogy onnan a kamarához biztonságban el lehessen szállítani. Ennek megfelelően Gergely és Pál ifjú a konventnél elhelyeztek összesen mintegy 30000 aranydukátot, köztük 7583 magyar aranyforintot, miként az erről kiadott közokiratban ez szerepel. A pápa meg akarván kapni ezen összegeket a kamara részére, utasította oklevelével a perjelt és a konventet, hogy ezen összegeket fizessék ki a klerikusnak, akinek elrendeli, hogy e pénzeket kérje ki a konventtől a kamara részére, s erről a perjelt és a konventet nyugtassa. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 191v. nr. 824. (Df. 291 834.)

52. [1346. jan. 21. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Johannes de Amelio mesternek, a pápai kamara klerikusának: mai levelével utasította, hogy a kamarát illető pénzeket, amiket egykor Gergely, akkor csanádi electus és Pál comes, [I.] Lajos király (V) aula-ja ifja a velencei domonkos rendi testvérek perjelenél és konventjénél helyezték el, kérje ki és vegye át tőlük. Utasítja, hogy ezen összegeket, amik mintegy 30000 aranydukátot tesznek ki, Humbert Vienne-i dauphin, a törökök elleni sereg főkapitánya küldötteinek adja át, s erről küldjön okiratot a kamarának. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 191v–192r. nr. 825. (Df. 291 834.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2283. szám.

53. 1346. jan. 22.

A pozsonyi káptalan előtt Jakab néhai pozsonyi bíró fiai: Jenslin és Jakab a maguk és polgártársaik nevében bemutatták Csanád, az esztergomi szentegyház érseke privilegiális oklevelét az esztergomi érsekség Hohney hegyen fekvő nagy szőlője bortizedének elengedéséről, amit kérésükre a káptalan átír (1345. dec. 8.; *l. Anjou-oklt. XXIX. 872. szám*). D. domin. p. Agnetis, a. d. 1346. Arenga.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város tanácsa. Oklevelek 87. (Df. 238 713.)
Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét hártyszalagja.

R.: AMB. Inventár 21.

54. [1346.] jan. 23. Castel Nuovo

1346., die XXIII. Jan., 14. ind., apud Neocastrum. A magyar (Vngarus) Gergely, a magyarok comestabulus-a nevében – aki most királynői parancsból Magyaro-n (partes Vngarie) jár el – a magyar Lukács (vele együtt 18, a Gergely comestabulia-jából való magyar fegyveressel, akik királynői szolgálatban harcolnak Calabria-ban) a szokásos zsoldosztás során Castel Nuovo (Neocastrum) vár bírójá, egy közjegyző és tanúk jelenlétében megvallja, hogy a királynői udvar számadó mesterétől (magister rationalis) Gergely és a többi magyar fegyveres részére a zsoldjuk fejében az előző indictio 2 hónapjára, valamint jelen indictio szeptember és október hónapjára a Gergelynek havonta járó 25 forintból és a minden egyes fegyverest havonta megillető 8 aranyforintból elmaradt zsoldjukért átvett 51 uncias in carolensibus argenti liliatis sexaginta per unciam et duobus pro tareno quolibet computatis ad rationem videlicet de tarenis quatuor et granis quindecim pro quolibet floreno de auro. Az oklevelet a közjegyző állítja ki, a számadó és a tanúk aláírásaikkal, Lukács pedig pecsétjével látja el. Scriptum et actum die, loco, mense et ind. premissis.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 135–137. (Grande Archivio, Nápoly. Arche sciolte 42. alapján) A forrás egyes szám első személyben íródott.

55. 1346. (jan. 23. után)

Miklós nádor 1346. évi bírságlevele szerint színe előtt János fia: Imre a maga és frater-ei: István és Móríc nevében az újudvari (Nova curia) konvent ügyvédvalló levelével és szentbalázi (S. Blasius) János fia: Benedek jan. 8-tól (oct. diei Strennarum) 16 napig várták a Tolna megyei Dénes fia: János és Orros (dict.) Miklós fiai: Miklós és Tamás felpereseket, de azok a nádor korábbi

oklevele ellenére nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, ezért a nádor őket királyi bírságban marasztalta el, ha magukat ésszerűen nem tudják kimenteni.

Tá.: a 893. számú oklevélben.

56. 1346. jan. 24. Visegrád

[I.] Lajos király előtt megjelent egyrésztől Tamás egykori erdélyi vajda (magnificus), másrésztől Jaak-i Iuan fia: Miklós, és Tamás elmondta, hogy meghallgatva Miklós panaszát, miszerint kevés földje van, a Jax birtokon eddig levő földjéhez 40 hold földet adott neki, ti. 20 összefüggő holdat Miklós kapuja előtt egészen a Sork folyóig, és szintén 20 összefüggő holdat más helyen Miklós földje mellett, úgy, hogy Miklós v. leszármazottai Jak birtokon mostantól nem kérhetnek maguknak több részt Tamástól v. örököseitől. Mivel e 40 hold föld iktatásához szükséges a vasvári káptalan tanúsága, ezért a király utasítja a káptalant, hogy amikor v. képviselőik usque diem nunc venturum felkeresik őket, küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zentlenarth-i László fia: István v. Kapolna-i Iwan fia: Miklós (Miklós részére), ill. Peteu mester v. Baz fia: Pál (Tamás részére), királyi emberek valamilye Jak birtokra menve végezze el az iktatást, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vissegrad, 3. die Vincencii, a. d. 1346.

Á.: a 228. számú oklevélben.

Megj.: A kipontozott részeket a forrás kihagyta.

57. 1346. jan. 25. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésztől János mester, a vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház kanonoka a káptalan nevében azok ügyvédvalló levelével, másrésztől István fia: Deseu (Saar-i Mark fia: Peteu nevében Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével), és elmondták, hogy azon perben, amit Peteu indított a káptalan ellen annak Saar, más néven Pizd nevű, Peteu szomszédságában levő birtoka elidegenítése ügyében, úgy egyeztek meg, hogy a káptalan Saar birtokot Peteu-nek adta bérbe (nomine feudali conservandum), ezen feltételekkel: Peteu minden hold szántóföld után 1 Vasvár városbeli köből gabonát és minden kaszálónyi széna után 10 dénárt ad évente a káptalannak; ha a birtokon a malomhelyen Peteu saját költségén és munkájával malmot épít majd, a bevétel felét tartsa meg, a másik felét pedig a káptalannak adja át; mostantól Peteu tartozik azokat perbe fogni 3 évig (usque ad terciam revolucionem annualem), akik e birtokból valamit elfoglaltak, v. a birtok üressége miatt azt használták; tartozik tovább a saját költségén egészen a 10. évfordulóig pereskedni, ha a 10 éven belül a birtokból elfoglaltakat nem

tudja visszaszerezni. Ha a birtok ügye a káptalan egyetértésével párbajig (duelli dimicacio) v. eskütételig jut el, a káptalan ezen két esetben Peteu-t szavatolja. Ha Peteu e birtokot visszaszerezte (recuperare), és azt a káptalan maga nem akarja tartani (conservare), de Peteu a mondott feltétel alatt igen, a birtokot a káptalan senki másnak nem adhatja bérbe (locare), csak neki. Ha Peteu-nek mindezek nem felelnek meg mégsem, akkor elveszti azt a jogát, amit e birtokban szomszédság okán bírni remél, arról több szót nem emelhet, és a káptalan e birtokot bárki másnak átadhatja. D. in Wysegrad, in fe. Conv. Pauli, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 365. (Festetics cs. lt. Vas 31.) Előlapjának alján: assecuracio Stephani Nigri et Renold. Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 557–558.

58. 1346. jan. 27. Visegrád

[I.] Lajos király (H) és anyja, a királyné előtt megjelent Pongrác mester, a királyi aula lovagja a felügyelete (procuracio) alatt álló gyermek (puer) rokonával, Ferench fia Tamás fia: Demeterrel, és elmondta, hogy [I.] Károly király (H) Demeternek a Cherke (dict.) István fiai: János, Miklós és Tamás elleni perét, ami akkor Wyllermus Drugeth néhai nádor, a kunok bírāja előtt jött létre, a felperes Demeter fiatal kora (etas teneritatis) miatt az akkori jan. 1. (die Strennarum) 6. évfordulójára halasztotta el a nádor oklevele szerint. Most elérkezvén a 6. évforduló, Demeter gyermeksege (puericia) miatt a perben még mindig nem tud választ adni, ezért Pongrác kérte a királyt, hogy a pert halassza tovább. Lajos a királynéval és a királyi kúriában levő főpapokkal és bárókkal tanácsot tartva úgy döntött, hogy Demeter perét jan. 1. harmadik évfordulójára halasztatja, ezért utasítja Miklós nádort (regni nostri palatinus), a kunok bíróját és annak helyetteseit, hogy Demeter perét bírság nélkül akkorra halasszák el, a per korábbi állapota megtartásával. D. in Wysegrad, 3. die Conv. Pauli, a. d. 1346.

E.: Dl. 3815. (NRA. 1536. 98.) Előlapja alján: palatini Pangracio. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: palatini.

K.: AO. IV. 558–559.

59. 1346. jan. 28. Esztergom

Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes pecsétje ráfüggesztésével jóváhagyja és megerősíti pápai penitenciarus-ok 1345. évi oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXIX. 927. szám*), s az abban foglaltakon felül 40 nap bűnbocsánatot ad. D. Strigonii, sab. p. Conv. Pauli, a. d. 1346.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 5. 8. 44. (Df. 274 594.)

K.: Wagner I. 269–270. (Az 1345. évi oklevelet 1346. máj. 3-ra, ezen záradékot pedig 1347-re keltezve.)

60. [1346.] jan. 28. Avignon

[VI. Kelemen pápa] menlevele [Bertrand aquileiai pátriárkának], akit pápai nunciusként [I.] Lajos királyhoz (V) és országába küld bizonyos jelentős és nehéz ügyekben. Engedélyezi neki, hogy a szolgálatában álló domesticus és commensalis káplánjai, klerikusai és familiárisai javadalom- és méltóságcsereit jóváhagyhatja, ezekbe és jövedelmeikbe őket bevezetheti. D. Avinione, V. Kal. febr., pápasága 4. évében. Továbbá az őt és familiárisait jogtalanul zaklatókra és jogaik megsértőire (legyenek bár egyháziak v. világiak, és bármilyen rendiek, rangúak és méltóságúak) pápai hatáskörrel egyházi fenyítéket vethet. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 283v–284v. nr. 1208–1209. (Df. 291 841.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 889. és 890. szám.

61. 1346. jan. 29. Visegrád

[I.] Lajos király (V) előtt megjelent egyrésről Saul fia: Lukács villicus és Ambrus, Kapruncha-i polgárok a maguk és ottani polgártársaik (concivis, cohospes) nevében, másrésről Gergely mester főesperes, fehérvári kanonok és Péter mester csanádi kanonok, Jakab zágrábi püspök képviselői, s elmondták, hogy bár régóta viszály volt a püspöki tizedek beszédése ügyében a püspök és a Kapruncha-i polgárok között, de végül úgy egyeztek meg, hogy a polgárok egy hónappal az aratás előtt a püspököt v. vikáriusait v. officialis-ait értesítik, hogy tizedszedőiket a tizedjogaik beszédésére küldjék közéjük; a tizedszedőnek a polgárok minden terményük (fruges) tizedét képékben (in capeciis) a mezőn hagyják; azokat az aratás végeztével, a köv. napon megmutatják a tizedszedőknek, s csak azután vihetik el terményeiket a mezőről; ha a püspök tizedszedője hanyagul nem tartja meg a tizedek kijelölését, a polgárok szabadon elvihetik [a tizedeket]. A boraik tizedét a szüret idején a város határánál a tizedszedő erre kijelölt kunyhójánál (tugurium) kell megfizessék. Ha a polgárok közül valaki mindezek ellenében cselekedne, mint a püspöki tizedek rejtegetője (ocultator) bűnhődjön. D. in Wysegrad, domin. an. Purif. B. virg., a. d. 1346.

Á.: az 581. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 270–271.

62. [1346.] jan. 29.

A veszprémi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak, hogy parancslevelének megfelelően (l. 6. szám) Bekus királyi emberrel kiküldték tanúságul Miklós karpapot, Kunad [!] budai főesperes, veszprémi kanonok káplánját, akik jan. 26-án (2. die Conv. Pauli, sc. f. V.) Tolna megyében nemesektől és nem nemesektől, Zylag birtok szomszédaitól és más emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy Pál Zylag-i jobbágyait Wezeus mester az officialis-ával: Waryu (dict.) Jánossal elűzte e birtokról, elhagyatott házaikat és épületeiket [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini) Nok birtokra szállíttatta, Pál wlgariter Erestuen nevű Zylag-i erdejét hatalmaskodva kivágatta és tönkretette. D. domin. an. Purif. virg. glor., a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 41 000. (Múz. Ta. Véghely.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Paulo filio Gyurke...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. század eleji.

63. 1346. jan. 29.

1345. [!], die XXIX. Jan. A velencei tanács határozatai. Mivel a záraiak (Jadratini) kitartanak makacs hűtlenségükben, épüljön ellenük egy bastita v. fortalizia kőfallal, olyan közelségben Zarához és olyan méretben, ahogy a kapitányok és a gubernator-ok elhatározzák. Ezt a szándékot jelezze a tanács Velence Sclauonia-i rector-ainak is, hogy azok időközben felkészüljenek, hogy legyen ehhez elégséges kő, fa, mesterek és más szükségesek. Legyen egy másik bastita is, ami a nagy bastita-tól külön áll, s az ezt felügyelő kapitány a szárazföldi kapitány és gubernator-ok alá legyen beosztva.

K.: Ljubić II. 311–312. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 26.)

64. [1346.] jan. 30.

A fehérvári káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 4. szám) Toboyd-i András királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk subdiaconus-i rendű klerikusát: Jánost, akik jan. 26-án (2. die Conv. Pauli) Tolna megyében nemesektől és nem nemesektől, Zylag birtok szomszédaitól és más emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy Pál Zylag-i jobbágyait Vezeus mester az officialis-ával: Voriw (dict.) Jánossal elűzte e birtokról, elhagyatott házaikat és épületeiket [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini) Nok birtokra szállíttatta, Pál wlgariter Ereztwinn nevű Zylagh-i erdejét hatalmaskodva kivágatta és tönkretette. D. f. II. an. Purif. virg. glor., a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 51 363. (Kállay cs. lt. 1300. 766.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Paulo filio Gyurke contra magistrum Vezews...), valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma.

R.: Kállay 823. szám; Fenyvesi, Tolna 100–101.

65. [1346.] jan. 30.

A fehérvári káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 7. szám) Thoboyd-i András királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk subdiaconus-i rendű klerikusát: Jánost, akik jan. 26-án (in crastino Conv. Pauli) a Zylag birtokkal szomszédos és megyebeli falvakba mentek, és az ottani nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, világiaktól, s más, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy István vajda parancsából az officialis-a: Vörös (Rufus) Péter és annak famulus-ai: Simon és Mihály megtették, amit a király oklevele tartalmaz és ahogy azt neki Gyurke fia: Pál elmondta. D. f. II. an. Purif. virg. glor., a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 51 364. (Kállay cs. lt. 1300. 765.) Papír. Hátlapján azonos (...pro Paulo filio Gyurke contra dominum Stephanum woyuodam super exaccione capeciarum possessionis Zylagh et occupacione terrarum arabilium eiusdem possessionis et captivacione duorum iobagionum suorum et asportacione unius acervi feni de orto suo et desolacione silve eiusdem inquisitoria) és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 824. szám; Fenyvesi, Tolna 100.

66. [1346.] jan. 30.

A fehérvári káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 9. szám) Toboyd-i András királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk subdiaconus-i rendű klerikusát: Jánost, akik jan. 27-én (f. VI. p. Conv. Pauli) Zylagh birtok szomszédait összehívták és őket, főleg Vezews mestert, Miklós fia: Miklóst és Gunya fiait: Domokost és Istvánt a birtok hasznai elvételestől tilalmazták. D. f. II. an. Purif. virg. glor., a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 51 365. (Kállay cs. lt. 1300. 768.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Gurke fia: Pál és Zylag névalakokkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 825. szám; Fenyvesi, Tolna 101.

67. 1346. jan. 31.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Nog (dict.) Kelemen, Porozlou falvi hospes a fiaival: Tamással, Jánossal és Konya-val, továbbá ue. Kelemen fia Péter özvegye, Heues-i Tamás fia János leánya: Cyne a kislányával (infantula), Ilonával (aki ezen Pétertől született), másrésről Zenthemrech-i Sebestyén fia Lorand fia: Imre mester. Nagy (Magnus) Kelemen, a fiai és Cyne elmondták, hogy azon perben, amit ők a Pétert megölő Imre mester és famulus-ai ellenében viseltek eddig, Imre a maga és famulus-ai részéről fogott bírók elrendezésének megfelelően 25 márka garas kifizetésével elégtételt adott nekik, ezért ők Imre mestert, annak famulus-ait: Boynuk (dict). Pált, Tamás fia: Balázst, ezen Balázs frater-ét: Jánost, Zekel (dict.) Lászlót, Fekete (Niger) Demetert, Pál fia: Domokost és Szabó (Sartor) Pált, valamint örököseiket Péter halála ügyében nyugtatták, kötelezve magukat, Ilonát és örököseiket, hogy Imrét, famulus-ait és utódaikat az ügyben szavatolják. D. f. III. an. Purif. B. virg., a. eiusdem [!] 1346.

E.: MTA Kézirattár. Oklevelek. A. 15. (Df. 244 322.) Hátlapján későbbi kéztől tárgymegjelölés, más kéztől feljegyzés: *hec sunt littere vestrarum Agriensium contra Georgium filium Galli, valamint kerek pecsét töredékei.*

68. 1346. jan. 31.

A fehérvári (Alba) Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 5. szám) Heen [!] fia: Tamás királyi emberrel kiküldték tanúságot kórusuk klerikusát: Simont, akik jan. 26-án (2. die Conv. Pauli) Tolna megyében nemeseiktől és nem nemesektől, Zylag birtok szomszédaitól és más emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy Pál Zylag-i jobbágysait Wezeus mester az officialis-ával: Woryu (dict.) Jánossal elűzte e birtokról, elhagyatott házaikat és épületeiket [1345.] nov. 24-én (f. V. p. oct. Martini) Nok birtokra szállíttatta, Pál wlgariter Erezthuyn nevű Zylag-i erdejét hatalmaskodva kivágatta és tönkretette. D. f. III. an. Purif. virg. glor., a. d. 1346.

E.: Dl. 51 366. (Kállay cs. lt. 1300. 767.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Paulo filio Gyurke contra magistrum Wezeus...), valamint mandorla alakú zárópecsét nyoma.

R.: Kállay 826. szám; Fenyvesi, Tolna 102.

69. 1346. jan. 31.

A fehérvári (Alba) Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően

(l. 8. szám) Heen [!] fia: Tamás királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: Simont, akik jan. 26-án (in crastino Conv. Pauli) a Zylag birtokkal szomszédos és megyebeli falvakba mentek, és az ottani nemesektől, nem nemesektől, klerikusoktól, világiaktól, s más, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől nyíltan és titokban megtudták, hogy István vajda parancsából az officialis-a: Vörös (Rufus) Péter és annak famulus-ai: Simon és Mihály megtették, amit a király oklevele tartalmaz és ahogy azt neki Gyurke fia: Pál elmondta. D. f. III. an. Purif. virg. glor., a. d. 1346.

E.: Dl. 51 367. (Kállay cs. lt. 1300. 764.) Papír. Hátlapján azonos (...pro Paulo filio Gyurke contra dominum woyuodam super exaccione capeciarum possessionis Zylag, occupacione terrarum arabilium eiusdem possessionis et captivacione duorum iobagionum suorum et asportacione unius acervi feni de orto suo et desolacione silve eiusdem inquisitoria), valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 827. szám; Fenyvesi, Tolna 101–102.

70. [1346.] jan. 31.

Die ultima mensis Jan. Jacobus Malabayla asti kereskedő az Arnaldus de Lacaucina, titeli (kalocsai egyházmegye) kanonok, Lengyelo.-i (P) és Magyaró.-i (U) pápai nuncius által Lengyelo.-ban beszédett Szt. Péter-dénárokat Bruges-ben (villa Brugis) átadta a pápai kamarának.

K.: Mon. Pol. Vat. II. 22–23. (Vatikáni Lt.-i számadáskönyvből, 1346-os évvel.)

71. [1346.] jan. 31. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johannes de Amelio mesternek, a pápai kamara klerikusának: a velencei domonkos rendi perjelnél és konventnél elhelyezett mintegy 30000 aranydukátnyi összeget (amiből 7583 magyar aranyforint, miként az erről kiadott oklevelek szólnak) vegye át tőlük a kamara részére, ahogy a pápa korábbi oklevelével utasította, és őket erre, ha szükséges, egyházi fenytékkal kényszerítse. D. Avinione, II. Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 192r. nr. 826. (Df. 291 834.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2292. szám.

72. [1346.] jan. 31. Avignon

[VI. Kelemen pápa Johannes de Amelio mesternek, a pápai kamara klerikusának]: értesülve, hogy Guillelmus Rogerii beauforti (Bellumforte) vicecomes igényt

tart arra a 20000 [!] magyar aranyforintra, amit bizonyos személyek egykor a velencei domonkos rendi perjelnél és konventnél helyeztek el, miként az erről kiadott oklevelek szólnak, ezért a klerikus a pápa nevében azt kérje ki és vegye át tőlük, ha szükséges, erre őket egyházi fenyítéssel kényszerítve. D. Avinione, II. Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 192r-v. nr. 827. (Df. 291 834.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2293. szám.

73. 1346. febr. 1.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt a Gumur megyei Chyknyc-i Benedek fiai: János és Péter mesterek megvallották, hogy a Chyknyc-en levő birtokrészükön, az Ohtyna, Rohfalua, Slauosfalua és másik Rohfalua birtokon v. falvakban, a Chyknyc-től észak felé fekvő völgyben, továbbá a Chyknyc-hez tartozó Gench, Gachalkfalua, Tharfalua, Kewui, Nandraz és Wygne birtokokon (ezek mind Gumur megyében vannak és örökjogon illetik őket) ezen örök osztályt tették: a Chyknyc-i rész Ohtyna, Rohfalua, Slauosfalua és másik Rohfalua birtokokkal, a völgygel és minden tartozékkal Péternek és örököseinek, Gench, Gachalkfalua, Tharfalua, Kewui, Nandraz és Wygne birtokok pedig azon völgygel, amiben az utóbbi 4 birtok fekszik, és minden tartozékkal Jánosnak és örököseinek jutottak. A birtokokhoz tartozó erdőkben mindketten alapíthatnak falvakat és az erdőket benépesíthetik. Ha a tőlük elidegenített egyéb birtokokat visszaszerzik, azokat a mondott birtokokhoz csatolják, és mindezeket újraosztják, megőrizve azon állapotot, ha generacio-ik örök osztályt akarnának tenni velük. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in vig. Purif. virg. glor., a. d. 1346. Arenga.

E.: Dl. 3817. (NRA. 1536. 99.) Alul chirographált (ABC). Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Kerek függőpecsét és zöld-vörös-sárga fonata.

K.: AO. IV. 559–560.

74. 1346. febr. 1.

1345. [!], die I. Febr., ind. 14. A velencei dózse és tanács határozata. Válaszoljanak Austria hercege követének, megköszönve a herceg jóakarátát, amit Velence felé tanúsít, és felvetésére azt felelik, hogy Velencének Magyaró. (H) királyával nincs semmilyen oka a nézeteltérésre, sőt a király felé speciális szeretetet és tiszteletet táplál, s ezt tette annak elődei felé is, főleg az apja és anyja: a királyné irányába. Velence továbbra is így akar lenni a királlyal, és őt speciális és tisztelt barátjának tartani. De ha a követ azt hallja, hogy a király-

nak van valami ellenérzése Velence felé, a dózse és a tanács örömére szolgál, ha a herceg, akiben szerfelett megbíznak, közvetítő lesz az ügyben.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 137; Ljubić 312. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 26.)

75. [1346.] febr. 1. Avignoni pápai palota

[VI.] Kelemen pápa az esztergomi érseknek és suffraganeus-ainak: a néhai András király (Si) elleni áruló, átkos és szörnyű gaztett a pápát arra ösztönzi, hogy a bűnösök tettei ismertek legyenek és a vétkesek megbűnhődjenek. Egykor az András és Johanna királynő (Si) közötti, pápai felmentéssel törvényes és elhált házasság után a pápa Andrásnak megadta a királyi címet, a Nápolyi Királyság (Si) királyává rendelte őt a feleségével: Johannával együtt, meghagyva Guillelmus Chartres-i (Carnotensis) püspöknek, aki akkor pápai paracsból ezen királyságban volt, hogy őket kenje fel és a királyi diadémával koronázza meg. De egyes gonosztevők az ifjú (adolescens), erényes és tisztalelkű Andrást, amikor lakhelyén a sajátjai között biztonságban hitte magát, az éj csendjében kicsalták hálószobájából és kegyetlenül megölték, sem ifjúságával, sem ártatlanságával, sem Franciao., a Nápolyi Királyság, Magyaro. (U) és Lengyelo. (P) királyai (akiktől eredetét vette) tisztaságával, sem királyi felségével nem törődve. Pedig Andrást, aki iránt a pápa atyai jóakarattal viseltetett, ő a királyság leendő királyának és békés kormányzójának, a római egyház hű és vitéz védelmezőjének remélte, de e gazemberek gonosztette megfosztotta őt ezen reményétől, és a pápa ezen ország felfordulásától és veszteségeitől tart, hiszen e gaztettel a res publica-t és a hívek sokaságát is megtámadták, a pápa és az apostoli szék iránti tiszteletet semmibe vették. Emiatt a pápa jogosnak tartja, hogy az elkövetők megbűnhődjenek, hogy hasonló árulók gonosztette ne találjon követőt, és a büntetés másokat távol tartson ettől. Megfontolva, hogy ezen gaztettet a Nápolyi Királyságban (ami a római egyház és a pápa joghatósága alatt van) követték el, és figyelembe véve mind a fenti, mind más okokat, jelen helyzetben e bűn megtorlása a pápához tartozik, aki nem akarja, hogy e szörnyű tett büntetlen maradjon, s ebből példát merítsenek, hanem inkább féljenek a büntetéstől, apostoli hatáskörrel és teljhatalommal minden, bármilyen helyzetű, méltóságú, nemű és állapotú egyházi v. világi személyt, akik megölték v. megölni rendelték Andrást, v. segítették a gyilkosokat, v. tanácsukat és egyetértésüket adták, v. a tettesek társai és cinkosai voltak, becstelenség (infamia) bűnében marasztalja el, megfosztja őket minden törvényes cselekvés jogától, elrendelve, hogy nem tanúskodhatnak, nem örökölhetnek, nem tehetnek végrendeletet, az épületeiket rombolják le és azokat soha nem lehet kijavítani, ingó és ingatlan javaikat veszítsék el, minden egyházi méltóságuktól és javadalmaiktól, ill. világi

tisztségeiktől és hivataluktól megfosztja őket, vazallusaikat és alattvalóikat az irántuk való hűség alól feloldozza, hűségesküjüket elengedi, és ha azon helyek közösségei, ahová a bűnösök elmennek, nem fogják el őket és nem viszik a pápa elé, interdictum alá kerülnek. A pápa megparancsolja ezen általános ediktummal minden városnak, közösségnek, egyházi és világi személynek, bármilyen méltóságúak, helyzetűak, állapotúak v. neműek is, hogy a vétkeiket be ne fogadják, meg ne védjék, semmilyen hivatalra ne engedjék, közösséget velük ne vállaljanak, velük ne érintkezzenek, segítséget nyíltan és titokban nekik ne adjanak, szövetséget velük ne kössenek, nekik ne engedelmesskedjenek, különben minden személyt, aki másképp cselekszik, a pápa kiközösíti, azon közösségeket pedig, akik e bűnösöket befogadják, megvédik, v. velük szövetséget kötnek, földjeikkel együtt interdictum-mal sújtja, az efféle szövetségeket pedig érvényteleníti. Sem a bűnösöknek, sem leszármazottaiknak másodfokig ne nyíljanak meg világi v. egyházi méltóságok, még a kérelmüket se hallgassák meg, javadalomba, egyházi és világi tisztségbe sosem kerülhetnek. Figyelmeztet mindenkit a Nápolyi Királyságban és az azzal 1 napi járóföldön belüli szomszédos területeken, bármilyen méltóságúak, helyzetűek, neműek és egyházi v. világi állapotúak is legyenek, hogy ha ismerik e bűnösöket, v. bármit tudnak e gáztettéről, azt hozzák tudomására Bertrand Szt. Márk titulusú és Guido Szt. Cecília titulusú kardinális papoknak, akiket a pápa Itáliába küld legátusként, miután a Nápolyi Királyságba érnek. Ellenkező esetben őket kiközösíti a pápa, akkor is, ha az apostoli szék megengedte nekik korábban, hogy kiközösíteni, v. interdictum alá vetni őket és területeiket nem lehet. S hogy ezen processus és az abban foglaltak mindenki tudtára jussanak, az ezt tartalmazó hártýákat az avignoni főegyház kapujára kifüggeszteti és kihirdetteti, hogy azok, akiket ezen eljárás érint, ne tudjanak azzal mentegőzni, hogy hozzájuk mindez nem jutott el és nem tudnak róla. Actum in palacio nostro Avinionensi, Kal. Febr., pápasága 4. évében. [1346.] Ugyanígy a kalocsai érseknek és suffraganeus-ainak, hasonlóan [I.] Lajos királynak (V). D. ut supra.

K.: Theiner I. 703–706; Raynaldus XXV. 393–395.

R.: Str. III. 594; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2298. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 170. fol. 3. nr. 9. alapján.)

76. 1346. febr. 3.

1345. [!], die III. Febr. A velencei tanács határozata: küldjenek követséget Austria hercegéhez, s ezt közöljék a herceg követével.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 138; Ljubić II. 312. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 26.)

77. 1346. febr. 4.

1345. [!], die IV. Febr. Az Austria hercegéhez küldendő két velencei követ (akik kapjanak 2 hónapra fejenként 200 fontot, további ötvenet egy hónapra a kíséretükre és kiadásaikra, s vigyenek egy tolmácsot is) megbízatása: Andreas Dandolo dózse meghagyja, hogy a követek menjenek [II.] Albert osztrák herceghez, és miután tiszteletteljes szavakkal köszöntötték, adják elő, hogy a herceg követét Velence tisztelettel fogadta, figyelmesen meghallgatta, és mivel a herceg lenne közvetítő a magyar (H) király és Velence között, ezért elküldte követeit a herceghez, hogy megköszönje annak jóakarátát, amit Velence felé táplál. Mondják el a hercegnek is azt, amit a követével már tudattak, miszerint Velencének a maga részéről nincs a magyar király felé semmilyen ellenszenve v. nézeteltérése, a király iránt speciális szeretetet és tiszteletet táplál, s ezt tette ezt elődei felé is, főleg az apja és anyja, a királyné felé. Velence ebben szeretne továbbra is lenni a királlyal, de mivel a herceg követe azt mondta, hogy a herceg tudomása szerint a királynak ellenérzése van Velence felé, s emiatt akar a herceg közbelépni, a követek fejezzék ki Velence elégedettségét, hogy a herceg a szeretet és jó állapot megőrzésén fog dolgozni. Ha úgy adódik, hogy a herceg érinti bármiben is érinti Zára ügyét, feleljék, hogy közismert, miszerint már több mint 300 éve Velence bírja Zára és területe uralmát, annak békés birtokában volt, irányítva és védve a várost, területét és lakóit, nagyobb kedvezéssel, mint Velence más alattvalóit, de a záraiak ezen békés és gyarapodó helyzetükben megnövekedve és sokasodva dölőfösek lettek és fellázadtak Velence ellen. Ha netán azt mondaná a herceg, hogy Velence a seregét Zára ostromától vonja vissza, feleljék, mint fentebb, hogy mivel Zára város és területe Velencéé régóta, Velence a seregét saját területén tartja, tehát nem lehet mondani, hogy jogtalanságot követ el, sőt, a jog azt követeli, hogy Velence kapja vissza birtokát, amit a záraiak hűségességük ellenére vakmerően és méltánytalanul akadályoznak. A követek tegyenek jelentést és várják meg a tanács újabb utasításait.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 138–140; Ljubić II. 313–314. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 26.)

78. 1346. febr. 5. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésztől Grisogonus testvér, a Zebegen-i Szt. Mihály arkangyal-monostor apátja, másrésztől Tuteus királyi ajtónálló-mester, és az apát megvallotta, hogy mivel bizonyos fontos teendők érdekében monostora szegénysége miatt Tuteus mestertől kért 5 budai márkát bécsi [dénárokbán], ennek fejében a monostor Baranya megyei Keregeghaz nevű birtokát, ami Tuteus mester Laymar és Maysa nevű birtokai között fekszik,

Tuteus mesternek elzálogosította, a bármikori visszaváltás lehetőségével ezen összegért. D. in Wysegrad, in fe. Agate, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 787. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 264.) Hátlapján későbbi középkori (Kerekeghaz és Thythews névalakokkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek királyi pecsét töredékes nyoma.

K.: Z. II. 186–187.

R.: Z. VII/1. 108.

79. 1346. febr. 5. Visegrád

Erzsébet királynénak (H) elmondta Cyko mester Kereszeg-i és Thapulchan-i várnagy, hogy a királyi hadoszlás 15. napján (quind. residencie presentis exercitus regii) Zaheus birtokon határjárást kellene tartania Pál comes országbíró oklevélének megfelelően, de mivel ő és frater-e: János a király szolgálatában lesznek akkor, ráadásul azon a napon adja férjhez a lányát a királynéi kúriából Erzsébet és bárói tudtával (habuerit nupcias de filia sua tradenda in eodem termino quam tradidit de curia nostra ad scitum [nostrum] et baronum nostrorum), a határjárásra nem tud elmenni. Ezért a királyné utasítja a budai káptalant, hogy a határjárást márc. 8-ra (oct. diei Cynerum) halasszák el, a felek pedig a káptalan jelentését márc. 15-én (quind. diei Cynerum) vigyék el a bírónak. D. in Wysegrad, domin. p. Purif. virg. glor., a. d. 1346.

Á.: a 84. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 561.

R.: Bakács, Pest m. 178.

80. 1346. febr. 5.

Miklós mester pozsonyi comes előtt megjelent egyrészről Gutur-i Miklós fia: Máté, másrészről Luthard ~ Luthard fia János fia: Luthard a maga és frater-ei: Amade és István nevében a pozsonyi káptalan ügyvédvalló levelével, s elmondták, hogy azon perben, amit Máté ellenében János fiai a Vath-i jobbágyuk: Pál két lova ügyében viseltek a comes mostani congregacio generalisán, a rokonság és fogott bírók elrendezése miatt úgy egyeztek meg, hogy Máté febr. 17-én (f. VI. p. quind. Purif. virg. glor.), majd márc. 3-án (VI. f. p. diem Cynerum) Karcha faluban Fekete (Niger dict.) Mihálynak (akiben mindkét fél megbízik) 9-9 bécsi dénárt fizet. Ha az első részletet Máté nem teljesíti, kétszeresen fizessen, ha a másodikat nem, akkor veszítse el, amit korábban kifizetett, és marasztalják el a perben. Ha kifizette a teljes összeget, akkor Fekete Mihály elmondása alapján János fiai a pozsonyi káptalannal igazolólevelet

(littere expeditoriales) adatnak ki Máténak. D. 5. die congregacionis nostre sc. die domin. p. Purif. virg. glor., a. d. 1346.

E.: Dl. 48 369. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 4. 1. 18.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

81. 1346. febr. 5.

Bertalan testvér perjel és a hévízi (Calide aque) Szentháromság-egyház kereszteseknek konventje előtt Simon fiai: István, Mihály és Tamás hévízi hospesek megvallották, hogy vásárolt, rájuk atyai jogon háramlott hévízi palacium-ukat, ami Pál comes és Domokos comes telkei (sessio seu fundus) mögött van két út között, minden joggal, épülettel és haszonvétellel eladták a rokonaik beleegyezésével Jánosnak, a Scepus-i Szt. Márton-egyház prépostjának, annak préposti utódainak és a Szt. Márton-egyháznak 48 márka ezüstért (amit a préposttól és a Szt. Márton-egyház thesaurus-ából megkaptak), semmiféle jogot és tulajdont maguknak és leszármazottaiknak mostantól abban meg nem tartva, hanem a palacium, az épületek és a tartozékok teljes jogát és tulajdonát a prépostra, annak préposti utódaira és a Szt. Márton-egyházra ruházva, szavatosság vállalásával feléjük, főként ue. Simon fia János fia: Jakab ellenében. Erről a káptalan pecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki a prépostnak és egyházának. D. in fe. Agate, a. d. 1346.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. 2. 6. 9. (Df. 272 268.) Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Függőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

K.: Str. III. 594–595.

R.: Pest m. 56.

82. 1346. febr. 6.

Az aradi káptalan előtt Pousa mester Karasow-i comes, Galambuch-i várnagy fia: Balázs mester tiltakozott, hogy ha az apja: Powsa és az ő uterinus frater-ei (v. azok képviselői ügyvédvalló levéllel) bárhol, bármilyen oklevéllel a Zevdy nevű birtokuk kifosztása – ami 3 éve jún. 23-án (in vig. Nat. Johannis Bapt. cuius nunc 3. revolutio existeret annualis) történt – ügyében János fia: Pothowch-al, Gergely fia: Jánossal, Pows fia: Istvánnal és Vörös (Rufow [!]) Imrével, akkori Arad megyei szolgabírókkal bármi módon megegyeztek, ő az efféle megegyezéssel nem ért egyet, annak teljességgel ellentmond, s ha a megegyezésről oklevelet adtak ki, azt tilalmazza. D. 2. die Agathe, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 366. (Festetics cs. lt. Arad 14.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Zewdy névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Juhász, Aradi reg. 10.

83. 1346. febr. 6.

Az egri káptalan előtt 1346. febr. 9-én (f. II. p. Agathe, a. d. 1346.) Miklós testvér, a Sarus-i Szt. Szaniszló vértanú-kolostor perjele a maga és az ágostonos rendi remete testvérek konventje érdekében tiltakozott, hogy a Sarus megyei, őket oklevelekkel illető Zedekerthe nevű birtokuk szomszédai, Fyntha-i István fiai: János és Miklós Zedekerthe birtok hasznait és termését – a vicecomes és a négy szolgabíró emberei és oklevele által megtett tilalmazásuk ellenére – korábban számos alkalommal elvették, s teszik ezt most is, ott lakó jobbágyaikat nyilvánosan és titokban veréssel és halállal fenyegetve, és István testvér korábbi perjelt Zedekerthe birtok és jogai védelmezése miatt István fiai megölték volna a Szt. Szaniszló-kolostorban, ha a perjelt fogott bírók akkor meg nem védik. Ezért Miklós perjel az ország szokásának oltalma alatt és a jog erejével István fiait és másokat a birtok hasznai további elvételétől tilalmazta. D. die et anno supradict.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 73. C. 12. (Df. 238 346.) Hátlapján pecsét nyoma.

K.: Str. III. 595.

84. [1346.] febr. 7.

A budai káptalan jelenti Pál comes országbírónak, hogy bár döntéshozó oklevélének megfelelően a királyi hadoszlás 15. napján (quind. termini residence presentis exercitus regii prox. preteritis) Wonyorch-i Hernic királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Jakab mester dékánt Gyarman fia: Pethew részére Zeheus birtokrész ügyében, de Cyko mester és frater-e: János nem jelentek meg és nem is küldtek senkit. Ám mielőtt a királyi és a káptalani ember erről előttük bevallást tettek volna, a káptalan megkapta Erzsébet királyné (H) levelét (l. 79. szám), s annak megfelelően az országbíró oklevele szerinti birtokbejárást v. tudományvételt márc. 8-ra (oct. diei Cynerum) halasztották el, azzal, hogy a felek az arról szóló káptalani jelentést majd márc. 15-én (quind. diei Cynerum) vigyék el a bírónak. D. III. f. p. Agathe, a. d. prenotato. [1346.]

E.: Dl. 3818. (NRA. 549. 49.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (German, Cykow és Zaheus névalakokkal, és itt János is mesterként szerepel), valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

R.: AO. IV. 561; Horváth, Galgamente 39; Bakács, Pest m. 178.

85. 1346. febr. 7.

Az erdélyi káptalan előtt Márton fia: János és fiai Zegew falu déli felét szavasság vállalásával eladták Mihály fia: Miklós, Miklós fiai: Mihály és István, valamint Hermann fia: Miklós Fatha-i nemeseknek. D. III. f. p. Purif. B. virg., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Gyulafehérvári kápt. hh. lt. Erdélyi kápt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi. Kopott, csonkult.

R.: Erdélyi Okm. III. 319. szám.

86. 1346. febr. 7.

1345. [!], die VII. Febr. A velencei tanács határozatai. Zárát mihamarabb el kell foglalni, s dönteni kell ennek módjáról, a hajók, épületek, seregek előkészítéséről. Ezért küldjenek a sereghez 5 tanácstagot (sapiens), akik vigyenek magukkal tengeri és szárazföldi ostromban jártas embereket, találkozzanak a szárazföldi és a tengeri kapitányokkal és gubernator-okkal, vitassanak meg minden módot, amivel a várost meg lehet ostromolni mind a tenger, mind a szárazföld felől, milyen építményekkel, mely helyekről és mekkora sereggel. Legfeljebb 8 napig maradjanak ott, majd a megbeszélteket írásba foglalva térjenek vissza Velencébe, majd járuljanak a dózse és a tanács elé ezek megvitatására. Austria hercegének követe kapjon 100 aranydukátot a hazatérése költségeire és a szállásáért, ami mintegy 5 dukátot tett ki.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 141–142. (részlet); Ljubić II. 314–315. (A „Secreta consilii rogaturum” velencei államkönyv alapján. A. 27.)

87. [1346.] febr. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ferenc trieszti püspöknek, az apostoli székhely nunciusának: azon ügy elvégzése érdekében, amit rábízott [I.] Lajos királynál (V) és másoknál a magyar királyi házból (domus regia Vngarie), a pápa hasznosnak gondolta, hogy Bertrand aquileiai pátriárka is tartson vele a királyhoz és országába, ezért a püspök menjen a pátriárkához, és mindazt, amit a pápa rábízott, a pátriárkának (akinek a pápa ír az ügyben) mondja el részletesen, s

vele menjen Magyaró.-ra. A pápa minden levelet, amit a püspök magával visz, a püspök és a pátriárka nevére megváltoztatott és ezeket a püspöknek elküldte. Ha tehát a pátriárka vele tart, a most küldött levelek érvényesek, nem azok, amiket a püspök magával vitt, s ezeket használják mindketten. Ha viszont a pátriárka nem akar a püspökkel menni, a most küldött leveleket figyelmen kívül hagyva a püspök maga hajtsa végre a feladatot, s a vele vitt menleveleket használja. A minap a pápa processus generalis-t hirdetett ki azon gonosztevők ellen, akik András király (Si) halálának elkövetői v. tanácsadói voltak, és ezen processus kihirdetését elküldi a püspöknek átiratban. A processus specialis-t az ügyben szükséges okokból még kis ideig elhalasztja. D. Avinione, VII. Id. febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 183r. nr. 780. (Df. 291 833.)

K.: Theiner I. 701–702; Wenzel, Dipl. eml. II. 141.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 894. szám.

88. [1346.] febr. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának, az apostoli szék nunciának: bizonyos fontos ügyekben Ferenc tieszti püspököt [I.] Lajos királyhoz (V) és a magyar királyi ház más tagjaihoz küldte a minap, kibocsátva neki számos menlevelet. A távozása után azonban a pápának hasznosnak tűnt, hogy ezen feladat elvégzése érdekében a pátriárka (akit, mint mondják, a király elfogad) is tartson a püspökkel (ha ez nincs Bertrand személyének és egyházának kárára). Minden levelet, amit a püspök magával visz az ügyben, a püspök és a pátriárka nevére megváltoztatta a pápa és azokat a püspöknek elküldi, hogy ha a pátriárka vele tart, a most küldött leveleket használják, ne azokat, amiket a püspök magával vitt. Ha viszont a pátriárka nem tud vele menni, a most küldött leveleket figyelmen kívül hagyva a püspök a magával vitt leveleket használva hajtsa végre a feladatot. Ha a pátriárka el tud menni Magyaró.-ra (partes Vngarie), a püspök részletesen elmond majd neki mindent (ez ügyben a pápa ír a püspöknek), amit a pápa rábízott, s a pátriárka vezetésével együtt hajtsák végre e feladatot a megbízás szerint. A minap a pápa processus generalis-t hirdetett ki azon gonosztevők ellen, akik András király (Si) halálának elkövetői v. tanácsadói voltak, és ezen processus kihirdetését elküldi Bertrandnak átiratban. A processus specialis-t az ügyben szükséges okokból még kis ideig elhalasztja. D. Avinione, VII. Id. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 183v. nr. 781. (Df. 291 833.)

K.: Theiner I. 701–702; Wenzel, Dipl. eml. II. 141.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 895. szám.

89. [1346.] febr. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): örömmel megkapta levelét, miszerint néhai férjétől, András királytól (Si) megfogant fiát dec. 25. éjjelén (nocte Nat. d.) megszülte a magyar Izabella (Issabella Ungara), néhai férje dajkája (nutrix) és a Nápolyi Királyság és a város számos nemes asszonya jelenlétében a szobájában, aminek ajtaja előtt sok nemes várakozott, s hogy a fiút dec. 26-án (die Stephani prothomart.) Johanna kancellárja, Fülöp cavailloni (Cavalicensis) püspök megkeresztelte a pápa személyében (vice nostra), Károlynak nevezve, hogy ezen nevű elődei ünnepelt emlékét méltassák benne. És bár ezen hírről a pápa már hallott e levél megérkezése előtt is, azt megtekintve még jobban örült, és Johanna követei a színe elé járulva mindezt el is mondták neki. A pápa reméli, hogy a fiú az egyház szolgálatára, a res publica hasznára és az ország kormányzására lesz hosszú évekig, elődei nyomait követve. D. Avinione, VII. Id. febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 198v–199r. nr. 910. (Df. 291 835.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2304. szám.

90. 1346. febr. 9. Visegrád

[I.] Károly [! ə: Lajos] király 1346. febr. 9-én (oct. Purif. virg. glor., a. d. 1346.) Visegrad-on kiadott nyílt oklevele: beleegyezésével az esztergomi polgárok és hospesek a javaik és áruik után, akár szárazföldön, akár vizen haladnak az ország bármely részén, nem kell fizetniük semmilyen vámot (tributum seu telonium), kivéve a királyi harmincadot (tricesima regalis).

Tá.: 1. I. Lajos király, 1365. szept. 22. EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 25. 1. 15. (Df. 236 357.)

2. Tá. 1. > I. Mátyás király, 1468. ápr. 18. Uo. 47. 4. 1. (Df. 237 791.) XVI. századi Mát.-ban. Eltérő névalakja: Wysegrad.

91. 1346. febr. [9.] Szentimre

Péter erdélyi alvajda előtt Reud-i Cheeh (dict.) György mester Patha és Bos birtokok osztálya ügyében Jakab fiait: Mihályt, Pétert, Deseu-t, Andrást és Lászlót (az ő frater-eit) hosszan húzódó perbe vonta, de végül a felek fogott bírók elrendezésével, az alvajda engedélyével úgy egyeztek meg, hogy mind-egyikük a maga birtokrészén maradjon, úgy birtokolja, mint korábban, vagyis e birtokok fele Györgynek és örököseinek marad minden haszonvétellel (erdők, vizek, berkek, rétek v. kaszálók, szántóföldek, malomhelyek), másik felük pedig Jakab fiainak és örököseiknek. Ha valamelyikük több telket v.

haszonvételt birtokolna, a különbséget ki kell egyenlítenie. Ha bármelyikük a másik fél részei után nyújtaná kezét, annak méneseit használná v. elvesztené, v. famulus-aival a javait elvenné, és a felek által kijelölt 4 fogott bíró döntése ellenére sem adna elégtételt, v. azok döntését nem fogadná el, ha bármely bíró elé perbe vonnák, és mindezt a 4 fogott bíró igazolja, akkor a másik félnek a bíró része nélkül 10 magyar márkát fizessen a per kezdete előtt. A felek máj. 1-jén (oct. Georgii) ezen osztályt az erdélyi káptalan oklevelével meg kell erősítsék, s ha valamelyikük nem megy el ezért a káptalanhoz, 50 magyar márkában marasztalják el. Az alvajda erről a felek kérésére pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki. D. in S. Emerico, oct. [Purif.] virg. glor., a. d. 1346.

E.: AL. Kolozsvár. Kornis cs. lt. 8. (Df. 257 656.) Helyenként hiányos. Hátlapján pajzs alakú pecsét töredékei, valamint újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: Doc. Trans. IV. 649–650. (Facs.-vel.)

R.: Erdélyi Okm. III. 320. szám. (febr. 9-i dátummal)

92. 1346. febr. 9.

A Scepsi-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Cytnik-i László fia: Miklós minden perében, amit bárki ellenében visel jelen oklevél kiadásától 1 évig a király, a nádor, az országbíró, egyházi bíró és bármely megye bármely bírója előtt, Malah-i Mátyás fia: Benedeket, Zequi-i Benedek fia: Jakabot, Lipolt fia: Cocha-t és Chery-i Ictor-t (az ő szervienteit) vallotta képviselőinek, s amit közülük bármelyikük ezen oklevél bemutatójaként e perekben tesz a jog rendje szerint, érvényesnek fogadja el. D. f. V., oct. Purif. Marie virg., a. d. 1346.

E.: Dl. 3820. (NRA. 1536. 100.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékes nyoma.

93. 1346. febr. 9. Avignon

[VI. Kelemen pápa] menlevelei Bertrand aquileiai pátriárkának: mivel őt [I.] Lajos királyhoz (V) és országába küldi bizonyos nagy és nehéz teendőknél, engedélyezi neki többek között, hogy a feladat elvégzése alatt klerikusokat bármely egyházi rendbe előléptethet, őket különböző egyházi alkalmatlanságok (defectus nativitatis et etatis irregularitas) alól felmentheti, miséket tarthat, meggyóntaknak 40 nap bűnbocsánatot adhat; azokat, akik klerikusokra és egyháziakra erőszakosan kezet emeltek, és csonkításra, halálra v. fogságra ítélték őket, feloldozhatja, ha elégtételt adnak; káplánjának és commensalis klerikusainak javadalmakat és tisztségeket (dignitas, officium) adhat, ezek tulajdonába őket bevezetheti; felmenthet olyanokat, akik nem gonoszságból,

hanem tudatlanságból és a jog ismerete híján kétszer nősültek; engedélyt adhat a házassághoz olyan férfiaknak és nőknek, akik negyedfokon vérrokonok, és az abból született sarjat törvényesnek nyilváníthatja. D. Avinione, V. Id. Febr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 282v–283v. és 284v–285r. nr. 1201–1207. és 1210–1212. (Df. 291 841.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 896–905. szám.

94. 1346. febr. 10. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon jelentés megtárgyalását, amire színe előtt korábbi oklevele szerint egyrésztől Rykolph fia: László mester felperes (akinek érdekében Pous fia: János állt elő a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével), másrésztől Miklós egri püspök alperes (akinek nevében Péter egri kanonok jelent meg a püspök ügyvédvalló levelével) között egy 20 ekényi, 60 márkára becsült, Kumleu, Nana, Luazteluk és Pok birtokok között fekvő vitás földrész ügyében a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) kellett volna sor kerüljön, a képviselők kérésére máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3819. (NRA. 786. 36.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékes nyoma.

K.: AO. IV. 562.

95. 1346. febr. 10. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon oklevélbemutatót, amivel színe előtt korábbi oklevele szerint egyrésztől Nogsemyen-i István fia: István mester, másrésztől Lengel (dict.) János a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) tartoztak volna egymással és frater-ükkel: Péter pappal szemben birtokzálogosítás ügyében, a felek akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, úgy, hogy azt onnan sem királyi v. királynéi oklevéllel, sem a had v. más okán nem lehet tovább halasztani. D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 368. (Kállay cs. lt. 1300. 799.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala. Alul más kortárs kéztől: iudici de Zaboch.

R.: Kállay 822. szám. (jan. 27-i dátummal)

96. 1346. febr. 10. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit színe előtt korábbi oklevelének megfelelően Nogsemyen-i István fia: István mester a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt Bery-i Tamás ellenében, máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, mivel bár István mester kinyilvánította hatalmaskodás ügyében keresetét (accio) Tamás ellenében, de ő azt mondta, hogy ilyen nehéz ügyben a frater-ei és rokonai tanácsa nélkül nem tud választ adni. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 369. (Kállay cs. lt. 1300. 779.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 828. szám.

97. 1346. febr. 10. Buda

Pál [comes, I. Laj]os király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi bírói meghagyását tartalmazó oklevele szerint Balázs testvér Lelez-i prépost és konventje mint felperesek (akik nevében István testvér őrserzetes jelent meg a konvent ügyvédvalló levelével) Ezen-i László fiai: Tamás, Mihály és László alperesek ellenében a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii v[ersus] partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) tartoztak színe elé állítani Jakab fia: Jakabot, hogy az mutassa be [V.] István király (H) privilégiumát (*l. Reg. Arp. 2166. szám*) Zalouka birtok és határai szavatolására. A kitűzött napon Pál comes korábbi oklevelének és a váradi káptalan idézőlevelének (littere evocatorie) megfelelően Jakab megjelent, a fia: László, valamint Noglonya-i Benchench fia: György és annak frater-e: János nevében pedig Károly fia: Kapolch állt elő a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével, de azt állították, hogy a mondott privilégiumot jelenleg nem tudják bemutatni, mivel egy famulus-uk azt más javaikkal együtt az elmúlt napokban ellopta, de ha meg tudják találni, a Pál comes által kitűzendő időpontban bemutatják. Mivel azonban a privilégium ellopására nem adtak megfelelő indoklást és anélkül kértek halasztást, ezért Pál comes a bemutatást és a per tárgyalását 3 márka bírsággal máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztotta, mely bírságot Jakab, László,

György és János a privilegium bemutatása előtt fizessék ki. D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi. 1300. 49. (Df. 233 656.) Helyenként hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Jakab és társai mind Noglonya-iak), valamint doborpajzs alakú záró-pecsét töredékei.

98. 1346. febr. 10. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit színe előtt korábbi oklevelének megfelelően Kellemes-i Miklós fia: István (akinek nevében Zouk fia: Jakou állt elő az egri káptalan ügyvédvalló levelével) Hangun-i Boyl fia: Beke, valamint Demeter fia: Leustach és Jób fia: János (ezen Beke famulus-ai és jobbágysai, akiket elő kellett állítson) ellenében a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt, a felek akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 56 864. (Hanvay cs. lt. 52.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 101.

99. 1346. febr. 10.

Mihály, Tamás mester Liphov megyei (districtus) comes vicecomes-e és a négy szolgabíró azon pert, amit színük előtt korábbi perhalasztó oklevelüknek megfelelően Bogomer fia: Miklós, annak fia: István és Bogow fiai: Tamás és Pál a hadoszlás 15. napja utáni pénteken, febr. 10-én (f. VI. prox. videlicet p. quind. residencie presentis exercitus) viseltek Bodo comes fia: István mester ellenében birtokosztály ügyében, a felek akaratából jún. 9-re (f. VI. p. Penth.) halasztják el, meghagyva István mesternek, hogy akkor az osztályt v. végezze el, v. számoljon be róla. D. in termino antedict., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 001. (Múz. Ta. Majláth.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét töredékei.

100. 1346. febr. 10.

Az esztergomi káptalan előtt megjelentek egyrésztől néhai Bwged comes fiai: János és Péter (Hont megyei Kwkezw-i nemesek) az anyjukkal: Katalinnal,

másrészről az erdélyi Tamás fia: Pál, és Bwged fiai elmondták, hogy leánytestvérük, Margit férjhez ment Pálhoz, és ők vele hitbérként Kwkezw nevű birtokukon (ahol Szt. Márton-köegyház van) adtak Pálnak 2 teljes telket (curia seu fundus curialis) minden haszonvétellel, földekkal, rétekkkel, erdőkkel és más tartozékokkal, amikben jobbágyai és a hozzá tartozók lakni tudnak, és 1 széles, alkalmas telket (fundus seu locus curie) a saját lakhelyének, és megfelelő épületeket abban, oly módon, hogy ha Pálnak nem lesz Margittól férfiörököse, akkor Pál a mondott telkeken az élete végéig lakhat békésen, halála után pedig ezen 3 telek Jánoshoz és Péterhez v. örököseikhez háramlik vissza (Pál esetleges más feleségtől nemzett fiai ebből részt nem kapnak). Ha Bwged fiai szolgálat révén v. más módon birtokokat meg tudnak szerezni – főleg a Hont megyei Wsud birtokot, amit Máté néhai nádor (H) az apjuk idején hatalmaskodva elfoglalt –, ők és a nővérüktől születendő örököseik az(oka)t két egyenlő részre kell osszák. Ha valamelyikük mindezt nem tartja be részben v. egészen, és a másik féllel szemben pert indít, a bíró része nélküli 50 márkában marasztalják el. D. in fe Scolastice, a. d. 1346.

Á.: Garai Miklós nádor, 1415. jún. 5. Dl. 10 157. (NRA. 1600. 11.)

101. 1346. febr. 10. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás vértanú[egyház] prépostja, Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes lelkiekben általános vikáriusa előtt Gaya-i Mochk és Kochman-i Péter nemesek elmondták, hogy a köztük levő vérrokonság (sanguinis affinitas) miatt megbékélve visszaléptek minden pertől, ami közöttük jött létre hitbér, jegyajándék, ingó és ingatlan javak, v. jogtalanságok ügyében jelen oklevél kiadása napjáig. Ha valamelyikük mégis pert indítana a másik ellen, azt veszítse el és bírsággal (birsagium) sújtsák. D. Strigonii, f. VI. p. oct. Purif. virg. Marie, a. d. 1346.

E.: ŠA. Kremnica. Körmöcbánya város lt. 1. 14. 1. 4. (Df. 249 579.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

102. 1346. febr. 11.

1345. [!], die XI. Febr. A velencei tanács válasza a szárazföldi kapitánynak és gubernator-oknak: febr. 3-i levelüket megkapták, miszerint Nona comes-e azt mondta nekik, hogy elment hozzá Gergely comes követe, annak megbízólevelével, tárgyalni akarván velük és a tengeri kapitánnyal. A tanács szerint nem hasznos, hogy bármilyen tanácskozás történjen Dalmácia (Sclauonia) ezen v. más bárójával Velence bastita-i között, ezért utasítják a címzetteket, hogy tartózkodjanak az efféle tanácskozásoktól ott, de ha szerintük hasznos tudni,

mit akar Gergely comes, az egyik gubernator-t küldjék el Nona-ba, hogy Gergellyel tárgyaljon, avagy hagyják meg a Nona-i comes-nek, hogy hallgassa meg Gergelyt v. követét, majd jelezze a címzetteknek, mit tudott meg, akik pedig mindenről tegyenek a tanácsnak jelentést.

K.: Ljubić II. 317–318. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 29.)

103. 1346. febr. 12. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevelének megfelelően 1344. nov. 15-én (quind. OO. SS., a. d. 1344.) Sámuel fia: Dávid az egri káptalan és a nádor oklevele bemutatásával igazolta, hogy a Gyungius, Bence, Halaz, Sadan, Jeneu és Aruk birtokokon levő részeit a nádori ember a káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében visszavette (recaptivare), de e birtokrészek iktatásakor Tamás egykori erdélyi vajda ellentmondott. Dávid ennek okát tudakolta a nádor bírósága előtt, mire Dobak fia: Miklós (Tamás vajda nevében ügyvédvalló levéllel) azt mondta, hogy e birtokok oklevelekkel Tamáshoz tartoznak, s ezek bemutatására a nádortól időpontot kért, amit ő [1345.] febr. 16-ra (oct. diei Cynerum) tűzött ki. Ezt királynéi parancsból a király visegrádi lakhelyére való visszatérésének 8. napjára (ad 8. diem adventus domini regis in Wysegrad in locum sue mansionis) halasztotta a nádor, mikor színe előtt Dávid kérésére Tamás vajda bemutatta [I.] Károly király (H) középső kettőspecsétjével megerősített privilegiális oklevelét, miszerint Chabanka fia János fia: Sámuel és frater-e: Dávid a király és Szent Koronája iránti hűségéről letérve Trinchyn-i Mátéhoz, a király átkos emlékü hűtlenséghez csatlakoztak azon harcban, amit Máté az ország más áruelőival együtt, felemelve saját zászlaját, a Ruzgun-i mezőn viselt a király ellen, fegyvert fordítottak és harcoltak a királyi felség mint természetes uruk ellenében, és utóbb is megmaradva hűtlenségükben a királyi felség gyalázására a rosszat rosszabbal tetézni nem áttartottak, gyakori és számtalan pusztítást, gyűjtogatást, rablást hajtottak végre, egyházakat törtek fel, embereket öltek, özvegyeket és szüzeket meztelenítettek le, ezért a királyi felség büntető ítéletével (aminek sajátja a gonosztevők kevélységét megfelelő szigorúsággal megzabolázn), a főpapok, bárók és az ország nemesei tanácsával Sámuel és Dávidot mint hűtlenekeket minden birtokuktól megfosztotta, okleveleiket érvénytelenítette, s állhatatos hűségéért és szolgálataiért Tamás akkori vajdának, Zownuk-i comes-nek és örökösének adományozta e birtokokat. Az ügy végleges tárgyalása ezután királyi parancsból a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (quind. residence regalis exercitus versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) lett halasztva, mikor is Tamás vajda a nádor bírósága elé helyezte a mondott privilégiumot és a nádor perfolýamot

tartalmazó okleveleit, s mivel Dávid az apja bűne alól semmilyen okkal nem tudta magát kimenteni a nádor többszöri kérdésére sem, ezért a nádor Péter szerémi püspökkel, Tatamer fehérvári préposttal, a királyi aula alkancellárjával, István erdélyi vajdával, Zonuk-i comes-szel, Lőrinc királyi tárnokmesterrel, Pál királynéi tárnokmesterrel, Miklós pozsonyi, János Twruch-i, János Gumur-i comes-szel, Cykow mesterrel, Peren-i Miklós mesterrel, Gergely fia: Miklós mesterrel, Orrus (dict.) Petew mesterrel és számos vele ülésező egyéb nemessel a hűtlen Sámuel és Dávid mondott birtokait és birtokrészeit azon joggal és teljességgel, amikkel a király ezeket Tamás vajdának adta, Tamásnak ítéli örökre, Dávidra és örököseire mostantól örök hallgatást kiróva, mivel a mondott bárók megfontolása szerint a hűtlenek gyermekei és örökösei a hűtlenség címén elvesztett atyai tulajdonokban semmilyen jogot nem nyerhetnek el soha. D. Bude, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3202. (NRA. 695. 4.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés (Gyngus névalakkal), amit újkori kéz folytatott, továbbá kerek pecsét körvonala.

Megj.: I. Károly oklevelét (1327. máj. 21.) l. Anjou-oklt. XI. 229. szám.

104. 1346. febr. 12. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója igazolja, hogy azt a 3 márka bírságot, amit Balázs Lelez-i prépost két részben Pál comes-nek, egy részben Ezen-i László fiainak: Tamásnak, Mihálynak és Lászlónak kellett kifizessen a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residence exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate), mivel [V.] István király (H) privilégiumát Jakab fia: Jakab nem mutatta be Zalouka birtok szavatolására, István testvér, a Lelez-i egyház ősrszerzetese a prépost nevében Pál comes-nek és a peres ellenfélnek teljesen kifizette. D. Bude, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi. 1300. 50. (Df. 233 657.) Hátlapján doborpajzs alakú zárópecsét halvány körvonala.

Megj.: V. István (1272. évi) privilégiumát l. Reg. Arp. 2166. szám.

105. [1346.] febr. 12. [B]uda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt Chank fia: Dobou (András fia Pál fia: Miklós nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével) [1345.] jan. 8-án (oct. diei Strennarum tunc prox. elapso) Albert fia: János, László fia: János, Tamás fia: Demeter és Miklós fia: Dethmar Zakal-i nemesek ellenében előadta, hogy

amikor Pál fia: Miklós [1344.] jún. 29-én (in fe. Petri et [P]auli anno tunc prox. preterito) a Wyuar megyei Bodanych nevű, Ida folyó melletti birtokát Barcha-i János királyi emberrel Miklós, a Scepus-i káptalan tanúsága jelenlétében a birtok bejárása után magának iktattatni akarta, a két János, Demeter és Dethmar egy földrész (ami egy völgytől több határjelen át nyugat felé fekszik, és e völgyet a Zakal-iak Megepataka-nak nevezték, Miklós pedig Popwelge-nek, a földrészről pedig e Zakala-i [!] nemesek azt állították, az ő Zkerben nevű birtokukhoz tartozik, Miklós pedig azt, hogy Budahaza-nak hívják) iktatásának ellentmondottak, s ennek okát akarta tudni; erre Albert fia: János a maga és e Zakala-i nemesek nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével azt állította, hogy e földrész Megepataka völgytől nyugat felé több határjelen át az ő Zkerben nevű birtokukhoz tartozik örökjogon; mivel e vitás földrész bejárásához és elkülönítéséhez a királyi embereket és az egri káptalan tanúságait újra szükséges volt kiküldeni, ezért az országbíró írt az egri káptalannak, hogy küldjék ki tanúságaikat, akikkel Peturmezeye-i Péter fia: András (a felperes részére) és Heym fia: Miklós (az alperesek részére) királyi emberek [1345.] márc. 9-én (oct. diei medii Quadr. nunc preteritis) menjenek Badanych birtokra a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, régi határai mentén járják be, új határjeleket emelve a régiek mellé, s ha a felek ennek során egyetértenek, a földrészt iktassák Miklósnak, ha nincs ellentmondó, az esetleges ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii nunc prox. preteritis) Miklós ellenében ennek megindokolására a királyi jelenlét elé (ha a Zakal-i nemesek mondanak ellent, őket, mivel perben vannak, nem kell megidézni, mert enélkül is meg kell jelenniük a kitűzött napon Pál comes előtt), a bárki által tilalmazott földrészt ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve és királyi mértékkel (ha lehet mérni) megmérve, v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd a káptalan máj. 1-jére a királynak tegyen jelentést. Onnan a jelentés megtárgyalása több halasztással a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (ad presentes quind. residence exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) lett kitűzve, mikor is Pál fia: Miklós nevében megjelent egyrészről Chank fia: Dobou a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével, másrészről Albert fia: János a maga és a többi Zakal-i nemes nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével, és Pál comes-nek bemutatták az egri káptalan királynak írt válaszlevelét, miszerint Petermezeye-i Péter fia: András és Heym fia: Miklós királyi emberekkel kiküldték tanúságaikat: Miklós papot, a Szt. Anna-oltár mesterét és János papot, a Szt. Máté-oltár mesterét az egri egyházból, akik a szomszédok összehívásával, jelenlétében bejárták, de mikor e földrészt nem tudtak megegyezni a 4 alperes, György fia: a gyermek (puer) Benedek, s vele Artheus mint gyám (tutor et curator) őket a földrész Miklós számára történő iktatásától tilalmazták, ezért Benedeket máj.

1-jére Miklós ellenében megidéztek a királyi jelenlét elé, a négy Zakal-i nemest viszont nem idézték meg a mondott ok miatt (a Miklós által mutatott határok a királyi és káptalani emberek elmondása szerint: Berch e völgyön túl dél felől, ahol Miklós azt állította, ott valaha 3 főhatárjel volt, amik az ő Bodonych nevű birtokát, Homode fiai birtokát és Zkerben birtokot különítették el; rubeta; észak felé 3 sarok-határjel, amik Bodonych, Sethythe és Zkerbyn birtokokat választják el Miklós szerint; kelet felé 2 kő-határjel, amik Bodonych és Sethythy birtokokat különítik el szerinte; dél felé ue. völgy); Miklós tehát azt állította, hogy Bodonych és Zkerben birtokokat ezen határok különítik el, az alperesek szerint viszont a mondott völgy, és a Miklós által megmutatott határjelekről azt állították, hogy azok közöttük és generacio-ik között használati elkülönítésre (pro usualibus distinccionibus) lettek elhelyezve; a vitás földrészt szemmel megtekintve fogott bírókkal fél ekényinek vélték. Mivel az egri káptalan oklevele szerint tehát Pál fia: Miklós felperes megmutatta Bodonych nevű birtoka határait (amihez állítása szerint a vitatott földrész tartozik), Albert fia: János pedig a maga és a többi alperes Zakal-i nemes nevében a földrész ügyét Pál comes előtt Miklós esküjére bízta (György fia: Benedek az ellentmondása megindokolására nem jelent meg, nem is küldött senkit, így bírságban maradt), ezért Pál comes és az ország vele ülésező bárói és nemesei meghagyták, hogy Miklós felperes annyi személlyel tegyen le esküt, amennyit az ország szokása megkövetel, vagyis 1 szomszédos nemessel márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) a vitás földrészen Chana fia: Péter v. Mathyus fia: Tamás v. Peturmezeye-i Péter fia: András (Miklós részére), ill. Berse-i Marcell fia: László v. Berse-i Heym fia: Miklós v. Nesthe-i Tamás fia: János (az alperesek részére) királyi emberek valamelyike és az egri káptalan tanúságai (akik kiküldésére Pál comes jelen oklevelével kéri a káptalan), valamint a felek v. képviselőik jelenlétében az övét megoldva, mezítláb, földet a feje fölé emelve, és általában ahogy az ország szokása szerint földre esküdni szokás (moris est), tegyen le esküt arról, hogy az általa megmutatott határok Bodonych birtok valós határjelei, a vitás földrész az ő Bodonych nevű birtokához tartozott mindig is, annak határain belül fekszik, és sosem tartozott a Zakal-i alperesek Zkerben nevű birtokához. Ha ezt teljesíti, a földrészt neki, ellenkező esetben a Zakal-i nemeseknek (bárki ellentmondása esetén is, mivel e hosszú perben más nem mondott addig ellent) iktassák örökre, más jogának sérelme nélkül, s ha bárki valamilyen jogot remél e földrészben, az iktatás után járjon el a jognak megfelelően Mivel az eskü sok szót tartalmaz, a káptalan [embere] az eskü [szövegét] szó szerint, részletesen [Mi]klósnak és eskütársának mondja előre (recitare), a káptalan jelentését [D. B]jude, 10. die termini supradict.,

E.: Dl. 71 205. (Perényi cs. lt. 116.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint a jelentést máj. 1-jére – ad oct. Georgii – kell visszavinni Pál comes-nek), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Perényi 71. szám. (1346. márc. 17-i dátummal.)

Megj.: OL-adatbázis 1346. febr. 12-re keltezi.

106. 1346. febr. 12. Visegrád

Pál comes, [I. Lajos király] (H) [ország]bírója a fehérvári káptalannak. Korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Saul fia: Benedek a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével Heym fia Pál fia: Benedek nevében, akire [a per] Heym halálával ... az ország szokása szerint ... került, a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) Cordus (dict.) Miklós fiai: Miklós és István [ellenében] bemutatott 5, különböző években és időpontokban kiadott bírságoló és perhalasztó oklevelet, amik szerint Miklós fiait a köztük és Heym fia: ezen Heym felperes között Lyuba birtok ügyében létrejött perben az oklevelek országbíró előtti bemutatásának, ill. az ennek elmulasztása miatt rájuk kirótt bírságok kifizetésének elhanyagolásáért Pál comes bírságban marasztalta el, amiből Heym fia: Heym része 17 márka. Benedek képviselő kérte, hogy e 17 márka bírság ügyében az országbíró Pál fia: Benedeknek szolgáltatson igazságot, mire Cordus (dict.) Miklós fia: Miklós a maga és fivére (uterinus frater): István nevében a Jazou-i konvent ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy a 17 márkát nem tudják készpénzben v. javakban kifizetni, hanem csak birtokban a Bozytha nevű lakott birtokukból, az ország szokása szerint. Ezt Benedek képviselő elfogadta, és mivel a birtokban való fizetés elvégzéséhez szükséges kiküldeni a királyi és káptalani embert, ezért Pál comes kéri a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akivel Chatar-i László v. Heney-i Chepan királyi emberek valamelyike máj. 1-jén (oct. Georgii) menjen Bozyta birtokra a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, és a birtokból iktasson minden haszonvétellel Pál fia: Benedeknek e 17 márka bírság fejében egy akkora részt, ami a királyi és a káptalani ember, valamint az odavezetett fogott bírók törvényes és megfontolt becslése szerint 17 márkát ér, ha nincs ellentmondás, Bozyta maradék része pedig Cordis [!] dict. Miklós fiainak maradjon. Ha bárki ellentmondása miatt az iktatást nem teljesíthető, akkor Miklós fiai a 17 márkát a káptalan jelentésének visszavitele napján kétszeresen kell kifizessék Pál fia: Benedeknek. A káptalan máj. 8-ra (ad 8. diem oct. Georgii) tegyen jelentést a királynak. D. in Vissegrad, [10.] die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 002. (Múz. Ta. Vég hely.) Hiányos és foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét és egy visszazáró pecsét töredékei.

Megj.: A napi keltezés kiegészítése OL-adatbázis datálásán (febr. 12.) alapszik.

107. 1346. febr. 13.

1345. [!], die XIII. Febr. A velencei tanács határozata: küldjenek Bosina bánjához két egyházi személyt, akik köszönjék meg Velence felé táplált jóakaratát és biztosítsák Velence barátságáról.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 142; Ljubić II. 318. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 1.)

108. 1346. febr. 13.

1345. [!], die XIII. Febr. A velencei tanács határozata: írják meg a Nona-comes-nek, hogy ha szükséges a várost megerősíteni a falak megnövelésével, árkok készítésével és más dolgokkal, gondoskodjon ezek elvégzéséről, hogy a várost bármely helyzetben meg tudja védeni és őrizni Velencének; írja meg, mire van szüksége mindehhez és elküldik neki.

K.: Ljubić II. 319. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 29.)

109. 1346. febr. 13.

1345. [!], die XIII. Febr. A velencei tanács határozata: traui (Tragurium) híveik kérésére engedélyezik, hogy ha vizen v. szárazföldön záraiakat fognak el, őket mutassák be a tengeri kapitánynak, aki azután (de csak a tanács előzetes engedélyével) elcserélheti őket a Zárában fogva tartott trauiakra.

K.: Ljubić II. 319. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 29.)

110. [1346.] febr. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Henric [fia:] Miklós pécsi electus-nak: mivel a pécsi egyház László püspök halálával megüresedett és ezen egyház provisio-ját a pápa magának tartotta meg, érvénytelennek nyilvánítva minden egyéb rendelkezést, Miklós pécsi kanonokot, pápai káplánt a pécsi egyház püspökévé teszi, rábízva annak egyházi és világi gondozását és irányítását. D. Avinione, Id. Febr.,

pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan a pécsi káptalannak (az electus-nak engedelmesséjének, különben a Miklós által a lázadók ellen hozott ítéleteket a pápa érvényesnek fogadja el az elégtétel megadásáig), Pécs város és a pécsi egyházmegye klérusának (ugyanezen üzenettel), Pécs város és a pécsi egyházmegye népének (az electus-t tisztelettel fogadva intelmeit és utasításait tartásukba), a pécsi egyház vazallusainak (az electus-t kellő tisztelettel fogadva neki a szokott és kellő hűséget, szolgálatokat és jogokat adják meg, különben azon ítéleteket v. büntetéseket, amiket Miklós hoz a lázadók ellen, a pápa érvényesnek fogadja el az elégtétel megadásáig), az esztergomi érseknek (a metropolitai jogon alávetett electus-t egyháza kormányzásában, jogai bővítésében és megőrzésében segítse), [I.] Lajos királynak (V) (Miklóst ugyanezekben támogassa). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 82. fol. 84r–85r. (Df. 292 726.)

K.: F. IX/1. 380–383; Theiner I. 706–707. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 4. Vol. 4. fol. 39. alapján.)

111. 1346. febr. 14. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírja a budai káptalannak. Korábbi oklevele szerint színe előtt a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residence regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) Budmer-i Péter fia: György a maga és frater uterinus-ai: Miklós, Mátyás és László nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével Heym fia Pál fia: Benedek ellenében bemutatta a nádor több, a felek közötti perfolymot tartalmazó oklevelét, amik szerint György a maga és mondott frater-ei nevében a fehérvári keresztesek konventje ügyvédvalló levelével a nádor korábbi oklevelének megfelelően 1345. jan. 13-án (oct. Epiph. d., a. eiusdem 1345.) színe előtt Benedek ellenében bemutatta a budai káptalan válaszlevelét, miszerint amikor a nádor döntésének megfelelően Thabayd-i András nádori ember a budai káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében [1344.] nov. 8-án (oct. OO. SS. tunc prox. preteritis) Felboklar birtokra ment, azt régi határjelei mentén bejárva Olboklar birtoktól elkülönítette és iktatni akarta Péter fiainak (akik közül György és Miklós jelent meg a maguk és frater-eik: Mátyás és László nevében a fehérvári konvent ügyvédvalló levelével), Pál fia: Benedek famulus-a: Miklós ezen ura nevében ügyvédvalló levél nélkül megjelenve azt mondta, hogy Felboklar és Olboklar egy birtok, és nem a bejárásnak, hanem az iktatásnak és a határjelek emelésének ellentmondott; ezen oklevelet megtekintve György kérésére Saul fia: Benedek (Pál fia: Benedek nevében a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével) azt adta meg az ellentmondás okaként, hogy Olboklar birtok vásárlás címén tartozik Pál fia: Benedekhez, akinek erről oklevelei vannak, és az a föld, amit Péter fiai Felboklar néven a saját jogukként maguknak

iktattatni akartak, a bejárt határok szerint Pál fia: Benedek Olboklar nevű birtokához tartozik, majd az oklevelek bemutatására időpontot kért, ezért a nádor meghagyta, hogy a felek okleveleiket máj. 1-jén (oct. Georgii prox. preteritis) mutassák be színe előtt egymás ellenében; ez azután királyi parancsból febr. 3-ra lett halasztva. Ekkor Saul fia: Benedek (Pál fia: Benedek nevében a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével) a nádornak bemutatta a fehérvári káptalan 1221-ben kiadott privilegiális oklevelét, miszerint előttük egy bizonyos Doboka megvallotta, hogy Boklar nevű körülhatárolt földjét az ottani Szt. György-egyház harangozói (pulsator) földje nélkül Borch fia: Miklós nádor előtt 30 márkáért Chak nembeli Demeter mesternek eladta, a föld árát pedig a káptalan előtt kapta meg Demeter mester emberétől, aki a káptalannak bemutatta Miklós nádor oklevelét, amiben az kérte a káptalant, hogy Demeter mester részére, miután a pénz kifizetésre került, adjon ki azt tanúsító oklevelet, ezért ennek megfelelően a káptalan Demeter mester emberének a mondott adásvétel megerősítésére oklevelet bocsátott ki. Benedek képviselő bemutatta még a veszprémi káptalan 1335-ben kiadott privilegiális oklevelét is (*l. Anjou-oklt. XIX. 819. szám*), miszerint előttük a Győr megyei C[hak] nembeli Wgud fia néhai Demeter fia: Móric domonkos testvér megvallotta, hogy ...lbuklar nevű Fejér megyei vásárolt földjét már jóval [I.] Károly (Karul) király (H) oklevelének kiadása előtt – amivel az uralkodó Demeter bán minden birtokát, amik királyi kezeihez háramlottak az ország szokása szerint, mivel Móric felvette a domonkosok viseletét (habitum fratrum predicatorum intrasset), frater-e: Chaak mester pedig örökös nélkül hunyt el, a cseh (Bohemus) Chenyk mester királyi lovagnak adta szolgálataiért – eladta Heym fiainak: László, Pál, György és Heym mestereknek. Erre György bemutatta Károly király (H) első pecsétjével ellátott, 1311. évi oklevelét (*l. Anjou-oklt. III. 190. szám*), miszerint a király Woswar-i (dict.) Péter comes, István fia: Péter mester szerviense hű szolgálataiért Lukács, Benedek és [más] örökös nélkül elhunyt királynéi népek Boklar nevű Fejér megyei, régi határjelekkel elkülönített földjét, ami dél felől Olboklar, kelet felől Budmer, észak felől Venye, nyugat felől Keer földdel szomszédos, és amit a királyi ember a fehérvári káptalan tanúsága jelenlétében bejárva, miként ránézésre meg tudták állapítani, 3 becsült, kaszálókkal, cserjésekkel és más haszonvételekkel Wosuar-i Péternek és örököseinek adományozta. Ezután a nádor megkérdezte Benedek képviselőt azon határjelekről, amikkel a nádori ember a budai káptalan tanúsága jelenlétében Felboklar birtokot bejárta és Olboklar birtoktól elkülönítette, s amik kapcsán Pál fia: Benedek [képviselője: Miklós] ügyvédvalló oklevél nélkül akkor Benedek nevében ellentmondott, mire Benedek képviselő azt felelte, hogy azon határjelek egykor Heym fia Pál fia: Benedek és frater-ei generacio-i között lettek emelve, s Felboklar és Olboklar birtokok egy határon belül (sub una inclusione metarum) fekszenek. Erre Péter fia: György a maga és frater-ei nevében azt mondta, e határjelek az ő Felboklar

nevű birtokukat választja el Olboklar birtoktól. Mivel tehát a fehérvári káptalan privilegiális oklevele szerint Olboklar birtokot először Doboka Wgud fia: Demeter mesternek, majd a veszprémi káptalan privilegiális oklevele szerint ue. Demeter fia: Móric mester Heym fiainak: László, Pál, György és Heym mestereknek régi határai alatt eladta, Benedek képviselő pedig azt állította, hogy Felboklar és Olboklar egy határon belül fekszenek, és közöttük nincsenek elkülönítő határjelek, és azon határjeleket, amik mentén a nádori ember a budai káptalan tanúsága jelenlétében Felboklar birtokot bejárta, egykor Benedek generacio-i között emelték, Péter fia: György pedig a maga és frater-ei nevében azt mondta, azon határjelek, amikkel Felboklar birtok a budai káptalan válaszlevele szerint elkülönítésre került, az ő Felboklar nevű birtokuké és azt Olboklar birtoktól ezen határjelek , a nádor meghagyta, hogy a nádori emberek a budai káptalan tanúságai, a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében menjenek Felboklar birtokra, azt az első határjárás szerinti határjelek mentén járják be, Olboklar-tól és mások birtokaitól különítsék el és hagyják Péter fiainak örök birtoklásra, más jogának sérelme nélkül, ha mások nem mondanak ellent, ha igen, ez esetben őket Péter fiai ellenében idézzék meg a nádor elé (ha Pál fia: Benedek mond ellent, őt nem kell megidézni, mivel anélkül is meg kell jelennie a nádor előtt márc. 29-én ennek megindokolására), majd Felboklar birtokot, megtekintve mennyiségét, minőségét, hasznát és értékét királyi mértékkel megmérve az ország szokása szerint becsüljék fel. Mivel az ilyen birtokbejáráshoz, -elkülönítéshez és -becsléshez szükséges kiküldeni a nádori és káptalani embereket, a nádor kéri a budai káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Thoboyd-i András v. Sorul-i János v. Chuthy-i Chumurak (Péter fiai részére), ill. Acha-i Máté v. Lőrinc fia: Jakab v. Sorul-i Bulchu fia: Lukács v. Chatar-i Péter fia: László (Pál fia: Benedek részére) nádori emberek valamelyike márc. 22-én (in die medii Quadr. sc. f. IV.) mindezeket a jog rendje szerint végezzék el, majd márc. 29-re (ad 8. diem diei medii Quadr.) a káptalan tegyen jelentést. És mivel a budai káptalan válaszlevele szerint Pál fia: Benedek a nádor döntése szerinti birtokbejárásra [1344.] nov. 8-án a nádori és a budai káptalani ember hívása ellenére sem ment el, hanem famulus-a: Miklós jelent meg ügyvéd-valló levél nélkül az ő személyében, ezért a nádor Pál fia: Benedeket 3 márka bírságban marasztalja el, meghagyva, hogy Benedek azt márc. 29-én a per kezdete előtt a nádornak és a peres ellenfélnek fizesse ki. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 022. (Múz. Ta. Vétel 1881.) Hiányos és foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Fulboklar névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

112. 1346. febr. 14. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Deers fia Péter mester a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) uterinus ~ carnalis frater-e: Miklós mester jelenlétében előadta, hogy apjuk: Deers minden birtokukat felosztotta közöttük, de nem örökre, hanem használatra (usualiter), majd azután Péter mester [I.] Károly királytól (H) és [I.] Lajos királytól (Magyar. jogara mostani kormányzójától) Zenthmiklos, Hagmas, Ledegerus és Feketetou birtokokat, valamint Erzsébet királynétól (H) Chokana birtokot hű szolgálataiért megszerezte, és ezen 5 birtokot Miklós mesterrel megosztotta; Iklad birtokot 60, Cholta birtokot pedig 80 márkáért megvásárolta, s ezeket megegyezés révén Putruh (dict.) László fiainak adta, akik a zselicszentjakabi (S. Jacobus de Selizyo) monostor kegyúri jogában és a monostorhoz tartozó birtokokban tőlük és Corard fia Jakab fiaitól a jog rendje szerint részt követeltek; Jakab fiai a Lytaragh és Enydzd nevű birtokaikat Péter mesternek adták cserébe e két vásárolt és László fiainak közösen átadott birtokért, Wndous birtokot pedig zálogként bírja; Miklós mester viszont Baranya megyében Soklos-i Péter mestertől és fiaitól Azaryas, Kengel, Raad, Laak, Kemenfolua ~ Kemyfolua, Wyneph, Thesenfolua, Chepel, Chehy, Polkonya ~ Polkunya, mindkét Wztro ~ Wztrow, Pauli ~ Pauly, Zeredahel, Dranykteluke ~ Dranykteluk, Hagyoteluke ~ Hagyouteluke, Petusteluke és Zumurfolua birtokokat bírja oklevelekkel, de ezeket vele nem akarja megosztani. Ha tehát a jog rendje megköveteli, Miklós mester vagy adja vissza neki a maga részét a Péter mester által szerzett birtokokból, vagy ossza meg vele a Soklos-i Pétertől és fiaitól szerzett Baranya megyei mondott birtokokat. Erre Miklós azt felelte, hogy ő Bydakunpeturfulde-t Károly királytól mint örökös nélkül elhunyt ember birtokát szerezte meg, Azaryas-t és a többi Baranya megyei birtokot socer-étől: Soklous-i Péter mestertől és annak fiaitól: Páltól, Istvántól és Miklóstól zálogban bírja, Simon Kukkenusfeu birtokon levő részét a saját pénzén vásárolta, de ha ezekből a jog rendje szerint Péter mesternek osztály jár, megadja. Mivel a jog rendje megköveteli, hogy Miklós mester vagy adja vissza azokat a birtokrészeket, amik Péter szerzett és vásárolt birtokain vannak, v. pedig a királytól szerzett és zálogban bírt birtokokból részeltesse Pétert, és mivel mindkét fél azt állította, hogy a nekik átörökített birtokokon örök osztályt, a zálogban és ideiglenesen bírt birtokaikon pedig zálogos és ideiglenes (temporalis) osztályt akarnak tartani, ezért a nádor a bárók és az ország nemesei tanácsával meghagyta, hogy Welyke-i Tamás fia: László mester v. Reynold fia: Imre v. Ambrus fia Jakab fia: János mester v. Zehan fia: Corard v. Corard fia János fia: Domokos (Péter mester részére), ill. Gebeeth fiai: Lőrinc v. Tamás v. Leustach, v. Dénes fia: Hedric v. Hedric fia: János (Miklós mester részére) nádori emberek valamelyike és a veszprémi káptalan tanúságai (akik kiküldését a nádor jelen oklevelével kéri) először a felek örökjogú, nekik átörökített birtokaira menjenek ki nov. 1-jén (in fe. OO. SS.) s más

alkalmas napokon, és jelenlétükben az egyik helyszínen Péter ossza fel a birtokot és Miklós válasszon, majd másutt fordítva; az ideiglenes és zálogbirtokaikon ugyanígy tegyenek, a birtokfeleket új határjelek emelésével elkülönítve egymástól; ezután menjenek Péter mester szerzett és vásárolt birtokaira, s ezeket, megtekintve haszonvételeiket, minőségüket, mennyiségüket és értéküket, becsüljék fel az ország szokása szerint, és más alkalmas napokon tegyék ugyanezt Miklós mester Bydakunpeturfulde nevű szerzett birtokán, majd Miklós mutassa be a nádori emberek és a káptalan tanúságai előtt minden záloglevelét, amikkel a mondott birtokokat Soklos-i Péter és fiai neki elzálogosítottak, hasonlóan Péter mester is minden oklevelét nevezett saját birtokairól, s ha Péter mester birtokainak értéke meghaladja Miklós mester zálogbirtokai és Bydakunpeturfulde birtoka értékét, akkor a különbözetet Miklós egy meghatározandó napon fizesse ki Péternek, ill. fordítva. Ha Miklósnak a birtokok meghatározott időre kerültek elzálogosításra, akkor mindegyikük a kiváltásra kijelölt ideig bírja az osztály során neki jutott részeket haszonvételeikkel együtt, ha pedig e birtokok kiváltásának nincs meghatározott ideje, hanem az a feltétel él, miszerint tőlük ezek, v. ezek bármelyike bármikor kiválthatók, akkor mindegyikük az osztály során neki jutó ilyen birtokokat, amikor bármelyiküket a pécsi káptalan elé hívja a káptalan tanúsága és a nádori ember, a káptalan elé járulva és megkapva a zálogért fizetett pénzösszeget, e birtokok kiváltójának v. kiváltóinak vissza kell adják. Ha valamelyikük a pénze átvételére nem megy a pécsi káptalanhoz és e birtok(oka)t a kiváltó(k)nak nem adja vissza, akkor az(ok) azt a pénzösszeget, amiért az adott birtok(ok) elzálogosításra került(ek), hagyják a pécsi káptalannál, a nádori ember pedig a káptalan tanúsága alatt e birtoko(ka)t neki(k) adja vissza. Péter és Miklós nov. 1-ig a szokott collecta-kon túl többet nem szedhetnek be jobbágyaiktól. Ha a Péternél levő birtokokból osztály során Miklóshoz jutott birtokon maradnának Péter termései, szénája v. más javai, akkor Péter ezeket átviheti egy másik, az osztály során neki Miklóstól jutott birtokra, ill. fordítva. Péter és Miklós a birtokosztályt nov. 1-ről sem királyi v. királynéi oklevelekkel, sem a had okán v. más kifogással nem halaszthatják tovább, kivéve, ha Miklós mester akkor saját személyében a seregben lesz a királlyal, v. annak más speciális feladatában. D. in Wysegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3821. (NRA. 571. 36.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

113. 1346. febr. 14. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Warda-i László fia: János mester a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie regalis executus ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt Suran-i Tamás fia: János és annak fia:

Tamás ellenében, a felek akaratából márc. 22-re (ad diem medii Quadr.) halasztja el, ha időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 788. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 141.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 185–186.

R.: Z. VII/1. 108. (jan. 31-i dátummal)

114. 1346. febr. 14. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően Pál fia: Zeuke (dict.) János a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie presentis regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt színe előtt Laskud-i Mihály fia: Ábrahám ellen (akinek érdekében István fia: István jelent meg a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével), a felek akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 12. die termini prenotati, a. d. 1344.

Fk.: Dl. 96 265. (Vay cs. berkeszi lt. 241. 2.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 388; Vay berkeszi 49. szám.

115. 1346. febr. 14. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően Laskud-i Gergely fia: András – akinek nevében Zeuke (dict.) János jelent meg az egri káptalan ügyvédvalló levelével – a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie presentis [reg]alis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt színe előtt János fiai: László és Miklós, valamint Mihály fiai: Ábrahám és Benedek ellen (akik érdekébenadey fia: István jelent meg a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével), a képviselők akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 12. die termini prenotati, [a.] d. 1346.

Fk.: Dl. 96 267. (Vay cs. berkeszi lt. 257.) Kerek zárópecsét előlapra átütő körvonala és hártvaszalagjai. (A szalagok több betűt, ill. szót eltakarnak.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 388.; Vay berkeszi 50. szám.

116. 1346. febr. 14. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Panyala-i János fia: Péter (akinek nevében Sándor fia: György

jelent meg a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie presentis regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Ubul, Simon fiai: Péter és Imre, Byry-i Tamás, Iwan fiai: László és András, Mihály fia: Miklós, István fia: János és Semyen-i István fia: István ellenében birtokosztály ügyében, a felek akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el válaszádsra, ha időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 370. (Kállay cs. lt. 1300. 790.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 829. szám.

117. 1346. febr. 14. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy Gelet fiai: Miklós nádor (H), a kunok bírja és János mester Turuch-i comes Bachka-i András fiait: Miklóst, Lászlót és Andrást, ue. Miklós fiát: Jánost, valamint Berench-i Keleed fia István fiait: Domokost, Lászlót és Keleed-et a váci káptalan idézőlevele szerint 1343. márc. 5-én (oct. diei Cynerum, a. d. 1343.) a királyi jelenlét elé perbe vonták, amit az országbíró számos oklevele szerint többszöri halasztás után a Horváto. ellen indult királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlása 15. napjára, febr. 3-ra (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) tűztek ki. Akkor (időközben Keleed meghalt) az országbíró előtt Gelet fiai előadták Bachka-i András fiai, János és István fiai ellenében, hogy amikor ők a királyi emberrel és a váci káptalan tanúságával Apay fia: néhai István minden, bármely megyében is levő birtokát és birtokrészét, különösen pedig a Byhor és Zabouch megyében és Nyr districtus-ban levőket (amiket Lajos király adott nekik szolgálataikért nyílt oklevelével – ezt Pál comes-nek be is mutatták – mint örökös nélkül elhunyt ember birtokait) 1343. jan. 31-én (f. VI. an. Purif. virg. glor., a. superius expresso) a szomszédok és határosok jelenlétében bejárva e királyi adomány címén maguknak iktattatni akarták, Bachka-i Miklós fia: János a maga, apja, annak frater-ei: László és András nevében, valamint Keleed fia István fiai az iktatásnak ellentmondottak (miként mindez a váci káptalan mondott oklevelében szerepelt), és Gelet fiai ennek okát akarták megtudni. Erre András fiai: Miklós és András, János és István fia: László (a maguk és frater-eik: László és Domokos nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) előálltak, és András fiai azt állították, hogy avus-uk: Nagy (Magnus) András és Apay fia István avus-a: Nagy (Magnus) Apay a néhai Miklós bán fiai voltak, a hozzájuk és ezen Apay fiához: Istvánhoz tartozó birtokaikon nem tettek osztályt, ezért Apey fia: István minden birtokának a jog szerint az

ő kezükre kell háramolniuk, s bemutatnak 10 (hasonló szövegű, királyi parancsra kiadott) zárt tudományvevő oklevelet: Mykch-ét, egész Sclauonia egykori bánját (ami szerint a bán hitére azt válaszolta a király kérdésére, hogy bánága nemeseitől, nem nemeseitől és más közrendűitől megtudta, hogy Bachka-i András fiai: Miklós, László és András Apey fia: István – aki épp akkor halt meg – frater patruelis-ei, oly módon, hogy András fiai avus-a: Nagy (Magnus) András és ezen István avus-a: Nagy (Magnus) Apey frater uterinus-ok voltak, ti. Miklós bán fiai; András fiai és Apey fia: István örökbirtokaikat és birtokrészeiket addig osztatlanul, együtt birtokolták), az egri, szepesi, zágrábi, császmái káptalanokét és a Lelez-i konventét (amelyek szerint a király ez ügyben kiküldött emberei e káptalanok és konvent tanúságaival azt tudták meg, hogy az örökös nélkül elhunyt Apey fia: István Bachka-i András fiaival: Miklóssal, Lászlóval és Andrással vérrokon – in una et eadem linea generacionis et consanguineitatis – volt, oly módon, hogy András fiai avus-a: Nagy (Magnus) András és ezen István avus-a: Nagy (Magnus) Apey frater uterinus-ok voltak, ti. Miklós bán fiai; örökbirtokaikon és birtokrészeiken soha nem tettek osztályt, hanem azokat közösen birtokolták), a Zemlin ~ Zemlyn és Zabouch megyei comes-ekét és szolgabírókét (amik szerint ők mind congregacio-ikon, mind egyéb, királyi parancsra kitűzött időpontokban e megyék minden emberétől a Szent Korona iránti hűségükre azt tudták meg, ami a nevezett káptalanok és konvent oklevelében szerepel), András egykori váradi püspökét, Bereck fia: János mester Zothmar ~ Zathmar-i comes-ét és Gyozeegh-i Durugh fia Péter fia: Iwahun mesterét (amik szerint ők királyi parancsból a közösen elrendelt napon egybegyültek és a királynak egybehangzóan azt felelték, hogy néhány éve Apey fia: István és András fiai: Miklós, László és András Waradinum-ba mentek, és az ő jelenlétükben a birtokosztályukról tanácskoztak: István András fiainak 2 birtokot adott volna, úgy, hogy más birtokain őt élete végéig békésen engedjék tartózkodni, és ha örökös nélkül hunyna el, birtokai András fiaira háramoljanak, ha pedig lenne örököse, akkor halála után András fiai elégedjenek meg e 2 birtokkal, és sem őt, sem örököseit ne zaklassák többért; András fiai először 5 birtokot kértek, majd hármat, úgy, hogy ezért Istvánt élete végéig a többi birtokain engedik maradni, ha pedig örököse lenne, akkor az minden birtokát velük egyenlően ossza meg; ezt István nem fogadta el, így nem tudtak megegyezni, István azonban jelezte az oklevélkiadóknak, hogy okt. 6-ig – usque fe. S. Michaelis – kitalálja, hogyan egyezhetne meg András fiaival, de ezután kis idővel meghalt). Majd Berench-i István fia: László a maga és frater-e: Domokos nevében elmondta, hogy avus-uk: Keled Nagy (Magnus) Apey-el, ezen Apeykereztura-i István apjával egy avus-tól született, frater patruelis-ek voltak, birtokaikon és a Zolad-i monostor kegyúri jogán sosem osztottak meg, így István birtokai, bárhol is legyenek Magyaro.-n (regnum Hungarie), őket András fiaival együtt egyenlő joggal illetik, és bemutatott 6, azonos szövegű tudományvevő oklevelet,

ti. a váradi és egri káptalanét, a váradelőhegyi Szt. István első vértanúkonventjéét, valamint a Zathmar, Beregh és Zabouch megyei comes-ekét és szolgabírókét, és ezek szerint a kiküldött királyi emberek a káptalanok és konvent tanúságai jelenlétében, ill. a comes-ek és szolgabírók emberei a királyi felség parancsára megtudták a szomszédos nemesektől, nem nemesektől és más közrendűektől, hogy Berench-i István fiai: László, Domokos és Keleed avus-a: Keleed Nagy (Magnus) Apey-el, a már elhunyt Apeykerezthura-i István apjával egy avus-tól született, frater patruelis-ek voltak, birtokaikon és a Zolad-i monostor kegyúri jogában sosem tartottak örök osztályt, hanem azokat közösen birtokolták. Az országbíró a felek előadását meghallgatva és okleveleiket megtekintve a per végső tárgyalását az érettebb megfontolás érdekében febr. 5-re (ad 3. diem) halasztotta el a felek akaratából a főpapok, bárók és az ország nemesei döntésére. Akkor András fiai: Miklós és András, ue. Miklós fia: János és István fia: László a maguk, ill. Miklós és László a frater-eik: László és Domokos nevében is a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével az országbíró előtt kérték a per befejezését, Pál comes pedig amikor háromszor megkérdezte Miklós nádort és János mestert, hogy a bemutatott oklevelek tartalmával szembe akarnak-e helyezkedni, v. Bachka-i András fiai, Berench-i István fiai és Miklós fia: János állításainak ellent akarnak-e mondani, v. valamely erősebb bizonyítással rendelkező oklevelet kívánnak-e bemutatni Apey fia: István birtokai adományozásáról, ők mindháromszor nemmel feleltek, mondván, hogy csak 1 oklevelük van Kerezthur birtok és tartozékai elzálogosításáról. Mivel tehát András fiai, János és István fiai bizonyították elmondásaikkal és okleveleik bemutatásával az országbíró és az ország vele ítélező nemesei előtt, hogy Apey fiával: Istvánnal rokonok (in una propinqua generacionis linea), avus-aik között, ill. öközöttük és István között birtokaikon nem volt eddig osztály, e birtokokat István a haláláig velük közösen, osztály nélkül tartotta és birtokolta, Miklós nádor és János mester pedig (noha királyi jogot véltek István birtokaiban és ezért maguknak igényelték ezeket) felismerték, hogy István minden birtoka András fiaihoz, Jánoshoz és István fiaihoz tartozik, azok elmondásainak és okleveleinek nem mondtak ellent, és erősebb bizonyító erejű oklevelük sincs István birtokainak adományozásáról, az országbíró István erdélyi vajdával, Lőrinc királyi és Pál királynéi tárnokmesterrel, Tamás egykori erdélyi vajdával, Olivér mester királynéi udvarbíróval, Péter fia: Tamás mester Lyptou-i és Treutul (dict.) Miklós mester pozsonyi comes-szel, Teutus királyi ajtónállómesterrel, és az ország számos más, vele ülésező procer-ével folytatott tanácskozás után Apey fia: István minden, Magyaro. bármely megyéjében is levő birtokát és örökjogát Bachka-i András fiainak, Jánosnak és Berench-i István fiainak ítéli minden haszonvétellel és tulajdonnal, örök birtoklásra, más jogának sérelme nélkül, s mivel Miklós nádor és János mester azt állították, hogy a mondott királyi adományt leszámítva Kerezthur birtok és tartozékai jogáról még van oklevelük (bár korábban erről

nem tettek említést a per folyamatában), Pál comes meghagyja, hogy ha ezzel jogot vélnek maguknak, ezt v. egyéb okleveleiket bármikor bemutatathatják az országbíró v. az ország más jogszolgáltatója előtt. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die quind. residencie exercitus regii predict., a. d. 1346.

Á.: I. Lajos király, 1365. aug. 27. Dl. 96 397. (Vay cs. berkeszi lt. 387.)

Tá.: 1. Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Uo.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.)

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2004/1. 12–14; Vay berkeszi 51. szám.

118. 1346. febr. 14.

1345. [!], die XIV. Febr. A velencei tanács határozata: Austria hercegéhez a követek induljanak el febr. 19-ig (usque ad diem domin. prox.).

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 142; Ljubić II. 142. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 30.)

119. [1346.] febr. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bandracus Malabayla lincolni kanonoknak: mivel Jacobus Malabayla asti kereskedő a pápai kamarát illető pénzeket bizonyos Lengyelo.-i (P) és Magyaró.-i (V) kereskedőktől v. személyektől – Arnaldus de Lacaucina titeli (kalocsai egyházmegye) kanonok, a pápai kamara ezen országokbeli adószedője részéről – átvette, ezért a címzett ezeket a kamara nevében vegye át tőle, az adószedőt és a pénzt átadókat nyugtassa. D. Avinione, XVI. Kal. Mart., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 204v. nr. 927. (Df. 291 836.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 171.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 910. szám; Bull. Pol. II. 40.

120. 1346. febr. 16.

A boszniai káptalan tudatja, hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően Morouth-i István fia: István a Wolkow megyei Sumus birtokot, ami Opor fiaitól: Gergelytől és Jakabtól zálog címén jutott hozzá, Miklós fia: András mester Machow-i várnagynak [1345.] ápr. 25-én (2. die Georgii cuius nunc

secundaria preteriisset revolutio annualis) minden tartozékkal visszaadni, annak tulajdonába András mestert bevezetni, majd ápr. 26-án (3. die Georgii) a saját Gyanfolua és András mester Zelenzad nevű Wolkow megyei birtoka közötti valós határokat kiadni (a régi határjelek mellett a szükséges helyeken újakat emelve) Bodun-i Lőrinc v. Gege fia: Benedek v. Chyk-i Domokos (András részére), ill. Feuldwra (dict.) Gergely v. Illés fia: Mihály v. Marcell fia: Gergely (István részére) királyi emberek valamelyike és a káptalan tanúságai jelenlétében. Akkor mindez [I.] Lajos király (H) parancsából a királyi hadoszlás 15. napjára (quind. residence exercitus domini regis) [febr. 3.] lett halasztva, mikor is Bodun-i Lőrinc királyi emberrel a káptalan kiküldte az idősebb (maior) János mestert András részére, Illés fia: Mihály királyi emberrel pedig olvasókanonokukat: Bene mestert István részére tanúságul, akik Sumus birtokra mentek a szomszédok összehívásával, és István Sumus birtokot azon határok alatt, ahogy neki Opor fiai elzálogosították, s ahogy ő eddig birtokolta, iktatta András mesternek, bevezetve annak tulajdonába, ellentmondó nem lévén. István Dyankfolua és András Zelezunzad birtoka között a régi határjeleket bejárták és felújították, kettős határjeleket emelve, ezek helyei: Surkyboza-nál egy régi, wlgariter Orew nevű rév; dél felé Turffa [!] fa; Twl fa; Nyarfa fa; rét; nagy Tulfá fa egy nagy erdő mellett. Az ezen határoktól nyugatra levő rész Istvánnak, a kelet felőli Andrásnak jutott. D. quind. Purif. virg. glor., a. d. 1346.

Á.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. okt. 18. Dl. 41 058. (Múz. Ta. Jankovich.)
K.: AO. V. 145–147. (Á.-ban.); Smič. XI. 271–272.

121. 1346. febr. 17. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residence regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) egyrészről Ibur fia István fia: Péter a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével Geruasius fia János leánya: Klára nevében, másrészről Gyekminus mester királyi apotecarius bemutatott a nádor döntéshozó, perhalasztó és békekötésre bocsátó okleveleit, amik szerint a nádor Hunt megyei nemesek universitas-ának 1343. okt. 17-én (f. VI. an. Luce, a. d. 1343.) Hydwegh faluban tartott congregacio generalis-án ezen Péter előadta Klára nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével, hogy Klára apja meghalt, így a leány a rokonaira maradt, akik közül ezen István Gyekminus mester királyi apotecarius rokonához: Benedekhez adta feleségül Klárát Wylak birtokkal együtt, ami anyja hitbére, jegyajándéka és leánynegyede fejében háramlott a leányra. Benedeknek azonban másik felesége lévén, tőle a leányt emiatt törvényesen elválasztották, most pedig Klára Wylak nevű birtokát Gyekminus tartja magánál elfoglalva, s Péter

ennek okát akarja tudni, mert ha erre nincs hiteles oka, a birtokot vissza akarja szerezni tőle; Gyekminus megerősítette, hogy a birtok nála van, erről oklevelei vannak, s ezek bemutatását [1344.] jan. 13-ra (oct. fe. Epiph. d.) tűzte ki a nádor (*l. Anjou-oklt. XXVI. 696. szám*). Ez a felek egyetértésével először [1345.] ápr. 3-ra (oct. Passce d. prox. preteritas), majd onnan febr. 3-ra lett halasztva békekötésre. Ezen nádori okleveleket meghallgatva és megtekintve (visis et auditis) és engedélyt kapva a nádortól, a felek Wylak ügyében fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Gyekminus a Hunt megyei Wylak birtok kapcsán Klárának a nádor előtt 70 budai márkát fizet széles bécsi [dénárookban] v. forintokban, ti. 20 márkát máj. 1-jén (oct. Georgii) és 50 márkát nov. 18-án (oct. Martini), a nádornak járó 9. és 10. rész nélkül (libere et sine solucione decime et none partis nobis provenire de eisdem debentibus), úgy, hogy ha a 20 márkát máj. 1-jén nem adja oda Klárának, kétszeres büntetés éri, ha pedig az első kifizetés után nov. 18-án az 50 márkát nem rója le, elveszti a kifizetett 20 márkát és ezenfelül Wylak birtok örökre Klárára háramlik, miként a rokonai e birtokot leánynegyed címén neki adták. Ha Gyekminus a 70 márkát teljesen kifizeti, akkor Wylak minden haszonvétel az övé lesz, a nőnek abban semmiféle jog nem marad. A birtokról szóló okleveleket, amikkel azt az asszony Gyekminus-tól a jog rendje szerint követelte, a 70 márka kifizetése után a második időpontban Klára Gyekminus mesternek át kell adja. A nádornak mint bírónak járó békebírságot teljességgel Gyekminus mester fizeti ki. D. in Wysegrad, 15. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 230. (Kubinyi cs. It. 43.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

122. 1346. febr. 17. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt László fia: Péter és Ruzgun-i János fia: László (akik közül utóbbi jelent meg a maga és Péter nevében a Jazou-i konvent ügyvédvalló levelével) a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 22. napján, febr. 10-én (22. die residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) viselt Sowar-i János fia: László ellenében, a felek akaratából máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el. D. in Wyssegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3816. (NRA. 1698. 55.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

123. 1346. febr. 17. Kőrös

Pál mester Cris-i comes, nagykemléki (Maior Kemluk) várnagy előtt szent-iváni (S. Johannes) Benedek fia: Gergely megvallotta, hogy 3 szentiváni telkét (sessio) egy külső földrésszel és minden tartozékkal jelen oklevél kiadása napjától 10 évre hatodfél márka dénárért elzálogosította Kozma fia: Dénes comes-nek a bármikori kiváltás lehetőségével a 10 év letelte után (de korábban nem). D. in Crisio, f. VI. an. Mathie, a. d. 1346.

E.: Dl. 103 268. (Batthyány cs. lt. j. n.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

124. 1346. febr. 17.

János Nemphy-i plébános, András erdélyi püspök Meszesen túli (de extra Mezes) vikáriusa előtt megjelent egyrésztől Paly-i Egyed fia: Mihály, másrésztől Voya-i Ábrahám fia János fia: László mester, s Mihály megvallotta, hogy leánytestvére (soror uterina): Ilona hitbére és jegyajándéka ügyében László mester 8 márka kifizetésével elégtételt adott, így ő és frater-e: János Lászlót és frater-eit: Miklóst és Antalt ez ügyben felmentik. Mihály kötelezte magát, hogy szavatolja Lászlót és frater-eit, ha bárki bármely bíró előtt zaklatná őket Ilona hitbére ügyében. Ha ezt nem teljesítené, a 8 márkát tartozik János fiainak visszafizetni, s ezen felül Ilona hitbéreben marasztalják el János fiai ellenében. Erről a plébános pecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. D. VI. f. an. Exsurge, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 266. (Vay cs. berkeszi lt. 266.) Kerek hátlati pecsét előlapra átütő körvonala.

R.: Piti F., SzSzBSz 2007/1. 51–52; Erdélyi Okm. III. 321. szám; Vay berkeszi 52. szám.

125. 1346. febr. 18.

A pécsi káptalan előtt egyrésztől Kemed-i Corrad fia Jakab fia: Miklós mester, másrésztől Chemen-i Kemen fia: Corrad mester megvallották, hogy rokon szeretetből birtokaikon ezen cserét tették: Miklós a Kapulnassary nevű Baranya megyei birtokát minden haszonvétellel (telkek, szántóföldek, trágyázott és legelőnek használt földek, erdők, rétek, kaszálók, berkek) régi határai alatt Corrad-nak és örököseinek adta, viszonzásul Corrad a Perman nevű Baranya megyei, a Houdus folyó melletti birtokát, ami Miklós mesternél volt eddig 60 márkáért, minden haszonvétellel (telkek, szántóföldek, trágyázott és legelőnek használt földek, erdők, rétek, berkek, malmok, malomhelyek), a Hodus folyó felével és a Belwar falu mellett levő Zeukapetermolna (dict.) malommal Miklósnak és örököseinek adta. A felek kölcsönösen védelmet és

szavatosságot vállaltak egymás és örököseik felé, amit ha Corard nem teljesít, Kapulnassary-t a joga teljességével vissza kell adnia Miklósnak, ha pedig Miklós nem teljesíti, akkor Perman-t Corrad mesternek adja vissza, miután kifizette neki azt a 60 márkát, amennyiért a birtok el volt neki zálogosítva. A Perman mellett fekvő Wgh nevű birtoka ügyében Corrad mester kötelezte magát és örököseit, hogy azt csak Miklósnak és örököseinek adják, zálogosítják v. cserélik el, és a bíró része nélküli 30 márkát fizessenek a per kezdete előtt, ha másként cselekednek. Ha Miklós v. örökösei Vgh birtokra nem tartanak igényt, s ezt Corrad v. örökösei a káptalan oklevelével igazolni tudják, akkor viszont bárkinek elidegeníthetik a birtokot. Perman határai a felek elmondása szerint: Nyar fa a Hodus folyó mellett nyugat felől; egy Haruk; Olthrankurthuel nevű körtefa egy Gaukur-ban; másik körtefa egy nagy út mellett; ue. úton észak felé egy scilfa fa; Wlahfeu a Sedfeu után. E határok észak felé Miklóst, dél felé Corrad mestert különítik el. Ha jelen oklevelet visszavisszik, a káptalan privilégiumban erősíti meg. D. sab. an. Kath. Petri, a. d. 1346.

E.: SNA. Révay cs. központi lt. Gyulay 3. 37. (Df. 259 826.) Hátlapján mandorla alakú pecsét nyoma.

126. 1346. febr. 18.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Peren-i Miklós comes bemutatta [I.] Lajos király (H) nagyobbik pecsétjével ellátott zárt oklevelét, amiben a király utasította a káptalant, hogy Miklós comes bizonyos birtok-privilégiumainak (amik elvesztek, de bemutatásuk a comes jogai megőrzésére most szükségesek) a káptalan sekrestyéjében (sacristia seu conservatorium) elhelyezett par-jait keressék meg és csalárdság nélkül írják át Miklósnak a káptalan pecsétje alatt. Ennek megfelelően sekrestyéjükben megkeresték az egyik ilyen privilégium par-ját (1318. ápr. 14., *I. Anjou-oklt. V. 102. szám*), amit változtatás és csalárdság nélkül jelen oklevélben átírnak és Miklósnak függő-pecsétjük alatt kiadnak. D. sab. an. Kath. Petri, a. d. 1346.

Má.: Dl. 25 071. (Acta Jesuitica. Eperjes 1. 8.) XVIII. századi.

K.: F. IX/1. 423–424.

127. 1346. febr. 18.

1345. [!], die XVIII. Febr. A velencei tanács határozatai: ha az Austria hercegéhez induló követeik találkoznának a magyar (H) királlyal is, üdvözlőjké kellő tisztelettel, mondván, hogy fivére, András király halála miatt a tanács és Velence nagy megdöbbenést és fájdalmat érez azon szeretet és odaadás miatt,

amit a király és elődei felé mindig is tápláltak. Ha a király érinti a zárai ügyet, feleljék neki ugyanazt, amit korábbi határozat szerint Austria hercegének is mondaniuk kell – de azt a részt hallgassák el, hogy a jog azt követeli: Velence kapja vissza birtokát. Ezt ne mondják se a hercegnek, se a királynak, mivel jobbnak tűnik erről hallgatni.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 143; Ljubić II. 322–323. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 31.)

128. 1346. febr. 19. Visegrád

[I.] Lajos király 1346. febr. 19-én (domin. Exurge, a. d. 1346.) Vissegrad-on kiadott oklevele szerint a Zathmar megyei Romad birtokot Miklós fiai: Corrad és Keled, valamint Lőrinc fia: István 120 budai márkáért eladták Móric fia: Simon mesternek.

Tá.: 1. Garai Miklós nádor, 1409. márc. 13. > Erdélyi kápt., 1746. okt. 31. Dl. 31 053. (GYKOL. Centuriae XX. 93.)

2. mint Tá. 1. Dl. 74 677. (Dessewffy cs. grófi lt. M. 2.)

3. mint Tá. 1. AL. Kolozsvár. Teleki cs. kendilónai lt. (Df. 257 939.)

4. mint Tá. 1. Uo. Wesselényi cs. göröcsöni lt. 50. (Df. 254 823.)

K.: F. IX/4. 657. (a XVIII. századi Má.-okban levő Tá. 2-4.-hez hasonlóan tévesen Korpád-ot ír Romad helyett.)

Megj.: Az oklevél eredetileg a váradi káptalan 1347. júl. 15-én kelt chirographált oklevelében volt átírva.

129. 1346. febr. 20. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy István erdélyi vajda oklevele szerint Miklós bán fia: István mester egy 4 budai márkára becsült, pegli színű lovat – amit Lorand fia: Pál szerviensétől, Német (Teotonicus) Faythar-tól Chythnuk-i László fia: Miklós a vajda emberével a királyi szálláson (descensus) [1345.] júl. 22-én (in fe. Marie Magdalene nunc prox. preterito) visszaigényelt (recaptivare) – kezesség alatt a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residence exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) László fia: Miklós ellenében tartozott Pál comes elé állítani. A kitűzött napon Miklós bán fia: István a vállalása ellenére ezen lovat nem állította elő, holott Mátyás fia: Benedek (László fia: Miklós nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével) 17 napig várakozott Pál comes előtt, aki ezért István mestert bírságban marasztalja el, ha magát ésszerűen nem tudja kimenteni. D. Bude, 18. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3822. (NRA. 1536. 101.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Nicolao filio Ladizlai de Chuthnuk contra magistrum Stephanum filium Nicolai bani de comitatu de Zala iudicialis), valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 562–563.

130. 1346. febr. 20.

Az erdélyi káptalan előtt Gald-i Pethew fia: Pál a maga és frater-ei: Péter, Miklós és László nevében a szüleik és önmaguk lelki üdvéért Ilunch nevű szolganőjük (ancilla) gyermekeit: Miklós nevű szolgájukat (servus) és annak Erzsébet nevű leánytestvérét az utódaikkal együtt felszabadította, így szabad emberekként bárhol tartózkodhatnak és élhetnek. D. II. f. p. quind. Purif. Marie, a. d. 1346., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand őrkánok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. századi protocolum.

R.: Erdélyi Okm. III. 322. szám.

131. 1346. febr. 21. Buda

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy mivel szeretné Fudur (dict.) [Já]nos [fia:] Mihály Chengrad megyei M.....nus és Gyk..... nevű birtokait benépesíteni, [meghagyja], hogy azon szabad állapotú emberek, akik e birtokokra és tartozékaikra akarnak menni lakni, ezt szabadon és biztonságban megtehetik, az érkezésük napjától 3 évi kiváltságot (libertas) élvezzenek ezekben, a király speciális védelme és oltalma alatt. Mindezt a vásárokon és közterületeken hirdessék ki. D. Bude, f. III. an. Mathye, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 367. (Festetics cs. lt. Csongrád 9.) Foltos. Hátlapján kerek pecsét töredékei.

Megj.: OL-adatbázis szerint a két birtok Mortunus és Gykentou.

132. 1346. febr. 21. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy Osl fia: Péter a Demenk-i konvent idézőlevelével Domokos Machou-i bánt és másik Osl fia: János mester egykori Worosd-i comest (magnifici) birtokosztály ügyében 1343. szept. 3-ra (quind. regis Stephani, a. d. 1343.) a királyi jelenlét elé perbe vonta, ami onnan több halasztással az országbíró oklevelei szerint [1345.] ápr.

3-ra (oct. Passce d., in anno supradict. [!]) jutott, mikor is egyrésztől Péter, másrésztől János mester a maga és frater-e: Domokos bán nevében a győri káptalan ügyvédvalló levelével Pál comes előtt kérték a megegyezés lehetőségét, amit ő bírói hatalmának hatáskörével (iudicarie potestatis auctoritate) megengedett. Ők visszatérve elmondták, hogy perükben az országbíró engedélyével, Csanád esztergomi érsek, István erdélyi vajda, Wgal-i Pál mester országbírói prothonotarius, Pok-i Deseu comes országbírói albíró, Illés fia: Miklós mester és számos más fogott nemes bíró elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy János mester az Osl nemzetség nyolc, örökjogú birtokát – Assunfolwa, Symyen, Naree (Vasvár megye), Moruch, Sceplak, Wycza, Fraad, Moglacha (Suprun megye) – Tyak-i Myke fia: György v. Mester-i Onth fia: László (Péter részére), ill. Tyak-i János fia: Péter v. Chery-i Chepan (Osl fiai: Domokos bán és János részére) királyi emberek valamelyike és a győri káptalan két tanúsága jelenlétében (akik kiküldését Pál comes kérte a káptalantól) máj. 1-jén (oct. Georgii nunc prox. preteritis) 3 egyenlő részre osztja, egy részüket Péter választja és kapja meg, a maradék két részük pedig Domokosnak és Jánosnak marad, majd a felek a győri káptalan jelentését a királyi hadoszlás 15. napjára (quind. residencie exercitus regii) vigyék vissza Pál comes-nek; ugyanekkor Domokos bán és János mutassák be minden oklevelüket az Osl nemzetség más birtokairól és birtokrészeiről, amiket ők vásároltak meg az Osl nemzetség tagjaitól, v. amiket hű szolgálataikért a király adományozott nekik, mivel Péter állítása szerint ők egy nemzetségi ágon (una propinqua generacionis linea) lévén öröklött és szerzett birtokaikon eddig nem osztottak meg; amit az oklevelek megtekintése és a felek elmondásai után Pál comes a főpapokkal, bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel dönt, a felek el kell fogadják. A Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie regalis exercitus versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. proclamata occurrentibus) Tamás (Osl fia: Péter nevében a Demenk-i monostor konventje ügyvédvalló levelével) és András litteratus (Domokos bán nevében annak ügyvédvalló levelével; Osl fia: János nem jelent meg, nem is küldött senkit, így bírságban maradt) bemutatták Pál comes-nek a győri káptalan oklevelét, miszerint az országbíró oklevelének megfelelően Myke fia: György királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Andrást, akik jelenlétében Assunfolwa, Semyen, Naree (Vasvár megye), Maroch, Zeeplak, Wycha, Forad és Nogletha [!] (Suprun megye) birtokokat János mester (aki Domokos bán nevében is megjelent ügyvédvalló levéllel) [1345.] máj. 1-jén 3 részre osztotta, majd Péter ezek egyharmadát magának kiválasztotta, s ezt a királyi ember neki és örököseinek, kétharmaduk pedig Domokos bánnak, Jánosnak és örököseiknek iktatta minden haszonvétellel. Ezután Tamás képviselő kérte, hogy Domokos bán mutassa be a mondott okleveleket, mire annak képviselője: András litteratus azt mondta, jelenleg ezt nem tudja megtenni, és erre a bán részére ok nélkül kért halasztást

Pál comes-tól, aki meghagyta, hogy Domokos bán ezen okleveleket máj. 1-jén (oct. Georgii) a per kezdete előtt kifizetendő 3 márka bírsággal mutassa be Péter ellenében, amiket megtekintve és a felek állításait meghallgatva Pál comes a főpapokkal, bárókkal és az ország vele akkor ülésező nemeseivel mindezekről döntést hoz a felek között. D. Bude, 19. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 86 145. (Ostffy cs. lt. 4. 64.) Helyenként hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei és egy visszazáró pecsét nyoma.

K.: Bgl. V. 104–108.

133. 1346. febr. 22. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy a Symig-i konvent idézőlevele szerint a nádori ember és a konvent tanúsága megidézte Miklós néhai bán fia: Miklós mestert Mere-i István fiai: Jakab, Péter, János és Lőrinc ellenében 1343. [! 3: 1342] aug. 1-jére (a. d. 1343. [!], ad oct. Jacobi), majd onnan a per királyi parancsból okt. 6-ra (oct. Mychaelis) lett halasztva (ezen időpontokra Miklós nem jelent meg és nem is küldött senkit), onnan pedig több halasztással [1343.] jún. 22-re (ad 22. diem Penth. anno supradicto). Ezután mikor István fiai a nádori emberrel és a konvent tanúságával [1344.] febr. 24-én (f. III. p. Invocavit, anno in eodem [!]) Tholke birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárva maguknak visszavenni (recaptivare) és iktattatni akarták, Miklós a birtokrész [!] iktatásának ellentmondott, így őt emiatt István fiai márc. 17-re (oct. diei medii Quadr. tunc venturas) megidéztették. Onnan a per aug. 1-jére (oct. Jacobi), majd királyi parancsból nov. 8-ra (oct. OO. SS. tunc preteritas) lett halasztva, ám akkor Miklós válaszára nem jelent meg, nem is küldött senkit. Ezután, ahogy az ország szokása megkívánja, Mere-i István fiai újra a nádori emberrel és a Symig-i konvent tanúságával dec. 23-án (f. V. p. Thome ap.) Tholke birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárva maguknak visszavenni és iktattatni akarták, de Miklós mester az iktatásnak ellentmondott, így őt a nádori ember és a konvent tanúsága [1345.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum tunc presentes) megidézték. Őt akkor 19 napig várták, de Miklós nem jelent meg és nem is küldött senkit, ezért Jakab kérte, hogy őt és frater-eit Tholke birtokba törvényesen vezessék be, ha valaki nem mond ellent, ezért a nádor írásban kérte a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Tholke-i Kelemen fia: Márton v. Zeuchen-i Lorand v. Meu-i Myke fia: János v. Zomen-i Nagy (Magnus) György nádori emberek valamelyike Tholke birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárva vegye vissza

és iktassa István fiainak, ha nincs ellentmondó, ha van, idézze meg ellenükben a nádor elé, majd a konvent tegyen jelentést. A konvent válasza szerint amikor Kelemen fia: Márton nádori ember és a konvent tanúsága febr. 16-án (f. IV. p. *Invocavit*) Tholke birtokot a szomszédok összehívásával bejárta és Mere-i István fiainak iktatni akarta, Athalyk fia: Péter, Miklós mester jobbjára ezen ura nevében nem a bejárásnak, hanem az iktatásnak ellentmondott, ezért Miklóst István fiai ellenében márc. 2-re (ad diem medii Quadr.) a nádor elé idézték. Onnan a per a felek akaratából máj. 9-re (f. II. p. *quind. Georgii*) lett halasztva, mikor is a nádor bírói székében ülésezett és a pereskedők ügyeit tárgyalta, miként ezt hivatala megköveteli, és Mere-i István fia: Jakab a maga és frater-ei: Péter, János és Lőrinc nevében a Symig-i konvent ügyvédvalló levelével bemutatta a nádor perhalasztó oklevelét Miklós ellenében, miszerint a pert, amit Mere-i István fiai: Jakab, Péter, János és Lőrinc (akik közül János jelent meg a maga és frater-ei nevében ezen konvent ügyvédvalló levelével) márc. 2-án viseltek színe előtt Miklós ellen – akinek nevében Nagy (Magnus) Lőrinc jelent meg Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével – ezen konvent Tholke birtok bejárásáról és az iktatás tilalmazásáról szóló idézőlevelének megfelelően, a nádor a felek akaratából máj. 9-re halasztotta el, azzal a kötelezettséggel, amit Nagy Lőrinc vállalt ügyvédvalló levele hatáskörével Miklós személyében, ti. hogy Miklós a pert arról a napról semmilyen okból nem halaszthatja tovább, Tholke birtokról szóló okleveleit v. személyesen, v. képviselője révén bemutatja és a birtok ügyében választ ad, s ha az okleveleket nem mutatná be, v. a pert bármilyen okkal tovább akarná halasztani, v. a kijelölt napon nem jelenne meg sem személyesen, sem képviselő révén, Tholke birtok Mere-i István fiainak kerül átörökítésre. Ennek alapján Jakab magának és uterinus frater-einek a nádortól Tholke ügyében igazságot kért Miklós mester részéről annak kötelezettség-vállalása szerint, miként a jog rendje megköveteli, hiszen Miklós máj. 9-én sem jelent meg és nem is küldött senkit. És bár a nádor perben István fiainak a mondott kötelezettség-vállalás miatt azon a napon további halasztás nélkül ítéletet kellett volna hozzon, de a vele ülésező bírótársai csekély száma miatt a pert a bárók és az ország nemesei tanácsának döntésére másnapra (in alterum diem) halasztotta el. Akkor Jakab a maga és frater-ei nevében visszatért színe elé, a nádor mondott perhalasztó oklevelét ismét bemutatta, amit ellenőriztek és újra felolvastak, mire György litteratus, Miklós mester notarius-a ezen ura nevében bemutatta a király oklevelét, amiben a király megparancsolta a nádornak, hogy mivel ő Miklós néhai bán fia: Miklós mestert együtt Miklóssal, egész Sclauonia bánjával a királyi seregbe küldte segítségül, ezért a pert, amit Mere-i István fiai a nádor előtt Miklós ellen viselnek, bár azt sem sem királyi, sem királynői oklevéllel, sem más okkal tovább nem lehet halasztani Miklós saját kötelezettség-vállalása szerint, bírság nélkül halassza el a királyi hadoszlás 15. napjára (quind. *residenciae exercitus sui*). Mivel ezután a nádornak a királyi kúriába kellett sietnie, ítéletet

a felek között hozni nem tudott, hanem a pert máj. 12-re (ad 3. diem) halasztotta el. Akkor István fia: Jakab a maga és frater-ei nevében színe előtt ismét bemutatta a nádor mondott perhalasztó oklevelét és annak megfelelően az ország szokása szerint újra igazságot kért magának és frater-einek, ellenben György litteratus ura: Miklós mester nevében Pál comes országbíró ügyvéd-valló levelével ismét bemutatta a király mondott oklevelét és megint a per elhalasztását kérte, de arra is kész volt, hogy a Tholke birtokról kiadott, nála levő számos oklevelet a nádornak bemutassa, de Jakab azt mondta, hogy mivel máj. 9-én Miklós mester a vállalása ellenére nem jelent meg, képviselőjét sem küldte el, az okleveleket Tholke birtok ügyében nem mutatta be, ezért ezen okleveleket nem akarta megtekinteni és bemutatásukat elfogadni. A király pedig nyílt oklevelével megparancsolta a nádornak, hogy nem köteles a pereskedők önkéntes kötelezettség-vállalásait és a bírságkifizetéseket tovább halasztani, hanem ezeket zárja le. A nádor emiatt és Miklós mester mondott kötelezettség-vállalása alapján le kellett volna zárnia a pert, de részben bíró-társai kevés száma miatt, részben mivel egyesek azt tanácsolták, hogy Miklós okleveleit is tekintse meg, a pert a királyi hadoszlás 15. napjára halasztotta el, azzal, hogy akkor a bárókkal és az ország nemeseivel a perben végső döntést hoz. Az [1346.] jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján (quindenis residencie exercitus regalis ad quind. Epiph. d. proclamate) megjelentek előtte István fiai, és kérték, hogy nekik a szintén előállt Miklós részéről a mondott nádori perhalasztó- és kötelezvényleválnak megfelelően szolgáltatson igazságot. Mivel annak tartalma ellenére máj. 9-én Miklós mester nem jelent meg, nem is küldött senkit, okleveleit sem mutatta be, sőt királyi oklevéllel a pert el akarta halasztani képviselője vállalása ellenére is, és figyelembe véve, hogy senki önkéntes kötelezettség-vállalását nem lehet feloldani, a nádor Péter szerémi püspök, Tatamer fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Tamás egykori erdélyi vajda, Miklós mester pozsonyi comes, Peren-i Miklós comes, Gergely fia: Miklós és az ország számos, bírói székén vele levő nemese tanácsával Tholke birtokot István fiainak és örököseinek ítéli, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. Bude, 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 49 261. (Mérey cs. lt. 42.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét sárga fonata.

Má.: 1. Dl. 73 281. (Mérey cs. kaposmérői lt. 19.) 1744. jún. 2-i.

2. Dl. 5717. (NRA. 296. 24.) Újkori.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1992. 21–22.

134. 1346. febr. 22. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint színe előtt 1344. nov. 15-én (quind. OO. SS., a. d. 1344.) Chabanka fia János fia Sámuel fia: Dávid előadta Tamás egykori erdélyi vajda, Zonuk-i comes ellenében, hogy amikor ő a nádor emberével és az egri káptalan tanúságával okt. 29-én (f. VI. p. Symonis et Jude tunc preteritum) a Gyungyus, Bene, Halaz, Sadan, Jeneu és Aruk birtokokon levő részeit régi határai mentén bejárva magának iktattatni akarta saját joga nevében, Tamás ennek ellentmondott, s ennek okát akarta tudni; erre Dubak fia: Miklós a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-egyház keresztesei konventje ügyvédvalló levelével Tamás nevében azt mondta, hogy e birtokok oklevelekkel Tamáshoz tartoznak, s ezek bemutatására időpontot kért a nádortól, aki azt [1345.] febr. 16-ra (oct. diei Cynerum) tűzte ki, ami onnan királynéi parancsból a király visegrádi lakhelyére való visszatérésének 8. napjára (ad 8. diem adventus domini regis in locum sue mansionis videlicet in Wysegrad) lett halasztva, mikor is, ti. ápr. 11-én (f. II. p. quind. Passce d.) a nádor előtt Dávid kérésére Tamás egykori vajda bemutatta [I.] Károly király (H) 1327. máj. 21-én kelt, középső függő kettőspecsétjével ellátott privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. XI. 229. szám*), miszerint Chabanka fia János fia: Sámuel és frater-e: Dávid a király és Szent Koronája iránti hűségéről letérve a király hűtlenségéhez, az átkos emlékü Trinchin-i Mátéhoz csatlakozva a csatában – amit Máté más árulókkal, felemelve vakmerősége zászlaját, a Rozgun-i mezőn a Tarcha folyó mellett, Cassa királyi város közelében vívott a királyi felség mint természetes uruk ellen – fegyvert emelni és harcolni merészeltek, és később hűtlenségükben állhatatosan megmaradva a királyi felség és koronája sérelmére Máté embereivel és segítségével számtalan károkozást, gyilkosságot, temetők és egyházak feltörését, szüzek és özvegyek lemeztelenítését követtek el az országban, ezért vakmerő felségsértésükért a király a főpapok és bárók tanácsával, az ország nemesei egyetértésével (nehogy a király személye elleni felségsértés és az országlakosok ellen elkövetett számtalan gaztett büntetlen maradjon) a hűtlen Sámuel és Dávidot főként a Heueswyuar megyei Gyungyus, Bene, Halaz és Noguth nevű birtokokban, de általában is minden, az ország bármely részében v. megyéjében levő birtokokban levő jogaiktól, csakúgy, mint a szintén hűtlen [Chabanka fia] Péter fia: Pált is megfosztotta és okleveleiket ezekről érvénytelenítette, s nehogy Sámuel, Dávid és fraterük: László utódai az idők során pert újítsanak e birtokok ügyében, kinyilvánította, hogy [III.] András király idején a Miklós fia: Ropheyn bán által kezdeményezett bírói eljárásban Lászlót fővesztés ítélete sújtotta, majd Ropheyn örökös nélküli halála után vérrokona, Dousa néhai nádor László frater-e: Sámuel ellenében (akihez László halála után annak birtokai kerültek) annak gonosztettei miatt Lampert országbíró előtt pert viselt, és ennek következtében László birtokai v. birtokrészei (különösen a Gyungyus, Bene és Sadan

birtokokon levők) kétharmada Lampert mesternek mint bírónak, egyharmada pedig Dousa nádornak mint felperesnek jutott, miként ez Lampert (királyi privilégiummal megerősített) privilegiális oklevelében szerepel, de végül a király más privilégiuma szerint László minden birtoka jog szerint teljesen a király kezére háramlott, s mivel e törvényes eljárások azelőtt kezdődtek, hogy nevezettek hűtlenségbe estek, és mivel a hívei: Rophayn bán és Dousa nádor által megkezdett perekkel szembemenni a király számára nem tűnt méltányosnak, ezen eljárásokat nem akarta akadályozni, de ha a jövőben ezen bírói eljárás ürtügyén e hűtlenek és főleg László utódai e birtokokra jogot formálnának bármely bíró előtt, ennek lehetőségét érvénytelenítette; ezután a királyi kegy (mivel miként az érdemteleneket királyi bosszúval kell büntetni, úgy az érdemeseket a királyi viszonzás jótéteményével jutalmazni) figyelembe véve azt a sérthetetlen és tiszta odaadást, amit néhai Farkas mester fia: Tamás erdélyi vajda, Zonuk-i comes a királyi felség és annak Szent Koronája (dyadema) felé állandóan tanúsított, s megfontolva folyamatos fáradozásait és szolgálatait, amiket serdülőkorra (adolescencia) óta Károlynak és országának különböző hadjáratokban és feladatokban vére hullásával folyamatosan tett a király kormányzata és méltósága felemelése, az ország (res publica) újraegyesítése, gyarapítása és a béke megújítása érdekében, ezek viszonzásául, és óhajtva őt saját királyi kedvezésének és kegyének (benignitas) teljességében megtartani, valamint Tamás kérésére ezen hűtlenek és László összes említett birtokát, amik a királyi adományozási jogkörhöz háramlottak jog szerint, minden haszonvétellel (művelt és nem művelt földek, rétek, kaszálók, erdők, berkek, vizek, egyházak kegyúri jogai) és joggal, régi határaik alatt Tamás vajdának és örököseinek adományozta a főpapok és bárók tanácsával, e birtokok teljes jogát és tulajdonát Tamásra és örököseire ruházva. Ezen oklevelet megtekintve Dávid bemutatta az egri káptalan oklevelét (*l. Anjou-oklt. V. 918. szám*), miszerint János fia: Sámuel 1320. okt. 6-án (a. d. 1320., in fe. Demetrii) a káptalan előtt tiltakozott, hogy Máté nádor a seregével rá és frater-eire törve javaikat elvette, a Gyungyus-on levő egyházukat feltörve az ott elhelyezett javakat (res scriniales) és okleveleket elvitte, és őket a familia-jukkal együtt fogolyként elhurcolta. Majd bemutatta az egri káptalan 1322. aug. 8-án kiadott, az uralkodónak szóló jelentését (*l. Anjou-oklt. VI. 730. szám*), miszerint megkapva a király parancslevelét, Tarcha-i Iwanka fia: Pállal kiküldték tanúságul Bertalan mestert, akik aug. 6-án (f. VI. an. quind. Jacobi) Gyungyus birtokra menve Sámuel részét 3 egyenlő részre osztották haszonvételeivel, két részt Bartaleus házától kezdve a falu végéig kelet felé Sámuel fiainak: Péternek és Dávidnak, a harmadik részt egy nagy ároktól (fossatum) kezdve Bartaleus házáig és azzal együtt Wz comes-nek és Jánosnak (Lampert mester és Dosa nádor személyében) iktatták, továbbá Lampertnek és Dosa-nak iktatták Bene birtok felét, Noguth, Sadan és Jenew birtokok harmadát és Sámuel más birtokai harmadát is. Dávid bemutatta továbbá Károly király 1333. máj.

1-jei oklevelét (*l. Anjou-oklt. XVII. 195. szám*), miszerint színe előtt Sámuel fia: Péter a maga, apja és frater-e: Dávid nevében tiltakozott, hogy Gyungyus nevű örökbirtokukat Tamás vajda és frater-ei jogtalanul elfoglalva tartják, s ha Tamással bármikor is bármilyen bevallást és megegyezést tettek, ezt halálfelelmükben, Tamástól kényszerítve tették. Bemutatta még Dávid az egri káptalan 1338. febr. 15-én kelt oklevelét is (*l. Anjou-oklt. XX. 73. szám*), miszerint előttük Aba nembeli Chabanka fia János fia: Sámuel comes a fiával: Dáviddal a maguk, Péter fia Pál fiai: Péter és János, valamint rokonai, Miklós fia Cheley comes fiai: Balázs és Leustach nevében tiltakozott, hogy Tamás erdélyi vajda hatalmaskodva elfoglalta valamennyi Magyaró-i (H) birtokukat, őket ezekből kizárta, és ők szükségtől sújtva Tamás vajdával úgy egyeztek meg, hogy a vajda megígérte, visszaadja nekik a birtokaikat, kivéve 3 fontosabb Heweswyuar megyei falvukat: Bene-t, Gyngyus-t és Halaz-t, ők pedig viszonzásul vállalták, hogy a mondott 3 birtokot a vajdának és örököseinek átadják [I.] Károly király privilégiumával, valamint olyan hiteleshelyek privilegiális okleveleivel, ahol birtokokat szoktak megerősíteni (*locorum testimonialium in quibus possessiones confirmari consueverunt*); s bár vállalkusoknak megfelelően ezen elrendezést megvallották a király és a mondott hiteleshelyek előtt, de ezt nem akaratukból, hanem a halált, az országból való kiűzésüket és csekély javaik elvételét félve tették, s hogy életüket mentsék. Dávid a váci káptalan oklevelével azt is igazolta, hogy e birtokok ügyében Tamás vajda ellenében tiltakoztak, 1343. jún. 30-án (a. d. 1343., in fe. Petri et Pauli) pedig Dávid a nádor előtt azt állította, hogy a Bene, Gyungyus, Halaz, Sadan, Jenew, Aruk, Weresmarth és Kurnellaka birtokokon levő örökjogú részeit hatalmaskodó kezek elfoglalták, ezért szükség van ezek visszavételére (*recaptivacio*) és a számára történő iktatására, ezért a nádor, ahogy hivatala megköveteli, az ország szokása szerint írt az egri káptalannak, meghagyva, hogy embere a káptalan tanúsága jelenlétében e birtokrészeket, ha valaki nem mond ellent, Dávidnak iktassa, az ellentmondókat pedig idézze a nádor elé, majd a káptalan tegyen jelentést; a káptalan oklevele szerint e birtokrészeket Tamás fia: István és Holmay-i Jakab nádori emberek Pál mester, a káptalan kanonoka jelenlétében Dávidnak ellentmondó nélkül iktatták, s ennek megfelelően a nádor nyílt oklevelével e birtokrészeket Dávidnak ítélte örökre. És amikor a nádor hivatalából fakadóan 1343. szept. 29-én (in fe. Mychaelis, a. d. 1343.) Kompolth falunál a Heueswyuar megyei nemesek universitas-ának a tolvajok és rablók lecsendesítésére, a gonosztevők kiirtására és a kérelmezők számára elégtételek adására *congregacio generalis*-t tartott, Dávid kérésére a szolgabírók és esküdt ülnökök hitükre, a királyi Szent Korona iránti hűségükre megerősítették a nádor kérdésére, hogy Dávid és carnalis frater-e: Péter a mondott birtokokon levő részeit nem veszítették el. A nádor megtekintve mindezen okleveleket, a bárókkal és az ország nemeseivel tanácskozni kezdett minderről, majd a pert 1345. ápr. 13-ra (ad 3. diem) halasztotta. Onnan a per

végső tárgyalása királyi parancsból a Horváto. elleni királyi had [1346.] jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (ad quind. residencie sui regalis exercitus versus Croaciam habiti ad quind. Epiph. d. proclamate) lett halasztva, mikor is a felek a nádor, Péter szerémi püspök, Thatamer fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Pál királynéi tárnokmester, Pál comes országbíró, Miklós mester pozsonyi comes, János mester Turucz-i comes, János mester Gwmur-i comes, Bereck fia: János mester Zathmar-i comes, László mester egykori székelispán, Cyko mester Kerezzegh-i és Tapolchan-i várnagy, Peryn-i Miklós mester, Posoga-i Gergely fia: Miklós mester, Orrus (dict.) Pethew mester, s az ország számos más, a nádorral bíraskodó nemese elé járulva újra bemutatták mondott okleveleiket, s ezek alapján döntést és igazságot kértek maguknak a jog szerint. Az okleveleket megtekintve a nádor többszöri kérdésére Dávid azt mondta, hogy nem tud bemutatni olyan királyi kegylevelet, amivel az elődei és szülei hűtlenségét az uralkodó megbocsátotta volna és őket v. magát Dávidot a hívei közé visszafogadta volna. Ezért a nádor a bárók és nemesek tanácsával – figyelembe véve, hogy a hűtlenek fiai és örökösei az atyai becstelenség terhe alatt, csupán megkímélt életükkel kell atyáik büntetését elviseljék, és az atyai jogokba, tulajdonokba és örökségekbe (amiket természetes uruk elleni kihágásaik miatt vesztek el, és amiket már eladományozott a király, aki a hűtlenek kihágásait megbüntette és jogaiktól s birtokaiktól őket megfosztotta) nem mehetnek be, és ezekből nekik semmiféle jog leszármazás címén nem járhat – Gyungyus, Bene, Halaz, Sadan és Aruk birtokokat (amikben Sámuel fia: Dávid, a hűtlenek örököse és leszármazottja magának jogot remélt, amit elődei hűtlensége miatt már elvesztett a jog rendje szerint, nem kapva királyi kegyet, és amik apja: Sámuel és annak frater-e: Dávid hűtlensége miatt a király kezére háramlottak, aki azt érdemeiért Tamás vajdának adományozta) nádorsága hatásköréből Tamás vajdának és örököseinek ítéli minden haszonvétellel és tartozékkal a királyi örökadománynak megfelelően, más joga sérelme nélkül, mostantól ezekben semmiféle jogot v. tulajdont nem hagyva Dávidnak v. leszármazottainak, így rájuk örök hallgatást kiróva. És nehogy e birtokokba és birtokrészekbe bármikor is be merészeljenek menni, erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. Bude, 20. die quind. residencie regalis exercitus, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 2013. (NRA. 695. 4.) Hátlapján középkori kezektől tárgymegjelölés (Gyungus névalakkal). Kerek függőpecsét és sárga fonata.

2. Uo. Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések. Függőpecsétre utaló bevágás. Eltérő névalakjai: Heueswywar, Nogwth, Weresmorth, Tatamer, Crouacia, Turuch, Gumur, Cykou, Pasaga, Peteu.

Megj.: III. András király oklevelét I. Reg. Arp. 4252. szám.

135. 1346. febr. 22. V[isegrád]

Pál [comes], [I.] Lajos király (H) [ország]bírója tudatja, hogy fia János fiai: Péter, Saul és János, Jakab fia: János, Tamás fia: András, Dygnos-i Gál fiai: Pál és Mihály, Turbuch (dict.) Márton, Baganya fia: Miklós és Kathus asszony a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) Sember-i Miklós fia: Leukus ellenében 19 napig álltak színe előtt, ám Leukus (aki Pál comes korábbi döntéshozó oklevele szerint a Sember és Dygnos birtokokon levő részek ügyében felperesként 25 márka bírságot kellett volna fizessen, két részben Pál comes-nek, egy részben a peres ellenfeleknek) nem jelent meg, nem is küldött senkit, a bírságot sem fizette meg, ezért az országbíró Leukus-t az időpont elmulasztása miatt királyi bírságban, a bírság ki nem fizetése miatt pedig annak kétszeresében marasztalja el, ha nem tudja magát ésszerűen kimenteni. D. in W [!], 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 105 354. (Vegyes prov. Vétel. 1961. 1326.) Foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint János apja Gergely), valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

Má.: Dl. 72 308. (Madách cs. lt. 25. 2.) Újkori.

136. 1346. febr. 22.

A [Simig-i konvent] 1346. febr. 22-én ([f.] IV. an. Mathie, a. d. 1346.) kelt [nyílt] oklevele szerint színük előtt [megjelent] egyrésről Cholta-i Illés (Elias) fia: Pál, másrésről Iwanka fia: János Kwlked falusi királynéi szakács, és Pál megvallotta, hogy a Simig megyei Cholta nevű teljes, szerzett birtokrészét tartozékaival 50 márkáért (minden márkát 10 pensa-val [számolva]) eladta Jánosnak.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1410. nov. 24. Dl. 92 383. (Festetics cs. lt. Somogy 18.) Hiányos.

Má.: Ue. jelzet alatt, a nádori oklevél alapján. Újkori.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1997. 34–35.

137. 1346. febr. 22.

Kemen fia Jakab fia: Domokos bíró, Nagy (Magnus) Barnabás fia: Miklós és Rad fia Tamás fia: János esküdtek és senior-ok, valamint a Pothok-i hospesek universitas-a kinyilvánítják, hogy megjelent előttük egyrésről polgártársuk, Kwnch kádár fia: Pethke halárus (piscator) a fiával: Anthol-al, a feleségével: Margittal és a leányaival: Annussal, Kathlyn-nal és Cecíliával, másrésről

Lengen (dict.) János mester Nog Symyan falubeli v. predium-beli nemes, és előbbiek megvallották, hogy a Kyrálhege nevű hegyen levő vásárolt szőlőjüket – ami Miklós özvegye: Klára szőlője, valamint Menelew (dict.) Miklós és a felesége, Katryn szőlője között fekszik: a felső része felől néhány köig, ahol Katryn szőlője felett lejtős barázda-határ (sulcus vel lira divisonalis) van; az alsó része felől pedig Cyuek (dict.) Péter szőlőjéig – a rokonaik és ezen szomszédaik beleegyezésével János mesternek 10 márka garasért és fél márka dénárért eladták minden haszonvétellel és teljes joggal. A szőlő sarka alatti csöszkunyhót, ahol a borokat összegyűjtik, Klára használja, a szekérnek alkalmas utat pedig János mester, Menelew (dict.) Miklós és Katryn közösen. Pethke és a többiek a vagyonuk terhére vállalták, hogy a szőlő ügyében János mestert és utódait szavatolják. Erről fentiek pecsétjükkel megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. in fe. Petri Kathedrati, unde versus cedit yems retro katedrato Symoni Petro [!], a. d. 1346.

E.: Dl. 51 371. (Kállay cs. lt. 1300. 17.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékes nyoma.

R.: Kállay 830. szám.

138. 1346. febr. 22.

1345. [!], die XXII. Febr. A velencei tanács határozata: ha Bosna bánjához küldött követük megtalálja Peregrinus testvért, mondja el neki követi megbízatása tartalmát és annak okát, miért küldték a bánhoz. Ha Peregrinus azt tanácsolja neki, menjen a bánhoz és adja elő, amivel megbízták. Ha Peregrinus ezt nem javasolja, akkor a követ forduljon vissza Velencébe.

K.: Ljubić II. 323. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 32.)

R.: Acta Bosnae 26.

139. 1346. febr. 23. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták a Smulnich-i királyi polgárok és hospesek személyében, hogy szomszédaik közül néhányan elfoglalták és használják az ő, saját határaikon belüli földjeiket, így szükség van ezek visszavételére (recaptivacio) és számukra történő iktatására. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Kazmerfalua-i Márton fia: Mihály v. Hannus fia: Detreh v. András fia: Márton v. Babarethe-i István fia: István királyi emberek valamelyike Smulnich város földjeit a szomszédok összehívásával járja be [I.] Károly király (H) e földekről kiadott privilegiális oklevele szerint, vegye vissza (recapere) és

iktassa ezeket a Smulnich-i polgároknak és hospeseknek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. D. Bude, in vig. Mathei, a. d. 1346.

Á.: a 212. számú oklevélben.

K.: Wenzel, Bányászat 339; AO. IV. 568. (mindkettő Á.-ban.)

140. 1346. febr. 23. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy István fia: Lengel (dict.) János és László fia: Péter a maguk, ue. László fiai: Wbul és Miklós nevében pedig frater-ük: ezen Péter a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regalis ad quind. Epiph. d. proclamate) 20 napig álltak színe előtt a Zabolch megyei Kyskerch-i Nyakas (dict.) Pál ellenében, de Pál – aki a nádor korábbi oklevele szerint részben dénárokbán, részben természetben (in estimacione condigna) 6 garas híján 5 márkát (minden márkát 50 garassal számolva) és ennek kétszeresét tartozott fizetni Lengel (dict.) Jánosnak és László fiainak Kyskerch birtok fele kiváltásáért – nem jelent meg, nem is küldött senkit, a mondott összeget sem fizette ki, ezért a nádor Pált a 6 garas híján 5 márka és annak kétszerese kétszeresében marasztalja el, ha magát ésszerűen nem tudja kimenteni. D. Bude, 21. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 51 372. (Kállay cs. lt. 1300. 787.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékes nyoma és egy kis kerek visszazáró pecsét töredékei.

2. Dl. 51 373. (Uo. 1300. 788.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 831a-b. szám.

141. 1346. febr. 23. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi oklevele szerint a Wyuar és Sarus megyei nemesek universitas-ának 1343. szept. 22-én (f. II. an. Michaelis, a. d. 1343.) Kassa városánál tartott congregacio generalis-án Pongrác fia: László előadta, hogy Stanch és Kosuh nevű örökjogú birtokait Jezenew-i (dict.) Péter litteratus elfoglalva tartja, s ennek okát akarta tudni, mire Péter azt felelte, ezeket neki a király mint hűtlen emberek birtokait adta, erről oklevelei vannak, s ezek bemutatását a nádor dec. 7-re (oct. Andree) tűzte ki. Onnan az ügy a felek akaratából [1344.] febr. 2. körülre (ad [Purificacio]nis virg. glor.) lett halasztva békekötésre, mikor is a nádor előtt András fia: Pál (Péter litteratus nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével) Cheley-i másik

Pongrác fia: László (Pongrác fia: László nevében ai konvent ügyvédvalló levelével) jelenlétében bemutatta [I.] Károly király (H) 1325. évi privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. X. 567. szám*), miszerint János fia: Péter mester, Fülöp néhai nádor Jezenew-i várnagya a király előtt hű szolgálatait előadva a Zemlyn megyei Stanch és Kosuh birtokokat kérte adományul, azt állítva, hogy azok László fia: Pongrác, a király hűtlene birtokai; mivel a király nem volt tisztában e birtokok mennyiségével, s hogy a hűtlen Pongrácéi-e, ezért írásban utasította az egri káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Lezna-i István v. Nata királyi emberek valamelyike e birtokokat a szomszédok összehívásával régi határaik mentén bejárva iktassa Péternek, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg (evocare) Péter ellenében a királyi jelenlét elé; a káptalan válasza szerint Nata királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat, Péter mester Zemlyn-i főesperest, akik a szomszédok összehívásával jún. 20-án (f. V. an. Johannis Bapt., a. d. [1]325.) Stanch és Kosuh birtokokra mentek, és azokat a hűtlen Pongrácéinak találva régi határai mentén bejárták és János fia: Péter mesternek iktatták, ellentmondó nem lévén; a király tehát megtudva a káptalan jelentéséből, hogy e birtokok a hűtlen (notorius et manifestus infidelis) Pongrácéi (aki a király és Szent Koronája iránti hűség útjáról dölyfös lelkülettel letérve és Omode néhai nádor hűtlen fiaihoz csatlakozva a királyi felség és országa hívei ellenében nem szűnt meg fellépni), megfontolva Péter mester hű szolgálatait, amiket a királynak az ország hadjárataiban vére hullásával tanúsított – főleg mikor Tapolchan és Trinchyn királyi várakat Péter fia: a hűtlen és átkos emlékü Máté, az ország fő ellensége elfoglalta, és a király seregével ezeket megostromolta, Pétert a királynak szánt nagy kőhajításokat önmagával fogta fel és két nyíltól életveszélyesen megsebesült –, s bár ezek miatt sokkal többet érdemelne, vizsonzásul Stanch és Kosuh birtokokat minden haszonvétellel régi határaik alatt Péter mesternek és örököseinek adományozta. Ezzel szemben László képviselője bemutatta az esztergomi káptalan átiratában Károly király 1312-ben kelt oklevelét (*l. Anjou-oklt. III. 416. szám*), miszerint a király László fia: Pongrác mester özvegyének és e Pongrác fiának: Lászlónak azt a kegyet tette, hogy a király védelme alatt lakjanak (residenciam facerent) a Pongráctól rájuk maradt Stanch birtokon, annak hasznait és terméseit szedjék be, miként életében Pongrác tette, s meghagyta, hogy az asszonyt, Lászlót és birtokukat a király személyében és hatáskörével Tamás comes fia: Beke mester és Tamás fia: László védjék meg. Bemutatta továbbá a nádornak a váradi káptalan két oklevelét; az egyik szerint 1332. jún. 12-én (f. VI. p. Penth., a. d. 1332.) Pongrác fia: László a káptalan előtt Stanch nevű birtoka eladásától, elzálogosításától és elfoglalásától tilalmazott egyeseket; a másik szerint 1334-ben Albert fia: Lőrinc, Pongrác fia: László szerviense ezen ura nevében a káptalan előtt tiltakozott, hogy László Stanch nevű Zemlyn megyei örökbirtokát Péter mester litteratus, elhallgatva az igazságot, a királytól mint örökös nélkül elhunyt

ember birtokát magának kérte adományul. Ezután László felperes k[épviselője] azt mondta, Lászlónak több oklevele is van, amikkel bizonyíthatja, hogy apja: Pongrác nem volt hűtlen, de jelenleg nem tudja bemutatni ezeket, a nádor által kijelölendő időpontban viszont kész erre bírság terhével is, Péter mester képviselője pedig szintén azt mondta, hogy Péternek [is több bemutatandó oklevele van még], ezért a nádor meghagyta, hogy a felek minden oklevelüket 1344. máj. 1-jén (oct. Georgii) mutassák be, és akkor László (mivel a felperesek okleveleiket a pereik bármely időpontjában mindig készek kell legyenek [bemutatni]) királyi bírságot, vagyis 6 márkát fizessen. A kitűzött napon a nádor László oklevelei bemutatását – mivel másik Pongrác fia: László a Lelez-i konvent ügyvédvalló [levelével] előállva azt mondta, sem az okleveleket bemutatni, sem a királyi bírságot kifizetni nem tudja, s ezekre további időpontot kért – aug. 27-re (oct. regis Stephani) halasztotta el, úgy, hogy akkor a királyi bírság kétszeresét fizesse ki. Onnan mindezt, mivel Cheley-i Pongrác fia: László (Pongrác fia: László nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével megjelenve) az okleveleket nem mutatta be, a királyi bírság kétszeresét [sem fizette ki], és a nádortól további időpontot kért, nov. 18-ra (oct. Martini) halasztotta el, hogy akkor László az okleveleit mutassa be és a kétszeres királyi bírságot (12 marka) a kétszeresével fizesse ki. Akkor Pongrác fia: László (Pongrác fia: László nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) azt mondta, hogy László e 12 marka bírságot a kétszeresével nem tudja kifizetni, s bár a jog szerint a bemutatni vállalt okleveleket a bírságok kifizetése nélkül bemutatni nem lehet, mind László szegénysége miatt, mind bírói kegyből (pietatis et benignitatis gracia) a nádor beleegyezett, hogy az oklevelek bemutatása e bírságok ki nem fizetése miatt ne maradjon el, ezért Chepan fia Miklós fia: Donch képviselő bemutatta az egri és Scepsy-i káptalanok, a Jazow-i konvent és a Zemlyn megyei vicecomes [és a szolgabírók tudományevő okleveleit, amik szerint László apját: Pongrácot a Károly királynak végzett hű szolgálatai közben Petenye fia: Péter, a király hűtlene [megölte]. Az oklevél ezen állításával szemben azonban András fia: Pál (János nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével) azt állította, Pongrác hűtlenségben hunyt el, Károly király privilégiuma szerint pedig László fia: a megrögzött hűtlen Pongrác Stanch és Kosuh nevű birtokait a király Péter mesternek, Pongrác többi birtokait pedig Boxa generacio-inak adta privilegiális oklevelével Pathak várért és Pathak városért, és az elmúlt napokban (proxime preteritis diebus) ue. privilegiális oklevél bemutatásával [Pál] comes előtt Erchezegh birtokot mint Pongrác birtokát Boxa fiai megszerezték, ezért a nádor a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel meghagyta, hogy a felek közös fáradsággal és költséggel [1345.] jan. 13-án (oct. Epiph. d. tunc affuturas) Károly király v. a mondott országbíró privilegiális oklevelét, amik Baxa fiainál vannak, a Jazow-i konventtel [írattassák át] és febr. 9-én (oct. Purif. virg. glor.) a nádor előtt mutassák be, s ha ezt nem teljesítik, a

nádor akkor enélkül hoz végső döntést a perben a jog rendje szerint, a 12 márka bírságot a kétszeresével pedig Pongrác fia: László további teher nélkül fizesse ki. Febr. 9-én, mivel Pongrác fia: László képviselője a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével megjelenve a 24 márka bírságot nem fizette ki, és erre újabb időpontot kért, ezért a nádor meghagyta, hogy máj. 22-én (oct. Penth.) a mondott bírságot a kétszeresével László fizesse ki. Mivel László a 24 márkát a kétszeresével akkor sem fizette ki, a nádor a pert a Horváto. elleni királyi had oszlásának 22. napjára (ad 22. diem residence tunc presentis regalis exercitus versus Croaciam habiti) elhalasztva meghagyta, hogy akkor László jelenjen meg az összesen 96 márka bírság kifizetésére és a végső döntés elfogadására. A kitűzött napon [1346. febr. 10.] megjelent a nádor előtt egyrészlől Cheley-i Pongrác fia: László (Pongrác fia: László nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével), másrészlől András fia: Pál Jezeneu-i (dict.) Péter mester nevében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével, és elmondták, hogy sem Károly király privilégiumát Pongrác egyéb birtokai Boxa fiainak történt adományozásáról, sem Pál comes privilegiális ítéletlevelét nem tudták Boxa fiaitól megszerezni, ezért kérték, hogy a nádor hozzon végső döntést a per folyamatának és a felek jogainak megfelelően. Pál képviselő újra bemutatta Károly király privilégiumát, amivel Stanch és Kosuh birtokokat a hűtlen Pongrác birtokaiként Péter mesternek adományozta, a nádor okleveleit a per folyamáról, valamint Pál comes országbírónak a szerbiai szakadárok elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 17. napján, 1335. febr. 5-én (a. d. 1335., 17. die quind. residence exercitus regalis versus Scismaticos gentis Seruie habiti ad quind. Epiph. d. proclamate) kiadott privilégiumát (*l. Anjou-oklt. XIX. 65. szám*), miszerint András fia: Pál (János fia: Péter mester egykori Jezeneu-i várnagy személyében Károly király ügyvédvalló levelével) a bírói emelvényén üléselő Pál comes előtt bemutatta a király nyílt, valamint az egri és Scepsy-i káptalan vásárokon való kikiáltásokról szóló okleveleit, amik szerint Egyed fia: János királyi ember az egri káptalan tanúsága jelenlétében bizonyos embereknek – akik azt állították, hogy Pongrác Zemlyn megyei Stanch és Kosuh nevű birtokaiban (amik Pongrác megrögzött hűtlensége miatt a király kezeihez háramlottak az ország legkipróbáltabb szokása szerint, majd Péter mesterhez kerültek hű szolgálatai viszonzásaként királyi adomány címen) jogaik vannak, s emiatt Péter ellenében tiltakoztak – 3 megyei vásáron, ti. Terebes-en, Kassa városban és Zemlyn megyében [!] kikiáltotta, hogy ha e birtokok hozzájuk bárhogyan is tartoznak, v. ezekben valamiféle jogot vélnek bírni bármilyen címen is, Péter mester ellenében a király előtt jelenjenek meg [1330.] nov. 8-án (oct. OO. SS.) jogcímük kinyilvánítására, különben e birtokok ügyében rájuk a király (regia magnitudo ~ sublimitas ~ excellencia ~ clemencia) örök hallgatást ró ki; ezután a király az egri káptalan okleveléből e kikiáltásról értesülve megtudta azt is, hogy Stanch és Kosuh birtokok – mivel sem a Péter mester számára tett bejárásuk és iktatásuk idején, sem később

[nem volt] ellentmondás, és azért is, mivel a kikiáltások után azok, akik e birtokokban valamiféle jogot véltek bírni, színe előtt nem jelentek meg – a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak, Péter mesternek és általa örökösének királyi adomány címén való birtoklásra megerősítette oklevelével; majd Fekete (Niger) Miklós fia: Mykow királyi ember az egri káptalan tanúsága jelenlétében másodjára is a vásárokon és közterületeken, ti. Cassa városban, Terebes faluban és Wysul faluban kikiáltotta, hogy akik e birtokokban jogot bírni vélnek, 1[334.] okt. 6-án (oct. Michaelis, a. d. 1[334.]) a király előtt jelenjenek meg jogcímük kinyilvánítására, különben rájuk örök hallgatást ró ki; mivel akkor senki sem jelent meg, aki azt állította volna, hogy valamilyen joga van az országbíró könyörületesen figyelmeztetni akarván azokat, akik e birtokokban jogot bírni véltek, írt a Scepsy-i káptalannak, hogy Demeter fia: Beke királyi ember a káptalan tanúsága jelenlétében 3 vásáron: [Sy]na-n, Cassa városban és Potok-on [kiáltsa ki], hogy akik e birtokokban részeket v. jogokat bírnak, s ezt a királyi hadoszlás 15. napján oklevéllel bizonyítják színe előtt, ezeket bírói ítéletével nekik, [különben] a mondott királyi adomány címén Péter mesternek ítéli örökre, hogy azután e birtokokból bírói úton senki ne tudjon magának jogot követelni; a Scepsy-i káptalan kikiáltásról szóló oklevele ellenére a kitűzött napon Pál comes előtt senki sem jelent meg, aki azt állította volna, hogy valami jogot bír e birtokokban, pedig Péter mester képviselője: Pál a törvényes napokig várt rájuk; mivel a király oklevele szerint sem a birtokok Péter mesternek történt iktatásakor, sem utána senki , majd az egri és Scepsy-i káptalanok oklevelei szerinti 3 kikiáltás után sem jelent meg senki a király v. az országbíró előtt, akik jogot reméltek e birtokokban, és a király mindezek alapján Stanch és Kosuh birtokokat, amik a mondott hűtlenség miatt királyi adományozási jogköréhez háramlottak, oklevelével Péter mesternek megerősítette örökre, ezért Pál comes a bárók és az ország nemesei tanácsával Stanch és Kosuh birtokokat, amik Pongrácei voltak, a királyi adomány jogán János fia: Péter mesternek és örökösének ítélte. A nádor ezután Péter mester képviselője kérésére felkérte László képviselőjét, hogy mutassa be azon okleveleket, amikkel bizonyítani tudja, hogy László apja: Pongrác nem volt a király hűtlene, ám ő csak a mondott tudományvevő oklevelekkel próbálta ezt igazolni, és a Péternek tett adományt is ezekkel próbálta csorbítani, de nem mutatott be egy olyan oklevelet sem, amivel a király Pongrác hűtlen kihágásait neki (v. Lászlónak) megbocsátotta volna, v. mondott birtokait, amiket hűtlenségével elvesztett, nekik visszaadta volna. Mivel tehát Károly király privilegiális adománylevele Pongrácot a király megrögzött hűtlenségének nevezte, mivel a király és Szent Koronája iránti hűség útjáról letérve Omode szintén nyilvánosan hűtlen fiaikhoz csatlakozva a király és országa hívei ellenében cselekedett, és emiatt a király ezen két birtokot Péternek adta örökre, Pongrác fia: László pedig apjával ellentétben semmilyen atyai birtokjoggal nem rendelkezik, azoktól meg van fosztva, mivel Pongrác birtokait (kivéve a

mondott 2 birtokot) Boxa fiainak adta a király, László pedig semmilyen oklevéllel nem tudta bizonyítani, hogy apját és őt a hűtlenség alól királyi kegyvel felmentették volna, ezért a nádor a bárók és az ország nemesei tanácsával – figyelembe véve, hogy a hűtlenek atyai becselenséggel fertőzött fiai és örökösei csupán megkímélt életükkel kell atyáik büntetését elviseljék, és az atyai jogokba, tulajdonokba és örökségekbe (amiket természetes uruk elleni hűtlenség miatt vesztek el, és amiket már eladományozott a király, aki a hűtlenek kihágásait megbüntette és birtokjogaiktól őket megfosztotta) nem mehetnek be, és ezekből nekik semmiféle jog leszármazás címén nem járhat – Stanch és Kosuh birtokokat (amikben László mint hűtlen személy örököse és leszármazottja magának jogot remélve, amit pedig apja hűtlensége miatt már régen elvesztett, részeket akart követelni, anélkül, hogy a jog rendje szerint a királytól kegyelmet szerzett volna), amiket Pongrác a hűtlensége miatt elvesztett és amik a király kezeihez háramlottak, aki ezeket hű érdemeiért privilegiális oklevelével Péternek adományozta, Péternek és általa örököseinek ítéli minden tartozékkal, régi határai alatt a királyi adománynak megfelelően, más jogának sérelme nélkül, Lászlóra és örököseire mostantól örök [hallgatást kiróva]. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki Péternek. D. in Wysegrad, 14. die 22. diei residencie dicti regalis exercitus versus proclamate, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 789. (Zichy cs. zsélyi lt. 214. C. 35.) Helyenként hiányos. Függőpecsétje kiszakadt.

K.: Z. II. 214–225.

R.: Z. VII/1. 108. (febr. 23-i dátummal)

142. 1346. febr. 23.

Az erdélyi káptalan szentannai (S. Anna) Theke (dict.) Péter kérésére és oklevél-bemutatása alapján privilegiális oklevelében átírja székelyvásárhelyi (Forum Siculorum) Ábrahám [telegdi] alesperes 1342. ápr. 29-i oklevelét (*I. Erdélyi Okm. III. 85. szám*) Péter szolgaságból való felszabadításáról. D. in vig. Mathie ap., a. d. 1346., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Má.: Ba. Gyulafehérvári kápt. lt. Erdélyi kápt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. sz.-i protocollum.

R.: Erdélyi Okm. III. 323. szám.

143. 1346. febr. 24. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Magyar (dict.) Dénes – [*lehúzva*: Zupa] Nyakas (dict.) Pál felesége: Ilona nemes asszony, ennek leánya: Erzsébet és fia: Péter nevében – tiltakozott, hogy Nyakas (dict.) Pál, az asszony férje a Kyskerch-en levő birtokrészeket, amik a nőt jegyajándék és leánynegyed okán, Pétert pedig örökjogon illetik, Lengel (dict.) Jánosnak és más embereknek el akarja adni, az asszony és Péter joga sérelmére, ezért Pált a birtokrészek előadásától, Jánost és másokat azok megvételétől és elfoglalásától tilalmazta. Erről a király oklevelet bocsát ki Ilonának és Péternek. D. in Buda, in fe. Mathye, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 374. (Kállay cs. lt. 1300. 786.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 832. szám.

144. 1346. febr. 26.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Iwan fia: Pál és Jakab fiai: Péter és János, NemethZeleszte-i nemesek tiltakoztak, hogy bár ellenükben János fia: Jánost, Gergely fia: Sandur-t, Jakab fiait: Mártont, Pált és Leukus-t, Tyak-i nemeseket elmarasztalták, de azok nekik egyáltalán nem adtak elégtételt. D. domin. Esto mihi, a. d. 1346.

E.: VAML. 8. Vasvári kápt. Szelestey cs. (Df. 261 529.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Pál mester), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 108–109.

145. 1346. febr. 27. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Chop-i Tamás fia: János személyében, hogy Geren-i János néhai nádor fia: Miklós mester az Vng megyei Chop birtokon a Loturcha folyón önhatalmúlag hidat épített, ezért János a híd építésétől Vng megye szolgabíróival őt tilalmazta, de Miklós a híd építését nem hagyta abba, sőt János Loturcha erdey nevű erdejét is tönkretette. Ezért az uralkodó utasítja a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zentus-i Pál fia: János v. Helemuch-i Simon királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. Bude, f. II. an. diem Cynorum, a. d. 1346.

Á.: a 173. számú oklevélben.

K.: Z. II. 187. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 108.

146. 1346. febr. 27. Buda

Besenyő (Bissenus) Gergely mester, a besenyők rector-a v. kapitánya visszaadja Deers fiainak: Péter és Miklós mestereknek a Symig megyei, Sudas folyó melletti Saard nevű, a besenyők földje v. birtoka nevében elvett (recaptivata) birtokukat, ahol Szt. Ferenc vértanú-egyház van, mivel minap a király parancslevelével Symig megyében tartott congregacio generalis-án a nemesektől és más helyzetű s állapotú emberektől, főleg a besenyőktől megtudta, hogy az Deers fiaihoz tartozik jog szerint. D. Bude, f. II. p. Mathye, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 965. (Sibrik cs. lt. 13.) Hátlapján későbbi középkori kéztől: quod Sard remiserunt filiis Ders, valamint kerek pecsét körvonala.

Ford.: Levéltárak – Kincstárak 270.

147. 1346. febr. 28. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Lőrinc fia: István és Olivér fia Pál fia: László személyében, hogy ők a már elhunyt Enyg-i Lorand fia: Lászlóval rokonok voltak (una linea generacionis), az ő frater patruelis-ük volt – mivel, miként mondják, Olivér (István és Pál fia: László avus-a) és Lorand (László apja) fivérek (uterinus frater) voltak –, birtokaikon, főleg Enyg-en sosem tartottak osztályt, Enyg birtok emberemlékezet óta mindig az övéké volt és minden joggal hozzájuk tartozik. Ezért a király utasítja a veszprémi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Tengurd-i Ornold fia: János v. Tengurd-i Finta királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, f. III. p. Esto michi, a. d. 1346.

E.: VEML. Veszprémi kápt. hh. lt. E. 84. (Df. 229 895.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: HO. IV. 168–169.

148. 1346. febr.

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja a Guerche-i főesperest és nepos-át, Kozma fia: Antalt minden adó (taxa) alól kiveszi.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 305. (Orsics cs. elenchus-a. I. D. 12. IV. 10. alapján, e dátummal.)

R.: Halász É., Szlavón 127. szám.

149. 1346. márc. 1. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Nare-i Arnold fia: Lőrinc személyében, hogy nemzetsége (generacio) tagja, Gogan fia: néhai László Nare-i birtokrésze rokonság okán (ratione generacionis) Lőrincet illeti, de azt most László törvénytelen, ágyastól származó (illegitimi et de sua concubina procreati) fiai: János és annak frater-ei elfoglalva tartják, így szükség van a birtokrész visszavételére (recaptivacio) és Lőrincnek történő iktatására. Ezért az uralkodó utasítja a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mathe fia: Marchell v. Heric fia: Miklós v. Besenew-i Miklós királyi emberek valamelyike a szomszédok összehívásával e birtokrészt vegye vissza, járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és így mások birtokaitól elkülönítve hagyja Lőrincnek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondásokat idézze meg Lőrinc ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, die Cynerum, a. d. 1346.

Á.: a 247. számú oklevélben.

K.: Bgl. V. 110–111.

150. 1346. márc. 1. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Heric fia: Miklós személyében, hogy a Vasvár megyei Kukmer nevű birtokán szükség van határjelek emelésére és a mások birtokaitól való elkülönítésre. Ezért az uralkodó utasítja a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Lorand fia: Lukács v. Goouth fia: Péter v. Lőrinc fia: János királyi emberek valamelyike e birtokrészt a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és így mások birtokaitól elkülönítve hagyja Miklósnak, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondásokat idézze meg Miklós ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, die Cynerum, a. d. 1346.

Á.: a 261. számú oklevélben.

K.: Bgl. V. 109–110.

151. 1346. márc. 1.

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója a csanádi káptalannak: amikor a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 22. napján, febr. 10-én (22. die residencie exercitus regii verus partes Cruacie [!] moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) bírói székében ült és a pereskedők ügyeit [Gerebench-i] bemutatta neki a csanádi káptalan 1 és a Tytul-i káptalan 2, birtokbejáró és -visszaszerző (recaptivatoria) oklevelét,

valamint Pál comes számos perhalasztó és bírságlevelét (ezek mind különböző években és napokon.....) ezen Luka fia: János Pál fia: István királyi emberrel és Istvánnal, a csanádi káptalan karpapjával [L.] Károly király (H) idézésekre, tilalmazásokra, határjel-emelésekre és birtokok ezen János mesternek, aki akkor a királyi kúriában volt szolgálatban 1341. okt. 3-án ([f. III. p.] Mychaelis, a. d. 1341.) kiadott oklevelével 1341. okt. 3-án (f. III. p. Michaelis anno in predicto) birtokra mentek és azt a szomszédok összehívásával bejáratni és ellentmondó híján a királyi és káptalani emberrel magának iktattatni akarta, Vörös (Rufus) János és fia: Imre az iktatásnak János mester ellenében a királyi [jelenlét] elé 1341. nov. 25-öt (quind. Martini anno in predicto) kitűzve nekik a megjelentésre. A per különböző halasztásokkal Pál comes oklevelei szerint 1342. febr. 9-re ([oct.] Purif. B. virg., a. d. 1342.) mikor is János mester Vörös [János] és Imre [ellenében] Pál comes előtt bemutatta a csanádi káptalan mondott birtokbejáró oklevelét, miszerint amikor a királyi ember a káptalan tanúsága jelenlétében okt. 3-án (f. III. p. Mychaelis) az ő Gerebench birtokához örökjogon tartozó iktatni akarta, Vörös János és Imre ennek ellentmondottak. Ennek okát kérte tőlük, mire Imre a csanádi káptalan ügyvédvalló levelével azt állította, hogy ő és János Zeules birtokról oklevelekkel rendelkeznek, s ezek bemutatására időpontot kért, ezért Pál comes meghagyta, hogy Vörös János és Imre 1342. máj. 26-án ([oct.] Penth. anno in prefixo) ezeket mutassák be, ám ők akkor (oct. Penth.) nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, bár mester napig várta őket, és így bírságban maradtak, miként erről Pál comes mondott oklevele szól. A Tytul-i káptalan birtokvisszaszerző oklevele szerint Luka fia: János mester személyében elmondták a királynak, hogy szükség van a visszavételre és a határjelek emelésére János mester Crasso megyei Zewles birtokán, amit Halymba-i Vörös János elfoglalva tart, ezért a király írásban utasította a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Pál fia: István királyi ember Zewles birtokot a szomszédok összehívásával vegye vissza, járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mások birtokaitól elkülönítve hagyja János mesternek, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat János ellenében idézze a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést; a káptalan azt írta a királynak, hogy parancsának megfelelően Pál fia: István királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: Pétert, akivel a királyi ember 1343. nov. 8-án (sab. an. Martini, a. d. 1343.) Zewles birtokra menve azt a szomszédok összehívásával visszavette (recaptivare) és bejárta, de amikor János mesternek iktatni akarta, Vörös János ezt tilalmazta, ezért őt János ellenében a királyi jelenlét elé idézte dec. 7-re (oct. Andree). Vörös János akkor ellentmondása megindokolására nem jelent meg, nem is küldött senkit, így bírságban maradt, holott Dewecher-i Miklós fia: Vörös (Rufus) Miklós (János nevében a Yazo-i konvent ügyvédvalló levelével) 15 napig várt rá

Pál comes előtt. A Tytul-i káptalan másik birtokvisszaszerző oklevele és Pál comes említett oklevele szerint elmondták a királynak János mester személyében, hogy a Vörös János által elfoglalt Zewles birtokon szükség van a bejárásra, határjelek emelésére és a mások birtokaitól való elkülönítésre, ezért a király írásban utasította a káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akivel Pál fia: István királyi ember Zewles birtokot a szomszédok összehívásával vegye vissza és járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiék mellé, és mások birtokaitól elkülönítve hagyja Jánosnak, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenében a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést; a káptalan azt írta a királynak, hogy parancsának megfelelően kiküldték tanúságul karpapjukat: Gergelyt, akivel Pál fia: István királyi ember Zeules birtokot febr. 3-án (in fe. Blasii) a szomszédok összehívásával visszavette és bejárta régi határai mentén, s mikor azt János mesternek iktatni akarta, Vörös János ettől tilalmazta, ezért őt János ellenében a királyi [jelenlét] elé idézte 1344. febr. 25-re (oct. diei Cinerum, a. d. 1344.). Akkor megjelent Pál comes előtt Vörös János fia: Imre az apja nevében a Tytul-i káptalan ügyvédvalló levelével, és mivel János mester a birtok ügyében Pál comes oklevelei bemutatásával kinyilvánította [Vörös János] vállalta oklevelek bemutatását, de ezt nem tette meg, Imre képviselő azt mondta, [apja] okleveleit jelenleg nem tudja bemutatni, hanem halasztást kért erre hite[les ok] nélkül, ezért a pert Pál comes 1344. máj. 8-ra (quind. Georgii, a. d. 1344.) halasztotta el, hogy akkor Vörös János az okleveleit 3 márka bírság kifizetésével a birtok ügyében mutassa be. Ez onnan a felek akaratából okt. 13-ra (quind. Mychaelis), majd onnan 1344. nov. 18-ra (oct. Martini anno iamdicto) lett halasztva, de mivel akkor Vörös János fia: Imre az apja nevében a csanádi káptalan ügyvédvalló levelével azt állította, ezen okleveleket nem tudja bemutatni, hanem hiteles ok nélkül halasztást kért, Pál comes meghagyta, hogy Vörös János okleveleit [1345.] máj. 1-jén (oct. Georgii) további 3 márka bírság kifizetésével mutassa be színe előtt János mester ellenében, s mivel a korábbi 3 márka bírság egyharmadát ekkor nem fizette meg a peres ellenfélnek, máj. 1-jén ezt kétszeresen fizesse ki János mesternek. Máj. 1-jéről a per, az oklevelek bemutatása és a bírságok kifizetése királyi parancsból a királyi hadoszlás 22. napjára (ad 22. diem residence exercitus regii) lett halasztva, de akkor Vörös János az oklevelei bemutatására és a bírságai kifizetésére holott János mester 19 napig várt rá Pál comes előtt és így az időpont elmulasztásáért 3 márka bírságban, a korábbi bírság kifizetésének elmulasztásáért pedig annak kétszeresében lett elmarasztalva. Mivel tehát Vörös János Zeules János mesternek történő háromszori visszavételekor mindig ellentmondott az iktatásnak, és okleveleit Zewles ügyében nem mutatta be háromszori vállalása ellenére sem, hanem több időpontot elmulasztott és elhalasztott, legutóbb sem jelent meg és nem is küldött senkit, bírságait sem fizette ki, ezért Zewles birtokot láthatóan

jogtalanul foglalta el, János mester joga sérelmére, aki a csanádi káptalan tudományvevő oklevelével igazolta, hogy Zewles az ő örökbirtoka, ezért bár Vörös Jánost Zeules jogtalan elfoglalásáért nagyobb teherrel kellene sújtani, de Pál comes könyörületesen járva el vele őt Zewles birtok becsértéke megváltásában marasztalja el, a birtokot János mesternek ítéli, más jogának sérelme nélkül, és kéri a csanádi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Og (dict.) Miklós, a királyi kúriából kiküldött királyi ember márc. 22-én (die medii Quadr.) Zewles birtokot a szomszédok összehívásával, új határjeleket emelve a régiek mellé, mások birtokjogaitól elkülönítve más jogának sérelme nélkül, az ország szokása szerint iktassa bármik ellentmondása [ellenére] is – mivel ily hosszú [perben] háromszori visszafoglalásakor senki [nem mondott ellent], aki valamilyen jogot remél e birtokban – majd Vörös Jánost Halymba nevű birtokán Zeeles becsértéke kiváltására és a rá kirótt bírságok Pál comes-nek és a peres ellenfélnek történő kifizetésére idézze meg (evocare) máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé, majd a káptalan ugyanakkorra D. in Wysegrad, 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

Á.: a 444. számú oklevélben.

K.: Krassó III. 15–22. (Á.-ban.)

152. 1346. márc. 2. Buda

[I.] Lajos király (H) utasítja a Szt. Irineus vértanú-egyház káptalanját, hogy emberük mutassa be Domokos Machou-i bánnak a király Ryua-i Thonk fia: Mátyás ügyében neki küldött levelét, és amit a bán az oklevél megtekintése után tesz v. válaszol, a káptalan a királynak írja meg. D. Bude, 2. die Cynerum, a. d. 1346.

Á.: a 214. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 567. (Á.-ban.)

153. [1346.] márc. 3. Buda

[I.] Lajos király (U) Zára (Jadra) város rector-ainak, tanácsának és közösségének: nagyra tartja azt a hűséget, amit néhai apjának, öelötte királyi elődei-nek és neki is vérük hullásával és számos veszélyben tanúsítottak, ezért kegyét és szeretetét megérdemlik. Kéri, hogy e régi hűséggel tartsanak ki bátran a velenceiekkel (a király és a város ellenségeivel) szemben, nekik ne hódoljanak be, mivel ő teljesíti azt, amit korábbi levelével a városnak megígért. Teljes erejével felkészült, késlekedés nélkül személyesen útra kel, a várost szorult

és sanyarú helyzetéből felszabadítja, és utána királyi szeretettel bánik vele. D. Bude, die 3. mensis Mart. [1346.]

K.: F. IX/1. 349–350; Smič. XI. 273. (Lucius III. 698. és Katona, Hist. crit. IX. 452. alapján, 1346. évvel.)

Ford.: Makkai–Mezey 260.

154. 1346. márc. 3. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy bár Pál fia: Jánost (Mykch bán fiai: István és Akus mesterek egykori famulus-át) és annak uterinus frater-ét: Miklóst (a bán ezen fiai mostani famulus-át) fő- és birtokvesztésben (sentencia capitalis et amissio omnium possessionum et proprietatum) elmarasztalta, s ezért minden birtokuk és tulajdonuk kétharmada Pál comes bírói kezeihez, egyharmada a peres ellenfelekhez került az ország szokása szerint, de Pál comes az ő proximus-ai: István és Akus kérésére a maga részéről Pál fia: Miklós birtokait, különösen Zenthgewrgh-t minden tartozékkal Miklósnak visszaadja jelen oklevelével, Miklóst a fővesztés alól felmentve, de ez nem érinti a peres ellenfeleknek a birtokokból járó részt. Minderről Miklósnak oklevelet bocsát ki. D. Bude, f. VI. an. Invocavit, a. d. 1346.

E.: Dl. 49 253. (Mérey cs. lt. 34.) Hátlapján doborpajzs alakú pecsét körvonala.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1992. 22.

155. 1346. márc. 3.

1346., die III. Mart. A velencei tanács határozatai. Servia királya követének meghallgatása után de coronacione sua in imperio Constantinopolitano, azt felelik, hogy azon speciális odaadás miatt, amit mindig is tápláltak felé, barátjuk: a király bármely dicsőségének örvendeznek, mivel a király támogatja Velencét és seregét is felajánlotta Velence szolgálatára Zára ellen. A felvetésre, hogy legyen szövetség (unio) Velence és a király között pro acquisitione Imperii Constantinopolis, azt felelik, hogy a Zára elleni háború miatt, valamint a Bizánci Birodalom (Imperium Romanum) és Velence között esküvel megszilárdított béke miatt a szövetségre hajlani nem tudnak. Arra, hogy a király követe bemehessen Zára városába tárgyalni a Velence és a záraiak közti megyegyezésről, azt felelik, hogy köszönik az ajánlatot, de a Vienne-i (Viennensis) dauphin (delphynus), aki minap szent szolgálatba indult a törökök ellen, elküldte Velence tudta nélkül a követeit Zarába a megbékélés szavaival, ám a záraiak rosszindulatukban és aljasságukban megmaradva azt felelték, hogy ezt nem tudják elfogadni a magyar (H) király parancsa nélkül;

vagyis az ajánlat nem lenne a szerb király és Velence (ami a záraiak régi ura és az is akar lenni) hasznára sem.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 143–145; Ljubić II. 326–327. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 33.)

156. 1346. márc. 4.

A budai káptalan előtt megjelent egyrésztől Jakab mester ([I.] Lajos király (H) országbírója: Nogmortun-i Simon fia: Pál comes prothonotarius-ának, Vgal-i Pál mesternek a notarius-a) Pál comes és annak frater-e: Lőrinc fia: Bertalan mester nevében Pál comes ez ügyben speciálisan kiadott ügyvédvalló levelével, másrésztől a Tolna megyei Corrad fia János fia: Domokos mester, és utóbbi a Sopron megyei Weper nevű birtokát, amit avus-a: Posa [II.] András királytól (H), [IV.] Béla király apjától annak privilegiális oklevelében (*l. Reg. Arp. 382. szám*) szereplő hű szolgálataiért szerzett, a Jakabtól megkapott 200 márkáért minden tartozékkal, az András király privilégiumában levő régi határok alatt Pál comes-nek, Bertalannak és általuk örököseiknek eladta, semmiféle tulajdonjogot abban magának és leszármazottainak meg nem tartva. Mivel a birtok megőrzésére András király privilegiális oklevelét eredetiben átadta Pál comes-nek és Bertalannak, ezért Weper birtok ügyében őket és örököseiket egy bíró előtt sem kell szavatolnia, hanem a vevők ezen privilegiális oklevél bemutatásával kell magukat megvédjék és Weper birtok tulajdonában megtartsák. Erről a felek kérésére a káptalan függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, sab. an. Invocavit, a. incarn. dominice 1346., Mihály örkanonok, Posonius mester, Jakab mester, Tamás mester, Imre mester és László mester kanonokok jelenlétében.

E.: Dl. 3824. (NRA. 1590. 27.) Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés. Mandorla alakú függőpecsét és zöld-lila fonata. Felül chirographált (ABC).

K.: F. IX/1. 433–435; Bgl. V. 111–113.

157. 1346. márc. 5. Buda

[I.] Lajos király (H) a budai káptalannak: mivel Chykow és János mesterek, a királyi aula lovagjai jelenleg a király speciális feladataiban vannak elfoglalva, ezért Zaheus birtok bejárásán – amire Pál comes országbíró korábbi oklevele szerint egyrésztől Chykow és János, másrésztől Gyarman fia: Pethew márc. 8-án (oct. diei Cynerum) tartoznak elmenni – nem tudnak jelen lenni, ezért a király utasítja a káptalant, hogy a birtok bejárását az országbíró mondott

oklevele szerinti állapotában halasszák el nov. 18-ra (oct. Martini). D. Bude, domin. Invocavit, a. d. 1346.

Á.: a 164. számú oklevélben.

158. 1346. márc. 5. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt egyrésről Beyr-i [!] Tamás, másrésről Gallo-i [!] Iuan fia: László megvallották, hogy fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Tamás megkapott Lászlótól 11 budai márka dénárt és ezért ő minden jogtalanságot, kárt és hatalmaskodást, amit eddig László neki és a hozzá tartozóknak okozott, továbbá azon pert, amit ő László ellen a Zaboch megyei comes és a szolgabírók előtt indított, Lászlónak elengedi, őt mindezek ügyében nyugtatja. Egymás ellenében kiadott peres okleveleiket pedig érvénytelenítették. D. Bude, domin. Invocavit me, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 3825. (NRA. 830. 3.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

2. Uo. (NRA. 939. 5.) Hátlapján újkori kezeztől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

Má.: Dl. 51 375. (Kállay cs. lt. 44.) 1821. évi.

R.: Kállay 833. szám.

159. 1346. márc. 5. Buda

[I.] Lajos királynak (H) Gulach-i Bytho fia: Lőrinc a rokona, Laad-i Lőrinc fia: István nevében bemutatta a veszprémi káptalan jelentését Thomay birtok iktatásáról és határjel-emeléséről (1344. febr. 27., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 185. szám*), amit kérésére a király, mivel az iktatás, a birtok bejárása, a határjelek emelése és az oklevél kiadása törvényesen történt, átír és királyi kegyből (benignitas) megerősít István részére. D. Bude, domin. Invocavit, a. d. 1346.

Á.: Zalai konvent, 1414. júl. 6. Dl. 92 443. (Festetics cs. lt. Zala 23.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király nagypecsétjével megerősítve.

160. 1345. márc. 5. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása előtt Saytias (dict.) Gergely és fia: Simon a Hont megyei Mortund és Methefalua nevű birtokaikat, amiket [I.] Károly király (H) adott Gergelynek hű szolgálataiért, 300 márka finom ezüstért eladták [I.] Lajos királynak minden joggal, bevétellel és tartozékkal, semmiféle jogot és tulajdont mostantól ezekben maguknak és leszármazottaiknak meg

nem tartva, hanem ezeket Lajosra ruházva, ezenfelül okleveleiket, amikkel Gergely e birtokokat Károly királytól megszerezte, Lajos kezébe átadták. D. in Wysegrad, domin. Invocavit, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 187. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium. 32 G. 496.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

161. 1346. márc. 5.

Az esztergomi Szt. István király-ispotályos ház kereszteseinek konventje előtt Péter mester esztergomi kanonok az esztergomi káptalan nevében bemutatta a konvent ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (1320. okt. 6., *l. Anjou-oklt. V. 902. szám*), amit kérésére – mivel ezen privilégium mind az esztergomi érseket, mind a káptalant érinti, de az érseknél van, aki ezt nem akarja a káptalannak adni a királynéi jelenlét előtti bemutatáshoz – a konvent nagyobbik pecsétje alatt átír. D. domin. Invocavit, a. d. 1346.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 26. 3. 1. (Df. 236 423.) Kerek függőpecsét és fonata. Hátlapján más középkori kéztől: transscriptum super empcione Chewy, amit későbbi középkori kéz folytatott: que est in comitatu Strigoniensi et apud manus Gregorii Labatlan. Szintén középkori kéztől: super possessione Chewi in comitatu de Strigonio.

K.: Str. III. 595–596.

162. 1346. márc. 5.

Az esztergomi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Jakab zágrábi prépost bemutatta nekik a király zárt parancslevelét, miszerint a káptalan sekrestyéjében (sacristia seu conservatorium) a zágrábi káptalan okleveleit keressek meg és amit fellelnek, pecsétjükkel ellátott oklevelükben írják át és adják át a zágrábi egyház képviselőjének. Ennek megfelelően tehát Tamás őrkánokot bízták meg, hogy sekrestyéjükben a zágrábi egyház (ecclesia vestra) jogairól szóló okleveleket megkeresse, aki ezt elvégezve bemutatta nekik [I.] Károly király (H) privilégiumának itt átírt copia-ját (1323. nov. 29., *l. Anjou-oklt. VII. 610. szám*), amit privilegiális oklevelükbe foglalva átadtak Jakab zágrábi prépostnak (akit a király speciálisan küldött oda ez ügyben). D. domin. qua cantatur Invocavit, a. d. 1346.

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 10. 47. A. (Df. 256 333.) Hátlapján középkori kéztől (...contra cives Grecenses) és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 180; Smič. XI. 273–274.

163. 1346. márc. 5. Vízkelet

János Viskeleth-i pap, Pozsony (maior Posoniensis) megyei alesperes jelenti Jakab mesternek, a Szt. Tamás vértanú[-egyház] prépostjának, hogy parancslevelének megfelelően Sebes mestert és frater-ét: szentgyörgyi (S. Georgius) Péter mestert megidézte Loynia-i Jakab fia: Jakab ellenében máj. 1-jére (oct. Georgii). D. in Viskeleth, domin. Invocavit, a. d. 1346.

E.: Dl. 84 265. (Lónyay cs. lt. AG. 10. 138.) Helyenként foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Sebes Bozin-i), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Karácsonyi, Die ersten Lónyay 85.

R.: Bónis, SZR. 1024. szám.

Megj.: Az oklevél egyes szám első személyben íródott.

164. [1346.] márc. 6.

A budai káptalan tudatja, hogy [I.] Lajos király (H) parancslevelének megfelelően (l. 157. szám) Zaheus birtok bejárását, amire márc. 8-án (oct. diei Cynorum) kellene sor kerüljön egyrésztől Cykow és János mesterek, másrésztől Gyarman fia: Pethew között, nov. 18-ra (oct. Martini) halasztják a Pál comes országbíró oklevele szerinti állapotában. D. II. f. p. Invocavit, a. d. prenotato. [1346.]

E.: Dl. 3826. (NRA. 549. 51.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint János Cykow frater-e), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

165. 1346. márc. 7. Nápoly

Johanna [királynő] kinyilvánítja, hogy megbízható értesülésekből megtudta, miszerint ellenségei el akarják foglalni a Nápolyi Királyságot (regnum Sicilie), az ő és hívei megtámadására és elnyomására készülnek tengeri és szárazföldi hadi eszközökkel. D. Neapoli, a. d. 1346., die VII. Mart., 14. ind.

Á.: a 195. számú oklevélben.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 145.

166. 1346. márc. 8. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Pata fia Demeter fiai: Olivér és Demeter tiltakoztak, hogy amikor idősebbik (maior) frater-ük: Kemen a birtokaikon velük osztályt tett, ők annak során magukat Kemen-re bízták, aki Zurdukpyspuky birtokot és Tenkfeulde birtokot (ami a Zurdukpataka folyó egyik részén, ti. ezen Pyspuky

fal felől, és a Zagyva folyó másik részén, Zurdukpyspuky birtok határain belül fekszik) adta nekik az osztály során, de ezeket később [I.] Károly király (H) királyi birtokok címén tőlük visszavette (recaptivare, reoptinere). Ők a per során sok terhet és kárt szenvedtek el, ezért most nincs lehetőségük, hogy az új osztályt és káraik megtérítését Kemen-től követeljék, de amint erre módjuk lesz, ezt megteszik. Ekkor megjelent a király előtt Miklós egykori erdélyi vajda néhány báróval együtt és tiltakozott, hogy Zurdukpyspuky birtokot Károly király neki adta szolgálataiért és e királyi adomány címén most is az ő kezén van, ezért kérte, hogy ezen tiltakozásról a király a Demeter fiainak kiadandó oklevél par-ját neki is bocsássa ki. Lajos ennek megfelelően jelen oklevelet azonos tartalommal kiadja mindkét félnek. D. in Vyssegrad, f. IV. p. Invocavit, a. d. 1346.

E.: Dl. 62 498. (Motesiczky cs. lt. 28.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

167. 1346. márc. 8.

Gergely mester, a besenyők rector-a és azok szolgabírói előtt György fia: Miklós Wrs-i besenyő elpanaszolta, hogy Wrs nevű birtokát idegen kezek elfoglalták. Kérésére kiküldték vele az egyik szolgabíró (unus ex nobis), Zedereg-i Jakab fia: Mátét, hogy menjen Miklóssal Wrs birtokra, azt iktassa neki, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat pedig indoklásra idézze (evocare) márc. 22-re (ad diem medii Quadr.) színük elé. D. oct. diei Cinerum, a. d. 1346.

E.: ŠA. Brno. Seilern cs. lt. Révay és Serényi iratok 19. (Df. 249 096.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint egy kerek zárópecsét töredékei és egynek körvonala.

168. [1346.] márc. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ada (gen.: Ade) fia: Pál nándorfehérvári (Albensis) electus-nak: ezen egyház Pál püspök halálával megüresedett, és a pápa erről értesülve Pált, az esztergomi Szt. István király-[egyház] keresztese ispotályos paptestvérét a nándorfehérvári egyház püspökévé teszi, rábízva annak egyházi s világi gondozását és irányítását. D. Avinione, VIII. Id. Mart., pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan a nándorfehérvári káptalannak, Nándorfehérvár (Albensis) város és egyházmegye klérusának és népének, ezen egyház vazallusainak, az esztergomi érseknek és Magyaró. (V) királyának. D. ut supra.

K.: Theiner I. 707–708. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 4. Vol. 2. fol. 76. alapján.)

169. 1346. márc. 9.

1346., die IX. Mart. A velencei tanács határozatai. Írják meg a pápának: bizonyos lehet abban, hogy Velence semmiképpen sem támogatja azokat, akik a szentegyház ellen törnek. Azt hallották a minap, hogy a brandenburgi örgróf, Bavarus [Bajor Lajos] fia Belluno (Bellunum) városában van és az aquileiai pátriárka elment hozzá, de ennek okát nem tudják. Hírlik, hogy Magyaró. (H) királya elhatározta: mások segítségével megtámadja a Nápolyi Királyságot (regnum Apulie), de hogy mely területen át, még nem tudják. Az is hírlik, hogy áthaladást kért a pátriárkától, aki azonban, ha akarja, sokban tudja gátolni a király átkelését és szándékát. Tudják azt is, hogy a pátriárka Istria-i marchio-ja és Frederic de Sourignano, a pátriárka alattvalója fia a minap elmentek a királyhoz.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 145–146. (részlet); Ljubić II. 327–328. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 34.)

170. [1346. márc. 10. Visegrád]

[I.] Lajos király válaszlevele Jakab savoyai fejedelemnek, aki követe útján kérte, hogy ha Lajos a Nápolyi Királyság és tartozékai kormányzását megszerzi, helyezze őt vissza azon területek birtokába, amiktől Róbert nápolyi király megfosztotta. Lajos válasza szerint összes rokonaival, barátaival és szomszédaival, egész fegyveres ereje élén kész Nápolyba vonulni, s ha a Nápolyi Királyságot és tartozékait Jakab, rokonai és barátai közreműködésével megszerzi, az Akháj Fejedelemséget s mindazt, ami jogosan megilleti, Jakabnak visszadja. Kéri, hogy a felajánlott hűséggel, rokonai és barátai segítségével Jakab a Nápolyi Királyság megszerzésében állhatatosan nyújtson segítséget.

R.: Fraknoi Vilmos: Magyarország egyházi és politikai összeköttetései a római szent-székkal. I. Budapest, 1901. 194. (Du Mont: Corps universel diplomatique du droit des gens. I. B. 235. alapján, e dátummal.)

171. 1346. márc. 10. Sopron

János keresztes testvér, a soproni és újudvari (Nova Curia) házak protector-a, Magyaró-i (V) alperjel és a soproni ispotályos ház konventje kinyilvánítják, hogy István bíróval, Sopron város esküdtjeivel és polgáraival a béke kedvéért úgy egyeztek meg, hogy ha a soproni vám okán – amit a polgárok a régi jog

és szokás szerint beszédnek – őket bárki szóval v. tettel akadályozná v. zaklatná, az oklevélkiadók a polgárokat megsegítik. Erről függőpecsétjeikkel megerősített oklevelet bocsátanak ki. D. Supprunii, f. VI. in quatuor temporibus yeiunii, a. d. 1346. Arenga.

E.: GYMSML. Sopron város. Diplomatarium 135. (Df. 201 769.) 2 függőpecsét (az egyik Jánosé, a másik a konventé) és hártvaszalagja.

K.: Házi I/1. 89–90. (a pecsétek leírásával)

R.: Bgl. V. 113.

172. 1346. márc. 10.

Jakab zágrábi püspök azon szolgálatok viszonzásául, amiket neki és egyházának Gerard mester régtől fogva teljesített, az Ibangh-i püspöki comitatus-ban fekvő Glogoncha birtokot (amit most Guordak-nak hívnak és ami Bank fia Péter fia: az örökös nélkül elhunyt Guordak halálával jutott a püspök kezéhez), minden haszonvétellel (mezők, szőlők, rétek, berkek, halászhelyek, malmok, művelt és nem művelt földek, cserjések) és joggal régi határai alatt, Gerard mesternek és örökösének adja birtoklásra és benépesítésre, a püspök és egyháza más jelenlegi predialis-ai módjára, addig, míg Gerard és öröksei a püspökhöz és egyházához hűek lesznek. Ezen adományról pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki neki. D. in Vissegrad, die 10. Mart., a. Nat. d. 1346. Arenga.

E.: Dl. 3827. (NRA. 5. 2.) Függőpecsét hártvaszalagja.

K.: AO. IV. 563–564; Smič. XI. 274–275.

173. 1346. márc. 12.

A Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 145. szám) Helmech-i Simon királyi emberrel kiküldték tanúságul Miklós testvért , akik márc. 11-én (sab. an. domin. Reminiscere) nemesektől és nem nemesektől a megyei ítélőszéken (sedes iudiciaria) megtudták, [hogy] Miklós mester Chop birtokon a Loturcha folyón a hozzá tar[tozó] emberekkel hidat [épí]ttetett; a négy szolgabíró is azt vallotta, hogy Tamás fia: János tiltakoz[ott, hogy] Miklós mester Vng-i comes a hozzá tartozókkal az ő Chop nevű birtokán a Loturcha folyón hidat [épí]tetett] és a Loturcha erdey nevű erdejét tönkretette, de erről nem adatott ki a szolgabírókkal oklevelet, és egyiküket sem vezette oda tilalmazni. Egy Jakab nevű ember, akit a szolgabírók minden közös feladatra jelöltek ki, azt mondta, hogy őt Tamás fia: János embere [a helyszínre] vezette, ő látta a hidat és az erdőt, de hogy ez a híd János Chop nevű birtokán van-e, nem tud-

ja, János pedig [M]iklóst a híd építésétől és az erdő tönkretételétől az ő jelenlétében tilalmazta. Chop szomszédai is azt mondták, hogy [J]ános több tiltakozása ellenére Chop birtokon épült meg a híd és lett tönkretéve az erdő. D. domin. prenotata, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 790. (Zichy cs. zsélyi lt. 214. C. 33.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Johanne filio Thome de Chop contra magistrum Nicolaum comitem de Vng inquisitoria), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 187–188.

R.: Z. VII/1. 108.

174. 1346. márc. 12. Fehérvár

Tamás mester [gyula]fehérvári főesperes, András erdélyi püspök általános vikáriusa kinyilvánítja, hogy Ambrus fia Tamás özvegye, Gyog-i András néhai alvajda leánya: Erzsébet nemes asszony fia: István kérte, hogy küldje el emberét az anyjához, mivel ő gyengesége miatt bevallást tenni személyesen nem tud a főesperes előtt, aki ennek megfelelően elküldte hozzá Tamást, a tövisi (de Spinis) és Jánost, a Fahyd-i egyház papját, akik márc. 9-én (f. V. an. Reminiscere) a mondott Felgyógy (Superior Gyog) faluba mentek, és ott előtűk, valamint András Gyog-i plébános, Miklós fia: Miklós comes Gyog-i nemes (az asszony férje) és fogott bírók jelenlétében Erzsébet megvallotta, hogy bár ő a frater-eit, ezen András fiait: Istvánt, Lukácsot, Andrást és Lászlót 50 márka ezüst értékű javai követelése ügyében perbe idézte a főesperes elé, akinek döntése szerint Istvánék e javokról jún. 18-án (quind. Penth.) esküt kellene tgyenek, de Erzsébet ezen frater-eivel megegyezve az esküt nekik elengedi és őket ezen javak ügyében nyugtatja. D. Albe, domin. Reminiscere, a. d. 1346.

E.: Dl. 26 371. (KKOL. Cista comitatum. Alba G. 12.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékei.

Á.: Kolozsmonostori konvent, 1839. júl. 11. Ue. jelzet alatt.

K.: AO. IV. 564–565.

R.: Bónis, SZR. 1025. szám; Erdélyi Okm. III. 324. szám.

175. 1346. márc. 12.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Wyola nemes asszony, Mykow fia: András özvegye, most Tolchua-i András fia: Pál felesége, másrésről Weyche-i Mykow fia: János a maga és frater-e: Miklós nevében, és Wyola elmondta, hogy azon kedvezés és tisztelet miatt, amit János és Miklós iránta tanúsítottak, a hitbére és jegyaján-

déka ügyében indítandó pereiről a tőlük megkapott 3 márkáért lemondott, és őket ez ügyben nyugtatta. D. die Gregorii, a. d. 1346.

E.: Dl. 70 166. (Szinyei Merse cs. lt. 51.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

176. 1346. márc. 12.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Kolta-i Balázs fia: Pál az ava-ja, Pogh-i Jácint felesége: Erzsébet Pogh-i hitbére és jegyajándéka, valamint az anyja, ue. Jácint leánya: Byola Pogh-i leánynegyede ügyében Pogh-i Olivér fia: Györgyöt és leszármazottait nyugtatta szavatosság vállalásával, amit ha nem teljesítene, akkor a per kezdete előtt 1 márka dénár készpénzt fizessen Györgynek. D. domin. Reminiscere, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 003. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

K.: Bgl. V. 113–114.

177. 1346. márc. 13. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja előtt Farkas fia Gergely fia: Péter mester és Mykow fiai: Farkas és Márton azt állították, hogy a Nagykemlék (Maior Kemlek) tartozékain, a Lanya folyó mellett levő Vinichna birtok jog szerint az övéké. Ezért a bán írásban kérte a zágrábi káptalant, hogy Simon fia: Iwan báni emberrel küldjék ki tanúságukat, akik a szomszédok összehívásával e birtokot iktassák Péternek és Mykow fiainak, ha nem lesz ellentmondás. A káptalan írásos válasza szerint amikor a báni ember a tanúságuk jelenlétében Vinichna birtokot iktatni akarta Péternek és Mykou fiainak, Dragilo fia: István ellentmondott, így őt megidézték (evocare) a bán elé. A kitűzött napon megjelentek a bán előtt Péter és Mykou fiai, és az időközben elhunyt István fiától: Zubko-tól tudakolták az ellentmondás okát, mire Zubko érezvén és tudván, hogy Vinichna birtok Péter és Mykow jogába és tulajdonába tartozik, azt minden joggal és haszonvétellel nekik átengedte (remittere, resignare). A bán, hogy nagyobb bizonyosságot szerezzen arról, hogy e birtok valóban Péterhez és Mykow fiához tartozik-e jog szerint, írásban utasította Cris-i comes-ét és nagykemléki várnagyát: Pál mestert, valamint Fynech fia: Gergely nagykemléki comes terrestris-t, hogy tudják meg, vajon e birtok Péter és Mykow fiai elődeié volt-e, most pedig az övéké-e, s ha igen, iktassák nekik. A címzettek azt írták a bánnak, hogy e birtok Péter és Mykow fiai elődeié volt, most pedig jog szerint őket illeti, ezért azt ellentmondás nélkül min-

den haszonvétellel (erdőkkel, szőlőkkel, malomhelyekkel, kaszálókkel) iktatták Péternek és Mykow fiainak. A bán mindezek alapján e birtokot minden joggal és haszonvétellel nekik hagyja. Erről függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. Zagrabie, f. II. p. Reminiscere, a. d. 1346.

E.: Dl. 3828. (NRA. 1536. 102.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét zöld-vörös fonata.

K.: AO. IV. 565–567; Smič. XI. 275–277.

R.: Halász É., Szlavón 128–130. szám.

178. [1346.] márc. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Arnaldus de Lacaucina titeli (kalocsai egyházmegye) kanonoknak, Lengyelo.-i (P) pápai nunciusnak: a Bizánci Birodalomban (partes Romanie) levő törökök ellen az ottani hívek és a katolikus hit megsegítésére gályákat és fegyvereseket rendelt, s ezek fenntartására a Lengyelo.-i és más országokbeli egyházi bevételek tizedét 3 évre kivetette, az érsekekhez és suffraganeus-aikhoz városaikba és egyházmegyéikbe tizedszedőket küldve, miként ez más leveleiben szerepel. Utasítja a címzettet, hogy a Lengyelo.-i érsekek, püspökök, adószedők és subcollector-aik által beszedett pénzeket a fenti célra vegye át, az ellenkezőket és lázadókat, bármilyen helyzetűek, rendiek, méltóságúak is, egyházi fenyítéssel kényszerítve. Azokat, akik e pénzeket átadják neki, nyugtassa, és erről 2 közokiratot adjon ki, az egyiket az átadóknál hagyja, a másikat küldje el a pápai kamarának. D. Avinione, III. Id. Mart., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 217r-v. nr. 976. (Df. 291 837.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 927. szám.

179. [1346.] márc. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa Arnaldus de Lacaucina titeli (kalocsai egyházmegye) kanonoknak, Lengyelo.-i (P) pápai nunciusnak]: az általa beszedett, pápai kamarát illető pénzeket adja át bizonyos kereskedőknek, akiknek a pápa más levelével megengedte, hogy azokat tőle átvegyék és a kamarához eljuttassák. D. Avinione, III. Id. Mart., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 217v–218r. nr. 977. (Df. 291 837.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 928. szám.

180. 1346. márc. 14. Nápoly

Johanna királynő oklevele: amikor frater-ei – Róbert, Romania despotus-a, Achaya és Tarentum princeps-e, Károly, Duracium hercege, Albania és Szentangyalhegy (Mons S. Angeli) ura és annak frater-ei: Lajos és Róbert – megtudták, hogy az ő néhai férje: András király (H [!], Je, Si) megölése kapcsán bizonyos személyeket nyilvánosan meggyanúsítottak, a jog rendjén kívül Cathania-i Raymund lovagot, a királyné szállásmesterét (hospitii senescallus) megkínózták és kikérdezték, aki elismerte, hogy a gyilkossághoz segítséget adott másokkal együtt; majd összehívták a nápolyi népet, eléjük állították Raymundot, aki vallomását megismételte, s megnevezte a gyilkosság ismerőinek többek között Sassus de Dinisiaco terlizzi (Terlitium) comes-t, a Nápolyi Királyság (regnum Sicilie) marescallus-át, Robert de Cabannis eboli comes-t, a királyság magnus senescallus-át, Illos de Lagonissa-t, Nicolaus de Milaczano hostiarius-t, Cathania-i Philippa-t és Sanctia de Cabannis mureoni comitissa-t, királynői familiárist, akik Johannával a Castel Nuovo-ban (Castrum Novum) tartózkodtak, s akikről azt mondták, hogy a király halála ügyében a vizsgálatot a királynőnél többször megakadályozták. A nápolyi nép annyira felháborodott, hogy Johanna mondott frater-ei familiárisaival és armiger-eivel együtt fegyveresen Johanna ezen várbeli szállásához mentek és kérték ezen árulók kiadását. Mikor Johanna ezt nem teljesítette, a várra és az ott levő emberekre köveket, lándzsákat és téglákat dobáltak különböző ballista-kkal, a vár hídjának első kapuját (hostium) felgyújtották, míg végül nevezetteket Johanna frater-einek és a nápolyi népnek a várból ki nem adták. Johanna a frater-eit, azok miniszter-eit, comes-eit, báróit, valamint a nápolyi nemeseket és népet mindezen cselekedetek alól speciális kegyvel felmenti és nyugtatja. D. Neapoli, 1346., die XIV. Mart.

K.: Wenzel II. 146–147. (A Nápolyban volt Registri Angioini. B. 348. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 89. alapján.)

181. [1346.] márc. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V). Különböző leveleit követeli – Sterlic-i Albert dux, Huynart Tamás comes [! ə: Tamás újbári várnagy], Chernutonus Wgut [! ə: Wgod-i Chenik] comes és Jakab bácsi prépost – bemutatják neki, amik az alábbi kéréseket tartalmazták: fivére, András király (Si) (akinek koronázását a pápa évekig halogatta időpontról időpontra) gyalázatos halála ügyében (amit azok követtek el, akik e koronát elvették tőle, ami örök gyalázat Lajosra és rokonságára) a bűnnek megfelelő bosszút álljon; András gyilkosait, akiket Lajos megnevezett, fosszák meg a Nápolyi Királyság (regnum Sicilie) és tartozékai jogától, és Lajos (mint a nápolyi királyi ház

elsőszülöttjétől leszármazott elsőszülött) az ő kiengesztelésére e királyságot (ami ezen büntett miatt Lajos szerint a pápa kezére háramlott), neki és fivérének: István hercegnek adja a pápa hűbérbe (locare), azon feltételekkel, amikkel azt szokták volt tartani Lajos nápolyi királyi elődei; amikor Lajos megtudta, hogy Róbert tarantói princeps és Johanna királynő (Si) kérték a pápát, hogy leendő házasságukhoz adjon felmentést (dispensacio), Lajos (megfontolva, hogy az ilyen felmentés benne a fájdalmat még keserűbben újítaná fel fivére kegyetlen haláláról) kérte a pápát, hogy Johanna Róberttel, v. mással a nápolyi királyi házból, v. bárki egyébbel ne házasodhasson össze, és ezt a pápa már engedélyezte (Lajos állítása szerint) a neki, Istvánnak és anyjuknak: Erzsébet királynénak (V) a királyi követekkel elküldött levelében. A pápa tehát ezen leveleket megkapva János kardinálist, ostiai (Portuensis) püspököt, Péter Szt. Kelemen titulusú kardinális papot és Guillelmus-t, a S. Maria in Cosmedin[-egyház] kardinális diakónusát kijelölte, hogy a levelekben foglaltakról beszéljenek Lajos követeivel, akik azt felelték kérdésükre, hogy mást nem akarnak mondani, csak azt, amit e levelek tartalmaznak. A pápa a levelekre az alábbi válaszokat adja: bár Lajos bosszút kér azokról, akik fivérét ily kegyetlen és hallatlan halállal, áruló módon megölték, mikor András ott és azon személyek között volt, ahol biztonságban kellett volna legyen, de a pápa ehelyett az igazság rendes útját javasolja; amikor ezen gonoszított a pápa tudomására jutott, nem szűnt módot keresni, amivel a gaztett elkövetői kellő szigorúsággal megbűnhődnek, és rögvest két szentszéki kardinálist (a latere) küldött legátusként a Nápolyi Királyságba a tettesek megbüntetésére, noha különböző, a legátusok személyeiben rejlő okok akadályozzák indulásukat; Lajos követei érkezése előtt a pápa kihirdette processus generalis-át, ami súlyos büntetéseket és ítéleteket tartalmaz minden, bármilyen állapotú, helyzetű, rangú és nemű személy ellen, akik a gyilkosságot elkövették, elrendelték, jóváhagyták, nyilvánosan v. titokban támogatták; a pápa e gaztettről a távol-ságok ellenére értesülve késlekedés nélkül meg akarta idéztetni azokat, akiket ezzel hírbe hoztak, és a mondott processus-ban szereplő ítéleteket és büntetéseket hozni ellenük, és az idézést meg is tette volna, ha Lajos nem írta volna, hogy követei érkezése előtt a pápa a gyilkosság ügyében ne cselekedjen semmi újat; amikor viszont a pápa a hírbe hozott megidézettekől v. másoktól információt kap a többi tettesről v. támogatóról, bármiféle helyzetűek, méltóságúak, állapotúak v. neműek is legyenek, ellenük el fog járni. Lajos kérésére, hogy a pápa adja neki és Istvánnak a Nápolyi Királyságot, azt feleli: bár szeretne nekik jelen nehéz időkben kedvezni, de ezt nem teheti az igazság sérelme nélkül, ugyanis Johanna a királyságába örökjogú leszármazással került, annak békés birtokában van, a pápának és a római egyháznak a hűségesküt letette, a királyság investitura-ját a pápától elfogadta, miként ez Lajos elődei ideje óta szokás, sosem bizonyosodott rá e büntett, nem is vallotta be azt, ítéletileg nem lett királyságától megfosztva, ezért országa a pápára és a római

egyházra nem háramlott vissza, így azt, amit Johanna királynőként birtokol, még ha a pápáé is, ő Lajosnak nem adhatja át, neki jogtalansággal és az igazság megsértésével nem kedvezhet; de ha a királynőt a gyilkosságban bűnösnek találják, és ezért országa a pápához kerül vissza, akkor a pápa Lajosra és fivérére, mint egyenesen a nápolyi királyi házból származottakra különös megfontolást és kedvezést fordít majd, mind ezen okból, mind megvizsgálásukra, de más jogának sérelme nélkül; azon más megoldásokat, amiket Lajos követői csak a pápának titokban feltártak, mivel, ahogy mondták, sürgető királyi parancsból tovább nem tudnak ott várni, a pápa megfontolás tárgyává teszi és Lajos számára kedves nunciusát mihamarabb elküldi hozzá, aki a pápa véleményét Lajosnak elmondja, s ha a király és tanácsa olyan megoldásokat találna, amikkel a pápa az igazság megsértése nélkül egyet tud érteni, ezeket a nuncius továbbítja a pápának. Bár a királynő házasságának engedélyezését (amiről a pápa nem talált semmit, hogy Lajosnak erről írt volna) sok nagyhatalmú ember sokszor kérte a pápától, de ő az efféle kérésekre nem akar hallgatni, sem az engedély megadását nem akarja siettetni, hacsak jogos és ésszerű okok meg nem győzik. Lajos ne rója fel neki, hogy András koronázása (nem évekig, hanem néhány hónappal) el lett halasztva, ugyanis ez egy nehéz, szokatlan és a jog által nem tisztázott ügy volt, emiatt sok nagytekintélyű férfi kételkedett abban, hogy a koronázás a jogtól függ, állítva, hogy inkább pápai kegytől; ráadásul a koronázáskor szokásos feltételek ügyében is nagy vita volt, és mind ezek miatt, mind mivel Lajos követői a koronázás biztosításáról olyan különböző megoldásokat érintettek, amik a megfontolást halasztani tették szükségessé, mind pedig az apostoli szék egyéb ügyei miatt a koronázás ügye valamelyest el lett halasztva. A pápa csodálkozik, hogy Lajos azt írta Talayrand Vasas Szt. Péter-titulusú kardinális papról, hogy András megöléséről előre tudott; ha a kardinális a Nápolyi Királyság ügyeibe a nepos-ai érdekében be is avatkozott, de ezt más jogának sérelme nélkül tette és emiatt nem kellene Lajosnak azt vélnie, hogy a kardinális e gáztettéről tudott volna, v. annak felbujtója, tanácsadója, segítője lett volna; a kardinális ugyanis, hallván a gyilkosságról, fájdalma és szomorúsága jelét mutatta, ezért Lajos az alaptalan gyanúval hagyjon fel és higgye el, hogy a kardinális a Nápolyi Királyság ügyében sosem tenne szándékosan olyat, ami őt v. nemesi házáat befeketítené. A pápa kéri Lajos, hogy magyar királyi elődei mintájára, akik a legtisztább odaadással a római egyházat követték, s megfontolva azon kedvezéseket és jótetteket, amiket ők a római egyháztól kaptak, maradjon meg az egyház iránti odaadásban, annak tanácsait és jótéteményeit elfogadva semmit ne tegyen, ami az egyház sérelmére lenne. D. Avinione, II. Id. Mart., pápaságának 4. évében. [1346.] Hasonlóan [I.] Károly király (V) fiának: István erdélyi hercegnek és Erzsébet királynének (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 218r–220r. nr. 978–980. (Df. 291 837.)
K.: F. IX/1. 370–373. (részlet); Theiner I. 708–710; Raynaldus XXV. 396–397.
R.: Bónis, SZR. 1026. szám; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2363. szám.

182. 1346. márc. 14.

1346., ind. 14., die 14. Mart. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 277–278. (Zarában volt E.-je alapján.)

183. 1346. márc. 15.

1346., die XV. Mart. A velencei tanács határozatai: írják meg a tengeri kapitánynak, hogy értesítse Spaletum-ot, Sybenicum-ot, Tragurium-ot, Pago-t, Chersum-ot, Vegla-t és Arbe-t Velence jelenleg alakuló erős seregéről, amit a Zára elleni seregéhez fognak küldeni. Kérje hűségüket, és hagyja meg, hogy az első előbbi öt város jól felfegyverzett hajót küldjön oda 2 hónapra, a köv. kettő város 100 embert, Arbe pedig egy gályát. Ragusa comes-ének és a városnak írják meg, hogy küldjenek egy gályát a korábbi hajó helyett.

K.: Ljubić II. 328–329. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 35.)

184. [1346.] márc. 15. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk titulusú kardinálist pápai legátussá nevezi ki a Nápolyi Királyságba. D. Avinione, Id. Mart., pápasága 4. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2369. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 20v. nr. 6. = Vol. 217. fol. 35. alapján.)

185. [1346.] márc. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Csanád esztergomi érseknek: kérésére engedélyezi, hogy 1350-ben Rómába (ad limina BB. Petri et Pauli ap.) zárándokoljon. D. Avinione, XVII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Theiner I. 710; Mon. Vat. Slov. III/2. 171–172. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 305v. alapján.)

R.: Str. III. 596.

186. [1346.] márc. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Csanád esztergomi érseknek: kérésére engedélyezi, hogy az Úr sírjához és más oratorium-okhoz 10 személlyel elzarándokoljon. D. Avinione, XVII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Theiner I. 710–711; Mon. Vat. Slov. III/2. 172. (ASV. Reg. Vat. Vol. 172. fol. 305v–306r. alapján.)

R.: Str. III. 596.

187. [1346.] márc. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] az esztergomi érseknek: Jakab bácsi prépost kérése tartalmazta, hogy a prépost a bácsi, zágrábi, pécsi, váci és titeli (kalocsai egyházmegye) egyházakban kanonokságokat és prebendákat bír, de ezekről lemond, mert nem tud alkalmasan mindezen egyházakban személyesen szolgálni. A pápa ezzel egyetértve megengedi az érseknek, hogy amikor ezekről a kanonokságokról és prebendákról Jakab együttesen v. egymás után le akar mondani, azt fogadja el, s az így megüresedő kanonokságokat és prebendákat azon személy(ek)nek – akkor is, ha több javadalmat bír(nak) –, aki(ke)t Jakab az érseknek megnevez, átadhatja a kanonoki jog teljességével és minden tartozékkal, s ezen személy(ek)e(t) v. képviselői(ke)t e kanonokságok és prebendák, jogaik és tartozékaik tulajdonába bevezetheti, megvédheti, kanonokká fogadtathatja, neki(k) a kórusban stallumot és helyet juttathat ezen egyházak káptalanjaiban, e kanonokságok és prebendák bevételeit és jogait neki(k) részeltetheti. D. Avinione, XVII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Theiner I. 711. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 4. Vol. 4. fol. 413. alapján.)

188. [1346.] márc. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] az esztergomi prépostnak, az esztergomi Szt. Tamás[egyház] prépostjának és a Camarinum-i főesperesnek: utasítja őket, hogy Jordan [fia:] János nyitrai egyházmegyei klerikusnak a veszprémi egyházmegyei fehérvári egyház kanonokságát a kanonoki jog teljességével adják át, fogadtassák ott kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát, amit János v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal adják át (intve a veszprémi püspököt és a káptalant, hogy e prebendáról az elfogadásig ne rendelkezzenek), vezessék be a tulajdonába és védjék meg abban, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részeltessék, a kanonokok meghatározott száma v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, mert a pápa érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel mindezzel szemben cselekszik. D. Avinione, XVII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 172–174. (ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 426v–427r. nr. 100. alapján.)

189. [1346.] márc. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a boszniai püspöknek: Gerden-i Lőrinc [fia:] Pál pécsi egyházmegyei klerikust a pécsi egyház kanonokságába és prebendájába vezesse be. D. Avinione, XVII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Theiner I. 713. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 4. Vol. 4. fol. 276. alapján.)

190. 1346. márc. 17. Visegrád

Pál comes, Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy amikor 1341. ápr. 22-én (quind. Passce d., a. eiusdem 1341.) [I.] Károly (Karul) néhai király (H) Péter fia: Tamás mester Lyptou-i comes-t kiküldte Péter mester egykori fehervári éneklőkanonokkal és Sebestyén mester zalai főesperessel, a fehervári és veszprémi káptalan tanúságaival a Kaal völgyben levő azon királyi és királynéi népek, condicionarius-ok, boradók (vinidator), udvarnokok és birtokaik visszaigénylésére (recaptivare), akiket birtokaikkal és jogaikkal együtt Károly király cserébe adott Taudeuka várért a veszprémi püspöknek, a fehervári és veszprémi káptalan jelentései szerint ők e káptalanokhoz visszatérve elmondták, hogy amikor Gerolth fiait: Miklóst, Fyntha-t, Ferench-et és Mihályt, Chuda fia: Jánost, Sebestyén fia: Miklóst, Simon fia: Pétert, Sandur fia: Salamont, Tama fia: Mátyást és Domokos fia: Miklóst – mind szentbenedekkáliak (villa Kaal S. Benedicti) –, Heym fia: Wkus (dict.) Tamást, Benedek fia: Chepan-t, Jakab fia: Miklóst, Péter fia: Lőrincet, Arpa fia: Mátyást (mind Kereky-ek), Mykola fia: Benche-t és ezek Scenbenedukfalua-i, Kereky-i és Teutheus-i rokonait királyi és királynéi condicionarius címen visszaigényelték, ezek azt állították, hogy ők okleveles erővel az ország valódi nemesei és birtokrészeiket emberemlékezet óta mindig is az ország valódi nemesei kiváltsága szerint birtokolták. A per tárgyalása 1341. jún. 3-ról (oct. Penth. anno in prefixo) – amikor a fehervári és veszprémi káptalan jelentése készült – több halasztással Pál comes számos oklevele szerint 1346. márc. 8-ra (ad presentes oct. diei Cynerum) jutott, mikor is a mondott emberek közül néhányan személyesen, néhányan képviselő révén megjelentek Pál comes előtt, magukat most is valódi nemeseknek nevezték, azt állítva, hogy birtokrészeiket a valódi nemesek kiváltsága szerint bírták emberemlékezet óta oklevelek erejével e birtokokon, s bemutatták Károly király 3 nyílt oklevelét: az első kettő szerint a király 1339-ben kelt okleveleiben átírta a fehervári káptalan tudományvevő és birtokbejáró válaszleveleit, amik szerint a szomszédok és határosok, nemesek és nem nemesek, klerikusok, világiak és Zala megye bármiféle állapotú emberei azt állították, hogy Sebestyén fia: Miklós, Simon fia: Péter, Sandur fia: Salamon, Tama fia: Mátyás és Domokos fia: Miklós szentbenedekkáli nemesek, Kereky-i Wkus (dict.) Tamás, Benedek fia: Chepan, Jakab fia: Miklós, Péter fia: Lőrinc, Arpa fia: Mátyás és Mykola fia: Bench, továbbá Scenthbenedukfalua-i, Kereky-i és Teutheus-i rokonaik emberemlékezet óta

nemesek (a tempore cuius non exstaret memoria ab avo, protavo et attavo semper veros nobiles fuisse), és az említett birtokokon levő birtokrészeit a valódi nemesek szokása és kiváltsága (ad modum et libertatem) szerint birtokolják (*l. Anjou-oklt. XXIII. 757. és 758. szám*); a harmadik szerint Károly király 1338-ban átírta a fehérvári káptalan tudományvételről és birtokbejárásról szóló jelentését, miszerint szentbenedekkáli Gerolth fiai: Phyntha, Miklós és Ferench, János fia: Tamás, valamint Chuda fiai: Hench és János elmondták a királynak, hogy az ezen faluban levő birtokrészükön szükség van határjelek emelésére, így azt Bede frater-e: Miklós, a királyi aula ifja a fehérvári káptalan tanúsága és a szomszédok jelenlétében bejárta, s mivel úgy találta, hogy e birtokrész nevezetéké emberemlékezet óta, nekik iktatta, nem lévén ellentmondó (*l. Anjou-oklt. XXII. 611. szám*). Mivel a felsorolt emberek magukat Szt. István király ideje óta valódi nemeseknek állították, de a tudományvételek a király képviselője távollétében történtek, és a fehérvári káptalan tudományvételt és birtokbejárást tartalmazó válaszleveleit Károly király nem erősítette meg, csak átírta és oklevelébe illesztette, ezért Pál comes ezen emberek nemességéről és állapotáról, birtokaik minőségéről, mennyiségéről és hasznosságáról tájékozódni óhajtván elrendelte, hogy Kulus frater-e: Lachk mester, a királyi aula lovagja a fehérvári káptalan tanúsága jelenlétében (akinek kiküldését az országbíró jelen oklevelével kéri) máj. 1-jén (oct. Georgii) menjen ezen királyi és királynéi condicionarius néven visszaigényelt emberek birtokaira és birtokrészeire a szomszédok és megyebeli nemesek összehívásával, a király és Szent Koronája iránti hűségükre tudja meg tőlük az igazságot, és hogy ezen emberek Szt. István király ideje óta az ország valódi nemesei-e és birtokaikat a valódi nemesek kiváltsága szerint szabadon és békésen birtokolták-e, avagy királyi v. királynéi condicionarius-ok és boradók-e, és általában milyen helyzetűek és szabadságúak, milyen és mennyi birtokuk van, ezek hol és milyen határok alatt fekszenek, majd, mivel úgy hírlík, ezen emberek földjeiket v. birtokaikat a Kaal völgyben fűosztással (herbali divisione) bírják, ezért ezeket királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni), v. szemmel megtekintve ideiglenes jeleket (signis pro metis) elhelyezve becsüljék fel, majd a fehérvári káptalan jún. 11-re (oct. Penth.) az országbírónak tegyen jelentést. D. in Wysegrad, 10. die oct. diei Cynerum, a. d. 1346. Ha a fehérvári káptalan mondots válaszleveleinek bemutatása szükséges lenne, akkor ezeket az országbíró pecsétfője alatt a szükséges helyeken a királyi ember a káptalan tanúsága jelenlétében mutassa be. D. die et anno ut supra.

E.: Dl. 3829. (Acta eccl. 19. 12.) Papír. Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Zala I. 429–432.

R.: Veszpr. reg. 394. szám.

Ford.: Lederer I. 342–344.

191. [1346.] márc. 18. Visegrád

[Erzsébet királyné VI. Kelemen pápának]: neki és fiainak írt részvétleleiben intette őket, hogy néhai fiának, András királynak (Si) a feleségétől, a terheségében özvegyen maradt Johannától születendő gyermekében találjanak vigaszt. Most kapták levélben a hírt, hogy Johanna fiúgyermeket szült, ezért Erzsébet kéri a pápát, hogy unokáját, fia ezen fiúgyermekét nevelésre és őrizetre a Nápolyi Királyság kormányzásával együtt neki és fiainak adja át, ugyanis a gyermeket ezekre senkinek nem lehet oly biztonságosan átadni, mint nekik. Ha pedig a gyermek természetes halállal v. bármi más módon elhunyna, akkor a pápa a Nápolyi Királyságot fiainak: Lajos királynak (U) és Istvánnak, egész Sclavonia hercegének adja át, oly módon, ahogy azt a királyi követek által küldött más levelében kérte, hogy azután épp úgy fizessék az adót és tegyenek szolgálatot a római egyháznak, mint ahogy elődeik, Nápoly korábbi királyai tették. Azt is hallotta Erzsébet, hogy a fiú anyja, a férjgyilkos ezen újszülött gyermekét a durazzói herceg leányával [Johanna] akarja eljegyezni. Kéri, hogy ezt a pápa akadályozza és tiltsa meg, mert egy ilyen jegyesség engedélyezése és megkötése az egész kereszténységnek rossz példát adna, és általa a gyermek apja, András király gyalázatos halála megújulna. D. in Wysegrad, die XVIII. Mart. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 6–7. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján. Reg. 176B., 1346. évvel.)

Ford.: Makkai–Mezey 260–261.

192. [1346.] márc. 18. Visegrád

[Erzsébet királyné VI. Kelemen pápának]: tudomására jutott, hogy a férjgyilkos Johanna a nápolyi királyi ház valamely tagjával házasságról tárgyal. Minthogy azonban Johanna minden jogától és tisztességétől elesett, a pápa pedig részvételében megígérte, hogy Erzsébet fia halálát, amennyiben rajta áll, meg fogja büntetni, ezért a királyné kéri a pápát, hogy ne adja meg a felmentést Johannának, hogy a nápolyi királyi ház bármely tagjával v. bárki mással összeházasodjon. Ha a pápa másként jár el, az ellentétes lesz ígéretével, és [András] halála megújulna, Erzsébet és fiai szívét új fájdalom és bánat sebezné meg. A pápa tehát úgy járjon el ebben az ügyben, hogy az jó példa legyen az egész kereszténység számára, Erzsébetnek és fiainak pedig nagy szomorúságukban vigaszt adjon. D. in Wysegrad, die XVIII. Mart. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 7. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján. Reg. 176B., 1346. évvel.)

Ford.: Makkai–Mezey 261–262.

193. 1346. márc. 18. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zoboch-i vicecomes és a négy bíró előtt megjelent egyrésről Chete fia: János, Margitha-i ember, másrésről Semyen-i Lengel (dict.) János, és előbbi elmondta, hogy utóbbi egy Margitha-i embertől: Miklóstól (akinek Chete fia: János a kezese) egy pej színű lovat elvett mint a sajátját, ám e lovat (és két másikat) rablók Lengel (dict.) János fiától: Lászlótól az Vrws nevű birtokról elvitték. Chete fia: János ezért e lovat visszaadja Lengel (dict.) Jánosnak. D. in Kallo, sab. an. Oculi, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 376. (Kállay cs. lt. 1300. 197.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 834. szám; Piti F., Szabolcs m. 384. szám.

194. 1346. márc. 18.

A veszprémi káptalan előtt megjelent egyrésről Kelemen testvér Tykon-i apát, másrésről famulus-a, István fia: Péter, és az apát elmondta, hogy mivel Péter neki és egyházának hú szolgálatokat tett, s a jövőre nézvést is ezt ígérte, ezért az apát viszonzásul egyháza Bokon-on túl, a Sumlo közelében fekvő Zwlws nevű birtoka harmadát Péternek adta annak élete végéig, v. amíg egyháza szolgálatában megmarad. Péter a rokonaival és szüleivel az apátnak és egyházának szolgáljon hüen, e harmadrészen lakva annak terméseit és haszonvételeit teljesen megtarthatja adó (debitum, exaccio) nélkül, a birtok kétharmada terméseit és haszonvételei pedig az apátnak és egyházának szolgáltatassa be. Péter kötelezte magát, hogy ha bármikor is hűtlen lenne az apáthoz és egyházához, v. e birtokot az egyháztól bármilyen módon el akarná idegeníteni, hatalmaskodásban marasztalják el az apát és egyháza ellenében. D. sab. an. Oculi, a. d. 1346.

Á.: Veszprémi kápt., 1381. nov. 12. KEML. Esztergomi kápt. hh. lt. 9. 2. 9. (Df. 208 659.) Eszerint nyílt oklevél volt.

K.: Z. II. 190–191. (Az esztergomi kápt. 1775. évi átirata alapján, aminek a Zichy cs. zsélyi lt.-án belüli jelzete 173. 21. volt.)

R.: Z. VII/1. 108.

195. 1346. márc. 18. Nápoly

Johanna királynő utasítja királysága egyes, pl. Molise, Bari, Calabria, Basilicata és Abruzzo területén levő tisztségviselőit, hogy edictum-át (l. 165. szám) hirdessék ki. D. Neapoli, a. d. 1346. die XVIII. Mart., 14. ind.

K.: Wenzel II. 148. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 349. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 208. alapján.)

196. 1346. márc. 18. Westminster

[III.] Edward, Franciao. és Anglia királya, Írország (Hibernia) ura [I.] Lajos királynak (H). Levelét megkapta fivére, András király (Si) haláláról követe: Siffrid, a Goron folyó melletti Szt. Benedek[-monostor] apátja által. Annak tartalmától és az apát (akit Lajosnak ajánl) szavaitól tűz emésztette, hogy az oly jeles és nagy dolgokra hivatott András ily áruló és embertelen módon távozott az emberek közül. E gatzett megbosszulását támogatja, ehhez szívesen ad tanácsot és segítséget. Ezen és más dolgok ügyében, amiket az apát neki előadott, Edward az apát kíséretében Lajoshoz küldi a domonkos rendi Walter de Mora testvért, aki szavainak Lajos adjon hitelt és szándékát általa üzenje meg. D. in palacio nostro Westmonasterii, 18. die Mart., 1346. Ugyanígy Erzsébet királynénak.

E.: The National Archives. Public Record Office. Kew, Surrey. Chancery Close Rolls. C 54/169. 15d.

K.: F. IX/1. 368–370. (Rymer II/4. 196. alapján.)

R.: Calendar of the Close Rolls Preserved in the Public Record Office. VIII. Nendeln/Lichtenstein, 1972. 59.

197. [1346.] márc. 18. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Legnitz-i néhai Henrik fia: Simonnak az esztergomi egyházmegyei pozsonyi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit Simon v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti az esztergomi érseket és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Simon távollétében képviselője is leteheti, Simon pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, v. hogy korábban a pápa Simonnak a passauai (Pataviensis) egyházmegyei melki (Medlicensis) bencés monostorban világi klerikusoknak adni szokott javadalmat rezervált oklevelével, v. hogy a passauai egyházmegyei Haucstorf-i plébánia ügyében (amit korábban neki biztosított, de amit valaki elfoglalt) pereskedik a pápai kúriában, v. hogy Simon elfogadta a Wroclaw-i egyházmegyei opolei egyház akkor üresedésben levő kanonokságát és prebendáját. D. Avinione, XV. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.] Utasítja többek között a passauai egyházmegyei Wienna-i skótok monostora apátját, hogy Simont a pozsonyi káptalanban fogadtassa kanonokká, juttasson neki a kórusban stalumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Simonnak minden joggal és

tartozékkal adja át, bevezetve őt ezek tulajdonába, védje meg abban, e kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 112r-v. (Df. 292 728.)

K.: Klicman I. 591. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 174–176. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 54v–55r. nr. 406. alapján.)

R.: Bull. Pol. II. 41.

198. [1346.] márc. 18. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Reudger fia: Jakab veszprémi kanonoknak, kánonjogi doktornak ezen egyházban lélekgondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő tisztséget (dignitas) rezervál, amit Jakab v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a veszprémi püspököt és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e tisztségről ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Jakab távollétében képviselője is leteheti, Jakab pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, és hogy Jakabnak a veszprémi és egri egyházban kanonoksága és prebendája, az egri egyházban pedig éneklőkanonoksága van, de ez utóbbiról le kell mondania. D. Avinione, XV. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.] Utasítja a kalocsai érseket, az egri püspököt és a pozsonyi prépostot, hogy a Jakabot v. képviselőjét e tisztségbe, ha üres v. megüresedik, minden joggal és tartozékkal vezessék be, annak jövedelmeiből és jogaiból részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 85. fol. 73v-74v. (Df. 292 729.)

R.: Theiner I. 700; Mon. Vat. Slov. III/2. 176. (ASV. Reg. Vat. Vol. 171. fol. 3r-v. nr. 5. alapján.)

199. 1346. márc. 18.

1346., ind. 14., die 18. Mart. Zárában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 278–279. (Zárában volt E.-je alapján.)

200. 1346. márc. 19.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princeps Sal., montis S. Angeli d.) előtt Chelen fia Sándor fia: János mester, a királyi aula lovagja, gömöri és csongrádi comes bemutatta [I.] Károly király (H) privilegiális, harmadik és utolsó pecsétjével megerősített privilegiális oklevelét Chyga fiai,

Kázmér fia: Felicián, Lőrinc fia: Péter, Folkus fiai, Kezy-i Pál, Luka fia: Cemen, Berende fia: Péter, Jakab fia: István és István fia: Domokos (Zah nembeli Zaah fia: Felicián rokonai és generacio-i, a király és az ország hűtlenei) összes, a privilégiumban felsorolt birtokainak és birtokrészeinek adományozásáról, kérve, hogy azt fogadja el és erősítse meg (1336. febr. 29., *l. Anjou-oklt. XX. 85. szám*). Lajos ezen törvényesen kiadott privilégiumot szó szerint átírva elfogadja és anyja: a királyné, valamint a főpapok és bárók tanácsával szolgálataiért János mesternek, frater-ének: Jakabnak és örököseiknek megerősíti, más jogának sérelme nélkül. Erről kettőspecsétjével ellátott privilegiális oklevelet bocsát ki Sándor fiainak. Kelt [Tatamer] mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1346., XIV. Kal. Apr., uralkodásának 5. [! 3: 4. évében], amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, István kalocsai, Domokos spalatói, Miklós zárai érsek, Miklós egri, András erdélyi, Vid testvér nyitrai, Péter szerémi, Kálmán győri, Jakab zágrábi, Lőrinc boszniai, Gergely csanádi, Mihály váci püspök, a pécsi és veszprémi szék üresedésében van, Demeter váradi püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda és szolnoki comes, Lőrinc királyi tárnokmester, Pál comes országbíró, Miklós, egész Sclauonia bánja, Domokos macsói bán, szécsi Miklós királyi asztalnok-, Lőrinc fia: Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovászmester, Pál királyi [! 3: királynéi] tárnokmester, Olivér mester királyi [! 3: királynéi] udvarbíró, Trentul Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

Á.: Bebek Imre nádor, 1373. febr. 1. Dl. 24 460. (NRA. 84. 7.) Újkori Má.-ban.

Tá.: 1. Bebek István országbíró, 1368. júl. 17. Dl. 99 584. (Károlyi cs. nemzetségi lt. Bosnyák cs. 14. 6.)

2. Bebek István országbíró, 1368. júl. 17. Dl. 41 758. (Múz. Ta. 1894. 24.) Tá. 1. újkori Má.-ában.

Má: 1. Finanz- und Hofkammerarchiv, Wien. Hoffinanz. Ungarn. Rote 1. B. 12. 17. (Df. 286 320.) Lajos 1365. jan. 6-án kelt megerősítő záradékával. Újkori, hiányos napi dátummal.

2. ŠA. Banska Bystrica. Koháry-Coburg cs. lt. 2. 4665. (Df. 266 847.) I. Lajos király 1365. jan. 6-án kelt megerősítő záradékával. Újkori, hiányos napi dátummal.

201. 1346. márc. 19. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a báróknak, comes-eknek, várnagyoknak, nemeseknek, officialis-oknak és az ország más jogszolgáltatóinak és helyetteseiknek. Az ország szokásának megfelelően a királyi condicionarius servitor-ok felett csak a király (persona nostra) és officialis-ai (per nostram maiestatem vice nostra

eis deputatus) bírászkodhat, ezért megparancsolja a címzeteknek, hogy a Zoob-i, Helymba-i és Lethkes-i királyi condicionarius servitor-ok v. hajósok (akiket wlgariter Kolonchas-nak mondanak) felett ne ítélkezzenek, bíróságuk elé állni őket ne kényszerítsék, hanem ha valakinek bármilyen keresete (accio, quescio) lenne e hajósok ellenében, perüket a király v. officialis-a folytassa le a jog rendje szerint. D. in Wissegrad, domin. Oculi, a. d. 1346.

Á.: 1. Zsigmond király, 1416. nov. 25. > Zsigmond király, 1436. márc. 18. > I. Mátyás király, 1465. márc. 19. > II. Ulászló király, 1491. dec. 21. EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 33. 1. 2. (Df. 236 795.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király titkos gyűrűspecsjével megerősítve.

2. Á. 1. > Esztergomi káptalan, 1727. febr. 28. Dl. 8805. (Acta. Paul. Pest 1. 3.)

Tá.: 1. I. Lajos király, 1365. szept. 22. > I. Mátyás király, 1465. márc. 19. EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 47. 4. 1. (Df. 237 791.)

2. I. Lajos király, 1355. márc. 12. > Zsigmond király, 1436. márc. 18. > I. Mátyás király, 1465. márc. 19. Uo. 47. 6. 2. (Df. 237 818.) Eltérő névalakja: Zob.

R.: Bakács, Pest m. 179.

202. 1346. márc. 19. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója a Jazow-i konventnek. Színe előtt márc. 8-án (oct. diei Cynerum) Humuroud-i János fia: Mark bemutatta Erdeufolua-i Dedyh fia: János ellenében az országbíró 1344. máj. 12-i (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 366. szám*) és az egri káptalan 1344. júl. 1. utáni (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 480. szám*) oklevelét, azt állítva, hogy János a mondott birtokaik közötti vitás földrésznek nem a valós határait mutatta meg. Pál comes ezért a vele ülésező bárókkal és nemesekkel úgy rendelkezett, hogy János alperes [1345.] jan. 13-án (oct. Epiph. d.) mutassa be [V.] István király privilégiumát, a felperes Mark pedig az egri káptalan jelentését, amit pecsétfőjével lezárva neki visszaadott, hogy azok alapján hozhasson döntést. Akkor megjelent Dedyh a fia: János nevében a konvent ügyvédvalló levelével és megfelelő ok nélkül kérte, hogy István király oklevelét későbbi időpontban mutathassa be, Mark viszont kész volt az egri káptalan oklevelét bemutatni, ezért az országbíró elrendelte, hogy ezeket márc. 2-án (in die medii Quadr.) mutassák be, Jánost pedig 3 márka bírsággal sújtotta, amit akkor fizessen ki. Márc. 2-án megjelent Mogh fia: Demeter (János nevében a konvent ügyvédvalló levelével), de István király oklevelét nem eredetiben, hanem átirásban mutatta be, amivel Mark nem elégedett meg, s mivel Demeter megfelelő ok nélkül új határidőt kért, Pál comes meghagyta, hogy az eredeti privilégiumot máj. 1-jén (oct. Georgii) János mutassa be, akit újabb 3 márka bírsággal sújtott és az előző bírság kétszeresével. Akkor János nem jelent meg, nem is küldött senkit, az

oklevelet nem mutatta be és a 9 márka bírságot sem fizette ki, ezért annak kétszeresével Pál comes a pert a királyi hadoszlás 15. napjára halasztotta. A Horváto. elleni királyi had [1346.] jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án azonban János nem jelent meg (holott Mark 18 napig várt rá), a privilégiumot nem mutatta be és a 9 márka bírság kétszeresét sem fizette meg, ezért őt Pál comes a határidő elmulasztása miatt bírsággal, a korábbi bírságok meg nem fizetése miatt pedig azok kétszeresében marasztalja el, és kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Baktha-i Imre fia: György v. Monay-i Mathe fia: János v. Bedechke-i András fia: Péter v. Monay-i Pál fia: Tamás királyi emberek valamelyike Dedych fia: János alpe-rest István király privilégiumának eredetiben történő bemutatására idézze meg János fia: Márk felperes ellenében ápr. 23-ra (oct. Passce) a királyi jelenlét elé. D. in Wyssesgrad, 12. die oct. diei Cynerum, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 94 902. (Abaffy cs. lt. 2. B.) Hiányos, foltos, gyűrött.

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 14.

203. 1346. márc. 19.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Phyle fia: Lypold comes, Beel-i nemes a fiaival: Bala-val és Balázssal, másrésről Beel-i György fia: János mester, és előbbiek elmondták, hogy 1346. márc. 19-én (domin. Oculi, a. Nat. d. 1346.) két telekhely (loca sessionalia) felét – ezek a saját birtokuk és János mester birtokai között vannak Borsod megyében, Beel districtus-ban, az Egur folyó mellett közvetlenül, és ezeket egykor Lypold comes frater-e: Péter halála miatt Tamás fiai: István, Mihály és Miklós, valamint Mihály fia Miklós [*kipontozva*: Mihály] fiai: András, Demeter és János adták egyezségként Lypold comes-nek – a minap sürgető szükségük elkerülése érdekében 13 budai márka garasért az egri káptalan kötelezvénylevelével János mesternek elzálogosították, és a 13 márkáért mint főtartozásért (debitum principale) és másik 13 márkáért ki kellett volna váltsák a káptalan előtt. Ám mivel e 26 márka összeget a két telekhely fele kiváltásáért János mesternek kifizetni nem tudják, ezért közös akarattal e telekhelyek felét (a másik felüket megtartva) minden haszonvétellel és tartozékkal, más jogának sérelme nélkül János mesternek és örököseinek adták és hagyták ezen 26 márka garas fejében, vállalva, hogy amikor János mester királyi, v. más rendes (ordinarius) bírói emberrel és az egri káptalan emberével ezek jogába és tulajdonába be akar menni, akkor ők e telekhelyek felét határokkal elkülönítve Jánosnak és fiainak átadják. Lypold és fiai magukat és örököseiket kötelezték, hogy János mestert és utódait a két telekhely fele ügyében megvédik és szavatolják, azok tulajdonában

őket megőrzik. Amint a határok kijelölése után jelen oklevelet a felek vissza-viszik a káptalannak, az privilégiumot ad ki róla. D. die et anno prenotatis.

Fk.: Dl. 96 268. (Vay cs. berkeszi lt. 262.) Előlapra átütő hátlapi kerek pecsét körvonala.

R.: Vay berkeszi 53. szám.

204. [1346.] márc. 19. Visegrád

[I. Lajos király VI. Kelemen pápának]: részvétleveleiben, amiket neki, anyjának, a királynénak és fivérének, Istvánnak, egész Sclavonia hercegének írt, intette őket, hogy néhai fivérének, András királynak (Si) a feleségétől, a terhes-ségében özvegyen maradt Johannától születendő gyermekében találjanak vi-gaszt. Lajos most hallotta, hogy Johanna fiúgyermeket szült, ezért kéri a pápát, hogy testvére ezen fiúgyermekét nevelésre, gyámi felügyeletre és őrizetre a Nápolyi Királyság kormányzásával együtt neki, anyjának és Istvánnak adja át, ugyanis a gyermek feletti őrzés senki mást nem illet meg úgy, mint őket. Ha pedig a gyermek természetes halállal v. bármi más módon elhunyna, akkor a pápa a Nápolyi Királyságot a kormányzással és uralkodással együtt Lajosnak és Istvánnak adja, oly módon, ahogy azt Lajos a követei által küldött más levelé-ben kérte, hogy azután Istvánnal együtt a római egyháznak éppúgy fizesse az adót és tegyen szolgálatokat, mint ahogy elődeik, a korábbi nápolyi királyok tették. Azt is hallotta, hogy a fiú anyja, a férjgyilkos ezen újszülött gyermekét a durazzói herceg leányával [Johanna] akarja eljegyezni. Lajos kéri, hogy ezt a pápa akadályozza és tiltsa meg, mert egy ilyen eljegyzés az egész keresztény-ségnek rossz példát mutatna, és általa a gyermek apja, András király gyalázatos halála megújulna. D. in Wysegrad, die XXIX. Mart. [1346.]

K.: Fraknoi V., MTT. 1905. 7–8. (Marseille-ben volt XIV. sz.-i Má. alapján. Reg. 176B., 1346. évvel.)

Ford.: Makkai–Mezey 262.

205. [1346.] márc. 19. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Osswentin-i Miklós [fia:] Jakabnak az esztergomi egyház-megyei pozsonyi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit Simon v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tarto-zékkal. Inti az esztergomi érseket és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Simon távollétében képviselője is leteheti, Jakab pedig majd akkor, ha szemé-lyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott

száma, v. ezen egyház statútum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione. XIV. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.] Utasítja többek között a passauai egyházmegyei Wienna-i skótok monostora apátját, hogy Jakabot v. képviselőjét a pozsonyi káptalanban fogadtassa kanonokká, juttasson neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Jakabnak minden joggal és tartozékkal adja át, bevezetve őt ezek tulajdonába, védje meg ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 84. fol. 173r-v. (Df. 292 728.)

206. 1346. márc. 20. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy bár apja, [I.] Károly király (H) a Hunt megyei Mortund-ot és Methefeulde ~ Methefeude-t mint örökös nélkül elhunyt emberek királyi adományozási jogkörhöz tartozó birtokait Saytyas (dict.) Gergelynek adományozta hű szolgálataiért, de ezeket Gergely és fia: Simon önként Lajosnak 300 márka finom ezüstért visszaadták, miként ezt Miklós nádor, a kunok bírāja oklevele tartalmazza. Ezután Guthundorph (dict.) János mester és Bulch-i Dénes fia Domokos fia: Péter, a királyi aula ifjai (iuvenes) Lajos előtt hű szolgálataikat előadva e birtokokat adományul kérték. A király, aki hívei érdemeit a kegyesség lelkületével kell mérlegelje, viszonzásul János és Péter hű szolgálataiért, bár sokkal többet érdemelnének, e birtokokat minden tartozékkal régi határait alatt Gutundorph Jánosnak, Péternek és örököseiknek adja. A király, miként korábban Gergelyt és Simont, most Jánost és Pétert is bármely nemes és egyéb állapotú ember valós szomszédainak nyilvánítja és érvényteleníti minden oklevelet, amiket mind e birtokok szomszédai, mind mások e királyi adomány és kegy jogának sérelmére adattak ki, mivel a király méltóságának megfelelően jog szerint minden országlakosnál valóságosabb és szilárdabb szomszédos kell legyen, s ezen és más okokból a mondott birtokok inkább a király kezeihez kell háramolniuk, mint másokéihoz. D. in Wissegrad, f. II. p. Oculi, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 188. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. G. 494.) Előlapja tetején és közepén: relacio Nicolai filii Laurencii Tot et Stephani Roaz et aliorum sub sigillo existencium. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Nicolai filii Laurencii Tot et Stephani dicti Roaz ad cuius Gregorii confessionem audiendam Paulum sigillatorem Ladizlaum litteratum dispensatorem et Petrum notarium nostros transmiseramus; más középkori kéztől: privilegium cum quo dedit Gregorio Mortond; újkori kéztől is tárgymegjelölés.

207. [1346.] márc. 20. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Guta-i Guthundorph (dict.) János és Bulch-i Dénes fia Domokos fia: Péter, a királyi aula apródjai (parvuli) előadva hű szolgálataikat ezek viszonzásául a Hunth megyei Mortund és Methefolua birtokokat – amiket egykor [I.] Károly király (H) oklevelével Saytyas (dict.) Gergelynek adott szolgálataiért mint örökös nélkül elhunyt emberek birtokait, majd amit Gergelytől (aki azokat önként el akarta adni) Lajos 300 márka finom ezüstért megvásárolt – kérték adományul. Mivel e birtokokat Lajos az ország legkipróbáltabb szokása szerint Beke-vel, a királyi aula tárnokával, onnan ez ügyben speciálisan kiküldött királyi emberrel Jánosnak és Péternek iktattatni akarja, ezért utasítja az esztergomi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Beke e birtokokat a szomszédok összehívásával járja be régi határaik mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és így mások birtokaitól elkülönítve iktassa Guthundorph Jánosnak és Péternek királyi adomány jogán, ha nincs ellentmondó. Az esetleges ellentmondókat idézze meg (evocare) ellenükben a királyi jelenlélt elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wissegrad, f. II. p. Oculi. [1346.]

Á.: a 218. számú oklevélben.

Megj.: Á. nem ad évet, de az oklevél bizonyosan 1346-ban kelt, l. előző szám.

208. 1346. (márc. 21. előtt)

A Symig-i konvent 1346. évi oklevele: Chychol-i Fodor (dict.) Miklós özvegye: Katalin nemes asszony és a fia: Fábián a Chychol-on levő teljes birtokrészüket minden haszonvétellel eladták 15 márka dénárért [Paska fiainak:] László és Jakab mestereknek.

Tá.: Opuliai László nádor, 1367. okt. 9. BFL. Phalma. Konventi Lt. Capsarium 538. 79. Z. (Df. 207 337.)

Má. 1-2.: Uo. Tihany 25. 1. 18. (Df. 208 395.) Tá. alapján, újkoriak.

K.: P. II. 519–520. (Tá.-ban.)

Megj.: Napi keltezésére l. a 210. számú oklevelet.

209. 1346. márc. 21. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Mychk, egész Sclauonia néhai bánja fia: István mester, a királyi aula lovagja (miles strenuus), vasvári és Suprun-i comes előadta hű szolgálatait, amiket néhai apja: [I.] Károly király, Magyaró. jogara viselője idején vére hullásával és nagy sebekkel vállalt, majd annak halála után Lajosnak (aki az ország kormányzásába atyai leszármazás jogán került) teljesített, folyamatosan a király oldalán tartózkodva, és ezért Gyurk fia: néhai István

minden, az országban bárhol is levő birtokát és birtokrészét, különösen a Wolkou megyei Dethmar és Ibran, valamint a Bács megyei Funou nevű birtokait kérte adományul, azt állítva, hogy István örökös nélkül hunyt el, s ezért minden birtoka a királyi adományozási jogkörhöz tartozik az ország kipróbált joga szerint. Mivel a király nincs tisztában e birtokok mennyiségével, minőségével, s hogy valóban adományozási jogköréhez tartoznak-e, utasítja a bácsi káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mochk fia: Domokos, a királyi aula ifja, onnan speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember István birtokait és birtokrészeit a szomszédok jelenlétében járja be régi határaik mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, s így mások birtokaitól elkülönítve, ha a királyi adományozási jogkörhöz tartozónak találja őket, iktassa István mesternek, más jogának sérelme nélkül, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg (evocet) István mester ellenében a királyi jelenlét elé ápr. 23-ra (oct. Passce), majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. D. in Wysegrad, f. III. p. Oculi, a. d. 1346.

Á. és Tá.: a 258. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 577–579. (Á. alapján, Á.-ban.)

R.: Tóth 37. (Tá. alapján.)

210. 1346. márc. 21.

A veszprémi káptalan 1346. márc. 21-én (in fe. Benedicti, a. verbi incarnati 1346.) kelt oklevele szerint előttük Helebrandus testvér (Wyllermus apát és a pannonthalmi monostor konventje nevében) tiltakozott, hogy Fodor (dict.) Miklós Chychol faluban lakó özvegye a minap a monostor Chychol-on levő földjét és más ottani jogait a maga és a fia: Fábián jogaként eladta Zych-i Paska fiainak: László és Jakab mestereknek, a monostor joga sérelmére, ezért az asszonyt és fiát a föld és jogok Paska fiainak v. másoknak történő elidegenítésétől, Paska fiait és bárki pedig ezek megvásárlásától, elfoglalásától és az ezekbe való bemeneteltől (intromissio) tilalmazta.

Tá.: Opuliai László nádor, 1367. okt. 9. BFL. Phalma. Konventi Lt. Capsarium 538. 79. Z. (Df. 207 337.)

Má. 1-2.: Uo. Tihany 25. 1. 18. (Df. 208 395.) Tá. alapján, újkoriak.

K.: P. II. 521–522. (Tá.-ban.)

211. [1346.] márc. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa VI.] Fülöp francia királynak: annak érdekében, hogy tudjon arról, amit [I.] Lajos király (V) a minap a pápához küldött követi révén

írt és a pápa válaszáról is, e leveleket neki itt mellékeli. D. Avinione, XII. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 225r. nr. 993. (Df. 291 838.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2385. szám.

212. [1346.] márc. 22.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 139. szám) kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius klerikusát: Istvánt, akivel Márton fia: Mihály királyi ember márc. 21-én (f. III. an. Letare) Smulnich város földjeit a szomszédok összehívásával bejárta az Ochzynberg nevű hegytől (itt van egy határjel a Wagendresser-ig, ahol érinti a Gelnich folyót), ezeket visszavette (recaptivare) [I.] Károly király (H) privilegiális, ezen földekről szóló oklevelének megfelelően, s mikor iktatni akarta a Smulnich-i polgároknak és hospeseknek, a Stilbach-i esküdtek és polgárok az iktatásnak ellentmondottak, ezért a Stilbach-i bírót, esküdteket és polgárokat megidézte a Smulnich-i polgárok és hospesek ellenében a királyi jelenlét elé ápr. 12-re (f. IV. p. Ramispalmarum). D. f. IV. an. Letare, a. supradict. [1346.]

E.: Dl. 3823. (NRA. 452. 5.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: Wenzel, Bányászat 339–340; AO. IV. 568–569.

213. 1346. márc. 22.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Gerus nemes asszony, Voytha fia Demeter leánya Voytha fia: Dénest és fiait, Myke fia: Mátét és fiait, valamint Moys-ot és Donch-ot tilalmazta, hogy a Sygra-n levő birtokrészeit ne adják és örökítsék át Leu fia: Anda-nak és fiainak, Anda-t és fiait pedig attól, hogy ezekbe bemenjenek (intromittere). D. die medii Quadr., a. d. 1346.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 16. L. 8. 12. (Df. 263 744.) Hátlapján kerek zárópecsét körvonala.

214. [1346.] márc. 22.

A Szt. Irineus vértanú-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy gyűrűspecsétes parancslevelének megfelelően (l. 152. szám) mondott oklevelét Tonk fia: Mátyás ügyében egyházuk örkanonoka, Mathe bemutatta Domokos

Machou-i bánnak, aki azt tisztelettel átvette és azt felelte, hogy a király parancsainak mindig kész engedelmeskedni, ezért Tonk fia: Mátyásnak a Benedek fia: Gergely elleni perét és a felek tudományvételeit márc. 29-re (oct. diei medii Quadr.) a királyi jelenlét elé küldte át. D. f. IV. p. Oculi, a. supradict. [1346.]

E.: SNA. Révay cs. központi lt. Sirmium 1. 24. (Df. 259 504.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Mátyás Ryua-i), valamint egy nagyobb kerek zárópecsét körvonala és egy kisebb kerek visszazáró pecsét töredéke.

K.: AO. IV. 567–568.

215. 1346. márc. 22.

A vasvári káptalan előtt egyrésztől Iwanch-i Miklós fiai: János és Miklós mesterek, másrésztől frater-eik: Domokos és László elmondták, hogy az alábbi osztályt tették: az Iwanch birtokon, a Raba folyón levő háromkerekű malom Jánosnak és Miklósnek jutott, míg Lászlónak és Domokosnak a Chenkfoluahelye (dict.) faluhely és egy [malom]hely a Raba folyón a Miklosfiaiacabirtasa (dict.) földrészrel a Sechepataka völgyön túl és a Lugasuasarheyl birtokon levő vámmal. Ahogy Chenkfoluahelye földrész határait fogott bírók, ők kötelesek elfogadni. Ha valamelyik fél mindebből elveszítene bármikor is az ország joga alapján, akkor vele a másik fél az osztály során neki jutott részét tartozik egyenlően két részre osztani. D. die medii Quadr., a. d. 1346.

E.: Dl. 103 269. (Batthyány cs. lt. Misc. Németújvár 138.) Foltos. Hátlapján pecsét körvonala.

K.: Bgl. V. 114–115.

R.: F. IX/7. 60. (csak évvel)

216. 1346. márc. 22.

A zágrábi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (1345. aug. 1., *l. Anjou-oklt. XXIX. 463. szám*) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Péter Dubicha-i főesperest, akivel Rakonuk-i Márton királyi ember Zumzed várhoz ment és tartozékaival együtt régi határai mentén bejárta, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve a régiek mellé, s minden haszonvétellel és tartozékkal iktatta Miklós mesternek és örököseinek, ellentmondó nem lévén. A vár birtokainak és tartozékainak határai, ahogy a királyi és káptalani ember írásban (in scriptis) bemutatták: határjel a Boldogságos Szűz-egyház közelében egy nagy út mellett, ahol határt tart a zágrábi káptalan Rabuch nevű birtokával; délre a Zaua felé régi, igen nagy határjelek egykor

Arland fiai birtokai és a káptalan Rabuch és Lonka Superior nevű birtokai között; Zaua folyó; nyugat felé a régi Zaua, amit most Zauischa-nak hívnak; kereszttel jelölt és föld-határjellel körülvelt nyár- és körtefák; dél felé határjelekkel jelölt erdők; egy másik, Struga-nak mondott Zauicha; Berniche folyó, ahol kelet felől marad Péter fia Dénes fiainak és Zala (dict.) Egyed fiainak, nyugat felől Tolth (!) (dict.) Miklós mesternek; Berniche folyó, ahol végig határt tart ezen nemesekkel; PrechnaBernycha folyó, ahol nyugat felé Wlkonoy fia: Mixe, Okych vár jobbágya és rokonai birtokával határos; ue. folyó észak felé; kelet felé kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Hrazth fa; a mondott várjobbágyok szomszédságában Hrazth fák mint határjelek; kelet felé kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt körtefa, ami a MalaBerniche folyó mellett van; ue. folyó; száraz völgy; Obrou nevű domb; Kalisthe nevű pataknál kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt nyárfa; nyugat felé kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Hrazth fa, ahol István remetével és rokonaival, valamint Tolth (dict.) Miklós mester Beztou nevű földjével határos; kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Hrazth fa egy Zeryauinch nevű Mlaka mellett; ezen Mlaka; észak felé erdő; nagy Hrazth fa, ami régtől fogva határjel; Ciglenak nevű kút, ami Marc fia: Mihályé és generacio-jáé; Gozaray folyó; nagy út; erdő; kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Hrazth fa; kereszttel jelölt nyárfa, ahol eléri a Zamobor-i vár népeinek határait; kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Hrazth fa; Zuharakouicha nevű kis völgyben kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt zilfa fa; észak felé közút, ami Zamobor-ba megy; kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Kerusfa fa; kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt Narfa fa, ami a Struga patak mellett van; Zaua folyó. Zumzed vár határai: Zaua folyó addig, ahol beleömlik a Zothla folyó; Zothla folyó; hegy, ahol észak felé határt tart Márton fia: János, Brithuicha (dict.) Gergely fia: Miklós, Miklós fiai: János és Wlk, valamint Iwan fia: Bank nemesekkel; kút; hegyoldal; Szt. Kereszt-egyház; kelet felé közút, végig határt tartva a mondott nemesekkel; ue. út; igen nagy határjel, amit egykor Herric bán emelt Arland generacio-jával; ue. út; a Crapina várhoz tartozó Zagoria föld határai; másik út dél felé; határjel a Hruseuch hegyen; Jaztrebinnyk nevű hegy; híd a Luchilnicha nevű folyón; erdő; Subk telke (sessio); dél felé a Crapina folyó. D. in die medii Quadr., a. d. 1346.

Á.: a 243. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 279–282. (Á. alapján.); J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 170. S., e dátummal. Eltérő névalakjai: Szumszedvar, Toth.)

217. 1346. márc. 23. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a bécsi (Vienna) kereskedőknek: javaik gyarapodása érdekében biztosítja őket, hogy országába áruikkal mind szárazföldön, mind vizen

szabadon és biztonságban jöjjenek és haladjanak a király speciális védelme és oltalma alatt, kifizetve a vám- és harmincadszedő helyeken a jogos vámokat és harmincadokat, miként ez apja, [I.] Károly király (H) régebbi pecsétjével ellátott, ezen kereskedőknek kiadott oklevelében szerepel, amit Lajos jelen oklevelével megújít. D. in Vissegrad, f. V. an. Letare, a. d. 1346. Arenga.

Má.: HHSta. Wien. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche. Weiss 159. pag. 145. (Df. 258 545.) XVIII. sz.-i. Eszerint az oklevélen pecsét és ez a feljegyzés volt: commissio regis coram omnibus baronibus.

K.: F. IX/1. 362–363.

R.: Quellen z. Wien 299. szám.

218. 1346. márc. 23.

Az esztergomi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 207. szám) Beke királyi emberrel, a királyi aula tárnokával kiküldték tanúságul kanonoktársukat: János mestert, akik márc. 21-én (f. III. p. Oculi) a Hunt megyei Morthund és Methefolua birtokokra mentek, és mivel ezekkel minden oldalról Wesseus mester birtokai szomszédosak, ezért őt Selez nevű falvában e birtokok bejárására és iktatására hívták, de mivel Wesseus nem jelent meg ott és képviselőt sem küldött maga helyett, ezért e birtokokat régi határai mentén bejárni nem tudták, ennek ellenére mégis minden tartozékkal Guthundorph Jánosnak és Domokos fia: Péternek iktatták, nem lévén ellentmondó. D. f. V. p. Oculi mei, a. vero 1346.

Á.: a 224. számú oklevélben.

219. 1346. márc. 24. Visegrád

[I.] Lajos király (H) utasítja a Scepus-i káptalant, hogy amikor Wytez-i László és fiai: Lőrinc és Miklós felkéri őket, küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mahal fia: Pál v. Lőrinc fia: Helbranth v. Woytha fia: Dénes királyi emberek valamelyike a király Lászlónak és fiainak kibocsátott más oklevelét a Sarus megyei comes-nek, vicecomes-nek és szolgabíróknak mutassa be, és amit ők az oklevelet megtekintve tesznek v. válaszolnak, a káptalan a királynak írja meg. D. in Wysegrad, f. VI. an. Letare, a. d. 1346.

Á.: a 776. számú oklevélben.

K.: F. IX/1. 417. (Á.-ban.)

220. [1346. márc. 24.]

János veszprémi electus elismerte András [fia:] Balázs testvér révén, hogy előde, István megígért, de nem fizetett 900 forintot és 5 servitium commune-t. János ugyanennyit ígért a maga részéről.

K.: Reg. Suppl. I/2. 150. 2. jz. (ASV. Libri oblig. Vol. 22. fol. 38. alapján, e dátummal.)

221. 1346. márc. 24.

1346., die XXIV. Mart. A velencei tanács határozatai. Az Austria hercegéhez küldött követeik levele alapján úgy vélik, a magyar király elállt attól, hogy Velencét zaklassa Zára uralmában, inkább segítséget v. pénzt kér fivére halála megbosszulására. A követek mondják azt, ha megkérdeznék őket, hogy közismert az az odaadás, amit Velence mindig is táplált a király és elődei felé, emiatt minden olyan szolgálatot, amit Velence tisztelettel megtett elődei felé, kész neki is bármely esetben a lehetőségei szerint teljesíteni, de mivel, miként a király is tudja, a velencei kereskedők és polgárok javaikkal a Nápolyi Királyságban (regnum Apulee) is jelen vannak, miként a világ más részein is, emiatt Velence, amennyire lehet, békében kell élnen mindenkivel, ezért Velence nem tudja, hogyan avatkozhatna be az ügybe a kereskedői károsodása nélkül, de más esetben készek a király tetszésére lenni. Mindezek alapján tehát a követek ez ügyben mentsék ki Velencét a kérés alól. A pénz ügyében a tanács úgy véli, hogy ha biztonságban és békében bírhatják Zárát, a követek megígérhetnek a királynak 40 ezer aranydukátot, ha lemond Zára kapcsán minden jogról és joghatóságról, s ha megígéri a maga, leszármazottai és alattvalói részéről, hogy nem avatkoznak soha Zára ügyébe. Ha pedig a király általánosságban visszavonna és Velencének adna szintén a maga, leszármazottai és alattvalói részéről minden jogot és joghatóságot, amit Velence összes Dalmácia-i területein bír, a követek megígérhetnek neki további 40 ezer dukátot.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 148–150; Ljubić II. 329–330. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 35.)

222. 1346. márc. 25. Hidvég

Morouchuk mester Hunt-i comes és a négy szolgabíró tudatják, hogy mikor [I.] Lajos király (H) írásos parancsából Morouth-i Miklós királyi ember jelenlétében márc. 22-én (die medii Quadr. f. IV.) a tolvajok, rablók és gonosztevők megzabolázására, valamint a megyebeli királyi jogok és birtokok felkutatására Hunt megye nemesei universitas-ának és a megyében levő más embereknek Hydweg faluban congregatio generalis-t tartottak, ott azt hallották egyesek elmondásából,

hogy a Saag-i Boldogságos Szűz-monostor Saag falu közelében fekvő Olwar nevű Hunt megyei birtoka a királyi joghoz tartozik, mire István testvér, a monostor prépostja azt állította, Olwar régtől fogva a monostoré és erről oklevelei vannak. Ezek bemutatását fentiek márc. 24-re (3. diem ipsius congregacionis videlicet f. VI. sequentem) tűzték ki, mikor is a prépost bemutatott nekik több privilegiális oklevelet, amikben ők Olwar birtokot egyértelműen a monostorhoz tartozónak találták. Ezenfelül a prépost bemutatta [V.] István király (H) privilegiális oklevelét is, miszerint a Saag-i vám is a monostorhoz tartozik (*l. Reg. Arp. 2293. szám*). Ezek tartalmát megtekintve és meghallgatva a nagyobb bizonyosság kedvéért fentiek a congregacio-n jelen levő nemeseket és nem nemeseket, Olwar birtok szomszédait és más, bármiféle helyzetű és állapotú embereket hitükre, a király és Szent Koronája iránti hűségükre minderről megkérdezték, ők megerősítették, hogy Olwar birtok és a mondott vám a Saag-i Boldogságos Szűz-monostorhoz tartozik. Mindezek alapján az oklevélkiadók a birtokot és a vámot a monostornak, István prépostnak és préposti utódainak hagyják örökre. D. 4. die dict. congregacionis nostre et loco prenotatis, a. d. 1346.

E.: Dl. 3831. (Acta eccl. 31. 52.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegje-lölés, valamint 1 nagyobb és 4 kisebb pecsét körvonala.

Á.: Turóci konvent, 1730. dec. 13. Dl. 469. (Acta Jesuitica. Neosol. 4. 4.)

Tá.: 1. Kont Miklós nádor, 1359. jan. 24. Dl. 1514. (Uo. Neosol. 3. 53.) Eltérő névalakjai: Hyduegh, Sagh, Olvar, Marouchuk.

2. Tá. 1. > Turóci konvent, 1730. dec. 13. Dl. 469. (Uo. Neosol. 4. 4.)

Má.: 1. ŠA. Košice. Rozsnyói kápt. lt. 11. (Df. 259 045.) 1777. nov. 1-jei hiteles Má., E. alapján.

2. Uo. 15. (Df. 259 049.) 1777. nov. 1-jei hiteles Má., Tá. alapján.

3. Tá. 1.-gyel azonos jelzet alatt, annak alapján. Újkori.

4. Dl. 894. (Acta Jesuitica. Neosol. 2. 34.) Újkori.

K.: F. IX/1. 451–453. (E. alapján.)

223. 1346. márc. 25.

Orrus (dict.) János mester pozsonyi vicecomes és a szolgabírók előtt korábbi oklevelüknek megfelelően márc. 24-én (f. VI. videlicet p. medium Quadr.) Fener-i Simon fia: Balázs elmondta, hogy Mátyás fia: Balázs 7 éve, a Mihály ünnepe utáni kedden (f. III. p. Michaelis cuius nuncs 7. revolutio preteriit annualis) őt 5 életveszélyes sebbel megsebesítette és az egyik hüvelykujját levágta. Mivel Mátyás fia: Balázs ebben magát ártatlannak mondta, fentiek megkérdezték háromszor Simon fia: Balázst, hogy vádját tanúállítással akarja-e bizonyítani. Mivel ő ezt vállalta, ezért fentiek meghagyják, hogy márc. 31-én (f. VI. videlicet p. Letare) a pozsonyi káptalan előtt tanúkkal bizonyítsa vádját

Mátyás fia: Balázs ellenében, majd a felek a káptalan jelentését ápr. 7-én (8. die) vigyék nekik vissza. D. 2. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 28. 1. 1. 11. (Df. 226 954.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 2 kerek zárópecsét töredékei.

K.: Wertner M., TT. 1911. 494–495; Str. III. 596–597.

224. 1346. márc. 26. Visegrád

[I.] Lajos király (H) kinyilvánítja, hogy színe előtt Gutha-i Guthundorph (dict.) János és Bulch-i Dénes fia Domokos fia: Péter, a királyi aula ifjai (iuvenes) a szolgálataikat előadva a Hwnt megyei Mortund és Methefolua birtokokat – amiket egykor [I.] Károly király adott oklevelével Satyas (dict.) Gergelynek szolgálataiért mint örökös nélkül elhunyt emberek birtokait, majd Gergelytől és fiától: Simontól (akik ezeket önként el akarták adni) Lajos király 300 márka finom ezüstért megvásárolta – kérték adományul. Lajos az ország jó és kipróbált szokása szerint írásban utasította az esztergomi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Beke, a királyi aula tárnoka, onnan kiküldött királyi ember e birtokokat a szomszédok összehívásával bejárva iktassa Jánosnak és Péternek, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat pedig idézze meg (evocare) ellenükben a királyi jelenlét elé. Mivel a királyi felség tiszte megköveteli, hogy mindenki érdemeit a kegyesség lelkületével mérlegelje, és azoknak, akiket tetteik méltókká tesznek a királyi viszonzásra, érdemeik szerinti jutalmat adjon, s mivel a káptalan válasza szerint (l. 218. szám) Morthund és Methefolua birtokokat Jánosnak és Péternek ellentmondás nélkül iktatták, ezért ezeket minden tartozékkal régi határai alatt nekik és örökösöknek adja, és a korábbi adománynak megfelelően megerősíti, más jogának sérelme nélkül. D. in Wissegrad, domin. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 189. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. G. 495.) Hátlapján más középkori (Cutuddarf [!] névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

225. 1346. márc. 26.

Az erdélyi káptalan előtt megjelent egyrésről szentmártoni (S. Martinus) Jób fia: Gergely, másrésről ue. Zenthmartun-i Olivér fia: Kalach, és Gergely elmondta, hogy amikor őt Kalach a saját és frater-ei: Miklós, János és Leukus (István fiai) Zenthmartun és Myko birtokokon, valamint Zyl generacio-juk egyéb, ezen Zenthmartun nevű főbirtokukhoz tartozó Doboka megyei birtokaiban levő jogaik erőszakos elfoglalása miatt Péter erdélyi alvajda elé perbe idézte, az több halasztással az alvajda perhalasztó oklevelei szerint végül [1345.]

máj. 1-jére (oct. Georgii prox. preteritas) jutott, mikor is a felek megjelentek az alvajda előtt, s kérték a megegyezés lehetőségét, amit megkapva fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Gergely teljesen visszaadta Kalach-nak és István fiainak: Miklósnak, Jánosnak és Leukus-nak a Zenthmarton és Myko birtokokon, valamint a Zyl nemzetség egyéb birtokain levő jogaikat, s ha Gergely v. leszármazottai e birtokjogok miatt Olivér fiai és István fiai ellenében bármikor is pert szítanának, v. e birtokjogokat nem adnák vissza, akkor Gergelyt és utódait 50 budai márkában marasztalják el, a bíró része nélkül. Gergely ezenfelül érvénytelenítette azon okleveleit, amik ezen elrendezés ellenében kerültek kibocsátásra. Erről a káptalan nyílt oklevelet bocsát ki. D. domin. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 27 273. (KKOL. Cista comitatum. Doboka J. 31.) Hátlapján későbbi középkori és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

Á.: Kolozsmonostori konvent, 1839. aug. 24. Ue. jelzet alatt.

K.: AO. IV. 569–571.

R.: Erdélyi Okm. III. 326. szám.

226. 1346. márc. 26.

A váradi káptalan előtt megjelentek egyrészt Vencel fia: János, Mihály fia: György, Gald-i Miklós fiai: István és Mihály erdélyi nemesek, másrészt Tamás Tyuis-i plébános (András erdélyi püspök nevében, annak speciális parancsát tartalmazó ügyvédvalló levelével), és előbbieket elmondták, hogy azon odaadás miatt, amit Szt. Mihály arkangyal erdélyi egyháza felé táplálnak, a Kuesuth (dict.) közút mellett Fahyd falu szomszédságában, Gald falu felől fekvő örökjogú Fehér megyei telekhelyüket (ti. az abban levő teljes birtokrészüket) egy 30 holdnyi, Gald birtok határain belül fekvő szántóföld-részüikkel – ami kezdődik a Gald faluból a Meley (dict.) rétig haladó Kuzeputh (dict.) közút felől, és hosszában a Galdyvizy (dict.) folyóig és a Nogzyg folyó révéig tart, szélességében pedig ezen folyó felé egy füzbozótig e folyó révénél – teljes joggal és tulajdonnal az erdélyi Szt. Mihály arkangyal-egyháznak és az erdélyi püspökségnek adták és hagyták (legare) szavatosság vállalásával, maguknak és utódaiknak e telekhelyben és szántóföld-részben semmiféle jogot és tulajdont meg nem tartva, hanem ezeket az erdélyi egyházra és püspökségre mint ezek valós uraira és törvényes birtokosaira ruházva. Viszonzásul András püspök szükségeik miatt nekik 20 [gyula]fehérvári márka ezüstöt adott. A káptalan a felek kérésére függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. domin. Letare, a. d. 1346., amikor Bertrand kardinális prépost, László mester olvasó-, Fülöp mester éneklő-, Gergely mester örkanonok.

Á.: Váradí kápt., 1352. máj. 8. Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 148. (Beke 1. 120., 1. 129., 1. 134.) (Df. 277 323.)

K.: Doc. Trans. IV. 650–651.

R.: F. IX/1. 422–423; Beke A., TT. 1889. 756; Erdélyi Okm. III. 325. szám.

227. 1346. márc. 26.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja előtt Balázs fia: János, Touth (dict.) Miklós és a fia: Demeter, Mezadou falvi hospesek, Magyar (dict.) Pál mester jobbágysai Ywanch-i Aykas (dict.) Miklós fia: Jánost és annak famulusait – Pongrácz fia: Tamást, Zakalas (dict.) Mihályt és Benedek fia: Miklóst –, miután azok elégtételt adtak, nyugtatták minden viszály, jogtalanság és kár kapcsán, amiket János és famulusai az ő ellenükben eddig okoztak. D. domin Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 004. (Múz. Ta. 1897. 13.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

K.: Bgl. V. 115–116.

228. 1346. márc. 26.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 56. szám) Zenth Leonarth-i László fia: István királyi emberrel (Iwan fia: Miklós részére) és Zalauk-i Peteu mester királyi emberrel (Tamás vajda részére) kiküldték tanúságul kanonoktársukat, dékánjukat: János mestert, akik márc. 15-én (f. IV. p. Reminiscere) Jaak birtokra mentek és a mondott 40 hold földet – 20 összefüggő holdat Miklós kapuja előtt (ennek határai: halászhely; gyümölcsfa; nagy út; dél felé a Sorok folyó) és szintén 20 összefüggő holdat a Jaak-ról Porno-ra tartó útnál Miklós földje mellett – iktatták Miklósnak, nem lévén ellentmondó. D. domin. Letare, a. d. 1346.

Á.: Vasvári kápt., 1370. márc. 3. VAML. Szelestey cs. lt. 21. (Df. 261 542.) Újkori Má.-ban.

K.: Bgl. V. 116–117.

229. 1346. márc. 26. Nápoly

Johanna királynő minden német (Theotonici) és egyéb külhoni (exteri) zsoldosnak, akik országában újabban bárki szolgálatában is állnak: Neapolis, Capua és Aversa városokból jelen oklevél kiadásától 2 napon belül és az egész országból 8 napon belül lovaikkal és fegyvereikkel együtt távozzanak,

ellenkező esetben büntetés nélkül megtámadhatóak és javaikat Johanna hívei elfoglalhatják. D. Neapoli, a. 1346., die XXV. Mart.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 150. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 351. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 53. alapján.)

230. 1346. márc. 27.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt egyrésztől Mariusfalua-i István fia: Marius mester a káptalan ügyvédvalló levelével leánytestvére (soror), Goldus nemes asszony, Farkasfalua-i László fia: Miklós özvegye nevében, másrésztől ue. László fiai: Jakab és Pál megvallották, hogy minden perben, amiket Goldus eddig a hitbére és jegyajándéka ügyében viselt Jakab és Pál ellenében, fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Jakab és Pál máj. 28-án (domin. an. Penth.) az asszony Podradzaza-i Henchmann fia: Cristil-nél levő elzálogosított ruháját 12 márka garas készpénzért és 3 garasért kiváltják; a hitbér és jegyajándék fejében pedig fizetnek a káptalan előtt 25 márkát részben dénárookban, részben természetben (estimacione condigna), ti. [1347.] jan. 1-jén (oct. Nat. Christi) 12,5 márkát és márc. 14-én (oct. diei medii Quadr.) szintén 12,5 márkát az asszonynak, aki akkor Jakabnak és Pálnak igazoló oklevelet adat ki a káptalannal. Ha a felek valamelyike ezen meg egyezést visszavonná, v. nem teljesítené, patvarkodásban marasztalják el. D. f. II. p. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 60 248. (Máriássy cs. lt. 111.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 571–572.

231. 1346. márc. 27. Nápoly

Johanna királynő országa comes-einek és báróinak: rögvest erősítsék meg magukat lovakkal és fegyverekkel, úgy, hogy 1 hónapon belül Nápoly városban a királyság magnus comestabulus-a előtt készek legyenek szemlére és hadi szolgálatra előállni. D. Neapoli, a. 1346., die XXVII. Mart.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 150–151. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 351. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 53. alapján.)

232. 1346. márc. 28.

A p[ozsonyi] káptalan elé járultak egyrésztől László fiai: Pál és János, fia: [Péter], Leustach fia: [Mátyás], Moyus fia: Domokos és Imre fia: Mihály,

Zerdahel-i nemesek, [másrésről] Zumur fia: Miklós, és megvallották, hogy közöttük per jött létre egy nádas föld ügyében (ahol 4 tó van: Long, Kesekunthofev, Gonuzthow és Yekseegese), és Miklós mester pozsonyi comes (magnificus) oklevele szerint e föld és e tavak Vduornuk falu felőli fele minden haszonvétellel a Zerdahel-i nemeseknek jár, a Chukarabani falu felőli másik fele pedig Miklósnak (ezek nincsenek egymástól elkülönítve határokkal). Most azonban a béke kedvéért e föld és a tavak mindkét felét továbbra is elkülönítés nélkül hagyták, s ha valamelyik fél ezt elvitatja bármikor is, párbajban elbukás büntetése sújtsa. A föld és tavak hasznait, akár halázzással, akár más módon szedték be, évente v. a haszon megszerzése idején osszák két egyenlő részre, és ezek egyik fele Miklósnak, másik fele a Zerdahel-i nemeseknek jusson. D. f. III. p. Letare, a. d. 1346.

E: ŠA. Bratislava. Kondé cs. balázsfai lt. 19. (Df. 251 809.) Hátlapján pecsét nyoma. Felül hiányos.

K.: F. IX/1. 412–413. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Ortway, Pozsony III. 315.

233. [1346.] márc. 28. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi electus-nak: a pápa őt a minap az ürese-désben levő pécsi egyház püspökévé tette levelével. Most Miklós kérésére engedélyezi, hogy őt bármely katolikus főpap és a neki segítő 2 v. 3 püspök (akik az apostoli szék kegyét és communio-ját mindannyian bírják) felszentelhesse. A főpap, miután felszentelte, Miklóstól fogadjon hűségesküt (a Miklósnak pápai bullával lezárt és elküldött forma szerint) a pápa és a római egyház nevében. A letett esküformát Miklós szó szerint, pecsétjével ellátott nyílt oklevelében a nunciusával a pápának mihamarabb küldje vissza, hogy az esztergomi érseket, akinek a pécsi egyház metropolitai jogon alá van vetve, semmiféle jövőbeli jogsérelem ne érje. D. Avinione, V. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

K.: F. IX/1. 383–384; Theiner I. 711. (ASV. Acta Clementis VI. Anno 4. Vol. 4. fol. 227. alapján.)

234. 1346. márc. 29. Szentimre

Péter erdélyi alvajda azon pert, amit korábbi memorialis oklevelének megfelelően színe előtt Szentimrén (S. Emericus) id. (maior) Wos (dict.) Miklós, a fiai: János és László, Emich fia János fiai: Miklós, László, János, Péter, Lőrinc, Tamás és Deseu, valamint Chama fia Jakab fia: Miklós (akik közül Miklós fia: László, Jakab fia: Miklós és szerviensük: Kozma jelentek meg az

alvajda ügyvédvalló levelével) viseltek márc. 29-én (oct. medii Quadr.) Kyde-i Gergely és Antal feleségei ellen (mely nemes asszonyok nevében a férjeik jelentek meg ügyvédvalló levéllel), mivel a vajda a jelenlegi királyi had miatt minden pert elhalasztani rendelt, a vajda majdani első generalis congregacio-jára halasztja el. D. loco et termino supradict., a. d. 1346.

E.: Arhivele Statului Covasna. Nagy J.-gyűjt. V. 27. (Df. 278 737.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint pajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Entz G.–Jakó Zs., Erd. Múz. 1944. 277; Wass 80. szám; Erdélyi Okm. III. 317. és 327. szám.

235. 1346. márc. 29. (v. utána)

Péter erdélyi alvajda Chama fia Jakab fia: Miklósnak az Eymech fia: id. (maior) Was (dict.) Miklós comes, a fiai: János és László, valamint Eymech fia János fiai: Miklós, László, János, Péter, Lőrinc, Tamás és Deseu elleni perét 1346. márc. 29-ről (oct. diei medii Quadr., a. d. 1346.) István erdélyi vajda generalis congregacio-jára [1347. márc. 21.] halasztotta el.

Tá.: 1. Lackfi István erdélyi vajda, 1347. márc. 24. > Erdélyi kápt., 1347. máj. 1. AL. Wass cs. lt. 7. 10. (Df. 252 895.)

2. Lackfi István erdélyi vajda, 1347. márc. 25. Uo. 7. 7. (Df. 252 892.)

K.: HOkI. 247; ZW. II. 38; Doc. Trans. IV. 658. (mind Tá. 2. alapján, Tá.-ban.)

R.: Wass 79. szám; Erdélyi Okm. III. 328. szám.

236. 1346. márc. 29. Kompolt

Bubek (dict.) Domokos fiai: István és György mesterek, Heueswyuar-i comes-ek és a négy szolgabíró congregacio generalis-án márc. 29-én (f. IV. p. Letare) Zechen fia: Mihály elmondta Fogach egykori Heweswyuar-i vice-comes és Woya-i Miklós ellenében, hogy azok [1345.] dec. 5-én (f. II. p. Andree anno in presenti [!] preterito) hatalmaskodva az ő házához mentek és 11 jószágát (pecudes) jogtalanul elvitték. Erre Fogach és Miklós azt felelték, hogy ők ezeket jogszerűen, a királyi ember és az egri káptalan tanúsága jelenlétében bírságlajstrom alapján (iuxta registrum verorum birsagiorum) vették el Mihálytól és ezt a fentiek által kijelölendő napon készek bizonyítani. Az oklevélkiadók ezért meghagyták, hogy ha a felek valamilyen oklevelet bírnak a maguk védelmében, ezeket ápr. 5-én (f. IV. an. Ramispalmarum) mutassák be előttük. És mivel Mihály elpanaszolta nekik, hogy az egykori comes-ek és a négy szolgabíró pecsétjeit eddig még nem törték össze, ezért ő nagy gyanúval van irányukban, ezért fentiek és a congregacio-jukon levő nemesek úgy dön-

töttek, hogy a négy bíró pecsétjeit a [jelenlegi] comes-ek gyűrűspecstjeivel lássák el. D. in villa Kompolth, f. IV. p. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 58 522. (Forgách cs. lt. 157.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro comite Fogach et Nicolao de Voy...), valamint 5 zárópecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 455–457; Bártfai Szabó, Széchenyi 506–507.

237. [1]346. márc. 29.

Orrus (dict.) János pozsonyi vicecomes kéri a pozsonyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Vzúr-i Domokos szolgabíró és Samuth-i Barnabás megyei ember Mestur (dict.) Jánost és Guat (dict.) István fiait idézzék meg (evocare) színe elé Posonium-i Mi[klós] fia: Corard ellenében, hogy János azon adósságok ügyében, amikre oklevéllel kötelezte magát Corard-nak, adjon [elégtételt], majd a káptalan tegyen jelentést. D. f. IV. p. Letare, a. d. [1]346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 28. 2. 51. (Df. 227 055.) Hiányos és fakult. Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint kerek zárópecsét töredéke.

238. 1346. márc. 29.

Fodur (dict.) János mester vicecomes és a Turuch-i szolgabírók előtt megjelent egyrészről Stermen fia Péter fia: Márton a maga és fia nevében, Lodomér fia: Mihály a maga és fiai érdekében, Miklós fiai: Márton, Iwanka és István, Oduorus fiai: Gál, Pál, Gergely, Tamás és András, Miklós fia: István a maga és fia nevében, ue. István frater-e: Fülöp, Zente fiai: Pál, János és Mihály, Márton fia Péter fiai: Márton, Fülöp, Pál, Mikol és Miklós, András fia: János a maga és két frater-e nevében, Benedek fia: Lőrinc a maga és a fia érdekében, ue. Benedek fiai: István, Pál és János, másrészről ue. Benedek fia: Mathe (az ő rokonuk és frater-ük), és előbbi generacio elmondta, hogy Mathe-nak egy teljes debitum-ot [!] – ami László néhai comes Vendegi faluban levő telke (curia) mellett fekszik – adtak élete végéig minden tartozékkal, azon költségéért és fáradozásáért, amit Vendegi birtok visszakövetelése (requisicio) idején tett; halála után a debitum ezen generacio kezébe háramlik vissza. D. f. IV. p. diem medii Quadr., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 005. (Múz. Ta. 1897. 49.) Hátlapján 3 pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

239. 1346. márc. 29. Zágráb

.....ius mester – Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja számtartója (dispensator) – tudatja, hogy amikor ezen ura parancsából márc. 29-én (oct. medii Quadr.) bíraskodott, Kun (dict.) Péter fia: Lőrinc Cris-i poroszló a Cris-i polgárok két oklevelét határaik bejárása ügyében a jelenlevő Kristóf fia: Pál, László fia: Márton és Wlkoy fia: Miklós nemesek ellenében felnyitotta (fecit abci), és előadta a polgárok részéről, hogy a bán a polgárok mondott ügyét a saját jelenléte elé rendelte halasztani. Mikor azonban mester kérte tőle erről a bán oklevelét, Lőrinc nem tudott bemutatni még ügyvédvalló levelet sem, amivel a polgárok rá bízták volna ügyeik képviselőjét. Mindezek miatt mester az ügyet a bán jelenléte elé halasztja ápr. 6-ra (f. V. p. Iudica), részben mivel a polgárok okleveleiben látta, hogy a határok bejárását márc. 29. utánra (ultra oct. medii Quadr.) nem lehet elhalasztani, részben mivel a bán tudta nélkül nem akarja az ügyet lezárni. D. Zagrabie, in termino prenotato, a. d. 1346.

K.: Smič. XI. 282–283. Eszerint E.-je papír volt, körösi plébániai lt.-ban. Hátlapján tárgymegjelölés (....contra cives et hospites Crisienses) és pecsét nyoma.

240. 1346. márc. 29.

Az aradi káptalan előtt Nema-i Móric fia: Tyugus (dict.) Miklós comes és felesége: Kathlyn nemes asszony, Ayduara (dict.) Péter leánya a kisfiukkal, a ránézésre 5 éves Péterrel megjelenve megvallották, hogy a Zeulews és Feltymartelege nevű Chanad megyei birtokaikat – amiket Ayduara (dict.) Péter a leányával, ezen Kathlyn-nal Miklós comes-nek adott a házasságuk idején – minden tartozékkal 150 budai márka dénár készpénzért eladták Beche-i (dict.) Imre fia: Theuteus mester királyi ajtónállómesternek. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki, amit ha visszavisznek, privilégiumot adnak ki róla. D. oct. diei medii Quadr., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 792. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 265.) Hátlapján mandorla alakú pecsét nyoma.

K.: Z. II. 189.

R.: Z. VII/1. 108; Juhász, Aradi reg. 11.

241. 1346. márc. 29.

Az egri káptalan 1346. márc. 29-én (oct. diei medii Quadr., a. d. 1346.) kelt privilegiális oklevele, ami átírta Pál comes, [I.] Lajos király országbírója Visegrad-on, 1342. aug. 16-án kiadott, Clynbergh birtok (Pál comes döntése

alapján emelt) határait tartalmazó privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXVI. 436. szám*).

Tá.: Garai Miklós nádor, 1406. nov. 29. Dl. 60 520. (Máriássy cs. lt. Vegyes 369.)

242. 1346. márc. 29.

A váradi káptalan tudatja, hogy a király egyezséglevele szerint Varada-i László fia: János és Tamás fia: János a fiával: Tamással előbbi Mark, utóbbiak Suran nevű Bereg megyei birtoka között márc. 26-án (domin. an. oct. medii Quadr.) 2-2 nemessel a káptalan tanúsága jelenlétében határjeleket kellett emeljenek. Akkor László fia: János a káptalan tanúságával, Jakab mesterrel, a Szűz Mária-kisebbik egyház kanonokával és 2 nemessel (György fia: Lukács, Tamás litteratus) a birtokán a vitás helyen megjelent (ahogy Jakab mester erről beszámolt később a káptalannak), de Tamás fia: János és a fia: Tamás nem mentek oda, nem is küldtek senkit, így a határjel-emelést sem végezték el, pedig a törvényes napokig várták őket. D. f. IV. p. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 791. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 144.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Warada névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 194.

R.: Z. VII/1. 109.

243. 1346. márc. 29.

A zágrábi káptalan 1346. márc. 29-én (a. d. 1346., oct. medii Quadr.) Gergely fia: Thouth (dict.) Miklós mester kérésére függőpecsétes oklevelében átírja saját, [I.] Lajos királynak (H) írt jelentését (l. 216. szám).

E.: AHA. Diplomata latina 4. 27. (Df. 230 398.) Függőpecsét fonata.

K.: Smič. XI. 283.

244. 1346. márc. 30. Csütörtökhely

Miklós comes Scepus-i szolgabíró azon pert, amit színe előtt Kathus asszony, Mihály fia: Pál felesége (akinek nevében a férje jelent meg a comes ügyvéd-valló levelével) pikfalvi (villa Pyk) Péter fia: Mihály ellenében márc. 30-án (f. V. p. Letare) viselt, fogott bírók kérésére ápr. 6-ra (ad oct. datarum presencium) halasztja el békekötésre v. válaszadásra. D. in Quintoforo, in termino antedict., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 006. (Múz. Ta. 1897. 49.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét nyoma.

245. 1346. márc. 30. Haram

Péter fia: András, Domokos fia: Péter, Miklós fia: Lukács és Kelien fia: Mark Karassow megyei szolgabírók tudatják, hogy amikor a királyi ember a csanádi káptalan tanúsága jelenlétében Luka fia: Jánosnak a Karassow megyei Seuleus birtokot iktatta, János az Erdsomlow várhoz tartozó három Terkeu, két Galad, Wyzwar, Tudortelky, két Igun és Mikolafalva (villa Mykula) birtokok szántóföldjét más haszonvételekkel együtt a saját Seuleus birtokához hatalmaskodva elfoglalta, határjelekkel elkülönítette, sem a szomszédos kenézek, sem e birtokok bírója tiltakozásával nem törődve. D. in Haram, V. f. p. Letare, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 368. (Festetics cs. lt. Krassó 6.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro universis keneziis ad castrum Erdsomlow pertinentis [!]) és 4 kerek zárópecsét töredékes nyoma.

246. 1346. márc. 30.

Az egri káptalan tudatja, hogy előttük Miklós nádor (H) döntéshozó oklevelének megfelelően Golop-i Jakab fia: István és Keer-i János fia: Jakab hatodmagukkal, nemesekkel (vagyis mindegyikük harmadmagával) Monak-i László fiai: Mihály és Simon ellenében márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) letették az esküt arról, hogy ők [1345.] szept. 3-án (sab. an. Nat. virg. glor.) nem mentek hatalmaskodva László fiai Monak nevű birtokára és onnan 4 ökröt nem vittek el. Az esküt látta és hallotta Benye-i Pál fia: László comes, László fiai famulus-a és képviselője ezen urai személyében. D. in crastino eiusdem iuramentalis deposicionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 3832. (NRA. 1536. 106.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 572.

247. 1346. márc. 30.

A vasvári Szent Mihály arkangyal-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 149. szám) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: János mestert, akinek és a szomszédok jelenlétében márc. 22-én (f. IV. p. Oculi) Herric fia: Miklós királyi ember Gogan fia: László Nare nevű

birtokrészét törvényesen visszavette (recaptivacio), bejárta és iktatta Arnold fia: Lőrincnek, nem lévén ellentmondó. D. f. V. an. Judica, a. d. 1346.

E.: Dl. 61 185. (Kisfaludy cs. lt. 75.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgy-megjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 119–120.

248. [1346.] márc. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V). A minap az apostoli széknél levő követei jelenlétében Boniohannes de Campello aradi főesperes, királyi káplán bemutatta a pápának a király levelét, miszerint bár apja: [I.] Károly király, majd annak halála után Lajos és anyja: Erzsébet királyné (V) is számos levélben kérte a pápától, hogy Istvánt semmiképp ne nevezze ki az akkor üresedésben levő kalocsai egyház érsekévé, de végül megtekintve a pápa Istvánt kinevező és ajánló levelét, Lajos (hogy ne lehessen engedetlenséggel vádolni) ezt elfogadta. A király levelében szerepelt az is, hogy Galhardus veszprémi püspököt a pápa korábban a csanádi egyházból (aminek főpapja volt) az akkor üresedésben levő veszprémi egyházba helyezte át levelével, de ezt Lajos nem fogadja el, mivel (miként ezt a királyné is megírta a pápának) a veszprémi egyházat Magyaró. királynéja alapította, annak püspöke a magyar királyné kancellárja, a tanácsában az első, és régi kiváltságok szerint őt illeti megkoronázni Magyaró. királynéját, de Galhardus, aki nem ismeri a magyar nyelvet, ezeket elvégezni alkalmasan nem tudja; ezért Lajos kérte, hogy a pápa a püspököt helyezze át más, saját nyelvének megfelelő egyházba, és Miklós egykori kalocsai electus-t, királyi secretarius-t tegye a veszprémi egyház élére. A pápa csodálkozik, hogy Lajos Galhardus-t nem fogadta el a veszprémi egyházba, mivel megbízható beszámolókból tudja, hogy a veszprémi egyházban már voltak magyarul nem beszélő püspökök, akik ezen egyház prépostja v. más alkalmas személy által végezték a kancellári feladatot. Lajosnak előbb kellett volna engednie a veszprémi püspököt az egyházába és javai birtokába, mint az áthelyezését kérni, amit az apostoli szék nem teljesíthet. A pápa emlékezteti a királyt, hogy többszöri kérésére tette Miklóst az üresedésben levő pécsi egyház püspökévé, és kéri, hogy Galhardus-t a veszprémi egyházba fogadja kegyesen, vikáriusait és képviselőit engedje ennek birtokába. A pápa az áthelyezés ügyében, amint lehetősége nyílik, jóindulatúan jár majd el. D. Avinione, III. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 228v–229r. nr. 1011–1012. (Df. 291 839.)

K.: Theiner I. 711–712; Vespr. II. 114–115; Acta Clementis VI. 113–115.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 934. szám.

249. [1346.] márc. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Margitnak, Magyaró. (V) királynéjának: csodálkozva tudta meg, hogy férje, [I.] Lajos király (V) Galhardus veszprémi püspököt – akit a pápa a csanádi egyházból, aminek főpapja volt, már egy éve az akkor üresedésben levő veszprémi egyházba helyezett át – eddig a veszprémi egyház és javai birtokába nem fogadta el. Ez ügyben a pápa levelet írt a királynak, ezért kéri Margitot: a püspök vikáriusait és képviselőit támogassa, hogy a király őket a püspök nevében a veszprémi egyház birtokába engedje. D. Avinione, III. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 229r-v. nr. 1013. (Df. 291 839.)

K.: Vespr. II. 116. (tévesen Erzsébet királynét írva címzettként)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 933. szám.

250. [1346.] márc. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa VI.] Fülöp francia királynak. A király több levelével és követével javasolta neki a Róbert tarantói princeps és Johanna királynő (Si) közötti házasságot, újabban viszont azt írta, hogy a Nápolyi Királyság kormányzásához hasznosabb lenne, ha Johanna tarantói Lajossal, Róbert fivérével házasodna össze, és a királynő is írt a pápának a Lajossal való házasságról, amit a pápa támogasson és adjon hozzá felmentést (egyebekben a király utolsó levele bemutatása előtt a királynő követei már említést tettek a pápának a Johanna és Lajos közti házasságról). Figyelembe véve, hogy a Nápolyi Királyság jelenleg különféle veszélyeknek, botrányoknak és zűrzavaroknak van kitéve, mivel a mágnásai és bárói megosztottak, az igazság és a béke megszűntével rablók és tolvajok büntetlenül járnak benne, sem az utazóknak, sem másoknak a városokban, várakban és falvakban biztonság nem nyílik, [I.] Lajos király (V) pedig a fivére: András király (Si) elleni felségsértés miatt, aminek elkövetésével mind a királynőt, mind a királyi család más tagjait erősen gyanúsítják, mind levelei, mind a minap a pápa elé küldött követei révén kérte, hogy a pápa a felmentést ne adja meg, mindezek miatt a pápa a királyságba egy bizonyos személyt rendelt küldeni, aki összehívva az egyházi és világi előkelőket tájékoztodik a királyság helyzetéről és a pápát majd tájékoztatja, aki ez alapján megfontolja, mit tegyen. Addig viszont nem hasznos a pápai egytértést (ami nélkül a királynő a Nápolyi Királyság hűbéri szerződésének megfelelően senkivel sem házasodhat össze) v. a felmentést megadni az ügyben. Bár Fülöpnek a királynő írt a tarantói Lajossal való házasságról, a pápa nem hallotta, hogy Johanna ezt a főpapokkal, bárókkal és országa más előkelőivel megtanácskozta volna, hanem csak azokkal, akik vele a nápolyi várban vannak, akiket, mint hírlik, András halálával gyanúsí-

tanak, és akiknek tarantói Lajos büntetlenséget ígért, ha e házasság létrejön. A pápa szerint Katalin konstantinápolyi császárnőnek, Róbert és Lajos anyjának előnyös az, amit Johanna Fülöpnek megírt, mivel, miként a pápa megtudta, Katalin és Róbert régóta nem szívlelik egymást, ezért Katalin inkább Lajost hírlík befolyásolni, mint Róbertet. D. Avinione, III. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 229v–230r. nr. 1014. (Df. 291 839.)

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2404. szám.

251. [1346.] márc. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak: egykor a Nápolyi Királyság gyarapodó, békés állapotban volt, és a pápa elrendelte, hogy Andrást, [I.] Károly király (V) fiát e királyságban (ahol a római egyháznak közvetlen dominium-a, joga és tulajdona van) kenjék királlyá és koronázzák meg, jövőbeli szerencsés kormányzásában reménykedve, de egyesek áruló és átkos módon szövetkezve Andrást kegyetlenül megölték, s emiatt joggal félok, hogy a királyság nagy veszélyeknek és különféle zűrzavaroknak van kitéve. Ezeket elkerülendő és megfékezendő, s hogy e gonosztevőket az igazság szigorával az apostoli szék megbüntesse és az ország kormányzása rendben haladjon, a pápa Bertrاندot a teljes Nápolyi Királyság (regnum Sicilie et terre citra Farum) általános vikáriusává nevezi ki, hogy az ország jó állapota érdekében eljárjon, igazságot szolgáltatva ítélkezzen a gyilkosság elkövetői, cinkosai és segítői felett, bármilyen méltóságúak, tisztségűek, állapotúak v. neműek is legyenek, ha kell, megfosztva őket méltóságaiktól, tisztségeiktől, földjeiktől, jogaiktól, ingó és ingatlan javaiktól, akár kiváltságaik ellenére is. A pápa Bertrand eljárásait és érvényesnek fogadja majd el. D. Avinione, III. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 312r–313r. nr. 1366. (Df. 291 844.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2406. szám.

252. 1346. márc. 31. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) ország[bírója] az esztergomi Szt. István király-[egyház] konventjének. A Saagh-i konvent idéző (evocatoria) oklevelének megfelelően márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) színe előtt Magyarad-i Benk fia: Balázs előadta Magyarad-i Mogh fia: Lukács ellenében, hogy azóta, mikor Lajos király sereget indított Szerbiába (partes Seruie) és ő is a királyi seregben volt, a Magyar[ad] birtokon levő része felét Lukács az ő engedélye

nélkül elfoglalva tartja, az ő joga sérelmére. Erre Lukács azt mondta, hogy e fél birtokrésről oklevelei vannak, s rögvest be is mutatta az esztergomi konvent 1343. júl. 3-án kelt nyílt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXVII. 449. szám*), miszerint megjelent a konvent előtt egyrészt Balázs, másrészt Mogh, és Balázs megvallotta, hogy Magyarad nevű birtoka felét Zamptho és Gyarmath birtokok határjeleiig, s főleg egy földrészét a Bor folyónál, egy nagy út alsó részénél dél felé Magyarad-i János fiai: Miklós és Mihály határjeleiig, minden tartozékkal Lukácsnak 7 márka bécsi dénárért elzálogosította, a bármikori visszaváltás lehetőségével. Ezután Pál comes háromszor (ahogy hivatala megköveteli) megkérdezte Balázst, hogy ezen oklevél formájával és tartalmával szembe akar-e helyezkedni, mire Balázs azt állította, hogy a konvent ezen záloglevelét nem az ő tudtával és személyes bevallása alapján adták ki, ő nem is ment soha a konvent elé ez ügyben és nem tudja, a konvent ezen oklevele [hogyan] lett kiadva. Mivel emiatt Pál comes a felek között nem tudott végső döntést hozni, meghagyta, hogy ápr. 5-én (f. IV. p. Judica) Balázs és Lukács v. képviselője menjen a konvent elé, utóbbi a konvent nyílt, Pál comes pecsétfője alatt tartóba (in trapellum) zárt oklevelét mutassa be a konvent tagjainak, akik olvassák el ezen nyílt oklevelet, hamisság és részrehajlás nélkül vizsgálják meg a pecsétjét, betűit, anyagát és más jellemzőit, győződjenek meg Balázs személyéről és döntsék el, vajon ezen nyílt oklevél a konvent pecsétjével és kézírásával (manibus vestre communitatis) törvényesen volt-e kibocsátva, Balázs a konvent előtt a birtokzálogosításra személyesen jelent-e meg, v. sem, majd ápr. 7-re (f. VI. p. ipsam f. IV. a királynak tegyenek jelentést. D. in Vyssegrad, 3. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 007. (Múz. Ta.) Hiányos, foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...sine crastinacione ad iudicem) és doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 573–575.

R.: Szerbia 13.

253. [1346.] márc. 31. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Boniohannes de Campello aradi (csanádi egyházmegye) főesperesnek, pápai káplánnak a pécsi egyház kanonokságát és prebendáját biztosítja. D. Avinione, II. Kal. Apr., pápasága 4. évében. [1346.] A bevezetéssel a zágrábi püspököt, az esztergomi és pozsonyi (esztergomi egyházmegye) prépostot bízta meg. D. ut supra.

R.: Theiner I. 713. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 4. Vol. 4. fol. 258. alapján.); Mon. Vat. Slov. III/2. 177. (ASV. Reg. Vat. Vol. 217. fol. 412v–413r. nr. 84. alapján.)

254. [1346.] márc–ápr. Av[ignon]

[VI. Kelemen pápa] a pécsi püspöknek, a Hotlium-i [!?] monostor apátjának és a pécsi egyházmegyei Posaga-i prépostnak. Megkapta Magyaró-i (V) László [fia:] Péter, az Úr Sírja[-rend] testvére, a Glogonicha-i (zágrábi egyházmegye) egyház v. prepositura rector-a panaszát, miszerint bár ő a felettese engedélyével a Glagonicha-i egyházban kanonok lett, ezt és az ettől függő Nouali-i egyházat (zágrábi egyházmegye) békésen bírta, de a Glogonicha-i egyház bizonyos birtokait Miklós, egész Sclauonia bánja famulus-ai uruk parancsára jogtalanul elfoglalták, és mikor Péter kérte, hogy ezeket adják vissza, a bán ezen elfoglalókkal, főleg Polcha (dict.) Pál Cris-i comes-szel, annak notarius-ával: Pál litteratus-sal, Lalochicha (dict.) Péterrel, Demeter [fia:] Istvánval, és más zágrábi egyházmegyei cinkosaikkal Pétert mondott egyházaiból erőszakkal kidobatta, ezen egyházaktól s minden ingó és ingatlan javaitól megfosztotta, és a pálos rendi, zágrábi egyházmegyei hitehagyó (apostata) Cornisuny (dict.) Jánost a Glogoncha-i egyházba bevezette, ráadásul a zágrábi egyházmegyei Miklós világi testvért, aki a Nouali-i egyházban volt, annak kapuit betörve életveszélyesen megsebesítették, őt a bán egy famulus-ával elfogatta és azóta is fogságban tartja. Ezért Péter kérte a pápát, hogy Miklós bán és cinkosai ellenében szolgáltatson neki igazságot. Mivel Péter fél nevezettek hatalmától és velük Zágráb városon és a zágrábi egyházmegyén belül nem mer találkozni, a pápa utasítja a címzetteket, hogy nevezetteket idézzék meg, Pétert helyezték vissza egyházába, az ellentmondókat egyházi fenyítéssel csitítva.Av..... Apr., pápasága 4. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 385v. (Df. 292 732.)

255. 1346. ápr. 1. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Ewgubium-i Andreas Mantie mester, a király phisicus-a hű érdemeit előadva, amiket először apjának, [I.] Károly királynak (H), majd annak halála után, mikor az ország kormányzását Lajos vette át, neki teljesített, a Bors megyei Selyz birtokot (azt állítva, hogy örökös nélkül elhunyt emberé volt és ezért jog szerint a királyi adományozási jogkörhöz háramlott) kérte adományul. Lajos, aki méltóságánál fogva mindenki hűségét és érdemeit a királyi bőkezűség adományával kell viszonzozza, hogy minden alattvalója még inkább törekedjen a hűség gyakorlására, megfontolva szolgálatait, Selyz birtokot minden joggal és tartozékkal régi határai alatt Andreas-nak és örököseinek adományozza, azon jogon, hogy a birtok királyi adományozási jogköréhez tartozik, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wyssegrad, sab. an. Judica, a. d. 1346.

Á.: I. Lajos király, 1347. jún. 19. Dl. 87 213. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. G. 500.)

256. 1346. ápr. 2. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Warada-i László fia: János mester – akinek nevében Zeuke (dict.) Péter jelent meg a nádor ügyvédvalló levelével – márc. 22-én (die medii Quadr.) viselt Luchunch-i Dénes fia: Tamás mester ellenében Kalanga földrészt ügyében, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (quind. residencie regalis exercitus nunc prox. movendi) halasztja el. D. in Wyssegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 793. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 142.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, ue. kéztől: Andreas filius Thome cum Lelez ad oct. S. G[eorgii] ad pacem, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 189–190.

R.: Z. VII/1. 109.

257. 1346. ápr. 2. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója az egi káptalannak. Korábbi oklevelének megfelelően színe előtt István mester királyi specialis notarius márc. 22-én (die medii Quadr.) Heues-i Pál fia Imre fia: János mester ellenében bemutatta a budai káptalan oklevelét Bachanad birtok bejárásáról, miszerint amikor királyi parancsból a királyi ember és a budai káptalan tanúsága 1345. máj. 2-án (f. II. p. Philipi et Jacobi anno iam prox. elapso) a Heuesvywar megyei Bachanad birtokra mentek a szomszédok jelenlétében, és azt régi határai mentén Heues birtok felől elkezdtek bejárni – hj.: 3 határjel a Heuesynoghuth nevű nagy út mellett, amik elkülönítik Anyasteluk, Farkasd és Bachanad birtokokat; 2 határjel, amik elkülönítik Farkasd és Bachanad birtokokat; hegynél 2 határjel, az egyik Farkasd-é, a másik Bachanad-é; dél felé hegynél 2 határjel, az egyik Hewes birtoké, a másik Bachanad-é (a harmadik, ami Fugach birtok felé mutat, le volt rombolva) –, s mikor e régi határjelek mellé újakat akartak emelni és Bachanad birtokot mások birtokaitól elkülönítve István mesternek iktatni, Farkas (János mester famulus-a és officialis-a) az utolsó határjeleknél nem a bejárástól, hanem az új határjelek emelésétől és az iktatástól tilalmazta őket (a többi határjelnél sem Farkas, sem mások nem mondtak ellent). István mester ezen ellentmondás okát tudakolta, mire Farkas az ura: János mester nevében az egi káptalan ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy azért tiltakozott a bejárás idején az új határjelek emelése ellen, mivel az efféle bejárással és határjel-emeléssel István mester János mester

Heues nevű birtokából jó nagy földrészt akart jogtalanul Bachanad nevű birtokához csatolni. Mivel e vitás földrészt nem becsülték fel, ezért Pál comes nem tudott döntést hozni, s mivel a becsléshez a királyi emberek és a káptalan tanúságai kiküldése szükséges, ezért kéri az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Sul-i Gurk v. Katha-i Isaak fia: Lukács v. Chaan-i Lachk v. Vechk-i Miklós (István mester részére), ill. Halmay-i Jakab v. Fygud-i Athyaz v. Chaz-i Pál (János mester részére) királyi emberek valamelyike máj. 8-án (quind. Georgii) Bachanad birtokot a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében az első bejárás szerint, változtatás nélkül járják be, majd a vitás földrészt királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni) v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd máj. 15-re (ad 8. diem quind. Georgii) a káptalan a királynak tegyen jelentést, mikor is azt megtekintve Pál comes döntést hoz a felek között. D. in Vyssegrad, 12. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3833. (NRA. 9. 15.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (... ad iudicem), valamint doborpajzs alakú zárópecsét és kis kerek visszazáró pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 575–577.

258. [1346.] ápr. 2.

A bácsi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 209. szám) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Benedek mestert, akivel Domokos királyi ember márc. 28-án (f. III. p. Letare) Gyurk néhai fia Bács megyei Funow nevű birtokára és annak tartozékaira – 7 falu, amikben összesen 170 telek (mansio) van – ment, a szomszédok jelenlétében bejárta régi határai mentén, s mikor a király adományának megfelelően István mesternek és a nevében szerviensének és képviselőjének: Miklósnak iktatni akarta, Gyurk özvegye és Gyurk fia: István özvegye, nemes asszonyok a hitbérük és jegyajándékuk miatt, Gyurk fia István két leánya a leánynegyedük miatt és Gyurk leánya, Morouth-i István mester felesége is a leánynegyede miatt (amik nekik e birtokból születési jogon az ország szokása szerint járnak) az iktatásnak ellentmondottak. Márc. 29-én és 30-án (f. IV. et V.) a Wolkou megyei Ibran és Dethmar birtokokra és tartozékaikra (14 falu, amikben összesen 85 telek van) mentek a szomszédok összehívásával, és a bejárás után Gyurk özvegye, István özvegye és István két leánya azt állították, hogy e birtokok már Gyurk és a fia: István életében oklevelekkel öhozzájuk is tartozott vásárlás címén, és ők emiatt, Morouth-i István mester felesége pedig az ezen birtokokban levő leánynegyede miatt az iktatáskor ellentmondottak, s ezen hitbérek, jegyajándékok és leánynegyedek ügyében a király kegyének és az ország bárói és főpapjai döntésének alávetették magukat, ezért

ezen nemes asszonyokat Ibran faluban márc. 30-án Mykch néhai bán fia: István mester ellenében a királyi ember megidézte (evocare) a vásárlásról szóló okleveleikkel együtt a királyi jelenlét elé ápr. 23-ra (oct. Passce). István mester képviselője: Miklós kötelezte urát, hogy ezen hitbérek, jegyajándékok és leánynegyedek ügyében az asszonyoknak pénzben elégtételt ad majd. A királyi és káptalani emberek emellett egyesektől megtudták, hogy 4 lakatlan telek (fimatum) is Gyurk fia: Istváné volt egykor. D. in domin. Judica, a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 3830. (NRA. 689. 20.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1384. aug. 1. > Bebek Imre országbíró, 1388. nov. 26. BAZML. Mohács előtti gyűjt. Borsod 10. (Df. 247 958.) Eltérő névalakjai: Fonow, Ibram, Moroth, Gyurke.

K.: AO. IV. 577–580. (E. alapján.)

R.: Tóth 38. (Tá. alapján.)

259. 1346. ápr. 3. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolta Muse-i Bertalan fia: Kozma, hogy Kussceg-i Neutether (dict.) Miklós öt Eburguech-i Jekul fia: István megölésével vádolja, noha ő István halálában teljesen ártatlan. Ezért az uralkodó utasítja a győri káptalan, hogy Volche-i Demeter fia: János v. Miklós fia: Mihály v. István fia: Lukács királyi emberek valamelyikével küldjék ki tanúságukat, akik tudják meg az igazságot, hogy Kozma bűnös-e István halálában v. sem, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysssegrad, f. II. p. Judica, a. d. 1346.

Á.: a 359. számú oklevélben.

K.: Sopron vm. I. 185. (Á.-ban.)

R.: Bgl. V. 120.

260. 1346. ápr. 4.

A budai káptalan előtt megjelent egyrészt Wsa-i Benedek fia: Egyed, másrészt Lőrinc fia: Og (dict.) Miklós, az ő gener-e, és Egyed megvallotta, hogy szükségéi miatt minden birtokrészét, főleg az Wsa-n levőt (nem érintve a leánynegyedet) minden tartozékukkal jelen oklevél kiadása napjától [1347.] szept. 29-ig (usque 2. revolucionem fe. Mychaelis prox. venturam annualement) Miklósnak 20 márkáért elzálogosította, úgy, hogy ha Egyed v. generacio-ja valamely tagja a birtokrészeket ezen összegért a mondott időpontig ki tudják váltani, Miklós ezeket vissza kell adja, ha pedig addig ez nem történik meg,

az időpont elmúltával Egyed e birtokrészeket a 20 márkáért Miklósnak át kell örökítse. D. III. f. p. Judica, a. d. 1346.

E.: Dl. 90 653. (Tajnay cs. lt. 1. 12.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Vsa névalakkal), valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

261. 1346. ápr. 4.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 150. szám) Lőrinc fia: János királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: János mestert, akik márc. 22-én (f. IV. p. Oculi) Kukmer birtokot a szomszédok jelenlétében bejárták régi határai mentén, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve a régiek mellé, s mások birtokaitól elkülönítve Herric fia: Miklósnak hagyták, nem lévén ellentmondó. Hj.: Kukmer falu határjele egy Foreth nevű út mellett, ami a Szt. János-plébániához megy, ahol van 2 határjel, az egyik nyugat felől Herric fia: Miklóst, a másik kelet felől Terestyen fia: Andrást különíti el; nyugat felé Hungurgrob patak; Kukmer falu; utcán (platea) észak felé 2 telek; a falu közepén kereszttel jelölt fűzfá; elhagyva a falut dél felé egy régi út, ami átkel egy hegy oldalán, ti. szántóföldek dűlőiben (diverticulum); Puchpoh patak mellett 2 föld-határjel, bennük wlgo egur nevű fák; Seungrunth hegy tetején az út mellett 2 határjel, az egyikben tölgyfák állnak; nyugat felé Oltumborth nevű keresztutak; dél felé forrás, ami a Hokpoh patakba folyik; nagy földhalomban 2 határjel, amik dél felé Zolard földet, észak felé Kukmer földet különítik el; nyugat felé Hogpohek hegy tetején föld-határjel, amiben tölgyfa (kerkus [!]) áll; dél felé füves út; nagy régi határjel és 3 újonnan emelt, az egyik észak felé ezen Miklóst, a másik kelet felé Zolard falut, a harmadik dél felé Lyba falut különíti el; nyugat felé Bochun völgy; Boczunhek hegynél 2 földjel, az egyikben tölgyfa áll; Mauspoh völgy; Mauspohek hegynél sarok-földjelek (az egyikben tölgyfa áll), amik dél felé Lyba falut, észak felé Kukmer földet, nyugat felé Lőrinc fiai Lympah nevű faluját különítik el; Lympah föld mellett észak felé ezen Mauspohek hegyen egy út annak tetejéig, ahol van 2 határjel, az egyik régi, a másik újonnan emelt; ue. úton kelet felé gyepű (indago) mellett földjel, benne tölgyfa; ue. út észak felé egy keresztútig a Perrenth hegyen, ami mellett kelet és nyugat felől egy-egy földjel van, utóbbiban tölgyfa; ue. út mellett 2 határjel, ahol elkülönül Lympach földtől és kapcsolódik Lőrinc fiai és Marcell Nuesyl nevű birtokához; ue. úton Chelegh hegy; kelet felé elhagyva ezen utat a Bayngorthgrob (dict.) völgyben földhalomnál határjelben tölgyfa; észak felé Glospoh patak mellett 2 határjel; Keublurtol hegy; Hydegysd faluba tartó nagy út mellett 2 határjel; észak felé füves út; Souskuth kút;

Myztultol (dict.) rét; észak felé mocsaras patak; ezen réten egy másik patak mellett 2 határjel, bennük tölgyfák, ahol elkülönül Neusyl falutól és kapcsolódik Roor földhöz; ue. patak a Zyk folyóig; ezen folyó hosszan kelet felé; azt elhagyva dél felé egy füves út mellett határjel kelet felől; árok dél felé a Glospho patakig; mocsaras helyen emelt 2 határjel dél felé Dorfpoh folyó; kettős út (bivium), az egyik a Zyk folyóhoz megy, a másik a Szt. János-egyházról Kukmer faluba, ahol csatlakozik Terestyen fia: András birtokához. D. f. III. p. Judica, a. d. 1346.

E.: VAML. Vegyes 121. (Df. 261 642.) Fakult, foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés.

Má.: Wagner Ferdinánd kukméri plébános, 1767. márc. 28. Uo. Limbus 4. (Df. 288 596.)

K.: Bgl. V. 120–123.

262. 1346. ápr. 4. Nápoly

Johanna királynő országa comes-einek és báróinak: visszavonja azokat a leveleit, amikben úgy rendelkezett, hogy engedelmeskedjenek tarantói Lajosnak és officialis-ainak. D. Neapoli, a. d. 1346., die IV. Apr.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 151. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 351. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 52. alapján.)

263. 1346. ápr. 5. Szentimre

Péter erdélyi alvajda tudatja, hogy az erdélyi káptalan a Colosmonostrai Boldogságos Szűz Mária-konvent idézőlevele szerint Surk-i Henning comes fiait: Henning és Miklós comes-eket 1344. aug. 1-jére (oct. Jacobi, a. d. 1344.) az alvajda elé elé perbe vonta, ami sokáig húzódott: először aug. 1-jéről az időpont koraisága miatt aug. 22-re (oct. Ass. virg. glor.), majd oklevelek bemutatására okt. 6-ra (oct. Michaelis), onnan ue. okból 3 márka bírsággal nov. 18-ra (oct. Martini), végül onnan ue. okokból [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) jutott, s mivel e comes-ek okleveleiket a káptalan Zalatna és a saját Vecherd nevű földjük közötti vitás földrésről akkor nem tudták bemutatni, mivel jan. 13-án Henning-nek királyi szolgálatban kellett lennie a király fő ellenségeivel szemben, ezért az ügyet az alvajda bírság nélkül máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztotta, majd onnan az akkori királyi had miatt annak nov. 18-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, dec. 2-re (ratione exercitus regalis tunc moti ad quind. residencie eiusdem exercitus regalis ad oct. Martini tunc proclamate), onnan a felek kérésére először [1346.] febr. 9-re (oct. Purif. virg. glor.), majd megegyezés céljából márc. 29-re (oct. diei medii Quadr.) halasz-

totta. Akkor megjelent előtte Miklós mester Zolnok-i, Miklós mester Ozd-i és Simon mester Crazna-i főesperes, a felperes erdélyi káptalan kanonokai a káptalan nevében és ügyvédvalló levelével, másrésről Surk-i Henning fiai: Henning és Miklós comes-ek, és elmondták, hogy e vitás földrész ügyében fogott nemes bírók elrendezésével, az alvajda bírói engedélyével megegyezve fogott bírókkal az alábbi örök határokkal elkülönítették birtokaikat: határjel ott, ahol Zalatna birtok határai véget érnek az Iwanfalwa-i nemesekkel; hegy, ahol kezd határt tartani Vicherd faluval, ami Surk-i Henning fiaié; nádas rét; a káptalan Zalatna faluja felé a Zalatnapataka patak, ami Zalatna faluból folyik; kis hegyen újonnan emelt határjel; nádas rétek között egy föld-határjelet ástak; dél felé határjel Tamaspataka mellett, ami egy völgybe megy; ue. patak mint határ, ami dél felől Vecherd birtokot, észak felől Zalatna birtokot különíti el; ue. patak mellett határjel, ahol véget érnek a határok Henning fiaival; észak felé hegy tetején határjel. Miután az alvajda háromszor (ahogy hivatala megköveteli) megkérdezte a feleket, hogy a vitás földrész elkülönítése ügyében a megegyezést örökre és változatlanul megtartják-e, ők igennel feleltek, ezért erről oklevelet bocsát ki számukra. D. in S. Emerico, 8. die oct. diei medii Quadr., a. d. 1346.

Á.: Erdélyi kápt., 1786. okt. 28. Dl. 30 377. (GYKOL. Centuriae L. 23.)

Má.: Uo. Újkori.

264. 1346. ápr. 5.

Az esztergomi káptalan kinyilvánítja, hogy megkapva [I.] Lajos király (H) általános (idézésekre, tudományvételekre, birtokok bejárására és iktatására szóló) oklevelét, az abban megnevezett Glaunicha-i Jakab fia: Ádám királyi emberrel kiküldték tanúságul Péter Saswar-i főesperest, akik Zágrábba mentek, és ott a gréci várban (castrum Grecense) és azon kívül, a vásár napján márc. 20-án (f. II. p. Oculi) – amikor sokan szoktak a vásárra menni a közeli és távoli provincia-kból – klerikusoktól, világiaktól, nemesektől, nem nemesektől és Grec város tehetősebb (potior) polgáraitól megtudták, hogy a zágrábi Grec hegy vásárvámját a zágrábi káptalan emberemlékezet óta Magyaró. (H) királyai adományából bírja teljesen, kivéve a királynéi harmincadot, s mindig az alábbi vámokat szedték be, miként tette ezt akkor György villicus, a káptalan vámszedője, aki magával hozott egy quarta-t, ami tartalmazta az alábbiakat a korábbi vámokról – kivéve a legújabb idők óta elrendelt fylarchyna nevű vámot, amit csak a Grec-i polgároknak szednek be –, amiket mindenkinek fizetnie kell, aki nincs a kánonjog v. a civil jog erejével, v. a káptalannak tett adomány előtt kiadott királyi privilégiummal mentesítve. Minden, áruval megrakott, nem fedett (disligatus) bálás szekér után, amik Zágrábban

(Zagrabia) átkelnek a Grec-iek területén, v. a káptalan területén Zágráb közelében fizessenek a káptalan vámszedőinek 12 báni dénárt, amikből 70 ér tiszta aranyforintot v. dukátot. Azon bálás szekerek után, amik Grec hegyhez v. a várhoz mennek, s amikből árukat eladásra kínálnak, a vámot így szedjék: minden róf skarlát posztó után fél ferto tiszta ezüstöt; bármiféle más posztók esetén közös becslés történjen az eladás helyszínén, s minden márka érték után szedjenek 2 dénárt és századrészt. Minden, bármilyen gabonával megrakott szekér után 4-4 dénár jár a vevőtől és az eladótól is, s ezen eljárás az alábbi javaknál mindenhol odaértendő, pl. ha az ökör után 1 dénár v. a juh után 1 obulus szerepel, azt úgy kell érteni, hogy ezen összeget először az eladótól szedik be, majd utána ugyanannyit a vevőtől. A lovakra rakott gabona minden pondus-a után 2 dénár jár. Minden viaszrúd után dénár, minden só (stariis salis) után és minden darab ferrum saccatum után obulus jár, bárhogyan és bárhonnan is szállítsák. Minden, borral terhelt szekér után 2 dénárt, friss halas szekér után 6 dénárt, sózott halas szekér után 12 dénárt szedjenek, s ha ezek vizák voltak, mindegyik után 6 dénárt. Egy hordó (lagena) olaj, a füge és a szőlő után, amiket a tengeren túlról hoznak, becslés után szednek vámot. Minden kosár (amit in sclavonico vulgari korosnya-nak hívnak) nagyobb hal után 2 dénárt, a kisebbek után 1 dénárt, minden korosnya rák után obulus-t. Minden ló után 6, kanca után 4 dénárt. De singulis ponderibus hominum cum tela vel panno communi et similibus 2 dénárt, s ha nagyobb v. kisebb lenne, az effélék értéke szerint szedjék a vámot. Minden ökör, tehén, borjú v. fiatal bika után 1 dénárt. Minden kisebb állat után obulus-t, minden kisbárány és kiskecske után obulus-t, ahogy ez máshol is szokás volt. A nagyobb disznók után dénárt, a kisebbek után (fél éves és fiatalabb) obulus-t, minden korosnya kismalac után obulus-t. A házi és erdei állatok bőre után dénárt v. obulus-t, becslés után a méretük szerint, ahogy máshol is szokás volt. Minden csöbör méz után obulus-t; a kiskecskéik után, amiket az anyjukkal vezetnek a vásárra, egészen a Húsvét utáni 40. napig (Asc. d.) semmit nem szokás kérni vámként. Minden férfi és női tunica és köpeny (pallium) után, ami szürke posztóból van, obulus-t szedjenek, más tunica-k és köpenyek (mantellum) után a posztó minősége szerint szokás vámot szedni, ahogy máshol is szokás volt. Minden zsák gabona ad pondus hominis után kis mérőnyit szednek, ahogy máshol is szokás volt. A sajtokból, gyümölcsökből, fonalból, lenből és más hasonló javakból anyaguk v. minőségük alapján szedik a vámot, ahogy máshol is szokás volt. Minden szekér gerenda után 1 gerendát, minden deszkát szállító szekér után obulus-t, az effélék értékét méretük szerint értékelve. Az épületeknek szükséges fák után minden szekér után obulus-t, főleg, ha az efféle fákat, mint legtöbbször, a káptalan erdőiből hozzák. Minden mesterember (quilibet suam vitam ducens cum aliqua arte vel magisterio), legyen bár kocsmáros, szűcs v. gyertyaöntő (lucifigulus), tartozik fizetni éves vámként dec. 25-ig (ad fe. Nat. d.) 5 dénárt, Húsvétig (ad fe. Resurr. d.) 5 dénárt, aug. 20-ig (fe. B. regis

Stephani) 5 dénárt. Ha olyan javakat hoznak bárhonnan is, amik fentebb nem szerepeltek, bármilyen értékűek is, közös becsüben megállapított értékük szá-
zadrészét szedjék be dénárokból vámként a káptalan vámszedői, akik (a királyi
vámszedőkhöz hasonlóan) ahol szükséges, akár a Grec-hegyen, akár máshol
feltarthatják a kereskedőket, akik javaik után kötelesek nekik vámot fizetni.
Erről az esztergomi káptalan nyílt [!] oklevelet bocsát ki a zágrábi káptalannak.
D. f. IV. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 10. 48. (Df. 256 336.) Hátlapján kö-
zépkori és újkori kezektől tárgymegjelölések. A plicaturán függőpecsétre
utaló vágások.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 180–183; Smič. XI. 283–286.

Megj.: A korábbi vámlistát (1343. jan. 13.) l. Anjou-oklt. XXVII. 23. szám.

265. 1346. ápr. 5.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt meg-
jelent egyrésztől Arka-i Pál fia István leánya, Egri (dict. de Agria) Mihály
özvegye: Klára nemes asszony az ölében tartott kislányával: Iluna-val, más-
résztől Bulch-i Dénes fia: Domokos, és Klára elmondta, hogy fogott nemes
bírók elrendezésével elállt azon pereitől, amiket a Borsud megyei, a Sayow
folyó melletti Felseuolnad birtokon levő jegyajándék és leánynegyed ügyében
Domokos ellen viselt, miután Domokos 12 kassai márkát fizetett neki, így őt
és leszármazottait ez ügyben nyugtatta. Erről a konvent pecsétjével megerősí-
tett nyílt oklevelet bocsát ki. D. f. IV. an. Ramispalmarum, a. d. 1346. Ha
jelen oklevelet bemutatják a konventnek, privilegiális formában adja majd ki.

E.: Dl. 3834. (NRA. 31. 19.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, vala-
mint kerek pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 580–581.

R.: Wertner M., T. 1891. 141.

266. 1346. ápr. 5.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a
kunok bírójának, hogy a Nyulak szigeti apácáknak 1 évre (idézésekre, tudo-
mányvételekre, tilalmazásokra, birtokbejárásokra és más, az ország szokása
szerinti feladatokra) kiadott nyílt oklevelének megfelelően Dada-i Lőrinc fia:
Miklós nádori emberrel kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát, Berecket,
akik márc. 31-én (f. VI. an. Judica) papoktól és világiaktól megtudták, hogy
az apácák Samud nevű birtoka Zeghatar nevű, földdel körülvett fa-határjelét a
pécsi káptalan utasítására officialis-uk: János és jobbágyaik gyökerestől kiir-

tották, elpusztították és a helyét felszántották. D. f. IV. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

E.: Dl. 3835. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 4. 13.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 581–582.

R.: Borsa I., Somogy m. lt. Évk. 1997. 35.

267. 1346. ápr. 6.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt Szaniszló fia: Márton, Nekche-i Denk mester officialis-a Denk mester felelése: Cecília és fia: Sándor nevében Denk mestert Lypolch és más birtokok elidegenítésétől, eladásától és elzálogosításától, másokat pedig, főleg Sows (dict.) Pétert és Sows (dict.) Lászlót ezek elfogadásától és elfoglalásától tilalmazta. D. f. V. p. Judica, a. d. 1346.

E.: Dl. 3836. (NRA. 22. 17.) Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés (Lypowz névalakkal), valamint kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 582.

268. 1346. ápr. 6.

1346., ind. 14., die 6. Apr. Zárában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 286–287. (Zárában volt E.-je alapján.)

269. 1346. ápr. 6. Nápoly

Johanna királynő elrendeli országa határmenti várainak felülvizsgálatát, hogy javításra, erősítésre, v. személycserékre szorulnak-e. D. Neapoli, a. 1346., die VI. Apr.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 151. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 351. Reg. Johanne. Vol. 1. nr. 31. alapján.)

270. 1346. ápr. 6.

[III.] Edward angol király Szigfrid garamszentbenedeki apáttal egy 20 márka (13 font, 6 shilling, 8 penny) értékű ajándékot küldött [I.] Lajos királynak.

E.: The National Archives. Public Record Office. Kew, Surrey. Exchequer of Receipt. Issue Rolls E 403/337. Second Part. m5.

271. [1346.] ápr. 6. után

Miklós mester királyi pohárnokmester, barsi comes és a szolgabírók oklevele szerint az [1346.] ápr. 6-án (f. V. p. Judica in anno nunc prox. preterito) királyi parancsból Lewa-n tartott congregacio-jukon Jakab testvér, a Gron melletti Szt. Benedek-monostor prépostja [Syffrid] apát és a konvent nevében azok ügyvédvalló levelével előadta, hogy a Bors megyei, Lewa közelében fekvő Barathka birtok minden haszonvétellel és tartozékkal a monostoré. Erre Tamás fia: Benedek litteratus, a királyi aula ifja a frater-ével: Jánossal azt felelte, hogy Barathka birtok örökjogon régtől fogva (ab avo et prothavo) hozzájuk tartozik. Kérésükre Jakab prépost bemutatta Wyllermus Druget néhai nádor nyílt oklevelét, 3 tudományvevő oklevelet, Martirius néhai esztergomi érsek privilegiális oklevelét, egy pápai bullával ellátott privilégiumot és [II.] Gyecha király privilégiumát. Mivel a bírók úgy vélték, az ügyben döntést a főpapok és Magyarok (regnum Hungarie) bárói nélkül nem hozhatnak, ezért a feleknek meghagyták, hogy máj. 8-án (quind. Georgii) jelenjenek azok előtt Wyssegrad-on.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. jún. 7. EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 3. 11. (Df. 237 058.)

K.: Str. III. 635–636. (Tá.-ban.)

Megj.: Az oklevél 1346. évi keltezése a Tá. évéhez viszonyított megfogalmazásból következik. Az érsek oklevelét I. Str. I. 109–110., II. Géza királyét Reg. Arp. 90. szám, az 1209-es pápai oklevelet Str. I. 190–192., a nádorét Anjou-oklt. XXV. 678. szám.

272. 1346. ápr. 7. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi egyezség- és kötelezvénylevele szerint színe előtt Vossan-i Miklós fia: Pál a saját és uterinus frater-e: Miklós Vossan birtokon levő részeit (nem érintve Pál néhai bán fia Vid fiai részeit) 200 budai márka garasért márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) Chahol-i Péter fia: Jánostól és István fia: Istvántól ki kellett váltsa, úgy, hogy ha akkor Pál a birtokrészeikért ezen összeget Jánosnak és Istvánnak nem fizeti ki, akkor ők: Miklós fiai a 200 márka garas fejében ezen Vossan-i birtokrészeiket Jánosnak és Istvánnak szavatosság vállalásával át kell örökíteniük (kivéve Vid fiai részeit); ha pedig Pál ezen összeget Jánosnak és Istvánnak kifizeti, ők e birtokrészeket Miklós fiainak: Pálnak és Miklósnak vissza kell adják; ha pedig Pál akkor nem fizeti ki ezen összeget, v. Miklós fiai

Vossan-i birtokrészeit Jánosnak és Istvánnak nem örökítik át, v. őket ezekben nem szavatolják, avagy mindezt márc. 29-ről királyi v. királynéi oklevéllel a had v. más ürügy címén Pál és Miklós el akarják halasztani, akkor János és István ellenében hatalombajban való elbukásban (in succubitu duelli facti potenciariis) marasztalják el őket, amire Pál magát és a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével Miklóst kötelezte a nádor előtt. Márc. 29-én a nádor előtt Chohol-i Péter fia: János és Vossan-i Miklós fia: Pál (a maga és Miklós nevében a kápolnaispán ügyvédvalló levelével) előadták, hogy az ország számos nemese közbenjárásával, a nádor engedélyével az ügyben megegyeztek, és János bemutatta a nádornak a váradi káptalan nyílt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXIX. 398. szám*), és mivel eszerint a pénz teljesen őt illeti, mivel arról István lemondott, ezért a 200 budai márka garas kifizetését márc. 29-ről annak 20. évfordulójára (ad 20. revolucionem annuaem earundem oct. a nunc computando) halasztotta el, viszonzásul Pál a maga és Miklós nevében a Vossan-on levő birtokrészeit ugyanaddig minden tartozékkal csak Jánosnak zálogba adta a 200 budai márka garasért, úgy, hogy addig ő, Miklós v. leszármazottaik Jánostól v. örököseitől nem válthatják ki ezeket, a 20. évfordulón pedig János v. leszármazottai, miután kifizették nekik a 200 budai márka garast, ezen Vossan-i birtokrészeket Miklós fiainak v. örököseiknek minden haszonvétellel adják vissza. A megegyezés szerint okt. 6-án (oct. Michaelis) a nádori ember és a váradi káptalan tanúsága kimennek János Vossan-i földjére a felek v. képviselőik jelenlétében, és a János által ott bemutatandó oklevelében foglaltaknak megfelelően a határjeleit megújítják, az oklevélben nem szereplő fölös határjeleket lerombolják, és a földet mások birtokrészeitől elkülönítik. A 20. évfordulóig Miklós fiai és leszármazottaik a Vossan-on levő birtokrészek tulajdonában őrizték meg és szavatolják Jánost és örököseit. Ha Miklós fiai a 20. évforduló előtt e birtokrészeket vissza akarnák váltani, v. okt. 6-án János földje határjelei megújításakor és elkülönítésekor nem jelennek meg, v. Jánost és utódait az elzálogosított birtokrészek tulajdonában nem őriznék meg és nem szavatolnák, Miklós fiait v. leszármazottaikat János v. örökösei ellenében hatalombajban való elbukásban marasztalják el, miként erre Pál magát és Miklóst kötelezte a nádor előtt. D. in Visegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

Á.: Kont Miklós nádor, 1365. ápr. 19. AL. Kolozsvár. Kemény J.-gyűjt. 43. (Df. 253 453.)

R.: Szabó K., Erd. Múz. 80. szám; Szabó K., TT 1889. 539. (mindkettő ápr. 1-jei dátummal)

273. 1346. ápr. 7.

A pécsi káptalan előtt megjelent egyrésről Zalouk nembeli Bala-i Herric fia: János mester, a Pécs közeli (prope) Szentháromság-monostor és a Barania

megyei Okur melletti (iuxta) Mindenszentek-monostor kegyura (patronus) a maga és ue. nembeli Kaba (dict.) Demeter fia: Miklós nevében Miklós nádor (H) ügyvédvalló levelével, másrésről Zenthgurgh-i Zopa (dict.) Pál fia: Miklós, és János mester elmondta, hogy a Barania megyei Zenthegyd nevű birtokát, amit Chak nembeli Noghlabu (dict.) Pál (Miklós előde) a Szentháromság- és Mindenszentek-monostornak adományozott, mikor még Teuteus volt a birtok neve, minden tartozékkal régi határai alatt rokoni szeretetből Pál fia: Miklós-nak és örököseinek visszaadta és átörököltette, a maga, Demeter fia: Miklós és örököseik nevében védelmet és szavatosságot vállalva az ügyben feléjük, különösen ezen monostorok mindenkori apátjai ellenében, amit ha nem teljesítenének, akkor más örökjogú birtokaikból kell annyit átörököltetniük Pál fia: Miklós-nak v. leszármazottainak, amennyi Zenthegyd birtok értéke, és ezenfelül ők és örököseik hatalombajban való elbukásban (succubitus duelli potencialis) marasztaltassanak el Pál fia: Miklós és örökösei ellenében. D. f. VI. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

Á.: Zsigmond király, 1393. jan. 6. Dl. 3837. (NRA. 643. 14.)

K.: AO. IV. 582–583.

274. 1346. ápr. 7.

A pécsi káptalan előtt Zalouk nembeli Bala-i Herric fia: János mester vállalta, hogy Zenthgurgh-i Zopa (dict.) Pál fia: Miklós-nak ápr. 24-én (in fe. Georgii) a káptalan előtt 4 budai márka dénár készpénzt fizet forintokban v. széles bécsi [dénárookban]), és per kezdete előtt kifizetendő 50 márka büntetés sújtsa őt Miklós ellenében, ha az időpontot elmulasztja. D. f. VI. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

Á.: Zsigmond király, 1393. jan. 6. Dl. 3837. (NRA. 643. 14.) Eszerint zárt oklevél volt.

R.: AO. IV. 583.

275. 1346. ápr. 8. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Bertalan fia István fiai: Péter és Miklós személyében, hogy azok törvényes tilalmazása ellenére Marzaltev nevű birtokuk hasznait és terméseit Móric fia: Simon mester hatalmaskodva, folyamatosan elveszi és használja Sobry-i jobbágysai által. Ezért az uralkodó utasítja a győri káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Imre fia: Egyed v. Gursun-i János fia: Miklós v. Farkasd-i Péter fia: Bulchu királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, tilalmazza Simon mestert és jobbágysait a birtok termései és hasznai erőszakos elvételétől, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, sab. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

Á.: a 310. számú oklevélben.

K.: HO. III. 154–155. (Á.-ban.)

276. 1346. ápr. 8. Léva

Miklós királyi pohárnokmester, Bors-i comes és a négy szolgabíró tudatják, hogy az ápr. 6-án (f. V. p. Judica) Leua-n tartott congregacio generalis-ukon Bayka-i Jakab fia: János tiltakozott, hogy az ő Zeky nevű birtokát Wezsceus mester hatalmaskodva elfoglalva tartja. Fentiek a megye nemeseit és a 12 esküdtet megkérdezték, akik megerősítették mindezt. D. in Leua, 3. die congregacionis nostre, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 794. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 263.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 195–196.

R.: Z. VII/1. 109.

277. 1346. ápr. 8.

A zágrábi káptalan előtt Péter fia: Dénes és Belus fia: Benk (a maguk és frater-eik: Wulkchin és Dianko nevében), Zana-i nemesek megvallották, hogy a Zana-i Kamen birtokon levő földjük egy részét minden haszonvétellel régi határai alatt, szomszédaik beleegyezésével (miként ezt a káptalannak megerősítette kanonoktársuk: Antal Vrbouch-i főesperes, akit a föld bejárására kiküldtek) eladták Radozlaus fia: Duym comes-nek és örököseinek 60 márka régi dénárért. A föld határai, ahogy Antal mester a káptalannak írásban (in scriptis) bemutatta: harazth fa; körtefa; Stulben nevű patak, ahol a Glosia patak belefolyik; ue. patak; Bik fa, ami körül két patak összakapcsolódik; Bik fa; hegyoldal; Bik fa; hegy; Vrtich (dict.) kis hegy; Bik fák; Jouar [!] fa; hegy; Bix [!] fa; ue. hegy; Bik fa; hegycsúcson Bik fa; hegy; ösvény a Moidrusa nevű nagy völgybe; Bik fa; ue. völgy; Pulsina (dict.) gödör; nagy hegy csúcsán harazth fa (eddig valamennyi említett fa föld-határjellel volt körülvéve); hegy; Kycherkamen nevű hegyen harazt fa. Jelen oklevélre a káptalan ráhelyezi [!] pecsétjét. D. sab. an. Ramispalmarum, a. d. 1346.

E.: Dl. 66 508. (Blagay cs. lt. 29.) Hátlapján középkori kéztől: privilegium super Camen. Függőpecsét vörös-zöld-sárga fonata.

K.: Blagay I. 120–121; Smič. XI. 288–289.

278. 1346. ápr. 8.

Vlreich der Chrophel, Peter der Indig és Nyclas der Walich, Prukk bey der Leyta-i polgárok és feleségeik eladják Winden-i telküket (hof) a tartozékaival együtt 45 font (phunt) bécsi pfennigért Leupolt apátnak és a Heyligen Chreutz-i konventnek az osztrák birtokjog (landrecht) szerinti teljes rendelkezéssel. Der prief ist geben nach Christes geburd dreuzechen hvndert iar darnach in dem sechs und viertzkistem iar an dem Pluemoster abent.

K.: Weis II. 197–198; Bgl. V. 123–125. Heiligenkreutzban levő E.-je alapján.

2 függőpecsét hártvaszalagon, egy továbbira utaló bevágás a plicatúrán.

Bgl. szerint hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, curia szóval.

Fk.:http://images.monasterium.net/img/StiAH/HeiligenkreuzOCist/StiAH_HeiligenkreuzOCist_13460408.jpg

279. 1346. ápr. 8.

1346., die VIII. Apr. A velencei tanács határozatai. Ha a tengeri főkapitány a zárai seregnél lesz, vizsgálja meg a hajókat, építményeket és a Zára város ostromához szükséges machina-k készítését, és folytassa az ellenséges záraiak folyamatos károsítását. Ha érkezése után 3 napig a záraiak felkeresik, hogy vissza akarnak térni Velence kegyébe, nyilvánosan hirdesse ki, hogy Velence mindig könyörületes és kegyes, s ha az általuk okozott súlyos kihágások ellenére vissza akarnak térni a dózse és Velence iránti engedelmességre, a kapitány visszafogadja őket. S mivel hihető, hogy a záraiak látva az erős velencei sereget és hallva ezen hirdetményt, a kapitányhoz fognak menni, vissza akarván térni Velence kegyébe, ha megkérdik ennek feltételeit, a kapitány felelje nekik, hogy Velence Zára város és területe várai és szigetei teljes, szabad és általános uralmát (dominium) akarja, teljes joghatósággal, cserébe a záraiakat biztosítja személyükben és vagyonukban, megbocsát nekik minden jogtalanságot és támadást, megtarthatják javaikat és birtokaikat, mind a városban, mind azon kívül, és kormányzásukról Velence megfelelően gondoskodik. A válaszra adjon nekik 3 napot. Ha a záraiak nem járulnak elé, a kapitány készüljön az ostromra.

K.: Ljubić II. 331–333. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 37.)

280. 1346. ápr. 8.

1346., die VIII. Apr. A velencei tanács határozata: Velence mostani és jövőbeli ügyei érdekében Bossina bánjának adjanak ajándékot 1000 dukát értékig, százig pedig a Velencében levő követének, de előbb beszéljenek Peregrinus testvérrel.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 152; Ljubić II. 333. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 37.)

R.: Acta Bosnae 26.

281. 1346. ápr. 9. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Chap-i Tamás fia: János, hogy János néhai nádor fia: Miklós mester Hung-i comes Chap birtokon a Latarcha folyón hatalmaskodva hidat építtetett, holott per van függőben közöttük. Ezért az uralkodó utasítja az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Weyke-i Banus fia: János v. Senthtes-i Pál fia: János v. Senthtes-i Pál fia: Makow királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, domin. Ramispalmarum, a. d. 1346.

Á.: a 339. számú oklevélben.

K.: Z. II. 202. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 109.

282. 1346. ápr. 9. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) Borzan fia Szaniszló fia: Myk oláh a maga és frater-ei: Negh, Mayn és Raad nevében bemutatta [I.] Károly király (H) privilegiális, a Havasalföldön elveszett középső pecsétjével megerősített oklevelét Zurduky föld adományozásáról (1326. szept. 22., *l. Anjou-oklt. X. 388. szám*), és ezt kérésére Lajos átírja és királyi kegyből megerősíti nekik és leszármazottaiknak. A privilégiumban levő egyik articulus-t az exempcio-jukról azonban úgy pontosítja, hogy Myk, frater-ei és örököseik az ország más nemeseihez hasonlóan a király és más rendes bírók bírósága és joghatósága alá tartoznak. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wysegrad, domin. Ramispalmarum, a.d. 1346.

E.: Dl. 86 620. (Teleki cs. gyömrői lt. 20. 1. 3.) Előlapja bal alsó és jobb felső sarkában: Stephani woyuode, hátlapi kerek pecsét körvonalában: relacio Stephani woyuode.

Á.: a 295. számú oklevélben.

Má.: E.-vel azonos jelzet alatt, újkori.

K.: Máramaros 21–22. (ápr. 6-i dátummal); Doc. Trans. IV. 652.

R.: Iványi, Teleki 80; Doc. Val. 108.

283. 1346. ápr. 9. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása a Lelez-i konventnek. Színe előtt Zeuke (dict.) Péter az ura, Warada-i László fia: János mester nevében a nádor ügyvédvalló levelével 1345. máj. 1-jétől (oct. Georgii, a. d. 1345.) 19 napig várt Tamás fia: János és annak fia: Tamás ellenében, ám azok a váradi káptalan idézőlevele ellenére nem jelentek meg, nem is küldtek senkit. Péter bemutatta a nádor és Deseu comes, Pál comes országbíró albírója négy bírságlevelét: az első szerint Tamás fia: János és annak fia: Tamás Pál comes oklevele ellenére 1342. júl. 8-ra (quind. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1342.) Deseu comes elé; a második szerint 1344. ápr. 20-ra (quind. ferie tercie p. Passce d., a. eiusdem 1344.) a konvent idézőlevele ellenére a nádor elé; a harmadik szerint 1344. aug. 27-re (oct. regis Stephani, a. in eodem) az egri káptalan idézőlevele ellenére a nádor elé; a negyedik szerint 1345. febr. 9-re (oct. Purif. B. Marie virg., a. d. 1345.) a konvent idézőlevele ellenére a nádor elé nem járultak János mester ellenében, nem is küldtek senkit, így bírságok sújtották őket. Péter ezután kérte, hogy a nádor az ügyben és a bírságok kapcsán János mesternek szolgáltatson igazságot. Mivel az ország legkipróbáltabb szokása szerint a pereket nem lehet csak idézésekkel befejezni, csak ha végleges idézések (evocacio), birtokba bevezetések, v. vásáron kikiáltások követik őket, ezért a nádor kérte a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Zwty-i András fia: Pál v. Tamás fia: László v. Dwge-i Domokos fia: Miklós nádori emberek valamelyike János mestert Tamás fia: János és annak fia: Tamás saját birtokába 15 napi, csak szükséges élelemmel való, mindenféle rombolás nélküli ott tartózkodásra vezesse be, Jánost és Tamást pedig válaszdadásra és a bírságok kifizetésére idézze meg (evocare) a nádor elé János mester ellenében, figyelmeztetve őket a nádor szavával, hogy ha nem jelennek meg és a bírságokat sem fizetik ki, a nádor a távollétükben is végső döntést hoz az ügyben, majd a konvent tegyen jelentést. [1345.] júl. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.) a per a konvent idézőlevele (evocatoriarum; *alatta lehúзва*: citatoriarum) ellenére királynéi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (quind. residence regalis exercitus), majd onnan a nádor perhalasztó oklevele szerint a felek akaratából békekötésre [1346.] márc. 22-re (ad diem medii Quadr.) lett halasztva, mikor is Zeuke (dict.) Péter János mester érdekében a nádor ügyvédvalló levelével 19 napig várt a nádor előtt Jánosra és Tamásra, de ők nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, ezért a nádor meghagyta, hogy Jánost és Tamást a nádori ember a konvent tanúsága jelenlétében másodjára is idézze meg véglegesen, és kéri a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében András fia: Pál v. Boke-i [!] Mihály v. Pettri-i Peteu v. Anarch-i János fia: Péter nádori emberek valamelyike János mestert Tamás fia: János és annak fia: Tamás saját birtokába 15 napi, csak szükséges élelemmel való, mindenféle rombolás nélküli ott tartózkodásra vezesse be, Jánost és Tamást pedig válaszdadásra és a bírságok kifizetésére idézze meg (evocare)

a nádor elé János mester ellenében, figyelmeztetve őket a nádor szavával, hogy ha nem jelennek meg és a bírságokat sem fizetik ki, a nádor a távollétükben is végső döntést hoz az ügyben, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wysegrad, 19. die diei medii Quadr., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 795. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 143.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...evocatoria), Warda névalakkal, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Z. II. 191–193.

R.: Z. VII/1. 109.

284. 1346. ápr. 9.

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Hysfalua-i Ambrus fia: Desew – Goldus nemes asszony, farkasfalvi (villa Farkasii) László fia Miklós özvegye nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével – márc. 22-én (in die medii Quadr.) ezen László fiai: Jakab és Pál ellenében elmondta, hogy Miklós özvegye kérésükre Jakabnak és Pálnak a 12 márkát érő hermelinprémjét zálogba adásra átengedte, de azt Jakabék a nőnek, bár sokszor kérte, nem adták vissza. Erre Zeky-i Benedek fia: Miklós (Jakab és Pál nevében a Scepus-i káptalan ügyvéd-valló levelével) – tájékozódni akarván arról, hogy a nő keresetét (accio) korábban milyen ügyben és ki adta elő – kérte, hogy Pál comes olvastassa fel erre vonatkozó perhalasztó oklevelét, amit ő a szokásnak megfelelően (secundum modum debitum et consuetum) megtett. Az oklevél szerint Ambrus fia: Desew a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. prox. pretaritas proclamate) Goldus nevében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével Jakab és Pál ellenében megjelent az országbíró előtt és a pert márc. 22-re halasztották, de nem a hermelinprém ügyében (ami miatt most a nő pereskedik), hanem mert Goldus-t a férje: Miklós birtokaiból Jakab és Pál jogtalanul kizárta. Miklós képviselő erre azt mondta, hogy mivel Desew ugyanazon perben megváltoztatta a nő korábbi vádját, mert most nem Goldus-nak a férje birtokaiból való kizárása, hanem a prém ügyében szólalt fel Jakab és Pál ellen, ezért nem ad választ, és Pál comes a vád tárgyának megváltoztatása miatt szolgáltatson igazságot. Az országbíró ezeket összefoglalva, mivel mindezek alapján neki és az ország vele bíraskodó báróinak úgy tűnt, Desew képviselő a perben patvarkodva járt el, ezért őt Jakab és Pál ellenében patvarkodásban marasztalja el, az özvegyet pedig – mivel sem személyesen, sem más képviselő révén nem jelent meg, hogy perének lefolyását jobbjítsa és igazolja, holott Miklós képviselő 18 napig várta Pál comes előtt – királyi bírsággal sújtja, meghagyva, hogy Goldus amikor akarja, a perét folytathatja. Erről nyílt oklevelet bocsát ki Jakabnak és Pálnak. D. in Wysegrad, 19. die termini supradict., a. d. 1346.

Á.: a 397. számú oklevélben.

285. 1346. ápr. 9.

Az egri káptalan előtt Darouch-i János fia: László (Warada-i László fia: János mester famulus-a és rokona ezen ura nevében) tiltakozott, hogy Athya-i Detric fia: Mátyás, János mester generacio-jának néhai nemese a Bereg megyei Athya nevű birtokát István mesternek, [I.] Lajos király specialis notarius-ának adta János mester beleegyezése nélkül, most pedig Balkan-i János fiai: László és Fábián e birtokot át akarják örököteni István mesternek. És mivel Athya birtok nem közeli vérrokonság miatt, hanem nemzetségi okból (non ex linea propinquioris consanguineitatis lineae sed ratione generacionis) tartozik János mesterhez, ezért László képviselő János mester nevében Mátyást és János fiait Athya birtok elidegenítésétől és átörökítésétől, István mestert és másokat pedig annak elfogadásától és elfoglalásától tilalmazta. D. domin. Palmarum, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 796. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 145.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: Z. II. 196–197.

R.: Z. VII/1. 109.

286. 1346. ápr. 9. Hajszentlőrinc

Tamás, a Hay-i Szt. Lőrinc-egyház prépostja, Budrugh-i főesperes, bácsi kanonok és a káptalan kinyilvánítja, hogy főpapjuk: István kalocsai érsek beleegyezésével a Budrugh megyei, Theutevs mester Bothmonustura nevű birtokával szomszédos Pauli és Pauliporth nevű birtokrészüket [!] minden tartozékkal Theutevs mesternek és fiainak: Miklósnak és Lászlónak adták cserébe szavatosság vállalásával azok Budrugh megyei Gopul, más néven Tepermez nevű, Paka birtok szomszédságában fekvő birtokáért, a Gebarth birtok és az Ewrs-i nemesek szomszédságában fekvő Zenthlazlou nevű birtokon levő részért, 10 ménesbeli kancáért csikókkal és 1 négyéves herélt lóért. Erről függőpecsétjeikkel megerősített oklevelet bocsátanak ki nekik. D. in S. Laurencio, domin. Ramispalmarum, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 797. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 266.) Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés (Palyport névalakkal). Két lila fonat, az egyiken mandorla alakú függőpecsét.

K.: Z. II. 197–198.

R.: Z. VII/1. 109.

287. 1346. ápr. 10. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója a budai káptalannak. Korábbi döntéshozó oklevele szerint Mokranich-i Simon és László mesterek 1344. febr. 25-én (oct. diei Cynerum, a. d. 1344.) a királyi és a káptalani emberek jelenlétében harmincad-magukkal, nemesekkel, ti. mindegyikük tizenötöd-magával esküt kellett tengernek Torkw-i Rykolph fia: László mester felperes ellenében arról, hogy a Rykolph fia: László Kemlew és Simonék Athan nevű birtoka közötti, 20 ekényi, 60 márkára becsült vitás földrészt Athan birtokhoz tartozik, és sosem tartozott Kemlew birtokhoz, és az eskü letétele esetén a királyi emberek a földrészt Simonéknak az Athan nevű birtokukhoz csatolva, ellenkező esetben Rykolph fia: László mesternek a Kemlew nevű birtokához csatolva kellett iktassák, a felek pedig a káptalan jelentését márc. 3-án (8. die) visszavinni. Ennek megfelelően márc. 3-án a felek bemutatták a káptalan válaszát, miszerint Mokranich-i Simon és László mesterek az esküt letették. De mivel már mind az eskü idején (ahogy ez a káptalan jelentésében is szerepel), mind márc. 3-án Pál comes előtt Rykolph fia: László azt állította, hogy az ő Kemlew nevű birtokából Simonék az esküjükkel nagy, perben nem levő részt csatoltak jogtalanul bizonyos határjelek elhelyezésével Athan nevű birtokukhoz, viszont Simonék azt mondták, hogy az esküt törvényesen tették le, és a határjelek elhelyezésével az Athan nevű birtokukhoz jog szerint tartozó földet csatoltak, emiatt Pál comes nem ítéltette a vitás földrészt egyik félnek sem, ezért ismét írt a káptalannak, hogy Olsowycha-i Mihály fia: László királyi emberrel (aki Mihály mester pappal, a káptalan tanúságával korábban bejárta ezen, szemmel megtekintve 20 ekényi és 60 márkára becsült földrészt, majd az eskü letétele idején ezen Mihály mesterrel, a káptalan tanúságával mint királyi ember szintén jelen volt az egyik fél részére) ezen Mihály mestert, Fábián fia: Péter mesterrel pedig Péter papot (akik az eskü idején mint királyi ember és a káptalan tanúsága voltak jelen a másik fél részére) küldjék ki tanúságul, közösen mindkét fél részére (ha ezen királyi v. káptalani emberek közül valakik elhalálozás, súlyos betegség v. más törvényes ok miatt nem tudnak jelen lenni, a helyükre másokat küldjenek), akik és a szomszédok jelenlétében a felek v. képviselőik máj. 1-jén (oct. Georgii) ezen 20 ekényi, 60 márkára becsült földrésztre menjenek ki, és azt először Rykolph fia: László mester felperes, majd Simonék járják be, mutassák meg azt a vitás földrészt, amiről Simonék esküt tettek le, majd a felek hagyják el a helyszínt, és a királyi és káptalani emberek a vitás földrészt az első bejárásnak megfelelően, változtatás és kedvezés nélkül járják be, határjelek (signis metalibus) elhelyezésével jelöljék ki, és tudják meg, hogy vajon Simonék valóban a 20 ekényi, 60 márkára becsült vitás földrészen, v. pedig máshol tették le az esküt, majd a káptalan máj. 30-ra (oct. Penth. anno in prescripto) tegyen jelentést a királynak. Mivel a káptalan (a felek képviselői által az országbírónak bemutatott) jelentése szerint a királyi és káptalani emberek a feladatot nem tudták elvégezni,

mivel az alperesek kérése ellenére Pousa fia: János nem tudott bemutatni ügyvéd-valló levelet, amivel ura, Rykolph fia: László mester érdekében eljárhatott volna, ezért Pál comes ismét írt a káptalannak, hogy küldjék ki ugyanezen királyi emberekkel a korábbi oklevelében már szereplő tanúságaikat (a fentebbi módú személycserék lehetőségével), akik jelenlétében a királyi emberek a felek v. képviselőik és a szomszédok jelenlétében 1344. okt. 13-án (quind. Mychaelis, a. d. 1344.) mindazt, ami Pál comes korábbi (pecsétfőjével ellátott, s a felek által ott bemutatandó) oklevelében szerepel, végezzék el, majd a káptalan a királynak nov. 18-ra (oct. Martini) tegyen jelentést. Annak megtárgyalása onnan több halasztással Pál comes számos oklevele szerint a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, [1346.] febr. 3-ra (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph d. proclamate) lett halasztva, amikor mivel Bolugh (dict.) Miklós és Weyteh fia: János, Simonék képviselői azt mondták, hogy Simonék tanácsa és jelenléte nélkül nem tudnak eljárni és megfelelő ok nélkül halasztást kértek, Pál comes a pert márc. 22-re (ad diem medii Quadr.) halasztotta el, 6 márka bírsággal, amit akkor Simonék fizessenek ki v. személyesen megjelenve színe előtt, v. képviselőiket elküldve a per lezárására, amit onnan semmilyen ürüggyel nem lehet tovább halasztani. Márc. 22-én Simonék, érezve, hogy a perben elmarasztalják őket, nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, Rykolph fia: László mester ellenben bemutatta Pál comes-nek a budai káptalan királynak szóló jelentését, miszerint a káptalan Pál comes oklevelének megfelelően Olsowycha-i Mihály fia: László királyi emberrel (Rykolph fia: László mester részére) és Fábían fia: Péter királyi emberrel (Simon mester és Mokronch-i László mester részére) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Lőrinc mestert és Mihályt, a Szt. Margit szűz és vértanú-kápolna papját, akik [1344.] okt. 13-án a Kemlew és Athan birtokok közötti 20 ekényi, 60 márkára becsült földrészre (amiről Simon és László korábban esküt tettek le) mentek a szomszédok és a felek jelenlétében, és azt ideiglenes jelek elhelyezésével (signa pro metis ponendo) így különítették el: wlgo Bolugpeturhalma nevű dombnál egy nagy útnál határjel, ami elkülöníti Kemlew-t és Wezeken-t; ue. út mellett körtefák; észak felé Hewesnogwth (dict.) nagy út; körtefák; Horcosholma nevű domb mellett körtefa Athan birtok felől; kelet felé két régi határjel, amik mellett Simon és László mesterek az esküjük letétele után egy harmadik határjelet emeltek korábban (és még további helyeken is); dél felé Kethkud nevű két forrás mint határ, és az a rész, amiről Simon és László esküt tettek le, itt ér véget; majd ezután megnézték, hogy ezen földrész (amit korábban Mihály fia: László királyi ember a budai káptalan tanúsága: Mihály pap jelenlétében bejárt, 20 ekényinek tekintett és 60 márkára becsült) azonos-e azzal, netán nagyobb v. kisebb annál, amit Simon és László képviselője korábban visszavett a per kezdetén és jelekkel megjelölt; ez utóbbi határai: Horcosholma domb Kemlew birtok felől; dél felé jelek, melyek egyikénél Fábían fia: Péter királyi

ember és Lőrinc mester, a budai káptalan tanúsága Simon és László hívására a további bejárástól elálltak és távoztak, így innen Mihály fia: László királyi ember és Mihály pap, a budai káptalan tanúsága haladtak csak tovább; Bolugpeturholma domb; majd szemmel megtekintve László királyi ember és Mihály pap úgy találták, hogy utóbbi földrész 5 ekényivel nagyobb Kemlew birtok felől, mint amire Simon és László esküt tett (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 696. szám*). Mivel tehát a per márc. 22-re további halasztás lehetősége nélkül lett kitűzve, de Simonék nem jelentek meg, a káptalan jelentése alapján pedig Simonék az esküt jogtalanul tették le, mert azzal Kemlew földből 5 ekényit elfoglaltak, Athan nevű birtokukhoz csatolva, Pál comes a bárók és az ország nemesei tanácsával úgy határozott, hogy mivel az eskü nem az ítéletének megfelelően zajlott le és Simonék jogtalanul foglaltak el 5 ekényi földet, Simonékat az összesen 25 ekényi földtől megfosztja és őket annak becsértékében, 75 márkában marasztalja el – aminek kétharmadát az országbírónak, egyharmadát Rykolph fia: László mesternek kell kifizetniük jún. 11-én (oct. Penth.), a korábbi időpont elmulasztásáért kirótt bírsággal együtt – és a 25 ekényi földet Rykolph fia: László mesternek ítéli, aki mivel e 25 ekényi földrészek tulajdonába törvényesen be akar menni, ezért Pál comes kéri a káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Olsowych-e Mihály fia: László v. frater-e: János v. Koaky-i János v. Treuchyn-i Miklós fia: Theodor királyi emberek valamelyike a szomszédok és Simonék jelenlétében e 25 ekényi két földrészt az első bejárás szerint, változtatás nélkül járja be, majd a Simon és László által az eskü idején jogtalanul emelt határjeleket (amikkel 5 ekényit elfoglaltak László földjéből) teljesen lerombolva, a szükséges helyeken új határjeleket emelve a 25 ekényi földrészt iktassa Rykolph fia: László mesternek, Simonék v. mások ellentmondása ellenére is (mivel e hosszú perben a feleknek senki nem mondott ellent a földrészek ügyében), ha pedig valaki valamilyen jogot remél ott, ügyét az iktatás után bármikor bíróságon lefolytathatja. A királyi ember Simont és Mokronch-i Lászlót a 85 [!] márka és a korábbi időpont elmulasztása miatti bírság kifizetésére királyi szóval figyelmeztetve őket jún. 11-re idézze meg (evocet) Pál comes elé, a káptalan pedig akkorra tegyen neki jelentést. D. in Wysegrad, 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 68 858. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 117. A.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

288. 1346. ápr. 10. Sáros

János mester vicecomes és a négy Sarus-i szolgabíró előtt Sumus-i János fia: Péter mester a Scepsi-i káptalan ügyvédvalló levelével Mihály testvér, a Landek-i keresztsek procurator-a érdekében ápr. 10-én (f. II. p. Ramispalmarum) Sumus-i

Péter fia: Iwanka mester alperes ellenében bemutatta a Jazo-i konvent 3 oklevelét, amik szerint Iwanka mestert Mihály testvér ellenében 10 márkában marasztalták el, és vállalta, hogy [1345.] máj. 22-én (oct. Penth.) 5 márkát és aug. 1-jén (oct. Jacobi) is 5 márkát fizet, de ezt nem teljesítette. Ezért Péter mester kérte, hogy szolgáltatassanak igazságot Mihály testvérnek Iwanka részéről, aki azt állította, hogy szüksége miatt pénzzel nem tud fizetni, hanem csak Komlos nevű birtokával, a fiai és frater-e: Egyed fiai engedélyével. Fentiek tehát elrendelték, hogy Iwanka ápr. 24-én (quind. datarum presencium) a fiával: Jánossal és frater-e: Egyed fiaival: Péterrel és Miklóssal jelenjen meg előttük, és Komlos birtokot (amit, ahol lehetett, királyi mértékkel megmértek, ahol pedig nem, ott az ország szokása szerint szemmel megtekintve 10 márkára becsülték) a fiai és Egyed fiai engedélyével Mihály testvérnek iktassa a joga teljességével. Iwanka vállalta, hogy másik fia: Miklós részéről, aki a királyi kúriában van, a birtokiktatáshoz a beleegyezést ezen János nevű fia adja meg. D. in Sarus, die prenotata, a. d. 1346.

E.: Dl. 64 027. (Kapy cs. lt. 21.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb pecsét töredékei.

289. 1346. ápr. 11. Buda

Geleth fia: Miklós nádor Budán, 1346. ápr. 11-én (f. III. p. Ramispalmarum, a. d. 1346.) kiadott privilegiális oklevele szerint János fiai: Imre, István és Móric Edelych-en levő teljes birtokrésze, valamint Zenthbalas-on levő 2 teleknyi (curia sessionalis), a Szt. Balázs-egyház mellett, Dénes fia: ezen János telkével (fundus curie) észak felől szomszédos része minden haszonvétellel Dénes fia: Jánoshoz és Orros (dict.) Miklós fiaihoz: Miklóshoz és Tamáshoz kerültek szerzésként.

Tá.: 1. Garai Miklós nádor, 1408. júl. 26. Dl. 71 694. (Bezerédi cs. ménfői lt. 23. 4.)

2. Tá. 1. > Garai László nádor, 1453. dec. 4. Dl. 67 825. (Tallián cs. lt. 159.) Eltérő névalakjai: Gyleth, Orrus.

Má.: Tá. 1. alapján, azzal azonos jelzet alatt.

290. 1346. ápr. 11. Visegrád

Lőrinc mester, Lajos király (H) tárnokmestere, nyitrai comes kinyilvánítja, hogy a zágrábi káptalan Stanech Grech-i villicus-t, Jaxe aranyműves, Jakab monetarius, Welch fia: Tamás, Wlchata, Alen, Strusak, Lumphud (dict.) Mihály és Pulyan (dict.) Péter esküdteket, valamint minden Grech-i polgárt és hospest a király emberével a pécsi káptalan tanúsága jelenlétében 1343. jan. 13-ra (oct. Epiph. d., a. eiusdem 1343.) a királyi jelenlét elé perbe vonta, ami Tamás egykori vajda, akkor

tárnokmester, Scepus-i és Wyuar-i comes oklevele szerint, miután a zágrábi káptalan előadta keresetét (accio) – miszerint a hospesek a hegy alatt, Grech város határától hatalmaskodva egy árkot (fossatum) ástak egészen a káptalan földjéig, s az árok által vezetett víz a káptalan földjét tönkretette, ezzel szemben a hospesek képviselői azt állították, az árok és a föld, ameddig az árok vége elér, a város határain belül fekszenek – jún. 8-ra (oct. Penth.) lett halasztva; onnan a felek közötti oklevélbemutató, valamint a káptalan másik két ügye – részben más földek, részben egy vám kapcsán, amit a só és a viasz után szednek, és amit a polgárok a káptalan kivált-sága (libertas) ellenében hatalmaskodva hoztak létre – István most erdélyi vajda, akkor királyi tárnokmester oklevele szerint okt. 6-ra (oct. Michaelis), majd onnan István bírótársai csekély száma és a per nehézsége miatt [1344.] máj. 30-ra (oct. Penth.), majd miután Lajos király kedvezéséből Lőrinc lett a tárnokmester, az ő okleveleivel 1344. okt. 6-ra (oct. Michaelis, a. d. 1344.), majd [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) lett halasztva (3 királyi bírsággal e három perben, amiket a káptalan mint felperes kellett kifizessen, mivel a káptalan képviselője ok nélkül akarta e pereket elhalasztani); onnan a felek képviselői akaratóból máj. 1-jére (oct. Georgii, a. d. 1345.) bírságokkal, majd Erzsébet királyné (H) parancsából júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.) ugyanezen bírságokkal, végül 1346. jan. 13-ra (oct. Epiph. d., a. eiusdem 1346.) lett halasztva a királyi sereg miatt – amit Lajos a királyi fennhatóságtól régen elidegenített, de királyi felsége jog szerinti hatalmába és joghatóságába alávetett és visszaszerzett Horváto.-ba (Croacia) vezetett –, mikor is megjelent Lőrinc előtt Nikolet egykori Grech-i bíró és Jaxe, most esküdt polgárok a maguk és a hospesek ügyvédvalló levelével Stanech villicus, Jakab, Wielanich fia: Tamás, Wlcheta, Alen, Strosak, Lebhud (dict.) Mihály és Pulyan (dict.) Péter esküdtek és a Grech-i hospesek nevében, és elmondták, hogy őket a káptalan régóta perbe vonta, s megerősítették, hogy ha valaki a káptalan érdekében megjelenik, állításait ők készek meghallgatni és azokra választ adni, erre Jakab zágrábi prépost a maga és a káptalan nevében annak ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy a káptalan ezen hospesekkel birtokügyben régóta tartó perben van, és be kellene mutassa okleveleit az ügyben, de Wysegrad város leégésekor elveszett minden eredeti peres és privilegiális oklevelük, amiket Demeter zágrábi főesperes, akkor a káptalan képviselője Thatamer fehérvári prépost conservatorium-ában helyezett el őrzésre; Lőrinc a háromból két pert, ti. a birtokügyet és az árok ügyét kétszeres királyi bírsággal (mivel a prépost azt, hogy az oklevelek elégték, nem hiteles bizonyítékkal, hanem csak saját szavaival állította) márc. 10-re (ad diem medii Quadr.) halasztotta el, és mivel Jakab prépost a harmadik ügyről, a vám kérdéséről nem tett említést, emiatt Lőrinc a káptalan mint felperest a Grech-i bíró, esküdtek és hospesek ellenében királyi bírságokban marasztalta el (ahogy az eddig elmondottak Tamás egykori erdélyi vajda, István mostani erdélyi vajda, akkor királyi tárnokmesterek, valamint Lőrinc perhalasztó és bírságleveleiben szerepelnek). Márc. 10-én Demeter mester főesperes és Dénes mester zágrábi kanonok a káptalan nevében és ügyvédvalló

levelével Lőrinc előtt előadták, hogy a Grech-i polgárok és hospesek a káptalan Kasina nevű birtokához tartozó, annak határain belül fekvő bizonyos földrészeket [V.] István és [IV.] László királyok (H) óta elfoglalva tartják a káptalan joga sérelmére; a hospesek által készített árokban levő víz a káptalan földjét tönkretette; a káptalan kiváltsága ellenére a sók, a viasz és más hasonló javak után a hospesek hatalmaskodva vámot szednek, és ennek okát szeretnék tudni; majd bemutatták Lőrincnek a fehérvári káptalan 1272. évi privilegiális oklevelét, ami tartalmazta [II.] András király (H) 12[1]7. évi, a káptalan birtokai és földjei határait leíró oklevelét (*l. Reg. Arp. 325. szám*), s eszerint egy Vta nevű ember a frater-eivel együtt a zágrábi káptalannak adta Kasina földet, aminek határai részletesen szerepeltek a privilégiumban. Erre Nikolet egykori bíró és Jaxe aranyműves, most Grech-i esküdt polgárok a Grech-i polgárok és hospesek nevében és ügyvédvalló levelével azt felelték, hogy e földrészeket, amikről a káptalan azt állítja, hogy Kasina nevű birtokukhoz tartozik és a hospesek elfoglalták, Kobilyanak, más néven Kraloch-nak, továbbá Scyuibla-nak v. Nart-nak nevezik, és Kubilya birtokot [IV.] László király, Sciuibla birtokot pedig [IV.] Béla király (H) adományozta a hospeseknek, s ezeket az adományok óta mindig is a ők birtokolták békésen, bárki ellentmondása nélkül; a mondott árokban folyó víz a hospesek földjére ömlött és semmi kárt nem tett a káptalan földjében; és az, amit a só, a viasz és más hasonló javak méréséért elrendeltek maguk között, a káptalant semmiben nem károsítja, a káptalan vámjának nincs sérelmére; majd bemutatták [V.] István király 1270-ben kelt privilégiumát (*l. Reg. Arp. 1923. szám*), ami megerősítette [IV.] Béla király 1258-ban kelt privilégiumát (*l. Reg. Arp. 1187. szám*), miszerint István, egész Sclauonia bánja, stájer kapitány Béla király parancsára ezen hospesek éves adóját (debitum) 200 pensa-ra (pensas monete usualis) mérsekelve meghagyta, hogy ezt nov. 11-én (in fe. Martini) fizessék ki a mindenkori bánnak, továbbá a hospesek használatára alkalmas erdőt és a Scibilian nevű földet erdőkkel és más tartozékokkal a zágrábi várjobbágyoktól átadta a Grech-i hospeseknek, és István bán ezen rendelkezéseit Béla király a hospeseknek örökre megerősítette. Bemutatták még [I.] Károly király (H) 1328-ban kelt privilégiumát (*l. Anjou-oklt. XII. 450. szám*), ami megerősítette első pecsétjével ellátott 1317. évi privilégiumát (*l. Anjou-oklt. IV. 647. szám*), ami megerősítette István [szlavón] bán [1311. évi] privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. III. 4. szám*), ami átírta [IV.] László király (H) 1275. évi privilégiumát (*l. Reg. Arp. 2631. szám*) Cobilia birtok, ti. a zágrábi vár falva Grech-i polgároknak szóló adományozásáról, továbbá János [szlavón] bán és Iunus zágrábi comes [1275. évi] oklevelét is; István bán oklevele szerint Farkas comes, Gardun comes nepos-a ellentmondott Cobilya birtok iktatásakor – amit Márton comes Medue-i várnagy (akit István, Sclauonia bánja és Babanik comes fiai: János és Raduzlaus [I.] Károly király parancsából küldtek ki) a zágrábi káptalan tanúsága jelenlétében a Grech-i polgároknak és hospeseknek végzett –, ezért őt megidézték a Grech-i polgárok ellenében a királyi jelenlét elé, ahol a hospesek bemutatták mondott okleveleiket e birtokról a király

(regia pietas) és az ország nemesei előtt, Farkas pedig lemondott minden jogról és perről e birtok kapcsán, felismerve, hogy az teljes joggal a polgárokhoz tartozik, s azt nekik békés birtoklásra hagyta; korábban pedig Inus zágrábi comes [IV.] László király és ura: János, egész Sclauonia bánja parancsára Cobilia földet minden haszonvétellel régi határai alatt Vida fia: Pál poroszló, akkor terrestris comes és a zágrábi káptalan tanúsága jelenlétében a Grec hegyi polgároknak ellentmondás nélkül iktatta. Nicolet és Iaxe bemutatták még Károly király 1324. évi privilégiumát is (*l. Anjou-oklt. VIII. 93. szám*), ami átírta saját, első pecsétjével ellátott [1322. évi] privilégiumát (*l. Anjou-oklt. VI. 813. szám*), ami átírta [IV.] Béla király 1266. évi privilégiumát (*l. Reg. Arp. 1504. szám*) a Grech-i hospeseknek adott kiváltsá-gokról és a város területének határaitól, és azt állították, hogy az árok és azon föld, ahova a víz az árok végéből folyik, a privilégiumban levő határokon belül fekszik. Emellett bemutatták Lőrincnek a zágrábi káptalan 2 nyílt oklevelét is: az egyik 1296. máj. 23-án (IV. f. p. oct. Penth., a. d. 1296.) kelt és eszerint egyrészt Acha nembeli Detreh fia: Máté, másrészt Gilion maior ville, Sirmarkou, Péter, Scandalar, Besenyő (Bissenus) Mihály és Kelemen mester, Grec vár polgárai (cives castri Grecensis) a maguk és a teljes közösség nevében a káptalan előtt megjelentek, és Máté megvallotta, hogy bár ő Sciublan birtok ügyében pert indított, azt visszakövetelve mint örökjogú birtokát, de a polgárokkal való béke érdekében visszavonta a pert és jogát Sciublan birtokról, és azt a polgároknak átengedte, hogy békésen és szabadon birtokolják, miként korábban. A másik oklevélben, ami 1311. jan. 13-án kelt (*l. Anjou-oklt. III. 3. szám*), egyrészt Farkas comes, Gardun nepos-a, másrészt Pechman villicus a maga és a Grech hegyi polgárok nevében a káptalan előtt megjelentek, és Farkas megvallotta, hogy ő Cubilia birtoknak – ami a káptalan szintén Cobilia és a szentmártoni (S. Martinus) keresztesek birtoka között fekszik – a polgárok részére István, egész Sclauonia bánja által Károly király parancsából a káptalan tanúsága alatt elrendelt átadásakor ellentmondott, állítva, hogy e birtokban joga van és királyi adományból hozzá tartozik, és a per István bán előtt hosszan húzódott, de utóbb Farkas megtudta, hogy a Grec-i polgárokat e birtokban teljes jog illeti, ezért ő minden jogáról és peréről Cobilia birtok ügyében a káptalan előtt a maga és leszármazottai részéről lemondott, és a birtokot tartozékaival, ahogy azt a királyi kegy a polgároknak adományozta, nekik békés birtoklásra hagyta, és a birtokról szóló okleveleit érvénytelenítette arra az esetre, ha ezeket bármikor a polgárok ellenében bárki bemutatná. Mindezek után Nikolet és Jaxa a fehérvári káptalan [1272. évi] átiratával meg nem elégedve [IV.] Béla mondott oklevelének eredetijét kérték Demeter főesperestől és Dénes mestertől, a káptalan képviselőitől, mert látni akarták, hogy Vta comes és frater-ei Cobilia birtokukat milyen címen és jogon adták a káptalannak, és milyen királyi emberrel v. poroszlóval és mely káptalan v. konvent tanúsága jelenlétében (ahogy az ország szokásjoga megkívánja régtől fogva) ment be a káptalan abba a birtokba; és a káptalan képviselőitől többször is megkérdezték, hogy tilalmazó és tudományvevő okleveleket, v. más jogi biztosítékokat

szerezték-e [V.] István és [IV.] László királyok óta (amióta Demeter főesperes és Dénes mester állítása szerint a Grech-i polgárok és hospesek Cubilia-t birtokolták), [IV.] Béla király ideje óta tettek-e bármit a Grech-i hospesek ellenében a maguk joga védelmében, amit e birtokban bírni remélnek, tiltakoztak-e a birtok iktatása idején (amit a mondott poroszló végzett a Grech-i hospeseknek a zágrábi káptalan tanúsága alatt), és ellentmondtak-e a hospesek, ill. Máté és Farkas közötti, Cubilia és Sciuiblan birtokok ügyében a zágrábi káptalan előtt történt megegyezések idején, v. sem. Ám Demeter főesperes és Dénes mester nem tudtak más oklevelet bemutatni, amik igazolnák, hogy e birtokok a káptalan jogához tartoznak, csak azt állították ismét, hogy e birtokok ügyében minden eredeti oklevelük elégett. Mivel tehát a Grech-i polgárok oklevelek erejével igazolták, hogy Cobilia és Sciuian birtokok hozzájuk tartoznak és adományozásuk óta mindig is békésen, a káptalan ellentmondása nélkül voltak ezekben, a káptalan pedig sem Cobilia iktatása, sem a mondott megegyezések idején (mivel semmiféle jogot v. tulajdont e birtokokban akkor nem véltek bírni) a Grech-i polgárokkal szemben semmiféle ellentmondást nem emelt, ráadásul tilalmazó, tiltakozó és más okleveleket az ügyben a káptalan képviselői Lőrinc háromszori (ahogy kell) kérdésére sem tudtak bemutatni, ezért a tárnokmester Péter szerémi püspökkel, Miklós nádorral, a kunok bírójával, Tamás egykori erdélyi vajdával, Pál királynéi tárnokmesterrel, Treutul (dict.) Miklós pozsonyi comes-szel, Gelet fia: János Turuch-i comes-szel, Pok-i Deseu comes-szel, Pál comes országbíró albírójával (magnifici), továbbá Bika (dict.) Miklóssal, a nádor prothonotarius-ával, Vgal-i Pál mester Varna-i várnaggyal, Pál comes prothonotarius-ával és az ország számos más, Lőrincsel ülésező nemesével Cobilia és Scyuiblan birtokokat régi határait alatt, ahogy egykortól a polgárok ezeket birtokolták, bírói teljhatalmából (plenitudo iudicarie potestatis) a Grech-i polgároknak és hospeseknek ítéli és nekik hagyja örök birtoklásra a király nevében, a zágrábi káptalant pedig (mivel Cobilia birtoknak a polgárok számára saját tanúságuk alatt történt iktatásakor, ill. a káptalan előtt, annak saját oklevelével Cobilia és Sciuiblan ügyében a polgárok, ill. Máté és Farkas között történt megegyezésekkor sem éltek ellentmondással) egyetértést tanúsítónak minősíti és ezért mint már régóta jóváhagyott ügy felújítóját Lőrinc a mondott főpapokkal [!], bárókkal és az ország nemesével patvarkodásban marasztalja el a Grech-i hospesek ellenében. D. in Wyssegrad, 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: AHA. Diplomata latina. 4. 29. (Df. 230 400.) Függőpecsétre utaló bevágások.

Á.: 1. az 595. számú oklevélben.

2. Hahót Miklós horvát-szlavón bán, 1354. jún. 26. AHA. Diplomata latina. 4. 35. (Df. 230 406.)

3. K. szerint: Csázmai kápt., 1490. (Zágrábi kápt. lt. 2. 38.) Eszerint privilegiális oklevél volt, függőpecséttel ellátva. Eltérő névalakjai: Grecz, Nykoleth, Kobylja, Swblyan, Farcas.

Tá.: K. szerint: Zsámboki János tárnokmester, 1361. máj. 8. Eltérő névalakjai: Kassyna ~ Kassina, Jaxa, Nicolet, Kobilia, Kyrallouch, Scybilia ~ Scuiblan ~ Scuiblaan, Innus, Radizlaus, Babanyk, Gikion, Symarkan, Standalar, Trutul, Gyleth, Byka, Warna.

Reg.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 10. 49. (Df. 256 337.) Újkori kivonat.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 183–185. (Á. 3. alapján, csak évvel); Uo. 217–223. (Tá. alapján, Tá.-ban.); Uo. 445–452; Smič. XI. 289–296. (utóbbiak E. alapján.)

291. 1346. ápr. 11.

A budai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy a Nyulak szigeti apácák részére 1 évre – idézésekre, tudományvételekre, birtokok visszavételére és bejárására, határjelek emelésére és más, az ország szokása szerinti feladatokra – kiadott parancslevelének megfelelően az abban megnevezett Day-i Thyba fia: Jakab királyi emberrel kiküldték tanúságul Tamás mester al-éneklőkanonokot, akik ápr. 1-jén (sab. an. Judica) az apácák Symeg és Symodor nevű Esztergom megyei birtokait a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták, ahol szükséges volt, új határjeleket emeltek a régiek mellé, és mások birtokaitól így elkülönítve, nem lévén ellentmondó, az apácáknak minden joggal és tartozékkal iktatták. A két birtok (amik egy határ alatt vannak) határjeleinek (ezek száma majdnem mindenütt kettő, és ezeket szinte mindenütt megújították) helyei: Hurhtetew (dict.) helyen 3 határjel, amik elkülönítik Koroa és Epul birtoktól; délkelet felé Theryn vallon (latinus) szőlője felső része; Keykmal hegy; Homorowtetow (dict.) hegy; Thetowfew; dél felé völgy, ahol elkülönül Benka birtoktól; Eleumal (dict.) hely; Arnykmal (dict.) hegy; két kő; völgy; Mediesmal hegy alsó része; hegyen 3 sarok-határjel, amik elkülönítik Bench és Zamur földektől; nyugat felé Rouazmal (dict.) hegy; észak felé a Zamur-i népek szőlője alatt 3 sarok-határjel, amik elkülönítik Thrypul földjeitől; régi és műveletlen szőlő; árok; Heuser (dict.) hely; Babaylo hegy; Soskuth (dict.) völgy; Gudulamal (dict.) hegy; Humurow völgy. D. f. III. p. Ramispalmarum, a. d. 1346.

E.: Dl. 3838. (Acta. eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda. 32. 9.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések; középkori és újkori kezektől vegyesen: Simeg és Somodar hathar in comitatu Strigoniensi existencium; valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 429–432.

292. 1346. ápr. 11. Jasztrebarszka

Sebastianus Matkov bíró és Jazterbarzka oppidum teljes közössége elé járult polgártársuk: egregius Emericus Mirin, és a Zdihovo faluban, Jazterbarzka területén levő allodium-át v. öröklött teljes telkét minden tartozékkal, művelt és nem művelt szántóföldekkel, rétekkkel, mezőkkel, legelőkkel, kaszálókkel colonus-ok telepítésére a Jazterbarzka-i Szentlélek-egyháznak adta saját és elődei lelki üdvéért; Andreas Jaskay polgártársuk a Szeno hegyen levő szőlője egy részét és 5 hold szántóföldet, más helyütt pedig hármat, egregius Stephanus Matkov polgártársuk pedig a Vuchek hegyen a Szt. Miklós-[egyház] szőlője melletti szőlője egy részét (ezek is a város területén vannak) hasonló módon a Szentlélek-egyháznak adta. A bíró és a közösség a Felsődubraván (Superior Dubrava) levő Machkovacz nevű közös erdejükből egy részt szintén ezen egyháznak adtak, a város jogát nem érintve, ha szükségük lenne a fák kivágására és makkra a disznóknak. Erről függőpecsétjükkel ellátott oklevelet adnak ki a Szentlélek-egyháznak. D. in oppido nostro Jazterbarzka, die 11. mensis Apr., a. 1346.

Má.: AHA. Diplomata latina. 4. 30. (Df. 230 401.) 1725. évi.

R.: E. Laszowski, Vjesnik 1926. 159.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. D. IV. 30.)

293. 1346. ápr. 11. A velencei dózse palotája

Andreas Dandulo, Velence, Da és Cr dózséja megbízza Petrus Civranus polgárt, hogy minden velencei hajó és gálya tengeri főkapitánya legyen, ezekkel belátása szerint rendelkezzen, gondoskodva az ellenséges, lázadó záraiak, területeik és segítőik pusztításáról, Velence területeinek, híveinek és seregeinek védelméről. Velence elhatározta, hogy Zára városát tengeri és szárazföldi ostrommal el kell foglalni, előbbihez hajók és gályák seregét készítették elő, utóbbihoz pedig elrendelték a kapitányoknak és a szárazföldi gubernátoroknak, hogy készítsenek építményeket. Ha minden elkészül, a főkapitány határozza meg az ostrom napját, amit a szárazföldi kapitány hajtson végre a szárazföld felől saját rendelkezései szerint, a tenger felől pedig Petrus adjon parancsokat. Időközben ne álljon el a záraiak támadásától machina-kkal, folyamatosan kárt okozva nekik. Az ostrom kezdete előtt Petrus hirdesse ki a záraiaknak, hogy mivel Velence mindig is kegyes és könyörületes volt mindenki felé, ha a záraiak súlyos támadásaik ellenére Velence kegyeibe vissza akarnak térni, a dózse őket visszafogadja, kezeibe véve a várost és területe várait, szigeteit és erősségeit, a záraiak személyükben és javaikban szabadok lesznek, megbocsátja nekik minden támadásukat s jogtalanságukat, és kormányzásukról megfelelően gondoskodik. A főkapitány adjon 3 napot nekik, s

ha addig nem térnek Velence kegyére, az ostromra készüljön. A főkapitány bíraskodhat a rábízott seregek felett, kivéve, ha az efféle sereg valamit olyan földön követ el, ahol van velencei rector, mert ilyenkor a joghatóság őt illeti. Mivel kihirdetésre került, hogy egy zárai v. más személy sem vihet Zarába élelmet v. fegyvert, különben mindkét szemüket vesztik, a kapitány ennek megtartását ügyelje fel, s minden zárait, akiket elfog, küldje el őrizetben Velencébe, v. börtönözze be. A kezére került bárkákat (amikkel Zarába próbálnak tiltott dolgokat vinni) égesse el és rombolja le, kivéve azokat, amik hasznosak lehetnek, de eladni őket nem lehet. Naponta tegyen jelentést a dózsénak és a tanácsnak a történekről. A dózse meghagyta levelével Marinus Faletro tengeri kapitánynak, hogy flottájával mindenben engedelmeskedjen a főkapitánynak, más nyílt oklevelével pedig azt rendelte el, hogy az egyes hajók és gályák kapitányai pedig Marinus-nak engedelmeskedjenek. A hajók vezetőit fővesztés, ill. ha nem találják meg őket, száműzetés és vagyonelkobzás sújtsa, ha nem törnek az ellenségre, v. ha hajójuk be nem fejezett csatából távozik. D. in nostro ducali palacio, die 11. Apr., 14. ind., 1346.

K.: Ljubić II. 333–335. (Marciana. Clas. X. Lat. cod. 397. 5. alapján.)

Megi.: Petrus Civranus megválasztására I. a tanács 1346. febr. 25. és márc. 1-jén kelt határozatait, Ljubić II. 324–326. (Petrus-t egyébként az ősz során visszahívták Velencébe és új tengeri főkapitánynak a tanács nov. 16-án Andreas Mauroceno-t választotta, I. Ljubić II. 406.)

294. 1346. ápr. 12.

A budai káptalan előtt megjelent egyrészt Theutos mester királyi ajtónálló-mester, Wysegrad-i várnagy, Pylis-i comes, másrészt a rokona, Mihály fia: Pomaz-i (dict.) Benedek, s elmondták, hogy az alábbi örök cserét tették: Theutos a Tolna megyei Beelch és Hodos nevű birtokait és a Tolna megyei Oduori birtokon levő részét minden tartozékkal (szántóföldekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, kaszálókkal, erdőkkel, berkekkel, vizekkel és más jogokkal) Benedeknek adta, aki viszonzásul a Baranya megyei Barkfolua és Negeuen nevű birtokait minden tartozékkal (szántóföldekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, kaszálókkal, erdőkkel, berkekkel, vizekkel és más jogokkal) Theutos mesternek adta. Erről a káptalan a felek kérésére pecsétjével megerősített privilegális oklevelet bocsát ki. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, IV. f. p. domin. Ramispalmarum, a. d. 1346., Mihály örkanonok, Posonius mester, Jakab mester, Tamás mester, Péter mester, Mihály mester, Imre mester és László mester kanonokok jelenlétében.

E.: Dl. 76 798. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 267.) Függőpecsét és zöld-lila fonata. Alul chirographált (ABC). Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: AO. IV. 198–199; Z. II. 198–199.

R.: Z. VII/1. 109; Fenyvesi, Tolna 103.

295. [1346.] ápr. 12. Visegrád

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventje előtt Borzan fia Szaniszló fia: Myk oláh a maga és frater-ei: Negh és Raad nevében bemutatta [I.] Lajos király (H) nyílt, ép és gyanútól mentes oklevelét (l. 282. szám), amiben megerősítette [I.] Károly király (H) privilégiumát, és kérésére, mivel az utak veszélyei miatt ezen oklevelet nem meri magával vinni, a konvent azt átírja függőpecsétjével megerősített oklevelében. D. IV. f. p. Ramispalmarum, anno ultime prenotato. [1346.]

E.: Dl. 86 621. (Teleki cs. gyömrői lt. 20. 1. 4.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét zöld-sárga-vörös fonata.

K.: Máramaros 21–23. (ápr. 13-i dátummal)

R.: Iványi, Teleki 80.

296. 1346. ápr. 12. v. utána

István erdélyi vajda, Zonuk-i comes tudatja, hogy színe előtt 1346. ápr. 12-én (f. IV. p. Ramispalmarum, a. d. 1346.) Aprod (dict.) Pál özvegye a maga nevében, gener-e: László pedig a nő fiai: Flórián, Péter és János nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével bemutatták Budur fia: Miklós, Tamás fia: Gergely és Ágoston fia: Pál ellenében Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója döntéshozó oklevelét, miszerint Pál comes korábbi oklevelének megfelelően István litteratus ezen nemes asszony és fiai nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. tunc preteritas proclamate) Pál comes elé járulva Miklós, Gergely és Halaz-i Pál ellenében bemutatta az egri káptalan királyi parancslevelet tartalmazó oklevelét, miszerint Lajos király utasította az egri káptalant, hogy emberük Aprod (dict.) Pál özvegye és fiai ügyében mutassa meg Budur fia: Miklósnak, Tamás fia: Gergelynek és Ágoston fia: Pálnak küldött királyi levelét, és azt megtekintve amit azok tesznek v. válaszolnak, a káptalan írja meg a királynak; a káptalan válasza szerint a parancsnak megfelelően emberük: Gergely pap, a Myse-i egyház rector-a bemutatta a király levelét Miklósnak, Gergelynek és Pálnak, akik azt tisztelettel fogadták, de az asszonyt és 3 fiát a Wylak és Halaz birtokokon levő részeikbe, amik állításuk szerint hozzájuk oklevelekkel tartoznak, a király parancsa ellenére sem akar-

ták bevezetni (intromittere); ennek okát István litteratus a nő és fiai nevében tudakolta Miklóséktól, mire azok azt mondták, hogy a Wylak és Halaz birtokon levő részek ügyében okleveleik vannak és ezeket a Pál comes által kijelölendő időpontban bemutatják, ezért az országbíró meghagyta, hogy az özvegy és fiai: Fórián, Péter és János felperesek, ill. Miklósék mint alperesek az okleveleiket e birtokrészekről márc. 22-én (die medii Quadr.) mutassák be; akkor Pál comes, mivel e vitás birtokrészek Zonuk megyében fekszenek, felismerte, hogy a per a vajda bíróságához tartozik, ezért azt a vajda elé küldte át. Bemutatták még a vajda bírságlevelét is, miszerint Miklósék nem járultak színe elé, nem is küldtek senkit maguk helyett, okleveleiket sem mutatták be, pedig az özvegy és gener-e: László a nő fiai nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével 16 napig vártak rájuk a vajda előtt. Ezen okleveleket megtekintve és tartalmukat felolvasva az özvegy és fiai képviselője kérte a vajdát, hogy őket e birtokrészek tulajdonába vezesse be, ha nincs ellentmondás. A vajda ezért írt a váci káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Saul fia: Dénes v. Zelechmer fia: Domokos (a vajda Zonuk megyei vicecomes-ei) v. Chekekatay-i Jaak fia: Márton vajdai emberek valamelyike menjen Wylak és Halaz birtokokra a szomszédok összehívásával, és azon birtokrészeket, amiket az özvegy és fiai v. képviselőjük ott saját joguk nevében vissza akarnak venni (recapere) mint Miklós, Gergely és Pál által elfoglaltakat, vegye vissza és iktassa a nőnek s fiainak bejárva, új határjeleket emelve a régiek mellé, ha Miklósék v. más nem mondanak ellent, az esetleges ellentmondókat a nő és fiai [ellenében] a vajda elé majd a káptalan tegyen jelentést

E.: HML. Egri érsekség lt. Arch. ecclesiasticum vetus 983. (Df. 210 883.) Csonka.

297. 1346. ápr. 13. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Budur fia: Péter személyében, hogy Sypun fia: néhai Wydas, az ő avus-a a frater-e volt János fia Iwanka avus-ának: Stanizlo-nak (ti. mindketten ezen Sypun fiai), és a most Iwanka-nál levő birtokokból (főleg azokból, amiket avus-aik cserébe kaptak Heriche birtokért) Budur fia: Péter annyit kell bírjon, amennyit Iwanka, ám amikor a minap Gylet fia: János mester Turuch-i comes ezen megyei congregacio-ján Péter felszólalt e birtokok ügyében, Iwanka tagadta, hogy avus-aik frater-ek voltak, és azt állította, a birtokaiból Péternek nem jár semmi. Ezért az uralkodó utasítja a nyitrai káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Nezteus fia: Zumur v. Iwanka fia: Péter v. Chernyk fia: Ábrahám királyi emberek valamelyike minderről tudja meg az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegard, die Cene d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 317. számú oklevélben.

298. 1346. ápr. 13. Visegrád

[I.] Lajos király 1346. ápr. 13-án (die Cene d., a. verbi incarnati 1346.) Wyssegrad-on kiadott nyílt oklevele: elmondták neki Chethke fia: István, Mihály fia: János, Péter fia: Simon, Tamás fia: László és Gamas-i Márton személyében, hogy ezek szabad állapotú emberek, ezért a király utasította a somogyi konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében a királyi ember tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést; a válasz szerint a konvent Gamas-i Albeus fia: Balázs királyi emberrel kiküldte tanúságul Péter testvér örszerzetest, akik [1344.] nov. 21-én (domin. an. Clementis, a. d. 1344.) megtudták nemesektől, nem nemesektől, s főleg Chethke fia: István, Mihály fia: János, Péter fia: Simon, Tamás fia: László és Gamas-i Márton szomszédaitól, hogy nevezettek szabad állapotú emberek. Ezért a király Jánosnak és Mártonnak a maguk és Gamas-i rokonaik személyében előadott kérésére a konvent ezen tudományvevő oklevelét átírta és megerősítette.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1416. márc. 2. > Kapornaki konvent, 1417. márc. 2. BFL. Phalma. Tihanyi apátság. Birtokiratok 42. 1. 32. (Df. 208 412.) Eszerint eredetileg I. Lajos király 1364. dec. 27-én kel oklevelében volt átírva, amit tartalmilag átírt Lackfi Imre nádor 1374. dec. 3-án.

Má.: Uo. 40. 1. 32. (Df. 208 411.) Tá. alapján, újkori.

299. 1346. ápr. 13.

A váci káptalan előtt megjelent egyrésről Nogmyhal-i Jako fia András fia: Mihály, másrésről frater-e: Nogmyhal-i Lőrinc, és Mihály elmondta, hogy a Nogmyhal-on levő birtokrészen, ti. Thothmyhal-on 2 teljes, lehun nevű telket (sessio) szántóföldekkel és más haszonvételekkel, a Nogmyhal-i vámja harmadát és az ezen Nogmyhal-on levő várban a maga részén egy háznak megfelelő telekhelyet; továbbá [másik] Jakow fia: László a maga és ezen Jako fia András fiai: Imre, István és Miklós nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével a káptalan előtt az András fiai Thothmyhal-on levő birtokrészein ezen Imre telke (curia seu fundus) mellett, a Labruchz folyó felől, a Boldogágos Szűz-egyház sanctuarium-a mögött szintén 1 telket (fundus) szántóföldekkel, László pedig egy teljes, Iwanylese nevű telket (ami szintén a Thothmyhal nevű birtokrészen van) szántóföldekkel és más tartozékokkal; és mindannyian: Mihály, László és András fiai az egyházat temetővel rokoni szeretetből Lőrincnek, a fiainak: Györgynek, Lászlónak és Miklósnek, valamint örököseiknek és jobbágyaiknak adták, oly módon, hogy ezen Mihály a

fiait: Pongrácot és Dénest, valamint László is a fiait: Jánost, Jako-t, Tamást, Lászlót, Dénest és Jakabot (v. képviselőiket) nov. 18-án (oct. Martini) a Lelez-i konvent elé kell állítsák mindezek átörökítésére. Ha Mihály fiai és László fiai sem személyesen, sem képviselő révén nem jelennek meg, akkor Mihály és László más birtokrészeikből ugyanakkora részt kell átadjanak Lőrincnek, fiainak és örököseiknek, s azokban őket meg kell őrizték személyükben és javaikban. Ha Imre, István és Miklós nem jelennek meg nov. 18-án a konvent előtt személyesen v. képviselők révén, v. nem örökítik át mindezeket, a bírósága nélküli 20 márká bírságban marasztalják el őket. D. in die Cene d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 85 267. (Sztáray cs. lt. 56.) Foltos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1382. máj. 20. Dl. 67 733. (Tallián cs. lt. 59.)
Eltérő névalakjai: Jakou fia András, Nogmihal birtok és vár.

K.: Sztáray I. 188–190. (E. alapján.)

300. 1346. ápr. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-ispotályos ház keresztesei konventjének: mivel a Tycia folyó melletti, Heweswyuar megyei Puruzlo birtok – amit Lajos az apostoli szék által a pécsi püspökségben megerősített Miklós királyi kápolnaispánnak, titkos kancellárnak, egykor Lajos nevelőjének (informator), valamint frater-ének: Mathe mesternek, a királyi aula lovagjának adományozott az [I.] Károly királynak (H), majd Lajosnak teljesített szolgálataikért, s amiben őket meg akarja védeni, de most a birtok bizonyos szomszédai a szántóföldek, erdők, rétek, berkek, szigetek, halászhelyek és tavak haszonvételeit jogtalanul elfoglalva azokat használják és beszedik – határait meg akarja tudni, ezért utasítja a konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Burunka-i Imre fia: János v. Koach-i Péter fia: Demeter tudja meg az igazságot Puruzlo valós és régi határaitól, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, in S. sab., a. d. 1346.

Á.: a 316. számú oklevélben.

K.: Károlyi I. 165. (Á.-ban.)

301. [1346.] ápr. 15. Avignon

[VI. Kelemen pápa] utasítja az esztergomi érseket és suffraganeus-ait, hogy városaik és egyházmegyéik egyházaiban minden vasárnap és ünnepnap a miséken hirdessék ki a kiközösített Bajor (de Bavaria) Lajos német király ellen Avignonban, ápr. 13-án (Id. Apr.) hozott, jelen oklevélbe foglalt eljárást, és

tartalmát köznyelven (in vulgari) tegyék közzé. Actum Avinione, XVII. Kal. Maii, pápasága 4. évében. [1346.]

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 177–181. (ASV. Reg. Vat. Vol. 169. fol. 16v. nr. 68. = Vol. 217. fol. 9r–10r. alapján.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 942. szám; Érszegi 217. szám.

302. [1346.] ápr. 17. Avignon

[VI.] Kelemen pápa kinyilvánítja, hogy bár az egyházak, ispotályok és más egyházi helyek az apostoli szék alá tartoznak, de számosat ezek közül az apostoli szék speciálisan maga alá rendel, kiemelve azokat a rendes egyházi bírók (ordinarius) hatalma alól, szabadoknak és exempt-nek nyilvánítva őket. A Je-i Szt. János-ispotály mestere és testvérei minapi kérése tartalmazta, hogy bár ezen ispotályt – perjelségekkel, preceptorium-okkal, rendházakkal, egyházakkal és az ispotálynak közvetve v. közvetlenül alávetett membrum-okkal – régtől fogva exempt-nek tekintik bármely rendes bíró joghatósága alól és közvetlenül csak az apostoli szék alá rendeltnek, ennek ellenére kérték, hogy bizonyos zaklatások elkerülése érdekében, amiket kiváltságos szabadságuk ellen lehet felhozni, és hogy ők, miként eddig is, a keresztény hit ellenségei ellen tudjanak a tengerentúli részekben és bárhol szabadon harcolni, az ispotályt, mondott tartozékait és személyeit a pápa teljesen tegye exempt-té. A pápa a kérést speciális kiváltsággal és kegyvel teljesítve ezen mestert, testvéreket, nővéreket és donatus-okat, akik engedelmességi fogadalmat tettek, együtt élve az ispotály regulája szerint, valamint az ispotályt annak perjelségeivel, preceptorium-aival, rendházaival, birtokaival (grangia), egyházaival, oratorium-aival, kápolnáival és más membrum-aival minden pátriárka, érsek, püspök és más rendes egyházi bíró és officialis joghatósága, dominium-a, visitacio-ja és fennhatósága alól teljesen kiveszi és felszabadítja, őket és ezeket Szt. Péter széke jogába, tulajdonába és speciális védelmébe fogadja, közvetlenül az apostoli szék alá rendelve. Ezen ordinarius-ok az ispotály mondott személyeire és intézményeire nem vethetik a kiközösítés, felfüggesztés v. interdictum ítéletét, felettük nem ítékezhetnek, IV. Ince és más pápák ezzel ellentétes rendelkezései alapján sem. A pápa érvénytelenít minden efféle és egyéb ítéletet, eljárást és büntetést, amiket e személyek és intézmények ellen ezen exempcio ellenére hoznak. A mester és a testvérek két évente jún. 29-én (in fe. Petri et Pauli) 1 márka aranyat fizessenek a pápai kamarának. Jelen kiváltság nincs a mester, a testvérek és az ispotály más szabadságai, kiváltságai és mentességei ellenére, mint ahogy a diocesanus-ok és mások jogának sérelmére sem. Aki jelen rendelkezést megsérti, Isten, Szt. Péter és Szt. Pál apostolok haragját vonja magára. D. Avinione, XV. Kal. Maii, pápasága 4. évében. [1346.]

E.: EPL. Pozsonyi kápt. Székesfehérvári ker. konvent 1. 1. 4. (Df. 292 619. = Dl. 107 876.) Előlapján pápai kancelláriai feljegyzések. Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések. Vörös-sárga fonaton függő ólobulla.

K.: Str. III. 597–598.

R.: Bónis, SZR. 1027. szám.

303. [1]346. ápr. 18.

A zágrábi káptalan előtt Junk nembeli Pál fia György [fiai:] Márton és Gyuke elmondták, hogy ők Junk fia János fia: János mesternek egykor 28 márka Mykch bán-féle pénzért elzálogosították a Nizlonya nevű örökjogú birtokrészüket, most pedig János mestertől 30 márka Miklós bán-féle pénzt kaptak, s az összesen 58 márkáért e birtokrészüket erdőkkel, rétekkkel, földekkel és más haszonvételekkel ők János mesternek és örököseinek (el)adták. Ennek tanúbizonyosságul a káptalan jelen oklevélre pecsétjét helyezi rá. D. [f.] III. p. Resurr. d., a. eiusdem [1]346.

Á.: Zágrábi kápt., 1375. márc. 25. AHA. Diplomata latina. 4. 37. (Df. 230 408.) Helyenként hiányos és foltos.

Má.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 111. 26. (Df. 257 189.) XIX. sz.-i, a kiegészítések innen származnak.

K.: Smič. XI. 297.

304. 1346. ápr. 18.

1346., die XVIII. Apr. A velencei tanács határozatai. Peregrinus testvér szolgálataért kapjon 100 dukátot, és térjen vissza a bán követeivel, mivel hasznos lehet Velence ügyeiben. Feleljék Bossina bánja követeinek: köszönik, amit Velence érdekében tett, a barátságát feléjük, s hogy értesítette őket arról, amit Magyaró. (H) királya szándékáról hallott, s hogy azt tanácsolta, küldjenek követet a királyhoz. De az osztrák herceg a követe révén jelezte: úgy hallotta, hogy a magyar király igen neheztel Velencére, ezért szívesen közvetít közöttük, és küldjék el követeiket hozzá. S bár a tanács nem tud egy ésszerű okot sem a király felháborodására, hiszen a magyar király és elődei felé Velence mindig is tisztelettel volt, de elküldték követeiket a herceghez, békében kívánva lenni a királlyal. Tudassák a bánnal, hogy a király a herceghez küldött követei révén mindenek előtt kérte, hogy Velence vonja vissza seregét Zára ostromától – ami nem ésszerű és nem is szándékuk, mivel Zára több mint 300 éve Velencéé, seregük tehát Velence saját területén van, és ezért Velence senkinek nem okoz jogsértést, ha meg akarja szerezni, ami az övé régóta. Ha a király szándéka erről megerősítésre kerül, a tanács úgy véli, követet küldeni a királyhoz semmit nem oldana meg, de ha a bán úgy érzi, hogy a királyt szándékától és kérésétől el

lehet mozdítani, elküldik követeiket a királyhoz, amikor a bán tanácsolja. Kéri a bánt, akiben mint barátukban bíznak, jelezze véleményét, és Velence ügyeit, amit a sajátjainak is tekinthet, minden esetben támogassa.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 152–153; Ljubić II. 337–338. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 38.)

R.: Acta Bosnae 26.

305. 1346. ápr. 19.

1346., die XIX. Apr. A velencei tanács határozatai. A magyarok érkezéséről szóló hírek miatt dalmáciai (terra Sclavonie) területeik megerősítésére és meglátogatására válasszanak 3 biztost (provisor), akik gondoskodjanak e terület biztonságáról. Írják meg a tengeri főkapitánynak, hogy a Marchia partjainál talált 2 zárai bárka ügyében küldjön oda 2 hajót mihamarabb ennek kivizsgálására és a hajók elfogására. Bossina bánja követének a 100 dukáton felül még adjanak ötvenet.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 154; Ljubić II. 338–339. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 38.)

306. 1346. ápr. 20. Csütörtökhely

Iwan fia: Miklós comes Scepus-i szolgabíró előtt megjelent egyrésről Cathus nemes asszony, csantafalvi (villa Cantha) Fulkus özvegye a fiával: Lőrincel, másrésről gánfalvi (villa Ghaan) Pál comes fia: Hanch, és Cathus megvallotta, hogy mivel gener-e: Hanch kiváltotta neki Fulkus birtokrészét idegen kezekből 20 márkáért, a közeli rokonság és szeretet miatt a birtokrészt a 20 márká fejében Hanch-nak és saját leányának: Erzsébetnek elzálogosította, és ezt Lőrinc válthatja ki tőlük, aki ha az apja ezen birtokrészét a 20 márkáért a sororius-ától: Hanch-tól és a saját leánytestvérétől (soror) nem tudja kiváltani, akkor Hanch és Erzsébet Fulkus birtokrésze felét minden haszonvétellel Lőrincnek adják vissza, a másik felét pedig Lőrinc a káptalan oklevelével Hanch-nak és Erzsébetnek erősítse meg. D. in Quintoforo, f. V. p. Pasce d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 41 009. (Múz. Ta. 1908. 8.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt. XX. sz. eleji.

307. 1346. ápr. 20.

1346., ind. 14., die 20. Apr. Miklós, a pécsi egyház electus-a megígért commune servicium-a fejében Guillermus de Posterla, az apostoli szék káplánja

által 3300 forintot és 5 szokásos servicium-ot, amik felét [1347.] Húsvétján (in fe. Resurr. d. prox. venturo), másik felét szept. 29-én (in fe. Michaelis extunc subsecuturo) fizeti ki.

K.: F. IX/1. 379. (ASV. Reg. obligatoriales. Vol. 22. 7. alapján.)

308. 1346. ápr. 21. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Beche-i (dict.) Imre fia: Wezeus mester, a királyi aula lovagja hű szolgálatait előadva Kemen fia: Lőrinc Tolna megyei Kemenfalua birtokon, az Iwanusi völgyben fekvő birtokrészét kérte adományul, azt állítva, hogy Lőrinc a frater uterinus-át: Pétert bicellum-mal (ictu et transfixione bicelli) megölte, ezért birtokrésze a királyi adományozási jogkörhöz tartozik. A király, aki mindenki hű érdemeit a kegyesség lelkületével kell mérlegelje, Wezeus mester hű szolgálataiért e birtokrészt a testvérgyilkos Lőrinctől ezen gáztette és bűne miatt elvéve Wezeus mesternek és örökösének adományozza minden tartozékkal, azon a címen, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartozik, mások jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Wysegrad, f. VI. p. Resurr. d., a. eiusdem 1346.

E.: 1. Dl. 76 799. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 268.) Előlapja jobb felső sarkában: Cykou, bal felső sarkában: relacio Chyko. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Chyko; középkori kéztől: dedit Kemenfaua, másik középkori kéztől: est litera cum quadam Kemenfolua.

2. Dl. 87 190. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. D. 171.) Előlapja tetejének közepén: relacio Cyko, alja közepén: relacio Cykonis. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Cykonis; más középkori kéztől: litera cum qua dedit rex Kemenfollua. Újkori kéztől is tárgymegjelölés. Eltérő névalakjai: Wezzeus, Kemyn, Iwanusy, Kemenfolua ~ Kemynfolua, Wysegrad.

K.: Z. II. 194–195.

R.: Z. VII/1. 109–110.

309. 1346. ápr. 21. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja Jwnk fia János fia: János mester kérésére és oklevél-bemutatása alapján nyílt oklevelében átírja és megerősíti Pál mester, a bán Cris-i comes-e nyílt, ép és gyanútól mentes oklevelét (1343. szept. 13., *l. Anjou-oklt. XXVII. 606. szám*). Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális oklevelében erősíti majd meg. D. Zagrabie, f. VI. an. oct. Passce d., a. eiusdem 1346.

Fk.: Dl. 33 322. (NRA. 465. 24.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonalában: relacio bani.

K.: Smič. XI. 297–298.

R.: Halász É., Szlavón 132. szám.

Megj.: Anjou-oklt. XXVII-ben az átírás dátumaként tévesen 1346. ápr. 14. szerepel.

310. [1346.] ápr. 21.

A győri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 275. szám) Bulchow királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Andrást, egyházuk Szt. Balázs-oltára mesterét, akik ápr. 19-én (f. IV. p. Passce) Győr, Vasvár, Sopron és Veszprém megyék provincia-iba mentek, és számos faluban nemesektől és közrendűektől (communes homines) megtudták nyíltan és titokban, hogy Móric mester fia: Simon mester Sobry-i jobbágysai Bertalan fia István fiai Marzaltev nevű birtoka terméseit használják, azok törvényes tilalmazása ellenére. D. VI. f. p. fe. prenotatum, a. supradict. [1346.]

E.: Dl. 90 344. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 1. 1. 6.) Papír. Hátlapján azonos (...pro Petro et Nicolao filiis Stephani...) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 154–155.

311. 1346. ápr. 21.

A pécsi káptalan tudatja, hogy korábbi kötelezvénylevelük szerint ápr. 5-én (quind. diei medii Quadr.) a Barana megyei, Hodus folyó melletti Perman birtok – amit Chemen-i Kemen fia: Corard mester cserébe adott a káptalan oklevelével a Barana megyei Kapullnassari birtokért Kemed-i Jakab fia: Miklós mesternek – új határjelei emelését Corard mester a káptalan tanúsága és a felek által odavezetett fogott szomszédos bírók jelenlétében el kellett végezze. Ennek megtekintésére kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Nok-i (dict.) Mihály mestert, aki a kitűzött napon a felekkel Perman birtokra ment, és Corard mester az ő, valamint Miklós mester és fogott nemes szomszédos bírók előtt Permen birtok határjeleit felemelte. Hj.: Hodus folyó partján földdel újonnan halmozott Napha mint határjel; Aruk; Olthuankurthuel nevű, földdel újonnan halmozott körtefa mint határjel; földdel újonnan halmozott Wodkurthuel (dict.) fa mint határjel; Moroth fia: Mátyás földje; völgyben egy Heghur; cserjésnél 3 sarok-határjel, az egyik É felől egy földdel újonnan halmozott Germektewlfa, a másik dél felől földjel, a harmadik nyugat felől a káptalané. E határjelek (a káptalanét kivéve) észak felé különítik el Miklós

mestert, dél felé Corard mestert. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilégiumban erősíti meg. D. f. VI. an. oct. Pasce d., a. eiusdem 1346.

E.: SNA. Révay cs. központi lt. Gyulay 3. 38. (Df. 259 827.) Hátlapján mandorla alakú pecsét nyoma.

312. 1346. ápr. 22. Kapos

György mester, János néhai nádor fia: Miklós mester vicecomes-e tudatja, hogy azon perben, ami egyrésről Miklós fia: Sinqua [!], Nagy (Magnus) Péter fiai: János, Mihály és László, másrésről Kamarouch-i Mihály fia: András között ezen Miklós (Sinka apja, Péter fiai frater-e) halála ügyében jött létre, Miklós halála ügyében a felek úgy egyeztek meg, hogy András fizet Sinka-nak 30 márkát részben dénárokból, részben természetben (in estimacione denariorum). András jan. 7-én (sab. p. Epif. d.) 15 márkát fizetett, a másik 15 márkát pedig – a nona et decima expediendo – ápr. 22-én (sab. p. Passce). Emiatt, továbbá mivel András Miklós lelkéért kétszer elzarándokolt Rómába (limina B. Petri), a vicecomes Andrást Miklós halála ügyében jelen oklevelével nyugtatja Sinqua és Péter fiai ellenében, s ha ők v. örököseik bármikor is zaklatnák Andrást az ügyben, mint hatalombajban elmarasztaltakat (in duello potenciali convicti) büntessék őket. D. in Kopus, sab. p. Passce, a. d. 1346.

E.: Dl. 72 975. (Komoróczy cs. lt. 2.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Comarouch névalakkal és eszerint Sinka Matheuch-i), valamint 1 nagyobb és 4 kisebb zárópecsét körvonala.

313. 1346. ápr. 22.

1346., die XXII. Apr. A velencei tanács határozatai. Válaszolják a szárazföldi kapitány és a gubernator-ok levelére a bastiola ügyében, hogy az csak azért készült, hogy az ellenséget ostromolják, de ha úgy alakulna, hogy nem lehet megtartani, akkor rombolják le. Mivel Anchona Velence többszöri követküldése ellenére sem hagy fel a Velence ellenségei iránti kedvezéstől, a Marchia-ba induló hajókkal küldjenek egy követet Anchona-ba, kérve, hogy ettől álljanak el, majd a követ térjen vissza Velencébe a válasszal és a hajókkal együtt. A tengeri főkapitánynak és a szárazföldi kapitánynak írják meg: annak érdekében, hogy a velencei seregek Zára város ostromában jobban harcoljanak, rendeljék el: ha a várost ostrommal elfoglalják, dupla zsold jár mindenkinek, a városban talált minden ingóságot felosztják egyenlően a tengeri és a szárazföldi sereg között; a teljes sereg első banderia-ja, amelyik először mássza meg a város falait, 1000 fontot kap, a második 900-at, stb. Ha a Zarában levők a velencei seregeknek bejutást adnak a kapun v. a városfalon át, és emiatt foglalja el Velence a várost,

az ilyen záraiak kapjanak 10000 aranydukátot, megbocsátást, javaikban és személyeikben biztonságot a városban és Velence más területein.

K.: Ljubić II. 339–341. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 39.)

314. 1346. ápr. 23. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Bechey-i (dict.) néhai Imre comes fiai: Teuteus mester királyi ajtónállómester, Wysegrad-i várnagy, Pylis-i comes és Wezzeus mester, a királyi aula lovagjai először [I.] Károly királynak (H), majd Lajosnak teljesített szolgálataiért őket és az országban levő birtokaikat minden comes parochialis és szolgabíró, város és szabad falu bírósága és joghatósága alól speciális keggel kiveszi, úgy, hogy ha bárki ellenükben pereskedne, ügyét a királyi kúriában folytassák le, jobbágyaik ügyeiben pedig – kivéve a köztolvajást, rablást és a bűnügyeket (*causis criminalibus*) – Teuteus és Wezzeus ítélkezzen. Ezért utasítja a comes parochialis-okat és szolgabírókat, a városokat, szabad falvakat és ezek rector-ait, bíróit és villicus-ait, hogy Teuteus és Wezzeus mesterek és jobbágyaik felett ezen kegy ellenében ne ítélkezzenek, őket bíróságuk elé ne kényszerítsék, mert ha valakinek ellenükben keresete (*accio, quescio*) lenne, ügyét a királyi kúriában folytassa le, aki-nek pedig a jobbágyaik ellenében, az Imre fiai v. officialis-aik jelenlétében (kivéve a mondott ügyeket). Ha utóbbi esetben Teuteus és Wezzeus az igazságszolgáltatásban hanyagok lennének, akkor őket és officialis-aikat a panaszosok idézzék (*evocare*) a királyi kúriába, és ott kapnak igazságot a részükről. D. in Wysegrad, domin. an. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 800. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 269.) Előlap alján: relacio Chykonis, hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Chykonis; valamint későbbi kezektől tárgymejelölések.

K.: Z. II. 200–201.

R.: Z. VII/1. 110.

315. 1346. ápr. 23. Visegrád

[I.] Lajos király (H) utasítja a Tytul-i, boszniai és Kew-i káptalant, hogy amikor és ahányszor jelen oklevél kiadásának napjától 1 évig István kalocsai érsek, a királyi aula kancellárja, v. kalocsai és bácsi egyházai káptalanjai v. képviselőik v. officialis-aik ezen oklevelet bemutatva felkeresik őket, Pordanch-i István v. Paris-i Beke fia: Péter v. Worzka-i Mihály fia: István királyi emberek valamelyikével küldjék ki tanúságukat idézésekre, tudományvételekre, tilalmazásokra, birtokok visszavételére, határjelek emelésére és

elkülönítésére, s az ország szokása szerinti más feladatokra, majd minden esetben tegyenek jelentést. D. in Wysegrad, oct. Passce d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 333. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 584–585. (Á.-ban.)

316. 1346. ápr. 23.

Bertalan testvér perjel és a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-ispotályos ház konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 300. szám) Burunka-i Imre fia: Jánossal kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: Dénest, akik ápr. 20-án (f. V. an. Georgii) Borsod és Heueswyuar megyékben nyíltan és titokban megtudták, hogy a Puruzlo-i népek v. hospesek a művelt és nem művelt szántóföldeket, kaszálókat és más haszonvételeket a Babaere víz közepéig használják, ami Puruzlo birtokot elkülöníti az egri püspök Hyduegh nevű birtokától, úgy, hogy e víz medrének keleti fele Puruzlo-hoz tartozik, a nyugati fele Hyduegh-hez. A további határ: észak felé Kunch néhai Puruzlo-i hospes malomhelye, ahol e víz Puruzlo-t elkülöníti Folth és Sew birtokoktól, úgy, hogy e víz a közepéig kelet felől Puruzlo birtoké, a nyugati fele Folth és Sew birtokoké; észak felé Zeukewyze nevű árok v. víz, ami elkülöníti Puruzlo-t Furnus birtoktól (a víz a közepéig Puruzlo-é, a másik fele Furnus-é); kelet felé Egurwyze víz, ami elkülöníti Puruzlou-t a Borsod megyei Luew, Tyle és Negyes birtokoktól, úgy, hogy ezen víz déli fele Puruzlo-hoz tartozik, másik fele e három birtokhoz; dél felé a Tycia víz; Tyzaerde erdő, ami más haszonvételekkel (kaszálók, berkek, halászhelyek, szigetek, tó, trágyázott és legelőnek használt földek) együtt Ewren birtokig a Tycia mindkét oldalán Puruzlo-hoz tartozik; Megyer birtok, ahol a víz nagy áradása miatt Puruzlow birtok határait bejárni és elkülöníteni nem tudták. D. oct. Passce d., a. eiusdem 1346. supradict.

E.: Dl. 98 552. (Károlyi cs. nemzetségi lt. 15. 3.) Papír. Hátlapján azonos kéztől címzés, más középkori kéztől: metalis super Porozlo, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Má. 1-2.: Dl. 98 553. (Uo. 15. 2.) Újkoriak.

K.: Károlyi I. 164–167.

317. [1346.] ápr. 24.

A nyitrai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 297. szám) Nezteus fia: Zumur királyi emberrel kiküldték tanúságul kórusuk diakónusát: Mártont, akik a Turuch megyei KysMoysd faluval szomszédos és megyebeli falvak embereitől, nemesektől és nem nemesektől, főleg János fia:

Iwanka generacio-ítól megtudták, hogy Sypun fia: néhai Wydas, Budur fia: Péter avus-a a frater-e János fia: Iwanka avus-ának, Sypun fia: Stanizlo-nak, és azon birtokokon, amiket Péter és Iwanka avus-ai kaptak cserébe Heryche birtokért, Budur fia: Péternek annyit kell birtokolnia, amennyit Iwanka, akinél most e birtokok vannak. D. f. II. p. oct. Pasce d., a. eiusdem ut supra. [1346.]

E.: ŠA. v Banskej Bystrici. Pobočka Kremnica. Körmöcbánya város lt. Körmöcbánya város tanácsa. Oklevelek 1. 1. 1. B. (Df. 249 511.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékes nyoma.

318. 1346. ápr. 24.

Pál, a Turuch-i Boldogságos Szűz Mária-monostor prépostja és a konvent Rewysne-i Loudan fia: János (Arwa-i nemes Zólyom megyéből [!]) kérésére átírja [IV.] László király (H) függő kettőspecsétjével megerősített, 1272. évi, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (*l. Reg. Arp. 2319. szám*). D. in die Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 71 672. (Reviczky cs. lt. 2.) Fakult, hiányos, foltos. Felül chirographált (A[B]CD). Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsétje kiszakadt.
Má. 1-3.: Ue. jelzet alatt, XIX. századiak. (A regeszta ezek alapján készült.)

319. 1346. ápr. 24.

A veszprémi káptalan tudatja, hogy a színük előtti, Ayka-i Ayka fia: András és Ayka-i András fia: János közötti fogottbírói döntés (arbitrium) során András bemutatta a káptalan zárt, kisebbik pecsétjével ellátott oklevelét (1303. jún. 16., *l. Anjou-oklt. I. 408. szám*), mire Ayka-i István fia: Miklós azt mondta, hogy szüksége van ezen oklevélre, így kérésére és András beleegyezésével a káptalan azt átírja neki jelen oklevelében. D. in fe. Georgii, a. d. 1346.

E. Dl. 66 129. (Thaly cs. lt. 54.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

320. 1346. ápr. 24.

A veszprémi káptalan tudatja, hogy a színük előtti, Ayka-i Ayka fia: András és Ayka-i András fia: János közötti fogottbírói döntés (arbitrium) során András bemutatta a káptalan zárt, kisebbik pecsétjével ellátott oklevelét (1304. febr. 10., *l. Anjou-oklt. I. 552. szám*), mire Ayka-i István fia: Miklós azt mondta,

hogy szüksége van ezen oklevélre, így kérésére és András beleegyezésével a káptalan azt átírja neki jelen oklevelében. D. in fe. Georgii, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 66 130. (Thaly cs. lt. 55.) Hátlapján újkori kéztől magyar nyelvű tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

2. Ue. jelzet alatt. (Uo. 56.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

321. 1346. ápr. 24. Zágráb

A Gersenne-i comitatus-ban v. districtus-ban levő Podgoria és Kiskothenicza birtokokat, amiket Kuh Jánostól vásárolt, Kastellanffy Péternek megerősítik.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 12. IV. 5., e dátummal és hellyel.)

322. 1346. ápr. 26.

1346., ind. [14.], die 26. Apr. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 298–301. (Zágrábban volt E.-je alapján.)

323. 1346. ápr. 27. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Hannus comes fiai: Detric, Zeurus és Zonk személyében, hogy a Scepus megyei Wlchyna az elődeiktől fogva (ab avo et prothavo) az ő örökjogú birtokuk. Ezért az uralkodó utasítja a Scepus-i káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gargow-i Jakab v. Scepus-i Kázmér fia: János királyi emberek valamelyike nyíltan és titokban tudja meg erről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, 4. [die] Georgii, a. d. 1346.

Á.: a 387. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 584.

324. 1346. ápr. 27. Kapornak

András fia: Mihály mester vicecomes és a Zala megyei szolgabírók azon pert, amit korábbi oklevelüknek megfelelően színük előtt ápr. 27-én (V. f. p. Georgii) egyrészről István fia: György, Ewr (dict.) Egyed fiai: Miklós és Pál, ezen Egyed felesége, Péter felesége és frater-e: János, másrészről Olivér fia: István, Salamon fia:

Kelemen, Miklós fia: György, Reznuk-i Gergely fia: Domokos és Berend-i István viseltek egymás ellenében, a per nehézsége miatt uruk: István mester Zala megyében tartandó következő congregacio-jára halasztják el, s mivel a felperesek 6 márka bírságot kellett volna kifizessenek, de ezt nem tették, ezért a congregacio-n ennek kétszeresét kell kifizetniük. D. in Kopurnuk, termino prenotato, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 3840. (NRA. 1536. 105.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint az első négy alperes mind Reznuk-i, István mester pedig zalai comes), valamint 1 pajzs alakú és 3 kerek zárópecsét töredékei. (Az alperesek példánya.)

2. Ue. jelzet alatt. (Uo. 54. 18.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint az első négy alperes mind Reznuk-i, István mester pedig zalai comes), valamint 1 pajzs alakú és 2 kerek zárópecsét töredékei. (A felperesek példánya.)

325. 1346. ápr. 27.

Johanna királynő tarantói (Tarentum) Lajost [! ɣ: Róbertet] főkapitánynak nevezi ki háborúskodásra, az ország egyesítésére és a királynő hatalma megvédésére. Utasít minden főpapot, világi előkelőt és várost, hogy a princeps-nek (mint az ő helyettesének) és rendelkezéseinek engedelmeskedjenek. A. d. 1346., die 26. Apr.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 154. (A Nápolyban volt Registri Angioini. C. 351. Reg. Johanne Vol. 1. 50. alapján.)

326. 1346. ápr. 27.

1346., die XXVII. Apr. A velencei tanács határozatai. Írják meg a tengeri és szárazföldi kapitánynak: tanulmányozzák, hogyan történhet meg mihamarabb Zára ostroma, mivel a késlekedés veszélyes lehet, az ostrommal azonban az ellenség reményét veszti. Válaszoljanak, hogy szerintük hány nap múlva kezdek az ostromot. A bastita és a fal befejezésére és védelmére törekedjenek, ez mindennél lényegesebb.

K.: Ljubić II. 341–342. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 40.)

327. 1346. ápr. 28. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a báróknak (főleg a nádornak), comes parochialis-oknak v. vicecomes-eknek és a szolgabíróknak, várnagyoknak, nemeseknek,

officialis-oknak, a városoknak, falvaknak s ezek rector-ainak, bíróinak és villicus-ainak: mivel különös kegyvel kivette bíróságuk és joghatóságuk alól Zaha fia Miklós fia: Péter mester esztergomi és egri kanonokot, valamint annak frater-ét: Miklóst, ezért megparancsolja a címzeteknek, hogy Miklós ezen fiai felett semmilyen perükben ne ítélkezzenek, bíróságuk elé állni őket ne kényszerítsék, hanem ha valakinek keresete (accio vel quescio) van ellenükben, azt a király előtt folytassa le, aki minden panaszosnak igazságot szolgáltat Miklós fiai részéről. D. in Wysegrad, f. VI. p. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 801. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. C. 10.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint vörös viaszú kerek gyűrűspecsét körvonalában: relacio prepositi filii Bani.

K.: Z. II. 201–202.

R.: Z. VII/1. 110; Str. III. 598.

328. 1346. ápr. 28. Visegrád

[I.] Lajos király (H) Thwtus mester királyi ajtónállómester, Pyls-i comes, Wysegrad-i és óbudai várnagy és Wezzews mester, a királyi aula lovagjai hű szolgálataiért, amiket először apjának: [I.] Károly királynak (H), majd annak halála után Lajosnak teljesítettek, a Hunt megyei, Zalka és Geen birtokok szomszédságában fekvő Gyarmath királyi birtokot minden tartozékkal nekik és örököseinek adományozza, más jogának sérelme nélkül. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegális formában adja majd ki. D. in Wysegrad, f. VI. p. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 191. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 94.) Előlapja jobb felső sarkában: woyuode, bal alsó sarkában: relacio woyuode et per se et per Nicolaum filium suum. Hátlapján kerek pecsét töredékei alatt kancelláriai jegyzet részlete (... et per se ...), más középkori kezektől: Teteus et Wezzeus, ill. Hic est litera cum qua dedit villam Garmat; újkori kéztől is tárgymegjelölés.

329. 1346. ápr. 28. Békés

István, Márton mester Bekes-i comes vicecomes-e és a szolgabírók tudatják, hogy ápr. 28-án (f. VI. p. Georgii) tartott generalis congregacio-jukon Meger-i János fia: Miklós elmondta, hogy Nadaan faluban, Borsa fia: István birtokán ápr. 25-én (hoc anno in die Marci) Moyses, Domokos fia: István és Péter fia: István (Nadaan-i Miklós fia: János famulus-ai) őt megsebesítették és a halálát akarták azért, mivel nem engedte nekik, hogy a birtokait használják. D. in Bekes, in congregacione nostra prenotata, a. d. 1346.

E.: HBML. 3. (Df. 278 782.) Foltos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés.

K.: Békés II. 10.

Ford.: Kristó, Békés 46.

330. 1346. ápr. 28. Nápoly

Johanna királynő a tarantói princeps-et az 1346. ápr. 27-én kelt kinevezésében foglaltak végrehajtására utasítja. D. Neapolis, 1346., die 28. Apr.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 155. (A Nápolyban volt Registri Angioini C. 350. Reg. Johanne Vol 1. 19. alapján.)

331. [1346.] ápr. 28. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Legnitz-i néhai Henrik fia: Simonnak a Wroclaw-i egyház kanonokságát biztosítja, prebenda reményével, annak ellenére is, hogy korábban neki az esztergomi egyházmegyei pozsonyi egyházban kanonokságot biztosított és prebendát rezervált. D. Avinione, IV. Kal. Maii, pápasága 4. évében [1346.].

R.: Klicman I. 635. szám; Mon. Vat. Slov. III/2. 181–182. (ASV. Reg. Vat. Vol. 84. fol. 155. = Vol. 171. fol. 85r–85v. nr. 145. alapján.)

332. 1346. ápr. 29.

Konth mester, Bertalan Symig-i comes helyettese és a négy szolgabíró előtt ápr. 29-én (sab. p. Georgii) Trepk fia: István mester elmondta Péter fia: György (Kedhel-i Fülöp fia: László jobbágya) ellenében, hogy György az ő konya fülű ökrét [elhajtotta], ezért fentiek meghagyták Lászlónak, hogy Györgyöt az ökörral állítsa eléjük máj. 6-án (sab. p. oct. Georgii). István előadta azt is, hogy egy másik ökrét Bede fia: Pál az ura: ezen László tanácsából elkergette. András litteratus, László képviselője azt állította, hogy Pál nem volt és most sincs Lászlónál, de István ezt vitatta. D. sab. supradict., a. d. 1346.

E.: KEML. Esztergomi kápt. hh. lt. 1. 3. 7. (Df. 208 462.) Hátlapján zárópecsét nyoma.

K.: Wertner M., TT. 1911. 495; Str. III. 599.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 67.

333. [1346.] ápr. 29.

A Keu-i káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 315. szám) Pardanch-i István királyi emberrel kiküldték tanúságot

János olvasókanonokot és Tamás mester kanonokot, akiket a bácsi káptalan és Ende Ders-i prépost a bácsi káptalan Zopor nevű birtokára és Ders-re, valamint tartozékaikra vezették márc. 17-én (f. VI. an. Oculi) a szomszédok jelenlétében, ahol ezek régi határait bejárva egymástól elkülönítették. Hj.: a Pordanch-i erdő végében két útnál 3 régi sarok-határjel, az egyik Zopor-t, a másik Pordanch-ot, a harmadik Ders-et különíti el a nap járása szerint; elhagyva Portanch-ot Zopor és Ders határa egy nagy úton észak felé egy wlgo Magal nevű erdő végéig; árok mint határ; erdők; kis füves út; szántóföldek; nagy út, ami Ders-ről megy Chalaz-ra; szántóföldek; két nagy régi határjel (amik porta-ja észak felé néz), az egyik Zupur-t és tartozékait, a másik Ders-et és földjeit különíti el a nap járása szerint, ti. kelet felé a káptalan jogait, nyugat felé a Ders-i prépost tulajdonait; szántóföldek; 3 régi határjel, kettő Zupur-t és Ders-et választja el jól láthatóan, a harmadik Feleghaz falut, de ezt a szántás lerombolta, és ezek elkülönítését Parys-i Beke fia: Péter, Pál fia: Péter mester képviselője a Feleghaz-i jobbággyokkal együtt jóváhagyta; elhagyva Feleghaz földet Zupur és Ders határai észak felé szántóföldeken át egy wlgo zyfa nevű fáig, ami a bácsi káptalan egykori, Zupur-hoz tartozó faluhelyén van egy telken (fimum); két nagy régi határjel, amik Zupur-t, Ders-et és tartozékaikat különítik el; kis bokrok; észak felé szántóföldek; Zenthleluk faluból Machya faluba tartó nagy útnál két régi, az utazók által letaposott föld-határjel; ue. nagy út; két út; Rouozlyk-nak hívott helynél 4 régi sarok-határjel, az egyik Zupur-t és tartozékait, a másik Ders-et és tartozékait, a harmadik Machya falut, a negyedik Guze falut különíti el, s ezen határjeleket mind a felek, mind Karul-i Chaba fia Lőrinc fia: György a maga és frater patruelis-ei (Mihály fiai: András és Miklós, Miklós fia: László, Benedek fiai: János és György, Machya-i nemesek) nevében, valamint Guze-i Gergely fia: András elfogadták, bár a bácsi káptalan és Ende prépost azt állították, hogy birtokaik között számos egyszerű és kettős határjelet a szomszédaik leromboltak; elhagyva Ders és Machya földjeit Zupur és tartozékai határt kezdenek tartani Guze földjeivel; egyszerű és kettős határjelek, közülük egyesek látszódnak, mások tönkrementek; árok; 3 sarok-határjel, az egyik Zupur-t, a másik Guze-t, a harmadik Drecche-t különíti el; elhagyva Guze földjét és határt kezd tartani Drecche földjeivel; határjelek, közülük egyesek látszódnak, mások régiségük miatt tönkrementek; szántóföld egy kis völgyben észak felé Chalaz falu közelében, ahol elkülönül Chalaz falu, Zupur és Drecche; elhagyva utóbbit Chalaz földjeivel tart határt dél felé Chalaz árka sarkáig, ahol van két, régiségében tönkrement föld-határjel; kelet felé számos régi föld-határjel, némelyek látszódnak, némelyek régiségükben tönkrementek; Zupur és Chalaz sarok-határjelei kelet, nyugat és észak felé. D. sab. an. quind. Resurr. d., a. eiusdem supradict. [1346.]

E.: Dl. 3839. (Acta eccl. 6. 2.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: AO. IV. 584–588.

334. 1346. ápr. 30.

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-monostor konventje előtt Malcha-i István fiai: János, András, Miklós és István, valamint Raska-i Wyd fiai: Lorand és János elmondták, hogy bár ők tiltakoztak akkor, amikor Buthka-i Miklós fiai: Miklós és Pál a Zathmar megyei Wosyan birtok kétharmadát Chahal-i Péter fia: Jánosnak elzálogosították, de mivel Buthka-i Miklós és Pál ezután nagyon meg lettek terhelve, ezért ők érvénytelenítették kötelezvénylevelüket e kétharmadról, nehogy Miklós fiait még inkább terheljék, és beleegyeztek, hogy Miklós fiai e kétharmadot Chahal-i Jánosnak elzálogosítsák úgy, ahogy Miklós nádor (H) ez ügyben kiadott egyezség- és kötelezvénylevelével ezt megtették. D. in vig. Phylippi et Jacobi, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 008. (Múz. Ta. 1910. 55.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

335. [1346.] ápr. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] János milánói érseknek: hamis az a levél, amit Johanna királynő (Si) neve alatt bocsátottak ki a Róbert tarantói princeps-szel való házasságáról, a pápa ugyanis András király halála után erre semmiféle engedélyt v. felmentést nem adott nekik. D. Avinione, II. Kal. Maii, pápasága 4. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2457. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 259r. nr. 1135. alapján.)

336. 1346. ápr.

A zágrábi káptalan előtt Toplika-i Stepk Péter a Szt. György-egyház közelében fekvő Mokricza birtokot a Guerche-i főesperesnek és nepos-ának, Kozma fia: Antalnak 7 márkáért eladta.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 12. IV. 5., e dátummal.)

337. 1346. máj. 1. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elpanaszolta Zeuke (dict.) János fia: Péter, a királyi kúria notarius-a, hogy jobbágyságait és a birtokain jobbágyságok módjára lakó birtoktalan szervienseit mások adósságai miatt mindenütt feltartóztatják javaikban és személyeikben, anélkül, hogy először tőle és officialis-aitól kérnének igazságot, ahogy kellene, és emiatt birtokai nem kevés kárt szenvednek el. Kérésére Lajos mind különös királyi kegyből (regie pietatis clemencia, gracia specialis), mind az ország régi szokásjoga szerint meghagyja, hogy Péter bir-

tokain lakó jobbágyait [és] szervienseit mások adósságai miatt javaikban és személyeikben nem lehet feltartóztatni, ezért utasítja az ország bírót és jogszolgáltatóit, főleg a városok bírót, esküdtjeit és polgárait, hogy területeiken és birtokaikon Péter jobbágyait és birtoktalan szervienseit ne akadályozzák. D. in Wysegrad, in fe. Philippi [et] Jacobi, a. d. 1346. Mindez azonban nem vonatkozik Péter azon jobbágyaira és birtoktalan szervienseire, akik részéről a kért igazságszolgáltatást Péter megtagadja. D. et a. d. ut supra.

E.: AHA. Diplomata latina 4. 34. (Df. 230 405.)

K.: Smič. XI. 301–302.

338. 1346. máj. 1. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja előtt Péter, a Garig hegyi Boldogságos Szűz-egyház perjele bemutatta a zágrábi káptalan privilegiális oklevelét a Gersenche folyó caput-jának mindkét oldalán fekvő földrésről, amit Myhalch fia: Pál adott egyházuknak, kérve, hogy a privilégiumot érvényesnek fogadja el és a földrészt az egyháznak örökítse át. A bán ennek megfelelően ezen privilégiumot (1340. aug. 20., *l. Anjou-oklt. XXIV. 498. szám*) átírja, érvényesnek elfogadja és a földrészt a Boldogságos Szűz-egyháznak megerősíti függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevelében. D. Zagrabie, in fe. Philipi et Jacobi, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 35 174. (Acta Paulinorum. Garig 1. 23.) Függőpecsét fonata. Hátlapján más középkori kéztől: donacio Pauli bani filii Michalch ad Garig heremitas super Mihalweuge.

K.: Smič. XI. 302–303.

R.: Halász É., Szlavón 133. szám.

339. [1346.] máj. 1.

Az egrí káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy gyűrűspecsétes parancslevelének megfelelően (l. 281. szám) kiküldték tanúságul kórusuk klerikusát: az ifjú Demeter mestert, akivel Weyke-i Banus fia: János királyi ember megtudta a minap Terebes faluban a Zemleyn-i comes és a szolgabírók congregacio-ján Chap birtok szomszédaitól, valamint a Zemleyn megyei nemesektől és nem nemesektől, hogy János néhai nádor fia: Miklós mester Hung-i comes Tamás fia: János Chap nevű birtokán a Latarcha folyón hidat építtetett hatalmaskodva, holott per van függőben közöttük. D. oct. Georgii, a. supradict. [1346.]

E.: Dl. 76 802. (Zichy cs. zsélyi lt. 214. C. 34.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Johanne filio Thome filii Symonis de Chap contra magistrum Nicolaum filium Johannis quondam palatini de Vngh...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 202–203.

R.: Z. VII/1. 110.

340. [1346.] máj. 1.

Az esztergomi káptalan [1346.] máj. 1-jén (in fe. Philippi et Jacobi) kelt oklevele szerint előttük a Pozsony megyei Magyar-i Iuanka fia Péter fia: László elmondta, hogy mivel az ue. megyei Januk-i Péter fia Domokos fia: Miklós, az ő rokona neki adta minden birtokát, főleg Januk-ot, ezért László megengedi, hogy Miklós és örökösei e birtokokat úgy használják, miként addig is, ő Miklósnak semmiféle ellenvetést v. jogtalanságot e birtokok haszonvételei okán nem okoz, az ő engedélyével Miklós e birtokokról rendelkezhet, ezekből eladhat, s ha László csalárdul másként cselekedne, akkor Miklós neki tett adománya vonassék vissza, és Miklós a 400 márkát sem kell visszaadja Lászlónak, csak annak harmadát.

Tá.: a 817. számú oklevélben.

K.: AO. V. 8. (Tá.-ban.)

341. 1346. máj. 1.

A fehérvári káptalan kinyilvánítja, hogy Fyzke nevű birtokukat, ami Tapey nevű birtokuk szomszédságában van Fejér megyében, Kozma mester Woytha-i nemesnek oklevelükkel (az abban foglalt büntetések és kötelezettségek alatt) minden év máj. 1-jén (oct. Georgii) fizetendő 16 dénár census-ért 15 évre elzálogosították, de Kozma a vállalása ellenére azt nem népesítette be és terméseit magának szedte be. Ezért és más okokból e birtokot tőle elvehették volna és őt jog szerint elmarasztalhatták volna, de mivel Kozma a káptalan más feladataiban és ügyeiben mindig szolgálatukra volt, ezért ezt megfontolva a most lakatlan Fyzke birtokot minden haszonvétellel (kivéve a birtok tizedét, amit a káptalan magának megtart) régi határai alatt Kozmának és fiainak benépesítésre újra bérbe adják (locare) éves census-ért v. feudum-ért jelen oklevél kiadásától 15 évre 24 királyi, forgalomban levő dénárért, amit a préposti harmadrésszel és az olvasókanonoki tizedrésszel minden évben máj. 1-jén (oct. Georgii) fizesen ki a káptalannak a fehérvári Szt. István király-ispotályos ház keresztesei konventje előtt. Kozma vállalta, hogy ha ő v. fiai jelen oklevél kiadásától 3 évig a birtokot legalább 6 jobbaggyal nem népesítik be és a birtok terméseit így hiába szedik be, s ez a káptalan tudomására jut, akkor a káptalan a birtokát tőlük elveheti, Kozma és

fiai ellentmondása ellenére is. Ha valamely időpontot és évet elmulasztják a fizetésben, kétszeres büntetés sújtja őket. A 15 év leteltével Kozma v. fiai a benépesített birtokot a káptalannak vissza kell adják, ugyanazon határokkal és tartozékokkal, az ott lakó jobbágyok károsítása nélkül, s ha ezt nem teszik, hatalombajban való elbukás (succubitus facti duelli potencialis) sújtsa őket. A káptalan különös kegyből vállalja, hogy amikor Kozma Fyzke birtokot be akarja járattatni, a káptalan embere bemutat a birtokon minden oklevelet, amik annak határait tartalmazzák, s ha a birtok szomszédai v. mások a határjáráskor és a határjelek emelésekor ellentmondanak, és Kozma őket perbe vonja, akkor az efféle pert a káptalan kell lefolytassa a saját költségén. Erről Kozmának pecsétjükkel megerősített nyílt oklevelet adnak ki. D. oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 3841. (Acta eccl. 39. 35.) Hátlapján mandorla alakú pecsét töredékei, valamint XVI. századi kezektől: feudalis super possessione Woytha; super possessione Fizeg.

K.: F. IX/1. 419–422.

342. 1346. máj. 1.

A győri káptalan előtt megjelentek egyrészt Assun-i Gergely fiai: Imre és Mihály, másrészt ue. Gergely leánya, az ő leánytestvérük (soror uterina): Margit a férjével: Taryan-i Péter fia: Jánossal, és Gergely fiai elmondták, hogy ők az Assun nevű örökbirtokukon a telkük közelében észak felől levő telket (fundus seu curia) Margit leánynegyedeként és hitbére és jegyaj[ándéka] fejében Margitnak adták, úgy, hogy Gergely fiai e telket nem vásárolhatják vissza. Ha haláluk után a fiaik azt Margittól, a férjétől v. le származottaiktól visszavásárolni..... a per kezdete előtt 2 márka széles bécsi dénárt fizessenek a nőnek, férjének v. örököseiknek férjét v. örököseit Gergely fiai e telek ügyében 2 márkát fizessenek D. in fe. Philippi et Jacobi, a. d. 1346.

E.: MTA. Kvt. Kézirattár 107. (Df. 243 941.) Foltos. Hátlapján kerek pecsét körvonala.

343. 1346. máj. 1.

A veszprémi káptalan tudatja, hogy mivel Ayka-i Ayka fia: András a káptalan egyik ügyében segítségükre volt, ezért megígérik neki, hogy amikor a káptalantól oklevél kiadását, v. tanúságuk kiküldését kéri, a szívességét viszonozzák. D. oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 66 128. (Thaly cs. lt. 57.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékes nyoma.

344. 1346. máj. 1.

Hambot Jakab pozsonyi (Prespuerch) polgár és felesége, Klára (Chlar) a maguk, valamint örököseik nevében elismerik, hogy Miklósnak (Nyclas), Jakab egykori pozsonyi bíró fiának és feleségének: Erzsébetnek, valamint örököseiknek 60 font bécsi dénárral tartoznak, mely összeget Miklóstól kölcsön kapták. Tartozásuk fejében zálogként lekötik a vásártéren levő fél házrészüket, ami megosztott tulajdon, ugyanis Jakab és felesége a ház felét már korábban eladták Miklósnak. Ezt a fél házat évi 6 font régi bécsi dénár járadék terheli, aminek kifizetése a jognak és szokásoknak megfelelően Karácsonykor (dec. 25.), Szt. György-napkor (ápr. 24.) és Szt. Mihály-napkor (szept. 29.) esedékes. Jakabék vállalják, hogy a 60 font bécsi dénár erejéig fizetik a járadékot. Ígéretet tesznek továbbá arra, hogy amennyiben szándékukban állna házrészüket eladni, és Miklós azt meg akarja vásárolni, akkor az előírásoknak megfelelően inkább neki, mint másnak adják el tulajdonukat. Ha azonban Miklós nem kíván élni a vásárlás jogával, szabadon választhatnak, kinek adják el házrészüket. Az oklevélben foglaltak betartását és megváltoztathatatlanságát Hambot-ék, valamint Wernthin Péter (Petrin) pozsonyi esküdt polgár pecsétjeikkel biztosítják. Diser prief ist gegeben noch Cristzgeport drevzehenhundirt jar dar nach in dem sechsvndvierzigisten jar an sand Philips vnd an sand Jacobs tag.

E.: AM. Bratislavy. Pozsony város tanácsa. Oklevelek 88. (Df. 238 714.) Német nyelvű. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Két függőpecsét és hártvaszalagja.

R.: AMB. Inventár 21.

Skorka Renáta

345. 1346. máj. 1. Esztergom

Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes Miklós pozsonyi kánoknak és plébánosnak, Thedric-nek, a pozsonyi Szt. Mihály-egyház és Fridric-nek, a pozsonyi Szt. György-egyház plébánosának és rector-ának. Az elmúlt napokban színe elé járultak a pozsonyi káptalan kanonoki képviselői és panaszt tettek Márton Demes-i prépost, a pozsonyi egyház administratora ellen, főként 3 dologban: Márton a káptalan tagjait sértő, gyalázó szavakkal és tetteikkel illette, közülük senkit a saját helyzetében és méltóságában nem akar megtérni és tisztelni; javaikat elveszi és elfoglalja; a káptalan örkanonokát különösen üldözve őt bevételeiben károsítja, méltóságában megalázza, mivel az örkanonokságot régtől fogva megillető bevételek mintegy felét elfoglalta, mint neki járó, holott Mártonnak semmi joga nincs ezekben, ráadásul az örkanonokságra végrendeletileg hagyott – ahogy ezt az érsek az örkanonok és a képviselők által bemutatott oklevelekben, főleg Gentilis kardinális pápai legátusában látta – telket (lichinum), szőlőt és bevételeket (amik évente 7

fontot tesznek ki) magának kihasználta. Az érsek ezért utasítja a címzetteket, hogy jelen oklevelet megkapva 3 napon belül menjenek Márton préposthoz és figyelmeztessék kánonilag, hogy a káptalan tagjainak adja meg, ami az övék, és ahogy egy tisztség (dignitas) v. prebenda nem osztható meg, úgy a tisztség bevételei sem, ami tehát az örkanonkságé, az teljesen azé. Ha mindezzel ellenkezne v. nem engedelmeskedne, közöljék vele, hogy mivel a pozsonyi Szt. Üdvözítő-egyház az esztergomi egyház testéből való és az érsek azt hivatalánál fogva meg kell védje, a további feddések és szigorúbb figyelmeztetések érdekében büntetésekkel fog ellene eljárni. D. Strigonii, in die Philippi et Jacobi, a. d. 1346.

Á.: Esztergomi kápt., 1359. máj. 22. SNA. Pozsonyi kápt. mlt. H. 1. 1. (Df. 273 025.)

K.: F. IX/1. 404–407; Str. III. 599–601.

R.: Ortway, Pozsony III. 211. és 238; Bónis, SZR. 1028. szám.

346. 1346. máj. 1. Nápoly

Johanna királynő elrendeli, hogy a magyar Izabella (Ysabella) és fia: Miklós, királynői familiárisok azon szolgálatokért, amiket néhai férjének tettek, és mivel Izabella most részt vesz Johanna fia, Calabria hercege nevelésében, évi 30 uncia aranyat kapjanak. D. Neapoli, 1346., die 1. Maii.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 156. (A Nápolyban volt Registri Anginioni A. 351. Reg. Johanne Vol. 1. 155. alapján.)

347. [1346.] máj. 2.

Az esztergomi káptalan [1346.] máj. 2-án (2. die Maii) kiadott privilegiális oklevele szerint megjelent előttük egyrésről a Pozsony megyei Januk-i Péter fia Domokos fia: Miklós, másrésről az ue. megyei Magyar-i Iuanka fia Péter fia: László mester, és Miklós elmondta, hogy a szomszédos nemesekkel (Farkas fiai: János és Miklós, Thabor fiai: Dávid és András) Miklós nádor előtt viselt perében rokona: László 300 márka dénár készpénzt költött rá és ezenfelül 100 márkát fizetett a nádornak az ő szavatolására, s mivel mindezt neki visszaadni nem tudja, de László őt a pénzösszeg visszafizetésére sürgeti, ezért ő minden örökjogú és vásárolt birtokát, főleg Januk, Kurmusd, Toluay, Chandal és Kuzey Pozsony megyei birtokait minden joggal és haszonvétellel a 400 márkáért Lászlónak átörökítette a káptalan előtt, más jogának sérelme nélkül.

Á.: a 462. számú oklevélben.

K.: AO. V. 7. (Tá.-ban.)

348. 1346. máj. 3.

A fehérvári káptalan 1346. máj. 3-án (3. die oct. Georgii, a. d. 1346.) kelt nyílt oklevele szerint előttük egyrésztől Miklós mester Symig-i főesperes és Albert mester, a veszprémi káptalan kanonokai és képviselői, másrésztől Myle Thapolcza-i villicus és Miklós hospes az ottani hospesek universitas-a érdekében megvallották, hogy azon perben, amit a hospesek Thapolcza és a veszprémi káptalan Kezy nevű birtoka határjeleinek emelése ügyében Pál comes országbíró oklevele szerint viseltek, fogott nemes bírók, főként Hector fia: György mester királyi ember (akit a közöttük levő megegyezés érdekében küldött ki a király a győri káptalan tanúságával) elrendezésével megegyeztek, s Kezy és Thapolcza birtokokat a vitás helyeken így különítették el 2-2 határjellel: Ffewlsew Zadwth nevű út, ami Heghesd-ről megy Thapolcza-ba; dél felé egy hold hosszúságú föld; Wexnyk-re tartó út; Halap-ra tartó út; ue. út mellett cserjés v. rubetum és szántóföldek; Dyzl-ből Thapolcza-ra tartó út; a mondott Halap-i út; a Kezy-ről jövő út; Sarhel föld (eddig ezen határok nyugat felől Thapolcza-t, kelet felől Kezy-t választják el); ue. út egy hold hosszúságig; nyugat felé Sarhel földön át egy nagy út, ami Thapolcza-ról megy Kezy faluba az Egregwyz folyóig. Mivel a Sarhel-i földek felső részét a káptalan jobbágyai, alsó részét a Thapolcza-i népek szántották fel, ezért mindkét fél azon földet birtokolja és arassa le, amit Sarhel-en eddig is megművelt. Azokat a határjeleket, amiket a Thapolcza-i népek a királyi emberrel és az Almad-i konvent tanúságával korábban emeltek, a felek érvénytelenítették.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1415. jún. 29. > Ismeretlen oklevélkiadó, 1463–1468. között. Veszprémi Érseki és Főkáptalani Lt. Oklevelek. Misc. 5. (Df. 230 084.)

349. 1346. máj. 3.

A [pécs]váradí monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a ku[nok] bírójának, hogy döntéshozó oklevelének megfelelően az abban megnevezett Bogdan-i Miklós nádori emberrel (a pécsi káptalan részére) és Gyogh-i Ja[kab] nádori emberrel (a Nyulak szigeti apácák részére) kiküldték tanúságul Andrást, egyházuk Hyrd-i papját és János testvér papot mindkét fél részére, akik máj. 1-jén (oct. Georgii) Wermus, Harazt[hy], Woyzlo, Kuhyrych, Lusuk birtokokra és a felek közötti vitás földekre mentek, és azokat a nádor döntése szerint bejárták: két földjellel, amiket Kosuk-i Miklós, az apácák képviselője egy kis réten túl a pécsi káptalan földje mellett mutatott meg, de Mihály mester pécsi kanonok, a káptalan képviselője ezeket a káptalan és az Okur-i egyház földje között levőknek mondta; ezután ahol Miklós képviselő egyéb (föld-, fa- és vízben levő) határjeleket mutatott, Mihály a káptalan földjén levőknek mondta ezeket, ahol pedig Mihály mutatott más határjeleket, Miklós képviselő mondta az apácák földjén levőknek azokat. Mivel a birtokok szomszédai a bejárásról nem tudtak

mind jelen lenni, ezért a nádor oklevelének tartalmát a nádori és káptalani emberek nem tudták végrehajtani, így mindezt a nádornak jún. 11-re (oct. Penth.) visszaküldik megfontolásra. D. 3. die oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 3842. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 4. 12.) Hiányos papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölés. XIV. sz.-i kéztől: frater Ladislaus pro religiosus dominabus cum procuratoria earum, pro capitulo Quinqueecclesiense magister Stephanus cum procuratoria eiusdem de parcium voluntate ad oct. fe. OO. SS.

K.: AO. IV. 588–589. (a kiegészítések innen valók)

R.: Kőfalvi T., Pécsváradi konvent 182. szám.

350. 1346. máj. 3.

1346., die III. Maii. A velencei tanács határozatai. Írják meg a tengeri és szárazföldi kapitányoknak, hogy a levelükkel elküldött zárai levelek okot adnak Zára ostromára, ezért mihamarabb kezdjék azt el. A bastita megépítéséhez és befejezéséhez a tengeri kapitány is adjon segítséget a seregéből és hajóiról.

K.: Ljubić II. 343. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 40.)

351. 1346. máj. 4.

A nyitrai káptalan előtt megjelentek egyrésről Imre fia: Imre és Chymas ~ Chymaz fia: Péter, Kayl-i nemesek, másrésről Chorba (dict.) Pál fiai: Miklós és István, valamint Kayl-i Pous fia Dénes fiai: Miklós és Péter, s előbbieket megvallották, hogy Pál fiaival és Dénes fiaival fogott bírók (Kurth-i Miklós fia: András comes, Korouzezh-i Lukács fia: Márton) döntése alapján a közöttük addig létrejött károkban és jogtalanságokban megbékéltek, Kayl birtokon pedig olyan osztályt hajtottak végre, hogy az erdő alsó része Kyráli felől Pál fiainak, a közepe Dénes fiainak, a felső harmada Imrének és Péternek jutott; a Perina folyóban Imre curia-ja mellett levő, weyz-nek mondott halfogó és ezen folyó felfelé egészen egy fűzfáig Pál fiainak, onnan felfelé Dénes fiainak, a halfogótól lentebb Imrének és Péternek, és e veyz-től a Perina folyón túl a Gaach folyó Sarou-ig és onnan az erdő végéig szintén Pál fiainak jutott. Mindenki az eddigi saját curia-ját és telkét (sessio) birtokolja. A falu felső része Pál fiainak, az alsó része a többieknek jutott. A falu előtti legelőt (terra pascualis) közösen birtokolják. A falu előtt 30 hold szántóföldet 3 egyenlő részre osztottak: a falu felőli 10 hold hosszúság Pál fiainak, a középső 10 Dénes fiainak, a felső 10 Imrének és Péternek jutott, és a Derne folyón túl is mindannyian birtokoljanak majd 10 hold hosszúságban. Ha valamelyik fél ezen elrendezést nem tartaná meg és az

osztályt visszavonná, a másik félnek a per kezdete előtt a bíró része nélkül 40 márkát adjon. A pereikről eddig kiadott okleveleiket érvénytelenítették, és bemutatójukat hatalombajban (in duello potenciali) marasztalják el. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki Pál fiainak, amit ha visszavisznek, privilégiumban adja majd ki. D. 2. die Inv. S. Crucis, a. d. 1346.

Á.: Nyitrai kápt., 1350. júl. 26. MTA. Kvt. Kézirattár. 106. (Df. 243 752.)
Helyenként fakult, foltos.

352. 1346. máj. 4. Visegrád

János, a Pécs várbeli Szt. János[-egyház] prépostja, kánonjogi licenciatus, királyi kápolnaispán és titkos kancellár előtt egyrészt István mester, a királyi gyűrűspecsét specialis notarius-a, másrészt Cheley fia: Balázs megvallották, hogy azon pert, ami a Heueswyuar megyei Zyluaeghaz birtok ügyében jött létre köztük Pál comes országbíró előtt, fogottbírói döntésre bízták, úgy, hogy amikor a király a jelen hadból (amire már elment) visszatér, az egri káptalanhoz személyesen (v. képviselőik révén) 3-3 fogott bírót (egy egyházit és két világit) vezetnek, és a 6 bíró a felek privilégiumait és okleveleit megtekintve döntést hoz majd közöttük. D. in Wysegrad, V. f. p. Philippi et Jacobi, a. d. 1346.

E.: Dl. 3843. (NRA. 604. 37.) Hátlapján későbbi középkori és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

K.: AO. IV. 589–590.

353. 1346. máj. 5.

Az erdélyi káptalan előtt Kozma fia: Illés Zedyryes-i nemes a Thorda megyei Zedyryes birtok örökjogon őt illető felét – nem érintve István mester Thylegd-i főesperes esetleges ottani jogait – rokoni szeretetből átengedi Pál fiainak: Péternek és Jánosnak, Ilye-i nemeseknek, valamint frater-eiknek: Miklósnak és Lászlónak. D. f. VI. p. Inv. S. Crucis, a. d. 1346., amikor Domokos prépost, Mihály éneklő-, Lorand örkanonok, Miklós mester Clus-i főesperes dékán.

Reg.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. sz.-i
protocollum.

R.: Erdélyi Okm. III. 329. szám.

354. 1346. máj. 5.

1346., die V. Maii. A velencei tanács határozatai. Üzenik tengeri és szárazföldi kapitányaiknak, hogy siessenek az ostrommal, mivel a késlekedés veszélyes

Velence ügyeire, a bastita befejezésére pedig minden igyekezettel és módon, együttesen eljárva törekedjenek. A megválasztott biztosok keljenek útra a sereghez, biztassák a kapitányokat a mihamarabbi ostromra, ha pedig a kapitányok nem akarnak támadni, a biztosok látogassák meg a velencei területek városait, Velence hűségére figyelmeztetve őket, beszéljenek Maladinus és Pál comes-ekkel v. azok követivel is, megígérve nekik Velence segítségét és kedvezését szükséges esetben. Ha a kapitányok elindítják a támadást, a biztosok maradjanak a seregnél, amíg az ostrom tart.

K.: Ljubić II. 343–344. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 40.)

355. [1346. máj. 5. után]

Az erdélyi káptalan István mester Kukullu-i főesperes kérésére átírja az aradi káptalan privilégiumát a Chungrad megyei [Dyalya-i?] birtokrészről. Az oklevélben szerepel még: Zantho v. Zoard [?] fia: János, Pál fia: János.

Reg.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 131. (Beke 8. 1033.) (Df. 277 306.) XIV. sz.-i protocolum. Hiányos.

R.: Erdélyi Okm. III. 330. szám. (ezen dátummal)

356. 1346. máj. 6. Visegrád

[I.] Lajos király (H) a báróknak, comes-eknek, várnagyoknak, nemeseknek, officialis-oknak és más, bármiféle tisztségű embereknek, a városoknak, falvaknak s ezek rector-ainak és villicus-ainak: a király ki akar irtani országában minden tolvajt, rablót és más proskribált gonosztevőt, s mivel hallotta, hogy Abawyuar megyében ezek megsokasodtak, ezért meghagyja Albert bírónak, az esküdt polgároknak és valamennyi Cassa-i királyi hospesnek, hogy bárhol Abawyuar megyében tolvajokat, rablókat és proskribált gonosztevőket tudnak fellelni és elfogni, őket Paharus (dict.) Péter mester, a megye comes-e személyében (aki a királlyal a seregben van) fogják el, ítélik halálra (supplicio mortis condemnare) és javaikat vegyék el a comes parochialis királytól kapott hatáskörével, és ezen javakat senkinek sem kell odaadniuk, hanem megtarthatják és feloszthatják maguk között. Utasítja a címzetteket, hogy ha bárhol területeiken tolvajokat, rablókat és proskribált gonosztevőket találnak, őket elrejtteni és megvédeni ne merészeljék, hanem engedjék, hogy őket a Cassa-i bíró, polgárok és hospesek elfogják, hogy a comes parochialis személyében eljárjanak velük kapcsolatban, miként a jog rendje megköveteli, és miként Péter comes e polgároknak és hospeseknek ehhez szintén beelegyezését adta oklevelével. D. in Wysegrad, sab. p. Phylippi et Jacobi, a. d. 1346.

E.: AM. Košic. Archivum secretum B. 2. (Df. 269 104.) Hátlapján középkori kéztől német nyelvű feljegyzés, újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kis kerek pecsét töredékei.

Reg.: Uo. Scheutzlicher inventár. pag. 11. (Df. 287 451.)

K.: Tutkó, Kassa 211–212; Juck I. 142. (mindkettő E. alapján.)

357. 1346. máj. 6. Visegrád

Erzsébet királyné (H) utasítja a pozsonyi káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat Pál comes országbíró emberével, akik Pál comes oklevelének megfelelően iktassák a Cholloukuz-i Felsőjányok (Januk Superior), Alsójányok (Januk Inferior), Kurmusd és Tholweyfelde birtokokat Marhard comes pozsonyi polgárnak, bárki tilalmazása ellenére is. Ha valakik azt állítják, valamilyen joguk van e birtokokban, ügyeiket a király v. az országbíró előtt folytassák le, aki igazságot fog nekik szolgáltatni a jog rendje szerint. D. in Wysegrad, in fe. Johannis an. portam Latinam, a. d. 1346.

Á.: a 443. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 602. (Á.-ban.)

358. 1346. máj. 6.

Az egri káptalan kinyilvánítja, hogy Pál comes, [I.] Lajos király országbírója kérésére és döntéshozó oklevelének megfelelően kiküldték tanúságul subnotarius-ukat: az ifjú Miklós mester klerikust eskü megtekintésére, amit László fia: Tamás mester a frater uterinus-ával: Mihállyal, v. annak távollétében v. időközbeni halála esetén másik uterinus frater-ével máj. 1-jén (oct. Georgii) kellett letegyen a Tusa birtok és Radwanzeg földrész (Zemlyn megye) közötti birtokrészen Zentus-i Pál fia: János v. Gewden-i Besenyő (Byssenus) László v. Kereztus-i Sándor fia: György v. Cozma-i Egyed királyi emberek valamelyike és a káptalan tanúsága jelenlétében, a feje fölé földet emelve, övét megoldva, mezítláb – miként az ország szokása szerint földre esküt tenni szokás (moris est) –, arról, hogy a Raduanzeg birtokrész korábbi határjárása idején fél ekényinek tekintett vitás földrész határjeleit ő nem Tusa birtok határain belül, hanem a Bazza birtokhoz tartozó Raduanzeg birtokrészen a kellő helyeken emelte, és a vitás földrész Radwanzeg birtokrészhez, s ezáltal Bazza birtokhoz tartozott mindig is. A kitűzött napon Besenyő László királyi ember és Miklós mester Zeech-i László fia Tamás mesterrel, valamint Markalph fia: Miklóssal, Bod fia: Lászlóval, János fia: Miklóssal és Balázs fia: Miklóssal, alperes Tusa-i nemesekkel a vitás földrészre mentek, ahol László fia: Tamás a frater-ével: Mihállyal Pál comes döntésének megfelelően az esküt a mondott módon letette, ezért a királyi ember e vitás földrészt a

Tamás által a földrész korábbi bejárása során emelt határjelek alatt minden haszonvétellel Tamás mesternek és örököseinek iktatta, azt Radwanzeg birtokrészhez, s ezáltal Bazza birtokhoz csatolva, nem lévén ellentmondó. D. sab. an. quind. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 803. (Zichy cs. zsélyi lt. 217. E. 20.) Papír. Hátlapján újkori kezek-től tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékes nyoma.

Á.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. nov. 16. Dl. 76 869. (Uo. 217. E. 20.)
Eltérő névalakja: Keruztus.

K.: Z. II. 203–205. (E. alapján.)

359. [1346.] máj. 6.

A győri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 259. szám) Miklós fia: Mihály királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Pált, akik máj. 1-jén (in fe. Philippi et Jacobi) Sopron megyében (provincia) számos falun átkelve nemesektől és közrendűektől megtudták nyíltan és titokban, hogy Muse-i Bertalan fia: Kozma ártatlan Eburgech-i Jekul fia: István megölésében, amivel őt Kussceg-i Neutether (dict.) Miklós vádolja. D. sab. p. Inv. S. Crucis, a. supradict. [1346.]

K.: Sopron vm. I. 185–186. (Eszerint a Hettyey cs. lt.-ában volt, zárópecséttel.)

R.: Bgl. V. 126–127.

360. [1346.] máj. 6. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V). Bemutatták neki leveleit, amiben kérte, hogy a pápa rendelje el fivére, néhai András király (Si) fia: Károly megfelelő felügyeletét és gondozását; a csecsemőt adják át nagyanyjának: Erzsébet királynénak (V), a Nápolyi Királyság kormányzását (administracio) pedig Lajosnak, fivérének: István erdélyi hercegnek és anyjának: Erzsébetnek, míg a gyermek el nem éri a törvényes kort; András özvegyének: Johanna királynőnek (Si) a pápa semmiképpen ne adjon engedélyt v. felmentést, hogy bárkivel összeházasodhasson a nápolyi királyi házból (domus regia Sicilie). A pápa válaszai: bár gyakran írt azoknak, akiknek kellett, hogy e gyermek felügyelete és gondozása ügyében buzgó gondosságot tanúsítsanak, de mivel tetszik neki és megfelelőnek véli, hogy a gyermek Erzsébet gondozása, felügyelete és nevelése alá tartozzon, utasította Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papot, akit a Nápolyi Királyságba legátusnak nevezett ki, hogy ezen ügyben járjon közbe; a Nápolyi Királyság kormányzása ügyében jelenleg nem tud felelni, mivel (miként Lajosnak már megírta) Johanna királynő, akihez ezen ország leszármazással jutott, királyságától a törvény útja által nem lett megfosztva,

ezért a jog megsértése nélkül nem lehet eltávolítani az ország kormányzásából; a mondott legátus az András megölése és más gaztettek miatti igazságszolgáltatás, valamint az ország hasznos irányításáról való gondoskodás érdekében megy hamarosan e királyságba, s amit ő cselekszik mindezek ügyében, a pápa tudatja Lajossal, aki vegye biztosra, hogy András halála után Johannának a pápa semmilyen engedélyt v. felmentést nem adott újabb házassága érdekében, és nem is szándékozik adni alapos megfontolás nélkül, s ha véletlenül a királynak, fivérének v. anyjuknak egyesek ezzel ellentétes dolgokat mondanak v. írnak (mint ahogy hamis emberek hamis leveleket írtak a minap Johanna nevében Lombardiában), ezeknek Lajos, István és Erzsébet ne adjon hitelt. D. Avinione, II. Non. Maii, pápasága 4. évében. [1346.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 139. fol. 264r-v. nr. 1154–1155. (Df. 291 844.)

K.: Theiner I. 712–713.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2478bis. szám.

361. 1346. máj. 7.

A budai káptalan előtt Wluingus Horsundorpharius mester királyi lovag a maga és frater uterinus-a: Sedul nevében a P[est] megyei Wyfolu nevű birtokukat minden tartozékkal és bevétellel, főleg az ottani vámmal [Csanád] esztergomi érseknek, örökös esztergomi comes-nek – nem egyháza v. érseksége részére, hanem neki mint nemesi magánszemélynek – [és általa] frater patruelis-einek (Lőrinc fia: Tamásnak, Miklós fia: Györgynek és Pongrác fia: Kelemennek) 100 budai márka bécsi dénárért elzálogosította jún. 4-től (a fe. Penth. prox. nunc venturo) annak 3. évfordulójáig. Ha a lovag Wyfolu birtokot akkor, v. már ezen időpont előtt ki akarja váltani a mondott összegért az érsektől és frater-eitől, az esztergomi káptalan előtt ezt megteheti, az érsek és frater-ei pedig a birtokot vissza kell adják neki. Az időpont elmúltával viszont már csak 200 márka bécsi [dénárért] válthatja ki azt tőlük. A lovag az érseket és frater-eit v. kiküldött emberüket őrizze meg és szavatolja e birtokban és vámjában a kiváltásukig, és ha ezt nem teljesíti, akkor Wysk nevű birtokát kell iktassa az érseknek és frater-einek. Ha Wluengus Horsundarpharius ezt sem teljesítené, a bírósága nélkül a per kezdete előtt kifizetendő 200 márkában marasztalják el az érsek és frater-ei ellenében. D. domin. p. Johannis an. portam Latinam, a. d. 1346.

E.: DL 30 644. (GYKOl. Misc. 1. 5. 30.) Foltos. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések (kettő magyar nyelvű), valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

Á.: Erdélyi kápt., 1786. júl. 28. Ue. jelzet alatt.

362. 1346. máj. 7. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás vértanú-[egyház] prépostja, Ch. [Csanád] esztergomi érsek, örökös esztergomi comes lelkiekben általános vikáriusa tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően Furgach (dict.) Miklós mester özvegye, felperes nemes asszony, ill. Chitnec-i Miklós és László megjelentek előtte máj. 1-jén (oct. Georgii), ő pedig a pert a király speciális parancsából a jelenlegi királyi had oszlásának 15. napjára halasztja el. D. Strigonii, domin. p. Inv. S. Crucis, a. d. 1346.

E.: DL. 3845. (NRA. 1536. 103.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint a nő neve Anna), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.
K.: AO. IV. 590.

363. 1346. máj. 7.

1346., die VII. Maii. A velencei tanács határozatai. Velence dalmáciai területei biztonsága és megerősítése érdekében a biztosok induljanak el a zárai sereghez, biztassák a kapitányokat az ostrom mihamarabbi megkezdésére, és onnan ne távozzanak, míg az ostrom tart. Majd látogassák meg a velencei területek városait, a Velence iránti hűségre biztatva őket, beszéljenek Maladinus és Pál comes-ekkel v. követeikkel is, megígérve nekik Velence segítségét és kedvezését szükséges esetben. Mivel nem lehet nagyobb veszély és kár Velence ügyeire, ha egyet nem értés van a nemesek között, írják meg a tengeri főkapitánynak, a szárazföldi kapitánynak és a gubernator-oknak, hogy azt hallotta a tanács, miszerint nincsenek olyan jóban egymással, mint kellene. Ez felháborítja a tanácsot, mert előnytelenül érinti Velence helyzetét. Elrendelik, hogy tegyenek félre minden vitát, legyenek egységben és közös akaratban az ügyek végrehajtására, egymást segítsék, hogy az ostrom mihamarabb elkezdődhessen. Szükséges esetben mindezt a biztosok is mondják el előszóval a kapitányoknak és gubernator-oknak.

K.: Ljubić II. 344–345. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 41.)

364. 1346. máj. 8. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon oklevél-bemutatást, amivel korábbi oklevele szerint színe előtt Merse fia Benedek fia: Merse mester (akinek nevében Simon fia: László jelent meg a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével) máj. 1-jén (oct. Georgii) Tamás fia: János ellenében tartozott a Heueswyuar megyei Zeuleus birtok ügyében, királynéi parancsra a jelenlegi királyi had oszlásának 15. napjára halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a.d. 1346.

E.: Dl. 70 167. (Szinyei Merse cs. lt. 29.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: JNSZ 263.

365. 1346. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt Miklós fia: Vörös (Rufus) János 1344. nov. 18-án (oct. Martini, a. d. 1344.) előadta Nogmyhal-i András fia: Lőrinc ellenében, hogy az Wngh megyei Ryuche birtok felét, ami az egri káptalan privilegiális oklevelével cserével a Zemplén megyei Misle birtok feléért az ő apjára: Miklósrá és annak (a káptalan oklevelében név szerint felsorolt) frater-eire háramlott Lőrinctől, aki azonban azt már már 25 éve elfoglalva tartja az ő joga sérelmére, s ennek okát akarja tudni. Erre Lőrinc fia: László az apja nevében a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent ügyvédvalló levelével azt felelte, hogy Ryuche felét Lőrinc Vörös Jánostól sosem foglalta el, és annak vádjában ártatlan. János erre bemutatta az egri káptalan mondott privilegiális oklevelét, miszerint egyrésről Jakow fia András mester fia: Lőrinc, másrésről Mysle-i Petew fia János fia: Lőrinc a maga és frater-ei: Fekes és Miklós nevében a káptalan előtt olyan birtokcseréről számoltak be, hogy András fia: Lőrinc az Wngh megyei Ryuche nevű örökbirtoka Jezenew nevű birtoka felőli felét minden haszonvétellel János fiainak és örököseiknek adta, János fiai pedig a Zemplén megyei, a gyepükön (indagines) túl fekvő Mysle nevű szerzett birtokuk Ewrmezey föld felőli felét minden haszonvétellel, főleg Borkow várral (amit András fia: Lőrinc az ő beleegyezésükkel befejezett és ami Mysle föld ezen felén fekszik) András fia: Lőrincnek és örököseinek adták; majd Péter mester dékán és Egyed főesperes, egri kanonokok a káptalan előtt elmondták, hogy jelenlétükben Fekes és Miklós mindezt Lőrincel együtt megerősítették. Vörös János ezután bemutatta God mester vicecomes és a Zemplén-i szolgabírók 1332-ben kelt oklevelét is, miszerint Wyllermus mester, God vicecomes és a szolgabírók korábbi memorialis oklevelének megfelelően János fia Lőrinc fia: Chakou Mysle-i nemes nov. 29-én (f. II. p. quind. Martini) a Ryuche nevű birtokáról az egri káptalan privilégiumát bemutatta Nogmyhal-i András fia: Lőrinc ellenében, aki, miként Wyllermus mester congregacio-ján sem, úgy a vicecomes és a szolgabírók előtt sem mondott ellent, hanem elismerte, hogy a birtokot elfoglalta, 18 évig tartotta, és Ryuche birtokot a privilégiumnak megfelelően Chakow-nak minden haszonvétellel visszaadta. Vörös János bemutatta még Miklós fia: János God mester vicecomes és a Zemplén-i szolgabírók 1333-ban kelt oklevelét is (*l. Anjou-oklt. XVII. 49. szám*), miszerint amikor korábbi memorialis oklevelük szerint Nogmyhal-i András fia: Lőrinc mester tartozott visszaadni és újra iktatni Lőrinc fia: Chakow-nak a Ryuche nevű birtokát, amit addig elfoglalt, ők ennek megtekintésére kiküldték az egyik

szolgabíró (unus ex ipsis), Budka-i Miklós fia: Pált, aki és a szomszédok jelenlétében Lőrinc jan. 29-én (f. VI. an. domin. Septuagesime) Ryuche birtokot Chakow-nak ellentmondó nélkül iktatta, és Lőrinc a vicecomes és a szolgabírók előtt önként vállalta, hogy frater-eivel s rokonaival Chakow-t szavatolja, és Lőrinc ráadásul Chakow-nak a szolgálataiért a maga részéből még hozzá is adott Ryuche birtokhoz (Ryuche határai: Lypolch erdő; dél felé nagy út, ami Nogmyhal faluból Jakow fiai határaihoz vezet; nyugat felé ue. út számos fa-határjelen át; észak felé a teljes Lypolch erdő; a mondott nagy út kelet felé); Lőrinc teljes felhatalmazást adott Chakow-nak, hogy ezen oklevelet az ő távollétében is bármely káptalan privilégiumával megerősítheti; a vicecomes és a szolgabírók pedig ezen oklevelüket, mivel az iktatás érvényes volt, pecsétjeikkel látták el. Mivel tehát Ryuche birtok fele Miklós fia: Vörös János elődeire háramlott Mysle birtok feléért cserébe az egri káptalan privilégiuma szerint, majd Ryuche ezen fele, amit András fia: Lőrinc elfoglalt, a Zempleni vicecomes és a szolgabírók két oklevele szerint kétszer is visszaadásra és Lőrinc fia: Chako-nak újra iktatásra került, s bár ezek ellenére András fia: Lőrinc képviselője azt mondta, a birtokfelet Lőrinc nem tartotta elfoglalva, ezért Pál comes-nek és az ország báróinak úgy tűnt, Ryuche ezen felét Miklós fia: Jánosnak véglegesen kell iktatni. Pál comes tehát írásban kérte a Lelez-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Ibafolwa-i Balasey fia: Gergely, a királyi kúriából erre speciálisan kiküldött királyi ember 1345. febr. 9-én (oct. Purif. B. virg. in a. supradict. [!]) Ryuche birtok ezen felét a szomszédok, főleg András fia: Lőrinc és fiai összehívásával járja be régi határai mentén, és a szükséges helyeken új határjeleket emelve iktassa Miklós fia: Jánosnak örök birtoklásra, akkor is, ha András fia: Lőrinc és fiai ellentmondanak; ha valaki más mond ellent, őket idézze János ellenében febr. 23-ra (quind. dict. oct. Purif. B. virg.) ellentmondásuk megindokolására a királyi jelenlét elé, a bárki által tilalmazott birtokrész(eke)t ideiglenes jelekkel (signis pro metis) megjelölve és királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni), v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint; ha e birtokfelet Miklós fia: Jánosnak ellentmondás nélkül iktatni tudja, a szomszédoktól és más nemesektől tudja meg, ki v. kik birtokolták azt és tartották addig elfoglalva, majd febr. 23-ra a konvent a királynak tegyen jelentést. Akkor János bemutatta Pál comes-nek a konvent királynak szóló válaszlevelét, miszerint Ibafolwa-i Balasey fia: Gergely királyi ember Miklós testvér, a konvent tanúsága jelenlétében febr. 9-én Ryuche birtok mondott felét a szomszédok, főleg Tyba-i András fia: Lőrinc mester és fiai jelenlétében bejárta, de mikor Miklós fia: Jánosnak iktatni akarta, Nogmyhal-i ezen András fia: Mihály ellentmondott, így őt ennek megindokolására febr. 23-ra megidézte a királyi jelenlét elé Miklós fia: János ellenében. Ezt megtekintve Sebestyén fia: Andrástól (aki András fia: Mihály nevében állt elő a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével) Miklós fia: János Ryuche fele tilalmazása ügyében

Mihály részéről megfelelő elégtételt kért magának. Mivel Ryuche birtok fele iktatásakor András fia: Mihály ellentmondott, és András fia: Lőrinc pedig vállalta, hogy frater-eivel együtt Miklós fia: Jánost Ryuche fele ügyében szavatolja, ezért Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel meghagyta, hogy Miklós fia: Vörös János Nogmyhal-i András fia: Mihályt az ország szokása szerint máj. 8-ra (quind. Georgii) idézéssel vonja perbe a birtokfél szavatolására. András fia: Lőrincet és fiait: Györgyöt, Miklóst és Lászlót Vörös János máj. 8-ra a Lelez-i konvent idézőlevele szerint perbe idézte, ami onnan Vörös János felperes, ill. András fiai: Mihály és Lőrinc, valamint ezen Lőrinc fiai: György, Miklós és László alperesek között több halasztással a Horváto. elleni királyi had [1346.] jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. nunc prox. preteritas) lett kitűzve. Akkor megjelent Pál comes előtt egyrészt Vörös János, másrészt András fia: Mihály és Lőrinc fiai (András fia: Lőrinc nem jelent meg és nem is küldött senkit, így 3 márka bírság sújtotta), és János megkérdezte Mihályt és Lőrinc fiait, miért nem engedték bemenni Ryuche birtok fele tulajdonába, mire azok azt állították, hogy csak azért tilalmazták, mert azt hallották, hogy János e birtokfelet bizonyos idegen embereknek el akarja idegeníteni, de ha János újra be akar menni törvényesen Ryuche birtok felének tulajdonába, őt ettől tovább tilalmazni nem szándékozzák. Ennek alapján Pál comes írt a Lelez-i konventnek, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Humuky-i László fia: Kozma v. Baty-i Miklós fia: Péter v. Palad-i János fia: Pál királyi emberek valamelyike Ryuche birtok felét a szomszédok, főleg András fiai: Lőrinc és Mihály, valamint Lőrinc fiai: György, Miklós és László összehívásával járja be, ha szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellett, és iktassa örökre Jánosnak, más jogának sérelme nélkül (András fiai, Lőrinc fiai és mások ellentmondása ellenére is, mivel e hosszú perben a feleknek senki más nem mondott ellent), s ha bárki valamilyen jogot remél bírni e birtokfélben, az iktatás után, amikor akarja, a jog rendje szerint folytassa le ügyét; majd a konvent a királynak tegyen jelentést. A konvent azt írta a királynak, hogy Palud-i [!] János fia: Pál királyi emberrel kiküldték tanúságul konventi társukat: Miklós testvért, akik Ryuche birtok ezen felére mentek, s azt a szomszédok, főleg András fia: Mihály és Lőrinc fia: László összehívásával bejárás és határjel-emelés nélkül (egyszerűen csak azon határok alatt, amikkel korábban Ryuche ezen fele el lett különítve), a peres ellenfél beleegyezésével, más jogának sérelme nélkül Miklós fia: Vörös Jánosnak örökre iktatták, ellentmondó nem lévén, és azután mindenki hallatára nyilvánosan kihirdették, hogy ha bárki (kivéve e birtokfél korábbi elfoglalóit) ott valamilyen jogot remél bírni, az iktatás után ezt érvényesítheti, de a jelenlevők azt felelték, hogy a Vörös Jánosnak törvényesen iktatott birtokfélben semmiféle jogot v. tulajdont nem vélnek bírni. A konvent jelentését megtekintve az országbíró (annak tartalmát a lényegében megismételve) a bárókkal

és az ország vele ülésező nemeseivel Ryuche birtok ezen felét mondott régi határai alatt, minden haszonvétellel Miklós fia: Vörös Jánosnak és örököseinek ítéli, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki neki. D. in Wysegrad, oct. Phyllipi et Jacobi, a. d. 1346.

E.: Dl. 85 268. (Sztáray cs. lt. 181.) A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások.

366. 1346. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevélnek megfelelően színe előtt Nogsemyen-i István fia: István mester máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt hatalmaskodás ügyében Bery-i Tamás ellenében, írásos királyi parancsból a jelenlegi királyi had oszlásának 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii nunc prox. movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 377. (Kállay cs. lt. 1300. 780.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 835. szám.

367. 1346. máj. 8. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevélnek megfelelően színe előtt Jób fiai: Domokos és Miklós máj. 1-jén (oct. Georgii) viseltek Bodhaza-i Bod fiai: Péter, László, Domokos és Imre ellenében, írásos királyi parancsra a jelenlegi királyi had oszlásának 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii nunc prox. movendi) halasztja el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni. D. in Wysegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 73 390. (Both cs. lt. 12.) Papír. Előlapja alján azonos kéztől fakult feljegyzés: Dominicus filius Job cum Lelez pro actore, pro aliis Petrus cum Lelez ad G. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

368. 1346. máj. 8. Sáros

János mester vicecomes és a négy Sarus-i szolgabíró tudatják, hogy Theodor mester szolgabíró és Jakab fia: János – akiket korábbi oklevelük szerint Lucka birtok (ami csere révén került Rycholph és fiai jogába és tulajdonába) megmérésére és becslésére küldtek ki – fentiek pecsétjét visszavitték nekik és elmond-

ták, hogy máj. 4-én (f. V. an. Stanizlai) a szomszédok jelenlétében Lucka birtokon csak azt mérték meg, ami Pál fia: Péter részéhez tartozott, és 1 márkára és ferto-ra becsülték. Ezen összeget Pál fia: András fizesse ki fentiek előtt máj. 22-én (quind. datarum presencium) Márton fia: Jánosnak részben dénárokból, részben Poperinge-i (Papprig) posztóban, aszerint, ahogy venni tud a vásáron, a frater-e: Péter Virniluagass birtokon levő része kiváltásáért. D. in Sarus, f. II. p. Inv. S. Crucis, a. d. 1346.

E.: Dl. 64 656. (Péchy cs. lt. 14.) Foltos. Hátlapján 1 nagyobb és 4 kisebb zárópecsét töredékes nyomai.

R.: Péchy 6–7.

369. 1346. máj. 8.

A csanádi káptalan előtt Pousa mester Carassou-i comes nevében a famulus-a: András tiltakozott, hogy amikor Luka fia: János mester Sceulus birtokot bírói úton bizonyos nemesektől megszerezte, az Erdsomplyo várhoz tartozó birtokokat (Harumturku, Gyalad, Vzvar, Igon, Vraychfolua) és tartozékaikat határjelek emelésével elfoglalta, ezért Pousa mester nevében János mestert Sceulus birtok kapcsán nem, de a többi birtok elfoglalásától tilalmazta. D. f. II. p. Inv. S. Crucis, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 369. (Festetics cs. lt. Krassó 5.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

370. 1346. máj. 8.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja Swyne-i Merse fia Benedek fia: Mersse mester kérésére és oklevél-bemutatása alapján átírja Miklós nádor, a kunok bírása nyílt, nagyobbik pecsétjével a hátlapon megerősített, ép és gyanútól mentes oklevelét (1342. nov. 3., *l. Anjou-oklt. XXVI. 569. szám*). D. in crastino Stanyzlai, a. d. 1346.

E.: Dl. 761. (NRA. 646. 30.) Felül chirographált (ABC). Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Kerek függőpecsét és rózsaszín fonata.

K.: F. IX/1. 414–416. (az átírt oklevelet 1346-os dátummal adva)

371. 1346. máj. 8.

A váradi káptalan Gurs-i Miklós fia: János oklevél-bemutatása és kérése alapján privilegiális oklevelében átírja saját nyílt, pergamenében, szövegében és pecsétjében is ép és gyanútól mentes, 1325. máj. 2-án kiadott oklevelét. D.

quind. Georgii, a. d. 1346, amikor Bertrand kardinális prépost, László mester olvasó-, Fülöp mester éneklő-, Gergely mester örkanonok. Arenga.

E.: Arhivele Statului Bihor. Oklevelek 2. (Df. 278 619.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét fonata.

Megj.: Anjou-oklt. IX. az átírt oklevelet (ami a Borsa nembeli nadányiak Bihar megyei birtokainak osztályáról szól) nem tartalmazza.

372. 1346. máj. 9.

A budai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró döntéshozó oklevelének megfelelően szenterzsébeti (S. Elysabeth) László fia: Ábrahámmal, a királyi kúriából ez ügyben speciálisan kiküldött királyi emberrel Péter mestert, kanonoktársukat küldték ki tanúságul Apey fia: néhai István Magyaro.-n (H) bárhol is levő birtokai és birtokrészei bejárására. Ők István birtoktulajdonait (proprietas possessionarie) a szomszédok és megyei nemesek jelenlétében régi határaik mentén bejárták, és a Zaboch megyei Hymus nevű birtokon a szomszédoktól és megyebeli nemesektől megtudták, hogy Hymus-t Apey fia: István élete végéig békésen birtokolta, az teljes tulajdonnal az ő kezén volt. Így e birtokot (azon régi határok alatt, ahogy Pál comes oklevelében szerepel), csakúgy, mint István többi birtokait és birtokrészeit is Bachka-i András fiainak: Miklósnak, Lászlónak, Andrásnak, ezen Miklós fiának: Jánosnak, valamint Berench-i István fiainak: Domokosnak és Lászlónak ellentmondás nélkül iktatták. Az iktatás után Dousa fiai: Jakab és Pál mesterek felfegyverkezve rájuk támadtak és Hymus birtokból mind őket, mind az említett nemeseket hatalmaskodva kizárták és elkergették. D. III. f. p. quind. Georgii, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 269. (Vay cs. berkeszi lt. 259.) Előlapra átütő hátlati mandorla alakú zárópecsét körvonala.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1367. jan. 28. Dl. 96 423. (Uo. 415.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 392. (Tá. alapján, 1347. máj. 15-i dátummal); Vay berkeszi 54. szám.

373. 1346. máj. 9.

A budai káptalan 1346. máj. 9-én (a. d. 1346., III. f. p. quind. Georgii) kelt, Pál comes országbíró kérésére az uralkodónak tett jelentése szerint Hymus birtokot, amit Apay fia: István a szomszédok elmondása szerint élete végéig békésen birtokolt, a király és a káptalan embere a szomszédok jelenlétében bejárta, és Bachka-i és Berench-i nemeseknek iktatta.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1367. jan. 28. Dl. 96 423. (Uo. 415.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 392. (Tá. alapján, 1347. máj. 15-i dátummal);
Vay berkeszi 55. szám.

374. 1346. máj. 9.

Johanna királynő elrendeli: amalfi (Amalfia) Sergius Gaytus pap kapjon évente 6 uncia aranyat, hogy mindennap misézzon a nápolyi székesegyház kápolnájában, ahol férje, András király (Si) teste nyugszik, annak lelkéért. 1346., die 9. Maii.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 161. (A Nápolyban volt Registri Angioini. A. 351. Reg. Johanne Vol. 1. 154. alapján.)

375. 1346. máj. 9.

1346., die IX. Maii. A velencei tanács válasza Gergely comes követségének pontjaira: Gergely 400 lovast és 200 gyalogost kért, ők adnak 200 lovast és 100 gyalogost, ezekkel a comes a tanács utasítása szerint rendelkezzen Velence érdekében; ha Gergely elvesztené saját területét, segítik ennek visszaszerzésében; ha várait nem tudná megtartani az élelem és az emberek hiánya miatt, pénzért adnak neki élelmet; ha ellenségei megostromolnák várait, Velence a saját érdekének megfelelően fog eljárni; ha Velence megszerzi Chroacia-t, Gergelyt kegyesen megtartják saját jogaiban, miként mindig is szokták a Velencének szolgálókat; kiváltságai megőrzése ügyében nyugtatják, hogy Velence mindig arra törekszik, hogy mindenki megtarthassa saját jogait; ha Velence megszerzi Zárát, átadnak Gergelynek mindent, ami ott az övé, és úgy kezelik majd jog szerint, mint bármely velencei polgárt; Gergely tekintse ellenségének Velence minden ellenségét és barátjának minden barátját (értve ellenségen v. barátan azokat, akiket a dózse oklevelei v. követői annak neveznek); Gergely köteles minden emberével károsítani a záraiakat javaikban és személyükben, v. azokat, akik nekik segítséget adnak; ha szükséges, a várait adja át, hogy oda Velence lovasokat és gyalogosokat helyezzen tetszése szerint, de a várak tulajdona és joghatósága Gergelyé marad; annak érdekében, hogy Gergely Velencébe v. Arbe-ba küldhesse feleségét a javaival együtt, kérésének megfelelően kap 1 gályát. Mindennek megőrzésére Gergely követe felajánlott Velencének a már kifizetett 10000 dukát mellé még ötezret.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 156–158; Ljubić II. 345–347 (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 42.)

376. 1346. máj. 10. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően Gergely fia: András – akinek érdekében Zeuke (dict.) János jelent meg az egri káptalan ügyvédvalló levelével – máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt színe előtt János fiai: László és Miklós, valamint Mihály fiai: Ábrahám és Benedek ellen, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii iam moti) halasztja el. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 270. (Vay cs. berkeszi lt. 258.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2000/4. 388; Vay berkeszi 56. szám.

377. 1346. máj. 10. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi egyezséglevele szerint színe előtt máj. 1-jén (oct. Georgii) Gyekminus mester királyi apotecarius Geruasius fia János leányának, Daras-i Baath fia János feleségének: Klára nemes asszonynak 20 budai márkát tartozott fizetni széles bécsi [dénárookban] v. forintokban, kétszeres büntetés terhe alatt. Akkor Gyekminus a 20 márkát forintokban kifizette Jánosnak, Klára férjének (aki a Saagh-i konvent nyílt ügyvédvalló levelével jelent meg a nő nevében), ezért a nádor Gyekminus mestert jelen oklevelével nyugtatja az ügyben. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 231. (Kubinyi cs. lt. 42.) Papír. Hátlapján későbbi középkori kéztől: super solutione quarta puellaris [de] possessione Wylak, valamint kerek pecsét körvonala.

378. 1346. máj. 10. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon per tárgyalását, aminek korábbi oklevelének megfelelően színe előtt máj. 1-jén (oct. Georgii) egyrészről a felperes Chytnuk-i Detric fia Benedek fiai: Miklós, János és Péter, Bubek (dict.) Domokos fiai: György, István, Miklós és Domokos, másrészről Batyz fia Miklós fiai: Jakab és János mesterek között a Gumur megyei Berzete és Karaznahorka várak, Berzete birtok és az ezen várakhoz és birtokhoz tartozó Zalokhaza, Keurus, Rakoncha, Rudna, Pachchapataka és Huzyureth falvak és birtokok ügyében kellett volna zajlania; továbbá azon per tárgyalását, aminek Batyz fia Miklós fiai, ill. Benedek fiai: János és Péter, valamint Bubek (dict.) Domokos fiai között szavatolás ügyében kellett volna történnie, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie presentis exercitus regii prox. movendi) halasztja el. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3847. (NRA. 1536. 104.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

379. 1346. máj. 10. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Panyala-i János fia: Péter (akinek nevében Sándor fia: György jelent meg a Jazou-i konvent ügyvédvalló levelével) máj. 1-jén (oct. Georgii) viselt Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Vbul, Simon fiai: Péter és Imre, Biry-i Tamás, Iwan fiai: László és András, Mihály fia: Miklós, István fia: János és István fia: István ellenében birtokosztály ügyében viselt, királyi parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii iam moti) halasztja el válaszadásra. D. in Wysegrad, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 378. (Kállay cs. lt. 1300. 789.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, alatta halvány feljegyzés: ad litteris in die medii Quadragesime cum Lelez. Kerek zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 836. szám.

380. [1]346. máj. 10. Visegrád

[Pál comes, [I.] Lajos [király] országbírója tudatja, hogy Pál fia: János – [Jak]ab [fia: Jakab], annak fia: László és Lonya-i Benchench fiai: György és János [névében] ügyvédvalló [levéllel] – abból a 3 márka bírságból, amit e Lonya-i nemesek [az országbíró] más [oklevele] szerint máj. 1-jén (oct. Georgii) az országbírónak és Balázs testvérnek, a [Lelez-i] egyház prépostjának [és a] konventnek [V.] István király (H) privilégiuma (*l. Reg. Arp. 2166. szám*) bemutatása előtt kellett kifizessenek, Pál comes-nek mint bírónak a bírság kétharmadát, Istvánnak, a Lelez-i egyház őrserzetesének, a peres ellenfél képviselőjének [pedig egyharmadát] kifizette, ezért az országbíró a [bírság] kétharmada, István testvér a harmada ügyében e Lonya-i nemeseket nyugtatja. D. in Wysegrad, 10. die oct. Georgii, [a. d. 134]6.

E.: Dl. 84 266. (Lónyay cs. lt. AG. 10. 139.) Fakult és egyharmada hiányzik. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Jacobo filio Jacobi et Ladizlao filio eiusdem, Georgio et Johanne filiis Benchench contra fratrem Blasium prepositum ecclesie de Lelez et suum conventum super solutione iudicii 3 marcarum expeditoria), valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

381. 1346. máj. 10.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró levelének megfelelően – küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Swul-i Gyurk v. Kata-i Isaak fia: Lukács v. Chan-i Lochk v. Wechk-i Miklós (István mester királyi specialis notarius részére), ill. Halmay-i Jakab v. Fygud-i Agyaz v. Chaaz-i Pál (Wysunta-i Pál fia Imre fia: János mester alperes részére) királyi emberek valamelyike máj. 8-án (quind. Georgii) István mester Bachanad nevű birtokát a szomszédok összehívásával és a felek v. képviselőik jelenlétében a korábbi bejárásnak megfelelően változtatás nélkül járják be, majd a felek közötti vitás földrészt fogott bírókkal királyi mértékkel megmérve, v. ha nem lehet mérni, megtekintve szemmel becsülik fel az ország szokása szerint, majd a káptalan máj. 15-re (ad 8. diem quind. Georgii) a királynak tegyen jelentést – kiküldték tanúságul Miklós papot, egyházuk Szt. Anna-oltára mesterét István mester királyi specialis notarius részére, akivel, valamint István litteratus-szal (István mester felperes officialis-ával és képviselőjével, aki a király ügyvédvalló levelével jelent meg ezen ura nevében) és Imre fia: János mesterrel Chaan-i Lochk királyi ember máj. 8-án Bachanad birtokra ment, azt a szomszédok jelenlétében (akiket csak István képviselő hívott oda) a korábbi bejárásnak megfelelően, változtatás nélkül bejárta, majd mikor a vitás földrészt fogott bírókkal (akiket szintén csak István képviselő vezetett oda) királyi mértékkel megmérni és az ország szokása szerint felbecsülni akarta, János mester mindezt nem engedte, ettől önhatalmúlag tilalmazta (a királyi és káptalani embert, a szomszédokat és a nemes becselőket pedig nem vezette a birtokra a maga részéről). D. f. IV. p. quind. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 3846. (NRA. 646. 14.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala és 2 kisebb kerek visszazáró pecsét töredékei.

R.: AO. IV. 577.

382. 1346. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt 1345. jan. 13-án (oct. Epiph. d. anno nunc prox. preterito) megjelent Olivér fia: Demeter (Eghazasgegen-i János fia: László nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével) és Dubuka-i Kupe (dict.) István fiainak: János és Miklós, valamint Dubuka-i Kupe (dict.) Péter fia: Balázs ellenében bemutatta a Lelez-i konvent oklevelét, miszerint amikor Mada-i Jakow fia: Leukus királyi ember Miklós testvérrel, a konvent tanúságával 1344. ápr. 23-án (f. VI. an. Georgii, a. tunc prox. elapso) a Zabouch megyei Eghazasgegen birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárta és iktatni akarta János fiainak: Lászlónak és Lukácsnak, Kupe

(dict.) István fiai és Balázs nem a bejárástól, hanem a határjelek emelésétől tilalmazták János fiait. A tilalmazás okaként Miklós a maga, frater-e: János és Balázs nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével azt adta meg az országbíró előtt, miszerint László a határjel-emeléssel nagy részt akart az ő Kupehazadubuka nevű birtokukból elvenni. Demeter képviselő erre azt mondta, hogy László Eghazasgegen-t mások birtokaitól és birtokrészeitől Dénes néhai nádor (H) és Zonuk-i comes albírája: Albert comes 1237. évi, e birtok határait tartalmazó privilegiális oklevele szerint (amit Dénes nádor is megerősített privilegiális oklevelével, és amit Demeter az országbíró kérésére eredetiben bemutatott) akarta elkülöníteni, de a tilalmazás miatt ez nem sikerült. Mivel tehát Eghazasgegen és Kupehazadubuka birtokok bejáráshoz és elkülönítéséhez szükségesek voltak a királyi emberek és az egri káptalan tanúságai, Pál comes kérte az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Albert fia: Pál v. Jakou fia: Leukus v. Tereche-i Pethenye fia: Miklós (László részére), ill. Zonuk-i Tamás v. Lewe-i Péter fia: Petheu [!] (István fiai és Balázs részére) királyi emberek valamelyike [1345.] ápr. 3-án (oct. Passce d.) Eghazasgegen birtokot a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében Albert comes és Dénes nádor privilegiális okleveleinek megfelelően (amiket László v. képviselője a helyszínen mutasson majd be) járják be, különítsék el a felek birtokait, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mindenkinek a maga birtokjogát hagyják békés birtoklásra, ha a felek meg tudnak egyezni mindenben, és más nem mond ellent. Az esetleges egyéb ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (ha István fiai és Balázs mondanak ellent, őket nem kell megidézni, mert már perben vannak, így a kijelölt napon ellentmondásukat meg kell indokolniuk), a bárki által tilalmazott birtokrészeket pedig ideiglenes jelekkel jelöljék ki, királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni) v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokásának megfelelően, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak szintén máj. 1-jére. Onnan a jelentés megtárgyalását Pál comes más oklevele szerint királyi írásos parancsból a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (quind. residencie exercitus regii versus Croaciam moti et ad quind. Epiph. d. nunc prox. preteritas proclamate) halasztották, mikor is Gyurk fia: Lukács (János fia: László nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) és István fiai: János és Miklós (a maguk és ezen János még Péter fia: Balázs nevében is a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) Pál comes-nek bemutatták az egri káptalan királynak szóló jelentését, miszerint Pál comes kérésének megfelelően Ibrun-i Albert fia: Pál és Lewe-i Péter fia: Pál királyi emberrel kiküldték tanúságul Miklós mestert, kórusuk diakónusát (János fia: László részére) és Jakab karpapot (István fiai és Balázs részére), akikkel a királyi emberek [1345.] ápr. 3-án Eghazasgegen birtokot a szomszédok és felek jelenlétében a Dénes nádor és albírája: Albert privilegiális okleveleiben (amiket ott a felpé-

res eredetiben bemutatott) levő határok szerint Kupedubokahaza [!] birtok felől így járták be János fia: László mutatása szerint: Wasarwth nevű út mellett 2 jel (signa metalia), amik egykor határjelek lehettek, de most nem tűntek megfelelően azoknak, és itt László egy szigeten, ami akkor a vizek áradása miatt nagyon fel volt töltődve, észak felé mutatta a mondott privilégiumban levő Chanadrakatyaya nevű bozótokat, de ezek biztos megtekintésére a vizek áradása miatt nem tudtak odamenni; dél felé a privilégiumokban Holumzeghnek hívott hely, ahol egy kis földhalomot láttak, és ott László azt mondta, hogy e helyen egykor jól látható határjel volt, de ezen peres ellenfelei lerombolták; Berch; nagy út mellett 3 határjel, ebből 2 jól látszódott, 1 pedig lerombolt volt; a privilégiumokban Abahomoka-nak hívott tó oldalában egy földhalom mint határjel, aminek egy része lesüllyedt, és nem tudták, hogy ez valamely család ember műve, v. a jószágok letaposták, és ezért süllyedt és rombolódott le; Berkez víz nyugat felé; dél felé 2 határjel, amikről László azt állította, az ő, István fiai és Balázs birtokait különítik el, de itt Konak-i István, Magyar (dict.) Pál mester famulus-a és officialis-a ezen ura nevében azt mondta, hogy e határjelek nem ezen pereskedő nemesek birtokait, hanem Pál mester Berkez nevű birtokát különítik el és Pál mester emelte őket, mire László tiltakozott, hogy az ő ezen Gegen nevű földjéből Pál mester officialis-a nagy részt elfoglalt, ezért ő nem is megy tovább a határjeleket megmutatni, noha birtoka határai tovább tartanak az ő oklevelei szerint, erre viszont a Kupehazadoboka-i nemesek tiltakoztak, miszerint egy földrész, amiről László azt állította, hogy az övé és Eghazasgegen nevű birtokához tartozik, nem Lászlóé, hanem az övéké, egykor Kupehazadubaka birtokhoz tartozott, ezért ezen 2 határjel őket és Pál mestert választja el, s azt is elmondták még, hogy László őket nem a privilégiumokban levő határok szerint, hanem teljességgel az ő Kupehazadoboka nevű birtokuk határain belül vezette; majd az alperesek vizsamentek mindannyiukkal észak felé és ezután ők mutatták meg a határokat: Eghazasgegen birtok felé állva a mondott szigeten egy másik bozót mint Chanadrakathtyaya határjel; kis földhalom mint határjel; dél felé egy úton átkelve másik határjel szántóföldek között; Homok, ahol kis földhalom látszik; a mondott folyó nyugat felé; dél felé egy Nyrfa alatti földhalom mint határjel; 2 kis földhalom; innen, engedélyt kérve Konak-i Istvántól, ezen vitás földrészen át – ami most, mint mondják, Pál mester tulajdona (dominium) – elértek egy helyhez, ahol 3 határjel van, s az alperesek azt mondták, ezek egykor Eghazasgegen és Kupehazadoboka birtokokat különítették el, de itt László felperes azt állította, azok a helyek, amiken át a felperesek mutatása szerint keltek át, az ő birtoka határain belül vannak; mivel a felek nem értettek egyet a határok megmutatásában, a királyi emberek fogott bírókkal a vitás (a két megmutatás között eltérő) földrészt szemmel megtekintve 8 márkára becsülték. Mivel a káptalan oklevele alapján a László felperes által a Dénes nádor és albírója: Albert privilegiális oklevelei szerint megmutatott határok biztosab-

baknak és valósabbaknak tünnek, mint az alperesek által mutatottak, és ezért az ország régtől kipróbált szokása szerint Pál comes a bárókkal és az ország vele ítélkező nemeseivel Lászlónak kellett esküt ítélnie, ezért az országbíró nevezettek tanácsával meghagyta, s ezt a felek elfogadták, hogy Mada-i Leukus v. Thereche-i Nagy (Magnus) Jakab v. Tamás fia: Lorand (László részére), ill. Zolnuk-i Tamás v. Bolugh (dict.) László v. Mogy-i Péter v. Apagh-i János (István fiai és Balázs részére) királyi emberek valamelyike a váradi káptalan két tanúsága (akik kiküldésére Pál comes kérte a káptalant) jelenlétében [1346.] márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) menjenek Eghazasgegen birtok László által megmutatott határjeleihez, ezeket az alperesek Kupehazadoboka nevű birtoka felől az első bejárás és mutatók szerint végig járók be, majd László az egyik helyen Eghazasgegen birtok két közlebbi szomszédával – kivéve Magyar (dict.) Pál mestert, mivel ő bárónak számít (de numero baronum et cetum baronum regni existeret deputatus) – és öt egyéb Zabolch megyei nemessel, összesen tehát nyolcadmagával az övét megoldva, mezítláb, földet a feje fölé emelve, ahogy szokás (moris est) az ország szokása szerint földre esküt tenni, tegyen le esküt arról, hogy az egri káptalan oklevelében foglalt, általa az első bejárás idején megmutatott határok az ő Eghazasgegen nevű birtoka valós határjelei Dénes nádor és Albert albíró privilegiális okleveleinek megfelelően; ha ezt teljesíti, e 8 márkára becsült földrész ezen határok alatt (ha szükséges, a régiek mellé új határjeleket emelve) a királyi emberek Lászlónak iktassák, Eghazasgegen birtokához csatolva, ellenkező esetben e földrész Pál comes István fiainak és Balázsnak örökíti át Kupehazadoboka nevű birtokukhoz, majd a felek máj. 1-jén (oct. Georgii) a váradi káptalan jelentését vigyék vissza. Akkor megjelent Pál comes előtt Olivér fia: Demeter (László nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével), s bár István fiai és Balázs nem jelentek meg és nem is küldtek senkit, bemutatta a váradi káptalan oklevelét, miszerint a Pál comes oklevelében foglaltaknak megfelelően márc. 29-én Mada-i Jakow fia: Leukus (Eghazasgegen-i János fia: László részére) és Zonuk-i Tamás (István fiai: János és Miklós, valamint Péter fia: Balázs részére) királyi emberekkel kiküldték tanúságul Miklós karpapot és Jánost, kórusuk klerikusát, akik a szomszédok jelenlétében a vitás földrészre mentek, ahol László az ország szokása szerint övét megoldva, mezítláb, földet a feje fölé emelve és minden körülményt betartva, ahogy az ország szokása megköveteli, nyolcadmagával, nemesekkel, köztük Eghazasgegen két közeli szomszédával – Vörös (Rufus) Lőrinc, Jakab fia: István – és 5 egyéb Zabolch megyei nemessel (György fia: Lukács, Erne ~ Erney fia: István, Kozma fia: István, Péter fia: Bereck, Tamás fia: Beke) Abahomoka helyen a megadott szavakkal (serie verborum observata) letette az esküt, majd a királyi emberek e vitás, 8 márkára becsült földet Lászlónak iktatták, Eghazasgegen nevű birtokához csatolva a Dénes nádor privilegiális oklevelében foglalt határok alatt, a régiek mellé új határjeleket emelve, és ezenfelül két új határjelet ástak a Berkez folyó mellett is. A váradi káptalan ezen jelentését

újra összefoglalva és annak alapján Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel e 8 márkára becsült földrészt a Dénes nádor oklevelében szereplő határok szerint és az újonnan emelt határjelekkel Lászlónak ítéli örök birtoklásra. Erről neki függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 010. (Múz. Ta. 1901. 35.) Doborpajzs alakú függőpecsét és vörössárga fonata.

Megj.: Dénes és Albert okleveleit l. Szöcs T., Nádor 52. és 53. szám.

383. 1346. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy színe előtt a felperes János mester, a szepesi egyház prépostja, ill. János testvér apát és a Scepus-i Boldogságos Szűz-monostor konventje között, majd miután János testvér egy másik egyház apátságába került, Wyllermus testvér új apát és konventje mint alperesek között a Scepsi megyei, Harnad folyó melletti Marchelwara várhely és a hozzá tartozó földek ügyében hosszú per jött létre, ami végül máj. 1-jére (oct. Georgii) lett halasztva. Akkor Demeter mester, a szepesi egyház kanonoka (János prépost nevében és ügyvédvalló levelével), ill. István fia: János (Wyllermus apát és a Scepus-i konvent nevében azok ügyvédvalló levelével) Pál comes előtt kérték a megegyezés lehetőségét, amit megkapva Demeter mester elmondta, hogy mivel János mester prépostot öregség és gyengeség sújtja, emiatt Marchelwara és földjei ügyében Wyllermus apáttal és konventjével tovább pereskedni nem tud, ezért a prépost a pertől eláll, és Marchelwara várhelyet és földjeit Wyllermus apátnak és a Scepus-i konventnek teljes joggal átadta saját élete idejéig birtoklásra és békés megőrzésre, megengedve a szepesi egyháznak és az ő préposti utódainak, hogy ha ő meghalna v. egy másik egyház javadalmába kerülne, e várhelyet és földjeit a szepesi egyház joga nevében visszaigényeljék. A prépost a szepesi egyház ezen várhely és földjei ügyében kiadott okleveleit a maguk erejében hagyta. A felek a békebírsággal kiengesztelték Pál comes-t, aki minderről nekik nyílt oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. 6. 5. 3. (Df. 272 406.) Hátlapján doborpajzs alakú pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

384. 1346. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy ő döntéshozó oklevelei, valamint a király és a pozsonyi káptalan oklevele szerint már három-

szor meghagyta, hogy a Challokuz-i 2 ekényi Heeth földet Pozsony megye nemesei azon provincia régi és kipróbált szokása szerint becsüljék fel, és István fia: Jakab, Demes fia: Péter, Folkus fia: Tamás és Budur fia: Lukács, Hydegheth-i nemesek e földet váltsák ki a becsértékén (in condigna sua estimacione) Faristar-i Tarow (dict.) Istvántól és Jakab fia: Györgytől; a birtok nekik el volt zálogosítva a pozsonyi káptalan oklevelei szerint, de Tarow (dict.) István és György sosem engedték azt felbecsülni, hanem különféle ürügyekkel és halasztásokkal, számos időpont elmulasztásával és bírságokkal Heeth föld becslését időpontról időpontra halasztatták, hogy e földet maguknak tovább meg tudják tartani (ez az igazságot ismerőknek nyilvánvalóan látszott), a Hydegheth-i nemeseknek pedig a hosszú eljárás oly sok költségbe került, hogy azt állították: István és György ellenében tovább nem tudnak pereskedni és e földet maguknak kiváltani, csak ha előbb őket e föld tulajdonába bevezetik. Ezért, nehogy a per és a becslés hosszadalmas volta miatt szegénység sújtsa őket, Pál comes-nek és az ország vele ítélkező báróinak úgy tűnt, e nemeseknek iktatni kell Heeth földet, s mivel ehhez a királyi és a győri káptalani ember szükséges volt, Pál comes írt a káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Warkun-i János fia: István, a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember márc. 22-én (in die medii Quadr.) e 2 ekényi földet, [amit Jakab], Péter, Tamás és Lukács ezen Istvánnak és Györgynek elzálogosított, iktassa Jakabéknak bárki, főleg István és György ellentmondása ellenére is (mivel a peres feleket kivéve senki más nem mondott ellent e hosszú perben), más jogának sérelme nélkül, s ha István és György meg akarják kapni a pénzüket, amiért nekik e földet elzálogosították, és mások, ha valami jogot remélnek ott bírni, amikor csak akarják, ügyüket folytassák le a jog rendje szerint, majd a káptalan máj. 1-jére (oct. Georgii) a királynak tegyen jelentést. Akkor a Hydegheth-i nemesek bemutatták Pál comes-nek a káptalan királynak címzett válaszlevelét, miszerint a 2 ekényi, Challokuz-i Heeth, más néven Chythfelde birtok bejárására és iktatására Warkon-i János fia: István királyi emberrel kiküldték tanúságul Gergely karpapot, akik márc. 22-én e földet a szomszédok összehívásával bejárták és Jakab, Péter, Tamás és Lukács Heeth-i nemeseknek iktatták, nem lévén ellentmondó; a birtok határai e Hydegheth-i nemesek és Heth birtok szomszédai mutatása alapján: 5 határjel, amik ezen Heeth földet és Pruk földet választják el, és ezek mellett egy újat emeltek; a Duna folyóból elterelt víz Homorou nevű medre felé 1 határjel Heeth földön; kelet felé e vízmeder mellett kb. 4 nyíllövésnyi távolságnál 2 határjel, az egyik Sebus mester Lak nevű birtkát, a másik Heeth v. Chythfelde birtokot különíti el, ahol egy új határjelet emeltek; Nogwelg völgyig 8 határjel, amikből 4 (ezek mellett szintén négy újat helyeztek el) Heeth birtokot, a másik 4 pedig Feel birtokot különíti el; Gyaparus hegy felé Sebus és Péter mesterek Eberharth nevű birtoka és Heeth között 4 határjel; ezen hegy, ahol egy útnál van 3 sarok-határjel, az egyik Eberharth, a

másik Tarow Faristar, a harmadik (emellett újat emeltek) Heeth birtokot különíti el; nyugat felé egy erdőben út mellett Nyarfa v. Jegenyefa mellett 1 határjel, ami Heeth és Faristar birtokokat különíti el; 3 sarok-határjel, az egyik (emellett egy újat emeltek) Heeth, a másik Faristar, a harmadik Pruk birtokot különíti el 10 további határjellel, amikből 5 Pruk-ot, a másik 5 Heeth birtokot (5 újonnan emelttel együtt) különíti el a legelső határjelekig. Mindezek alapján az országbíró a 2 ekényi Heeth földet e Hydegheth-i nemeseknek hagyja a mondott határok alatt, mások jogait nem érintve abban, Tarow (dict.) Istvánra és Jakab fia: Györgyre mostantól örök hallgatást kiróva e föld ügyében, de lehetőséget adva nekik, hogy a pénzüket, amiért Heeth földet nekik e Hydegheth-i nemesek elzálogosították, s másoknak is, akik jogokat vélnek ott bírni, a jog rendje szerint visszaszerezhessék, amikor akarják. Erről a Hydegheth-i nemeseknek függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wissegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1346.

Á.: Pozsonyi kápt., 1405. ápr. 3. Dl. 71 370. (Forgách cs. gimesi lt. 1807.)

Má.: Dl. 105 404. (Jeszenák cs. lt. II. 64. 1.) XVIII. sz.-i, csak a határjárás.

385. 1346. máj. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy amikor Peturnye (dict.) Péter fia: János és Horrow-i Péter fia: Bertalan Horrow-i Tamás fia: Boda-t törvényes idézéssel perbe vonták színe elé, ami különböző halasztásokkal 1344. szept. 15-re (oct. Nat. B. virg., a. d. 1344.) jutott, mikor is János és Bertalan nevében megjelent Jakab fia: István a vasvári káptalan ügyvéd-valló levelével, és Boda ellenében előadta, hogy János és Bertalan Horrow-n két telket bírnak, amiket Horrowfelde-i Chech: fia Miklós adott nekik oklevelekkel, az egyikben letelepedtek, hogy ott lakjanak, a másikat pedig Boda 15 éve János és Bertalan joga sérelmére elfoglalva tartja és ott lakik. Kérésére az elfoglalás okaként Boda azt adta meg, hogy azt a telket (sessio), amiről azt állítják, hogy ő elfoglalta, ő is Chech fia: Miklós adományából tartja, és ezen teljesen elhagyatott telekhelyen magának épületeket készített. Erre István képviselő bemutatta a vasvári káptalan 1328. évi, új pecsétes (*l. Anjou-oklt. XII. 518. szám*), saját 1326. évi oklevelét (*l. Anjou-oklt. X. 587. szám*) átíró és megújító oklevelét, miszerint Horrowfelde-i Chech fia: Miklós a maga és Horrowfelde-i Bok fia: Jakab nevében Horrowfelde-i teljes földrészüket Peturke fia: Bertalannak és Peturnye fia: Jánosnak hagyták két telekkel, miként azokat Peturke és Peturnye birtokolták. Erre Boda bemutatta a vasvári káptalan [1343.] évi (anno tunc prox. elapso) (*l. Anjou-oklt. XXVII. 858. szám*) nyílt, saját 1329. évi oklevelét (*l. Anjou-oklt. XIII. 158. szám*) átíró oklevelét, miszerint egyrészt Miklós Lyparth-i plébános és Chech fia: Miklós, Horrow-i nemesek, másrészt Horrow-i Tamás fia: Lőrinc a maga és frater-e:

Boda nevében a káptalan előtt elmondták, hogy eddigi pereikben megegyeztek, ezenfelül vállalták, hogy Horrow nevű örökbirtokukat, ami nemzetségi jogon (iure generacionis) közösen tartozik hozzájuk és generacio-ikhoz, minden haszonvétellel, telkekkel és szántóföldekkel 11 részre osztják, amikből 1 részt Tamás fiai: Lőrinc és Boda kell megkapjanak. Boda bemutatta még a vasvári káptalan [1343.] évi (anno tunc prox. transacto) kelt, András mester vicecomes-nek és a Vasvár megyei szolgabíróknak írt tudományvevő válaszlevelét, miszerint levelüknek megfelelően – Tamás fia: Boda elmondta a vicecomes-nek és a szolgabíróknak, hogy 16 éve, Nagyböjt közepén (in medio Quadr. cuius tunc 16. preterisset revolutio annualis) ő Horrow birtokon generacio jogán egy elhagyatott, műveletlen földön letelepedve lakhelyet, épületeket és számos gyümölcsfát létesített, de most Horrow-i rokonai, Peturke fia: Bertalan és Peturnye fia: János őt jogtalanul tilalmazták és onnan ki akarják zárni, holott őt korábban nem tilalmazták sosem, hanem azt mint sajátját engedték művelni, így kéri e rokonaitól, hogy neki egyenlő osztályt adjanak, v. őt e részén, ahol lakik, engedjék békében lenni; ezért a vicecomes és a szolgabírók kérték a káptalant, hogy emberükkel, Chempezfola-i György fia: Domokossal küldjék ki tanúságukat az igazság kiderítésére, majd tegyenek jelentést – Domokossal kiküldték tanúságul karpapjukat: Miklóst, akik máj. 13-án (f. III. p. oct. Inv. S. Crucis) a megye (provincia) nemeseitől és nem nemeseitől, különösen Boda generacio-jától Horrow birtokon megtudták, hogy Boda 16 éve Horrow birtokon egy mezős helyen generacio jogán letelepedett, ellentmondás nélkül, s azt igen megszépítette; elmondták még Chech fia: Miklós és Tywan fia: Petew, Horrow-i nemesek, hogy ők nem tilalmazták Boda-t (aki tilalmazta őt, az ezt saját terhére tette), de osztályt adni neki nem akarnak (*l. Anjou-oklt. XXVII. 302. szám*). Az okleveleket megtekintve Pál comes a pert végső döntésre [1345.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) halasztotta el, és mivel a két telek közül arról, amit Chech fia: Miklós Peturnye fia: Jánosnak és Peturke fia: Bertalannak adott a vasvári káptalan oklevelével, János és Bertalan azt állították, hogy Boda elfoglalta, ő pedig azt, hogy az szintén ezen Miklóstól nemzetségi jogon (racione lineae generacionis) Horrow-felde birtok tizenegyed-részeként osztály során háramlott hozzá, ezért Pál comes meghagyta, hogy a felek Chech fia: Miklóst jan. 13-ra törvényes időzéssel az ország szokása szerint állítsák színe elé. Akkor Jakab fia: István (Péter fia: János és Péter fia: Bertalan képviselője) és Tamás fia: Boda Pál comes elé állították Demeter fia: Pétert (az ország szokása szerint perbe vont Chech fia: Miklós képviselőjét a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével), s mikor Pál comes őt háromszor (ahogy hivatala megköveteli) megkérdezte, hogy mit felel a korábban bemutatott oklevelekre, ő érdemi választ nem tudott adni. Mindezek alapján, bár Pál országbíró Miklóst nagyobb bírsággal kellett volna sújtsa, de könyöröletesen eljárva vele csak 6 márka királyi bírságban marasztalta el, és írásban kérte a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek

jelenlétében Molnar-i László fiai: Boda v. Miklós, v. Tamás fiai: Miklós v. Tamás (Bertalan és János felperesek részére), ill. Hydwegh-i Endre fia: András v. Peder-i Demeter v. Chempezfalua-i György fia: Domokos (Boda alperes részére) királyi emberek valamelyike 1345. márc. 9-én (oct. diei medii Quadr., a. d. 1345.) a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében járnak be Horrow birtokot, majd azon telket, ahol akkor Boda lakik, neki, a másik telket, ahol János és Bertalan laknak, nekik hagyják minden haszonvétellel békés birtoklásra, majd Miklós a Horrow-n levő telkeiből (possessionaria sessio) – mivel 2 telket Jánosnak és Bertalannak adott, de jelenleg ők a felek elmondása szerint csak egyet bírnak – egy másik hasonló telket adjon Jánosnak és Bertalannak minden haszonvétellel; az esetleges ellentmondókat idézzék meg máj. 1-jére (oct. Georgii) ellentmondása megokolására a királyi jelenlét elé, a bárki által tilalmazott részt ideiglenes jelekkel (signis pro metis) megjelölve és királyi mértékkel megmérve v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd a káptalan a királynak máj. 1-jére tegyen jelentést, mikor is Miklós a királyi bírságot fizesse meg. A jelentés megtárgyalása onnan királyi parancsból a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (ad quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. nunc prox. transactas) lett halasztva, mikor is megjelent Pál comes előtt egyrésztől Tamás fia: Boda, másrésztől Jakab fia: István (Péter fia: Bertalan és Péter fia: János nevében a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével), s bemutatták a káptalan királynak írt jelentését, miszerint Molnar-i László fia: Miklós királyi emberrel (Peturnye fia: János és Peturke fia: Bertalan Horrow-i nemesek, felperesek részére) és Hydwegh-i Endre fia: András mester királyi emberrel (Boda Horrow-i nemes, alperes részére) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: István mestert, akik [1345.] márc. 9-én Horrow birtokra mentek, de mivel Pál comes oklevele szerint azon telket, ahol akkor Boda lakott, neki, azon telket pedig, ahol János és Bertalan laktak, egy másik telekkel együtt nekik kellett iktassák a királyi emberek, Kopach-i Máté fia: János egy földrész kapcsán ellentmondott, ezért őt János, Bertalan és Boda ellenében máj. 1-jére megidézték ellentmondása megindokolására a királyi jelenlét elé. István képviselő és Boda kérésére Máté fia: János nevében Wepsen-i Vörös (Rufus) István a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy a János által az iktatástól tilalmazott birtokrész Jánoshoz örökjogon (hereditaria successio) tartozik, mire István képviselő és Boda azt állították, Horrow birtok vásárlással Bertalanhoz, Jánoshoz és Boda-hoz tartozik, és bemutatták a vasvári káptalan 1328. évi (*l. Anjou-oklt. XII. 517. szám*), új függőpecsétes, a káptalan 1322-ben kelt privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. VI. 901. szám*) átíró privilégiumát, miszerint a káptalan előtt megjelent Erzsébet nemes asszony, Kopach-i Pousa fia: Mokus comes felesége ezen Moukus nevében – aki akkor Magyaró. (H) királya fogságában volt – és annak a pannonhalmi (Sacer mons Pannonie) Szt. Márton-konvent és

apátja pecsétje alatt a vasvári káptalannak címzett megbízólevelével (amiben Mowkus a birtokairól való rendelkezésre felhatalmazást adott feleségének), és a [IV.] László király (H) a káptalan előtt bemutatott privilegiális oklevelével szerzett Horrow birtokot, ami Kopach közelében fekszik Zychyn és Chazthkopach birtokok szomszédságában), minden haszonvétellel régi határai alatt szavatosság vállalásával eladta 40 márka széles bécsi dénárért Bok fia: Jakabnak és Chech fia: Miklósnak, akik a 40 márkát átadták a káptalan előtt Erzsébetnek, hogy abból a férjét: Mowkus-t a királyi fogságból kiváltsa; Erzsébet állítása szerint Horrow birtok a Mowkus és generacio-i közötti osztály során került Mowkus comes (és csak az ő) jogába és tulajdonába; a birtokra vonatkozó okleveleket pedig Jakab és Miklós kezébe átadta, s ha még maradt volna nála, azokat érvénytelenítette. István és Boda bemutatták még Pál comes-nek [IV.] László király mondott oklevelét is (*l. Reg. Arp. 3639. szám*) eredetiben, amivel Horrow birtokot (ami egykor királyi condicionariusok-é volt) Mowkus elődeinek: Pousa-nak és Lászlónak adományozta szolgálataiért, és ami tartalmazta Horrow birtok határait is. És mivel Horrow birtok a vasvári káptalan oklevele szerint Péter fia: János, Péter fia: Bertalan és Tamás fia: Boda elődeihez vásárlás címén jutott, Pál comes-nek és az ország vele ülésező báróinak úgy tűnt, hogy a László király privilégiuma alapján bejárt Horrow-t Jánosnak, Péternek és Boda-nak kell iktatni, ezért Pál comes írt a vasvári káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Molnar-i László fia: Boda királyi ember márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) menjen a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében Horrow birtokra, és azt (miután János, Bertalan és Boda v. képviselőik bemutatták ott eredetiben László király mondott privilégiumát, az abban foglalt határok szerint, ha egyértelműen meg tudják a határjeleket találni) járja be, majd a birtokot bárki ellentmondása ellenére is, más jogának sérelme nélkül iktassa Jánosnak, Péternek és Boda-nak, a vitás részt pedig, amit Máté fia: János a maga örökjoga nevében az iktatástól tilalmazott, akár a László király privilégiumában foglalt határokon belül, akár azokon kívül találja, királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni), v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint, majd a káptalan máj. 1-jére a királynak tegyen jelentést. Akkor Pál comes előtt Jakab fia: István (a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével János, Bertalan és Boda nevében) bemutatta a vasvári káptalan királynak szóló jelentését, miszerint megkapva Pál comes bírói meghagyását tartalmazó oklevelét, Molnar-i László fia: Boda királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: István mestert, akik márc. 29-én Horrow birtokra mentek a szomszédok, valamint Chech fia: Miklós, Jakab fia: Gyure, Péter fia: János, Péter fia: Bertalan és Tamás fia: Boda Horrow-i nemesek jelenlétében (akik bemutatták és felolvasták László király Horrow birtokról kiadott privilégiumát), az abban foglalt határok szerint bejárták régi határjelei mentén, ahol szükséges volt, újakat emelve és a régieket megújítva, s így mások

birtokaitól elkülönítve iktatták Miklósnak, Gyüre-nek, Jánosnak, Bertalannak és Boda-nak; hj.: Rum-ról Zobothel városba tartó közútnál 2 sarok-határjel, az egyik dél felé Posa fia: Mowkus-t, a másik észak felé ezen Horrow-i nemese- ket különíti el; nyugat felé 2 hold hosszúság; Gursaharazth rubetum; Kopach- ról Chaaz-ra tartó út; dél felé majdnem 2 hold hosszúság; nyugat felé 1 hold hosszúság; út, ami a Szt. Mihály-plébániához megy; Zechun föld, vagyis észak felé tartó közút mellett 2 sarok-határjel, amik elkülönítik Zychyn falu- tól, s itt szomszédos lesz Chazth földdel; kelet felé cserjés; nagy út, ami Sabaria-ba megy; két nagy út; dél felé út mellett wlgo Gyulakutha nevű völgy, ahol Horrow föld véget ér, és innen a mondott földrészt határa halad Horrow földrészt mellett; kelet felé két, Gyumelchen nevű tüskés határjel; három sarok-határjel, amik bozótokban vannak és elkülönítik e földrészt Kuachy föld- től, ami itt véget ér; a vitás, Máté fia: János által a saját örökjoga nevében tilalmazott földrészt Horrow föld határain belül találták és fogott bírókkal, miként szemmel meg tudták állapítani, 2 márkára becsülték az ország szoká- sa szerint. Ennek alapján Pál comes Horrow birtokot a vitás földrésszel együtt Chech fia: Miklósnak, Jakab fia: Gyüre-nek, Péter fia: Jánosnak, Péter fia: Bertalannak és Tamás fia: Boda-nak ítéli örök birtoklásra a mondott határok alatt, más jogának sérelme nélkül, Máté fia: Jánosra örök hallgatást kiróva a vitás földrészt kapcsán, és őt annak jogtalan tilalma-zása miatt a földrészt becs- értékének megváltásában, vagyis 2 márkában marasztalja el. Erről függőpe- csétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 370. (Festetics cs. lt. Vas 31. A.) A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: AO. IV. 591–602; Bgl. V. 118–119., 125–126. és 127–133.

386. 1346. máj. 12.

A zágrábi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (1344. nov. 25., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 771. szám*) kiküldték tanú- ságul János örkanonokot, akivel Rokonok-i Márton királyi ember azon részek nemeseitől és nem nemeseitől, klerikusoktól és világiaktól megtudta, hogy Petres fia: Miklós zágrábi várjobbágy örökös nélkül hunyt el és ezért minden birtoka az ország régi szokása szerint a királyi adományozási jogkörhöz tarto- zik, majd Miklós Petrusouch nevű birtokára és a Rakitouech-en levő birtokaira ment, ezeket a szomszédok összehívásával az ország szokása szerint régi hatá- raik mentén bejárta, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve a régiek mel- lé, és minden haszonvétellel mind mezőkben, mind erdőkben István fia: Ger- gelynek és örököseinek iktatta, nem lévén ellentmondó. Rakitouch birtok határai: nagy erdőben a Glosna folyó, ahol Wlchiak fia: Lukács birtoka határ-

jelei vannak; ue. folyó dél felé Vajda (Woyuoda) (dict.) Jakab határjeléig; kereszttel jelölt körtefa; Zuhodol (dict.) folyó; nyugat felé kereszttel jelölt, föld-határjellel körülvelt cseresznyefa; föld-határjel közepén csonk; kereszttel jelölt, földhatárjellel körülvelt tul fa; Wranin patak; erdő; szántóföld; Wranich (dict.) patak; Wranin patak; észak felé Obdina folyó; híd; régi út; két határjel ezen Jakab határjelei mellett; 5 mértéknyi (wlgariter vreten) föld; Horuachka (dict.) patak; földhatárjellel körülvelt kis körtefa; ue. patak a várjobbágyok földjei mellett; Obdina folyó; dél felé tul fa csonkja; kelet felé Wlkota fia: István határjele; nagy erdőben kereszttel jelölt tul fa; kereszttel jelölt fa. E birtokhoz tartozik még: 5 mértéknyi (wreten wlgariter) szántóföld, ami Zlobiuech fiai, Petina fia: Marc, Berkus fia: András, Wlk és Iuanko Kochan-i várjobbágyok földjei között van; Bzouicha szántóföld egy nagy erdőben, ami közösen ezen Gergelyé és Sándoré. Petrusouch birtok határai: Brodische nevű hely; észak felé a Kis (Minor) Struga patak; Nagy (Maior) Struga patak, amit Biztra-nak hívnak, a káptalan Otok nevű szigete körül; kelet felé ezen Biztra Struga patak; árok dél felé; nagy túskebokor; völgyben túskebokrok; Wrmacha (dict.) folyópart; tul fa, ahol kapcsolódik Kelemus fia: Mykech határaihoz; föld-határjellel körülvelt almafa; túskebokrok, ahol kapcsolódik Lukács fia: István Hurchin nevű birtokához; kis völgy; Stanech Grec-i polgár birtoka határjelei; túskebokrok; diófák. D. f. VI. p. quind. Georgii, a. d. 1346.

Á. és Tá.: a 393. számú oklevélben. Tá. eltérő névalakjai: Petrus, Rakytouch, Bodische, Petruseuch, Othok, Wrimacha, Mikech, Hurchyn.

K.: Turopolje I. 57–59; Smič. XI. 303–305. (mindkettő Á. alapján.)

387. [1346.] máj. 13.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 323. szám) kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius-át: Istvánt, akinek jelenlétében János királyi ember máj. 10-én (f. IV. an. Servacii) Wlchina birtok szomszédaitól, nemesektől és nem nemesektől megtudta, hogy Wlchyna Hamus [!] fiai: Detric, Zeurus és Zonk örökbirtoka elődeiktől fogva (ab avo et prothavo ipsorum). D. in supradict. fe. Servacii, a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 60 249. (Máriássy cs. lt. 112.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Hamus comes), valamint kerek zárópecsét töredékes nyoma.

R.: AO. IV. 584.

1346. [! ɜ: 1347.] máj. 13. Eger

János mester borsodi főesperes, az egri püspök lelkiekben általános vikáriusa felmenti Tharkw-i Rycolph mestert Lauchy-i Tamás fia: János és Beke-i Chiche fia: Péter (Kechy-i Detric fia Simon leánya: Salome fia és nepos-a) Ricolph mester Sarus megyei Bachmezey, Thorkweley és Weresalma cserebirtokaiból járó leánynegyede követelése ügyében. D. Agrie, 6. die quind. Georgii, a. d. 1346. [! ɜ: 1347.]

R.: F. IX/1. 459.

Megj.: Az ügy 1347-ben zajlott, l. Anjou-oklt. XXXI. 147. szám.

388. 1346. máj. 14.

A fehérvári káptalan előtt Ratolth nembeli Baldin fia Lőrinc fia: János mester megvallotta, hogy egy Zala megyei, a Balatinum mellett Palaznuk birtok közepében fekvő föld- v. birtokrészt a veszprémi káptalantól 1327-ben az ország szokása szerint a királyi emberrel és a fehérvári káptalan tanúságával mint örökjogát visszavette (recaptivare) és bejáratta, de mivel a veszprémi káptalan a földrészt iktatásakor neki ellentmondott, a káptalant a királyi jelenlét elé idéztette, és a per közöttük mostanáig húzódott. Mivel azonban megtudta számos tudományvételből, hogy ezen földrész, amit ő Zaah-nak v. Baldunberke-nek nevezett, a veszprémi káptalanhoz tartozik, annak Poloznuk és Chopok birtokai határai között fekszik, ő és elődei pedig semmiféle örökjogot nem bírtak ott, ezért, nem akarván a veszprémi káptalant a saját üdve kárára további fáradtsággal és költségekkel terhelni, ezen földrészt a veszprémi káptalannak teljes joggal és minden tartozékkal visszaadta, semmiféle jogot magának és leszármazottainak meg nem tartva abban. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. pridie Id. Maii, a. d. 1346., amikor Thatamer prépost, a királyi aula alkancellárja, János éneklő-, Demeter örkanonok, Német (Teutonicus) István dékán. Arenga.

E.: Veszprémi kápt. mlt. Paloznak 29. (Df. 200 904.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek függőpecsét és fonata.

R.: Veszpr. Reg. 395. szám.

389. 1346. máj. 14.

1346., die XIV. Maii. A velencei tanács határozatai. Az osztrák herceg levelére válaszoljanak baráti szavakkal. Szintügy Maladinus comes-nek is, megköszönve neki, hogy a velencei sereghez ment, és kifejezve neki Velence bizalmát, s hogy sosem hittek mást róla, mivel tudják, hogy mindig Velence érdekeit képviselte. Írják meg a biztosoknak, hogy tájékozzódjanak arról a tárgyalásról, amit a Sibenicum-i comes levele szerint Pál comes folytat, hogy átadja Ostroviza várát a magyar királynak. A biztosok akadályozzák meg a tárgyalást, beszéljenek

Pállal és Maladinus-szal. Az ügyben a tanács írjon a kapitánynak és a gubernator-oknak is. És mivel úgy tűnik, Doym comes ezen ügy irányítója (tractator), küldjenek hozzá egy notarius-t, kifejezve neheztelésüket.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 158–159; Ljubić II. 347. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 42.)

390. 1346. máj. 15. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevele szerint színe előtt Márton bán fia Miklós fiai: István és László máj. 8-án (quind. Georgii) viseltek szentszalvatori (S. Salvator) János fia: István ellen, királyi írásos parancsból a királyi hadoszlás 15. napjára (ad quind. residencie exercitus regii nunc prox. moti) halasztja el. D. in Vyssegrad, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 371. (Festetics cs. lt. Misc. 63.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékes nyoma.

391. 1346. máj. 15. Szentmárton

Gergely mester, a besenyők rector-a és a négy szolgál[bíró] azon pert, amit színük előtt Wrs-i György fia: Miklós máj. 15-én (quind. oct. Georgii) viselt a fiai: Guepse, Domokos és István, File frater-e: Jakab, Wrs-i Vyz (dict.) Tamás, Wrs-i Bycule és Tatharfalua-i Budur ellenében, a királyi hadoszlás 15. napjára (ad exercitus quind. residencie domini regis) halasztják el. D. in villa Scenmartun, quind. oct. Georgii, a. d. 1346.

E.: SA. Brno. Seilern cs. lt. Révay és Serényi iratok 18. (Df. 249 095.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

392. 1346. máj. 16.

A pozsonyi káptalan előtt megjelent egyrészről Bu.....lua-i Mark fia: Miklós a maga és fia: Demeter nevében, másrészről frater uterinusa: Tamás, és elmondták, hogy köztük egy gyümölcsöskert (amit Tamás ültetett és művelt) miatt hosszú per jött létre Treutul Miklós mester pozsonyi comes előtt, de végül fogott bírók – a szintén jelenlévő Marcell fia: Domokos, Bernold fia: Pál, Lőrinc fia: János, Pál fiai: Péter és János, János fiai: János és András, János fia: Péter (mind ugyanoda valósiak) – elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Miklós a maga és fia nevében a B..... tó mellett levő ezen gyümölcsöst Tamásnak és leszármazottainak örökre birtoklásra és szabad rendelkezésre

zésre, úgy, hogy Tamás és nacio-ik tagjai (a már felsorolt fogott bírók) a gyümölcsös mellett Miklósnak azzal azonos méretű gyümölcsöshelyet adnak. Tamás megígérte, hogy a gyümölcsös ültetésében v. művelésében Miklósnak segít, amennyire idős kora engedi. Tamás a maga részéről elengedte Miklósnak az összes bírságot, amiben ellenében Miklóst elmarasztalták. Ha Miklós és Demeter v. leszármazottaik Tamást v. örököseit bármikor is e gyümölcsös v. annak hasznai ügyében újra zaklatnák, mint párbajban legyőzötteket marasztalják el őket. D. f. III. p. Cantate, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 107 919. (Vermes cs. lt.) Hiányos.

393. 1346. máj. 16.

A zágrábi káptalan 1346. máj. 16-án (a. d. 1346., f. III. p. Nerei et Achilei) István fia: Gergely kérésére függőpecsétes oklevelében átírja saját, [I.] Lajos királynak (H) címzett oklevelét (l. 386. szám).

K.: Turopolje I. 60; Smič. XI. 305–306. Ezek szerint E.-je: Zágráb. Archiv regnorum. Doc. medii aevi, a. 1344. Acta monasterii Remetensis. 1. 7. Függőpecsét vörös fonata. Hátlapján: Metales super possessiones Petruseuecz et Rakitouecz.

Tá.: Cillei Hermann szlavón bán, 1425. okt. 4. HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta loci credibilis. II. 50. (Df. 255 697.) Eszerint az oklevél eredetileg a budai kápt. 1401. jún. 4-i oklevelében volt átírva.

394. 1346. máj. 17. Visegrád

Pál comes országbíró 1346. máj. 17-én (a. d. 1346., 10. die quind. Georgii) Vyssegrad-on kelt nyílt, az egri káptalan (a felek által bemutatott) egyezséglevelét magában foglaló oklevele: döntéshozó oklevele szerint Chelyn fia Sándor fia: Jakab az oklevélben leírt időpontban előbb Máté, utóbb Miklós, majd István – Jazormegy-i Vak (Cecus) Mihály fiai – ellen, ti. mindegyikük ellenében ötvenedmagával, nemesekkel az egri káptalan előtt esküt kellett tennie 3 lova elrablása ügyében; bár Jakab erre kész volt, végül azonban egyrészről Jakab, másrészről Vak Mihály özvegye a fiaival: Mátéval, Miklóssal és Jánossal – a maguk, valamint István, Péter, Bertalan és Hank nevében (akik feladatait magukra vállalták az ügyben) – a káptalan előtt fogott bírók elrendezésével az esküket elengedve úgy egyeztek meg, hogy az asszony, valamint Mihály fiai: Máté, István, János és Miklós a 3 ló elvétele miatt 6 rőf (pecia) Poperinge-i (Popring) posztót adnak Jakabnak, ti. hármat aug. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.), hármat pedig okt. 6-án (oct. Mychaelis). Ha a nő v. fiai együtt v. külön-külön az első időpontot elmulasztják, utána kétszeresen fizes-

senek, ha pedig a másodikat, akkor Miklóst, Mátét és Jánost hatalombajban való elbukásban marasztalják el.

Tá.: Bebek István országbíró, 1366. márc. 8. Dl. 60 308. (Máriássy cs. lt. Vegyes 166.)

395. 1346. máj. 17. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás[-egyház] prépostja, Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes lelkiekben általános vikáriusa kinyilvánítja, hogy egyrésztől Márton Dimis-i prépost, a pozsonyi prepositura administrator-a, másrésztől a pozsonyi káptalan és Péter pozsonyi örkanonok között viszály jött létre, melynek során a káptalan testületileg és Péter maga külön is az érsek előtt (Márton jelenlétében, vele több napig vitázva) elmondták, hogy Márton több, főleg három ügyben sérti őket jogaikban, és kérték, hogy e zaklatásoktól őket az érsek szabadítsa fel: egyrészt a prépost személyeiket ne illesse tovább csúf, méltóságukat sértő szavakkal; másrészt azon 13 dénár híján 15 font pénzt, amit a bevételeikből visszatartott, nekik adja vissza; harmadrészt tartsa meg őket korábbi státuszukban, változtatásokat ne tegyen, és főleg Péter örkanonokot egyházuk javadalmaiban (Szt. Gotthard-oltár a Szt. Miklós-kápolna és a Szűz Mária-misék bevételeivel) tovább ne zaklassa, e javadalmai együttes státuszában és birtokában engedje őt megmaradni. Mindezek ügyében a prépost számos ellenvetést tett az érsek előtt, ezeket megvitatták, végül a megegyezés érdekében az érsek a pert Jakabra bízta, és fogott bírókkal a felek úgy egyeztek meg, hogy a káptalan megígérte képviselői révén a prépostnak, hogy miként jog szerint tartoznak, az administracio-ja okán neki mint főpapjuknak engedelmességet és tiszteletet tanúsítanak, a prépost pedig megígérte, hogy őket megbecsüli, velük kedvezően bánik, őket helytelen szavakkal (miként állítása szerint eddig sem) nem illeti, őket változtatás nélkül korábbi méltó és jogos státuszukban, méltóságukban és állapotukban megtartja, Péter örkanonokot pedig békésen megőrzi az örkanonokság és a javadalmai teljességében, ezek bevételei régtől fogva jogos beszédésében. A kölcsönös megegyezés és béke jeleként, ahogy szokás (prout est moris), kezet fogtak (tactis manibus se invicem in gremium caritatis amplexarunt). D. Strigonii, f. IV. p. Bonifacii, a. d. 1346. Arenga.

Á.: Esztergomi kápt., 1359. máj. 22. SNA. Pozsonyi kápt. mlt. H. 1. 1. (Df. 273 025.)

K.: F. IX/1. 439–442; Str. III. 603–605.

R.: Ortway, Pozsony III. 211. és 238–239.; Bónis, SZR. 1031. szám. (jún. 7-i dátummal)

396. 1346. máj. 18. Pozsony

Ferenc trieszti (Tergestinum) püspök, pápai nuncius az esztergomi érseknek és annak vikáriusainak, officialis-ainak, sigillifer-einek és képviselőinek. Megkapta VI. Kelemennek a pápai kúria szokása szerint kenderfonatos ólombullájával ellátott, ép és gyanútól mentes oklevelét (1345. dec. 4., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 852. szám*) s ennek megfelelően kéri az érseket és utasítja a többi címzettet, hogy az ő és familia-ja költségeire 27 napra – amíg feladatai elvégzésére az esztergomi egyházmegyében volt és lesz – a 216 aranyforintot, valamint notarius-a, jelen oklevél bemutatója: Wilhelm de Yissem költségeit (amit napi 60 bécsi dénárban szab meg) jelen oklevél bemutatása után 3 napon belül nunciusaikkal küldjék el neki, különben az időpont elmúltával az esztergomi egyházat interdictum alá veti, az érseket és a többi címzettet pedig kánoni figyelmeztetéssel kiközösíti. Erről pecsétjével ellátott oklevelet ad ki, az átvett összegekről pedig igazoló leveleket fog kiadni. D. in Posonio, esztergomi egyházmegye, a. d. 1346., ind. 14., die XVIII. mensis Maii, VI. Kelemen pápasága 4. évében.

E.: EPL. Arch. eccl. vetus. 26. 1. 3. (Df. 248 985.) Előlapja alján vörös viaszú kerek pecsét nyoma.

K.: F. IX/1. 398–400. (téves indikció-számmal és napi dátummal); Str. III. 601–602.

R.: Ortvy, Pozsony III. 82. (máj. 8-i dátummal); Bónis, SZR. 1029. szám.

397. [1346.] máj. 19.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja farkasfalvi (villa Farkasii) László fia: Pál kérésére és oklevél-bemutatása alapján átírja Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója nyílt, ép és gyanútól mentes oklevelét (l. 284. szám). D. f. VI. an. Asc. d., a. eiusdem supradict. [1346.]

E.: Dl. 63 677. (Görgey cs. görgői lt. 78.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

398. 1346. máj. 20.

1346., die XX. Maii. A velencei tanács határozatai. Azon ügyek kapcsán, amikről Velence szerint az aquileiai pátriárka az ő érdekeik ellenében cselekedett, két követet küldenek hozzá, hogy kifejtsek neki: bár Velence vele mindig, főként megkapva a pápa levelét, jószándékban és segítségben akar élni, de a pátriárka másképp vélheti ezt, mivel a hír szerint az ő engedélyével és tudtával bizonyos seregek a fentebbi részokről Istria károsítására mentek, és a pátriárka más ügyekben is, pedig erre semmi oka, Velence kárára cselekszik, s ez nem a pápai parancs szerinti jószándék megőrzésének módja, hanem inkább ok Ve-

lencének a felháborodásra, pedig igen türelmes a jogsértések miatt. Ha a pátriárka barátságban és békében akar élni Velencevel (nem csak szavakban, hanem tettekben is), Velence erre mindig kész. De ha a szándéka más, Velence a saját helyzete megvédése érdekében gondoskodik a szükségességekről. Az egyik követ szárazföldön menjen hozzá, a másik tengeren, először a Goricia-i comes-ekhez, Albert comes frater-eihez, meghagyva: a területet őrizték, hogy az ellenséges seregek élelmet v. egyebet ne tudjanak szerezni alattvalóiktól v. földjeikről; majd találkozzon Albert comes-szel is. A követek a pátriárkával való tanácskozás után tegyenek jelentést és várják a tanács utasításait. A tanács küldjön követet Padua urához is, hogy adjon Velence költségén 200 lovast és 100 ballistarius-t. Mivel tudomásukra jutott, hogy a pátriárka elmegy majd a magyar királyhoz, s közismert, hogy Velence ellenében szokott eljárni, utasítják a pápa kúriában levő notarius-ukat: Amadeus-t, hogy járuljon a pápa elé és adja elő, hogy Velence mindig is odaadással volt szomszéda, a pátriárka felé, és megkapva minap a pápa levelét, miszerint a pátriárkával kölcsönös segítségben és békében éljenek, Velence még inkább a pátriárka tetszésére akar lenni minden jószándékkal, remélve, hogy ő is így tesz a pápai parancsnak megfelelően, bár ez nem így látszik, sőt inkább az ellenkezője, mivel, miként a pápa tudja, Velence Zárát, a saját lázadó városát régóta ostrom alatt tartja szárazföldön és tengeren, hogy hűségére és engedelmességére visszavezesse, de az ottani polgárok hamisan tájékoztatják a magyar királyt, hogy Zárát foglalja el, mivel a város a tenger mellett fekszik, és így a magyar királynak lesznek majd hajói és más szükségeseik, hogy átkeljen a Nápolyi Királyság (regnum Apulee) megszerzésére, és emiatt a király, úgy tűnik, elindul. A pátriárka ezen ügyben Velence érdekében kellene cselekedjen, azonban köztudott, hogy ő mind a magyar királynál, mind másoknál ezzel ellentétesen, vagyis Velence kárára jár el. Ráadásul azt is hírsztelik, hogy a pátriárka tudtával és tanácsával Magyaró-ról (U) és máshonnan seregek mentek át a pátriárka területén Velence istriai területe és alattvalói kárára, tehát ellentétesen a jó viszonyt sürgető pápai rendelkezéssel. Amadeus kérje a pápát, hogy mihamarabb figyelmeztesse a pátriárkát: tartózkodjon a Velence elleni cselekedetektől, mert Velence erre neki nem ad okot, hanem mindig csak az ellenkezőjére. A tanács a notarius-nak továbbítsa a pátriárkának küldendő követség szövegét, hogy tájékoztatni tudja Velence érdekében a pápát és másokat, majd tegyen jelentést és várja a tanács válaszát.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 159–160. (részlet); Ljubić II. 347–350. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 42.)

399. 1346. máj. 21.

1346., die XXI. Maii. A velence tanács határozatai. Válasszanak 5 biztost, akik a Zára elleni sereghez mennek és találkoznak a tengeri főkapitánnyal, a

két tengeri kapitánnyal, a szárazföldi kapitánnyal és a gubernator-okkal, és így mindannyian, összesen tizenegyen döntsének arról, hogy elkezdjék-e Zára ostromát v. sem, küldjenek-e sereget Velence dalmáciai területei biztonságára, adjon-e segítséget még Velence a bastia-hoz, és döntéseiket mindenki tartsa be. A záraiak elfogása ügyében viszont az az érvényes, amit a tanács meghagyott a tengeri főkapitánynak. Ha lesz csata tengeren v. szárazföldön, a tengeri főkapitány és a szárazföldi kapitány döntései érvényesek. Mivel nem tudni, hogy a genovai gályák Dalmáciába mennek-e, a tanács meghagyja a tengeri kapitányoknak, hogy e gályákra legyenek figyelemmel, s ha kell, kérjenek segítséget a szárazföldi kapitánytól annak seregeiből, de vegyék figyelembe a bastia biztonságát. Nona és Velence más dalmáciai területei biztonságára is ügyeljenek, és arra is, hogy az ostrom megkezdésekor minden tengeri és szárazföldi egység a helyén legyen. A tanács küldjön újabb seregeket és élelmet. A biztosok között van pl. Andreas Michaelis arbei comes, Andreas Mauroceno és Johannes Gradonico.

K.: Ljubić II. 350–352. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 43.)

Megj.: Johannes Gradonico-t 1346 októberében Arbe-i comesnek választják, l. Ljubić II. 390–392. és 393–394., a tanács általi novemberi megerősítése: uo. 403.

400. [1346.] máj. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): minapi levelét megkapta, miszerint Johanna elrendelte, hogy Róbert tarantói princeps költözzön be a nápolyi Castel Nuovo-ba (Castrum Novum), ahol Johanna lakik, számos előkelő férfival és nővel együtt ott lakjon Johanna és gyermeke biztonsága érdekében, és Róbertet az ország főkapitányává nevezte ki. A pápa ezt nehezményezi, mivel [I.] Lajos király (V) minapi levelében, amit a pápa Johannának is elküldött, Róbertet is meggyanúsította fivére: András király (Si) szörnyű halálával, emiatt Róbert beköltözése a várba erősítheti ezt a gyanút, ezt a mondott férfiak és nők jelenléte sem mossa le, nagy veszélyt jelenthet Johannára és Róbertre, ráadásul ettől Lajosban megújulhat fivére halála. Ezért kéri Johannát, tegyen mindezek ellen jó híre érdekében és a gyanú eloszlatása miatt, s hogy Lajosnak ne szolgáltatson alkalmat, amivel felbőszítheti. D. Avinione, XII. Kal. Jun., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Róbert tarantói princeps-nek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 3v–5r. nr. 10–11. (Df. 291 845.)

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2514. és 2515. szám.

Megj.: A pápa e levelek eljuttatására és Johannáék válasza elküldésére Guillelmus cassinói püspököt, nápolyi nunciusát utasította. Uo. nr. 12.

401. [1346.] máj. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] az esztergom-előhegyi Szt. Tamás-egyház prépostjának, a zágrábi prépostnak és a Garcha-i (zágrábi egyház) főesperesnek: megkapta az erdélyi egyház kanonoka, György [fia:] Péter panaszát, miszerint bár neki a pápa oklevelével biztosította az erdélyi egyházbeli Dobocka-i főesperességet és prebendát, amik megüresedtek Frisia-i Péter kanonok, Dobocka-i főesperes halálával, de mikor ezen kegyről András erdélyi püspök, a káptalan és a kanonokok tudomást szereztek, a püspök Keatzd-i Adorjánnak adta e főesperességet, a prebendát pedig más személynek, a kanonokok és a káptalan pedig a püspökhöz csatlakozva jogtalanul nem engedelmeskednek az ellenük indult eljárásnak már több mint 1 éve. Ezért Péter kérte, hogy mivel a püspök az apostoli szék parancsainak megrögzött megvetője, és egyházi fenyítéssel (censura) nem lehet kényszeríteni, a pápa a Péter elleni jogsértés ügyében járjon el. A pápa utasítja a címzetteket, hogy a püspök, a káptalan, a kanonokok és más lázadók ellen pápai hatáskörrel akár kiközösítést, felfüggesztést és interdictum-ot is alkalmazzanak a mondott provisio végrehajtása érdekében, ha kell, világi karhatalmat is igénybe véve. D. Avinione, XII. Kal. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 386r-v. (Df. 292 732.)

K.: Theiner I. 714. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 1. fol. 441. alapján., XII. Kal. Jul. dátummal)

R.: Bónis, SZR. 1034. szám; Erdélyi Okm. III. 332. szám. (mindkettő Theiner alapján, jún. 20-i dátummal)

402. 1346. máj. 22. Visegrád

János, a Pécs várbeli [Keresztelő Szt.] János-[egyház] prépostja, [I.] Lajos király (H) titkos kancellárja előtt egyrészről [Awad-i Pál fia:] Já[nos] a carnalis frater-e: Wyzlou nevében ispotályos ház kereszteseinek konventje ügyvédvalló levelével, másrészről ue. Awad-i Pál fia: Bertalan (akiről Akalych-i Péter fia: Lőrinc és Péter fia: Tamás mester notarius-a: György litteratus biztosította a káptalant) a maga és frater-ei: Jakab és Péter nevében (akik terhét magára vállalta) megvallották, hogy bár köztük az Awad birtokon levő részük határai elkülönítése ügyében hosszú per jött létre, végül fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy júl. 1-jén (quind. Nat. Johannis Bapt.) Vyzlou és János ezen birtokrészére mennek (amit ők Sye birtok cseréjével bírnak Awad-on), azt a Vasvár megyei szolgabírók embere és a vasvári káptalan tanúsága jelenlétében (akiket a felek közösen vezessenek oda) régi határai mentén bejárják, majd Bertalan, Jakab és Péter e birtokrész régi és új határjeleit a Gungus folyó mellett egészen Palyan birtokig Bertalan mutatása alapján megkeresik, ezeket ideiglenes határjelekkel (signis metalibus) megjelölve Wyzlou-nak és Jánosnak hagyják, és ezenfelül 8 hold

szántóföldet is iktatnak nekik a saját birtokaikból. Ha valaki a felek szomszédai közül bárki mindezek során bármikor ellentmondana, idézzék meg ennek megindokolására. Ha Bertalan, Jakab és Péter ezen megegyezéstől bárhogyan elállnának, a per kezdete előtt 6 márkát fizessenek, a bíró része nélkül. D. in Wysegrad, f. II. an. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 61 186. (Kisfaludy cs. lt. 76.) Felül hiányos. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

K.: Bgl. V. 134–135.

403. [1346.] máj. 22. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): megkapta válaszlevelét a János cseh (Bo) király és fiai, ill. [III.] Kázmér király (P) között létrehozandó megegyezés iránti elkötelezettségéről. A pápa Kázmérnak is írt, hogy János és elsőszülöttje: Károly örgróf a minap a pápa előtt megjelentek és esküt téve, 10000 márka arany terhe alatt a pápa elrendezésének vetették alá a megegyezés ügyében, ezért a pápa buzdította Kázmért, hogy képviselőit hasonló kötelezettség-vállalásra küldje el hozzá, időközben pedig Jánossal és Károllyal kössön fegyverszünetet megfelelő ideig, ami alatt a pápa a megegyezést létrehozza. Kéri Lajost, hogy Kázmért vegye rá minderre. D. Avinione, XI. Kal. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 8v–9r. nr. 27. (Df. 291 846.)

K.: Theiner I. 713; Wenzel, Dipl. eml. II. 161–162; Klicman I. 673. szám; Bull. Pol. II. 44; Mon. Vat. Slov. III/2. 182.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 995. szám.

404. 1346. máj. 23.

Miklós és Pál mesterek, Zemlyn-i comes-ek és a négy szolgabíró tudatja, hogy András fia: Lőrinc Lezna-i Lőrinc comes-szel máj. 18-án (f. V. [*alatta lehúzva*: III.] an. Asc. d.) Also Zubugya nevű birtoka, rétjei, erdői, szántóföldjei használatától, termései elvételétől Jakow fiait: Jánost és Erney-t, valamint a hozzájuk tartozókat tilalmazta. D. f. III. an. Asc. d., a. eiusdem 1346. És minden egyéb birtokától is tilalmazta.

E.: Dl. 85 270. (Sztáray cs. lt. 190.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 4 kisebb kerek pecsét töredékei.

K.: Sztáray I. 190.

405. [1346.] máj. 23.

A győri káptalan máj. 23-án (X. Kal. Jun.) kiadott, chirographált oklevele szerint megjelent előttük egyrésről a Pozsony megyei Januk-i Péter fia Domokos fia: Miklós, másrésről Magyar-i Iuanka fia Péter fia: László, és Miklós elmondta, hogy László őt ügyeiben teljes erejével segítette, javait és személyét nem kímélve, ezért ő Felső- és Alsójányok (Januk Superior et Inferior), Chandal, Kurmusd, Kuzey és Toluoy nevű birtokait Lászlónak 400 márkáért már eladta, de mivel szükségében László újra adott neki 60 márkát, ezért a korábbi birtokeladás megerősítése érdekében ő vállalta, hogy ha az ezen birtokokról kiadott okleveleit vissza tudja szerezni, ezeket Lászlónak átadja, ha pedig csalárdul visszatartana olyan oklevelet, főleg az esztergomi káptalanét, amikkel az eladott birtokokban valamely jogot remél bírni, ezek érvénytelenek, emellett szavatosságot vállalt a birtokok ügyében László felé.

Tá.: a 817. számú oklevélben.

K.: AO. V. 8. (Tá.-ban.)

406. 1346. máj. 23. Eger

János mester borsodi főesperes, N. [Miklós] egri püspök lelkiekben általános vikáriusa előtt máj. 20-án (sab. an. Asc. d.) Domokos fia: Ferench, Acha-i Berend fia: Berend mester feleségének, Zanthow-i Chakow leányának: Katalinnak a famulus-a és képviselője a Hotwan-i Boldogságos Szűz-monostor prépostja és konventje ügyvédvalló levelével ue. Chakov fia Miklós fia: Gergely alperes ellenében előadta, hogy Gergely 5 éve aug. 22-én (oct. Ass. B. virg. cuius iam 5. preterisset revolutio annualis) a Neugrad megyei comes és a 4 szolgabíró embereivel e nemes asszony Geur, Zanthow, Apaz és Zynyek birtokokon levő részeit jogtalanul felbecsültette, és mivel az efféle becslés nem világi, hanem egyházi bíróhoz tartozott volna (mivel e birtokrészek a nőnek leánynegyedként voltak átadva és iktatva), e birtokrészek nagy pusztítást szenvedtek el, a nő pedig 50 márka kárt. Erre Kurth-i Zacha fia Miklós fia: Fülöp – a még serdülő (adolescens) Gergely avunculus-a és képviselője – azt felelte, hogy bár Gergely a Neugrad-i comes és szolgabírók embereit e birtokrészekre kivezette, de a becsléssel semmilyen kárt és jogtalanságot nem okozott a nőnek, s bemutatta a budai káptalan 1335. aug. 31-én kelt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XIX. 534. szám*), miszerint Miklós comes (Fülöp apja, Gergely avus-a) a királyi ember és a budai káptalan tanúsága jelenlétében nepos-a: Gergely minden birtoka és birtokrésze negyedét, főleg a Gywr, Zamplov, Apaz és Zynyek birtokokon levőket Katalinnal és általa férjének: Berend-nek adta zálogba a leánynegyed teljesítése fejében, úgy, hogy amikor az akkor még gyermek (puer) Gergely nagykorú lesz, és e zálogba adott birtokrészeket Katalintól az ország szokása szerinti becslés után ki akarja váltani, a nő a pénzt

megkapva e birtokrészeket Gergelynek vissza kell adja késlekedés és kifogás nélkül. Miután a vikárius ezen oklevelet elolvasta és a feleknek köznyelven (in layca lingua) elmagyarázta, Ferenc képviselő elmondta, hogy bár Gergely azt vállalta a káptalan oklevelében, hogy minden birtokából és birtokrészből adja meg tartozását Katalinnak, de a Heweswyuar megyei Baab és Cherewkez nevű birtokaiból, valamint az Apaz birtokon levő atyai szőlőkből a nőnek még nem adta ki a leánynegyedét. Erre Fülöp azt felelte, hogy Baab birtokot [I.] Károly király elfoglalta és most a Bachanad-i hospesek szedik be annak hasznait és termésait, Cherewkezy birtokon pedig avus-a: ezen Chakow bírt jobbágyságokat, s azt most nem Gergely, hanem generacio-jának nemesei birtokolják, de Gergely beleegyezik, hogy a nő ezeket visszaszerezze (recaptivare) és ezekből a jogát követelje. A szőlőkről pedig azt mondta Fülöp, hogy ha a nő v. képviselője a püspök v. a vikárius emberével azokat visszaszerzi és a szőlők atyainak (patrimoniales) bizonyulnak, Gergely ezekből kész elégtételt adni a nőnek. A vikárius mindezek alapján, s mivel Gergely azt mondta, hogy az elzálogosított birtokrészeit Katalintól (az ő soror-jától) ki fogja váltani, ülnökeivel együtt meghagyta, hogy embereivel és 4 nemessel együtt a felek júl. 1-jén (oct. Nat. Johannis Bapt.) menjenek a Heueswyuar megyei Apoz és Zynak birtokokra, majd a 3. v. 4. napon az ue. megyei többi birtokra a szomszédok összehívásával, Gergely birtokrészeit régi határaik mentén járják be, s megtekintve minőségüket és mennyiségüket a mondott atyai szőlőkkel együtt királyi mértékkel megmérve (ha lehet mérni) becsüljék fel, ha valaki nem mond ellent, az esetleges ellentmondókat pedig Katalin ellenében a jelentés visszavitele napjára idézzék meg ellentmondásuk megindoklására a vikárius elé, aki meghagyja továbbá, hogy mondott emberei tudják meg, hogy az első (nem ordinarius bíró által elrendelt) becslés miatt az asszony ezen birtokrészein lakó jobbágyságai szétszóródtak-e, birtokrészei tönkrementek-e és az asszony ezáltal 50 márka kárt elszenvedett-e v. sem, majd júl. 8-án (8. die dict. oct.) a vikárius emberei a felekkel együtt visszatérve számoljanak be mindenről a vikáriusnak, aki akkor mind a fő ügyről, mind a kárról és az első becslésről döntést fog hozni a felek között. D. Agrie, f. III. an. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 3805. (NRA. 521. 19.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Bónis, SZR. 1030. szám.

407. 1346. máj. 23.

1346., die XXIII. Maii. A velencei tanács határozatai. Válaszoljanak Padua-ba küldött követüknek, hogy levelét megkapták Padua ura válaszárol, aki elé a követ járuljon ismét, köszönje meg jóakarátát, és jelezze, hogy amikor nincs szüksége a lovasaira, őket Velence elkéri. Válaszoljanak a pátriárka nunciúsá-

nak: köszönik felajánlott barátságát, amit a pápa parancsából és saját jószándékából akar Velence felé tanúsítani; tájékoztassák Velence szándékáról Zára ügyében úgy, ahogy az osztrák herceghez küldött követeket is; kérjék a pátriárkát, hogy tetteiben és szavaiban minden esetben Velence érdekét vegye figyelembe, és ezekről leveleivel v. nunciusával tájékoztassa Velencét. Írják meg a pápai kúriában levő notarius-nak, hogy ha nem mondta el a korábban megírtakat a pápának a pátriárkáról, akkor ne is tegye, de ha már elmondta, tájékoztassa a pápát mindezekről is. A pátriárkához és a Goricia-i comes-ekhez a követség még ne induljon el, viszont 3 biztos menjen Istria-ra, biztassa az ottaniakat Velence hűségére és gondoskodjon a terület biztonságáról. A tanács adjon seregeket a megfelelő mennyiségben Maladinus és Pál comes-eknek területeik biztosítására.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 162. (részlet); Ljubić II. 352–353. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 43.)

408. 1346. máj. 24. Visegrád

Erzsébet királynénak (H) elmondták az esztergomi káptalan nevében, hogy az esztergomi bíró, esküdtek és polgárok – holott per van közöttük függőben – teljesen akadályozzák (prohibere) a káptalan joga sérelmére azt a vámot, amit a vásárolók és más emberek jog szerint kell a káptalannak fizessenek. Ezért a királyné utasítja az esztergomi Szt. István király-egyház konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Patach-i László v. Patach-i Móric királynéi ember tudja meg minderről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. in Wysegrad, in vig. Asc. d., a. eiusdem 1346.

Á.: a 415. számú oklevélben.

K.: Str. III. 603. (Á.-ban.)

409. 1346. máj. 24.

A Saxard-i monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy Keer-i Mathe mester notarius bemutatta nekik tilalmazólevelét, és annak megfelelően Beer-i András nádori emberrel kiküldték tanúságul Fábián testvér papot, akik máj. 23-án (f. III. an. Asc. d.) Dada-i Péter mester és István fia: Tamás mester Tolna megyei szolgabírókkal Vduory birtokra menve megtudták, hogy Vdwary-i Péter fia: János a saját, Mathe mester, Miklós fia: Miklós és Lőrinc fia: István Vduary birtokon levő örökjogú részeit a többiek tudta nélkül eladta Teuteus mesternek, aki és rokona, Pamaz-i Benedek ezeket elfoglalták és megengedték embereiknek, hogy ott lakjanak; továbbá Vduary birtokon két másik földrészt is elfoglalt Teteus mester jó 4 éve, e nemesek

tilalmazása ellenére. A nádori ember ezért tilalmazta Péter fia: Jánost az Vduary-n levő birtokrészek eladásától, Teteus mestert és Benedeket azok megvásárlásától és elfoglalásától, majd Teteus mestert és Péter fiait: Benedeket és Jánost jún. 25-re (ad 22. diem Penth.) a nádor elé idézte Mathe mester, Miklós és István ellenében. D. in vig. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 76 804. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 270.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Theteus névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 205–206.

R.: Z. VII/1. 110.

410. 1346. máj. 25.

1346., ind. 14., die 25. Maii. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 306–307. (Zarában volt E.-je alapján.)

411. 1346. máj. 26.

A fehérvári káptalan előtt Chaak nembeli Gyurke fia: Pál mester tiltakozott, hogy ellene okozott egyéb tettein túl István erdélyi vajda az officialis-ával: Vörös (Rufus) Péter királyi al-lovász[mesterrel] (viceagaso) és annak famulus-aival: Mihállyal és Simonnal az ő Zylag nevű birtoka erdőit, rétjeit és szántóföldjeit elfoglaltatta, tönkretéve e birtokot, ráadásul annak dél felőli határjeleit ezen famulus-okkal jelen év ápr. 30-án (in crastino oct. Georgii) leromboltatta. D. f. VI. p. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 51 379. (Kállay cs. lt. 1300. 769.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Zylagh névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 837. szám.

412. 1346. máj. 26.

1346., die XXVI. Maii. A velencei tanács határozatai. Megfontolva a szárazföldi kapitány és a gubernator-ok levelét, miszerint a szárazföldi építmények nincsenek hasznára senkinek és könnyen Velence kárára és az ellenségek hasznára fordíthatók a magyarok jövetelével, ezért ezeket építsék be a bastitába, v. pusztítsák el és égessék fel őket. Írják meg a tengeri főkapitánynak: csodálkoznak levelén, miszerint már eddig nagy mennyiségű sagittamentum veszett oda, holott a szárazföld felől nem is volt csata és hihetetlen, hogy ily rövid idő oly sokat használtak el belőle. A kapitány gondoskodjon a pótlásuk-

ról, ezekre és a fegyverekre pedig ügyeljenek, mert sok pénzbe kerülnek. A genovai (Janua) gályák ügyében feleljék a biztosok kérésére, hogy ha e gályák Segna-ba v. máshová mennek, hogy a királyt szállítsák és nem okoznak gondot Velencének, akkor a velencei gályák kerüljék az összeütközést velük.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 163. (részlet); Ljubić II. 353–354. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 44.)

413. [1346.] máj. 26. Avignon

[VI. Kelemen pápa] minden, bármilyen rangú és rendi egyházi személynek és testületnek: az apostoli szék bizonyos feladataira Gamotus de Sanctoalbino pápai testőrt (serviens armorum) [I.] Lajos királyhoz (V) és [III.] Kázmér királyhoz (P) küldte, ezért kéri a címzetteket, hogy a nunciust, jelen oklevél felmutatóját, amikor területeiken átkel, kegyesen fogadják, neki v. familiárisainak személyükben és javaikban sérelmet és jogtalanságot okozni ne engedjenek, biztonságos haladásukról és tartózkodásukról, ha erre felkérlik őket, gondoskodjanak. D. Avinione, VII. Kal. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 310v. nr. 1382. (Df. 291 867.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2530. szám.

414. 1346. máj. 27.

A Saxard-i monostor konventje előtt Bykach nembeli Miklós fia: Bálint megvallotta, hogy a Tolna megyei, Saar folyó melletti OIEgrus-on levő Markus-Teleke-nek hívott birtokrészét minden tartozékkal (telkekkel, szántóföldekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, malomhelyekkel, rétekkel, halászóhelyekkel és a Saar folyóval) régi határai alatt szavatosság vállalásával eladta Teteus királyi ajtónállómesternek és örököseinek 15 budai márka dénárért. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. sab. p. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 76 805. (Zichy cs. zsélyi lt. 85. 2.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: Z. II. 207.

R.: Z. VII/1. 110.

415. [1346.] máj. 30.

Az esztergomi Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje jelenti Erzsébet királynénak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 408. szám) Patach-i László királynéi emberrel kiküldték tanúságot Pál test-

vért, akik máj. 27-én (sab. p. Asc. d.) az esztergomi bíróhoz, esküdtekhez és polgárokhoz mentek, akik azt mondták, hogy ők az esztergomi káptalan vámjá vásárolóktól és más emberektől (extranei homines) Esztergom városban történő beszédében a káptalant és azok vámszedőjét nem akadályozzák. A város környékén fekvő falvakban ellenben ennek éppen az ellenkezőjét tudták meg. D. f. III. p. Asc. d., a. supradict. [1346.]

E.: EPl. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 41. 3. 12. (Df. 237 232.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 603.

416. 1346. máj. 31.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Biry-i János fia: Tamás mester, másrésről a rokona, Nogsemyen-i Mihály fia László fia: Miklós a maga és frater-ei: Péter, Wbol és Mihály nevében, és Tamás elmondta, hogy a Zathmar megyei Keer és Panyla birtokokon levő, őt leszármazás címén illető részeit az őt jelenleg sürgető szükségei miatt minden haszonvétellel jún. 1-től (oct. Asc. d.) annak 5. évfordulójáig 18 márka garasért (minden márkát 50 garassal számolva) elzálogosítja László fiainak, úgy, hogy ha e birtokrészeket az 5. évfordulón belül, v. annak napján László fiaitól a 18 márkáért részben készpénzben, részben természetben (estimacione prompta pecuniam valenti) ki tudja váltani, László fiai ezeket neki vissza kell adják késlekedés és kifogás nélkül. Ha az időpontot túllépi, utána már csak az összeg kétszereséért válthatja ki a birtokrészeket. Ha időközben elhunyna, azok, akiket rokonság (linea generacionis) okán e birtokrészek kiváltása megillet, nem természetben, hanem csak készpénzben válthatják ki ezeket László fiaitól. D. f. IV. an. oct. Asc. d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 51 380. (Kállay cs. lt. 1300. 778.) Hátlapján újkori kéztől feljegyzés, valamint kerek pecsét körvonala.

Á.: Egri kápt. 1353. okt. 14. Dl. 51 643. (Uo. 1300. 1040.) Eltérő névalakjai: Byry, Wbul.

R.: Kállay 838. szám; Kállay 843. szám. (Á. alapján, aug. 16-i dátummal.)

Megj.: Az 1353. évi oklevélben átírásra került egy 1350. évi oklevél is, ami alapján az 5. évforduló 1350-ben volt.

417. 1346. jún. 1. Győr

Kálmán győri püspök átírja és megerősíti Teodor győri püspök 1297. febr. 27-i oklevelét. D. Jaurini, oct. Asc. d., a. eiusdem 1346.

Á.: Kálmán győri püspök, 1346 után > Vilmos győri püspök, 1383. ápr. 29. > Újlaki Ferenc győri püspök, 1535–1554 között > Liszthy János győri püspök, 1573. szept. 20. GYMSML. Győr város és vármegye 10. (Df. 285 439.) Erősen fakult, kopott.

418. 1346. jún. 1.

1346., die I. Jun. A velencei tanács határozatai. A Záránál levő sereg 11 vezetője küldjön el egészen Messina-ig felfegyverzett hajóval egy személyt, aki tudakolozzon arról, hogy a genovaiak hajói merre akarnak menni, csatlakoznak-e hozzájuk nápolyi v. más gályák, v. sem, majd a hírekkel térjen vissza gyorsan a sereghez, ahonnan értesítsék a tanácsot is. A Marchia partjainál levő 2 hajó pár nap múlva menjen a zárai sereghez, időközben szerezzenek híreket Anchona-ból, amit írjanak meg a tanácsnak. A magyar királlyal kapcsolatos hírekről és a király haladásáról a tanács írjon levelet a pápai kúriában levő notarius-nak, aki tájékoztassa ezekről a pápát.

K.: Ljubić II. 355. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 45.)

419. 1346. jún. 2.

A Lelez-i Szt. Kereszt-konvent jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy levelének megfelelően – küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében az oklevélben megnevezett nádori emberek Warada-i László fia: János mestert 15 napi, csak a szükséges élelemmel való, mindenféle rombolás nélküli ott tartózkodásra vezesse be Tamás fia: János és annak fia: Tamás birtokába, őket pedig idézze meg (evocare) János mester ellenében a nádor elé válaszdásra és bírságaik kiegyenlítésére, majd a konvent tegyen jelentést – Zuti-i András fia: Pál nádori emberrel kiküldték tanúságul Jakabot, akik amikor máj. 22-én (f. II. an. Assc. d.) Warada-i János mester képviselőjét: Pétert be akarták vezetni János és fia: Tamás birtokába élelemszerzésre (ad recipiendum victualia), ezt János tilalmazta, őket a birtokán maradni nem engedte, emiatt a nádori ember Jánost és fiát: Tamást a Zothmar [*alatta lehúzza*: Zemlyen] megyei Lazar nevű birtokukon, ahol laknak, a konvent tanúsága hallatára János mester ellenében a nádor elé idézte szept. 15-re (oct. Nat. virg. glor.) válaszdásra, a nádor szavával meghagyva Tamás fia: Jánosnak (a fia: Tamás akkor nem volt otthon), hogy ha ő és fia nem jelennek meg akkor a nádor előtt és a bírságaikat a nádornak és a peres félnek nem fizetik ki, a nádor a távollétükben is végső döntést hoz majd. D. f. VI. an. Penth., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 806. (Zichy cs. zsélyi lt. 1. B. 146.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 207–209.

R.: Z. VII/1. 110. (jún. 3-i dátummal)

420. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a gneznói érseknek: Gamotus de Albinio pápai testőrt [I.] Lajos (V) és [III.] Kázmér (P) királyhoz küldi bizonyos nehéz ügyekben, amik Kázmért, János királyt (Bo) és elsőszülöttjét: Károlyt, Morauia örgrófját érintik. A pápa megfelelően akarva gondoskodni Gamotus szükségéről, utasítja az érseket, hogy ha Gamotus kéri tőle, adjon neki 150 aranyforintot a saját pénzéből, és azt majd városa és egyházmegyéje főpapjaitól, más egyházi személyeitől és helyeitől szedje be, az ellenkezőket egyházi fenytétkkel csitítva. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.] Ugyanígy a prágai érseknek. D. ut supra.

K.: Theiner, Mon. Pol. I. 494; Wenzel, Dipl. eml. II. 163–164; Klicman I. 674. szám.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 997. szám. (mind ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 13v. nr. 41–42. alapján.)

421. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Guillermus Rogerii beauforti (Bellumforte) vicecomes-nek: jóváhagyja kérését, miszerint abból a mintegy 30000 aranyforintból, amit [I.] Lajos király (V) a pápának küldött és amit Gergely akkori csanádi electus és Pál comes, a királyi aula ifja a pápai kamara részére a velencei domonkosok konventjénél helyeztek el, a vicecomes kifizetné az Humbert Vienne-i dauphin felé fennálló adóssága egy részét, ezért ezen pénzüsszeget a pápa a dauphin képviselőinek adassa át, a vicecomes pedig majd az összegért elégtételt ad a pápának. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 19v–20r. nr. 46. (Df. 291 848.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2548. szám.

422. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio montescagliosói (Mons Caveosus) comes-nek: bizonyos gyalázatos férfiak az ártatlan András királyt (Si), aki az övéi között biztonságban hitte magát, kegyetlen halállal, áruló módon megölték. A pápa nem akarván, hogy ezen szörnyű, gyűlöletes gaztett (aminek megtorlása

a pápát és a római egyházat illeti) büntetlenül maradjon, ezért először bizonyos generalis processus-okat hozott a gyilkosság elkövetői, cinkosai és támogatói ellen, amik különféle egyházi és világi büntetéseket és ítéleteket tartalmaztak, majd értesülve, hogy bizonyos férfiakat és nőket e gyilkossággal gyanúsítanak, őket nyilvános ediktummal megidézette, hogy 3 hónapon belül a pápa előtt jelenjenek meg elfogadni, amit az igazság megkövetel. S bár a megidézettek számára az időpont még nem járt le, a pápa megfontolva, hogy a pápai kúriába való jövetel a tetteseknek lehetőséget adna a méltó büntetést elkerülni és hogy a Nápolyi Királyságban (ahol a gyilkosság történt) alkalmasabban és jobban lehet e gaztettéről és körülményeiről az igazságot kideríteni, mert ott a bűnösöket könnyebben megtalálja valaki, akiben a pápa megbízhat, ezért meghagyja, hogy Bertrand két nápolyi polgárral, teljes hatalommal és pápai hatáskörrel e gaztetről, elkövetőiről és cinkosairól tudja meg a teljes igazságot, s mindenki felett ítélkezzen, akit az ügyben bűnösnek talál, akkor is, ha a megidézettek közül való. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 20r-v. nr. 47. (Df. 291 848.)

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 164–166. (A Nápolyban volt Registri Angioini. Reg. Johanna. Vol. 1. B. 348. nr. 200. alapján.); Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2544. szám.

423. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio montescagliosói (Mons Caveosus) comes-nek: előző leveléhez hozzáfűzi, hogy ha Johanna királynő (Si) és a királyi család tagjai bűnösök lennének András halálában (amit a pápa nem hisz), őket a pápa ítélkezése alatt hagyja, ellenükben ne járjon el, s ha valaki az ő terhükre vallana valamit, a comes értesítse erről a pápát. Egyes előkelő személyek megírták a pápának, hogy az eddigi vizsgálat az elkövetők ügyében nem volt tiszta, a vizsgálat leírásába sok, az igazsággal ellentétes dolog került, olyan tényeket viszont kihagytak és elhallgattak, amiket le kellett volna jegyezni, sok bűnös elkerülte a büntetést, viszont ártatlanokat vontak felelősségre az igazság ellenében, ezért a comes minderről derítse ki a teljes igazságot. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2545. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 20v–21v. nr. 48. alapján.)

424. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] kéri Johanna királynőt (Si), hogy támogassa Bertrand de Baucio-t. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2546. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 21v. nr. 48. alapján.)

425. [1346.] jún. 3. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a nápolyi polgároknak: válasszanak meg maguk közül két polgárt, akik Bertrand de Baucio-t segítik. D. Avinione, III. Non. Jun., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Fülöp [! ə: Róbert] tarantói princeps-nek, Károly durazzói hercegnek, tarantói Lajosnak, durazzói Lajosnak, Katalin konstantinápolyi császárnőnek, János nápolyi érseknek. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2547. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 21v–22r. nr. 50–56. alapján.)

426. 1346. jún. 4.

A pozsonyi káptalan előtt Ougya-i Thum (dict.) Miklós özvegye: Margit és leánya: Klára a jelenlévő Chuna (dict.) Pált és Ougya-i Endere fia: Jánost tilalmazták, hogy a Tarnuk-on levő birtokrészeit bárkinek eladják v. elzálogosítsák, másokat pedig, hogy azokat tőlük meg- v. zálogba vegyék, mert ezen birtokrészeket ők akarják meg- v. zálogba venni. D. sab. in vig. Pent., a. d. 1346.

E.: Dl. 37 477. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

427. 1346. jún. 4.

A pozsonyi káptalan előtt Chuna (dict.) Pál és Ougya-i Endere fia: János azt a teljes birtokrészt, ami néhai Thum (dict.) Miklóst illetve Tarnuk birtokon, minden haszonvétellel ezen Miklós özvegyének: Margitnak és leányának: Klárának júl. 25-től (prox. futuro estivali Jacobi) annak 9. évfordulójáig elzálogosították birtoklásra és használatra 16 márka bécsi dénárért (minden [márkát] 10 pensa-val számolva), a korábbi kiváltás lehetősége nélkül ezen összegért. A nők e birtokrészt ezen időpont után is használhatják addig, amíg Pál és János a 16 márkát teljesen ki nem fizetik nekik fogott bírók elrendezése szerint a Miklós birtokrészeiből e nőknek járó hitbér, jegyajándék és leálynegyed fejében. Ha a birtokrészen időközben Margit és Klára épületeket emeltetnek, Pál és János pedig fogott bírók becslése után ezeket nem akarják kiváltani, a nők elvihetik onnan ezen épületeket. D. sab. in vig. Pent., a. d. 1346.

E.: Dl. 37 478. (Olgyay cs. lt.) Hátlapján újkori kéztől magyar nyelvű tárgy-
megjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

428. 1346. jún. 5.

1346., die V. Jun. A velencei tanács határozata: írják meg a Tragurium-i comes-nek, hogy az ottani Illést (Helias) küldje el Bossina bánjához, ahogy az kérte Velencétől.

K.: Ljubić II. 355. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 45.)

429. 1346. jún. 6.

Gehan fia: István mester fehérvári (castrum Albense) bíró és a 12 esküdt polgár kinyilvánítják, hogy engedélyükkel egyrészt Kuthy-i (dict.) Miklós és a fia: János, másrészt Mihály mester Wrs-i plébános frater-e: István, fehérvári polgárok fogott bírók – Mert fia: Miklós, Mihály fia: László, Mirrad-i (dict.) Péter fia: János, Balázs varga és Miklós varga, fehérvári polgárok – elrendezésével néhai Lean (dict.) Péter telkén (curia, fundus), ami Fehérváron Wgol-i Pál mester telke és Balázs varga telke között van, rokonság módján (per modum proximitatis) olyan osztályt hajtottak végre, hogy a kőpince (cellarium) helyét az utcától (platea) kezdve kelet felé vas öllel (vlna ferrea) megmérték egy kis lyukig (foramen), ami Wgol-i Pál mester telkének kőfalán van, és ez a 30,5 öl (vlna) földhosszúság Istvánnak jutott, a maradék föld pedig e lyuktól kezdve egészen a várfalig nyugat felé Kuti-i (dict.) Miklósnak és örököseinek. A telek nagyobbik kapuját és kisebbik kaput a vár felé mindkét fél használhatja. A tüzfát, szerekereket és bármi mást a felek a maguk részén tárolják, és ha Miklós a saját házában levő bort árulni (tabernare) akarná, ezt a közös nagyobbik kapujukban megteheti. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilégiumban erősíti meg. D. 3. die p. Penth., a. d. 1336.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 12. B. 9. 10. (Df. 263 531.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

430. 1346. jún. 6.

A váradi káptalan 1346. jún. 6-án (a. d. 1346., 3. die Penth.) kiadott nyílt oklevelében átírta saját, 1321. máj. 17-én kelt nyílt oklevelét (*l. Anjou-oklt. VI. 137. szám*).

Tá.: Garai László nádor, 1448. jan. 13. Dl. 37 180. (Kol.mon. Cista comitatum. Bihar.)

431. 1346. jún. 7.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésztől Septul-i Saul fia: Mihály, másrésztől Ramaz germanus-a: Péter, és Mihály megvallotta, hogy rokoni szeretetből és azon 9 márkáért, amit neki szükségében Péter adott, a Septul birtokon levő birtokrésze negyedét egy telekhellyel (ahol 2 jobbágy van) és minden tartozékkal (szántóföldek, rétek, vizek) Péternek adta, aki e birtokrészt csak neki idegenítheti el. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. IV. f. p. Penth., a. d. 1346., amikor Fülöp mester prépost, László mester rector [! ɐ: lector; olvasókanonok], László mester éneklő-, Gergely mester örkanonok. Arenga.

Á.: Mária királyné, 1387. ápr. 23. Dl. 7204. (Acta Paul. Kápolna 3. 3.)

432. 1346. jún. 8.

A váci káptalan 1346. jún. 8-án (f. V. p. Penth., a. d. 1346.) kelt nyílt oklevele szerint színük előtt megjelentek egyrésztől a Saros megyei Delne-i Ite fia: János és a fiai: Lukács és János, másrésztől Kellemes-i Pous fia Miklós fia: István (akihez ezen Ite fia János leányát: Orsolyát feleségül adták), és előbbiek elmondták, hogy mivel minden birtokukból Orsolyának a természetjog és az ország [szokása szerint] leánynegyedet kell adjanak, ezért a Zemplén megyei Ladomoch nevű szerzett birtokukat minden haszonvétellel Orsolyának, általa férjének: Istvánnak és örököseiknek adták, István pedig a felesége leánynegyede ügyében Jánost, fiait és utódaikat nyugtatta.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1417. febr. 21. Dl. 104 766. (Vegyes prov. Vétel. 1956. 439.)

433. 1346. jún. 8.

1346., die VIII. Jun. A velencei tanács határozatai. Válaszolják a velencei sereg 11 vezetőjének levelére, hogy ha a genovai gályák a velencei sereg ellen fordulnának, a velencei gályákat és más hajókat vigyék messze a szárazföldről, hogy az ottani seregek ne veszítsék el bátorságukat. Ha a magyarok támadnak, tegyenek meg mindent belátásuk szerint. Jún. 3-i levelüket megkapták ezen hó 7-én azokról a magyarokról, akik a bastita-hoz mentek, a velenceiek viselkedéséről és néhányuk elfogásáról. A seregvezetők mindenek

felett figyeljenek a bastita őrzésére, mivel abban van Velence győzelme. Úgy hírlík, Zára kikötőjénél van egy kút, ahonnan az ellenség tud vizet szerezni. Ezt megakadályozandó, a kutat rontsák le és pusztítsák el.

K.: Ljubić II. 356. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 45.)

434. 1346. jún. 9.

1346., die IX. Jun. A velencei tanács határozatai. A Nona-i comes által a velencei sereg vezetőinek küldött levélben szó van az ellenségekről, akik Nona városnál voltak, és hogy a comes sok velencei katonát küldött ki ellenük, a város kapuját nyitva és a hidat leeresztve tartva. A tanács ezt helyteleníti, mivel a győzelemhez elég a velencei területeket csak őrizni, hiszen Velence helyzete nem azonos az ellenségével. Utasítják a comes-t, hogy ne küldjön sereget a városon kívülre, hanem mindennek felett Nona védelmére és őrzésére ügyeljen, mivel ha megtartja az erődítményeket, az ellenség nem tud sokáig velencei területen időzni és szegényükre távozniuk kell. Írják meg a velencei sereg vezetőinek, hogy a tanács nap mint nap tapasztalja a köztük levő ellentéteket, s ez Velence kárára és az ellenség hasznára van, és semmi más nem tudja jobban megzavarni Velence feladatát, mint ez. Ezért utasítják őket, hogy legyenek egységben és tisztelettel egymás iránt, és tegyenek folyamatosan jelentést az ottani helyzetről. Mivel Nona nincs jól ellátva seregekkel, s a város megőrzése a legfontosabb, a vezetők gondoskodjanak a város mihamarabbi megerősítéséről, akkora sereggel, ahogy jónak vélik. Emellett őrizték jól a szigeteket és más helyeket, mivel a tanács azt hallotta, hogy Marche-ban van egy zárai személy, aki összegyűjtött mintegy 100 ezer sagittamentum-ot, amiket Zarába akar juttatni és Anchona-ban hajót készíttet az átkeléshez.

K.: Ljubić II. 356–358. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 45.)

435. 1346. jún. 10.

Az egri káptalan előtt János fia: Petheu (Nogmichal-i Jakow fia: László mester famulus-a és képviselője Pál comes országbíró ügyvédvalló levelével tiltakozott, hogy László mester a váci káptalan egyezség- és kötelezvénylevele szerint máj. 8-án (quind. Georgii) a nádori ember és a káptalan tanúsága előtt tartozott iktatni András fia: Lőrincnek és fiainak a Thotmichaluara nevű birtokán egy teljes telket (fundus, sessio) v. telekhelyet, ami egykor egy hospes telke volt, és bár László akkor a telket szántóföldekkel Nogmichal birtok hospeseinek szokása szerint (ahogy ezen hospesek ősszel és tavasszal a

szántóföldeket művelik és szántják) Lőrincnek és fiainak át akarta adni, de Lőrinc a telket így nem akarta elfogadni, sem a nádori és káptalani embert nem vezette a káptalanhoz a kellő időben, hogy az iktatás módjáról beszámoljon, így próbálván elérni, hogy Lászlót meg tudja bírásgoltatni, pedig László miként akkor, úgy most is kész a telket átadni Lőrincnek és fiainak. D. sab. an. oct. Penth., a. d. 1346.

Á.: Egri kápt., 1355. okt. 13. Dl. 85 309. (Sztáray cs. lt. 95.) Eszerint zárt oklevél volt.

K.: Sztáray I. 190– 191.

436. 1346. jún. 10.

1346., ind. 14., die 10. Jun. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 307–308. (Zarában volt E.-je alapján.)

437. 1346. jún. 11.

A budai káptalan előtt Saytias (dict.) Gergely fia: Simon a maga és fia: Miklós nevében tiltakozott, hogy az ő joga sérelmére apja: Gergely a Hunt megyei Mortund nevű birtokát az ő beleegyezése és tudta nélkül eladta, ezért Gergelyt a birtok eladásától, elzálogosításától v. bármilyen okból való elidegenítésétől, másokat pedig, főleg Zudor (dict.) Pétert és Gutundorf (dict.) Jánost annak megvásárlásától, zálogba vételétől v. bármilyen okból való elfoglalásától tiltalmazta. Erről kérésére a káptalan oklevelet bocsát ki számára. D. oct. Pent., a. d. 1346.

E.: Dl. 87 192. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 94.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

438. 1346. jún. 11.

Az esztergomi Szt. István király-egyház ispotályos háza kereszteseinek konventje előtt megjelent egyrésről Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, másrésről Miklós fia: Miklós, Salasun-i Móric fia: Móric és Patach-i Ambrus fia: László, s elmondták, hogy közöttük a birtokaik határai ügyében a határjelek régisége miatt vita jött létre, de a béke kedvéért megegyeztek, hogy a határjelek bejárásához és megújításához kérik a konvent tanúságát, akinek jelenlétében az érsek a Kemend nevű birtoka határait, e nemesek pedig

Zalasun és Patach nevű birtokaik határait bejárák, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé. A konvent ennek megfelelően Tamás nádorral és Tymus fia: Györggyel, az érsek nemes embereivel és képviselőivel, valamint Miklóssal, Móriccal és Lászlóval kiküldte tanúságul Pál testvért, akik jún. 6-án (f. III. p. Penth.) Kemend birtokot bejárták, és a mondott nemesek nevezett birtokaitól új határjelek emelésével így különítették el: az esztergomi egyház Boorth nevű birtoka felől 2 nagy és régi határjel; kelet felé Kemend és Zalasun birtokok (amik Miklóst, Móricot és Lászlót közösen illetik) az esztergom-szigeti apácák földjéig; szántóföldek az érsek Kemend és László Patach nevű birtoka között; nagy út, ami Esztergomból jön; wlgariter Gyep (dict.) műveletlen föld; egy Patach-i kert sarka, ahol egy új határjelet emeltek, amire egy nagy követ tettek; Gron folyó partja; malom; Patakheer; wlgariter Telek (dict.) trágyázott föld; wlgariter Beregh (dict.) nevű berek; föld-határjel közepén fűzfa, ami elkülöníti Patach-ot és Kemend-et; föld-határjel közepén tölgyfa; kelet felé a Noggron ~ Gron folyó, aminek révénél két határjelet emeltek, ahol és a folyó másik révénél Kemend határai elkülönülnek Patach-tól. Erről a felek kérésére a konvent függőpecsétjével megerősített és chirographált oklevelet ad ki. D. oct. Penth., a. d. 1346. Arenga.

E.: EPL. Radicalia J. 17. (Df. 248 326.) Felül chirographált (ABC). Függőpecsét zöld fonata. Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: F. IX/1. 436–439; Wertner M., TT. 1911. 496–498; Str. III. 605–606.

439. 1346. jún. 12.

Orrus (dict.) János pozsonyi vicecomes a pozsonyi káptalannak. Mivel ura (dominus noster metuendi): Miklós mester pozsonyi comes döntéshozó oklevélének megfelelően Gumba-i Kumpurd fia: Miklóst Wyadal fia: Pál (Gumba-i Kupe jobbagya) ellenében hatalmaskodásban, ti. fő- és birtokvesztésben elmarasztalták a vicecomes előtt, a birtokai elfoglalásához az ország szokása szerint szükség van a káptalan tanúságára, ezért kéri őket, hogy küldjék ki azt, akinek jelenlétében Vzúr-i Domokos szolgabíró és Samuth-i Barnabás, a vicecomes embere Miklós birtokai kétharmadát a vicecomes-nek és bírságainak (byrsagium) foglalják le, egyharmadát pedig Wyadal fia: Pálnak iktassák teljes joggal és minden haszonvétellel az ország szokása szerint, bárki ellentmondása ellenére is, majd a káptalan tegyen jelentést. D. 2. die S. Trinit., a. d. 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 31. 1. 1. (Df. 227 396.) Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Wertner M., TT. 1911. 498–499; Str. III. 607.

440. 1346. jún. 12.

Pál prépost és a Jazou-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt a Heweswyuar megyei Boch-i Ceke fia Miklós fia: Péter megvallotta, hogy szükségéi miatt Miklós egri püspöktől (annak egyháza nevében) számos alkalommal bizonyos pénzüsségeket kapott kölcsön, amik fejében Boch nevű birtokát a püspöknek és egyházának elzálogosította, az egri káptalan ezen kölcsönről és zálogról kiadott okleveleiben szereplő feltételek és büntetések alatt. S bár a zálogosítás bevallására eddig nem tudott a konvent elé járulni, és emiatt ezt az egri káptalan előtt tette meg, most azonban a kölcsönt (ami 4 garas híján 49 egri márka) és a zálogosítást a nagyobb bizonyosság kedvéért a püspök kérésére a konvent előtt is megvallja. D. in crastino oct. penth., a. d. 1346.

E.: HML. Egri kápt. mlt. (Df. 210 167.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

441. 1346. jún. 12.

1346., die XII. Jun. A velencei tanács határozatai. Írják meg a seregvezetőknek, hogy megkapták jún. 8-i levelüket és köszönik nekik Velence érdekei védelmét mind a magyarok által indított háborúban, mind a kikötő őrzésében, mivel hasznos, hogy élelem és bor ne jusson Zarába, Segna-ba, Vrana-ba, v. más helyekre, ahonnan a magyarok tudnak szerezni. Írják meg a tengeri főkapitánynak, hogy megkapták levelét, miszerint hajókkal megakadályozta, hogy a magyarok (Hungari ~ Ungari) át tudjanak kelni és élelmet vinni Zarába. Elégedettséget kifejezve a tanács biztatja, hogy továbbra is éberen őrködjön, nehogy élelem v. seregek tudjanak bejutni Zarába. A nádorispán (comes palatinus) frater-e ügyében, aki Anconában van a magyar király követeként, küldjön oda a tanács egy követet, hogy az anconaiak semmit ne tegyenek Velence ellenében. Írjanak nápolyi consul-uknak is, értesítve a magyar királyról és az általa Anconába küldött követségről, hogy a consul tájékoztassa minderről a királynőt, aki gondoskodjon, hogy élelem ne jusson ki Apulea-ból. Írjanak a Marchia-i örgrófnak, jelezve neki a magyar király mozgásait, hogy a Velence iránti barátságból rendelje el: Marchia-ból a király v. seregei nem kaphatnak élelmet, hajókat v. mást. Írjanak a pápai kúriában levő notarius-uknak: Amadeus-nak, tájékoztatva őt a király anconai követségéről, ezt adja elő a pápának, és kérje, hogy a pápa gyorsan járjon el az ügyben.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 166–167. (részlet); Ljubić II. 358–359. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 46.)

442. [1346.] jún. 12. Villanova

[VI. Kelemen pápa] kéri tarantói Lajost, hogy álljon el a királyi házban levő viszályoktól, egyezzen meg fivérével és másokkal. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, II. Id. Jun., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Katalin konstantinápolyi császárnőnek (tartsa vissza fiát: tarantói Lajost a a különféle viszályoktól és hozzon létre megegyezést a királyi család tagjai között), valamint Róbert tarantói princeps-nek, Károly durazzói hercegnek és durazzói Lajosnak (az egységre és megegyezésre törekedjen és másokat is erre ösztönözzön). D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2569–2571. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 23r. nr. 60–62. alapján.)

443. [1346.] jún. 13.

A pozsonyi káptalan jelenti Erzsébet királynénak (H), hogy Marhard Streiz pozsonyi polgár érdekében kiadott parancslevelének megfelelően (l. 357. szám) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Pál mestert, akivel Chepan fia: Illés (akit Pál comes országbíró küldött ki speciálisan királyi emberként) Domokos fia: Miklós Alsó- és Felsőjányok (Januk Inferior et Superior), Kurmusd, Tholweyfelde és más birtokait annak jelenlétében Pál comes országbíró oklevelének megfelelően jún. 12-én (f. II. in crastino S. Trinit.) iktatta Marhard comes pozsonyi polgárnak, nem lévén ellentmondó – kivéve András litteratus-t, aki Alsójányok iktatása idején Kis (Parvus dict.) Péter fia: László nevében Miklós minden birtoka iktatásának ellentmondott. D. f. III. p. Trinit., a. d. ut supra. [1346.]

E.: Dl. 3844. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 1. 5.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 602–603.

R.: Ortway, Pozsony III. 239. és 315.

444. [1346.] jún. 14.

A csanádi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően (l. 151. szám) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Balázs mestert, akik márc. 22-én (die medii Quadr.) Zewles birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták, ahol szükséges volt, a régiek mellé, és mások birtokaitól elkülönítve, ellentmondó nem lévén, Luka fia: János mesternek más jogának sérelme nélkül iktatták a birtokot, megtekintve minőségét, hasznát és mennyiségét 50 márkára becsülték; hj.: Hygan tónál domb; út; kö-határjel;

szántóföld közepe; verem; Igan tó. D. f. IV. p. oct. Penth., a. incarn. d. prenotatis [!] [1346.]

E.: Dl. 41 012. (Múz. Ta. Horvát I.) Foltos, hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés részlete látszik.

K.: Krassó III. 15–23.

R.: Juhász, Csanádi székeskápt. 103.

445. 1346. jún. 14.

A Jazow-i konvent nyílt oklevele szerint előttük Móric Wyfalu-i plébános és Bakou fia: Tamás (János Scepus-i prépost személyében a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével) 1346. jún. 14-én (in vig. Corporis Christi, a. eiusdem 1346.) Cherke (dict.) István fiait: Tamást és Miklóst Scebes és Felyda birtokok és tartozékaik eladásától és elzálogosításától, másokat pedig, főleg a szintén jelenlévő Ethenyed fia: Mog ~ Mogh-ot és annak fiát: Demetert ezek elfoglalásától és elfogadásától tilalmazták.

Tá.: 1. Szécsi Miklós országbíró, 1386. febr. 5. ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. II. 9. 4. 1. 20. (Df. 272 825.) Eltérő névalakjai: Chirke, Jazou, FelIda.

2. Tá. 1. > Szepesi kápt., 1402. szept. 14. Uo. 9. 4. 1. 29. (Df. 272 834.)

3. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1406. ápr. 24. Uo. 9. 4. 1. 32. (Df. 272 837.) Eltérő névalakjai: Bako, Scepsy, Chyrke, Zebes, Ida.

446. 1346. jún. 14.

1346., die XIV. Jun. A velencei tanács határozatai. Írják meg a seregvezetőknek, hogy megkapták jún. 9-i levelüket a záraiak elfogásáról, és hogy egy magyar elment a gályákhoz. Abban az esetben, ha a genovai gályák Velence kárára érkeznének, igyekezzenek megerősíteni Velence helyzetét a tengeren, ellátva a hajókat a szárazföldi zsoldosokból is, de mindig ügyeljenek a bastita megőrzésére. A tanácsnak gyanús az a magyar, aki csak magában ment oda a velencei sereghöz, ezért figyeljenek azokra, akik majd hasonló módon szintén odamennek, vallassák ki őket és őriztessék, és mind az eddig, mind az ezután foglyul ejtett záraiaktól és magyaroktól tudják meg a magyarok serege és Zára város állapotát, és írják meg a tanácsnak.

K.: Ljubić II. 359–360. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 46.)

447. [1346.] jún. 14. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek a kérésére speciális kegygel engedélyezi, hogy ő v. papja napfelkelte előtt is misézhesen. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XVIII. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: F. IX/1. 393–394. (ASV. Reg. Clemetis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 311. alapján.)

448. 1346. jún. 14. Bécs

Ferenc trieszti püspök, pápai nuncius Chenad esztergomi érseknek, Jakab vikáriusnak és az érsek képviselőinek: öt VI. Kelemen pápa Magyaro.-ra (partes regni Vngarie) küldte a római egyházat érintő feladatokban, a püspök és familia-ja költségeiről kibocsátotta a pápai kúria szokása szerint ólombullájával ellátott levelét, amiben elrendelte minden rendi és rangú egyházi személynek és testületnek, hogy őt egész oda- és visszaútja során napi 8 aranyforinttal támogassák, az ezzel ellenkezőket pedig a nuncius egyházi fenytéssel csitíthatja. Ferenc nemrég néhány napot az esztergomi egyházmegyei Pozsonyban tartózkodva utasította az érseket és a vikáriust leveleivel, hogy 27 napra, amíg az esztergomi egyházmegyében volt, 216 aranyforintot küldjenek el neki a költségeire, különben az érseket és a vikáriust kiközösíti, az esztergomi egyházat pedig interdictum alá veti, noha az érsek ellenében, tisztelve annak főpapi méltóságát, akkor nem akart ítéletet hozni. De mivel az érsek és a vikárius, bár megkapták és olvasták a nuncius és a pápa levelét, sem a megadott időn belül, sem utána nem engedelmeskedtek eddig a nunciusi, s így a pápai parancsnak (miként ezt Ferencnek a notarius-a: Wilhelm de Yissem iuratus elmondta). Mivel ezért sükségtől űzve a nuncius a költségeit, ti. a 216 aranyforintot meg kell kapja, de az érsek és a vikárius a pápai parancsok ellen macakskodó lázadóknak tűnnek, ezért a püspök a címzetteket apostoli hatáskörrel utoljára figyelmezteti, hogy a jelen levél bemutatásától számított 6 napon belül a 216 forintot a notarius-a költségeivel együtt, amit egy napra 60 bécsi [dénárra] taksált, a megfelelő kamatokkal (usuris) együtt neki v. képviselőjének Bécsbe küldjék el, különben az időpont elmúltával az érseket interdictum alá helyezi, és ha nem történik változás, a köv. 6 nap után felfüggeszti, végül 12 nap után kiközösíti; Jakab vikáriust és a képviselőket pedig már az első 6 nap után azonnal kiközösíti, és ellenükben és az esztergomi egyház ellen el fog járni a pápai kúriában. D. Wine [!], passauai egyházmegye, a. d. 1346., ind. 14., die 14. mensis Jun., VI. Kelemen pápaságának 5. évében.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 25. 1. 12. (Df. 236 354.) Előlapja alján vörös viaszú pecsét, hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: F. IX/1. 401–404; Str. III. 607–609.

R.: Ortway, Pozsony III. 82; Bónis, SZR. 1032. szám.

449. 1346. [jún.] 14. Bécs

Ferenc [trieszti püspök, pápai] nuncius az esztergomi érseknek és annak [vikáriusainak, officialis-ainak], sigillifer-einek és képviselőinek: VI. Kelemen pápai kúria szokása szerinti, [kender]fonatos ólombullájával ellátott, ép és gyanútól mentes oklevelének megfelelően (1345. dec. 4., *l. Anjou-oklt. XXIX. 852. szám*) megbízásai miatt 27 napig tartózkodott az érsek városában és egyházmegyéjében, ezért a pápa és saját oklevelének megfelelően a költségeire notarius-ának az érsek 216 aranyat kifizetett. Mivel Ferenc nem akarja ezen összeggel csak az érseket terhelni, ezért a pécsi püspök 9 napra 72 aranyforinttal ehhez járuljon hozzá, és elrendeli pápai hatáskörrel, hogy az érsek és a püspök egyházaik káptalanjaitól, bármely egyházi [személy]től, akár exemptek, akár nem, valamint városaik és egyházmegyéik klérusától bevételeiknek megfelelően szedjék be az összegeket. Akik az érsek által megadott időn belül a forintokat nem fizetik ki, az érsek és a püspök őket egyházi fenytékkal kényszeríthetik a hozzájáruláshoz. Jelen oklevélre pecsétjét függeszti. D. Wine [!], passauai egyházmegye, a. d. 1346., ind. 14., die 14. men[sis Jun.], VI. Kelemen pápasága 5. évében. [Wilh]elm de Yissem klerikus, közjegyző 216 forintot a nuncius parancsából átvett, notarius-ként pedig a kiadásaira és saját munkájáért 8 forintot kapott, ezért jelét az oklevélre helyezi.

E.: Esztergomi kápt. mlt. 41. 7. 4. (Df. 237 246.) Kissé hiányos. Vörös viaszú függőpecsét és pergamenszalagja. Közjegyzői jel. Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: Str. III. 609–610. (a kiegészítések innen származnak)

R.: Bónis, SZR. 1033. szám.

450. [1346. jún. 14. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királynénak megengedi, hogy a klarissza rendi apácák részére Óbuda (Sicambria) városában kolostort alapítson, oda apácákat felvegyen és az apátnőjüket kinevezze. D. ut supra. [Avinione, XVIII. Kal. Jul., pápasága 5. évében.] [1346.]

R.: F. IX/1. 394; Wenzel G., MTT. 4 (1857) 164; Bártfai Szabó, Óbuda 70.

451. 1346. jún. 15. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt László, az esztergomi Szt. György-egyház prépostja (Ders fia Tamás fiai: Miklós, István és Péter, az ő frater-ei nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével) 1345. aug. 1-jén (oct. Jacobi, a. d. 1345.) elmondta Stark fia: Gergely és Ruthk-i Péter fia: Miklós ellenében,

hogy amikor Tamás fiai márc. 4-én (f. VI. an. Letare) a Hunt megyei Chery birtokot, ami őket oklevelekkel szerzett jón illeti, a király és az esztergomi káptalan embereivel az ország szokása szerint visszavéve (recaptivando) maguknak iktatni akarták, Gergely és Miklós az iktatásnak ellentmondottak, s ennek okát akarja tudni. Erre Iwahun fia: Leukus (Gergely és Miklós nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével) azt állította, hogy Chery birtok hozzájuk örökjón tartozik, s ezt oklevelekkel bizonyítja a Pál comes által kijelölendő napon, ezért az országbíró meghagyta, hogy a felek okleveleiket Chery birtokról szept. 15-én (oct. Nat. virg. glor.) mutassák be neki. Akkor László prépost (Tamás fiai nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével) bemutatta [IV.] László király (H) két privilegiális oklevelét: egy 1280-ban kelt szerint az uralkodó a Hunt megyei Chery nevű lakatlan földet mint királyi condicionarius-ok birtokát és így a királyi adományozási jogkörhöz tartozót Hunth fia: Demeter comes-nek adta hű szolgálataiért, majd azt Ányos királyi ember a Saagh-i konvent tanúsága és a szomszédok jelenlétében az ország szokása szerint régi határai mentén bejárva, ellentmondás nélkül iktatta Demeternek és örökösének, minden haszonvétellel régi határai alatt (*l. Reg. Arp. 3396. szám*); egy 1285-ben kelt szerint pedig az abban megnevezett egyéb birtokok között a király Chery birtokot ismét Demeternek adta az oklevélben leírt hű szolgálataiért, és a birtok korábbi adományozásáról szóló privilegiumát megerősítette (*l. Reg. Arp. 3396. szám*). A prépost bemutatta még az esztergomi káptalan és a Saagh-i konvent 1318. évi zárt tilalmazóleveleit (*l. Anjou-oklt. V. 344. és 348. szám*), amik szerint Hunthpaznan nembeli néhai Ders fia: Tamás mester a káptalan és a konvent előtt tiltakozott, hogy az ő Hunth megyei Lythua nevű várát Trincin-i Máté mester hatalmaskodva elvette tőle, a birtokaiból és a saját megyéjéből (provincia) is elűzte, emiatt tilalmazta Mátét és másokat e vára és minden Hunth megyei, őt mind örökjón, mind szerzés címén illető birtokai elfoglalásától és átörökítésétől. Erre Leukus képviselő (Gergely és Miklós nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével) bemutatta [IV.] László király nyílt, 1275. évi oklevelét (*l. Reg. Arp. 2670. szám*), miszerint amikor Stark, Myko és rokonaik Chery nevű földjét Inam-i Kilián fia: István erőszakosan elfoglalta, a király elrendelte, hogy e földet nekik Mihály Zolium-i comes az esztergomi káptalan tanúsága alatt adja vissza (restituere) a szomszédok jelenlétében, ha senki nem mond ellent; ennek megfelelően, ahogy a király ezt a káptalan oklevelében látta, Mihály comes az officialis-ával: Dyuche-i Demeter comes-szel Chery birtokot a káptalan tanúsága alatt Stark-nak, Myko-nak és rokonaiknak visszaadta a szomszédok, jobbágyok és ezen István officialis-a jelenlétében, nem lévén ellentmondó; a király megígérte, hogy amikor nyílt oklevelét visszaviszik neki, privilegiumában megerősíti. Leukus bemutatta még a váci káptalan privilegiális, Chery-i Stark kérésére [III.] András király, a váci és a budai káptalan, a Saagh-i konvent és a Zolium-i curialis comes oklevelét átíró, 1297. évi oklevelét; ebben a

királyi oklevél szerint Stark és Chery-i Roman elmondták András királynak (ultimus rex Hungarie), hogy Chery nevű birtokukat Hunth fia: Demeter elfoglalta, s kérték, hogy azt a király nekik adja vissza, s mivel e birtokról a király nem tudta az igazságot, írásban utasította a váci káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek és a szomszédok jelenlétében Zentheh királyi ember e birtokot járja be és adja vissza (restituere) nekik, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat pedig idézze meg (evocare) a királyi jelenlét elé (*l. Reg. Arp. 3717. szám*); a káptalan válasza szerint kiküldték tanúságul Péter Suran-i klerikust, akivel Zentheh királyi ember 1291. jún. 1-jén (2. die Asc. d., a. eiusdem 1291.) Chery földet a szomszédok jelenlétében régi határai mentén bejárta és iktatta Stark-nak és Roman-nak, ellentmondó nem lévén; András király pedig megfontolva Stark és Roman hű szolgálatait, Chery nevű birtokukat nekik hagyta és visszaadta, miként azt elődeik régtől fogva birtokolták (*l. Reg. Arp. 3718. szám*); a váci káptalan oklevele szerint színük előtt György, Bertalan, Roman és Leustach (ő Oltuman fiai: Miklós és Mark, valamint más frater-ei nevében is) szept. 7-én (in vig. Nat. virg. glor.) Tyba nevű frater-ük Chery földön levő részét Stark-nak és fiainak adták, ha pedig tőlük valaki e földet jogtalanul elvette, a jog rendje szerint azt Stark és fiai a saját költségükön visszaszerezhetik, de ha nem tudják, költségeiket nem igényelhetik mondott frater-eiktől, és elmondta még György, hogy azt a 3 márkát, amit az apjától: Mark-tól Stark költség címén megkapott, Stark neki teljesen kifizette; a budai káptalan oklevele szerint 1296. dec. 6-án (in fe. Nicolai a. d. 1296.) megjelent előttük egyrészt Lythua-i Mihály comes fia: István a maga és apja nevében, másrészt Chery-i Stark, akinek István visszaadta Tyba (Stark frater-e) Chery birtokon vásárlás címén bírt részét, amit István és apja elfoglalva tartott; a Saagh-i konvent és prépost oklevele szerint előttük 1273-ban Tyba fia: Mihály a maga és frater-ei: Becus [?] és Benedek nevében elmondta, hogy a Chery-n levő földrészük felét eladták minden haszonvétellel és a Lysthyna forrással Myko-nak és Chery-i Stark-nak 9 márka finom és igen tiszta ezüstért, és e földet 3 részre osztva 2 rész jutott Stark-nak, mivel ő 6 márkát fizetett, egy rész pedig Myko-nak, mivel ő 3 márkát; Lőrinc Zolium-i curialis comes oklevele szerint színe előtt 1274-ben Stark, Olthman és frater-eik Butcha-i Mihály földjéért hosszan pereskedve a párbajig jutottak, de a párbaj helyén fogott bírók révén olyan megegyezés született, hogy e földet Olthman és frater-ei Stark-nak engedték birtoklásra, s azt neki az oklevélben leírt határok alatt Lőrinc comes átadatta a szerviensével: Serephin-nal, Buda centurio-val és Plusuch-i Kothe-val, határjeleket elhelyezve és emelve a szomszédok, Monko (Mihály comes officialis-a) és Simon comes officialis-a jelenlétében, ellentmondó nem lévén; a váci káptalan oklevele szerint előttük Hunthpaznan nembeli Miklós fia: István comes 1296-ban megvallotta, hogy bár ő elfoglalta Stark comes rokona v. frater-e: Tyba Chery földön, a Lythua mellett levő részét, de aztán minden haszonvétellel régi határai alatt visszaadta

Stark comes-nek, továbbá nyugtatta őt azon 5 márka ügyében, amit Stark comes-nek adott a Chery földön bírt részéért, amit István szintén Stark-nak visszaadott, úgy, hogy sem ő, sem örökösei nem zaklathatják e birtokrészek és az 5 márka ügyében Stark comes-t és örököseit; végül a váci káptalan jelentette [III.] András királynak, hogy megkapva al-országbírója (viceiudex curie): Márton comes oklevelét, kiküldték tanúságul Bene Suran-i papot, akivel Zenth-i Elek comes királyi ember júl. 26-án (in crastino Jacobi) Stark frater-e: Tyba Chery nevű földjét bejárta és iktatta minden haszonvétellel régi határai alatt Deech fia: Stark-nak, nem lévén ellentmondó, majd tilalmazta Miklós fia: Istvánt Chery föld hasznai elvételeitől. Mindezen oklevelek állításairól a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel közös tudományvételt elrendelve Pál comes írt a váci káptalannak, hogy küldjék ki két kanonokukat tanúságul, akik jelenlétében a királyi kúriából ezügyben speciálisan kiküldött Endred-i László fia: László királyi ember nov. 3-án (3. die OO. SS.) Chery földön v. birtokon a szomszédoktól, máshol pedig másoktól, együtt és külön eljárva, elfogultság nélkül, nyíltan és titokban tudják meg, vajon Chery birtok bármikor is királyi condicionarius-oké volt-e, László király azt jog szerint adhatta-e Hunth fia: Demeternek, aki annak tulajdonában volt, avagy e birtok Stark fia: Gergely és Péter fia: Miklós állításának megfelelően hozzájuk tartozik valós és jogos nemességük alapján az ország nemesei szokása (mos et consuetudo) szerint örökjogú leszármazással, s ennek mindig is a tulajdonában voltak, majd nov. 18-ra (oct. Martini) a káptalan a királynak tegyen jelentést. Akkor megjelent egyrésztől László prépost (Tamás fiai nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével), másrésztől Leukus (Gergely és Ruthk-i Miklós nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével), és bemutatták Pál comes-nek a váci káptalan királynak szóló levelét, miszerint kiküldték tanúságul Vince mester és László mester kanonokokat, akikkel a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött Endred-i László fia: László királyi ember nov. 3-án Chery birtokon Tamás fiai érdekében a szomszédoktól, főleg Chaab-i Byter fia Péter fia: György mestertől, Symonteluky-i Pál mestertől, Lythua-i István fia: Tamástól, és más, szintén odahívott Hunt megyei nemeseiktől (Kelenyen-i Jakab fia: Miklós, Gyugh-i András, Koar-i László, a Saagh-i prépost, Byter fia Péter fia: Miklós, Nadasd-i Mogh fia: Lukács, Starchan-i Pál, Saagh-i András fia: Pál, Saagh-i Jakab, Palasth-i Pasca, Theryen-i János, Theryen-i Péter, Saagh-i Pál, Thur-i János, Zalathnya-i Miklós, Horuaty-i Leukus, Merey-i Benedek, Daras-i Egyed, Thezer-i János, Thezer-i László, Lezenye-i János, Belad-i János, Pyr-i Lőrinc, Pyr-i Benedek, Zengal-i Demeter, Palasth-i Miklós, Zud-i Petheu, Daras-i János, Demyen-i Péter, Demyen-i Miklós, Demyen-i István, Pribel-i Mihály, Zeules-i Tamás, Illés Zebelies-i civis), 200 szintén odahívott Hont megyei falubélitől, valamint a Chanad megyei Pordan-i Mihálytól, a Zala megyei Olas-i Miklóstól és a Neugrad megyei Pethyen-i Arnaton-tól azt tudták meg, hogy Chery birtok királyi condicionarius-oké

volt, ezért azt [IV.] László király Hunth fia: Demeternek jog szerint adományozta, Demeter a birtok tulajdonában volt, majd Ders fia: Tamás bírta, amíg őt a Lythua nevű várából és minden birtokából ki nem űzte hatalmaskodva Trinchin-i Máté, a király hűtlene; a királyi ember és a káptalan tanúságai ezzel szemben azt tudták meg Stark fia: Gergely és Péter fia: Miklós érdekében Palathka-i Benedektől és Kezeu-i Pouka-tól (akik magukat Chery birtok szomszédainak állították), és más odahívott Hunt megyei nemestől (Nyek-i Iwachyn, Cheh-i Domokos, Cheh-i Miklós, Zelen-i Dénes, Starchan-i Péter, Zenthyh-i Pál, Tergebech-i Dobak fia: Miklós, Iwanch-i Miklós, Worbok-i Lukács, Zelen-i András, Ebechk-i György, Worbok-i György, Gyugh-i Miklós, Zalathnyan-i Pál, Kukerth-i Miklós, Kelenye-i János, Kelenye-i Mátyás, Kezeu-i Balázs, Palahta-i Tamás, Cheh-i Pethk, Korumzou-i Fülöp, Pomoyth-i Petheu, Bukry-i János), 15 Hunt megyei falubélitől, valamint az erdélyi Egrus-i Istvántól és a Scepes megyei Rosumbach-i Tamástól, hogy Chery birtok Stark fia: Gergelyhez és Péter fia: Miklóshoz valós és törvényes nemességük szerint, az ország valódi nemesei szokása szerint örökjogú leszármazással tartozik, annak tulajdonában voltak, és sosem hallották, hogy a birtok királyi condicionarius-oké volt; és mivel a felek Hunt megye majdnem minden nemesét odahívták a birtokra, ezért a királyi embert a káptalan tanúságaival a provincia-ban a tudományvételre továbbmenni nem engedték. Ezen oklevelet megtekintve bár Pál comes Chery ügyében a felek között döntést kellett volna hozzon, de mivel a birtokot még nem becsülték fel, s ehhez szükséges volt a királyi emberek és a váci káptalan tanúságai kiküldése, ezért Pál comes írt a váci káptalannak, hogy küldjék ki tanúságaikat, akiknek jelenlétében Demyend-i István fiai: Péter v. Miklós v. István, v. Tezer-i János v. Koar-i László (Tamás fiai részére), ill. Pál fia: Lukács v. Demeter fia: Dochou v. Wylliam fia: András (Gergely és Miklós részére) királyi emberek valamelyike [1346.] febr. 4-én (3. die Purif. virg. glor.) menjenek Chery birtokra a szomszédok összehívásával, királyi mértékkel megmérve v. szemmel megtekintve (ha nem lehet mérni) fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd a káptalan jelentését a felek febr. 11-re (ad 8. diem) a felek vigyék vissza. Akkor Pál comes előtt László prépost (Tamás fiai nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével), ill. Stark fia: Gergely és Péter fia: Miklós bemutatták a káptalan királynak szóló jelentését, miszerint Demyend-i István fia: Péter királyi emberrel Tamás fiai részére kiküldték tanúságul karpapjukat: Pált, Wylliam fia: András királyi emberrel pedig Gergely és Miklós részére János karpapot, akikkel a királyi emberek febr. 4-én Chery birtokra mentek a szomszédok összehívásával, de azt minden haszonvétellel (malom, erdők, rétek, kaszálók, szántóföldek) a nagy kiterjedés miatt királyi mértékkel nem tudták megmérni, ezért fogott bírókkal szemmel 20 ekényire becsülték. Ezen oklevelet elolvasva Pál comes háromszor, ahogy hivatala követeli, megkérdezte Gergelyt és Miklóst, hogy perüket párbajjal v. eskütétellel akarják lezárni, mire

ők azt mondták, párbajjal nem akarják, hanem Ders fia: Tamás, a fiai: László prépost, Miklós, István és Péter, Byter fiai: Miklós és Gergely, valamint Mihály fiai: Leukus és Pál, vagyis ezen 9 személy esküjének vetik alá magukat, ezt azonban László prépost a frater-ei nevében nem fogadta el. Bár Miklós, István és Péter az esküt Chery ügyében hatvanadmagukkal (mivel a birtokot 20 ekényire becsülték) kellett volna letegyék, de mivel László prépost nem vállalta az esküt 9 személlyel, ezért Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel meghagyta, hogy Gergely és Miklós harmincadmagukkal, nemesekkel (akik közül tíznek olyannak kell lenniük, akik az érdekükben tanúskodtak) ápr. 25-én (in crastino Georgii) Chery birtokon István fia: Péter, v. másik István fiai: Miklós v. István, v. Koar-i László (Tamás fiai részére), ill. Péter fia: Dakou v. Dobak fia: Miklós v. Zemlyn-i Dénes (Gergely és Miklós részére) királyi emberek valamelyike és a váci káptalan tanúságai (akik kiküldésére Pál comes kérte a káptalant) jelenlétében övüket megoldva, mezítláb, földet a fejük fölé emelve, és általában, ahogy szokás, tegyenek le esküt arról, hogy Chery birtok hozzájuk valós és jogos nemességük alapján az ország nemesei szokása szerint örökjogon tartozik, annak tulajdonában voltak, és a birtok sosem volt királyi condicionarius-oké; ha az esküt leteszik, akkor a birtokot a királyi emberek nekik, ellenkező esetben Tamás fiainak iktassák, majd a felek máj. 1-jére (oct. Georgii) vigyék vissza a káptalan jelentését. Akkor László prépost (Tamás fiai nevében), ill. Stark fia: Gergely (a maga és Rathk-i Miklós nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével) bemutatták Pál comes-nek a váci káptalan oklevelét, miszerint kiküldték tanúságot Péter királyi emberrel Tamás fiai részére Miklós karpapot, Dobak fia: Miklós királyi emberrel pedig Gergely és Miklós részére Benedek karpapot, akikkel a királyi emberek ápr. 25-én Chery birtokra mentek, ahol mikor Miklós és Gergely az eskütársaikkal készek voltak az eskü letételére, László prépost Tamás fiai nevében azt mondta, hogy ha Gergely és Miklós alkalmas és nemes személyekkel Pál comes oklevele szerint az esküt leteszik, akkor Tamás fiai ezt készek elfogadni, különben megfelelő helyen és időben ezen frater-ei az eskü letételében Gergelyéknek ellentmondanak; ezután Gergely és Miklós az eskütársaikkal együtt harmincan az övüket megoldva, mezítláb, földet a fejük fölé emelve, miként szokás, letették az esküt arról, hogy Chery birtok Gergelyhez és Miklóshoz valós és jogos nemességük alapján az ország valódi nemesei szokása szerint tartozik örökjogon, mindig is ennek tulajdonában voltak és ez sosem volt királyi condicionarius-oké; az eskütársak nevei: Kezeu-i Pouka, Koromzou-i Fülöp, Pomoyth-i Petheu, Kelenyen-i Mátyás, Iwanch-i Miklós, a Zala megyei Gench-i Miklós, Kezeu-i Balázs, a Buda melletti Gyogh-i Miklós, Chehy-i Miklós, Palahta-i Dobak, Bursen-i Beke, Chehy-i Peres (dict.) Miklós, Nyek-i Pál, Baluan-i Domokos, Nenyé-i Pál, Bory-i János, Baluan-i János, Nyek-i Tamás, Lyuthas-i Gyurk fia: István, Kezeu-i Simon, a Neugrad megyei Kubulkuth-i Mihály, a Bors megyei mindszentmálasi (Malas Omnium

Sanctorum) László fia: Miklós, Zenthsegh-i Jakab, a Zala megyei Kal-i Péter, a Zala megyei Zabady-i János, Kezeu-i György, Bokry-i András; miután az esküt letették, László prépost kis idő múlva visszatért az eskü helyszínére és frater-ei nevében a királyi embereket Chery birtok Miklós és Gergely részére történő iktatásától tilalmazta, mondván, hogy azok az esküt nem Pál comes oklevele szerint tették le, és ezt az országbíró előtt majd megindokolja. Ezen oklevelet megtekintve László prépost (a frater-ei nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével) azt állította, hogy a Gergely és Miklós által letett eskü sem jogos, sem törvényes nem volt, mivel ők a mondott tanúik közül, akik Pál comes oklevelében szerepeltek, 10 nemessel kellett volna letenniük az esküt Chery birtokon, de ők Pál comes és az ország bárói döntését félretéve, saját akaratok szerint nem 10, hanem csak 8 olyan nemessel tették le az esküt, akik a tanúvallomáskor (testimonialis professio) jelen voltak, ezért kérte László, hogy Pál comes igazságot és az ország szokása szerinti döntést szolgáltatson frater-einek. Pál comes ezen állítás megvizsgálása érdekében a váci káptalan korábbi oklevelében szereplő tanúk neveit és az esküről szóló káptalani jelentést összevetve azt találta, amit a prépost állított, vagyis, hogy a nevezett tanúkból csak nyolcan tették le az esküt Gergellyel és Miklóssal. Mivel tehát Gergely és Miklós Pál comes és a bárók döntését nem vették figyelembe, ezért az országbíró Demeter váradi püspökkel, Vid nyitrai püspökkel, Pál királynéi tárnokmesterrel, Péter fia: Tamás mester Lypto-i comes-szel, Pongrác mesterrel és Kolus frater-e: Lachk mesterrel, a királyi aula lovagjaival, Lőrinc királyi tárnokmester albírájával: Iseph mesterrel, és más vele ülésező nemesekkel Chery birtokot Ders fia Tamás fiainak: Miklósnak, Istvánnak és Péternek ítélte. Mivel e birtokok Tamás fiai részére történő iktatásához ki kellett küldeni a királyi embert és a váci káptalan tanúságát, Pál comes írt a káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Sary-i Bede fia: János, a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember máj. 28-án (domin. p. Asc. d.) Chery birtokot a szomszédok összehívásával bárki ellentmondása ellenére is (mivel e hosszú perben a feleknek senki sem mondott ellent) minden haszonvétellel iktassa Tamás fiainak, majd a káptalan jún. 4-re (ad 8. diem diei statucionis) a királynak tegyen jelentést. Akkor László prépost (Tamás fiai nevében az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelével) bemutatta Pál comes-nek a váci káptalan királynak szóló oklevelét, miszerint kiküldték tanúságul Benedek karpapot, akivel János, a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember máj. 28-án Chery birtokot a szomszédok összehívásával Ders fia Tamás fiainak: Miklósnak, Istvánnak és Péternek iktatta. Mindezek alapján, miként korábban, úgy most is Pál comes Chery birtokot Tamás fiainak ítéli, más jogának sérelme nélkül, Stark fia: Gergelyre és Péter fia: Miklóstra örök hallgatást kiróva az ügyben. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wyssesgrad, 12. die [termini prenotati], a. d. 1346.

E.: Dl. 41 011. (Múz. Ta. 1918. 8.) Függőpecsétje kiszakadt, ezért alul hiányos. Hátlapján középkori és újkori kezeztől tárgymegjelölések.

Megj: Csak a váci káptalan 1346. ápr. 24. utáni jelentésének R.-ja.: Bakács, Pest m. 179.

452. [1346.] jún. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] előtt kérte az óbudai (Vetus Buda) Sebestyén, veszprémi egyházmegyei subdiaconus, hogy bár őt egy pap nemzette, a pápa engedje meg, hogy ennek ellenére a felsőbb egyházi rendekbe léphessen és javadalmat bír hasson. Mivel a pápa, aki Sebestyént levizsgáztatta litteratura-ból, alkalmasnak találta őt, hogy javadalmat bírjon, ezért kéri a veszprémi püspököt, hogy a kért felmentést Sebestyénnek adja meg. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XVII. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 88. fol. 66r. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 728; Vespr. II. 116–117. (ASV. Reg. Vat. Vol. 176. fol. 69. alapján.)

453. [1346.] jún. 15. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai püspöknek: menjen a Nápolyi Királyságba, mivel a kedvezőtlen időjárás miatt (propter intemperiem aeris) és más okokból Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus nem tudott útrakelni oda. Hozzon létre megyegyeztést a királyi ház tagjai között, ha szükséges, Guillelmus cassinói (Cassinensis) püspök segítségével. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XVII. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2572. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 31r. nr. 101. alapján.)

454. [1346. jún. 15. Villanova]

[VI. Kelemen pápa] értesíti Johanna királynőt (Si) Ildebrandról, aki Bertrand érkezéséig dolgozik a mondott viszályok elcsitításán. D. ut. supra. Ugyanígy többek között Róbert tarantói princeps-nek, Károly durazzói hercegnek, tarantói Lajosnak, durazzói Lajosnak, Bertrand de Baucio montescagliosói comes-nek, Katalin konstantinápolyi császárnőnek, a nápolyi polgároknak, a Nápolyi Királyság érsekeinek és püspökeinek. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2573 és 2574. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 32r-v. nr. 102–113. alapján.)

455. 1346. jún. 16.

Miklós mester budavári (castrum novi montis Pestiensis) rector, az esküdtek és a polgárok előtt megjelent egyrészt Thuteus királyi ajtónállómester, Wysegrad-i várnagy, másrészt polgártársuk: Veydner (dict.) Hannus comes, és elmondták, hogy amikor Thuteus mester fia: Miklós mester és Hannus comes leánya: Katalin között eljegyzés történt (sponsalia fuissent contrata), Hannus a Budavárban levő, Gergely fia János fia: Miklós és a Szt. Mária Magdolna-egyház plébánosa háza szomszédságában fekvő házát minden tartozékkal és a rokonai beleegyezésével hitbér és jegyajándék okán generének: Miklós mesternek adta és iktatta Budavár város usus-a és szokása szerinti birtoklásra. Viszonzásul Thuteus a fiával: Miklóssal megígérte szintén hitbér okán, hogy Katalinnak 400 márkányit ad és iktat a város területén levő birtokokban, a város szokása szerinti birtoklásra. Hannus emellett két szőlőjét (az egyik Cheek falu területén, a másik a Kereked hegyen van) leányának: Katalinnak adta a város szokása szerint. Ha Miklós v. Katalin a házasság elhárítása előtt (ante tempus thoris matrimonii priusquam coniacentur) elhunyna, azt, amit Thuteus a mondott házra költ, Hannus neki fogott bírók becslése szerint tartozik megtéríteni. Erről fentiek pecsétjükkel megerősített, chirographált oklevelet bocsátanak ki, amit ha a felek visszavisznek nekik, privilegiális oklevelükben erősítik majd meg. D. crastino die Corporis d., a. eiusdem 1346.

E.: Dl. 76 807. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 258.) Hátlapján újkori kéztől tárgy-megjelölés, valamint vörös viaszú pecsét nyoma. Felül chirographált (ABC).

K.: Z. II. 209–210.

R.: Z. VII/1. 110; Pest m. 56. (csak évvel); Bártfai Szabó, Óbuda 70; Bakács, Pest m. 179; Végh, Buda II. 32. szám.

456. 1346. jún. 16.

A győri káptalan előtt megjelent egyrészt a Vasvár megyei Symon-i Péter fia: János, másrészt Symon-i István fia: Miklós, és János elmondta, hogy bár Miklós az Achak nevű birtokát negyedfél márkáért neki elzálogosította, de ő rokonság okán azt pénzfizetés nélkül Miklósnak és örököseinek visszaadta. A felek a Bathian és Chepanfelde nevű birtokaik ügyében kiadott okleveleiket, bárhol és bármikor szükséges lesz, egymásnak kölcsönösen bemutatják. Amelyikük ezt nem tenné meg, a per kezdete előtt 50 márká büntetést fizessen a másik félnek. D. 2. die Corporis Christi, a. eiusdem 1346.

E.: BFL. Pannonhalma. Guary cs. lt. 16. (Df. 257 276.) Hátlapján újkori kéztől magyar nyelvű tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

K.: Sörös P., TT. 1908. 173–174.

457. 1346. jún. 16. Szeben

Márton comes, Schebniczer János, Cunczil Kral villicus, Herword, valamint a szebeni (Cibinium) esküdtek és a szebeni szék provincialis-ai kinyilvánítják, hogy előttük a Stolczenburg-i és a vizaknai (Salisfodium) népek megvallották, hogy a közöttük egy bizonyos terület használata miatt hosszú ideje tartó vitában úgy egyeztek meg, hogy a vitás földet felosztották határjelek emelésével a két település között, és egyik felét a Stolczenburg-iaknak, a másik fele a vizaknaiaknak marad. A Stolczenburg-iak a maguk részéből, amennyiben ott vetésük van, holdanként egy köből gabonát tartoznak adni a vizaknai Szűz Mária-egyháznak. A két rész közötti határ: Cybinsruk nevű hegy csúcsa; Der wasserval nevű hely; Dyx prunleyn nevű hely; Fuchzloch nevű hely; köznyelven (materno vocabulo) Sal wydenplok-nak mondott füzek; Wyzaw víz, ami mindkét félé. Ha a vizaknaiak a nádasaikban Stolczenburg-i marhákat (pecora), lovakat, ökröket, teheneket v. más nagyobb állatokat találnak, a jószágok elkülönítése után a nem értékes jószágot 1 dénárért kell kiváltani. Amikor a mezők vetés nélkül vannak (ezt wlgó brach-nak nevezik), akkor a legelők mindkét falunak közösek e mezőkön. Azok a Stolczenburg-iak, akik gabonát bírnak a felosztott részen, amikor kell, ezeket kötelesek a gyomoktól kitisztítani és learatni. E munkák ideje alatt a jószágait legeltethetik ott, de másokéit nem. Erről fentiek függőpecsétjükkel megerősített oklevelet adnak ki. D. in Cibinio, VI. f. p. Corporis Christi, a. d. 1346.

Á.: 1. Bálint szebeni dékán, 1454. febr. 24. AS. Sibiu. Szász nemzeti lt. Kirhegemeinde Stolzenburg 17. (Df. 292 214.) Eszerint privilegiális volt, az erdélyi hét szász szék provincialis-ai pecsétjével megerősítve.

2. Á. 1. > Hét szász szék, 1469. okt. 22. Uo. 18. (Df. 292 215.) Fakult, foltos volta miatt a regesza Á. 1. alapján készült.

K.: ZW. II. 34–36. Egykori, a vizaknai lt.-ban volt E.-je alapján. Eszerinti eltérő névalakok: Cybinium, Schebnizer, Cunzil Bral, Herbord, Stolczenberg, Cybinzruk, Dyx brunlyn.

R.: Erdélyi Okm. III. 331. szám. (K. alapján.)

458. [1346.] jún. 17. Villanova

[VI. Kelemen pápától] kérte Egyed váradi kanonok, Demeter váradi püspök nunciusa, hogy néhai Pál [fia:] Tamásnak, a kalocsai egyházmegyei Hay-i Szt. Lőrinc-egyház kanonokának az egri egyház éneklőkanonokságát rezerválja (amit Jakab ottani éneklőkanonok bír, de az megüresedne, ha Jakabnak a pápa tisztséget biztosítana), akkor is, ha Tamásnak a Szt. Lőrinc[-egyházban] kanonoksága és prebendája, a bácsi egyházban pedig kanonoksága van, prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XV. Kal. Jul, pápasága 5. évében [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 143–144. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 60. alapján.)

459. 1346. jún. 18.

A zalai Szt. Adorján vértanú-monostor konventje jelenti Miklós nádornak (H), a kunok bírójának, hogy megkapva [I.] Lajos király (H) Miklósnak, a Beel-i cenobium apátjának 1 évre kiadott, a királyi v. a nádori jelenlét elé szóló idézésekkel kapcsolatos oklevelét, annak megfelelően Gymolth-i Bálint királyi emberrel kiküldték tanúságul szerzetestársukat: Gábor testvér papot, akik jún. 11-én (in fe. Barnabe) Ovkamarun faluban az oda valósi Donch fia: Miklós mestert megidéztek Miklós apát ellenében júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.) a nádor elé. D. 8. die diei ipsius citacionis, a. d. 1346.

E.: BFL. Pannonhalma. Konventi lt. Capsarium 381. 55. G. (Df. 207 187.)
Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Kamarun névalakkal), kortárs kéztől: a[ctor] p[ersonaliter], pro i[n causam attractus] Mychael litteratus cum Jaurensi ad oct. S. Jacobi in facto tributario, valamint: due sol., továbbá kerek zárópecsét töredékei.

460. 1346. jún. 19. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevelének és a vasvári káptalan oklevelének megfelelően a felperes Theuteus-i Kázmér fia: Roman, ill. az alperes István fiai: András és Petew, Péter fiai: Domokos és András, valamint Miklós fia: Tamás, szintén Theuteus-i nemesek között egyrészt ezen Kázmér fia: Miklós (Roman uterinus frater-e) megölése ügyében (amivel Pál comes előtt Roman István fiait, Pétert, Tamást és ezek frater-eit vádolta), másrészt a 2 ekényi Rum föld elfoglalása ügyében, amiről Roman azt állította, hogy e Theuteus-i nemesek azt [1344.] jún. 20. óta (a die domin. an. Ladizlai cuius tempore propositiois prox. pretererat revolutio annualis) elfoglalva használják, a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kitűzött oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. proclamate) végső döntést kellett hoznia. Akkor megjelent Pál comes előtt Roman, ill. István fia: András (a maga és uterinus frater-e: Petew, valamint Péter fiai és Tamás nevében a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével), és mivel a vasvári káptalan jelentésében a Pál comes döntése alapján történt közös tudományvétel szerint Kázmér fia: Miklóst István fia: Vincloú, Myke fiai: Bereck, Mihály és Lőrinc, továbbá Miklós fia: Gergely Theuteus-i nemesek ölték meg István fiai: András és Petew, Péter fiai: Domokos és András, valamint Miklós fia: Tamás távollétében, de azok egyetértő tanácsával, a 2 ekényi Rum földet pedig e

Theuteus-i nemesek teljesen elfoglalták és használják, ellenben a Theuteus-i nemesek mindezekben ártatlannak mondták magukat, Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel úgy döntött, hogy István fiai, Péter fiai és Tamás (mindegyikük 12 nemessel) tegyen le esküt Roman ellenében máj. 1-jén (oct. Georgii) a vasvári káptalan előtt arról, hogy ők Kázmér fia: Miklóst nem ölték meg, a halálában sem részesek, sem tanácsadók nem voltak, hanem abban teljesen ártatlanok, majd pedig mindegyikük 3 nemessel tegyen le esküt arról, hogy Rum földet nem foglalták el teljesen, hanem csak a saját részüket használják ott, a káptalan jelentését pedig a felek jún. 11-re (oct. Penth.) vigyék vissza Pál comes-nek. Akkor megjelent előtte István fia: András (a maga, Petew, valamint rokonai: Péter fiai és Tamás nevében a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével), és Roman jelenlétében bemutatta a vasvári káptalan oklevelét, miszerint Pál comes döntésének megfelelően István fiai: András és Petew, Péter fiai: Domokos és András, valamint Miklós fia: Tamás Theuteus-i nemesek az esküket a két ügyben a mondott napon és helyen törvényesen és jog szerint letették. Ezért Pál comes a Theuteus-i nemeseket bírói hatáskörénél fogva jelen nyílt oklevelével a mondott vádokban felmenti. D. in Vissegrad, 9. die termini reportacionis seriei prenotate, a. d. 1346.

E.: DL. 41 013. (Múz. Ta. Vég hely.) Hátlapján doborpajzs alakú pecsét körvonala.

K.: Bgl. V. 135–138.

461. 1346. jún. 19.

1346., die XIX. Jun. A velencei tanács határozatai. Utasítják a seregvezetőket, hogy tegyenek meg mindent a bastita védelme és őrzése érdekében, fallal, szükséges építményekkel, megfelelő számú ballistarius-szal és más fegyverekkel, s ha úgy látják, a gályákról is küldjenek embereket (mivel a tengeri veszély csökkenni látszik), a többiekkel pedig a gályák és hajók őrzésére a tengeri főkapitány rendelkezzen. A [magyar] királlyal történő tárgyalás ügyében a tanács azt feleli, hogy ha Velence szabadon és békésen bírhatja Zára város és Dalmácia más területei uralmát, és a király lemond mindezekről mind a maga, mind örökösei részéről, a szerződés megerősítésére megígérhet nekik 100 ezer aranydukátot, és ezen felül a bánnak és király más báróinak 20 ezer dukátot, mind a tárgyalás hatékonyságáért, mind a király serege távo-zása érdekében. Megegyezés esetén Maladinus és Pál comes-eket is be kell venni a békébe a területeikkel és javaikkal együtt, amiket a Velencével kötött szerződéseik szerint bírnak. Ha a fenti megegyezés nem jön létre, és [a magyarok] inkább azt válaszolják, hogy a király részére évenkénti összeget kérnek, akkor olyan megegyezés jöjjön létre, ami nem adó v. alávetettség (census v. subiectio) Velence részére, és felajánlhatnak a királynak évi 5 ezer dukátot, azzal, hogy Velence birtokolja Zára és más területek szabad uralmát örökre,

zaklatás nélkül. A bárókra ez esetben is költhetnek, Maladinus-t és Pált pedig az efféle megegyezésbe is be kell venni. Ha a király részéről kéri Velencétől az átkelést Apulea-ba, a seregvezetők mentsék ki Velencét azzal, miszerint Velence helyzete megköveteli, hogy mindenütt barátságban és egyetértésben legyen mindenkivel a világ különböző részeit áruikkal bejáró kereskedői miatt, akik Apulea-ban is sokan vannak, s nekik Velence részvétele az átkelésben nagy veszélyt jelentene.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 167–168. (részlet); Ljubić II. 360–361. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 46.)

462. [1346.] jún. 20.

Az esztergomi káptalan [1346.] jún. 20-án (f. III. an. Nat. Johannis Bapt.) kelt függőpecsétes privilegiális oklevelében átírta a Miklós nádor oklevelének (amit Péter fia: László mutatott be) megfelelően Péter al-örkanonok által a káptalan conservatorium-ában megtalált máj. 2-i oklevelét Lászlónak (l. 347. szám), majd azt sekrestyéjébe visszahelyezte.

Tá.: a 817. számú oklevélben.

K.: AO. V. 7. (Tá.-ban.)

463. 1346. jún. 21.

A Saxard-i monostor konventje kinyilvánítja, hogy korábbi, egyrészt Laak-i Salamon fia: Péter litteratus, másrészt Deseu fia: Domokos és frater-ei: Mihály, Miklós és László (akik nevében Domokos jelent meg a boszniai káptalan ügyvédvalló levelével) közötti kiadott egyezséglevelük szerint a Baranya megyei Kyuskustatin és Dobou Ebrese birtokok ügyében jún. 18-án (oct. S. Trinit.) Péter 5 márka dénárt – részben dénárokból, részben természetben (in estimacione condigna), minden márkát 6 bécsi széles pensa-val számolva – kellett fizessen Domokosnak és frater-einek, ahogy ezt fogott nemes bírók eldöntötték, s ha Péter ezt teljesíti, akkor Deseu fiai Kyuskustatin és Dobou Ebrese birtokokat minden haszonvétellel és azon oklevelekkel, amikkel ők és elődeik ezeket birtokolták, a konvent előtt Péternek vissza kell adják, s ha mindezt nem tennék, patvarkodásban marasztalják el őket Péter ellenében. A kitűzött napon Péter az 5 márkát kifizette a konvent előtt Peremus fia László fia: Peteu-nek (aki Deseu fiai nevében a boszniai káptalan ügyvédvalló levelével állt elő), aki e birtokokat visszaadta Péternek, átadva neki a mondott okleveleket is. D. 4. die termini prenotati, a. d. 1346. Azon oklevelek, amiket csalárdul megtartottak volna, érvénytelenek.

Á.: Szepesi Jakab országbíró, 1374. szept. 7. GYMSML 2. Niczky cs. lt. 4697. 95. (Df. 209 197.)

464. 1346. jún. 22. Visegrád

Miklós nádornak (H), a kunok bírójának elmondta Péter mester, Scengyurgh-i Sebus mester frater-e, hogy az ő Iburharth nevű birtoka határain belül fekvő földrészt törvényes tilalmazása ellenére a Nogfeel-i népek hatalmaskodva elfoglalták és használják az ő joga sérelmére. Ezért a nádor kéri a pozsonyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Albert fia: Miklós v. Magary-i Fyres (dict.) Mihály nádori emberek valamelyike tudja meg, hogy a mondott népek által elfoglalt földrész Péter mesteré-e és az ő Iburharth nevű birtoka határain belül fekszik-e, v. sem, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wyssegrad, oct. Corporis Christi, a. eiusdem 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 8. 1. 7. (Df. 226 253.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Scengyurg névalakkal), valamint zárópecsére utaló hártvaszalag.

K.: Wertner M., TT. 1911. 499; Str. III. 610.

465. 1346. jún. 22. Visegrád

Pál comes országbíró 1346. jún. 22-én (12. die oct. Penth., a. d. 1346.) Wissegrad-on kelt privilegiális oklevele szerint színe elé a veszprémi Szt. Katalin-kolostor apácái a veszprémvölgyi Boldogságos Szűz-kolostor apátnőjét Thotmezew föld határjelei lerombolása ügyében hosszan húzódó perbe vonták, aminek során a veszprémi apácák bemutatták okleveleiket és az apátnő is a veszprémi káptalan 1240. évi oklevelét. Pál comes ezek alapján a feleket a határjelek elkülönítésére és a birtok becslésére küldte, aminek során a felek által megmutatott határok között fekvő vitás földet 8 holdnyira becsülték egy malomhellyel. Az országbíró döntése alapján ezután a priorissa esküt tett a földről a malomhellyel, amiket így Pál comes a Szt. Katalin-kolostor apácáinak ítelt, akiknek a királyi ember és a fehérvári káptalan embere azt iktatta (a föld határait az oklevél tartalmazta).

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1382. máj. 16. Dl. 6871. (Acta Jesuitica. Jaurin. 3. 9.)

466. 1346. jún. 22. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint Mokbranch-i Simon és László mesterek 1344. febr. 25-én

(oct. diei Cinerum, a. d. 1344.) a királyi és a budai káptalani emberek jelenlétében harmincadmagukkal, nemesekkel, ti. mindegyikük tizenötöd-magával esküt kellett tегyenek Torkw-i Rykolph fia: László mester felperes ellenében arról, hogy a Rykolph fia: László Kemlew és Simonék Athan nevű birtoka közötti 20 ekényi, 60 márkára becsült vitás földrészt Athan birtokhoz tartozik, és sosem tartozott Kemlew birtokhoz, és az eskü letétele esetén a királyi emberek a földrészt Simonéknak az Athan nevű birtokukhoz csatolva, ellenkező esetben Rykolph fia: László mesternek a Kemlew nevű birtokához csatolva kellett iktassák, a felek pedig a káptalan jelentését márc. 3-án (8. die) visszavinni. Ennek megfelelően márc. 3-án a felek bemutatták a káptalan válaszát, miszerint Mokronch-i Simon és László mesterek az esküt letették. De mivel már mind az eskü idején (ahogy ez a káptalan jelentésében is szerepel), mind márc. 3-án Pál comes előtt Rykolph fia: László azt állította, hogy az ő Kemlew nevű birtokából Simonék az esküjükkel nagy, perben nem levő részt csatoltak jogtalanul bizonyos határjelek elhelyezésével Athan nevű birtokukhoz, viszont Simonék azt mondták, hogy az esküt törvényesen tették le, és a határjelek elhelyezésével az Athan nevű birtokukhoz jog szerint tartozó földet csatoltak, emiatt Pál comes nem ítéltette a vitás földrészt egyik félnek sem, ezért ismét írt a káptalannak, hogy Olsowycha-i Mihály fia: László királyi emberrel (aki Mihály mester pap-pal, a káptalan tanúságával korábban bejárta ezen, szemmel megtekintve 20 ekényi és 60 márkára becsült földrészt, majd az eskü letétele idején ezen Mihály mesterrel, a káptalan tanúságával mint királyi ember szintén jelen volt az egyik fél részére) ezen Mihály mestert, Fábián fia: Péter mesterrel pedig Péter papot (akik az eskü idején mint királyi ember és a káptalan tanúsága voltak jelen a másik fél részére) küldjék ki tanúságul, közösen mindkét fél részére (ha ezen királyi v. káptalani emberek közül valakik elhalálozás, súlyos betegség v. más törvényes ok miatt nem tudnak jelen lenni, a helyükre másokat küldjenek), akik és a szomszédok jelenlétében a felek v. képviselőik máj. 1-jén (oct. Georgii) ezen 20 ekényi, 60 márkára becsült földrészre menjenek ki, és azt először Rykolph fia: László mester felperes, majd Simonék járják be, mutassák meg azt a vitás földrészt, amiről Simonék esküt tettek le, majd a felek hagyják el a hely-szint, és a királyi és káptalani emberek a vitás földrészt az első bejárásnak meg-felelően, változtatás és kedvezés nélkül járják be, határjelek (signis metalibus) elhelyezésével jelöljék ki, és tudják meg, hogy vajon Simonék valóban a 20 ekényi, 60 márkára becsült vitás földrészen, v. pedig máshol tették le az esküt, majd a káptalan máj. 30-ra (oct. Penth. anno in prescripto) tegyen jelentést a királynak. Mivel a káptalan (a felek képviselői által az országbírónak bemu-tatott) jelentése szerint a királyi és káptalani emberek a feladatot nem tudták elvégezni, mivel az alperesek kérése ellenére Pousa fia: János nem tudott bemu-tatni ügyvédvalló levelet, amivel ura, Rykolph fia: László mester érdekében eljárhatott volna, ezért Pál comes ismét írt a káptalannak, hogy küldjék ki ugyanezen királyi emberekkel a korábbi oklevelében már szereplő tanúságaikat

(a fentebbi módú személycserék lehetőségével), akik előtt a királyi emberek a felek v. képviselőik és a szomszédok jelenlétében 1344. okt. 13-án (quind. Mychaelis, a. d. 1344.) végezzék el mindazt, ami Pál comes korábbi (pecsétfőjével ellátott, s a felek által ott bemutatandó) oklevelében szerepel, majd a káptalan a királynak nov. 18-ra (oct. Martini) tegyen jelentést. Annak megtárgyalása onnan több halasztással Pál comes számos oklevele szerint a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, [1346.] febr. 3-ra (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph d. proclamate) lett halasztva, amikor mivel Bolugh (dict.) Miklós és Weyteh fia: János, Simonék képviselői azt mondták, hogy Simonék tanácsa és jelenléte nélkül nem tudnak eljárni és megfelelő ok nélkül halasztást kértek, Pál comes a pert márc. 22-re (ad diem medii Quadr.) halasztotta el, 6 marka bírsággal, amit akkor Simonék fizessenek ki v. személyesen megjelenve színe előtt, v. képviselőiket elküldve a per lezárására, amit onnan semmilyen ürüggyel nem lehet tovább halasztani. Márc. 22-én Simonék, érezve, hogy a perben elmarasztalják őket, nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, Rykolph fia: László mester ellenben bemutatta Pál comes-nek a budai káptalan királynak szóló jelentését, miszerint a káptalan Pál comes oklevelének megfelelően Olsowycha-i Mihály fia: László királyi emberrel (Rykolph fia: László mester részére) és Fábián fia: Péter királyi emberrel (Simon mester és Mokronch-i László mester részére) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Lőrinc mestert és Mihályt, a Szt. Margit szűz és vértanúkápolna papját, akik [1344.] okt. 13-án a Kemlew és Athan birtokok közötti 20 ekényi, 60 márkára becsült földrészre (amiről Simon és László korábban esküt tettek le) mentek a szomszédok és a felek jelenlétében, és azt ideiglenes jelek elhelyezésével (signa pro metis ponendo) így különítették el: wlgo Bolugpeturhalma nevű dombnál egy nagy útnál határjel, ami elkülöníti Kemlew-t és Wezeken-t; ue. út mellett körtefák; észak felé Hewesnogwth (dict.) nagy út; körtefák; Horcosholma nevű domb mellett körtefa Athan birtok felől; kelet felé két régi határjel, amik mellett Simon és László mesterek az esküjük letétele után egy harmadik határjelet emeltek korábban (és még további helyeken is); dél felé Kethkud nevű két forrás mint határ, és az a rész, amiről Simon és László esküt tettek le, itt ér véget; majd ezután megnézték, hogy ezen földrész (amit korábban Mihály fia: László királyi ember a budai káptalan tanúsága: Mihály pap jelenlétében bejárta, 20 ekényinek tekintett és 60 márkára becsült) azonos-e azazal, netán nagyobb v. kisebb annál, amit Simon és László képviselője korábban visszavett a per kezdetén és jelekkel megjelölt; ez utóbbi határai: Horcosholma domb Kemlew birtok felől; dél felé jelek, amik egyikénél Fábián fia: Péter királyi ember és Lőrinc mester, a budai káptalan tanúsága Simon és László hívására a további bejárástól elálltak és távoztak, így innen Mihály fia: László királyi ember és Mihály pap, a budai káptalan tanúsága haladtak csak tovább; Bolugpeturhalma domb; majd szemmel megtekintve László királyi ember és Mihály pap úgy találták, hogy utóbbi földrész 5 ekényivel nagyobb Kemlew birtok felől,

mint amire Simon és László esküt tett (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 696. szám*). Mivel tehát a per márc. 22-re további halasztás lehetősége nélkül lett kitűzve, de Simonék nem jelentek meg, a káptalan jelentése alapján pedig Simonék az esküt jogtalanul tették le, mert azzal Kemlew földből 5 ekényit elfoglaltak, Athan nevű birtokukhoz csatolva, Pál comes a bárók és az ország nemesei tanácsával úgy határozott, hogy mivel az eskü nem az ítéletének megfelelően zajlott le és Simonék jogtalanul foglaltak el 5 ekényi földet, Simonékat az összesen 25 ekényi földtől megfosztja és őket annak becsértékében, 75 márkában marasztalja el, aminek kétharmadát az országbírónak, egyharmadát Rykolph fia: László mesternek kell kifizetniük jún. 11-én (oct. Penth.). Pál comes tehát írt a budai káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, aki előtt Koachy-i János királyi ember a szomszédok és a felek jelenlétében e 25 ekényi két földrészt az első bejárás szerint, változtatás nélkül járja be, majd a Simonék által az eskü idején (hogy az 5 ekényi, László jogához tartozó földet elfoglalhassák) jogtalanul emelt határjeleket teljesen lerombolva, a szükséges helyeken új határjeleket emelve a 25 ekényi földet iktassa Rykolph fia: László mesternek, Simonék v. mások ellentmondása ellenére is (mivel e hosszú perben a feleknek senki nem mondott ellent a földrészek ügyében), ha pedig valaki bármilyen jogot remél ott, az iktatás után ügyét bármikor lefolytathatja bírói úton, a káptalan pedig a királynak jún. 11-re tegyen jelentést. Akkor Rykolph fia: László mester nevében megjelent Pousa fia: János a Scepus-i káptalan ügyvédvalló levelével, s bemutatta az országbírónak a budai káptalan válaszlevelét, miszerint Koachy-i János királyi emberrel kiküldték tanúságul Mihályt, a Szt. Margit szűz és vértanúkápolna papját, akik a Kemlew és Athan birtokok közötti, összesen 25 ekényi két földrészre mentek a felek (Mokronch-i Simont Tamás képviselte a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével), valamint a szomszédok jelenlétében, azt a korábbi bejárás szerint változtatás nélkül bejárták, és a Simonék által az eskü idején jogtalanul emelt határjeleket teljesen lerombolva, a szükséges helyeken új határjeleket emelve a 25 ekényi földrészt iktatták Rykolph fia: László mesternek; a 25 ekényi föld határai: Bolugpeturhalma nevű domb; nyugat és Athan birtok felé körtefák; Hewesnogwth (dict.) nagy út; körtefák; Horcosholma nevű domb mellett körtefa Athan birtok felől. Mindezek alapján Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel a 25 ekényi földet minden haszonvéttel, a fenti határok alatt László mesternek ítéli örökre, mások jogainak sérelme nélkül abban, Simonra és Mokronch-i Lászlóra örök hallgatást kiróva az ügyben. Erről László mesternek nyílt oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Penth., a. d. 1346.

E.: Dl. 3848. (NRA. 1689. 5.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölések.

Má.: Dl. 68 859. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 117. B.) Újkori.

K.: AO. IV. 603–611.

467. 1346. jún. 22.

1346., die XXII. Jun. A velencei tanács határozata: írják meg a seregvezetőknek, hogy a nekik elküldött válasz a [magyar királlyal való] szerződés kapcsán említette Maladinus és Pál comes-eket, de ezt most megváltoztatják eképpen: Pál és Maladinus comes-eket, valamint utóbbi frater-eit: Deodatus-t és Pált foglalják bele a békébe és a megegyezésbe, területeikkel és javaikkal együtt, hogy a király és alattvalói őket ne zaklassák.

K.: Ljubić II. 361. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 46.)

468. 1346. jún. 23. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kéri a Scepus-i káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gargow-i Corrad fia: György v. Wylliam fia: Miklós v. Hannus fia: Dettric királyi emberek valamelyike idézze meg a Chenuk-i Boldogságos Szűz-monostor apátját és Gargow-i István fia: Andrást (ha otthon van és nem a királyi seregben) Arnold fia: Illés ellenében a királyi jelenlet elé, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. D. in Wysegrad, f. VI. an. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1346.

Á.: az 508. számú oklevélben.

469. 1346. jún. 23. Padova

Fortanerus testvér, a ferences rend generalis minister-e Márton testvérnek, a Magyaró-i (V) provincia minister-ének. Erzsébet királyné (V) (reverendissima mater nostri ordinis et beati patris nostri Francisci filia singularis) a klarissza apácáknak monostort alapított Óbuda (Sicambria) városában az isteni kultusz felemelésére, valamint a saját, élő s holt övéinek üdvére, és kérte, hogy Fortanerus és a generális káptalan azt fogadják be a klarissza rendbe és oda kellő számban apácákat helyezzenek. E kegyes kérésnek megfelelően Fortanerus a Velencében 1346. jún. 4-én (in Pent., a. d. 1346.) tartott generális káptalan egyetértésével az ügyben saját hatáskörével ruházta fel Mártont, aki a világi élet elől menekülő személyeket e monostorba fogadhatja, apácakonventet hozhat létre – az apácák lelki gondozását az apostoli szék a generalis és provincialis minister-ekre bízta –, novicia-k nevelésére provinciaja más monostoraiból apácákat fogadhat, a monostorba apátnőt nevezhet ki és rendtársai tanácsával a monostor felügyeletét elláthatja, más jogának sérelme nélkül. D. Padue, 23. die Jun., a. prenotato.

E.: Dl. 3849. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 18. 5.) Mandorla alakú, vörös viaszú ép függőpecsét és zöld-lila fonata. Hátlapján újkori kezeztől tárgymegjelölések.

K.: AO. IV. 611–612.

R.: Bártfai Szabó, Óbuda 70.

470. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától] kérte Demeter váradi püspök, hogy egy v. több papot választhasson napi gyóntatónak. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 144. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

471. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy ha szükséges, napfelkelte előtt is misézhesen. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 144. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

472. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy misézhesen az interdictum alá vetett helyeken, zárt ajtók mögött, familiárisai és domesticus-ai jelenlétében. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 144. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

473. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy városa és egyházmegyéje monostorait, egyházait, temetőit és szent helyeit, amiket vér v. mag (semen) ömlése beszennyezett, reconciliáltathassa. A pápa a kérést jóváhagyja 3 évre.

K.: Reg. Suppl. I/2. 145. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

474. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy ahányszor misézik v. prédikál, 100 nap bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja, ha mindkettőt együtt teszi.

K.: Reg. Suppl. I/2. 145. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

475. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy ha egyházakat v. monastorokat szentel fel, 100 nap bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 145. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

476. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy négy, szolgálatában levő káplánja v. klerikusa a javadalmaik bevételeit oly teljességben élvezhessék, mintha személyesen a saját egyházaikban lennének. A pápa a kérést jóváhagyja 3 évre.

K.: Reg. Suppl. I/2. 145. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

477. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy amíg a váradi egyház élén áll, a pápa neki jogvédelmet (conservatoria) biztosítson a Vienne-i zsinatnak megfelelően, mivel hazája messze van a pápai kúriától. A pápa a kérést jóváhagyja 3 évre.

K.: Reg. Suppl. I/2. 146. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

478. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő]: engedélyezze neki, hogy 4 közjegyzőt (tabellio) nevezhessen ki, mivel azokon a részekén nem könnyű találni közjegyzőket. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 146. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

479. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő]: adjon neki hatáskört, hogy 50 személyt a házassági szabálytalanságok, klerikusok és papok ellen elkövetett vérontások ügyében felmenthessen a kiközösítés alól. A pápa a kérést jóváhagyja 20 személyig.

K.: Reg. Suppl. I/2. 146. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

480. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy neki, apjának: Futat-i [!] (kalocsai egyházmegye) Dénesnek és frater-ének: Istvánnak engedélyezze, hogy haláluk esetén meggyónt vétkeikre [gyóntatójuk] nekik teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 146–147. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján, e dátummal.)

481. [1346.] jún. 23. Villanova

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy mivel városában és egyházmegyéjében sokan vannak, akik szeretnék az Úr szent sírját meglátogatni, de a távolság és az utak veszélyei miatt nem tudnak az engedély megszerzésére a pápai kúriába menni, 10 ilyen személynek adjon engedélyt. A pápa a kérést jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IX. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 147. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67. alapján.)

482. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától] kérte Bálint [fia:] Egyed váradi kanonok, hogy bár a pápa [1345.] nov. 10-én (IV. Id. Nov., pápasága 4. évében) neki az erdélyi egyházmegyében tisztséget (dignitas) juttatott, de mivel e kegy ezen egyház bizonyos tisztségeire nem terjed ki, mivel azokat csak az erdélyi egyház kanonokainak szokták átadni, ezért a pápa neki az erdélyi egyházban kanonokságot is biztosítson, prebenda reményével, annak ellenére is, hogy Egyed a váradi egyházban kanonokságot, prebendát és a Szt. Tamás vértanú-oltár magistratus-át bírja. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 147–148. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67v. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi Okm. III. 333. szám.

483. [1346. jún. 23.]

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy az erdélyi egyházmegyei Kereztur-i István [fia:] Benedeknek az egri egyházban kanonokságot biztosítson, prebendát rezerváljon, s hogy Benedek a vizsgáját itthon (in partibus) tehesse le valamely egyházi ember előtt. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 148. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 67v. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi Okm. III. 334. szám.

484. [1346.] jún. 23. Villanova

[VI. Kelemen pápától kérte ugyanő], hogy familiárisának, Bente János [fia:] Bálint váradi egyházmegyei klerikusnak a veszprémi egyházmegyei fehérvári társaskáptalanban (ecclesia collegiata) kanonokságot biztosítson és prebendát rezerváljon, akkor is, ha Bálintnak a váradi egyházban Szt. Péter apostol-oltár magistratus-a és a váradi egyházmegyei Bezermen faluban kápolnája van; s hogy Bálint a vizsgáját itthon tehesse le. A pápa a kéréseket jóváhagyja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, IX. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 148–149. (ASV. Suppl. Clementis VI. tom. 11. fol. 67v. alapján, e dátummal.)

R.: Balogh, Varadinum II. 34.

485. [1346.] jún. 23. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Bente János [fia:] Bálintnak a veszprémi egyházmegyei fehérvári egyház kanonokságát biztosítja [a kanonoki jog teljességével, s neki ott] üres v. megüresedő [prebendát] rezervál, amit Bálint v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a veszprémi püspököt és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Bálint távollétében képviselője is leteheti, Bálint pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, és hogy Bálint a váradi egyházban a Szt. Péter apostol-oltár magistratus-át és a váradi egyházmegyei Bezermen falu kápolnáját bírja. D. apud Villamnovam, avignoni

egyházmegye, IX. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a váradi és egri püspököt, valamint az esztergomi egyházmegyei pozsonyi prépostot, hogy Bálintot v. képviselőjét a fehérvári káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Jakabnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt annak tulajdonába, védjék meg abban, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részeseltessék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 90. fol. 86v–87r. (Df. 292 735.)

R.: Theiner I. 728. (XIV. Kal. Nov. dátummal, Renze névalakkal); Vespr. II. 117. (Rence névalakkal) Mindkettő ASV. Reg. Vat. Vol. 177. fol. 307. alapján.

486. 1346. jún. 24.

János mester, István és Akus mesterek, Vasvár megyei comes-ek vicecomes-e és a szolgabírók tudatják, hogy ők Bogozlou-i Tudbay fia: Ábrahám Bogozlou-n levő birtokrészét – ami a kezükre háramlott, mivel András hatalmaskodásban lett elmarasztalva – a rokonainak, Bogozlou-i János fiainak: Andrásnak, Jánosnak és Balázsnak átadták a maguk részéről (nem érintve a peres ellenfél részét), miután azok tőlük pénzzel kiváltották. D. in fe. Nat. S. Johannis Bapt., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 014. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján 1 nagyobb és 1 kisebb pecsét töredékei.

K.: F. IX/7. 58; Bgl. V. 138.

487. 1346. jún. 25.

Johanna királynő rendelkezik országa egyes várai, pl. Manfredonia, Bari és Brundisium rendbehozataláról. 1346., die 25. Jun.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 169. (A Nápolyban volt Registri Angioini. B. 351. Reg. Johanne Vol. 1. 58. alapján.)

488. 1346. jún. 26. Csázma

Jakab zágrábi püspök a császmái káptalan kérésére függőpecsétetes oklevelében átírja és megerősíti István zágrábi püspök 1245. évi privilegiális oklevelét, amiben a püspök engedélyezte a császmái káptalan kérésére, hogy annak tagjai

szabadon végrendelkezhessenek saját javaikról. D. Chasme, f. II. p. Johannis Bapt., a. d. 1346.

E.: Varasdi Történeti lt. Csázmai kápt. lt. Acta antiqua 14. (Df. 282 333.)
Függőpecsét fonata.

Má.: Dl. 36 188. (Kukuljevics-gyűjt.) Újkori.

K.: Smič. XI. 308–309.

489. 1346. jún. 28.

János comes, Zech-i Péter mester fia: Miklós mester Neugrad-i vicecomes-e és a négy szolgabíró előtt Kalanda-i Rouoz fia: Miklós comes, Rohman-i Marcell fia: János és ezen Miklós famulus-a: László a megye hatósága előtti pereikben egymást 1 évre kölcsönösen képviselőnek vallják, érvényesnek fogadva el, amit bármelyikük mint jelen oklevél bemutatója a többiek érdekében tesz. D. f. IV. an. Petri et Pauli, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 193. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. R. 4.) Papír. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb pecsét töredékei.

490. 1346. jún. 28.

A váradi káptalan előtt Mihály klerikus, az erdélyi egyház notarius-a az erdélyi káptalan nevében tiltakozott, hogy miután Jara-i Mihály fia: Péter erdélyi alvajda lett, az erdélyi káptalan Fehér megyei Buchard nevű falva határait Kechkes várhoz csatolta, a szomszédságában levő, ezen várhoz tartozó falvak népeivel elfoglaltatta, a falut nagy nyomorúságban és szegénységben tartja, az ottani embereket és állatokat (pecora seu iumenta) nem engedi kimenni a falu határaihoz, hogy a falu hasznait a régi szokás szerint használják és beszadják, és így Buchard-ot, ami egyike az erdélyi káptalan jobb falvainak, teljesen tönkretette, és Buchard régi határai között egy másik, Kechkes várat szolgáló oláh (Olacalis) falut telepített, s ahányszor a káptalan Buchard-on lakó jobbágyai a falu erdőibe mentek fáért és rőzséért saját használatukra, őket az alvajda alvárnagyai és más famulus-ai elfogták, javaiktól őket megfosztották, jónéhányukat fogságban és bilincsekben tartották, s az elmúlt évben a káptalan több mint 20 Buchard-i jobbágyát verték meg a falu saját erdejének használatáért és fosztották meg őket ruháiktól és más javaiktól, jelen évben pedig, amikor a káptalan Woyasd falvi jobbágyai 16 szekérrel Buchard falu erdejéből a káptalan parancsára fát szállítottak, az alvajda egyik famulus-a: Zalo a Woyasd-i jobbágyokat ellenségesen követve, őket a mezőn megtámadta, néhányukat nagyon megverte és a lovával a hajuknál fogva ide-oda hurcolta,

szekereiket és ökreiket Karako faluba vitte. Az alvajda és az ő megbízásából a famulus-ai, s főleg a Kechkes-i alvárnagyai által a Buchard falvi jobbágyok ellen elkövetett mindezen és sok más kár és jogtalanság miatt a falu tönkrement. Mihály elmondta még, hogy mivel a káptalan István erdélyi vajda, Zonuk-i comes és alvajdája: Péter hatalma miatt mindezek ügyében jelenleg saját igazát nem keresheti, ez nem lehet majd a káptalan jogának sérelmére, amikor a jövőben igazságot tud magának szerezni bíróságon v. azon kívül. D. crastino die regis Ladizlai, a. d. 1346.

E.: Dl. 30 378. (GYKOL. Centuriae L. 94.) Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

Á.: Báthory Zsigmond erdélyi vajda, 1589. márc. 24. Dl. 73 650. (Teleki cs. marosvásárhelyi lt. 74.)

Má.: Dl. 38 757. (GYKOL. Lymbus.) Újkori, 1376. évvel.

K.: Doc. Val. 108–110; Teleki II. 406–408; Doc. Trans. IV. 652–653.

R.: Erdélyi Okm. III. 335. szám.

491. 1346. jún. 29. A Szt. István király-egyháznál

Feyes (dict.) Gergely Karasow-i vicecomes, Domokos fia: Péter és Mark fia: András szolgabírók tudatják, hogy jún. 29-én (f. V. p. Ladizlai) a törvényesen megidézett Heym fia Pál fia: Miklós nem jelent meg előttük Buchard-i György ellenében, nem is küldött senkit maga helyett, noha György várt rá színük előtt. D. iuxta ecclesiam B. Stephani regis, termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 015. (Múz. Ta. Véghely.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés – eszerint a forrás bírságlevél (iudicialis) –, valamint 3 zárópecsét nyoma.

492. 1346. jún. 29.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt megjelent egyrésztől Erzsébet nemes asszony, Sumy-i Balázs özvegye a fiával: Tamással, másrésztől Peren-i Miklós comes, és előbbieket megvallották, hogy Kostechyn nevű Zemlyn megyei birtokukat minden tartozékkal – kivéve a collecta-kat, a földbéréket, a vámot, a vizákat (uso) és a vulgariter Thokhalnak mondott halak kétharmadát – 31 kassai márkáért jelen oklevél kiadásától [1347.] máj. 1-jéig (oct. Georgii) Miklós comes-nek elzálogosították a korábbi visszaváltás lehetőségével. Miklóst e birtokban addig megörzik és megvédik, s ha ezt nem teljesítik, akkor más birtokaikból Kostechyn minősége és mennyisége értékén adjanak Miklósnak. D. die Petri et Pauli, a. d. 1346.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 9. 3. 27. (Df. 263 089.)

R.: F. VII/3. 160; F. IX/4. 685.

493. [1346.] jún. 29. Villanova

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): színe előtt János, a Pécs várbeli Szt. János-egyház prépostja, kánonjogi licenciatus, királyi titkos tanácsos bemutatta Lajos megbízólevelét és bölcsen előadta mondandóját. A pápa választ János majd átadja a királynak. A pápa (a király többi követe között is kiemelve) kifejezi elégedettségét és dicséretét Jánosról, s mivel a megbízólevélből is kitetszik, hogy a prépost a király számára is kedves, ezért őt Lajosnak ajánlja. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, III. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 48r-v. nr. 182–183. (Df. 291 849.)

K.: Theiner I. 714–715.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1044. és 1045. szám.

494. [1346.] jún. 29. Villanova

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának és Ferenc trieszti püspöknek: ha úgy látják, hogy [I.] Lajos király (V) elhatározta, hogy a Nápolyi Királyságba (regnum Sicilie) megy (amit a pápától és a római egyháztól tartanak hűbérként), akkor a királynál hathatósan járjanak el, főleg a pátriárka, hogy mindannak érvényt szerezzenek, amit a jelen levélhez csatolt cedula tartalmaz. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, III. Kal. Jul., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 48v. nr. 184. (Df. 291 849.)

K.: Theiner I. 715; Wenzel, Dipl. eml. II. 169.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2622. szám.

495. 1346. júl. 1. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt júl. 1-jén (sab. p. Petri et Pauli) este (amikor bírói széküket már elhagyták) Lengel (dict.) János tiltakozott, hogy Mihály fia László fiai: Miklós és Mihály (noha per van közöttük függőben) előre megfontolt szándékkal, felfegyverkezve és cinkosaikkal a királyi szállásra (regale hospicium), vagyis Jowanka [! ɐ: István] fia: István házára törtek, őt gyalázkodó szavakkal illették, megverték, megsebesítették, és e

sebeket János meg is mutatta az arcán. D. in Kallow, die et termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 381. (Kállay cs. lt. 1300. 801.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint János és László fiai Semyan-iak), valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 839. szám; Piti F., Szabolcs m. 385. szám.

496. 1346. júl. 1. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Nogsemyan-i Mihály fia László fiai: Miklós és Mihály elmondták, hogy Lengel (dict.) János és familiárisai júl. 1-jén (sab. p. Petri et Pauli) hatalmaskodva az ő Kallow-n levő házukhoz (ami azon részen áll, ami osztály során nekik jutott) mentek, őket megverték, káromolták és megsebesítették, noha per van közöttük függőben. Miklós az egyik ujjpercén és az alkarján levő sebeket meg is mutatta, mondván, hogy ezeket János okozta, és átadta fentieknek János kardját is. D. in Kallow, die et termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 382. (Kállay cs. lt. 1300. 539.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 840. szám; Piti F., Szabolcs m. 386. szám.

497. 1346. júl. 1. Kálló

Péter fia: Jakab mester Zaboch-i vicecomes és a négy bíró előtt Lengel (dict.) János elmonda, hogy László fiai: Péter, Miklós, Ubul és Mihály a Semyan-on levő házban (curia) – ami egy telekhellyel együtt néhai Kozma jobbágyé és fiaié: Demeteré és Miklósé volt, és osztály során jutott István fiainak – laknak az ő törvényes tilalmazása ellenére, s e házban három v. négy jobbágy is lakhatna a javaikkal együtt, ám nevezettek onnan nem hajlandók kiköltözni és nem kis kárt okoznak ezzel. Kérésére fentiek kiküldték emberüket, Perked-i Tamást, aki a Semyan-i emberektől megtudta, hogy László fiai javaikkal és familiárisaikkal együtt e házban laknak, pedig az osztály során nekik 4 jobbágy jutott, és e házat a telekhellyel nem ők kapták meg, mert az István fiaié lett. D. in Kallow, sab. p. Petri et Pauli, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 383. (Kállay cs. lt. 1300. 804.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét maradványa és körvonala

R.: Kállay 841. szám; Piti F., Szabolcs m. 387. szám.

498. 1346. júl. 4. Nápoly

Johanna királynőnek tanácsosa, Bertrand de Baucio montescagliosói (Mons Caveosus) comes, a Nápolyi Királyság országbírója bemutatta és felolvasta a pápa levelét, amiben meghagyta Bertrandnak, hogy a Johanna néhai férje: András király (Si) elleni szörnyű gyilkosság ügyében vizsgálatot és igazságszolgáltatást tartson. Mivel a comes a pápai megbízás kellő megvalósítását akarja lefolytatni, a királynőt pedig a pápa más levelével figyelmeztette, hogy ebben őt támogassa, Johanna ehhez a segítséget megadja, és meghagyja, hogy Bertrand e bűn vádlottjai ellen, bármilyen státuszúak és méltóságúak is, kivétel nélkül járjon el bírói hivatalának megfelelően a bűnösök elfogása, megbüntetése és javaik elkobzása ügyében az ország szokásai szerint, de akár mindenféle törvény, rendelkezés és kiváltság ellenére is, mert ezeket Johanna érvényteleníti e bűn súlyossága és a pápa iránti tisztelet miatt. Mivel Bertrand kérte, hogy mihamarabb lefolytathassa a vizsgálatot, ezért tapasztalt jogtudó személyekkel tanácskozhat, akik neki tartoznak engedelmeskedni. D. Neapoli, a. d. 1346., die 4. Jul., ind. 14., uralkodása 4. évében.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 171–173. (A Nápolyban volt Registri Angioini. B. 348. Reg. Johanne Vol. 1. 200. alapján.)

499. 1346. júl. 4.

1346., ind. 14., die IV. Jul. A velencei tanács határozata. Örömteli módon kinyilvánítják, hogy e napon megérkezett a hír a velencei seregek júl. 1-jei (in die sab. primo mensis eiusdem) győzelméről a magyar király felett. Köszönetüket fejezik ki a seregvezetőknek, akiknek levelét megkapták erről és a Bossina bánjával való tárgyalásról. A tanács engedélyezi, hogy Zaráért és a többi dalmáciai területért ígérhetnek [a királynak] 100 ezer forintot és 20 ezret a báróknak. Ha a [magyarok] csak Záráról akarnak tárgyalni és Velence csak Zára városát kapja meg minden erődítménnyel, szigettel és területtel, a király pedig lemond a maga és utódai részéről minden jogról, amit bárhogyan is bírhat ezekben, ígérhetnek 60 ezer dukátot és 10 ezret a báróknak, úgy, hogy a király a teljes seregével el kell távozzon onnan anélkül, hogy károsítaná Velence bármely területét, alattvalóit és barátait. Az egyezségbe bármely esetben be kell venni Maladinus és Pál comes-eket.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 170–171; Ljubić II. 362. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 47.)

500. 1346. júl. 6. Lukavölgye, a királyi szálláson

[I.] Lajos király (H) előtt Guta-i János fia: Gutundorph (dict.) János és Domokos fia: Péter, a királyi aula ifjai a majdnem a gyerekkoruk (puericia) óta teljesített hű szolgálataikat előadva a Pylis megyei Tynna birtokot kérték adományul (állítva, hogy az a királyi adományozási jogkörhöz tartozik), részben szolgálataik viszonzásáért, részben a Kunusperg királyi bányavárosban (montana) levő jogaik – malom, mészárszéknek alkalmas telek (fundus), pékeknek és vargáknak megfelelő helyiségek (camera) – cseréjeként, amiket Lypold mester machinator, királyi kamaraispán a saját birtokaiból adott nekik és évente 40 budai márka bevételt hoznak. A király megfontolva, hogy János és Péter Kunusperg bányavárosban levő jogai Ryuche királyi várnak szükségesek, ezért ezeket tőlük elveszi és Ryuche vár használatára csatolja, Tynna birtokot pedig minden jogával és tartozékával régi határai alatt Jánosnak és Péternek adományozza (mégpedig Tynna egyik felét Jánosnak és frater-ének, a másik felét Péternek és frater-einek), részben hű szolgálataik viszonzásáért, részben a mondott birtokok és jogok cseréjeként, más jogának sérelme nélkül. Ezenfelül Tynna birtokot kiveszi a Pylis megyei comes évenként beszedni szokott pondus-ai (pondera denariorum), valamint a comes és a vicecomes-ek descensus-a alól. D. in valle Luca, in descensu nostro, oct. Petri et Pauli, a. d. 1346.

Á.: 1-2. I. Lajos király, 1347. okt. 22. Dl. 3850. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda. 31. 16.) Eltérő névalak: Luka.

Má.: 1. FML. 23. (Df. 280 602.) Á. alapján, újkori.

2. GYMSML. Csornai konvent hh. lt. Copiae litterarum 5640. 109. (Df. 286 775.) Á. alapján, újkori.

K.: F. IX/1. 356–358.

R.: Pest m. 56; Bakács, Pest m. 179.

501. 1346. júl. 6. Zára előtt a báni seregben

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja megfontolva Myke fia: Miklós körösi nemes várjobbágy hű szolgálatait és vére hullását – amikor [I.] Lajos király (H) megkísérelte fő ellenségei: a velenceiek (Veneti) Zára (Jadra) előtti építményét júl. 1-jén (sab. p. Petri et Pauli) a maga, bárói és a bán seregével elfoglalni, Miklós nyíllövéstől életveszélyes sebeket kapott a bán zászlaja alatt –, Miklóst és birtokait a királyi felség személyében és a király által rábízott hatáskörrel Cris vár jobbágyságából kiemeli, különös kegygyel királyi és báni nemes szerviencsé teszi (in cetum et numerum nobilium serviencium regalium et nostrorum), úgy, hogy mostantól Miklós azzal a nemesi kiváltsággal (prerogativa nobilitatis liberalitas) éljen örökre, amit a többi szlavóniai (partes Sclauonie) királyi és báni nemes szerviens is élvez. Erről neki függő-

pecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in eodem exercitu nostro ante Jadram, oct. Petri et Pauli, a. d. 1346. Arenga.

- Á.: 1.** Anjou István szlavón-dalmát-horvát herceg, 1353. nov. 27. > I. Lajos király, 1355. febr. 2. (az uralkodó 1364. febr. 28-án kelt megerősítő záradékával.) Dl. 35 874. (Kukuljevics-gyűjt.)
2. Anjou István szlavón-dalmát-horvát herceg, 1353. nov. 27. > Bajor Margit szlavón-horvát-dalmát hercegnő, 1355. jan. 20. AHA. Diplomata latina 4. 36. (Df. 230 407.)
3. Á. 1. (a záradék nélkül) > Csázmai kápt., 1356. márc. 12. Dl. 35 861. (Kukuljevics-gyűjt.)
4. Á. 1. > Zágrábi kápt., 1372. nov. 11. **Fk.:** Dl. 32 990. (Múz. Ta. 135. 11.)
K.: Smič. XI. 309–310.; E. Laszowski, Vjesnik 1900. 75–76. (mind Á. 2. alapján)
R.: Halász É., Szlavón 134. szám.

502. 1346. júl. 8.

Az egri káptalan Bezzeg-i Bors fia: Petew comes kérésére és oklevél-bemutatása alapján pecsétjével ellátott nyílt oklevelében átírja saját, 1309. febr. 23-án kelt zárt oklevelét (*l. Anjou-oklt. II. 579. szám*). D. quind. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1346.

Á.: 1. Egri kápt., XV. sz. Dl. 1731. (NRA. 872. 7.)

2. Albert szász herceg, királyi helytartó, 1772. aug. 18. Ue. jelzet alatt.

503. 1346. júl. 8.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan előtt megjelent egyrésről Nogmortun-i Simon comes fia: Pál mester országbíró és frater uterinus-a: Lőrinc mester fia: Miklós, másrésről frater patruelis-e: Mihály comes fia Nyklin fia: Miklós, és elmondták, hogy bár Pál comes Kabold várat a régi útvámmal, valamint Weper és Peternempty falvakkal oklevelek erejével saját költségein magának és Lőrinc fia: Miklósnak megszerezte, de atyafisági szeretetből mindezeket (noha jog szerint osztály alá nem tartoznak), továbbá Ruhtukewr falut a régi útvámmal, Alram falut, a Saar folyó melletti Kethykka falut, Kwesd falut az útvámmal, Besenew, Pomagh, Heren, Syklusd, Nogmortun falvakat, Faruhno várat, az alatta fekvő falut, Wysun-t, Sandorphot (Soprun megye felső részén), Kerezthur-t (más néven Bogyzlow-t) és Chalad-ot (Soprun megye alsó részén), továbbá Kezw-t, Bayoth-ot, Wyfalu-t, Peel-t, Chenke-t (Esztergom megye), Mohara-t és Vruzd-ot (Neugrad megye), érvénytelenítve minden korábbi osztályt, amik elődeik között születtek, két

egyenlő részre osztották minden haszonvétellel és jövedelemmel, úgy, hogy ezen várak és falvak egyik felét Pál comes és Lőrinc fia: Miklós, másik felét Nyklin fia: Miklós birtokolja. Azokat a birtokokat, amiket Pál comes [I.] Lajos királytól – a Fertew folyó melletti Pomagh és Praytumprun – és [I.] Károly királytól (H) – Stepk fia: Farkas Vas megyei birtokai, Pordan, Durugh, a Selyegh folyó melletti Temful, Heuflen, Zeredahel, Moruch (Soprun megye), Scemeth, Sarfew, Chathay, Kyzey, Chanuk, Nyarasd (Poson megye), Iharus, Myhald, Boyun (Symig megye), Rukulyan (Zala megye), Bolth, Scenlelek (Zabouch megye), Alchy, Luol (Kamarun megye) – szerzett és amik oklevelekkel csak őrá háramlottak, Pál comes, Lőrinc fia: Miklós és örököseik mint saját szerzett birtokaikat bírják, Nyklin fia: Miklós és leszármazottai ezekből perrel v. azon kívül maguknak nem követelhetnek v. szerezhetnek meg részt, sőt Nyklin fia: Miklós mostantól Pál comes és Lőrinc fia: Miklós ellenében birtokügyben egy bíró előtt sem indíthat pert, mivel a csak Pál comes-hez tartozó Kabold vár és annak birtokai megosztásával teljes, sőt bőséges osztályt kapott. A felek érvénytelenítették privilegiális, nyílt és zárt okleveleiket, amiket bármely káptalan v. konvent Simon comes (Pál comes és Lőrinc mester apja, Miklós nagyapja) és Mihály comes (másik Miklós nagyapja, Nyklin apja) között bocsátott ki az eddigi osztályokról, s aki ezeket bemutatja bíróságon v. azon kívül, marasztalják el. Erről a felek kérésére a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet ad ki. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, a. d. 1346., VIII. Id. Jul., amikor Tamás ör-, Marc éneklőkanonok, Jakab a Szt. Tamás-egyház, László a Szt. György-egyház prépostja.

E.: Dl. 3850. (NRA. 1590. 28.) Kerek függőpecsét és vörös-sárga fonata.

Hátlapján középkori kéztől: Weper, Peternempti, Rosenfold.

K.: F. IX/1. 407; Sopron vm. I. 186–189; Bgl. V. 138–141.

504. 1346. júl. 8.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan előtt megjelent egyrésről Nogmorton-i Simon fia: Pál mester országbíró és frater uterinus-a: Lőrinc mester fia: Miklós, másrésről frater patruelis-e: Mihály comes fia Nyklin fia: Miklós, és elmondták, hogy bár Pál comes Kabuld várat a régi útvámmal, valamint Wepwr faluval oklevelek erejével saját költségein magának és Lőrinc fia: Miklósnak megszerezte, de atyafisági szeretetből mindezeket (noha jog szerint osztály alá nem tartoznak), továbbá Ruhthukeur falut a régi útvámmal, Alram falut, a Saar folyó melletti Kethykka falut, Kewesd falut az útvámmal, Bessenew, Pomagh, Heren, Syklusd, Nogmarton falvakat, Faruhno várat (ami Pál comes, Lőrinc mester és annak fia: Miklós saját pénzén épült, Nyklin fia: Miklós hozzájárulása nélkül), az alatta fekvő falut, Vyssun-t, Sandorph-ot (Soprun megye felső részén), Kerezthur-t (más néven Bodyzlo-t)

és Chalad-ot (Sopprvn megye alsó részén), továbbá Peternempty-t (ami most Kabold várhoz tartozik), Kezw-t, Boyuth-ot, Wyfalu-t, Peel-t, Chenke-t (Esztergom megye), Mohora-t és Wruzd-ot (Neugrad megye), érvénytelenítve minden korábbi osztályt, amik köztük, atyáik és elődeik között születtek, két egyenlő részre osztották minden haszonvétellel és jövedelemmel, úgy, hogy ezen várak és falvak egyik felét Pál comes és Lőrinc fia: Miklós, másik felét Nyklin fia: Miklós birtokolja. Azokat a birtokokat, amiket Pál comes [I.] Lajos királytól – a Fertew folyó melletti Pomagh és Praytumprun – és [I.] Károly (Karul) királytól (H) – Stephk fia: Farkas Vas megyei birtokai, Pordan, Dorugh, a Selyegh folyó melletti Themful, Heuflen, Zeredahel, Moruch (Soppron megye), Zemeth, Sarfew, Chatey, Kyzey, Chanuk, Nyarasd (Poson megye), Iharus, Myhald, Boyun (Simig megye), Rukulyan (Zala megye), Bolth, Zenleluk (Zabolch megye), Alchy, Luol (Komárom megye) – szerzett és amik oklevelekkel csak őrá háramlottak, Pál comes, Lőrinc fia: Miklós és örököseik mint saját szerzett birtokaikat bírják, Nyklin fia: Miklós és leszármazottai ezekből perrel v. azon kívül maguknak nem követelhetnek v. szerezhetnek meg részt, sőt Nyklin fia: Miklós mostantól Pál comes és Lőrinc fia: Miklós ellenében birtokügyben egy bíró előtt sem indíthat pert, mivel a csak Pál comes-hez tartozó Kabold vár és annak birtokai megosztásával teljes, sőt bőséges osztályt kapott, ráadásul Pál comes Nyklin fia: Miklós anyja [hitbére] és jegyajándéka fejében a nőnek és frater-einek 300 bécsi márkát (minden márkát 10 pensa-val számolva) fizetett, és ezen felül a teljes összeg felét, amit Pál comes, Lőrinc és a fia: Miklós Faruhno vár építésére és megerősítésére [fordítottak], Pál comes és Lőrinc fia: Miklós elengedték Nyklin fia: Miklós-nak. A felek érvénytelenítették privilegiális, nyílt és zárt okleveleiket, amiket bármely káptalan v. konvent Simon comes (Pál comes és Lőrinc mester apja, Miklós nagyapja) és Mihály comes (másik Miklós nagyapja, Nyklin apja) között bocsátott ki az eddigi osztályokról, s aki ezeket bemutatja bíróságon v. azon kívül, marasztalják el. Erről a felek kérésére a káptalan függőpecsétjével megerősített, chirographált privilegiális oklevelet ad ki. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, a. d. 1346., VIII. Id. Jul., amikor Tamás ör-, Marc éneklőkanonok, Jakab a Szt. Tamás-egyház, László a Szt. György-egyház prépostja.

Á.: Hédervári Lőrinc nádor, 1437. júl. 25. Dl. 12 993. (NRA. 1595. 3.)

Megj.: Vö. Anjou-kori Oklevéltár XXXI. 657–658. számok között.

505. 1346. júl. 9.

1346., die IX. Jul. A velencei tanács határozatai. Apulea-i consul-uk megírta nekik, hogy [Johanna] királynő elhatározta: 8 gályát küld Marchia-ba, hogy megakadályozza a magyar király átkelését. Mivel jelenleg nem kell tartani a

király átkelésétől, ezért a gályák ne induljanak el. A consul tehát tájékoztassa a királynőt Velence minapi győzelméről a magyar király felett (miként ezt a hírt már más levelükben megírták a consul-nak), és arról, hogy ezután a király teljes seregével elvonult a mezőről a bastita-tól 12 mérföldre (millaria), és (mint mondják) az a szándéka, hogy egyenesen Magyaró.-ra (H) megy. Emiatt a király Apulea-i átkeléséről jelenleg semmiféle elképzelés nem látszik, a királynő tehát ne küldje el a gályákat, ha pedig azok már elindultak volna, hívja vissza őket.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 174; Ljubić II. 362–363. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 47.)

506. 1346. júl. 10.

1346., die X. Jul. A velencei tanács határozata: adjanak Velence honor-jához méltó összegű pénzt a magyar király követeknek.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 175. (júl. 5-i dátummal); Ljubić II. 363. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 47.)

507. 1346. júl. 11.

Az egri káptalan, valamint a tanúként odavezetett Salamon gvárdián és István, az egri (Agria) minoriták konventjének testvérei, továbbá Balázs lector és Jakab, az egri ágostonos remeték rendje konventjének testvérei előtt Benedek pap, a Zygeth-i egyház rector-a, Miklós egri püspök Maramarosium-i (ami az egri egyházmegye és annak joghatósága districtus-a) vikáriusa megjelent Györggyel, a Vysk-i (ue. districtus) egyház rector-ával, és elmondta, hogy meggondolatlanságtól vezetve és félelemtől is űzve társult az erdélyi püspökkel, aki ezen districtus-ba betörve ott hatalmaskodva és jogtalanul joghatóságot akart gyakorolni, és a püspököt a házába fogadta. S bár ezen kihágásai miatt Benedeket az egri püspök a javadalmától, hivatalától és minden vagyonától meg kellene fozsa és örökre börtönbe kellene záratnia, de a püspök kegyesen nem büntette meg őt egyik módon sem, hanem csak arról akart biztosítékot, hogy a jövőben nem követ el efféléket, Benedek ezért (kötelezve magát, javadalmát, ingó és ingatlan javait) esküt tett a káptalan előtt a szent evangélium kódexét megérintve, hogy mostantól az egri püspök mint az ő törvényes megyéspüspöke felé a kellő engedelmisséget, tiszteletet és állhatos hűséget megőrzi, sem az erdélyi püspökhöz, sem más főpaphoz nem csatlakozik, sem nyíltan, sem titokban, nekik nem engedelmeskedik, s ha ezt nem tartaná be, esküszegés büntetése és kiközösítés (excommunicatio) sújtsa (amit az egri püspök a mondott figyelmeztetéssel a káptalan előtt írásban hozott

ellene, s amit Domokos elfogadott), és ezenfelül örökre az egri Szt. János-egyház börtönében maradjon, javadalmától és minden vagyonától megfosztva az egri püspök v. annak püspöki utódai utódai által. György is megesküdt az evangéliumot megérintve, hogy lehetőségei szerint ráveszi Benedeket mindezek megtartására, s ha bármikor is azt érezné, hogy Benedek az esküjében meginog, v. másként cselekszik, ezt rögvest jelzi az egri püspöknek. Mielőtt Benedek esküt tett, az egri püspök háromszor is megkérdezte őt, hogy minderre önként kötelezi-e magát, mivel nem akarja őt esküre és mindezek megtartására kényszeríteni, ha ez ellenére van, és sem nyíltan, sem titokban nem akadályozza őt a következő 8 napban, mire Benedek azt felelte, hogy az esküt szabadon és önként teszi le, s teljesíti mindazt, ami abban szerepel. Majd az esküt letette a mondott módon, ami után a püspök egy cedula-t a kezében tartva felolvasta: mi, Miklós egri püspök, figyelmeztetünk téged, Benedeket, a Zygeth-i egyház rector-át, hogy tartsd be az esküt, amit tettél, és mindazt, amit eskü alatt megőrizni ígértél, különben mostantól, miként korábban is, a mondott kánoni figyelmeztetéssel kiközösítéssel sújtunk. A káptalan minderről a maga és a mondott konventek pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. f. III. an. Margarethe, a. d. 1346.

E.: Dl. 209 979. (HML. Egeri kápt. mlt. 79. 2. 1. 1. 1.) Hátlapján újkori kezek-től tárgymegjelölések. Függőpecsét hártaszalagja.

K.: F. IX/1. 426–429; Máramaros 23–26; Densuşianu I/2. 1–2.

R.: Bónis, SZR. 1035. szám; Erdélyi Okm. III. 336. szám.

508. [1346.] júl. 11.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően (l. 468. szám) kiküldték tanúságul kórusuk subdiaconus-át: Balázst, akivel György királyi ember júl. 11-én (f. III. an. Margarethe) az apátot a Vydernyk nevű birtokán, István fia: Andrást pedig a Gargow-n levő birtokán otthon találva Arnold fia: Illés ellenében megidézték őket a királyi jelenlét elé aug. 1-jére (oct. Jacobi). D. f. III. et a. d. supradictis. [1346.]

E.: Dl. 63 678. (Görgey cs. görögöi lt. 79.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...contra abbatem monasterii B. virginis de Chenuk...), valamint kerek zárópecsét töredékei.

509. 1346. júl. 11.

1346., ind. 14., die 11. Jul. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 310–311. (Zárában volt E.-je alapján.)

510. 1346. júl. 11.

1346., die XI. Jul. A velencei tanács határozata: biztosaik találkozzanak a magyar király követeivel és tárgyaljanak velük Velence érdekének megfelelően.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 175; Ljubić II. 363. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 47.)

511. 1346. júl. 11.

[III.] Edward angol király oklevele: mivel Magyaró. (U) uralkodója követei hamarosan megérkeznek Angliába, de a király el van foglalta a tengeren túli [Franciao.-i] ügyekkel, ezért többek között János Canterbury-i (Cantuariensis) érseket, Radulph londoni püspököt és Offord-i János kancellárt bízta meg, hogy a királynak hozott levelet átvegyék, a követeket fogadják, őket meghallgassák, velük tárgyaljanak és egyezzenek meg, a királyt pedig mindenről értesítsék, s amit tesznek, Edward érvényesnek fogadja el. 11. die Jul., a. d. 1346.

K.: Rymer II/4. 202.

512. 1346. júl. 12. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően 1341. nov. 18-án (oct. Martini, a. d. 1341.) színe előtt Bulchu fia: Ágoston a veszprémvölgyi (vallis Wesprimiensis) Boldogságos Szűz-kolostor apácái nevében a fehérvári káptalan ügyvédvalló levelével Leurenthe fia Tamás fiai: Miklós és János, valamint Gyepus-i ue. Leurenthe fia: Beke ellenében előadta, hogy azok az apácák Podrugh nevű, őket oklevelekkel illető birtokának határain belül fekvő, szintén Podrugh nevű Veszprém megyei birtokát elfoglalva tartják, s ennek okát akarja tudni. Erre Bene fia: János és Echy-i István (Tamás fiai és Beke nevében a Thycon-i konvent ügyvédvalló levelével) azt felelték, hogy Veszprém megyében több birtok is van Pudrugh néven, s ezekből egyesek az apácáké, mások pedig Tamás fiaié, ezért ha az apácák törvényesen visszaveszik (recapere) azt a birtokot, amit a magukénak mondanak, ennek iktatásakor Tamás fiai és Beke az apácáknak nem mondanak ellent. Mivel ehhez királyi és káptalani emberek voltak szükségesek, Pál comes írt a fehérvári káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Sary-i Damian fia: Ipolit v. Sary-i Bors fia: Bereck v. Wrs-i Myske fia: Pál királyi emberek valamelyike [1342.] ápr. 7-én (oct. Passce d. tunc venturis) menjen Podrugh birtokra a szomszédok és a felek v. képviselőik

jelenlétében, és azt a birtokot, amit az apácák v. képviselőjük Pudrugh néven vissza akarnak venni, ezt megtevé iktassa az apácáknak, ha Tamás fiai és Beke v. más nem mond ellent; az esetleges ellentmondókat idézze meg ennek megindokolására az apácák ellenében máj. 1-jére (oct. Georgii) a királyi jelenlét elé (Tamás fiait és Beke-t nem kell megidézni, mivel enélkül is meg kell jelenniük akkor Pál comes előtt), a tilalmazott részt v. birtokot ideiglenes jelekkel (signis pro metis) megjelölve és királyi mértékkel megmérve v. szemmel megtekintve becsülje fel az ország szokása szerint, azon birtokról v. részről, ami tilalmazás nélkül az apácáknak iktatásra kerülne, tudja meg, kik birtokolták eddig, majd a káptalan a királynak máj. 1-jére tegyen jelentést. Annak megtárgyalása onnan 1342. aug. 1-jére (oct. Jacobi, a. d. 1342.) lett halasztva, mikor is az apácák nevében megjelent ügyvédvalló levelükkel ezen Ágoston, Leurenthe fia: Beke nevében Bene fia: János, Tamás fiai nevében pedig Noztuph-i Mihály a Thykon-i konvent ügyvédvalló levelével, és bemutatták a fehérvári káptalan királynak szóló jelentését, miszerint Lypold [!] királyi ember János mesterrel (az apácák részére) és András fia: János királyi ember Tót (Sclauus) István mesterrel (Tamás fiai és Bene részére), a káptalan kanonokaival, Bulchu fia: Ágostonnal, az apácák képviselőjével, Leurenthe fia: Bekével és Tamás fia: Jánossal (akik a maguk és Tamás fia: Miklós nevében álltak elő a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével), valamint a szomszédokkal Podrugh birtokra mentek, ahol az apácák képviselője egy nagy út melletti határjelről azt állította, hogy az apácáké, de Beke és János szerint az sosem volt határjel; nyugat felé Ágoston 3 határjelet mutatott, de Jánosék azt mondták, ezek az ő generacio-ik között határjelek, s nem az apácáké; dél felé pataknál fűzfa, szilvabokor és gyümölcsfa mint határjel Ágoston szerint, de Jánosék azt állították, ezek sosem voltak határjelek, s azt mondták, majd ők megmutatják a két Pudrugh nevű birtok valós határjeleit: ezek között volt egy út mellett egy határjel és egy wlgo Kuzmegy-nek mondott meggybokor, de Ágoston azt mondta, ezek az apácák birtokának határain belül fekszenek; Beke és János erre azt felelte, hogy az apácák privilegiális okleveleiben foglaltak kapcsán sem a bejáráskor, sem az iktatáskor nem tilalmazzák a királyi és káptalani embereket, de a hozzájuk örökjogon tartozó birtokot nem a bejárástól, hanem az iktatástól tilalmazzák; a királyi és káptalani emberek a birtokot szemmel 2 ekényire becsülték, a felek közötti vitás földrészt pedig 20 holdnyira. És bár ennek alapján Pál comes döntéshozó oklevelében Pudrugh birtok ügyében Tamás fiainak és Bekének (akik azt állították, e birtok örökjogon hozzájuk tartozik) hetedmagukkal, nemesekkel leteendő esküt ítélt az apácák ellen, de ők azután a király előtt elpanaszolták, hogy képviselőjük, Bulchu fia: Ágoston a pert a saját menete szerint azért nem tudta lefolytatni, mivel Tamás fiai és Beke, még mielőtt azt mondták Pál comes előtt, hogy e birtok őket illeti örökjogon, azt állították, okleveleik vannak e birtokról, és azokat Enyegh-i Lorand fia: László, Chayagh-i Pál fia: János és Myske-i Antal

(mindkét fél által elfogadott fogott bírók) jelenlétében a Boldogságos Szűz-kolostorban bemutatják; a király pedig a panasz alapján az eskü megtekintéséhez és meghallgatásához kijelölt emberét és a fehervári káptalan tanúságát visszahívatta, másik emberével és a fehervári káptalan tanúságával pedig e fogott bírókat az igazság megvallására a jelenléte elé hívatta, miként ezt a káptalan oklevele tartalmazta. Ezután a per tárgyalása 1343. máj. 1-jére (oct. Georgii, a. d. 1343.) lett halasztva, mikor is az apácák nevében és ügyvédvalló levelével megjelent ezen Ágoston, Tamás fiai nevében Noztuph-i Mihály a Thykon-i konvent ügyvédvalló levelével, Beke nevében pedig Echy-i István a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével, és Ágoston az apácák panaszra igazolására bemutatta az országbírónak [I.] Károly király (H) oklevelét (amin a pecsét eléggé sérült volt, annak csak csekély része volt az oklevélen), amit Károly király pecsétfőjével lezárt, és ami szerint egyrészről az apácák nevében officialis-uk és képviselőjük: János, másrészről Bene fia: János (Leurenthe fia: Beke érdekében a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével) és Noztuph-i Mihály (Tamás fiai: Miklós és János nevében a Tykon-i konvent ügyvédvalló levelével) Károly király előtt a feleket fogott bírók döntésére küldték a birtok ügyében, amit a felek által bemutatandó oklevelek alapján hozzanak meg. Majd annak bizonyítására, hogy a király sérült pecsétetes oklevele érvényes és a király valós pecsétjével van ellátva, Ágoston bemutatta Pál comes-nek a fehervári prépost (Lajos király pecsétfőjével ellátott) oklevelét, amiben a prépost azt írta az országbírónak, hogy Károly király ezen oklevele, bár a pecsétje sérült, a felek képviselői bevallása szerint lett kibocsátva. Amikor Pál comes Beke és Tamás fiai képviselőit háromszor megkérdezte, hogy mit mondanak a király [és] a fehervári prépost ezen okleveleire, Noztuph-i Mihály és Echy-i István képviselők azt felelték, ezek ellenében semmit nem tudnak mondani uraik távollétében, és a per elhalasztását kérték megfelelő ok nélkül, ezért Pál comes Beke-t és Tamás fiait 3 márka bírsággal sújtva a pert júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.), majd onnan több halasztással 1344. aug. 1-jére (quind. Jacobi, a. d. 1344.) tűzte ki, mikor is megjelent előtte Tamás fiai és Beke nevében Noztuph-i Mihály a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével, az apácák nevében és ügyvédvalló levelével pedig Bulchu fia: Ágoston, és utóbbi újra bemutatta Károly király (a fogottbírói döntésre és oklevél-bemutatásra kötelező) és Thatamer fehervári prépost (ezen királyi oklevelet igazoló) oklevelét, valamint Pál comes-nek a perre vonatkozó okleveleit, kérve, hogy ezek alapján szolgáltasson igazságot, mire Mihály képviselő azt állította, hogy e királyi oklevél nem az ő és Bene fia: János bevallása alapján, hanem az ő tudtuk nélkül került kibocsátásra. Pál comes ezért a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel tanácsot tartva úgy határozott, hogy mivel Bene fia: János (Leurenthe fia: Beke képviselője) és Noztuph-i Mihály (Tamás fiai képviselője) Károly király előtt Pudrugh birtok ügyében vállalták oklevelek bemutatását fogott bírók döntéséhez, de aztán Mihály (mind Beke,

mind Tamás fiai képviselőjeként) ezt letagadta, Pál comes a mondott királyi oklevél ereje miatt e tagadást érvénytelennek tekintve elrendelte, hogy Beke és Tamás fiai márc. 18-án (oct. Martini) mutassák be neki azokat az okleveleket, amik fogott bírók előtti bemutatását a képviselők vállalták a királyi oklevélben, s majd akkor azt is eldönti, milyen bírsággal sújtsa Noztuph-i Mihályt, mert a bevallást letagadta. Onnan a per tárgyalása több halasztással a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (quind. residence exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. nunc prox. preteritas) lett halasztva, de akkor Noztuph-i Mihály (bár erre kötelezve volt) nem állt elő, nem is küldött senkit, megjelent viszont a veszprémvölgyi Boldogságos Szűz-kolostor apátnője a maga és az apácák nevében, ill. Chatar-i János és Echy-i István (Tamás fiai: Miklós és János, valamint Leurenthe fia: Beke nevében a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével), akiktől az apátnő kérte azokat az okleveleket, amiket a királyi oklevél szerint Tamás fiai és Beke képviselői vállaltak bemutatni fogott bírók előtt, majd amikről Pál comes meghagyta, hogy őneki mutassák be, mire János és István képviselők azt mondták Pál comes többszöri kérdésére, hogy nem tudnak bemutatni okleveleket arról, hogy Pudrugh birtok örökjogon mindig is Tamás fiaikhoz és Beke-hez tartozott, s kérték a per lezárását. Az apátnő erre bemutatta Kálmán király (H) privilegiális, 1190-ben [! 9: 1109-ben] kelt oklevelét (*l. Reg. Arp. 42. szám*) – aminek egyik articulus-a szerint Szt. István király a veszprémi Boldogságos Szűz-kolostornak adta Pudrugh falut, aminek földje nem közös, hanem határjelek között fekszik –, és elmondta, hogy azon 2 ekényi földrész, amit Tamás fiaitól és Beke-től az apácák korábban visszavettek a fehérvári káptalan oklevele szerint, azon Pudrugh birtok valós határain belül fekszik, amit Szt. István király a kolostornak adományozott, Szt. István mondott privilégiuma [!] kibocsátása óta Pudrugh birtokhoz tartozik, Tamás fiaikhoz és Bekéhez viszont semmilyen jogon sem. Mivel tehát Tamás fiai és Beke képviselői korábban a király előtt azt állították Pudrugh birtokról, hogy oklevelekkel ezen uraikhoz tartozik, majd bevallották, hogy ilyen okleveleket Tamás fiai és Beke nem tudnak bemutatni, az apátnő azonban Kálmán király privilegiális oklevelével bizonyítva, hogy Pudrugh birtokot István király adta a Boldogságos Szűz-egyháznak, azt állította, hogy a vitás, 2 ekényi földrész Pudrugh birtok valós határain belül fekszik, Pál comes Miklós nádorral (H), István erdélyi vajdával, Lőrinc királyi tárnokmesterrel, Pál királynéi tárnokmesterrel, Treuthul (dict.) Miklós mester pozsonyi comes-szel, Gelet fia: János mesterrel, István mester zalai comes-szel, László mester alnádorral és az ország számos más, vele ülésező nemeseivel elrendelte, hogy az apátnő tizenketted-magával, rendje ezen kolostorbeli apácáival márc. 29-én (oct. diei medii Quadr.) a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött Ogh (dict.) Miklós v. Sar-i Damian fia: Lypold királyi emberek valamelyike és a fehérvári

káptalan tanúsága (akinek kiküldését Pál comes kérte a káptalantól) jelenlétében e kolostorban a Boldogságos Szűz-oltárnál tegyen le esküt arról, hogy azon 2 ekényi földrészt, amit Tamás fiaitól és Beke-től az apácák korábban visszavettek a fehérvári káptalan oklevele szerint, azon Pudrugh birtok valós határain belül fekszik, amit Szt. István király a kolostornak adományozott, és a földrészt Szt. István mondott privilégiuma kibocsátása óta Pudrugh birtokhoz tartozott, Tamás fiaihoz és Beke-hez viszont semmilyen jogon sem. Ha az esküt leteszik, a királyi ember márc. 31-én (3. die deposicionis iuramenti) a szomszédos birtokoktól határjelekkel elkülönítve a birtokot az apácáknak iktassa, ellenkező esetben pedig Tamás fiainak és Bekének, s mivel az eskü sok szót tartalmaz, a káptalan tanúsága az eskü szövegét az apátnőnek és eskütársainak szó szerint, részletesen mondja előre (recitare); Pál comes emellett Noztuph-i Mihályt a bevallás letagadása és a perben való távolmaradása miatt patvarkodásban, Tamás fiait és Bekét pedig, mivel nem fizették ki az apácáknak járó egy márka kétszeresét, ennek kétszeresében, vagyis 4 márkában marasztalja el; az esküről a fehérvári káptalan jelentését a felek máj. 8-án (quind. Georgii) vigyék vissza. Akkor Pál comes előtt az apátnő a maga és a kolostor apácái nevében bemutatta a fehérvári káptalan jelentését, miszerint Lypold királyi emberrel kiküldték tanúságot Német (Teutonicus) István mestert, akik márc. 29-én a Boldogságos Szűz-kolostorba mentek, és mikor Viola apátnő a kolostor 11 apácájával a birtokról az esküt le akarta tenni, Leurenthe fia Beke fiai: Lőrinc és Miklós Lajos király speciális, nagyobb pecsétjével ellátott oklevelével, Jutas-i Geruasius fia: Pál királyi ember és Pál egykori dékán, a veszprémi káptalan kanonoka és tanúsága jelenlétében az apátnőt és az apácákat az eskü letételétől, a birtok elfoglalásától, apjukat: Bekét az eskü elfogadásától és a birtok átadásától, a királyi és káptalani embert pedig a birtok iktatásától tilalmazták; de mivel az esküket és a bajvívásokat nem lehet elhalasztani, ezért az apátnő és eskütársai – Weresligeth-i Vince leánya: Margit priorissa, Sumviragh-i István leánya: Judit, Pechwl-i Balase leánya: Skolasztika, Belch-i Mihály leánya: Dominika, Wertus-i János leánya: Kynge, Leurenthe-i Dénes leánya: Ágnes, Wrs-i Myske leánya: Erzsébet, Jutas-i Tyba leánya: Ilona, Jutas-i Mihály leánya: Sebe, Gymolth-i Péter leánya: Klára, Magyar (dict.) István Tykon-i várnagy leánya: Ilona – Pál comes döntésének megfelelően e 2 ekényi földrészről az esküt letették az országbíró oklevelében előírt módon Tamás fiai: Miklós és János, valamint Leurenthe fia: Beke ellenében, akik távoztak az eskü megkezdése előtt; az eskü után az apátnő a királyi emberrel és a fehérvári káptalan tanúságával a vitás birtokra ment volna annak iktatására, de azok nem mentek vele oda, mivel az eskü tilalmazása miatt a másik királyi ember és a veszprémi káptalan tanúsága sem; emiatt a király egy évre szóló, az apátnőnek és az apácáknak kiadott általános oklevelének megfelelően a királyi ember megidézte Beke fiait ellentmondásuk megindokolására Pál comes elé máj. 8-ra (quind. Georgii) az apátnő és az apácák

ellenében. És bár Beke fiai: Miklós és Lőrinc képviselői megjelentek, de mivel a káptalan jelentése szerint az apátnő és az apácák Pál comes döntésének és oklevelének megfelelően a 2 ekényi Pudrugh földrészt Leurenthe fia Tamás fiaitól: Miklóstól és Jánostól és ue. Leurenthe fia: Bekétől az eskü letételével visszaszerezték (reoptinere), ezért Pál comes az ország báróival és vele ítélkező nemeseivel Beke fiai tilalmazását teljesen jogtalannak és oktalannak nyilvánítva (főleg, mivel addig Beke fiai a per során sosem mondtak ellent) érvénytelenítette, és elrendelte, hogy e 2 ekényi földrészt a királyi ember és a fehérvári káptalan tanúsága a korábbi visszavételnek és bejárásnak megfelelően iktassák az apácáknak, ezért írt a káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gyoagd-i Bosou fia: Theodor, a királyi kúriából speciálisan ez ügyben kiküldött királyi ember jún. 11-én (oct. Penth.) menjen a 2 ekényi Pudrugh földrésze a szomszédok összehívásával, azt a korábbi bejárásnak (ahogy a fehérvári káptalan oklevele tartalmazza) és Pál comes döntéshozó oklevelének (amit pecsétfőjével ellátva az apácák ott eredetiben mutassanak be) megfelelően régi és valós határai mentén járja be, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és iktassa a Boldogságos Szűz-kolostornak és apácáinak, más jogának sérelme nélkül, Tamás fiai, Beke és fiai v. mások ellentmondása ellenére is (mivel e hosszú perben a peres felekkel szemben senki nem mondott ellent), ha pedig valaki bármilyen jogot remél magának e földrészen, az iktatás után ügyét bármikor lefolytathatja, a káptalan pedig júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.) a királynak tegyen jelentést. Akkor Bulchu fia: Ágoston az apácák nevében és ügyvédvalló levelével bemutatta Pál comes-nek a fehérvári káptalan királynak címzett oklevelét, miszerint az országbíró kérésének megfelelően Bosou fia: Theodor királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Jakab mestert, akik jún. 4-én a szomszédok összehívásával a 2 ekényi Pudrugh nevű földrésze mentek, azt a korábbi bejárás és Pál comes döntéshozó (pecsétfőjével ellátott, az apácák által ott eredetiben bemutatott) oklevelének megfelelően régi és valós határai mentén bejárták, ahol szükséges volt, új határjelekkel elkülönítették a szomszédos birtokrészekről, és a Boldogságos Szűz-kolostornak és apácáinak más jogának sérelme nélkül iktatták, nem lévén más ellentmondó, csak Leurenthe fia: Beke, aki a maga és fiai nevében őket ettől tilalmazta, de ezt nem vették figyelembe, mivel Pál comes oklevele azt tartalmazta, hogy az iktatás meg kell történjen bárki ellentmondása esetén is. A jelentést megtekintve Leurenthe fia: Beke, annak fiai: Miklós, Lőrinc és Tamás, ezen Beke a fia: László nevében is a Thykon-i konvent ügyvédvalló levelével, ue. Leurenthe fia Tamás fiai: Miklós és János nevében pedig Meneke-i Bene fia: János az Almad-i konvent ügyvédvalló levelével megvallották Pál comes-nek, hogy bár ők a Pudrugh nevű 2 ekényi földrész iktatásait folyamatosan tilalmazták, sejtven pedig, hogy ott semmiféle jogot bírni és szerezni nem tudnak, a földrészeiről lemondanak, és azt az apácáknak örök joggal átengedik a mondott

határok alatt, semmiféle remélt jogot és tulajdont mostantól maguknak abban meg nem tartva. Viszonzásul Ágoston, az apácák képviselője elengedte az apácáknak járó részt mindazon bírságokból, amikben Bekét és Tamás fiait elmarasztalták a per során. Pál comes mindezek alapján a 2 ekényi Pudrug földrészt a mondott határok alatt a veszprémvölgyi Boldogságos Szűz-kolostornak ítéli örökre, más jogának sérelme nélkül, Bekére, a fiaira és Tamás fiaira mostantól örök hallgatást kiróva az ügyben. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, 12. die oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1346.

E.: Dl. 3852. (Acta Jesuitica. Jaurin. 3. 19.) Függőpecsét és lila-sárga fonata. Hátlapján középkori kezektől: Super possessione Podrug; Podrugon Laurethe fyai ellen, valamint újkori kezektől is tárgymegjelölések.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

K.: AO. IV. 612–625.

R.: F. IX/6. 21. (csak évvel)

513. 1346. júl. 12. Visegrád

Pál comes országbíró 1346. júl. 12-én (12. die oct. Nat. Johannis Bapt., a. d. 1346.) Vysegrad-on kiadott privilegiális oklevele szerint a színe előtti per során Nozthoph-i Poka fia: Miklós visszaszerezte (reoptinere) a Nozthoph birtokon levő telekhely Szent Margit-egyház közelében nyugat felől fekvő felét Nozthoph-i Cheyeph fia János fia Máté özvegyétől 35 hold szántófölddel és más haszonvételekkel, az oklevélben leírt határok alatt.

Tá.: 1. Zsigmond király, 1409. szept. 1. Dl. 12. (Acta eccl. 42. 12.)

2. Tá. 1. > Zsigmond király, 1409. okt. 6. után. Dl. 9479. (NRA. 357. 5.)
Eltérő névalakja: Noztoph.

3. Tá. 2. > Nánai Kompolt István országbíró, 1423. okt. 6. BFL. Capsarium 819. (Df. 207 634.) Eltérő névalakjai: Vyssagrad, Nozlop.

4. Tá. 3. > Pálóczi Máté országbíró, 1425. jún. 29. Ba. Codex Authenticorum 58. 6. (Df. 277 839.) 1750. évi Má.-ban (10. die oct. Nat. Johannis Bapt. keltezéssel).

K.: P. VIII/2. 453. (Tá. 3. alapján, Tá.-ban.)

R.: F. IX/7. 57.

514. 1346. júl. 13. Visegrád

Erzsébet királynénak (H) elmondta Bedek fia Tamás fia István özvegye, hogy elveszett a Bogus birtokról kiadott privilégiuma, amit be kellene mutatnia. Ezért a királyné utasítja az egri káptalant, hogy ezen oklevelet a levéltárunkban

(conservatorium seu camera) keressék meg, és eredetiben v. átiratban az aszszonynak adják ki. D. in Wysegrad, f. V. p. oct. Petri et Pauli, a. d. 1346.

Á.: a 686. számú oklevélben.

R.: Perényi 72. szám; Erdélyi Okm. III. 337. szám.

515. 1346. júl. 14.

A győri káptalan tudatja, hogy Erzsébet királyné (H) parancslevelének megfelelően Erb fia Erb fiai: Iwan, Mihály és Erb, Lampert fiai: Imre, Demeter és László, Lowrand fia: István, Herman fia Péter fiai: Pows és Erb (akik mind patruelis-ek) Győr megyei, Győr város közelében fekvő Hechce birtoka bejárására Mendsenth-i Pál fia: Mihály királynéi ~ királyi [!] emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársaikat: Gábor Komaron-i főesperest és Miklós mester dékánt, akik egyrészt a mondott nemesekkel, másrészt Tamás fiaival: Kelemennel és Andrással, valamint a másik Hechce-i Péter fia: Balázssal visszatérve elmondták, hogy júl. 10-én (f. II. an. Benedicti) Erb fiai, Lampert fiai, Péter fiai és István birtokára mentek a szomszédok összehívásával, azt régi határai mentén bejárva mások birtokaitól új határjelek emelésével elkülönítették, és iktatták Erb, Lampert és Péter fiainak és Istvánnak, nem lévén ellentmondó. Hj.: wlgariter holm (dict.) domb; egy árok vége, ahol 2 határjel különíti el a két Hechce birtokot; az árok másik végén 3 határjel; Gyparthew nevű dombon út; Gewrseg nevű hegy oldalában 2 határjel, amik elkülönítik ezen két birtokot; nyugat felé számos határjel, amik elkülönítik e két birtokot egészen Irenfelde földig; ezen föld és Hechce birtok közötti határ a Györről Budára tartó útig, ahol szomszédos lesz a győri polgárok földjével; észak felé határjel, ami elkülöníti Heczce-t és e polgárok földjét; Sowskwith nevű föld Szt. Mihály egyháza közelében, ahol szomszédos lesz a győri káptalan földjével; kelet felé 3 határjel Feldwar-ig. D. f. VI. p. Margarethe, a. d. 1346.

Á.: Győri kápt., 1467. ápr. 5. Dl. 3853. (NRA. 333. 34.)

K.: AO. IV. 625–627.

516. 1346. júl. 14.

1346., die XIV. Jul. A velencei tanács határozata: a velencei biztosok térjenek vissza a magyar király követeihez, mondván, nem szükséges elmenniük Velencébe, mert ők is készek javaslataikat meghallgatni, de ha akarják, járuljanak a tanács elé.

K.: Ljubić II. 363. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 47.)

517. [1346.] júl. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): megtudta a minap, hogy egyesek azt híresztelik Lajosnak, miszerint Gergely csanádi püspök, akit korábban a király más nunciusokkal együtt az apostoli székhöz küldött, sosem képviselte buzgón és hűen a király ügyeit, és olyasmiket mondott a pápának, ami Lajos és királyi háza sérelmére lehettek. A pápa biztosítja Lajost, hogy színe előtt a püspök és a király más nunciusai is hűen és leleményesen jártak el, Gergely pedig sem a pápának, sem másoknak nem mondott olyat, amivel gyanúsítják, ezért kéri Lajost, hogy Gergelyt ezen vádak alól mentse fel, és őt a király kegyébe ajánlja. D. Avinione, II. Id. Jul., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 56r. nr. 236–237. (Df. 291 850.)

K.: Theiner I. 715.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1059. szám.

518. [1]346. júl. [15.] Bihács

[I. Lajos] király (H) kinyilvánítja, hogy a Sarus megyei, Torkeu várhoz közeli [Luz]ka [birtokon levő] részt, amit Rykolph [fia:] Ry[colph] mester és fia: László cserébe kaptak, és ami bizonyos nemesek vétkei miatt mint azok birtokrésze Sarus várhoz lett csatolva, Rykol[ph] mesternek és fiainak: Lászlónak és Kelemennek, királyi lovagoknak [régi] határai alatt visszaadta teljes joggal. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Byhigio, in fe. [Div.] ap., a. d. [1]346.

Á.: Egri kápt., 1349. dec. 31. Dl. 86 551. (Szirmay cs. grófi lt.) Hiányos. (A kiegészítések a köv. két oklevél alapján készültek.)

519. 1346. júl. 15. Bihács

[I.] Lajos király (H) a Sarus megyei, Tarkw várhoz közeli Luzka birtokon levő részt, amit Rycolph fia: Rycolph mester és fia: László cserébe kaptak, és ami bizonyos nemesek vétkei miatt mint azok birtokrésze Sarus várhoz lett csatolva, Rycolph mesternek és fiainak: Lászlónak és Kelemennek, királyi lovagoknak visszaadta teljes joggal, ezért utasítja a Scepsi-i káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Troychan-i Theodor v. Kuak-i József fia: János v. Olsowycza ~ Olsowyza-i Mihály fia: János királyi emberek valamelyike e birtokrészt iktassa Rycolph mesternek és fiainak, ha nincs ellentmondás, az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Byhigio, in fe. Div. ap., a. d. 1346.

Á. 1-2.: az 591. számú oklevélben.

R.: Péchy 7.

520. 1346. júl. 15. Bihács

[I.] Lajos király (H) a Sarus megyei, Tharkw várhoz közeli Luzhka birtokon levő részt, amit Rycolph fia: Rycolph mester és fia: László cserébe kaptak, és ami bizonyos nemesek vétkei miatt mint azok birtokrésze Sarus várhoz lett csatolva, Rycolph mesternek és fiainak: Lászlónak és Kelemennek, királyi lovagoknak visszaadta teljes joggal. Ezért utasítja Konya mester Scepus-i, Sarus-i és Neugrad-i comes-t v. a Sarus-i vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy e birtokrészt a királyi ember és a [szepesi] káptalan tanúsága jelenlétében Rycolph mesternek és fiainak engedjék iktatni, annak során ne mondjanak ellent. D. in Bihigio, in fe. Div. ap., a. d. 1346.

Á.: Szepesi kápt., 1347. febr. 16. Dl. 41 031. (Múz. Ta. Tahy.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király gyűrűspecstjével megerősítve.

Má.: Ue. jelzet alatt, Á. alapján. Újkori.

K.: F. IX/1. 366–367.

521. 1346. [júl. 15.] Bi[hács]

[I.] Lajos király (H) előtt Jara-i Mihály fia: Péter erdélyi alvajda hű szolgálatait előadva – főleg, mikor a velenceiek által ostromlott Zára város (civitas nostra Jadria) előtt vérét hullatta és nagy sebeket szerzett a király szeme láttára – az erdélyi Fehér megyei, Kechkees királyi várhoz tartozó Waradia királyi birtokot kérte csak magának adományul (kizárva abból minden frater-ét, rokonát és generacio-ját). Az uralkodó Péter mester szolgálataiért, amiket [I.] Károly királynak (H), majd annak halála után, mikor Lajos az ország kormányzását átvette, neki teljesített, főleg Zára előtt, s bár jóval több jutalmat érdemelne, ezek viszonzásaként (hogy példája a többieket a király hűségére ösztönözze és a dicsőséges fejedelem alatt odaadóbban szolgáljanak) Varadia birtokot Kechkees királyi vártól leválasztva, minden tartozékkal régi határai alatt, azon a jogon, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartozik, új királyi adomány címen mások jogának sérelme nélkül csak Péter mesternek, örökösének, valamint azon rokonainak és frater-einek adományozza, akiket ő maga szabad akaratából szeretne részesíteni ebből (kizárva minden egyéb frater-ét, rokonát és generacio-ját). Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. in Bi[higio, in fe. Div. ap.], a. d. 1346.

E.: Dl. 31 092. (GYKOL. Centuraie XX. 69.) Alul hiányos, napi dátuma Á1. alapján került pótlásra. Előlapja alján: legacio per Johannem filium Ladizlai. Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések, kerek pecsét körvonalában: legacio Chykonis verbo regio per Johannem filium Ladizlai proximum suum.

Á.: 1. Kolozsmonostori konvent, 1410-es évek. Dl. 30 379. (Uo. F. 13.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király nagyobbik pecsétjével ellátva. Eltérő névalakja: Waradya.

2. I. Lajos király, 1360. jan. 10. Dl. 30 380. (Uo. F. 50.) Az uralkodó 1366. aug. 26-án kelt megerősítő záradékával. Eltérő névalakja: Jadra.

3. Á. 1. > Erdélyi kápt., 1786. nov. 15. Á. 1-gyel azonos jelzet alatt.

4. Á. 2. > Erdélyi kápt., 1785. aug. 23. Á. 2-vel azonos jelzet alatt.

5. Erdélyi kápt., 1786. szept. 16. E. alapján, azzal azonos jelzet alatt.

R.: Erdélyi Okm. III. 338. szám.

522. 1346. júl. 15. Bihács

[I.] Lajos király 1346. júl. 15-én (3. die Margarethe, a. d. 1346.) Byheg-en kiadott nyílt, nagyobbik pecsétjével ellátott oklevelében néhai Cymba (dict.) István mester fiai: Petheu és István mesterek részére átírta és megerősítette [I.] Károly (Karul) király 1302. évi privilegiális oklevelét és adományát (*l. Anjou-oklt. I. 316. szám*).

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1382. aug. 23. Dl. 33 726. (NRA. 1511. 19.)

523. 1346. júl. 15.

1346., die XV. Jul. A velencei tanács határozata. Írják meg a seregvezetőknek, hogy miután levelük szerint a király távozik Magyaró.-ra (H), döntsék el, hogy megostromolják-e Zárát v. sem, majd tegyenek jelentést. A tanács írjon az Istria-i biztosoknak, tájékoztatva őket a magyar király távozásáról, és ha nem mennek arra seregek, a biztosok visszatérhetnek Velencébe, és elküldhetik a zsoldosokat az Istria-n át. Andreas Michaelis comes és biztostársa reggelizzenek (haberent colacionem) a vajdával a távozása előtt, tudják meg tőle a felhatalmazását és a saját szándékát az ügyben, és találjanak mindkét félnek megfelelő megoldást.

K.: Ljubić II. 364. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 48.)

524. 1346. júl. 16.

1346., die XVI. Jul. A velencei tanács a seregvezetőknek: ha a hallottak alapján úgy tűnik számukra, hogy küldjenek követséget a magyar királyhoz, gondoskodjanak a követek számáról és a megbízatásukról.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 175; Ljubić II. 364. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 48.)

525. [1346.] júl. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): a pápát, a római egyházat és Lajost is érintő bizonyos ügyek kifejtésére az ezekben alaposan tájékoztatott Bertrand aquileiai pátriárkát küldte Lajoshoz, aki, ha személyében akadályoztatva nem tudna a király elé járulni, egy másik alkalmas személyt küld majd maga helyett. Kéri Lajost, hogy a pátriárkát (avagy az általa küldöttet) fogadja kegyesen, hallgassa meg és szavainak adjon hitelt. D. Avinione, XVII. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 58v. nr. 250. (Df. 291 851.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1061. szám.

526. [1346.] júl. 16. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának: hosszasan várta, hogy Bertrand beszámoljon levelében az [I.] Lajos királyt (V) érintő ügyekről, de ez annyi idő után sem történt meg. Mivel a további várakozás veszélyes lehet, a pátriárka bölcsen adja elő megbízatását Lajosnak, amennyiben el tud menni hozzá (ha nem, küldjön a királyhoz egy másik megbízható embert). A pápa elküldi XXII. János pápa levelét a pátriárkának, azzal a levéllel együtt, amit Lajosnak küldött az ügyben és ami a római egyház földjeinek megtámadói elleni kiközösítésről szól. Ha Bertrand bizonyos abban, hogy Lajos ebben az évben nem támadja meg a Nápolyi Királyságot, e levelet hallgassa el. Ha azonban erről kétségei lennének, v. megtudja, hogy Lajos mégis erre készül, megbízólevelének megfelelően győzze meg ennek ellenkezőjéről, majd írjon levelet a pápának Lajos válaszáról. Tudatja a pátriárkával, hogy egykor Jánossal, a Pécs várbeli Szt. János-egyház prépostjával, Lajos klerikusával, tanácsosával és követével tanácskozott mindezekről, és János megígérte a pápának, hogy Lajos a Nápolyi Királyság megtámadására nem kel útra semmiképp [1347.] ápr. 24-ig (ad fe. Georgii prox. futurum). Ezt azonban a pátriárka Lajosnak v. tanácsosainak ne árulja el. D. Avinione, XVII. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 58v–59r. nr. 251. (Df. 291 851.)

K.: Theiner I. 715–716; Wenzel, Dipl. eml. II. 176–177.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1062. szám.

527. (1346. júl. 16. után)

A győri káptalan tudományvevő oklevele szerint a királyi emberek a káptalan tanúságai jelenlétében júl. 16-án (die domin. p. Margarethe) Challoukuz provincia-ban, vagyis Kis-Pozsony megyében (minor comitatus Posoniensis) nemesektől és a falvak közrendűitől (communes homines), főleg Magyar és Ogya falvakban megtudták, hogy Magyar-i Péter fia: László jún. 12-én (f. II. p. S. Trinit.) Merhard comes Pozsony megyei Januk nevű birtokára ment hatalmaskodva, fényes nappal Merhard 50 ménesbeli kancáját (azok azévi csikói nélkül), 50 marháját (pecudes), 12 ökrét, 8 betört (domitus) lovát a zabláikkal és nyergeikkel, 100 juhát és 200 disznóját elvitte, számos más kárt is okozva neki. A megkérdezettek közül sokán láttak, hogy László ezeket elhajtja és ezek közül néhányat elad.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 60.

528. (1346. júl. 16. után)

A pannonhalmi (Sacer mons Pannonie) Szt. Márton-konvent azonos tartalmú oklevele.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 60.

529. (1346. júl. 16. után)

A pozsonyi káptalan azonos tartalmú oklevele.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 60.

530. (1346. júl. 16. után)

A győri káptalan tudományvevő oklevele szerint a királyi emberek a káptalan tanúságai jelenlétében júl. 16-án (die domin. p. Margarethe) Challoukuz

provincia-ban nemesektől és a falvak közrendűitől (communes homines), főleg Magyar és Ogya falvakban megtudták, hogy Magyar-i Péter fia: László jún. 12-én (f. II. p. S. Trinit.) Domokos fia: Miklós Pozsony megyei Janyk nevű birtokára ment hatalmaskodva, fényes nappal Miklós 32 ménesbeli kancáját (azok azévi csikói nélkül), 6 betört (domitus) lovát a zabláikkal és nyergeikkel, 20 marháját (pecudes), 100 juhát és disznóját elhajtotta, számos más kárt is okozva neki. A megkérdezettek közül sokan látták, hogy László ezeket elhajtja és ezek közül néhányat elad.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12–13. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 61.

531. (1346. júl. 16. után)

A pannonhalmi (Sacer mons Pannonie) Szt. Márton-konvent azonos tartalmú oklevele.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12–13. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 61.

532. (1346. júl. 16. után)

A pozsonyi káptalan azonos tartalmú oklevele.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 12–13. (Tá.-ban.); Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 61.

533. 1346. júl. 17. Sáros

János mester, Konya mester vicecomes-e és a négy Sarus-i szolgabíró tudatják, hogy az egyik szolgabíró: Theodor és Laczk fia: István, akiket Nagy (Magnus) János fia: György mester kérésére küldtek ki pecsétjükkel (cum nostro sigillo) tudományvételre, a pecsétet visszahozva elmondták, hogy megtudták, miszerint [1345.] júl. 25-én (in die fe. Jacobi cuius iam preteriisset revolutio annualis) Babapotoka-i Pál fia: András hatalmaskodva György mester Rathuay nevű birtokára ment és annak 2 márkát érő lovát elvitte. D. in Sarus, f. II. p. Margarethe, a. d. 1346.

K.: F. IX/1. 454–455. (Egykori E.-je alapján.)

534. 1346. júl. 17. Szentmárton

Bogus mester Scepus-i vicecomes és várnagy, valamint a négy szolgabíró előtt stepkfalvi (villa Stephk) Hannus fiai: Seurus, Detric és Conck [!] comes-ek júl. 17-én (f. II. p. Div. ap.) elmondták, hogy be akarják mutatni privilegiális oklevelüket. Ezt fentiek júl. 31-re (oct. datarum presencium) halasztják. D. apud S. Martinum, in termino antedict., a. d. 1346.

E.: Dl. 60 250. (Máriássy cs. lt. 108.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Chonck névalakkal), valamint 1 nagyobb és 2 kisebb zárópecsét nyoma.

K.: F. IX/1. 458.

535. [1346.] júl. 17. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Erzsébet királynénak (V). Megkapta levelét, miszerint Ferenc trieszti püspök, pápai nuncius előadta neki az alábbiakat: a királyné fia, András király (Si) áruló és bűnös emberek általi kegyetlen halála a pápának nagy fájdalmat okozott, mivel remélte, hogy András az elődeihez hasonlóan, akik a római egyház felé odaadással voltak mint katolikus uralkodók, az egyház erős harcosa és védelmezője lesz; a pápának elfogadható, hogy András és özvegye: Johanna királynő (Si) elsőszülött gyermeke, a csecsemő Károly a királyné és fiai felügyelete alatt növekedjen; Johanna a római pápa engedélye nélkül senkivel sem házasodhat össze; a pápa megértette, hogy Erzsébet és fiai a római egyház nyilvános ellenségével, a kiközösített, eretnek, lázadó Bajor (de Bavaria) Lajossal atyafiság (parentela) létrehozásáról tárgyaltak; Erzsébet a fiát, Lajos királyt (V) tartsa vissza attól, hogy Apulia-ba menjen. Erzsébet minderre ezeket felelte a nunciusnak és a levelében a pápának: András szörnyű halálát a pápa bosszúálló igazsággal kell megtorolja; elutasítandónak tartja, hogy Johannát a pápa a levelében nápolyi királynőnek nevezi; bár Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus a Nápolyi Királyságba megy, hogy a gyilkosság ügyében igazságot szolgáltatson, de a királyné nem hiszi, hogy a Nápolyi Királyságban uralkodó Johannát ott el lehet ítélni, és hogy e gáztett kapcsán kiderül ellenében az igazság, pedig Johanna a gyilkosság ügyében bűnös, ezt egyértelmű jelek és észérvek mutatják; mivel Johanna csak a pápa engedélyével mehet férjhez újra, ha ez megtörténik, András ártatlan vére (ami a pápa védelme alatt lett kiontva) bosszúlatlan marad, s ezt sem Isten, sem az emberek nem bocsátják meg a pápának; Magyarok királyi házáat olyannyira tisztelik, hogy bármely uralkodó tartana vele atyafiságot és barátságot, de efféléket a Bajor Lajos házából valókkal Erzsébet és fiai az anyaszentegyház iránti tiszteletből eddig még nem hoztak létre, és mert Erzsébet reméli, hogy András vére meg lesz bosszulva, ezért sem ezekben, sem más dolgokban nem akar a pápai kedvezéssel szembemenni, de ha végül ez másképp történne, nem Erzsébet távozik a szentegyház kebeléből, hanem a pápa

taszítja el magától; a rokon uralkodók és az országlakosok részéről Erzsébet és fiai mindenfelől szemrehányásoknak vannak kitéve, mert nekik róják fel, hogy András halála a pápa hanyagsága miatt eddig nincs megbosszulva; XXII. János pápa rendelkezése szerint Róbert király (Si) mindkét unokája Erzsébet fiaival kellett volna összeházasodjon, s ezen rendelkezés volt András halála oka; a nuncius kérésére megírta Lajosnak, hogy ne menjen seregével Apulia-ba; kérte a pápától, hogy a férjgyilkos Johannát ne engedje senkivel összeházasodni, mert ha ez megtörténne, András halála megújulna Erzsébet és fiai szemében, és az egész kereszténységben botrányt okozna. A pápa minderre az alábbiakat feleli: megérti, hogy Erzsébet keserű és felkavarodott lélekkel írt, és ismét kifejezi részvétét neki és fiainak; szándéka, hogy méltóság, nem és státusz figyelembe vétele nélkül igazságot tegyen az ügyben, ezért azt Bertrand de Baucio montescagliosói (Mons Caveosus) comes-re bízta, akiben, mint véli, Erzsébet és háza is megbízik, hogy nem hanyagolja el az igazságszolgáltatást; mivel Erzsébet korábban azt írta, hogy a büntetés nem előzheti meg a megismerést, ne legyen hát a királyné megbotráncozva, hogy Johannát, amíg jog szerint bűnösnek nem találják, királynőnek nevezik, sőt, ha az ország kormányzásából elmozdítanák ítélet nélkül, s azt átadnák másnak, Johannát érné jogtalanság; az a mód, ahogy Johanna állítólag András halála idején és után viselkedett, kétségkívül nem ajánlatos, de a római egyház nem ítélheti el őt feltételezések alapján; Erzsébet más leveleivel, valamint a saját és fiai nunciusai által kérte a pápától, hogy a csecsemőt neki adja át nevelésre és felügyeletre, a Nápolyi Királyság kormányzását pedig a fiainak a gyermek részére, ha pedig elhunyna, a római egyház iránti engedelmességnek megfelelően, ahogy azon királyságot elődeik is tartották, azt csak a fiainak adja át, emiatt a pápa a gyermek őrzése ügyében Ildebrand padovai püspököt küldte a Nápolyi Királyságba, hogy a fiút vagy Erzsébet gondjára és őrzésére bízzák, vagy másként rendelkezzenek róla; noha a Nápolyi Királyság számos előkelője sürgeti a pápát a Johanna házasságához adandó beleegyezés és felmentés ügyében, ő sem eddig, sem ezután nem akar tenni olyat, ami nincs az emberek tetszésére; reméli, hogy Magyaró. királyi háza és Erzsébet megmarad a római egyház iránti odaadásban és tiszteletben, s ezért és a királyi jó híre miatt Bajor Lajossal v. az egyház más ellenségével nem lép atyafiságra; köszöni, hogy Lajosnak megírta, ne menjen Apulia ellen; Róbert király unokáinak Erzsébet fiaival való házasságát a pápa sosem akadályozta, ő csak általános felmentést adott Károly durazzói hercegnek, hogy összeházasodhat bármely nemes hölgygel, aki az első- és másodfokot leszámítva rokonságban van vele, de a pápa azt nem tudta, hogy Károly e felmentéssel Róbert király elsőszülöttje: néhai Károly, Calabria hercege másodszülött leányával, vagyis Róbert unokájával: Máriával házassodik össze; bár a Nápolyi Királyság a pápa és a római egyház közvetlen tulajdona, de Andrást nem a pápa védelme alatt ölték meg, sőt, miként a pápa máskor is megírta, az élete megőrzésére és méltósága gyarapítására

a Nápolyi Királyságba küldte Guillelmus Chartres-i (Carnotensis) püspököt, s minden mást is megtett Andrásért, akinek vére nem a pápa és az egyház hanyagsága miatt maradt eddig bosszulatlan, mivel a pápa mindig is kész volt az ügyben igazságot szolgáltatni; kéri Erzsébetet, hogy e válaszokat kegyesen fogadja el, bízson az apostoli székben és a pápában, aki e gyilkosság és elkövetői felett ítélni fog mondott legátusa (aki sietve készül a Nápolyi Királyságba) és Bertrand comes által. D. Avinione, XVI. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 59r–61r. nr. 255. (Df. 291 851.)

K.: F. IX/1. 374–376. (részlet, XIV. Kal. Aug. dátummal); Theiner I. 716–718; Raynaldus XXV. 397–398.

536. [1346.] júl. 17. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói (Casinensis) püspöknek: mivel Johanna királynő (Si) férj nélkül maradt, számára és a Nápolyi Királyságnak (regnum Sicilie et terre citra Farum) – ami a pápa és a római egyház közvetlen tulajdona, és Johanna azt a pápától hűbérbe (in feudum) tartja – alkalmas védelmezőről és kormányzóról kell gondoskodni, aki a királyságban a békét (aminek az igen csak híján van) megőrzi. Mivel Johanna a saját és királyi háza méltóságának megfelelően nem tud a királyság kormányzásához alkalmas személyhez férjhez menni a római egyház és Károly, a Nápolyi Királyság első királya közötti szerződés alapján a pápa engedélye és felmentése nélkül, ezért Johanna kérte, hogy a pápa a királyság védelme és kormányzása érdekében adjon engedélyt és felmentést a házassághoz, rokonsági fok ellenére is. A pápa gondoskodni akarván azon veszélyek elkerüléséről, amik Johannát és országát érinthetik amiatt, hogy híján van védelmezőnek és kormányzónak, a címzetteknek megengedi, hogy a nevében Johannának adjanak engedélyt és felmentést, hogy Johanna a vele bármilyen fokú vérrokonával (ha az nem ütközik isteni törvénybe) házasságot kössön, az ebből születendő gyermeket törvényesnek kihirdetve. D. Avinione, XVI. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 61r-v. nr. 256. (Df. 291 851.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2656. szám.

537. [1346.] júl. 17. Avignon]

[VI. Kelemen pápa Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek]: bár másik levelében, amit jelen levelével együtt küld el, engedélyezte nekik, hogy Johanna királynőnek (Si) engedélyt és felmentést adhatnak – amik nélkül az

egykor Károly király (Si) és az apostoli székhely között a Nápolyi Királysággal kapcsolatos szerződés szerint nem házasodhat –, hogy bármely, a pápa és a római egyház iránt hű férfival összeházasodhat, akármilyen fokú rokonságban (amit nem tilt az isteni törvény) is van vele. Mivel a pápa tárgyal [I.] Lajos királlyal (V), hogy jelen évben ne menjen a Nápolyi Királyságba, s ha ennek eredményeképpen Lajos eláll az ország megtámadásától, a címzettek semmi képpen se járjanak el úgy, ahogy az előző levélben szerepel. Ha viszont Lajos a királyságba akar jönni, az engedélyt és a felmentést, amikor erre megkérlik őket, adják meg, nehogy emiatt a királyság védelmező nélkül legyen, de előbb rendeljék el, hogy Johanna és néhai férje, András király (Si) elsőszülött fia: Károly biztos és gondos őrizet alatt legyen azon feltételek szerint, amiket Ildebrand a pápától megkapott, hogy a királyné és a királyi ház tagjai, főleg a tarantói (Tarentinum) princeps és a durazzói (Duracium) herceg között is teljes egyetértés jöjjön létre. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 61v-62r. nr. 257. (Df. 291 851.)

K.: Theiner I. 718–719; Wenzel, Dipl. eml. II. 177–178.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2657. szám.

538. [1346.] júl. 19. Villanova

[VI. Kelemen pápa] János veszprémi electus-nak: a minap a veszprémi egyház megüresedett, mivel a pápa Galhardus akkori püspököt a brindisi (Brundisina) egyház érsekének nevezte ki. Gondoskodni akarván a veszprémi egyház kormányzatáról, s mivel a pápán kívül illetően rendelkezésbe senki nem avatkozhat be – mivel a pápa már régen a veszprémi egyház üresedése előtt minden üresedésben levő székesegyházat saját rendelkezése alá vont, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ez ellen cselekszik – Jánost, a Pécs várbeli Szt. János-egyház prépostját, aki eddig a kisebb egyházi rendeket vette fel, a veszprémi egyház püspökévé teszi, rábízva annak egyházi és világi gondozását és irányítását. D. apud Villamnovam, avignoni egyházmegye, XIV. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan a veszprémi káptalannak (az electus-nak engedelmeskedjenek, különben a János által a lázadók ellen hozott ítéleteket érvényesnek fogadja el az elégtétel megadásáig), az esztergomi érseknek (az őalá metropolitai jogon vetett veszprémi egyház electus-át egyháza kormányzásában, jogai bővítésében és megőrzésében segítse) és [I.] Lajos királynak (V) (Jánost támogassa). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 87. fol. 79r-v. (Df. 292 731.)

K.: Theiner I. 719–720; Vespr. II. 117–118. (ASV. Reg. Vat. Vol. 173. fol. 33. alapján.)

539. 1346. júl. 20. Szt. István egyháza mellett

Feyes (dict.) Gergely Karasov-i vicecomes, Domokos fia: Péter és Mark fia: András szolgabírók tudatják, hogy júl. 20-án (f. V. in fe. Helye) a törvényesen megidézett Heym fia Pál fia: Miklós nem jelent meg előttük Tót (Sclavus) György ellenében, nem is küldött senkit, pedig György várt rá. D. iuxta ecclesiam S. Stephani regis, die prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 016. (Múz. Ta. Véghely.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés – eszerint bírságlevél (iudicialis) –, valamint 3 zárópecsét nyoma.

540. 1346. júl. 22.

Az egri káptalan előtt egyrésztől János fiai: Mihály, Miklós és Lack, Zeuch-i nemesek, másrésztől Zeuch-i ue. János fia István fia: Miklós megvallották, hogy bár eddig per volt köztük a birtokaik osztálya miatt, de a béke és az atyafisági szeretet miatt rokonuk, Waya-i Myhalch fia: Miklós comes elrendezésével birtokaikon így osztottak meg a maguk és örököseik részére: Zeuch nevű Heueswyuar megyei fő örökbirtokukat minden haszonvétellel 4 egyenlő részre osztották mind lakott, mind üres helyekben, az egyik János fia: Miklósnak, a második idősebb frater-ének: Mihálynak, a harmadik István fia: Miklósnak, a negyedik Lacknak jutott. Echud és Gamurteleke nevű birtokaik János fia: Miklósnak és Lack-nak jutottak, úgy, hogy Echud birtok északi utcája (linea seu platea) Miklóské, a déli Lack-é lett. A Heueswyuar megyei Fayzad és Symonhorthya nevű birtokaik István fia: Miklósnak jutottak, a Neugrad megyei Echuk birtokon levő részük pedig minden haszonvétellel, más jogának sérelme nélkül Mihály comes tulajdonába került. A Heueswyuar megyei, Torna folyó melletti Zenthgurg nevű lakatlan és üres birtokukat is 4 egyenlő részre osztották egymás között; a Torna folyón levő felső malomhely István fia: Miklósnak és Mihálynak jutott, az alsó malomhely pedig János fia: Miklósnak és Lack-nak. A birtokaikon épült egyházak kegyúri jogát közös használatra hagyták. Ha valamelyiküket v. örököseit az ezen osztály során neki jutott rész ügyében bárki bírói úton megtámadná és őt a többiek nem védik meg közösen, ha emiatt a részét elveszti, a többiek neki azonos birtokrészt kell adjanak; ha azonban valamelyikük a saját családsága v. hanyagsága miatt vesztené el a részét, a kárát csak maga viselje. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális formában adja majd ki. D. in fe. Marie Magdalene, a. d. 1346.

E.: Dl. 71 865. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 115. 3. 57.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

541. 1346. júl. 22.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja Teluky város notarius-ának: Gergelynek a Teluky-i polgárok nevében előadott kérésére és oklevél-bemutatása alapján függőpecsétés oklevelében átírja [I.] Lajos király (H) nyílt, hátlaapon megpecsételt, ép és gyanútól mentes oklevelét (1344. jan. 25., *l. Anjou-oklt. XXVIII. 45. szám*). D. in fe. Marie Magdalene, a. d. 1346.

Á.: 1. Jolsvai Leusták nádor, 1393. szept. 10. Dl. 3403. (NRA. 635. 11.)

2. Á. 1. > Pozsonyi kápt., 1770. nov. 14. Ue. jelzet alatt.

542. 1346. júl. 22. Visegrád

János, a Pécs várbeli Szt. János[-egyház] prépostja, kánonjogi licenciatus, kápolnaispán és [I.] Lajos király (H) titkos kancellárja előtt Bajnok (Pugil) János Fyzeghtu-i hospes megvallotta, hogy a Fyzeghtu-n, Balog (Claudus) András és András fia: Antal villicus telkei (curia) között fekvő telkét (fundus curie) minden haszonvétellel és ottani épülettel, valamint az ezen falu területén a Fyzegh folyón Tata falu felől levő két malmot minden tartozékkal és bevétellel, főleg a közöttük levő kerttel v. gyümölcsösssel a szintén jelenlévő Thuteus királyi ajtónállómesternek 25 forintért eladta szavatosság vállalásával. D. in Wysegrad, in fe. Marie Magdalene, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 194. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 93.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét nyoma.

543. 1346. júl. 23.

1346., die XXIII. Jul. A velencei tanács határozatai. Írják meg a seregvezetőknek, hogy döntsék el, megindítják-e az ostromot v. sem. Vizsgálják meg, hány hajót tudnak a falakhoz juttatni, és hogy egyes építményeket át tudnak-e vinni a ballista-khoz, v. inkább a falakhoz viszik és lépcsők tudnak lenni a szárazföld felől. Számoljanak be a tanácsnak a véleményükről, s ha elindítják az ostromot, azon legyenek, hogy ehhez mihamarabb álljanak rendelkezésre építmények és más szükségesek. A tanács írja meg a biztosoknak, hogy mivel mostantól az ott tartózkodásuk nem szükséges, térjenek vissza Velencébe.

K.: Ljubić II. 365. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 48.)

544. 1346. júl. 24.

A budai káptalan előtt megjelent egyrészt Weynner (dict.) Hannus budai polgár, másrészt Theutos, [I.] Lajos király (H) ajtónállómestere alvárnagya: András litteratus, ezen ura nevében, és Hannus megvallotta, hogy a Fejér megyei Zopokon, más néven Ogscenthpeter nevű vásárolt birtokát, amit most idegen kezek jogtalanul elfoglalva tartanak, minden tartozékkal, joggal és bevétellel Theutos mesternek átengedte, hogy azt ahol és amikor tudja, a saját költségein teljesen v. részben visszaszerezze a jog rendje szerint. Ennek megtörténtével a birtokot adja vissza Hannus-nak és jövőbeli örököseinek. Ha Hannus-nak nem lenne örököse, a birtok minden tartozékkal Theutos mester fia: Miklós – Hannus veje (gener), vagyis a leánya: Katalin férje –, Katalin és közös örököseik kezére jusson teljes joggal, és ez esetben ők 32 márkát fizessenek Hannus-nak. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális oklevelében erősíti majd meg. D. in vig. Jacobi, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 808. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 259.) Hátlapján mandorla alakú töredékes zárópecsét.

K.: Z. II. 210–211.

R.: Z. VII/1. 111.

545. [1346.] júl. 25. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a Magyaró-i (V), veszprémi egyházmegyei Izabellának a kérésére engedélyezi, hogy meggyónt vétkeire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, VIII. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 37v. (Df. 292 732.)

K.: Theiner I. 718–719; Wenzel, Dipl. eml. II. 177–178.

546. 1346. júl. 29.

Erzsébet királyné (H) kinyilvánítja, hogy amikor fia, [I.] Lajos király (H) a Nyulak szigeti Boldogságos Szűz-kolostor apácái panaszára – miszerint Miklós, a Buda (Novus mons Pestiensis) városbeli Szűz Mária-egyház plébánosa hatalmaskodva leromboltatta az apácák azon házait, amik ezen plébánia cinterme mellett vannak, és ott magának palotahelyet (locus pallacii) építtetett, kolostoruk jog szerinti bevételeit elvette, azokat a bevételeket pedig, amiket a korábbi királyok adományából ezen plébánia után eddig békésen bírtak, [I. Károly király] halála után hatalmaskodva elfoglalta és magának beszedeti – gyűrűspecsétes oklevelében megparancsolta Miklósnak, hogy az apácák ezen budai házait nekik adja vissza, jog szerinti jövedelmeiket ne merészelje

elvenni, hanem nekik, miként királyi elődei elrendelték, késlekedés és kifogás nélkül teljesen szolgáltatassa ki, különben a királyné elé kell járulnia mindezek megindokolására; a királynénak pedig meghagyta, hogy ha Miklós plébános mindezeket teljesíteni makacskodna, Erzsébet a főpapokkal és az ország báróival (akik a királyi kúriában tartózkodnak) e házak és bevételek ügyében hozzon végső döntést. A plébános megtekintve a király oklevelét, vállalta, hogy a királyné előtt megindokolja az apácák házai, jövedelmei v. felajánlásai (oblacio, offertorium) elvételét, de végül távolmaradt, ezért ezen házak és a Szűz Mária-egyház bevételei v. felajánlásai harmada ügyében a plébános és az apácák között per jött létre a királyné, a főpapok és bárók előtt, aminek során az apácák ezen házakat, épületeket és a budai Szűz Mária-plébánia teljes bevételei v. felajánlásai harmadát okleveleik erejével visszaszereztek (reoptinere) a makacsul ellenszegülő Miklós plébánostól a királyné, a főpapok és a bárók ítéletével, és Pál comes országbíró ez ügyben kiadott privilegiális oklevele szerint. Végül egyrésről Miklós plébános, másrésről Bereck testvér, Nyulak szigeti domonkos perjel a Boldogságos Szűz-kolostor apácái nevében és ügyvédvalló levelével megjelentek a királyné előtt és elmondták, hogy a mondott főpapok, bárók és az ország nemesei tanácsával úgy egyeztek meg, hogy Miklós a plébánia bevételei és felajánlásai harmadáért, valamint a plébánia cinterme mellett levő házak bérletéért (feudalis conservacio) a Nyulak szigeti apácáknak minden évben 20 budai márka dénár készpénzt fizet az óbudai (Vetus Buda) Szt. Péter-egyház káptalanja előtt, mégpedig 10 márkát okt. 6-án (oct. Mychaelis) és 10 márkát máj. 1-jén (oct. Georgii), és ha valamelyik időpontot elmulasztja, kétszeres büntetés sújtsa, s ezenfelül az apácák e házak és épületek, valamint a plébánia teljes bevételei és felajánlásai tulajdonába bírói eljárás és bármilyen akadály nélkül szabadon bemehetnek. Erről a királyné függő kettőspecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt János mester veszprémi prépost, a királynéi aula alkancellárja keze által, IV. Kal. Aug., a. d. incarn. 1346.

E.: Dl. 3854. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson. 54. 10.) Függőpecsét vörös-zöld fonata. Hátlapján későbbi középkori kezeztől tárgymegjelölések.

Á.: I. Lajos király, 1347. júl. 4. Dl. 3974. (Acta eccl. 58. 27.)

K.: AO. IV. 627–630.

R.: Végh, Buda II. 33. szám.

547. 1346. júl. 29.

1346., die XXIX. Jul. A velencei tanács határozata. Válaszoljanak Szerbia (Raxia) királya követeknek, megköszönve a király Velence iránti jóakarátát. Tájékoztassák, hogy Velence a függő ügyekben követséget küld a magyar királyhoz (U ~ H). Ez ügyben kérik a szerb király, Velence barátja segítségét

és tanácsát, és hogy Velence ügyeit a sajátjának tekintse. A szerb király köve-
tei kapjanak 100 dukátot a költségeikre.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 178–179; Ljubić II. 365–366. (A „Secreta consilii
rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 49.)

548. 1346. júl. 30. Zágráb

[I.] Lajos királynak (H) a zágrábi káptalan elpanaszolta, hogy abban a perben,
amit a Grec-i királyi polgárok és hospesek ellen viseltek Cobilia és Scuiblan
birtokok, valamint más ügyek kapcsán, nem kaptak igazságot, ezért a király
meghagyta a főpapoknak és báróknak, hogy tekintsék meg Lőrinc királyi tár-
nokmester perfolymot tartalmazó privilégiumát, hogy jogszerű ítélet szüle-
tett-e v. sem. Mivel ennek alapján a királyt tájékoztatták, hogy a káptalan a
Grech-i polgárok és hospesek ellenében patvarkodásban lett elmarasztalva, az
uralkodó Lőrinc oklevelét jóváhagyja és megerősíti. D. in Zagrabia, domin.
an. oct. Jacobi, a. d. 1346.

E.: Zágrábi Történeti Lt. Diplomata 4. 35. (Df. 255 431.) Hátlapján újkori
kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek gyűrűspecst nyoma.

Á.: Péter zágrábi ispán, 1351. aug. 23. AHA. Diplomata latina 4. 66. (Df. 230 436.)

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 185–186; Smič. XI. 311–312. (mind E. alapján)

549. 1346. júl. 30.

A zágrábi káptalan előtt 1346. júl. 30-án (a. d. 1346., domin. p. Jacobi)
Vichen fia: Voin comes – Oztrozech-i Radozlaus fia: Duym comes familiárisa
és várnagya ezen ura nevében előadott – kérésére és oklevél-bemutatása alap-
ján függőpecsétés oklevelében átírja [IV.] Béla király (H) 1241. szept. 23-án
kelt, aranybullájával ellátott, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (*l.*
Reg. Arp. 709. szám).

E.: Dl. 66 509. (Blagay cs. lt. 2.) Hátlapján más középkori kéztől tárgymegje-
lölés. Mandorla alakú függőpecsét és vörös fonata.

K.: Blagay I. 122; Smič. XI. 314.

550. 1346. júl. 30.

1346., die penultimo Jul. A velencei tanács határozata: Zára városát jelenleg
nem ostromolják meg.

K.: Ljubić II. 366. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 49.)

551. 1346. júl. 31. Zágráb

[I.] Lajos király (V) megparancsolja Zeech-i Péter fia: Miklósnak, egész Sclauonia bánjának, hogy Jakab zágrábi püspöknek a bánságában bárhol, főleg a NooghKemluk vár alatti Brezencha faluban levő tizedeit oly módon fizettesse ki, ahogy ezt Mykch néhai bán idején elrendelték [I.] Károly király oklevelével megerősítve. D. Zagrabie, f. II. an. oct. Jacobi, a. d. 1346.

Á.: az 556. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 317.

552. 1346. júl. 31.

1346., die ultimo Jul. A velencei tanács határozatai. Mivel Velence jelen helyzete lehetővé teszi, hogy csökkentse költségeit a lázadók (akiket elhagyott a remény) elleni ostrom fenntartására, írják meg a seregvezetőknek, hogy azokat a hajókat, amik nem szükségesek, küldjék vissza Velencébe, a lovasokat csökkentsék ötszázra, a gyalogosokat kétezerre (nagyobb részük ballistarius). Legyen szárazföldi főkapitány is, azokkal a feltételekkel és megbízással, amiket Petrus de Canali is kapott, a gubernator-ok helyett pedig 2 equitator, akik a szárazföldi főkapitánynak engedelmeskedjenek. A tengeri főkapitány maradjon hivatalában és fegyverezzen fel 6 gályát és 4 hajót.

K.: Ljubić II. 366–367. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 49.)

553. 1346. júl.

Az egri káptalan kinyilvánítja, hogy néhai Ceke fia Miklós fia: Bochy-i (dict.) Péter kérésére végrendelete meghallgatására kiküldték kanonoktársaikat: Istvánt, a Szt. Mihály arkangyal-egyház plébánosát, Balázst, a Szt. István király-egyház rector-át és Tyhemer-i (dict.) Pált, akik jún. 28-án (in vig. Petri et Pauli ap.) Henric fia: János egri polgár, Péter rokona házához mentek, ahol Péter a betegágyában fekve (bár egy véletlen sebtől beteg testtel, de tiszta elmével) e kanonokok, odahívott nemesek – Werusur [!] nembeli Dorouch-i Tybold mester, Zolok-i Theek fia János fia: Miklós, Fornus-i Bud fia: Miklós, Fornus-i Tamás fia: János, Fornus-i István fia: György, Demyan-i András fia: Pál, Batur-i Péter fia: Pál –, ezen Henric fia: János, továbbá sok más férfi és nő jelenlétében a Heweswyuar megyei Boch nevű birtokát (amit korábban

szükségei miatt Miklós egri püspöknek nagy pénzüsszegért elzálogosított, ami, miként később a káptalan az erről szóló saját okleveleiben látta, 49 márka és 4 garas volt) a maga és szülei lelki üdvéért Szt. János egri egyházára, ti. a püspökségre hagyta örökre, úgy, hogy a püspök még Péter adósságait is az alábbi személyeknek és kegyes helyeknek eszerint fizesse ki: Henric fia: Barnabásnak 13 forintot, férjezetlen (innupta) leánytestvérének 6 márkát, másik leánytestvérének (aki Zwmula-i Demeter fia: János felesége) 4 márkát, Tord-i Demeternek 90 garast, Nagy (Magnus) Jánosnak 10 garast, a mondott Szt. Mihály-egyháznak (ahol majd eltemetik) 2 márkát, a Boldogságos Szűz-kolostornak 1 márkát, a Szt. Miklós-kolostornak 1 márkát, Wrthlin feleségének 10 garast, Felnemethy-ben egy kard áráért 6 garast, Bereck fia: Lászlónak 20 garast, Wytalis fia: Jánosnak 20 garast, az ifjú Pál kalmárnak (institor) 24 garast, Hynhus (dict.) Pálnak 16 garast, Kunch fia: Miklósnak – Tót (Sclauus) Jakab famulus-ának – 16 garast, Kelemen fia: Egyednek a köhíd végénél 7 garast, a Lőrinc fia: István telkén (curia) lakó Cypelleus (dict.) Miklósnak 2 forintot, Miklósnak a fahíd utcáján 20 garast, Mátyás litteratus-nak 12 garast. Mindezeket a püspök a káptalan és mások tudtával kifizette és a szegénységben elhunyt Péter testét eltemette. A szertartásra (exequias) a temetés napján és a sírba tétel 7. napján (7. die deposicionis), ahogy állította, elköltött több mint 7 egri márkát (a kolostorokba küldött viaszon és élelmen túl), és annak 13. napján (13. die eiusdem) több mint 1 márkát. Ezen végrendeletet a mondott nemesek a kiküldött kanonokokkal a káptalanhoz visszatérve igazolták. Erről a káptalan pecsétje ráhelyezésével [!] (apposicio) ellátott privilegiális oklevelet bocsát ki Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János Bursod-i, Dávid Zobouch-i, János Patha-i, Péter Hewes-i, Domokos Bursua-i, András Pankatha-i, János Zemlen-i, Domokos Tarcha-i főesperes [jelenlétében]. D. in crastino fe. apostolorum predict., a. d. 1346., lévén [L.] Lajos király (H), Csanád esztergomi érsek, István kalocsai érsek, Miklós egri püspök.

E.: HML. Egri kápt. mlt. 259. 8. 1. 1. 5. (Df. 210 168.) Hátlapján kortárs és újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

Megj.: Az oklevél keltezése jún. 30., de mivel a forrás a temetésről és az ahhoz viszonyított napokon történekről múlt időben beszél, dátumhibát kell feltételezni, így valamikor július során kelhetett.

554. [1346.] aug. 1. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio montescagliosói comes-nek: az őt segítő két nápolyi polgárral felmentheti András király (Si) halála ügyében az ártatlanokat és azokat, akiket nem talál bűnösnek. Mivel egyesek, mint mondják, a király megölése előtt annak halálára mérgeket készítettek, vizsgálatot folytathat és ítélezhet ezen személyek ellen. D. Kal. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2690. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 73r. nr. 306. alapján.)

555. 1346. aug. 2. Nápoly

Johanna királynő Robert de Cabannis eboli (Ebuli) comes – akit árulásáért Bertrand de Baucio montescagliosói comes, a Nápolyi Királyság országbírója (magister iusticiarius) halálra ítélt – minden javait Bertrandnak adja. D. Neapoli, a. d. 1346., die 2. Aug.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 180. (A Nápolyban volt Registri Angioini. B. 348. Reg. Johanne Vol. 1. 128. alapján.)

556. [1346.] aug. 3. Zágráb

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja bánsága nemeseinek és más, bármi-féle helyzetű és állapotú embereinek: megkapva [I.] Lajos király (V) levelét (l. 551. szám) utasítja őket, hogy a püspököknek és egyházának járó tizedeket a mondott módon fizessék meg, a tizedszedőknek aug. 20. után (p. fe. regis Stephani) a tizedek kiadását (dicare) és a beszédését engedjék. Meghagyja Cris-i, zágrábi és más comes-einek, várnagyainak és officialis-ainak, hogy ha valaki másként cselekedne, büntetéssel kényszerítsék a tizedek kifizetésére, ahogy a jog rendje megköveteli a rendeletek áthágói ellen. D. Zagrabie, in fe. Inv. corporis Stephani prothomartiris, a. predicto. [1346.]

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Smič. XI. 318.

R.: Halász É., Szlavón 136. szám.

557. 1346. aug. 3. Krakkó

1346., ind. 14., 3. die Aug., VI. Kelemen pápasága 5. évében. Krakkói polgárok közjegyző előtt kötelezik magukat, hogy az Arnaldus de Lacaucina titeli (kalocsai egyházmegye) kanonok, Lengyelo.-i (P) és Magyaró.-i (U) pápai nuncius által a pápai kamara részére Lengyelo.-ban Szt. Péter-dénár census fejében beszedett 8 krakkói márka aranyat 10 hónapon belül átadják Brugesben (villa Brugis) Jacobus Malabayla asti kereskedőnek.

K.: Theiner, Mon. Pol. I. 495–497; Mon. Pol. Vat. II. 23–24. (ASV. Instrum. misc. Caps. 209. nr. 7. alapján)

558. [1346.] aug. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio montescagliosói comes-nek: adjon elégtételt Johannes de Lagonissa-nak, akit frater-ével: Rostagnus-szal a capuai várban fogságban tartott, habár ártatlan volt András király (Si) halálában. D. Avinione, Non. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2696. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 75v. nr. 318. alapján.)

559. [1346.] aug. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio montescagliosói comes-nek: korábban rábízta levelével András király (Si) gyilkosainak felderítését és méltó megbüntetését. Ebben minden körülmény között és ellenére serényen járjon el a megbízásnak megfelelően. Mivel a pápa tájékozódni akar azon személyekről, akiket a gyilkosságban gyanúsítanak, Bertrand a vallomásuk lényegét írásba foglalva küldje el neki, v. adja át Guillelmus cassinói (Casinensis) püspöknek, aki majd továbbítja azt. A pápa értesült arról, bár ennek nem akar hitelt adni, hogy azokhoz, akiket a gyilkosság ügyében Bertrand elfogott és kihallgatott, a comes távollétében és tudta nélkül egyesek bejutottak, és őket felkészítették, hogyan változtassák meg a Bertrand előtt tett vallomásukat. Ha ez igaz, nagy veszélyt és kárt jelent a comes méltóságának és megbízatásának, ezért Bertrand ezt vizsgálja ki. D. Avinione, Non. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 76r. nr. 319. (Df. 291 852.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2697. szám.

560. [1346. aug. 5. Avignon]

[VI. Kelemen pápa Guillelmus cassinói püspöknek]: Bertrand de Baucio montescagliosói comes-nek megírta, hogy András király (Si) gyilkosai vizsgálatában járjon el serényen, és utasította, hogy azon személyek vallomásai lényegét, akiket gyanúsítanak, találjanak a király halálában, a pápának írásba szerkesztve küldje el, v. a püspöknek adja át, amit ő továbbítson mihamarabb a pápának. Johanna királynőnek (Si) és Róbert tarantói princeps-nek a pápa több levelet is írt, ezeket itt mellékel, és utasítja a püspököt, hogy e leveleket mind a comes-nek, mind Johannának és Róbertnek adja át, valamint sürgesse a comes-t a mondott írások elküldésére v. átadására. Utóbbi esetben a püspök küldje el azokat, valamint Johanna és Róbert válaszát is a pápának. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 76v. nr. 320. (Df. 291 852.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2698. szám.

561. [1346. aug. 5. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): megkapta leveleit a Róbert tarantói princeps-szel való házasságukhoz kért beleegyezésről és felmentésről, valamint a Johannáról szóló hamis rágalmakról. A pápa utóbbiakra sosem hallgatott, ezután sem fog. Előbbire pedig azt feleli, hogy [I.] Lajos király (V), a fivére és anyjuk András király (Si) halálának megbosszulására szánták el magukat, és a pápának sokszor megírták, hogy a házasságot ellenzik. A pápa válaszleveleivel, nunciusok küldésével (először Ferenc Eugubium-i püspök, majd Bertrand aquileiai pátriárka), egy préposttal (akit Magyaró.-ról küldtek a pápa elé), és utóbb ismét a pátriárkával igyekszik a királyt visszatartani a Nápolyi Királyság megtámadásától, amire Lajos a maga és előkelői erejével készül, miként a hír tartja. De ha a pápa megadja a beleegyezést és a felmentést, a támadástól nem lehet a királyt visszatartani. Ráadásul egyesek szerint Johanna még a gyászidőn belül van, aminek letelte előtt a tiszteletre méltó nőknek nem illik újraházasodni. Emiatt jobb tartózkodni az engedélytől, a felmentéstől és a házasságtól, és mert mindez Johanna és országa nagy veszélyére lenne, ráadásul ezzel Lajosnak és anyjának lehet kedvezni. A pápa a halasztást tehát csakis Johanna és országa érdekében teszi. Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus hamarosan távozik a pápai kúriából a Nápolyi Királyságba, ahol látni fogja és a pápának megírja majd, mit hasznos tenni ezen ügyekben. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 76v–77r. nr. 321. (Df. 291 852.)

K.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2699. szám.

562. [1346. aug. 5. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): leveleit megkapta, amikben megbánását fejezte ki, hogy az országa javaiból és jogaiból túlzott adományokat tett, ígérve, hogy királyságát jobbítani fogja, és várja Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap, pápai legátus érkezését a pápai kúriából. Kelemen már korábban is írt Johannának, hogy tartózkodjon az efféle adományoktól, vonja őket vissza, s ezek ügyében a pápai kúriából hamarosan útra kelő legátusa tanácsainak vesse alá magát a saját és országa helyzete javítása érdekében. A pápa megtudta, hogy Johanna az ország főkapitányává tette Róbert tarantói princeps-et, s hogy a királyságában rablók és gonosztevők támadnak mind a zarándokokra és az utazókra, mind az országlakosokra, kifosztva őket. Johanna és Róbert ez ellen hathatósan tegyen, de a megbízható és kipróbált régi emberekkel, ne az újonnan kinevezett ifjakkal. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 77r-v. nr. 322. (Df. 291 852.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2700. szám.

563. [1346.] aug. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Róbert tarantói princeps-nek: eljutottak hozzá hírek a Nápolyi Királyság felbolydult helyzetéről, ezért írt Johanna királynőnek (Si), hogy országában a gonosztevőket, rablókat büntesse meg, a békét állítsa helyre. De értesült a pápai kúriába küldött levelekből is, hogy a királyság rossz és veszélyes állapotban van, és Róbert – akit Johanna az ország főkapitányává tett – elbocsátotta a régi, kipróbált embereket, és a méltóságokba ifjú, tapasztalatlan embereket helyezett. Mivel ez Johanna, Róbert és az ország helyzetének nem hasznos, kéri, hogy a hivatalokba tapasztalt embereket tegyen, és ne egy személy, hanem sokak tanácsát fogadja el, hogy az ország megtisztuljon a gonosztevőktől, rablóktól, és a béke helyreálljon. Miként Johannának, most Róbertnek is megírja, hogy saját érdekében házasságukhoz az engedély és a felmentést megadását elhalasztotta. A pápának sok munkája van abban, hogy visszatartsa [I.] Lajos királyt a Nápolyi Királyság megtámadásától, eddig több nunciust és levelet küldött hozzá az ügyben, és ezért jobbnak látta a halasztást, mivel ezzel Lajos, fivére és anyjuk részére kedvezni tud. A házasságot siettetni Róbert és az ország nagy veszélyére lenne, figyelembe véve azokat a leveleket, amiket Lajos, fivére és anyjuk a pápának küldtek, s amik másolatait Johanna pápai kúriában levő embereinek a pápa átadta. D. Avinione, Non. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 77v–78r. nr. 323. (Df. 291 852.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2701. szám.

564. 1346. aug. 6.

János, a Pécs várbeli Szt. János[-egyház] prépostja, kánonjogi licenciatus, kápolnaispán, [I.] Lajos király (H) titkos kancellárja előtt elmondta egyrészről Miklós, a Buda városbeli (Novus mons Pestiensis) Szűz Mária-egyház plébánosa, másrészről Bereck testvér, Nyulak szigeti domonkos perjel az ot-tani Boldogságos Szűz-kolostor apácái nevében és ügyvédvalló levelével, hogy bár a plébánia felajánlásai (obvencio, oblacio) harmada (ami az apácák-nak és egyházuknak jog szerint jár) és a plébánia cinterme melletti ház (amit a plébános egyesített és folytatott a saját kőházával) bérlete (feudalis conservacio) ügyében Erzsébet királyné (H), a főpapok és bárók előtt per jött létre, de végül a főpapok, bárók és az ország nemesei tanácsával úgy egyeztek meg, hogy Miklós a plébánia felajánlásai harmadéért és e ház bérletéért minden évben 20 budai márka dénár készpénzt fizet a Nyulak szigeti Boldogságos Szűz-egyháznak és az apácáknak az óbudai (Vetus Buda) Szt. Péter-egyház káptalanja előtt, mégpedig 10 márkát okt. 6-án (oct. Mychaelis) és 10 márkát máj. 1-jén (oct. Georgii), úgy, hogy ha Miklós valamelyik időpontot elmu-lasztja, kétszeres büntetés sújtsa, s ha a büntetést egy éven belül nem fizeti ki,

akkor az apácák az okleveleiknek megfelelően e ház és a plébánia felajánlásai tulajdonába bírói eljárás nélkül szabadon bemehetnek. Erről János királyi kápolnaispánsága függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, in fe. Sixti, a. ab incarn. d. 1346.

Á.: Budai kápt., 1349. márc. 16. Dl. 3975. (Acta eccl. 58. 27.)

565. [1346.] aug. 6. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): értesült, hogy Johanna a casertai (Calvensis) püspököt és Andreas Pugnatello nápolyi polgárt [I.] Lajos királyhoz (V) küldte követségbe, majd a püspök Erzsébet királynéhez (V) ment, a polgár pedig a király válaszával visszatért Johannához. Mivel a pápa szeretne tájékozódni a követségről és a király válaszáról, ezért kéri Johannát, hogy a választ a maga teljességében mihamarabb küldje el neki, v. adja át Guillelmus cassinói (Casinensis) püspöknek (akinek a pápa ír az ügyben), aki majd továbbítja azt neki. D. Avinione, VIII. Id. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 78r-v. nr. 324. (Df. 291 852.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2702. szám.

Megj.: A püspöknek küldött utasítást l. ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 78v. nr. 325. (Df. 291 852.); Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2703. szám.

566. 1346. aug. 7.

A veszprémi káptalan előtt Ayka-i István fia: Miklós megvallotta, hogy Ayka-i Balázs fia: Jakab özvegye feleségül akar menni (vellet copulari legittime) Scakalus (dict.) Jánoshoz, Gych-i János mester famulus-ához, akinek az özvegy és ue. Jakab fiai: György, Simon és Gergely az Ayka-n levő birtokrészüket akarják adni. Ezért Miklós a nőt és ezen fiait az adománytól és átöröktétstől, Jánost pedig mint jövevényt (advena) a birtokrész elfogadásától tilalmazta mind a maga, mind generacio-ja tagjai nevében, mondván, hogy e birtokrész őket mind generacio okán, mind a közvetlen szomszédság miatt másoknál jobban megilleti. D. f. II. an. Laurencii, a. d. 1346.

E.: Dl. 66 131. (Thaly cs. lt. 149.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

567. [1346.] aug. 7. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Guillelmus Gurberti pécsi kanonok kérésére engedélyezi, hogy Gualhardus brindisi érsek szolgálatában tartózkodva lélekgondozással

nem járó javadalmai bevételeit 3 évig teljesen beszedheti, úgy, hogy nem kell személyesen azon egyházakban tartózkodnia, ahol e javadalmak vannak. Mindez érvényes az adott egyházak statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione, VII. Id. Aug., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja többek között Petrus Begonis Wroclaw-i kanonokot, hogy e javadalmak jövedelmeit 3 évig Guillelmus-nak teljesen szolgáltatassa ki, az ellenkezőket egyházi fenyítéssel csitítva. D. ut spra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 545r-v. nr. 29. (Df. 292 732.)

568. 1346. aug. 8. Nagyfalu

Danch néhai mester fia: István mester krasznai comes és a szolgabírók tudatják, hogy korábbi oklevelük szerint színük előtt aug. 8-án (III. f. an. Laurencii) Bozias-i Napakor nyolcadmagával esküt kellett tegyen Bozias-i András fiai: Tollas (dict.) István, Miklós és Pethe ellenében arról, hogy birtokaikra 14 márkát költött. Akkor Napakor megjelent eskütársaival, de fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy András fiai Napakor-nak adnak 9 márkát, de mivel szegénységük miatt nem tudnak pénzzel fizetni, birtokrészük – ami első osztályuk során el lett különítve Bozias falu felől Nagyfalu felé egészen a Holmas folyóig, és egyik fele Napakor-é, másik fele András fiaié – utóbbi felét (hj.: Gymelcsenes folyónál vizesárok Bozias falu felől; ue. folyó; nagy fa; nagy fűzbokor; domb tövénél kis fűzbokrok; erdő) András fiai ezen 9 márkáért elzálogosították Napakor-nak, úgy, hogy amikor azt ki akarják váltani, Napakor v. frater-e: Péter v. annak fiai: Miklós és Pál azt vissza kell adják András fiainak, akik az erdőt és makkjait továbbra is használhatják. Ha a felek valamelyike ezen elrendezést nem tartja be, a per kezdete előtt 10 márkát fizessen a másik félnek. D. in Nagyfalu, in termino prenotato, a. d. 1346.

Má.: Dl. 28 064. (KKOL. Vegyes iratok.) 1758. évi.

R.: Erdélyi Okm. III. 339. szám.

569. 1346. aug. 9. Buda

[I.] Lajos király 1346. aug. 9-én (in vig. Laurencii, a. d. 1346.) Budán, nagyobbik pecsétje alatt kiadott nyílt oklevele szerint színe előtt Miklós testvér, a bencés rendi zalai monostor apátja a maga és a konvent nevében elpanaszolta, hogy 1341 Nagyböjte idején (in Quadr.) a sekrestyés feledékenységből égő gyertya mellett aludt el, ami az ágyára esett, az kigyulladt, és a sekrestyében levő liturgikus tárgyak, oklevelek – ti. pápai bullákkal és Magyaró. (regnum Hungarie) szent királyai és leszármazottaik pecsétjeivel ellátott, a

monostor különböző jogairól kiadott, továbbá peres, tudományvevő, tilalmazó, tiltakozó és egyezséglevelek –, köztük az is, amiben Zlaudus néhai veszprémi püspök és a veszprémi káptalan a Zala megyei, a Zala folyó mindkét részén fekvő, a monostorhoz privilégium erejével tartozó bizonyos falvak tizedeit a monostortól éves összegért bérbe vette – és más értékes javak a tűzben teljesen elégték. A király egyébként szavahihető emberek elmondásai alapján már az apát bejelentése előtt értesült az esetről.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1382. okt. 13. után. Veszprémi kápt. mlt. Merenye 18. (Df. 201 036.)

R.: Veszpr. reg. 396. szám.

Megj.: R. szerint a tűz 1340-ben volt, vö. Anjou-oklt. XXV. 645. szám, ami szerint 1341-ben.

570. 1346. aug. 9.

1346., die IX. Aug. A velencei tanács határozata: írják meg Arbe-i comes-üknek, hogy mivel a tanács folyamatosan értesülni akar a magyar király haladásáról, a comes találjon 1-2 alkalmas személyt, akik kövessék a királyt, tudják meg, hogy a király és serege merre halad, majd írja meg a tanácsnak és a kapitányoknak, amit kiderítettek.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 180; Ljubić II. 368. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 49.)

571. 1346. aug. 9.

1346., die IX. Aug. A velencei tanács határozata: Caterinus testvérnek, akit elküldtek Bossina bánjához és hűen járt el, fizessenek 50 dukátot, hogy jó oka legyen Velence szolgálatára.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 181; Ljubić II. 368. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 49.)

R.: Acta Bosnae 27.

572. 1346. aug. 10. Visegrád

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt megjelent egyrésztől Miklós nádor (H), a kunok bírása prothonotarius-a: Miklós mester és ifjú familiárisa: Batha-i László a nádor nevében és ügyvédvalló levelével, másrésztől Noghsyemen-i István fia: István mester és Kallow-i Iuan fia: András mester, a királyi aula lovagjai (miles), és előbbieket elmondták, hogy bár Byry-i János

fia: Tamást Miklós nádor fő- és birtokvesztésben elmarasztalta, de végül a nádor könyöröletesen ezt 40 budai márka dénárra mérsékelte. Tamás nem rendelkezvén ezen összeggel a Touthkallou ~ Touthkallow és Noghsemyen birtokokon levő részeit minden bevétellel Miklós nádornak elzálogosította addig, míg a 40 budai márka dénárért ezeket ki tudja váltani tőle. De mivel Tamás a birtokrészek kiváltását és a 40 márka kifizetését hosszasan elhanyagolva végül bejelentette, hogy mindezeket még sokáig nem tudja megtenni, Miklós nádor Tamás birtokrészeibe a hasznok beszédésére Tamás szomszédai és generacio-ja tagjai ellenében magát nem tudta bevezettetni. Ezért a nádor Tamás ezen birtokrészeit István mesternek és András mesternek, Tamás közelebbi szomszédainak és generacio-ja tagjainak 40 budai márkáért elzálogosította, a birtokrészek termései és jövedelmei szabad beszédésével, amíg Tamás v. leszármazottai a birtokrészeket Istvántól, Andrástól v. leszármazottaiktól ezen összegért Pál comes v. annak országbírói utóda előtt ki tudják váltani. A birtokrészeket a nádor Istvánnak és Andrásnak aug. 27-én (oct. Stephani regis) Batha-i László mesterrel iktattatja a váradi káptalan István és András által odavezetett tanúsága jelenlétében (akinek kiküldését Pál comes jelen oklevelével kéri a káptalantól), Tamás pedig, ha akarja, e birtokrészeket László mester nádori embertől akkor, v. Istvántól, Andrástól v. leszármazottaiktól bármikor máskor ezen összegért kiválthatja. Ha az iktatáskor ezt nem teszi meg, akkor István és András a 40 márkát dec. 21-én (in fe. Thome ap.) Pál országbíró előtt Miklós nádornak fizessék ki, kétszeres büntetéssel, ha az időpontot elmulasztják. Ha Tamás bíróságon v. azon kívül bármikor is e 40 márka v. a birtokrészek kiváltása ügyében Istvánnak és Andrásnak kárt okoz(tat), akkor Miklós nádor a 40 márka dénárt Pál comes előtt Istvánnak és Andrásnak fizesse ki, ők pedig Tamás ezen birtokrészeit a nádornak adják vissza. Az iktatásról szóló káptalani jelentést Miklós mester, István és András szept. 3-án (8. die predict. oct. regis Stephani) viszik vissza Pál comes-nek. D. in Vyssegrad, in fe. Laurencii, a. d. 1346.

E.: Dl. 3855. (NRA. 939. 6.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések.

Má.: Dl. 51 384. (Kállay cs. lt. 43.) 1821. évi.

K.: AO. IV. 630–633.

R.: Kállay 842. szám.

573. 1346. aug. 10.

1346., die X. Aug. A velencei tanács határozatai. Válaszolják a seregvezetők levelére, amiben szó van Budisclavus Urognich comes Tenin várából küldött üzenetéről, hogy mivel Velence a megegyezésről tárgyal a magyar királlyal, nem akar tenni semmit jelenleg az ő ellenében, ezért Budisclavus se tegyen, mivel Velence nem szeretné, hogy ezzel a megegyezést akadályozza. Pál

comes ügyében írják meg a seregvezetőknek, hogy Pál és Maladinus comes-ek érdekében Velence egy nunciust küld Doym ~ Duym comes-hez (erről tájékoztassák Pált és Maladinus-t), aki fejezze ki neheztelését a Vegla-i comes-eknek, hogy zárai lázadókat fogadnak be. Arról, amit Maladinus mondott Tenin váráról és a Curia-okról, a tanács feleli, hogy mivel Velence a békeszerződésről tárgyal a királlyal, amibe Maladinus-t is be akarja venni, ezért jelenleg ne okozzon semmilyen problémát a Churiacus-oknak, ez az ő érdeke is. A tengeri kapitány a fogva tartott záraiakat őrizetben küldje Velencébe mihamarabb. Johanna, Apulea királynője két követe Velencébe ment a Sclavonia-i ügyekben, ezért a Sclavonia-i biztosok tanácskozzák meg a követ-ség kérdését.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 181. (részlet); Ljubić II. 369–370. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 50.)

574. [1346.] aug. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papnak, az apostoli szék legátusának kiadott kegy- és büntetőhatóságú menlevelei. D. Avinione, IV. Id. Aug., pápasága 5. évében. [1346.] A pápa kéri többek között Johanna királynőt (Si), Katalin konstantinápolyi császárnőt, Róbert tarantói princeps-et, Károly durazzói herceget, tarantói Lajost, tarantói Fülöpöt, durazzói Lajost, Bertrand de Baucio montescagliosi comes-t és a nápolyi polgárokat, hogy engedelmeskedjenek a tanácsoknak, amiket a legátus az ország kormányzásáról ad majd. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2716–2721. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 83v–84r. nr. 346–364. alapján.)

Megj.: A legátusnak a pápa már júl. 31-én is bocsátott ki menleveleket, l. Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2689. szám és B. 1082–1145. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 177. fol. 19r–27r. nr. 1–65. alapján.)

575. 1346. aug. 11. Varasd

István mester vasvári, soproni és Vorosd-i comes előtt Kanizka-i Kis (Parvus) Jakab fia: Domokos mester bemutatta Osl fia: János mester néhai Worosd megyei comes 1345. évi, függőpecsétetes oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXIX. 913. szám*). Mivel eszerint Zelnicha birtok Domokos jogába és tulajdonába tartozik, és János mester neki azt visszaadta, ezért István mester is visszaadja Domokosnak minden tartozékkal, mások jogának sérelme nélkül. Erről neki függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in Worosd, f. VI. p. Dominici, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 33 660. (NRA. 1675. 3.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.
Függőpecsét fonata.
K.: Smič. XI. 319–320.

576. 1346. aug. 12.

Pál comes országbíró 1346. aug. 12-én (12. die oct. Jacobi) kelt privilegiális oklevele szerint írásbeli meghagyásának megfelelően a királyi ember és a budai káptalan tanúsága Apay fia: István valamennyi birtokjogát és tulajdonát (possessionaria hereditas seu proprietas) – a Keres megyei Apaykerezthura, Cozmadamyan és Kedhel birtokokat, az Apaykerezthura-n levő várat, a Symig megyei Philke és Bekes birtokokat, a Zalad és Nezde birtokokon levő részeket, a Byhor megyei Zaladmonostora birtokot, a Zabouch megyei Anyarch, Benk, Monoros és Hymus birtokokat – régi határaik mentén a szomszédok jelenlétében bejárták, s minden haszonvétellel és tartozékkal iktatták Bachka-i András fiainak: Miklósnak, Lászlónak és Andrásnak, ue. Miklós fiának: Jánosnak és Berench-i István fiainak: Domokosnak és Lászlónak, más jogának sérelme nélkül, ellentmondás nem lévén, és az iktatást az országbíró ezen privilegiális oklevelével megerősítette.

Tá. 1.: Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Vay cs. berkeszi lt.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)
Eltérő névalakjai: Kuzmadamian, Simig, Zaladmonustura, Monyoros.

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.)
Eltérő névalakjai: Cosmadamian, Kethel, Filke, Zalath, Zoladmonustra, Anarch.

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2004/1. 15; Vay berkeszi 57. szám.

577. 1346. aug. 12.

1346., die XII. Aug. A velencei tanács határozatai. Válaszoljanak Apulea királynője követeknek, miszerint biztosak abban, hogy a magyar király visszament Magyaró-ra (H), és mentsék ki Velencét a követek által kért szövetség alól azzal, hogy emiatt a jelenlegi helyzet nem követeli meg, hogy szövetséget kössenek. A magyarokhoz küldendő követséget a tanács jelölje ki aug. 17-ig (usque ad diem iovis prox.).

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 181. (részlet); Ljubić II. 370. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 50.)

578. [1346.] aug. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Csanád esztergomi érseknek és a káptalannak: korábban levelével (amit itt mellékel) a pápai kamara szükségére a pápa megtartotta és a kamarához csatolta 1 évre a pápai rendelkezés alá tartozó egyházi javadalmak (akár lélek gondozással járnak, akár nem) és tisztségek bevételeit. Mivel Magyaró.-ról (regnum Vngarie) is be akarja szedetni ezeket azon javadalmak és tisztségek után, amik akkor üresedésben voltak, utasítja a címzetteket, hogy e bevételeket Magyaró.-n a pápa csatolt levelének megfelelően szedjék be, az ellenkezőket (bármilyen kiváltságúak, állapotúak, rendiek és tisztségűek is) egyházi fenyítéssel csitítva. Azokat, akiktől e jövedelmeket megkapták, nyugtassák és erről közokiratot küldjenek a pápai kamarának. Mindez nem sérti a Magyaró.-ra kinevezett pápai adószedő hatáskörét. D. Avinione, Id. Aug., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 86v–87r. nr. 378. (Df. 291 853.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1154. szám.

579. 1346. aug. 15. Visegrád

[I.] Lajos király (H) előtt Wachala fia Tamás fiai: Bakoch (dict.) István mester és János mester (István erdélyi vajda, Zolnuk-i comes lovagjai) előadták hű szolgálataikat, amiket először [I.] Károly király (H) idején, majd annak halála után, amikor Lajos Magyaró. trónjára került, a királyi kúriában folyamatosan tartózkodva neki és báróinak teljesítettek, az erdélyi, Kykellew megyei Benye nevű, Kykellew folyó melletti birtokot (ahol Szt. Imre-kápolna van) kérték adományul, azt állítva, hogy a birtok a királyi adományozási jogkörhöz tartozik. Mivel az uralkodó nincs tisztában a birtok minőségével, mennyiségével, s hogy adományozási jogköréhez tartozik-e, utasítja az erdélyi fehérvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Rapolth-i Tamás fia: Jakab v. Balasfalwa-i Balázs fia: László v. Chekelaka-i Domokos fia: László királyi emberek valamelyike e birtokot a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, s így mások birtokaitól elkülönítve, ha a királyi adományozási jogkörhöz tartozik, iktassa Tamás fiainak és ue. Tamás fia György fia: Lászlónak, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, in fe. Ass. B. virg., a. d. 1346.

Á.: a 682. számú oklevélben.

K.: AO. IV. 633–634; Densuşianu I/2. 3.

R.: Erdélyi Okm. III. 340. szám.

580. 1346. aug. 15. Visegrád

[I.] Lajos király 1346. aug. 15-én (a. d. 1346., in fe. Ass. B. virg.) Wyssegrad-on kiadott nyílt oklevele szerint színe előtt János fia Saul fia: Chokode (dict.) Péter mester, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes lovagja (miles) és Hatzzak-i várnagya előadta hű szolgálatait, amiket először [I.] Károly (Karul) király (H) idején, majd annak halála után, mikor Lajos Magyaró. (regnum Hungarie) trónjára került, neki teljesített folyamatosan, és elmondta, hogy Károly király neki adta a Vasvár megyei, Gyunges folyó melletti, a királyi adományozási jogkörhöz tartozó Mylek birtokot, amit Károly Wyuar királyi várhoz csatolt akkor egy Bardusteleke nevű telekkel (sessio), ahol egykor Gergely fia: András mester allogium-ot bírt. De mivel Károly az adomány után hamarosan meghalt, oklevelét minderről Péter nem tudta megszerezni, hanem a birtokot e királyi adomány címén tartotta mostanáig, kérte tehát Lajost, hogy e birtokot a telekkel ő is adományozza neki, oklevelében megerősítve apja adományát. Lajos tehát (akinek sajátja királyi nemessége bőkezűségéből minden alattvalója érdemeit kegyesen megfontolni) Péter mesternek (az oklevélben részletesen leírt) szolgálatai alapján Mylek birtokot Bardusteluke telekhellyel (locus sessionalis), minden joggal és haszonvétellel (szántóföldek, rétek, berkek, mezők) régi határai alatt Péter mesternek, frater uterinus-ának: Pálnak és örököseiknek adományozta (miként apja is), anyja: Erzsébet királyné beleegyezésével, a főpapok és bárók tanácsával, más jogának sérelme nélkül.

Tá.: Bebek István országbíró, 1368. ápr. 3. Vasvári kápt. mlt. 3. 11. (Df. 279 110.)

R.: Kóta 99. szám; Erdélyi Okm. III. 341. szám.

581. 1346. aug. 15. Zágráb

Miklósnak, [egész] Sclauonia és Croacia bánjának Jakab zágrábi püspök bemutatva [I.] Lajos király (V) nyílt oklevelét (l. 61. szám), ezért a bán utasítja Kapruncha-i várnagyát, hogy a tizedeket a Kapruncha-i polgárokkal és hospesekkel a püspök tizedszedőinek teljesen fizettesse meg a király oklevelében szereplő módon. Ha egyes polgárok ellenkeznének, őket a tizedek kifizetésére bírsággal kényszerítse, ahogy a jog rendje megköveteli a rendeletek áthágói és bármely lázadók ellen. Erről pecsétjével ellátott oklevelet ad ki. D. Zagrabie, in fe. Ass. B. virg., a. d. 1346.

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Smič. XI. 321.

R.: Halász É., Szlavón 137. szám.

582. 1346. aug. 15.

Bertalan testvér perjel és a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-egyház keresztesei konventje Wedner fia Miklós frater-e: Hannus comes budai polgár kérésére és oklevél-bemutatása alapján átírja a [budai] szombatpiaci (Forum sabbati) Szt. Mária Magdolna-egyház plébánosa: Tamás végrendeletét (1343. ápr. 20., *l. Anjou-oklt. XXVII. 185. szám*). D. in fe. Ass. matris misericordie, a. d. 1346.

E.: Dl. 87 195. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 47. H. 6.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

R.: Végh, Buda II. 34. szám.

583. 1346. aug. 15.

1346., die XV. Aug. A velencei tanács határozatai. A minap meghozott választ adják meg Apulea királynője követeknek, miszerint megfontolva, hogy a magyar király visszament Magyaró-ra (H), a jelenlegi helyzet nem követeli meg a kért szövetséget, de ha idővel új helyzet áll elő, annak megfelelően lehet gondoskodni a kérdésről, ahogy mindkét félnek megfelel.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 181–182; Ljubić II. 370–371. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 50.)

584. 1346. aug. 16. Zágráb

Miklósnak, egész Sclauonia és Croacia bánjának Jakab zágrábi püspök bemutatta [I.] Károly király ép és gyanútól mentes, 1328. ápr. 10-én kelt oklevelét (*l. Anjou-oklt. XII. 163. szám*), ezért a bán utasítja bánsága minden várnagyát, comes-ét, officialis-át, nemesét, a szabad falvak civis-eit és más, bármiféle helyzetű és állapotú embert, hogy a püspöknek és egyházának járó tizedeket a mondott módon fizessék meg a püspök tizedszedőinek. Arra az esetre, ha másként cselekednének, meghagyja Cris-i, zágrábi és más comes-einek, várnagyainak és officialis-ainak, hogy őket a tizedek kifizetésére kényszerítsék, bírsággal, ahogy a jog rendje megköveteli a rendeletek áthágói és bármely lázadók ellen. Erről pecsétjével ellátott oklevelet ad ki. D. Zagrabie, in crastino Ass. virg. glor., a. d. 1346. A nagyobb bizonyosság miatt Mykch, egész Sclauonia néhai bánja oklevelét is átírja (1328. okt. 25., *l. Anjou-oklt. XII. 453. szám*).

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 2. 6. A. (Df. 256 133.) Függőpecsét fonata. Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések.

Á.: I. Lajos király, 1351. ápr. 11. Uo. 2. 7. (Df. 256 134.)

Má.: AN. Liber privilegiorum. (Df. 283 555.) XIV. századi.

K.: Tkalčić, Mon. civ. Zagr. I. 186–187. (E. alapján.); Tkalčić, Mon. ep. Zagr. II. 100–101. (Á. alapján, Á.-ban.)
R.: Halász É., Szlavón 138. szám.

585. 1346. aug. 17.

A pécsi káptalan Zeweybok-i Boche fia: János kérésére és oklevél-bemutatása alapján nyílt oklevelében átírja saját, 1296. márc.-i, Tomasina szlavón hercegnő 1296. márc. 7-i oklevelét (*l. RD 290. szám*) átíró privilegiális oklevelét, mivel azt János pereit során az utak veszélyei és ellenségei csalárdságai miatt eredetiben nem meri magával vinni. D. 3. die Ass. virg. glor., a. d. 1346.

Á.: Pécsi kápt., 1408. nov. 22. Dl. 1437. (NRA. 1504. 21.)
K.: Smič. XI. 321–322.

586. 1346. aug. 17.

A vasvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja jelenti János mesternek, István és Akus vasvári comes-ek vicecomes-ének és a szolgabíróknak, hogy levelüknek megfelelően – elmondták nekik a Saar folyó melletti Mark fia: Peteu mester személyében, hogy a szomszédai, főleg a király Vasvári hospesei a Makua nevű birtoka terméseit használják, ezért kérték a káptalant, hogy emberükkel, Korlatfelde-i Imre fia: Miklóssal küldjék ki tanúságukat – Miklóssal kiküldték kanonoktársukat: János mestert, akik aug. 14-én (f. II. p. Laurencii) Makua birtokon a szomszédokat, főleg a vasvári királyi hospeseket tilalmazták a birtok használatától és a termések erőszakos elvételétől. D. 4. die prohibicionis prenotate, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 373. (Festetics cs. lt. Vas 32.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

K.: AO. IV. 634–635.

R.: Bgl. V. 141–142.

587. 1346. aug. 17.

1346., die XVII. Aug. A velencei tanács határozatai. A magyar királyhoz induló követek végleges megbízatása (nem támogatva azt a javaslatot, hogy mivel Apulea királynője követei még Velencében vannak, és hogy a tanács szerezzen még újabb híreket a seregről, a megbízást halasszák el 8 nappal): adják elő a királynak, hogy ismeretes a világon az a jószándék és odaadás, amit Velence (commune Veneciarum) táplált a király elődei felé, őket mindig

nagy tiszteletben tartva, megadva nekik a kellő szolgálatokat, és a király felé is így akar eljárni. Velence csodálkozott, hogy városuk, Zára ügyében a király Velence ellen vonult, mivel hasonló esetben az elődei sosem avatkoztak be. De békében és szeretetben kívánva élni a királlyal, a minap Velencébe küldött követeit úgy fogadták, ahogy felségéhez illik, de nem tudtak velük meg-egyezni, főleg mivel azt mondták, hogy nincs teljes felhatalmazásuk, ezért Velence, hogy a jószándékot és régi szeretetet megerősítse a királlyal, elhatározta, hogy elküldi a királyhoz követeit, kérve őt, hogy tartsa meg Velencét odaadó barátjának, miként elődei tették, mivel Velence mindig is azon volt, ami felségének megfelelő lehet. Mivel ellentétek születtek Velence és a király közt, főleg Zára és Velence más dalmáciai (Sclavonia) területei ügyében, a követek mondják el neki, hogy ha a király átadja örökre Velencének Zára város és területe békés uralmát és tulajdonát, feltételek nélkül, Velence megbocsátja a záraiaknak a támadásaikat, biztosítja őket személyükben és javaikban. Ha pedig a király átengedi Velencének annak más dalmáciai városait is feltétel nélkül és lemond a maga és örökösei részéről minden jogról, amiket bírni vél Zarában és a mondott városokban, a követek ígérhetnek neki 100 ezer dukátot, a báróknak pedig 20 ezer dukátot. Ha a király csak Zárát adja át a tartozékaival, ígérjenek 60 ezer dukátot a királynak és 10 ezret a báróknak. Ha a király nem akarja átadni Zárát, de visszavonja az örökösei részéről minden jogát, amit bírni vél Zarában és Velence más dalmáciai városaiban, ajánl-
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 182–184; Ljubić II. 371–372. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 51.)

588. 1[3]46. aug. 18.

A pozsonyi káptalan előtt Domunk fia János fia: Péter a maga és frater-e: Mihály, valamint anyjuk, János özvegye és Domunkkezy-i András fia: Péter a maga és mások nevében, akiket az ügy érint hű szolgálatai miatt és főleg üdvéért Pethe fia: Mátét felszabadították (*manumittere*) szabadságot adva neki bárhol és bárkinél Mátét senki a generacio-jukból korábbi állapota okán nem zaklathatja.... Erről a káptalan pecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. D. f. VI. an. Bartholomei, a. d. 1[3]46.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 14. 23. 24. (Df. 226 888.) Fakult, foltos, gyűrtött. Függőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

589. 1346. aug. 19. Visegrád

[I.] Lajos királynak elmondta Magyar (dict.) Pál, hogy a Suprun megyei, Raba-i districtus-ban levő Thyak nevű birtokán és tartozékain, főleg Wyccha földön szükség van a bejárásra, határjelek emelésére és a szomszédos birtoktól való elkülönítésre. Ezért az uralkodó utasítja a vasvári káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Sythke-i Lewkus v. Halastow-i Mark fia: János v. Herman-i Fynta királyi emberek valamelyike Thyak birtkot a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mások birtokaitól elkülönítve hagyja Pálnak, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenében ennek megindokolására a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Vyssegrad, sab. an. Stephani regis, a. d. 1346.

Á. és Má.: a 816. számú oklevélben.

K.: HO. I. 194–195. (Á.-ban.)

R.: Bgl. V. 142.

590. 1346. aug. 19. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy Eghazasvnyan-i Sámson fia János leánya, Chepan özvegye: Ágnes a királyné előtt elpanaszolta, hogy Sámson fia János fia: Illés, az ő frater carnalis-a örökös nélkül hunyt el, és végrendekezve minden birtokrészét örá: Ágnesre és fiaira hagyta, de őket Eghazasvnyan-i Simon fia: István ki akarja zárni e birtokrészekből, amikben Ágnes és fiai részt bírnak leánynegyed okán. A királyné az ügyben a nádor bírósága elé küldte át Ágnest, hogy a királynéi kúriában épp jelenlevő István részéről igazságot kapjon. Ezután Ágnes együtt Csanád esztergomi érsekkel, örökös esztergomi comes-szel, Vid testvér nyitrai püspökkel, Bereck győri préposttal, Lőrinc királyi tárnokmesterrel, Pál comes országbíróval, Pál királynéi tárnokmesterrel, Miklóssal, egész Sclauonia egykori bánjával, Treutul (dict.) Miklós mester pozsonyi comes-szel, Poky-i Desew comes al-országbíróval, Wgal-i Pál mester országbírói prothonotarius-szal és az ország számos más nemesével, akik a nádor bírói székén jelen voltak, a nádor elé járulva István ellenében előadta, hogy carnalis frater-e: Illés végrendekezve Eghazasvnyan-i birtokrészeit az ő: Ágnes fiaira hagyta, de ezekből most őket István ki akarja zárni, s bemutatta László testvér perjel és a zágrábi domonkos rendi Szt. Miklós-egyház konventje nyílt oklevelét, miszerint a Zágráb melletti mezőn megbetegedett Vnya-i János fia: Illés kérésére kiküldték János pécsi

testvért, akinek jelenlétében Illés végrendelkezve az ezen Hunya birtokon levő üres telkét (*fundus curie*) saját Szt. Mihály-plébániájára hagyta, a Hunya faluban levő többi birtokát pedig leánytestvére fiaira. Ezt megtekintve István azt felelte a nádornak, hogy Illés az ő *frater patruelis*-e, generacio-ja legközelebbi ágán volt, és örökös nélküli halála miatt birtokrészei az ország szokása szerint neki járnak, de a leánynegyed, ami Ágnes és fiait Illés birtokrészein megilleti, pénzzel kész kiváltani. Erre a nő azt állította, hogy őt Illés birtoktalan nem nemeshez adta feleségül, s ezt István sem tagadta. Mivel az ország szokása és a szent kánonok szerint a nem nemesekhez és birtoktalanokhoz házасított nemes leányok v. asszonyok leánynegyedét (nehogy az utódaik nem nemesekké váljanak) nem lehet pénzzel kiváltani, hanem, hogy a nemesség a nemes leányok v. asszonyok nem nemesből származó örököseinek mindig megmaradjon, az efféle nemes leányok v. asszonyok leánynegyedét birtokban kell kiadni. Ezért a nádor a mondott főpapok, bárók és az ország nemesei tanácsával meghagyta, hogy Ágnes leánynegyedét Illés minden birtoka v. birtokrésze után nem pénzben kell kiváltani, hanem azt a nőnek és fiainak Illés birtokaiból kell teljesen kiadni, és e birtokban kiadott leánynegyed Ágnes, fiai és örököseik, Illés többi birtokrészeit pedig *frater patruelis*-e István birtokolja, más jogának sérelme nélkül. Erről a nádor Ágnesnek és fiainak függőpecsétjével megerősített privilegialis oklevelet bocsát ki. D. in Wysegrad, sab. p. Ass. virg. glor., a. d. 1346.

E.: GYMSML. Sopron város. Diplomatarium 3805. (Df. 205 053.) A plicaturán függőpecsétre utaló bevágások. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: HO. I. 190–193.

591. [1346.] aug. 19.

A Scepus-i (Á. 2.: Sepus) Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy gyűrűspecsétes parancslevelének megfelelően (l. 519. szám) kiküldték tanúságul notarius-ukat: Pál mestert, akivel József fia: János királyi ember aug. 16-án (in crastino Ass. virg. glor.) a mondott birtokrészt iktatta Rycolph mesternek és fiainak: Lászlónak és Kelemennek, azon határok alatt, amikkel hozzájuk csereként került, nem lévén ellentmondó sem az iktatás, sem az erről szóló beszámoló során a káptalan előtt. Hj.: Nenepataka folyó, ahol észak felől beleömlik a Kalnapataka patak; dél felől magas hegy csúcsa a Veresalma (Á. 2.: Weresalma) és Nenepataka folyók között; wlgariter Berch (dict.) domb Veresalma patak felé; Hennyng falu alsó végén a Veresalma patak; Luzka birtok határjelei. D. 5. die Ass. virg. glor., a. d. supradict. [1346.]

Á. 1-2.: a 934. számú oklevélben.

R.: Péchy 7.

592. 1346. aug. 19.

1346., die XIX. Aug. A velencei tanács határozatai. Ha a [magyar] király nem akarja átadni Zárát, de legalább visszavonja zárai jogait és beleegyezik, hogy Velence más dalmáciai területei maradjanak békésen 10 évig jelen állapotban, a követek ezt elfogadhatják és ígérjenek a királynak és a báróknak együtt 40 ezer dukátot. Ha a király érinti az átkelését Apulea-ba, a követek mentsék ki Velencét ez alól azzal, hogy (miként már máskor is megválaszolták) Velencének sok kereskedője van Apulea-ban, és veszélyes lehet számukra az átkelésben való részvétel. Ha a király gyanakodna, hogy Velence akadályozza az átkelést, feleljék, hogy Velence nem szokott idegen ügyekbe avatkozni, amíg meg tudja enélkül is védeni saját érdekeit, és miután a királlyal békében lesz, arra törekszik, hogy jószándékkal és szeretettel viseltesse a király mint Velence barátja felé. Ha egyéb kérdések is felmerülnek, a követek azokat írják meg a tanácsnak és várják az utasítást. A követek kapjanak megbízólevelet az idősebbik királyné és mások előtti megjelenésre is, hogy őket is tájékoztatni tudják Velence jogairól. A béke bármely módú esetébe be kell foglalni Maladinus comes-t és Pál comes örököseit (a seregvezetőknek tett legutóbbi meghagyás szerint). Ha a megegyezés megszületik, arról köttessék békeszerződés (contractus concordialis).

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 184–185; Ljubić II. 372–373. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 51.)

593. [1346.] aug. 19. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának: megkapta leveleit, miszerint Bertram a pápa akaratának megfelelően személyesen elment [I.] Lajos királyhoz (V), aki őt tisztelettel fogadta, és arra, amit Bertrand a pápa részéről neki elmondott, választ adott, amit a pátriárka az egyik levelében továbbított a pápának, aki köszönetét fejezi ki neki nehéz munkájáért. A pápa elégedett a válasszal, miszerint a király az apostoli szék iránti engedelmességről nem akar letérni, ha az vele tisztelettel bánik. A pápa nem akar tenni semmit, ami miatt Lajos ettől elállna, sőt kész jogos kéréseit kedvezően meghallgatni. Lajos azt is mondta a pátriárkának, hogy egy Gergely nevű gonosz ember azt sugallta a pápának, hogy Lajos ostoba, erőtlen, szegény és a népei gyűlölik. Bertram tudassa a királlyal, hogy soha senki ilyeneket a királyról nem mondott a pápának, aki nem is tudja, ki ez a személy, de ha Gergely csanádi püspökre gondolt a király, a pápa közli, hogy amikor Gergely a pápai kúriában a király

nunciusa volt, sem ilyeneket, sem más rosszat róla neki nem mondott, sőt bölcsen és hüen járt el feladatában. D. Avinione, XIV. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 95r-v. nr. 400. (Df. 291 854.)

K.: Theiner I. 720; Wenzel, Dipl. eml. II. 186–187. (XVI. Kal. Sept. dátummal)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1160. szám.

594. 1346. aug. 21.

1346., die XXI. Aug. A velencei tanács határozatai. Mivel a lázadó záraiak eddig nem akarták felismerni Velence könyörületét, amit nekik Velence érdemtelenül is meg akart adni, s mivel a kegyesség útja őket nem tudja Velence engedelmességére vezetni, zabolázza meg őket a büntetéstől való félelem. Írják meg a seregvezetőknek, hogy nyilvánosan hirdessék ki dalmátul (in lingua sclavonica) és latinul olyan helyekről (mind a tengerről, mind a szárazföldön), ahonnan a záraiak bentről jól hallhatják, hogy Velence, ami mindig könyörületes és kegyes, korábban már kihirdette, hogy visszafogadja kegyébe a záraiakat személyükben és javaikban szabadon, ha átadják Velencének a várost és területét; mivel ők eddig ezt a könyörületet nem fogadták el, ezért Velence, nem túrve tovább hitványságukat, ismét kihirdeti, hogy ha onnantól 8 napon belül Velence engedelmességére és kegyére térnek, a dózsze kész nekik könyörületet adni, őket javaikban-személyükben biztosítani, de az időpont elmúltával semmiféle bocsánatot v. kegyet nem kapnak, hanem személyükben és javaikban remény nélkül legyenek, ahogy bűneik megkövetelik ezt. A seregvezetők írják meg a tanácsnak a kihirdetés napját. Küldjenek egy notarius-t Gergely comes-hez, Ostroviza-i néhai Pál bán fia néhai Pál comes frater-éhez, akinek mondja el, hogy eljutott a tanácshoz Pál comes halála, őt Velence mint hű barátját gyászolja, s reméli, utódai is ezen hűségben maradnak. Mivel végrendeletében Pál a fiát [Györgyöt], a várait és javait Gergely comes kormányzata alatt hagyta a fia nagykorúságáig, ezt Velence elfogadja, remélve, hogy Gergely comes is mindig hű lesz Velencéhez, mint néhai fivére volt. Erről Gergely comes tegyen le esküt a végrendeletnek megfelelően. Velence felajánlja seregeit Gergely és várai védelmére minden esetben, ha Gergely kéri. Ezután a notarius menjen Maladinus comes-hez, aki hagyjon fel Sibenicum zaklatásával.

K.: Ljubić II. 374–375. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 51–52.)

Megj.: Pál végrendeletét l. Ljubić II. 418–421.

595. 1346. aug. 22.

János, a zágrábi Szűz Mária-egyház apátja a Grech-i bíró, esküdtek és consiliarius-ok kérésére függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelében átírja Lőrinc királyi tárnokmester oklevelét (l. 290. szám).

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 125. 34. (Df. 257 254.) Foltos, hiányos, fakult. Függőpecsétre utaló bevágás.

Megj.: A keltezés OL-adatbázis megállapítása.

596. 1346. aug. 23.

A budai káptalan előtt elmondta kanonoktársuk: Péter mester, hogy Berench-i István fia: László a 6 márka felét, amit Apey fia: István birtokai és birtokrészei iktatásakor fizetett neki szolgálataiért, a saját pénzéből fizette. D. in vig. Bartholomei, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 271. (Vay cs. berkeszi lt. 260.) Előlapra átütő mandorla alakú hátlapi zárópecsét körvonala.

R.: Vay berkeszi 58. szám.

597. 1346. aug. 24.

A veszprémi káptalan előtt Meneke-i Markafh fia: Miklós elmondta, hogy az az oklevél, amit egykor a káptalan az ő elődeinek kibocsátott, rossz őrzés miatt elveszett, ezért kérte, hogy camera-jukban ezen oklevél par-t keressék meg és írják át neki. A káptalan ennek megfelelően azt megkerestette István örkanonokkal, aki egy chirographált registrum-ot mutatott be, aminek tartalmát a káptalan szó szerint átírja pecsétjével ellátott oklevelében Miklósnak. D. in fe. Bartholomei ap., a. d. 1346.

Á.: 1. Veszprémi kápt., 1352. nov. 24. Dl. 3792. (Acta Jesuitica. Jaurin. 3. 4.)

2. Á. 1. > László császári prépost, királyi kápolnaispán, titkos kancellár, 1355. nov. 8. Dl. 4475. (Uo. 3. 5.)

Má.: 1. Dl. 250. (Uo. 31. 3. 31.) Á. 1. alapján, újkori.

2. Á. 2. alapján, azzal azonos jelzet alatt, újkori.

Megj.: Az átírt oklevél év nélküli, Bertalan veszprémi püspök idején kelt, OL-adatbázis szerint 1232 körül. Kiadása: HO. VIII. 29–30.

598. 1346. aug. 24.

1346., die XXIV. Aug. A velencei tanács határozata: a notarius, aki Sclavonia-ba megy Ostroviza ügyében, ill. Maladinus comes-hez a Sibenicum-iak ügyé-

ben, Maladinus-nak adja elő Bossina bánja panaszait, kérjen tőle számára jóvátételt és figyelmeztesse, hogy hagyjon fel a bán elleni tetteivel.

K.: Ljubić II. 376. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 52.)

599. 1346. aug. 25. Visegrád

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Magyar (dict.) D[énes], hogy amikor ő Kerezthur-i Apay fia: néhai István Bunk [! ə: Benk] nevű birtokát magának iktattatni akarta, Bachka-i András fiai: Miklós, László és András, ue. Miklós fia: János, valamint Berench-i Keled fia István fiai: Domokos és László az ő Endus nevű birtoka szántóföldjeiből, erdőiből, kaszálóiból és halászhelyéből 11 határjel [emelésével] nagy részt elfoglaltak és mondott birtokukhoz csatolták, és bár Dénes Bunk régi határai bejárásakor nem tiltakozott, de az Endus nevű birtoka határain belül emelt 11 határjel miatt nekik ellentmondott. Ezért az uralkodó utasítja az egri káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Olivér fia: Demeter v. Bogdan-i János fia: Péter v. G.....-i Chumbuldur fia: Lőrinc v. Anarch-i Jakab fia: László királyi emberek valamelyike minderről tudja meg az igazságot, az ország szokása szerint tilalmazza a mondott nemeseket e föld, kaszáló és halászhely 11 határjel elhelyezése általi elfoglalásától és azok használatától, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Wysegrad, 2. die Bartholomei, a. d. 1346.

Á.: a 661. számú oklevélben. Hiányos.

600. 1346. aug. 25.

A pozsonyi káptalan előtt Penzes-i Pál fiai: János és Péter a vérrokonuknak, Cheztwe fia: Tamásnak a Reche-i Mihály fiai: Tamás és Máté elleni pereik során érték kiadott költségeiért átadták használatra örökjogú birtokrészeiket, amiket pénze megkapása után nekik vissza kell adnia. D. f. VI. p. Bartholomei, a. d. 1346.

Á.: Pozsonyi kápt., 1420. márc. 19. Dl. 3856. (NRA. 323. 46.) Eszerint nyílt oklevél volt.

601. 1346. aug. 26. Visegrád

Erzsébet királyné (H) a harmincszedőjének, Welueng comes gener-ének: Miklós comes-nek. Buda városában, a Keresztelő Szt. János-kolostor mellett

levő telket (fundus curie) a comes tudtával a ferences rendi apácák kolostorának építésére a királyné megvásárolta minden kőépülettel, ti. cellarium-okkal és más haszonvételekkel, de megfontolva Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester hű szolgálatait, a telket Pálnak, frater-ének: Miklósnak, valamint fiaiknak, leányaiknak és mindkét nemű örököseiknek adományozta. Ezért utasítja Miklós comes-t, hogy a telket Thuteus királyi ajtónállómester (v. távollétében általa oda küldött embere) jelenlétében Pálnak, Miklósnak és általuk mindkét nemű sarjaiknak Buda város (civitas nostra) szokása (mos) szerint iktassa, a telek eladásáról pedig adassa ki Pál mesternek Buda város bírója, esküdtjei és közössége oklevelét. D. in Wysssegrad, sab. p. Bartholomei, a. d. 1346.

Á.: a 609. számú oklevélben.

R.: Végh, Buda II. 35. szám.

602. 1346. aug. 26.

1346., die XXVI. Aug. A velencei tanács határozatai. Mivel Bossina bánja mindig teljes kedvezéssel és szeretettel volt Velence felé, ezért írják meg neki, hogy (miként tudja) a magyar király követei voltak Velencében, de velük nem tudtak megegyezni, ezért kérésükre Velence elküldi követeit a magyar királyhoz. Kéri a bánt, hogy mint barátjuk támogassa ügyeiket, amit Velence neki bármikor szívesen viszonz. Írjanak Peregrinus testvérnek is.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 187; Ljubić II. 377. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 52.)

R.: Acta Bosnae 27.

603. 1346. aug. 26.

1346., die XXVI. Aug. A velencei tanács határozatai. A magyar királyhoz 3 követ induljon olyan fizetéssel és kísérettel, ahogy az osztrák herceghez küldött követek is mentek. A követek a megválasztásuk után 3 napon belül adjanak választ, de a megbízatástól csak 100 font büntetéssel állhatnak el. Megválasztásuk aug. 27-én (die crastina) legyen (nem támogatott javaslat szerint a záraiaknak szóló kihirdetés miatt a követek választását halasszák el aug. 29-re; ad diem martis).

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 187–188; Ljubić II. 377. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 52.)

604. 1346. aug. 27.

A budai káptalan 1346. aug. 27-én (oct. Stephani regis, a. d. 1346) kelt oklevele szerint színük előtt Miklós, a budavári Szűz Mária-egyház plébánosa tilalmazta a jelenlevő Hench fia János fia: Miklós mestert, hogy a birtokaiból őt illető jogokat elzálogosítsa, eladja v. elidegenítse, a szintén jelenlevő István erdélyi vajdát pedig attól, hogy ezeket megvásárolja, zálogba vegye v. elfoglalja.

Tá.: Zsigmond király, 1409. szept. 9. Dl. 9481. (NRA. 593. 7.)

K.: Bp. III. 272. (Tá.-ban.)

R.: C. Tóth N., LK. 2000. 96; Fenyvesi, Tolna 103.

605. 1346. aug. 27.

1346., die XXVII. Aug. A velencei tanács határozatai. Írják meg a seregvezetőknek, hogy megkapták aug. 23-i levelüket azon kurafiról (bastardus), aki Zárában van, és a záraiak ármánykodásairól, hogy megtámadják a velencei flottát. A tanács dicséri a tengeri kapitány elővigyázatosságát, és utasítja, hogy erősítsék meg és őrizzék a flottát, helyezzenek oda a szárazföldi ballistarius-okból amennyit kell. Hamarosan másik, jól megerősített és előkészített flotta lesz ott. A seregvezetők tárgyaltak a zárai zsoldosokkal, hogy jöjjenek ki a városból, de a tanács úgy véli, hogy mivel Velence a záraiakat ostrommal akarja kifárasztani, hasznosabb, ha egy zsoldos v. más személy sem hagyja el a várost.

K.: Ljubić II. 378. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 52.)

606. 1346. aug. 28.

A váradi káptalan előtt egyházuk olvasókanonoka: László mester, az erdélyi fehérvári egyház kanonoka és főesperese a maga és kanonoktársai (ti. az erdélyi káptalan) nevében elmondta, hogy amikor Gald-i Herbord királyi ember a váradi káptalan tanúsága: László mester kanonok jelenlétében az erdélyi Fehér megyei Waradya birtokot királyi adományként Jara-i Mihály fia: Péter mester erdélyi alvajdának iktatni akarta, az erdélyi káptalan az ország szokásának megfelelően a királyt az adományozástól, Péter alvajdát pedig a birtok elfoglalásától a káptalan joga és birtoka nevében tilalmazta, mire az alvajda éktelen haragra gyulladva szitkozódott, fenyegetőzött, mondván, az erdélyi egyházat és minister-eit, ti. a kanonokokat és a káptalant a birtokaival együtt fel kellene égetni és el kellene pusztítani (mint Alard fia: Gyan idejében, aki ezen egyházat felgyújtotta, benne sok kanonokkal), hogy kő kövön ne maradjon benne. És ha erre egyszer sor kerül, ő akarna ezen egyház és kanonokai

elpusztításának, felégetésének és megölésének első vezetője (primus principalis et capitaneus) lenni, és ezt a tilalmazást, amíg ő él, az egyház számos jobbágya meg fogja még keserülni. D. in fe. Augustini, a. d. 1346.

E.: Ba. Erdélyi kápt. lt. 1. 134. (Beke. 1. 121.) (Df. 277 309.) Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: Doc. Trans. IV. 653–654. (Facs.-vel.)

R.: Beke A., TT. 1889. 756; Erdélyi Okm. III. 342. szám.

607. 1346. aug. 29. Buda

Pál comes országbíró Budán, 1346. aug. 29-én (8. die oct. Ass. virg. glor., a. d. 1346.) kiadott [zárt] oklevele: amikor aug. 22-én (oct. Ass. virg. glor.) a pereskedők ügyeit tárgyalta bíróságán a bárókkal és az ország nemeseivel, Teremhegh-i Miklós mester bemutatta neki saját bírságlevelét és a pécsi káptalan idézőlevelét, amik szerint ő febr. 1-jétől (f. IV. an. Purif. virg. glor. in predicto anno) 20 napig várt Pál comes előtt Suklows-i Péter fia: Miklós mester ellenében, aki a pécsi káptalan idézőlevele ellenére nem jelent meg, nem is küldött senkit, így bírságban maradt. Bemutatta Pál comes-nek saját nyílt, birtokzálogosításról és bírói döntéséről szóló oklevelét is, miszerint színe előtt Teremhegh-i Miklós mester 1345. jan. 8-án (a. d. 1345., oct. diei Strennarum) a pécsi káptalan levelével megidézett Suklous-i Péter fia: Miklós mester ellenében bemutatta Péter szerémi püspök, [I.] Károly király (H) kápolnaispánja és titkos kancellárja oklevelét (*l. Anjou-oklt. XXV. 576. szám*), miszerint a püspök előtt Wysegrad-on Suklos-i Jula frater-e: Péter mester fia: Miklós mester 1341. aug. 17-én (a. d. 1341., 3. die Ass. virg. glor.) a Baranya megyei, Ipochofolua falu közelében fekvő Bayunteluk nevű lakatlan örökbirtokát a Palyzkow nevű halászhellyel és többi haszonvételeivel (szántóföldekkel, kaszálókkel, rétekkel) régi határai alatt a szintén jelenlevő apja: Péter mester és carnalis frater-e: Pál mester beleegyezésével Teremhegh-i Miklós mesternek és frater-einek: Mihálynak és Gálnak 7 báni márkáért (minden márkát 6 pensa-val számolva) az oklevél kiadásától 2 évre (infra alteram revolucionem annuaem) elzálogosította szavatosság vállalásával, s ha őket e birtokban és haszonvételeiben nem tudja megőrizni, akkor a pécsi káptalan előtt az elzálogosított birtokkal azonos értékű más birtokát kell az időpont lejártáig (usque ad complecionem dicte alterius revolucionis annualis) iktassa nekik, és a bíró része nélküli kétszeres büntetés sújtsa, ha ezeket nem teljesíti, ezenfelül az általuk megnevezett költségeket is ki kell fizesse nekik az első időpontban, mivel ők ezen 7 márkát az ő igen nagy szüksége idején a tőle elidegenített birtokai visszakövetelésére (requisicio) adták neki, és az időpont eljöttével (adveniente ipsa revolucionem annuaem) a birtokot ezen összegért a pécsi káptalan előtt szintén a bíró része nélküli kétszeres büntetéssel és késlekedés nélkül

ki kell váltsa. Miután Pál comes ezen okleveleket megtekintette és tartalmukat a feleknek elmagyarázta (tenoribus ... partibus suo modo explicatis), Teremhegy-i Miklós előadta, hogy a zálogosítás óta nem kapta meg e birtokot, a pénzzel is becsapták, mire Suklos-i Miklós azt felelte, hogy ő a birtokát Teremhegy-i Miklósnak elzálogosította, aki azt azóta is birtokolja. Erre Teremhegy-i Miklós bemutatta a pécsi káptalan zárt, a királynak szóló jelentését, miszerint annak nyílt oklevelének megfelelően Pabur fia: Deseu királyi emberrel kiküldték tanúságu kanonoktársukat: Pál mestert, akik 1343. jún. 9-én (a. d. 1343., f. II. p. S. Trinit.) a Baranya megyei Bayun birtokra (ami Teremhegy-i Miklós mesternek volt elzálogosítva) hívták Suklos-i Péter mester fia: Miklós mestert a birtok Teremhegy-i Miklósnak történő iktatására, de ő kötelezettség-vállalása ellenére nem jelent meg és nem is küldött senkit; amikor a királyi ember a bejárás után a birtokot iktatni akarta a szomszédok jelenlétében, Beke fia: István mester szerviensei: György és Domokos uruk nevében őket nem a bejárástól, hanem az iktatástól tilalmazták, mondván, hogy Bayun birtokot Péter fia: Miklós mester örökre István mesternek adta (*l. Anjou-oklt. XXVII. 393. szám*). Ezután Teremhegy-i Miklós kérte, hogy neki a kötelezvénylevelnek megfelelően a 7 márkát a büntetéssel együtt Suklos-i Miklós fizesse meg, mivel sem a pénzt, sem a neki elzálogosított birtokot ő nem kapta meg. Mivel tehát Suklos-i Miklós a Bayun nevű birtokát Teremhegy-i Miklósnak szavatosság vállalásával elzálogosította a királyi kápolnaispán levelével, a bírő része nélküli kétszeres büntetéssel, de a birtok iktatására nem ment el, és azt állította, hogy e birtokot Teremhegy-i Miklósnak ezen összegért elzálogosította, s vállalta, hogy azt neki iktatja, elutasítva, hogy a pénzt neki visszaadja, ezért Pál comes a bárókkal és az ország nemeseivel elrendelte, hogy Suklos-i Miklós mind ezen 7 márkáért, mind annak kétszereséért Bayun birtokot Beke fia: István mester, a szomszédok és a pécsi káptalan tanúsága jelenlétében [1347.] márc. 7-én (in die medii Quadr.) iktassa Teremhegy-i Miklósnak és frater-einek, határjelekkel elkülönítve a szomszédos birtokoktól, s ha ezt meg tudja tenni ellentmondó nélkül, akkor Teremhegy-i Miklóst és frater-eit a birtokban az iktatás napjától (korábbi, a kápolnaispán oklevelében szereplő) vállalása szerint védje meg és az évforduló elérkeztével (adveniente ipsa revoluzione annuali) ezen összegekért váltsa ki tőlük, ha pedig Bayun birtokot István mester és mások ellentmondása miatt nem tudja iktatni, akkor másik, azonos értékű birtokát iktassa Teremhegy-i Miklósnak és frater-einek, ahogy korábban vállalta, a káptalan jelentését pedig a felek ápr. 8-ra (oct. Pasce) vigyék vissza Pál comes-nek.

Tá.: Szécsényi Tamás országbíró, 1351. máj. 12. > Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1351. jún. 15. Dl. 69 970. (Sibrik cs. lt. 17.)

608. 1346. aug. 30.

Kunth comes, Bertalan Symig-i comes helyettese és a négy szolgabíró előtt megjelentek egyrésről Kelemen fia: János, Dénes fia: János és Jakab fia: Benedek, Twl falvi nemesek a rokonukkal: Balázs fia: Mihállal, másrésről Alch falvi Pál mester, a Symig-i konvent prothonotarius-a, és utóbbiak megvallották, hogy a Twl nevű falvuk területén nyugat felől levő, rájuk nemzetségi ágon (linea generacionis) háramlott 7 hold szántóföldet, valamint a mellette és az örökös nélkül elhunyt rokonaik, Flórián fiai szőlője mellett fekvő erdőrészt (ami Alch birtok határáig terjed hosszában észak és dél felé), ezen Mihály beleegyezésével fél márkáért Pál mesternek és örököseinek eladták, szavatosság vállalásával feléjük. D. IV. f. an. Egidii, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 017. (Múz. Ta. 1895. 7.) Hátlapján 3 kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

609. 1346. aug. 30.

Miklós mester budavári (castrum Novimontis Pestyensis) rector, az esküdtek és a polgárok előtt Jakab mester, Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester – [I.] Lajos király (H, dominus noster naturalis) országbírója, Simon fia: Pál comes prothonotarius-a – notarius-a és képviselője ezen ura nevében bemutatta Erzsébet királyné (H), Lajos anyja parancslevelét (l. 601. szám). Ők ennek megfelelően Teutheus mesterrel kiküldték Welueng gener-ét: Miklós comes-t, akik aug. 29-én (f. III. in fe. Decoll. Johannis Bapt.) a Buda városában a Keresztelő Szt. János utcában (vicus), az egyik oldalról Pál fia: Demeter, másik oldalról Idam-i György fia: Károly telkével (fundus) szomszédos telekre (fundus curie) mentek – amit Miklós comes a királyné részére és személyében a város teljes közössége tudtával 50 марка дэнэрért (minden márkát 56 garassal számolva) Fábián sóárustól és Jakab kovácstól, budai polgároktól (concives seu cohospites) megvásárolt a mondott kolostor helyének –, s azt minden haszonvétellel a mondott szomszédok, valamint az eladók: Fábián és Jakab jelenlétében a város szokásának megfelelően ellentmondó nélkül Pál mesternek, frater-ének: Miklósnak és leszármazottaiknak iktatták. Az oklevélkiadók tanácsot tartva, közös akarattal beleegyezésüket adták Pál mesternek és Miklósnak a királyné adományából és a város szabadsága szerint nekik törvényesen iktatott telek ügyében, és őket mostantól a város szabadsága és modusa szerint polgártársaikká fogadják. Erről Pál mesternek és Miklósnak nyílt oklevelet bocsátanak ki, közösségük rányomott pecsétjével. Ha jelen oklevelet visszaviszik nekik, privilegiális oklevelükben erősítik majd meg. D. f. IV. p. Decoll. Johannis Bapt., a. d. 1346.

Á.: I. Lajos király, 1347. jan. 18. Dl. 100 032. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Misc. Ugali 3. 2. 102.) Ennek előlapja alján és jobb felső sarkában: relacio domine regine.

R.: Végh, Buda II. 36. szám.

610. 1346. aug. 30.

A váradi káptalan előtt Márton fia: János, Simon fia: Imre famulus-a – ezen ura, valamint Lengel (dict.) János és Nogsemyen-i László fia: Péter nevében – tiltakozott, hogy Miklós nádor (H) Byr-i Tamás Nogsemyen és Tothkallow birtokokon levő részeit Iwan fia: Andrásnak és István fia: Istvánnak el akarja zálogosítani, kizárva ebből Imrét, Jánost és Pétert, azok joga sérelmére, mivel e birtokrészek hozzájuk ugyanúgy tartoznak, mint Andráshoz, Istvánhoz és más generacio-ikhoz. Ezért a nádort az elzálogosítástól, Andrást és Istvánt pedig a birtokrészek elfoglalásától tilalmazta. D. 4. die p. oct. Stephani regis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 385. (Kállay cs. lt. 1300. 777.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint Imre és János is Nogsemyen-i), valamint mandorla alakú zárópecsét körvonala.

R.: Kállay 844. szám.

611. 1346. aug. 30.

A váradi káptalan előtt Antal, Byr-i Tamás famulus-a ezen ura nevében tiltakozott, hogy annak Nogsemyen és Thothkallow birtokokon levő részeit Miklós nádor (H) Iwan fia: Andrásnak és István fia: Istvánnak 40 márkáért el akarja zálogosítani, ezért a nádort ettől, Andrást és Istvánt pedig a birtokrészek elfoglalásától tilalmazta. D. 4. die p. oct. Stephani regis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 386. (Kállay cs. lt. 1300. 776.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredéke.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1413. nov. 14. > II. Lajos király, 1520. máj. 28. Dl. 62 433. (Ibrányi cs. lt. 272.)

R.: Kállay 845. szám.

612. 1346. aug. 30.

A váradi káptalan jelenti Pál comes-nek, [I.] Lajos király (H) országbírójának, hogy oklevelének megfelelően aug. 27-én (oct. regis Stephani) Byr-i Tamás Nogsemyen és Tothkallow birtokokon levő részeire küldték tanúságot János mestert, a Szűz Mária-kisebbik egyház kanonokát, akivel amikor Bacha-i

László, Miklós nádor (H) képviselője a szomszédok összehívásával e birtokrészeket Pál comes oklevelének megfelelően 40 márkáért Iwan fia: Andrásnak és István fia: Istvánnak, a királyi aula ifjainak elzálogosítani és iktatni akarta, Byr-i Tamás két fia és két leánya, valamint számos nemes Vbul generacio-jából Lászlót az elzálogosítástól, Andrást és Istvánt pedig a birtokrészek elfoglalásától tilalmazták. D. 4. die p. oct. regis Stephani, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 387. (Kállay cs. lt. 1300. 800.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint András és István Nogsemyen-i), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei és egy caput sigilli nyoma.

R.: Kállay 846. szám.

613. 1346. aug. 30.

1346., die penultimo Aug. A velencei tanács határozata. Mivel Constantinus comes újraépítteti a várát a patruus-a: Neliptius comes és Velence közötti egyezés ellenére, Velence notarius-a tiltakozzon néhai Neliptius comes fia: János comes-nél, Constantinus comes-nél és Maladinus comes-nél, hogy Constantinus álljon el ettől és az egyezséget őrizze meg.

K.: Ljubić II. 379. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 53.)

614. [1346. aug. 30.]

[VI. Kelemen pápától] kérte a Je-i Szt. János ispotályos rend Petrosium-i preceptor-a, Dragonetus de Gaudiosa testvér, hogy a kalocsai érsek az Úr sírját 10 személlyel meglátogathassa. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 149–150. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 169. alapján, e dátummal.)

615. [1346.] aug. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] György [! 3: István] kalocsai érseknek: kérésére engedélyezi, hogy az Úr sírját és a Szentföld más oratorium-ait 10 személlyel meglátogathassa. D. Avinione, III. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 147r. nr. 196. (Df. 292 733.)

616. [1346. aug. 30.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Dragonetus preceptor], hogy Johannes Castanherii Viviers-i (Vivariensis) egyházmegyei klerikusnak a kalocsai egyházban kano-nokságot biztosítson és prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 150. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 169. alap-ján, e dátummal.)

617. [1346.] aug. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johannes Castanherii-nek a kalocsai egyház kanonok-ságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János v. képviselője az üresedőről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a kalocsai érseket és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt János távollétében képviselője is leteheti, ő pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai elle-nére is. D. Avinione, III. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja töb-bek között a kalocsai officialis-t, hogy Jánost v. képviselőjét a kalocsai kápta-lanban fogadtassa kanonokká, juttason neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Jánosnak minden joggal és tarto-zékkal adja át, bevezetve őt ezek tulajdonába, megvédve őt ezekben, a kano-nokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 90. fol. 63v–64v. nr. 53. (Df. 292 735.)

618. [1346.] aug. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Dragonetus preceptor], hogy a kalocsai érsek ha-lára esetére gyóntatót választhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, III. Kal. Sept., [pápasága] 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 150. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 169. alapján.)

619. [1346.] aug. 30. Avignon

[VI. Kelemen pápa] György [! ɣ: István] kalocsai érseknek: kérésére engedé-lyezi, hogy meggyónt vétkéire halála esetén gyóntatója neki teljes bűnbocsá-natot adhasson. D. Avinione, III. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

620. 1346. aug. 31. Fehérvár

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy a Fejér megyei nemesek universitas-ának aug. 28-án (f. II. p. oct. regis Stephani) Fehérvár város mellett tartott congregacio generalis-án Péter fia: Domokos, a kalocsai egyház Kozmou-i nemes jobbágya előadta, hogy Wrdug (dict.) István, Treutul (dict.) Miklós mester Nogka falvi famulus-a és officialis-a a saját famulus-aival: Nogka-i Deák (Litteratus) Domokossal és Dénessel, valamint a rokonaival (Jakab fia: Jánossal és Domokossal) [1345.] máj. 26-án (in fe. Corporis Christi cuius proxime preterisset revolutio annualis) az ő 8 holdnyi termését hatalmaskodva lekaszálták és elvitték, majd még aznap ugyanők Domokost Myske faluban életveszélyesen megsebesítették, bal keze 2 ujját levágták, és e sebekek miatt bal keze többi ujját is elvesztette. Kérésére a nádor megkérdezte a megye szolgabíróit és esküdt ülnökeket, akik hitükre, a király és Szent Koronája iránti hűségükre megerősítették, hogy Wrdug (dict.) István a rokonaival és famulus-aival együtt mindezt megtette Domokos ellenében, akinek a nádor erről oklevelet bocsát ki. D. 4. die dict. congregacionis nostre in loco memorato, a. d. 1346.

E.: Dl. 3857. (NRA. 1861. 16.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

K.: AO. IV. 635–636.

R.: Ortvay, Pozsony III. 126.

621. 1346. aug. 31.

Gelet fia: Miklós nádor 1346. aug. 31-én (4. die congregacionis sue generalis, a. d. 1346.) kelt oklevele szerint a Fejér megyei nemesek universitas-ának aug. 28-án (f. II. p. oct. regis Stephani) Fehérvár (Alba) város mellett tartott congregacio generalis-án Péter, a fehérvári Szt. Miklós-egyház rector-a előadta, hogy egyháza Fétel birtokon levő 1 ekényi földrészét telekhelyekkel együtt István erdélyi vajda a Bathyan nevű birtokához csatolta és ottani jobbágyaival a földrész hasznait és terméseit beszedeti. Erre Besenyő (Bissenus) Mihály, István vajda Debregezh-i várnagya ezen ura nevében annak ügyvédvalló levelével azt mondta, hogy a vajdának e birtokról oklevelei vannak, amiket a nádor által kijelölendő napon bemutat. Ezért a nádor meghagyta, hogy a vajda az okleveleit nov. 18-án (oct. Martini) mutassa be színe előtt a királyi kúriában Péter ellenében.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1419. márc. 13. Dl. 100 414. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Battyán 3. 4. 30.)

Má.: Dl 103 479. (Uo. Senioratus 18. 192. A.) Tá. alapján, újkori.

622. 1346. aug. 31. Fehérvár

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy a Fejér megyei nemesek universitas-ának aug. 28-án (f. II. p. oct. regis Stephani) Fehérvár városnál tartott congregacio generalis-án Keer-i Gurke fia: Pál tiltakozott, hogy István erdélyi vajda Ighazasmerse-i famulus-a és officialis-a: Vörös (Rufus) Péter az ő Zylagh nevű Fejér megyei birtokát elfoglalta és tönkretette, jobbágysait onnan elűzte, az erdejét kivágta és a szántóföldjei képét elvette. Erről a nádor Pálnak oklevelet bocsát ki. D. 4. die dict. congregacionis nostre, in loco prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 108 006. = Dl. 51 387a. (Kállay cs. lt. 1400. 243.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Gurkee névalakkal), valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 847. szám.

623. [1346.] aug. 31. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak: bizonyos gyalázatos férfiak az ártatlan András királyt (Si), aki az övéi között biztonságban hitte magát, kegyetlen halállal, áruló módon megölték. A pápa nem akarván, hogy ezen szörnyű, gyűlöletes gaztett (aminek megtorlása a pápát és a római egyházat illeti) büntetlenül maradjon, ezért először bizonyos generalis processus-okat hozott a gyilkosság elkövetői, cinkosai és támogatói ellen, amik különféle egyházi és világi büntetéseket és ítéleteket tartalmaztak, majd értesülve, hogy bizonyos férfiakat és nőket e gyilkossággal gyanúsítanak, őket nyilvános ediktummal megidézttette, hogy 3 hónapon belül a pápa előtt jelenjenek meg elfogadni, amit az igazság megkövetel. S bár a megidézettek számára az időpont még nem járt le, a pápa megfontolva, hogy a pápai kúriába való jövetel a tetteseknek lehetőséget adna a méltó büntetést elkerülni és hogy a Nápolyi Királyságban (ahol a gyilkosság történt) alkalmassabban és jobban lehet e gaztetről és körülményeiről az igazságot kideríteni, mert ott a bűnösöket könnyebben megtalálja valaki, akiben a pápa megbízhat, ezért meghagyta, hogy Bertrand de Baucio comes két nápolyi polgárral, teljes hatalommal és pápai hatáskörrel e gaztetről, elkövetőiről és cinkosairól tudja meg a teljes igazságot, s mindenki felett ítélkezzen, akit az ügyben bűnösnek talál, akkor is, ha a megidézettek közül való, miként mindezt a pápa más levele tartalmazta. De mivel a comes-ről egyesek azt hihetik, hogy lévén Johanna

királynő (Si) vazallusa, nem mer vizsgálatot tartani és ítélni a királyné és a királyi család tagjai ellenében, ha közülük valaki esetleg a gyilkosságban bűnös lenne v. ahhoz segítséget és tanácsot adott, ezt elkerülendő a pápa utasítja a kardinálist, hogy e szörnyű tettről és körülményeiről kivétel nélkül tudja meg a teljes igazságot, akár a királyné, akár a királyi ház (genus regium domus Sicilie) bármely tagja ellenében, bármilyen méltóságú, nemű, állapotú v. helyzetű is legyen, az ellentmondókat és lázadókat egyházi és akár világi szigorúsággal csitítva. Eredményeit írásba foglalva küldje el a pápának, aki mindezzel a comes megbízatását v. eljárásait semmiben nem akarja sérteni. D. Avinione, II. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 106r-107r. nr. 454. (Df. 291 855.)

K.: Theiner I. 720–722; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2769. szám.

R.: Bónis, SZR. 1036. szám.

624. [1346. aug. 31. Avignon]

[VI. Kelemen pápa Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak]: bizonyos gyalázatos férfiak... (stb., I. az előző számot) ...miként mindezt a pápa más levele tartalmazta. [I.] Lajos király (V), anyja: Erzsébet királyné (V) és fivére: István erdélyi herceg leveleiből és követeitől megtudta, hogy ők Johanna királynőt (Si) és a királyi ház egyéb tagjait gyanúsítják a gyilkossággal. És mivel mind ők, mind mások azt hihetik a comes-ről, hogy lévén a királynő vazallusa... (stb., I. az előző számot végig). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 107r–108r. nr. 455. (Df. 291 855.)

K.: Theiner I. 722.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2770. szám.

625. 1346. szept. 1.

A pannonthalmi (Sacer Mons Pannonie) Szt. Márton-monostor konventje előtt egyrészt Perend-i Ivan fia: György, másrészt Salamon-i Gula fia: Miklós és annak fia: István elmondták, hogy megegyeztek a közöttük eddig létrejött pereikben, és főleg azon bírságok (birsagium) ügyében, amikben Györgyöt birtok, javak v. pénz miatt a nádor előtt elmarasztalták Miklós és István ellenében, és ezek alól egymást felmentették. D. in fe. Egidii, a. d. 1346.

E.: Dl. 61 187. (Kisfaludy cs. lt. 77.) Hátlapján pecsét körvonala.

K.: Mons Sacer I. 443; Dreska G., Pannonthalmi konvent I. 61–62.

626. [1346.] szept. 1. Avignon

[VI. Kelemen pápának] előadta János veszprémi electus, a minap (nuperrime) [I.] Lajos király (U) követe, hogy mivel a fekete-erdei (Nigra silva), konstanzi (Constanciensis) egyházmegyei Alperspach-i bencés rendi monostor apátja és konventje az ottani részeken több éve tartó viszályok miatt nagyon elszegényedtek, a monostor kegyurai két plébánia kegyúri jogát nekik adták már. Ezért kérte János, hogy ezen plébániákat, amik éves bevételei a 30 márka ezüstöt nem haladják meg, az apát és a monostor szegénysége miatt csatolja hozzájuk (incorporare). A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 150–151. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 172. alapján.)

R.: Rábik, Reg. Suppl. 104.

627. 1346. szept. 2.

Dousa néhai nádor fia: Jakab mester Zobouch-i comes és a négy szolgabíró oklevele szerint Guth-i Salamon fia: János Kelemen fiát: Miklóst és Iwanka fiát: Miklóst (Balkan-i János fiai: László és Fábian szervienseit v. famulusait) törvényesen elfogta, és fentiek bíróságán: Kallow-n ellenükben előadta, hogy bizonyos jobbágyait kirabolták, 4 ökrét elvették, de kettőt visszaadtak. A szerviensek ártatlannak vallották magukat, de Salamon fia: János fentiek ítélete szerint és az ország szokásának megfelelően számos nemes – Pechy-i Lukács, Nogsemyen-i Lengel (dict.) János, György fia: János, Bogdan-i Olivér fia: Demeter, Gábor fia: Miklós, Kyrch-i András – és nem nemes tanúval bizonyította vádjait, majd 25 személlyel esküt is tett ezen szerviensek ellen, akiket az ország szokása szerint felakasztott, ezért őt fentiek ez ügyben nyugtatják. D. sab. an. Nat. B. virg., a. d. 1346.

Tá.: a 843. számú oklevélben.

Má.: 1. HHStA. Wien. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche Archive. Weiss 159. pag. 148–150. (Df. 258 545.) XVIII. sz.-i.

2. Uo. Weiss 144. pag. 283–285. (Df. 258 541.)

R.: Piti F., Szabolcs m. 388. szám.

628. 1346. szept. 2.

A pannonthalmi (Sacermons Pannonie) Szt. Márton-monostor konventje előtt egyrészről Miklós fia: Tamás, Renold fiai: Miklós, Benedek és Olup, valamint Jakab fia: János, Zenthmiklosalap-i nemesek, másrészről Pal fia: Sándor, Péter fiai: András, Pál és Jakab, másik Péter fia: Jakab és András fia: Gergely,

Zenthpeteralapa-i nemesek elmondták, hogy a közöttük vitás birtokrész ügyében úgy egyeztek meg, hogy a farkasvermek mellett levő határjeleket nyugat felől és onnan a többi határjelet a Babna faluba tartó nagy útig a Zenthmiklosalapa és Zenthpetheralap birtokokat elválasztó valós határjeleknek fogadják el. A vitás rétet 4 [!] egyenlő részre osztották, új határjelek emelésével, mely 3 részből kettő jutott a Zenthmiclosalap ~ Zenthmiclosalapa-i nemeseknek, egy pedig a Zenthpeteralapa-i nemeseknek. Ha a felek valamilyen ezen osztály miatt pert indítana, 3 [márkát] fizessen a másik félnek. D. sab. p. Egidii, a. d. 1346.

Á.: Pannonhalmi konvent, 1470. szept. 30. Dl. 25 387. (Ismeretlen prov.)
Eszerint nyílt oklevél volt.

K.: Dreska G., Pannonhalmi konvent I. 62.

629. [1346.] szept. 2. Avignon

[VI.] Kelemen pápát kérte Apetzo lebusi (Lubucensis) püspök, hogy mivel egykor Gentilis, Hegyi Szt. Márton titulusú néhai kardinális pap, az apostoli szék Magyaró-i (regnum Hungarie), Lengyelo-i (provincia Polonie) és a Magyaró-gal szomszédos egyéb területekbeli teljes hatáskörű legátusa az esztergomi egyházmegyei Posonium-nál tartott zsinatán az egyházak, főpapok és más egyházi személyek szabadsága és haszna érdekében számos rendelkezést (constitutio) adott ki, amik tilalmazásokat, kiközösítéseket, interdictum alá helyezéseket és egyéb büntetéseket tartalmaznak, miként ez a legátus pecsétjével megerősített oklevelében (1309. nov. 10., *I. Anjou-oklt. II. 761. szám*) szerepel, ezért a pápa ezen rendelkezések bizonyos cikkelyeit szó szerint írja át, mivel félő, hogy az oklevelet a régisége kikezdi. A pápa ennek megfelelően ezen cikkelyeket érvényesnek elfogadva jelen oklevelében átírja és megerősíti. D. Avinione, IV. Non. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 92r–95v. (Df. 292 733.)

K.: F. IX/1. 376–377; Raynaldus XXV. 407–411; Acta Clementis VI. 168–171; Mon. Vat. Slov. III/2. 183. (ASV. Reg. Vat. Vol. 176. fol. 86r–89v. nr. 115. alapján.)

R.: Bull. Pol. II. 46–47.

Megj.: Kodeks Wielkop. II. 572–573. téves dátumú kiadása alapján közölte 1345. szept. 2-i keltezéssel Anjou-oklt. XXIX. 507. szám.

630. 1346. szept. 3. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondta István fia: Miklós (magnificus), egész Sclauonia és Croachia egykori bánja, hogy számos privilégiuma és oklevele

elveszett, de ezek par-jait az ő elődei a káptalan sekrestyéjében v. levéltárában (sacristia v. conservatorium) helyezték el az ország szokása szerint. Ezért az uralkodó utasítja a veszprémi káptalant, hogy a Miklóst és elődeit érintő privilegiумok és oklevelel par-jait sekrestyájukben keressék meg és ezeket okleve-lükben családtság nélkül írják át Miklósnak. D. Bude, 3. die Egidii, a. d. 1346.

Á.: a 735. számú oklevélben.

631. 1346. szept. 3. Zágráb

Zech-i Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja előtt Arland fia: Miklós és Dénes fiai: Márton és Lorand, Arland nembeli nemesek elmondták, hogy Gergely fia: Touth (dict.) Miklós mester, az ő frater patruelis-ük visszaszer-zett (recuperare) számos, egykor az elődeiktől különböző hatalmasok által jogtalanul elidegenített értékes birtokot a saját személyét és javait a királynál és az ország báróinál nem kímélve. Ezen fáradozásokat és költségeket eddig neki még nem viszonozták, de mivel erre kötelesek, mindezért a Miklós mes-ter által a királytól visszaszerzett, a Zágráb megyei Medue hegyen levő Sospotok és Stibicha (ahol Szentháromság-egyház van) birtokokat, amik most Miklós kezén vannak, minden tartozékkal régi határai alatt neki adják birtok-lásra, élteben s holtában való szabad rendelkezésre, semmiféle jogot v. tulaj-dont mostantól maguknak és örököseiknek meg nem tartva bennük, hanem ezeket a mondott egyház kegyúri jogával Miklóstra és utódaira ruházva. A birtokokra vonatkozó okleveleiket érvénytelenítették, s bemutatóikat marasz-talják el. D. Zagrabie, domin. p. Decoll. Johannes Bapt., a. d. 1346.

E.: Dl. 35 853. (Kukuljevics-gyűjt.) Függőpecsét lila fonata. Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések.

K.: Smič. XI. 322–323.

R.: Halász É., Szlavón 139. szám.

632. 1346. szept. 3.

Az esztergomi káptalan előtt Gunya fia: István mester, Wezeus mester lovag (strenuissimus ~ illustis miles) feleségének a frater-e a Symig megyei Zala nevű falvát v. birtokát elzálogosította Wezeus mesternek minden tartozékkal 50 budai márka bécsi dénárért a bármikori visszaváltás lehetőségével. D. domin. an. Nat. B. Marie virg. et. glor., a. d. 1346.

E.: Dl. 87 196. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 95.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

633. 1346. szept. 3.

A zalai konvent 1346. szept. 3-án (domin. an. Nat. B. virg., a. d. 1346.) kiadott nyílt oklevele szerint megjelent előttük egyrészt Cheh-i Ambrus fia: László a fiával: Jánossal, másrészt Vasarhel-i Belye fia: Miklós, és László elmondta, hogy a lányával: Margittal való házasság miatt gener-ének, Miklós-nak adott három, közös határ alatt levő telket (curia seu mansio seu loca sessionalia) – amik kelet felé egy nagy út, dél felé egy szilvafa, észak felé a Cheh faluban levő cseresznyefa mellett vannak –, az ezekhez tartozó szántófölddel, kaszálóval, minden terméssel és haszonvétellel, továbbá neki adta Kyzyn nevű birtoka felét és a Folkus falu határai melletti hegyen bírt terragium felét, nem lévén ellentmondó.

Tá.: 1. Kont Miklós nádor, 1360. dec. 2. Dl. 94 930. (Bittó cs. lt. 5.)

2. Kont Miklós nádor, 1360. dec. 2. GYMSML. Sopron vm. 4508. (Df. 264 727.)

K.: Sümeghy, Sopron I. 41–42. (Tá.-ban.)

634. 1346. szept. 4. Zágráb

Miklós-nak, egész Scлаuonia és Croacia bánjának elmondta Péter fia: Iuan és Fábián fia: György, hogy Jalez nevű birtokukat idegenek (alieni) elfoglalták. Ezért a bán kéri a zágrábi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Gergely fia: Tamás v. Miklós fia: Antal báni emberek valamelyike a szomszédok összehívásával a birtokot régi határai mentén járja be, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és iktassa Iuan-nak és Györgynek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a bán elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Zagrabie, 4. die fe. Egidii, a. d. 1346.

Á.: a 751. számú oklevélben.

K.: Smič. XI. 324.

R.: Halász É., Szlavón 140. szám.

635. 1346. szept. 4. Gömör

Celen fia Sándor fia: János mester, [I.] Lajos király adományából Gvmur provincia comes-e és a négy szolgabíró tudatják, hogy Thurnalia-i Pál fia: Miklós kérésére kiküldték vele a pecsétjükkel emberükként Miklós fia: Györgyöt, Starna falvi nemest, aki a pecsétjüket később visszahozva elmondta, hogy nemesektől és nem nemesektől megtudta, hogy aug. 27-én (domin. an. Egidí) Scarus-i Sándor fia: János és Scuhafev-i Sumugy-i (dict.) Miklós fia: András Thurnalia faluban Miklós háza ajtaját hatalmaskodva feltörték és Miklós egy

wlgo scelednek (dict.) kutyáját a házból elvitték. D. in villa Gvmur, f. II. an. Nat. B. virg., a. d. 1346.

Fk.: Dl. 83 242. (Bárczay cs. lt. 2. 47. 15.) Hátlapján azonos (Turnaalia névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint 2 zárópecsét töredékei.

636. 1346. szept. 4.

1346., die IV. Sept. A velencei tanács válaszai a Bossina bánja követségére. A bán által felajánlott szövetség (liga, unio) ügyében azt felelik, hogy már megírták neki még követe, Illés érkezése előtt, hogy a magyar király elküldte hozzájuk követeit, akik felajánlották Zárát, ahogy Velence kérte, de úgy, hogy Velence többi dalmáciai területe megmarad a királynak, ez pedig ellentétes volt a tanács szándékaival, és Velence a bán által a seregben folytatott tárgyalásnak és ígéretnek megfelelő pénzt ajánlotta fel a király követeinek, de végül nem tudtak megegyezni velük, főleg mivel azt mondták, hogy nincs teljes felhatalmazásuk, de kérésükre Velence megígérte, hogy elküldi a királyhoz követségét (amit már felkészítettek és rövidesen útnak indítanak), hogy lásák, a király átadja-e Zárát a mondott pénzösszegért, s nehogy úgy tűnjön, Velence elutasítja a megegyezést és el akar állni ígéretétől; s bár Velence mindig elégedett volt a bánnal (aki hűséggel és kedvezéssel van Velence felé) levő kedvező viszonyral, de a szövetség megkötése jelenleg nem szolgálná Velence érdekeit, mivel egyszerre követséget küldeni a királyhoz a megegyezés ügyében és szövetséget kihirdetni a bánnal erősen kikezdené a Velence iránti tiszteletet; de ami jelenleg nem lehetséges, idővel talán az lehet, Velence tehát szövetséget nem köt a bánnal, de segítségét minden esetben mint barátjukét kéri, és azt ugyanúgy viszonyozzák. A bán ajánlotta nekik Gergely comes-t, amire azt felelik, hogy miként a bán is tudja, Gergely megsértette őket erősen, mivel velencei polgárként a hűségesküje ellenére fegyveresen tört ellenük, így nincs csodálkozni való azon, hogy Velence fel van háborodva Gergely ellen; de a bán kérésére Gergelyt, ha belátja hibáját és tettei Velence javára vannak, kegyükbe fogadják. A bánnak a Maladinus comes általi jogtalanságok és károk ügyében azt felelik, hogy Velence ezeket épp oly súlyos jogtalanságoknak tartja, mint ha ellenük v. seregeik ellen követte volna el, és egy notarius-t küldtek ezek megoldására, s remélik, ez által Maladinus a bánt kiengeszteli, Velence pedig azon lesz, hogy Maladinus tartsa távol magát a bán és seregei elleni károkozástól, és Maladinus-t mint hívüket a kedvezésébe ajánják. A bán Neliptius néhai comes fia: János comes és Budisclavus Urognich érdekében szóló üzenetére azt válaszolják, hogy ha Velence javára cselekszenek, őket kegyükbe visszaveszik. A bán kérésére, hogy érdekében küldjenek követet Servia királyához, azt felelik, hogy ezt szívesen megteszik. A bánt megkérték a záraiak, hogy közvetítsen a felek közötti megegyezésben,

amire azt válaszolja a tanács, hogy kihirdették a záraiaknak, hogy ha 8 napon belül átadják a várost Velencének, őket kegyükbe visszafogadják, de azután semmilyen bocsánatot v. kegyet nem kapnak, hanem személyükben és javaikban azt kapják majd, ami a bűneik szerint jár nekik. A bán felvetésére Tenin ügyében nem adnak választ, mivel az ügy összefügg a szövetség kérdésével.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 188–192; Ljubić II. 379–382. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 53.)

R.: Acta Bosnae 27.

637. 1346. szept. 4.

1346., die IV. Sept. A velencei tanács határozatai. Churiachus [fia:] Gergely comes – aki erősen megsértette Velencét, mert velencei polgárként a hűség esküje ellenére vakmerően, ellenségesen ellenük tört – követje által kérte, hogy őt kegyükbe fogadják vissza. Nincs csodálkozni való azon, ha Velence mindezek miatt neheztel rá, de mivel a dózsei hatalom (*ducale dominium*) sosem tagadja meg a kérelmezőktől a könyörületet, ezért ha bocsánatot kér és cselekedetei Velence érdekeit szolgálják, ahogy ígérte, őt Bossina bánja kérésére kegyükbe visszafogadják.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 192; Ljubić II. 382. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 53.)

638. 1346. szept. 4.

1346., die IV. Sept. A velencei tanács határozatai. Mivel notarius-uk, Amadeus többször írt nekik a pápával történt megbeszéléseiről, miszerint a pápa maga és legátusai is szívesen közbenjárnak, és amikor a tanács kéri, a pápa nunciosokat küld a magyar király és Velence közti megegyezés érdekében, ezért írják meg Amadeus-nak, hogy köszönje meg a pápának a Velence iránt tanúsított segítségét, és mondja el neki, hogy a magyar király Dalmáciából való távozásakor elküldte hozzájuk követeit, akikkel nem tudtak meg egyezni, de kérésükre Velence megígérte, hogy elküldi a magyar királyhoz a követeit, akiket már megválasztottak és hamarosan útnak indítanak a király és Velence közötti függő ügyekben. Mivel Velence még nem tudja, mi a király szándéka, amíg ez ki nem derül, nem tudnak Amadeus-nak választ adni a kérdésben. Az aquileiai pátriárka pápai kúriába küldött, Velence becsületét sértő levelei ügyében írják meg Amadeus-nak, miszerint nagyra tartják, hogy őt ezekről értesítette T. úr [!], akinek le vannak kötelezve emiatt; Velence biztos abban, hogy a pápa jól ismeri a pátriárka rosszakarató álláspontját

Velence irányába, és hogy leveleiben jócskán eltért az igazságtól, és Velence nem kétli, hogy az egyház ezt felismerte és méltán nem tetszik neki; Amadeus ezért mind a pápát, mind másokat, akiket kell, lássa el hírekkel mindezekről, hogy minden esetben támogassák Velencét.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 192–194; Ljubić II. 382–384. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 54.)

639. 1346. szept. 7.

Miklós mester [buda]vári (*castrum novi.....*) rector, az esküdtek és polgárok előtt polgártársuk, Tamás (*magnificus*) egykori erdélyi vajda a Nogsocou nevű területen levő szőlőjét, ami a Szt. Erzsébet-ispotályos egyház szőlője és Gutkind fia: Jakab szőlője szomszédságában van, [és amit] Veydner (*dict.*) Hannus comes-től és frater-étől: Domokostól vásárolt, szomszédai beleegyezésével eladta polgártársuknak, Thuteus királyi ajtónállómesternek 300 márka ezüstért. Tamás vajda [!] vállalta, hogy Thuteus-t és örököseit a város régtől kipróbált szokása (*usus et consuetudo*) szerint szavatolja az ügyben. Erről fentiek a felek kérésére pecsétjükkel megerősített oklevelet adnak ki, amit ha visszavisznek nekik, privilegiális oklevélben erősítik majd meg. D. in vig. Nat. virg. glor., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 809. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 261.) Hiányos. Hátlapján vörös viaszú pecsét nyoma.

K.: Z. II. 212.

R.: Z. VII/1. 111.

640. 1346. szept. 8. Buda

[I.] Lajos király (H) a Smulnych-i és TelugBanya ~ Telky-i kamaraispánjainak, és azok officialis-ainak, főleg Lipold mester Arua-i várnagynak és Albreht de Monte-nak: a Sarus-i, Eperyes-i és Scebyn-i királyi polgárok és hospesek bemutatták neki [I.] Károly király (H) privilégiumát, miszerint ők ugyanazt a kiváltságot (*libertatis prerogativa*) bírják, amivel a szepességi (*terra Scepsyensis*) polgárok és hospesek is élnek. Mivel a király tartozik mindenkinek megőrizni a saját jogában, utasítja a címzetteket, hogy a Sarus-i, Eperyes-i és Scebyn-i polgárokat és hospeseket szabadságuk (*libertas*) ellenében ne terheljék jobban a kamara joga ügyében, mint a szepességiakat, vagyis ők is csak annyit fizessenek a királyi kamarának, mint a szepességi polgárok és hospesek. D. Bude, in fe. Nat. virg. glor., a. d. 1346.

E.: ŠA. Poprad. Eperjes város lt. Középkori gyűjt. 8. (Df. 228 447.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

Má.: Ue. jelzet alatt, 1806. évi.

K.: Iványi, Eperjes 19; Juck I. 143.

R.: Huszár L., NK. 1971–1972. 47.

641. 1346. szept. 8.

Az egri káptalan előtt megjelent egyrésről Kallow-i János fia: Biry (dict.) Tamás mester, másrésről Kallow-i Simon fia: Imre, és Tamás elmondta, hogy jelenlegi sürgető szükségei miatt a Zabouch megyei Oros birtokon levő teljes birtokrészt minden tartozékkal szept. 8-tól (a fe. Nat. S. Marie virg.) annak 3. évfordulójáig 10 budai márka garasért és forintért elzálogosította a rokonának: Imrének, úgy, hogy az időpont lejártáig azt bármikor kiválthatja ezen összegért a káptalan előtt (azután viszont már csak az összeg kétszerezéséért), Imre pedig a pénzt megkapva a birtokrészt kifogás és rombolás nélkül vissza kell neki adja. D. in fe. Nat. S. Marie virg., a. d. 1346.

E.: Dl. 51 388. (Kállay cs. lt. 1300. 852.) Papír. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

R.: Kállay 848. szám.

642. 1346. szept. 8.

1346., die VIII. Sept. A velencei tanács határozata. Figyelembe véve a seregvezetők levelét, miszerint a nádor (comes palatinus) Apulea királynője és a princeps tudtával érkezett, őt a kíséretével együtt engedjék szabadon, és írják meg Arbe-ba és a sereghez, hogy engedjék folytatni útját, sőt, vigyék az egyik velencei gályával Segna-ig, s ha a mondott fogság miatt valamit elvesztett volna a javaiból, neki teljesen adják vissza. A tanács hallgassa ki azt a 3 zárai nemest, akik elhagyták a várost és akiket Velencébe vittek, hogy megtudják az igazságot tőlük a záraiak állapotáról és helyzetéről.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 194. (részlet); Ljubić II. 383–384. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 54.)

643. [134]6. szept. 8. körül Visegrád

..... [nádor], a kunok bírása a Za..... megyei comes-nek v. vicecomes-nek és a szolgabíróknak. Elmondták neki S.....-i László fia: Mihály személyében szept. 8. körül (..... fe. Nat. virg. glor.) Mihály ménesbeli lovait Zakaly-i Jánosnak kimenve, majd oda visszatérve. Ezért a címzettek

..... küldjék ki, akik tudják meg majd tegyenek jelentést. D. in Vyssegrad, 2. die fe. pre..... 6.

E.: Dl. 56 490. (Kállay cs. lt. 1300. 491.) Csonka papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint a levél Zabolch megyének szolt Semyen-i László fia: Mihály érdekében), valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 849. szám. (1346. v. 1356. szept. 8. utáni dátummal.)

Megj.: OL-adatbázis szerint Miklós nádor 1346. szept. 8-i oklevele.

644. 1346. szept. 9.

A nyitrai káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy a Syffrid apát és a Gron melletti Szt. Benedek-monostor konventje érdekében többek között tilalmazásokra kiadott általános oklevelét megkapva Baluan-i Domokos királyi emberrel kiküldték tanúságul prebendarius karpapjukat: Mártont, akik szept. 5-én (f. III. an. Nat. B. virg.) Sceunichbanya-ra, más néven Kunsperg-re mentek, és a Sceunichbanya-hoz közeli hegyen bizonyos malomkö-fejtőket (fossore molarium lapidum) találva tilalmazták a Scevnichbanya-i hospeseket és polgárokat a kőfejtőtől (fossura lapidum), a kaszálóktól, a szántóföldektől, az apát rétjein v. kaszálóin levágott szénától és az apát földjén a malmaikhoz vezetett vizektől. D. in crastino B. Marie virg., a. d. 1346.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 34. (Df. 237 046.) Hátlapján azonos (Seffrid és Sceunichbania névalakokkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint egy nagyobb kerek zárópecsét és egy kisebb visszazáró pecsét töredékei.

K.: Str. III. 610–611.

645. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától] kérte István kalocsai érsek, hogy frater-ének: Pál fia: Miklósnak és annak feleségének (esztergomi egyházmegye) [haláluk esetén meggyónt] vétkeikre nekik a gyóntatójuk teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 151. (szept. 10-i dátummal); Smič. XI. 325. (szept. 11-i dátummal); Rábik, Reg. Suppl. 104–105. (szept. 12-i dátummal) (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14r. alapján)

646. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Pál [fia:] Miklós úrfinak (domicellus) és feleségének: Ilo-nának (esztergomi egyházmegye) engedélyezi, hogy haláluk esetén meggyónt

vétkeikre nekik a gyóntatójuk teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 262r. nr. 245. (Df. 292 734.)

647. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától kérte István kalocsai érsek], hogy Jakab fia: Egri (dict. de Agria) János budai lakosnak (veszprémi egyházmegye), az ő compaterének halála esetén meggyónt vétkeikre nekik a gyóntatójuk teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 152; Vespr. II. 118. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14. alapján, e dátummal.)

648. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Jakab fia: Egri (dict. de Agria) János budai lakosnak (veszprémi egyházmegye) engedélyezi, hogy halála esetén meggyónt vétkeire neki a gyóntatója teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, III. Kal. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 258r. nr. 161. (Df. 292 734.)

649. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától kérte István kalocsai érsek]: engedélyezze neki, hogy Kalocsa város, a kalocsai egyházmegye és provincia 100 személyét feloldozhassa. A pápa negyvenet engedélyez.

K.: Reg. Suppl. I/2. 152. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14. alapján, e dátummal.)

650. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától kérte István kalocsai érsek], hogy mivel néhai előde: a minorita rendi László kalocsai érsek az esztergomi egyházmegyei, a kalocsai érseki mensa-hoz tartozó Rimazumbata nevű birtokokat elcserélte az esztergomi egyházmegyei Scechiem-i [!] Farkas [fia:] Tamással (akkor comes-szel és erdélyi vajdával) sokkal kevésbé értékes birtokokra, egyéb birtokokat pedig más címen idegenített el neki okleveleivel, a kalocsai mensa nagy kárára és jogsérelmére, ezért a pápa hagyja meg az egri püspöknek, hogy ha e birtokokat

apostoli hatáskörrel a kalocsai érseki mensa jogába és tulajdonába vegye vissza. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 152–153; Rábik, Reg. Suppl. 105. (szept. 12-i dátummal) (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14r. alapján.)

651. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápának kinyilvánította István kalocsai érsek], hogy igen régi és ellentmondás nélküli szokás szerint a Kalocsa városbeli és a kalocsai egyházmegyei klerikusok, egyházak és temetők felszentelését, valamint utóbbiak reconciliációját a kalocsai érsek kérésére és parancsára a szerémi püspök el kell végezze – a kalocsai egyházmegyéből eredt a szerémi egyház és egyházmegye, mielőtt püspökséggé (in cathedralem) lett emelve –, azonban Péter szerémi püspök mindezek elvégzését az érsek kérése ellenére elutasítja. Hogy a püspök engedetlensége miatt a kalocsai érsek és egyház jogai ne sérüljenek, az érsek kérte: a pápa utasítsa az egri püspököt, hogy a szerémi püspököt a mondottak végrehajtására egyházi fenyítéssel kényszerítse pápai hatáskörrel. A pápa azonban az ügyet inkább bírói eljárás alá helyezi. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápaságának 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 153–154; Smič. XI. 325–326. (szept. 11-i dátummal); Acta Clementis VI. 172. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14. alapján)

652. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápának kinyilvánította István kalocsai érsek], hogy mivel közvetlen érseki előde igen sok és nagy adósságát kifizette és még ki kell fizesse, a kalocsai egyház érdekében nagy költségeket kellett és kell felvállalnia, városa és püspökségei egyházai és egyházi személyei pedig az ezen érseki előde által rájuk 2 éve kivetett és tőlük beszedett rendkívüli segély (caritativum subsidium) miatt nagyon meg vannak terhelve, ezért kérte, hogy a pápa engedélyezze: városa és egyházmegyéje minden exempt-jétől, továbbá suffraganeus-aitól és azok városai és egyházmegyéi exempt és nem exempt egyházaitól és egyházi személyeitől (akár szerzetes-, akár világi papok) mérsékelt segélyt szedhessen be 2000 márka ezüstig az adósságok kifizetésére. A pápa csak azt engedélyezi, hogy a saját városaiban és egyházmegyéjében szedhesse be ezt.

K.: Reg. Suppl. I/2. 154. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14. alapján, e dátummal.)

653. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] István kalocsai érseknek: kérése tartalmazta, hogy mivel a kalocsai egyház szükségei és saját feladatai sok költségébe kerülnek, ezért Kalocsa város és a kalocsai egyházmegye egyházi személyei e teherben osztozzanak vele. Ezért engedélyezi neki, hogy akár világi, akár szerzetes egyházi személyektől, akik nem exempt-ek, és e városban és egyházmegyében javadalmat bírnak, annak lehetősége szerint egyszer mérsékelt segílyt szedhessen be. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja az egri, erdélyi és boszniai püspököt, hogy e segílyt az általuk kitűzött időponton belül az érseknek teljesen szolgáltatassák ki. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 200r. nr. 318. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 722. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 152. alapján.)

654. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától kérte István kalocsai érsek]: engedélyezze neki, hogy mind a saját, mind a suffraganeus székesegyházaiban az általa választott alkalmas személyeknek kanonokságokat biztosíthasson, nekik üres v. megüresedő prebendákat rezerválhasson, azokba őket bevezethesse, annak ellenére is, ha e személyek közül valakinek már van egy v. két javadalma. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 154–155. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14. alapján, e dátummal.)

655. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa István kalocsai érseknek]: kérésére engedélyezi, hogy mind a kalocsai egyházban, mind suffraganeus székesegyházaiban az általa választott alkalmas személyeknek kanonokságokat biztosíthasson, őket ezen egyházakban kanonokokká fogadtatva, nekik a kórusban stallumot és a káptalanban helyet adva a kanonoki jog teljességével, ezekben üres v. megüresedő prebendát (amit e személyek v. képviselőik az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogadnak) rezerválhasson, bevezetve őket ezek jogaiba és tartozékaiba, megvédve őket ezekben, és a bevételeikből és jogaikból őket teljesen részeltetve. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. az adott egyház statútum-ai és szokásai ellenére is. A pápa érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 199r-v. nr. 317. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 722. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. lib. II. fol. 152. alapján.)

656. [1346. szept. 10.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [István kalocsai érsek], hogy familiárisának és nunciusának, Péter [fia:] Tamásnak, a kalocsai egyházmegyei Szt. Lőrinc-egyház prépostjának a váradi egyházban kanonokságot biztosítson prebenda rezervációjával, annak ellenére is, hogy Tamásnak az erdélyi egyházban kanonoksága és prebendája van, tisztség reményével, a kalocsai egyházmegyei bácsi egyházban kanonoksága és prebendája, a mondott egyházban pedig prepositura-ja, de erről kész lemondani. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 155. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14v. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi Okm. III. 344. szám.

657. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Tamásnak a váradi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit Tamás v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a váradi püspököt és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Tamás távollétében képviselője is leteheti, Tamás pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, és úgy is, hogy Tamásnak az erdélyi egyházban kanonoksága és prebendája van, tisztség (dignitas v. personatus v. officium) reményével, a bácsi egyházban kanonoksága és prebendája, a kalocsai egyházmegyei Hay-i Szt. Lőrinc[egyházban] pedig prepositura-ja, de erről az erdélyi egyházbeli tisztség elnyerése után le kell mondania. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a kalocsai érseket és a csanádi prépostot, hogy Tamást v. képviselőjét a váradi káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Tamásnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt azok tulajdonába, megvédve ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítették. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87. fol. 133v–134r. (Df. 292 731.)

658. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte István kalocsai érsek], hogy klerikusának, Márton [fia:] Jánosnak a váci egyházban kanonokságot és prebendát biztosítson, akkor

is, ha Jánosnak a veszprémi egyházmegyei óbudai egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 155; Vespr. II. 118. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 14v. alapján.)

659. [1346.] szept. 10. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Márton [fia:] Jánosnak a váci egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a váci püspököt és a káptalant, hogy az elfogadás előtt e prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt János távollétében képviselője is leteheti, János pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, és úgy is, hogy János a veszprémi egyházmegyei óbudai egyház kanonokságát és prebendáját bírja. D. Avinione, IV. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a kalocsai érseket és a kalocsai egyházmegyei Hay-i Szt. Lőrinc-[egyház] prépostját, hogy Jánost v. képviselőjét a váci káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Jánosnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt azok tulajdonába, megvédve ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részeltezzék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Avén. Vol. 90. fol. 58r–59r. nr. 47. (Df. 292 735.)

R.: Theiner I. 728. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 3. fol. 289. alapján.)

660. 1346. szept. 11. Buda

[I.] Lajos királynak (H) Pertold fia: Corrad mester, Bardfa királyi város bírója bemutatta [I.] Károly király (H) privilegiális, első pecsétjével ellátott oklevelét a Bardfa-i polgároknak és hospeseknek adott szabadságokról és a város földjeinek határaitól (1320. nov. 28., *l. Anjou-oklt. V. 942. szám*), kérve, hogy e privilegiium tartalmát írja át, fogadja el és erősítse meg nyílt oklevelében a polgárok részére. A király ezt teljesíti, azzal, hogy a polgárok neki és leszármazottainak mindig a kellő hűséggel tartoznak. Ha jelen oklevelet visszaviszik, privilegiális formában adja majd ki. D. Bude, 4. die Nat. B. virg., a. d. 1346.

Á.: 1. I. Lajos király, 1362. okt. 31. ŠA. Poprad. Bártfa város lt. Középkori gyűjt. 17. (Df. 212 694.) Az uralkodó 1364. nov. 20-án kelt megerősítő záradékával.

2. Á. 1. > Szepesi kápt., 1422. márc. 11. Uo. 99. (Df. 212 780.)

Tá.: Garai Miklós nádor, 1423. okt. 1. Dl. 11 292. (NRA. 451. 16.)

K.: F. IX/1. 358–359.

R.: Juck I. 143.

661. [1346.] szept. 11.

Az [egri] káptalan jelenti [I. Lajos] királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 599. szám) kiküldték tanúságul Benedek papot, egyházuk Szt. László király-oltára mesterét, akivel Olivér fia: Demeter királyi ember szept. 5-én (f. III. p. quind. S. regis Stephani) Endus birtokon János fia: Jánossal (András fiai Benk-i famulus-ával és officialis-ával) és Dénes comes-szel a vitás földet bejárva Benk birtok felől számos régi határjelet, Endus birtok felől mellett pedig 11 új határjelet talált, majd az új határjelek emelése és a vitás föld elfoglalása ügyében megtudta, hogy amikor Bachka-i András fiai, Miklós fia: János és Berench-i István fiai ápr. 23-án (oct. Passce) a királyi emberrel és a budai káptalan tanúságával Benk birtok határait bejáratták, a mondott régi határjeleket Endus felől figyelmen kívül hagyva Endus birtokból nagy részt elfoglaltak Dénes comes (a királyi és káptalani embernek tett) tiltakozása ellenére is a 11 új határjellel, amiket András fiai és István fiai a saját birtokuk határain túl, Endus birtok mellett emeltek, és azóta András fiai, János és István fiai az elfoglalt földrészt határain belüli halászóhelyek, kaszálók, erdők és szántóföldek hasznait és terméseit beszedik, amitől a tudományvétel után őket Demeter a király szavával tilalmazta. D. f. II. p. Nat. S. Marie virg., a. d. supradict. [1346.]

E.: Dl. 68 051. (Leövey cs. lt.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgy-megjelölés (...pro comite Dyonisio dicto Magar ... super occupatione cuiusdam particule terre de possessione eiusdem Dyonisii Endus vocata...), valamint kerek zárópecsét töredéke.

662. 1346. szept. 11.

A Zubur-i Szt. Ipolit vértanú-monostor konventje jelenti [I.] Lajos (Lodowic) királynak (H), hogy a Siffrid apát és a Goron melletti Szt. Benedek-monostor konventje érdekében idézésekre, tudományvételekre, tilalmazásokra és birtok-bejárásokra kiadott általános oklevelét megkapva Hymd-i Salamon királyi emberrel kiküldték tanúságul Domokos papot, akik szept. 5-én (f. III. an. Nat. B. virg.) Sebnichebania-ra, más néven Kvningsperg-re mentek, nemesektől,

nem nemesektől, szomszédoktól s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, főleg a Sebniche-vel szomszédos falvakban v. birtokokon nyilvánosan és titokban megtudták, hogy Sebnicha-n két patak v. folyó van (ezeket maguk is látták), a felsőt Feynosebnichpataka ~ Feynosebnichapataka-nak, az alsót Byksebnichpataka-nak hívják, a felső patak a Szent Benedek-monostor fő határa régtől fogva, az attól lentebb fekvő erdőket, réteket, szántóföldeket, vizeket és más haszonvételeket egészen a monostorig mindig is az apát és a konvent birtokolták. D. f. II. p. Nat. B. virg., a. d. 1346.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia. (Df. 237 044.) Hátlapján azonos (Syffrid és Fenysewnichapatak névalakokkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 611–612.

663. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Magyaró.-i (U) Dénes testvér, pápai káplán, hogy András [fia:] János nyitrai klerikusnak a veszprémi egyház olvasókanonokságát biztosítsa (ami megüresedett az által, hogy János [fia:] Bereck a győri egyház prépostja lett), aminek éves bevételei nem haladják meg a 20 márka ezüstöt, annak ellenére is, hogy András [fia:] János ezen olvasókanonokságot ténylegesen elfoglalva tartja, v. hogy elfogadta a megüresedett Verebel-i Szt. Adalbert-egyházat. Kérte azt is, hogy klerikusának, Márton [fia:] Jánosnak a váci egyházban kanonokságot és prebendát biztosítson, akkor is, ha Jánosnak a veszprémi egyházmegyei óbudai egyházban kanonoksága és prebendája van. A pápa a kéréseket jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 156; Vespri. II. 118–119; Rábik, Reg. Suppl. 106. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 15. alapján.)

664. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] kinyilvánítja, hogy egykor XXII. János pápa minden tisztiséget (dignitas, personatus, officia) és más üres v. megüresedő javadalmat saját adományozási jogköréhez rendelt, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik, és ennek megfelelően Zala-i János [fia:] Bereck győri kanonoknak a győri egyház lélegkondozás nélküli, megüresedett prepositura-ját biztosította oklevelével, úgy, hogy ennek elfogadása után Bereck a veszprémi egyház olvasókanonokságáról (ami personatus) mondjon le. Mikor Bereck prépost lett, az olvasókanonokság így megüresedett, s jelenleg is üres, bár azt András [fia:] János elfoglalva tartja, de arról sem XXII. János pápa,

sem utóda, XII. Benedek pápa nem rendelkezett, és Kelemen pápán kívül más nem is rendelkezhet róla. Ő pedig ezen üres olvasókanonokságot minden joggal és tartozékkal Jánosnak adja, érvénytelennek tekintve, ha bárki bármilyen hatáskörrel ez ellen cselekszik. Mindez érvényes a veszprémi egyház statútum-ai és szokásai ellenére is, és hogy János elfogadta az esztergomi egyházmegyei Verebel-i Szt. Adalbert-plébániát, erről azonban le kell mondania. Ha János az eskün nem tud jelen lenni, azt képviselője tegye le, János pedig akkor, ha személyesen a veszprémi egyházban jár. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a brindisi érseket, a nyitrai püspököt és a váci prépostot, hogy Jánost az olvasókanonokság jogai és tartozékai tulajdonába vezessék be, azokban védjék meg, jövedelmeiből és jogaiból részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 86. fol. 272v–273r. (Df. 292 730.)

K.: Reg. Suppl. I/2. 156. 1. jz.; Veszpr. II. 119–120; Mon. Vat. Slov. III/2. 184–185. (ASV. Reg. Vat. Vol. 173. fol. 220v–221r. nr. 422. alapján.)

R.: Theiner I. 727.

665. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte András erdélyi püspök és az erdélyi káptalan, hogy nekik 10 évre jogvédőket (conservator) biztosítson. A pápa a kérést 3 évre jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 157–158. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 8. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 345. szám.

666. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI.] Kelemen pápa a kalocsai érseket, a váradi püspököt és a Clus-i monostor (erdélyi egyházmegye) apátját az erdélyi káptalan és egyház jogvédőivé rendeli. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 86. fol. 286v. nr. 22. (Df. 292 734.)

K.: Theiner I. 728. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 37. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 351. szám.

667. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Péter [fia:] Bálint erdélyi egyházmegyei pap, hogy neki a váradi egyház kanonokságát biztosítsa. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 158. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 10v. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 346. szám.

668. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Bálintnak a váradi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit János v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a váradi püspököt és a káptalant, hogy az elfogadás előtt a prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt Bálint távollétében képviselője is leteheti, Bálint pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja az erdélyi prépostot és a Torda-i főesperest, hogy Bálintot v. képviselőjét a váradi káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Bálintnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt ezek tulajdonába, megvédve ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87. fol. 154v–155r. (Df. 292 731.)

669. [1346. szept. 12.]

[VI. Kelemen pápától] kérte Tamás, a kalocsai egyházmegyei Hay-i Szt. Lőrinc-egyház prépostja, István kalocsai érsek nunciusa, hogy rokonának, néhai Pál [fia:] Tamásnak, a Hay-i Szt. Lőrinc-egyház kanonokának rezerválja a Hay-i Szt. Lőrinc-egyház prepositura-ját, amikor az megüresedik, ha Tamás prépost megkapja az erdélyi egyház tisztségét (dignitas, personatus vel officium), akkor is, ha Tamás a Szt. Lőrinc-egyház kanonokságát és prebendáját (de ezekről le kell mondania) és a bácsi egyház kanonokságát bírja, utóbbit prebenda reményével. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 158. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 10v. alapján, e dátummal.)

R.: Erdélyi Okm. III. 347. szám.

670. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] kinyilvánítja, hogy levelével Péter [fia:] Tamásnak, a kalocsai egyházmegyei Hay-i Szt. Lőrinc[egyház] prépostjának az erdélyi

egyházban üres v. megüresedő tisztséget (dignitas v. personatus v. officium) rezervált minden joggal és tartozékkal, úgy, hogy ha Tamás e tisztséget elfogadja, a prepositura-ról le kell mondania, amit így megüresedvén a pápa Pál [fia:] Tamásnak, a Hay-i egyház kanonokának rezervál minden joggal és tartozékkal. Inti a kalocsai érseket és a káptalant, hogy e prepositura-ról ne rendelkezzenek, mert érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel másképp cselekszik. Az esküt Tamás távollétében képviselője is leteheti, Tamás pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a Szt. Lőrinc-egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, és úgy is, hogy Tamásnak a Szt. Lőrinc-egyházban kanonoksága és prebendája, a bácsi egyházban pedig kanonoksága van prebenda reményével, de ha a prepositura-t elnyeri, előbbiekről le kell mondania. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a boszniai és pécsi püspököt, hogy e prepositura-t, amint megüresedik, Tamásnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt v. képviselőjét ezek tulajdonába, megvédve ezekben, a prepositura jövedelmeiből és jogaiból részesítsék. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 86. fol. 277v–278r. (Df. 292 730.)

671. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte ezen Tamás prépost: engedélyezze Miklós [fia:] János erdélyi egyházmegyei papnak, hogy egy v. két társával az Úr sírját meglátogathassa. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 159. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 10v. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 348. szám.

672. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI.] Kelemen pápa engedélyezi, hogy Miklós [fia:] János erdélyi egyházmegyei pap másodmagával az Úr sírját és a Szentföld más oratorium-ait meglátogathassa. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 131v–132r. nr. 162. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 728. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 109. alapján, VII. Id. Sept. dátummal.)

R.: Erdélyi Okm. III. 349. szám.

673. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Mihály, az erdélyi egyház éneklőkanonoka, hogy gyóntatója neki [halála esetén meggyónt vétkeire teljes] bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 159. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 175v. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 350. szám.

674. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Mihálynak, az erdélyi egyház éneklőkanonokának engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki meggyónt vétkeire teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 256v. (Df. 292 734.)

675. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Vince Karazna-i főesperes (erdélyi egyház), hogy gyóntatója neki [halála esetén meggyónt vétkeire teljes] bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, [II.] Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 159. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 11. fol. 180. alapján.)

R.: Erdélyi Okm. III. 352. szám.

Megj.: Mind szept. 13-i (Id. Sept.) dátummal.

676. [1346.] szept. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Péter [fia:] Vince erdélyi egyházbeli Karazna-i főesperesnek engedélyezi, hogy halála esetén gyóntatója neki meggyónt vétkeire teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, II. Id. Sept., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 256v. (Df. 292 734.)

677. 1346. szept. 14. Buda

Pál comes-nek, [I.] Lajos király (H) országbírójának elmondta Biry-i János fia: Tamás, hogy Kallow-i László fiai: Péter, Mihály, Vbul (Á. 2.: Wbul) és Miklós litteratus a Kallow faluban levő fürdőt, amit a köztük levő osztály

idején közös használatra hagytak további döntésig, hatalmaskodva őrzik, a fürdő bevételeit teljesen beszedik, az ő joga sérelmére. Ezért Pál comes kéri az egri káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Wal-i Pethew v. Bul-i (Á. 2.: Bwl) János v. Zonuk-i Tamás v. Beche fia: Miklós királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd követelje a király szavával László fiaitól, hogy adják ki Tamásnak a fürdő bevételeiből az őt illető részt, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. D. Bude, in fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 1346.

Á. 1-2.: a 710. számú oklevélben.

678. 1346. szept. 14.

Pál comes-nek, [I.] Lajos király (H) országbírójának elmondta Byri-i János fia: Tamás, hogy Kallo-i László fiai: Péter, Mihály, Vbul és Miklós litteratus a Kallo faluban levő fürdőt, amit a köztük levő osztály idején közös használatra hagytak további döntésig, hatalmaskodva őrzik, a fürdő bevételeit teljesen beszedik, az ő joga sérelmére. Ezért Pál comes kéri a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Paly-i Miklós fia: Gergely v. Poche-i Bako fia: János v. Poche-i Péter fia: Peteu királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd követelje a király szavával László fiaitól, hogy adják ki Tamásnak a fürdő bevételeiből az őt illető részt, majd a káptalan tegyen jelentést a királynak. D. in fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 1346.

Á.: a 717. számú oklevélben.

679. 1346. szept. 14.

Az egri káptalan 1346. szept. 14-én (in fe. Exalt. S. Crucis, a. Nat. d. 1346.) kiadott nyílt oklevele szerint színük előtt Ratold nembeli Vak (Cecus) Desew fia: Miklós a maga és frater-e: László nevében megvallotta, hogy mivel bizonyos akadályok miatt ők frater-ük: Benedek fiaival: Jánossal és Desew-vel a birtokaikon és birtokrészeiken eddig nem tudtak örök osztályt tartani, ezért a Gwmer megyei Serke és a Borsod megyei Iwan nevű közös birtokaikat, valamint a Poson megyei Bogdanch nevű birtokaik és tartozékaik felét minden haszonvétellel Benedek fiainak átadták addig, míg az örök osztályt meg nem tartják.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1413. márc. 3. > Bácsi kápt., 1435. szept. 5. Dl. 108 046. = Dl. 71 955a. (Rákóczi-Aspremont cs. lt. 16. 1. 2.)

680. 1346. szept. 14.

A Lelez-i konvent 1346. szept. 14-én (in fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 1346.) kiadott privilegiális oklevele szerint színük előtt Kazmyr-i Mykocha fia Dénes felesége: Sebe nemes asszony megvallotta, hogy az őt Chemernye és Wolyad birtokokon illető jogaiért neki rokona, Chemernye-i Marc fia: János egy 3 márka értékű lovat és bizonyos készpénzt adott, és ezekkel ő megelégedve rokonát, Jánost az ügyben nyugtatja.

Tá.: Kont Miklós nádor, 1367. febr. 17. SNA. Nátafalusi cs. nátafalusi lt. 1. 22. (Df. 266 208.)

Má.: Ue. jelzet alatt, Tá. alapján. Újkori.

681. 1346. szept. 14.

A veszprémi káptalan 1346. szept. 14-én (in fe. Exalt. S. Crucis, a. d. 1346.) kiadott, [I.] Lajos király parancslevelére válaszoló jelentése szerint a királyi és a káptalani ember Nyul faluban, valamint a szomszédos és megyei falvakban nemesektől, nem nemesektől és más emberektől, nyíltan és titokban megtudták, hogy az alábbi győri hospesek szőlői a köv. helyeken vannak: Zeuleus (dict.) Péteré Nyul falu területén a Fennes nevű helyen v. földön, Benche fia: Miklóse ezen Fenes felett, Bud-é a Henmal völgyben, Futus-é Byzahatara-n, Mykou fia: Barta-é ugyanott, András fia: Jánosé és ezen Bud-é (valamint Bereck győri préposté) az Enchuful (dict.) helyen, Petre-é a Lencenscere helyen; ezek mind a Beel-i Szt. Móric-egyház földjén vannak, a Nyul falu területén levő Felkerth (dict.) domb a Beel-i egyházé, a mondott szőlők és az ezen dombon levő szőlők tizedei a Beel-i egyházhoz és apáthoz tartoznak. A tudományvétel után az apát ezen hospeseket (akiknek tehát szőlőik vannak egyháza földjein) a faluban a királyi és káptalani emberrel tilalmaztatta attól, hogy ezen szőlőkből a tizedeket másnak fizessék, mint neki és Beel-i egyházának.

Tá.: Bebek István országbíró, 1368. máj. 26. BFL. Konventi lt. Capsarium 546. 49. 23. (Df. 207 345.)

K.: P. VIII/2. 366. (Tá.-ban.)

682. 1346. szept. 15.

Az erdélyi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 579. szám) Balázs fia: László királyi emberrel kiküldték tanúságul István mester Kykellew-i főesperest, akik szept. 13-án (f. IV. an. Exalt. S. Crucis) a Kykellew megyei, Kykellew folyó melletti Benye birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárták, majd mivel azt tudták meg, hogy Benye a királyi adományozási jogkörhöz tartozik, minden

haszonvétellel régi határai alatt (jobbágytelkekkel, szántóföldekkel, rétekkel, kaszálókkal, erdőkkel, berkekkel, vizekkel, malmokkal, malomhelyekkel) és a joga teljességével Wachala fia Tamás fiainak: Bakoch (dict.) István mester és János lovagoknak, valamint ue. Tamás fia György fia: Lászlónak királyi adomány címén iktatták, nem lévén ellentmondó. D. oct. Nat. B. Marie virg., a. d. 1346.

Á.: Erdélyi kápt., 1409. nov. 19. Dl. 27 628. (KKOL. Cista comitatum. Küiküllő B. 5.) Eszerint nyílt oklevél volt.

K.: AIR. I. 56–57.

R.: AO. IV. 634; Erdélyi Okm. III. 353. szám.

683. 1346. szept. 16.

György mester, Miklós mester vicecomes-e és a négy Wng-i szolgabíró igazolják, hogy Kamarouc-i Osolt fia Mihály fia: András kifizetett Jacov fia: László mesternek 7 márkát. D. sab. p. Exalt. S. Crucis, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 95 086. (Komoróczy cs. lt. 9.)

684. 1346. szept. 17.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt egyrészről Bela-i (dict.) Miklós, másrészről Segne-i Bodun fia: Miklós és annak fia: János megvallották, hogy a közöttük eddig létrejött pereket érvénytelenítették, és Bodun fia: Miklós a fiával elégtételt adott Bela-i (dict.) Miklósnak 24 szepességi (terra Supusiensis) márkára becsült javak ügyében, amiket Miklós és fia Segne nevű birtokán Bela-i (dict.) Miklós a királyi emberrel és a konvent tanúságával tilalmazott. D. domin. p. oct. Nat. virg. glor., a. d. 1346.

E.: SNA. Szepesi kápt. hh. lt. 9. 3. 26. (Df. 263 088.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

685. 1346. szept. 18.

1346., ind. 14., die 18. Sept. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (V) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 326–327. (Posedarjei mlt.-ban volt. E.-je alapján.)

686. 1346. szept. 19.

Az egri káptalan előtt Bedek fia Tamás fia István özvegye bemutatta Erzsébet királyné (H) parancslevelét (l. 514. szám), s annak megfelelően camera-jukban

megkeresték a Bogus birtokról szóló 1275. évi privilégiumot, amit átírva átadnak e nemes asszonynak a saját és fiai joga megőrzése érdekében. Erről függőpecsétjükkel megerősített oklevelet bocsátanak ki Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János borsodi, Dávid Zabouch-i, János Patha-i, Domokos Borsua-i, András Pankata-i, János Zemplyn-i főesperesek jelenlétében. D. f. III. p. oct. Nat. Marie virg., a. d. 1346., amikor [I.] Lajos király (H), Csanád esztergomi, István kalocsai érsek, N. [Miklós] egri püspök.

E.: Dl. 70 626. (Perényi cs. lt. 40.) Függőpecsét és vörös fonata. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

R.: Perényi 73. szám; Erdélyi Okm. III. 354. szám.

687. 1346. szept. 21. Buda

István erdélyi vajda, Zolnok-i comes tudatja, hogy rokona, Hench fia János fia: Miklós mester, budavári (castrum Novi montis Pestiensis) rector a Symonturnya nevű Tolna megyei várát neki adta Bord-ot ezen vár közelében Fejér megyében és Bolfach-ot megyében, valamint egy egykereű örlőmalmot a Kopus folyón fenntartására Más birtokait, amik e 3 megyében fekszenek és a várhoz tartoznak régi határaik alatt szintén a vajdának adta megőrzésre (ad conservandum) fog lakni , aki ezek minden jövedelmét és bevételét Miklósnak kiszolgáltatja; ezekre a birtokokra (kivéve a mondott 2 falut) a vajda Symonturnya-i várnagya a kezeit sosem teheti rá, ott nem bíraskodhat ha Miklósnak nem szolgáltatja ki, akkor ő más procurator-t helyezhet e birtokokba, a korábbi kizárva azokból budai márkán túl, amit Miklósnak a vajda már kifizetett, tartozik még adni 300 budai márkát, vagyis Miklósnak összesen 500 márkát fizet bármekkora pénzüsszeget kér a vajdától ezen 300 (még ki nem fizetett) márkából, ő azt az összeget ki kell fizesse Miklósnak a vár okán a Miklósnak a feleségétől (a vajda leánytestvérétől), v. e nő halála esetén más törvényes feleségétől fia születne a mondott megyékben fekvő és ezen várhoz tartozó Miklós visszakéri a vajdától (v. örököseitől), a kérés évfordulóján a vajda ezen várat és birtokokat Miklósnak vissza kell adja, és ugyanazon napon Miklós az 500 budai márkát (v. ha a 200 márka kiegészítésére a 300 márkát nem vette át, akkor csak a 200 márkát) a vajdának v. örököseinek vissza kell fizesse. Ha pedig valamennyi pénzt a 300 márkából elkér a vajdától, akkor mind ezen összeget, mind a neki már korábban kifizetett 200 márkát a vajdának és utódainak vissza kell fizetnie a vár és a mondott birtokok átadása napján. Ha a vajda Miklós egyéb, tőle elidegenített és elvesztett birtokait az elfoglalóiktól bírói úton vissza tudja szerezni, azokat haszonvételeikkel együtt Miklósnak a vár és a mondott átadása napján szintén át kell adnia, az ezekre vonatkozó oklevelekkel együtt. A megegyezésről a pécsi, fehérvári és budai káptalanok

okleveleit egymásnak kiadatják. Ezen elrendezést a vajda előtt a fiai: Dénes királyi lovászmester és Miklós vállalták megőrizni, kisfiai (parvulini): Imre, István és László nevében pedig maga a vajda kötelezi magát erre, ígérve, hogy amikor Dénes és Miklós személyesen otthon lesznek, őket az elrendezés megvallására a budai káptalan elé állítja. D. Bude, in fe. Mathei, a. d. 1346.

Á.: Budai kápt., 1380. ápr. 1. Dl. 3858. (NRA. 1508. 48.) Hiányos.

Tá.: Zsigmond király, 1409. szept. 9. Dl. 9481. (NRA. 593. 7.) Eszerint nyílt oklevél volt, a vajda nagyobbik pecsétjével ellátva.

R.: Fenyvesi, Tolna 104–105.

Megj.: A hiányzó részekre l. a köv. számú oklevelet.

688. 1346. szept. 21.

A budai káptalan privilegiális, 1346. szept. 21-én (in fe. Mathei, a. d. 1346.) kelt oklevele szerint megjelent előttük egyrészt Hench fia János fia: Miklós mester, budavári (castrum Novimontis Pestyensis) rector, másrészt Demeter mester (István erdélyi vajda prothonotarius-a ezen ura nevében és ügyvéd-valló levelével), és Miklós a Symontornya nevű Tolna megyei várát a vajdának adta megőrzésre (ad conservandum), és a várhoz csatolta két falvát: Bord-ot ezen vár közelében Fejér megyében és Balphach-ot Veszprém megyében, valamint egy egykerekű őrlőmalmot a Kopos folyón a vár és a várnagy fenntartására. Más birtokait, amik e három megyében fekszenek és a várhoz tartoznak, minden haszonvétellel szintén a vajdának adta megőrzésre, úgy, hogy ezen birtokain Miklós procurator-a fog lakni, aki ezek minden jövedelmét és bevételét Miklósnak kiszolgáltata; ezekre a birtokokra (kivéve Bord és Bolphach falvakat, valamint a malmot) a vajda Symontornya-i várnagya a kezeit sosem teheti rá, ott nem bíraskodhat, s ha Miklós procurator-a e birtokok jövedelmeit és bevételeit Miklósnak nem szolgáltatja ki, akkor ő más procurator-t helyezhet e birtokokba, a korábbi kizárva azokból. István vajda a 200 budai márkán túl, amit Miklósnak már kifizetett, tartozik még adni 300 budai márkát, vagyis Miklósnak összesen 500 márkát fizet, úgy, hogy amikor Miklós bármekkora pénzüsszeget kér a vajdától ezen 300 (még ki nem fizetett) márkából, ő azt az összeget ki kell fizesse a vár és a birtokok okán. Ha Miklósnak a feleségétől (a vajda leánytestvérétől), v. e nő halála esetén más törvényes feleségétől fia születne, akkor e várat a mondott 3 megyében fekvő és ezen várhoz tartozó birtokokkal Miklós visszakéri a vajdától v. örököseitől, a kérés évfordulóján a vajda a várat és a mondott birtokokat Miklósnak vissza kell adja, és ugyanazon napon Miklós az 500 budai márkát (v. ha a 200 márka kiegészítésére a 300 márkát nem vette át, akkor csak a 200 márkát) a vajdának v. örököseinek vissza kell fizesse. Ha pedig valamennyi pénzt a 300 márkából elkért a vajdától, akkor mind ezen összeget, mind a neki már korábban kifizetett

200 márkát a vajdának és utódainak vissza kell fizetnie a vár és a mondott birtokok átadása napján. Ha a vajda Miklós egyéb, tőle elidegenített és elvesztett birtokait az elfoglalóiktól bírói úton vissza tudja szerezni, azokat haszonvételeikkel együtt Miklósnak a vár és a mondott birtokok átadása napján szintén át kell adnia, az ezekre vonatkozó oklevelekkel együtt.

Tá.: Zsigmond király, 1409. szept. 9. Dl. 9481. (NRA. 593. 7.)

K.: Bp. III. 271–272. (Tá.-ban.)

R.: C. Tóth N., LK. 2000. 96; Fenyvesi, Tolna 104.

689. 1346. szept. 21.

Az esztergomi káptalan 1346. szept. 21-én (in fe. Mathei, a. d. 1346.) kiadott privilegiális oklevelében átírta a Scepsi-i káptalan 1300. máj. 2-án (a. d. 1300., sequenti die p. Philippi et Jacobi) kiadott oklevelét a Ryhno-i Jaan fia: Ewgen comes, annak fia: János és Zeek-i Péter fia: István comes, ill. Sygra-i Zador fia: Danus comes és annak fia: Miklós közötti megegyezésről.

Tá.: Perényi Péter országbíró, 1416. márc. 2. Dl. 38 879. (Intézmények iratai. Szepes m. 7.)

Má.: Dl. 24 679. (NRA. 712. 21.) Tá. alapján készült újkori tartalmi kivonat.

690. 1346. szept. 22.

1346., die XXII. Sept. A velencei tanács határozatai. Érdejük tudni, hogyan szökött meg a nádor (comes palatinus), ezért küldjenek egy notarius-t Arbe-ba ennek kiderítésére. Bár szándékuk az volt és ezt meg is írták a kapitányoknak, hogy a comes-t a kíséretével és javaival engedjék szabadon és tisztelettel bánjanak vele, de a szökés nyugtalanítja a tanácsot, mert ez nem történhetett volna meg az Arbe-iak hanyagsága nélkül, noha nem kétlik, hogy mindent megtettek a nádor megtalálására. Ha fellelik őt, engedjék el a tanács parancsa szerint. Ha megtalálták, de még nem engedték el, a notarius mondja a nádornak, hogy a tanács őt levelében Velence barátjának tartva elrendelte szabadon bocsátását a kíséretével és javaival együtt, s hogy tisztelettel bánnak vele; a notarius ügyeljen, hogy ez így is történjen, majd térjen vissza Velencébe. Ha azonban a nádort nem találják, a notarius mondja meg az Arbe-iaknak, hogy a tanács utasítása szerint vessék fogságba azokat, akikre a nádor őrzését bízta, és másokat is, akiket bűnösnek találnak a szökésben, és a notarius tartson vizsgálatot az ügyben, majd írja meg, amit megtudott és várja Velence parancsát, a nádor esetlegesen hátrahagyott embereit pedig javaikkal együtt engedje távozni.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 194–195; Ljubić II. 384–385. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 54.)

691. 1346. szept. 22.

1346., die XXII. Sept. A velencei tanács határozatai. Megtudták a tengeri kapitány leveléből, miszerint Bosina bánja sereget látszik gyűjteni Maladinus comes ellen. Mivel bármilyen viszály közöttük megnehezíti Velence uralmát, küldjenek egy megbízható személyt, aki megegyezést hoz létre a bán és Maladinus között. A követ írja meg a tanácsnak a helyzetet, s hogy mit tudott tenni, és várja Velence parancsát. Ha a bán érinti neki a minap Velencébe küldött követségét v. egyéb ügyeket, amik Velencére tartozhatnak, hallgassa meg, tudja meg szándékát, majd írja meg ezeket is, várva az utasítást. A nuncius törekedjen arra is, hogy rombolják le azt az erődöt, amit Constantinus újraépített, és ehhez kérjen segítséget a Sibenicum-iak, Maladinus comes és a szárazföldi kapitány seregeiből. A tanács nagyobbik része elhatározta, hogy a záraiak szigorúbb ostroma érdekében készüljön egy falszárny a nagy bastiatól egészen a kikötőig, de most különféle vélemények vannak erről. Emiatt a kapitányok mihamarabb vizsgálják meg, hogy a szárny hasznos lenne-e v. sem, majd a véleményüket írják meg, időközben pedig azok a mesterek, akik e szárnyon dolgoznak, emeljék tovább a nagy bastia falait Zára felé. A kapitányok azt írták, hogy hasznosnak tűnik számukra, ha a Zarában levő idegen zsoldosok (soldati) kijönnének a városból. A tanács feleli, hogy mivel Velence a záraiakat ostrommal akarja legyőzni, nem szándékuk, hogy a zsoldosok v. más személyek elhagyják Zárát, ugyanis e zsoldosok a városban Velence javára lehetnek, mivel meg lehet velük egyezni, ígérve nekik pénzt és biztonságot, amivel Velence el tud jutni szándékai megvalósításához.

K.: Ljubić II. 385–386. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 54–55.)

692. [1346.] szept. 22. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): levelében szó esik fia: Károly házasságáról, amire a pápa azt feleli jelenleg, hogy reméli, e házasság révén v. más módon sikerül elkerülni a veszélyeket, amik [I.] Lajos király (V) és királyi háza felzúdulásával Johannát és országát fenyegetik. Lehetséges, hogy ha Lajosnak majd leánya lesz, a Johanna fia és e leány közötti házasság a királynak és házának tetszene majd. A pápa szerint Jánossal, [VI.] Fülöp francia király elsőszülöttjével, Normandia hercegével (akit Johanna említ levelében) is lehetne tárgyalni a házasság ügyében. A gyermek felügyeletével kapcsolatban (amiről Ildebrand padovai püspök írt a pápának) inti Johannát, hogy a

megoldás feleljen meg a magyar királynak, anyjának és királyi háza más tagjainak, különben félő, hogy a király még nagyobb haragra gyullad, mint korábban. D. Avinione, X. Kal. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 130v. nr. 562. (Df. 291 856.)

K.: Theiner I. 722–723.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2832. szám.

693. [1346. szept. 22.]

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): ő és Róbert tarantói princeps, akik királyi házak tiszta véréből erednek, tartsák magukat távol minden olyan-tól, ami e vér tisztaságán foltot ejthet. Emiatt arra biztatja, hogy késlekedés nélkül gondoskodjon arról, hogy a princeps távozzon a nápolyi várból, ahol lakik. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 130v–131r. nr. 563. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2833. szám.

694. [1346. szept. 22. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek: megtiltja, hogy a férje, András király (Si) halálában bűnösnek talált személyek elkobzott javaiból a pápa engedélye nélkül bárkinek is adományokat tegyen, ha pedig már tett, azonnal vonja vissza, mert a pápa ezeket érvénytelennek tekinti. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 129v. nr. 559. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2829. szám.

695. 1346. szept. 24.

A Hay-i Szt. Lőrinc-egyház káptalanja nyílt oklevelében igazolja, hogy 1346. szept. 24-én (a. d. 1346., 6. die an. penultima mensis Sept.) Thepremez, Régysszentmárton (S. Martinus de Reg) és Keckes nevű birtokaik, valamint a Scenthlazlow nevű részük 10 éves bérletéből Thewtos, a királyi aula ajtónállóinak mestere 3 évre kifizetett nekik 12 budai márkát. D. die et anno prenotatis.

E.: Dl. 76 810. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 261.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: Z. II. 212–213.

R.: Z. VII/1. 111. (szept. 29-i dátummal)

696. 1346. szept. 25.

1346., die XXV. Sept. A velencei tanács határozata: a Sclavonia bánjától szóló hírek miatt, s hogy Velence helyzete erős és biztos legyen Dalmáciában, fogadjanak zsoldba további 150 lovast, 100 ballistarius-t, és küldjék őket mihamarabb a sereghez.

K.: Ljubić II. 386. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 55.)

697. 1346. szept. 26.

1346., die XXVI. Sept. A velencei tanács határozatai: Bossina bánja követének válaszolják, hogy bár nyilvános szövetségük nincs a bánnal, de a segítséget mint barátjukét bármilyen ügyben kérik, és ő is ezt tegye. Amikor a követük Dalmáciába ér és megtudja biztosan, hogy Sclavonia bánja v. mások megérkeznek a bastia kárára, v. hogy élelemmel lássák el a záraiakat, miként erről újabb hírek szólnak, kérje a szlavón bánnal és másokkal szemben Bossina bánja segítségét, megígérve neki Velence segítségét a szükséges esetekben, a követének adott válasznak megfelelően.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 196; Ljubić II. 386–387. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 55.)

R.: Acta Bosnae 27.

698. 1346. szept. 26.

1346., die XXVI. Sept. A velencei tanács határozata. Mivel úgy vélik, hogy hasznosabb, ha Zárában levő külföldi zsoldosok ne hagyják el a várost, hanem inkább Velence érdekében maradjanak benn, ezért írják meg a kapitányoknak: tárgyaljanak a zsoldosokkal a megfelelő módon és óvatosan, ígérve nekik pénzt, hogy gyűjtsák fel a záraiak hajóit, s ha ezt megteszik, elhagyhatják a várost és a pénzt is megkapják.

K.: Ljubić II. 387. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 55.)

699. 1346. szept. 27.

[Az egri káptalan] Fülöp nádor özvegye: Margit kérésére előkereste conservatorium-ában Ágnes királyné 1295. május 1-jén [!] kelt privilegiális oklevelének par-ját, és mivel azt Margit az ellenségei és az utak veszélyei miatt nem meri magával vinni, függőpecsétes és chirographált privilegiális

oklevelében átírja számára Miklós prépost, János olvasó-, János örkanonok, János borsodi, Dávid Zabolch-i, János Patha-i, Péter Hewes-i, Domokos Borswa-i, András Pankotha-i, János Zemlen-i főesperesek jelenlétében. D. in fe. Cosme et Damiani, a. d. 1346., amikor [I.] Lajos király (H), Csanád esztergomi érsek, István kalocsai érsek, Miklós egri püspök.

Á.: Egri kápt., 1388. ápr. 5. > Egri kápt. 1401. ápr. 17. Dl. 70 724. (Perényi cs. lt. 124.)

Tá.: 1. Kaplai János országbíró, 1393. máj. 2. Dl. 70 686. (Uo. 93.) Az egri káptalan 1388. ápr. 5-i oklevele alapján.

2. mint Tá. 1. Dl. 75 382. (Patay cs. lt. 14. 30.)

R.: Perényi 74. szám.

Megj.: Az átírt (hamis) oklevélre l. RD 277. szám.

700. 1346. szept. 27. [Gyula]Fehérvár

Tamás mester [gyula]fehérvári főesperes, András erdélyi püspök általános vikáriusa tudatja, hogy Ambrus fia Tamás özvegye, felgyógyi (Gyog Superior) András néhai alvajda leánya: Erzsébet nemes asszony elküldte hozzá egy nunciusát, és kérte, hogy mivel nem tud személyesen megjelenni Tamás előtt annak megvallására, hogy fivérei eleget tettek a neki a természetjog szerint járó leánynegyedéről, a főesperes küldje el hozzá emberét, aki előtt ezt megteheti. Tamás tehát kiküldte János Fahyd falvi plébánost (sacerdos parrochialis), aki szept. 19-én (f. III. an. Mathei) Felgyógy faluba ment, és ott az ő, András ezen Gyog-i plébános, Miklós fia: Miklós mester Gyog-i nemes, annak felesége (Péter fia: Gergely özvegye) és ue. Gergely fia Mihály felesége (nemes asszonyok) jelenlétében Erzsébet elmondta, hogy megegyezett ue. András alvajda fiaival: István, Lukács, András és László mesterekkel, az ő fivéreivel három időpontban kifizetendő 20 márka ezüstben a leánynegyede ügyében, ami neki a természetjog szerint jár az apjától: Andrástól a fivéreiből maradt minden birtokból és faluból. És mivel fivérei a 20 márka ezüstöt neki már az első időpontban kifizették teljesen, ezért őket és örököseiket ez ügyben nyugtatja, érvénytelenítve minden pert, amit a leánynegyed kapcsán viselt, és a főesperes ez ügyben kiadott okleveleit is. D. Albe, in fe. Cosme et Damiani, a. d. 1346.

E.: Dl. 26 372. (KKOL. Cista comitatum. Alba. E. 9.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: AIR. I. 57–58.

R.: AO. IV. 565; Erdélyi Okm. III. 355. szám.

701. 1346. szept. 28. Kapornak

Pál mester zalai comes és a szolgabírók igazolják, hogy korábbi döntéshozó oklevelüknek megfelelően Reznuk-i Miklós fia: György hetedmagával, nemesekkel Miklós, egész Sclauonia egykori bánja ellenében szept. 28-án (quind. Exalt. S. Crucis) a Kopournuk-i Szent Margit szűz és vértanú-egyházban a megyei ember jelenlétében letette az esküt arról, hogy ő tolvajoknak és gonosztevőknek sosem nyújtott menedéket (hospitalitas), és azoknak vendége (hospes) sem volt. D. in Kopurnuk, termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 3859. (NRA. 1698. 56.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint egy nagyobb és egy kisebb kerek zárópecsét töredékei.

702. 1346. szept. 29.

Orrus (dict.) János mester pozsonyi vicecomes, Vzuri Domokos comes, Karcha-i István fia: Domokos, Zouor-i Kilián fia: Miklós és Capulna-i Máté szolgabírók tudatják, hogy Marchamagyar-i Sandur fia András fia: Nemut (dict.) János Marchamagyar-i Miklós fiait: Pétert és Jánost színük elé perbe vonták, ami számos halasztással hosszan húzódott, végül szept. 15-én (f. VI. p. Exalt. S. Crucis) a felek elmondták, hogy fogott bírók közbenjárásával és fentiek bírói engedélyével megegyezve Miklós fiai a birtokukat János birtokrésztől Bankwota-i Kis (Parvus) Péter megyei ember jelenlétében elkülönítették, úgy, hogy Gumba birtok határjeleitől a felek földjei között a házukig jeleket (signa metalia) emeltek. Miklós fiaié lett az Atakur víz felé a legelő (pascua pecorum) a telekhelyüktől a teluk nevű földjük végéig, az Atakur víz felé egy rét v. kaszáló, továbbá a telekhelyük gyümölcsössel. Ha valame-lyikük ezen elrendezést megsértené, a másik féllel szemben hatalombajban (in facto duelli potencialis) marasztalják el. D. in fe. Michaelis, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 018. (Múz. Ta. Jankovich.) Hátlapján kerek pecsétek halvány körvonalai.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

K.: F. IX/6. 306–307.

703. 1346. szept. 30.

A nyitrai káptalan előtt István pap, Mátyás mester komáromi főesperes, nyitrai kanonok káplánja bizonyos pénzösszegek átvétele után felmentette a szintén jelenevő Gyuek nembeli Elleius fia: Miklóst azon károk, jogsértések és sebek ügyében, amiket Miklós v. a hozzá tartozók neki okoztak. És hogy az örök béke és barátság köztük fennmaradjon, mostantól egymást testvérekké (frater) fogadták kölcsönös és őszinte öleléssel, kötelezve magukat,

hogy mindenféle ügyben és perben egymást testvéri kölcsönösséggel megvédi bárki ellenében, és aki közülük e testvéri kötelékből magát ki akarja vonni, hitszegőnek tekintsék mindenütt. D. in crastino Michaelis, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 95 611. (Rudnay cs. lt. A. 955.) Előlapra átütő hátlapi kerek pecsét körvonala.

704. 1346. okt. 3.

Az egri káptalan 1346. okt. 3-án (f. III. an. oct. Michaelis, a. d. 1346.) kelt oklevelében átírta saját, 1301. jan. 9-én (4. die Epiph. d., a. eiusdem 1301.) kiadott zárt oklevelét Imbregh-i Dénes fiai: András és Desew Sauly nevű, ill. Katha nembeli Ábrahám fia: Pál Vassan nevű Zathmar megyei birtoka cseréjéről.

Tá.: Leleszi konvent, 1399. jan. 27. SNA. Leleszi konvent hh. lt. Acta anni 1399. 18. 19. (Df. 220 291.)

K.: Lelesz I. 265.

705. 134[6]. okt. 3.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja János, a Sowa-i egyház rector-a – Sows (dict.) László mesternek, [I.] Lajos király (H) lovagjának a káplánja ezen ura nevében előadott – kérésére és oklevél-bemutatása alapján függőpecsét oklevelében átírja [IV.] László király (H) 1285. jan. 8-i, függő kettős-pecsétjével ellátott, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét (*l. Reg. Arp. 3351. szám*), mivel azt az utak veszélyei miatt László mester és képviselői nem merik eredetiben magukkal vinni, s hogy ezen átiratot mintegy az eredetit a pereikben tudják használni. D. f. III. p. Mychaelis, a. d. 134[6].

E.: Dl. 57 319. (Soós cs. lt. 119.) Függőpecsét és hártaszalagja. Hátlapján középkori és újkori kéztől tárgymegjelölések, utóbbi szerint 1346. évi.

Tá.: 1. Ugrin fia Miklós országbíró, 1359. ápr. 15. Dl. 57 347. (Uo. 148.)

2. mint Tá. 1. Dl. 64 054. (Kapy cs. lt. 48.)

706. 1346. okt. 3. Újbánya

Chomar Miklós a Gran melletti Szt. Benedek-monostor testvéreitől a Konigisperg város suburbium-ában, a nagyobbik patakon levő háromkerekű malmot az alábbi esküdtek és tanúk jelenlétében okt. 3-án (in die Dyonisii) bérbe vette egy évre 4 márka 12 karátos (garata) aranyért, amit így fizet ki: nov. 11-én (in fe. Martini) és dec. 25-én (in fe. Nat. d.) fél-fél márkát, [1347.] márc. 25-én (in Ramispalmarum), jún. 3-án (quind. Penth.) és aug. 15-én (in

fe. Ass. virg. glor.) 1-1 márkát. Továbbá zálogba adja nekik Konigisberg-i örökjogait: egy kétkerekű malmot, házat és területet az utóbbi malom mellett, és minden fragmentum-ot, amiket wlgariter getrecz-nek hívnak. Ha a testvéreknek ezen összeget nem fizeti ki teljesen, akkor ők az elmaradt összeg fejében az ő ingó és ingatlan javait eladhatják és saját használatukba vehetik. D. et actum in Konigisperg, in die Dyonisii, Pesczo Groe, Heynmann de Rachewor, Wuschet senior-ok és János notarius jelenlétében. Az oklevelet a város pecsétjével erősítik meg, sub a. d. 1346.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 40. 2. 33. (Df. 237 045.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala. Az oklevél rendelkező része egyes szám első személyben íródott.

K.: Str. III. 615.

707. 1346. okt. [4.] Pétervárad

..... a Bors megyei comes-nek v. vicecomes-nek.eus, a [királyi] aula lovagja, hogy bizonyos földrészt [Sék birtokból] a Luk-i népek elfoglaltak és használják jogtalanul, és erről oklevelei vannak. Mivel [a király] Wezzeus-t őrizni, hű szolgálataiért [királyi] kedvezéssel az okleveleinek megfelelően neki visszaadja Utasítja a címzetteket, hogy a földrészt ennek megfelelően neki adassák vissza a Luk-i népekkel és a hozzá tartozókat ez ügyben soha ne zaklassák. D. in Waradino Petri, f. IV. p. [Michaelis] arch., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 811. (Zichy cs. zsélyi lt. Misc. 10.) Hiányos, bal harmada hiányzik. Előlapja jobb felső sarkában: Nicolai filii Laurencii Tot, alul: Jo[hannem] parvulum suum quem Vezzeus adduxit; Nicolai filii Laurencii Tot. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio Nicolai filii Laurencii Tot. Középkori kéztől: litera regie [!] super iustificacione metarum possessionis Seki preceptoria.

K.: Z. XII. 22–23. (a kiegészítések innen származnak)

708. [1346.] okt. 4. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte István kalocsai érsek, hogy [halála esetén] meggyónt vétkeire gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Non. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 159. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 52v. alapján., okt. 5-i dátummal.)

709. [1346.] okt. 4. Avignon

[VI. Kelemen pápa] István kalocsai érseknek a kérésre engedélyezi, hogy halála esetén meggyónt vétkeire gyóntatója neki teljes bűnbocsánatot adhasson. D. Avinione, IV. Non. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASv. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 47v. (Df. 292 732.)

710. [1346.] okt. 5.

Az egri káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró oklevelének megfelelően (l. 677. szám) kiküldték tanúságul karpapjukat: Márton, akivel Bul-i János királyi ember megtudta, főleg a felek rokonaitól és a Kallow-i hospesektől, hogy Mihály fia László fiai: Péter, Mihály, Wbul és Miklós az osztályuk idején a fürdőházból semmilyen bevételt nem tartottak meg maguknak, kivéve, hogy az ottani fürdőmester (balneator) a kádhasználat díjáért (pro precio caldari) fizetett Kallow-i Egyed fia Iuan mester fiainak minden héten egy garast. A maradék bevételeket a fürdőmester a felek közös akaratából magának tartotta meg. E tudományvétel után amikor a királyi ember László fiait felszólította, hogy a fürdőházból a Tamást illető részt mostantól adják ki Tamásnak, ők a fürdőházat teljesen lerombolták, az épületfa kétharmadát megtartották, a harmadát pedig Tamásnak átadták mint saját részét, és így a felek egymás között megbékéltek a fürdőház ügyében. A mondott kád viszont vitás maradt, mivel László fiai azt állították, hogy az Egyed fia Iuan fiaié, de ezt Tamás tagadta. D. f. V. an. oct. Mychaelis, a. supradict. [1346.]

E.: 1. Dl. 51 389. (Uo. 1300. 773.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (eszerint László fiai Kallow-iak, János fia: Tamás pedig Biry-i és Kallow-i), valamint kerek zárópecsét töredékei. (Tamás példánya)

2. Dl. 51 390. (Kállay cs. lt. 1300. 775.) Papír. Hátlapján azonos kéztől (eszerint László fiai Kallow-iak, János fia: Tamás pedig Biry-i és Kallow-i) és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei. (László fiai példánya)

R.: Kállay 850. és 851. szám.

711. 1346. okt. 5.

A pécsi káptalan előtt megjelent egyrészről Péter mester, a Hay-i Szt. Lőrinc-káptalan kanonoka a káptalan érdekében annak ügyvédvalló levelével, másrészről Besenew (dict.) Miklós comes (Thewtos mester királyi ajtónálló[mester], Bilis-i [!]) comes, Wysegrad-i és óbudai várnagy Bothmunustri-i officialis-a ezen ura nevében annak ügyvédvalló levelével), és Péter elmondta, hogy a káptalan a Thepremez nevű birtokát és a Scethlazlou [!] birtokon

levő részét, amik Thewtes mestertől cserébe jutottak hozzájuk, valamint Régyszentmárton (S. Martinus de Reeg) és Kechkes nevű Budrug megyei lakatlan birtokaikat minden tartozékkal jelen oklevél kiadásától annak 10. évfordulójáig 40 budai márkáért Thewtos mesternek bérbe adták (locare), azzal, hogy Thewtes e birtokokat, mind a lakottakat, mind a lakatlanokat (még inkább) népesítse be. A 10. évfordulón Thewtos v. örökösei e birtokokat az akkor ott lakók zaklatása nélkül a káptalannak adja vissza ellentmondás nélkül. D. f. V. an. oct. Mychaelis, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 812. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 271.) Hátlapján későbbi kéztől: arendario certarum possessionum capituli de Hayzenthlewrincz Tytews facto, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

K.: Z. II. 213–214.

R.: Z. VII/1. 111.

712. 1346. okt. 5.

1346., die V. Oct. A velencei tanács határozatai. Mivel már több napja elküldtek 2 levelet, egyet Németo-n (Alemania), a másikat Segnia-n át a vajdának, menlevelet (litteras securitatis) kérve a magyar királyhoz induló velencei követek részére, ám a válasz késik, ezért küldjenek levelet a királynak és a vajdának ugyanezen utakon át, értesítve őket, hogy kijelölték követeket, akiknek menlevelet kérnek, hogy biztonságban tudjanak a királyhoz menni. A Segnia-ba küldendő levélben írják meg, hogy ha megérkezett a menlevél, ne küldjék tovább a tanács levelét, hanem küldjék azt vissza a menlevéllel együtt Velencébe mihamarabb, ha eddig nem tették volna meg. Ha a menlevél nem érkezett meg, akkor viszont a tanács levelét küldjék tovább nunciusukkal mihamarabb.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 196–197; Ljubić II. 392. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 55.)

713. [1346.] okt. 5. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): bár Johanna a Róbert tarantói princeps-szel kötendő házasságához gyakran kérte már a pápától a beleegyezést és a felmentést, de ő már többször megírta mindkettőjüknek, hogy kérésüket saját és országuk érdekében halasztotta el, mivel a pápa [I.] Lajos királyhoz (V) (annak érdekében, hogy a Nápolyi Királyságba való jöveteltől visszatartsa) több nunciust és levelet küldött, először egy püspököt, azután Bertrand aquileiai pátriárkát, majd egy Magyaró-i prépostot (akiben a király szerfelett megbízik, és akit a király tetszésére a pápa az akkor üresedésben levő veszprémi egyház püspökévé tett), végül ismét a pátriárkát. Ezen nunciusok

és mások jelentéseiből megtudta, hogy a király a pápa kérésére hallgatva április elejéig eláll a Nápolyi Királyság megtámadásától, habár erről a pápának semmilyen levelet nem küldött. A pápa nem tudja, mit akar tenni a király azután, de arra számít, hogy ha teljesíti Johannáék kérését a házasság ügyében (amit Lajos és egész királyi háza elutasít), Lajosban és övéiben újraéled fivére: András király (Si) ártatlan vérének kiontása, ahogy ezt többször is megírta a pápának, és ez a támadáshoz vezetne. Emiatt a pápa (a Johanna leveleiben szereplő érvek ellenére is) a kérést nem hagyja jóvá, inkább elhalasztja, míg másképp nem lehet dönteni, Johanna pedig ezeket megfontolva legyen türellemmel. Ha visszatér a casertai (Calvensis) püspök, akit Johanna a királyhoz küldött, a király és anyja válaszáról és a velük folytatott tárgyalásokról Johanna mihamarabb küldjön teljes beszámolót a pápának. D. Avinione, III. Non. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 131r-v. nr. 564. (Df. 291 856.)

K.: Theiner I. 723–724.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2845. szám.

714. + 1346. okt. 6.

István erdélyi vajda előtt Dániel fia: Mihály comes bemutatta [I.] Lajos király (H) nyílt oklevelét (1345. jún. 2., *l. Anjou-oklt. XXIX. 368. szám*). Mivel Mihály szeretné, ha leányait a mondott birtokok és birtokrészek tulajdonába az ország szokása szerint törvényesen bevezetnék, ezért a vajda kéri az erdélyi káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Dalya-i Sandor v. Kereky-i Pál fia: Mihály v. Huzywtelek-i Alard v. Balaschfalwa-i András fia: István vajdai emberek valamelyike a szomszédok jelenlétében e birtokok és birtokrészek tulajdonába vezesse be Mihály comes leányait és iktassa ezeket nekik, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg e leányok ellenében a vajda elé ellentmondásuk megindokolására, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Zentemrich, oct. Michaelis, a. d. 1346.

Á. és Má.: a 860. számú oklevélben.

K.: ZW. II. 36–37.

R.: Erdélyi Okm. 356. szám.

Megj.: Karácsonyi, HH. 46–47. szerint hamis.

715. 1346. okt. 6.

A győri káptalan előtt Atha-i Péter fia: István megvallotta, hogy Dalka-i Hector fia: György mestertől 32 márkát (minden márkát 10 pensa-val számolva) kapott kölcsönbe, részben dénárookban, részben természetben (in estimacione condigna),

aminek fejében a György birtokai szomszédságában fekvő Michal és Lak nevű Wesprim megyei birtokai felét minden haszonvétellel elzálogosította Györgynek okt. 6. tizedik évfordulójáig (ad oct. decime revolucionis annualis fe. Michaelis prox. preteriti), úgy, hogy ha István v. örökösei ezeket akkor (és nem korábban) nem tudják kiváltani tőle v. örököseitől, akkor ezt később csak a 32 márka kétszereséért tehetik meg. A birtokfeleket a kiváltás idején István v. örökösei (akik a káptalan jogait tartoznak szavatolni a birtokfelekben) senki másnak, csak Györgynek v. örököseinek zálogosíthatják el tovább, ha szükséges, és az összeget a mondott időpontban szintén részben dénárokból, részben természetben tartoznak megadni a káptalan előtt Györgynek v. örököseinek, akik e birtokfeleket akkor vissza kell nekik adják, per nélkül. D. oct. Michaelis, a. d. 1346.

E.: Dl. 49 905. (Rumy cs. lt. 138. 13.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

Tá.: Zsigmond király, 1405. júl. 27. Dl. 49 897. (Uo. 134. 59.) Eltérő név-alakja: Myhal.

716. 1346. okt. 6.

Benedek testvér, a Saxard-i monostor apátja és a konvent Teutus királyi ajtónállómester, Wyssegrad-i várnagy, Pylis-i comes jótéteményeiért és szolgálataiért a monostor Eeld nevű Fejér megyei lakatlan birtokát (ahol Boldogságos Szűz-kőegyház van, és amit Chepan fia: János és elődei birtokoltak) az apát, a cenobium-ban vele élő testvérek és a monostornak a Danobium mindkét oldalán lakó nemes jobbágysai akaratából Teuteus mesternek adják minden tartozékkal 20 teljes évre bérleti (modo prediali) birtoklásra, és azt tőle v. leszármazottaitól nem vehetik vissza hamarabb, a 20 év lejártával azonban Teuteus v. utódai a benépesített birtokot az apátnak és a monostornak vissza kell adják. Teuteus a monostor jobbágysait Eeld birtokra nem fogadhatja be, de ha ezt mégis megteszi, és ezt a konvent valamely káptalan v. konvent tudományvevő oklevelével bizonyítani tudja, ha Teuteus az ilyen jobbágyot megtagadja visszaküldeni, 3 márkában marasztalják el. Erről pecsétjeikkel megerősített privilegialis oklevelet bocsátanak ki. D. oct. Mychaelis, a. d. 1346. Arenga.

Á.: Szécsi Miklós országbíró, 1358. jan. 28. Dl. 77 216. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. B. 401.)

K.: Zichy III. 96–97. (Á.-ban.)

R.: Z. VII/1. 111.

717. [1346.] okt. 6.

..... prépost és a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor konventje jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes országbíró levelének megfelelően

(l. 678. szám) Miklós fia: Gergely királyi emberrel kiküldték tanúságul házuk familiárisát: Nog (dict.) Györgyöt, akik Zabolch megyében nemesektől, nem nemesektől, s bármiféle helyzetű és állapotú emberektől megtudták, hogy László fiai a mondott fürdő bevételeit öt éve teljesen beszédtek, és Byri-i Tamásnak semmit sem adtak ezekből, ahogy kellett volna. Ezután László fiaihoz mentek Kallo-ba, és amikor Gergely királyi szóval utasította László fiai, hogy a fürdő eddig beszédett bevételei kapcsán Tamásnak adjanak elégtételt, ők azt felelték, hogy a fürdő bevételeiből ők maguknak semmit nem tartottak meg, és így Tamásnak sem adtak belőle, ráadásul e fürdőházat már lerombolták és annak egyharmadát Tamásnak odaadták. D. oct. Michaelis, a. supradict. [1346.]

E.: Dl. 51 391. (Kállay cs. lt. 1300. 774.) Hiányos papír. Hátlapján azonos (...pro Thoma filius [!] Johannis de Byri contra Petrum Mychaelem Vbul et Nicolaum filios Ladizlai de Kallo...) és újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 852. szám.

718. (1346. okt. 7. előtt)

Bertrand de Baucio montescagliosói comes, a Nápolyi Királyság országbírója (magister iusticiarius), az apostoli szék által a Johanna királynő férje: András király gyilkossága elkövetői, cinkosai és segítői ügyében kinevezett bíró kijelenti, hogy a megbízása szerint jogtudó doktorokkal és két nápolyi polgárral elvégzett vizsgálat során a megvádolt személyek – Gassus de Dinissiacó, egykor terlizzi (Terlitium) comes; Robert de Cabannis, egykor eboli comes, a Nápolyi Királyság udvarmestere (magnus senescallus); cataniai (Cathania) Raymund udvari lovag (miles hospitii senescalli); Miklós ajtónálló (hostiarius); Sanctia de Cabannis, egykor mureoni comitissa – vallomása alapján a gyilkosság résztvevői voltak többek között Carolus Artus, a fia: Bertrand, catanzarói (Cathanzario) Conrad és montefuscolói (Montefusco) Conrad, akiket bűnösöknek találtak – ti. Carolus-t mint a tett kiötlőjét, a többieket másokkal együtt mint elkövetőket – a király halálában, amit mind a közhér (fama publica), mind a vallomások tanúsítanak. Őket elítélték, javaiktól és méltóságaiktól megfosztották, de jelenleg is a Nápolyi Királyságban vannak, az egyház, a pápa, Johanna, a fia: Károly (Calabria hercege), a nápolyi és a magyar királyi házak sérelmére. Mivel a pápa András gyalázatos megölése miatt a tetteseket, cinkosákat és segítőiket nyilvános ediktummal számos világi és egyházi büntetéssel sújtotta, bármilyen tisztségűek, neműek, helyzetűek, egyháziak v. világiak is legyenek, ennek és a pápa Johannának írt más levelének megfelelően Bertrand kéri a királynőt: adjon neki karhatalmat, hogy nevezeteket elfoghassa és az igazságszolgáltatásnak átadhassa; továbbá küldjön levelet és követeket a konstantinápolyi császárnőnek és a fiának, tarantói Lajosnak,

hogy a felsorolt személyeket küldjék át őrizetben Bertrandnak, valamint utasítsa a tarantói princeps-et, a durazzói herceget, a comes-eket és bárókat, hogy ha a császárnő a négy tettest nem adja át Bertrandnak, annak jelenlétében erős karhatalommal menjenek oda, ahol ezek az árulók vannak és fogják el őket; továbbá írjon azon területek diocesanus-ainak is, ahol nevezettek vannak, hogy a pápai ediktumnak megfelelően e területeket vessék interdictum alá, és vazallusaik és alattvalóik ezen árulóknak ne engedelmeskedjenek, s aki másként tesz, közösítsék ki, hogy e négy személyt elfoghassák és Bertrand ítélkezhesen felettük.

Á.: a köv. számú oklevélben.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 198–203. (Á.-ban.)

Megj.: Egyes szám első személyben íródott.

719. 1346. okt. 7. Nápoly

Johanna királynő (Si) kinyilvánítja, hogy színe előtt Bertrand de Baucio montescagliosói comes, a Nápolyi Királyság országbírója (magister iusticiarius), királynői tanácsos és familiáris az elmúlt napokban írásban kérelmet nyújtott be (l. előző szám). A királynő a szentegyház, a pápa és az igazság érdekében maga is mindig az abban foglaltak végrehajtására törekedett, erről Roger bari érsek, a Nápolyi Királyság prothonotarius-a által világosan kinyilvánította szándékát, most pedig Bertrand kérésére királynői hatalommal e szörnyű bűn megbüntetése, az igazság és királynői méltósága érdekében a nevezett 4 személyt mint tetteseket árulóknak és lázadóknak nyilvánítva elrendeli a Nápolyi Királyság minden comes-ének és bárójának, akik javakat (feudalia bona) és földeket bírnak a királynőtől, valamint a királynői officialis-oknak, hogy Bertrاندot e gonosztevők, cinkosaik és támogatók elfogásában segítsék azon területen, ahol a tettesek vannak a Nápolyi Királyságban, seregeikkel vegyenek részt ebben Bertrand rendelkezése szerint, ellenkező esetben megfosztja őket comitatus-aiktól, báróságaitól, feudum-aiktól és javaiktól. Ezen rendeletet a nápolyi Castel Nuovo (castrum novum) és a királynői kúria kapujaira, valamint a királyság különböző városaiban függesszék és hirdessék ki. Erről függőpecsétjével ellátott oklevelet bocsát ki. D. Neapoli, a. d. 1346., die 7. Oct., ind. 15., uralkodása 4. évében.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 197–205. (A Nápolyban volt Registri Angioini. C. 353. Reg. Johanne Vol. 1. 235. alapján.)

720. 1346. okt. 8. Buda

Pál comes-nek, [I.] Lajos király (H) országbírójának elmondták Rycolph fia: László mester személyében, hogy aug. 25-én (f. VI. p. Bartholomei)

Makronch-i Simon fia: Miklós az Athan nevű birtokáról László mester Kemlew nevű birtokára ment hatalmaskodva és onnan a gabonáját elvitette a lekaszáltatott szénájával együtt, László joga sérelmére. Ezért Pál comes kéri a Scepus-i káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Sygra-i Péter fia: László v. Mihály fia: János v. Jakab fia: János v. Qwak-i József fia: János királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen a királynak jelentést. D. Bude, domin. p. Francisci, a. d. 1346.

Á.: a 899. számú oklevélben.

721. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek (Si): amennyire az ő és országa helyzetét akarja javítani, annyira bántja, amikor hallja Johanna jó hírét ócsárolni és látja a királyságát fenyegető veszélyeket, és szeretné kikerülni ezeket, még mielőtt nagyobb károkat okoznak. Johanna írta korábban, hogy Róbert tarantói princeps beköltözött a nápolyi várba, ahol a királynő is lakik. Mivel ez sokak rosszindulatú beszédét kiváltotta, kikezdte Johanna és Róbert jó hírét, ráadásul az alattvalók Johanna iránti engedelmességét és tiszteletét csorbítja, ezért Johanna ne engedje, hogy a princeps a várban lakjon, és ez ügyben a pápa Róbertnek is írt, hogy onnan költözzön ki. De eddig a pápa nem hallotta, hogy mindez megtörtént volna, és attól tart, hogy ez nagy veszélyt jelent. Ezért azon sürgető okok miatt, amiket [I.] Lajos király (V) és anyja: Erzsébet királyné (V) írtak a pápának, ő megfontolta, hogy a princeps haladéktalanul menjen ki a várból, és sem ő, sem más személy Johanna vérrokonságából ne költözzön be oda, amíg Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus (aki már útra kelt és akinek a pápa mindezekről írt) Nápolyba nem ér. Addig is Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspök, pápai nunciusok (akiknek mindezt szintén megírta) lakjanak a várban Róbert távozása után a legátus megérkezéséig. Kéri Johannát: késlekedés nélkül rendelje el, hogy Róbert hagyja el a várat, ott ne lakjon tovább, ne is térjen oda vissza, ugyanis a Johanna és Róbert közötti házassághoz a pápa nem fogja megadni a felmentést, amíg Róbert a várban van. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.] Hasonlóan Róbert tarantói princeps-nek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 131v–132r. nr. 566–567. (Df. 291 856.)

K.: Theiner I. 724.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2848. és 2849. szám.

722. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Roger bari érseknek: hallotta, hogy Róbert tarantói princeps beköltözött a nápolyi királyi várba, ahol Johanna királynő (Si) jelenleg lakik, s ez mindkettőjük jó hírére és a Nápolyi Királyság helyzetére veszélyt jelent bizonyos okokból, főleg amiatt, amit [I.] Lajos király (V) és anyja, Erzsébet királyné (V) írtak a pápának. Ezért ő megpróbálta meggyőzni Johannát és Róbertet, hogy a princeps késlekedés nélkül hagyja el a várat, oda ne is menjen vissza, ne lakjon ott sem ő, sem mások a királynő vérrokonaságából, míg Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális pap, pápai legátus nem ér oda és a várba (miként neki megírta) be nem költözik. Kéri az érseket: Johannát és Róbertet buzdítsa, hogy ez ügyben engedelmeskedjenek, továbbá legyen segítségére Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, pápai nunciusoknak (akik a pápa levelét minderről Johannának és Róbertnek bemutatták). D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.] Ugyanígy Bertrand de Baucio montescagliosi comes-nek és a Nápolyi Királyság más előkelőinek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 132r-v. nr. 568–572. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2850. szám.

723. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, az apostoli szék Nápolyi Királyságbeli nunciusainak: a pápa szeretné Johanna királynő (Si) és Róbert tarantói princeps jó hírét elősegíteni és az országra leselkedő veszélyeket elkerülni, ezért elrendelte, hogy Róbert a nápolyi királyi várból, ahol Johanna is lakik, távozzon, ne is térjen vissza oda sem ő, sem mások a királynő vérrokonai közül, amíg Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus oda nem ér és a várba be nem költözik. Róbert távozása után a püspökök lakjanak a legátus megérkezéséig azon mansio-kban, ahol Róbert lakott. Ezt jelen levelében mellékelten megírta Johannának és Róbertnek is, s ezt nekik a püspökök adják át, és hassanak rájuk, hogy ezt gyorsan teljesítsék. A pápa továbbá a szintén itt mellékelte leveleiben értesítette minderről Roger bari érseket, Bertrand de Baucio montescagliosi comes-t és más nápolyi előkelőket. Ha Johanna és Róbert nem engedelmeskednek, a püspökök a pápa másik, nekik küldött levele hatáskörével ellenükben járjanak el, de ha engedelmeskednek, ezen másik levelet ne vegyék figyelembe. A pápa várja jelentésüket. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 132r-v. nr. 573. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2852. szám.

724. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, pápai nunciusoknak]: a pápa gondoskodni akar a Nápolyi Királyságról – ami a pápa és a római egyház közvetlen tulajdona és amit Johanna királynő (Si) tőlük tart hűbérben (in feudum) –, hogy a királynő és az ország helyzete javuljon, s a veszélyektől és a botrányoktól megvédje. Színe előtt gyakran elmondták neki, hogy Róbert tarantói princeps (akit Johanna a királyság főkapitányává nevezett ki) tartózkodása a nápolyi királyi várban, ahol Johanna is lakik, az országra veszélyes, és még inkább az lesz, ha Róbert továbbra is ott lakik. A pápa ezen s más okok miatt – főleg amiatt, amit [I.] Lajos király (V) és anyja: Erzsébet királyné (V) neki írtak – Johannának és Róbertnek már több levelében megírta, hogy a királynő késlekedés nélkül rendelje el: Róbert hagyja el a várat, és oda sem ő, sem Johanna más vérrokona ne térjen vissza lakni, míg Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus (aki már útra kelt) Nápolyba nem ér és várba be nem költözik. Utasítja a címzeteket, hogy Johannának és Róbertnek küldött levelét mihamarabb mutassák be nekik, őket mindezekre figyelmeztessék, s vegyék rá egyházi és világi büntetések terhe alatt. Ha nem engedelmeskednek, egyházi fenytéssel kényszerítsék őket erre, minden ezzel ellentétes esetleges pápai kiváltságuk ellenére is, miszerint őket kiközösíteni, v. városaikat, váraikat és területeiket interdictum alá vetni nem lehet. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 132v–133r. nr. 574. (Df. 291 856.)

K.: Theiner I. 725.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2853. szám.

725. [1346. okt. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk-titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak: Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, pápai nunciusoknak több levelet írt Johanna királynő (Si) és Róbert tarantói princeps ügyében (ezeket mellékeli). A feladatok hasznosabb elvégzése, valamint a legátus személye és javai biztonsága érdekében, amikor Nápoly városába ér, lakhelye a nápolyi királyi várban legyen, ahol a királynő is lakik, mivel a vár tágas, sok alkalmas mansio van benne, és így azon mansio-kban, ahol most a hírek szerint Róbert lakik, a legátus jó és megfelelő szállást talál. Bertrand írjon ez ügyben Johannának és Róbertnek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 133r-v. nr. 575. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2854. szám.

726. [1346. okt. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] a Nápolyi Királyság főpapjainak és világi előkelőinek: gondoskodni akarván Johanna királynő (Si) helyzetéről, az ország nyugalmáról, valamint a veszélyek és a botrányok elkerüléséről, amikor meghallotta, hogy Róbert tarantói princeps a nápolyi királyi várban tartózkodik, ahol Johanna is lakik – mivel ez a királynőre és az országra veszélyes és botrányos, főleg amiatt, amit [I.] Lajos király (V) és anyja: Erzsébet királyné (V) a pápának írtak –, Johannának és Róbertnek több levelében meghagyta, hogy a princeps késlekedés nélkül hagyja el a várat, oda sem ő, sem más a királynő vérrokonai közül ne térjen vissza lakni, míg Bertrand Szt Márk titulusú kardinális pap, pápai legátus Nápolyba nem ér és várba be nem költözik, addig pedig Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspök, pápai nunciusok lakjanak ott azon mansio-kban, amikben Róbert most lakik. Kéri a címzeteket, hogy a püspököknek adjanak meg minden segítséget, és járjanak közbe, hogy Johanna és Róbert a pápa utasításainak engedelmeskedjenek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 133v. nr. 576. (Df. 291 856.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2855. szám.

727. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] utasítja Katalin konstantinápolyi császárnőt, hogy az András király (Si) megölésével gyanúsított és a császárnő börtönében fogvatartott Bertrاندot, Carolus Artus fiát késelkedés nélkül küldje el Bertrاند de Baucio-nak (akire a pápa a gyilkosság vizsgálatát bízta), úgy, hogy átadja őt Guillelmus cassinói püspök, pápai nuncius kezébe. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2856–2857. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 139r-v. nr. 598–599. alapján.)

728. [1346. okt. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspököknek, az apostoli szék Nápolyi Királyságbeli nunciusainak: a császárnőt vegyék rá a fogságában levő Bertrاند átadására, s ha ezt megtagadja, egyházi fenyítéssel kényszerítsék. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2858–2861. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 139v–140v. nr. 600–603. alapján.)

729. [1346. okt. 8. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Guillelmus cassinói püspöknek, pápai nunciusnak: Bertrand Artus-t vegye át és tartsa őrizetben egyháza valamelyik várában. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2862. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 140v. nr. 604. alapján.)

730. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio-nak: a Bertrand Artus, Carolus Artus és az András király megölésével meggyanúsított egyéb személyek elleni eljárást kivétel nélkül folytassa. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2863–2864. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 141r-v. nr. 605–606. alapján.)

731. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] kéri Johanna királynőt, hogy a cassinói püspöknek Carolus Artus őrzése ügyében, Bertrand de Baucio-nak pedig a rábízott vizsgálatban adjon segítséget és támogatást. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.] Ugyanígy Róbert tarantói princeps-nek, tarantói Lajosnak, durazzói Károlynak, durazzói Lajosnak, Mária durazzói hercegnőnek. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2865. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 141v–142r. nr. 607–612. alapján.)

732. [1346.] okt. 8. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a cassinói püspöknek: ha átadják neki Carolus Artus-t, akinek igen jelentős ellenségei vannak, őt a vagyonával együtt egy erős helyen tartsa saját területén. D. Avinione, VIII. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2870. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 143v. nr. 622. alapján.)

733. 1346. okt. 9. Óvár

István erdélyi vajda [I.] Lajos király (V) idején kinyilvánítja, hogy Puchaim-i Albert és János (nobiles et magnifici viri) szűz matertera-jukat: Ágnest, a néhai Puchaim-i Henric leányát feleségül adták hozzá. Ezért kötelezi magát,

hogy hitbér fejében ad nekik 1000 márka bécsi súlyú tiszta ezüstöt, vagy pedig 2000 talentum széles bécsi dénárt (minden talentum-ot 6 széles bécsi dénárral számolva), úgy, hogy Puchaim-i Alberttel okt. 8-tól (domin. an. fe. Cholombini [! ə: Cholomanni] mart.) számítva 14 napon belül Buda városába megy, és ott Albertnek a mondott összeget teljesen kifizeti, mielőtt Ágnessel együttthálna (*commixtionem coniacendo habeamus aliqualem*). Ha ezt a 14 nap lejárta előtt teljesíti, akkor Albert és frater-e: János átadják neki az elhálásra (*apponere copulam per carnalem*) Ágnest, akit a vajda bárhová magával vihet. Ennek megerősítésére a vajda a függőpecsétjével kezeit a szt. evangéliumra és a keresztre helyezve megesküdött, hogy a mondott összeget kifizeti vita és késlekedés nélkül. A tanúk Merteinstorf-i Pál comes és Piligramus Streun voltak, a maguk pecsétjeivel. D. in Owor, f. II. an. Cholomanni mart., a. d. 1346.

K.: F. IX/1. 448–449. (3 pecsét helyét jelezve.)

734. 1346. okt. 9.

A veszprémi káptalan [I.] Lajos király (H) parancslevelének megfelelően – az István fia: Miklósról (magnificus), egész Sclauonia egykori bánjára vonatkozó privilégiumokat és okleveleket, amiket István elődei helyeztek el a káptalan sekrestyéjében v. conservatorium-ában, keressék meg és ezeket írják át s neki adják ki – ezen oklevelek között fellelték a sekrestyében ~ camera-ban saját 1239. évi, Gostule birtokról kiadott, chirographált privilegiális oklevelüket, amit a király parancsának megfelelően függőpecsétetes oklevelükben átírnak Miklósnak. Kelt János mester olvasókanonok keze által, in fe. Dyonsii, a. d. 1346., amikor János veszprémi választott és megerősített (*electus et confirmatus*) [püspök], a királynéi aula kancellárja, János mester prépost, Mark mester éneklő-, István mester örkanonok.

E.: ŠA. Nitra. Mednyánszky cs. beckói lt. VV. 1. 5. (Df. 266 745.) Hátlapján kortárs kéztől tárgymegjelölés Goztolya névalakkal. Függőpecsét fonata.

Megj.: Az átírt oklevelet l. W. VII. 91–92.

735. 1346. okt. 9.

A veszprémi káptalan kinyilvánítja, hogy [I.] Lajos király (H) parancslevelének megfelelően (l. 630. szám) a Miklós egykori bánt érintő privilégiumok között fellelték a sekrestyében saját, 1238. évi, a Vysobur folyó melletti Bezprim birtokkal kapcsolatos chirographált privilegiális oklevelüket, amit a király parancsának megfelelően függőpecsétetes oklevelükben átírnak Miklósnak.

Kelt János mester olvasókanonok keze által, in fe. Dyonisii, a. d. 1346., amikor János veszprémi választott és megerősített (electus et confirmatus) [püspök], a királynéi aula kancellárja, János mester prépost, Mark mester éneklő-, István mester örkanonok.

E.: Dl. 228. (NRA. 441. 28.) Hátlapján kortárs kéztől tárgymegjelölés (Bezprem és Ysobor névalakkal). Kerek függőpecsét és zöld-sárga fonata.

Megj.: Az átírt oklevelet l. W. VII. 62–64.

736. 1346. okt. 10. Pétervárad

János veszprémi választott és megerősített [püspök] (electus confirmatus), a királynéi aula kancellárja, kánonjogi licenciatus, kápolnaispán, [I.] Lajos király (H) titkos kancellárja előtt Jakab zágrábi prépost, László császári prépost és János Guerche-i főesperes (zágrábi egyház) a zágrábi káptalan nevében tiltakoztak, hogy amikor a káptalan a zágrábi bíróval és polgárokkal egy birtok és más articulus-ok ügyében Lőrinc királyi tárnokmester előtt pereskedett, e birtokot kevésbé jogosan a polgároknak ítélték, ráadásul Péter mester, a tárnokmester notarius-a (akit, úgy tűnt, pénzzel megvesztegettek; pecunia corruptus apparuisse) Lőrinc mester oklevelét a polgároknak nem csupán e birtokról állította ki, hanem arról is, hogy a káptalan mint patvarkodó járt el a perben és patvarkodásért marasztalták el, holott nem volt semmilyen említés patvarkodásról Lőrinc ítéletében, miként ezt maga Lőrinc mester, a nádor és számos más báró is megerősítették. Erről kérésükre oklevelet ad ki. D. in Waradino Petri, f. III. p. oct. Michaelis, a. d. 1346.

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 24. 4. (Df. 256 541.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

737. 1346. okt. 10.

1346., die X. Oct. A velencei tanács határozatai. Válaszoljanak Brucius genovai (Janua) [! ə: Briccius Jauriensis; Bereck győri] prépostnak, aki Itáliába megy a magyar király követeként, hogy neki mindenben kedvezni kívánván utasították leveleikben rector-aikat, hogy a prépostot és kíséretét Velence területén szabadon, biztonságban és akadályoztatás nélkül engedjék áthaladni. Mivel a prépost kérte, hogy írjanak Padua urának, hogy a területén neki áthaladást biztosítson, a tanács a prépost iránti szeretetből elküldi Padua urának a kérelmező levelet, de maga a prépost is írhat Padua urának. Utasítják Marinus Faletro-t, Tarvisium potestas-át, hogy ha a prépost átkel Tarvisium-on, beszélje meg vele, hogy már több napja menlevelet kértek a magyar királytól a színe elé

járulandó velencei követség részére, és csodálkoznak a levél késésén, mivel a vajda és a király követei, akik Velencében voltak, megígérték, hogy azt elküldik; amit a préposttól megtud erről és más dolgokról, üzenje meg a tanácsnak. Írják meg Padua urának, hogy ha a prépost tanácskozik vele, tudja meg tőle óvatosan, hova tart és milyen ügyben, majd írja meg a tanácsnak.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 205–206. (részlet); Ljubić II. 394–395. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 56.)

738. 1346. okt. 10.

1346. die X. Oct. A velencei tanács határozata: írják meg a kapitányoknak, hogy meghallgatták véleményüket a fal ügyében és kérésükre küldenek nekik köveket, meszet és más dolgokat. Utasítják őket, hogy a falat fejezzék be, a nagyobb biztonság érdekében befedve azt.

K.: Ljubić II. 395. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 56.)

739. 1346. okt. 11. Pétervárad

Erzsébet királynénak (H) Segusd-i királynéi polgárok Labad, Wylok, Chukunya és más, ezekhez tartozó királynéi birtokok a határ[jelek felemelését,] felújítását és elkülönítését igénylik. Ezért a királyné utasítja a pécsi káptalant, hogy [Lőrinc fia:] Lászlóval, a királyi aula, királynéi emberrel küldjék ki tanúságukat, akik e földeket a szomszédok összehívásával járják be, a régiek mellett új határjeleket emelve, és így elkülönítve iktassák az ottani királynéi jobbágyoknak használatra, ha nem lesz ellentmondó. Az esetleges ellentmondókat idézzék (evocare) a királynéi jelenlét elé a káptalan tegyen jelentést. D. in Waradino Petri, f. IV. p. oct. Mychaelis, a. d. 1346.

Á.: a 806. számú oklevélben. Hiányos.

K.: Smič. XI. 328–329. (a kiegészítések innen származnak)

740. 1346. okt. 11. Garadna

Péter mester, [I.] Lajos király (H) által Wywar megyébe állított comes parochialis és a négy szolgabíró tudatják, hogy Enok fia: Donch kérésére kiküldték a Mizle folyó által okozott károk megtekintésére György mester szolgabíró, aki visszatérve elmondta, hogy a Mizla folyót a régi medréből egy rekesztéssel eltérítették János fia: Tamás birtokán, és azon át halad, míg a régi medrébe vissza nem tér, és egy másik rekesztéssel [*lehúzva*: amit Moys fia:

Tamás készített] is elterelték, ezért a Mizla vize kiáradása Donch-nak a Barcha nevű birtoka összes szántóföldjét tönkretette, de hogy ez a kár Donch-ot Tamás cselekedete által érte-e, nem tudta kideríteni. D. in Garadna, f. IV. p. oct. Michaelis, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 83 243. (Bárczay cs. lt. 11. 1.) Hiányos. Hátlapján azonos (eszerint Donch Barcha-i) és újkori kezeiktől tárgymegjelölések, valamint egy nagyobb és 4 kisebb zárópecsét töredékei.

741. 1346. okt. 11. Garadna

Péter mester, [I.] Lajos király (H) által Wywar megyébe állított comes parochialis és a négy szolgabíró azt a pert, amit előttük Enok fia: Donch okt. 11-én (f. IV. p. oct. Michaelis) viselt Barcha-i Moys fia: Tamás ellen – akit emberük: Balázs várnagy (maior castri) Demeter fia: Miklós, a megye (provincia) tanúsága jelenlétében a pecsétjükkel megidézett – és aminek során Tamás nevében ügyvivő (assumptor termini) jelent meg s vállalt időpontot, okt. 25-re (quind. datarum presencium) Kuzepnemty faluba halasztják el jelen időpont koraisága miatt. D. in Garadna, in termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 60 251. (Máriássy cs. lt. Vegyes.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Kuzepnemty névalakkal), ue. kéztől még: super facto potencie ad quindenas, valamint egy nagyobb és 4 kisebb zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 636.

742. [1346.] okt. 11. Vásárhely

A Vesperim megyei vicecomes és a szolgabírók [1346.] okt. 11-én (f. IV. p. Francissci prox. tunc preteritum) Vasarhel faluban kiadott zárt oklevele szerint szept. 29-én (in fe. Michaelis) Ziman-i Péter kérésére kiküldték embe-rüket, András fia: Miklós várjobbágyot Tamás Zeek-i pappal, [*sor fölé beírva pótlólag*: a veszprémi káptalan] tanúságával, aki előtt Péter tilalmazta Ector fia: Miklós mestert és jobbágyait a saját földjétől és a Zyman-on őt illető termések használatától és elvételeitől, két embernek – Miklósnak és Kosa-nak, akik Péter telke (curia) mellett laktak (facerent mansionem) – pedig megengedte, hogy okt. 13-ig (usque quind. prescripti termini) távozzanak ezen telekhelyeikről.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1349. okt. 15. Dl. 91 405. (Festetics cs. lt. 7. B. 7.)

Megj.: Az oklevelet 1347. máj. 1-jén mutatták be a nádor előtt, 1346. évi keltezése ehhez képest értendő.

743. 1346. okt. 11.

1346., die XI. Oct. A velencei tanács határozatai. A magyar király jelezte nekik, hogy követségük ne járuljon színe elé, ha nem vonják vissza a seregeiket Zárától. Mivel Velence mindenkor erős bárki ellenében is és elkötelezett a zárai ügyben, ezért a követséget visszavonják. Írják meg a kapitányoknak a király választát és a követség visszavonását, és utasítsák őket, hogy a bastia-t erősítsék, magasítsák, hosszabbítsák és szélesítsék meg, a falszárny munkálatait elhagyva. A tengeri kapitány minden segítséget adjon meg ebben a száraz-földinek. Jelezzék a Bossina bánjához küldött követüknek is, hogy a követséget visszavonták, ezt mondja el a bánnak, aki ha érinti a szövetség kérdését, a követ írja meg a tanácsnak, amit megtud tőle, és várja a választ. Ha a bán nem említi a szövetséget, ezt tegye meg a követ óvatosan, azon pontok szerint, amiket korábban a bán a követeivel a tanácsnak küldött, és szintén tegyen jelentést. A nunciust, aki Tarvisium-ba visz levelet Buzius [! ə: Briccius] prépostnak, tartsák fel, mert a velencei engedély és menlevél vissza lett vonva; ha a nuncius már továbbállt és a prépost Tarvisium-ba megy, Velence ottani potestas-a kísértesse Tarvisium területén kívülre, és mondja meg neki, hogy a tanács engedélye nem terjed ki a visszatérésére, csak az átkelésére, visszatér-tét majd jelezze a tanácsnak, és majd döntenek az ügyében, ahogy alkalmasnak vélik; mondja meg neki azt is, hogy ezt azért teszik vele, mivel a király nem akarta a velencei követek menlevelét megadni.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 206–207. (részlet); Ljubić II. 395–396. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 57.)

R.: Acta Bosnae 27.

744. [1346.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio-nak: az András király (Si) megölésével vádolt és fogvatartott Johannes de Lagonessa-t mentse fel a gyanú alól. D. Avinione, IV. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2882. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 144r. nr. 623. alapján.)

745. [1346. okt. 12. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] a cassinói püspöknek: András király (Si) gyűrűit (anellus) a királynő és a királyi ház más tagjai jelenlétében törjék össze. D. ut supra.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2883. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 144r. nr. 624. alapján.)

746. [1346.] okt. 12. Avignon

[VI. Kelemen pápa] levele Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, az apostoli szék Nápolyi Királyságbeli nunciussainak a felségsértésben bűnös személyek javainak elkobzásáról, a királyi javak elidegenítéséről és Róbert tarantói princeps-nek a nápolyi várból való távozásáról. Ez utóbbi ügyében igen óvatosan kell eljárni. A levélhez mellékelt pápai cedula szerint ugyanis Johanna titokban szeretné kidobni a várból Róbertet, ez ügyben számos nunciust küldött a pápához, s ezt ő meg is írta Ildebrandnak. A nunciussok ügyeljenek, nehogy Róbert távozása a várból egy másik személy beköltözését szolgálja. D. Avinione, IV. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2884. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 144r. nr. 625. alapján.)

747. 1346. okt. 14.

1346., die XIV. Oct. A velencei tanács határozatai. Írják meg Amadeus notarius-nak, aki a pápai kúriában van: mondja meg a pápának és Tutelle úrnak, hogy miként a pápának jelezték, az aquileiai pátriárka mindig Velence és a szentegyház kárára és sérelmére törekszik, főleg a magyar király ügyeiben. A tanács ezt több helyről is tudja, és úgy véli, ez a pápának sem tetszik, ezért kéri, hogy nunciusa révén tudassa a pátriárkával, hogy a Velence és az egyház elleni folyamatos tárgyalásoktól álljon el. Azt is mondja el Amadeus nekik, hogy Velence visszavonta a követtséget, amit a magyar királyhoz akart küldeni. Írják meg Apulia-i consul-uknak: közölje a királynővel, hogy a követtséget visszavonták, és tudassa válaszáat.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 207–208; Ljubić II. 397. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 57.)

748. [1346.] okt. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte Domokos [fia:] János, István kalocsai érsek klerikusa, hogy Devecher-i Joanta [!] [fia:] Miklós pécsi egyházmegyei klerikusnak (akit minap az érsek János veszprémi electus-hoz küldött) biztosítsa a győri egyház megüresedett kanonokságát és prebendáját, amiket egykor Miklós pécsi püspök birtokolt ott előléptetése és felszentelése előtt. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, II. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 160. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 61. alapján.)

749. [1346.] okt. 14. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Deuecher-i Joanta [!] [fia:] Miklósnak biztosítja a győri egyház megüresedett kanonokságát és prebendáját a kanonoki jog teljességével – amiket ott Miklós pécsi püspök bírt előléptetése idején, amikor a pápa őt az üresedésben levő pécsi egyházba helyezte –, amikről a pápán kívül más nem rendelkezhet, mivel ő már ezen üresedés előtt régen a székesegyházak megüresedő kanonokságait, prebendáit és más javadalmait saját rendelkezése alá vonta, érvénytelennek tekintve, ha bárki bármilyen hatáskörrel ez ellen cselekedne. Az esküt Miklós távollétében képviselője is leteheti, Miklós pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a győri egyház statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione. II. Id. Oct., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja az esztergomi érseket és a váci püspököt, hogy Miklóst v. képviselőjét e kanonokság és prebenda tulajdonába és jogaiba vezessék be, megvédve őt ezekben, a győri káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítés. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 86. fol. 258v–259r. (Df. 292 730.)

750. 1345. okt. 13.

[I.] Lajos királynak (H, Da, C, Ra, Se, G, L, Co, Bu, princeps Sal., montis S. Angeli d.) Gergely fia: Miklós mester bemutatta [I.] Károly király (H) privilegiális, Havasalföldön (partes Transalpine) elveszett középső pecsétjével ellátott privilegiális oklevelét (1342. ápr. 27., *I. Anjou-oklt. VIII. 203. szám*) a Wolko megyei Jarumpna birtok adományozásáról, kérve, hogy azt Lajos érvényesnek elfogadva királyi kegyből (benignitas) privilégiumában erősítse meg. Lajos ezen ép és gyanútól mentes oklevelet jóváhagyja és azt Jarumpna birtok – ami Luthard fia Dénes hűtlen fiaié: Andrásé, Desew-é és Luthard-é volt, akiktől Károly király hűtlenségük miatt elvette – Miklós mesternek tett adományával együtt az anyja: Erzsébet királyné (H), a főpapok és az ország bárói tanácsával királyi teljhatalmából (plenitudo regie potestatis) kettős-pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében megerősíti hű szolgálataiért Miklós mesternek és örököseinek, más jogának sérelme nélkül. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a királyi aula alkancellárja keze által, a. d. 1346., uralkodása 5. évében, III. Id. Oct., amikor Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes, István kalocsai, Domokos spalatói, Miklós zárai érsek, Miklós egri, András erdélyi, Péter szerémi, Jakab zágrábi, Lőrinc boszniai, Vid testvér

nyitrai, Kálmán győri, Mihály váci, Miklós pécsi, Demeter váradi, Gergely csanádi püspök, János veszprémi electus, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Lőrinc királyi tárnokmester, nyitrai comes, Pál comes országbíró, Pál királynéi tárnokmester, Olivér királynéi udvarbíró, Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja, Domokos Machou-i bán, Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovász-, Zeech-i Iwanka királyi asztalnokmester, Treutul (dict.) Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

Á.: Bátori István országbíró, 1435. nov. 24. MTA Kvt. Kézirattár. Oklevelek 358. (Df. 244 005.) I. Lajos király 1365. febr. 4-i megerősítő záradékát is átírva.

1346. okt. 15. [9: 1341. okt. 15. v. előtte] Visegrád

[I.] Károly (Karul) királynak (H) elmondták Komlos-i György fiai: Balázs és Miklós mesterek, hogy Komlos nevű örökbirtokukon és tartozékain szükség van határjelek emelésére. Ezért a király utasítja a Scepus-i káptalan, hogy küldjék ki tanúságukat, akivel Jachk v. András fia: Pál királyi emberek valamelyike a szomszédok jelenlétében menjen Komlos birtokra és tartozékaira, járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és iktassa György fiainak, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenükben a királyi jelenlét elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in Alto Castro, in vig. Galli, a. d. 1346. [!]

Á.: a 769–770. számok közötti oklevélben.

Megj.: Komlós 1324-ben jutott György fiaihoz (*I. Anjou-oklt. VIII. 592. sz.*), az oklevél ezután, ill. Károly király 1342. júl. 16-i halála között kelhetett, a napi dátumot figyelembe véve nem később, mint 1341. okt. 15.

751. [1346.] okt. 16.

A zágrábi káptalan jelenti Miklósnak, egész Sclauonia és Croacia bánjának, hogy levelének megfelelően (l. 634. szám) kiküldték tanúságul Andrást, a Glaunicha-i Szentháromság-egyház papját, akivel Gergely fia: Tamás báni ember Jalez birtokra ment a szomszédok összehívásával, azt régi határai mentén bejárta, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve a régiek mellé, és minden tartozékkal iktatta Péter fia: Iuan-nak, Fábián fia: Györgynek és örökösöknek, minden szomszéd beleegyezésével, nem lévén ellentmondó. A birtok határai, ahogy a báni ember és a káptalani ember a káptalannak írásban (in scriptis) bemutatták: régi határjel, ahol van egy körtefa csonkja, amellel pedig egy másik, kereszttel jelölt és földjellel körülvett körtefa; hegy; régi út; kereszttel jelölt és földjellel körülvett harazth fa; völgy; patak, ami beleömlik a Braztech patakba; dél felé Lapacha földnél egy Cher fa, ami közös határjel a Bikzad-i embe-
rekkel; nyugat felé Fábián földje. D. in fe. Galli, a. supradict. [1346.]

Á.: Szécsi Miklós horvát-szlavón bán, 1347. júl. 24. > Zsigmond király, 1407. nov. 22. HDA. Doc. med. varia 868. (Df. 219 384.)
K.: Smič. XI. 329–330.

752. 1346. okt. 16.

1346., die XVI. Oct. A velencei tanács határozatai. Írják meg a kapitányoknak, hogy megkapták levelüket a záraiak javaslatáról, s ebből is látszik, hogy megmaradnak aljas és rosszakaratú hitványságukban. A tanácsnak tetszik, hogy a kapitányok azt felelték, tovább ne merészeljenek efféle szavakkal fordulni hozzájuk, mert Velencének nem érdeke meghallgatni oktalan kéréseiket. A tanács biztatja a kapitányokat, hogy a záraiakat károsítsák minden módon, hogy azok, átérezve Velence erejét és állhatatosságát, arra kényszerüljenek, hogy megváltoztassák mihaszna javaslatukat. Mind a magyar királytól (aki, úgy tűnik, mindenben Velence ellenében van) jött hírek miatt, mind pedig Sclavonia bánja és mások miatt (akik Velence kárára törekszenek bárhogyan is), utasítják a kapitányokat (miként már korábban is), hogy törekedjenek a nagy bastia magasztására és megerősítésére, a bastiola és (a nagy bastia-tól a kikötőig tartó) fal kapcsán pedig járjanak el úgy, ahogy az Velence érdekeinek megfelel.

K.: Ljubić II. 397–398. (A „*Secreta consilii rogatorum*” velencei államkönyv alapján. A. 58.)

753. 1346. okt. 18.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan előtt Scyud-i Lőrinc fia: Tamás (Csanád esztergomi érsek, örökös esztergomi comes nádora) és a felesége megvallották, hogy a Chuka, más néven Ilona nevű asszonyt – aki Ilunch nevű szolganőjüktől (*ancilla seu condicionaria*) és Mihálytól, ezen Tamás famulus-ától mint szabad embertől született – mind a nekik tett hű szolgálataiért, mind a saját és főként a gyermekként (*tenera etas*) elhunyt fiuk: Lőrinc lelki üdvéért felszabadították és aranyszabadságot adtak (*manumittentes auree libertati condonassent ac dimiserunt in lucem perspicue libertatis*) neki és általa a fiának: Miklósnak és leszármazottaiknak, így a régi szolgaság bélyege nem marad tovább rajtuk (*nulla ex pristina servitutis et condicionis macula amplius remanente*), mostantól bárhová mehetnek és bárkinél lakhatnak. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített, chirographált oklevelet bocsát ki. Kelt Demeter olvasókanonok keze által, in fe. Luce, a. d. 1346.

E.: DL. 41 019. (Múz. Ta. 1921. 15.) Felül chirographált (ABCD). A plicaturán függőpecsétre utaló szakadás.

754. [1346. okt. 18. Avignon]

[VI. Kelemen pápa I.] Lajos királynak (V): Bertrand de Baucio montescagliosói comes-t – aki Lajos fivérét, András királyt (Si) őszintén kedvelte, tisztelte és halála miatt szerfelett búslakodott – megbízta, hogy bizonyos előkelő személyek ellen, akiket András halálában bűnösöknek talált, igazságot szolgáltatasson. A pápa, aki szerfelett óhajtja, hogy ezen gaztett elkövetőit és cinkosait megbüntessék, bármilyen állapotúak, neműek és helyzetűek is legyenek, meghagyta Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak (aki már aug.-tól a Nápolyi Királyságba ment volna, ha nem akadályozta volna testi gyengeség), hogy a királynő és a királyi nemzetség tagjai ellenében is vizsgálódjon az ügyben, és igazságot szolgáltatasson, semmiben sem csorbítva azt a hatáskört, amit a pápa Bertrand comes-nek adott. A pápa András fia: Károly biztonságos felügyeletéről is írt levelet, majd a királyságba küldte Ildebrand padovai püspököt, akinek várja a jelentését, amit Lajossal is tudat majd, és a gyermek biztonságos őrzéséről és kellő neveléséről gondoskodik. Értessül, hogy Lajos a királyságba küldte nunciussait, ezt tudomásul veszi. Korábban már megírta a királynak, hogy személyére és helyzetére semmi becsmérliőt nem mondtak neki, erről most is biztosítja, és ugyanezt írta Bertrand aquileiai pátriárkának is. Királyi háza híve: Guillelmus, a S. Maria in Cosmedin[egyház] kardinális diakónusa javadalmait, valamint Petrus Begonis-t, in iure civili bacallarius-t, a kardinális képviselőjét és a familiárisait a pápa Lajos jóindulatába ajánlja, kérve, hogy őket támogassa és védje meg, főleg, hogy egyesek a kardinális javadalmaihoz tartozó bizonyos falvakat felégették. D. ut supra. Hasonlóan Erzsébet királynénak (V). D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 152v–153r. nr. 663–664. (Df. 291 857.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1246. szám. (ezen dátummal)

755. 1346. okt. 21. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kéri a Beel-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thakachy-i Salamon fia: László v. Kapany-i Bulchu fia: János v. Thakachy-i Bertalan fia: Tamás nádori emberek valamelyike idézze meg Chitwandi-i Péter fia: Dénest, Chitwandi-i Lorand fia: Gelyen-t, Chey-i Lőrinc fia: Miklóst (meghagyva neki, hogy állítsa elő famulusait: Pál fia: Pétert, Pált és Ábrahámot), Bedeke-i Miklós fia: Miklóst, annak fiát: Andrást, Bedeke-i Kozma fia: Jánost és annak frater-ét: Balázst a nádor elé Beud-i Miklós fia: István ellenében, majd a konvent tegyen jelentést. D. Bude, in fe. 11 milia virg., a. d. 1346.

E.: BFL. Pannonhalmi főapátság hh. lt. 273. 23. (Df. 274 108.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét körvonala.

K.: P. VIII/2. 321.

756. 1346. okt. 21. Buda

Pál comes országbíró privilegialis oklevelében érvénytelennek nyilvánított minden olyan oklevelet, amiket Rycolph fia: Henric, a király egykori hűtlenségnek utódai Vjfalú birtokról bírnak, ugyanis Henric nyilvános hűtlenségbe esett, mivel egykor Moglod [!] királyi várba bezárta magát, azt [I.] Károly király joga sérelmére elfoglalva tartotta, s mikor azt a király megostromolta, a vár alatt levő számos hívét a várba bezárkóztak megölték. D. Bude, 16. die oct. Michaelis, a. d. 1346.

R.: F. IX/1. 447–448. (Wagner, Sáros 53–54. alapján.)

757. 1346. okt. 21. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt Mykch, egész Sclauonia néhai bánja fiai: István, Akus, László, Lorand és Miklós mesterek a Horváto. elleni királyi had 1346. jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie exercitus regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d., a. eiusdem 1346. preteritis proclamate) a Zemplin és Sarus megyei birtokaik és birtokrészeik (főleg az Vjuár nevű várukhoz tartozók, amik Lorand mester kezén vannak frater-ei beleegyezésével, valamint a Sarus megyei Vjfalú birtok) ügyében be kellett mutatni [I.] Lajos király 1344. évi, [I.] Károly király adományát megerősítő oklevelét és az egri káptalan iktatólevelét, stb. [!]. Mivel Pál comes Vjfalú birtokot Mykch bán fiai Vjvár nevű várához tartozónak találta, azt a bemutatott oklevelek erejével Mykch bán fiainak ítélhette és iktathatta volna késlekedés nélkül, de nehogy a döntéshozatalban sietős és elfogult bírónak tűnjön, Zeech-i Péter fia: Miklóssal, egész Sclauonia bánjával, Tamás egykori erdélyi vajdával, Peteuch fia: Miklós egykori erdélyi vajdával, Olivér királyi [!] tárnokmesterrel (magnifici), Péter fia: Tamás mester Liptou-i comes-szel, Iwan fia: Desew mester alnádorral, Miklós mester nádori prothonotarius-szal és az ország számos más nemesével, valamint a felek beleegyezésével úgy határozott, hogy Lorand mester ötvenedmagával, nemesekkel dec. 26-án (f. III. p. quind. Conc. B. virg.) a váci káptalan előtt tegyen le esküt Ricolph mester fiai: Lőrinc és László mesterek ellenében arról, hogy mind ő, mind fivérei és a hozzájuk tartozók Ricolph mester fiai oklevelei és jobbágyaik lovai hatalmaskodó elvételében ártatlanok, stb. [!] D. Bude, 16. die oct. Michaelis predict. [!], a. d. 1346.

K.: F. IX/1. 445–447. (hiányokkal)

758. 1346. okt. 21.

György mester, Miklós mester vicecomes-e és az Vngh-i négy szolgabíró tudatják, hogy emberükkel Lőrinc fia: Miklós [*hátlap*: mester] tilalmazta szomszédait és másokat a Vaynatina nevű birtoka hasznainak elvételétől, [*lehúzva*: és tilalmazott 6 kazal szénát], amit a birtokán levágtak. Actum sab. p. Galli, a. d. 1346.

E.: Dl. 85 269. (Sztáray cs. lt. 57.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint szögletes pajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Sztáray I. 191–192.

759. 1346. okt. 21.

A budai káptalan előtt Warkun-i Lothard fia János fiai: Omode és Miklós a maguk és frater-eik: Lothard és István nevében elmondták, hogy ők Lindua-i Miklós mester egykori bán fiával: Miklós mesterrel egy nemzetségi ágon (linea generacionis) vannak, egy avus-tól származnak vele, és ezért Miklós mester Magyaró-i (regnum Hungarie) örökölt, vásárolt és szerzett birtokain részesek kell legyenek, ám e birtokok közöttük nincsenek felosztva, mivel a királyi kegy (benignitas) Miklós mestert mostanáig megvédte, ők pedig a királyi haragtól félve a birtokosztályt Miklós mestertől nem merték kérni. De most, hogy Miklós mester meghalt, nehogy a birtokaiból nekik járó jogokat bárki elfoglalja – mivel ők Miklós mester halálakor jelen voltak, de nem hallották, hogy bárkinek is végrendeletileg hagyott volna (legare) bármit a birtokaiból v. birtokrészeiből –, ezért minden, bármiféle helyzetű és méltóságú embert, főleg Simon fia: Pál comes-t e birtokok és haszonvételeik részbeli v. egészbeli adományozásától, eladásától, megvételétől, v. bármi okból történő elfoglalásától (ami nekik és ezen birtokokban levő jogaiknak jogsértést okozna) tilalmazták, mások jogának sérelme nélkül. Erről kérésükre a káptalan oklevelet bocsát ki nekik. D. sab. in fe. oct. 11 milia virg., a. d. 1346.

E.: Dl. 90 346. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 1. 1. 7.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

K.: HO. I. 193–195.

760. 1346. okt. 21.

Bertalan testvér perjel és a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-egyház keresztesei konventje azonos tartalmú oklevele. D. sab. in fe. oct. 11 milia virg., a. d. 1346.

E.: Dl. 90 345. (Üchtritz-Amadé cs. lt. 1. 1. 6.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro filiis Johannis filii Lothardi contra comitem Paulum filium Symonis...), valamint kerek pecsét körvonala.

761. 1346. okt. 21.

1346., die XXI. Oct. A velencei tanács határozata: a nagyobb biztonság kedvéért utasítsák a Culfi-i kapitányt, hogy gályáival menjen a zárai sereghez és további utasításig maradjon ott.

K.: Ljubić II. 398. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 58.)

762. [1346.] okt. 21. Avignon

[VI. Kelemen pápa] István kalocsai érseknek: levelét Tamás, a kalocsai Szt. Miklós-egyház prépostja bemutatta neki, ő azt kegyesen fogadta, és az érsek hozzá a maga és egyháza érdekében máskor is fordulhat. D. Avinione, XII. Kal. Nov., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 155r. nr. 674. (Df. 291 858.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1252. szám.

763. 1346. okt. 22.

Bertalan testvér és a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-egyház keresztesei-nek konventje előtt Athia-i Péter fia: István megvallotta, hogy Dalka-i Ector fia: György mestertől 16 márka széles bécsi [dénárt] (minden márkát 10 pensa-val számolva) kapott kölcsönbe, aminek fejében a György birtokai szomszédságában fekvő Michal és Lok nevű Wesprim megyei birtokai felé-nek a felét (vagyis e birtokok negyedét) minden haszonvétellel elzálogosította Györgynek okt. 6. tizedik évfordulójáig (ad oct. decime revolucionis annualis fe. Michaelis prox. preteriti), úgy, hogy ha István v. örökösei ezeket akkor (és nem korábban) nem tudják kiváltani tőle v. örököseitől, akkor ezt később csak a 16 márka kétszereséért tehetik meg. A birtoknegyedeket a kiváltás idején István v. örökösei (akik a győri káptalan jogait tartoznak szavatolni a birtoknegyedekben) senki másnak, csak Györgynek v. örököseinek zálogosíthatják el tovább, ha szükséges, és az összeget a mondott időpontban tartoznak megadni a győri káptalan előtt Györgynek v. örököseinek, akik e birtoknegyedeket akkor vissza kell nekik adják, per nélkül. D. domin. an. Symonis et Jude, a. d. 1346.

E.: Dl. 49 904. (Rumy cs. lt. 138. 12.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

Tá.: Zsigmond király, 1405. júl. 27. Dl. 49 897. (Uo. 134. 59.) Eltérő név-
alakjai: Athya, Hector, Myhal, Lak.

Má.: E.-vel azonos jelzet alatt, újkori.

764. 1346. okt. 25. Középnémeti

Péter mester, [I.] Lajos király (H) által Wywar megyébe állított comes parochialis és a négy szolgabíró azon pert, amit korábbi oklevelük szerint színük előtt Enok fia: Donch mester okt. 25-én (f. IV. an. Symonis et Jude) viselt hatalmaskodás ügyében Moys fia: Tamás ellenében, nov. 8-ra (quind. datarum presencium) halasztják el, mivel Tamás azt mondta, hogy ilyen nehéz ügyben a rokonai egyetértése nélkül nem tud felelni. D. in Kuzepnemyty, in termino prenotato, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 83 244. (Bárczay cs. lt. 1. 80.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

765. 1346. okt. 25.

István fia: János mester Neugrad-i vicecomes és a 4 szolgabíró előtt per jött létre a felperes Ethuruh fia: Ethuruh, ill. ue. Ethuruh fiai: Tamás, János és Péter között, de úgy egyeztek meg, hogy Berzenche birtok Tamásnak és örököseinek jutott, az Ipol folyó melletti Kalno birtok Jánosnak, Zalathna Péternek, Terbeded és Dolonya Ethuruh-nak. Épületeiket és házaikat Berzenche-n Ha valamelyikük az osztálytól elállna, patvarkodásban marasztalják el, ha pedig [1347.] jan. 13-án (oct. Epiph. d.) nem áll a váci káptalan elé, akkor birtoka az ott személyesen megjelentekre háramlik. Az egri káptalan által kiadott bírságleveleiket a váci káptalan előtt érvénytelenítik. A Gemer megyei Kacho, Hogteluk és Zagrag nevű, nagyapjuktól és apjuktól rájuk háramlott birtokaikat is 4 részre osztják majd. D. f. IV. an. Symonis et Jude, a. d. 1346.

Á.: Váci kápt. 1347. jan. 17. > Bátori István országbíró, 1435. nov. 18. Dl. 67 316. (Török cs. váradi lt.) Fakult, foltos.

Má.: 1-4. Ue. jelzet alatt, újkoriak, Á. alapján.

5. Dl. 65 380. (Szent-Ivány cs. lt. 67.) Újkori, Á. alapján.

6. Dl. 67 342. (Török cs. váradi lt.) Újkori.

R.: Szent-Iványi 40. szám.

766. (1346. okt. 25. után)

Péter fia: János mester gömöri vicecomes és a 4 szolgabíró előtt egyrészt Ethreh fiai: János mester és Péter, másrészt Ethreh fia: Ethreh elmondták, hogy örökjogú és szerzett birtokaikon az alábbi örök osztályt tették: Kalno és Szalatna birtokok, valamint Terbedech birtok fele (mindezek Neograd megyében az Ipoly folyó mellett vannak) minden haszonvétellel (jobbágyokkal, malmokkal) Ethreh-nek jutottak, az ue. megyei, Ipoly folyó melletti Dolina birtok és Terbedech másik fele, továbbá a Gömör megyei Kecshel [!], Tölök [!] és Zagrag birtokok negyede minden haszonvétellel Jánosé és Péteré lett. Ha valamelyikük szükségében a birtokaiban megrövidülne, a másik fél köteles őt kisegíteni saját költségein, ha pedig a maga részét részben v. teljesen elvesztené, a már felosztott birtokokat újra osszák fel egymás között. Ha a felek valamelyike....

Má.: Dl. 67 342. (Török cs. váradi lt.) Újkori.

Megj.: A jelzet alatt két oldalnyi Má. van, de két különböző kéztől. Az egyik oldal jelen oklevél Má.-a, a másik azonban már Nógrád megye előző számú okleveléé. Emiatt ezen oklevél vége és az előző eleje hiányzik. Jelen forrás keltezését tehát dátum híján csupán így, az előző számú oklevél tartalmához és keltezéséhez viszonyítva tudjuk megadni.

767. 1346. okt. 26.

A fehérvári káptalan előtt 1346. okt. 26-án (a. d. 1346., in fe. Demetrii) Chaak nembeli Ker-i Gwrka fia: Pál mester tiltakozott, hogy az ő Tolna megyei Scilagh nevű birtoka Nook birtok felőli kő-határjelét és más határjeleit Wezsceus mester, a királyi aula lovagja a Nook falvi officialis-ával: Voryu (dict.) Jánossal és az ottani jobbágyaival febr. 25-én (sab. an. Esto mihi) fényes nappal leromboltatta, most pedig István erdélyi vajda Scilagh birtokot Eghazamerse birtokhoz csatolva elfoglalta, az ő erdejét gyökerestől kivágatta, s hogy a birtokot magának tudja követelni, miként Pál hallotta, a vajda Vezsceus-sal, János officialis-szal és a jobbágyaival tudományvételt akar tartani, Pál azonban nevezettek tanúskodásával semmi módon nem ért egyet, hanem ellent akar mondani, és a vajda birtokfoglalását perre viszi, amikor alkalmas időben erre lehetősége nyílik. D. die et anno supradict.

E.: Dl. 51 392. (Kállay cs. lt. 1300. 770.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Keer névalakkal), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 853. szám.

768. 1346. okt. 28.

Miklós mester pozsonyi comes kéri a pozsonyi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Vzur-i Domokos, a négy szolgabíró egyike és S....hak-i Mihály, a comes embere Bozyn-i Sebus mestert és Karcha-i Bolda fia: Lorand-ot idézzék meg Cheklyz-i Vörös (Rufus) Ábrahám fia: János ellenében a comes elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. in fe. Symonis et Jude, a. d. 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 28. 1. 10. (Df. 226 953.) Hiányos. Hátlapján azonos kéztől címzés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

K.: Str. III. 612. (eszerint, kérdőjellel: Scichak.)

769. 1346. okt. 28.

György mester, Miklós mester vicecomes-e és az Vngh-i négy szolgabíró előtt Hosolt fia Mihály fia: András tilalmazta Komarouch nevű birtoka használatát és az Oztrou mezőn levő szénától Fakou fia: László mestert, amit annak jobbágya vágott le. Fentiek erről tilalmazólevelet adnak ki. Ezen szénát poroszlójuk: Jakab is látta. D. sab. an. OO. SS., a. d. 1346.

Fk.: Dl. 95 087. (Komoróczy cs. lt. 10.) Előlapján hátlati kerek zárópecsét átütő körvonala.

[1346.] okt. 28. [! 9: 1341. okt. 28. v. előtte]

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Károly (Karul) királynak, hogy parancslevelének megfelelően (l. 750–751. számok között) kiküldték tanúságul al-éneklőkanonokukat: János diakónust, akivel sab. an. Symonis et Jude Komlos birtokot és tartozékait Jachk királyi ember a szomszédok jelenlétében régi határai mentén bejárva Balázsnak és Miklósnak hagyta, nem lévén ellentmondó. Hj.: észak felől gyepű (indago); dél felé Nadfev nevű hely; Gerundul patak; hely, ahol ezen patak a Magloch folyóba ömlik; Magloch folyó nyugat felé addig, ahol belefolyik az Asguth patak; Asgud patak észak felé; forrás; Latohegy hegy. D. in fe. Symonis et Jude, a. d. prenotato. [1346.] [!]

Á.: a 846–847. számok közötti oklevélben.

Megj.: Lásd az átírt oklevélhez fűzöttet.

770. 1346. okt. 28.

A [pécs]váradai monostor konventje tudatja, hogy nyílt oklevelüknek megfelelően színük előtt Tuteus mester a Cykador-i monostor Gerebuch nevű birtokáért (amit neki Tamás, a Cykador-i monostor apátja és a konvent adott át a termések és hasznok beszédésére) a köv. két évre 12 márkát (minden márkát 6

pensa-val számolva) kifizetett az apátnak, aki a maga és konventje nevében erről Tuteus mestert nyugtatta. D. sab. an. OO. SS., a. d. 1346.

E.: Dl. 87 197. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. B. 96.) Hátlapján azonos és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

R.: Kőfalvi T., Pécsváradi konvent 183. és 184. szám.

771. 1346. okt. 28.

1346., die XXVIII. Oct. A velencei tanács határozata. Válaszoljanak Bossina bánjához küldött követüknek – aki azt írta a minap, hogy a bán felajánlotta: közbenjár, hogy a záraiak Velence kegyére térjenek –, hogy bár a záraiak makacssága okot adna Velencének, hogy ne fogadják őket könyörületükbe, hanem járjanak el ellenük, úgy ahogy vétkeik miatt megérdemlik (főleg, mivel nekik sokszor kegyet akartak gyakorolni, de azt eddig elfogadni nem akarták), de a bán iránti szeretet miatt, aki Velence helyzetével minden esetben úgy törődik, mint a sajátjával, elégedettségüket fejezik ki, ha a bán közbenjár, hogy a záraiak Velence kegyére térjenek és átadják Zára uralmát. Írják meg a kapitányoknak, hogy ha a bán ez ügyben elküldi követeit, engedjék őket Zárába be- és onnan kimenni. Ezen követüknek meghagyták korábban, hogy ha biztosan tudja, hogy Sclavonia bánja v. mások megérkeznek a bastia kárára, v. hogy ellássák élelemmel a záraiakat, akkor kérjen ellenükben segítséget a bántól, megígérve neki Velence segítségét a szükséges ügyekben. A követ most megírta a szlavón bánról: arra törekszik, hogy élelmet juttasson Zárába. Ennek megfelelően a követ, ha még nem kért, most kérjen ez ügyben segítséget a bántól, a válaszát pedig írja meg. A követ azt is írta, hogy ha Velence szeretné, hogy a bán közbenjárjon a záraiaknál, ezt a bán Budislavus Ugrignich comes-re bízza. Írják meg a követnek, hogy jelezze a bánnak: ezt lehetőség szerint ne tegye, hanem az ügyet más hű nunciussaira bízza; de ha a bán úgy véli, Budislavus a feladatot jól ellátja, a követ tegyen úgy, mintha elégedett lenne a comes személyével. Mivel a bán azt tanácsolta, hogy a bastia-t erősítsék meg seregekkel, az eddig felfogadott lovasok és gyalogosok azonnal menjenek oda, s ezenfelül a tanács még fogadjon zsoldba 200 ballistarius-t és pavesarius-t, akiket gyorsan küldjön Zárához.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 208–209; Ljubić II. 398–399. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 58.)

772. 1346. okt. 29.

1346., die XXIX. Oct. A velencei tanács határozatai. Mivel hasznos Gergely comest és Ostrovizia nevű várát megtartani Velence hűségében, írják meg

neki, hogy megértették azt, amit a szárazföldi kapitánynak írt, miszerint Duym és Bertalan Segnia-i comes-ek megkérték, hogy adja át e várat a magyar királynak. Biztassák Gergelyt Velence hűségére, mondván, hogy a szükséges esetekben megkapja Velence segítségét. Utasítsák a kapitányokat, hogy Gergely kérésére küldjenek hozzá a seregből, mivel Velence akarja Gergely mint barátjuk helyzetének megerősítését. Azt is írják meg a kapitányoknak, hogy megkapták okt. 19-i és okt. 20-i leveleiket (amiben a város ostromához, elég hajó híján, a tengeri kapitány kért 8 hajót és 8 gályát) és a tanács erről gondoskodik majd a maga idejében. Buzdítják őket, hogy szorosabb ostromzáratot tartsanak, hogy senki Zarából kijönni és élelmet szerezni se tudjon, s minden segítségtől megfosztva érezzék makacsságuk büntetését.

K.: Ljubić II. 399–400. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 58.)

R.: Frangepán I. 69.

773. [1346.] okt. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspököknek, az apostoli székhely Nápolyi Királyságbeli nunciusainak: lakjanak a nápolyi királyi várban Bertrand pápai legátus megérkezéséig Róbert tarantói princeps onnan történő távozása után, a királynő (Si) kérésére, és gondoskodjanak arról, hogy a királyi ház egy tagja se költözzön be a várba a legátus megérkezése előtt. D. Avinione, IV. Kal. Nov., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2919. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 161v. nr. 698. alapján.)

774. 1346. okt. 30. Buda

Miklós nádornak (H), a kunok bírójának a Torda megyei Kusmoyus-i János fia:, hogy egykor János fia ezen Iwanka avus-a: Namazlou és Vidas Turuch-ba [*lehúzva*: megyébe] mint hospesek ott mindketten Turuch-ban külön és nem együtt szolgáltak, a Trinchin megyei Hricho falu pedig nem volt Namozlo és Vidas örökbirtoka. Ezért a nádor kéri a Turch-i Boldogságos Szűz-egyház prépostját és konventjét, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Ábrahám fia: György v. Pouka frater-e: Lachk v. ezen Turuch-i Jakab fia: László nádori emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést. D. Bude, f. II. an. OO. SS., a. d. 1346.

Á.: a 789. számú oklevélben. Hiányos.

775. 1346. okt. 30. Szentimre

Péter erdélyi alvajda előtt Ellyws fia Gergely fia: János és ue. Ellyws fia Miklós fia: László, Ellywsfalwa-i nemesek Batiz fia: István és ue. Batiz fia András fiai: Mihály és Miklós, Pesthus-i nemesek ellen a Hunyad megyei, a Sthrygh folyó melletti Bodoghazzonyfalwa és Batizhaza, más néven Sohthesthelek ~ Sohtestelek birtokok ügyében pert viseltek, de végül fogott bírók elrendezésével, az alvajda bírói engedélyével úgy egyeztek meg, hogy a Pesthus-iak (akik közül Batyz fia: István állt elő, András fiai nevében pedig Mihály fia: János ezen urai nevében István erdélyi vajda, Zonuk-i comes ügyvédvalló levelével) a Strygh folyó mellett kelet felől fekvő Bodughazzonyfalwa birtokot – amit [I.] Lajos király (H) adott nekik szolgálataikért –, mivel megtudták, hogy Bodughazzonyfalwa és Batizhaza Jánosé és Lászlóé régtől fogva örökjogon, minden haszonvétellel (erdők, berkek, rétek v. kaszálók, szántóföldek), régi határai alatt visszaadták Jánosnak és Lászlónak, és elálltak minden pertől, amiket ők János és László ellen eddig viseltek a tőlük a természetjog szerint járó leánynegyed miatt. Viszonzásul János és László a Strygh folyó nyugati részén fekvő Batizhaza birtokot minden haszonvétellel Istvánnak és András fiainak átengedték azon fáradozások viszonzásáért, amik révén István és András fiai Bodughazzonfalwa birtokot visszaszerezték (reinvenissent et obtinuissent). A Sthrygh folyót, az ottani malmokat és a folyó más haszonvételeit két egyenlő részre osztották. Amelyik fél örökös nélkül hunyna el, a birtoka arra szálljon, akinek vannak örökösei. Ha a felek valamelyike e birtokok miatt v. más okból bármely bíró előtt pert indítana, a másik féllel szemben mint patvarkodót marasztalják el. A felek ezen elrendezést az erdélyi káptalan privilegiális oklevelével meg kell erősítsék. Az alvajda erről pecsétjével megerősített oklevelet ad ki. D. in S. Emerico, f. II. an. OO. SS., a. d. 1346.

Á.: Erdélyi kápt., 1543. ápr. 17. > a kolozsmonostori konvent okleveleinek requisitor-ai, 1636. febr. 17. AL. Jósika cs. hitbizományi lt. 4. (Df. 257 547.) Eszerint nyílt oklevél volt, hátlapján az alvajda háromszögletű pecsétjével ellátva.

K.: Doc. Trans. IV. 654–656.

R.: Erdélyi okm. III. 357. szám.

776. [1346.] okt. 30.

A [Sce]pus-i Szt. Má[rton]-jegyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 219. szám) kiküldték tanúságul kano-noktársukat: Tamást, akivel Dénes királyi ember okt. 23-án (f. II. an. Symonis et Jude) Sarus városban a király Lászlónak, Lőrincnek és Miklósnak kiadott exempcionalis kegylevelét bemutatták az üléselő (pro tribunali sedentes)

Kemen fia: János mesternek (Konya mester Sarus-i, Scepus-i és Neugrad-i comes Sarus-i vicecomes-ének és várnagyának) és a szolgabíróknak, miként Lőrinc és Miklós vállalták azt bemutatni a Peren-i Miklós elleni perükben. János mester a királyi oklevelet tiszteletlenül fogadta, majd felolvastatta, de nem adta vissza, őket megfenyegette, az oklevelet szét akarta tépni, de végül a királyi és káptalani emberek többszöri kérésére bemutatta urának: Konia mesternek, aki azt bár tisztelettel fogadta és felolvastatta, ahogy szokás, de ő sem adta vissza, és azt mondta, hogy a perben Lőrinc és Miklós felett e királyi kegy ellenére ítélni fog. És amikor a káptalani ember ragaszkodott a megfelelő válaszhoz, Konia mester azt a köv. napra tűzte ki, de akkor a káptalan emberét a vicecomes-ével elfogatta és Gergely Sarus-i varga házában őriztette a köv. napig 9 famulus-sal, akik közül egyesek a kapu előtt, mások a ház ablaka előtt, a többiek az ágya mellett feküdtek éjszaka, úgy őrizve őt, mint egy gonosztevőt; a lovait is elvette tőle erőszakkal, őt jogtalanul megmotoztatta és sokszor hamis oklevél bemutatójának nevezte, de végül a köv. napon elengedte, de megfelelő válasz nélkül, magánál tartotta a király levelét, és azt állította, miként korábban is, hogy a királyi kegy ellenében ítélni fog Lőrinc és Miklós felett, akik azonban a király kegyének alávetve magukat Konia mester bíróságának engedelmeskedni e jogtalanságok miatt nem akartak, és mikor ragaszkodtak ahhoz, hogy a levelet visszakapják, Konia mester megígérte, hogy azt bemutatja a királynak, de erre nem akart időpontot kijelölni, habár Lőrinc és Miklós fővesztés (*privacio capitum suorum*) alatt vállalták, hogy ha nekik a levelet visszaadja, ők a királynak azt bemutatják, és állhatatosan kérték Konia-tól az időpont kitűzését. D. oct. ferie secunde, a. d. prenotato. [1346.]

E.: Dl. 41 020. (Múz. Ta. Berthóty 37.) Felül hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro Laurencio de Wytez et Nicolao contra magistrum Konia relatoria), valamint kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

K.: F. IX/1. 417–419.

777. 1346. okt. 30.

A Scepsi-i káptalan 1346. okt. 30-án (3. die Symonis et Jude, a. d. 1346.) kiadott, chirographált privilegiális oklevele szerint színük előtt megjelent egyrésről Kyskaproncha-i Macrabeus fia János fia: Miklós a fiával: Jánossal, másrésről Ipolmelleke-i Tamás fiai: Miklós és László (János fia: Miklós gener-ei), és előbbieik elmondták, hogy ők a Sarus megyei Buchulo nevű birtokukat minden haszonvétellel Tamás fia Miklós feleségének: Orsolyának és Tamás fia László feleségének: Krisztinának – János fia: Miklós leányainak,

nemes hölgyeknek (domicella) –, valamint általuk Tamás ezen fiainak és örököseiknek adták az oklevélben leírt határok és feltételek alatt.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1409. jún. 18. Dl. 38 972. (Berthóty cs. lt. C. 5.)

R.: F. IX/1. 459.

778. 1346. okt. 30.

1346., die penultimo Oct. A velencei tanács határozatai. A nádor (comes palatinus) familiárisa, aki Arbe város fogságában van, azt állította, hogy az Arbe-i vicecomes és bírók fejenként 500 forintot kaptak a nádor elengedéséért, miként ezt az erről szóló vizsgálat során a tanúktól is megtudták. A tanács elrendeli, hogy a familiárist engedjék ki a börtönből, de küldjék Velencébe, ezenfelül vegyék őrizetbe a vicecomes-t, és menjenek Velencébe azok is, akik tanúk voltak a vizsgálat során, hogy az igazság kiderüljön; Velence advocatus-ai pedig vizsgálják meg, hogy a vicecomes v. mások bűnösök voltak-e a nádor szökésében. Írják meg az Arbe-i rector-nak és Johannes Gradonico leendő Arbe-i comes-nek, hogy találják meg Chirinus de Lablana-t, akiről gyanítják, hogy elszállította a nádort a bárkájával, mivel a nádor szökése idején azt mondta a vicecomes-nek, hogy azért megy oda, hogy elszállítsa a bárkájával a nádor egyik emberét, akitől kapnia kell 1 dukátot; találják meg a cittanovai (Civitas nova) Antalt is, aki a nádor szökésének mozgatója volt; ha fellelik, őket őrizet alatt küldjék el a tanácshoz. A nádor lovait és más javait adják át a nádor nunciának.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 209–210; Ljubić II. 400–401. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 59.)

779. 1346. okt. 31.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja előtt Korotnyk-i Mihály fia: Péter comes megvallotta, hogy amikor a Malchow birtok határain belül fekvő birtok (amit Bertalan fia: János adott neki) tulajdonába bement, Thorkew-i Rycolph mestert és fiait nem hívta oda, beleegyezésüket az adományhoz és a birtok elfoglaláshoz nem kérte, ahogy ezt az efféle eljárásokban Magyarok (regnum Hungarie) kipróbált szokása megköveteli. D. f. III. an. OO. SS., a. d. 1346.

E.: Dl. 68 860. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 113.) Hátlapján kerek zárópecsét körvonala.

780. 1346. okt. 31.

1346., die ultimo Oct. A velencei tanács határozatai. Mivel számos levelük és nunciusuk révén kérték Doym és Bartholus Segnia-i comeseket, hogy tartózkodjanak a Velence elleni tárgyalásoktól, de mégis a minap megtudták a szárazföldi kapitány leveléből, hogy arra törekednek, hogy Ostrovicia vára a magyar király kezébe kerüljön, ezért a tanács küldjön a comesek-hez követet, aki fejezze ki Velence neheztelését ezen és más ügyekben, amiket folyamatosan elkövetnek Velence ellenében. Mindez tűrhetetlen, főleg mivel a comesek teszik ezt, akik épp oly hűséggel és odaadással kellene legyenek Velence felé, mint elődeik voltak. A követ kérje őket, hogy tartózkodjanak a Velence elleni lépésektől, majd válaszukat írja meg, és várja a tanács utasítását. Írják meg a szárazföldi kapitánynak, hogy küldjön Gergely Ostrovicia-i comes-hez egy megbízható személyt, valamint a seregből megfelelő számú katonát, akik gondoskodjanak a terület, Gergely és nepos-ai biztonságáról.

K.: Ljubić II. 401–402. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 59.)

R.: Frangepán I. 69.

781. 1346. okt.

A császári káptalan előtt Ivan fia: Budona András a Gerschenche-i comitatus-ban levő Podgoria és Kiskuthennicza nevű örökbirtokait 100 márkáért eladta Kastellanffy Péternek.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 12. IV. 5., ezen dátummal.)

782. 1346. nov. 1.

A váradi káptalan előtt Vgud fia: Damian – ura, Berench-i Keled fia István fia: László mester szervienze és képviselője ezen László gyermek (puer) fiai: Miklós, Tamás és István személyében – tiltakozott, hogy László mester a generacio-ja, Apay fia: néhai István mester birtokain (Apaykereztura, Cosmademyen, Kedhel, az ezen Kereztur-hoz tartozó birtokok, amik a Draua folyón túl vannak, a Simig megyei Zolath, Nezde, Fylke és Bykus, valamint a Nyr comitatus-ban és Byhor megyében levő Zolathmonustura, Anarch, Benk és Monyoros) Bachka ~ Bakcha-i [!] András fiaival: Miklós mesterrel, Lászlóval és Andrással, valamint ue. Miklós fia: Jánossal olyan osztályt tett, hogy István mester birtokaiból Apaykereztura, Cosmademyen és más, e Kereztur-hoz tartozók a Draua folyón túl, valamint a Symig megyei birtokok András fiainak és Jánosnak jutottak, Zolathmonustura, Anarch, Benk és Monyoros

pedig László mesternek. Damian az efféle birtokosztálytól László mestert tilalmazza annak fiai nevében, mondván, hogy ha Miklós, Tamás és István elérik az ifjúkort (ad etatem pervenirent iuvenilem), Apay fia: István mester birtokaiban ezen osztályt az ország szokásának megfelelően készek visszavonni és megismételni Bachka-i András fiaival. Erről a káptalan Damian-nak tilalmazólevelet bocsát ki. D. die OO. SS., a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 272. (Vay cs. berkeszi lt. 264.) Előlapján hátlapi kerek pecsét átütő körvonala.

Tá.: 1. Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Uo.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.)

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Vay berkeszi 59. szám.

783. 1346. nov. 2. Várad

[I.] Lajos király (H) megfontolva Karul-i András fiai: Simon, Mihály, Miklós és Merhard hű szolgálatait, amiket neki vérük hullásával és nagy sebek szerzésével tettek különböző helyeken, kérésükre megengedi, hogy Karul nevű birtokukon ~ falvukban minden héten szombaton vásárt (forum liberum perpetuum) tartsanak, más megyei vásárok jogának sérelme nélkül, ezért biztosít minden kereskedőt és vásározót, hogy oda szabadon menjenek, majd elvégezve ott teendőiket, akadály nélkül térjenek haza v. ahová tartanak, biztonságban javaikban és személyükben. Mindezt mindenütt nyilvánosan hirdessék ki. Ha jelen oklevelet visszaviszik neki, privilegiális formában adja majd ki. D. Waradini, 2. die OO. SS., a. d. 1346.

E.: Dl. 98 554. (Károlyi cs. nemzetségi lt. 1. 10. A.) Előlapja alján jobb oldalon: relacio palatini. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Kerek pecsét körvonalában: relacio palatini.

K.: Károlyi I. 167–168.

784. 1346. nov. 3.

A váradi káptalan 1346. nov. 3-án (a. d. 1346., 3. die OO. SS.) kelt tilalmazólevele szerint előttük Guthkeled nembeli Bachka-i Miklós fia: Miklós a maga és frater-ei: István és Péter nevében elmondta, hogy apjuk: Miklós, annak germanus-ai: László és András, valamint fia: János a rokonuk, Apay fia: néhai István mester birtokait (amik István halála után örökjogon rájuk háramlottak) Berench-i Keled fia István fiaival: Lászlóval és Domokossal

felosztották, az ő és frater-ei beleegyezése nélkül. Mivel László és Domokos más nemzetségi ágon (alia linea generacionis) vannak, Apay fia: István mester birtokaiból az ország szokása szerint nem jár nekik, ezért Miklós a maga és frater-ei nevében apjukat, uterinus frater-üket: Jánost, valamint patruus-aikat: Lászlót és Andrást tilalmazta attól, hogy az Apay fia: Istvántól rájuk örökjogon háramlott birtokokat István fiaival: Lászlóval és Domokossal felosszák v. őket azokból részeltessék, István fiait pedig tilalmazta e birtokok elfogadásától és elfoglalásától akár osztály, akár más címen, mondván, hogy amit apjuk és patruus-aik István fiaival elrendeztek és felosztottak, azt ő és frater-ei nem engedik, csakis az ország régtől fogva kipróbált szokásának megfelelően.

Tá.: 1. Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Uo.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.) Eltérő névalakja: Kuthkeled.

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Vay berkeszi 60. szám.

785. 1346. nov. 3.

A váradelőhegyi Szt. István első vértanú-egyház prépostja és konventje 1346. nov. 3-án (a. d. 1346., 3. die OO. SS.) kelt, az előző számú oklevéllel azonos tartalmú tilalmazólevele.

Tá.: 1. Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Uo.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.)

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Vay berkeszi 61. szám.

786. 1346. nov. 4.

A váradi káptalan kinyilvánítja, hogy megkapva a király nekik küldött oklevelét, az abban megnevezett Kemeche-i Mihály királyi emberrel okt. 6-án (oct. Michaelis) kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Benedek mestert Kallow faluba, hogy meghallgassa az egyrésről Bachka-i András fiai: Miklós, László és András, ue. Miklós fia: János, másrésről Keled fia István fiai: László és Domokos közötti fogottbírói döntést az örökös nélkül elhunyt generacio-juk, Apay fia: István mester birtokain történő birtokosztály tárgyában, Vid nyitrai püspök, egykor királyi kápolnaispán ott bemutatandó oklevelének megfelelően és az

abban foglalt kötelezettség alatt. A királyi és a káptalani ember a kitűzött napon Kallow faluba ment, a felek (a kápolnaispán levelében megnevezett) fogott bíróikat (arbíter) odavezették, akik hosszasan tanácskoztak, de végül azok hiánya miatt, akik időközben meghaltak, valamint az ügy nehézsége miatt a döntést nov. 3-ra (ad 3. diem OO. SS.) halasztották, ezért erről a káptalan a feleknek halasztólevelet adott ki. A kijelölt napon egyrészről Bachka-i András fiai: Miklós és László, ue. Miklós fia: János (magukra és örököseikre vállalva minden terhet és bírságot, ami ue. András fia: András részéről érheti őket), másrészről Keled fia István fia: László a maga és frater-e: Domokos nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével a káptalan elé vezették Kemeche-i Mihály királyi embert, továbbá fogott bíróikat – generacio-juk nemes férfiai: Bereck fia: János mestert, Miklós fia: Elleus mestert, Durugh fia Péter fia: Iwachyn mestert, Warada-i László fia: János mestert –, valamint egy másik generacio számos nemesét. Ők megtekintve Pál comes országbíró privilegiális oklevelét István mester birtokairól, és a kápolnaispán mondott oklevelét, a felek egyetértésével azt az örök elrendezést hozták, hogy István mester Nyr-ben levő birtokai, ti. Zolathmonustura Byhor megyében, Onorch, Benk és Monyoros Zaboch megyében (amik a felek kezén vannak) Hymus birtokkal együtt (ami most Dowsa néhai nádor fiai: Jakab és Pál mesterek kezén van) Keled fia István fiai: László és Domokos jogába és tulajdonába jutottak, úgy, hogy Bachka-i András fiai: Miklós, László és András, valamint ue. Miklós fia: János visszavonták minden jogukat v. tulajdonukat, amiket ezekben birtokoltak. István mester Draua folyón túli birtokai: Apaykereztura, Kedhel, Cosmademien, és a többi, ezen Kereztura-hoz tartozó birtok, továbbá Somugh megyében Zolath, Nezde, Fylke és Bykus Bachka-i András fiainak: Miklósnak, Lászlónak és Andrásnak, ue. Miklós fia: Jánosnak és örököseiknek jutott, úgy, hogy Keled fia István fiai: László és Domokos visszavonták minden jogukat v. tulajdonukat, amiket ezekben birtokoltak. A felek szavatosságot vállaltak egymás felé az ügyben, amit ha valamelyik fél nem teljesít, a maga részéből annyit adjon a másik félnek, amennyit az elveszít, ha perbe vonják (kivéve Hymus birtok esetét, amit ha nem tudnak visszaszerezni, az egyik fél a másiknak amiatt birtokot ne adjon). Kötelezték magukat és örököseiket ezen elrendezés és osztály megtartására. Ha valamelyik fél örökös nélkül hunyna el, minden birtok a túlélő félnek és örököseiknek jusson, bárki ellentmondása ellenére is. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. D. 4. die OO. SS., a. d. 1346., amikor Fülöp prépost, László olvasó-, László éneklő-, Gergely örkanonok. Arenga.

Fk.: Dl. 96 273. (Vay cs. berkeszi lt. 263.) Függőpecsét és fonata. Alul chirographált.

Tá.: 1. Szepesi Jakab országbíró, 1375. jan. 24. Dl. 96 429/1. (Uo.)

2. Tá. 1. > Szepesi Jakab országbíró, 1375. máj. 16. Dl. 96 492/2. (Uo.)

3. Tá. 2. > Szepesi Jakab országbíró, 1376. febr. 28. Dl. 96 505. (Uo. 497.)

4. Tá. 3. > Lackfi István nádor, 1392. febr. 27. > Leleszi konvent, 1410. szept. 14. Dl. 96 795. (Uo. 732.)

R.: Vay berkeszi 62. szám.

787. 1346. nov. 4.

1346., die IV. Nov. A velencei tanács határozatai. Azon hírek miatt, amiket megtudtak Dalmáciában a Magyarok-i (H) Miklós bánról, aki hadakat igyekszik egyesíteni, hogy ellássa Zára városát élelemmel, azt hangoztatva, hogy seregekért küld Magyarok-ra, a tanács úgy véli, a záraiak nagyon nehéz helyzetben vannak. A bastia legyen megerősítve seregekkel és lovasokkal, hogy ellenálljon azoknak, akik a városnak akarnak segíteni. Fogadjanak zsoldba 4 banderia lovast és küldjék őket a sereghez a szárazföldi kapitánynak a bastia védelmére. Kapitányaik levele szerint újabb tanácskozást tartottak két zárai nemessel, de amiket ők mondtak, haszontalanok, és nem használnak Velence ügyének. Ezért írják meg a kapitányoknak, hogy ne tárgyaljanak a záraiakkal, mert ez egyszerre van Velence helyzete és érdeke, valamint a mondott kihirdetés és a tanács levelei ellenére. Álljanak el attól, hogy a záraiakat ilyen tanácskozásokon meghallgassák, ne adjanak engedélyt nekik, hogy eléjük járuljanak, hanem törekedjenek a záraiak megtámadására, ahogy sokszor megírták már nekik. Ha a záraiak azt üzenik, hogy Velence kegyére és könyörületességére hajolva átadják a várost és annak uralmát Velencének, akkor a kapitányok először fogadjanak el tőlük túsokat, hogy átadják a várost, és csak utána engedjék őket a városból kijönni és hallgassák meg őket. Mivel a záraiak régóta megmaradtak makacsságukban és gonoszságukban, ezért pusztítsák a záraiak szőlőit, olajfáit, gyümölcsöseit és más javait, amiket még nem pusztítottak el.

K.: Ljubić II. 402–403. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 60.)

788. [1346.] nov. 4. Avignon

[VI. Kelemen pápa] buzdítja Bertrand aquileiai pátriárkát, hogy béküljön ki a dózsával és Velencével. D. Avinione, II. Non. Nov., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1264. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 150. fol. 165v. nr. 728. alapján.)

789. [1346.] nov. 5.

A Turch-i Szt. Szűz-egyház prépostja és konventje jelenti Miklós nádornak, a kunok bírójának, hogy levelének megfelelően (l. 774. szám) László nádori emberrel kiküldték tanúságul kanonokukat: Jakab testvért, akik nemesektől és másoktól megtudták, hogy a mondott Hricho birtokot nem örökjogon, hanem mintegy pro honore birtokolták, és nem szolgáltak együtt senkinek D. in fe. Emerici, a. d. supradict. [1346.]

E.: ŠA. Banska Bystrica. Körmöcbánya város lt. Oklevelek 1. 17. 1. 4. A. (Df. 249 700.) Hiányos.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori. Hiányos.

790. 1346. nov. 6. Zágráb

Bogdan fia: Iuan, a zágrábi nemes várjobbágyok [comes] terrestris-e előtt egy-résről a Mraczin-i nemesek, másrésről Cordozlaus a fiaival: Tamással és Miklóssal megvallották, hogy előbbieket kiváltották a Rakythowecz-en levő örökjogú földjüket Cordozlaus-tól és fiaitól. A föld határai, ahogy Cordoslaus megmutatta: Kis (parva) Glosna [patak]; kút; nagy meggyfa; kisebb meggyfa, ami közös határjel; tölgy (hrastia) fa körül föld-határjel; közút; Desee nevű mocsár (chret); szántóföld; éger (ialsowcz) bokor a Glosna mellett. Ha bármilyen, ezzel ellentétes oklevél kerülne elő, az érvénytelen. A tanúk voltak: Corilowecz-i István fia: Lapas (dict.) Péter és Goricza-i Iuan fia: Sándor. Erről pecsétjével megerősített oklevelet ad ki. D. Zagrabie, f. II. p. OO. SS., a. d. 1346.

K.: Turopolje I. 60–61; Smič. XI. 330. (Draskovics Iván bán 1603. márc. 18-i átíratából a turopoljei lt.-ból. Eszerint függőpecsétes oklevél volt.)

791. 1346. nov. 7.

1346., die VII. Nov. A velencei tanács határozatai. Küldjenek követet Doym és Bartholus Segnia-i comes-ekhez, kiegészítve ezzel az okt. 31-i határozatot: a követ gondoskodjon arról, hogy a comes-ek helyezték Velence védelmébe néhai Ostrovica-i Pál comes mindkét gyerekét, v. legalább a fiút.

K.: Ljubić II. 403. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 60.)

R.: Frangepán I. 69.

792. 1346. nov. 8. Középnémeti

Péter mester, [I.] Lajos király (H) által Wyvar megyébe állított comes parochialis és a négy szolgabíró azon pert, amit korábbi oklevelüknek megfelelően színük előtt Enoc fia: Donch mester nov. 8-án (f. IV. [lehúzva: p.] an. Martini) viselt Moys fia: Tamás ellen (akinek nevében Nemity-i György fia: Jakab jelent meg a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével), a felek akaratából és fogott bírók kérésére nov. 22-re (quind. datarum presencium) halasztják el megegyezésre v. válaszadásra, úgy, hogy a per sem királyi v. királynéi oklevéllel, sem a had v. más ok miatt nem halasztható tovább. D. in Kezepnemity, in termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 60 252. (Máriássy cs. lt. Vegyes. 109.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Enok névalakkal), valamint 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.
K.: F. IX/1. 457. (f. IV. p. Martini dátummal)

793. 1346. nov. 8.

Az egri káptalan előtt megjelentek egyrésről Molach-i Chyma fia János fiai: Cynge (dict.) Miklós comes és György, másrésről Molach-i Isak fiai: György és Pál a maguk és uterinus frater-ük: Gergely nevében (aki pálos rendi remete és akinek teendőjét az ügyben saját terhükre átvállalták), és megvallották, hogy ezen Isak fiai: János, Mihály és István halála (akiket Villermus Druget néhai nádor előtt a párbajmezőn János fia: György győzött le és ölt meg) és azon fővesztés ügyében, amiben Isak fiait: Györgyöt és Pált elmarasztalták János fiai ellenében először Villermus Drugeth nádor, majd Miklós mostani nádor Gwmur falunál tartott congregacio generalis-ain, továbbá bizonyos károk és jogtalanságok ügyében per jött létre közöttük, de végül fogott nemes megyei bírók, főleg Benedek fia: Kun (dict.) Miklós mester, Bubek (dict.) Domokos fiai: István és György mesterek, Fábián fia: Székely (Siculus) Gergely mester közvetítésével úgy egyeztek meg, hogy János fiai a fővesztés terhét Isak fiainak: Györgynek és Pálnak elengedték, és a Gwmur megyei Molach birtokon levő teljes részüket, ami a mondott párbaj után háramlott kezükre, minden haszonvétellel Isak fiai jogába és tulajdonába visszaadták; viszonzásul Isak fiai a Gwmur megyei Haripan, Kezeu, Rechche (más néven Kweches) és Apaty (más néven Zuha) birtokokon levő részeit, amik mostanáig Molach-i János fiai kezén voltak, átengedték János fiainak és örökösöknek, más jogának sérelme nélkül. Ha János fiai bárhol meg tudják találni azokat az okleveleket, amiket Isak fiai gondatlan őrzése miatt a Molah-i Szt. Erzsébet-egyházból 18 éve, György ünnepe előtti szombaton (sab. an. Georgii cuius iam 18. adveniret revolutio annualis) elloptak, ezek visszaszerzésében Isak fiai bíróságon v. azon kívül tartoznak szavatolni János fiait. A felek kötelezték magukat és örökösüket, hogy ha János fiai e birtokok és birtokrészek miatt Isak fiait bíróságon v. azon kívül, nyíltan v. titokban zaklatnák, akkor János fiait patvarkodásban marasztalják el, fordított esetben pedig Isak fiait párbajban elbukásban (succubitus duelli facti potencialis). Az eddig egymás ellenében kiadatott tilalmazó-, tudományvevő, bírság-, idéző- és egyéb leveleiket érvénytelenítették. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális formában adja majd ki. D. oct. OO. SS., a. d. 1346.

Á.: Garai Miklós nádor, 1412. ápr. 29. Dl. 57 102. (Dancs cs. lt.)

Tá.: Szécsényi Tamás országbíró, 1351. ápr. 3. Dl. 57 082. (Uo.)

K.: AO. V. 448–449. (Tá. alapján, Tá.-ban.) Eltérő névalakjai: Chynige, Malah, Ysaak ~ Ysak, Kezw, Rekche, Kueches, Appaty, Gumur.

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 39–40.

794. 1346. nov. 8. Némethi

János Nempthy-i plébános, Meszesen túli (de exteriori Mezes) vikárius előtt Ilunch – Komurzan fia: András leánya, Boyli-i (dict.) Péter felesége – az anyját: Kynga-t a természet joga (ius naturale) szerint megillető hitbér és a saját leánynegyede ügyében (amik nekik Bagda birtokból járnak) az András erdélyi püspök, annak általános vikáriusa és a plébános előtt viselendő pereit képviselőt Zygee fia Tamás fia: Lorand mesterre, Péter fia: Jánosra és Ayak-i Jakab fia: Istvánra bízta. D. in Nempthy, oct. OO. SS., a. d. 1346.

Fk.: Dl. 96 274. (Vay cs. berkeszi lt. 265.)

R.: Piti F., SzSzBSz 2007/1. 52; Erdélyi Okm. III. 358. szám; Vay berkeszi 63. szám

795. 1346. nov. 10.

1346., die X. Nov. A velencei tanács határozatai: a szárazföldi kapitány felügyelje a tengeri kapitány és a sereghöz tartó Maladinus comes tanácskozását Sclavonia (főleg a Curiachus-ok területe) és Bossina bánja ügyeiben.

K.: Ljubić II. 404. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 60.)

796. 1346. nov. 10.

1346., die X. Nov. A velencei tanács határozata. Bossina bánja korábban követe révén a Curiachus-okat és Budislavus Ugrignich comes-t Velence kegyébe ajánlotta, és a bán iránti szeretet miatt Velence ekként is kezelte őket, de a minap megtudták, hogy ők élelmet halmoznak fel, hogy azt Zarába vigyék Sclavonia bánjával. Emiatt nincs ok őket kegyükben tartani, hanem épp ellenkezőleg. Kéri Bossina bánját: rendelje el a Curiachus-oknak és Budislavusnak, hogy mindettől álljanak el, s ha ezt nem teszik, Velence el fog ellenükben járni, ahogy saját érdekében megfelelőnek látja.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 211; Ljubić II. 404. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 60.)

R.: Acta Bosnae 27.

797. 1346. nov. 10.

1346., die X. Nov. A velencei tanács határozatai. Azon hírek miatt, amiket minden nap megerősítenek Sclavonia bánjáról, aki élelmet gyűjt és sereget Zára megsegítésére, a bastia-t erősítsék meg lovasokkal és gyalogosokkal,

fogadjanak zsoldba 2 banderia lovast és 4 banderia gyalogost, akiket küldjenek a szárazföldi sereghez. A Culfi-i kapitány is menjen a Zára elleni sereghez és onnan ne távozzon a tanács parancsáig.

K.: Ljubić II. 405. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 60.)

798. 1346. nov. 11.

A budai káptalan előtt megjelent egyrésről Bozteh-i Salamon fia: Gergely, másrésről Pál fia: Mihály (Wluengius gener-e: Miklós mester famulus-a ezen ura: Miklós nevében), és Gergely megvallotta, hogy a Pest megyei Apay és Bwd birtokokon levő réteken v. kaszálókban levő örökjogú részeit saját határai alatt, más jogának sérelme nélkül Miklós mesternek 18 budai márkáért [1347.] máj. 1-ig (usque oct. Georgii) elzálogosította, úgy, hogy addig ezeket bármikor kiválthatja az összegért, az időpont elmúltával azonban 10 évig Miklós mester használja ezeket és Gergely tartozik bennük Miklóst megvédeni és megőrizni, főleg a saját fiaival és frater-eivel szemben. Ha máj. 1-ig e részeket kiváltja, azon év szénáját Miklós mester kapja meg teljesen. D. in fe. Martini, a. d. 1346.

E.: PML. Oklevelek 9. (Df. 280 081.) Hátlapján pecsét töredéke.

K.: PML oklevelei 20–21. (Facs.-vel)

R.: Bakács, Pest m. 179.

799. 1346. nov. 11.

A pozsonyi káptalan előtt megjelent egyrésről Kis (Parva) Mood-i Pál fia: Jakab, másrésről Ekech-i Miklós fia: János, és Jakab megvallotta, hogy ő Kyus Mood birtok felét minden tartozékkal (vizekkel, kaszálókkal, erdőkkel, legelőkkel), amit eddig (mivel János és apja nem ott laktak és távol voltak) ő tartott birtokolva, a béke és a rokoni szeretet miatt Jánosnak visszaadta; továbbá megfelezték a curia-t v. telekhelyet egymás között. Ha az ő nacio-jából való emberek bármikor is e birtokon osztályt kérnének, akkor mind Jakab, mind János egyenlően adjanak nekik. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in fe. Martini, a. d. 1346.

E.: SNA. Pozsonyi kápt. hh. lt. 14. 10. 1. (Df. 226 695.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét fonata. Alul chirographált (ABC).

800. 1346. nov. 13.

Tamás mester prépost és a Hay-i Szt. Lőrinc-egyház káptalanja előtt megjelent egyrészt Rendys-i Fábián fia: Pethe, másrészt Beche-i Imre fia: Tuteus mester, [I.] Lajos király (H) ajtónálló[mestere], Vyssagrad-i és óbudai várnagy, Pylis-i comes, és Pethe a Rendys nevű örökjogú és MoyzunNadaga nevű vásárolt Budrug megyei birtokait minden tartozékkal 50 budai márkáért (minden márkát 4 forinttal számolva) eladta Tuteus mesternek. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített és chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Tamás prépost keze által, II. f. p. Martini, a. d. 1346., amikor Pál örkanonok, János pap, Pál pap, Péter és Bálint kanonokok. Arenga.

E.: Dl. 87 198. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 32. D. 170.) Függőpecsét és zöld fonata. Alul chirographált (ABC). Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

801. 1346. nov. 13.

A váradi káptalan kinyilvánítja, hogy megkapva [I.] Lajos király (H) nyílt és zárt oklevelét az egyrészt Péter fia: Kozma és annak fiai: Péter, István és János, másrészt Pál fia: László és ue. Pál fia János fiai: Tamás litteratus és Mátyás közötti örök birtokosztályról, az azokban megnevezett Isaka-i András fia: Zaard királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjaikat: Miklóst és Balázst, akik nov. 8-án (oct. OO. SS.) Zomayun birtokra mentek a szomszédok és a felek jelenlétében, és a birtok telekhelyeit (loca sessionalia) így osztották fel: a Bolug háza melletti tótól kelet felé levő telekhelyek egysorú utcája (platea singulis ordinis), továbbá az egyháztól a telekhelyek egysorú utcája (vicus) nyugat felé Zam felől Kozma és fiai jogába és tulajdonába kerültek. A telekhelyek Bolug házától (azt is beleértve) nyugat felé Zam felől és a Szt. Kozma és Damján vértanú-egyház sanctuarium-ától a telekhelyek egy egysorú utcán kelet felé Zobuzlo falu felől pedig László és János fiai jogába és tulajdonába jutottak. A mezőket mind a szántóföldekben, mind a kaszálóknak közös használatra hagyták. A Hurtubag folyón levő híd- v. révvámot két egyenlő részre osztották, az egyik részét Kozmának és fiainak, másik részét Lászlónak és János fiainak hagyták. A híd közepét László és János fiai, a végeit pedig Kozma és fiai kell karbantartsák. Innen Corpad birtokra menve a felek és a szomszédok jelenlétében a telekhelyeket így osztották fel: az egyháztól kezdve dél felé mindkét utca Lászlónak és János fiainak jutott, észak felől az utca mindkét része Kozmának és fiainak. Ha az idegenek kezén levő birtokaikat vissza tudják szerezni, azokat is két egyenlő részre osztják egymás között, és az ilyen birtokokat megszerző fél a költségei felét a másik féltől meg kell kapja. Erről a káptalan függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet

bocsát ki. D. in fe. Briccii, a. d. 1346., amikor Fülöp mester prépost, László mester olvasó-, László mester éneklő-, Gergely mester őrkanonok.

E.: SNA. Leleszi konvent hh. lt. Acta anni 1346. 29. (Df. 219 457.) Függő-pecsétre utaló bevágás. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

Má.: HBML. 305. 25. B. (Df. 278 880.) Újkori.

R.: Herpay, Debrecen 23.

802. [1346.] nov. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Róbert konstantinápolyi császárnak ír az anyja haláláról és Róbert távozásáról a nápolyi királyi várból, kérve, hogy Bertrand pápai legátus érkezése előtt ne tegyen semmi rendhagyót. D. Avinione, Id. Nov., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2938. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 167v. nr. 736. alapján.)

803. [1346.] nov. 13. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Johanna királynőnek elküldi az előző levelet, és inti, hogy (miként már korábban is megírta) sem Róbert, sem más királyi vérrokona ne költözzön be a nápolyi várba, amíg a legátus oda nem ér. A pápa írt a padovai és cassinói püspöknek, hogy időközben lakjanak e várban. D. Avinione, Id. Nov., pápasága 5. évében. [1346.]

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2939. szám. (ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 168r. nr. 737. alapján.)

804. [1346. nov. 15.]

Gergely mester, a besenyők comes-e és a szolgabírók igazolják, hogy korábbi memorialis oklevelüknek megfelelően Wrs-i György fia: Miklós és annak fiai: András és Antal nov. 15-én (f. IV. p. Martini) mindannyian harmadmagukkal, nemesekkel Scenmartun faluban letették az esküt Byckule fia: János ellenében arról, hogy András és Antal nem vittek el tőle 7 ménesbeli lovat, apjuk: Miklós pedig nem volt a lopás kiötlője.

E.: SA. Brno. Seilern cs. lt. Révay és Serényi iratok. 20. (Df. 249 097.) Hátlapján 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

Megj.: Az oklevél dátum nélküli, jelen keltezés OL-adatbázisé. A hátlapon újkori kéztől 1346. évi dátum szerepel.

805. 1346. nov. 15.

Az aradi káptalanról Heym fia: Péter, Zeer-i Posa mester famulus-a és képviselője ezen ura nevében kérte emberüket, aki előtt Margit nemes asszony, Chukud mester Hathzak-i alvárnagy felesége, Zeer-i Pál leánya a leánynegyedét Posa mesternek és fiainak elengedheti. Ők Péter kérésére kiküldték tanúságul örkanonokukat: Bálintot, aki nov. 11-én (in fe. Martini) Zewdy faluba ment, ahol Margit az ő, valamint Bereck Byzere-i apát, Péter Byzere-i monachus és számos nemes jelenlétében elmondta, hogy mivel Posa és fiai őt eltartották azóta, amióta fiatalkorában (etate in tenera) az apja elhunyt, és utána Chukud mesterhez adták feleségül, ezért leánynegyedét, ami neki Posa mestertől és fiaitól jog szerint jár, nekik elengedi, és őket ez ügyben felmenti. Erről a káptalan a pecsétjével a hátlapon megerősített oklevelet ad ki. D. 5. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 91 374. (Festetics cs. lt. Misc. 64.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét töredékes nyoma.

R.: Juhász, Aradi reg. 11; Erdélyi Okm. III. 359. szám.

806. [1346.] nov. 15.

A pécsi káptalan jelenti [Erzsébet] királynénak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 739. szám) kiküldték tanúságul karpapjukat: Kozmát, akivel amikor Lőrinc fia: Lá[szló] királynéi ember a Komar nevű királynéi birtokot és az ahhoz tartozó földeket bejárva a nemesek birtokaitól elkülönítette, Dench-i Zeuke (dict.) János fiai: Mihály és Péter mesterek Dench nevű birtokuk felől kiadták a határokat a Komar-i és Chakan-i civis-eknek és hospeseknek Drugeth János nádor náluk levő privilégiumának megfelelően, s ezeket ők valós és jogos határoknak ismerték és fogadták el Dench birtok felől. D. quind. OO. SS., a. supradict. [1346.]

E.: AHA. Diplomata latina 4. 33. (Df. 230 404.) Hiányos. Zárópecsét hártyszalagja.

K.: Smič. XI. 331; J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 12. IV. 5.)

807. 1346. nov. 16.

A budai káptalan előtt megjelent egyrésről Bekasmeger-i néhai Kechkes (dict.) István leánya: Erzsébet, most Bekasmeger-i Zalag (dict.) András felesége, másrésről leánytestvére (soror): Klára, Rennolth fia: János felesége a férjével és a fiával: Miklóssal, és Erzsébet megvallotta, hogy teljes birtokrészét, ami mind nagyanyjától (ava), mind vásárlás címén bírói úton háramlott

rá, minden tartozékkal (szántóföldekkel, trágyázott és legelőnek használt földekkel, kaszálókkel v. rétekkel, vizekkel, telekhelyekkel, káposztáskertekkel) és a joga teljességével Klárának, a férjének: Jánosnak és a fiuknak: Miklósnak szavatosság vállalásával 20 budai márkáért eladta, semmiféle jogot és tulajdont mostantól abban magának és leszármazottainak meg nem tartva. Erről a káptalan chirographált, pecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Benedek mester olvasókanonok keze által, V. f. an. oct. Martini, a. d. 1346., amikor Mihály mester örkanonok, Posonius, Jakab, Tamás, Péter, Mihály és Miklós mesterek, kanonokok jelenlétében.

E.: Dl. 3862. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 57. 14.) Felül chirographált (ABC). Függőpecsét sárga-vörös fonata.

K.: AO. IV. 637.

R.: Pest m. 56.

808. 1346. nov. 17. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt László domonkos testvér a Nyulak szigeti apácák nevében és ügyvédvalló levelével nov. 8-án (oct. OO. SS.) a pécsi káptalan ellenében bemutatta a nádor döntéshozó és a perfolyamatot tartalmazó okleveleit, valamint a Pechwarad-i és Saxard-i konventek birtokbejáró okleveleit, amik szerint Wyllermus Drugeth néhai nádor, a kunok bírása döntéshozó oklevele alapján az abban megnevezett Doboka-i Pousa nádori ember a Nyulak szigeti apácák részére, ill. Balasey fia: Tamás nádori ember a pécsi káptalan részére a Saxard-i konvent tanúságai jelenlétében 1342. szept. 15-én (oct. Nat. virg. glor., a. d. 1342.) az apácák Wermus, Harazty és Woyzlou nevű birtokaira (amikről az apácák képviselője azt állította, hogy a pécsi káptalan ezeket elfoglalta), majd a káptalan Kwhyrich és Lusuk nevű birtokaira (amikről a káptalan képviselője azt mondta, ezeket a káptalan birtokolja és tagadta, hogy az apácák birtokait akár csak részben is elfoglalta volna a káptalan) tartoztak menni, és ezeket a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében az apácák birtokainak [IV.] Béla király privilégiumában (*l. Reg. Arp. 1164. szám*) foglalt határainak megfelelően – amit az apácák képviselője máj. 1-jén (oct. Georgii) Wyllermus nádor előtt bemutatott –, továbbá a fehérvári és bácsi káptalanok és a Pechwarad-i konvent nyílt okleveleinek megfelelően (amik a pécsi káptalan birtokai határait tartalmazták, s amiket a káptalan képviselője máj. 1-jén szintén bemutatott a nádornak) bejárni (ezen okleveleket a helyszínen is bemutatva), egymástól határjelekkel elkülöníteni, s ha a felek meg egyeznek, mindkét félnek a maga birtokait békés birtoklásra hagyni, ha vannak más ellentmondók, azokat a nádor elé idézni, ha pedig a felek bármely földrész kapcsán vitáznának, azt királyi mértékkel megmérni, minőségét,

mennyiségét és értékét megtekintve felbecsülni, a felek pedig szept. 29-re (ad 22. diem fe. Nat. virg. glor.) a Saxard-i konvent jelentését a nádornak visszavinni; addigra Wyllermus nádor meghalt, s a nádori honor-t Miklós kapta meg, így László testvér az apácák nevében azok ügyvédvalló levelével és Péter dékán a pécsi káptalan nevében azok ügyvédvalló levelével öelötte mutatták be a Saxard-i konvent Wyllermus nádornak címzett jelentését, miszerint a nádor emberek a konvent tanúságai jelenlétében szept. 15-én Wermus, Harazty, Woyzlou, Kuhyrich és Lusuk birtokokra a szomszédokat összehívták, és először [IV.] Béla király privilégiuma alapján – amit Kasuk-i (dict.) Miklós az apácák nevében azok ügyvédvalló levelével ott bemutatott –, majd a Pechwarad-i konvent nyílt oklevele alapján (amit Márton mester baranyai főesperes, Péter mester dékán és János mester, a pécsi káptalan kanonokai a káptalan nevében mutattak be) a konvent ezen jelentésében részletesen leírt számos határjelet bejárták, s mivel a felek közötti vitás birtokrészeket a vizek mocsarassága (paludinacio) és kiáradása miatt királyi mértékkel nem tudták megmérni, szemmel 8 ekényire becsülték. A konvent ezen jelentését megtekintve László testvér kérte Péter dékántól: mutassa be, milyen oklevelekkel tartoznak a mondott birtokok a pécsi káptalanhoz, mire Péter azt felelte, hogy amikor Jób néhai pécsi püspököt elfogták, a pécsi egyház camera-ját v. sekrestyéjét feltörték, onnan egyházuk számos javát és oklevelét elvitték, de ha a káptalan további okleveleket meg tud találni e birtokokról, azokat bemutatja, s ezt kérésére Miklós nádor [1343.] jún. 8-ra (oct. Penth.) tűzte ki (*l. Anjou-oklt. XXVI. 515. szám*). Onnan az oklevél-bemutató és a per tárgyalása több halasztással okt. 13-ra (quind. Mychaelis) jutott, mikor is Demeter mester pécsi dékán a káptalan nevében és ügyvédvalló levelével azt mondta, a káptalan e birtokok és határaik ügyében több oklevelet nem talált; László testvér az apácák nevében és ügyvédvalló levelével [IV.] Béla király mondott privilégiumát mutatta be, de mivel abban a felek vitás birtokrészeit kevesebb határjel különíti el, mint ami a Saxard-i konvent oklevelében szerepel, és ennyi határjelen belül 8 ekényi föld kevéssé valószínűen fekket, ezért a nádor az ország vele ülésező nemeseivel elrendelte, hogy a nádori emberek a Saxard-i konvent tanúságai jelenlétében [1344.] máj. 1-jén (oct. Georgii) a felek birtokait csak azon határjelek mentén járják be, amik e privilégium egyik articulus-ában ezen helyeken szerepelnek: Nana comes földjén belül az Okur-i egyház erdeje; víz; Horozth (dict.) kis erdő; kis rét; rét a pécsi káptalan földje mellett; a káptalan ezen földje; Harazth (dict.) kis erdő; nagy fák; Malaca víz; Woyzlou falu földje (a privilégiumban szereplő többi határjelet hagyják ki); ha ezen határjeleket meg tudják találni, v. a felek mutatása alapján ők egyetértésre jutnak, akkor a privilégium szerinti, v. a felek mutatása szerinti határjelek mellett, ahol szükséges, új határjeleket emelve a feleknek iktassák saját birtokaikat v. birtokrészeiket; ha e határjeleket nem találják meg, v. a felek saját mutatásaik szerint nem tudnak megegyezni, akkor ezen birtokokat fogott

bírókkal és a szomszédokkal ideiglenes jelekkel (*signa metalia*) különítsék el, úgy, hogy a felek egyike se szenvedjen kárt a maga jogában, s ha a határjelek illetén emelése és a birtokok elkülönítése ügyében a felek képviselői így egyetértenek, akkor a feleknek a maguk birtokait v. birtokrészeit új határjelek emelésével iktassák; ha pedig még így sem értenek egyet, a vitatott földrészt, megtekintve annak mennyiségét, minőségét és értékét, királyi mértékkel megmérve, v. ha mérni nem lehet, szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel. A nádor tehát írásban kérte a konventet, hogy küldjék ki tanúságait, akik jelenlétében Gyogh-i Sebestyén fia: Fülöp v. Gyogh-i Jakab fiai: Jakab v. János v. Wan-i Pál fia: János (az apácák részére), ill. Myslen-i Mihály fia: Sebestyén v. Bogdan-i Miklós (a pécsi káptalan részére) nádori emberek valamelyike máj. 1-jén a szomszédok összehívásával mindezeket végezzék el, majd máj. 30-ra (oct. Penth.) a konvent tegyen jelentést. Akkor, mielőtt László testvér az apácák nevében megjelent volna, Wan-i Pál fia: János szintén az apácák nevében bemutatta a nádor akkorra szóló ügyvédvalló levelét, de a felperes apácák érdekében nem szólalt fel, hanem azt állította, hogy perhallasztásra jött, és kérte ezt az alperes pécsi káptalan képviselőjétől, aki azonban ezzel nem értett egyet, hanem a nádortól döntést kért a perben, ezért a nádor az apácákat királyi bírságban marasztalta el. Majd megjelent László testvér is az apácák nevében és ügyvédvalló levelével, és a pécsi káptalan nevében és ügyvédvalló levelével előállt István litteratus-al bemutatták Miklós nádornak a váradi konvent jelentését, miszerint Bogdan-i Miklós (a káptalan részére) és Gyogh-i Jakab (az apácák részére) nádori emberekkel kiküldték tanúságul Hyrd-i András és János testvér papokat, akik máj. 1-jén Wermus, Harazth, Kukyrich és Lusuk birtokokra, és a felek közötti vitás földekre mentek, és a nádor döntésének megfelelően elkezdték bejárni 2 határjeltől – amiket Kasuk-i Miklós, az apácák képviselője egy kis réten túl a káptalan földje mellett mutatott, Mihály mester pécsi kanonok, a káptalan képviselője azonban azt állította, ezek a káptalan földje és az Okur-i egyház földje közötti vannak –, majd ezután Miklós képviselő ott egyéb föld-, fa- és vízben levő határjeleket mutatott, de Mihály képviselő azt mondta, ezek a káptalan földjén vannak teljesen; és bárhol, ahol a káptalan képviselője mutatott más határjeleket, az apácák képviselője állította azt, hogy azok teljesen az apácák földjén vannak; továbbá mivel a felek birtokainak szomszédai nem tudtak mind jelen lenni a bejárásakor, ezért a nádor döntését nem tudták végrehajtani, hanem az ügyet máj. 30-ra a nádor megfontolására bízták. A per tárgyalása végül [1346.] nov. 8-ra jutott, mikor is megjelent László testvér az apácák nevében és ügyvédvalló levelével, ill. István litteratus a pécsi káptalan nevében és ügyvédvalló levelével, és előbbi kérte, hogy a nádor az apácáknak adjon igazságot; mivel az apácák birtokainak határjelei [IV.] Béla király priviligiumában részletesen szerepelnek, de ezeket sem Wyllermus nádor, sem Miklós nádor idején a nádori ember, valamint a váradi és Saxard-i konvent

tanúságai többször is bejárva nem tudták megtalálni, hanem mindig azt állították, hogy ezek megsemmisültek, a vitás földrészeket pedig 24 márkára becsülték az ország szokása szerint, ezért a nádor meghagyta a bárókkal és az ország nemesei tanácsával, hogy László v. más domonkos rendi testvér e vitás földcen és határjeleknél huszonnegyed-magával, nemesekkel tegyen le esküt [[a privilégiumban szereplő, de már megsemmisült határjelek megerősítésére]], de mivel László azt mondta, hogy a domonkos testvérek regulája nem engedi, [[sőt inkább tiltja]], hogy ő v. más rendtársa földre v. birtokra esküt tegyen, v. azt meghallgassa, [[ezért ő az esküt a rendje regulája sérelmére elfogadni nem meri, hanem a káptalannak engedi át, ahogy a jog rendje követeli]], ezért a nádor elrendelte, hogy [1347.] ápr. 13-án (f. VI. p. oct. Passce) Honor-i Honor v. Dada-i Péter litteratus v. Dada-i Lőrinc fia: Miklós v. Beren-i Pousa fia: László (az apácák részére), ill. Marouth fia: Mátyás v. Boly-i Beke fia: István v. Károly fia: Péter v. Bogdan-i Miklós (a káptalan részére) nádori emberek valamelyike a fehérvári káptalan tanúságai (akik kiküldését a nádor jelen oklevelével kéri a káptalantól), valamint a felek v. képviselőik jelenlétében menjenek a vitás földrészre, és a fehérvári és bácsi káptalan, továbbá a váradi konvent okleveleiben (amiket a pécsi káptalan képviselője ott eredetiben mutasson be) szereplő határjelekhez, azokat ezen okleveleknek megfelelően járják be, majd az egyik határjelnél az ország régtől kipróbált szokása szerint a pécsi káptalan 2 kanonoka v. nagyobb kanononoki méltósággal (dignitas) rendelkező személye egy közelebbi szomszéddal és egyéb megyei nemesekkel, vele együtt huszonnégyen, miként szokás (moris est) esküt tenni földre, tegyen le esküt, hogy a káptalani és konventi oklevelekben szereplő, a nádori emberek által azok alapján bejárt határjelek a káptalan mondott birtokainak valós határjelei, amik ezeket az apácák birtokaitól különítik el régóta; ha a 2 kanonok e határjelekről esküt tenni nem akar, akkor ezeket a káptalan képviselője és a 2 kanonok mutatása szerint járják be, ideiglenes jelekkel jelöljék ki, és a 2 kanonok huszonnegyed-magával (egy közelebbi szomszéddal és más megyei nemesekkel) az ország szokása szerint ezután tegyen le esküt arról, hogy a mondott jelekkel megjelölt helyek a káptalan birtokai valós határai, amik ezeket az apácák birtokaitól különítik el régtől fogva; ha a felek időközben megegyeznek, a per minőségének megfelelően a békebírással a nádort engeszteljék ki. A fehérvári káptalan jelentését a felek máj. 1-jére vigyék el a nádornak. D. Bude, 10. die termini prenoti, a. d. 1346.

E.: Dl. 3863. (Acta eccl. ordinum et monialium. Vet.Buda 4. 11.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét körvonala.

Tá.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1347. máj. 20. Dl. 3861. (Uo. Vet.Buda 4. 17.) Eltérő névalakjai: Pechuarad, Villermus ~ Willermus Drugeth, Powsa, Berenus [!], Kuhyrech ~ Keherych ~ Kyhyrech, Kosuk, Haraszt erdő, Malaka, Gyog, Mislen, Onor-i Honor, Morouth.

Má. 1-2.: Tá.-val azonos jelzet alatt, az alapján. Újkoriak.

K.: AO. V. 66–75. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

Megj.: [[]] közötti részek a Tá.-ból való, annak megfogalmazása miatti többletek az E.-hez képest.

809. 1346. nov. 17. Kőrös

Jakab mester kőrösi comes, nagykemléki (Maior Kemluk) várnagy előtt János Ludbreg-i, Simon keresztúri (S. Crux), Tamás szentmártoni (S. Martinus), Fábián raszinyakeresztúri (S. Crux de Rascina), Sebestyén szentgyörgyi (S. Georgius), Marc Prodaui-z-i, György szentgyörgyváraljai (de sub castro Suscicha), Tádé Struga-i, György Kemluk-i pap, András pap, Kamarcha-i főesperes, Gergely pap, Kemluk-i alesperes, Phile pap, Guerche-i alesperes, Fábián pap, Ryuche-i és Kozma pap, kőrösi procurator elmondták, hogy ők [IV.] Sándor pápa oklevelét az őket illető negyedről (super quarta ipsorum) átadták Miklós egykori bánnak, aki azt nekik visszaadta. D. in Crisio, f. VI. p. Martini, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 33 741. (NRA. 1536. 107.) Papír. Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: Smič. XI. 269. (jan. 20-i, f. VI. p. Mauri dátummal, Kukuljevics másolata alapján.); Smič. XI. 332–333.

810. 1346. nov. 17.

A pécsi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy tudományvételt elrendelő gyűrűspecsétes oklevelének megfelelően kiküldték tanúságul karpapjukat: Kozmát, akivel Lőrinc fia: László mester, a királyi aula lovagja, királyi ember nov. 11-én (in fe. Martini) Vereuche megyei nemesektől, valamint a Draua folyó mindkét részén levő, bármiféle helyzetű és állapotú emberektől, s főleg a Vereuche megyei comes Vereuche városban aznap a megye nemesinek tartott congregacio-ján megtudta, hogy bár az Aranyas-i villicus [*lehúzva*: Fülöp], polgárok és hospesek azt állítva, hogy a Berzeulchezengiurgh-ön levő Varalya, Manykfalua és Brischa nevű birtokok Aranyas városhoz tartoznak, ezeket a királyi emberrel a káptalan tanúsága alatt bejáratnák, határjeleket emeltetnének és Aranyas városhoz csatolnák, de e birtokok minden haszonvétel (földek, erdők, rétek, berkek, folyók, halászhelyek) Móric fia: Simon mester elődeié voltak, most örökjogon Simonéi, és ezeket egészen a Draua folyóig folyamatosan és zaklatás nélkül (absque motu et inquietacione) birtokolták, és sosem tartoztak Aranyas városhoz. D. f. VI. an. Elizabet, a. d. 1346.

E.: AL. Kolozsvár. Sennyey cs. lt. 28. 9. (Df. 253 147.)

R.: Bunyitay V., Száz. 1873. 245.

811. 1346. nov. 17.

A váradi káptalan előtt megjelent egyrésről Mayad-i Albert fia: Miklós, másrésről Karul-i András fia: Simon, és Miklós megvallotta, hogy a Zothmar megyei, a Zaldubag medre melletti, Vada birtok szomszédságában fekvő Dedemez nevű birtokát, amit apja Simonnak 8 márkáért elzálogosított, ezen összegért a zálogban hagyta Simonnak, úgy, hogy amíg ő azt kiváltja, a birtok minden hasznát és termését Simon beszedheti, és senki más, csak Simon mehet e birtokba, míg az vissza nem kerül Miklóshoz. D. f. VI. an. oct. Martini, a. d. 1346.

E.: Dl. 98 555. (Károlyi cs. lt. 60. 69.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét körvonala.

Má.: Dl. 90 747. (Intézmények iratai. Szatmár m.) Újkori.

K.: Károlyi I. 168.

R.: F. IX/1. 459. (Szirmay, Szathmár 155. alapján, magyar nyelvű)

812. 1346. nov. 17.

1346., die XVII. Nov. A velencei tanács határozatai. Megírták a minap követüknek, hogy óvatosan érintse a szövetséget Bossina bánjának, de azóta nem kaptak választ erről, s mivel szeretnék tudni a bán szándékát, írják meg a követnek, hogy megkapták levelét, miszerint a bán panaszkodott a záraiakra, akik őt a magyar király kúriájában igazságtalanul megsértették, ami Velencének nagyon nem tetszik, és mivel Velencének hasznos szövetséget kötni a bánnal, a követ küldje el hozzá Illést, aki a tanács ezen véleményét a bánnak adja elő, és kérje válaszát, amit Illés a követnek adjon át, ő pedig azt írja meg a tanácsnak, s várja az utasítást. A tanács írjon Illésnek megbízólevelet, hogy menjen a bánhoz, és adja elő, amit a követ rábíz. Ha a követ a tanács korábbi levelének megfelelően már megkérdezte a bánt a szövetségről, akkor ne küldje Illést a bánhoz, a Spalatum-i comes pedig Illés megbízólevelét ne küldje neki tovább.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 211–212; Ljubić II. 406–407. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 62.)

813. 1346. nov. 17.

1346., die XVII. Nov. A velencei tanács határozatai. A Bossina bánja és Maladinus comes közötti megegyezés érdekében küldött követ levele szerint Maladinus elégedetlen a bán oklevelével, s ezért ő maga nem akarja kiadni oklevelét és elengedni a Scardona-ban bebörtönzötteket, ezért a tanács írjon a comes-nek, hogy teljesítse, amiben megegyeztek, mert a maga és Sclavonia érdeke, hogy békében legyen a bánnal.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 212–213; Ljubić II. 407–408. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 62.)

814. 1346. nov. 18. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Tamás egykori vajda (magnificus) és a fia: Konya (dict.) Miklós mester megvallották, hogy mivel szeretnék Szt. Adalbert vértanú (akitől nem csak a földön, hanem az égben is támogatást remélnek) esztergomi érseki egyházat a javaikból részesíteni, a Hunt megyei Kyurth nevű szerzett birtokukat, ami ezen egyház Bersen nevű birtoka mellett van, minden tartozékkal régi határai alatt örökadományként (perpetua elemosina) Szt. Adalbert esztergomi érsekségének adták. D. Bude, oct. Martini, a. d. 1346.

E.: EPL. Acta radicalia Q. 44. A. (Df. 248 563.) Hátlapján kortárs és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

K.: F. IX/1. 359–360; Str. III. 612. (mindkettő E. alapján); Prokopp Gy., LK. 1966. 126. (EPL. Arch. Saeculare. Radicalia P. 25. alatti XV. sz.-i leltár alapján.)

R.: F. IX/1. 455. (csak évvel); Bakács, Pest m. 180.

815. 1346. nov. 18. Torda

István erdélyi vajda, Zonuk-i comes előtt megjelent egyrésről Band-i Medyes fia Péter fia: Mihály, másrésről Regun-i Dénes fia: Tamás mester, és Mihály elmondta, hogy mivel a Torda megyei Kementelke és Budun, valamint a Clus megyei Arankuth nevű birtokai lerombolása ügyében az ő apja: Péter életében Tamás neki elégtételt adott, ezért őt az ügyben nyugtatta. D. Thorde, oct. Martini, a. d. 1346.

E.: AL. Kolozsvár. Bánffy cs. lt. 34. (Df. 260 613.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: Bánffy I. 131.

R.: Erdélyi Okm. III. 360. szám.

816. 1346. nov. 18.

A vaskvári Szt. Mihály arkangyal-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 589. szám) Halastow-i Mark fia: János királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Miklós mestert, akik szept. 7-én (in vig. Nat. B. virg.) Tyak birtokra mentek a szomszédok jelenlétében, bejárták régi határai mentén, ahol szükséges volt, új határjeleket emelve a régiek mellé, és mások birtokaitól így elkülönítve a királyi ember

iktatta Magyar (dict.) Pál mesternek, nem lévén ellentmondó. Hj.: a Rabakuz-ben a Wag-i nemesek birtoka határjelei; dél felé füves út; kereszttel jelölt tölgyfa egy keresztúton (bivium), ahol elhagyja Wagh birtok határait és csatlakozik Sándor fia: György mester Paly nevű birtokához; észak felé út, ami kelet felé Thyak, nyugat felé Paly birtokot különíti el; Paly falu vége; út észak felé, ahol elhagyja Paly-t és csatlakozik a Chorna-i egyház birtokához; ue. út észak felé; kelet felé 1 hold hosszúság; a Daagh faluból nyugat felé tartó út; Paly faluból Kerestwr-ra tartó út észak felé; három sarok-határjel, az egyik nyugat felé a Chorna-i egyház birtokát, a másik észak felé Sebe földet, a harmadik dél felé Thyak birtokot különíti el; domb; a Paly-ból Sebehaza-ra tartó út, ahol elhagyja Sebefewlde földet északra; Dagh faluból jövő nagy út nyugat felé; wlgo mege-nek mondott tüskés határjel; egy hold hosszúság, ahol elhagyja kelet felé Pugund-i Fülöp földjét és csatlakozik Barba földhöz; füves völgy mint határjel; e völgy után határjel, ami dél felé Barba földet, északra Thyak földet különíti el; tüskebokrok. D. oct. Martini, a. d. 1346.

Á. és Má.: a 943. számú oklevélben.

K.: HO. I. 195–198. (Á.-ban.)

R.: Bgl. V. 142–143.

817. (1346. nov. 18. után)

Pál comes országbíró oklevele. A királyné (H) Merhard pozsonyi esküdt polgár ellenében Magyar-i Péter fia: Lászlót és Januk-i Domokos fia: Miklóst Januk, Januk és más birtokok ügyében oklevele révén a saját és a pozsonyi káptalan emberével júl. 1-jére (oct. Nat. Johannis Bapt.) a királynéi jelenlét elé idéztette (evocare), majd a per lezárását Pál comes bíróságára küldte át. A kitűzött napon megjelent Merhard bemutatta az országbírónak a pozsonyi káptalan nyílt, 1343. máj. 1-jén kelt oklevelét, miszerint előttük Januk-i Péter fia Domokos fia: Miklós minden, bármely megyében v. districtus-ban levő birtokait és birtokrészeit, különösen a Cholloukuz-i Felsőjányok (Superior Januk) és Alsójányok (Inferior Januk), a Palyazou-i Kurmusd és Tolueyfelde (ahol Boldogságos Szűz Mária-kőegyház van) birtokokat vizekkel, halászhelyekkel, szigetekkel, rétekkel, kaszálókkel, cserjésekkel, erdőkkel, nádasokkal, marhákkal, lábasjószágokkal és más haszonvételekkel vitricus-ának és socer-ének: a jelenlevő Merhard Streuz comes pozsonyi polgárnak 460 márka bécsi dénárért (minden márkát 10 pensa-val számolva) zálogba adta különféle szükségektől kényszerítve, a bármikori visszaváltás lehetőségével ezen összegért (*l. Anjou-oklt. XXVII. 231. szám*). Erre Péter fia: László azt mondta, hogy e birtokok az esztergomi és győri káptalanok okleveleivel hozzá tartoznak, ezért Pál comes meghagyta, hogy László ezeket mutassa be Merhard ellenében azon nap 15. napján, amikor a király dalmáciai seregéből

megérkezik korábbi lakhelyére, Wysegrad-ra (quind. eiusdem diei quo dominus rex de suo exercitu versus partes maritimas moto redeundo in Wysegrad locum pristinae mansionis sue perveniret). Ez onnan Pál comes perhalasztó oklevele szerint nov. 18-ra (oct. Martini) lett kitűzve, mikor is megjelent színe előtt egyrészt István fia: György (Merhard nevében a pozsonyi káptalan ügyvédvalló levelével), másrészt Péter (Péter fia: László nevében királyi ügyvédvalló levelével), harmadrészt Hermann fia: Miklós (Domokos fia: Miklós részére a pozsonyi káptalan ügyvédvalló levelével), Merhard képviselője újra bemutatta a pozsonyi káptalan mondott nyílt oklevelét, majd Péter képviselő az esztergomi káptalan jún. 20-án kelt privilegiális oklevelét (l. 462. szám). Ezzel szemben Domokos fia: Miklós képviselője bemutatta az esztergomi káptalan máj. 1-jén kelt oklevelét (l. 340. szám), mire Péter fia: László képviselője a győri káptalan 1341. máj. 14-én (II. Id. Maii, a. incarn. dominice 1341.) kelt, a pecsétviaszában eléggé új pecsételés nyomát mutató privilegiális oklevelét, miszerint előttük a Pozsony megyei Januk-i Péter fia Domokos fia: Miklós megvallotta, hogy égető szükségei miatt, főleg, mivel a nádor előtt súlyosan elmarasztalták, a Pozsony megyei mindkét Januk nevű falvát, Chandol, Kurmusd, Kuze és Toluoy nevű ue. megyei birtokait minden haszonvétellel a szintén jelenlevő Iuanka fia Péter fia: Lászlónak a tőle megkapott 400 márka széles bécsi dénárért (minden márkát 10 pensa-val számolva) eladta (l. *Anjou-oklt. XXV. 322. szám*). Péter fia: László képviselője bemutatta még a győri káptalan máj. 23-i oklevelét (l. 405. szám). Mivel Domokos fia: Miklós képviselője a győri káptalan ezen 2 privilegiális okleveléről azt állította, hogy ezeket Miklós tudta nélkül adták ki, mert Miklós ilyen bevallásra és birtokeladásra sosem ment a győri káptalanhoz, emiatt Pál comes a bárók és az ország nemesei tanácsával meghagyta, hogy Januk-i Domokos fia: Miklós dec. 21-én (in die Thome ap.) menjen a győri káptalanhoz, ahol Péter fia: László is jelenjen meg, a győri káptalannak tulajdonított 2 privilegiális oklevelet, amiket Pál comes pecsétfőjével trapellum-ba zárt, Ogh (dict.) Miklós v. Nadesd-i Beder királyi emberek valamelyike a káptalan tagjainak mutassa be, akik olvassák el ezeket, alaposan és kedvezés nélkül vizsgálják meg a pecsétjét, írását, anyagát és más jellemzőit, hogy ezen privilegiális oklevelek a valós pecsétjükkel és a káptalan által lett-e törvényesen kibocsátva, és (amennyire fel tudják idézni) Miklós előttük ezen bevallásra és birtokeladásra személyesen megjelent-e, és mindazt, ami az oklevelekben van, megvallotta-e, v. sem, majd a káptalan a királyi Szent Korona iránti hűségére [1347.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum) a királynak tegyen jelentést, amikor is a három peres fél személyesen és nem képviselő révén kell megjelentjen Pál comes előtt.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 5–11. (Tá.-ban.)

Megi.: A máj. 23-i oklevelet 1341. máj. 23-i dátummal l. *Anjou-oklt. XXV. 339. szám*.

818. 1346. nov. 19. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi döntéshozó oklevele szerint színe előtt Saagh-i Vörös (Rufus) Miklós fia: János perbe vonta Hydegekuth-i Farkas fia: Mihályt 60 márka bírság (amiben Mihályt a királyi várnépek Olhydegkuth nevű birtoka iktatásának jogtalan elmentmondása miatt mint a birtok becsértéke megváltásában elmarasztalták a király ellenében, és akkor Miklós fia: János volt a király képviselője) királynak járó harmada megszerzése miatt; a per 1345. jan. 8-án (oct. diei Strennarum, a. d. 1345.) folyt Pál comes előtt, mikor is János képviselője kérte, hogy Mihály fizesse ki Jánosnak mint a király képviselőjének a 60 márka királynak járó harmadát, mire Mihály azt mondta, az összeget azért nem tudta eddig kifizetni, mert a Hydegekuth-on levő földjét, ami őt oklevelekkel illeti, tilalmazásai ellenére János elfoglalta és oda házakat épített, mire János képviselője azt állította, e földrész Jánoshoz tartozik oklevéllel, ezért Pál comes meghagyta, hogy a felek okleveleiket e birtokrész ügyében máj. 1-jén (oct. Georgii) mutassák be. Akkor János nevében Péter fia: Pál a veszprémi káptalan ügyvédvalló levelével, ill. Mihály személyesen megjelentek, és bemutatatták Pál comes-nek saját, 1343. évi nyílt döntéshozó oklevelét, miszerint korábbi oklevele szerint Sary-i Bors fia: Bereck királyi ember (homo noster) a fehérvári káptalan tanúsága jelenlétében Olhydegkuth birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén tartozott bejárni új határjelek emelésével, minden haszonvétellel felbecsülni, s a királynak (aki ezen birtokot Péter fia: Jánostól, Farkas fia: Mihálytól és András fia: Andrástól mint alperesektől Pál comes előtt visszaszerezte) és az ő királyi személyében képviselőjének, Vörös (Rufus) Miklós fia: Jánosnak iktatni, az alperesek ellentmondása ellenére is, más jogának sérelme nélkül, a felek pedig a káptalan jelentését 1341. jún. 10-re (quind. Penth. a. d. 1341.) az országbírónak visszavinni; akkor Pál comes előtt Miklós fia: János a király érdekében és annak ügyvédvalló levelével, ill. Mihály és András bemutatatták a fehérvári káptalan oklevelét, miszerint Bereck királyi ember és István karpap, a káptalan tanúsága a szomszédok összehívásával máj. 31-én (f. V. an. oct. Penth.) e birtokot régi határai mentén bejárták egy pataktól kezdve, ahol Keek és Olhydegkuth birtokok határosak, 60 veszprémi márkára becsülték és Jánosnak a király személyében iktatták, nem lévén ellentmondó; amikor János a patakon túli résznél levő határjelekhez akarta vezetni Berecket és a karpapot, s nekik meg akarta mutatni, hogy az ottani földrész a Felhydegkuth-i Szt. György-egyház felével régtől fogva a királyé, Farkas fia: Mihály és András fia: András (Felhydegkuth-iak) azt állították, hogy e határjelek a felhidegkúti (Hydegkuth Superior) nemeseké, elkülönítik őket generacio-iktól és a teljes egyház is az övék, ezért e vitás földrészt az egyház felével Pál comes bírói tárgyalására hagyták, s mindezt emiatt Jánosnak a király személyében nem tudták iktatni; majd e vitás földrészt a Felhydegkuth-i Szt. György-egyház felével, amit a királyi ember (homo

noster) és a fehérvári káptalan tanúsága 12 márkára becsült, a hosszú per során Pál comes döntésének megfelelően Farkas fia: Mihály esküvel visszaszerelte (*l. Anjou-oklt. XXVII. 521. szám*). Mivel Pál comes minderről közös tudományvétellel akart tájékozódni, írt a fehérvári káptalannak, hogy ezen nyílt (a felek által a káptalannak bemutatandó) oklevelében szereplő embereiket (v. másokat ezek távollétében) küldjék ki tanúságul, akikkel az ugyanott megnevezett királyi emberek [1345.] jún. 5-én (quind. S. Trinit.) menjenek Felhydegkuth és Olhydegkuth birtokokra a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, és tudják meg együtt és külön eljárva, hogy az a földrész, ahol János házakat épített, a perben visszaszerzett Felhydegkuth birtok határain belül, v. a királyi Olhydegkuth birtok határain belül fekszik-e, majd júl. 1-jére (oct. Johannis Bapt.) a káptalan a királynak tegyen jelentést. Ennek megtárgyalása onnan először királyi írásos parancsból a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, [1346.] febr. 3-ra (quind. residencie exercitus regii versus Crouaciam moti et ad quind. Epiph. d. tunc prox. preteritas proclamate), majd onnan ismét királyi parancsból máj. 1-jére (oct. Georgii), onnan pedig a felek akaratából nov. 8-ra (oct. OO. SS.) lett halasztva békekötésre, mikor is János és Mihály bemutatták Pál comes-nek a fehérvári káptalan privilegiális oklevelét, miszerint jún. 5-én kiküldték tanúságul Pál királyi emberrel (aki az első bejárásnál is jelen volt) János részére Demeter karpapot és királyi emberrel (aki a korábbi bejáráskor szintén ott volt) Mihály részére Miklóst, kórusuk klerikusát (azon embereik helyett, akik az első bejáráskor jelen voltak), akik és a szomszédok jelenlétében a felek a mondott birtokokon fogott bírók és szomszédok elrendezésével, Pál comes bírói engedélyével megegyeztek mind e birtokok új határjelei elkülönítésében és emelésében, mind pedig minden jogtalanság, kár, bírság (birsagium) ügyében, amik közöttük ezen privilegiális oklevél kiadásáig születtek, érvénytelenítették az ügyre vonatkozó, egymás ellenében kiadatott okleveleiket, s ha valamelyikük a másik ellenében ezeket perben bemutatná, marasztalják el; a birtokokat az alábbi határokkal bejárták és új határjelek emelésével örökre kijelölték; hj.: Felhydegkuth birtoknál kút, ahol 2 határjelet emeltek a kútból kifolyó patak mellett, az egyik kelet felől elkülöníti Vörös (Rufus) Miklós fia: János és fiai birtokát, a másik nyugat felől Mihály, a fiai: Miklós, László és Kompord, valamint András fia: Pál birtokát; kelet felé vlgo Bozberek-nek mondott bodzás völgy, ahol egy szilvafa körül föld-határjelet emeltek Mihályéknak és Pálnak; ue. völgyben diófa, ami körül föld-határjelet emeltek Jánosnak és fiainak; egy hold hosszúság; domb; Wesprim-be tartó nagy út mellett 3 határjelet emeltek; Balaththa, ahol 2 régi határjel mellett emeltek egy újat mindkét félnek; Langadkurtuyly, ahol 2 határjelet emeltek; vlgo Kerezthfautha-nak nevezett nagy útnál 2 régi határjelet megújítottak; az első patak, aminek mindkét oldalán több határjelet is emeltek; erdő, amit vlgo Euethes-nek hívnak, ahol két határjelet emeltek (a határjelek végig kelet felől

János, nyugat felől Mihályékat és Pált különítik el). A fehérvári káptalan ezen privilegiális oklevelét elolvasva Pál comes megkérdezte háromszor (ahogy bírói hivatala megköveteli) Jánost és Mihályt, hogy az elrendezést változtatás nélkül megőrzik-e ezen birtokok örök elválasztása és az újonnan emelt határjelek ügyében, mire ők ezt megerősítették. Erről az országbíró nekik pecsétjével ellátott nyílt oklevelet ad ki. D. Bude, 12. die termini reportacionis seriei prenotate, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 966. (Sibrik cs. lt. 12.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés.

819. 1346. nov. 21. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zaboch-i comes és a négy szolgabíró tudatja, hogy a nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) tartott congregacio-jukon Powch előadta Zakal-i László fia: János ellenében, hogy [*hátlap*: annak szerviense,] a Zakal falusi Chekev fia: Miklós az ő egy ökrét júl. 26-án (in fe. Anne) pirkadatkor Perked faluból elvitte Zakal faluba. János mester vállalta, hogy Miklóst nov. 25-én (sab. subsequenti) Powch ellenében fentiek elé állítja. D. in Kallo, III. f. p. oct. Martini, scilicet in die congregacionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 393. (Kállay cs. lt. 1300. 792.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 3 kisebb zárópecsét maradványa.

R.: Kállay 854. szám; Piti F., Szabolcs m. 389. szám.

820. 1346. nov. 21.

1346. die XXI. Nov. A velencei tanács határozatai. Írják meg követüknek, hogy tudassa Illés által Bossina bánjával, miszerint Velence Raxia királyához küldött követe visszatért, és beszámolt arról, hogy a királyt megtalálta több napnyi járóföldre Bizánc (partes Romanie) területén belül, s azt a választ kapta, hogy a király a Velence iránti szeretet miatt békében akar lenni a bánnal, de mivel a bán elfoglalva tartja az ő bizonyos földjét, azt adja neki vissza, és akkor 2 v. 3 évre béke lehet a bán és a király között, akik megfelelő biztosítékokat adjanak, hogy nem károsítják egymást ezen idő alatt, és a békét nem szakítják meg semmi módon.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 213–214; Ljubić II. 408. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 63.)

821. 1346. nov. 22. Középnémeti

Péter mester, [I.] Lajos király (H) által Vywar megyébe állított comes parochialis és a négy szolgabíró azon pert, amit korábbi oklevelüknek megfelelően színiük

előtt Barcha-i Enok fia: Donch nov. 22-én (f. IV. an. Katherine) viselt másik Barcha-i Mayws fia: Tamás ellenében, a felek kérésére dec. 6-ra (quind. datarum presencium) halasztják el. Időközben, miként a felek vállalták, az általuk kijelölt 8 nemes (akik között legyen ottxa-i Demeter fia: Miklós és Gunu-i Miklós fia: János) fogottbírói döntést hoz, amit a felek kötelesek elfogadni, s ha ezt valamelyikük nem teszi, a másik félnek a bíró része nélkül 3 márkát fizessen. D. in Kuzepnemyty, in termino prenotato, a. d. 1346.

E.: Dl. 60 253. (Máriássy cs. lt. Vegyes. 107.) Hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Moyws névalakkal), valamint 1 nagyobb és két kisebb kerek zárópecsét töredékei.

R.: AO. IV. 636.

822. 1346. nov. 22. után

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy korábbi oklevele szerint színe előtt János litteratus (Lorand fia: Leustach mester nevében az országbíró ügyvédvalló levelével) 1344. aug. 27-én (oct. regis Stephani, a. d. 1344.) Wenhard fia: Miklós és Corrad fia Miklós fia: István ellenében elmondta, hogy ura: Leustach a Vasvár megyei Olber birtokot a szomszédok jelenlétében, a királyi emberrel és a vasvári káptalan tanúságával bejárnatni és magának iktattatni akarta, de Miklós és István őket utóbbtól tilalmazták, és ennek okát akarja tudni. Erre Miklós és István azt felelték, hogy Olber az ő örökbirtokuk, egykor hatalmaskodó kezek elidegenítették tőlük, végül később visszaszerezték oklevelekkel, amiket bemutatnak. Pál comes ezek alapján a vele bíraskodó bárókkal és az ország nemeseivel meghagyta, hogy Miklós és István az okleveleiket nov. 18-án (oct. Martini in anno prenotato) mutassák be neki, hogy ezeket megtekintve döntést hozzon az ország szokása szerint (more regni consueto). Ez onnan több halasztás után a Dalmácia elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, nov. 22-re (quind. residence exercitus regii versus partes maritimas habiti et ad octavas OO. SS. proclamate) jutott, mikor is megjelent egyrésztől Olivér mester királynéi udvarbíró, zólyomi comes és Rorand [!] fia: Leustach mester, másrésztől Wenhard fia: Miklós és Corrad fia Miklós fia: István, és elmondták, hogy Olber birtok ügyében Pál comes bírói engedélyével úgy egyeztek meg, hogy Olivér (habár ő Miklóssal és Istvánnal e birtok ügyében nem volt perben az országbíró előtt) és Leustach mesterek, megtekintve Miklós és István okleveleit, felismerték, hogy Olber birtokon semmiféle joguk és tulajdonuk nincs, ezért visszavontak minden követelést Olber ügyében Miklós, István és örököseik felé, s a birtok ügyében örök hallgatást fogadtak. Erről Pál comes függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet Miklósnak és Istvánnak. residence regii d. 1346.

E.: Dl. 100 026. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Alber 1. 5. 5.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsétje kiszakadt, ezért alul hiányos.
K.: Bgl. V. 143–145.

823. 1346. nov. 22. után

Miklós, egész Sclauonia és Croacia bánja oklevele szerint amikor 1346. nov. 22-én (f. IV. [p.] oct. [Martini], a. d. 1346.) Pukur-on congregacio generalis-t tartott a szlavóniai (regnum Sclauonie) nemesek universitas-ának, János fia: István és Mark fia: János [tiltakoztak], hogy Mykch néhai bán fia: István mester a Worbona nevű birtokrészüket (ahol Szt. Tamás apostol-kápolna van) hatalmaskodva elfoglalva tartja, s ezt a nemesek és a 12 esküdt ülnök is megerősítették.

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1358. okt. 25. Dl. 41 370. (Múz. Ta. 1895. 7.)
K.: AO. VII. 458. (Tá.-ban. A kiegészítések innen származnak.)
R.: Halász É., Szlavón 141. szám.

824. 1346. nov. 23. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zabouch-i comes és a négy szolgabíró tudatja, hogy a nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) tartott congregacio generalis-ukon Zokol-i László fia: János mester megvallotta, hogy Fyntur (dict.) János nem volt a szerviense, most sem az, Bereck fia: János mester pedig azt vallotta, hogy Jakab fia: Pál, más néven Hews Pál nem volt önála. Nevezettekről ugyanis Powch, Semyen-i István fia: István szerviense azt állította, hogy az ő 60 garas értékű ökrét Perked faluból elvitték, s ezt fentiek kérdésére az esküdtek is megerősítették. D. in Kallo, 3. die congregacionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 394. (Kállay cs. lt. 1300. 793.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 3 zárópecsét töredéke.
R.: Kállay 855. szám; Piti F., Szabolcs m. 390. szám.

825. 1346. nov. 23. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zabowch-i comes és a négy szolgabíró tudatja, hogy a királyi parancsra nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent tanúsága és Nogsemyen-i István fia: István mester királyi ember jelenlétében a tolvajok, rablók és más gonosztevők megzabolázására Callo faluban tartott congregacio generalis-ukon Pál Byr-i villicus fentiek ügyvédvalló levelével előadta Byr-i Tamás felesége nevében, hogy Balkan-i János fia: Fábián 6 évvel azelőtt, Húsvét utáni kedden (f. III. p.

Pasee d. cuius nunc revolutio annualis 6. preterisset) Balkan nevű birtokáról hatalmaskodva, a cinkosaival felfegyverkezve, előre megfontolt szándékkal Bolth faluba ment és az asszony carnalis frater-ét, Bolth-i András fiát: Jánost nyíllövessel halálosan megsebesítette, aki jún. 24. táján (circa fe. Johannis Bapt.) meg is halt; apja: András Bolth-i nemes kezét levágta, megsebezte a homlokán, aminek következtében András elvesztette egy szemét. Mivel mind-ezt Mysete-i Sandrin, Egek-i Konch, Nogsemyen-i Lengel (dict.) János, Varada-i János, Dubus-i Gábor fia: Lukács, Apog-i István, Zakol-i László fia: János, Berench-i István fia: László, Kemeche-i Mihály, Bagath-i Miklós, Zabouch-i Feldric fia: László és Pozan-i Lewkus esküdt ülnökök és a megye nemesei és nem nemesei is megerősítették, fentiek Fábiánt fővesztésben marasztalják el. D. in Kallo, 3. die congregacionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 395. (Kállay cs. lt. 1300. 772.) Papír. Hátlapján 4 pecsét körvonala.
R.: Kállay 856. szám; Piti F., Szabolcs m. 391. szám.

826. 1346. nov. 23. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zaboch-i comes és a négy szolgabíró tudatja, hogy a nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) királyi parancsra tartott congregacio generalis-ukon Lengel (dict.) János mester előadta, hogy Cantor (dict.) István és Cantor (dict.) Mihály, Ywanusi-i [*hátlap:* Ders-i] nemesek és a Zothmar megyei Chalanusvada-i János három évvel azelőtt, a szept. 8. utáni pénteken (f. VI. p. Nat. virg. glor. cuius nunc revolutio annualis 3. preterisset) Vrws ~ Wrws falu határában elvettek az ő fiától: Lászlótól 3 lovat, kirabolták és az összes ruháját elvéve lemeztelenítették. Fentiek kérdésére az esküdt ülnökök és a teljes megye ezt megerősítették. D. in Kallo, 3. die congregacionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 396. (Kállay cs. lt. 1300. 784.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 zárópecsét maradványa, 3 körvonala.
R.: Kállay 857. szám; Piti F., Szabolcs m. 392. szám.

827. 1346. nov. 23. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zaboch-i comes és a négy szolgabíró tudatja, hogy a nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) a király személyében tartott congregacio generalis-ukon Bogath-i [*hátlap:* Bagath-i] Miklós mester előadta, hogy Byr-i Tamás 3 évvel azelőtt, Judica vásárnapja utáni hétfőn (f. II. p. domin. Judica cuius nunc revolutio annualis 3. preterisset) hatalmaskodva elvette 2 márkát érő ezüst csészéjét az ő jobbágjától: Pethe-től, és azóta is magánál tartja. Fentiek kérdésére az esküdt ülnökök ezt megerősítették. Tamás nem ment el a congregacio-ra és nem is küldött senkit. D. in Kallo, 3. die congregacionis, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 397. (Kállay cs. lt. 1300. 782.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamit 2 zárópecsét körvonala, egynek maradványa.

R.: Kállay 858. szám; Piti F., Szabolcs m. 393. szám.

828. 1346. nov. 23. Sár

István és Akus mesterek, vasvári, soproni és Vorosd-i comes-ek tudatják, hogy Auad-i Pál fia: Vynchlow azon bírságokat, amikben ők a Vasvár megye nemeseinek minap (pridem) tartott congregacio generalis-ukon elmarasztalták Dereske-i Miklós fia: Moyus és Konth fia: János ellenében, nekik 8 márka dénárt kifizetett, így ők ez ügyben Vynchlow-t nyugatják, nem érintve a peres ellenfél (Moyus és János) részét. D. in Saar, f. V. p. Cecilie, a. d. 1346.

E.: Dl. 66 422. (Salamon cs. lt. 15.) Papír. Hátlapján kerek pecsét töredékeiben: relacio domini magistri videlicet Stephani propria.

K.: HO. IV. 169–170; Fejérm. Szfv. Évk. 1893. 339–340.

R.: Bgl. V. 147.

829. 1346. nov. 23.

Az egri káptalan előtt Chythnek-i Benedek fia László fia: Miklós mester a maga és frater uterinus-a: László nevében (akinek feladatát ez ügyben a maga terhére vette) megvallotta, hogy bár ők Forgach (dict.) Miklós özvegye (apjuk: László soror uterina-ja) leánynegyedét – amit ezen nemes asszony most tőlük Csanád, az esztergomi szentegyház érseke lelkiekben általános vikáriusa: Jakab előtt követel – készek lennének kiadni, de mivel jelenleg rokonaikkal, Bebek (dict.) Domokos fiaival birtokosztály ügyében az ország jogszolgáltatói előtt perben vannak, így most a leánynegyed ügyében nem tudnak eleget tenni, ezért addig is, míg rendes bírójuk: Jakab vikárius előtt a leánynegyed ügyében döntés nem születik, a Sayou folyón levő, kétkerekű és kétkövű malmukat, ami a nő Leknye nevű birtoka határában van felépítve, az özvegynek adták a perben már elköltött költségei fejében, használatra és a malom bevételei beszedésére, úgy, hogy a vikárius döntése után a malom a bevételeivel együtt az ő tulajdonukba kerül vissza. A felek közötti ezen elrendezést Simon fia: Petheu, a nő rokona és képviselője megerősítette a káptalan előtt. D. in fe. Clementis, a. d. 1346.

E.: Dl. 3864. (NRA. 1536. 108.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés Sayo névalakkal, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: AO. IV. 638.

R.: F. IX/1. 432. (csak évvel)

830. 1346. nov. 23.

A győri káptalan előtt megjelent egyrészről Osl nembeli Osl fia: János mester (magnificus) a maga és uterinus frater-e: Domokos Machou-i bán nevében (akinek terhét az alábbiakban magára vállalta), másrészről frater-ük, Osl fia: Péter mester, és megvallották, hogy Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója saját és az ország bárói döntését tartalmazó oklevelének megfelelően az alábbi örök osztályt tették: Azzunfalua, Semyen, Narey, Wyccha, Fraad, Maglocha, Seplaachk és Mowroch nevű örökjogú birtokaik harmada minden haszonvétellel (főleg a Wyccha birtokon levő malmok v. malomhelyek felével és az ezen Azzun birtokon levő malmok v. malomhelyek harmadával), valamint vásárolt és szerzett birtokaik: Chalaad a Raabcha folyó mellett az azon levő malmokkal, Felchora (ami egykor András fia: Jakabé volt és annak elhunytával került hozzájuk vérrokonság miatt), valamint a Chapodchalad és Zeredahel birtokokon levő rész és mindezek haszonvételei (vizek, halászhelyek, malmok v. malomhelyek, szántóföldek, rétek v. kaszálók, erdők, berkek, vadászhelyek, telkek) Péter mesternek és örököseinek jutottak; a mondott örökbirtokok kétharmada pedig minden más (örökjogú, vásárolt, szerzett v. zálogba vett), eddig osztatlanul maradt birtokkal és birtokrészrel együtt Domokos bánnak, János mesternek és örököseiknek jutottak szintén minden haszonvétellel. Ha valaki Pétert v. örököseit a nekik jutott birtokok és birtokrészek ügyében perbe vonná, akkor János és Domokos v. örököseik azokat az okleveleiket, amikkel eddig a Péternek jutottakat birtokolták, ahányszor Péter v. örökösei őket erre felkérlik, azok védelmében és megsegítésére be kell mutassák. Domokos és János Pétert és örököseit minden leánytestvérük leánynegyede ügyében, valamint frater-ük, Miklós néhai bán özvegye hitbére ügyében tartoznak szavatolni. Ezenfelül Péter mester a Domokostól és Jánostól neki járó részt a ménesből megkapta, ezért őket ez ügyben nyugtatja. Erről a káptalan a felek kérésére függőpecsétjével megerősített, chirographált (in ordine alphabeti tripartitas) privilegiális oklevelet bocsát ki. D. in die Clementis, a. d. incarn. 1346., amikor Bereck prépost, Mátyás olvasó-, György éneklő-, Péter örkanonok. Arenga.

E.: 1. Dl. 41 023. (Múz. Ta.) Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés. Kerek függőpecsét és vörös-zöld fonata. Alul chirographált (ABC).

2. Dl. 86 146. (Ostffy cs. lt. 4. 61.) Kerek függőpecsét és fonata. Felül chirographált (ABC). Eltérő névalakjai: Machow, Aszunfalua ~ Aszun, Frad, Maglowcha, Zeplak, Chalad.

Má.: Dl. 25 808. (NRA. 1479. 5.) Újkori.

K.: Sopron vm. I. 189–192.

R.: Bgl. V. 146–147.

831. 1346. nov. 24. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Isyph-i Mihály fia: Jakab a királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 8. napján, nov. 15-én (oct. residence regalis exercitus ad oct. OO. SS. proclamate) Houzumezeu-i János fiai: Miklós, Demeter, Benedek és Barnabás ellenében bemutatta a nádor oklevelét, miszerint Mihály fia: Barnabás (a Jazow ~ Jazo-i konvent ügyvédvalló levelével Isyph-i Mihály fia: Jakab nevében) a nádor korábbi oklevelének megfelelően a királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 22. napján, febr. 10-én (22. die residence regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) János ezen fiai és anyjuk: Chala ellenében bemutatta neki saját, a felek közötti peres eljárást tartalmazó oklevelét és a Lelez-i konvent birtokbejáró oklevelét, amik szerint amikor Mihály fia: Jakab a nádor emberével és a Lelez-i konvent tanúságával a nádor döntésének megfelelően 1344. febr. 9-én (oct. Purif. virg. glor., a. d. 1344.) a Zemlyn megyei Kyurthueles birtokot a szomszédok összehívásával régi határai mentén bejárva örökjoga címén magának iktattatni akarta, János fiai és Chala a nádori és konventi embert ettől tilalmazták, így őket a nádor elé febr. 25-re (oct. diei Cynerum) megidézte. Onnan a per több halasztással [1346.] febr. 10-re jutott, mikor is Barnabás képviselő János fia: Miklóstól (aki a maga, frater-ei és anyja nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével állt elő) az ellentmondásuk okát tudakolta, mire Miklós azt felelte, hogy a birtok az övéké oklevelek erejével, s ezek bemutatására időpontot kért, amit a nádor jún. 11-re (oct. Penth.) tűzött ki. Ezt onnan királynéi parancsból nov. 15-re halasztotta, mikor is Miklós és Demeter a maguk, valamint Benedek és Barnabás nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével Mihály fia: Jakab kérésére bemutatták az egri káptalan 1325. évi privilegiális oklevelét (*l. Anjou-oklt. IX. 580. szám*), miszerint megjelent előttük egyrésről Racolch-i László fia Mihály fia: Balázs, másrésről Koch fia Markalph fia: János (az ő gener-e), és Balázs elmondta, hogy a Zemlin megyei Kyurthueles nevű, elődeéhez adomány címén háramlott, Arach nevű másik birtokával határos, de attól elkülönített földjét minden haszonvétellel részben soror-ja: Chala nemes aszony (nagyapja: ezen László leánya, Markalph fia János felesége) leánynegyedéért, ami apja birtokából neki az ország szokásának megfelelően a természetjog szerint jár, részben pedig a Jánostól megkapott 20 márkáért nekik és örökösöknek adta; a privilegium tartalmazta Kyurthueles határait; ezenfelül Balázs kötelezte magát és örökösait, hogy a nőt, férjét és örökösöiket e föld ügyében a rokonaival szemben szavatolja. Ezen oklevelet megtekintve és tartalmát a feleknek elmagyarázva Jakab azt állította, hogy e birtok örökjogon hozzá tartozik, és az ügyben ítéletet kért. Mivel Mihály fia: Balázs a privilegiumban vállalta, hogy Chala-t, férjét és örökösöiket a birtok ügyében szavatolja, ezért Balázs jelenléte nélkül a nádor nem tudott döntést hozni, ezért az ország vele ülésező nemeseivel meghagyta, hogy János fiai

Kyurtueles birtok szavatolására [1347.] febr. 9-én (oct. Purif. virg. glor.) törvényes idézéssel állítsa színe elé Balázst, hogy akkor a felek között a birtok ügyében megfelelő döntést hozhasson a jog rendje szerint. D. Bude, 10. die termini prenotati, a.d. 1346.

E.: Dl. 3798. (NRA. 194. 44.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (Huzyumeze névalakkal), valamint kerek zárópecsét körvonala.

832. 1346. nov. 24. Kálló

Dawsa fia: Jakab mester Zabowch-i comes és a négy szolgabíró, valamint Mysete-i Sandur, Egek-i Konch, Nogsemyen-i Lengel (dict.) János, Endes-i Magyar (dict.) Dénes, Dwbus-i Gábor fia: Lukács, Apog-i István, Zakal-i László fia: János, Berench-i István fia: László, Kemeche-i Mihály, Bagath-i Miklós, Zabouch-i Feldric fia: László és Pozon-i Lewkus esküdtek a királyi parancsra nov. 21-én (III. f. p. oct. Martini) a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent tanúsága és István fia: István mester királyi ember jelenlétében a tolvajok, rablók és más gonosztevők megzabolozására a megye nemesinek universitas-ával Callo faluban tartott congregacio generalis-ukon kinyilvánítják, hogy az esküdtek és a megye nemesei tanácsot tartva, a kereszt fáját megérintve és esküt téve Kerch-i Kopoch-t, Zep (dict.) Pált, Pozdon-i Samyl fiát: Egyedet, Chada-i Miklóst, Chubud (más néven: Zallas) fiait: Egyedet, Jaco-t, Pétert és Jánost, Vrr (dict.) Mátyást, Roland (Lowrand) fiát: Jakabot, Fudur (dict.) Jánost, Kaythar (dict.) Jánost, Benedek fiát: Miklóst, Thama fiait: Lőrincet és Miklóst, Domokos fiát: Istvánt, Beke fiát: Istvánt, Kandi fiát: Miklóst, Vörös (Rufus) Jakabot, Jaco-i Mihályt, János fiait: Lászlót és Fábiánt (Balkan-i nemeseket), valamint Benedeket nyilvános tolvajoknak, rablóknak és gonosztevőknek nyilvánították, s mivel nem jelentek meg színük előtt és nem is küldtek senkit, őket fő- és birtokvesztésre ítélték. D. 4. die congregacionis, in loco memorato, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 398. (Kállay cs. lt. 1300. 803.) Papír. Hátlapján 4 pecsét körvonala.

R.: Kállay 859. szám; Piti F., Szabolcs m. 394. szám.

833. 1346. nov. 24.

Chrasto testvér, a Szentlélek-rend hévízi (Calide aque Budenses) ispotályos mestere és az ottani rendház testvérei kinyilvánítják, hogy tanácsot tartva egymás között, rendházuk jobb állapota, haszna és sürgető szüksége miatt elzálogosítják Teutusch lovagnak (miles strenuus) az ispotály Szentandrás (S. Andreas) faluban levő malma felét 25 aranyforintért, a bármikori visszaváltás lehetőségével, úgy, hogy a malomfelet Teutusch szabadon használhatja

minden joggal és tartozékkal addig, míg neki ezen összeget vissza nem fizetik, mert akkor a malomfél az ispotályhoz visszakerül. Erről pecsétjükkel megerősített oklevelet adnak ki Teutuschnak. D. in vig. Katherine, a. d. 1346.

E.: Dl. 3865. (NRA. 859. 100.) Függőpecsét hártaszalagja.

Má.: Fejér m., 1770. szept. 12. Dl. 76 813. (Zichy cs. zsélyi lt. 207. 3.)

K.: F. IX/1. 435.

R.: Wenzel G., MTT. 4 (1857) 163–164; Pest m. 56; Bakács, Pest m. 180.

834. 1346. nov. 25. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Zer-i Povsa mester és fia: László mester személyében, hogy amikor ők a minap (pridem) Karasow megyéből (Povsa honor-jából) a feleségeikkel, familiárisaikkal és javaikkal a birtokaikra akartak átmenni, Petre faluhoz érve Rauaz (dict.) Miklós, Magyar (dict.) Pál mester ottani officialis-a a cinkosaival és a falu népeivel előre megfontoltan, hatalmaskodva rájuk tört, 300 juhukat és más javaikat elvette, nyíllövésekkel megsebesítette 3 nemes famulus-ukat és ezen asszonyok 3 szekérhúzó lovát, lerombolta a Temes folyón levő hidat, amin át kellett volna kelniük, és őket 3 napig ott feltartotta. Ezért az uralkodó utasítja az aradi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Mátyás fia: András v. Mihály fia: Balázs v. Zayhan királyi emberek valamelyike tudja meg minderről az igazságot, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, in fe. Katherine, a. d. 1346.

Á.: a 898. számú oklevélben.

835. 1346. nov. 25. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Sceer-i Pousa mester és fia: László mester személyében, hogy amikor ők a minap (pridem) Karaso megyéből (Pousa honor-jából) a feleségeikkel, familiárisaikkal és javaikkal a birtokaikra akartak átmenni, Petre faluhoz érve Ruaz (dict.) Miklós, Magyar (dict.) Pál mester ottani officialis-a a cinkosaival és a falu népeivel előre megfontoltan, hatalmaskodva rájuk tört, 300 juhukat és más javaikat elvette, nyíllövésekkel megsebesítette 3 nemes famulus-ukat és ezen asszonyok 3 szekérhúzó lovát, lerombolta a Temes folyón levő hidat, amin át kellett volna kelniük, és őket 3 napig ott feltartotta. Ezért az uralkodó utasítja a Themes megyei comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. Bude, in fe. Katherine, a. d. 1346.

Á.: a 909. számú oklevélben.

836. 1346. nov. 25.

A pozsonyi káptalan Lőrinc fia: András Thusnapya-i nemes kérésére és oklevél-bemutatása alapján átírja Dénes néhai nádor (H), Zonuk-i comes 1238. évi, ép és gyanútól mentes privilegiális oklevelét, hogy azt magával vihesse és bemutathassa bárhol, ahol szükséges. D. die Katherine, a. d. 1346.

E.: Dl. 229. (NRA. 522. 30.) Alul chirographált (ABC). Kerek függőpecsét és zöld-vörös fonata. Hátlapján újkori kéztől magyar nyelvű tárgymegjelölés.

Megj.: Dénes oklevelét l. Szöcs T., Nádor 55. szám.

837. [1346.] nov. 25.

János prépost és a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-monostor konventje nyílt levelében jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy írásos parancslevelének megfelelően egyéb, Balkan-i János fiai: László és Fábián érdekében kiadott oklevelét elküldték monostoruk őrszerzetesével: László testvérrel Dousa fiainak: Jakab és Pál mestereknek, Zabouch-i comes-eknek, akiknek nov. 21-én (III. f. an. Clementis) Kallou faluban a törvényszékükön bemutatta. Ezt ők elolvasva congregacio-jukon a János fiai elleni perben nem hoztak ítéletet, hanem azt a királyi jelenlét elé küldték át [1347.] jan. 8-ra (oct. diei Strennarum). [D.] in fe. Katherine, [a. d. 1346.].

Á.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. jan. 30. Dl. 3963. (NRA. 1537. 9.)

K.: AO. V. 3. (Á.-ban.)

Megj.: Az oklevél 1346. évi kelte a napi dátum 1347. jan. 30-hoz viszonyított helyzetéből (nunc prox. preterito) következik.

838. 1346. nov. 25. Kassa

Miklós egri püspök kinyilvánítja, hogy ő és sokan mások is kételkedtek abban, hogy a Thorkw vár alatti Mindenszentek-egyházban egy vitrum-ba v. cristallum-ba zárt ostya (hostia) valóban csodatevő-e, v. pedig inkább csalással készült (false deceptorie maliciose et inique procurata), emiatt Rykolph mestert és fiait: Jánost és Lászlót sokan becsmérelték, ezért ők, meg akarván tisztítani magukat az efféle becsületvesztéstől, a püspök előtt megjelenve a maguk, frater-eik, fiaik és mások (akiket ezen ügy érint) nevében az evangélium szent könyvét (codex) megérintve megesküdtek, hogy ezen kétesnek tűnő ostya nem az ő csalárd megrendelésükből és haszonszerzésből készült és lett az egyházban elhelyezve (ex eorum facta procuracione malicia nequicia et fraude non fuerit disposita ordinata et in ipsam ecclesiam data posita vel procurata nec propter aliquod lucrum temporale vel concursus adinventum), és felajánlották a püspöknek, hogy vizsgálja meg az ostyát, és tegyen vele, amit

isten és az igazság szerint kell. A püspök kérésükre jóváhagyta, hogy az ostyának tett felajánlásokat (*pecunia offertorum ad eandem hostiam oblatam*) Rykolph az ott építendő kolostorra, valamint a mondott plébánia szükségleteire és legfőképp ezen egyház részére történő birtokok vásárlására fordítsa majd teljesen, a fia: János mester *iurisperitus* tanácsával. Minderről kérésükre pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. in Cassa, in fe. Katherine, a. d. 1346.

E.: Dl. 68 862. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 112.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések. Függőpecsét hártvaszalagja.

R.: Bónis, SZR. 1037. szám.

839. [1346.] nov. 25. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak: mind Magyaró.-ról (V), mind Aquilegia-ból és más helyekről hasonlókat hallott, amit [I.] Lajos királyról (V) a kardinális is írt levelében, és megtudta egy Magyaró.-i főesperestől [Boniohannes de Campello], a király nunciusától is, aki nemrég más ügyekben a pápa elé járult, hogy a király elhátározta: megtámadja és elfoglalja a Nápolyi Királyságot. A pápa megmutatta a főesperesnek azokat a leveleket, amikkel a legátust megbízta, hogy Johanna királynő (Si) és királyi háza más tagjai ellen vizsgálatot tartson András király (Si) halála ügyében; valamint az András és Johanna fia: Károly felügyelete ügyében Ildebrand padovai püspöknek (akit emiatt a Nápolyi Királyságba küldött) írt leveleit és a püspök válaszait is. A főesperes nem a király v. anyja: Erzsébet királyné (V) nevében, hanem a saját véleményeként azt mondta a pápának, hogy ha a mondott vizsgálatot a legátus szigorúan lefolytatja, a gyermeket pedig (akiről Lajos és Erzsébet azt vélik, András király törvényes fia, habár Lajos néha az ellenkezőjét mondja, és mások is hamisan ezt állítják) átvinnék Aix-en-Provence városba (*civitas Aquensis in Provincia*), hogy a pápa a gyermek állapotáról folyamatosan megbizonyosodhasson, ott biztos és kellő felügyelettel és törődéssel nevelnék, a Provence-i comitatus-t a gyermeknek adnák, Johanna pedig addig özvegy maradna, míg a vizsgálat és az igazságszolgáltatás be nem fejeződik, Lajos visszafogná haragját, másképp azonban nem hiszi a főesperes, hogy Lajos elállna a királyság megtámadásától és elfoglalásától. Ezért a legátus Johannával tárgyaljon minderről, rendelje el, amit szükségesnek lát, a pápának pedig tegyen jelentést, mivel a pápa írni akar Lajosnak és Erzsébetnek, hogy álljanak el a támadástól, Károly német királynak pedig (akit a pápához és a római egyházhoz hűségeskü köt) arról, hogy gener-ét: Lajost erre vegye rá, a főesperessel pedig egy nunciust akar küldeni az ügyben, aki által mindenről értesülni tud. Ha Bertrand biztosan úgy érzi, hogy Lajos a királyságba megy (ahogy hírlik, és ahogy a legátus is véli), írjon leveleket a római nemeseknek, Lombardia és Toscana (Tuscia) mágánásainak és

egyházainak, hogy Lajos átkelését akadályozzák és gondoskodjanak területeik védelméről; és a pápa is megírja majd ezeknek mindazt, amit a legátus szükségesnek tart az ügyben. Aquila és Foligno (Fulginatensis) városok esetén (amikről úgy hírlik, Lajossal ellenségesek ahhoz, hogy neki átkelést adjanak) a legátus egyedül v. Johannával együtt rendelje el, amit hasznosnak vél. A vizsgálatot késlekedés nélkül folytassa, és azon munkálkodjon, hogy a királyi ház viszálykodó tagjai között egyezséget és békét hozzon létre. A pápa csodálkozik, hogy Bertrand de Baucio a rábízottakat nem végzi buzgóbban, ezért a legátus hasson oda, hogy azok felett, akiket András halála miatt fogva tart, a vizsgálatok után hozzon ítéletet. A Nápolyi Királyság nehéz ügyei és állapota kapcsán a pápa leveleit (még a legátus pápai kúriából való távozása előtt) Guillelmus cassinói püspök egy pajzshordozójával (scutifer) a királyságba küldte, de mivel sem róla, sem a levelekről azóta nem tud semmit, azt sem, elment-e oda a pajzshordozó, ezért ha a legátus valamit hallott erről, mihamarabb értesítse a pápát. D. Avinione, VII. Kal. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 170v–171r. nr. 745. (Df. 291 859.)

K.: Theiner I. 725–726; Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2946. szám.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2945. szám.

840. [1346. nov. 25. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspököt, pápai nunciusokat tájékoztatja azokról a hírekről, amiket Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális paptól, pápai legátustól, valamint Magyaró-ról (V), Aquilegia-ból és más helyekről megtudott a Nápolyi Királyság helyzetét érintő dolgokról. Ezekről tanácskozzanak a legátussal, amikor az Nápoly városába megy, ill. ha az érkezése késik, akkor Johanna királynővel (Si), majd tegyenek jelentést. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 171v. nr. 746. (Df. 291 859.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2947. szám.

841. [1346.] nov. 25. Avignon

[VI. Kelemen pápa Johanna királynőnek]: a Magyaró-ról (V), Aquilegia-ból és más helyekről érkezett hírekről a pápa írt Bertrand Szt. Márk titulusú kardinális papnak, pápai legátusnak, de mivel nem tudja, hogy a legátus már elért-e a Nápolyi Királyságba, Ildebrand padovai és Guillelmus cassinói püspöknek, pápai nunciusoknak levelet ír (amiben a legátusnak írt levél is szerepel). Johanna ezen híreket a legátussal (ha már ott van), ill. a nunciusokkal beszélje meg, és rendelje el bölcsen és gyorsan, amit szükségesnek és hasznosnak lát,

majd mihamarabb tájékoztassa a pápát, mivel ő [I.] Lajos királynak (V) és anyjának írni akar a mondott hírek ügyében, és így Johanna szándékát és rendelkezéseit is el tudja nekik juttatni. D. Avinione, VII. Kal. Dec., pápasága 5. évében. [1346.] Köszöni és elfogadja a Johanna által neki küldött drágaköves aranygyűrűt. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 171v. nr. 747–748. (Df. 291 859.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2948–2949. szám.

842. [1346.] nov. 25. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand de Baucio comes-nek: mivel nem hallotta, hogy a comes teljes igazságot szolgáltatott volna András király (Si) halála ügyében, ezért buzdítja, hogy megbízását ellátni ne renyhüljön. D. Avinione, VII. Kal. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 172r. nr. 752. (Df. 291 859.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 2952. szám.

843. 1346. nov. 27. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy Nogsemyen-i István fia: Istvánt, Kallow-i Iwan fiait: Lászlót és Demetert, valamint Guth-i Salamon fia: Jánost a váradelőhegyi Szt. István első vértanú-konvent oklevelé szerint okt. 13-ra (quind. Mychaelis) a királyi jelenlét elé idézték (evocati) Balkan-i János fiai: László és Fábián ellenében azok famulus-ai, Iwanka fia: Miklós és Kelemen fia: Miklós megölése miatt. Onnan a per az időpont koraisága miatt nov. 18-ra (oct. Martini) lett halasztva, mikor is Miklós litteratus (János fiai nevében a kápolnaispán ügyvédvalló levelével) Pál comes előtt elmondta, hogy amikor János fiai aug. 12-én (sab. an. Ass. virg. glor.) Kallow faluba mentek, ahol a comes parochialis és Zabouch megye szolgabírói bírósága van, István, Iwan fiai és János őket meg akarták ölni, a két Miklós famulus-t a Kallow-i egyházba kergették, ott megölték, majd felakasztották őket. Erre Salamon fia: János (a maga, István és Iwan fiai nevében a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) bemutatta Dousa néhai nádor fia: Jakab mester Zobouch-i comes és a négy szolgabíró oklevelét (l. 627. szám). Az abban foglaltak alapján Pál comes Istvánt, Iwan fiait és Salamon fia: Jánost a kihágásaik miatt felakasztott famulus-ok halála ügyében nyugtatja jelen oklevelével. D. Bude, 10. die oct. Martini, a. d. 1346.

E.: Pécsi püspöki és kápt.-i lt. Klimó-gyűjt. 74. (Df. 285 818.)

Má.: 1. HHStA. Wien. Handschriftenabt. Österreichische Weltliche Archive.
Weiss 159. pag. 147–150. (Df. 258 545.) XVIII. sz.-i.
2. Uo. Weiss 144. pag. 282–285. (Df. 258 541.)
K.: F. IX/1. 442–445.

844. 1346. nov. 27.

István prépost és a Saagh-i Boldogságos Szűz Mária-monostor premontrei rendi testvéreinek konventje előtt Zyma fia: János mester Astroloka-i nemes elpanaszolta, hogy távollétében nov. 19-én (in fe. Elyzabet) éjszaka Pál fia: János – Olivér mester zólyomi (antiquum Zolyum) vámszedőjének, Jánosnak a famulus-a – az ő Zyma nevű birtokára menve az ajtókat hatalmaskodva feltörte, az ő famulus-át: Pétert és annak feleségét megsebesítette, félholtan otthagya őket, s ez ismeretes a Zyma birtok közelében lakó nemeseknek és nem nemeseknek. D. f. II. an. Andree, a. d. 1346.

E.: Osztroluczky cs. osztrolukai lt. 1. (Df. 254 168.) = Uo. 66. (Df. 254 210.)
Hiányos. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés és kerek zárópecsét körvonala.

845. 1346. nov. 27.

1346., die XXVII. Nov. A velencei tanács határozata. Válaszoljanak Padua urának a győri (Januriensis) prépost és klerikusa átkelése ügyében írt levelére, miszerint a prépost és a klerikus biztonságban áthaladhatnak területükön, és küldjenek neki a prépost és a klerikus részére az átkeléshez 15 napig érvényes levelet.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 214; Ljubić II. 408. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 63.)

846. [1346.] nov. 27. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Károly német királynak: többek között [I.] Lajos király (V) ügyében pápai káplánt küld hozzá. D. Avinione, V. Kal. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 172v. nr. 756. (Df. 291 859.)

K.: Klicman I. 818. szám.

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1271. szám.

[1346.] nov. 29. [! ə: 1341. nov. 29. előtt] Visegrád

[I.] Károly (Karul) király (H) előtt Komlos-i György fiai: Balázs és Miklós azt mondták, hogy Komlos nevű örökbirtokukon és tartozékain szükség van a határjelek felújítására, ezért a király az ország jó és kipróbált szokása szerint írásban utasította a Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanját királyi emberek valamelyikével küldjék ki tanúságukat, akik e birtokon és tartozékain a szomszédok ... jelenlétében ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiek mellé, és hagyják György fiainak tegyen jelentést. A király a káptalan válasza alapján (l. a 769–770. számok között) értesülve Komlos törvényes és ellentmondás nélküli bejárásáról, és felismerve, hogy e birtok György fiához jog szerint tartozik, valamint felidézve György fiai hű szolgálatait, amiket neki, Szent Koronájának és országának sokszor teljesítettek, Komlos birtokot és tartozékait a jogai és haszonvételei teljességével, mondott határai alatt Balázsnak, Miklósnak és örököseiknek megerősíti, más jogának sérelme nélkül. D. in Wyssegrad, in vig. Andree, a. supradict. [1346. !]

Á.: Jászói konvent, 1360. ápr. 8. > Szepesi kápt., 1367. jún. 7. > Szepesi kápt., 1411. máj. 29.

Dl. 108 183. (Vegyes prov. Vétel.) Helyenként hajtásvonal miatt a szöveg nem olvasható.

Megj.: Lásd a 750–751. számok közötti oklevélhez fűzöttet.

847. 1346. nov. 29. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon oklevél-bemutatókat, amikkel korábbi oklevele szerint színe előtt Mykch néhai bán fiai: István, Akus, László és Lorand mesterek, felperesek (akik közül utóbbi kettő jelent meg, előbbiek nevében pedig Domokos litteratus azok és a vasvári káptalan ügyvédvalló leveleivel) és Rykolph fiai: László és Lőrinc mesterek, alperesek (akik közül László állt elő, Lőrinc nevében pedig Pousa fia: János a Scepsi-i káptalan ügyvédvalló levelével) a Dalmácia elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, nov. 22-én (quind. residence exercitus regii versus partes maritimas moti et ad oct. OO. SS. proclamate) tartoztak egymás ellenében a Sarus megyei Wyfalu birtok ügyében, a felek akaratából [1347.] febr. 2-re (ad diem Purif. B. virg.) halasztja el. D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 68 861. (Berzeviczy cs. berzevicei lt. 114.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

848. 1346. nov. [29.] Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Olivér mester királynéi udvarbíró a királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, nov. 22-én (quind. residence exercitus regii ad oct. OO. SS. proclamate) viselt Vrus-i Simon fia: Imre ellen, királyi parancsból [1347.] máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el..... D. Bude, 8. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 399. (Kállay cs. lt. 1300. 796.) Foltos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

R.: Kállay 860. szám.

849. 1346. nov. 29. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy színe előtt Welk-i Mihály fia: Domokos a pozsonyi káptalan idéző (evocatorialis) oklevelének megfelelően aug. 22-én (oct. Ass. virg. glor.) Cheztwe fia: Tamás ellenében előadta, hogy amikor ő a királyi emberrel és a káptalan tanúságával Welk birtokot a szomszédok jelenlétében a királyi emberrel a határjelek megújításával bejáratni és magának iktattatni akarta, Tamás őket a határjelek emelésétől tilalmazta ellentmondva. Mikor ennek okát tudakolta, Tamás bemutatta Herric nádor, pozsonyi comes 1260. nov. 30-án (in fe. Andree, a. d. 1260.) kelt, Lorand nádor döntését tartalmazó oklevelét, miszerint Herric előtt megjelent egyrészt Synch, Zala, Poch, Rendue, Mortunus és Moch, másrészt az általuk megidézett Péter, annak fiai: Peturke, Iwanka és János, valamint ezen Péter frater-ei: Maguyna és Mihály, és Synch és rokonai elmondták, hogy Lorand nádor előtt pert indítottak Welk föld kétharmadért Péter, a fiai és frater-ei ellenében, a nádor párbajt ítélt közöttük, a párbajmezőn Péterék bajvívója elbukott, ezért Synch-ék e kétharmadot törvényesen megszerezték és teljes joggal bírták, megkapva a Homorow vizen levő 3 malom jövedelmeit is, de Lorand nádortól még nem kaptak megerősítő oklevelet, mivel Lorand-ot időközben más méltóságba helyezték, majd Herric nádornak bemutatták Lorand több memorialis oklevelét, amikben a per lefolyása úgy szerepelt, ahogy Synch és rokonai elmondták, s mivel Péterék Synch-ék elmondásának és Lorand nádor okleveleinek nem mondtak ellent, sőt egyetértésüket kifejezve megerősítették, hogy mindez így történt, Herric nádor ennek megfelelően, ahogy a jog rendje megkövetelte, befejezve a Lorand nádor által félbehagyott ügyet, Welk kétharmadát a malmok jövedelmeivel Sync-nek és rokonainak hagyta örök birtoklásra; a kétharmad részt a Péteréknek maradó egyharmadtól elválasztó határok a felek elmondása szerint: Assuan Sync faluja mögött, ahol 3 határjel van; erdő felé a falu mögött határjel; folyón átkelve 2 határjel; sziget csúcsánál 2 határjel; másik szigeten túl 2 határjel; egy folyón átkelve 2 határjel; Eburhard föld határjelei; továbbá a Welk-ből kihasított, mintegy 15 hold földet Péter és rokonai Sync-nek és rokonainak adták Welk kétharmadához. Ezen oklevelet megtekintve Pál comes háromszor (ahogy hivatala megköveteli) megkérdezte Domokost, hogy ezen privilegiális oklevél ellenében fel kíván-e szólalni, de ő nemmel felelt. Mivel tehát Herric nádor oklevele szerint Welk birtok kétharmadát a 3 malom jövedelmeivel Domokos apjától: Mihálytól, valamint Pétertől és más rokonaiktól Tamás avus-a: Rendue, továbbá annak rokonai és generacio-i: Synch, Zala, Poch, Mortunus és Moch a

jog rendje szerint megszerezték (reoptinere), és nekik ezeket a Welk-ből kihalásított 15 hold földdel együtt iktatták és a mondott határokkal elkülönítették Welk egyharmadától, Tamás pedig azt állította Pál comes-nek, hogy Domokos e birtokharmad nem jogos és valós határjeleit akarta felemeltetni, hanem Welk kétharmadából akart foglalni ezen határjelekkel, így a határok bejárására szükséges volt újra kiküldeni a királyi embereket és a pozsonyi káptalan tanúságait. Ezért Pál comes írt a káptalannak, hogy küldjék ki tanúságaikat, akik jelenlétében Heth-i Deseu v. Heth-i Máté fia: Miklós v. Saaph-i Lorand fia: Jordan (Domokos felperes részére), ill. Hydegheth-i Péter v. Wocha-i János (Tamás alperes részére) királyi emberek valamelyike szept. 30-án (2. die Micahelis) menjenek Welk birtokra a szomszédok és a felek v. képviselőik jelenlétében, ott Tamás mutassa be Herric nádor privilégiumát eredetiben, majd az abban levő határoknak megfelelően (ha a határjeleket jól fel tudják lelteni) járják be a birtok harmadát és különítsék el Welk kétharmadától, ha a felek egyetértenek; ha a határjeleket nem tudják egyértelműen megtalálni és a felek valamely földrészen nem értenek egyet, akkor Welk mostani harmadát alaposan tekintsék meg, tudják meg, hogy az pontosan Welk harmadrésze-e v. sem, a felek közötti vitás, a másikkuk részéből bármelyikük által elfoglalt birtokrészt ideiglenes jelek (signis pro metis) elhelyezésével megjelölve és királyi mértékkel (ha lehet mérni) megmérve, v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsüljék fel az ország szokása szerint, majd a káptalan okt. 6-ra (oct. Michaelis) a királynak tegyen jelentést. Akkor Domokos és Tamás bemutatták Pál comes-nek a káptalan királynak szóló oklevelét, miszerint Domokos részére Saaph-i Lorand fia: Jordan királyi emberrel kiküldték tanúságul Pál mestert, Tamás részére pedig Wocha-i János királyi emberrel Miklós mestert, kanonoktársaikat, akik szept. 30-án Welk birtokra mentek a szomszédokkal és a mondott privilégiumnak megfelelően bejárták: az első helyen, ahol a privilégium 3 határjelet nevez meg, egy új határjelet találtak, amit a felek elfogadtak; innen egy erdő felé a falu mögött egy határjel tűnt fel; mikor onnan a folyóhoz mentek, mind Domokos, mind Tamás azt mondta, hogy azon túl határjelek nem látszanak, mivel a vizek áradása lerombolta és elhordta azokat; innen nem tudtak a sziget csúcsához és más szigetekhez (ahol a privilégium szerint több határjelnek kellene állnia) menni a berkek sűrűsége és a helyek lakhatatlansága miatt, hanem a szigetekeken túl Eberharth birtok határai felé 2 helyen határjeleket találtak, amiket a felek valószínűleg erősítettek meg; mivel tehát bizonyos helyeket nem tudtak bejárni, szemmel felmérni, a birtok harmadrészét a kétharmadától pedig megfelelően elválasztani, így a feleket okt. 6-ra Pál comes elé küldték. Mivel a felek a megtalált határjelek kapcsán egyetértettek, de a Herric nádor privilégiumában levő több határjelet viszont a berkek sűrűsége és a helyek lakhatatlansága miatt fellelteni, és így Welk birtok harmadát elkülöníteni nem tudták, az országbíró Chezthwe fia: Tamásnak esküt kellett ítélni, ezért a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel, valamint a felek beleegyezésével meghagyta, hogy Tamás

ue. Chezhwe fia János fia: Györggyel nov. 8-án (oct. OO. SS.) Welk birtokon Hydegheth-i Péter v. Vacha-i János v. Saaph-i Lorand fia: Jordan v. Heth-i Máté fia: Miklós királyi emberek valamelyike és a pozsonyi káptalan tanúsága (akinek kiküldését Pál comes kérte a káptalantól) jelenlétében az övüket megoldva, mezítláb, kezükben földet a fejük fölé emelve – és általában amiként szokás (moris est) az ország szokása szerint földre esküt tenni – tegyen le esküt arról, hogy Welk birtok Herric nádor oklevelében szereplő azon határjelei, amiket a vizek áradásai leromboltak és amikkel Welk birtok harmada elkülönül, a Tamás által megmutatott helyeken voltak emelve és Welk birtoknak a nádori oklevélben található valós és régi határjelei voltak; ha az esküt leteszi, a királyi ember a Tamás által megmutatott helyeken új határjeleket emelve a felek részeit különítse el egymástól (ennek során a felek nem mondhatnak ellent egymásnak) és mindenkinek a maga részét hagyja örökre, majd a káptalan jelentését nov. 18-ra (oct. Martini) vigyék vissza. Akkor Domokos jelenlétében Tamás bemutatta Pál comes-nek a káptalan oklevelét, miszerint Wocha-i János királyi emberrel kiküldték tanúságul kanonoktársukat: Pál mestert, akik nov. 8-én a szomszédok jelenlétében Welk birtokon a Herric nádor privilégiuma szerinti határjelek helyeihez mentek: az egyik helyen Assuan mellett, ahol a privilégium 3 határjelet nevez meg, 2 határjelet találtak, az egyik elkülöníti Tamás és György birtokát Mihály fia: Domokosétól, a másik pedig a pozsonyi egyháztól ezen birtokoktól; észak felé haladva az erdő felé, ami a falu mögött van, 1 határjel volt és mellette emeltek kettőt, az egyik elkülöníti Tamást és Györgyöt, a másik Domokost; innen átkeltek a folyón egy sziget csúcsáig, ahol határjelek nem látszódtak, mivel a vizek áradása elhordta őket, és ott 2 határjelet emeltek, amik a korábbi módon különítenek el; majd átkeltek a nagy folyón egy erdőhöz menve észak felé, ahol 2 határjelet helyeztek el; ue. erdőben ismét kettőt, amik a nagy vizen túlra, Eberharth birtok határa felé néznek, ahogy a privilégium tartja; bár Tamás és György három helyen eskü letételével határjeleket kellett volna emeljen, a béke kedvéért fogott bírók közbenjárásával Domokos ezt nekik elengedte. Mivel tehát a káptalan jelentése szerint Welk birtok harmadát elkülönítették Mihály fia: Domokos és a pozsonyi káptalan birtokrészeitől, Domokos pedig mentesítette Cheztwe fia: Tamást és ue. Cheztwe fia János fia: Györgyöt azon 3 helyen, ahol esküjükkel határjeleket kellett volna emelniük, ezért Pál comes a bárókkal és az ország vele ülésező nemeseivel az ezen határokkal elkülönített birtokrészt Tamásnak és Györgynek ítéli örökre, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki nekik. D. Bude, 12. die oct. Martini, a. d. 1346.

E.: Dl. 3794. (NRA. 325. 39.) Doborpajzs alakú függőpecsét és vörös-zöld fonata. Hátlapján újkori kéztől tárgymejelölés.

K.: ÁUO. XI. 495–496. (részlet)

Megj.: A nádori okleveleket I. Szöcs T., Nádor 119. és 125. szám.

850. 1346. nov. 29. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy amikor aug. 27-én (oct. regis Stephani) bírói székében ülve a pereskedők ügyeit tárgyalta, Souar-i János fia: László mester királynéi asztalnokmester a maga és Souar-i György fia: Péter nevében bemutatta Pál comes számos perhalasztó oklevelét és a Jazou-i konvent Miklós egykori kalocsai archielectus és királyi kápolnaispán egyezséglevelét átíró oklevelét. Előbbiek szerint egyrésztől Demeter néhai királyi tárnokmester, ill. ezen György fia: Péter mester és János fia: László mesterek között törvényes idézés után per jött létre Pál comes előtt a Demeter mester Lypolch nevű birtokát Sowa-i Péter és László mesterek birtokától elválasztó határjelek emelése ügyében; a per a felek akaratából 1334. máj. 1-jére (oct. Georgii, a. d. 1334.), majd több halasztás után Pál comes oklevelei szerint 1338. máj. 8-ra (quind. Georgii, a. d. 1338.), onnan (ezután Demeter elhunyt és halálával a per Nekche-i Miklós fia: Denk mesterre szállt az ország szokása szerint) 1339. jan. 13-ra (oct. Epiph. d., a. d. incarn. 1339.), onnan pedig hol királyi parancsból, hol a felek akaratából békekötés érdekében további más időpontokra, végül [1346.] máj. 1-jére (oct. Georgii nunc prox. preteritis) lett halasztva, de akkor Denk mester nem jelent meg Pál comes előtt, nem is küldött senkit, így bírságban maradt. A Jazou-i konvent oklevele szerint egyrésztől Soos (dict.) László mester nevében Synka fia: Petew királyi ügyvédvalló levéllel és Miklós fia: Miklós a szepesi káptalan ügyvédvalló levelével Soos (dict.) Péter mester nevében, másrésztől Salamon fia: Dobou (Nekche-i Miklós fia: Denk mester nevében Pál comes ügyvédvalló levelével) Miklós kápolnaispán előtt elmondták, hogy azon perben, amit Sos (dict.) Péter és Sos (dict.) László indítottak Denk ellen Byztrekezy és Renukkezy birtokok ügyében, fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy az akkori Virágvasárnap előtti csütörtökön (f. V. an. domin. Ramispalmarum tunc. prox. preterita) a Jazou-i konvent tanúságai jelenlétében Byztrekezy és Renukkezy birtokok déli részére közösen 6 fogott bírót vezetnek, akiknek bemutatják minden oklevelüket e birtokokról (kivéve a tudományvevő okleveleket), s ha valamelyikük akkor nem megy személyesen v. képviselője révén e birtokokra, az okleveleit nem mutatja be, v. ezekből csalárdul magának megtart, akkor azon oklevelek érvénytelenek, és ezen felül 20 márka büntetés sújtsa; a konvent Miklós kápolnaispán oklevelének megfelelően a felek kérésére Péter és László mesterekkel, Souar-i nemesekkel kiküldte tanúságul János konventi testvért, Denk mester képviselőjével pedig Mátyás Jazou-i plébánost, akik Péter és László mesterekkel, valamint Dobou-val (Denk képviselőjével) visszatérve elmondták, hogy a kitűzött napon e birtokokon Hannusfolua faluban Péter és László személyesen megjelentek, Denk nevében pedig Dobou és András fia: Miklós képviselők, és Rykolph mester, Benedek fia: Thoth (dict.) Péter, Tekele nembeli Nagy (Magnus) János (akiket Péter és László vezettek oda), Peteuch fia: János mester, Rozgun-i János fia: László és

János litteratus, valamint számos más megyei nemes előtt bemutatták [IV.] László király (H) privilégiumát Souar birtok és tartozékai adományozásáról (*l. Reg. Arp. 3351. szám*), valamint [I.] Károly király (H) azt megerősítő privilégiumát (*l. Anjou-oklt. X. 27. szám*), amikben Souar birtok határai így szerepelnek: Byztre folyó a Thapul folyóig; Thapul folyó a Rennuk folyóig; Rennuk folyó a caput-jáig; Mogluch hegy. Ezzel szemben Dobou és Miklós képviselők bemutatták Pál comes-nek a Pasaga-i Szt. Péter-egyház függőpecsétetes oklevelét, ami átírta [V.] István király (H) privilegiális, Lypolch birtok határait – Jaurhege (dict.) hegy; a mondott Rennukfeu folyó; Thapul folyó – tartalmazó oklevelét (*l. Reg. Arp. 2294. szám*). Mivel ezután Sous (dict.) László azt mondta, ő és Péter mester a Souar nevű birtokukat Denk mester Lypolch nevű birtokától a László király privilegiális oklevelében levő határok szerint akarják elkülöníteni, ezért Pál comes írt a Scepus-i káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében delnemelléki (de iuxta Delne) Pech-i (dict.) Demeter királyi ember Sowar birtokot a szomszédok, főleg Denk mester (v. annak officialis-a v. képviselője) jelenlétében a László király privilégiumában (amit ott Péter és László v. képviselőjük eredetiben mutasson be) levő határok szerint járja be, s mások birtokaitól elkülönítve hagyja Péternek és Lászlónak, ha Denk v. mások nem mondanak ellent a határjelek emelésében, az esetleges ellentmondókat idézze Péter és László ellenében nov. 18-ra (oct. Martini) a királyi jelenlet elé ennek megindokolására, a bárki által tilalmazott birtokrész(ek)e)t ideiglenes jelekkel (signis pro metis positis) megjelölve és királyi mértékkel (ha lehet mérni) megmérve v. szemmel megtekintve fogott bírókkal becsülje fel az ország szokása szerint, majd a káptalan ugyanakkorra tegyen jelentést a királynak. Nov. 18-án megjelent Iwan fia: Marko az ura: Denk mester nevében a királyi kápolnaispán ügyvédvalló levelével, és Synka fia: Petew (György fia: Péter mester és Sowar-i János fia: László mester nevében Pál comes ügyvédvalló levelével) bemutatta Pál comes-nek a Scepus-i káptalan királynak szóló levelét, miszerint Demeter királyi emberrel kiküldték tanúságul Istvánt, kórusuk prebendarius subdiaconus-át, akik okt. 5-én (f. V. p. Mychaelis) Souar birtokra mentek a szomszédok, főleg Denk mester officialis-a jelenlétében, de mikor azt a László király privilégiumában (amit Péter mester és Gyula fia: Petew, László mester képviselője mutattak be a Scepus-i káptalan átiratában) levő határok szerint be akarták járni és Denk mester Lypolch nevű birtokától a régi határjelek melletti új határjelek elhelyezésével Péternek és Lászlónak hagyni, Chele fia: János, Denk mester officialis-a ezen ura nevében Byztrekezy és Rennukkezy birtokokon a királyi embert az iktatástól, a határjelek emelésétől, a méréstől és a becsléstől tilalmazta. Synka fia: Petew ezen tilalmazás okát tudakolta, mire Mark képviselő azt felelte, hogy Byztrekezy és Renukkezy birtokok ügyében Denk oklevelekkel bír, amiket a Pál comes által kijelölendő napon bemutat. Erre az országbíró háromszor megkérdezte Mark-ot arról, hogy képviselői hatáskörrel ura

ezen okleveleit, főleg a Pasaga-i káptalan mondott oklevelét most be tudja-e mutatni, de Mark nemmel felelt. Mivel tehát Denk képviselői: Dobou és Miklós Byztrekezy és Rennukkezy birtokokon korábban bemutatták a Pasaga-i káptalan oklevelét a fogott bírók és a Jazou-i konvent tanúsága előtt, de most Mark képviselő azt nem tudta bemutatni, Pál comes meghagyta, hogy Denk ezen és egyéb okleveleit a mondott két birtokról 3 márka bírság kifizetésével mutassa be színe előtt [1347.] febr. 9-én (oct. Purif. B. virg.) Péter és István ellenében (akik szintén mutassák majd be okleveleiket). D. Bude, 12. die termini supradict., a. d. 1346.

E.: SNA. Leleszi konvent hh. lt. Metales. Sáros 3. (Df. 209 812.) Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgymegjelölések.

851. 1346. nov. 29. Buda

Gelet fia: János mester Turuch-i comes Budán, a nov. 8-ra kihirdetett hadoszlás 15. napjának 8. napján, 1346. nov. 29-én (8. die quind. residencie exercitus habiti et ad OO. SS. proclamata, a. d. 1346.) kiadott nyílt oklevele szerint színe előtt Mathe János mester engedélyével [Marc fia: Pál] oklevelei a Turch megyei Dolina birtokon 2 ekényi föld, amit a fia: Mathe mint vásárolt jogukat követelt, Pouka-ra és örök hallgatás lett kiróva, ezért Pouka fia: Mathe e földrészt régi határai alatt minden haszonvétellel – mivel felismerte, hogy az oklevelek szerint Pálhoz tartozik – Pálnak és örököseinek átengedte, mostantól magának és leszármazottainak semmit abban meg nem tartva, a pertől visszalépett, s kötelezte magát és örököseit, hogy patvarkodással sújtsák, ha később pert indítana e földrészt. Azon bírságokból, amikben Mathe-t elmarasztalták, Pál a maga részét neki elengedte.

Tá.: Bebek Imre országbíró, 1391. okt. 6. Dl. 73 570. (Buócz cs. lt. 9.) Hiányos, foltos.

852. 1346. nov. 29. Esztergom

Jakab mester kánonjogi doktor, az esztergom-előhegyi Szt. Tamás vértanú-egyház prépostja, Cs[anád] [Ch.] esztergomi érsek, örökös esztergomi comes lelkiekben általános vikáriusa tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően az egyrésztől Furgach (dict.) Miklós mester özvegye, másrésztől Miklós és László Chytnecei nemesek közötti perben a kitűzött napon az asszony nevében famulus-a: Petew jelent meg a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével, a nemesek nevében pedig András fia: Miklós a Sepes-i káptalan ügyvédvalló

levelével, és ő a felek kérésére a pert [1347.] febr. 21-re (oct. Cinerum) halasztotta el. D. Strigonii, in vig. Andree, a. d. 1346.

E.: Dl. 3866. (NRA. 1536. 109.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

R.: AO. IV. 638–639.

853. 1346. nov. 30.

A győri káptalan előtt a Sopron megyei Gyowra-i István fia: Demeter megvallotta, hogy Gyowra birtok felét, továbbá 3 telket (fundus) szántóföldekkel és a Kwblusfeld nevű 1 ekényi földet a Sopron megyei Nygwan birtokon minden haszonvétellel (szántóföldek, rétek, kaszálók, erdők, berkek, vizek), más (főleg a káptalan) jogának sérelme nélkül Wezeken nembeli Corrad fiainak: István mester Frahnów-i várnagynak, Tamás mesternek és János mesternek jelen oklevél kiadásának 12. évfordulójáig 70 márka széles bécsi dénárért (minden márkát 10 pensa-val számolva) elzálogosította. A 12 év elteltével e birtokrészeket Demeter ki kell váltsa Corrad fiaitól ezen összegért, s ha az időpontot lekési, utána ezek Corrad fiaira háramolnak örökre. D. in die Andree, a. d. 1346.

E.: Dl. 49 695. (Rumy cs. lt. 55. 29.) Hátlapján kerek pecsét körvonala.

K.: Sopron vm. I. 192–193; Bgl. V. 147–148.

854. 1346. nov. 30.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt egyrészről Felbarcha-i Moys fia: Tamás, másrészről Olbarcha-i Ynok fia: Donch megvallották, hogy a birtokaik közötti határok miatt hosszú per jött létre közöttük, de nemes férfiak elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy [1347.] márc. 14-én (oct. medii Quadr.) a Felbarcha és Olbarcha birtokok közötti határjeleket a konvent tanúsága (akit Tamás vezessen oda és vissza) jelenlétében fel-emelik, majd Tamás a csűrjét v. kertjét körbekeríti, és a saját birtokrészén a Myzla folyó partját lezárja és eltorlaszolja, nehogy a folyó vize Olbarcha birtok szántóföldjeit veszélyeztesse (kivéve, ha az áradás miatt a folyót visszatar-tani nem tudja). A felek a köztük, valamint szervieniseik és jobbágyaik közötti eddigi ügyeket is érvénytelenítették, s ha valamelyikük bármikor is ezeket felújítaná, v. az elrendezést visszavonná, mint hatalombajban (in duello potenciali) elbukottat marasztalják el a másik féllel szemben. D. in die Andree, a. d. 1346.

Fk.: Dl. 83 245. (Bárczay cs. lt. 10. 9.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

855. 1346. nov. 30.

A veszprémi káptalan kinyilvánítja, hogy Miklós nádor (H), a kunok bírja döntéshozó oklevele szerint Ders fiai: Péter mester felperes és Miklós mester alperes között nov. 1-jén (in fe. OO. SS.) és más alkalmas napokon az örökjogú, szerzett, vásárolt és zálogos birtokaikon az ország régi szokása szerint a nádori emberek és a káptalan tanúságai jelenlétében osztálynak kellett történnie. Azután Zayhan fia: Corrad mester és Hedric fia: János mester nádori emberek a káptalan kanonokaival és tanúságaival: Mihállyal, a Wesprim várbeli Mindenszentek-egyház prépostjával és Miklós Symig-i főesperessel (akit a nádor kérésére és királyi parancsra küldtek ki) a káptalan elé visszatérve Péter mester, ezen Miklós mester fia: György és képviselője: Tádé jelenlétében előadták, hogy a mondott napokon Welyke-i Tamás fia: László mester, Reynold fia: Imre mester, Jakab fia: János mester, Corrad fia Jakab fia: Miklós mester és Warda-i Arach mester, a felek által odavezetett nemes fogott bírók jelenlétében Ders fiai a birtokaikon, egymás és utódaik felé kölcsönösen szavatosságot vállalva, ezen örök osztályt tettek: telekhelyeiknek (loca curiarum) Zeredahel birtokot a Boldogságos Szűz-kőegyházzal és a vele szomszédos Peturfalwa falut v. birtokot (aminek területén Szt. László királyegyház v. monostor van) Péter felosztotta minden haszonvétellel, kettős határjelek elhelyezésével – hj.: hegyen (ami Peturfalwa falu felett kelet felől, a Szt. Jakab-monostor Zenthluka nevű falva felett pedig nyugat felől van) egy ösvény; szőlő sarka; ue. ösvénynél egy bokor; pataknál malom; közútnál tölgyfa; hegyen Gwsalwth nevű közút, ami elkülöníti a Symig-i apát birtokától, s itt véget érnek Zeredahel és Peturfalwa birtokok határai; ezen út egy másik útig, ami a mondott hegy tetejétől halad nyugat felé a Gerencze folyóhoz, s ezen út mellett van 5 helyen kettős határjel, amik elkülönítik Zeredahel és Iwankafolwa birtokokat –, majd Miklós mester Zeredahel birtokot választotta magának, Peturfalwa falu pedig a monostorral Péternek maradt. Másodjára Miklós osztott, és Péter Iwankafolwa, Hagmas, másik Hagmas, Ledegeres és Zentmiclos falvakat v. birtokokat választotta, Feketevtow, Suryan, Paulfolwa, Gerencze, Daragunya és Wndos földek v. falvak pedig haszonvételeikkel Miklósnak maradtak. A Zenthmiclos és Feketewtow közötti határok: Gwsalwth nevű útnál 2 határjel, az egyik körtefa alatt, a másik egy bokorban; út nyugat felé; két út, az egyik Szentmiklóst (S. Nicolaus), a másik Szentbalázst (S. Blasius) különíti el; völgyben bokor, s mindezen határok észak felé Feketetou birtokot, dél felé Zenthmiclos-t különítik el. A harmadik esetben Péter osztott, és Miklós Chukna birtokot választotta a hozzá tartozó Toty, Lwfew és egyéb földekkel, míg Walus (Hassagh és Kysfalud falvakkal) és Enyzd falvak v. birtokok Péternek jutottak. A negyedik esetben Miklós osztott, és Péternek jutott Lytaragh birtok, míg Saard, Karathna, Karachunkuta birtokok v. földek és a Kukenyesfew-i részek Miklósnak. Az ötödik osztálynál Scenthlazlov birtok Kaaran, Kesefolwa, Fyuz, Nyrakal és

Roazd falvakkal Péternek jutott, míg Kerezthwr birtok (s vele Zerenka, Gerche, Kemenfalwa, Hassagh és Olazteluk falvak) Miklós mesternek. A hatodik osztály során Nemchen birtok Péter választása szerint neki jutott, Booth falu v. birtok pedig Miklósnak maradt. A Baranya megyei Belkuz-ben a Miklós által a királytól megkapott Bytakunpeturfeulde birtokot úgy osztották fel, hogy 2,5 jobbágytelek (sessio) észak felől telkeknek való földekkel Péternek, ugyanennyi telek földekkel dél felé Miklósnak jutott, a szántóföldeket és más haszonvételeket közös használatra hagyták. A Belkuz-ben levő zálogos földeket és birtokokat úgy osztották fel, hogy Chehy, Ozorias, Raad és Kengel falvak v. birtokok Péternek, Zeredahel, Chepel, Look, Kelemenfolwa és Tesenfolwa birtokok v. falvak minden haszonvétellel (kivéve az erdők és a nagyobb halászhelyek hasznait, amiket közös használatra hagytak) Miklósnak jutottak. Vállalták, hogy Ozorias falu vámbevételeit is felosztják egymás között, a vámátkelőnél (vadus) levő hidat pedig közösen kell megőrizték. Ha Suklos-i Gyula frater-e: Péter fia: Miklós (Miklós mester sponsus-a) birtokai és jogai (amiket ezen zálogbirtokok között bír és Péter mester osztály nélkül Miklós mesternek és sponsus-ának hagyott) Miklós v. leánya elhunytával Ders fiaihoz jutnának, ezeket ugyanígy fel kell oszták egymás között. Ha ezen elzálogosított birtokokat tőlük bármikor kiváltanák, a megkapott pénzt egymás között szintén egyenlően oszták szét. Péter mester átadta Miklós mesternek minden oklevelüket azon birtokokról, földekről és jogokról, amik Miklós mesternek jutottak, s főleg a Chokna, Saard, Karathna, Karachunkuta és Ondos birtokokról szólókat. Péter mester vállalta, hogy az egyéb okleveleiket és a közös okleveleiket (azokat is, amik apjuktól és nagyapjuktól maradtak) magánál tartja, és a szükséges helyen és időben Miklós mester és fiai érdekében bemutatja. Péter mesternél maradtak azok az oklevelek, amik az ő tulajdonába jutott birtokokról, földekről és jogokról szólnak. Miklós vállalta, hogy azon okleveleket, amiket a Péter mesternek jutott Ledegeres és Hagmas földekről és birtokokról bír, Péter mesternek v. fiának visszaadja. Ha bármely zálogbirtokukat valamelyikőjüktől a jog rendje szerint elidegenítik, az ilyen közös kárnak számít, és azt a másuk a károsultnak fogott bírók döntése alapján a veszprémi káptalan tanúsága előtt térítse meg. Ha valamelyikük ezután bármilyen birtokot v. jogot venne v. zálogba kapna, a költségeket oszták meg egymás között. Ha valamelyikük mindezekben nem maradna meg (és a másuk ezt elpanaszolná a káptalan előtt) és a királyi ember által a káptalan tanúsága jelenlétében hívottan nem menne a káptalan elé, v. megjelenne ugyan, de az odavezetett fogott bírók és a káptalan döntését nem fogadná el, a per kezdete előtt kifizetendő, a bíró része nélküli 10 márkában marasztalják el. Az osztály nem érinti a veszprémi káptalan jogait e birtokokban, főleg Nempchen-ben. Erről a káptalan pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki, pridie Kal. Dec., a. d. 1346, amikor János veszprémi confirmatus, János prépost, Mark éneklő-, János olvasó-, István örkanonok. Arenga.

E.: Dl. 3867. (NRA. 399. 34.) Függőpecsét vörös-zöld fonata. Hátlapján későbbi középkori kéztől tárgymegjelölés (Metalis Zerdahel et divisio omnium bonorum Dersfy).

K.: AO. IV. 639–644.

856. 1346. nov. 30.

A veszprémi káptalan előző privilegiális oklevelének azonos tartalmú, de nyílt formájú (vagyis arenga, corroboracio, római dátum és méltóságnévsor nélküli) változata. Eltérő névalakjai: Corard, Zeyhan, Peturfolua, Gvsaluuth, Gerenche, Iwankafolua, Zenthmiklos, Ledegerus, Paulfolua, Dragana, Vndous, Zenthmyklos, Chokuna, Loufeu, Kyusfolud, Karana ~ Karatina, Kukkenusfeu, Zenthlazlou, Karan, Kesefolua, Nyrhakul, Kerezthuur, Zerenke, Kelemenfolua, Boot, Barana, Beelkuz, Bydakunpeturfulde, Azaryas, Kemynfolua, Thesenfolua, Jula, Soklos. D. in fe. Andree, a. d. 1346.

Á.: 1. a 910. számú oklevélben.

2. Veszprémi kápt., 1379. aug. 4. Dl. 3868. (NRA. 572. 30.) Mind a privilegiális, mind a másik nyílt formájú oklevéltől eltérő névalakjai: Velyke, Aarach, Zyrdahel, Peturfalua, Gusaluuth, Gerunche, Scenthmiclos, Feketeutou, Vndos, Gusaluth, Loufew, Chukuna, Enezyd, Karatna, Karachunkutha, Kukynyusfey, Rouazd, NyrAkai, Beelkuuzh, Bytakunpeturfelde, Azarias, Zerdahel, Kemenfolua, Tesenfolua, Sukoroi [!].

857. 1346. dec. 1. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Panyala-i János fia: Péter a nov. 8-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, nov. 22-én (quind. residence presentis regalis exercitus ad oct. OO. SS. proclamate) viselt Mihály fia László fiai: Péter, Miklós és Vbul, Simon fiai: Péter és Imre, Byri ~ Byry-i Tamás, Iwan fiai: László és András, Mihály fia: Miklós, István fiai: János és István ellenében birtokosztály ügyében, a felek akaratából [1347.] máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, úgy, hogy ha a felek márc. 7-én (die medii Quadr.) a Lelez-i konvent előtt meg tudnak egyezni, akkor máj. 1-jén a per milyenségének megfelelően a nádort a békebírsággal engeszteljük ki. Ha nem tudnak megegyezni, akkor a pert máj. 1-ről az alperesek sem királyi v. királynéi oklevéllel, sem a had okán v. más ürüggyel nem halaszthatják tovább. D. Bude, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 51 400. (Kállay cs. lt. 1300. 791.) Papír. Hátlapján azonos (Panyala névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei. Előlapja alján azonos kéztől: Petrum sacerdotem filium

Stephani et Demetrium filium Iwan conventu de Lelez homo Dominicus filius Thome de Tarkan, Emericus filius Nicolai de Keresthur, Nicolaus filius Nicolai de eadem, Petrus filius Johannis de eadem.

R.: Kállay 861. szám.

858. 1346. dec. 1. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon oklevél-bemutatást, amivel korábbi oklevele szerint Hym ~ Heym fia: Hym ~ Heym, valamint Heym fia Pál fiai: János, Benedek, Miklós és Balázs alperesek Budor fia: Miklós felperes ellenében a királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, nov. 22-én (quind. residence presentis regalis exercitus ad oct. OO. SS. proclamate) a Karasou megyei Perduey nevű három birtok ügyében tartoztak, valamint 9 márka bírságuk kétszeresének kifizetését (a nádornak és a peres ellenfélnek) királyi parancsból [1347.] jan. 13-ra (oct. Epiph. d.) halasztja el. D. Bude, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 68 219. (Kisfaludy cs. id. ág lt. 29.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

859. 1346. dec. 1. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása azon pert, amit korábbi oklevele szerint színe előtt László fia: Tamás és György fia: Péter (akik közül Tamás jelent meg a maga nevében, Péter érdekében pedig Miklós fia: Miklós a Scepsi-i káptalan ügyvédvalló levelével) a királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, nov. 22-én (quind. residence exercitus regalis ad oct. OO. SS. proclamate) viseltek Henchman fia: Marcell ellenében, a felek akaratából [1347.] máj. 1-jére (oct. Georgii) halasztja el, ha időközben nem tudnak megegyezni. D. Bude, 10. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: AL. Kolozsvár. Vécsey cs. lt. 26. (Df. 254 248.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredékei.

860. + [1346.] dec. 1.

Az erdélyi káptalan jelenti István erdélyi vajdának, hogy levelének megfelelően (l. 714. szám) Balasfalwa-i András fia: István vajdai emberrel kiküldték karpapjukat: Pétert, akik nov. 13-án (f. II. p. Martini) a mondott birtokokat és birtokrészeket a szomszédok összehívásával Dániel fia: Mihály comes leányainak és örököseiknek iktatták, nem lévén ellentmondó, míg 3 napig e birtokokon

tartózkodtak. Erről a káptalan függőpecsétjével ellátott oklevelet ad ki. D. f. VI. p. Katherine, a. quo supra. [1346.]

E.: Dl. 3812. (Acta Transsylvanica. 12. 30.) Hátlapján középkori kezektől tárgymegjelölések, Weyngarth és Drassow névalakokkal. Mandorla alakú függőpecsét és vörös fonata.

Má.: Lendvay Márton, királyi levéltáros, 1788. dec. 10. Dl. 3769. (Erdélyi kincstári lt. Fisc. 20. 1. K.)

Reg.: StA. Nürnberg. Brandenburgisches Archiv. Brandenburgien Literalien 1085. 3. fol. 28. (Df. 267 426.) Újkori.

K.: ZW. II. 37.

R.: F. XI. 473. (csak évvel); Erdélyi Okm. III. 361. szám.

Megj.: Karácsonyi, HH. 46–47. szerint hamis.

861. 1346. dec. 1.

Az esztergomi káptalan előtt egyrésről Demeyen-i István fia: Péter mester (István Saag-i prépost nevében a konventje ügyvédvalló levelével), másrésről Dalmad-i István a maga és frater uterinus-ai: János és Gergely nevében elmondták, hogy a felek a jobbagyaik és famulus-aik között eddig létrejött perekben, károkbán, sebesítésekben s más jogtalanságokban úgy egyeztek meg, hogy [1347.] márc. 7-én (f. IV. in die medii Quadr.) Esztergomba (Strigonium) vezetnek közösen 8 nemes férfit, akik a káptalan tanúsága előtt ezekben döntést hoznak közöttük, amit ők el kell fogadjanak. Ha valamelyikük ezt nem teszi, a per kezdete előtt kifizetendő, a bírói rész nélküli 5 márka büntetés sújtsa. A fogott bírók nem távoznak az ügyek eldöntése nélkül. D. in crastino Andree, a. d. 1346.

E.: Dl. 3869. (Acta eccl. 31. 51.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés és kerek zárópecsét töredékei.

K.: AO. IV. 644–645.

862. 1346. dec. 1.

A pozsonyi káptalan előtt Zulgagewr-i Péter a maga és ottani barátai nevében, másrésről Lőrinc fia: Péter, Miklós fia: János, továbbá László fia: Péter (unus senum regalium) a maguk és más Nogwduornuk-i emberek nevében elmondták, hogy bár közöttük hosszú per jött létre a wlgariter weyz-nek mondott halfogó helyek miatt, de végül úgy egyeztek meg, hogy a Nogege (dict.) tavon túl észak felé azt a távolságot, ameddig egy szekercével (bipennis) el lehet dobni, a Peturege (dict.) tónál pedig ad ictum unius securis a Zulgagewr-i nemeseknek hagyták; az Wdwarnuk-i emberek a Fekewwlg

(dict.) folyó hasznait beszédhetik egy útig, amit Noghoon-nak mondanak, miként korábban is használták, és vállalták, hogy a Sowuyz nevű folyónál semmiféle épületet nem emelnek; a Zulgagewr-i a Hewuyzzege nevű rekeszték a gázlónál (vadus), amit wlgariter Gaadth-nak mondanak; Hewuyz és Wezelem helyeken majd határjelek lesznek. A Nogwduarn[uk]-i nemesek vállalták, hogy a Nogege és Peturegeze tavakon túl nem mennek sosem, és a hozzájuk tartozó halfogókat (captura pisscium) azon a helyen hagyják, ahol most is vannak, hagyják és ezeket sosem mozdítják el. D. f. VI. p. Andree, a. d. 1346.

E.: SA. Bratislava. Kondé cs. lt. 20. (Df. 251 810.) Hiányos.

Tá.: Bebek István országbíró, 1367. máj. 20. Uo. 28. (Df. 251 818.) Eltérő névalakjai: Zolgageur ~ Zolgagyur, Noduduarnuk, veyz.

K.: Knauz N., MTT. 20 (1875) 253–254.

R.: Ortway, Pozsony III. 315.

863. 1346. dec. 2. Visegrád

Miklós nádor (H), a kunok bírása tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residencie regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) egyrésről Ibur fia István fia: Péter a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével Gerwasius fia János leánya: Klára nevében, másrésről Gekminus mester királyi apotecarius bemutatták a nádor döntéshozó, perhalasztó és békekötésre bocsátó okleveleit, amik szerint a nádor Hont megyei nemesek universitas-ának 1343. okt. 17-én (f. VI. an. Luce, a. d. 1343.) Hydwegh faluban tartott congregacio generalisán ezen Péter előadta Klára nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével, hogy Klára apja meghalt, így a leány a rokonaira maradt, akik közül ezen István Gekminus mester királyi apotecarius rokonához: Benedekhez adta feleségül Klárát Wylak birtokkal együtt, ami anyja hitbére, jegyajándéka és leánynegyede fejében háramlott a leányra. Benedeknek azonban másik felesége lévén, tőle a leányt emiatt törvényesen elválasztották, most pedig Klára Wylak nevű birtokát Gekminus tartja magánál elfoglalva, s Péter ennek okát akarja tudni, mert ha erre nincs hiteles oka, a birtokot vissza akarja szerezni tőle; Gekminus megerősítette, hogy a birtok nála van, erről oklevelei vannak, s ezek bemutatását [1344.] jan. 13-ra (oct. fe. Epiph. d.) tűzte ki a nádor (*l. Anjou-oklt. XXVI. 696. szám*). Ez a felek egyetértésével először [1345.] ápr. 3-ra (oct. Passce d. prox. preteritas), majd onnan febr. 3-ra lett halasztva békekötésre. Ezen nádori okleveleket meghallgatva és megtekintve (visis et auditis) és engedélyt kapva a nádortól, a felek Wylak ügyében fogott nemes bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Gekminus a Hunt megyei Wylak birtok kapcsán Klárának a nádor előtt 70 budai márkát fizet

széles bécsi [dénárokbán] v. forintokban, ti. 20 márkát máj. 1-jén (oct. Georgii) és 50 márkát nov. 18-án (oct. Martini), a nádornak járó 9. és 10. rész nélkül (libere et sine solucione decime et none partis nobis provenire de eisdem debentibus), úgy, hogy ha a 20 márkát máj. 1-jén nem adja oda Klárának, kétszeres büntetés éri, ha pedig az első kifizetés után nov. 18-án az 50 márkát nem rója le, elveszti a kifizetett 20 márkát és ezenfelül Wylak birtok örökre Klárára háramlik, miként a rokonai e birtokot leánynegyed címén neki adták. Ha Gekminus a 70 márkát teljesen kifizeti, akkor Wylak minden haszonvétellel az övé lesz, a nőnek abban semmiféle jog nem marad. A birtokról szóló okleveleket, amikkel azt az asszony Gekminus-tól a jog rendje szerint követelte, a 70 márka kifizetése után a második időpontban Klára Gekminus mesternek át kell adja. A kitűzött napokon Gekminus a nádor előtt kifizette a 70 márkát Baath fia: Jánosnak (Klára férjének, aki a Saagh-i konvent ügyvéd-valló levelével jelent meg felesége nevében), ezért János átadott Gekminus mesternek minden oklevelet, amit Klárának Wylak ügyében bocsátottak ki, s főleg az esztergomi Szt. István király-ispotályos ház keresztesei konventje privilegiális oklevelét, amivel Zemerred-i Mihály fiai: János és Miklós a konvent előtt Wylak birtokot minden haszonvétellel adták Ilona nemes asszonynak, Gerwasius fia János özvegyének a hitbéréért és jegyajándékáért, valamint a leányának: Klárának a leánynegyedéért. Átadta továbbá Gekminus-nak Wylak birtokot is, abban semmilyen jogot Klárának v. örököseinek meg nem tartva, hanem a teljes tulajdont Gekminus mesterre és örököseire ruházva. Erről a nádor függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki neki. D. in Wysegrad, quind. oct. Martini, a. d. 1346.

E.: Dl. 41 024. (Múz. Ta. Szilágyi.) Hátlapján középkori kéztől: Super Vylak in comitatu Huntensi. Újkori kéztől is tárgymegjelölés. Függőpecsét sár-ga fonata.

K.: AO. IV. 645–648.

864. 1346. dec. 2.

A pozsonyi káptalan előtt Egyed fiai: Mihály és Miklós, Posa fia: Miklós, Móric fia: János, Vörös (Rufus) Péter, Lőrinc fia: András (Reche-i nemesek) tiltakoztak, hogy őket Orrus (dict.) János mester pozsonyi vicecomes önmaga ellenében dec. 1-jére (f. VI. p. Andree) a saját színe elé idéztette (per modum citacionis evocari fecisset), de mikor ők a vicecomes elé álltak, sem ő, sem mások nem emeltek vádat ellenükben, viszont János mester felperesként dec. 8-ra (ad. f. VI. sequentem) ismét a színe elé rendelte őket. D. sab. p. Andree, a. d. 1346.

E.: ŠA. Banska Bystrica. Turóci konvent hh. lt. Oklevelek A. 11. (Df. 268 854.) Hátlapján kerek pecsét nyoma.

865. 1346. dec. 2.

A Symig-i Szt. Egyed-monostor konventje előtt megjelent egyrésről Telen-i (dict.) László comes, másrésről László fia: Miklós mester, [I.] Lajos király (H) al-asztalnok[mestere], és László comes elmondta, hogy [I.] Károly király (H) lelki üdvéért átengedte neki oklevelével a Symig megyei Zynier nevű királyi condicionarius birtokot a Mykoufolua nevű és az Edde birtokon levő szintén condicionarius földrészekkel használatra élete végéig, de Károly halála után, amikor elsőszülöttje: Lajos az ország neki születés jogán járó kormányzásába került, Zynier birtokot mondott tartozékaival és más haszonvételeivel együtt Miklós mesternek adta szolgálataiért. Mivel László comes jogáért, amit Károly király kegyes meghagyásából ő élete végéig bír e birtokban, Miklós mester neki 50 budai márkát fizetett, ezért László comes Zynier birtokot mondott tartozékaival és azok haszonvételeivel Miklós mesternek átengedte, semmiféle jogot magának mostantól abban meg nem tartva. A Zynier birtokról és tartozékairól kiadott okleveleit is átadta a konvent előtt Miklósnak, s ha megtartott volna azokból, érvénytelenek. D. sab. p. Andree, a. d. 1346.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 26. 6. 12. (Df. 236 485.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: Str. III. 613.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 9 (1978) 67; Borsa I., Uo. 28 (1997) 35.

866. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte Miklós pécsi püspök, hogy napkelte előtt misét tarthasson. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 160. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

867. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek: kérésére engedélyezi, hogy ő v. más alkalmas papja napkelte előtt misét tarthasson. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 583r. (Df. 292 733.)

868. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök]: a nép jámborsága érdekében és hogy az istentiszteletekre még inkább eljárjanak, ahányszor ő prédikál és miséz, nekik 100 nap bűnbocsánatot adhasson. A pápa a kérést 3 évre jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 161. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

869. [1346. dec. 2. Avignon]

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek: kérésére engedélyezi 3 évre, hogy ahányszor prédikál és miséz, minden jelenlevő meggyóntnak 100 nap bűnbocsánatot adhasson. D. ut supra.

K.: Theiner I. 727; F. IX/1. 385–386. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 221. alapján.)

870. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós egri püspök], hogy Pécs város és a pécsi egyházmegye világi és szerzetes (regularis) egyházaitól és azok tagjaitól egyszer moderált segélyt (caritativum subsidium) kérhessen. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 161. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

871. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek: mivel a pécsi egyház szükségére és saját feladataira sok kiadása van, ezért kérte, hogy Pécs város és a pécsi egyházmegye egyházi személyei osztozzanak vele e terhekben, ezért a pápa engedélyezi, hogy minden egyházi (akár világi akár szerzetesrendi), nem exempt, ezen városban és egyházmegyében javadalmat bíró személyre annak lehetőségei szerint egyszer segélyt (caritativum subsidium) vessen ki, bármiféle ezzel ellentétes statutum, szokás v. privilégium ellenére is. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a boszniai püspököt, a Pechuarad-i monostor (pécsi egyházmegye) apátját és a veszprémi főesperest, hogy engedélyének megfelelően az általuk megadott időn belül a mondott személyektől a segélyt szedjék be a pécsi püspöknek, az ellenkezőket egyházi fenyítéssel csitítva. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 88. fol. 398v–399r. nr. 516. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 727; F. IX/1. 384–385. és 389–390. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 221–222. alapján.)

872. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy mivel a pécsi egyházban hiány van az írással, tudománnyal és más virtus-okkal felruházott személyekből, és ezen egyház javadalmai rendes joron az ő collacio-jához tartoznak, engedje meg neki, hogy egyháza 10 javadalmát (kanonokságokat, prebendákat és dignitas-okat) biztosíthassa v. rezerválhassa 10, általa kiválasztott alkalmas személynek (akkor is, ha azok több más egyházi javadalmat is bírnak). A pápa a kérést 4 esetre jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 161. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

873. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek: mivel kérése szerint pécsi egyházában kevés az írástudó személy, és ezen egyház javadalmai ordinarius joron hozzá tartoznak, a pápa engedélyezi, hogy 4 üres v. megüresedő javadalmat (akár kanonokság, akár prebenda, és amik éves bevételei nem haladják meg lélegkondozás esetén a 25, anélkül a 18 márka ezüstöt) a collacio-jához rezerválhat, s ezekről szabadon rendelkezhet 4 alkalmas személynek (akkor is, ha már van javadalmuk, akár több is), akik v. képviselőik ezeket az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogadnak, és azután ezeket minden joggal nekik adhatja, őket bevezetheti a javadalmak és jogaik tulajdonába, megvédve őket ezekben, bevételeikből, jövedelmeikből, jogaikból részesítheti, az ellentmondókat pápai hatáskörrel csitítva, akár a pécsi egyház statútuma-i, szokásai, pápai v. legátusi levelek és kiváltságok ellenére is. Ha e személyek az eskün nincsenek jelen, azt képviselőjük tegye le, ők pedig majd akkor, amikor ezen egyházba mennek. A pápa érvényteleníti, ha bárki bármilyen hatáskörrel másképp cselekszik. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 88. fol. 399v–400r. (Df. 292 733.)

K.: Theiner I. 727; F. IX/1. 386–388. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 222. alapján.)

874. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy 6 klerikusa, amikor őket a saját és egyháza feladatai elvégzésére küldi bárhová is, az efféle szolgálat alatt távollétükben is javadalmaik bevételeit azzal a teljességgel élvezhessék 5 évig, mint-ha személyesen a saját egyházaikban lennének. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 162. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

875. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Miklós pécsi püspöknek: kérésére engedélyezi, hogy 6 klerikusa, amíg a püspök v. egyháza feladatait végzik, egyházi javadalmaik (akár lélegkondozással járnak, akár anélküliek) v. tisztségeik (dignitas, personatus, officium) – kivéve a székes- és társaskáptalanok fő tisztségeit – bevételeit 5 évig szabadon beszedhetik anélkül, hogy ezek helyszínen lakkának, v. oda visszatérnének időközben. Ez érvényes az adott egyházak statutum-aira és szokásaira tett eskü ellenére is, v. ha e helyek ordinariusainak és káptalanjainak az apostoli szék elrendelte, hogy tagjaik a saját egyházukban kell lakjanak, különben javadalmaik bevételeit nem kell számukra átadni. Hogy időközben a lelkek gondozása ezen helyeken ne sérüljön, ezt vikáriusaik által gyakorolják, akiket a javadalmak bevételeiből megfelelően részesítsék. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a boszniai püspököt, a Pechuarad-i monostor (pécsi egyházmegye) apátját és a veszprémi főesperest, hogy engedélyének megfelelően ezen klerikusoknak v. képviselőiknek 5 évre e bevételeket teljesen szolgáltatassák ki, az ellenkezőket egyházi fenyítéssel csitítva. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 90. fol. 552v–553r. (Df. 292 735.)

K.: Theiner I. 727; F. IX/1. 390–392. és 392–393. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 220. alapján.)

876. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy Zanan-i János fia: János Wroclaw-i egyházmegyei klerikusnak a győri egyház kanonokságát és prebendáját biztosítsa, amik Miklós előléptetésével és felszentelésével megüresedtek. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 162. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

R.: Klicman I. 822. szám.

877. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a pécsi egyházmegyei Pechuarad-i monostor apátjának: a győri egyházbeli kanonokság és prebenda, amiket Miklós pécsi püspök ott előléptetése idején bírt, mivel az üresedésben levő pécsi egyházba került, a felszentelése után megüresedtek. Ezekről más a pápán kívül nem rendelkezhet, ugyanis a pápa már az üresedés előtt saját rendelkezése alá vont minden kanonokságot, prebendát és más egyházi javadalmat, amik püspöki méltóságba való előléptetéssel és felszenteléssel megüresednek, és érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Ezért utasítja a címzettet, hogy Zauan-i János fia: János Wroclaw-i egyházmegyei klerikusnak ezen megüresedett kanonokságot és prebendát a kanonoki jog teljességével adja át, bevezetve őt v. képviselőjét ezek tulajdonába, megvédve azokban, a győri egyházban fogadtassa kanonokká és juttasson neki stallumot és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 431v–432r. nr. 139. (Df. 292 734.)

R.: F. IX/1. 396. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 2. fol. 244. alapján.); Klicman I. 823. szám.

878. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy Zanan-i ue. János fia: Mihálynak (ue. egyházmegye) az erdélyi egyház hasonló módon megüresedett kanonokságát és prebendáját biztosítsa. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 162. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

R.: Klicman I. 822. szám; Erdélyi Okm. III. 362. szám.

879. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a pécsi egyházmegyei Pechuarad-i monostor apátjának: az erdélyi egyházbeli kanonokság és prebenda, amiket Miklós pécsi püspök ott előléptetése idején bírt, mivel az üresedésben levő pécsi egyházba került, a felszentelése után megüresedtek. Ezekről más a pápán kívül nem rendelkezhet, ugyanis a pápa már az üresedés előtt saját rendelkezése alá vont minden kanonokságot, prebendát és más egyházi javadalmat, amik püspöki méltóságba való előléptetéssel és felszenteléssel megüresednek, és érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezzel szemben cselekszik. Ezért utasítja a címzettet, hogy Zauan-i János fia: Mihály Wroclaw-i egyházmegyei

klerikusnak ezen megüresedett kanonokságot és prebendát a kanonoki jog teljességével adja át, bevezetve őt v. képviselőjét ezek tulajdonába, megvédve azokban, az erdélyi egyházban fogadtassa kanonokká és juttasson neki stallumot és helyet a káptalanban a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részeltesse. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 431r-v. nr. 138. (Df. 292 734.)

K.: F. IX/1. 394–396. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 3. fol. 244. alapján.)

R.: Theiner I. 728; Klicman I. 824. szám; Erdélyi Okm. III. 363. szám.

880. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy káplánjának, Guge [fia:] István pécsi papnak a pécsi egyház kanonokságát és prebendáját biztosítsa, amik Nicolaus Itaronensis mester halálával megüresedtek. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 163. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

881. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápával tudatta Miklós pécsi püspök], hogy mivel egykor a pápa Volco-i Jánosnak a pécsi egyházmegyei Ozyag-i főesperesnek tisztséget (dignitas, personatus v. officium) rezervált, és utóbb János a pécsi egyház akkor üresedésben levő olvasókanonokságát (ami ott dignitas) elfogadta, ezért az Ozyag-i főesperesség megüresedett. Mivel a püspök, akihez a főesperesség collacio-ja jog szerint tartozik, azt rendes hatáskörből Gubin-i Albert [fia:] János meissenai (Missniensis) egyházmegyei klerikusnak adta, aki azt békésen bírta eddig, ezért a püspök kérte, hogy a pápa a főesperességet biztosítsa Jánosnak, akinek nincs más javadalma. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 163. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

R.: Klicman I. 822. szám.

882. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a boszniai püspököknek: a pápa egykor minden egyházi tisztséget (personatus, dignitas, officium) és javadalmat, amik valamely más

tisztség v. javadalom elfogadásával megüresedtek, saját rendelkezése alá vont, érvénytelennek nyilvánítva, ha bárki bármilyen hatáskörrel ez ellen cselekszik. A Gubin-i Albert [fia:] János meissenai (Misnensis) egyházmegyei klerikus érdekében bemutatott kérés szerint a pécsi egyházmegyei Ozyach-i főesperesség megüresedett, mivel Volco-i János egykori Ozyach-i főesperesnek a pápa a pécsi egyház olvasókanonokságát (ami dignitas) adta, és Miklós pécsi püspök, nem tudva a pápai rendelkezésről, a főesperességet Jánosnak adta, aki azt ez alapján békésen bírta. A pápa, mivel ezen főesperességről rajta kívül más nem rendelkezhet, azt Jánosnak biztosítja, akár ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, utasítva a boszniai püspököt, hogy Jánost e főesperesség jogai és tartozékai tulajdonába vezesse be, védje meg azokban, a főesperesség bevételeiből és jogaiból részesítse. Az esküt János távollétében képviselője is leteheti, János pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban lesz. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 89. fol. 197r-v. nr. 91. (Df. 292 734.)

R.: Theiner I. 728. (ASV. Reg. Clementis VI. Anno 5. Vol. 3. fol. 147. alapján.); Klicman I. 825. szám.

883. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápától kérte Miklós pécsi püspök], hogy az esztergomi érsek, dékán és káptalan collacio-jához tartozó, lélegkondozással járó v. anélküli, üres v. megüresedő javadalmat rezerváljon Bors-i Mihály [fia:] Miklós esztergomi egyházmegyei klerikusnak. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 164; Rábik, Reg. Suppl. 106–107. (ASV. Reg. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

884. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] a pécsi püspöknek: Bors-i Mihály [fia:] Miklós esztergomi egyházmegyei klerikusnak az esztergomi érsek, dékán és a káptalan collacio-jához tartozó, üres v. megüresedő, lélegkondozással járó v. anélküli javadalmat (aminek éves bevétele előbbi esetben nem haladja meg a 25, utóbbi esetben a 18 márka ezüstöt) rezervál minden joggal és tartozékkal, amit Miklós v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad. Inti az érseket, a dékánt és a káptalant, hogy arról időközben ne rendelkezzenek, mert a pápa érvénytelennek tekinti, ha bárki bármilyen hatáskörrel másképp tenne. A püspök az elfogadás után a javadalmat Miklósnak adja át, bevezetve őt v. képviselőjét e javadalom, jogai és tartozékai tulajdonába, védje

meg azokban, a prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse, az ellentmondókat pápai hatáskörrel csitítva. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 91. fol. 155r-v. nr. 195. (Df. 292 736.)

K.: Mon. Vat. Slov. III/2. 186–187. (ASV. Reg. Vat. Vol. 175. fol. 86v–87r. nr. 195. alapján.)

R.: Theiner I. 727–728.

885. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy [a kérvényében megnevezett] személyek a nagy távolság és az utak veszélyei miatt a vizsgájukat itthon (in partibus) tegyék le. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 164. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

R.: Klicman I. 822. szám.

886. [1346. dec. 2.]

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök]: engedélyezze frater-einek és leánytestvéreinek: Mátyásnak, Henriknek, Katalinnak, Hedvignek és Gerdrud-nak engedélyezze, hogy haláluk esetén [gyóntatójuk nekik meggyónt vétkeikre teljes bűnbocsánatot adhasson]. A pápa a kérést jóváhagyja.

K.: Reg. Suppl. I/2. 164. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

887. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápától] kérte [Miklós pécsi püspök], hogy káplánjának, a veszprémi egyházmegyei Chesk-i Miklós [fia:] Istvánnak a veszprémi egyház kanonokságát biztosítsa a kanonoki jog teljességével, s neki prebendát rezerváljon. A pápa a kérést jóváhagyja. D. Avinione, IV. Non. Dec., [pápasága] 5. évében. [1346.]

K.: Reg. Suppl. I/2. 164–165; Vespri. II. 120. (ASV. Suppl. Clementis VI. Vol. 12. fol. 153. alapján, e dátummal.)

888. [1346.] dec. 2. Avignon

[VI. Kelemen pápa] Chesk-i Miklós [fia:] Istvánnak a veszprémi egyház kanonokságát biztosítja a kanonoki jog teljességével, s neki ott üres v. megüresedő prebendát rezervál, amit István v. képviselője az üresedésről való értesüléstől 1 hónapon belül elfogad, minden joggal és tartozékkal. Inti a veszprémi püspököt és a káptalan, hogy az elfogadás előtt a prebendáról ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. Az esküt István távollétében képviselője is leteheti, István pedig majd akkor, ha személyesen ezen egyházban jár. Mindez érvényes a kanonokok meghatározott száma, v. ezen egyház statutum-ai és szokásai ellenére is. D. Avinione, IV. Non. Dec., pápasága 5. évében. [1346.] Utasítja a pécsi püspököt, a pécsi egyházmegyei Pechwarad-i monostor apátját és a csanádi egyházmegyei aradi főesperest, hogy Istvánt v. képviselőjét a veszprémi káptalanban fogadtassák kanonokká, juttassanak neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, az ezen egyházban üres v. megüresedő prebendát az elfogadása után Istvánnak minden joggal és tartozékkal adják át, bevezetve őt ezek tulajdonába, védjék meg ezekben, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részeltessek. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Ven. Vol. 90. fol. 149r-v. nr. 160. (Df. 292 735.)

R.: Theiner I. 728; Vespr. II. 120. (ASV. Reg. Vat. Vol. 177. fol. 351. alapján.)

889. 1346. dec. 4. Buda

[I.] Lajos király (H) 1346. dec. 4-én (f. II. an. Nicolai, a. d. 1346.) Budán, titkos gyűrűspecsétje alatt kiadott oklevelének articulus-a: a király elrendeli, hogy bármiféle helyzetű és állapotú emberek (egyháziak, világiak, zsidók), akiknek Pozsony királyi városban és annak határain belül házaik vannak, közösen kell támogatassák a város őrzését (factum operis vigilacionis et custodie) és más terheit, mivel ha a várost az ellenségek legyőznék, az közös gond lenne, tehát közösen kell gondoskodni a város (meg)őrzéséről is.

Tá.: 1. I. Mátyás király, 1464. máj. 27. AM. Bratislava. Pozsony város tanácsa. Oklevelek 4698. (Df. 242 763.)

2. mint Tá. 1. 1464. máj. 27. Uo. 1862. (Df. 240 491.)

3. Tá. 1. > II. Ulászló király, 1498. júl. 15. Uo. 2198. (Df. 240 822.)

4. Tá. 3. > Sedelin Henrik pozsonyi notarius, 1549. Uo. 4988. (Df. 243 052.)

K.: F. IX/1. 361–362.

Megj.: A dátum és az oklevél jellemzőinek Tá.-jellegű leírása ellenére magát a rendelkezést szó szerint írták át az oklevelek.

890. 1346. dec. 4. Szt. István király egyházánál

Ryma-i Mihály mester Haram-i várnagy, Karasou-i vicecomes és a szolgabírók tudatják, hogy a Magyaz nevű birtokán megidézett Heym fia Pál fia: Miklós dec. 4-én (f. II. p. Andree) nem jelent meg előttük és nem is küldött senkit Buchard-i György ellenében, aki pedig várt rá. D. iuxta ecclesiam B. Stephani regis, die predict., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 025. (Múz. Ta. Véghely.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

Má.: Ue. jelzet alatt, XX. sz. eleji.

891. 1346. dec. 4.

1346., die IV. Dec. A velencei tanács határozata. A Magyarok-ra küldendő követség tárgyában nincs teendő. Mivel a zárai lázadók a maguk hitványságában makacsul megmaradni látszanak, Velence mindent megtehet helyzete megőrzésére és a jövőbeli veszélyek elkerülésére, ezért szülessen határozat Zára megostromolására a hajók és más szükségesek ügyében.

K.: Ljubić II. 409. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 63.)

892. 1346. dec. 5.

1346., die V. Dec. A velencei tanács határozatai. Az ostrom ügyében választanak 5 tanácstagot (sapientes), akik gondoskodjanak 8 v. több hajóról és egyebekről, amik szükségesek, tartsanak tanácsot tapasztalt tengerészekkel, a hajókat lássák el megfelelő számú ballistarius-al, és küldjék őket a sereghez. A tanács írja meg a kapitányoknak, hogy vizsgálják meg, mely építmények hasznosak és melyek még megépítendőek a szárazföldön Zára megostromlására, majd írják meg a véleményüket.

K.: Ljubić II. 409–410. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 64.)

893. 1346. dec. 6. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy korábbi perhalasztó oklevele szerint színe előtt a Zára elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napján, nov. 22-én (quind. presentis residence regalis exercitus versus Jadriam habiti ad oct. OO. SS. proclamate) Peturke fia Dénes fia: János mester a maga és frater-ei, Orros (dict.) Miklós fiai: Miklós és Tamás nevében

előadta János fiai: István, Imre és Móric, valamint szentbalázsi (S. Blasius) másik János fia: Bedok [!] ellenében – akik közül Imre (István és Móric érdekében is a Wyudwarhel-i konvent ügyvédvalló levelével) és Bedok jelent meg –, hogy őket mint felpereseket János fiai és Bedok ellen a per során összesen 72 márkányi bírságban elmarasztalták, és kérte tőlük a nádori bírságlevelek bemutatását, ezért Imre és Bedok a jog rendje szerint bemutatták először a nádor 1344. évi perhalasztó oklevelét, amiben a nádor azt a pert, amit korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Dénes fia: János és Orros (dict.) Miklós fiai: Miklós és Tamás viseltek okt. 6-án (oct. Michaelis) János fiai: István, Imre és Móric, valamint szentbalázsi (S. Blasius) másik János fia: Benedek [!] ellenében, a felek akaratából [1345.] jan. 8-ra (oct. Strennarum) halasztotta el, ha a felek időközben nem tudnak megegyezni (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 668. szám*), majd bemutatták a nádor 1346. évi bírságlevelét, amiben a felpereseket elmarasztalta (*l. 55. szám*). Erre János mester azt állította, hogy őt és Miklós fiait az alperesek csalárdul hamis perbenállásban marasztaltatták el a mondott bírságokban, mivel a nádor levele az 1344. okt. 6-i perüket 1345. jan. 8-ra halasztotta el, de a nádor bírságlevelét az alperesek nem akkor, hanem 1346-ban adatták ki ellenükben. Állítása igazolására bemutatta a nádor több perhalasztó oklevelét és egy bírságlevelét, amik szerint a nádor az 1344. aug. 1-jei (quind. Jacobi, a. d. 1344.) perüket okt. 6-ra (oct. Michaelis), onnan jan. 8-ra (oct. diei Strennarum), majd onnan 1345. máj. 1-jére (a. d. 1345., oct. Georgii) halasztotta el (mindig a felek v. képviselőik akaratából békekötésre), onnan pedig a per a királyi had 1346. jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, febr. 3-ra (quind. residence exercitus generalis ad quind. Epiph. d. proclamate, a. d. 1346.) lett halasztva, mikor is Dénes fia: János mester a maga és Miklós fiai nevében a Saxard-i konvent ügyvédvalló levelével 16 napig várta az alpereseket, de azok nem jelentek meg és nem is küldtek senkit, így bírságban maradtak. Ezek alapján János minderről magának és Miklós fiainak igazságot kért, mivel őket a mondott bírságokban jogtalanul marasztalták el. Mivel tehát az alperesek a nádori halasztólevelet nem a korábbi évben, 1345. jan. 8-án, a kellő időpontban nyitatták ki, hanem (azt csalárdul zártan maguknál tartva) csak a következő évben, és így hamis perbenállásban sújtatták bírságokkal Jánost és Miklós fiait, a nádor pedig nem akarván ezt, és nehogy a bűn mások szokásává váljon a büntetlensége miatt, ezért Tamás egykori erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Miklós mester pozsonyi comes, István és György mesterek, Heweswywar-i comes-ek és az ország számos más nemese tanácsával, akik akkor a bíróságán jelen voltak, János fiai: Istvánt, Imrét és Mórict, valamint János fia: Bedok-ot hamis perbenállásban elmarasztalta Dénes fia: János mester és Orros (dict.) Miklós fiai ellenében, és a hamis perbenállás kellő büntetésével sújtva őket minden birtokuk kétharmada a nádor bírói kezeihez, egyharmada a felperesekhez háramoljon, akiknek a nádor a rájuk jogtalanul kirótt bírságokat mind a maga, mind az alperesek részéről

eltörli. Erről János mesternek és Miklós fiainak függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. D. Bude, 15. die termini prenotati, a. d. 1346.

Á.: Garai László nádor, 1449. ápr. 4. Dl. 64 767. (Mednyánszky cs. lt. 63.)
Helyenként hiányos.

894. 1346. dec. 6.

Az esztergomi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy a Vid testvér nyitrai püspök érdekében kiadott általános oklevelének megfelelően Baragyan-i Benedek királyi emberrel kiküldték tanúságul prebendarius karpajukat: Jakabot, akik a Trinchin megyei nemesektől és közrendűektől (communes homines), főleg a szomszédoktól megtudták, hogy egy bizonyos Trinchin megyei földrész – ennek határai: kelet felé régi út a Dobras nevű régi teleknél; Dobras patak; hegy ezen telekkel szemben; nagy rét; Gradischa; kelet felé Pál fia: Péter Dyuek-i nemes Péterlehota (Lyhota Petri) nevű földje; dél felé a Drenoua folyó közepe a püspök Dobras nevű faluja felé; a régi út – mindig is a nyitrai püspök Dobras nevű falvához tartozott, s most Vid püspök birtokolja. D. in fe. Nicolai, a. d. 1346.

Á.: a 944. számú oklevélben.

895. 1346. dec. 6.

Pál prépost és a Jazow-i Keresztelő Szt. János-monostor konventje előtt a Scepus megyei Pangrachfalua-i Pongrác fia Bertalan fia: János mester megvallotta, hogy a Scepus-i Szt. Márton-egyház iránti odaadása miatt ezen egyházban, a Boldogságos Mária-oltár előtt választotta ki sírját, s hogy az ő és szülei lelkének emléke megmaradjon, Isten, Szűz Mária, Szt. Márton (az egyház patrónusa) és minden szent dicsőségére, valamint az isteni kultusz gyarapodására Pangrachfalua nevű örökbirtoka nyugati felét minden haszonvétellel, tulajdonnal és tartozékkal a Szt. Márton-egyház káptalanjának adta örök joggal. Erről a konvent pecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki János kérésére, amit ha visszavisz nekik, privilegiális formában adják majd ki. D. in fe. Nicolai, a. d. 1346.

E.: ŠA. Levoča. Szepesi kápt. mlt. I. 2. 6. 10. (Df. 272 269.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

Má.: Uo. Szepesi prépostság lt. Oklevelek 498. 3. 29. 172. (Df. 264 641.)
Újkori.

896. 1346. dec. 6.

A vasvári káptalan előtt Kuchk-i Sándor fia: György mester elmondta, hogy elvesztette a káptalan privilegiális, régi pecsétjével megerősített, Myske birtok ügyében kiadott oklevelét, de mivel ennek par-ja a káptalan levéltárában (conservatorium kamere [!]) van elhelyezve, kérte, hogy azt keressék meg és privilegiális oklevelükben adják ki neki. A káptalan ennek megfelelően ezen, 1293-ban kelt privilégiumot (amiben Myske-i várjobbágyok a Myske nevű földjük kétharmadát eladták János mester soproni és vasvári comes-nek) Gergely örkanonokkal megkerestette, és azt új pecsétjével ellátott privilegiális oklevelében átírva Györgynek kiadja. D. in fe. Nicolai, a. d. 1346., amikor András mester prépost, Gergely mester ör-, István mester éneklőkanonok, János mester dékán.

E.: Dl. 105 755. (Vegyes proveniencia. Vétel. 1965. 68.) Hátlapján középkori kéztől: Myske. Függőpecsétre utaló plicatura és szakadás.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

K.: Bgl. V. 148–149.

897. 1346. dec. 7.

Jakab mester Cris-i comes, nagykemléki (Maior Kemluk) várnagy azon pert, amit színe előtt ura: Miklós bán perhalasztó oklevelének megfelelően Bodor fia: István dec. 6-án (f. IV. in fe. Nicolai) Porog fia János fiai: László és Porog ellen viselt, mivel Jakab fia: Péter ügyvédvalló levéllel a nevükben megjelenve az időpontot elfogadta, dec. 20-ra (quind. termini prenotati) halasztja el. D. 2. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3870. (NRA. 1697. 2.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét töredéke.

K.: AO. IV. 648.

898. [1346.] dec. 7.

Az aradi káptalan jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 834. szám) Mihály fia: Balázs királyi emberrel kiküldték tanúságul karpapjukat: Benedeket, akik Temes megyében megtudták nemesektől, nem nemesektől, egyháziaktól, valamint Temesvár városban a megye nemeseitől, akik bíróságukon (in sede ipsorum iudiciaria) az ítélnapon ülészetek, hogy Rauaz (dict.) Miklós (Pál mester officialis-a), a cinkosai és a Petre falvi népek megtettek mindent úgy, ahogy a király levelében szerepel. D. oct. Andree, a. ut supra. [1346.]

E.: Dl. 91 375. (Festetics cs. lt. Temes 4.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (...pro magistris Pousa de Zer et Ladizlao filio suo contra Nicolaum dictum Rauaz officialem magistri Pauli dicti Magyar de Petre...), valamint mandorla alakú zárópecsét töredékei.

899. [1346.] dec. 7.

A Scepus-i Szt. Márton-egyház káptalanja jelenti [I.] Lajos királynak (H), hogy Pál comes oklevelének megfelelően (l. 720. szám) kiküldték tanúságul kórusuk prebendarius subdiaconus-át: Istvánt, akivel Jakab fia: János királyi ember nov. 28-án (f. III. an. Andree) Heueswyuar megyében nemesektől és nem nemesektől, majd nov. 29-én (f. IV. in vig. Andree) a Bebek (dict.) Domokos fiai: István és György Heueswyuar-i comes-ek és a négy szolgabíró által Velpred faluban tartott congregacio generalis-on az ott levő nemesektől és nem nemesektől megtudták – bár azok azt mondták, mindezeket csak halálomásból és hírből (fama communis) tudják –, hogy Macronch-i Simon fia: Miklós officialis-a aug. 25-én (f. VI. p. Bartolomei) ura: Miklós parancsára a cinkosaival Athan faluból Rycolph fia: László mester Kemlew nevű birtokára ment hatalmaskodva, onnan a termést és a lekaszált szénát Athan faluba vitte. D. oct. Andree, a. d. prenotato. [1346.]

E.: Dl. 3860. (NRA. 786. 35.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek zárópecsét nyoma.

900. 1346. dec. 7. Zára

1346., ind. 15., die 7. Dec., Jadre. A város rector-ai és tanácsa elhatározták, hogy közösségük nevében 6 polgár járuljon a dózse elé, a várost és tartozékait vesse Velence hatalma alá, és erről Velence függő ólompecsétés oklevelet adjon ki a megfelelő feltételekkel, amikre a város kötelezi magát. Kérjék Velence kegyét a város és polgárai békés állapota megőrzésére, valamint megfelelő biztosítékot, hogy javaikkal olyan szabadon rendelkezhetnek, ahogy jelen háború előtt.

K.: Ljubić II. 410–412. (A „Pactorum” velencei gyűjtemény alapján. Vol. 5. 80.)

901. 1346. dec. 8. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt megjelent egyrésről Welyke-i Tamás fia: László mester alnádor, másrésről Baas fia: Basou a maga és frater-e: Egyed nevében a Kopornuk-i konvent ügyvédvalló levelével, és Basou megvallotta, hogy neki és Egyednek László mester adott 25

márka széles bécsi [dénárt] (minden márkát 10 pensa-val számolva), mely összeget Baso és Egyed [1347.] febr. 2-án (in fe. Purif. virg. glor.) a fehérvári káptalan előtt teljesen vissza kell adják (a káptalan része kifizetése nélkül), és ha akkor ezt nem teljesítik, hatalombajban való elbukásban (succubitus duelli facti potencialis) marasztalják el őket László ellenében, s ha jelen oklevelet és a fehérvári káptalan (a 25 márka kifizetésének elhanyagolásáról kiadandó) oklevelét László az ország bármely bírója és jogszolgáltatója előtt Basou és Egyed ellenében bemutatja, birtokaikba a bíró embere Lászlót vezesse be és iktassa, és László Basou-ékát elfogathatja. D. Bude, in fe. Conc. B. virg., a. d. 1346.

Á.: Zsámboki (Gilétfi) Miklós nádor, 1347. febr. 23. Dl. 3871. (NRA. 1537. 1.)

902. 1346. dec. 8. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy korábbi oklevelének megfelelően színe előtt egyrésztől Sember-i Lorand fia: Miklós felesége a maga, férje: Miklós és fiuk: Leukus nevében a hévízi (Calide Aque) Szentháromság-egyház keresztesei ügyvédvalló levelével, másrésztől Gergely fia János fiai: Péter, Saul és János, Gyznos-i Gál fiai: Pál és Mihály, Baganya fia: Miklós és Sember-i János özvegye: Kathus a Dalmácia elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 22. napján, nov. 29-én (22. die residencie exercitus regii versus partes maritimas moti et ad oct. OO. SS. proclamate) bemutatták a Saagh-i konvent királynak szóló jelentését, miszerint parancslevelének megfelelően Opor fia: Márton királyi emberrel kiküldték tanúságul Tamás testvért, akik 1344. nov. 4-én (f. V. p. OO. SS., a. d. 1344.) Gyznos birtokra mentek Sember-i Lorand fia: Miklós, annak felesége és fia: Leukus birtokrészei visszavételére; a királyi ember ott Miklós mutatása alapján a birtokból egy részt (mint Miklós apja örökjogát) Horhy határáig és egy Leua-ból jövő nagy útig a Zythniche folyó mellett Sember felől, ill. ue. nagy út másik oldalán egy másik földrészt (ennek határai: bozót; víznél körtefa; ue. út) Gyznos-i Gál fiaitól: Páltól és Mihálytól; továbbá Sember-en mintegy 26 hold földet Kathus aszszonytól és Baganya fia: Miklóstól; emellett Sember-en Gergely fia János fiaitól: Pétertől, Saultól és Jánostól egy nagy rét felét egy ároktól a falu végében, szántófölddel, a berekben a rét sarkáig, ami a malom előtt van Fyzesmegye nevű határ, ami fentebb fekszik a bozót felé a Horhy-i út közelében; továbbá Sember-en egy földrészt Ipolit falva végében réttel és bozóttal Ipolitól [visszavette és] Miklósnak, a feleségének és Leukus-nek iktatni akarta, de Gál fiai, Kathus, [Baga]nya fia: Miklós és Gergely fia: János fiai (Ipolit azonban nem) a királyi embert az iktatástól tilalmazták saját joguk nevében, ezért őket Miklós, a felesége és Leukus ellenében a királyi ember megidézte a királyi jelenlét elé nov. 25-re (quind. Martini) (*l. Anjou-oklt. XXVIII. 739. szám*). Miklós felesége elmondta, hogy bár ők e birtokrészek (mint saját jogaik)

ügyében János fiaival, Gál fiaival, Miklóssal és Kathus-sal eddig Pál comes előtt hosszasan pereskedtek, de felismervén, hogy ezen, a fenti módon visszavett (recaptivata) birtokrészekben semmiféle jogot nem bírnak és szerezni sem tudnak, ezeket a mondott határok alatt János fiainak, Gál fiainak, Miklósnak és Kathus-nak (ti. mindegyiküknek a saját birtokrészét) visszaadták. D. Bude, 10. die termini supradict., a. d. 1346.

E.: Dl. 24 420. (Vitális-gyűjt.) Hiányos. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú pecsét körvonala.

Má.: Ue. jelzet alatt, újkori.

K.: Kub. 139–140. és 142–143.

1346. [! ɣ: 1366.] dec. 8.

A zalai konvent átírja saját év nélküli, [IV.] László királynak (H) szóló jelentését. D. in fe. Conc. B. virg. glor., a. d. 1346. [! ɣ: 1366.]

Á.: Zalai konvent, 1393. okt. 14. Dl. 101 697. (Batthyány cs. lt. Maioratus. Türije 14.) Újkori Má.-ban.

Megj.: Az oklevél 1366. dec. 8-án kelt, l. Dl. 101 698.

903. 1346. dec. 10. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója kinyilvánítja, hogy Lajos király meg akarván tudni, vajon András fiai: Lőrinc és Mihály, valamint Nagmyhal-i Nagy (Magnus) Jakab fia: László Nagmyhal birtokot, Nagmyhal várat, Tyba birtokot, továbbá a Gyurke nevű hegyet v. várhelyet, és az ezen birtokokhoz és várhoz régtől fogva tartozó Vng és Zemplen megyei birtokokat és birtokrészeket jogos címen tartják-e – mivel a királynak azt mondták ezekről, hogy az ő királyi jogához tartoznak –, ezeket Poharus (dict.) Péter mester Wyuar-i comes-szel, Zalanch-i várnaggyal, a királyi aula lovagjával mint speciális királyi képviselővel vissza akarta igényelni (recaptivare), és Balázs fia: Miklós királyi emberrel az egri káptalan tanúsága jelenlétében 1344. nov. 9-én (f. III. p. oct. OO. SS., a. d. 1344.) bejáratva magának és királyi személyében ezen Péter mesternek törvényesen akarta iktattatni, ennek Jakou fia: László, András fiai: Mihály és Lőrinc, másik Jacou fiai: János és Erney, valamint másik András fia: Imre ellentmondottak, így őket a király ellenében 1345. jan. 8-ra (ad 3. diem Epiph. d., a. d. 1345.) ellentmondásuk megindokolására és vonatkozó okleveleik bemutatására a királyi jelenlet elé idézték (evocare). A pert onnan az időpont koraisága miatt ápr. 3-ra (oct. Pasche), majd onnan – mivel ezen Nagmyhal-i nemesek azt állították, hogy Nagmyhal birtok és Nagmyhal vár minden tartozékukkal őket örökjogon kell illesse hosszú conservacio-juk miatt, Tyba birtok pedig a Gyurke nevű várhellyel és a hozzá

tartozó birtokokkal és birtokrészekkel oklevelek erejével jutott hozzájuk – királyi parancsból a Horváto. elleni királyi had jan. 20-ra kihirdetett oszlásának 15. napjára, [1346.] febr. 3-ra (quind. exercitus residencie regii versus partes Croacie moti et ad quind. Epiph. d. nunc prox. preteritas proclamate), majd onnan több halasztással nov. 25-re (quind. Martini) tűzték ki, mikor is Pál comes előtt megjelent Poharus (dict.) Péter, a király képviselője annak személyében és kérte a Nagmyhal-i nemeseket okleveleik bemutatására, mire Jakou fia: László, András fia: Mihály és másik András fia: Imre személyesen (András fia: Lőrinc és másik Jacou fiai: János és Erney nevében pedig András fia: ue. Mihály, ezen Lőrinc fia: György és Jacou fia János famulus-a: János a Lelez-i konvent ügyvédvalló levelével) elmondták, hogy ők és elődeik megőrizték a kellő hűséget a királyi Szent Korona és [I.] Károly király (H), Lajos apja iránt, és emiatt egykor a hűtlen Omode fiai és Pethenye fiai őket megtámadták, várukat lerombolták, birtokaikat tönkretették, közülük és elődeik közül sokakat megkínóztak, megcsonkítottak, megsebesítettek, s mindezek miatt és során számos oklevelük e birtokokról és más jogaikról elveszett v. ezeket elvitték, de amit ezekből vissza tudnak szerezni és meg tudnak találni, azokat Pál comes előtt készek bemutatni. Erre Poharus (dict.) Péter mester, bizonyítani óhajtvá, hogy Nagmyhal birtok, Nagmyhal vár, Tyba birtok, Gyurke hegy v. várhely, valamint az ezen birtokokhoz és várhoz tartozó birtokok és birtokrészek az örökös nélkül elhunyt Zobuslaus fia: Péter birtokai-ként jog szerint a király kezeire háramlottak, bemutatta a fehérvári káptalan 1249-ben kelt privilegiális oklevelét, miszerint színük előtt a nemes Zobuslo fia: Péter comes a feleségével: Ágnessel megjelenve Turnua, Wynna és Zoluska nevű örökjogú falvait leányainak: Katalinnak (Jacou comes feleségének) és Petronellának (Fülöp comes feleségének) adta, úgy, hogy mind Petronella fiai és leányai, mind Katalin fiai azonos részt élvezzenek e birtokokból, s ha Petronella végül fiú- v. leányörökös nélkül hunyna el, akkor élete végéig Katalinnal e birtokokban azonos része legyen, de e falvakból nem adhat sem a férjének v. rokonainak, sem a lelke üdvéért valamely egyháznak, hanem e része teljesen Jacou comes fiai jogába és tulajdonába háramoljon, ha pedig ők is meghalnak, akkor Jacou comes Katalintól született leányaira maradjanak, és ezt Péter comes egy rokona sem vonhatja vissza; amíg él, e falvakat Péter comes birtokolja, halála után pedig leányaira maradjanak. Poharus (dict.) Péter bemutatta még Tamás mester budai prépost és a káptalan 1244. évi privilegiális oklevelét is, miszerint előttük Zobuslo fia: Péter comes, néhai Apa bán nepos-a megvallotta, hogy leányának, Jacou comes feleségének adta Ryuche nevű örökbirtokát (amit Myhal nevű birtokától a Zyrthus víz különít el, ami e föld caput-jától kezdve folyik a Rebnyche vizig), az ottani erdő felével, amit Péter comes és leánya határelkülönítés nélkül birtokolnak. Bemutatta továbbá a budai káptalan 1248-ban kiadott privilegiális oklevelét is, miszerint megjelent előttük egyrésztől Zobuslo fia: Péter comes, másrésztől a felesége,

és Péter a Mihál és Tapula nevű falvakat, valamint a Laborch folyón túl levő falut a hozzá tartozó erdőkkel a feleségének adta annak hitbéréért, ha pedig a felesége hal meg korábban, e falvak annak v. azoknak jutnak, aki(k)nek végrendeletében a nő hagyja. Mindezen privilegiális oklevelekre a Nagmyhal-i nemesek azt felelték, hogy miként korábban elmondták, e birtokokról kiadott okleveleik a mondott okokból elvesztek, de a Péter mester által bemutatott privilegiális oklevelek az övéké és elődeiké voltak, az ő jogaik érdekében szólnak, és szeretnék megtudni, Péter mester hol szerezte meg ezeket a privilegiúmokat, mivel a többi oklevelük is ott kell legyen, ahol e privilegiúmokat Péter megtalálta, és ha ezek szintén Péter mester kezébe kerültek, adja vissza nekik. Majd bemutatták [IV.] Béla király (H) 1249-ben kiadott (a fehérvári káptalan Péter mester által bemutatott 1249. évi privilegiúmának szövegét változtatás nélkül tartalmazó) privilegiális, kettőspecsétes oklevelét (*l. Reg. Arp. 913. szám*), miszerint a király Zobuslaus fia: Péter és felesége: Ágnes fehérvári káptalan privilegiúmában tett rendelkezését Péter kérésére királyi kegyből (benignitas) érvényesnek elfogadva az ország szokásának megfelelően átírta és megerősítette, nehogy ez ellen bármikor is patvarkodás születhesse. A Nagmyhal-i nemesek ezután bemutatták [IV.] Béla király szintén 1249. évi kettőspecsétes privilegiúmát (*l. Reg. Arp. 911. szám*), ami tartalmazta a fehérvári káptalan privilegiúmát, miszerint az uralkodó megengedte Zobuslo fia: Péter nemes feleségének, hogy pénzt és egyebeket (amiket a férjétől hitbérként bírhat) hagyhasson nepos-aira, Jacou comes fiaira, és amikor Jakou comes az esztergomi v. a fehérvári v. az egri v. a budai káptalan oklevelét erről elviszi neki, azt királyi privilegiúmában megerősíti az ország szokása szerint; e nemes asszony tehát a fehérvári káptalan előtt férje jelenlétében Myhal és Tapula falvakat, valamint a Laborch folyón túli falvat a hozzá tartozó erdőkkel Zaluska-n belül, amiket a hitbéreként és jegyajándékaként ezen férje neki iktatott, leányainak: Katalinnak (Jakou comes feleségének) és Petronellának (Fülöp comes feleségének) adta, úgy, hogy mind Katalin fiai, mind Petronella fiai és leányai e falvakból és hasznaikból azonos részt élvezzenek, s ha Petronella fiú- v. leányörökös nélkül hunyna el, élete végéig Katalinnal e birtokokban azonos része legyen, de sem lelke üdvéért, sem valamely rokonának nem adhat ezekből, hanem a része teljesen csakis Jacou fiaira, azok halála után pedig Jacou comes leányaira maradjon, és ezt Péter comes egy rokona sem vonhatja vissza; ezen falvakat Péter comes birtokolja teljes joggal, míg él, majd halálával feleségére: Ágnesre maradjanak, aki ezek hasznait teljesen szedje be, és ha ő is meghal, nevezett leányainak jussanak a mondott rendben és módon; ezenfelül Ágnes megvallotta, hogy a hitbére és jegyajándéka ügyében férje: Péter neki teljes elégtételt adott e 3 falu adományozásával, ezért őt felmentette minden követelés alól, amiket a hitbére v. jegyajándéka miatt az ő frater-ei v. más rokonai indíthatnának; mindezen rendelkezést Béla király érvényesnek elfogadva az ország szokása szerint megerősítette, nehogy ez

ellen bármikor is patvarkodás szülessen. A Nagmyhal-i nemesek bemutatták még [IV.] László király (H) 1279-ben kiadott két privilégiumát (*l. Reg. Arp. 2955. és 2961. szám*), amik szerint a király a Zemplén megyei Pereche és Iztara birtokokat, valamint az Vng megyei Jezenev birtokot Jacou comes fiainak: András és Jacou mestereknek (e Nagmyhal-i nemesek elődeinek) adta örökre hű szolgálataikért; valamint az egri káptalan 1290. évi privilégiumát, miszerint az Vng megyei Tyba birtokot István, Benedek, Wlph, Bálint, György, Simon és Donk Vng-i várjobbágyoktól Jakou comes fiai: András és Jakou mesterek 300 márkáért megvették. Mindezek után Pál comes a bárók és az ország vele ítélező nemesei jelenlétében háromszor (ahogy bírói hivatala ezt megköveteli) megkérezte Poharus (dict.) Péter mester királyi képviselőt, vajon ezen privilegiális oklevelek tartalmával szembe akar és tud-e szállni, és állítja-e továbbra is, hogy Nagmyhal és Tyba birtokokon, Nagmyhal várban, a Gyurke nevű várhelyen és az ezen birtokokhoz és várhoz tartozó birtokokon és birtokrészekben (amiket a király joga nevében mint az örökös nélkül elhunyt Zobuslo fia: Péter birtokait visszaigényelt) a királynak van valamiféle joga, Péter mester azt felelte, hogy legfőképp azért, mivel a fehérvári és budai káptalanok általa bemutatott privilégiumai alapján felismerte, hogy mindezek teljesen a Nagmyhal-i nemesek jogához tartoznak és nem a királyéhoz, ezen oklevelek kibocsátása és tartalma ellenében a király nem tud és nem akar szólni sem most, sem a jövőben, és a mondott birtokokból, várból, várhelyből és az ezen birtokokhoz és várhoz tartozó birtokokból és birtokrészekből azon a jogcímen, ami szerint mindezeket királyi joga nevében visszaigényelt, semmit nem követel, s mindezeket mind a bemutatott oklevelek alapján, mind azok régi conservacio-ja miatt Péter a király személyében levő képviselőként András fiainak: Lőrincnek és Mihálynak, Jacou fia: Lászlónak, másik Jakou fiainak: Jánosnak és Erney-nek és másik András fia: Imrének visszaadta teljes joggal, visszavonva a pert ezek ügyében, és a mondott 3 privilégiumot nekik átadta, állítva, okleveleikből nincs több nála. Pál comes tehát a bárókkal és az ország vele ítélező nemeseivel Nagmyhal és Tyba birtokokat, Nagmyhal várat, Gyurke hegyet v. várhelyet a tartozékaikkal ezen Nagmyhal-i nemeseknek és leszármazottaiknak ítéli, más jogának sérelme nélkül, azon jogteljességgel, amivel ezek őket megilletik régi conservacio-juk, a mondott oklevelek és Péter mester lemondó nyilatkozata miatt. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki a Nagmyhal-i nemeseknek. D. Bude, 16. die quind. Martini, a. d. 1346.

Á.: Garai Miklós nádor, 1416. nov. 14. Dl. 85 671. (Sztáray cs. lt. 444.)

K.: Sztáray I. 2–7. és 192–198.

904. 1346. dec. 10.

Az erdélyi káptalan előtt megjelent egyrésről András fia: Leukus – aki egykor Bochthur-on lakott, most pedig Alkenyéren (Kunyr Inferior) – a maga, fia: László és leányai: Iona, Erzsébet, Margit és Klára nevében Péter erdélyi alvajda speciális, ez ügyben kiadott ügyvédvalló levelével, másrésről a káptalan notarius-a: Mihály mester klerikus a maga és Bálint fia: István (az ő frater-e) nevében, és Leukus elmondta, hogy ő, fia és leányai közös akarattal mind bizonyos sürgető szükségük elkerülése miatt, mind pedig azért, hogy a Surukzo birtokon levő, több hasznot hozó részüket gyarapítsák, a Fehér megyei Myhalchfolua birtokon v. faluban levő – Myhalch fia néhai Miklós leánya: Katalin, ezen Leukus felesége, vagyis a fia és leányai anyja a természetjog (ius naturale) szerint járó leánynegyede miatt nekik iktatott és határjelekkel elkülönített – birtokrészüket, ti. Myhalch fia: Miklós része negyedének felét, ami a birtok harmadának negyede, minden haszonvétellel (telekhelyek, szántóföldek, erdők, berkek, rétek, kaszálók, vizek, a malom nyolcadának fele, a Myhalchfolua-i szőlő negyedének fele) és más jövedelemmel Bálint fia: Istvánnak és Mihály notarius-nak 4 budai márka finom ezüstért nov. 30-tól [1347.] ápr. 8-ig (a fe. Andree prox. nunc preterito usque oct. Passce) elzálogosították, úgy, hogy ha akkor Leukus, a fia és leányai e birok részüket ezen összegért Istvántól és Mihálytól a káptalan előtt nem váltják ki, akkor utána már csak annak kétszereséért tehetik ezt meg, s ha máj. 27-ig (infra oct. Penth.) így sem váltják ki, akkor máj. 30-án (4. die oct. Penth.) Leukus, a fia és leányai (v. egyikük a többiek nevében is ügyvédvalló levéllel) a káptalan előtt és az erdélyi alvajda előtt is megjelenve a Myhalchfolua birtokon levő ezen elzálogosított részüket minden haszonvétellel és joggal ezen kétszeres összegért Istvánnak, örököseinek és Mihálynak át kell örökössék. Mostantól a kijelölt időpontokig, v. ha a kiváltás nem történik meg, akkor azután is István és Mihály e részt birtokolhatják, termését és hasznait teljesen beszedhetik, a birtokrészen lakhatnak, Leukus és fia pedig tartoznak őket szavatolni. Ha a birtokrész kiváltása megtörténik, akkor a curia-t, házakat és más épületeket, amiket István és Mihály a saját személyeiknek tartottak ott fenn, szintén ki kell tőlük váltani azok értéke szerint. Myhalchfolua-i Myhalch fia: László comes a káptalan előtt az illetén való zálogosításhoz beleegyezését adta. D. in domin. p. oct. Andree, a. d. 1346.

E.: Dl. 30 111. (GYKOL. Cista diversorum comitatum 1. 3. 17.) Hátlapján középkori (Mihalczfalwa ~ Myhalczfalwa névalakkal) és újkori kezek-től tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

K.: AIR. I. 58–60.

R.: Erdélyi Okm. III. 364. szám.

905. 1346. dec. 11.

[I.] Lajos király (H, Da, C, Ra, S, G, Lo, Cu, Bu, princeps Sal., montis S. Angeli d.) előtt László fia: Miklós mester királyi lovag és al-asztalnok[mester] előadva hű szolgálatait, amiket [I.] Károly király (H) idején, majd annak halála után, amikor Lajos Magyaró. (regum Hungarie) neki atyai leszármazás jogán járó trónjára került, folyamatosan a királyi kúriában tartózkodva neki és a báróknak tett, nem kímélve javait és személyét, a Symig megyei Zynier, Edde és Mykowfalua királyi birtokokat és tartozékaikat kérte magának örök adományul, azt állítva, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak. Lajos, akinek sajátja a királyi nemesség bőkezűségével alattvalói érdemeit kegyesen megfontolni, Miklós szolgálatait viszonzásául, bár mindezekért többet érdemelne, a Symig megyei Zynyer, Edde és Mykofalua királyi birtokokat a tartozékaikkal és minden haszonvétellel régi határaik alatt, azon jogon, hogy a királyi adományozási jogkörhöz tartoznak, Miklós mesternek és örököseinek adományozza anyja: Erzsébet királyné (H) tudtával és egyetértésével, valamint a főpapok és az ország bárói tanácsával, más jogának sérelme nélkül. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Tatamer mester fehérvári prépost, a [királyi] aula alkancellárja keze által, a. d. 1346., III. Id. Dec., uralkodása 5. évében, amikor Csanád esztergomi, István kalocsai, Miklós zárai, Domokos spalatói érsek, Miklós egri, András erdélyi, Demeter váradi, Péter szerémi, Lőrinc boszniai, Kálmán győri, Mihály váci, Vid testvér nyitrai, Jakab zágrábi, Gergely csanádi, Miklós pécsi püspök, magnifici Miklós nádor, a kunok bírása, István erdélyi vajda, Zonuk-i comes, Pál comes országbíró, Lőrinc királyi tárnokmester, Zech-i Miklós egész Sclauonia bánja, Domokos Machow-i, István Zewrin-i bán, Pál királynéi tárnokmester, Olivér mester királynéi udvarbíró, Iuanka királyi asztalnok-, Miklós királyi pohárnok-, Dénes királyi lovászmester, Treutul (dict.) Miklós mester pozsonyi comes. Arenga.

E.: EPL. Esztergomi kápt. mlt. Radicalia 26. 6. 11. (Df. 236 483.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét és vörös-zöld fonata.

Á.: Esztergomi kápt., év nélkül. (XVIII. század körül) Uo. 27. 6. 30. (Df. 236 642.)

Tá.: Garai Miklós nádor, 1380. jún. 13. Uo. 26. 7. 19. (Df. 236 508.) Eltérő névalakja: Zyner.

K.: Str. III. 613–615.

R.: Borsa I., Somogy m. Lt. Évk. 1978. 68.

906. 1346. dec. 11. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy színe előtt Pál fia: János (Chorna-i Lőrinc fia: János mester érdekében a vasvári káptalan ügyvédvalló levelével) a Dalmácia elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásá-

nak 15. napjától, nov. 22-től (quind. residencie exercitus regii versus partes maritimas moti et ad oct. OO. SS. proclamate) 19 napig várt Péter fia: Tamás Suprvn megyei szolgabíró, Péter fia: András, annak általa előállítandó vitricus-a: Sebestyén és Nogwycha-i János fia: Péter ellenében, de ők Pál comes korábbi oklevele ellenére nem jelentek meg válaszdásra, nem is küldtek senkit, így őket bírságban marasztalja el, ha magukat nem tudják ésszerűen kimenteni. D. Bude, 20. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 24 469. (NRA. 35. 2.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés (pro Johanne filio Laurencii filii Emerici de Chorna ...), más középkori kéztől: Suprun, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

K.: Bgl. V. 149–150.

1346. [! ə: 1386.] dec. 11. Várad

Pécsi (de Quinqueelesis) János egri püspök, János váradi püspök vikáriusa oklevele szerint Ugra-i Lőrinc leánya: Klára hitbére és jegyajándéka fejében Ugra-i Iván fia: Lukács, Lőrinc fia: László, valamint András fiai: Miklós és Olivér 70 forintot fizettek Klárának. D. Varadini, 5. die oct. Andree, a. d. 1346. [!]

Má.: Dl. 86 912. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 33. J. 518.) XVIII. századi.

Megj.: Engel, Gen. adatai szerint ezen ugrai nemesek az 1380-as években éltek, ráadásul az egyházi tisztségviselők nevei sem illenek az 1346-os év archontológiai adatai közé. Engel, Arch. alapján a János nevű egri püspök Kanizsai János (1384–1387), a váradi püspök pedig Cudar János (1383–1395) volt. Ezek alapján valószínű, hogy a másoló hibásan írta le a forrás évét és az oklevél 1346 helyett inkább 1386-ban kelt.

907. 1346. dec. 11.

1346., die XI. Dec. A velencei tanács határozata: mivel azzal kell törődni minden módon, hogy vége legyen a sok fáradozásnak és költségnek, amikkel a zárai háború jár, és mivel a Zára ostromában járatos emberek szerint 10 hajó még szükséges, ezért 10 hajót küldjenek Zára kikötőjéhez.

K.: Ljubić II. 412. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 64.)

908. 1346. dec. 11.

Johanna királynő kinyilvánítja, hogy az elsőszülöttjének: Károlynak, Calabria hercegének tett hűségeskü alapján Károly követi majd őt a Nápolyi Királyság élén. 1346., die 11. Dec.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 216. (A Nápolyban volt Registri Angioini. C. 353. Reg. Johanne Vol. 1. 100. alapján.)

909. [1346.] dec. 12.

A Themes-i vicecomes és a szolgabírók jelentik [I.] Lajos (Lodvic) királynak (H), hogy parancslevelének megfelelően (l. 835. szám) kiküldtek két szolgabíró (ex nobis duos): Nympty-i Hog (dict.) Jánost és Murun-i Illés fia: Jánost, akik nemesektől és nem nemesektől megtudták, hogy Sceer-i Povsa mester a fiával, László mesterrel a minap (pridem) Karaso megyéből (Povsa honorjából) a feleségeikkel, familiárisaikkal és javaikkal a birtokaikra akartak átmenni, Petre faluhoz érve Ruaz (dict.) Miklós, Magyar (dict.) Pál mester ottani officialis-a a cinkosaival és a falu népeivel előre megfontoltan, hatalmaskodva rájuk tört, 300 juhukat és más javaikat elvette, nyíllövésekkel megsebesítette 3 nemes famulus-ukat és ezen asszonyok 3 szekérhúzó lovát, lerombolta a Themes folyón levő hidat, amin át kellett volna kelniük, és őket 3 napig ott feltartotta. D. f. III. p. Nicolai, a. supradict. [1346.]

E.: Dl. 91 376. (Festetics cs. lt. Temes 3.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 1 pajzs alakú és 2 kerek zárópecsét töredékei.

910. 1346. dec. 13. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy dec. 2-án (22. die Martini), amikor az ország nemeseivel a pereskedők ügyeit tárgyalta, Deers fia: Péter mester személyesen, uterinus frater-e: Miklós mester nevében pedig Tádé a Symig-i konvent ügyvédvalló levelével bemutatták neki különböző döntéshozó okleveleit, amik szerint korábbi oklevelének megfelelően színe előtt Péter mester a jan. 20-ra kihirdetett királyi hadoszlás 15. napján, febr. 3-án (quind. residence regalis exercitus ad quind. Epiph. d. proclamate) fivére: Miklós mester jelenlétében előadta, hogy apjuk: Deers minden birtokukat felosztotta közöttük, de nem örökre, hanem használatra (usualiter), majd aztán Péter mester [I.] Károly királytól (H) és [I.] Lajos királytól (Magyaro. jogara mostani kormányzójától) Zenthmyklos, Hagmas, Ledegerus és Feketetou birtokokat, valamint Erzsébet királynétól (H) Chokana birtokot hű szolgálataiért megszerezte, és ezen 5 birtokot Miklós mesterrel megosztotta; Iklaad birtokot 60, Cholta birtokot pedig 80 márkáért megvásárolta, s ezeket megegyezés révén Putruh (dict.) László fiainak adta, akik a zselicszentjakabi (S. Jacobus de Selizyo) monostor kegyúri jogában és a monostorhoz tartozó birtokokban tőlük és Corard fia Jakab fiaitól a jog rendje szerint részt követeltek; Jakab fiai a Litaragh és Enyzd nevű birtokaikat Péter mesternek adták cserébe e két vásárolt és László fiainak közösen átadott birtokért, Vndous

birtokot pedig zálogként bírja; Miklós mester viszont Barana megyében Soklos-i Péter mestertől és fiaitól Azaryas, Kengel, Raad, Laak, Keminfolua ~ Kemynfolua, Wynep, Thesenfolua, Chepel, Chehy, Pulkuna, mindkét Vztro ~ Wztro, Pauly, Zeredahel, Dranykteluke, Hagyteluke, Petusteluke és Zumurfolua birtokokat bírja oklevelekkel, de ezeket vele nem akarja megosztani. Ha tehát a jog rendje megköveteli, Miklós mester vagy adja vissza neki a maga részét a Péter mester által szerzett birtokokból, vagy ossza meg vele a Soklos-i Pétertől és fiaitól szerzett Barana megyei mondott birtokokat. Erre Miklós azt felelte, hogy ő Bydakunpeturfulde-t Károly királytól mint örökös nélkül elhunyt ember birtokát szerezte meg, Azaryas-t és a többi Baranya megyei birtokot socer-étől: Soklos-i Péter mestertől és annak fiaitól: Páltól, Istvántól és Miklóstól zálogban bírja, Simon Kukkenusfeu birtokon levő részét a saját pénzén vásárolta, de ha ezekből a jog rendje szerint Péter mesternek osztály jár, megadja. Mivel a jog rendje megköveteli, hogy Miklós mester vagy adja vissza azokat a birtokrészeket, amik Péter szerzett és vásárolt birtokain vannak, v. pedig a királytól szerzett és zálogban bírt birtokokból részeltesse Pétert, és mivel mindkét fél azt állította, hogy a nekik átörökített birtokokon örök osztályt, a zálogban és ideiglenesen bírt birtokaikon pedig zálogos és ideiglenes (temporalis) osztályt akarnak tartani, ezért a nádor a bárók és az ország nemesei tanácsával meghagyta, hogy Welyke-i Tamás fia: László mester v. Reynold fia: Imre v. Ambrus fia Jakab fia: János mester v. Zeyhan fia: Corrad v. Corard fia János fia: Domokos (Péter mester részére), ill. Gebeeth fiai: Lőrinc v. Tamás v. Leustach, v. Dénes fia: Hedric v. Hedric fia: János (Miklós mester részére) nádori emberek valamelyike és a veszprémi káptalan tanúságai (akik kiküldését a nádor jelen oklevelével kéri) először a felek örökjogú, nekik átörökített birtokaira menjenek ki nov. 1-jén (in fe. OO. SS.) s más alkalmas napokon, és jelenlétükben az egyik helyszínen Péter ossza fel a birtokot és Miklós válasszon, majd másutt fordítva; az ideiglenes és zálogbirtokaikon ugyanígy tegyenek, a birtokfeleket új határjelek emelésével elkülönítve egymástól; ezután menjenek Péter mester szerzett és vásárolt birtokaira, s ezeket, megtekintve haszonvételeiket, minőségüket, mennyiségüket és értéküket, becsüljék fel az ország szokása szerint, és más alkalmas napokon tegyék ugyanezt Miklós mester Bydakunpeturfulde nevű szerzett birtokán, majd Miklós mutassa be a nádori emberek és a káptalan tanúságai előtt minden záloglevelét, amikkel a mondott birtokokat Soklos-i Péter és fiai neki elzálogosítottak, hasonlóan Péter mester is minden oklevelét nevezett saját birtokairól, s ha Péter mester birtokainak értéke meghaladja Miklós mester zálogbirtokai és Bydakunpeturfulde birtoka értékét, akkor a különbözetet Miklós egy meghatározandó napon fizesse ki Péternek, ill. fordítva. Ha Miklósnak a birtokok meghatározott időre kerültek elzálogosításra, akkor mindegyikük a kiváltásra kijelölt ideig bírja az osztály során neki jutott részeket haszonvételeikkel együtt, ha pedig e birtokok kiváltásának nincs meghatározott ideje,

hanem az a feltétel él, miszerint tőlük ezek, v. ezek bármelyike bármikor kiválthatóók, akkor mindegyikük az osztály során neki jutó ilyen birtokokat, amikor bármelyiküket a pécsi káptalan elé hívja a káptalan tanúsága és a nádori ember, a káptalan elé járulva és megkapva a zálogért fizetett pénzösszeget, e birtokok kiváltójának v. kiváltóinak vissza kell adják. Ha valamelyikük a pénze átvételére nem megy a pécsi káptalanhoz és e birtok(oka)t a kiváltó(k)nak nem adja vissza, akkor az(ok) azt a pénzösszeget, amiért az adott birtok(ok) elzálogosításra került(ek), hagyják a pécsi káptalannál, a nádori ember pedig a káptalan tanúsága alatt e birtoko(ka)t neki(k) adja vissza. Péter és Miklós nov. 1-ig a szokott collecta-kon túl többet nem szedhetnek be jobbágyaiktól. Ha a Péternél levő birtokokból osztály során Miklóshoz jutott birtokon maradnának Péter termései, szénája v. más javai, akkor Péter ezeket átviheti egy másik, az osztály során neki Miklóstól jutott birtokra, ill. fordítva. A felek a közöttük történt birtokosztályok bizonyítására bemutatták közösen a nádornak a veszprémi káptalan két, azonos szövegű és formájú nyílt levelét ezen örök birtokosztályokról (l. 856. szám). Kérésükre a nádor azokat elfogadja és szó szerint átírva nádori hatáskörénél fogva megerősíti. Erről Miklósnak függőpecsétjével ellátott privilegiális oklevelet ad ki. D. Bude, in fe. Lucie, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 967. (Sibrik cs. lt. 14.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés. Függőpecsét zöld fonata.

911. 1346. dec. 13.

A császmái káptalan előtt megjelent egyrésről Jakab fia János özvegye: Ilena, másrésről a rokonai, István fiai: Miklós és István, és az asszony minden kár és jogtalanság kapcsán, amiket eddig István fiai neki okoztak és amik ügyében ellenükben pert viselt (valamint a fia: György megölése kapcsán is, amivel ő Miklóst gyanúsította, ám a fiától megtudta haldoklásakor, hogy Miklós ártatlan), István fiait felmentette, mivel mindezekért megfelelő elégtételt adtak neki. D. in fe. Lucie, a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 100 027. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Misc. 5. 8. 275. 1.) Hátlapján mandorla alakú pecsét körvonala. felül chirographált (ABC).

2. Ue. jelzet alatt. Hátlapján középkori kéztől tárgymegjelölés, valamint mandorla alakú pecsét körvonala. Alul chirographált (ABC).

Á.: Császmái kápt., 1349. szept. 14. > Kőrös megye, 1349. nov. 2. Dl. 100 043. (Uo. 5. 7. 200.)

912. 1346. dec. 13.

1346., die XIII. Dec. A velencei tanács határozatai: mivel kapitányaik megírták, hogy a záraiak felajánlották, hogy átadják a város feletti uralmat, ezt fogadják el a szükséges feltételekkel, megígérve, hogy őket személyükben és javaikban biztosítják. Az első szerződéstervezetet adják át a zárai követeknek, ahogy kérték. Ha megfelel nekik, a szerződést erősítsék meg a város átvételéről.

K.: Ljubić II. 413. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 65.)

913. 1346. dec. 14. Buda

Miklós nádor (H), a kunok bírása kinyilvánítja, hogy amikor nov. 18-án (oct. Martini) a bárókkal és az ország nemeseivel bírói székén ülve a pereskedők ügyeit tárgyalta, korábbi perhalasztó oklevelének megfelelően szentgróti (S. Gerardus) Fülöp fia: Miklós mester egri prépost, Desew mester és László mester a maguk és uterinus frater-ük: Miklós mester nevében a Jurle-i Boldogságos Szűz-monostor konventje ügyvédvalló levelével szentlászlói (S. Ladislaus) Baas fia: Basow és Egyed mesterek ellenében bemutatott Wyllermus Drugeth néhai nádor, a kunok bírása, Miklós nádor és a vasvári Szt. Mihály arkangyal-monostor káptalanja számos oklevelét, amik szerint 1342. aug. 27-én (a. d. 1342., oct. regis Stephani) egyrészről Scengeroulth-i Fülöp fia: László, másrészről Baas fia: Egyed a maga és frater-ei: Basow és Péter nevében a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével Willermus nádor előtt annak korábbi oklevelének megfelelően bemutatott [I.] Károly király (H) oklevelét, miszerint egyrészről Fülöp fia: László mester és Dok litteratus ue. Fülöp fia: Miklós mester egri prépost nevében az egri káptalan ügyvédvalló levelével, másrészt Zerenche-i Baas fia: Egyed és Péter a maguk és frater-ük: Basow nevében pedig ezen Egyed a Kapurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével a király előtt megjelentek, és előbbieket elmondták, hogy László mester a Zala megyei, Zala folyó melletti Zerenche birtok (amit a veszprémi káptalan adott cserébe Baas fiainak, akiket emiatt Fülöp fia Villermus nádor elé perbe vonták, majd fogott bírók elrendezésével megegyeztek) határait ezen megegyezés alapján [IV.] Béla király (H) aranybullával ellátott privilegiális oklevele szerint (*l. Reg. Arp. 1740. szám*) Scengeroulth birtok felől 1342. aug. 8-án (quind. Jacobi, a. d. 1342.) szenterzsébeti (S. Elizabeth) Dénes v. Lodomér fia: Benedek (Fülöp fiai részére) és Simon fia: Pethev v. Castan-i András fia: István (Baas fiai részére) királyi emberek valamelyike és a vasvári káptalan közösen odavezetett tanúsága előtt vállalta kiadni; ennek megfelelően László egy völgyben kelet felé egy rét mellett 2 határjelet mutatott, nyugat felé Wrusharazth rubetum-ban is kettőt, egy berek mellett észak és dél felé tartó útnál is kettőt, ahol Baas fiai azt mondták, hogy az eddigi

határjelek nem azok, amiket Béla király privilégiuma alapján László vállalt kiadni, hanem az ő és frater-eik egymás között, a saját birtokaikon emelt határjelek, ezért azon további határjelek megtekintésére, amiket László a Zala folyóig akart mutatni mint a Zerenche és Scengeroulth birtokokat elválasztó határjeleket, Baas fiai nem akartak továbbmenni, hanem ue. völgyben észak felé az abban levő nagy út mellett egy határjelet mutattak, és számos más határjelet is meg akartak mutatni a Zala folyóig, de ezen határjelről László mester azt mondta, hogy azt Baas (Basow, Egyed és Péter apja) emelte hatalmaskodva, és így a felek nem tudtak megegyezni, miként erről Willermus nádort a vasvári káptalan jelentése tájékoztatta; ezt megtekintve Egyed a maga és frater-ei nevében Zerenche birtok határjeleinek megmutatását és felemelését Miklós (László mester és Miklós mester egri prépost frater-e) esküjének engedte át, úgy, hogy ahol Miklós a Scengeroulth birtokot Baas fiai birtokától elkülönítő határokat Béla király privilégiuma alapján megmutatja, és ezekről, miként szokás (moris est) földre esküt tenni, esküt tesz, hogy az általa mutatott határjelek ezen két birtokot különítik el, akkor László mester és Miklós prépost e határjeleket felemelhetik, ha azonban Miklós ezen határjeleket az esküjével nem akarja megerősíteni, akkor László mester és Miklós prépost a Baas fiai által a völgyben levő nagy úttól a Zala folyóig mutatott határjeleket (ha szükséges, megújítva) engedjék át Baas fiainak ellentmondás nélkül; e határjelek emelését és az esküt Villermus nádor nov. 18-ra (oct. Martini) tűzte ki, kérve a vasvári káptalan tanúságainak a nádori emberekkel való kiküldését, és a káptalan jelentését pedig nov. 25-re (ad 8. diem dict. oct.) várta; a káptalan memorialis oklevele szerint amikor nov. 18-án a nádori emberekkel kiküldték tanúságul mindkét fél részére örkanonokukat: Gergely mestert, Fülöp fia: Miklós kész volt az eskütételre, Baas fiai: Basow és Egyed pedig annak elfogadására, de végül Zala és Wosvar megyei nemes fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy a Szentgrót határai közötti vitás földet Baas fiai átengedték Fülöp fiainak, eltekintve Miklós esküjétől, és ezért cserébe Fülöp fiai a Boxafolde, más néven Scerenche ~ Zerenche nevű földjüket 13 márka dénárral Baas fiainak adták, csakúgy, mint a káptalan oklevelét, amivel e birtokot megszerezték, ezenfelül Fülöp fia: László Miklós egri prépost nevében, Baas fia: Egyed pedig frater uterinus-a: Péter nevében vállalták, hogy ügyvédvalló levéllel megjelennek a vasvári káptalan előtt ezen elrendezés megerősítésére; nov. 30-án (in fe. Andree) Miklós prépost Lászlóval a maguk és ügyvédvalló levéllel frater-eik: másik Miklós és Desev nevében, ill. Baas fiai: Basov és Egyed megjelentek a káptalan előtt, de Egyed a vállalása ellenére frater-e: Péter nevében nem mutatott be ügyvédvalló levelet (ezt azal indokolta, hogy Péter azt mondta: Egyedet azért tette képviselőjének, hogy Miklós esküjét meghallgassa, nem azért, hogy a birtokot eladja), de ennek ellenére Basow és Egyed a maguk részéről, ill. Fülöp fiai a mondott elrendezést kölcsönösen jóváhagyták örök megtartásra, és minden eddigi egymás

elleni pereik, jogtalanságaik, káraik ügyében egymást nyugtatták; a Scengeroulth földhöz csatolt vitás föld határai a felek elmondása szerint: farkas-verem (caverna wlpina); újonnan emelt föld-határjelben tölgyfa; berekben újonnan emelt föld-határjelben gyümölcsfa; ue. berekben föld-határjelben tölgyfa; rét; berek; föld-határjelben nyárfa; nagy út; másik út, ami Szentgrótról a Szt. Mihály[-egyház] Zerenche nevű falvába megy; Zala folyó berkében föld-határjelben körtefa; Fyzyr a Zala folyó mellett; Zala folyó. Wyllermus nádor halála után a nádori méltóságot a király Miklósnak juttatta, ezért Kornél fia: Corrad (Baas fia: Péter és Lathov fia: János nevében) 1344. máj. 30-án (oct. Penth., a. d. 1344.) a nádor korábbi perhalasztó oklevelének megfelelően szentgróti Fülöp fiai: Miklós mester egri prépost, Miklós mester, Desev mester és László mester ellenében Miklós nádornak mutatta be annak korábbi döntéshozó oklevelét, miszerint Kornél fia: Corrad (az ura, Baas fia: Péter nevében a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével) a nádor korábbi oklevelének megfelelően 1343. márc. 19-én (a. d. 1343., in die medii Quadr.) Miklós nádor előtt bemutatta annak bírságlevelét Fülöp fia: Miklós mester ellenében, miszerint Corrad (Baas fiai: Basow, Egyed és Péter nevében a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével) 1342. nov. 25-én (a. d. 1342., quind. Martini) Miklós nádor előtt előadta, hogy a felperes szentgróti Fülöp fia: Miklós mester a vasvári káptalan tanúsága előtt Scentlazlow birtok ügyében Baas fiai ellenében 1342. nov. 18-án (oct. Martini tunc preteritis) esküt kellett tegyen és a káptalan jelentését nov. 25-én (8. die) a nádornak visszavinni, és bár Corrad képviselő nov. 25-től 15 napig várta a nádor előtt Miklóst, az nem jelent meg, nem is küldött senkit, az esküről szóló jelentést sem vitte vissza, így bírságban maradt; ezután Corrad azt tudakolta, hogy Miklós az esküjét a vállalt napon letette-e, v. elmulasztotta azt, mire Chepan fia: János (a Jurle-i konvent ügyvédvalló levelével Miklós mester nevében) azt felelte, hogy Miklós a kitűzött napon az eskü helyére ment és Baas fia: Péterrel a mondott birtok ügyében megegyezett, erről oklevele van, és ennek bemutatását a nádor [1343.] jún. 8-ra (oct. Penth.) tűzte ki; Corrad képviselő bemutatta még a vasvári káptalan [1342.] dec. 3-án (anno in eodem, f. III. p. Andree) kiadott két tilalmazólevelét is, amik szerint Kornél fia: Corrad szentlászlói Baas fia: Péter nevében, valamint Orbán fia Lathow fia: János a maga és Chaba fiai: János, László és György [*alatta kipontozva*: Gergely] (az ő frater patruelis-ei) személyében Péter frater-eit, vagyis Baas fiait: Basov-t és Egyedet a vitás föld (ami Fülöp fiainak határok elkülönítésével lett visszaadva) elidegenítésétől, Fülöp fiait pedig annak elfoglalásától tilalmazták; ezután Corrad képviselő kérte az eskütételről és megegyezésről szóló oklevél bemutatását, mire Fülöp fiai közül László (a maga, Miklós egri prépost, Miklós és Desev nevében a Jurle-i Boldogságos Szűz-monostor konventje nyílt ügyvédvalló levelével) bemutatta Willermus nádor és a vasvári káptalan mondott okleveleit. Mindezen okleveleket a feleknek elmagyarázva (litteris suo modo

explicatis) Fülöp fia: László azt állította, hogy Fülöp fia: Miklós nem Zentlázlow birtokról, hanem más birtokról tett le esküt, miként a mondott eskü-, egyezség- és tilalmazólevelekben szerepel, Baas fiai: Basov és Egyed viszont a Fülöp fiaitól cserébe kapott Boxafolde-t birtokolták, a 13 márkát is megkapták, a mindezzel egyet nem értő Péter részével együtt, holott eszerint nem kellett volna ezeket elfogadniuk, mivel most Fülöp fiaitól Péter azt a birtokrészt követeli, amit nekik Basov és Egyed adott, őket ki akarja zárni abból, Basov és Egyed pedig bár minden per, jogtalanság, birtokkár ügyében őket nyugtatták, és vállalták, hogy a mondott elrendezést örökre megtartják, mégis ezután, amikor ő az esküről szóló jelentés visszavitelének napján nem tudott a nádor elé járulni, Baas fiai elküldték képviselőjüket, aki nem tett említést a megegyezésről, és Miklóst bírságban marasztaltatta el a megegyezés ellenére. Mivel tehát Baas fiai: Basov, Egyed és Péter a Béla király privilégiumában levő határok megmutatása ügyében tett elrendezést, majd a mondott határjel-emelést nem megosztva, hanem együtt engedték, Miklós esküje napján viszont Basov és Egyed a frater-ük: Péter nélkül engedték el az esküt és a vitás földet Fülöp fiainak Boxafelde birtokért és 13 márkáért átengedték, és Péter nevében vállalták, hogy ezen elrendezést ügyvédvalló levéllel megerősítik, de a kitűzött napon ügyvédvalló levelet nem mutattak be Péter nevében, hanem a megegyezést újfent csak a maguk részéről erősítették meg, és miután Fülöp fiaival mindenről megegyeztek, Miklóst mégis bírságban marasztaltatták el, és ráadásul Basov és Egyed Boxafolde birtokot (amit Fülöp fiai nekik adtak cserébe) és a 13 marka dénárt nem a megegyezéssel egyet nem értő Péter része nélkül, hanem azzal együtt fogadták el, Péter és János képviselője: Corrad pedig (mivel semmilyen peres eljárás Basov és Egyed, ill. Fülöp fiai között akkor nem volt) minderre semmit nem válaszolt, az ő érdekükben nem is jelent meg, hanem csak Péter és János nevében járt el, ráadásul a felek a nádor bírói engedélye nélkül egyeztek meg az eskü napján, a nádor Basov és Egyed nélkül döntést a bárók és az ország nemesei tanácsával nem tudott hozni, ezért a per megfontolását [1344.] okt. 13-ra (quind. Michaelis) halasztotta el, és írt a vasvári káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thekenye-i Benedek fia: János nádori ember Baas fiait: Basov-t és Egyedet okt. 13-ra válaszára idézze meg (evocare) színe elé Fülöp fiai ellenében. A káptalan jelentése szerint a nádori ember és Gergely mester, a vasvári káptalan kanonoka és tanúsága Fülöp fiai: Miklós prépost, másik Miklós, Desev és László mesterek ellenében megidéztek Baas fiait, ám őket Miklós és Desev (a maguk, Miklós prépost és László nevében a Kopornuk-i konvent ügyvédvalló levelével) okt. 13-tól 19 napig hiába várták a nádor előtt, nem jelentek meg, nem is küldtek senkit, így bírságban maradtak. És mivel Basov és Egyed távolléte miatt a nádor a jog szerint nem tudott döntést hozni, írt a vasvári káptalannak, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Thekenye-i Benedek fia: János nádori ember 3 megyei vásáron nyilvánosan

kiáltsa ki, hogy dec. 7-én (oct. Andree) Basov és Egyed válaszára és a bírságok kifizetésére jelenjenek meg színe előtt Fülöp fiai ellenében, különben makacsságuk ellenére is a nádor végső döntést hoz a mondottakban, a káptalan pedig ugyanakkorra tegyen jelentést. A káptalan válasza szerint Benedek fia: János nádori emberrel kiküldték tanúságul János mester kanonokot, akik nov. 26-án (f. VI. an. Andree) Rennek faluban, nov. 27-én (sab.) Stephand faluban és nov. 29-én (f. II.) Egurzegh-en a vásárokon (fora publica) Scentlazlov-i Baas fiait: Basov-t és Egyedet kikiáltották szentgróti Fülöp fiai ellenében 1344. dec. 7-re (ad oct. Andree, a. d. 1344.) a nádor elé. A per tárgyalása onnan több halasztással [1346.] nov. 18-ra (ad predict. oct. Martini) lett halasztva, mikor is mindezen, Fülöp fiai által bemutatott oklevelek tartalmát Basov-nak (akik a maga és Egyed nevében jelent meg a Kopurnuk-i konvent ügyvédvalló levelével) elmagyarázva (litteris suo modo expositis) és felolvasva Fülöp fiai igazságot kértek maguknak. És mivel Basov a maga és Egyed nevében a nádor többszöri kérdésére sem tudott megfelelő indoklást adni, a nádor István kalocsai érsekkel, István erdélyi vajdával, Zonuk-i comes-szel, Tamás egykori erdélyi vajdával, Karasso-i és Keue-i comes-szel (magnifici), Miklós mester pozsonyi, István és György Heweswyuar-i, Sándor fia: János Gumur-i comes-ekkel, Vörös (Rufus) Tamás mester Chekche-i [!] várnaggyal és az ország számos más, vele ítélkező nemesével a felek között végső döntést akart hozni, ahogy a jog rendje követeli, de ezen bárók kérésére a feleket békekötésre engedte nov. 20-ra (usque 3. diem), úgy, hogy akkor a felek v. beszámolnak neki a megegyezésről, v. fogadják el döntését. Akkor megjelentek Fülöp ezen fiai a nádor döntésének elfogadására, Basov és Egyed azonban nem tértek vissza és nem is küldtek senkit maguk helyett, hogy így makacsságukat, a mondott megegyezés elleni kihágásaikat és bírságaikat elkendőzhessék (occultare). Mivel tehát Willermus nádor előtt Baas fiai közösen a vitás föld elkülönítését és határjeleinek emelését Fülöp fia: Miklós esküjére bízták, majd annak napján Basov és Egyed az eskütől elállva a vitás földrészt Fülöp fiainak átengedték cserébe Boxafolde birtokért és 13 márkáért, és vállalták, hogy frater-ük: Péter (aki a megegyezéskor nem volt jelen) v. képviselője ezt megerősíti, de ez nem történt meg, sőt, az esküről szóló jelentés visszavitelének napjára Basov, Egyed és Péter közösen küldték el a képviselőjüket, aki ezen megegyezésről említést sem téve a nádor bírságlevelével Miklós mestert megbírságotlatta, és ezzel a mondott megegyezést Basov és Egyed nem csak Péter részéről, hanem a maguk részéről is visszavonták, ezért a nádor a mondott és más bárók, valamint az ország nemesei tanácsával azt a földrészt, amit Basov és Egyed a megegyezés szerint Fülöp fiainak a vasvári káptalan nyílt egyezséglevelében szereplő határok alatt átadtak, Fülöp fiainak és örökösöknek ítéli, más joga sérelme nélkül, Basov-ra, Egyedre és örökösökre a földrész ügyében örök hallgatást kiróva, ezenfelül Basov-t és Egyedet – mivel a megegyezés után az esküről szó jelentés visszavitelének napján a

nádor bírságlevelét Miklós mester ellenében képviselőjük elfogadta, a megegyezésről szót sem ejtve, holott a vasvári káptalan előtt megerősítették, hogy az eskü letételekor nem csak az eskü, hanem a birtokok és minden más ügyében is megegyeztek örökre – patvarkodóknak ítéli, és a patvarkodók büntetésével sújtva őket minden birtokuk kétharmada a nádor bírói kezeihez, egyharmada pedig Fülöp fiaihoz kell háramoljon. Erről függőpecsétjével megerősített privilegiális oklevelet ad ki Fülöp fiainak. D. Bude, 25. die termini prenotati, a. d. 1346.

Á.: a 917. számú oklevélben.

K.: Zala I. 432–446. (dec. 15-i dátummal)

R.: Horváth S., Száz. 1912. 701. (dec. 15-i dátummal); Kovács I., Zalai Gyűjt. 32 (1991) 177. (dec. 12-i dátummal)

914. 1346. dec. 14. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy színe előtt Lanch-i Pál fia: Mihály (Ida-i Pál fia: János mester érdekében a Jazow-i konvent ügyvédvalló levelével) a Dalmácia elleni királyi had nov. 8-ra kihirdetett oszlásának 15. napjától, nov. 22-től (a quind. residencie exercitus regii versus partes maritimas moti et ad oct. OO. SS. proclamate) 20 napig várt Sethythe-i Domokos fia: Tamás ellenében, aki Poharus (dict.) Péter mester Vyuar megyei comes és a 4 szolgabíró oklevele ellenére (amivel a pert a királyi jelenlét elé küldték át) nem jelent meg, nem is küldött senkit, így Tamást bírságban marasztalja el, ha nem tudja magát ésszerűen kimenteni. D. Bude, 23. die termini supradict., a. d. 1346.

E.: Dl. 39 106. (Kincstári lt. Királyi jogügyigazgatóság. Ismeretlen állagok.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, kortárs kéztől: de Vyuar, valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

915. 1346. dec. 14.

Miklós, a [pécs]váradi monostor apátja és a konvent kinyilvánítják, hogy amikor Nagy (Magnus) Peteu fiai: Bálint és Márton, egyházuk Perekud-i jobbágiai nyilvános bűneik és kihágásaik miatt a váradi egyház területeiről elszöktek, ott levő minden birtokuk törvényesen a konventhez került vissza. Ők tanácsot tartva, e birtokokból a Perekud falu területén levő szőlőt – aminek kelet felől Simon fia: Tamás, dél felől Kakas (dict.) János és Fridul gener-e: Tamás, nyugatról Teodor fia: Pál és északról Jakab gener-e: Péter a szomszédja – a Várad városbeli Nagy (Magnus) Kelemen fia: Gergelynek eladták 4 márka báni dénárért (minden márkát 6 pensa-val számolva), úgy, hogy ha

Peteu fiai jelen oklevél kiadásának 4. évfordulójáig visszatérnek lakni a váradi egyház birtokaira, a szőlőt Gergelytől visszavásárolhatják annyi pénzért, amennyire akkor fogott bírók becslik majd, de ezt csak ők tehetik meg, a rokonaik és generacio-ik közül senki sem. Ha jelen oklevelet visszaviszik a konventnek, privilégiumot adnak majd ki. D. f. V. p. Lucie, a. d. 1346.

Á.: Pécsváradi konvent, 1358. máj. 10. Dl. 3683. (NRA. 605. 7.)

K.: AO. IV. 648–649.

R.: Kőfalvi T., Pécsváradi konvent 185. szám.

916. 1346. dec. 14. Buda

János, veszprémi választott és megerősített püspök (electus confirmatus), a királynéi aula kancellárja, kánonjogi licenciatus, káponaispán, [I.] Lajos király (H) titkos kancellárja előtt egyrészt Cymba (dict.) István fia: Peteu mester, másrészt Pousamezey-i Miklós fia: Péter megvallották, hogy azon perben, amit Péter a királyi hadoszlás 15. napján (quind. residencie exercitus regii) viselt az országbíró előtt Peteu ellenében, fogott bírók elrendezésével úgy egyeztek meg, hogy Peteu [1347.] febr. 9-én (quind. Purif. virg. glor.) huszonötöd-magával a Posaga-i Szt. Péter-egyház káptalanjában esküt tesz le arról, hogy két éve szept. 8-án (in fe. Nat. B. virg. cuius iam secunda preterisset revolutio annualis) sem ő, sem a hozzá tartozók nem zárták ki a birtokából Pétert, 40 jobbágycsaládot a házaikkal és épületeikkel együtt hatalmaszkodva nem szállították el, és ami épületeket v. házakat nem tudtak elvinni, nem égették fel, ill. azon év Mindenszentek ünnepe utáni kedden (eodem anno f. III. an. OO. SS.) Peteu nem verette meg Péter szervienseit és szolgáit (servitricis), s mindezekkel Péternek nem okozott 100 márkát kárt. Ha az eskü napján Péter be tud mutatni okleveleket valamely földről v. szőlőkről, akkor Peteu e földet v. szőlőket a káptalan előtt visszaadja Péternek. D. Bude, in crastino Lucie, a. d. 1346.

Á.: Pozsegai káptalan, 1347. márc. 20. Dl. 3872. (NRA. 1508. 50.)

917. [1346. dec. 14. után]

A veszprémi káptalan Leurenthe-i Leurenthe fia: Beke mester kérésére átírja Miklós nádor (H), a kunok bírja privilegiális oklevelét (l. 913. szám).

E.: Dl. 49 694. (Rumy cs. lt. 55. 28.) Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

918. 1346. dec. 15. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt megjelentek egyrésről Surukzow-i Scemluk fiai: Péter és Leukus a maguk és ue. Scemluk fiai: János és Mihály nevében az erdélyi (Albensis Transsilvane) káptalan ügyvédvalló levelével, másrésről Thutws királyi ajtónállómester, és megvallották, hogy ők minden viszályban és kárban, amik apáik ideje óta történtek közöttük, fogott bírók elrendezésével egymást kölcsönösen nyugtatták, és Zemlek ~ Zemluk fiai a Scemlukhaza nevű Chanad megyei, Morus folyó melletti örökbirtokukat mind a megyegyezés miatt, mind 100 márkáért (minden márkát 4 forinttal számolva) Thwtus mesternek és örököseinek (el)adták minden haszonvételrel, semmiféle jogot és tulajdont abban maguknak és leszármazottaiknak meg nem tartva, hanem ezeket Thutws mesterre és örököseire ruházva. D. Bude, 3. die Lucie, a. d. 1346.

E.: Dl. 76 814. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 262.) Előlapja jobb felső sarkában: Petri canonici et Stephani Budou. Hátlapján kerek pecsét körvonalában: assecuracio magistri Petri canonici ecclesie Chanadiensis dicti Transsillvani et Stephani filii Bodow; középkori kéztől tárgymegjelölés.

K.: Z. II. 225–226.

R.: Z. VII/1. 111.

919. 1346. dec. 15. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház prépostja személyében, hogy Mykch bán fia: László mester Helmuch-i és Semyen-i famulus-ai és officialis-ai: István és Zekel (dict.) János a cinkosaikkal László parancsából a prépost Lelez nevű birtokára mentek kétszer is, az ottani jobbágyok 12 lovát és 11 ökrét elvitték, majd szintén a cinkosaikkal és uruk: László parancsából nov. 7-én (f. III. p. OO. SS. anno in presenti) fényes nappal a prépost Chernee nevű birtokára menve az ottani jobbágyok 6 ökrét és 2 lovát elhajtották Helmuch birtokra, és számos más jogtalanságot is okoznak folyamatosan a prépost jobbágyainak a saját és uruk akaratából, noha per van függőben a prépost és László között. Ezért az uralkodó utasítja az Vng megyei comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. Bude, oct. Conc. virg. glor., a. d. 1346.

Á.: Ung megye, 1347. febr. 3. SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 55. (Df. 233 662.)

920. 1346. dec. 15. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondták Balázs testvér, a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház prépostja személyében, hogy Mich [!] bán fia: László mester Helmech-i és Semian-i famulus-ai és officialis-ai: István és Zekul (dict.) János a cinkosaikkal László parancsából a prépost Lelez nevű birtokára mentek kétszer is, az ottani jobbágyok 12 lovát és 11 ökrét elvitték, majd szintén a cinkosaikkal és uruk: László parancsából nov. 7-én (f. III. p. OO. SS. anno in presenti) fényes nappal a prépost Cherney nevű birtokára menve az ottani jobbágyok 6 ökrét és 2 lovát elhajtották Helmuch birtokra, és számos más jogtalanságot is okoznak folyamatosan a prépost jobbágyainak a saját és uruk akaratából, noha per van függőben a prépost és László között. Ezért az uralkodó utasítja a Zemlyn megyei comes-t v. a vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy küldjék ki egyiküket v. kettejüket, akik tudják meg minderről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. Bude, oct. Conc. virg. glor., a. d. 1346.

Á.: Zemplén megye, 1347. márc. 13. SNA. Leleszi prépostság mlt. Acta saeculi 1300. 54. (Df. 233 661.)

921. 1346. dec. 15. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésről Peech nembeli Aladár fia: Tamás mester Wywar-i, Berench-i és Chehte-i várnagy, másrésről Márton fia Mihály fia: Demeter a maga és frater carnalis-a: László nevében a Saagh-i konvent ügyvédvalló levelével, Chaba-i Mihály fia István fia: György a maga és frater carnalis-a: Tamás nevében a váci káptalan ügyvédvalló levelével, valamint Demeter és György még az Orbaz megyei Farkas fia Miklós fia: Demeter nevében is királyi ügyvédvalló levéllel, és elmondták, hogy Tamás mester a szolgálataiért Lajos királytól oklevéllel megkapott Nognadan, Kysnadan és Sceplak nevű Nyitra megyei birtokai közül Sceplak-ot minden haszonvétellel régi határai alatt mind saját üdvösségéért, mind Mihály fiai: Demeter és László, István fiai: Tamás és György és Farkas fia Miklós fia: Demeter szolgálataiért nekik és örököseiknek visszaadta teljes joggal (noha ezeket perben örökre elveszítették), és még nagy szükségük miatt 200 márka készpénzt is adott nekik, ezért a mondott nemesek Nognadan és Kysnadan birtokokat minden tartozékkal régi határaik alatt (elállva minden pertől, amit Tamás és örökösei ellenében mostantól ezek miatt indítanak), a királyi adománynak megfelelően Tamás mesternek és örököseinek szavatosság vállalásával átengedték és átörököztették, ezekben semmiféle jogot v. tulajdont maguknak és örököseiknek meg nem tartva, hanem ezeket teljességgel Tamásra és örököseire ruházva. Ha e nemesek v. leszármazottaik e két birtok ügyében Tamás mestert és utódait bíróságon v. azon kívül mégis zaklatnák, patvar-

kodásban marasztalják el őket Tamás mester és örökösei ellenében. D. Bude, 3. die Lucie, a. d. 1346.

E.: Dl. 102 767. (Batthyány cs. lt. Apponyi cs. 647.) Hátlapján kerek pecsét töredékei. Kortárs kéztől: Sceplak et Nadan.

Á.: I. Lajos király, 1369. febr. 17. (Uo. 651.) Eltérő névalakjai: Wyuar, Kisnadan.

Má.: 1. Vasvár megye, 1824. jan. 20. E.-vel azonos jelzet alatt.

2. Vasvár megye, 1824. jan. 24. Á.-val azonos jelzet alatt, az alapján.

K.: Apponyi I. 131–133. (E. alapján.)

922. 1346. dec. 15.

1346., die XV. Dec. A velencei tanács határozatai. Írják meg a kapitányoknak: Zára követei a tanács előtt megerősítették, hogy átadják Velencének Zára várost és területét. Erről szerződés született, aminek másolatát elküldik a kapitányoknak. A zárai követek levelet írnak Zára rector-ainak és közösségének, hogy a kapitányoknak és a velencei seregnek adják át a város uralmát. A kapitányok ezért mihamarabb vonuljanak be a városba és vegyék azt át a meg egyezés szerint. A tanács szabályozza a bevonulás, valamint a város és kulcsai átvétele biztonságosnak vélt módját, mind a velencei sereg, mind a záraiak részére. A tanács írjon levelet Zára rector-ainak és közösségének, hogy kegyükbe fogadják őket.

K.: Ljubić II. 413–414. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 65.)

923. 1346. dec. 15. Velence

1346., ind. 15., die XV. Dec., Veneciis. Andreas Dandulo, Velence, Da és Chroacia dózséja előtt zárai polgárok a zárai communa nevében és annak 1346. dec. 7-én Zarában kelt oklevele szerinti mandátumával megerősítik és elismerik, hogy Zára városa és teljes területe régóta teljes joggal Velence tulajdona, és ha eltávolodtak a dózsék és Velence iránti engedelmességtől, v. egyezségeket kötöttek a városról bárki mással, azt jogtalanul tették, ezért minden efféle meg egyezést és kötelezettséget érvénytelenítenek. Odaadással és alázattal bocsánatot kérnek a dózsétól és Velencétől mindenért, és kérik, hogy nekik Velence adjon békét és kegyet, hogy személyeikben és javaikban biztonságban lehessenek. Az 1346. dec. 13-án kelt oklevelüknek megfelelően Zára várost, területét, polgárait, várait, erődítményeit és szigeteit a dózsé és Velence teljes uralma, joghatósága és védelme alá helyezik, a dózsét és Velencét örökre a város urává állítják, ígérve a maguk és leszármazottaik részéről,

hogy a dózse és Velence mint uruk felé örökre hűek lesznek és mindenben engedelmeskednek, érvénytelenítve minden városi és szokásjogukat, amik mindezzel ellenkezhetnek. A dózse ezt elfogadva a várost és polgárait személyükben és javaikban sértetlenül békéjébe, kegyébe és könyörületességébe fogadja, és erről ólombullájával ellátott oklevelet bocsát ki.

K.: Ljubić II. 414–416. (A „Pactorum” velencei gyűjtemény alapján. Vol. 5. 79.)

Megj.: Az oklevelet átírta és megerősítette Marcus Justinianus szárazföldi főkapitány és Andreas Mauroceno tengeri főkapitány Velencében, 1346. dec. 15-én kiadott oklevelükben, valamint Zára város is 1346. dec. 15. utáni oklevelében, l. Ljubić II. 416–417. és 418. („Pactorum” Vol. 5. 83. alapján.)

924. 1346. dec. 15.

1346., ind. 15., die 15. Dec. Zarában (Jadra) [I.] Lajos király (H) nevével kelteztek oklevelet.

K.: Smič. XI. 332–333. (Posedarjében volt E.-je alapján.)

925. 1346. dec. 16. Buda

[I.] Lajos király 1346. dec. 16-án (sab. p. Lucie, a. d. 1346.) Budán, nagyobbik pecsétjével ellátott oklevele szerint elmondták neki János fia: László és Chychva-i László fia: Péter személyében, hogy Chemernye, Chaklo, Sowkuth és Lodnicha Zemlyen megyei birtokok, amiket egykor Radyzlow dux tartott, [V.] István király adománya szerint Lászlóé és Péteré, Chychwa nevű várukhoz tartoznak, de Nekche-i Denk mester ezeket elfoglalva tartja az ő joguk sérelmére. Ezért Lajos utasította a Jazow-i konventet, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében a királyi ember tudja meg erről az igazságot, majd a konvent tegyen jelentést.

Tá.: 1. Bebek Detre nádor, 1402. ápr. 20. Dl. 2449. (NRA. 569. 34.)

2. Tá. 1. > Szécsényi Frank országbíró, 1402. jún. 17. Dl. 8616. (Uo. 596. 5.) Eltérő névalakjai: Chichwa, Sowkwth, Zemplen.

3. Tá. 1. > Garai Miklós nádor, 1405. nov. 15. Dl. 3801. (Uo. 602. 47.) Eltérő névalakjai: Jazo, Chychua, Chaklio, Sokuth, Zemlyn, Radizlo.

926. 1346. dec. 16. Buda

Miklós nádornak (H), a kunok bírójának elmondta Gekmenus mester királyi apotecarius, hogy Wylak, Parlagy, Mogfyamyhalfeulde, Zaaz, Wyslas, Bogath és Kanturfeulde nevű Hont megyei birtokai egy határon belül fekszenek, és

szükség van a bejárásukra, a határjelek felújítására és a mások birtokaitól való elkülönítésükre. Ezért a nádor kéri a budai káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében Pezyeg-i Paska fia: László v. Sarow-i Bede fia: Péter v. Márton fia: Kelemen v. annak frater-e: László nádori emberek valamelyike Gekmenus ezen birtokait a szomszédok összehívásával járja be régi határai mentén, ahol szükséges, új határjeleket emelve a régiék mellé, s a szomszédos birtokoktól elkülönítve hagyja Gekmenus mesternek, ha nincs ellentmondás. Az esetleges ellentmondókat idézze meg ellenében a nádor elé, majd a káptalan tegyen jelentést. D. Bude, sab. p. Lucie, a. d. 1346.

E.: Dl. 69 232. (Kubinyi cs. lt. 41.) Papír. Hátlapján azonos és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek zárópecsét töredékei.

927. 1346. dec. 17. Buda

Erzsébet királynénak (H) elpanaszolták a Nyulak szigeti Boldogságos Szűz-kolostor apácái, hogy mind a királyi és királynéi nunciusok, mind a külhoni királyok és fejedelmek a királyhoz és a királynéhez jövő nunciusai állandó és gyakori descensus-ai miatt az apácák Barania megyei Cheley és Jeneu nevű birtokai nem kis kárt szenvednek el az élelmezés és az elszállásolás miatt (propter dacionem victualium et hospitalitatum), ezért kérték, hogy e birtokait ezek alól mentse fel. A királyné az apácák kérésére beleegyezik, hogy a Cheley és Jeneu nevű birtokaikon lakó jobbágyaik egy nunciusnak (jöjjön bár az a királynéhez) se kelljen szállást és élelmet adjanak, ezért utasítja a Barania megyei comes-t v. vicecomes-t és a szolgabírókat, hogy jelen oklevél felmutatásával a Cheley és Jeneu falvakon átkelő nunciusoknak ne engedjék, hogy az apácák ottani jobbágyaitól szállást és élelmet kérjenek. D. Bude, domin. an. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 3873. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson. 51. 15.) Hátlapján középkori és újkori kezektől feljegyzések, valamint vörös viaszú kerek pecsét töredékei.

K.: F. IX/1. 367–368.

928. 1346. dec. 18. Buda

[I.] Lajos királynak (H) István testvér Saagh-i prépost, királyi káplán bemutatta neki [V.] István király ([IV.] Béla király privilégiumát megerősítő) privilégiumát (*l. Reg. Arp. 1270. és 1596. szám*), miszerint a Saagh-i monostor, prépost és a konvent, valamint birtokaik, jobbágyaik és a hozzájuk tartozók királyi védelem alatt állnak és jobbágyaikat más bíró elé nem lehet megidézni (evocare), csak a királynéi udvarbíró elé, v. azon bíró elé, akit a királyné

számukra kijelöl. Mivel a király tartozik mindenkit a saját szabadságában (libertas) megőrizni, utasítja a nádort, az országbíró, a comes-eket, vicecomes-eket, várnagyokat, nemeseket, bírót, jogszolgáltatókat, és más, bármiféle előmenetelő, helyzetű v. honor-ú embereket és officialis-aikat v. helyetteseiket, hogy a Saagh-i monostort, prépostot és konventet, birtokaikat, az azokon lakó birtoktalan famulus-aikat, jobbágyaikat és népeiket, akik a király védelme alatt állnak, zaklatni és terhelni ne merészeljék, jobbágyaik felett semmilyen ügyben ne ítélkezzenek, őket bíróságuk elé állítani az István király privilégiumában foglalt szabadságuk ellenében ne merészeljék, hanem ha valaki a monostor, a prépost és a konvent jobbágjai ellenében váddal akar élni (habere accionem), ezt a prépost előtt folytassa le, aki minden panaszosnak igazságot szolgáltat, ha pedig a prépost a jobbágjai részéről az igazságszolgáltatásban hanyag lenne, akkor az alperes jobbágyságot a királynéi udvarbíró, v. a királyné által kijelölt bíró jelenléte elé kell idézni a jog rendje szerint, aki minden panaszosnak igazságot szolgáltat majd. D. Bude, f. II. an. Thome ap., a. d. 1346.

Á.: I. Lajos király, 1357. ápr. 29. Dl. 4642. (Acta eccl. 31. 61.) Eszerint nyílt oklevél volt, a király gyűrűspecsjével ellátva.

K.: F. IX/1. 352–353.

929. 1346. dec. 18. Sződemeter

Endere fia: András mester Külső-Szolnok (Zonuk Exterior) megyei vice-comes és a szolgabírók tudatják, hogy a Zonuk megyei Chaan birtokot 1346. dec. 18-án (f. II. an. Thome ap., in a. d. 1346.) István erdélyi vajda, Zonuk-i comes személyében vicecomes-ének: András mesternek kellett iktassák a váradi káptalan és a vajda emberével. E birtok egykor László fiaié: Jánosé és Miklóse volt, akiket megöltek csúf halállal. Az oklevélkiadók Zeudemeter faluban okt. 23-án (f. II. an. Symonis et Jude) tartott congregacio generalis-án kérdésükre a 12 esküdt és ülnök [!] azt mondták, hogy László fia: Jánost méltán felakasztották, Miklóst pedig rablás közben ölték meg, és a birtok a Zonuk-i comes-re háramlott. Amikor azonban a kitűzött időpontban Chaan birtokra mentek és azt András vicecomes-nek iktatni akarták, Chahul-i Péter fia: János mester ellentmondott, Endere fia: István azonban nem. Fentiek az ügyet [1347.] jan. 28-ra (ad f. II. p. domin. Septuagesimam) halasztják el, hogy János mester megadja tilalmazása okát. D. termino supradict., in villa Zeudemeter et anno prenotato.

E.: AL. Kolozsvár. Kemény J.-gyűjt. Oklevelek 28. (Df. 253 438.) Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint 4 zárópecsét töredékei v. körvonalai.

K.: F. IX/1. 450–451.

R.: Szabó K., TT. 1889. 539; Szabó K., Erd. Múz. 20. (mindkettő dec. 16-i dátummal); Erdélyi Okm. III. 365. szám.

930. 1346. dec. 18. Szentmárton

Desew mester Scepus-i vicecomes és várnagy, valamint a négy szolgabíró igazolják, hogy Chepanfalua-i János mester fia: Miklós minden bírságról, amikben Peruen-i Miklós comes fia: István mester ellenében színük előtt elmarasztaltatott, a peres ellenfél részét leszámítva nekik elégtételt adott. D. apud S. Martinum, f. II. an. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 60 254. (Máriássy cs. lt. Vegyes 110.) Hátlapján 1 nagyobb és 2 kisebb kerek zárópecsét töredékei.

K.: F. IX/1. 458–459. (f. II. p. Thome ap. dátummal)

931. 1346. dec. 18.

1346., die XVIII. Dec. A velencei tanács határozata: Benadiusus-t, aki Arbe-i vikárius volt és fogságban van a nádor szökése miatt, engedjék ki a börtönből.

K.: Ljubić II. 417. (A „Secreta consilii rogatorum” velencei államkönyv alapján. A. 65.)

1346. dec. 18. [! ɜ: 1347. jan. 18.]

[VI. Kelemen pápa] az esztergomi érseknek. András király (Si) fia: Károly, Calabria hercege őrzéséről és neveléséről, valamint az András halála ügyében végzett igazságtételről levélben tájékoztatja [I.] Lajos királyt (V), anyját: Erzsébet királynét (V) és fivérét, s ezt Boniohannes de Campello aradi (csanádi egyházmegye) főesperes, pápai káplán, jelen levél bemutatója és a Lajoséknak írt levelek tartalmának ismerője az érseknek részletesebben feltárja. E levelekben a pápa kérte a királyt, Erzsébetet és Istvánt, hogy fontolják meg: mivel Károly valószínűleg András király örököse lesz, ha Magyaró. királya megtámadná a Nápolyi Királyságot (ami a pápa és a római egyház közvetlen tulajdona), úgy tünne, hogy Károlyra haragszik és az ő kárára jár el. Vegye figyelembe azt is, hogy a Nápolyi Királyságot nem lehet úgy megtámadni, hogy a pápát és az egyházat ne támadná meg, ezért ne hallgasson senkire, aki azt sugallja, hogy támadja meg a királyságot, hanem ettől álljon el. Kéri az érseket, hogy mindezek ügyében járjon közbe. D. Avinione, XV. Kal. Jan. [! ɜ: Febr.], pápasága 5. évében. [1347.] Hasonlóan a kalocsai érseknek, a zágrábi és pécsi püspöknek, János veszprémi electus-nak. D. ut supra.

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. 206v–207r. nr. 903–907. (Df. 291 860.)

K.: Theiner I. 730. (XV. Kal. Febr. dátummal, de korrekciót nem jelezve.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen A. 1286. szám. (1346. dec. 18-i dátummal); Anjou-oklt. XXXI. 35–36. számok között (1346. dec. 18-ra korrigált dátummal)

Megj.: A registrumban jelen levél előtt van az a Lajoséknak küldött három levél, amikre a pápa itt céloz. Ezek dátuma XV. Kal. Febr, vagyis 1347. jan. 18. (*l. Anjou-oklt. XXXI. 33–35. szám*). Mivel ezekben az szerepel, hogy Károly hercegnek 1346. dec. 6-án hódoltak a nápolyi előkelők, kevésbé valószínű a Nápoly és Avignon közötti távolság miatt, hogy dec. 18-ig, vagyis szűk két hét alatt a pápai legátus beszámolója megíródik, az eljut a pápához, majd a pápai kancellária számos oklevelet összeállít és kiad Lajosék és a főpapok részére az ügyben. De ha mindez még meg is történhetett, az teljesen kizárható, hogy a pápa 1

hónappal hamarabb ír az érseknek ugyanabban a fajsúlyos ügyben, mint a királyi család tagjainak. Ezek miatt a levélben dátumtévesztést kell feltételezzünk, 1347. január 18-i keltezése valószínűbb, és a tartalmi hasonlóságok, valamint a registrumban való egymás utániságuk miatt ez érvényes a köv. levélre is, amiben megemlíti a pápa a Lajoséknak küldött leveleket, hiszen ez azt jelenti, hogy mindezen 5 levélnek ugyanakkor kellett kelnie.

1346. dec. 18. [! Ɂ: 1347. jan. 18.] Avignon

[VI. Kelemen pápa] Bertrand aquileiai pátriárkának. [I.] Lajos királynak (V), anyjának: Erzsébet királynénak (V) és [I.] Károly király (V) fia: István erdélyi hercegnek, Lajos fivérének a pápa megírta (ezen leveleket mellékeli Bertrاندnak), hogy egyesek állítása szerint Lajos elhatározta a Nápolyi Királyság megtámadását (ami a pápa és a római egyház közvetlen tulajdona), és emiatt elküldte Bereck (Brixius) győri prépostot, hogy számos itáliai nemessel, comitatus-szal és közösséggel szövetségeket kössön. A pápa a királyt a mondott levélben leírt okokkal akarja visszatartani szándékától, ezért kéri a pátriárkát, hogy járjon közbe az ügyben. Ha megtudja, hogy a király a támadásra elszánta magát, mihamarabb értesítse a pápát mindenről, amit megtud, mivel a Nápolyi Királyságot senki sem támadhatja meg anélkül, hogy a pápát és a római egyházat ne támadná meg. D. Avinione, XV. Kal. Jan. [! Ɂ: Febr.], pápasága 5. évében. [1347.]

Reg.: ASV. Reg. Vat. Vol. 140. fol. 310r-v. nr. 908. (Df. 291 860.)

R.: Déprez–Mollat, VI. Kelemen B. 1285. szám. (1346. dec. 18-i dátummal)

932. 1346. dec. 19. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent egyrésről Benedek testvér, a Saxard-i monostor apátja a maga és a konvent nevében annak ügyvédvalló levelével, másrésről Tuteus királyi ajtónállómester, és az apát megvallotta, hogy egyházuk Baranya megyei, Bata-n levő Beseneu nevű birtokát minden tartozékkal az alábbi határok alatt Tuteus mesternek jelen oklevél kiadásától 40 teljes évre bérbe adták (nomine feudali locassent), úgy, hogy Tuteus és örökösei e birtokot 40 évig tartsák minden haszonvétellel, beszedve a bevételeket (kivéve a tizedeket, amik minden évben az apátnak és a konventnek járnak) és minden évben okt. 6-án (oct. Mychaelis) 2 budai márkát (minden márkát 4 forinttal számolva) fizessenek az apátnak és a konventnek a kalocsai káptalan előtt, kétszeresen, ha az időpontot elmulasztják. Az apát és a konvent a birtok ügyében Tuteus-ék szavatolására bárhol és bármikor be kell mutassák okleveleiket. A 40 év elteltével Tuteus és örökösei a birtokot a Saxard-i egyháznak minden haszonvétellel adják vissza; ha ezt nem tennék, és az apát és a konvent őket a birtok okán perbe vonnák, ellenükben 100 márkában marasztalják el őket. Beseneu határai, ahogy [I.] Károly király ([IV.] László király ezen birtokról kiadott privilégiumát megerősítő) privilégiumában szerepelnek: határjel Batathew-n, ahol a folyó a Dunába ömlik; hegy és ue. folyó között egy út egy nagy gödörig; aruk; völgy; ue. aruk egy útig; nagyobb út, ami a Luder völgybe megy; aruk; körtefa; másik körtefa út mellett; út völgyben; Wlmus; völgy közepe; körtefa; két körtefa; Chypkebukur; almafa; körtefa; út;

másik út; völgy; körtefa; Zurduk; Warad; Bata folyó, ahol Mezeueurym van; Zagatu; szántások; Duna; Zygeth; a mondott Batatu. D. Bude, f. III. an. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 87 199. (Esterházy cs. hercegi lt. Repositorium 96. 2. 7.) Hátlapján újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonala.

933. 1346. dec. 20. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt megjelent Thwtus királyi ajtónállómester, Pylys-i comes, Wysegrad-i és óbudai várnagy, másrésztől János fia: Fülöp, és elmondták, hogy az alábbi cserét tették: Thwtus a Chanad megyei Gyos és Scemlekhaza nevű birtokait minden tartozékkal Fülöpnek és örököseinek adta, míg Fülöp a Bodrug megyei Tyzhazszenmartun nevű birtokát minden tartozékkal Thwtus-nak és örököseinek. A felek szavatosságot vállaltak egymás felé az ügyben, s ha valamelyikük ezt nem teljesíti, a csere érvénytelen lesz és a birtokok az eredeti birtokoshoz kerülnek vissza. D. Bude, in vig. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 76 815. (Zichy cs. zsélyi lt. 211. A. 272.) Hátlapján kerek pecsét töredékei.

K.: Z. II. 226–227.

R.: Z. VII/1. 111.

934. 1346. dec. 20. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Torkw-i Rycolph mester fia: László mester, a királyi aula lovagja a maga, apja és frater-e: Kelemen nevében bemutatta a Scepsy-i káptalan jelentését a Sarus megyei Luzka birtokon levő rész bejárásáról és határjelei emeléséről (l. 591. szám), amit kérésére a király, mivel a birtok bejárása törvényesen történt, pecsétjével ellátott nyílt oklevelében megerősít. D. Bude, in vig. Thome ap., a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 64 658. (Péchy cs. lt. 15.) Előlapja tetején és alján: Nicolai de Zeech bani, hátlapján kerek pecsét körvonala. Középkori kéztől: Luzka.

2. Dl. 68 863. (Berzeviczi cs. berzevicei lt. 115.) Eltérő névalakjai: Scepsi ~ Scepes. Előlapja tetején és alján: Nicolai de Zeech bani, hátlapján kerek pecsét töredékeiben: relacio N[ico]l[ai bani]. Középkori kéztől tárgymegjelölés.

R.: Péchy 7.

935. 1346. dec. 20.

Miklós prépost és az esztergomi káptalan előtt megjelent egyrésről Peech nembeli Aladár fia: Tamás mester Wyuar-i, Berench-i és Cheste-i [!] várnagy, másrésről Márton fia Mihály fia: Demeter a maga és frater carnalis-a: László nevében a Saag-i konvent ügyvédvalló levelével, Chaba-i Mihály fia István fia: György a maga és frater uterinus-a: Tamás nevében a váci káptalan ügyvédvalló levelével, valamint Demeter és György még az Orbaz megyei Farkas fia Miklós fia: Demeter nevében is királyi ügyvédvalló levéllel, és elmondták, hogy Tamás mester a szolgálataiért [I.] Lajos királytól oklevéllel megkapta a királyi adományozási jogkörhöz tartozó Nognadan, Kyusnadan és Sceplaak nevű Nyitra megyei birtokokat, de mivel Demeter fiai, István fiai és Demeter azt állították, ezek jog szerint hozzájuk tartoznak oklevelekkel, Tamás nem akarván a jogaikat teljesen elvenni, így ezért és szolgálataikért Sceplaak birtokot minden tartozékkal visszaadta ezen nemeseknek és örököseiknek, ezenfelül 200 márkát is adott nekik. Viszonzásul ők Nognadan és Kyusnadan birtokokat minden tartozékkal a királyi adománynak megfelelően Tamás mesternek és örököseinek szavatosság vállalásával átengedték és átörököstették, visszavonva minden jogot és tulajdont, amit ezekben bírtak. Ha e nemesek v. leszármazottaik e két birtok ügyében Tamás mestert és utódait bíróságon v. azon kívül mégis zaklatnák, patvarkodásban marasztalják el őket Tamás mester és örökösei ellenében. Erről a káptalan nagyobbik pecsétjével megerősített, chirographált privilegiális oklevelet bocsát ki. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, oct. Lucie, a. d. 1346.

E.: TML. Apponyi 646. (Df. 271 954.) Függőpecsét fonata. Felül chirographált (ABC).

Má.: Vasvár megye, 1824. jan. 24. Dl. 102 768. (Batthyány cs. lt. Apponyi cs. 646.)

K.: Apponyi I. 134–136.

936. 1346. dec. 20.

A Szt. Irineus vértanú-egyház káptalanja előtt megjelent egyrésről Jakody-i Bank fia Tamás fia: László, másrésről Ryua-i Tamás fia: Tonk mester, és László elmondta, hogy a Jakody birtok határain belül fekvő Dormyolch telek (sessio) egy részét, ti. a saját lakatlan részét Fork falu vége mellett Jakody birtok Fugh nevű erdejéig minden haszonvétellel (erdők, rétek, kaszálók, szántóföldek) a saját és Tonk mester rokonai és a szomszédai egyetértésével 10 évre Tonk mesternek és fiainak 5 szerémi márka jó és duplicatus dénárért elzálogosította a korábbi visszaváltás lehetősége nélkül. A 10. évforduló után László a telekrészét bármikor kiválthatja Tonk-tól ezen összegért, de csak a saját dénáraival, más ember dénáraival nem (elzálogosítva neki a telekrészt a pénzéért). Tonk 10 évig a telekrészre jobbág্যokat telepíthet, és azt minden

haszonvétellel mint a sajátját művelheti. A 10. évforduló után ha László e telekrést (a saját és nem más ember pénzével) kiváltja, Tonk elviheti magával azokat a jobbágyokat, akiket oda vitt és akik akkor ott laknak. Ha jelen oklevelet visszaviszik, a káptalan privilegiális formában adja majd ki. D. f. IV. an. Nat. d., a. eiusdem 1346.

E.: SNA. Révay cs. központi lt. Sirmium 1. 29. (Df. 259 509.)

K.: AO. IV. 649–650.

937. 1346. dec. 21. Buda

[I.] Lajos királyhoz (H) a szepességi (terra nostra Scepusiensis) nemesek elküldték Swap-i Jordan fia: Jakab, Zeek-i Benedek fia: Miklós és Fylefolua-i Wylyyam fia: Miklós comes-eket, akik elpanaszolták, hogy őket, jobbágyaikat és a birtokaikon jobbágyok módjára élő birtoktalan famulus-aikat az ország nemeseinek régi szokása ellenére gyakran a szepességi városok bírói elé vonják perbe, anélkül, hogy a nagyobb és kisebb ügyekben előbb tőlük v. officialis-aiktól kérnének igazságot, ahogy kell, az ő, jobbágyaik és birtoktalan szervienseik javait lefoglalják (prohibere), s ezáltal számos jogtalanságot szenvednek el. Kérésükre a király mind speciális kegyből (pietatis clemencia), mind az ország nemesei kipróbált szokásának megfelelően meghagyja, hogy a szepességi nemeseket, jobbágyaikat és birtoktalan szervienseiket az ügyekben – kivéve a köztolvajlást, rablást és bűnügyeket (cause criminales) – egyetlen külső bírót, s főleg a szepességi városok bírói elé perbe senki nem vonhatja, sem az ő, a jobbágyaik és birtoktalan szervienseik javait nem foglalhatja le, csak akkor, ha előbb e nemesektől v. officialis-aiktól igazságot kérnek, de azok azt megtagadják. Ezért a király utasít minden bírót, főleg a szepességi városok bíróit, hogy a szepességi nemesek, jobbágyaik és birtoktalan szervienseik felett semmilyen ügyben (kivéve a mondottakat) ne ítéelkezzenek, bíróságuk elé állni őket ne kényszerítsék, javaikat ne foglalják le, csak ha korábban igazságot kérve tőlük ők azt megtagadják. Ha valaki ezen nemesek ellen pert (accio, quescio) akar viselni, ügyét e nemesek rendes bírói előtt azok saját törvényszékén (in propria sede eorum iudiciaria) folytassa le a jog rendje szerint. D. Bude, in fe. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 38 884. (Intézmények iratai. Szepes m. 7.) Előlapja tetején: Thuteus, alján: regine per Tutheus, hátlapján kerek pecsét körvonalában: relacio magistri Thuteus.

K.: F. IX/1. 364–366.

938. [1346.] (dec. 21. v. utána)

A győri káptalan jelenti [I.] Lajosnak az ő és Szent Koronája iránti hűségükre, hogy [1346.] dec. 21-én (in die Thome ap.) Ogh (dict.) Miklós királyi ember jelenlétében a harangszóra egybegyűltek, Pál comes oklevelét elolvasták, majd a káptalannak tulajdonított két privilegiális oklevelet alaposan megtekintették. 8 pontban összefoglalják vizsgálatuk eredményét ezekről: függőpecsétjeik kisebbek a káptalan pecsétjénél; egyik sem tulajdonítható egyik korábbi scriptor-uknak és mostani notarius-uknak sem; a káptalan az oklevelei keltezésében nem szokta használni a határnapokat (Id., Kal., Non.) és az annus incarnationis kifejezést, amik ezen privilégiumokban vannak; ily jelentős birtokeladásban nem szerepel Domokos fia: Miklóssal a szomszédos birtokok közül senki; nem emlékeznek, hogy Miklós az eladáskor személyesen v. képviselője révén megjelent volna előttük; a privilégiumok carta-ját conservatorium-ukban nem találták meg; az első pecsételés viasza újabbnak tűnik, mint a másodiké; a pecsétjük titkos jeleit a privilégiumok pecsétjein nem látták. Ezért ezen oklevelek nem törvényesen lettek kiadva, hanem hamisak. Péter fia: László sem személyesen, sem képviselője révén nem jelent meg a káptalan előtt, habár ekkor Győr városban volt, de onnan, noha semmilyen szükség nem sürgette, elszökött.

Tá.: Nagymartoni Pál országbíró, 1347. febr. 2. Dl. 3809. (Acta eccl. ordinum et monialium. Poson 12. 2.)

K.: AO. V. 11–12. (Tá.-ban.)

939. 1346. dec. 22. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Miklós néhai erdélyi vajda fia Móric mester fia: Simon mester győri comes és Medies-i ezen Miklós vajda fia István fia: István mester (Simon patruelis frater-e) megvallották, hogy a szintén jelen levő Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester szolgálataiért és jótéteményeiért, amiket korábban a vajda fiainak: Móric és István mestereknek (az ő apáiknak), majd nekik is tett, főként, hogy 100 budai márkányi vagyonát adta nekik, viszonzásul a Symig megyei Chaba nevű birtokukat, ami Zych, Kapul, Tob és Zala birtokok szomszédságában fekszik, minden tartozékkal (erdők, rétek, berkek, cserjések, szőlők, művelt és nem művelt földek, kaszálók, vizek) és bevételekkel Pál mesternek, frater uterinus-ának: Miklósnak és uterinus frater-e: Jakab fiának: Györgynek adták. Ha Pál mester, Miklós és György a király jelen oklevelét bemutatja a fehérvári káptalan előtt (akár Simon és István távollétében is), a káptalan adja ki a birtok átörökítéséről szóló privilegiális oklevelét Pál mesteréknek. A király erről Simon és István kérésére pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki Pál mesteréknek. D. Bude, f. VI. p. Thome ap., a. d. 1346.

E.: 1. Dl. 100 028. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Csaba 3. 1. I.) Hátlapján középkori (Caba névalakkal) és újkori kezektől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét töredékei.

2. Dl. 100 031. (Uo. Csaba 3. 1. F.) Eltérő névalakja: Medyes. Hátlapján középkori kéztől: de Caba, újkori kéztől tárgymegjelölés, valamint kerek pecsét körvonala.

940. 1346. dec. 22. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Miklós néhai erdélyi vajda fia István fia: István mester megvallotta, hogy a szintén jelen levő Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester szolgálataiért és jótéteményeiért, amiket korábban apjának: Istvánnak, majd neki is tett, főként, hogy 100 budai márkányi vagyonát adta neki, viszonzásul a Symig megyei Chaba nevű birtokát, ami Zych, Kapul, Tob és Zala birtokok szomszédságában fekszik, minden tartozékkal (erdők, rétek, berkek, cserjések, szőlők, művelt és nem művelt földek, kaszálók, vizek) és bevételekkel Pál mesternek, frater uterinus-ának: Miklósnak és uterinus frater-e: Jakab fiának: Györgynek adta. Ha Pál mester, Miklós és György a király jelen oklevelét bemutatja a fehérvári káptalan által előtt (akár István távollétében is), a káptalan adja ki a birtok átörökítéséről szóló privilegiális oklevelét Pál mesterének. A király erről István kérésére pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki Pál mesterének. D. Bude, f. VI. p. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 100 029. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Csaba 3. 1. H.) Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét töredékei.

941. 1346. dec. 22. Buda

[I.] Lajos király (H) előtt Miklós néhai erdélyi vajda fia Móríc mester fia: Simon mester győri comes megvallotta, hogy a szintén jelen levő Vgal-i Iwanka comes fia: Pál mester szolgálataiért és jótéteményeiért, amiket korábban apjának: Mórícnek, majd neki is tett, főként, hogy 100 budai márkányi vagyonát adta neki, viszonzásul a Symig megyei Chaba nevű birtokát, ami Zych, Kapul, Tob és Zala birtokok szomszédságában fekszik, minden tartozékkal (erdők, rétek, berkek, cserjések, szőlők, művelt és nem művelt földek, kaszálók, vizek) és bevételekkel Pál mesternek, frater uterinus-ának: Miklósnak és uterinus frater-e: Jakab fiának: Györgynek adta. Ha Pál mester, Miklós és György a király jelen oklevelét bemutatja a fehérvári káptalan által előtt (akár Simon távollétében is), a káptalan adja ki a birtok átörökítéséről szóló privilegiális oklevelét Pál mesterének. A király erről Simon kérésére pecsétjével megerősített nyílt oklevelet bocsát ki Pál mesterének. D. Bude, f. VI. p. Thome ap., a. d. 1346.

E.: Dl. 100 030. (Batthyány cs. lt. Acta antiqua. Csaba 3. 1. G.) Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonalai.

942. 1346. dec. 23. Buda

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója tudatja, hogy színe előtt István mester litteratus (István mester királyi specialis notarius nevében királyi ügyvédvalló levéllel) dec. 7-től (oct. Andree) 16 napig várt Heues-i Pál fia Imre fia: János mesterre, de az egri káptalan idézőlevele ellenére János nem jelent meg, nem is küldött senkit, így őt Pál comes bírságban marasztalja el, ha magát nem tudja ésszerűen kimenteni. D. Bude, 17. die termini prenotati, a. d. 1346.

E.: Dl. 3874. (NRA. 1209. 42.) Papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés, valamint doborpajzs alakú zárópecsét töredékei.

943. 1346. dec. 24. Buda

[I.] Lajos király (H) Magyar (dict.) Pál mester kérésére és oklevél-bemutatása alapján nyílt oklevelében átírja és megerősíti a vasvári káptalan oklevelét a Suprun megyei, Rabakuz districtus-ban levő Thyak birtok törvényes bejárásáról és határjelei emeléséről (l. 816. szám). D. Bude, in vig. Nat. d., a. eiusdem 1346.

E.: Győri kápt. mlt. Pápoci prépostság. Cth. 1. 5. 21. (Df. 278 120.) Hátlapján középkori (Methalis super Dag, Tyak et Vichafeulde) és újkori kéztől tárgymegjelölések, valamint kerek pecsét körvonalában: relacio Nicolai filii Gyule.

Má.: Uo. Th. 1. 165. (Df. 278 180.) Újkori.

K.: HO. I. 195–198.

R.: Bgl. V. 150.

944. 1346. dec. 27. Buda

[I.] Lajos király (H) Vid testvér nyitrai püspök kérésére és oklevél-bemutatása alapján átírja és más jogának sérelme nélkül megerősíti az esztergomi káptalan oklevelét a Trinchin megyei Dobras földrészről szóló tudományvételtől, annak határjelei bejárásáról és emeléséről (l. 894. szám), majd a káptalan oklevelét pecsétfőjével visszazárja. D. Bude, in fe. Johannis ap. et ew., a. d. 1346.

E.: Dl. 97 952. (Tabula provincialis. Acta post advocatos 26. 27.) Hiányos. Előlapján alul és felül: relacio regine ut patet sub sigillo, hátlapján középkori (Dobrasa névalakkal) és újkori kéztől tárgymegjelölések, kerek pecsét nyomában: relacio regine ipsius scilicet de ecclesia S. Johannis claustrum fratrum minorum de civitate Budense in suam curiam redeunte facta.

945. 1346. dec. 27. Buda

[I.] Lajos királynak (H) elmondta Hem fia Pál fia: Benedek mester, a királyi aula lovagja, hogy Voswar-i (dict.) Péter fia: György a frater-eivel együtt Boklar birtok egy részét a FelB[oklar] nevű birtokuk nevében visszavette (recaptivare), azt állítva, hogy FelBoklar földet nekik, Péter fiainak [I.] Károly király adományozta, holott Benedek szerint FelBoklar nevű birtok nincs ott, csak az ő Boklar nevű birtoka, az a föld, amit Voswar-i (dict.) Péter fiai FelBoklar néven visszavettek, az ő Boklar nevű birtokához tartozik, és azon határjel, amit Péter fiai e föld elkülönítésére megmutattak, Benedek mester generacio-inak közös határjele. Ezért az uralkodó utasítja a veszprémi káptalant, hogy küldjék ki tanúságukat, akinek jelenlétében István fia: Pál v. Hene-i Chepan v. Chatar-i László királyi emberek valamelyike tudja meg erről az igazságot, majd tegyenek jelentést. D. Bude, f. IV. p. Nat. d., a. eiusdem 1346.

Á.: Veszprémi kápt., 1347. jan. 17. Dl. 41 029. (Múz. Ta. Vég hely.)

946. 1346. dec. 27.

Johanna királynő meghagyja a comes-eknek és báróknak, hogy következő parancsára legyenek készek Nápoly városában hadiszemlét tartani. 1346., die 27. Dec.

K.: Wenzel, Dipl. eml. II. 216. (A Nápolyban volt Registri Angioini. C. 353. Reg. Johanne Vol. 1. 259. alapján.)

947. [1346.] dec. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] magához vonja a váradi egyház azon kanonoksága és prebendája feletti rendelkezést, amik Bálint [fia:] Egyed váradi kanonoké voltak, de Egyednek a pápai kúriából való távozása utáni minapi halála miatt megüresedtek. Inti a váradi püspököt és káptalant, hogy ezekről ne rendelkezzenek, mert azt érvénytelennek tekinti. D. Avinione, IV. Kal. Jan., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 87A. fol. 232r. (Df. 292 732.)

948. [1346.] dec. 29. Avignon

[VI. Kelemen pápa] magához vonta a váradi egyház azon kanonoksága és prebendája feletti rendelkezést, amik Bálint [fia:] Egyed váradi kanonoké voltak, de Egyednek a pápai kúriából való távozása utáni minapi halála miatt megüresedtek, érvénytelennek tekintve, ha bárki bármilyen hatáskörrel ezekről

rajta kívül rendelkezne. Most pedig János ostiai (Portuensis) püspök kérésére utasítja többek között a csanádi püspököt, hogy ezeket, akár a váradi egyház statutum-ai és szokásai ellenére is, Mirabellum-i Guillermus [fia:] Arnaldusnak, a püspök cubicularius-ának adja át a kanonoki jog teljességével és minden tartozékkal, vezesse be ezek jogai és tartozékai tulajdonába, védje meg bennük, a váradi káptalanban fogadtassa kanonokká, juttasson neki a kórusban stallumot és a káptalanban helyet a kanonoki jog teljességével, a kanonokság és prebenda jövedelmeiből és jogaiból részesítse. Ha Arnald nem tud az eskün jelen lenni, azt képviselője tegye le, ő pedig majd akkor, ha ezen egyházban jár személyesen. Mindez érvényes akkor is, hogy Arnaldnak a lombezi (Lomberiensis) egyházban kanonoksága van, prebenda reményével. D. Avinione, IV. Kal. Jan., pápasága 5. évében. [1346.]

Reg.: ASV. Reg. Aven. Vol. 86. fol. 307v–308r. (Df. 292 730.)

949. 134[6.]

[I.] Lajos király (H) utasítja a Kapruncha-i bírót, esküdteket, polgárokat és hospeseket, hogy Jakab zágrábi püspök jogos és törvényes tizedeit fizessék ki teljesen a püspöknek és annak tizedszedőinek késlekedés és kifogás nélkül, oly módon, miként a király 3 téllal ezelőtti, ahogy felidézi (tercia yeme preterita ut recolimus), a püspök és a polgárok között kiadott oklevelében szereplő megegyezés elrendeli. Engedjék továbbá, hogy a püspöki tizedek a városban v. a provincia-ban világi v. egyházi személyeknél azok házaiban elhelyezésre kerüljenek, ahogy a püspök v. a tizedszedője akarja D. B. virg., a. d. 134....

E.: HDA. Zágrábi kápt. lt. Acta antiqua 5. 3. (Df. 256 189.) Hiányos. Hátlapján középkori és újkori kezektől tárgymegjelölések, kis kerek pecsét nyoma felett: relacio domine regine. Hátlapi feljegyzés és OL-adatbázis szerint 1346. évi.

950. 1346.

[I. Lajos] király 1346-ban kiadott nyílt oklevele szerint színe előtt megjelent egyrésről Magyar (dict.) Pál mester, a fia: László és Margit (Pál mester felesége, Chapow fia András fia László leánya), másrésről ue. Chapow fia Lőrinc fia Mark fia: Pethew, és előbbieik elmondták, hogy bár Pethew és Margit avus-ai elidegenített birtokai (Gelse, Makwa, Mezado, Sarfewmezado, Hodaz, Zalateluk, Pah és Derse) [I.] Károly (Karul) király adományából az ő kezükre kerültek, és az asszonyt Károly király e birtokokban valós örökössé tette, de

ők Pethew-nek adták örökre Makwa, Hodaz és Zalateluk birtokokat az oklevélben szereplő feltételekkel.

Tá.: Garai Miklós nádor, 1379. aug. 16. Dl. 90 927. (Khuen-Héderváry cs. lt. Viczay és Khuen-Héderváry cs. 38. NB. 7.)

951. 1346.

[I.] Lajos király oklevele Sényő-i Salamon fia Domokos fia: Pálnak [és társainak]: székelységük (siculitas) ügyében per jött létre, a király őket nem ismerve el székelyeknek az esztergomi és egri káptalanoknak meghagyta, hogy végezzenek tudományvételt. Ezek igazolták székely voltukat, így a király őket elismerte valódi székelyeknek, úgy, hogy erről a kiadott privilegiális oklevelet sehol nem kell bemutatniuk és bárhol letelepedhetnek.

K.: F. IX/7. 56–57; Székely oklt. I. 52–53; Doc. Trans. IV. 649.

952. 1346.

[I.] Lajos király megerősítő oklevele Wyssegrad-i Saphor Miklósnak a birtokairól.

Reg.: AM. Košic. Scheutzlicher inventár. pag. 63. (Df. 287 451.)

953. 1346.

[I.] Lajos király 1346. évi nyílt oklevelében megerősítette [I.] Károly király (H) 1324. évi privilegiális oklevelét Bardfa város számára (*l. Anjou-oklt. VIII. 580. szám*).

Tá.: I. Lajos király, 1355. febr. 18. > Szepesi kápt., 1355. jún. 7. OA. Bardejov. Bártfa város 15. (Df. 212 692.)

954. 1346.

Gylet fia: Miklós nádor (H) 1346. évi oklevele szerint a felperes Zeuke (dict.) János fia: Zanyo (dict.) Mihály és Dauut-i Herric fia: Herke felperesek, ill. Kouach-i Péter fiai: Kozma és Benedek alperesek között Tul, más néven Weniche birtok ügyében először Vilhermus nádor, majd annak elhunytával Miklós nádor előtt hosszú per folyt, melynek során Péter fiai bemutatták neki Pál comes országbíró 1339. évi privilegiális oklevelét, miszerint Weniche birtokot más néven Tul-nak nevezik (*l. Anjou-oklt. XXIII. 764. szám*).

Tá.: Szécsi Miklós országbíró, 1382. máj. 20. Dl. 67 733. (Tallián cs. lt. 59.)

955. 1346.

Miklós nádor (H) ítéletlevele Zerdahel és Paatka határai ügyében a [zsámbéki] monostor javára Dym-i Miklós fia: Marc ellenében.

K.: Györffy Gy., Műv. Tört. Ért. 1955. 281. (Inventarium alapján.)

956. 1346.

..... (H) a vasvári káptalant tanúságul, akinek jelenlétében fia: János királyi emberek valamelyike idézze meg fia: Mártont, Seden-i Mortunus fia: Fülöpöt, M..... fia: Lőrincet, a szintén Kamun-i Pál fia: [Mik]lós tegyenek neki jelentést. D. in Wyssegrad, f. IV. d. 1346.

E.: Dl. 68 220. (Kisfaludy cs. id. ág lt. 30.) Hiányos papír. Hátlapján azonos kéztől tárgymegjelölés része (...lippo filio Mortunus et Nicolao filio Pauli de Kamun....), valamint doborpajzs alakú zárópecsét körvonala.

R.: Bgl. V. 150.

Megj.: A pecsét formája, az oklevél írásképe és formula-töredékei alapján egyértelműen Pál országbíró oklevele.

957. 1346.

Pál országbíró ítéletlevele Repas ügyében a [zsámbéki] monostor javára Swgh fiai: István, Lewkes, János és Porych ellenében, akiket elmarasztalt hamis oklevelek bemutatásában a prépost ellenében.

K.: Györffy Gy., Műv. Tört. Ért. 1955. 281. (Inventarium alapján.)

958. 1346.

Pál comes, [I.] Lajos király (H) országbírója előtt korábbi döntéshozó oklevele szerint Chubud pesti polgár frater-e: Pardy-i István a Pest megyei Pardy, Harkyan (más néven Mezewzentmartun) és Zenthmyhal birtokok között fekvő Regteluk ügyében – amit a király mint örökös nélkül elhunyt regösök birtokát (nomine possessionis combibatorum regalium condicionariorum wlgariter Regus dictorum) Lorand comes aranyvizsgálónak, budai esküdt polgárnak adott örökre hű szolgálataiért – be kellett mutassa okleveleit Lorand és a király ellenében, mivel azt állította, hogy a birtok fele Pardy-hoz tartozik. Az

oklevél ezután tartalmazta a már 6 éve elkezdődött perfolymot; a határok leírását, amiben szerepelt, hogy a 3 ekényi Regteluke ~ Regwelgh vitás föld észak felé volt határos Palota birtokkal; és a felek megegyezése alapján létrejött ítéletet, ami szerint Regteluk ezen királyi condicionarius-ok: a regösök birtoka volt, így azt a király ezek örökös nélküli halála után mint királyi birtokot teljes joggal adományozhatta Lorandnak.

R.: Szabó K., Száz. 1881. 556–558. (1346. évi dátummal, I. Lajos király Visegrádon, 1347. febr. 2-án, a hátlaapon királyi nagypecséttel ellátott átiratából. Közlése szerint E.-je a gróf Lázár család medgyesfalvi levéltárában volt.)

Megj.: Szabó a már akkor felerészt rongált hártýáról Pál comes oklevelének csak a legelejét közli latinul. Utána már csak röviden idézget a forrásból magyarul, így a regesztát ezen elemekből kellett összeállítani. A birtokra lásd még Gy. IV. 554.

959. 1346.

Cris falu civis-ei előtt Phile fia Márton fia: Ferenc a szőlőjét eladta Dragach-nak.

K.: J. Stipišić–M. Šamšalović, Historijski Zbornik, 1959. 306. (Orsics cs. elenchus-a alapján. I. D. 32. F. 34., e dátummal.)

960. 1346.

A boszniai káptalan 1346. évi oklevele szerint előttük megjelentek egyrésről Pologar-i Tamás fia Márton fiai: János és Mihály, másrésről rokonuk, Tamás fia: Pál, és előbbieket megvallották, hogy mivel Tamás (Pál apja) a pereik viteleiben nekik és apjuknak: Mártonnak mindig segítségükre volt, ráadásul mikor ezek során Miklós Macho-i bán Tamást elfogatta, ő a saját pénzét: 25 márkát erre költve a fogságból kiszabadult, ráadásul szükségükben őket kisegítette, ezért viszonzásul Pologar faluban a saját részükön az oklevélben szereplő határok alatt Pálnak, uterinus frater-ének: Jakabnak és örököseiknek egy helyet adnak saját teleknek és házhelynek (pro fundo curie et loco sessionali pro curia) az ahhoz tartozó 1 ekényi művelt és nem művelt szántófölddel, erdővel, kaszálókkal és rétekkel, valamint a Pologar falvi Szt. Márton-egyház részével, mind ezen 25 márkáért, mind Ilanch nemes asszony (Tamás leánya, Pál és Jakab anyja) hitbéréért és jegyajándékáért, a káptalan előtt megjelent Demeter fia: György, Pologar-i Balog (Claudus) János, annak fiai: Jakab, Fülöp és László, valamint Berizlaus germanus-a: Péter beleegyezésével. Azokat a birtokrészeket, amiket elzálogosítottak, közösen tartoznak kiváltani és egyenlően felosztani. Ha a felek valamelyike örökös nélkül hunyna el, része az az élő fél részéhez

jusson. Ha Tamás fiai v. örökösök az adománytól elállnának és Pált, Jakabot v. örökösöket zaklatnák, patvarkodásban marasztalják el őket.

Tá.: Boszniai kápt., 1367. szept. 21. > Boszniai kápt., 1373. márc. 23. > I. Lajos király, 1379. máj. 29. > Rozgonyi Simon országbíró, 1411. febr. 17. Dl. 9121. (NRA. 556. 26.)

961. 1346.

Az egri káptalan 1346. évi oklevele szerint színük előtt Donch fia: Domokos tilalmazta Isaak fiai: Györgyöt és Pált, generacio-ja nemeseit a Gumur megyei Haripan, Kezw, Rechke és Appaty birtokokon levő részeik elidegenítésétől, János fiai: Miklós comes-t és Györgyöt pedig ezek elfogadásától és elfoglalásától.

Tá.: Szécsényi Tamás országbíró, 1351. ápr. 3. Dl. 57 082. (Dancs cs. lt.)

K.: AO. V. 444. (Tá. alapján, Tá.-ban.)

R.: Abaffy-Dancs-Hanvay 40.

962. 1346.

Az esztergomi káptalan 1346. évi privilegiális oklevele szerint megjelent színük előtt egyrészt Berench-i Bogar fia Márton fia: Gergely, másrészt a Zarand megyei Kemeche-i Bathor fia Kemen fia: János, és Gergely megvallosta, hogy soror-ját: Katalint feleségül adta Jánoshoz és vele neki hitbérként Vyzkeleth birtokot minden tartozékkal, az oklevélben szereplő feltételekkel.

Tá.: Zsigmond király, 1411. jún. 9. Dl. 689. (NRA. 322. 35.)

963. 1346.

Az esztergomi káptalan kinyilvánítja, hogy [I.] Lajos király (H) Gergely fia: Laack és Imre fia: István Kalanda-i nemesek által bemutatott parancslevelének megfelelően a Kalanda és Koplon birtokok elődei általi cseréjéről 1279. márc. 19-én (a. d. 1279., XIV. Kal. Apr.) kiadott privilégiuma par-ját a levéltárában (camera seu conservatorium) megkereste és nekik azt privilegiális oklevelében átírta. Kelt Demeter mester olvasókanonok keze által, a. d. 1346.

E.: Dl. 98 238. (Tabula provincialis. Acta post advocatos 76. 219.) Kerek függőpecsét és sárga-vörös fonata.

964. [1346.]

Balázs prépost és a Lelez-i Szt. Kereszt-egyház konventje előtt Kazmer-i Mykocha fia Dénes felesége: Sebe nemes asszony megvallotta, hogy Marc fia: János Chemernye-i nemes az ő jogaiért Wolyad egy 3 márka értékű lovat adott, s ezzel ő megelégedve Jánost e két birtokban levő nyugtatta Erről függőpecsétjükkel oklevelet adnak ki

E.: SNA. Nátafalusi cs. nátafalusi lt. 1. 13. (Df. 266 198.) Foltos és a plicatura a fotón takarja az oklevél alját. Hátlapján újkori kéztől tárgymegjelölés, eszerint 1346. évi. Függőpecsét fonata.

965. 1346. A Szt. Mihály-egyháznál

Jakab Liptouia-i alesperes, az ottani Szt. Mihály-egyház rector-a kinyilvánítja, hogy azon perekben, amik jelen oklevél kiadásáig jöttek létre Thornalia-i Sándor mester és Pál szentpéterei (S. Petrus) [plébános] között azon kápolna ügyében, amit Csanád (Chenad) esztergomi érsek engedélyéből Sándor mester Thornalia-n épített, a felek az alesperes és más egyháziak, ti. Márton, a Szt. Miklós-, Miklós, a Keresztelő Szt. János-, Jakab, a Szt. István-, István, a Szt. Katalin-egyház, és Simon, a Szűz Mária-egyház rector-a révén úgy egyeztek meg, miszerint Pál megengedte Sándor mesternek, hogy a mondott kápolnában káplánja legyen, aki istentiszteleteket tarthat Sándornak, családjának és Thornalya falu népeinek; az ottani felajánlások (oblacio) Sándor mester káplánját illessék; mikor az ünnepnapokon Sándor mester a feleségével az anyaegyházhoz megy és ott a káplánja misét tart, az ottani felajánlások a káplánnak jussanak, de ezen falu egyházának minden más joga az anyaegyházhoz tartozzon. Mindezekért Sándor mester az anyaegyháznak és rector-ának adta örökre Szentpéter falvi fél malmát, és ha további malmokat építenek majd e falun belül, ezek felét szintűgy adja. Az anyaegyház földjéért – amire Sándor jobbágyokat telepített Chremnik és a mocsarak között a Waurisow felé tartó út másik részén, szántóföld nélkül – Sándor az anyaegyháznak földet adott cserébe Chremnik és a mocsarak között Waurisow határaiig, és átengedte továbbá azt a szántóföldet, amit Pál a Szentpéter falvi és Yemnik-i jobbágyok között korábban birtokolt. Ezenfelül azon egyház és temető (sepultura) fejében, amit Sándor mester Szentpéter falu, Waurisov és Yemnik határain kívül akar létrehozni, Sándor az anyaegyháznak egy szomszédos telket (sessio seu curia) adott örökre szántófölddel, amit Pál vikárius még laikusként járadék ellenében (censualiter) tartott. Ha Szentpéter falu tizedeit Sándor az anyaegyháznak meg tudja tartani, akkor a Thornalia-i kápolna is anyaegyház lesz, előbbi alól teljesen felszabadítva. Az alesperes ezen örök megegyezésről függőpecsétjével megerősített oklevelet bocsát ki. D. aput [!] ecclesiam predict. Mychaelis arch., a. d. 1346.

E.: Dl. 41 026. (Múz. Ta. Majláth.) Függőpecsétre utaló plicatura és hártya-
szalag.

K.: Str. III. 616.

R.: Bónis, SZR. 1038. szám.

INDEX NOMINUM ET RERUM

A

Aarach l. Arach

Aba nemzetség 134

Abádszalók l. Szalók

Abahomoka, tó 382

Abaujvecser l. Devecser

Abaujszakaly l. Szakaly

Abaujszina l. Szina

Abaujvár (*Abawyuar*, *Vywar*,
Wyuar) *megye* 105, 141, 356

– *megye hatósága* 740–741, 764,
792, 821, 914

abaujvári comes l. Poháros Péter;
Tamás, Farkas fia

– *szolgabíró* l. György

Abawyuar l. Abaujvár

Ábrahám l. Vörös Ábrahám

–, famulus 755

–, telegdi alesperes, székelylvásár-
helyi 142

–, Chernyk fia 297

–, László fia, szenterzsébeti 372

–, Mihály fia, laskodi 114–115, 376

–, Tudbay fia, bogyoszlói 486

– fia György 774

– fia János, vajai 124

– fia Pál, Káta nembeli 704

Abruzzo, Olaszo. 195

Acha l. Acsa

Achak 456 (Vas m.)

Achaya l. Akháj Fejedelemség

Achius fia János 27

Ács (Alchy) 503–504 (Komárom m.)

– (**Alch**), ma Hács 608 (Somogy m.)

Acsa (Acha), ma Vértesacsa 111
(Fejér m.)

– (**Acha**) 406 (Pest m.)

– (*Acha*) *nemzetség* 290

Ada, Pál nándorfehérvári püspök
apja 18

Ádám, Jakab fia, Glaunicha-i 264

adó (debitum, census, collecta) 32–33,
112, 290, 341, 461, 492, 910, 965

adómentesség 148, 194, 500

Adorján, dobokai főesperes, kézdi 401

Adorjás (Azarias, Azaryas,
Ozorias) 112, 855–856, 910
(Baranya m.)

adósság 48, 237, 337, 421, 553,
652

Agg (Og, Ogh dict.) Miklós 260,
512, 817, 938

Aggszentpéter (Ogscenthpeter,
Zopokon) 544 (Fejér m.)

Ágnes, magyar királyné 699

–, Péter felesége 903

–, lőrintei Dénes leánya, veszprém-
völgyi apáca 512

–, puchheimi Henrik leánya 733

–, unyomi János leánya 590

Ágoston, Bulcsú fia 512

– fia Pál, halászi 296

ágostonosok 83, 507

Agria l. Eger, Egri

ágy 569, 776

ágyas 149

Agyaz l. Athyaz

Aix-en-Provence (civitas Aquensis
in Provincia), város, Fro. 839

Ajak (Ayak) 794 (Szabolcs m.)

ajándék 32

Ajka (Ayka) 319–320, 343, 566
(Veszprém m.)

– (Ayka) fia András, ajkai 319–
320, 343

Ajkas (Aykas dict.) Miklós fia
János, ivánci 227

Akalych 402 (Vas m.)

akasztás 627, 843, 929

Akháj (Achaya) Fejedelemség 170, 180

Ákos (Akus) mester, Mikcs bán fia,
soproni, vasvári és varasdi comes
154, 486, 586, 757, 828, 847

Akur fia Lukács, rátoni 28

Akus l. Ákos

Aladár, Vörös Tamás újvári vár-
nagy apja, Péc nembeli 921, 935
Alap (Olup), Renold fia, szentmik-
lósalapi 628

Alard, hosszúteleki 714

– fia Gyan 606

Alba l. Fehérvár, Gyulafehérvár

– Iulia l. Gyulafehérvár

Albensis l. Fehérvár, Nándorfehérvár

– Transsilvane l. erdélyi káptalan

Albert comes, alnádor 382

–, kassai bíró 356

–, II., osztrák herceg 25, 74, 76–
77, 86, 118, 127, 221, 304, 389,
407, 603

–, puchheimi 733

– dux, Sterlic-i 181

– comes, velencei 398

– mester, veszprémi kanonok 348

– fia János, aszuági főesperes,
valkói 881–882

– fia János, szakalyi 105

– fia Lőrinc 141

– fia Miklós 464

– fia Miklós, majádi 811

– fia Pál, ibronyi 382

Albeus fia Balázs, Gamas-i 298

Albia l. Nándorfehérvár

Albinium l. Gamotus

Albreht de Monte 640

Albus l. Fehér

Alch l. Ács

Alchno l. Olcnó

Alchy l. Ács

Alegres (OIEgrus) 414 (Tolna m.)

Alemania l. Németország

Alen, gréci esküdt 290

alesperes l. Ábrahám, Füle, Ger-
gely, Jakab, János

Alkenyér (Kunyr Inferior), ma
Šibot, Ro. 904 (Szászföld)

allodium 292, 580

Almad l. almádi konvent

*almádi (Almad) Boldogságos Szűz-
monostor és konventje* 46, 348,
512 (Zala m.)

Almásfüzitő l. Fizegtő

alnádor l. Albert; Dezső, Iván fia;
László, Tamás fia

al-országbíró l. Dezső, Márton

al-örkanonok l. Péter

Alperspach l. alpirsbachi monostor

*alpirsbachi (Alperspach) monostor
apátja és konventje* 626 (Németo.)

Alram 503–504 (Sopron m.)

Also Zubugya l. Izbugya

Alsógáld l. Gáld

Alsójányok l. Jányok

Alsójára l. Jára

Alsólánc l. Lánc

Alsólendva l. Lendva

Alsópáhok l. Páh

Alsópalojta l. Palojta

Alsópestes l. Pestes

Alsópetény l. Petény

Alsóricsó l. Hricsó

Alsózúgó l. Ruszbach

Altum Castrum l. Visegrád

alvárnagy l. András, Chokode Péter

Amade (Homode, Omode) nádor
fiai 105, 141, 903

– (Omode), János fia, várkonyi 80,
759–760

Amadeus, velencei notarius 398,
407, 418, 441, 638, 747

Amalfi (Amalfia), Olaszo. 374

Amalfia l. Amalfi

Ambrus, kaproncai polgár 61

– fia Dezső, Hysfalua-i 284

– fia Jakab 112, 910

– fia László, csehi 633

– fia László, Patach-i 438

– fia Tamás 174, 700

Anarcs (Anyarch, Anarch, Onorch)
283, 576, 599, 782, 786 (Sza-
bolcs m.)

Anarch l. Anarcs

Anchona l. Ancona

Ancona (Anchona), Olaszo. 313,
418, 434, 441
Anda, Leu fia 213
András I. Balog András
 – I. Budona András
 – I. Nagy András
 – I. Zalag András
 – I. Andreas
 – 369
 –, alvárnagy, litteratus 544
 –, Beer-i 409
 –, Bokry-i 451
 –, erdélyi püspök 38–39, 124, 174,
200, 226, 401, 507, 653, 665,
700, 750, 794, 905
 –, Glaunicha-i pap 751
 –, gyógyi plébános 174, 700
 –, győri karpap, oltármester 132, 310
 –, gyógyi 451
 –, hirdi pap 349, 808
 –, kamarcai főesperes, pap 809
 –, kércsi 627
 –, litteratus 132
 –, litteratus 332
 –, litteratus 443
 –, II., magyar (H) király 156, 290
 –, III., magyar (H) király 134, 451
 –, pankotai főesperes 553, 686, 699
 –, szelényi 451
 –, tabajdi 4, 7, 9, 64–66, 111
 –, váradi püspök 117
 – mester, vasvári prépost 896
 – mester, vasvári vicecomes 385
 –, Ajka fia, ajkai 319–320, 343
 –, András fia, Guthkeled nembeli,
bacscai 117, 372–373, 576, 599,
661, 782, 784–786
 – mester, András erdélyi alvajda
fia, gyógyi 174, 700
 –, András fia, hidegkúti 818
 –, Batiz fia, Mihály és Miklós
apja, pestesi 775

–, Berkus fia, Kochan-i várjobb-
bágy 386
 –, Chapow fia, László apja 950
 –, Dénes fia 750
 –, Dénes fia, imregi 704
 – mester, Endre fia, hidvégi 385
 – mester, Endre fia, szolnoki vice-
comes 929
 – mester, Gergely fia 580
 –, Gergely fia, Guze-i 333
 –, Gergely fia, laskodi 115, 376
 –, I. Károly magyar király és Erzsé-
bet királyné fia, Károly apja, her-
ceg, nápolyi (Si) király 12, 20, 23,
33–35, 45, 75, 87–89, 127, 180–
181, 191–192, 196, 204, 221,
250–251, 335, 346, 360, 374,
400, 422–423, 498, 535, 537,
554, 558–561, 623–624, 694,
713, 718, 727, 730, 744–745,
754, 839, 842, 931–932 között
 –, István fia 28
 –, István fia, görgői 468, 508
 –, István fia, málcái 334
 –, István fia, töttösi 460
 – mester, Iván fia, királyi ifjú,
lovag, kállói, nagysejnéni 116,
379, 572, 610–612, 857
 –, Jakab fia, rödi 91
 –, Jákó fia, Imre, István és Miklós
apja, nagymihályi 299, 703
 – mester, Jákó fia, Lőrinc és Mi-
hály apja, nagymihályi, tibai
299, 365, 404, 435, 903
 –, János fia, bogyoszlói 486
 –, János fia, Bu.....lua-i 392
 –, Komurzan fia, Ilona apja 794
 –, Lőrinc fia, récsi 864
 –, Lőrinc fia, Thusnapya-i 836
 –, Márk fia, krassói szolgabíró 491
 –, Mátyás fia 834
 –, Mihály fia, komoróci 312, 683, 769

- , Miklós fia 203
- , Miklós fia, bödögei 755
- comes, Miklós fia, kürti 351
- , Miklós fia, Machya-i 333
- mester, Miklós fia, macsói vár-
nagy 120
- , Miklós fia, örsi besenyő 804
- , Mikó fia, vécsei 175
- , Pál fia, Babapotoka-i 533
- , Pál fia, lucskai 368
- , Péter fia 906
- , Péter fia, krassói szolgabíró 245
- , Péter fia, pétermezei 105
- , Péter fia, szentpéteralapi 628
- , Péter fia, töttösi 460
- , Sándor fia, Német János apja,
magyari 702
- , Somogyi Miklós fia, szuhafői 635
- , Tamás fia 135
- , Tamás fia 256
- , Tamás fia, Hechce-i 515
- , Terestyen fia 261
- , Thabor fia 347
- , Udvaros fia 238
- , Vilmos fia 451
- , István, Lukács, András, László
és Erzsébet apja, erdélyi alvaj-
da, gyógyi 174, 700
- fia Antal, fizegtői villicus 542
- fia Balázs 220
- fia Gergely, szentpéteralapi 628
- fia Imre, nagymihályi 903
- fia István, balázsfalvi 714, 860
- fia István, kustányi 913
- fia Jakab, csornai 830
- fia János 238
- fia János 512
- fia János, ajkai 319–320
- fia János, Bolth-i 825
- fia János, győri hospes 681
- fia János, veszprémi olvasóka-
nonok, nyitrai klerikus 663–664

- fia Lökös, alkenyéri 904
- fia Márton 139
- fia Mihály, zalai vicecomes 324
- fia Miklós 850
- fia Miklós 852
- fia Miklós, várjobbágy 742
- fia Pál 105
- fia Pál 141
- fia Pál 750–751 között
- fia Pál, demjéni 553
- fia Pál, sági 451
- fia Pál, tolcsvai 175
- fia Pál, Zuti-i 283, 419
- fia Péter, Bedechke-i 202
- fia Péter, Domunkkezy-i 588
- fia Simon, károlyi 811
- fia Zaard, izsákai 801
- fiai: Miklós, László és András,
Guthkeled nembeli, bacskai
117, 372–373, 576, 599, 661,
782, 784–786
- fiai: Tollas István, Miklós és
Pethe, bozjási 568
- fiai: Pál és András, hidegkúti 818
- fiai: Pál és Tamás, hosdái 15
- fiai: Simon, Mihály, Miklós és
Marhard, károlyi 783
- fiai: Miklós és Olivér, ugrai
906–907 között

Andrási I. Pacsa

- Andreas Dandulo, velencei (Da,
Cr) dózse 74, 77, 86, 279, 293,
375, 594, 788, 900, 923
- Jaskay, jasztrebarszkai polgár 292
- Mantie mester, királyi phisicus,
gubbiói 255
- Mauroceno, velencei polgár,
tengeri főkapitány 293, 399, 923
- Michaelis, velencei polgár, arbei
comes 399, 523
- Pugnattello, nápolyi polgár 565

Anglia 511

angol király l. Edward
 Anna (Annus), Pethke pataki pol-
 gár leánya 137
 –, Forgács Miklós özvegye 362, 852
 Annus l. Anna
 Antal, cittanovai 778
 –, famulus 611
 –, miskei 512
 –, varbóci főesperes, zágrábi ka-
 nonok 277
 –, András fia, fizetői villicus 542
 – (Anthol), Pethke fia, pataki pol-
 gár 137
 –, Belch fia 40
 –, János fia, vajai 124
 –, Kozma fia 148, 336
 –, Miklós fia 634
 –, Miklós fia, örsi besenyő 804
 –, Wouereu fia, kidei 30, 234
 Anthol l. Antal
 Anyarch l. Anarcs
Anyasteluk 257 (Heves m.)
 Ányos 451
 Apa bán 903
apácák l. esztergom-szigeti, Nyulak
 szigeti, veszprémi, veszprém-
 völgyi
 Apagh l. Apagy
Apagy (Apagh, Apog) 382, 825,
 832 (Szabolcs m.)
Apaj (Apay) 798 (Pest m.)
 – (Apay, Apey) fia István, apaj-
 keresztúri 117, 372–373, 576,
 596, 599, 782, 784–786
 – l. Nagy Apaj
Apajkeresztúr (Apaykeresztura,
Apaykeresztura, Apeykeresz-
thura, Apeykeresztura, Kerez-
thur, Kereztur, Kereztura),
 ma Rasinja, Ho. 117, 576, 599,
 782, 786 (Kőrös m.)

apajkeresztúri (Apaykeresztura)
vár 576
apát l. bécsi, Benedek, Bereck,
 Grisogonus, Hotlium-i, Ipolit,
 János, Kelemen, kolozsmonos-
 tori, Miklós, somogyi, Szigfrid,
 Tamás, Vilmos
Apáti (Apaty, Appaty, Zuha), ma
 Zádorfalva 793, 961 (Gömör m.)
apátnő 450, 469; l. még Viola
 Apaty l. Apáti
 Apay l. Apaj, Nagy Apaj
 Apaykeresztura l. Apajkeresztúr
 Apaykeresztura l. Apajkeresztúr
 Apaz l. Apc
Apc (Apaz, Apoz) 406 (Heves m.)
 Apetzo, lebusi püspök 629
 Apey l. Apaj, Nagy Apaj
 Apeykeresztura l. Apajkeresztúr
 Apeykeresztura l. Apajkeresztúr
 Apog l. Apagy
 Apor (Opor) fia Márton 902
 – (Opor) fiai: Gergely és Jakab 120
 Apoz l. Apc
 Appaty l. Apáti
 Apród l. Apród
 Apród (Apród dict.) Pál fiai: Fló-
 rián, Péter és János 296
 Apulea l. Nápolyi Királyság
 Apulia l. Nápolyi Királyság
Aquila, város, Olaszo. 839
 Aquilegensis l. Aquileia
 Aquilegia l. Aquileia
Aquileia (Aquilegia, Aquilegensis),
 Olaszo. 839–840
aquileiai pátriárka l. Bertrand
Arach 831 (Zemplén m.)
 – (Aarach) mester, várdai 855–856
Arad megye hatósága 82
aradi főesperes l. Boniohannes de
 Campello
 – *káptalan* 82, 240, 355, 805, 834,
 898 (Arad m.)
 – *órkanonok* l. Bálint

– *szolgabíró* l. István, Pós fia;
 János, Gergely fia; Pothowch,
 János fia; Vörös Imre
 Aradi (Orodiensis) Péter mester,
 pozsegei olvasókanonok 13
áradás 316, 382, 740, 808, 849, 854
 Arankuth l. Aranykút
arany 302, 346, 374, 403, 706, 841;
 l. még forint, velencei dukát
Aranyas 810 (Baranya m.)
aranybulla 549, 913
Aranykút (Arankuth), ma Arun-
 cuta, Ro. 815 (Kolozs m.)
aranyműves 290
 Aranyosmeggyes l. Meggyes
aranyvizsgáló 958
aratás 61, 348, 457,
Arbe, város, ma Rab, Ho. 183,
 375, 642, 690, 778, 931
arbei bíró 778
 – *comes* 570; l. még Andreas
 Michaelis
 – *vicecomes* 778
Arka 265 (Abaúj m.)
Arland nemzetség 216, 631
 Arland, Miklós apja, Arland nem-
 beli 216, 631
 Arnaldus de Lacaucina, titeli ka-
 nonok, pápai nuncius és tized-
 szedő 70, 119, 178–179, 557
 –, Vilmos fia, váradi kanonok,
 Mirebeau-i 948
 Arnaton, petényi 451
 Arnold mester, Imus és Hermann
 apja, olnói 42
 – fia Illés 468, 508
 – (Ornold) fia János, Tengurd-i 147
 – fia Lőrinc, nárai 149, 247
 Arnoltfalua l. Arnótfalva
**Arnótfalva (Arnoltfalua, Kystho-
 masy)**, ma Arnutovce, Sz. 42
 (Szepes m.)

Arnutovce l. Arnótfalva
Arnykmal, hegy 291
Árok (Aruk), ma Jászárokszállás
 103, 134 (Heves m.)
 Arpa fia Mátyás, keréki 190
 Artheus 105
 Arua l. Árva
 Aruk l. Árok
áruló 103, 555, 718–719
 Aruncuta l. Aranykút
Árva (Arua, Arwa) megye 318
árvai comes l. Ipolit
 Arwa l. Árva
 Asgud l. Asguth
Asguth (Asgud), patak 769–770
 között
Assuan, hn. 849
 Assun l. Asszonyfalva
 Assunfolwa l. Asszonyfalva
Asti, Olaszo. 557
 Astroloka l. Osztroluka
Asszonyfalva (Assun), ma Győr-
 asszonyfa 342 (Győr m.)
 – (**Assunfolwa, Aszun, Aszunfalua,**
Azzun, Azzunfalua), ma Ostffy-
 asszonyfa 132, 830 (Vas m.)
aszuági (Ozyag, Ozyach; Baranya
m.) főesperesség 881–882
 – *főesperes* l. János, Albert fia
 Aszun l. Asszonyfalva
 Aszunfalua l. Asszonyfalva
Atakur, víz 702
Átány (Athan) 287, 466, 720, 899
 (Heves m.)
 Atha l. Atya
 Athalyk fia Péter, jobbágy 133
 Athan l. Átány
 Athia l. Atya
 Athya l. Atya
 Athyaz (Agyaz), fügedi 257, 381
Atya (Athyia), ma Vámosatya 285
 (Bereg m.)
 – (**Atha, Athia, Athya**) 715, 763
 (Veszprém m.)

Auad l. Awad

Austria l. Ausztia

Ausztia (Austria) l. Albert oszt-
rák herceg

Avellino (Avellinum), Olaszo. 47
avellinói comes l. Hugo

Avellinum l. Avellino

Aversa, város, Olaszo. 229

Avignon (Avinion), város, Fro.
18, 20, 23–26, 36, 45, 47,
50–52, 60, 71–72, 75, 87–89,
93, 110, 119, 168, 178–179,
181, 184–189, 197–198, 205,
211, 233, 248–251, 253–254,
301–302, 331, 335, 360,
400–401, 403, 413, 420–425,
450, 517, 525–526, 535–536,
545, 558–559, 565, 567, 578,
593, 615, 617–619, 623–624,
626, 629, 646, 648, 651, 653,
655, 657–659, 663–668,
670–676, 692, 708–709, 713,
721–732, 744–746, 748–749,
754, 762, 773, 788, 802–803,
839–842, 846, 867, 869, 871,
873, 875, 877, 879, 882–884,
887–888, 931–932 között,
947–948

avignoni egyházmegye 442, 447,
452–454, 458, 481, 484–485,
493–494, 538

Avinion l. Avignon

Awad (Auad) 402, 828 (Vas m.)

Ayak l. Ajak

Ayduara (dict.) Péter, Katalin apja 240

Ayka l. Ajka

Aykas l. Ajkas

Azarias l. Adorjás

Azaryas l. Adorjás

Azzun l. Asszonyfalva

Azzunfalua l. Asszonyfalva

B

B....., tó 392

Baab 406 (Heves m.)

Baas fiai: Péter, Baso és Egyed,
szentlászlói, Zerenche-i 901, 913

Baath fia János, Daras-i 377, 863

Babaere, víz 316

Babanik l. Babonics

Babanyk l. Babonics

Babapotoka 533 (Sáros m.)

Babarethe 139 (Sáros m.)

Babaylo, hegy 291

Babna l. Bábolna

Bábolna (Babna) 628 (Komárom m.)

Babonics (Babanik, Babanyk)
comes fiai: János és Radiszló 290

Bač l. bácsi káptalan

bacallarius 754

Bačevac l. Berzöceszentgyörgy

Bacha l. Báka

Bachanad l. Boconád

Bachka l. Bacska

Bachmezey 387–388 között (Sá-
ros m.)

Bačka l. Bacska

Bács megye 209, 258

bácsi (ma Bač, Sze.) *káptalan* 187,
209, 258, 315, 333, 458, 656–
657, 669–670, 808 (Bács m.)

– *prépost* l. Jakab

Bacska (Bachka, Bakcha), ma
Bačka, Sz. 117, 372–373, 576,
599, 661, 782, 784–786 (Zemp-
lén m.)

Badacsonytomaj l. Tomaj

Badanych (Bodanych, Bodonyh)
105 (Abaúj m.)

Baganya fia Miklós 135, 902

Bagath l. Bogát

Bagda 794 (Szabolcs m.)

Bagos (Bogus), ma Szilágybagos
(Boghiş, Ro.) 28, 514, 686
(Kraszna m.)

Bajka (Bayka), Sz. 276 (Bars m.)
Bajnok (Pugil) János, fizetői
hospes 542

– (Boynuk dict.) Pál 67

Bajon (Boyun), ma Kis- és Nagy-
bajom 503–504 (Somogy m.)

Bajor (Bavarus, de Bavaria) Lajos,
német király 169, 301, 535

Bajót (Bayoth, Boyuth) 503–504
(Esztergom m.)

Báka (Bacha, Boke), ma
Szabolcsbáka 283, 612 (Sza-
bolcs m.)

Bakcha l. Bacska

Bako fia János, pocsaji 678

– (Bakou) fia Tamás 445

Bakoch (dict.) István mester, Ta-
más fia, erdélyi vajdai lovag
579, 682

Bakony (Bokon), hegység 194

Bakonybél l. béli monostor

Bakonygyepes l. Gyepes

Bakonykoppány l. Koppány

Bakou l. Bako

Baksa (Baxa, Boxa) fiai 141

Bakta (Baktha), ma Baktakék 202
(Abaúj m.)

Baktakék l. Bakta

Baktha l. Bakta

Bala 273–274 (Baranya m.)

–, Ipolit fia, béli 203

Balaszfalwa l. Balázsfalva

Balase l. Balasey

Balasey (Balase), Skolasztika apja,
pécselyi 512

– fia Gergely, ibafalvi 365

– fia Tamás 808

Balaszfalwa l. Balázsfalva

Balaththa, hn. 818

Balatinum l. Balaton

Balaton (Balatinum), tó 388

Balázs mester, csanádi kanonok 444

–, egri ágostonos lector 508

–, egri kanonok, rector 553

–, fehérvári polgár, varga 429

–, keszi 451

–, leleszi prépost 97, 104, 295,
334, 390, 919–920, 964

–, szepesi subdiaconus 508

–, váradi karpap 801

–, várnagy 741

–, Albeus fia, Gamas-i 298

–, András fia 220

–, Benk fia, magyaradi 252

–, Cselej fia 134, 352

– mester, György fia, komlósi
750–751 között, 769–770 kö-
zött, 846–847 között

–, Ipolit fia, béli 203

–, János fia, bogyoszlói 486

–, Kozma fia, bödögei 755

–, Kupe Péter fia, dobokai 382

–, Mátyás fia 223

–, Mihály fia 834, 898

–, Mihály fia, rákóci 831

–, Pál fia 858

–, Péter fia, Hechce-i 515

– mester, Pósa krassói comes fia 82

–, Simon fia, Fener-i 223

–, Tamás fia 67

– fia Jakab, ajkai 566

– fia János, mézadói hospes 227

– fia László, balázsfalvi 579, 682

– fia Mihály 608

– fia Miklós 903

– fia Miklós, tusai 358

– fia Pál, koltai 176

– fia Tamás, somi 492

**Balázsfalva (Balaszfalwa, Balas-
falwa)**, ma Blaj, Ro. 579, 714,
860 (Küküllő m.)

Baldin fia Lőrinc, Rátót nembeli 388

Baldunberke l. Záh

**Balhás (Balphach, Bolfach,
Bolphach)**, ma Mezőszilas
687–688 (Veszprém m.)

Bálint, aradi őrkanonok 805
 –, gymóti 459
 –, hajszentlőrinci kanonok, pap 800
 –, ungi várjobbágy 903
 –, Bente János fia, váradi oltár-
 ter, fehérvári kanonok 484–485
 –, Miklós fia, Bikács nembeli 414
 –, Nagy Pető fia, jobbágy 915
 –, Péter fia, váradi kanonok 667–668
 – fia Egyed, váradi kanonok, oltár-
 mester 482–484, 947–948
 – fia István 904
 Balkan l. Balkány
ballista 180, 543
ballistarius 398, 461, 552, 605,
 696, 771, 892
Balkány (Balkan) 285, 627, 825,
 832, 837, 843 (Szabolcs m.)
Balog (Bolugh) 28 (Kraszna m.)
 – (Bolug), jobbágy 801
 – (Claudus) András, fizetői hos-
 pes 542
 – (Claudus) János fiai: Jakab, Fü-
 löp és László, polgári 960
 – (Bolugh dict.) László 382
 – (Bolugh dict.) Miklós 287, 466
**Balogpéterhalma (Bolugpetur-
 halma)**, domb 287, 466
 Balogunyom l. Unyom
 Balphach l. Balhás
Baluan 451, 644 (Hont m.)
bán l. Apa, Demeter, Henrik, Már-
 ton, Miklós, Pál, Roland,
 Ropheyn; l. még boszniai, hor-
 vát-szlavón, macsói, szlavón,
 szörényi
 Banatska Palanka l. Haram
 banatus tocius Sclauonie l. Szlavón Bánság
 Band l. Bánd
Bánd (Band), ma Mezőbánd
 (Band, Ro.) 815 (Székelyföld)
banderia 313, 787, 797

Bandracus Malabayla, lincolni
 kanonok 119
 Bank, Iván fia 216
 – fia Péter 172
 – fia Tamás, Jakody-i 936
Bankwota 702 (Pozsony m.)
 Banoštor l. kő káptalan
bánság l. Macsói, Szlavón
 Banus fia János, vékei 281, 339
bányaváros l. Szomolnok, Telki-
 bánya, Újbánya; l. még város
 Baragyan l. Brogyán
 Barana l. Baranya
 Barania l. Baranya
Baranya (Barana, Barania) megye
 78, 112, 125, 273, 294, 311, 463,
 607, 855–856, 910, 927, 932
 – *megye hatósága* 927
baranyai főesperes l. Márton
Barathka 271 (Bars m.)
Barba 816 (Sopron m.)
 Barca l. Bárca
**Bárca (Barca, Barcha, Felbarcha,
 Olbarcha)**, ma Barca, Sz. 105,
 740–741, 821, 854 (Abaúj m.)
 Barcha l. Bárca
 Bardejov l. Bártfa
 Bardfa l. Bártfa
Bardusteleke 580 (Vas m.)
Bari, vár, Olaszo. 195, 487
bari érsek l. Roger
Barkfolua 294 (Baranya m.)
Barkó (Borkow), vár, ma Brekov,
 Sz. 365 (Zemplén m.)
 Barnabás l. Nagy Barnabás
 –, Henrik fia 553
 –, János fia, hosszúmezei 831
 –, Mihály fia 831
 –, Samut-i 1, 237, 439
 – fia Bertalan 37
báró (magnificus) 38–39, 56, 58,
 79, 102–103, 105, 112, 117,
 132–134, 141, 166, 180, 200–

202, 217, 231–232, 250, 258,
262, 271, 284, 287, 290, 327,
356, 365, 382, 384–385, 451,
460–461, 466, 499, 501, 512,
546, 548, 566, 579–580, 587,
590–591, 607, 630–631, 639,
718–719, 733–734, 736, 750,
757, 808, 814, 817, 822, 830,
849, 903, 905, 910, 913, 946

Bars (Bors), ma Óbars (Starý
Tekov, Sz.) 883–884 (Bars m.)

– (*Bors*) *megye* 255, 271, 451

– *megye hatósága* 271, 276, 707

barsi comes l. Miklós, Tót Lőrinc fia
Barsendréd l. Endréd

Bart (Boorth), ma Bruty, Sz. 438
(Esztergom m.)

Barta, Mikó fia, győri hospes 681

Bartaleus, jobbágy 134

Bártfa (Bardfa), város, ma
Bardejov, Sz. 660, 953 (Sáros m.)

bártfai bíró l. Konrád, Bertold fia
Bartholus l. Bertalan

Basilicata, Olaszo. 195

Baso (Basou, Basov, Basow) mes-
ter, Baas fia, szentlászlói,
Zerenche-i 901, 913

Basou l. Baso

Basov l. Baso

Basow l. Baso

bastia (bastita, bastiola) 63, 102,
313, 326, 350, 354, 399, 412,
433, 446, 461, 501, 505, 691,
697, 743, 752, 771, 787, 797; l.
még Zára

Bát (Booth, Boot) 855–856 (So-
mogy m.)

Bata l. Báta

Báta (Bata) 932 (Baranya m.)

Bátaszék l. cikádori monostor

Batathew l. Bátoró

Bátoró (Batatu, Batathew), folyó 932

Batatu l. Bátoró

Batha 572

Bathian l. Battyán

Bathor l. Bátor

Bathyan l. Battyán

Batiz (Baty) fia Miklós 378

– (Baty) fiai: István és András,
pestesi 775

**Batizháza (Batizhaza, Sohthest-
helek, Sohtestelek)**, ma Botez,
Ro. 775 (Hunyad m.)

Batizhaza l. Batizháza

**Bátmonostor (Bothmonustura,
Bothmunustra)** 286, 711 (Bod-
rog m.)

Bátor (Batur) 553 (Heves m.)

– (Bathor) fia Kemény, kemecsei 962

Bátorkeszi l. Keszi

Baty 365 (Ung m.)

Battyán (Bathyan), ma Szabad-
battyán 621 (Fejér m.)

– (**Bathian**) 456 (Vas m.)

Baty l. Batiz

Bavaria l. Bajor

Bavarus l. Bajor

Baxa l. Baksa

Bayka l. Bajka

Bayngorthgrob, völgy 261

Bayoth l. Bajót

Bayun (Bayunteluk) 607 (Bara-
nya m.)

Bayunteluk l. Bayun

Baz fia Pál 56

Bazin (Bozin, Bozyn), ma Pezinok,
Sz. 163, 768 (Pozsony m.)

Bazita (Bozyta, Bozytha) 106
(Zala m.)

Bazza l. Bozza

beauforti (Bellumforte; Fro.)
vicecomes l. Guillelmus Rogerii

Bebek (Bubek dict.) Domokos,
György hevesi comes, István
hevesi comes, Miklós és Domo-
kos apja 236, 378, 793, 829, 899

Beche l. Becse, Becsei

Bechey l. Becsei

Becus l. Bekus

Bécs (Vienna, Wienna, Wina),
ma Wien, Au. 197, 205, 217,
448–449; l. még dénár

bécsi skótok monostora és apátja
197, 205

Becse (Beche), ma Szigetbecse
800 (Fejér m.)

– (Beche) fia Miklós 677

Becsei (Beche ~ Bechey-i dict.)
Imre comes, Töttös és Vesszős
apja, becsei 240, 308, 314, 800

becsérték 384, 466, 684, 915

– *megváltása* 151, 287, 385, 818

becstelenség 75

Bede 190

– fia János, sári 451

– fia Pál, jobbágy 332

– fia Péter, sallói 926

Bedeckhe 202 (Abaúj m.)

Bedek fia Tamás 504, 686

Bedeke l. Bödöge

Beder, nádasdi 817

Bedok l. Benedek

Beel l. Bél, béli monostor

Beelch 294 (Tolna m.)

Beelkuuzh l. Bélköz

Beelkuz l. Bélköz

Beer 409 (Tolna m.)

Bekasmeger l. Békásmegyer

Békásmegyer (Bekasmeger), ma
Budapest része 807 (Pilis m.)

Beke 387–388 között (Sáros m.)

–, börzsönyi 451

–, királyi tárnok 207, 218, 224

–, Boyl fia, hangonyi 98

– mester, Lörinte fia, Tamás, László,
Lőrinc és Miklós apja, gyepesi,
lörintei 512, 917

– mester, Tamás fia 141, 382

– mester, Tamás fia, Miklós, László
és Tamás apja, velikei 13

–, Demeter fia 141

–, Péter fia, korontáli 46

– fia István 607

– fia István 832

– fia István, bólyi 808

– fia Péter, Paris-i 315, 333

békebírság 28, 121, 383, 808, 857;

l. még bírság, királyi bírság

Bekes l. Békés, Bükkös

Békés (Bekes) 329 (Békés m.)

– *megye hatósága* 329

békési comes l. Márton

– *vicecomes* l. István

Bekus, János fia 6–8, 62

– (Becus), Tiba fia, cseri 451

Bél (Beel), ma Mónosbél 203
(Borsod m.)

– (**Beel**), districtus 203

Bela l. Bélai

Béla, IV., magyar (H) király 156,
290, 549, 808, 903, 913, 928

Belad 451 (Hont m.)

Bélai (Bela-i dict.) Miklós 684

Belch 512

– fia Antal 40

Belgard l. Nándorfehérvár

Belgrád l. Nándorfehérvár

béli (Beel; ma Bakonybél) Szt.
Móric-monostor és konventje
459, 681, 755 (Veszprém m.)

– *apát* l. Miklós

Bélköz (Belkuz, Beelkuz, Beel-
kuuzh) 855–856 (Baranya m.)

Belkuz l. Bélköz

Bellumforte l. beauforti vicecomes

Belluno (Bellunum), város,
Olaszo. 169

Bellunum l. Belluno

Bélmegyer l. Megyer

Belse l. Bölzse

Belus fia Benk, szanai 277

Belvár (Belwar), ma Belvárd-
gyula 125 (Baranya m.)

Belvárdgyula l. Belvár
 Belwar l. Belvár
 Belža l. Bölzse
 Belye fia Miklós, vásárhelyi 633
 Benadusius 931
bencés rend 197, 569, 626
Bench 291 (Esztergom m.)
 – l. Benche
 Benche (Bench), Mikola fia 190
 – fia Miklós, győri hospes 681
 Benchench fiai: György és János,
 lónyai 97, 380
Bene (Benee) 103, 134 (Heves m.)
 – mester, boszniai olvasókanonok 120
 –, surányi pap 451
 – fia János, Meneke-i 512
 Benedek l. Pomázi Benedek
 – 111
 – 121, 863
 – 832
 –, aradi karpap 898
 – mester, bácsi kanonok 258
 –, brogyáni 894
 – mester, budai olvasókanonok
 156, 294, 807
 –, egri oltármester, pap 661
 –, merei 451
 –, palójtai 451
 –, XII., pápa 664
 –, Pyr-i 451
 –, szekszárdi apát 716, 932
 –, szigeti rector, vikárius, pap 507
 –, ungi várjobbágy 903
 –, váci karpap 451
 – mester, váradí kanonok 786
 –, Detre fia, Kun Miklós, János,
 Péter és László apja, csetneki
 73, 378, 793, 829
 –, Gege fia 120
 –, György fia 105
 –, István fia, egri kanonok, ke-
 resztúri 483

–, Jakab fia, Twl-i 608
 –, János fia, hosszúmezei 831
 – (Bedok), János fia, szentbalázsi
 55, 893
 –, Lodomér fia 913
 –, Mátyás fia, Malah-i 92, 129
 –, Merse fia, Merse apja, szinyei
 364, 370
 –, Mihály fia, laskodi 115, 376
 – mester, Pál fia, királyi lovag 106,
 111, 858, 945
 –, Péter fia, kovácsi 954
 –, Péter fia, pomázi 409
 –, Renold fia, szentmiklósalapi 628
 –, Saul fia 106, 111
 –, Tamás fia, királyi ifjú, litteratus
 271
 –, Tiba fia, cseri 451
 –, Vak Dezső fia, János és Dezső
 apja, Rátót nembeli 679
 –, Miklós és Jakab apja, széki 43,
 284, 937
 – fia Csépán, keréki 190
 – fia Egyed, Vsa-i 260
 – fia Gergely 214
 – fia Gergely, szentiváni 123
 – fia Jakab, széki 92
 – fia János, tekenyei 913
 – fia Miklós 227
 – fia Miklós 832
 – fia Tót Péter 850
 – fiai: Máté, Lőrinc, István, Pál és
 János 238
 – fiai: János és György, Machya-i 333
 Benee l. Bene
Benk (Bunk) 576, 599, 661, 782,
 786 (Szabolcs m.)
 –, Belus fia, szanai 277
 – fia Balázs, magyaradi 252
Benka 291 (Esztergom m.)

Bente (Rence, Renze) János fia
Bálint, váradi oltármester, fe-
hérvári kanonok 484–485

Benye l. Bénye

Bénye (Benye), ma Magyarbénye
(Biia, Ro.) 579, 682 (Küküllő m.)
– **(Benye)**, ma Legyesbénye 246
(Zemplén m.)

bényei Szt. Imre-kápolna 579

Beograd l. Nándorfehérvár

Bereck, bizerei apát 805

–, Nyulak szigeti domonkos perjel
546, 564

–, somogyi konvent klerikusa 266

–, Bors fia, sári 512, 818

– (Briccius, Brixius), János fia,
győri prépost és kanonok,
veszprémi olvasókanonok, zalai
590, 681, 737, 743, 830, 845,
931–932 között

–, Mike fia, töttösi 460

–, Péter fia 382

– fia János 824

– fia János, szatmári comes, Guth-
keled nembeli 117, 134, 786, 824

– fia László 553

Bereckböszörmény l. Böszörmény

Bereg (Beregh) megye 285, 242

– *megye hatósága* 117

Beregdaróc l. Daróc

Beregh l. Bereg

Beregsurány l. Surány

Beren l. Berény

Berench l. Berencs

Berencs (Berench), ma Branč, Sz.
962 (Nyitra m.)

– **(Berench)**, vár, ma Branč, Sz.
921, 935 (Nyitra m.)

– **(Berench)**, ma Rétközberencs
117, 372–373, 576, 596, 599,
661, 782, 784–785, 825, 832
(Szabolcs m.)

berencsi várnagy l. Vörös Tamás

Berend, ma Hagyárosbörönd 324
(Zala m.)

– mester, Berend fia, acsai 406

– fia Berend, acsai 406

Berénd (Perend), ma Tósok-
berénd 625 (Veszprém m.)

Berende fia Péter 200

Berenthe 4–6, 9 (Fejér m.)

Berenus l. Wermus

Berény (Beren), ma Diósberény
808 (Tolna m.)

Berettyó (Berykyow), folyó 28

Berizlaus 960

– **(Berkez)** 382 (Szabolcs m.)

– **(Berkez)**, folyó 382

Berkez l. Berkesz

Berkus fia András, Kochan-i vár-
jobbágy 386

Berniche, folyó 216

Bernolákovo l. Cseklész

Bernold fia Pál, Bu.....lua-i 392

Bernstein l. Borostyán

Berse l. Bölzse

Bersen l. Börzsöny

Bertalan, cseri 451

– mester, egri káptalan tagja 134

–, hévízi perjel 81, 316, 582, 760, 763

– (Bartholus), somogyi, zenggi és
veglai comes 24, 332, 573, 608,
772, 780, 791

–, veszprémi püspök 597

–, Barnabás fia 37

– mester, Lőrinc fia, nagymartoni 156

–, Pál fia, Awad-i 402

–, Péter fia, Horrow-i 385

–, Pongrác fia, János apja, pongrác-
falvi 779, 895

–, Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394

– fia István, marcaltői 275, 310

– fia Kozma, muzsaji 259, 359

– fia Tamás, takácsi 755

Bertold (Pertold) fia Konrád,
bártfai bíró 660

Bertrand, aquileiai pátriárka, pápai nuncius 23–26, 60, 87–88, 93, 169, 398, 407, 494, 525–526, 561, 593, 638, 713, 747, 754, 788, 931–932 között

– de Baucio, montescagliosói comes, nápolyi országbíró 47, 422–425, 454, 498, 535, 554–555, 558–560, 574, 623–624, 718–719, 722–723, 727, 730–731, 744, 754, 839, 842

–, pápai legátus, kardinális 75, 184, 251, 360, 453–454, 535, 561–562, 574, 623–624, 721–726, 754, 773, 802–803, 839–841

–, váradi prépost, kardinális 226, 371

– Artus, Carolus Artus fia 719–719, 727–730

Bery I. Biri

Berykyow I. Berettyó

Berzék (Bezzeg) 502 (Zemplén m.)

Berzence (Berzenche), ma Ipolyberzence (Breznička, Sz.) 765 (Nógrád m.)

Berzenche I. Berzence

Berzete I. Berzete

Berzete (Berzete), birtok és vár, ma Brzotín, Sz. 378 (Gömör m.)

Berzétékőrös I. Kőrös

Berzeulchezengiurgh 1.
Berzöceszentgyörgy

Berzöceszentgyörgy (Berzeulchezengiurgh), ma Bačevac, Ho. 810 (Kőrös m.)

Beseneu I. Besenyő

Besenew I. Besenyő

Besenyő (Beseneu) 932 (Baranya m.)

– **(Besenew, Bessenew)**, ma Pecsényéd (Pötsching, Au.) 503–504 (Sopron m.)

– **(Besenew)** 149 (Vas m.)

– **(Bissenus)** Gergely mester, besenyő kapitány, comes, rector 146, 167, 391, 804

– **(Byssenus)** László, Gewden-i 358

– **(Bissenus)** Mihály, döbröközi várnagy 621

– **(Bissenus)** Mihály, gréci polgár 290

– **(Besenew dict.)** Miklós comes, officialis 711

besenyők 146, 167, 391, 804

– *hatósága* 391, 804

– *kapitánya* I. Besenyő Gergely

– *szolgabírója* I. Máté, Jakab fia

Bessenew I. Besenyő

betegág 10, 553

betegség (gyengeség) 174, 287, 383, 466, 590, 754

Bethlem I. Betlen

Bethlemfalua I. Betlenfalva

Betlanovce I. Betlenfalva

Betlen (Bethlem) fia Mihály 15

Betlenfalva (Bethlemfalua), ma Betlanovce, Sz. 43 (Szepes m.)

betörés (feltörés) 103, 134, 254, 635, 844

Beud 755

bevétel 57, 160, 178, 187, 345, 361, 395, 449, 476, 500, 542, 544, 546, 567, 572, 578, 626, 655, 663, 677–678, 687–688, 710, 717, 829, 855–856, 873–875, 882, 884, 932, 939–941

Beyr I. Biri

Bezermen I. Böszörmény

Bezprem I. Bezprim

Bezprim (Bezprem) 735 (Zala m.)

Beztou 216 (Zágráb m.)

Bezzeg I. Berzék

bicellum 28, 308

Bihác I. Bihács

Bihács (Bihigium, Byhigium, Byheg), ma Bihać, BH. 518–522

Bihar (Byhor) megye 117, 576, 782, 786

Bihardiószeg l. Diószeg

Biharugra l. Ugra

Bihigium l. Bihács

Biia l. Bénye

Bika (Byka dict.) Miklós mester, nádori prothonotarius 290, 572, 757

bika 264

Bikács (Bykach) nemzetség 414

Bikszád (Bikzad), ma Bisag, Ho. 751 (Kőrös m.)

Bikzad l. Bikszád

Bilgez (Bylgez), ma Bűrgez (Bilghez, Ro.) 28 (Kraszna m.)

Bilghez l. Bilgez

Biri (Bery, Beyr, Biry, Byri, Byr, Byri) 116, 379, 416, 572, 610–612, 677–678, 710, 717, 825, 827, 857

– (Biry dict.) Tamás mester, János fia, biri, kállói 96, 116, 158, 366, 379, 416, 572, 610–612, 641, 677–678, 710, 717, 825, 827, 857

bírság (birsagium) 21, 48, 97, 101, 104–106, 111, 129, 132, 135, 140, 151, 202, 263, 283, 287, 290, 299, 324, 365, 380, 384, 392, 419, 439, 466, 491, 512, 539, 581, 584, 607, 625, 818, 828, 850–851, 858, 893, 906, 913–914, 930, 942; l. még béke-bírság, királyi bírság

bírságlajstrom 236

bírságlevél 106, 151, 283, 296, 491, 539, 765

birtok adásvétele 3, 40, 81, 85, 111–112, 128, 132, 136, 156, 160, 203, 206–208, 210, 224, 240, 258, 277–278, 303, 321, 336, 385, 405, 409, 414, 431, 437, 451, 542, 608, 781, 800,

807, 817, 896, 903, 910, 913, 918, 938

– *átadása (átengedése, visszaadása)* 3, 10, 28, 40, 146, 154, 177, 225, 273, 290, 353, 365, 383, 388, 402, 451, 455–456, 463, 486, 512, 518–520, 544, 575, 600–631, 679, 707, 775, 777, 793, 799, 831, 849, 851, 863, 865, 902–903, 921, 935

– *becslése* 40, 94, 105–106, 111–112, 190, 257, 287–288, 365, 368, 381–382, 384–385, 406, 427, 444, 451, 455, 465–466, 512, 808, 818, 910

– *bejárása (elkülönítése, határjel-emelés)* 28, 37, 28, 79, 84, 105, 111, 117, 120, 125, 133–134, 141, 151, 157, 159, 164, 190, 212, 216, 239, 247, 257–258, 261, 263, 272, 287, 290–291, 296, 311, 316, 333, 348–349, 358, 365, 372–373, 381–382, 384–386, 388, 402, 406, 438, 444, 451, 457, 465–466, 512, 515, 576, 599, 607, 628, 661, 682, 702, 751, 769–770 között, 790, 806, 808, 816, 818, 831, 846–847 között, 849, 854–856, 903–904, 910, 926, 934, 943–944, 958

– *benépesítése* 73, 131, 172, 341, 711, 716

– *bérbeadása* 57, 341, 546, 695, 711, 716, 770, 932

– *bírói kézre jutása* 40, 134, 154, 486, 893, 913, 929

– *elfoglalása (elvétele, elcsatolása)* 40, 100, 103, 121, 134, 139, 141, 146, 149, 151, 167, 225, 245, 252, 254, 276, 287, 290, 296, 365, 369, 382, 385, 406,

409, 411, 451, 460, 464, 466,
490, 512, 544, 599, 621–622,
631, 634, 661, 707, 750, 767,
808, 818, 822–823, 853, 915
– *elzálogosítása* 27, 78, 95, 112,
117, 120, 123, 125, 203, 252,
260, 303, 306, 334, 341, 361,
384, 406, 416, 427, 440, 456,
492, 553, 568, 572, 607, 632,
641, 715, 763, 798, 811, 817,
853, 904, 910, 936, 960
– *iktatása* 103, 120, 132, 134, 141,
159, 177, 190, 216, 218, 224,
228, 245, 247, 261, 290–291,
358, 365, 372–373, 382, 384–
386, 402, 439, 443–444, 451,
465–466, 512, 515, 519–520,
572, 576, 591, 596, 599, 607,
682, 751, 816, 818, 849, 860,
901, 903–904
– *jogtalan használata (kifosztása,
hasznai, termései elvétele)* 9,
66, 82–83, 275, 300, 310, 404,
464, 546, 586, 621, 661, 707,
742, 758, 769
– *kiváltása* 40, 112, 272, 306, 384,
486, 572, 790, 910, 960
– *(lakatlan)* 341, 385, 451, 540,
607, 711, 716, 849
– *lerombolása* 7–8, 490, 815, 913
– *visszaszerzése (-foglalása, -vásár-
lása, -vétele)* 40, 57, 103, 151,
166, 212, 247, 296, 388, 451,
512–513, 631, 687–688, 775,
818, 822, 650, 902, 945
birtokadomány 2, 40, 56, 100, 103,
111–112, 117, 132, 134, 141,
156, 160, 166, 172, 194, 200,
203, 206–207, 224, 226, 238,
255, 258, 273, 282, 285, 290,
292, 299–300, 308, 328, 338,
340, 342, 347, 365, 385, 451,

500, 512, 521 (királyi új)–522,
553, 580, 606, 682, 750, 775,
779, 814, 850, 865, 895, 903,
905, 910, 921, 925, 935, 939–
941, 945, 950, 958, 960, 965
birtokba bevezetés 15 napra 283, 419
birtokból kizárás (kiűzés) 134,
284, 372, 451, 590, 916
birtokcsere 13, 112, 125, 141, 190,
286, 294, 297, 311, 317, 365,
368, 402, 500, 518–520, 591,
650, 704, 711, 910, 913, 933, 963
birtokosztály 13, 73, 91, 99, 112,
116–117, 132, 134, 166, 215,
351, 379, 385, 429, 451, 496,
503–504, 540, 568, 628, 677–
678, 710, 765–766, 782, 784–
786, 801, 829–830, 855–856,
862, 910
birtoktalan (famulus, szerviens)
337, 590, 928, 937

Biry I. Biri

Bisag I. Bikszád

Bissenus I. Besenyő

**Bizánci Birodalom (Imperium
Constantinopolitanum, Impe-
rium Romanum, partes
Romanie, Romania)** 155, 178,
180, 820; l. még Konstantinápoly

bizánci despotus I. Róbert

bizerei (Byzere; Arad m.) apát l.

Bereck

Biztra I. Struga

– Struga I. Struga

Blaj I. Balázsfalva

Blatné I. Sárfő

– Revištia I. Rőcse

Bo I. Csehország

Boch I. Bocs

Boche fia János, Zeweybok-i 585

Bochthur I. Bujtur

Bochun, völgy 261

Bochy I. Bocsi

Boconád (Bachanad) 257, 381,
406 (Heves m.)

Boczunhek, hegy 261

Bocs (Boch), ma Egerbocs 440,
553 (Heves m.)

Bocsárd (Buchard), ma Boros-
bocsárd (Bucerdea Vinoasă,
Ro.) 490 (Fehér m.)

– **(Buchard)** 491, 890 (Krassó m.)

Bocsi (Bochy-i dict.) Péter, Miklós
fia, bocsi 440, 553

Bod (Bud), győri hospes 681

– fia László, tusai 358

– **(Bud)** fia Miklós, farmosi 553

– fiai: Péter, László, Domokos és
Imre, bodházi 367

Boda, László fia, molnári 385

–, Tamás fia, Horrow-i 385

Bodanych l. **Badanych**

Bodhaza l. **Bodháza**

Bodháza (Bodhaza), ma Botfalva
(Tarnyivci, Ukr.) 367 (Ung m.)

Bodische l. **Brodische**

Bodmér (Budmer) 111 (Fejér m.)

Bodo l. **Bodó**

Bodó (Bodo) comes fia István 99

– **(Bodow, Budou)** fia István 918

Bodoghazzonyfalva l.

Boldogasszonyfalva

Bodon (Bodun) 120 (Szerém m.)

– **(Budun)**, ma Mezőbodon (Papiu
Ilarian, Ro.) 815 (Torda m.)

– **(Bodun)** fia Miklós, zsegnyei 684

Bodonych l. **Badanych**

Bodor (Budur), tatárfalvi 391

– fia István 897

– **(Budur)** fia Lukács, hideghéti 384

– **(Budur)** fia Miklós 858

– **(Budur)** fia Miklós, halászi 296

– **(Budur)** fia Péter 297, 317

Bodoteleke l. **Bodótelke**

**Bodótelke (Bodoteluke, Bodo-
teleke)** 11 (Küküllő m.)

Bodoteluke l. **Bodótelke**

Bodow l. **Bodó**

Bodrog (Bodrug, Budrug, Budrugh)

megye 286, 711, 800, 933

bodrogi főesperes l. Tamás, Péter fia

Bodrogszentes l. **Szentes**

Bodrug l. **Bodrog**

Bodughazzonyfalva l. **Boldogasszonyfalva**

Bodun l. **Bodon**

Bodwghazzonfalva l. **Boldogasszonyfalva**

Bodyzlo l. **Keresztúr**

Bogar fia Márton, berencsi 962

Bogát (Bogath) 926 (Hont m.)

– **(Bagath, Bogath)**, ma Nyírbogát
825, 827, 832 (Szabolcs m.)

Bogath l. **Bogát**

Bogdan fia Iván, comes terrestris 790

– l. **Bogdány**

Bogdanch l. **Bogdanóc**

Bogdanóc (Bogdanch), ma
Bogdány (Bohdanovce nad
Trnavou, Sz.) 679 (Pozsony m.)

Bogdány (Bogdan) 349, 808 (Ba-
ranya m.)

– **(Bogdan)**, ma Nyírbogdány 599,
627 (Szabolcs m.)

– l. **Bogdanóc**

Bogdazlaius fia István 37

Boghiş l. **Bagos**

**Boglár (Boklar, Felboklar, FelBok-
lar, Fulboklar, Olboklar)**, ma
Vértesboglár 111, 945 (Fejér m.)

boglári Szt. György-egyház 111

Bogomer fia Miklós 99

Bogow fiai: Tamás és Pál 99

Bogozlou l. **Bogyoszló**

Bogus mester, szépesi vicecomes
és várnagy 538

– l. **Bagos**

Bogyoszló (Bogozlou), ma Rába-
bogyoszló 486 (Vas m.)

Bogyzlow l. **Keresztúr**

Bohdanovce nad Trnavou l. **Bogdanóc**

Bohúňovo l. **Lekenye**

Boju l. **Bós**

Bok fia Jakab, Horrow-i 385
 Boke l. Báka
 Boklar l. Boglár
 Bokon l. Bakony
Bokry (Bukry) 451 (Hont m.)
 Bolda fia Roland, Karcha-i 768
**Boldogasszonyfalva (Bodwgh-
 azzonfalwa, Bodoghazzony-
 falwa, Bodughazzonyfalwa),**
 ma Kőboldogfa (Sântămăria de
 Piatră, Ro.) 775 (Hunyad m.)
Boldogságos Szűz-egyház 216
 Bolfach l. Balhás
 Bolphach l. Balhás
Bolth 503–504, 825 (Szabolcs m.)
 Bolug l. Balog
 Bolugh l. Balog
 Bolugpeturhalma l. Boldogpéterhalma
 Boly l. Bóly
Bóly (Boly) 808 (Baranya m.)
 Boniohannes de Campello, aradi
 főesperes, pápai és királyi káp-
 lán, pécsi kanonok 253, 248,
 839, 888, 931–932 között
 Boorth l. Bart
 Boot l. Bát
 Booth l. Bát
 Bophker fia János, soproni polgár
 38–39
Bor, folyó 252
bor 32, 53, 61, 137, 264, 429, 441
boradók 190
 Borch fia Miklós, nádor 111
Bord 687–688 (Fejér m.)
Bori (Bory), ma Bory, Sz. 451
 (Hont m.)
 Borkow l. Barkó
 Borosbocsárd l. Bocsárd
 Boroskrakkó l. Krakkó
Borostyán (Pernstain), vár és falu,
 ma Bernstein, Au. 32 (Vas m.)
 Bors fia Bereck, sári 512, 818
 – fia Pető, berzéki 502
 – l. Bars

Borsa fia István 329
Borsod (Borsud, Bursod) megye
 203, 265, 316, 679
borsodi főesperes l. János
borsovai (Borsua, Borswa, Bursua;
 Bereg m., ma Borzsava, Ukr.)
főesperes l. Domokos
 Borsua l. borsovai főesperes
 Borsud l. Borsod
 Borswa l. borsovai főesperes
 Bory l. Bori
 Borzan fia Szaniszló, oláh 282, 295
 Borzsava l. borsovai főesperes
 Bos l. Bós
Bós (Bos), ma Kolozs bós (Boju,
 Ro.) 91 (Kolozs m.)
 Bosanska Dubica l. dubicai főesperes
 Bosina l. boszniai bán
 Bosna l. boszniai bán
 Bosou fia Theodor, Gyoagd-i 512
 Bossina l. boszniai bán
boszniai (Bosina, Bossina, Bosna)
bán 17, 107, 128, 280, 304–305,
 428, 461, 499, 571, 598, 602,
 636–637, 691, 697, 743, 771,
 795–796, 812–813, 820
 – (Diakó, ma Djakovo, Ho.) *kápta-
 lan* 120, 315, 463, 960 (Valkó m.)
 – *olvasókanonok* l. Bene
 – *püspök* l. Lőrinc
 Botez l. Batizháza
 Botfalva l. Bodháza
 Bothmonustura l. Bátmonostor
 Bothmunustra l. Bátmonostor
 Boxa l. Baksa
 Boxafolde l. Zerenche
 Boyl fia Beke, hangonyi 98
 Boyli-i (dict.) Péter 794
 Boynuk l. Bajnok
 Boyun l. Bajon
 Boyuth l. Bajót
 Bozafalua l. Busóc
Bozberek, völgy 818
 Božčice l. Bozza
 Bozias l. Bozjás
 Bozieş l. Bozjás

Bozin l. Bazin

Bozjás (Bozias), ma Szilágyborzás
(Bozieș, Ro.) 568 (Kraszna m.)

Bozteh 798 (Komárom m.)

Bozyn l. Bazin

Bozyta l. Bazita

Bozytha l. Bazita

Bozza (Bazza), ma Kisbosnya
(Božčice, Sz.) 358 (Zemplén m.)

Bócs (Bulch, Bulchy) 1, 206–207,
224, 265 (Zemplén m.)

Bödöge (Bedeke), ma Homok-
bödöge 755 (Veszprém m.)

Bölze (Belse, Berse), ma Belža,
Sz. 41, 105 (Abaúj m.)

bőr 264

Börzsöny (Bersen, Bursen), ma
Nagybörzsöny 451, 814 (Hont m.)

Böszörmény (Bezermen), ma
Bereckböszörmény 484–485
(Bihar m.)

Branč l. Berencs

brandenburgi őrgróf 169

Bratislava l. Pozsony

Braztech, patak 751

Brehov l. Imreg

Breitenbrunn l. Széleskút

Brekov l. Barkó

Brezencha 551 (Kőrös m.)

Breznica, város 37 (Varasd m.)

– (**Breznica**), patak 37

Breznicka l. Berzence

Breznica l. Breznica

Breztouch, hegy 13

Briccius l. Bereck

**Brindisi (Brundusium, Brun-
disina)**, vár, Olaszo. 487

brindisi érsek l. Galhardus

– *érsekség* 538

Brischa 810 (Verőce m.)

Brithuicha (dict.) Gergely fia Mik-
lós 216

Brixius l. Bereck

Brodische (Bodische), hn. 386

Brodzany l. Brogyán

Brogyán (Baragyan), ma Brod-
zany, Sz. 894 (Hont m.)

Broșteni l. Kerék

Bruck an der Leitha l. Prukk

Bruges (villa Brugis), Belgium
70, 557

Brundisina l. Brindisi

Bruty l. Bart

Brzotín l. Berzété

Bu.....lua 392 (Pozsony m.)

Bubek l. Bebek

Bucerdea Vinoasă l. Bocsárd

Buchard l. Bocsárd

Buchulo l. Bucló

Bucló (Buchulo), ma Buclovany,
Sz. 777 (Sáros m.)

Buclovany l. Bucló

Bud l. Bod

**Buda (Budavár, castrum Novi-
montis ~ Novi montis Pestiensis
~ Pestyensis, Novus mons
Pestiensis)**, vár és város, ma Bu-
dapest része 38, 94–95, 97–98,
103–105, 113–116, 129, 131–
134, 139, 143, 145–147, 149–
150, 152–154, 157–159, 289,
451, 455, 515, 546, 564, 569,
582, 601, 607, 609, 630, 639–
640, 660, 677, 687–688, 720,
733, 755–757, 774, 808, 814,
818, 831, 834–835, 843, 847–
851, 857–859, 889, 893, 901–
903, 906, 910, 913–914, 916,
918–921, 925–928, 932–934,
937, 939–945 (Pilis m.); l. még
márka, Óbuda

–, centurio 451

Budafelhévíz l. hévízi konvent

Budahaza 105 (Abaúj m.)

budai al-éneklőkanonok l. Tamás

– *bíró* l. Miklós, János fia

– *dékán* l. Jakab

– *főesperes* l. Konrád

- *káptalan (óbudai; Szt. Péter-egyház)* 40, 79, 84, 111, 156–157, 164, 257, 260, 287, 291, 294, 361, 372–373, 381, 406, 437, 451, 466, 544, 546, 564, 576, 596, 604, 661, 663, 658–659, 687–688, 759, 798, 807, 903, 926
- *Keresztelő Szt. János utca* 609
- *Keresztelő Szt. János-kolostor* 601
- *olvasókanonok* l. Benedek
- *őrkanonok* l. Mihály
- *prépost* l. Tamás
- *Szt. Mária Magdolna-egyház* 455, 582
- *Szűz Mária-egyház* 546, 564, 604
- Budavár l. Buda
- Budislavus (Budislavus) Ugrignich (Urognich) comes 573, 636, 771, 796
- Budislavus l. Budislavus
- Budka l. Butka
- Budkovce l. Butka
- Budmer l. Bodmér
- Budona András, Iván fia 781
- Budou l. Bodó
- Budrug l. Bodrog
- Budrugh l. Bodrog
- Budun l. Bodon
- Budur l. Bodor
- Buituri l. Bujtur
- Buj (Bul, Bwl)** 677, 710 (Szabolcs m.)
- Bujtur (Bochthur)**, ma Buituri, Ro. 904 (Hunyad m.)
- Buky l. Bokri
- Bul l. Buj
- Bulch l. Böcs
- Bulchow l. Bulcsú
- Bulchu l. Bulcsú
- Bulchy l. Böcs
- Bulcsú (Bulchu, Bulchow), Péter fia, farkasdi 275
- (Bulchu) fia Ágoston 512
- (Bulchu) fia János, koppányi 755
- (Bulchu) fia Lukács, Sorul-i 111

- Bunk l. Benk
- Bursen l. Börzsöny
- Bursod l. Borsod
- Bursua l. borsovai főesperes
- Burunka** 300, 316 (Heves m.)
- Busóc (Bozafalua)**, ma Bušovce, Sz. 43 (Szepes m.)
- Bušovce l. Busóc
- Butcha** 451 (Hont m.)
- Buthka l. Butka
- Butka (Budka, Buthka)**, ma Budkovce, Sz. 334, 365 (Zemplén m.)
- Bükkös (Bekes, Bykus)**, ma Somogybükkösd 576, 782, 786 (Somogy m.)
- Bükksevnicipataka (Byksebnichpataka)**, patak 662
- bűnbocsánat* 59, 93, 474–475, 480, 545, 619, 645–648, 673–676, 708–709, 868–869, 886
- Bürgezd l. Bilgez
- Bwd** 798 (Pest m.)
- Bwged comes, Margit, János és Péter apja, kőkeszi 100
- Bwl l. Buj
- Byckule fia János 804
- Bycule, örsi 391
- Bydakunpeturfulde (Bytakunpeturfelde, Bytakunpeturfeulde)** 112, 855–856 (Baranya m.)
- Byheg l. Bihács
- Byhigium l. Bihács
- Byhor l. Bihar
- Byka l. Bika
- Bykach l. Bikács
- Byksebnichpataka l. Bükksevnicipataka
- Bykus l. Somogybükkösd
- Bylgez l. Bilgez
- Byola, patyi Jácint leánya 176
- Byr l. Biri
- Byri l. Biri
- Byry l. Biri
- Byssenus l. Besenyő
- Bytakunpeturfelde l. Bydakunpeturfulde
- Bytakunpeturfeulde l. Bydakunpeturfulde

Byter fiai: Miklós, Gergely és
 Péter, csábi 451
 Bytho fia Lőrinc, gulácsi 159
Byzahatara, hn. 681
 Byzere l. bizerei apát
Byzou 30 (Doboka m.)
Byztre, folyó 850
Byztrekezy 850 (Sáros m.)
Bzouicha, szántóföld 386

C

C l. Horvátország
 Caba l. Csaba
 Čabrad l. Litva
 Čachtice l. Csejte
 Čaglin l. Cseglin
 Čaklov l. Csáklyó
Calabria, Olaszo. 54, 195
calabriai herceg l. Károly, András fia
 Calide aque l. hévízi konvent
 – Aque l. hévízi konvent
 – aque Budenses l. hévízi konvent
 Calvensis l. casertai püspök
 Camarfalua l. Komárfalva
 Camarinum l. Komárom
 Camen l. Kamen
Canterbury-i (Cantuariensis; Anglia) érsek l. János
 Cantor l. Kántor
 Cantuariensis l. Canterbury-i érsek
Capua, város és vár, Olaszo. 229, 558
 Capulna l. Kápolna
 Carassou l. Krassó
 Carei l. Károly
 Carnotensis l. Chartres-i püspök
 Carolus Artus, Bertrand apja 718–719, 727, 730–732
casertai (Calvensis; Olaszo.) püspök 565, 713
 Casinensis l. cassinói püspök
 Cassa l. Kassa
cassinói (Casinensis; Olaszo.) püspök l. Vilmos
 Castan l. Kustány

Castel Nuovo (Castrum Novum, Neocastrum), nápolyi vár 54, 250, 400, 693, 721–726, 746, 773, 802–803

castrum Albense l. Fehérvár

– Grecense l. Gréc

– Novi montis Pestiensis l. Buda

– Novimontis Pestyensis l. Buda

– Novum l. Castel Nuovo

Čataj l. Csataj

Catania (Cathania), Olaszo. 180, 781

Catanzaro (Cathanzario), Olaszo. 718–719

Caterinus testvér 571

Cathania l. Catania

Cathanzario l. Catanzaro

Catharensis l. cattarói püspökség

Cathus l. Katalin

cattarói püspök l. Sergius

– (*Catharensis*; ma Kotor, Ho.)
püspökség 18–19

cavailloni (Cavalicensis; Fro.) püspök l. Fülöp

Cavalicensis l. cavailloni püspök

Čazma l. Csázma

Cean l. Csány

Čebovce l. Csáb

Cecălaca l. Csekelaka

Cecília, nekcsei Denk felesége 267

–, Pethke pataki polgár leánya 137

Cecus l. Vak

Cegő (Zegew), ma Cegőtelke
 (Țigău, Ro.) 85 (Doboka m.)

Cegőtelke l. Cegő

Ceke fia Miklós, bocsi 440, 553

Celen l. Cselen

Celldömölk l. dömlki konvent

Čel'ovce l. Cselej

Cemen l. Kemény

Čemerné l. Csemernye

Čenad l. csanádi káptalan

Čenčice l. Csantafalva

centurio 451

Cerovo l. Cseri

Červenica pri Sabovine l. Vörösalma

Ch. l. Csanád

Chaab l. Csáb

Chaak l. Csák
 Chaan l. Csány
 Chaaz l. Chaz, Chazth
 Chaba l. Csaba
 Chabanka l. Csobánka
 Chada l. Szada
 Chaglyn l. Csemlin
 Chahal l. Csaholy
 Chahol l. Csaholy
 Chahul l. Csaholy
 Chak l. Csák
Chakan fia Iván 2
 – l. Csákány
 Chaklio l. Csáklyó
 Chaklo l. Csáklyó
 Chako l. Chakow
 Chakou l. Chakow
 Chakov l. Chakow
Chakow (Chako, Chakou), Lőrinc
 fia, mislyei 365
 – (Chakov), Miklós és Katalin
 apja, szántói 406
Chala, rákóci László leánya 831
 Chalaad l. Család
 Chalad l. Család
 Chalanusvada l. Vada
Chalaz 333 (Bács m.)
 Challokuz l. Csallóköz
 Challoukuz l. Csallóköz
 Chaltha l. Cholta
Chama fia Jakab 30, 234–235
Chana fia Péter 105
 Chanad l. Csanád
 Chanadrakathyaya l. Csanádrekettyéje
 Chanadrakatyaya l. Csanádrekettyéje
Chandal (Chandol) 347, 405, 817
 (Pozsony m.)
 Chandol l. Chandol
Chank fia Dobó 105
 Chanuk l. Csanak
 Chap l. Csap
 Chapodchalad l. Csapod
Chapow fiai: Lőrinc és András 950
Chartres-i (Carnotensis; Fro.) püs-
pök l. Vilmos
 Chasma l. Csázma
 Chatar l. Csatár
 Chatey l. Csataj

Chathay l. Csataj
 Chayagh l. Csajág
Chaz (Chaaz) 257, 381 (Heves m.)
Chazth (Chaaz, Chazthkopach)
 385 (Vas m.)
 Chazthkopach l. Chazth
 Chech l. Cseh
 Cheche l. Csecse
 Cheeh l. Cseh
Cheek 455 (Pilis m.)
 Cheglyn l. Csemlin
 Cheh l. Cseh
 Chehte l. Csejte
 Chehy l. Cseh
 Chekche l. Csejte
 Chekekatay l. Csekekáta
 Chekelaka l. Csekelaka
Chekev fia Miklós, szakolyi 819
 Cheklyz l. Cseklész
 Chele l. Csele
Chelegh, hegy 261
 Chelen l. Cselen
 Cheley l. Cselej
 Chelyn l. Cselen
Chemen 125, 311 (Baranya m.)
 Chemernye l. Csemernye
 Chempezfalua l. Csempesz
 Chempezfola l. Csempesz
 Chenad l. Csanád
 Chengrad l. Csongrád
 Chenik l. Csenik
Chenke 503–504 (Esztergom m.)
 Chenkfolaahelye l. Csenkfalvahelye
 Chenuk l. savniki monostor
 Chenyik l. Csenik
 Chepan l. Csépán
 Chepanfalua l. Csépánfalva
 Chepanfelde l. Csépánföldre
 Chepel l. Csepely
 Cheresig l. Körösszeg
Cherewkez (Cherewkezy) 406
 (Heves m.)
 Cherewkezy l. Cherewkez
 Cherke l. Csirke
Chernee (Cherney) 919–920
 (Zemplén m.)
 Cherney l. Chernee
 Chernutonus l. Csenik

Chernyk fia Ábrahám 297
Cherso (Chersum), ma Cres, Ho. 183
 Chersum l. Cherso
 Chery l. Cseri
Chesk 887–888
 Cheste l. Csejte
 Chete fia János, Margitha-i job-
 bágy 193
 Chethke fia István, Gamas-i 298
 Chewi l. Csév
 Chewy l. Csév
Chey 755 (Veszprém m.)
 Cheyeph fia János, noszlopi 513
 Chezthwe l. Cheztwe
 Cheztwe (Chezthwe), Rendue fia,
 Tamás és János apja 600, 849
 Chiche fia Péter, Beke-i 387–388
 között
 Chichwa l. Csicsva
 Chimitelnic l. Keménytelke
 Chirinus de Lablana 778
 Chirke l. Csirke
chirographálás 73, 81, 226, 294,
 318, 370, 405, 438, 455, 504,
 553, 588, 597, 699, 734–735,
 753, 777, 786, 799–800, 807,
 830, 836, 911, 935
 Chitnec l. Csetnek
 Chitwandi l. Csitvánd
 Chl'aba l. Helemba
 Chlar l. Klára
 Chmel'ovce l. Komlós
 Chohol l. Csaholy
 Chokana l. Csokonya
 Chokna l. Csokonya
 Chokode (dict.) Péter (Chukud)
 mester, Saul fia, hátszegi vár-
 nagy, alvárnagy, erdélyi vajdai
 lovag 580, 805
 Chokuna l. Csokonya
 Cholloukuz l. Csallóköz
Cholta (Chaltha) 46, 112, 136,
 910 (Somogy m.)
 Chomar Miklós, újbányai polgár 706
 Chonck l. Hank

Chop l. Csap
 Chopok l. Csopak
 Chorba l. Csorba
 Chorna l. Csorna
 Chorvatice l. Horváti
 Chrasto, hévízi ispotályos mester 833
Chremnik 965 (Liptó m.)
 Chroacia l. Horvátország
 Chubud, pesti polgár 958
 – (Zallas) fiai: Egyed, Péter, János
 és Jákó 832
 Chuda fiai: Hench és János, szent-
 benedekkáli 190
 Chuka l. Ilona
Chukarabani 232 (Pozsony m.)
 Chukna l. Csokonya
 Chukud l. Chokode Péter
 Chukuna l. Csokonya
 Chukunya l. Csokonya
 Chumbuldur fia Lőrinc 599
 Chumurak, csúti 111
 Chuna l. Csúnya
 Chungrad l. Csongrád
 Churco, Woyko fia 37
 Churen, Mixe fia, grebeni nemes
 várjobbágy 37
 Churiacus l. Curiachus
 Chuthnuk l. Csetnek
 Chuthy l. Csút
Chychol 208, 210 (Somogy m.)
 Chychua l. Csicsva
 Chychva l. Csicsva
 Chychwa l. Csicsva
 Chyga fiai 200
Chyk 120 (Valkó m.)
 Chyknýk l. Csetnek
 Chyko l. Cikó
 Chykov l. Cikó
 Chyma fia János, Malah-i 793
 Chymas l. Chymaz
 Chymaz (Chymas) fia Péter, kajali 351
 Chyndice l. Hind
 Chynige l. Cinege
 Chyre fia Péter, pecselyi 28
 Chyrke l. Csirke
 Chythfelde l. Hideghét
 Chythnek l. Csetnek

Chythnuk I. Csetnek

Chytnec I. Csetnek

Chytnuk I. Csetnek

Cibinium I. Szeben

Čičava I. Csicsva

Čierny Brod I. Vízkelet

Ciglenak, kút 216

cikádori (*Cykador*; ma Bátaszék)

monostor és konventje 770

(Tolna m.)

– *apát* I. Tamás

Cikó (Chyko, Chyko, Cyko, Cykou, Cykow) mester, köröszegi és tapolcsányi várnagy, királyi lovag 79, 84, 103, 134, 157, 164, 308, 314, 521

Cinege (Cynege, Chynige dict.) Miklós comes, János fia, Malah-i 793

Cipellós (Cypelleus dict.) Miklós 553

Cittanova (**Civitas nova**), Olaszo. 778

civitas Aquensis in Provincia I. Aix-en-Provence

Civitas nova I. Cittanova

Claudus I. Balog

Clenov I. Klemberg

Cluj-Mănăstur I. kolozsmonostori konvent

Clus I. kolozsmonostori konvent, Kolozs

Clynbergh I. Klemberg

Cobilia I. Kobilia

Cobilya I. Kobilia

Cocha, Lipolt fia 92

colonus 32, 292

Colosmonostra I. kolozsmonostori konvent

Comarouch I. Komoróc

comes I. Albert; András, Miklós fia; Andreas Michaelis, Babonics, Becsei Imre, Bertalan, Bertrand, Besenyő Gergely, Besenyő Miklós, Bodó, Budisclavus, Bwged, Cinege Miklós, Constantinus, Csanád, Cselej, Csenik, Danus, Demeter; Demeter, Hont fia; Dénes; Dénes, Kozma fia; Detre, Hannus fia; Dezső, Domokos,

Doncs, Drugeth Vilmos, Duym; Duym, Radiszló fia; Elek, Ewgen, Farkas, Fogach, Fülöp, Gardun, Gassus; Gergely, Churiachus fia; Gergely, Pál fia; gorica, Guillelmus; György, Bebek Domokos fia; Hank, Hannus fia; Hannus, Henning; Henning, Henning fia; Henrik, Hugo, Ipolit; István; István, Bebek Domokos fia; István, Doncs fia; István, Lack fia; István, Mikcs fia; István, Miklós fia; István, Péter fia; Iunus, Ivánka, Jakab; Jakab, Dózsa fia; Jakab, Jakab fia; Jákó, János; János, Bereck fia; János, Bophker fia; János, Gilét fia; János, Neliptius fia; János, Osl fia; János, Sándor fia; Johannes Gradonico, Kompolt, Kónya Miklós, László; László, Pál fia; Lőrinc, Magyar Dénes, Maladinus, Marhard, Marhard Streiz, Marouchuk, Márton, Merth, Mihály, Miklós; Miklós, Benedek fia; Miklós, Drugeth János fia; Miklós, Fülöp fia; Miklós, Henning fia; Miklós, István fia; Miklós, János fia; Miklós, Mihálc fia; Miklós, Miklós fia; Miklós, Péter fia; Miklós, Ravasz fia; Miklós, Tót Lőrinc fia; Miklós, Vilmos fia; Miklós, Zaha fia; Mokus, Nána, Neliptius, nonai; Olivér, Mátyás fia; Pál; Pál, Dózsa fia; Pál, Pál fia; Pál, Simon fia; Pehul István; Péter, Mihály fia; Péter, Szoboszló fia; Pető, Derzs fia; Poháros Péter, Polcha Pál, Pósa, Pytuz,

- Radiszló, ragusai, Robert, Roland, Sámuel, Sassus, sebenicói, Simon; Simon, Móric fia; spalatói, Stark, Tamás; Tamás, Farkas fia; Tamás, Péter fia; Telen-i László, Tót Lőrinc, Töttös, trau, Treutul Miklós, Tyugus Miklós, Vas Miklós, Vasvári Péter, verőcei, Veydner Hannus, Voin, Welueng, Wz, Zeurus
- *terrestris* l. Gergely, Fynech fia; István, Mixe fia; Iván, Bogdan fia; Pál, Vida fia
- comitatus* l. Gersenche, Ivánc
- comitissa* l. Sanctia
- commensalis* 60, 93
- commune Veneciarum l. Velence
- Conck l. Hank
- congregacio generalis (báni)* 823
- *generalis (besenyők)* 146
- *generalis (erdélyi vajdai)* 234–235
- *generalis (megyei)* 80, 117, 222, 236, 271, 276, 297, 324, 329, 339, 365, 810, 819, 824–828, 832, 837, 899, 929
- *generalis (nádori)* 121, 134, 141, 620–622, 793, 863
- Conrad l. Konrád
- Constanciensis l. konstanzi egyházmegye
- Constantinopolis l. Konstantinápoly
- Constantinus comes, dalmáciai báró 613, 691
- Corard l. Konrád
- Cordis l. Kardos
- Cordoslaus (Cordozlaus) fiai: Tamás és Miklós 790
- Cordozlaus l. Cordoslaus
- Cordus l. Kardos
- Corilowecz** 790 (Zágráb m.)
- Cornisuny (dict.) János 254
- Corpad** 801 (Szabolcs m.)
- corporalia* 22
- Corrad l. Konrád
- Corrard l. Konrád
- Cosmadamian l. Kozmadamján
- Cosmademien l. Kozmadamján
- Cosmademyen l. Kozmadamján
- Cozma l. Kozma
- Cozmadamyán l. Kozmadamján
- Cr l. Horvátország
- Crapina l. Krapina
- Crazna l. Kraszna
- Cres l. Cherso
- Cricău l. Krakkó
- Cris l. Körös
- Crisium l. Körös
- Cristil, Henschmann fia, Podradzaza-i 230
- Croacia l. Horvátország
- Crouacia l. Horvátország
- Cruacia l. Horvátország
- cubicularius* 948
- Cubilia l. Kobilia
- Cuci l. Kutyfalva
- Cudar (Zudor dict.) Péter 437
- Culfi**, Ho. 761, 797
- Cunczil Kral (Cunzil Bral), szebeni villicus 457
- Cunzil Bral l. Cunczil Kral
- Curiachus (Curiacus, Churiacus), Gergely apja, dalmáciai báró 573, 637, 795–796
- Curiacus l. Curiachus
- Cutuddarf l. Gutundorf
- Cybinium l. Szeben
- Cybinsruk (Cybinzruk)**, hegy 457
- Cybinzruk l. Cybinsruk
- Cykador l. cikádori monostor
- Cyko l. Cikó
- Cykou l. Cikó
- Cykow l. Cikó
- Cymba (dict.) István mester, Pető és István apja 522, 916
- Cyne, hevesi János leánya 67
- Cynege l. Cinege
- Cypelleus l. Cipellős
- Cytnik l. Csetnek
- Cyuek (dict.) Péter, pataki polgár 137

Csáb (Chaab), ma Čebovce, Sz. 451 (Hont m.)

Csaba (Caba, Chaba) 939–941 (Somogy m.)

– **(Chaba)** 921, 935

– (Chaba) fia Lőrinc, károlyi 333

– (Chaba) fiai: János, László és György 913

Csabrendek l. Rendek

Csaholy (Chahal, Chahol, Chahul, Chohol), ma Nyírcsaholy 272, 334, 929 (Szatmár m.)

Csajág (Chayagh) 512 (Veszprém m.)

Csák (Chak, Chaak) nemzetség 111, 273, 411, 767

– (Chaak) mester, Demeter bán fia, Csák nembeli 111

Csákány (Chakan) 806 (Somogy m.)

Csáklyó (Chaklo, Chaklio), ma Čaklov, Sz. 925 (Zemplén m.)

Család (Chalad, Chalaad), ma Pusztacsalád 503–504, 830 (Sopron m.)

Csallóköz (Challokuz, Challoukuz, Cholloukuz, Kis-Pozsony megye, minor comitatus Posoniensis) 357, 384, 527–532, 817

Csallóköznádasd l. Nádasd

Csallóköztárnok l. Tárnok

Csanád (Ch., Chenad), esztergomi érsek, örökös esztergomi comes 24, 53, 75, 38–39, 59, 101, 110, 132, 161, 168, 185–187, 197, 200, 205, 233, 301, 345, 361–362, 395–396, 438, 448–449, 538, 553, 578, 590, 686, 699, 749–750, 753, 829, 852, 883–884, 905, 931–932 között, 965

– *(Chanad) megye* 240, 451, 918, 933

csanádi (ma Čenad, Ro.) *káptalan* 151, 245, 369, 444, 918 (Csanád m.)

– *egyházmegye* 248–249, 888, 931–932 között

– *prépost* 657

– *püspök* l. Gergely

Csanádrekettyéje (Chanadrakatyaya, Chanadrakathtyaya), bozót 382

Csanak (Chanuk), ma Nagysenkőc (Šenkvice, Sz.) 503–504 (Pozsony m.)

Csantafalva (villa Cantha), ma Csontfalva (Čenčice, Sz.) 306 (Szepes m.)

Csány (Chan, Chaan) 257, 381 (Heves m.)

– **(Chaan)**, ma Tasnádcsány (Cean, Ro.) 919 (Közép-Szolnok m.)

Csap (Chap, Chop), ma Csop, Ukr. 173, 145, 281, 339 (Ung m.)

Csapod (Chapodchalad) 830 (Sopron m.)

Csataj (Chathay, Chatey), ma Čataj, Sz. 503–504 (Pozsony m.)

Csatár (Chatar) 106, 11, 512, 945 (Zala m.)

Csázma (Chasma), ma Čazma, Ho. 488 (Kőrös m.)

csázmai káptalan 117, 488, 781, 911

– *prépost* l. László

Csécse (Cheche) 40 (Nógrád m.)

Csemlin (Chaglyn, Cheglyn), ma Čaglin, Ho. 13 (Pozsega m.)

Cseh (Cheh, Chehy) 451 (Hont m.)

– (Cheeh dict.) György mester, rődi 91

– (Chech) fia Miklós, Horrow-i 385 *cseh* 111

– *király* l. János; Károly, János fia

Csehi (Chehy), ma Drávacsehi 112, 855–856, 910 (Baranya m.)

– **(Cheh)** 633 (Zala m.)

Csehország (Bo) l. cseh király
Csejte (Chehte, Chekche, Cheste),
vár, ma Čachtice, Sz. 913, 921,
935 (Nyitra m.)

csejteí várnagy l. Vörös Tamás

Csekekáta (Chekekatay) 296
(Pest m.)

Csekelaka (Chekelaka), ma
Cecălaca, Ro. 579 (Fehér m.)

Cseklész (Cheklyz), ma Berno-
lákovo, Sz. 768 (Pozsony m.)

Csele (Chele) fia János 850

Cselej (Cheley) 927 (Baranya m.)

– **(Cheley)**, ma Čel'ovce, Sz. 141
(Zemplén m.)

– **(Cheley)** comes, Miklós fia,
Leusták és Balázs apja 134, 352

Cselen (Celen, Chelen, Chelyn) fia
Sándor 200, 394, 635

Csemernye (Chemernye), ma
Čemerné, Sz. 925 (Zemplén m.)

– **(Chemernye)**, ma Márkce-
mernye (Pusté Čemerné, Sz.)
680, 964 (Zemplén m.)

**Csempesz (Chempezfalua, Chem-
pezfalua)**, ma Csempeszkopács
385 (Vas m.)

Csempeszkopács l. Csempesz, Kopács

Csenik (Chenik, Chenyik, Cher-
nutonus) comes, királyi lovag,
cseh, ugodi 111, 181

**Csenkfalvahelye (Chenkfalua-
helye)**, faluhely 215 (Vas m.)

Csépán (Chepan) 590

– **(Chepan)**, cseri 132

– **(Chepan)**, Hene-i 106

– **(Chepan)**, Benedek fia, keréki 190

– **(Chepan)** fia Illés 443

– **(Chepan)** fia János 11

– **(Chepan)** fia János 913

– **(Chepan)** fia János, Eeld-i 716

– **(Chepan)** fia Miklós 141

Csépánfalva (Chepanfalua) 930
(Szepes m.)

Csépánföldre (Chepanfelde) 456
(Vas m.)

Csepely (Chepel), ma Dráva-
csepely 112, 855–856, 910 (Ba-
ranya m.)

– **(Chepel)** 14 (Veszprém m.)

Cserhátsurány l. Surány

Cseri (Chery), ma Cerovo, Sz. 92,
451 (Hont m.)

– **(Chery)** 132 (Vas m.)

csésze 827

**Csetnek (Chyknýk, Chitnec,
Chythnek, Chytnuk, Chytnuk,
Chytnec, Chuthnuk, Cyttnik)**,
ma Štútnik, Sz. 73, 92, 129, 362,
378, 829, 852 (Gömör m.)

Csév (Chewi, Chewy), ma
Piliscsév 161 (Esztergom m.)

**Csicsva (Chichwa, Chychva,
Chychua, Chychwa)**, birtok és
vár, ma Čičava, Sz. 925 (Zemp-
lén m.)

Csikvánd l. Csitvánd

Csirke (Cherke, Chirke, Chyrke
dict.) István, János, Miklós és
Tamás apja 58, 445

Csitvánd (Chitwandi), ma Csik-
vánd 755 (Győr m.)

Csobánka (Chabanka), László,
Péter és János apja, Aba nembeli
103, 134

**Csokonya (Chokana, Chokna,
Chokuna, Chukna, Chukuna,
Chukunya)**, ma Csokonya-
visonta 112, 739, 855–856, 910
(Somogy m.)

Csokonyavisonta l. Csokonya

Csongrád (Chengrad, Chungrad)
megye 131, 355

csongrádi comes l. János, Sándor fia

csonkítás 93, 223, 620, 825, 903
 Csontfalva l. Csantafalva
 Csop l. Csap
Csopak (Chopok) 388 (Zala m.)
 Csorba (Chorba dict.) Pál fiai:
 Miklós és István, kajali 351
Csorna (Chorna, Felchorna)
 816, 830, 906 (Sopron m.)
csornai egyház 816
csöbör 264
 Csúnya (Chuna dict.) Pál, olgyai
 426–427
Csút (Chuthy), ma Felcsút 111
 (Fejér m.)
csűr 854
Csütörtökhely (Quintum forum),
 ma Spišský Strvrtok, Sz. 244,
 306 (Szepes m.)

D

Da l. Dalmácia
 Daagh l. Dag
 Dăbăca l. dobokai főesperesség
Dada 266, 409, 808 (Tolna m.)
Dag (Daagh, Dagh) 589, 816, 943
 (Sopron m.)
 Dagh l. Dag
 Daia Română l. Dálya
dajka 89
 Dáka l. Dálka
 Dakou, Péter fia 451
 Dalka l. Dálka
Dálka (Dalka), ma Dáka 715, 763
 (Veszprém m.)
 Dalmacia l. Dalmácia
**Dalmácia (Da, Dalmacia, partes
 maritime, Sclavonia, Sclauo-
 nia, terra Sclavonie)** 63, 102,
 221, 305, 354, 363, 399, 461,
 499, 573, 587, 592, 598, 636,
 638, 696–697, 787, 795, 813,
 817, 822, 847, 906, 912, 914

Dalmad, ma Domadice, Sz. 861
 (Hont m.)
dalmát nyelv 594
 Dalya l. Dálya
Dálya (Dalya), ma Oláhdálya (Daia
 Română, Ro.) 714 (Fehér m.)
 Damian l. Damján
 Damján (Damian), Ugod fia 782
 – (Damian) fia Ipolit, sári 512
 Danch l. Doncs
 Dániel fia Mihály 714, 860
 Danobium l. Duna
 Danus comes, Zador fia, Miklós
 apja, zsigrai 689
 Daragunya l. Dragana
Daras 377, 451 (Hont m.)
Daróc (Darouch), ma Beregdaróc
 285 (Bereg m.)
 Darouch l. Daróc
dauphin l. Humbert
 Dauut l. Dávod
 Dávid, szabolcsi főesperes 553,
 686, 699
 –, János fia, Aba nembeli 103, 134
 –, Sámuel fia, Aba nembeli 103, 134
 –, Thabor fia 347
Dávod (Dauut) 954 (Bodrog m.)
 Dawsa l. Dózsa
Day 291 (Fejér m.)
 de Spinis l. Tövis
 Deák (Litteratus) Domokos,
 Nogka-i 620
 Debregezh l. Döbrököz
Dedemez 811 (Szatmár m.)
Dedinareka, ma Djedina Rijeka,
 Ho. 13 (Pozsega m.)
 Dedinka pri Dunaji l. Sáp
 Dedyh fia János, erdőfalvi 202
 Deech fia Stark, cseri 451
 Deers l. Derzs
dékán l. Demeter, Jakab, János,
 Miklós, Német István, Pál, Péter

Delne (**Delnemellék, iuxta Delne**), ma Kakasfalva (Kokošovce, Sz.) 432, 850 (Sáros m.)

Delnemellék l. Delne

Dém (Dym), ma Nagydém 955 (Veszprém m.)

Demandice l. Demjén

Deménd l. Demjén

Demenk l. dömölki konvent

Demes fia Péter, hideghéti 384

– l. dömösi prépost

Demeter l. Fekete Demeter

– l. Kaba Demeter

– l. Pech-i Demeter

– comes, devicsei 451

– mester, egri káptalan klerikusa 41, 339

– mester, erdélyi vajdai protho-notarius 688

– mester, esztergomi olvasókano-nok 503–504, 753, 935, 963

–, fehérvári karpap 818

–, fehérvári örkanonok 388

–, királyi tárnokmester, nekcsei 850

– mester, pécsi dékán 808

–, Peder-i 385

– mester, szepesi kanonok 383

–, tardi 553

–, váli 4, 6, 9

– mester, zágrábi főesperes 290

–, Zengal-i 451

–, Demeter fia, rédei, szurdokpüs-pöki 4, 166

–, Dénes fia, váradi püspök, futaki 24, 38–39, 200, 451, 458, 470–481, 485, 657, 666, 668, 750, 905, 947

– comes, Hont fia 451

–, István fia, gyórói 853

–, Iván fia, kállói 843, 857

–, János fia, hosszúmezei 831

–, Kayul fia 41

–, Kozma fia, kállói jobbágy 497

–, Lampert fia, Hechce-i 515

–, Mihály fia 921, 935

–, Miklós fia 203

–, Miklós fia 921, 935

–, Miklós fia, Bu.....lua-i 392

–, Mogh fia 202, 445

–, Olivér fia, bogdányi 382, 599, 627, 661

–, Pál fia, budai polgár 609

–, Pata fia, Olivér, Kemény és Demeter apja, rédei, szurdok-püspöki 40, 166

–, Péter fia, kovácsi 300

–, Tamás fia 58

–, Tamás fia, szakalyi 105

–, Tót Miklós fia, mézadói hospes 227

– mester, Ugod fia, Csák és Móric apja, bán, Csák nembeli 111

–, Woytha fia, Gerus apja, zsigrai 213

– fia Beke 141

– fia Dochou 451

– fia György 960

– fia István 254

– fia János, völcségi 259

– fia János, szomolyai 553

– fia Kemény, csécsei 40

– fia Leusták, jobbágy 98

– fia Miklós,xa-i 741, 821

– fia Péter 385

Demeyen l. Demjén

Demjén (Demyan) 553 (Heves m.)

– (**Demeyen, Demyen, Demyend**), ma Deménd (Demandice, Sz.) 451, 861 (Hont m.)

Demyan l. Demjén

Demyen l. Demjén

Demyend l. Demjén

dénár 16, 27, 32, 40, 50, 57, 137, 140, 158, 176, 208, 230, 240, 264, 274, 277, 312, 341, 347,

- 368, 395, 414, 457, 500, 546,
564, 572, 609, 828, 913, 936
- (*báni*) 264, 915
- (*bécsi*) 78, 80, 121, 252, 274,
342, 344, 361, 377, 385, 396,
427, 448, 463, 632, 715, 733,
763, 817, 853, 863, 901

Dench l. Dencs

Dencs (Dench), ma Szőkedencs
806 (Somogy m.)

Dénes l. Magyar Dénes

- , hévízi konvent klerikusa 316
- , nádor (H), szolnoki comes 382, 836
- , Nogka-i 620
- , pápai káplán 663
- , szelényi 451
- , szenterzsébeti 913
- mester, zágrábi kanonok 290
- , zempléni 451
- , István erdélyi vajda fia, királyi
lovászmester 38–39, 200, 687,
750, 905
- comes, Kozma fia 123
- , László fia, nagymihályi 299
- , Lothard fia, András, Dezső és
Lothard apja, imregi 704, 750
- , Mihály fia, nagymihályi 299
- , Mikocsa fia, kázméri 680, 964
- , Péter fia, János apja 55, 289, 893
- , Péter fia 216
- , Péter fia, csitvándi 755
- , Péter fia, szanai 277
- , Pós fia, Miklós és Péter apja,
kajali 351
- , Saul fia, szolnoki vicecomes 296
- , Woytha fia, zsigrai 213, 219, 776
- , Demeter váradi püspök és István
apja, futaki 480
- , Ágnes apja, lőrintei 512
- fia Domokos, bőcsi 2, 206–207,
224, 265
- fia Hedric 112, 910

- fia János, Twl-i 608
- fia Tamás, losonci, régeni 256, 815
- fiai: Márton és Roland, Arland
nembeli 631

Denk mester, Miklós fia, Sándor
apja, nekcsei 267, 850, 925

Deodatus 467

Derecche (Drecche) 333 (Bács m.)

Dereske l. Döröske

Derne, folyó 351

Ders l. Derzs

Derse 950 (Vas m.)

Derzs (Ders) 333 (Bács m.)

- (**Ders**), ma Nyírders 826 (Szat-
már m.)
- (Ders) fia Tamás, Hontpázmány
nembeli 451
- (Deers, Ders) fiai: Péter és Mik-
lós 112, 146, 855–856, 910

derzsi prépost l. Ende

descensus 927

Desee, mocsár 790

Deseu l. Dezső

Desev l. Dezső

Desew l. Dezső, Vak Dezső

Dethmar 209, 258 (Valkó m.)

–, Miklós fia, szakalyi 105

Detre l. Fehér Detre

- (Detric), Fehér Detre fia, olcnói 42
- (Detreh, Detric, Dettric) comes,
Hannus fia, stepkfalvi 139, 323,
387, 468, 538
- (Detric) fia Benedek, csetneki 378
- (Detreh) fia Máté, Acsa nembeli 290
- (Detric) fia Mátyás, atyai 285
- (Detric) fia Simon, Kechy-i 387–
388 között

Detrefalva l. Olcnó

Detreh l. Detre

Detric l. Detre, Fehér Detre

Dettric l. Detre

Deuecher l. Devecser

Deuen 10 (Heves m.)

Deutsch Kaltenbrunn l. Hidegség

Deutschkreuz l. Keresztúr

Devecser (Dewecher), ma Abaúj-devecser 151 (Abaúj m.)

– **(Devecher, Deuecher)** 748–749 (Veszprém m.)

Devecher l. Devecser

Devičie l. Devicse

Devicse (Dyuche), ma Devičie, Sz. 451 (Hont m.)

Dewecher l. Devecser

Dezső l. Vak Dezső

– (Deseu), hideghéti 849

– (Deseu, Desew) comes, al-ország-bíró, Pok-i 132, 283, 290, 590

– (Desew) mester, szepesi vice-comes és várnagy 930

– (Desew), Ambrus fia, Hysfalua-i 284

– (Desew), Benedek fia, Rátót nembeli 679

– (Desew), Dénes fia, imregi 704, 750

– (Desev, Desew) mester, Fülöp fia, szentgróti 913

– (Desew) mester, Iván fia, alnádor 757

– (Deseu), István fia 57

– (Deseu), Jakab fia, rődi 91

– (Deseu), János fia 30, 234–235

– (Deseu), Pabur fia 607

– (Deseu) fia Jakab, rédei 40

– (Deseu) fiai: Domokos, Mihály, Miklós és László 463

Diakó l. boszniai káptalan

diakónus 181, 317, 382, 754, 769–770 között

Dianko, szanai 277

Dimis l. dömösi prépost

Diód l. Gyógy

Diós (Gyos) 933 (Csanád m.)

Diósberény l. Berény

Diósd (Gyog, Gyogh) 349, 451, 808 (Pest m.)

Diosig l. Diószeg

Diószeg (Gyoezegh), ma

Bihardiószeg (Diosig, Ro.) 117 *districtus* l. Bél, Máramaros, Nyírség, Rábaköz

Diszel (Dyzi) 348 (Zala m.)

disznó (malac) 32, 264, 292, 527–532

Disznós (Dyznos, Gyznos) 135, 902 (Hont m.)

Divék (Dyuek), ma Nyitradivék (Diviaky nad Nitricou, Sz.) 894 (Nyitra m.)

– *(Gyuek) nemzetség* 703

Diviaky nad Nitricou l. Divék

Djakovo l. boszniai káptalan

Djedina Rijeka l. Dedinareka

Djurdjevac l. Szentgyörgy, Szentgyörgyváralja

Dlhé Klčovo l. Hosszúmező

Dobak (Dubak) fia Miklós, terbeci 103, 134, 451

–, palojtai 451

Dobay l. Dobó

Dobeni l. Dobó

Dobichan l. Dubicsány

Dobó (Dobay), ma Székelydobó (Dobeni, Ro.) 11 (Székelyföld)

– (Dobou), Chank fia 105

– (Dobou), Salamon fia 850

Dobocka l. dobokai főesperesség

Dobóebrese (Dobou Ebrese) 463 (Baranya m.)

Doboka, ma Göröcsönydoboka 808 (Baranya m.)

– **(Dubuka, Kupehazadubuka, Kupedubokahaza, Kupehazadoboka, Kupehazadubaka)** 382 (Szabolcs m.)

– *megye* 225

–, boglári 111

dobokai (Dobocka; ma Dăbâca, Ro.) főesperesség 401

– *főesperes* l. Adorján, Péter

Dobos (Dubus, Dwbus), ma Nagydobos 825, 832 (Szatmár m.)

Dobou I. Dobó

– Ebrese I. Dobóebrese

Dobras (Dobrasa) 894, 944

(Trencsén m.)

–, patak 894

Dobrasa I. Dobras

Dochou, Demeter fia 451

Dok, litteratus 913

Dolina (Dolonya) 765–766 (Nógrád m.)

– 851 (Turóc m.)

Dolinka I. Inám

Dolné Plachtince I. Paloja

Dolný Hričov I. Hricsó

Dolonya I. Dolina

Domadice I. Dalmad

Dominika, Belch-i Mihály leánya,
veszprémvölgyi apáca 512

Domokos I. Bebek Domokos

– I. Deák Domokos

– 620

– comes 81

–, Baluan-i 451, 644

–, borsovai főesperes 553, 686, 699

–, budai polgár 639

–, Chyk-i 120

–, csehi 451

–, erdélyi prépost 15, 85, 130, 142, 353

–, litteratus 847

–, nyitrai pap 662

–, spalatói érsek 38–39, 200, 750, 905

–, szerviens 607

–, tárcai főesperes 553

– comes, pozsonyi szolgabíró,
úszori 1, 237, 439, 702, 768

–, Bebek Domokos fia 378

–, Bod fia, bodházi 367

–, Dénes fia, Péter királyi apród
apja, böcsi 2, 206–207, 218,
224, 265, 500

–, Dezső fia 463

–, Domokos fia 11

– mester, Domokos nádor fia, István és János apja, hasznosi 10

–, Doncs fia 961

–, Gergely fia, reszneki 324

–, Gunya fia 9, 66

–, György fia, csempeszi 385

–, István fia 200

–, István fia, berencsi 117, 372–373, 576, 599, 661, 784–786

–, István fia, pozsonyi szolgabíró,
Karcha-i 702

–, Jakab fia, pataki bíró 137

–, János fia 112, 910

– mester, János fia 156

–, Jób fia 367

– mester, Kis Jakab fia, Kanizka-i 575

–, Marcell fia, Bu.....lua-i 392

–, Mihály fia, vőki 849

– mester, Miklós fia, ivánci 215

–, Mochk fia, királyi ifjú 209

–, Miklós fia, örsi 391

–, Mojs fia, szerdahelyi 232

–, Osl fia, macsói bán, Osl nembeli
38–39, 132, 152, 200, 214, 750,
830, 905

–, Pál fia 67

–, Péter fia, Miklós apja, jányoki
340, 347, 405, 443, 530–532,
817, 938

–, Péter fia, korontáli 46

–, Péter fia, nemes jobbágy 620

–, Péter fia, töttösi 460

– mester, Roland fia, Rátót nembeli 3

–, Salamon fia, Pál apja, székely,
sényői 951

–, Tamás fia, tárkányi 857

–, Zelechmer fia, szolnoki vice-
comes 296

– fia Domokos 11

– nádor fia Domokos, hasznosi 10

– fia Ferenc 406

– fia István 329

– fia István 832
 – fia János, klerikus 748
 – fia László, csekelakai 579
 – fia Miklós, dögei 283
 – fia Miklós, szentbenedekkáli 190
 – fia Péter, krassói szolgabíró 245, 491, 539
 – fia Tamás, Sethythe-i 914
domonkosok 50–52, 71–72, 111, 196, 349, 421, 546, 564, 590, 808
 Domunk fia János, Domunkkezy-i 588
Domunkkezy 588 (Pozsony m.)
 Donch l. Doncs
 Doncs (Donch), zsigrai 213
 – (Donch), Csépán fia 141
 – (Donch), Enok fia, bárcai 740–741, 764, 792, 821, 854
 – (Danch, Donch) mester, László, István krasznai comes és Miklós apja, komáromi comes, komáromi 28, 459, 568
 – (Donch) fia Domokos 961
 Donji Sredjani l. Peker
 Donk, ungi várjobbággy 903
Dorfpoh, folyó 261
Dormyolch 936 (Szerém m.)
Dorog 10 (Heves m.)
 – (**Dorough, Durugh**), ma Trauersdorf, Au. 503–504 (Sopron m.)
 – (Durugh) fia Péter, Guthkeled nembeli, diószegi 117, 786
Dorouch 553 (Heves m.)
 Dorugh l. Dorog
 Dosa l. Dózsa
 Doştat l. Hosszútelke
 Dousa l. Dózsa
 Dowsa l. Dózsa
 Doym l. Duym
 Dózsa (Dawsa, Dosa, Dousa, Dowsa), nádor, Jakab és Pál szabolcsi comes-ek apja 134, 372, 627, 786, 819, 824–827, 832, 837, 843

Döbrököz (Debregezh), vár 621 (Tolna m.)
döbröközi várnagy l. Besenyő Mihály
Döge (Dwge) 283 (Szabolcs m.)
dömölki (Demenk; ma Celldömök) monostor és konventje 132 (Vas m.)
dömösi (Demes, Dimis; Esztergom m.) prépost l. Márton
Döröske (Dereske) 828 (Vas m.)
 Dragach 959
Dragana (Daragunya) 855–856 (Somogy m.)
 Dragilo fia István 177
 Dragonetus de Gaudiosa, johannita preceptor 614, 616, 618
 Dranykteluk l. Dranykteluke
Dranykteluke (Dranykteluk) 112, 910 (Baranya m.)
 Drašov l. Drassó
Drassó (Drassow), ma Drašov, Ro. 860 (Fehér m.)
 Drassow l. Drassó
 Draua l. Dráva
Dráva (Draua), folyó 782, 786, 810
 Drávacssepely l. Csepely
 Drávapalkonya l. Palkonya
 Drecche l. Derecche
Drenoua, folyó 894
 Drienica l. Som
 Drienov l. Somos
 Druget l. Drugeth
 Drugeth Fülöp, nádor 141, 699
 – János, Miklós ungi comes apja, nádor 145, 281, 312, 339, 806
 – Vilmos (Vilhermus ~ Villermus ~ Willermus ~ Wyllermus Druget ~ Drugeth) nádor, kunok bírása, ungi comes 58, 271, 365, 793, 808, 817, 913, 954
 Dubak l. Dobak
dubicai (Dubicha; ma Bosanska Dubica, Ho.) főesperes l. Péter
 Dubicha l. dubicai főesperes

Dubicsány (Dobichan) 10 (Borsod m.)

Dubrava Superior l. Felsődubrava

Dubrovnik l. Ragusa

Dubuka l. Doboka

Dubus l. Dobos

Duna (Danobium), folyó 18–19, 384, 716, 849, 932

Dunahidas l. Prukk

Dunajská Streda l. Szerdahely

Dunasáp l. Sáp

Dunaszerdahely l. Szerdahely

Dundice l. Gyúgy

Duracium l. Durazzo

Durazzo (Duracium), ma Durrës, Albánia 20, 33, 180, 537

durazzói herceg l. Károly

– *hercegnő* l. Mária

Durrës l. Durazzo

Durugh l. Dorog

Duym (Doym), zenggi és veglai comes 24, 389, 573, 772, 780, 791

– comes, Radiszló fia, osztrozsaci 3, 277, 549

dux 181, 925

Dwbus l. Dobos

Dwge l. Döge

Dyalya 355 (Csongrád m.)

Dyankfolua l. Gyanfolua

Dym l. Dém

Dyuche l. Devicse

Dyuek l. Divék

Dyzl l. Diszel

Dyznos l. Disznós

E

Ebechk l. Ebeck

Ebeck (Ebechk), ma Obeckov, Sz. 451 (Nógrád m.)

Ebergőc (Eburguech, Eburgech) 259, 359 (Sopron m.)

Éberhárd (Eberharth, Eburhard, Iburharth), ma Malinovo, Sz. 384, 464, 849 (Pozsony m.)

Eberharth l. Éberhárd

Eboli (Ebuli), Olaszo. 180, 555, 718

eboli comes l. Robert de Cabannis

Ebuli l. Ebuli

Eburgech l. Ebergőc

Eburguech l. Ebergőc

Eburhard l. Éberhárd

Echud l. Ecséd

Echuk 540 (Nógrád m.)

Echy l. Öcs

Ecthor l. Hektor

Ector l. Hektor

Ecséd (Echud) 540 (Heves m.)

Edde 865, 905 (Somogy m.)

Edelych l. Ederics

Ederics (Edelych), ma Pusztaderics 289 (Zala m.)

Edward, III., angol király, Írországu 196, 270, 511

Eeld 716 (Fejér m.)

Eeld-i Boldogságos Szűz-egyház 716

Egek l. Egyek

Eger (Agria) 387–388 között, 406, 507, 553 (Heves m.)

– (**Egur, Egurwyze**), folyó 203, 316

Egerbocs l. Bocs

Egerfarmos l. Farmos

Egerlövő l. Lövő

Egerszeg (Egurzegh), ma Zalaegerszeg 913 (Zala m.)

Eghazasgegen l. Gégény

Eghazasmerse l. Egyházasmerse

Eghazasmersse l. Egyházasmerse

Eghazasvnyan l. Unyom

Eghazasmerse l. Egyházasmerse

Egregwyz, folyó 348

Egres (Egrus), ma Tordaegres (Livada, Ro.) 451 (Fehér m.)

Egri (dict. de Agria) János, Jakab fia, budai polgár 647–648

– (dict. de Agria) Mihály, Ilona apja 265

egri ágostonos remeték konventje 507

– *Boldogságos Szűz-kolostor* 553

– *dékán* l. Péter

- *egyházmegye* (*Szt. János-püspökség*) 440, 507, 553
- *éneklőkanonok* I. Jakab
- *káptalan* 10, 40–41, 67, 83, 98, 103, 105, 115, 117, 134, 141, 198, 202–203, 236, 241, 246, 257, 281, 285, 296, 299, 339, 352, 358, 365, 376, 381–382, 394, 416, 435, 440, 458, 483, 502, 507, 514, 540, 553, 599, 641, 661, 677, 679, 686, 699, 704, 710, 757, 765, 793, 829, 831, 903, 913, 942, 951, 961
- *minorita konvent* 507
- *olvasókanonok* I. János
- *őrkanonok* I. János
- *prépost* I. Miklós, Fülöp fia
- *püspök* I. Miklós
- *Szt. Anna-oltár* 105, 382
- *Szt. István király-egyház* 553
- *Szt. László király-oltár* 661
- *Szt. Máté-oltár* 105
- *Szt. Mihály arkangyal-egyház* 553
- *Szt. Miklós-kolostor* 553
- Egrus I. Egres
- Egur I. Eger
- Egurwyze I. Eger
- Egurzegh I. Egerszeg
- Egyed I. Ör Egyed
- I. Zala Egyed
- , Daras-i 451
- , egri kanonok, főesperes 365
- , kozmai 358
- mester, Baas fia, szentlászlói, Zerenche-i 901, 913
- , Bálint fia, váradi kanonok, oltár-mester 458, 482–484, 947–948
- , Benedek fia, Vsa-i 260
- , Chubud fia 832
- , Imre fia 275
- , Kelemen fia 553

- , Péter fia, Péter és Miklós apja, somosi 41, 288
- , Samyl fia, pazonyi 832
- , János, Mihály és Ilona apja, pályi 124
- fia Iván, kállói 710
- fia János 141
- fiai: Mihály és Miklós, récsei 864

Egyek (Egek) 825, 832 (Szabolcs m.)

- egyház statutuma (szokása)* 188, 197–198, 205, 485, 567, 617, 655, 657, 659, 664, 668, 670, 749, 871, 873, 875, 882, 888, 948
- *üresedésben* 38–39, 168, 200, 233, 248–249, 538

Egyházasmerse (Eghazasmerse, Eghazasmersse, Eghazazmerse, Ighazasmerse) 7–8, 622, 767 (Tolna m.)

egyházi alkalmatlanság 93

- *fenyíték* 26, 60, 71–72, 178, 254, 401, 420, 448–449, 567, 578, 651, 724, 728, 871, 875
- *segély* 652–653, 870–871
- *vizsga* 452, 483–484, 885

egyházmegye (püspökség, érsekség) I. avignoni, brindisi, cattarói, csanádi, egri, erdélyi, esztergomi, gneznói, kalocsai, konstanzi, meissen, nándorfehérvári, nyitrai, passau, pécsi, szerémi, váradi, veszprémi, Viviers-i, Wroclaw-i, zágrábi

eke [mérték] 94, 105, 287, 358, 384, 451, 460, 466, 512, 621, 808, 851, 853, 960

Ekech I. Ekecs

Ekecs (Ekech), ma Okoč, Sz. 799 (Komárom m.)

electus I. Gergely, János, Miklós; Miklós, Henrik fia; Pál, Ada fia
Elek comes, Zenth-i 451

élelem 283, 293, 375, 398–399,
419, 441, 553, 697, 771–772,
787, 796–797, 927

Eleumal, hn. 291

Elias l. Illés

eljegyzés 191, 204, 455

Elleius l. Ellős

Elleus l. Ellős

Ellős (Elleus) mester, Miklós fia,
Guthkeled nembeli 786

– (Elleius) fia Miklós, Divék nem-
beli 703

– (Ellyws) fiai: Miklós és Gergely,
ellősfalvi 775

Ellősfalva (**Ellywsfalwa**) 775
(Hunyad m.)

Els, olcnói Hank felesége 42

–, olcnói Jordan leánya 42

Ellyws l. Ellős

Ellywsfalwa l. Ellősfalva

Emericus Mirin, jasztrebarszkai
polgár 292

Emich (Emuch, Eymech), Vas Mik-
lós és János apja 30, 234–235

Emuch l. Emich

Enchuful, hn. 681

Ende, derzsi prépost 333

Endere l. Endre

Endes (**Endus**) 599, 661, 832
(Szabolcs m.)

Endre, Endre fia 7–8

– (Endere) fia András, hidvégi 385

– (Endere) fia András, szolnoki
vicecomes 929

– fia Endre 7–8

– (Endere) fia István 929

– fia János 7

– (Endere) fia János, olgyai 426–427

Endred l. Endréd

Endréd (**Endred**), ma Barsendréd
(Ondrejovce, Sz.) 451 (Bars m.)

Endus l. Endes

éneklőkanonok l. Fülöp, György,
István, Jakab, János, László,
Márk; Mihály, Péter fia; Péter

éneklőkanonokság 198, 458

Enezyd l. Enydz

Enoc l. Enok

Enok (Enoc, Ynok) fia Doncs, bárcai
740–741, 764, 792, 821, 854

Enyegh l. Enying

Enyg l. Enying

Enying (**Enyegh**, **Enyg**) 147, 512
(Veszprém m.)

Enydz (**Enezyd**) 112, 855–856,
910 (Somogy m.)

Eperjes (**Eperyes**), város, ma
Prešov, Sz. 640 (Sáros m.)

Eperyes l. Eperjes

Epöl (**Epul**, **Thrypul**) 291 (Esz-
tergom m.)

Epul l. Epöl

Erb, Erb fia, Hechce-i 515

–, Erb fia, Iván, Mihály és Erb
apja, Hechce-i 515

–, Péter fia, Hechce-i 515

– fia Erb, Hechce-i 515

Erchezegh 141 (Zemplén m.)

Erdély 100, 226, 451, 521, 579, 606

erdélyi alvajda l. András; Péter,
Mihály fia

– *dékán* l. Miklós

– *egyházmegye* (püspökség, Szt.
Mihály arkangyal-egyház) 226,
482–483, 666–667, 671–672

– *éneklőkanonok* l. Mihály, Péter fia

– (gyulafehérvári) *főesperes* l. Tamás

– *herceg* l. István, I. Károly fia

– (erdélyi fehérvári, *Albensis Trans-*
silvane) *káptalan* 11, 15, 30, 85,
91, 130, 142, 225, 263, 353, 355,
401, 490, 579, 606, 656–657,
665–666, 669–670, 673–676,
682, 714, 775, 860, 878–879,
904, 918

– *prépost* l. Domokos
 – *püspök* l. András
 – *vajda* l. István, Lack fia; Miklós, Petőcs fia; Tamás, Farkas fia
 – *vajdai ember* 129, 296, 714, 860, 929
 – *vajdai lovag* l. Bakoch István; János, Tamás fia; Chokode Péter
 – *vajdai prothonotarius* l. Demeter
Erdeufolua l. Erdőfalva
erdő 4–8, 29, 62, 64–65, 68–69, 73, 91, 100, 120, 125, 134, 177, 216, 264, 292, 294, 300, 303, 316, 333, 351, 365, 386, 404, 411, 451, 490, 568, 599, 608, 622, 661–662, 682, 767, 775, 799, 808, 810, 817–818, 830, 849, 853, 855–856, 903–904, 939–941, 960

Erdőfalva (Erdeufolua) 202
 (Abaúj m.)

Erdőkürt l. Kürt
 Erdsomlow l. Érsomlyó
 Erdsompolyo l. Érsomlyó
 Erestuen l. Eresztvény

Eresztvény (Erestuen, Ereztwín, Erezthuín), erdő 62, 64, 68

eretnek 535

Erezthuín l. Eresztvény
 Ereztwín l. Eresztvény
 Erne l. Ernye
 Erney l. Ernye

Ernye (Erney), Jákó fia, nagymihályi 903

– (Erne, Erney) fia István 382

érsek l. Csanád, Domokos, Galhardus, gneznói, István, János, László, Martirius, Miklós; Miklós, Henrik fia; prágai, Roger

érsekség l. brindisi, esztergomi, kalocsai

Érsomlyó (Erdsomlow, Erdsompolyo), vár, ma Vršac, Sze. 245, 369 (Krassó m.)

Erwren l. Örvény

Erzsébet, alkenyéri Lökös leánya 904

–, békásmegyeri Kecskés István leánya 807

–, csantafalvi Fulkus leánya 306

–, gyógyi András erdélyi alvajda leánya 174, 700

–, hosdái 15

–, Ilona leánya, szolga 130

–, kiskércsi Nyakas Pál leánya 143

–, kopácsi Mokus felesége 385

–, magyar (H, U, V) királyné, I. Károly felesége, I. Lajos, András és István anyja 23, 34–35, 38–39, 58, 74, 77, 79, 84, 95, 112, 181, 191–192, 196, 200, 204, 248, 290, 357, 360, 408, 415, 443, 450, 469, 493, 514–515, 517, 535, 546, 561, 563–565, 580, 590, 592, 601, 609, 624, 686, 692, 713, 721–722, 724, 726, 739, 750, 754, 792, 806, 817, 839, 841, 857, 905, 910, 927, 931–932 között, 937, 944, 949

–, Miklós pozsonyi polgár felesége 344

–, örsi Miske leánya, veszprémvölgyi apáca 512

–, patyi Jácint felesége 176

–, somi Balázs özvegye 492

Erzsébetkápolna l. Kápolna

eskü 22, 28, 57, 155, 174, 197–198, 205, 246, 287, 394, 403, 460, 485, 568, 594, 617, 627, 659, 664, 668, 670, 701, 733, 749, 757, 804, 832, 838, 873, 875, 882, 888, 916, 948

– (*földre*) 105, 358, 382, 451, 465–466, 512, 808, 818, 849, 913

– *jogtalan letétele* 451, 466

esküdt ülnök 134, 276, 823–827, 832, 929

Eszeny (Ezen) 97, 104 (Szabolcs m.)

Esztergom (Strigonium), város
59, 90, 101, 345, 362, 395, 408,
415, 438, 449, 852, 861 (Esz-
tergom m.)

– *megye* 161, 291, 503–504

esztergom-előhegyi (esztergomi) Szt.

György-egyház 451, 503–504

– *Szt. György-egyház prépostja* l.
László, Tamás fia

– *Szt. Tamás vértanú-egyház* 101,
163, 188, 362, 395, 503–504, 852

– *Szt. Tamás-egyház prépostja* l. Jakab
esztergomi al-örkanonok l. Péter

– *bíró* 408, 415

– *comes* l. Csanád

– *dékán* 883–884

– *egyházmegye (Szt. Adalbert vér-
tanú-érsekség)* 197, 205, 253,
331, 345, 361, 396, 438, 448–
449, 485, 629, 645–646, 650,
664, 814, 829, 883–884

– *éneklőkanonok* l. Márk

– *érsek* l. Csanád, Martirius

– *érseki nádor* l. Tamás, Lőrinc fia

– *káptalan* 100, 141, 161–162, 197,
205, 207, 218, 224, 264, 340,
347, 361, 405, 408, 415, 451,
462, 503–504, 578, 632, 689,
753, 817, 861, 883–884, 894,
903, 935, 944, 951, 962–963

– *olvasókanonok* l. Demeter

– *örkanonok* l. Tamás

– *prépost* l. Miklós

– *Szt. György-egyház* l. esztergom-
előhegyi Szt. György-egyház

– *Szt. István király-ispotályos ház
kereszteseinek konventje* 161,
168, 252, 408, 415, 438, 863

esztergom-szigeti apácák 438

Ethenyed fia Mogh 445

Ethereh l. Ethuruh

Ethreh l. Ethuruh

Ethuruh (Ethreh, Ethereh), Ethuruh
fia 765–766

– (Ethreh), Tamás, Ethuruh, János
és Péter apja 765–766

Euetes, erdő 818

Eugubium l. Gubbio

Ewgen comes, Jaan fia, János apja,
richnói 689

Ewgubium l. Gubbio

Ewr l. Ör

Ewrmezey l. Örmező

Ewrs l. Örös

Eymeck l. Emich

Ezen l. Eszeny

ezüst 81, 160, 174, 206–207, 224,
226, 264, 451, 626, 639, 652,
663, 700, 733, 827, 873, 884, 904

F

fa (*alma-*, *bodza-*, *bükk-*, *cser-*,
cseresznye-, *dió-*, *éger-*, *füge-*,
fűz-, *gyümölcs-*, *haraszt-*, *jávor-*,
jegenye-, *kőris-*, *körte-*, *meggy-*,
nyár-, *nyír-*, *olaj-*, *szil-*, *szilva-*,
tölgy-, *vadkörte-*) 37, 120, 125,
177, 216, 226, 228, 261, 264,
277, 287, 311, 333, 351, 382,
384–386, 438, 457, 466, 512,
568, 633, 751, 787, 790, 816,
818, 855–856, 902, 913, 932

– (*keresztel* *jelölt*) 37, 216, 261,
386, 751, 816

Faber l. Kovács

Fábián, budai polgár, sóárus 609

–, *raszinyakeresztúri* pap 809

–, *rojcsai* pap 809

–, *szekszárdi konvent* papja 409

–, Fodor Miklós fia, Chychol-i
208, 210

–, János fia, balkányi 285, 627,
825, 832, 837, 843

– *fia* György, *jalezi* 634, 751

- fia Péter 287, 466
- fia Pethe, Rendys-i 800
- fia Székely Gergely 793

Fahid (Fahyd) 174, 226, 700 (Fehér m.)

Fahyd I. Fahid

Fakou fia László 769

falu 18–19, 29, 67, 73, 80, 85, 121, 134, 136–137, 141, 174, 210, 218, 222, 226–227, 232, 236, 238, 258, 261, 263, 290, 292, 317, 327, 329, 333, 339, 351, 356, 359, 365, 378, 385, 391, 415, 451, 455, 457, 459, 484–485, 490, 503–504, 512, 527–532, 542, 551, 568–569, 590–591, 608, 620, 628, 632–633, 635, 662, 677–678, 681, 687–688, 700, 741–742, 754, 767, 783, 786, 801, 804–805, 816, 819, 824, 826, 832–835, 837, 843, 849, 850, 855–856, 894, 899, 902–904, 909, 913, 915, 927, 929, 936, 959–960, 965

– (*jobbágy*) *telepítése* 490, 936, 965

– *szokása* 490

faluhely 215, 333

familiáris 60, 180, 346, 413, 472, 484, 496–497, 549, 572, 656, 717, 754, 778, 834–835, 909

famulus 7–8, 28, 65, 67, 69, 91, 97–98, 111, 154, 194, 227, 246, 254, 257, 285, 329, 369, 382, 406, 411, 435, 489, 490, 553, 566, 610–611, 620, 622, 627, 661, 753, 755, 776, 798, 805, 834–835, 843–844, 852, 861, 903, 909, 919–920, 928

Farád (Forad, Fraad, Frad) 132, 830 (Sopron m.)

Farcas I. Farkas

Faristar (Tarow Faristar) 384 (Pozsony m.)

Farkas (Farcas) comes 290

–, *officialis* 257

–, Mikó fia, Vinichna-i 177

–, Stepk fia 503–504

– mester, Tamás erdélyi vajda apja, szécsényi 134, 650

– fia Gergely, Vinichna-i 177

– fia Mihály, hidegkúti 818

– fia Miklós 921, 935

– fiai: János és Miklós 347

Farkasd 257 (Heves m.)

– 275 (Veszprém m.)

Farkasfalua I. Farkasfalva

Farkasfalva (Farkasfalua, Farkausfalua, villa Farkasii), ma Vlková, Sz. 42–43, 230, 284, 397 (Szepes m.)

farkasverem 628, 913

Farkausfalua I. Farkasfalva

Farmos (Fornus, Furnus), ma Egerfarmos 316, 553 (Heves m.)

Faruhno I. Fraknó

Fatha 85 (Szászföld)

Faythar I. Német Faythar

Fayzad 540 (Heves m.)

Fazekasrét I. Lucska

Feel I. Fél

fegyver (fegyveres) 22, 28, 54, 103, 134, 170, 178, 180, 183, 229, 231, 293, 372, 412, 418, 461, 495, 552, 636, 825

Fehér megye 490, 521, 606, 904

– (Albus) Detre (Detric) fiai: Detre, Hank, Jordan és Péter, olcnói 42

Fehérvár (Alba, Albensis, castrum Albense), vár és város, ma Székesfehérvár 38, 429, 620–622 (Fejér m.)

fehérvári bíró I. István, Gehan fia

– *dékán* I. Német István

– *éneklőkanonok* l. János, Péter
 – *káptalan* 4, 7, 9, 64–66, 106, 111, 188, 190, 290, 341, 348, 388, 411, 465, 484–485, 512, 687, 767, 808, 818, 901, 903, 939–941
 – *olvasókanonok* 341
 – *örkanonok* l. Demeter
 – *prépost* l. Tatamer
 – *Szt. István király-ispotályos ház kereszteseinek konventje* 5, 8, 68–69, 111, 341
 – *Szt. Miklós-egyház* 621
Fejér megye 111, 341, 544, 620–622, 687–688, 716
Fejes (Feyes dict.) Gergely, krassói vicecomes 491, 539
Fekes, János fia, mislyei 365
Fekete (Niger) Demeter 67
 – (Niger) István 57
 – (Niger dict.) Mihály, Karcha-i 80
 – (Niger) Miklós fia Mikó 141
Fekete-erdő (Nigra silva) 626
Feketegyörös l. Györös
Feketető (Feketetou, Feketeutou, Feketevtow, Feketewtow) 112, 855–856, 910 (Somogy m.)
Feketetou l. Feketető
Feketeutou l. Feketető
Feketevtow l. Feketető
Feketewtow l. Feketető
Fekewwlg, folyó 862
Fél (Feel, Nogfeel), ma Tomášov, Sz. 384, 464 (Pozsony m.)
felajánlás 546, 564, 838, 965
Felbarcha l. Bárca
Felboklar l. Boglár
FelBoklar l. Boglár
Felchorna l. Csorna
Felcsút l. Csút
Feldric fia László, szabolcsi 825, 832
Feldwar l. Földvár
Feleghaz l. Félegyház
Félegyház (Feleghaz) 333 (Bács m.)

félelem 134, 507, 594
Felgyógy l. Gyógy
Felhidegkút l. Hidegkút
Felhydegkuth l. Hidegkút
Felicián, Kázmér fia 200
 –, *Záh fia, Záh nembeli* 200
FelIda l. Ida
Felkerth, domb 681
Felnémet (Felnemethy) 553 (Hesves m.)
Felnemethy l. Felnémet
Felpéc l. Péc
felségsértés 134, 250, 746
Felseuolnad l. Ónod
Felsődubrava (Dubrava Superior) 292 (Zágráb m.)
Felsőgáld l. Gáld
Felsőjányok l. Jányok
Felsőkázmér l. Kázmér
Felsőlánc l. Lánc
Felsőlonka (Lonka Superior) 216 (Zágráb m.)
Felsőpalojta l. Palojta
Felsőpestes l. Pestes
Felsőpetény l. Petény
Felsőpéterfa l. Péternémeti
Felsőricsó l. Hricsó
Felsőröcse l. Röcse
Felsősom l. Som
Felsőszádút (Ffewlsew Zadwth), út 348
Felsőszemeréd l. Szemeréd
Felsőtúr l. Túr
Felsőzúgó l. Ruszbach
felszentelés 233, 475, 651, 748, 876–879
Félszerfalva l. Herény
Feltymarteleke 240 (Csanád m.)
Feltymarteleke l. Feltímártelke
Felyda l. Ida
Fener 223 (Pozsony m.)
Fennes 681 (Győr m.)
fenyegetés 83, 606, 692, 721, 776
Fenyősevnichpataka (Fenysewnichpatak, Feynosebnichpataka, Feynosebnichapataka), patak 662

Fenysewnichapatak l. Fenyősewnicpataka
Ferenc, gubbiói püspök 561

–, trieszti püspök, pápai nuncius
23–26, 87–88, 396, 448–449,
494, 535

– (Ferench), Domokos fia 406

– (Ferench), Gerolth fia, szent-
benedekkáli 190

–, Márton fia 959

– (Ferench) fia Tamás 58

ferences generális káptalan 469

– *generalis minister* l. Fortanerius

– *gvárdián* l. Salamon

– *magyar provincia* 469

– *magyar provincialis minister* l.
Márton

ferencesek (minoriták) 469, 507,
601, 650, 944; l. még klarisszák

Ferench l. Ferenc

Fertew l. Fertő

ferto 264, 368

Fertő (Fertew), folyó 503–504

Fertőszéleskút l. Széleskút

Fertőszéplak l. Széplak

Fetel 621 (Fejér m.)

Feuldwra (dict.) Gergely 120

Feyes l. Fejes

Feynosebnichapataka l. Fenyősewnicpataka

Feynosebnichapataka l. Fenyősewnicpataka

Ffewlsew Zadwth l. Felsőszádút

File l. Füle

Filefalva l. Fülefalva

Filice l. Fülefalva

Filke (Fylke, Philke) 576, 782,
786 (Somogy m.)

Finta (Fyntha), ma Fintice, Sz. 83
(Sáros m.)

– (Fynta), hermáni 589

–, Tengurd-i 147

– (Fyntha, Phyntha), Gerolth fia,
szentbenedekkáli 190

Fintice l. Finta

Fintor (Fyntur dict.) János 824

Fizeg (Fyzke) 341 (Fejér m.)

– (**Fyzezh**), folyó 542

Fizegtő (Fyzehtu), ma Almásfü-
zitő 542 (Komárom m.)

Flórián, Apród Pál fia 296

– fiai, Twl-i 608

Fodor (Fudur dict.) János 832

– (Fodur dict.) János mester, turóci
vicecomes 238

– (Fudur dict.) János fia Mihály 131

– (dict.) Miklós fia Fábián,
Chychol-i 208, 210

Fodur l. Fodor

Fogach comes, hevesi vicecomes 236

fogott bíró 3, 28, 37, 46, 67, 80,
83, 91, 105–106, 121, 132, 158,
174, 215, 225, 230, 244, 257,
263, 265, 311, 319–320, 348,
351–352, 365, 381–382, 385,
392, 394–395, 402, 427, 429,
451, 455, 463, 512, 568, 702,
775, 786, 792–793, 808, 818,
821, 849–850, 854–856, 861,
863, 913, 915–916, 918

fogság (bilincs, börtön, elfogás) 7–
8, 65, 69, 93, 109, 134, 254,
293, 385, 399, 433, 446, 490,
507, 558, 573, 627, 642, 690,
718, 727–728, 744, 776, 778,
808, 813, 839, 901, 931, 960

Foligno (Fulginatensis), város,
Olaszo. 839

Folkus 633 (Zala m.)

– (Fulkus), Lőrinc és Erzsébet
apja, csantafalvi 306

– fia Tamás, hideghéti 384

Folth 316 (Heves m.)

folyó elterelése (eltorlaszolása)
740, 854

Fonow (Funou, Funow) 209, 258
(Bács m.)

font 77, 270, 278, 313, 344–345,
395, 603

Forad l. Farád
 Forchtenstein l. Fraknó
Foreth, út 261
 Forgach l. Forgács
 Forgács (Forgach, Furgach dict.)
 Miklós mester 362, 829, 852
forint (arany-) 50–51 (magyar), 54
 (nápolyi), 71–72 (magyar), 121,
 220, 264, 274, 307, 377, 396,
 420–421, 448–449, 499, 542,
 553, 641, 778, 800, 833, 863,
 906–907 között, 918, 932
Fork 936 (Szerém m.)
 Fornus l. Farnos
 Fortanerus, ferences generalis
 minister 469
 Forum sabbati l. Szombatpiac
 – Siculorum l. Székelyvásárhely
fő- és birtokvesztés 134, 154, 293,
 356, 439, 555, 572, 718, 776,
 793, 825, 832
főesperes l. Adorján, András, An-
 tal, Boniohannes, Dávid, Deme-
 ter, Domokos, Egyed, Gábor,
 Gergely, István, János; János,
 Albert fia; Konrád, László, Már-
 ton, Mátyás, Miklós, Péter, Se-
 bestyén, Simon, Tamás; Tamás,
 Péter fia; tordai, veszprémi;
 Vince, Péter fia
főesperesség l. aszuági, dobokai
földbér 32, 492, 633
Földvár (Feldwar) 515 (Győr m.)
 Fraad l. Farád
 Frad l. Farád
 Frahnou l. Fraknó
Fraknó (Faruhno, Frahnou), vár
 és falu, ma Forchtenstein, Au.
 503–504, 853 (Sopron m.)
fraknoi várnagy l. István, Konrád fia
francia király l. Fülöp
Franciaország 75, 196, 511

Frank fiai: Mihály és Jakab, farkas-
 falvi 42
 Frederic de Sourignano 169
 Fričovce l. Frics
Frics (Frych), ma Fričovce, Sz. 21
 Fridric, pozsonyi plébános 345
 Fridul 915
 Frisia l. Frízföld
Frízföld (Frisia) 401
 Frych l. Frics
Fuchzloch, hn. 457
 Fudur l. Fodor
Fugach 257 (Heves m.)
Fugh, erdő 936
 Fulboklar l. Boglár
 Fulginatensis l. Foligno
 Fulkus l. Folkus
 Funou l. Fonow
 Funow l. Fonow
 Furgach l. Forgács
 Furnus l. Farnos
Futak (Futat), ma Ófutak (Futog,
 Sze.) 470 (Bács m.)
 Futat l. Futak
 Futog l. Futak
 Futus, győri hospes 681
Füged (Fygud), ma Nagyfüged
 257, 381 (Heves m.)
 Füle (Phile), gercsei alesperes, pap 809
 – (File), örsi 391
 – (Phile) fia Márton 959
 – (Phyle) fiai: Lypold és Péter, béli 203
Fülefalva (Fylefolua, Phylefalua),
 ma Filefalva (Filice, Sz.) 43, 937
 (Szepes m.)
 Fülöp l. Drugeth Fülöp
 – comes 903
 –, cavailloni püspök 89
 –, kormosói 451
 –, potyondi 816
 –, tarantói 574
 – mester, váradi éneklőkanonok
 226, 371
 – mester, váradi prépost 431, 786, 801

- , Balog János fia, polgári 960
- , János fia 933
- , Martonos fia, zsédenyi 956
- , Miklós fia 238
- , Miklós fia 406
- , Péter fia 238
- , Sebestyén fia, diósi 808
- , VI., francia király, János herceg apja 211, 250, 692
- , Miklós egri prépost, Dezső, László és Miklós grebeni várnagy apja, szentgróti 37, 913
- fia László, kéthelyi 332

fűosztás 190

fürdőház 677–678, 710, 717

fürdőmester 710

Füz (Fyuz) 855–856 (Somogy m.)

Füzesmegye (Fyzesmegye), határ 902

Fygud l. Füged

Fylefolua l. Fülefalva

Fylke l. Filke

Fynech fia Gergely, nagykemléki comes terrestris 177

Fynta l. Finta

Fyntha l. Finta

Fyntur l. Fintor

Fyres (dict.) Mihály, magyari 464

Fyuz l. Füz

Fyzezh l. Fizeg

Fyzeghtu l. Fizegtő

Fyzesmegye l. Füzesmegye

Fyzyr, hn. 913

G

Gaach, folyó 351

Gaadth, gázló 862

gabona (búza, zab) 7–8, 32, 57, 65, 69, 264, 457, 720, 899

Gábor, béli monostor papja 459

–, komáromi főesperes, győri kanonok 515

– fia Lukács, dobosi 825, 832

– fia Miklós 627

Gachalkfalua l. Gacsalk

Gacsalk (Gachalkfalua), ma Gočaltovo, Sz. 73 (Gömör m.)

Gál, teremhegyi 607

–, Udvaros fia 238

– (Gallus) fia György 67

– fiai: Pál és Mihály, disznósi 135, 902

Galad (Gyalad) 245, 369 (Krassó m.)

Galambóc (Galambuch, Golubezi), vár, ma Golubac, Sze. 18–19, 82

galambóci várnagy l. Pósa

Galambuch l. Galambóc

Gald l. Gáld

Gáld (Gald), ma Alsó- és Felsőgáld (Galda de Jos és Sus, Ro.) 130, 226, 606 (Fehér m.)

Galda de Jos l. Gáld

– de Sus l. Gáld

Gáldvize (Galdyvizy), folyó 226

Galdyvizy l. Gáldvize

Galgaguta l. Guta

Galgóc (Galgoch), ma Sajógalgóc 10 (Borsod m.)

Galgoch l. Galgóc

Galhardus (Gualhardus), veszprémi püspök, brindisi érsek 248–249, 538, 567, 664

Gallus l. Gál

Galter, Gerzyn fia 16

Gamas 298 (Somogy m.)

Gamotus de Sanctoalbino (Albinio), pápai testőr és nuncius 413, 420

Gamurteleke 540 (Heves m.)

Gánfalva (villa Ghaan), ma Gánóc (Gánovce, Sz.) 306 (Szepes m.)

Gánóc l. Gánfalva

Gánovce l. Gánfalva

Garadna 740–741 (Abaúj m.)

Garam (Goron, Gran, Gron, Noggron), folyó 438

Garamlök l. Lök

Garamsalló l. Salló

garamszentbenedeki (*Garam mel-
letti*; ma Hronský Beňadik, Sz.)
*Szt. Benedek-monostor és kon-
ventje* 196, 271, 644, 662, 706
(Bars m.)

– *apát* l. Szigfrid

– *prépost* l. Jakab

garas 67, 137, 140, 203, 230, 272,
416, 440, 553, 609, 641, 710, 824

Garcha l. gercsei főesperes

Gardun comes 290

Gargow l. Görgő

garicsi (*Garig hegyi*) *Boldogságos
Szűz-egyház* 338 (Körös m.)

– *perjel* l. Péter

Garig l. garicsi egyház

Garmat l. Gyarmat

Gassus de Dinissiacó, terlizzi
comes 718

Gaukur, hn. 125

Gaya 101

gázló 855–856, 862

Gbelce l. Köbölkút

Gebarth 286 (Bodrog m.)

Gebeeth fiai: Lőrinc, Tamás és
Leusták 112, 910

Geen 328 (Hont m.)

Gege fia Benedek 120

Gegen l. Gégény

Gégény (*Eghazasgegen*, *Gegen*)
382 (Szabolcs m.)

Gehan fia István, fehérvári bíró 429

Gekmenus (Gekminus, Gyekminus,
Gykminus) mester, királyi apote-
carius 121, 377, 863, 926

Gekminus l. Gekmenus

Gela, olcnói Hermann leánya 42

Gelet l. Gilét

Geleth l. Gilét

Gelnich l. Gölnic

Gelse l. Gerse

Gelyen, Roland fia, csitvándi 755

Gemer l. Gömör

Gench l. Gencs

Gencs (**Gench**), ma Kisgencs
(Honce, Sz.) 73 (Gömör m.)

– (**Gench**) 451 (Zala m.)

generacio 10, 73, 105, 111, 117,
132, 141, 147, 149, 200, 216,
225, 238, 260, 285, 317, 385,
406, 416, 512, 521, 566, 572,
588, 590, 608, 610, 612, 759,
782, 784, 786, 818, 849, 915,
945, 961; l. még nemzetség

Genova (**Janua**), Olaszo. 399,
412, 418, 433, 446

Gentilis, kardinális, pápai legátus
345, 629

Gerard mester, predialis 172

Gercse (**Gerche**) 855–856 (So-
mogy m.)

gercsei (*Garcha*, *Guerche*; Zágráb
m.) *főesperes* l. János

Gerde (**Gerden**) 189 (Baranya m.)

Gerden l. Gerde

Gerdrud l. Gertrúd

Gerebenc (**Gerebench**), ma
Greibenac, Sze. 151 (Krassó m.)

Gerebench l. Gerebenc

Gerebuch 770 (Bodrog m.)

Geren l. Gerény

Gerenche l. Gerencze

Gerencze 855–856 (Somogy m.)

– (**Gerenche**, **Gerunche**), folyó
855–856

Gerény (**Geren**), ma Horjani, Ukr.
145 (Ung m.)

Gergely l. Besenyő Gergely

– l. Brithuicha Gergely

– l. Fejes Gergely

– l. Feuldwra Gergely

– l. Labatlan Gergely

– l. Saytias Gergely

– l. Székely Gergely

–, bilgezi 28

- , csanádi electus püspök 24, 38–39, 50–52, 72, 200, 421, 517, 593, 750, 905, 948
- , dalmadi 861
- mester, fehérvári kanonok, főesperes 61
- , győri karpap 384
- , Myse-i egyház rector-a, pap 296
- , nagykemléki alesperes, pap 809
- , nápolyi magyar comestabulus 54
- , sárosi varga 776
- , telki notarius 541
- , titeli karpap 151
- mester, váradi örkanonok 226, 371, 431, 786, 801
- mester, vasvári kanonok 913
- mester, vasvári örkanonok 896, 913
- , András fia, szentpéteralapi 628
- , Apor fia 120
- , Balasey fia, ibafalvi 365
- , Benedek fia 214
- , Benedek fia, szentiváni 123
- , Byter fia, csábi 451
- comes, Churiachus fia, dalmáciai báró, velencei polgár 102, 636–637
- , Ellős fia, János apja, ellősfalvi 775
- , Farkas fia, Péter apja, Vinična-i 177
- , Fynech fia, nagykemléki comes terrestris 177
- , István fia 386, 393
- , Izsák fia, remete, Malah-i 793
- , Jakab fia, ajkai 566
- , Jób fia, Szil nembeli, szentmártoni 225
- , Marcell fia 120
- , Márton fia, berencsi 962
- , Miklós fia, acsai 406
- , Miklós fia, pályi 678, 717
- , Miklós fia, töttösi 460
- , Nagy Kelemen fia, pécsváradi 915
- , Pál fia, kidei 30, 234

- comes, Pál bán fia, dalmáciai báró, ostrovicai 375, 594, 772, 780
- , Péter fia, Mihály apja 700
- , Salamon fia, Bozteh-i 798
- , Stark fia, Rathk-i, cseri 451
- , Tamás fia, halászi 296
- , Udvaros fia 238
- , Margit, Imre és Mihály apja, asszonyfalvi 342
- fia András 580
- fia András, Guze-i 333
- fia András, laskodi 115, 376
- fia Domokos, reszneki 324
- fia János 135, 902
- fia János, aradi szolgabíró 82
- fia János, budai polgár 455
- fia Lack, kalondai 963
- fia Sándor, jáki 144
- fia Tamás 634, 751
- fia Tót Miklós, Arland nembeli, pozsegai 103, 133–134, 243, 631, 750

Gerges (dict.) Miklós 48

German l. Gyarman

Gerolth fiai: Miklós, Finta, Ferenc és Mihály, szentbenedekkáli 190

Gerschenche l. Gerschenke

Gerse (Gelse), ma Gersekarát 950 (Vas m.)

Gersekarát l. Gerse, Korlátfölde

Gerschenke (Gerschenke), comitatus 321, 781

–, folyó 338

Gertrúd (Gerdrud), Miklós pécsi püspök leánytestvére 886

Geruasius (Gerwasius) fia János 121, 377, 863

– fia Pál, Jutas-i 512

Gerunche l. Gerencze

Gerundul, patak 769–770 között

Gerus, zsigrai Demeter leánya 213

Gerwasius l. Geruasius

Gerzyn fiai: Galter és János 16
 Geur l. Gyúr
Gewden 358 (Zemplén m.)
Gewrseg, hegy 515
 Géza (Gyecha), II., magyar király 271
Gic (Gych) 566 (Veszprém m.)
 Gikion l. Gilion
 Gilét (Gelet, Geleth, Gylet, Gyleth), Miklós nádor és János turóci comes apja 117, 289–290, 297, 512, 621, 851, 954
 Gilion (Gikion), gréci villicus 290
 Girišu Negru l. Győrös
 Glagonicha l. Glogonca
Glaunicha 264, 751 (Zágráb m.)
Glaunicha-i Szentháromság-egyház 751
 Glogoa l. Glogova
Glogonca (Glagonicha, Glogonicha), ma Glogovnica, Ho. 254 (Kőrös m.)
 – **(Glogoncha, Guordak)** 172 (Kőrös m.)
glogoncai Úr Sírja-rend-egyház 254
 Glogoncha l. Glogonca
 Glogonicha l. Glogonca
 Glogovica l. Glogova
 Glogovnica l. Glogonca
Glosia, patak 277
Glosna, folyó 386, 790
Glospoh, patak 261
Gnezno, város, Lo. 420
gneznói egyházmegye 420
 – *érsek* 420
 Gočaltovo l. Gacsalk
 God mester, zempléni vicecomes 365
 Gogan fia László, nárai 149, 247
 Goldus, Mariusfalua-i István leánya 43, 230, 284
 – olcnói Hank leánya 42
Golgoa (Glogoa), ma Glogovica, Ho. 13 (Pozsega m.)
Golop 246 (Abaúj m.)
 Golubac l. Galambóc
 Golubezi l. Galambóc

Gomba (Gumba), ma Nemesgomba (Hubice, Sz.) 1, 439, 702 (Pozsony m.)
Gonuzthow, tó 232
 Goouth fia Péter 150
Gopul (Tepermez) 286 (Bodrog m.)
Gorica (Goricza), ma Velika Gorica, Ho. 790 (Zágráb m.)
 – **(Goricia)**, ma Gorizia, Olaszo. 398, 407
goricai comes 398, 407
 Goricia l. Gorica
 Goricza l. Gorica
 Gorizia l. Gorica
 Goron l. Garam
 Gostule l. Gosztola
Gosztola (Gosztolya, Gostule) 734 (Zala m.)
Gozaray, folyó 216
 Goztolya l. Gosztola
Gölnic (Gelnich), folyó 212
Gömör (Gvmur, Gwmur), ma Sajógömör (Gemer, Sz.) 635, 793 (Gömör m.)
 – *(Gemer, Gumur, Gvmur, Gwmer, Gwmur) megye* 73, 378, 679, 765–766, 793, 961
 – *megye hatósága* 635, 766
gömöri comes l. János, Sándor fia
 – *vicecomes* l. János, Péter fia
Gönyü (Gunu), ma Hernádgönyü (Gyňov, Sz.) 821 (Abaúj m.)
Görgő (Gargow), ma Spišský Hrhov, Sz. 323, 468, 508
Görzsöny (Gursun), ma Nemesgörzsöny 275 (Veszprém m.)
Gradischa, hn. 894
 Gran l. Garam
Greben, vár 37 (Kőrös m.)
grebeni várnagy l. Miklós, Fülöp fia
 Grebenac l. Gerebenc
 Grec l. Gréc

Gréc (castrum Grecense, Grec, Grec-hegy, Grech, Grecz), vár és város 162, 264, 290, 386, 548, 595 (Zágráb m.)

gréci bíró l. Nicolet

– *villicus* l. Gilion, Stanech

Grech l. Gréc

Grec-hegy l. Gréc

Grecz l. Gréc

Grisogonus, zebegényi apát 78

Gron l. Garam

Grosshöflein l. Höflány

Gualhardus l. Galhardus

Guat (dict.) István 237

Gubbio (Eugubium, Ewgubium),
Olaszo. 255, 561

gubbiói püspök l. Ferenc

Gubin, Lo. 881–882

Gudulamal, hegy 291

Guepse, Miklós fia, örsi 391

Guerche l. gercsei főesperes

Guge fia István, pécsi kanonok,
pap, káplán 880

Guido, pápai legátus, kardinális 75

Guilielmus l. Vilmos

Guillelmus Gurberti, pécsi kanonok 567

– (Guillermus) Rogerii, beauforti
vicecomes 72, 421

– l. Vilmos

Guillermus de Posterla, pápai káplán 307

– l. Guillelmus, Vilmos

Gula l. Gyula

Gulach l. Gulács

Gulács (Gulach), ma Nemesgulács
159 (Zala m.)

Gumba l. Gomba

Gumur l. Gömör

Gungus l. Gyöngyös

Gunu l. Gönyü

Gunya, Domokos és István apja 9,
66, 632

Guordak, Péter fia, predialis 172

– l. Glogoncha

Gurk l. Györk

Gurke l. Györke

Gurkee l. Györke

Gurs l. Györös

Gursun l. Görzsöny

Gusaluth (Gusaluuth, Gwsalwth, Gvsaluuth), út 855–856

Gusaluuth l. Gusaluth

Guta (Gutha), ma Galgaguta 207,
224, 500 (Nógrád m.)

Guth 627, 843 (Szabolcs m.)

Gutha l. Gutha

Guthkeled (Kuthkeled) nemzetség
784–785

Guthmar fia Kovács Miklós, sárosi
hospes 41

Guthundorph l. Gutundorf

Gutkind fia Jakab, budai polgár 639

Gutor (Gutur), ma Hamuliakovo,
Sz. 80 (Pozsony m.)

Gutundorf (Cutuddarf, Guthundorph, Gutundorph dict.) János mester, János fia, királyi ifjú, apród, gutai 206–207, 218, 224, 437, 500

Gutundorph l. Gutundorf

Gutur l. Gutor

Guze 333 (Bács m.)

Güssing l. Újvár

Gvmur l. Gömör

Gvsaluuth l. Gusaluth

Gwmer l. Gömör

Gwmur l. Gömör

Gwrka l. Györke

Gwsalwth l. Gusaluth

Gyalad l. Galad

gyalázkodás (káromlás, szitkozódás) 28, 345, 395, 495–496, 606

gyalogos 49, 375, 552, 771, 797

Gyan, Alard fia 606

Gyanfolua (Dyankfolua) 120
(Valkó m.)

Gyaparus, hegy 384

Gyarman (German) fia Pető 84,
157, 164

Gyarmat (Garmat, Gyarmath),
ma Kisgyarmat (Sikenička, Sz.)
328 (Hont m.)

– **(Gyarmath),** ma Hontfüzes-
gyarmat (Hontianska Vrbica,
Sz.) 252 (Hont m.)

Gyarmath l. Gyarmat

Gych l. Gic

Gyecha l. Géza

Gyekminus l. Gekminus

Gyepes (Gyepus), ma Bakony-
gyepes 512 (Veszprém m.)

Gyepus l. Gyepes

gyepü 261, 365, 769–770 között

gyertya 569

gyertyaöntő 264

gyilkosság (ölés) 11–12, 32–35,
67, 75, 87–88, 103, 134, 141,
180–181, 251, 259, 308, 312,
359–360, 400, 422, 460, 498,
535, 554, 558–561, 623–624,
694, 713, 718–719, 727, 744,
754, 756, 793, 839, 842–843,
911, 929, 931–932 között

– *kísérlete (szándéka)* 1, 22, 28,
83, 329, 606, 843

Gyimót (Gymolth), ma Nagy-
gyimót 459, 512 (Veszprém m.)

Gykentou 131 (Csongrád m.)

Gykminus l. Gekminus

Gylet l. Gilét

Gyleth l. Gilét

Gymelcsenes, folyó 568

Gymolth l. Gimót

Gyngus l. Gyöngyös

Gyňov l. Gönyű

Gyoagd 512

Gyog l. Diósd, Gyógy

– Superior l. Gyógy

Gyogh l. Diósd

**Gyógy (Felgyógy, Gyog, Gyog
Superior),** ma Diód (Stremť,
Ro.) 174, 700 (Fejér m.)

gyóntató l. 470, 480, 545, 618–
619, 645–648, 673–676, 708–
709, 886

Gyóró (Gyowra) 853 (Sopron m.)

Gyos l. Diós

Gyowra l. Gyóró

Gyoozeegh l. Diószeg

**Gyöngyös (Gyngus, Gyungius,
Gyungus)** 103, 134 (Heves m.)

– **(Gungus, Gyunges),** folyó 402, 580

Gyöngyöshalász l. Halász

Gyöngyöshermán l. Hermán

Gyöngyöspata l. Pata

Győr (Jaurinum), város 417, 681,
915, 938 (Győr m.)

– *megye* 111, 310, 515

győri comes l. Simon, Móric fia

– *dékán* l. Miklós

– *éneklőkanonok* l. György

– *káptalan* 132, 259, 275, 310,
342, 348, 359, 384, 405, 456,
459, 515, 527, 530, 663–664,
715, 748–749, 763, 817, 830,
853, 876–877, 938

– *olvasókanonok* l. Mátyás

– *órkanonok* l. Péter

– *prépost* l. Bereck, János fia

– *püspök* l. Kálmán, Teodor

– *Szt. Balázs-oltár* 310

Győrasszonyfa l. Asszonyfalva

Györe (Gyure), Jakab fia, Horrow-i 385

György l. Cseh György

– l. Nagy György

– l. Tót György

– mester, abaújházi szolgabíró 740

–, bocsárdi 890

–, ebecki 451

–, győri éneklőkanonok 830

–, keszi 451

–, litteratus, notarius 133

–, litteratus, notarius 402

–, nagykeleki pap 809

–, szentgyörgyváraljai pap 809

- , szerviens 607
- , ungi várjobbágy 903
- mester, ungi vicecomes 312, 683, 758, 769
- , varbóki 451
- , villicus 264
- , viski rector 507
- , Ábrahám fia 774
- , András fia, nagymihályi 299
- mester, Bebek Domokos fia, hevesi comes 236, 378, 793, 893, 899, 913
- , Benchench fia, lónyai 97, 380
- , Benedek fia, Machya-i 333
- , Csaba fia 913
- , Demeter fia 960
- , Fábián fia, jalezi 634, 751
- , Gál fia 67
- mester, Hektor fia, dalkai 348, 715, 763
- mester, Him fia 111
- , Imre fia, baktai 202
- , István fia 324
- , István fia 817
- , István fia, csabai 921, 935
- , István fia, farmosi 553
- , Iván fia, beréndi 625
- , Izsák fia, Malah-i 793, 961
- , Jakab fia 384
- , Jakab fia, ajkai 566
- , Jakab fia, ugali 939–941
- , János fia 849
- , János fia 911
- , János fia, Malah-i 793, 961
- , Konrád fia, görgői 468, 508
- , Lőrinc fia, károlyi 333
- , Lőrinc fia, nagymihályi, tibai 365, 903
- , Márk fia, cseri 451
- , Mihály fia, gáldi 226
- , Mike fia, jáki 132
- , Miklós fia 361
- , Miklós fia 855–856
- , Miklós fia, reszneki 324, 701
- , Miklós fia, sztárnyai 635
- mester, Nagy János fia 533
- , Olivér fia, patyi 176
- , Pál fia, Márton és Gyuka apja, Junk nembeli 303
- , Pál comes fia, ostrovicai 594
- , Péter fia, bodméri 111
- mester, Péter fia, csábi 451
- , Péter fia, jobbágy 332
- , Sándor fia, keresztesi 358
- mester, Sándor fia, köcski 27, 896
- mester, Sándor fia, páli 116, 379, 816
- , Tamás fia, László apja 579, 682
- , Tymus fia 438
- , Vasvári Péter fia 945
- , Balázs és Miklós apja, komlói 750–751 között, 846–847 között
- fia Benedek 105
- fia Domokos, csempeszi 385
- fia Jakab, németi 792
- fia János 627
- fia János, béli 203
- fia Károly, budai polgár, Idam-i 609
- fia Lukács 242
- fia Lukács 382
- fia Miklós, örsi besenyő 167, 391, 804
- fia Péter 859
- fia Péter, erdélyi kanonok 401
- fia Sós Péter, sóvári 850
- Györk (Gurk), sülyi 257, 381
- (Gyurk, Gyurke) fia István 209, 258
- (Gyurk) fia István, Lyuthas-i 451
- (Gyurk) fia Lukács 382
- Györke (Gyurke)**, várhely 903 (Ung m.)
- (Gurke, Gurkee, Gwrka, Gyurke) fia Pál, Csák nembeli, kéri 4–9, 62, 64–66, 68–69, 411, 622, 767

Györös (Gurs), ma Feketegyörös
(Girişu Negru, Ro.) 371 (Bihar m.)

Gyparthetew, domb 515

Gyuek l. Divék

Gyugh l. Gyügy

gyűjtogatás 32, 103, 606, 698,
754, 916

Gyuka, György fia, Junk nembeli 303

Gyula 15

– (Jula), siklósi 607, 855–856

– fia Miklós 943

– (Gula) fia Miklós, salamoni 625

– fia Pető 850

Gyulafehérvár (Alba), ma Alba

Iulia, Ro. 174, 700 (Fehér m.); l.

még erdélyi káptalan, erdélyi

főesperes, márka

gyulafehérvári főesperes l. Tamás

Gyulakutha, völgy 385

Gyunges l. Gyöngyös

Gyungius l. Gyöngyös

Gyungus l. Gyöngyös

Gyúr (Geur, Gywr) 406 (Nógrád m.)

Gyure l. Györe

Gyurk l. Györk

Gyurke l. Györk, Györke

Gyűgy (Gyugh), ma Dundice, Sz.

451 (Hont m.)

gyümölcsös 392, 542, 702, 787

gyűrű 841

– *összetörése* 745

Gywr l. Gyúr

Gyznos l. Disznós

H

H l. Magyarország

Hács l. Ács

Hagmas l. Hajmás

Hagyárosbörönd l. Berend

Hagyoteluke (Hagyouteluke) 112,

910 (Baranya m.)

Hagyouteluke l. Hagyoteluke

Hajdúszoboszló l. Szoboszló

Hajmás (Hagmas) 112, 855–856,
910 (Somogy m.)

hajó (bárka, flotta, gálya) 44, 86,
178, 183, 279, 293, 305, 313,
350, 375, 398–399, 412, 418,
433–434, 441, 446, 461, 505,
543, 552, 642, 698, 761, 772,
891–892, 907

Hajszentlőrinc (S. Laurencius)
286 (Bodrog m.)

*hajszentlőrinci (Hay, Hayzenth-
lewrincz) Szt. Lőrinc-egyház
káptalanja* 286, 458, 656–657,
659, 669–670, 695, 711, 800

– *örkanonok* l. Pál

– *prépost* l. Tamás, Péter fia

hal (tokhal, viza) 137, 264, 492

Halap l. Haláp

Haláp (Halap), ma Zalahaláp 348
(Zala m.)

Halastó (Halastow) 589, 816 (Vas m.)

Halastow l. Halastó

Halász (Halaz), ma Gyöngyös-
halász 103, 134 (Heves m.)

– **(Halaz)** 296 (Szolnok m.)

halászás 232

halászhely 172, 228, 300, 316,
414, 599, 607, 661, 810, 817,
855–856

Halaz l. Halász

halfogó (rekeszték) 701, 740, 862

Halmaj (Halmay, Holmay), ma
Halmajugra 134, 257, 381 (He-
ves m.)

Halmajugra l. Halmaj

Halmay l. Halmaj

Halymba 151 (Krassó m.)

Hambot Jakab, pozsonyi polgár 344

hamis perbenállás 893

Hamuliakovo l. Gutor

Hanch l. Hank

Hangony (Hangun) 98 (Gömör m.)

Hangun l. Hangony

Hanigovce l. Henning, Újvár
Hank, Fehér Detre fia, Goldus
apja, olnói 42

– (Conck, Chonck) comes, Hannus
fia, stepkfalvi 538

– (Hanch), Pál fia, gánfalvi 306

–, Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394

Hannus (Hamus) comes, Zeurus,
Detre, Zonk és Hank apja,
stepkfalvi 139, 323, 387, 468, 538

– l. Veydner Hannus

Hannusfalva (Hannusfolua), ma
Tapolyhanusfalva (Hanušovce
nad Topl'ou, Sz.) 850 (Sáros m.)

Hannusfolua l. Hannusfalva

Hanušovce nad Topl'ou l. Hannusfalva

Haram, vár, ma Palánk (Banatska
Palanka, Sze.) 245 (Krassó m.)

harami várnagy l. Mihály

harang 938

harangozó 111

**Haraszt (Harazth, Harazthy,
Harazty)** 349, 808 (Baranya m.)

– (**Harazth, Haraszt, Horozth**),
erdő 808

Haraszt l. Haraszt

Harazth l. Haraszt

Harazthy l. Harashti

Harazty l. Harashti

Haripan 793, 961 (Gömör m.)

Harkyan l. Hartyán

harmincad 90, 217, 264

harmincadszedő 601

Harnad l. Hernád

Hárságy (Hassagh), ma Somogy-
hárságy 855–856 (Somogy m.)

Hárspatak l. Limbach

**Hartyán (Harkyan, Mezewzent-
martun)** 958 (Pest m.)

Harumturku l. Terkeu

Hășdat l. Hosdát

Hassagh l. Hárságy

Hasznos (Haznus) 10 (Heves m.)

hatalmaskodás 4–6, 22, 32, 40, 48,
62, 64, 96, 100, 134, 158, 194,
235, 245–246, 275, 276, 281,
290, 366, 372, 439, 451, 464,
486, 490, 496, 507, 527–532,
537, 546, 620, 635, 677–678,
720, 757, 764, 823, 825, 827,
834–835, 844, 899, 909, 913, 916

határjárás írásban 216, 277, 751

határjel lerombolása 266, 272,
287, 333, 348, 382, 411, 465–
466, 767, 849

Hateľeg l. Hátszeg

Hathzak l. Hátszeg

Hátszeg (Hathzak), vár, ma
Hateľeg, Ro. 805 (Hunyad m.)

hátszegi várnagy és alvárnagy l.
Chokode Péter

*hatvani (Hothuon, Hotwan) Bol-
dogságos Szűz-monostor és
konventje* 406 (Heves m.)

– *prépost* 406

Haucstorf l. Haugsdorf

Haugsdorf (Haucstorf), Au. 197

Havasalföld (partes Transalpine)
14, 38, 282, 750

Hay l. hajszentlőrinci káptalan

Hayzenthlewrincz l. hajszentlőrinci kápta-
lan

ház (épület) 1, 4–6, 28, 62, 64, 68,
75, 81, 86, 100, 134, 236, 264,
299, 344, 385, 428, 495–497,
507, 542, 546, 553, 564, 601,
635, 702, 706, 710, 765, 776,
818, 862, 889, 904, 916, 949, 960

házasság 13, 33–34, 47, 75, 79,
93, 100, 121, 181, 192, 240,
250, 335, 360, 432, 455, 479,
535–537, 561, 563, 566, 590,
633, 692, 713, 721, 733, 805,
863, 962

Haznus l. Hasznos

Hechce (Heczce) 515 (Győr m.)

Hector l. Hektor
 Heczce l. Hechce
 Hedreh, soltész 21
 Hedric, Dénes fia 112, 910
 – fia János 112, 855–856, 910
 Hedvig, Miklós pécsi püspök leány-
 testvére 886
 Heen l. Him
 Heeth l. Hideghét
Heghur, hn. 311
Hegyesd (Heghesd) 348 (Zala m.)
 Hegyháthodász l. Hodász
heiligenkreuzi (Heyligen Chreutz;
Au.) konvent 278
 – *apát* l. Ipolit
 Hektor (Ictor), cseri 92
 – (Ecthor, Hector) fia György,
 dalkai 348, 715, 763
 – (Ector, Hector) fia Miklós
 Helbranth, Lőrinc fia 219
 Helebrandus, pannonhalmi kon-
 vent tagja 210
Helemba (Helymba), ma Chl'aba,
 Sz. 201 (Hont m.)
 Helemuch l. Helmec
 Helias l. Illés
Helmec (Helmec, Helemuch),
 ma Korláthelmec (Holmec,
 Ukr.) 145, 173 (Ung m.)
 – (**Helmec, Helmuch**), ma Király-
 helmec (Král'ovský Chlmec, Sz.)
 919–920 (Zemplén m.)
 Helmec l. Helmec
 Helmuch l. Helmec
 Helymba l. Helemba
 Hem l. Him
 Hench, Chuda fia, szentbenedek-
 káli 190
 – fia János, budai polgár 604, 687–
 688
 Henchmann fia Cristil, Podrad-
 zaza-i 230
 Henchman fia Marcell 859
Hene (Heney) 106, 945 (Zala m.)

Heney l. Hene
Henmal, völgy 681
Henning (Hennyng), ma Hönig
 (Hanigovce, Sz.) 591 (Sáros m.)
 – comes, Henning fia, Surk-i 263
 – comes fiai: Henning és Miklós,
 Surk-i 263
 Henric l. Henrik
 Henrik (Herric) bán 216
 – (Herric) nádor, pozsonyi comes 849
 – (Hernic), vanyarci 84
 –, Henrik fia 886
 – (Henric), Rikalf fia 756
 – (Henric), Miklós pécsi püspök és
 Henrik apja 110
 – (Henric), Ágnes apja, puchheimi 733
 – (Henric) fia Barnabás 553
 – (Henric) fia János, egri polgár 553
 – (Herric) fia Herke, dávodi 954
 – (Herric) fia János, Szalók nem-
 beli, Bala-i 273–274
 – (Herric) fia Miklós, kukméri
 149–150, 247, 261
 – fia Simon, Wroclaw-i, opolei és
 pozsonyi kanonok, melki java-
 dalmas, legnitzi 197, 331
 Hennyng l. Henning
 Herbord, gáldi 606
 – (Herword), szebeni 457
herceg l. Albert; András, I. Károly
 fia; István, I. Károly fia; János,
 VI. Fülöp fia; Károly; Károly,
 András fia; Károly, Róbert fia;
 Lajos
hercegné l. Johanna
hercegnő l. Mária, Tomasina
 Heren l. Herény
Herény (Heren), ma Felsőszalva
 (Hirm, Au.) 503–504 (Sopron m.)
Heriche (Heryche) 297, 317
 (Turóc m.)
 Herke, Henrik fia, dávodi 954

Herman fia Péter, Hechce-i 515

– l. Hermán

Hermán (Herman), ma Gyöngyös-hermán 589 (Vas m.)

Hermann, Arnold fia, Gela, Oleych és Katalin apja, olcnói 42

– fia Miklós 817

– fia Miklós, Fatha-i 85

hermelinprém 284

Hernád (Harnad), folyó 383

Hernádgönyü l. Gönyü

Hernádvécse l. Vécse

Hernic l. Henrik

Herric l. Henrik

Herword l. Herbord

Heryche l. Heriche

Heth l. Hideghét

Heues l. Heves

Heuesuywar l. Heves

Heuesvywar l. Heves

Heueswyuar l. Heves

Heuesynoghuth l. Hevesinagyút

Heuflen l. Höflány

Heuser, hn. 291

Heves (Heues, Hewes) 67, 257, 942 (Heves m.)

– (*Heuesuywar, Heuesvywar, Heueswyuar, Hewes, Heweswyuar, Heweswywar*) *megye* 40, 134, 257, 300, 316, 352, 364, 406, 440, 540, 553, 899

– *megye hatósága* 40, 236, 899

hevesi comes l. György és István, Bebek Domokos fiai; Kompolt

– *vicecomes* l. Fogach

Hevesinagyút (Heuesynoghuth, Hewesnogwth), út 257, 287, 466

Hevesvezekény l. Vezekény

Hévíz (Hewuyz), hn. 862

hévízi (Calide aque ~ Aque, Calide aque Budenses; ma Budafel-hévíz, Budapest része) Szentháromság-ispotályos ház kereszte-seinek konventje 81, 134, 300,

316, 582, 760, 763, 833, 902 (Pilis m.)

– *ispotályos mester* l. Chrasto

Hewes l. Heves

Hewesnogwth l. Hevesinagyút

Heweswyuar l. Heves

Heweswywar l. Heves

Hews Pál, Jakab fia 824

Hewuyz l. Hévíz

Heyligen Chreutz l. heiligenkreuzi konvent

Heym l. Him

Heynmann de Rachewor, újbányai esküdt 706

Hibernia l. Írország

híd 37, 145, 173, 180, 281, 339, 216, 386, 434, 553, 801, 834–835, 855–856, 909

Hidaskürt l. Kürt

Hideghét (Chythfelde, Heeth, Heth, Hydegheth), ma Studené, Sz. 384, 849 (Pozsony m.)

Hidegkút (Felhidegkút, Felhydegkuth, Hydegkuth, Hydegkuth Superior, Olhydeghkuth) 818 (Veszprém m.)

hidegkúti Szt. György-egyház 818

Hidegség (Hydegysd), ma Német-hidegkút (Deutsch Kaltenbrunn), Au. 261 (Vas m.)

Hidvég (Hyduegh) 316 (Heves m.)

– (**Hydweg, Hydwegh, Hyduegh**), ma Ipolyhídvég (Ipel'ské Predmostie, Sz.) 121, 222, 863 (Hont m.)

– (**Hydwegh**), ma Rábahídvég 385 (Vas m.)

Him (Heym, Hym) mester, Him fia 106, 111, 858

– (Heym, Heen), János és Tamás apja 4–6, 9, 68–69

– (Hem, Heym, Hym), Pál, László, György és Him apja 106, 111, 491, 539, 858, 890, 945

- (Heym) fia Miklós, bölzei 105
- (Heym) fia Péter 805
- (Heym) fia Wkus (dict.) Tamás, keréki 190

Himes (Hymus) 372–373, 576, 786 (Szabolcs m.)

Hind (Hymd), ma Chyndice, Sz. 662 (Nyitra m.)

Hird (Hyrd) 349, 808 (Baranya m.)

Hirics l. Köhirics

Hirm l. Herény

hitbér 42, 100–101, 121, 124, 175–176, 230, 258, 342, 427, 455, 504, 733, 794, 830, 863, 903, 906–907 között, 960, 962

hitszegő 703

Hodász (Hodaz), ma Hegyháthodász 950 (Vas m.)

Hodaz l. Hodász

Hodos 294 (Tolna m.)

Hodus (Houdus), folyó 125, 311

Hog (dict.) János, temesi szolgabíró, németi 909

Hogpohek, hegy 261

Hogteluk (Tölök) 765–766 (Gömör m.)

Hohney, hegy 53

Hokpoh, patak 261

hold 40, 56–57, 228, 348, 351, 385, 402, 457, 465, 512–513, 608, 620, 816, 818, 849, 902

Holič l. Újvár

Holmas, folyó 568

Holmay l. Halmaj

Holmec l. Helmec

Holumzagh, hn. 382

Homode l. Amade

Homokbödöge l. Bödöge

Homoki (Humuky) 365 (Zemplén m.)

Homorogd (Humuroud) 202 (Abaúj m.)

Homorou, meder 384

Homorow, víz 849

Homorowtetow, hegy 291

Honce l. Gencs

Honor (Onor) 808 (Tolna m.)

–, Honor-i 808

Hont (Hunt, Hunth, Hwnt) megye 100, 121, 160, 206–207, 218, 222, 224, 328, 437, 451, 814, 863, 926

– (Hunth) fia Demeter 451

honti comes l. Marouchuk

Hontfüzesgyarmat l. Gyarmat

Hontianska Vrbica l. Gyarmat

Hontianske Moravce l. Marót

– Tesáre l. Teszér

– Trstany l. Nádasd

Hontnádás l. Nádasd

Hontpázmány (Hunthpaznan) nemzetség 451

Horcosholma, domb 287, 466

hordó 264

Horhi (Horhy), ma Horša, Sz. 902 (Hont m.)

Horhy l. Horhi

Horjani l. Gerény

Horné Plachtince l. Palojsa

– Semerovce l. Szemeréd

– Túrovce l. Túr

Horný Hričov l. Hricsó

Horozth l. Haraszt

Horrow (Horrowfelde) 385 (Vas m.)

Horrowfelde l. Horrow

Horša l. Horhi

Horsundarpharius l. Wlungus

Hort l. Simonhortja

Hortobágy (Hurtubag), folyó 801

Horuachka, patak 386

Horuaty l. Horváti

Horváti (Horuaty), ma Chorvátice, Sz. 451 (Hont m.)

Horvátország (C, Chroacia, Cr, Croacia, Crouacia, Cruacia) 94–98, 103–106, 117, 122, 129, 132, 134–135, 141, 151, 202, 284, 287, 290, 296, 365, 375, 382, 385, 460, 466, 512, 556,

584, 757, 818, 903; 1. még
Andreas Dandulo, horvát-szlavón
bán, Lajos

horvát-szlavón bán 1. Miklós, Ist-
ván fia; Miklós, Péter fia; 1. még
szlavón bán

– *báni ember* 177, 634, 751

– *báni sereg* 501

– *báni számtartó* 239

Hosdát (Hosdath), ma Hășdat,
Ro. 15 (Hunyad m.)

Hosdath 1. Hosdát

Hosolt 1. Osolt

hospes 32, 38–39, 41, 61, 67, 81,
137, 139, 212, 227, 239, 290,
316, 348, 356, 406, 435, 542,
548, 586, 581, 640, 644, 660,
681, 710, 774, 806, 810, 949

**Hosszúaszó (Huzyowazow, Huzyu-
azov, Huzyuazow)**, ma Kraszna-
hosszúaszó (Huseni, Ro.) 28
(Kraszna m.)

**Hosszúmező (Houzyumezeu, Huzyu-
meze)**, ma Kolcsmező (Dlhé
Klčovo, Sz.) 831 (Zemplén m.)

Hosszúpályi 1. Pályi

Hosszúrét (Huzyureth), ma
Várhosszúrét (Krásnohorská Dlhá
Lúka, Sz.) 378 (Gömör m.)

Hosszútelke (Huzywtelek), ma
Doștat, Ro. 714 (Fehér m.)

Hothuon 1. hatvani konvent

Hotlium-i monostor és apátja 254

Hotwan 1. hatvani konvent

Houdus 1. Hodus

Houzyumezeu 1. Hosszúmező

Hozalec 1. Szék

Höflány (Heuflen), ma Nagyhöf-
lány (Grosshöflein, Au.) 503–
504 (Sopron m.)

Hönig 1. Henning

Hraschina 1. Hrascsina

Hraščina 1. Hrascsina

Hrascsina (Hraschina), ma
Hraščina, Ho. 37 (Zágráb m.)

hrascsinai comes 1. Miklós, Fülöp fia

– *comes terrestris* 1. István, Mixe fia

Hricho 1. Hricsó

Hricsó (Hricho), ma Alsó- és
Felsőricsó (Dolný és Horný Hričov,
Sz.) 774, 789 (Trencsén m.)

Hronský Beňadik 1. garamszentbenedeki
monostor

Hruseuch, hegy 216

Hubice 1. Gomba

Hugo de Baucio, avellinói comes 47

Humbert, Vienne-i dauphin 12, 52,
155, 421

Humuky 1. Homoki

Humuroud 1. Homorogd

Humurow, völgy 291

Hung 1. Ung

Hungurgrob, patak 261

Hunt 1. Hont

Hunth 1. Hont

Hunthpaznan 1. Hontpázmány

Hunya 1. Unyom

Hunyad (Hwnyad) megye 15, 775

Hurchin (Hurchyn) 386 (Zágráb m.)

Hurchyn 1. Hurchin

Hurhtetew, hn. 291

Hurtubag 1. Hortobágy

Huseni 1. Hosszúaszó

Huynart 1. Újvár

Huzyowazow 1. Hosszúaszó

Huzyuazov 1. Hosszúaszó

Huzyuazow 1. Hosszúaszó

Huzyumeze 1. Hosszúmező

Huzyureth 1. Hosszúrét

Huzywtelek 1. Hosszútelke

hűbér 494, 535, 724

hűségeskü 75–77, 181, 233, 507,
636–637, 839, 908

hűtlen(ség) 103, 134, 141, 200,
451, 750, 756

Hwnt 1. Hont

Hwnyad 1. Hunyad

Hydegheth 1. Hideghét

Hydegkuth 1. Hidegkút

– Superior l. Hidegkút
 Hydegysd l. Hidegség
 Hyduegh l. Hidvég
 Hydweg l. Hidvég
 Hydwegh l. Hidvég
Hygan, tó 444
 Hym l. Him
 Hymd l. Hind
 Hymus l. Himes
 Hynhus (dict.) Pál 553
 Hyrd l. Hird
Hysfalua 284 (Szepes m.)

I

Iara l. Jára
 Ibafa l. Ibafalva
Ibafalva (Ibafolwa), ma Ibafa 365
 (Baranya m.)
 Ibafolwa l. Ibafa
 Ibangh l. Ivánc
 Ibran l. Ibran
Ibran (Ibram) 209, 258 (Valkó m.)
Ibrony (Ibrun) 382 (Szabolcs m.)
 Ibrun l. Ibrony
 Ibur fia István 121, 863
 Iburharth l. Éberhárd
 Ictor l. Hektor
Ida (Felyda, FelIda), ma Nagyida
 (Vel'ká Ida, Sz.) 445, 914
 (Abaúj m.)
 –, folyó 105
Idam 609
idézés 21, 30, 41, 105, 132–133,
 141, 151, 163, 167, 174, 177,
 181, 202, 207, 209, 212, 224,
 237, 258, 283 (végleges), 287,
 290, 296, 314, 365, 382, 385,
 388, 402, 406, 409, 419, 422,
 451, 459, 468, 491, 508, 512,
 539, 579, 589, 607, 634, 714,
 739, 750–751 között, 755, 768,
 808, 817, 831, 843, 849–850,
 864, 890, 902–903, 913, 926,
 928, 956

– *pecséttel* 741
idézőlevél 97, 117, 252, 263, 283,
 849, 942
 Iernut l. Radnót
Igan, tó 444
 Ighazasmerse l. Egyházasmerse
 Ighişu Vechi l. Ivánfalva
 Igon l. Igun
Igun (Igon) 245, 369 (Krassó m.)
Iharos (Iharus) 503–504 (Somogy m.)
 Iharus l. Iharos
Ikka (Kethykka), ma Völgyfalva
 (Zillingtal, Au.) 503–504 (Sop-
 ron m.)
 Iklaad l. Iklad
Iklad (Iklaad) 112, 910 (Somogy m.)
 Ilanch l. Ilona
 Ildebrand, padovai püspök, pápai
 nuncius 453–454, 535–537, 692,
 746, 754, 773, 803, 721–726,
 728, 839–841
 Ilena l. Ilona
 Ilia l. Illés
 Illoara l. Illye
 Illés (Helias), követ 428, 636, 812, 820
 –, szebellébi polgár 451
 –, Arnold fia 468, 508
 –, Csépán fia 443
 –, János fia, unyomi 590
 –, Kozma fia, szederjesi 353
 – fia János, temesi szolgabíró,
 murányi 909
 – fia Mihály 120
 – fia Miklós 132
 – (Elias, Ilia) fia Pál, Cholta-i 46, 136
 Illos de Lagonissa 180
 Ilona, alkenyéri Lökös leánya 904
 – (Ilunch), András leánya 794
 – (Iluna), Egri Mihály leánya 265
 –, János özvegye 121, 863
 – (Ilena), János özvegye 911
 –, Jutas-i Tiba leánya, veszprém-
 völgyi apáca 512

–, kiskércsi Nyakas Pál felesége 143
 –, Magyar István tihanyi várnagy
 leánya, veszprémvölgyi apáca 512
 –, Miklós felesége 645–646
 –, pályi Egyed leánya 124
 –, (Ilanch), polgári Tamás leánya 960
 –, poroszlói Péter leánya 67
 –, (Chuka), szolganő 753
 –, (Ilunch), szolganő 753
 –, (Ilunch), Miklós és Erzsébet
 anyja, szolganő 130
 Iluna l. Ilona
 Ilunch l. Ilona
 Ilye l. Illye
Illye (Illye), ma Kisillye (Ilioara,
 Ro.) 353 (Torda m.)
 Imbreg l. Imreg
 Imperium Constantinopolitanum l. Bizánci
 Birodalom
 – Romanum l. Bizánci Birodalom
Imre l. Becsei Imre
 – l. Vörös Imre
 – l. Emericus
 – mester, budai kanonok 156, 294
 –, András fia, nagymihályi 299, 903
 –, Bod fia, bodházi 367
 –, Gergely fia, asszonyfalvi 342
 –, Imre fia, kajali 351
 –, István erdélyi vajda fia 687
 –, János fia, szentbalázsi 55, 289, 893
 –, Lampert fia, Hechce-i 515
 –, Miklós fia, keresztúri 857
 –, Pál fia, János apja, hevesi,
 visontai 257, 381, 942
 – mester, Renold fia 112, 855–856, 910
 – mester, Roland fia, szentimrei 67
 –, Simon fia, kállói, nagysejnéni,
 orosi 116, 379, 610, 641, 848, 857
 –, Vörös János fia, Halymba-i 151
 – fia Egyed 275
 – fia György, baktai 202
 – fia Imre, kajali 351
 – fia István, kalondai 963

– fia János, Burunka-i 300, 316
 – fia Lőrinc, csornai 906
 – fia Mihály, szerdahelyi 232
 – fia Miklós, korlát földi 586
Imreg (Imbreg), ma Brehov, Sz.
 704 (Zemplén m.)
Imus, olcnói Arnold leánya 42
 –, olcnói Jordan leánya 42
 Inam l. Inám
Inám (Inam), Hont m., ma Dolinka,
 Sz. 451 (Hont m.)
Ince, IV., pápa 302
 Innus l. Iunus
interdictum 75, 396, 401, 448, 472,
 629, 718, 724
 Inus l. Iunus
 Ipel'ské Predmostie l. Hidvég
Ipochfolua 607 (Baranya m.)
 Ipol l. Ipoly
Ipolit (Lipold) mester, árvai vár-
 nagy 640
 – (Leupolt), heiligenkreuzi apát
 278
 – (Lypold) mester, királyi kamara-
 ispán 500
 – (Lypold), Damján fia, sári, zsem-
 beri 512, 902
 – (Lypold) comes, Füle fia, Bala és
 Balázs apja, béli 203
 – (Lipolt) fia Cocha 92
 Ipolmelleke l. Ipolymellék
Ipoly (Ipol), folyó 765–766
 Ipolyberzence l. Berzence
 Ipolyhídvég l. Hidvég
Ipolymellék (Ipolmelleke) 777
 Ipolynyék l. Nyék
 Ipolyság l. Ság
 Ipolyszalka l. Szalka
 Ipolyvisk l. Visk
Irenfelde 515 (Győr m.)
Írország (Hibernia) 196
 Isaak l. Izsák
 Isak l. Izsák
 Isaka l. Izsáka

- Iseph I. Izsép
ispotályosok 402; I. még esztergomi,
 fehérvári, hévízi és soproni konvent,
 johannita rend, kelenföldi egyház
- Issabella I. Izabella
 Istambul I. Konstantinápoly
 Istria I. Isztria
 István I. Bakoch István
- I. Cymba István
 - I. Csirke István
 - I. Guat István
 - I. Kántor István
 - I. Kecskés István
 - I. Kupe István
 - I. Magyar István
 - I. Német István
 - I. Ördög István
 - I. Pehul István
 - I. Porch István
 - I. Ravasz István
 - I. Tarow István
 - I. Tollas István
 - I. Tót István
 - I. Vörös István
 - I. Stephanus
 - , apagy 825, 832
 - , békési vicecomes 329
 - , berendi 324
 - , csanádi karpap 151
 - , dalmadi 861
 - , egresi 451
 - , egri kanonok, plébános 553
 - , egri minorita 507
 - , fehérvári karpap 818
 - , fehérvári polgár 429
 - , kalocsai érsek, királyi kancellár
 38–39, 200, 248, 286, 315, 553,
 614–615, 617–619, 645, 647,
 649–659, 666, 669–670, 686,
 699, 708–709, 748, 750, 762,
 905, 913, 931–932 között
 - , káplán, pap 703
 - mester, királyi specialis notarius
 257, 285, 352, 381, 942
 - , Konak-i 382
 - mester, küüllői főesperes 355, 682
 - , leleszi őrszerzetes 97, 104, 380
 - , lesznai 141
 - , litteratus 296
 - mester, litteratus 381, 942
 - , litteratus 808
 - , I., Szt., magyar király 190, 512
 - , V., magyar (H) király 97, 104,
 202, 222, 290, 380, 850, 925, 928
 - mester 349
 - , officialis 919–920
 - , öcsi 512
 - , Pardanch-i 315, 333
 - , Pardy-i 958
 - , rátoni 28
 - , rector 965
 - , remete 216
 - , sági prépost, királyi káplán 222,
 451, 844, 861, 928
 - , sárosi perjel 83
 - mester, sitkei 29
 - , soproni bíró 171
 - , szepesi prebendarius subdiaconus
 212, 387, 850, 899
 - , szlavón bán 3, 290
 - , szlavón bán, stájer kapitány 290
 - , szörényi bán 905
 - mester, telegdi főesperes 353
 - , ungi várjobbágy 903
 - mester, vasvári éneklőkanonok 896
 - mester, vasvári kanonok 385
 - mester, veszprémi örkanonok 597,
 734–735 között, 855
 - , veszprémi püspök 220
 - , zágrábi püspök 488
 - mester, zalai comes 324, 512
 - , András fia, balázsfalvi 714, 860

- mester, András erdélyi alvajda fia, gyógyi 174, 700
- , András fia, kustányi 913
- , András fia, nagymihályi 299
- mester, Apaj fia, apajkeresztúri 117, 372–373, 576, 596, 599, 782, 784–786
- , Bálint fia 904
- , Batiz fia, pestesi 775
- mester, Bebek Domokos fia, hevesi comes 40, 236, 378, 793, 893, 899, 913
- mester, Beke fia 607
- , Beke fia 832
- , Beke fia, bólyi 808
- , Benedek fia 238
- , Bertalan fia, Péter és Miklós apja, marcaltói 275, 310
- mester, Bodó fia 99
- , Bodó fia 918
- , Bodor fia 897
- , Bogdazlaius fia 37
- , Borsa fia 329
- , Chethke fia, Gamas-i 298
- , Csorba Pál fia, kajali 351
- mester, Cymba István fia 522
- , Demeter fia 254
- , Dénes fia, futaki 480
- , Domokos fia 329
- , Domokos fia 832
- , Domokos fia, hasznosi 10
- mester, Doncs komáromi comes fia, krasznai comes 28, 568
- , Dragilo fia, Zubko apja 177
- , Endre fia 929
- , Ernye fia 382
- mester, Gehan fia, fehérvári bíró 429
- , Guge fia, pécsi kanonok, pap, káplán 880
- , Gunya fia 9, 66, 632
- , Györk fia 209, 258
- , Györk fia, Lyuthas-i 451
- , Ibur fia, Péter apja 121, 863
- , Imre fia, kalondai 963
- , István fia 911
- , István erdélyi vajda fia 687
- , István fia, Babarethe-i 139
- , István fia, demjéni 451
- , István fia, málcai 334
- mester, István fia, maróti 120, 258
- mester, István fia, meggyesi 939–940
- , István fia, királyi ifjú, lovag, semjéni, nagysemjéni 95–96, 114, 116, 272, 366, 379, 495, 497, 572, 610–612, 824–825, 832, 843, 857
- , Izsák fia, Malah-i 793
- , Jakab fia 200
- , Jakab fia 382
- , Jakab fia 385
- , Jakab fia, ajaki 794
- , Jakab fia, golopi 246
- , János fia 80
- , János fia 823
- , János fia, szentbalázsi 55, 289, 893
- , János fia, szentszalvatori 390
- , János fia, Miklós apja, szűcsi 540
- , János fia, várkonyi 384, 759–760
- , Jekul fia, ebergöci 259, 359
- , Kardos Miklós fia 106
- , I. Károly és Erzsébet fia, I. Lajos és András fivére, erdélyi és szlavón herceg 23, 33, 35, 181, 191–192, 204, 360, 535, 561, 563, 624, 931–932 között
- , Keled fia, Domokos, László és Keled apja, berencsi 117, 372–373, 576, 596, 599, 661, 782, 784–786, 825, 832
- , Kilián fia, inámi 451
- mester, Konrád fia, fraknói várnagy, Vezekény nembeli 853
- , Kozma fia 382, 801
- , Lack fia 533

- , Lack fia, Dénes királyi lovászmester, Miklós, Imre, István és László apja, erdélyi vajda, királyi tárnokmester, szolnoki comes 7–8, 11, 24, 30, 38–39, 65, 69, 103, 117, 129, 132–134, 200, 234–235, 282, 290, 296, 328, 411, 490, 570, 767, 512, 523, 579, 604, 621–622, 687–688, 712, 714, 733, 737, 750, 775, 767, 815, 860, 905, 913, 929
- , Lack fia, László apja 10
- , László fia, berencsi 782
- , László fia, szentlénárti 56, 228
- , Lőrinc fia 553
- , Lőrinc fia, enyingi 147
- , Lőrinc fia, ládi 159
- , Lőrinc fia, Romad-i 128
- , Lőrinc fia, udvari 409
- , Lukács fia, Hurchin-i 386
- , Marius fia, Goldus és Marius apja, Mariusfalua-i 43, 230
- , Mihály fia, György és Tamás apja, csabai 921, 935
- , Mihály fia, litvai 451
- , Mihály fia, Worzka-i 315
- mester, Mikcs szlavón bán fia, vasvári, varasdi és soproni comes, királyi lovag 154, 209, 258, 486, 575, 586, 757, 823, 828, 847
- , Miklós fia 99
- , Miklós fia 238
- , Miklós fia 390
- , Miklós fia 822
- mester, Miklós szlavón bán fia 129
- , Miklós fia, Guthkeled nembeli, bacskai 784–785
- , Miklós fia, Beud-i 755
- , Miklós fia, veszprémi kanonok, Chesk-i 887–888
- , Miklós fia, Fatha-i 85
- , Miklós fia, gáldi 226
- comes, Miklós fia, Hontpázmány nembeli 451
- , Miklós fia, kellemesi 98, 432
- mester, Miklós erdélyi vajda fia, István apja, meggyesi 939–940
- , Miklós fia, örsi 391
- mester, Miklós fia, perényi 930
- , Miklós fia, salamoni 625
- , Mixe fia, hrascsinai comes terrestris 37
- , Olivér fia, reszneki 324
- , Pál fia 151
- , Pál fia, Klára apja, arkai 265
- , Péter fia 329
- , Péter fia, atyai 715, 763
- , Péter fia, siklósi 112, 910
- comes, Péter fia, széki 689
- , Pós fia, aradi szolgabíró 82
- , Roland fia, Hechce-i 515
- , Simon fia, hévízi hospes 81
- , Simon fia, unyomi 590
- , Swgh fia 957
- mester, Trepk fia 332
- , Tamás fia 28
- , Tamás fia 134
- , Tamás fia 203
- , Tamás fia 514, 686
- , Tamás fia, Hontpázmány nembeli 451
- , Vak Mihály fia, Jazormegye-i 394
- , Wlkota fia 386
- ,adey fia 115
- , Miklós horvát-szlavón bán apja 630
- , Miklós szlavón bán apja 734
- , Péter, Miklós és István apja, demjéni 451, 861
- , Péter, Lengyel János és István lovag apja, nagysemjéni, semjéni 95–96, 114, 116, 140, 272, 366, 379, 495, 497, 572, 610–612, 824–825, 832, 843, 857

- , Judit apja, somvirági 512
- fia András 28
- fia András, görgői 468, 508
- fia Benedek, egri kanonok, keresztúri 483
- fia Demeter, győrói 853
- fia Dezső 57
- fia Domokos 200
- fia Domokos, pozsonyi szolgabíró, Karcha-i 702
- fia Gergely 386, 393
- fia György 324
- fia György 817
- fia György, farmosi 553
- fia István, Babarethe-i 139
- fia István, maróti 120
- fia Jakab, dobói 11
- fia Jakab, hideghéti 384
- fia János 383
- fia János, betlenfalvi 43
- fia János, nógrádi vicecomes 765
- fia Lapas Péter, Corilowecz-i 790
- fia Lukács 259
- fia Miklós, ajkai 319–320, 566
- fia Miklós, simoni 456
- fia Pál 945
- fia Péter 111
- fia Péter 194
- fia Tamás, litvai 451
- fia Tamás, tolnai szolgabíró 409
- fia Vincló, töttösi 460
- fiai: Miklós és István 911
- fiai: János és Miklós, fintai 83
- fiai: János, András, Miklós és István, málcai 334
- fiai: Jakab, Péter, János és Lőrinc, mérei 133
- fiai: Miklós, János és Lökös, Szilnembeli, szentmártoni 225
- fiai: András és Pető, töttösi 460
- Istvánd (Stephand)**, ma Zalaistvánd 913 (Zala m.)

Isyph I. Izsép
 Isztáncs I. Sztáncs
Isztria (Istria), Ho. 169, 398, 407, 523
isztriai őrgrof 169
Itália 75, 737, 931–932 között
 Ite fia János, delnei 432
 Iuan I. Iván
 Iuanko I. Ivánka
 Iunus (Inus, Innus), zágrábi comes 290, 556, 584
iuratus 448
ius civilis 264, 754
 iuxta Delne I. Delne
 Ivan I. Iván
Iván (Iwan) 679 (Heves m.)
 – (Iuan), Bogdan fia, comes terrestris 790
 – (Iwan), Chakan fia 2
 – (Iuan, Iwan) mester, Egyed fia, Demeter, László és András lovag apja, kállói, nagysejéni 116, 158, 379, 572, 610–612, 710, 843, 857
 – (Iwan), Erb fia, Hechce-i 505
 – (Iuan), Péter fia, jalezi 634, 751
 – (Iwan), Simon fia 177
 – (Iwan) fia Bank 216
 – (Ivan) fia Budona András 781
 – (Iwan) fia Dezső, alnádor 757
 – (Ivan) fia György, beréndi 625
 – fia Lukács, ugrai 906–907 között
 – (Iwan) fia Márk 850
 – (Iuan, Iwan) fia Miklós, jáki 56, 228
 – (Iwan) fia Miklós, kápolnai 56
 – (Iwan) fia Miklós, szepesi szolgabíró 306
 – (Iwan) fia Pál, szelestei 144
 – (Iuan) fia Sándor, goricai 790
Ivánc (Iwanch) 451 (Hont m.)
 – (**Ibangh**), comitatus, ma Ivanić, Ho. 172 (Kőrös m.)
 – (**Iwanch, Ywanch**) 215, 227 (Vas m.)

Ivánfalva (Iwanfalwa), ma Oláh-
ivánfalva (Ighişu Vechi, Ro.) 263
(Fehér m.)

Ivanič l. Ivánc

Ivanka l. Ivánka

Ivánka (Iuanko), Kochan-i várjob-
bágy 386

– (Iuanka, Iwanka), királyi asztalnok-
mester, szécsi 750, 905

– (Iwanka), János fia, majosi 297,
314, 774

– (Iwanka), Miklós fia 238

– (Iwanka), Péter fia 849

– (Iwanka) mester, Péter fia, Mik-
lós és János apja, somosi 288

– (Iwanka) comes, Pál protho-
notarius, Jakab és Miklós apja,
ugali 601, 609, 939–941

– (Iwanka) fia János, szakács 136

– (Iwanka) fia Miklós 627, 843

– (Joanta) fia Miklós, győri kano-
nok, devecséri 748–749

– (Iwanka) fia Pál, tarcsai 134

– (Iwanka) fia Péter 297

– (Iuanka) fia Péter, magyari 340,
347, 405, 817

**Ivánkafalva (Iwankafolua, Iwanka-
folwa)** 855–856 (Somogy m.)

Ivánülése (Iwanylese) 299 (Ung m.)

Iwachyn l. Joachim

Iwahun l. Joachim

Iwan l. Iván

Iwanch l. Ivánc

Iwanfalwa l. Ivánfalva

Iwanka l. Ivánka

Iwankafolua l. Ivánkafalva

Iwankafolwa l. Ivánkafalva

Iwanusi l. Jánosi

Iwanusy l. Jánosi

Iwanylese l. Ivánülése

Izabella 545

– (Issabella, Ysabella), Miklós any-
ja, nápolyi magyar dajka 89, 346

Izbugya (Also Zubugya), ma
Zbudza, Sz. 404 (Ung m.)

Iztara l. Sztára

Izsák (Isaak, Isak, Ysaak, Ysak),
János, Mihály, István, György,
Pál és Gergely apja, Malah-i
793, 961

– (Isaak) fia Lukács, kátai 257, 381

Izsáka (Isaka), ma Zsáka 801
(Bihar m.)

Izsép (Isyph), ma Magyarizsép (Nižný
Žipov, Sz.) 831 (Zemplén m.)

– (Iseph) mester, királyi al-
tárnokmester 451

J

Jaak l. Ják

Jaan fia Ewgen, richnói 689

Jachk 750–751 között, 769–770
között

Jácint, Byola apja, patyi 176

Jaco l. Jákó

Jacobus Malabayla, asti kereskedő
70, 119, 557

Jacou l. Jákó

Jacov l. Jákó

Jadra l. Zára

Jadratini l. záraiak

Jadria l. Zára

Jak l. Ják

Ják (Jaak, Jak, Jax) 56, 228 (Vas m.)

– (**Tyak, Thyak**), ma Jákfa 132,
134, 589, 816, 943 (Vas m.)

– (Jaak) fia Márton, csekekátai 296

Jakab l. Hambot Jakab

– l. Kis Jakab

– l. Nagy Jakab

– l. Tót Jakab

– l. Vajda Jakab

– l. Vörös Jakab

– l. Jacobus

– 173

– 915

- , bácsi prépost, bácsi, zágrábi, pécsi, váci és titeli kanonok 181, 187
- mester, budai kanonok 84, 156, 294, 807
- , budai polgár, kovács 609
- , diósdí 349
- , egri éneklőkanonok 458
- , egri karpap 382
- mester, esztergom-előhegyi Szt. Tamás-egyház prépostja, kánonjogi doktor, vikárius 101, 163, 188, 362, 395, 401, 448–449, 503–504, 829, 852
- , esztergomi prebendarius karpap 894
- mester, fehérvári kanonok 512
- , garamszentbenedeki prépost 271
- , görögí 323
- , gréci esküdt, monetarius 290
- , halmaji 134, 257, 381
- mester, kőrösi comes, nagykemléki várnagy 809, 897
- , leleszi konvent tagja 419
- , lipthói rector, alesperes 965
- mester, országbírói notarius 156, 609
- , örsi 391
- , poroszló 769
- , rector 965
- , sági 451
- , savoyai fejedelem 170
- , turóci konvent tagja 789
- mester, váradi Szűz Mária-kisebik egyház kanonoka 242
- , zágrábi prépost 162, 290, 400, 736
- , zágrábi püspök 24, 38–39, 172, 200, 253, 488, 551, 556, 584, 750, 905, 931–932 között, 949
- , Zenthsegh-i 451
- , Ambrus fia, János apja 112, 855–856, 910
- , András fia, csornai 830
- , Apor fia 120
- , Balázs fia, György, Simon és Gergely apja, ajkai 566
- , Balog János fia, polgári 960
- , Benedek fia, busóci 43
- , Benedek fia, széki 92
- , Bok fia, Horrow-i 385
- , Chama fia, Miklós apja 30, 234–235
- , Dezső fia, rédei 40
- mester, Dózsa nádor fia, szabolcsi comes 372, 627, 786, 819, 824–827, 832, 837, 843
- mester, Frank fia, farkasfalvi 42
- , Gutkind fia, budai polgár 639
- , György fia, németi 792
- , István fia, dobói 11
- , István fia, hideghéti 384
- , István fia, mérei 133
- , Ivánka fia, György apja, ugali 939–941
- , Jakab fia, diósdí 808
- , Jakab fia, László apja, lónyai 97, 104, 163, 380
- , Jakab pozsonyi bíró fia 53
- comes, Jakab fia, svábi 937
- , János fia, hévízi hospes 81
- , János fia, kéri 246
- , Kemény fia, Domokos apja, pataki 137
- , Konrád fia, Miklós apja, kéméndi 112, 125, 311, 855–856, 910
- , László fia, farkasfalvi 43, 230, 284
- , László fia, nagymihályi 299
- , Lőrinc fia 111
- , Mihály fia, izsépi 831
- mester, Miklós fia 378
- , Miklós fia, pozsonyi kanonok, Osswentin-i 205
- , Pál fia, Awad-i 402
- , Pál fia, kismodi 799
- mester, Paska fia, zicsi 208, 210
- mester, Péter fia, szabolcsi vicecomes 48, 193, 495–497

- , Péter fia, szentpéteralapi 628
- , Reudger fia, veszprémi kanonok, kánonjogi doktor 198
- , Roland fia 832
- , Sándor fia 200, 394
- , Tamás fia 960
- , Tamás fia, rápolti 579
- , Tiba fia, Day-i 291
- , Jenslin, Miklós és Jakab apja, pozsonyi bíró 53, 344
- , László apja, turóci 774
- fia Ádám, Glaunicha-i 264
- fia Benedek, Twl-i 608
- fia Egri János, budai polgár 647–648
- fia Györe, Horrow-i 385
- fia György 384
- fia Hews Pál 824
- fia István 200
- fia István 382
- fia István 385
- fia István, ajaki 794
- fia István, golopi 246
- fia Jakab, lónyai 97, 104, 163, 380
- fia János 135
- fia János 368, 720, 899
- fia János 620
- fia János 911
- fia János, bajkai 276
- fia János, szentmiklósalapi 628
- fia László, anarcsi 599
- fia Máté, besenyő szolgabíró, Zedereg-i 167
- fia Miklós, kelenyei 451
- fia Miklós, keréki 190
- fia Péter 897
- fiai: Jakab és János, diósdai 808
- fiai: Márton, Pál és Lökös, jáki 144
- fiai: Mihály, Péter, Dezső, András és László, rödi 91
- fiai: Péter és János, szelestei 144

Jákfa l. Ják
Jako l. Jákó

Jákó (Jaco), ma Nyírbákó 832
(Szabolcs m.)

– (Jacou, Jakow), András fia, János és Ernye apja, nagymihályi 404, 903

– (Jaco), Chubud fia 832

– (Jacou, Jacov, Jako, Jakou, Jakow), Jákó fia, András, László és János apja, nagymihályi 299, 435, 683, 903

– (Jako), László fia, nagymihályi 290

– (Jakou), Zouk fia 98

– (Jacou, Jacow, Jako) comes, András és Jákó apja, nagymihályi, tibai 299, 365, 903

– (Jakou, Jakow) fia Lökös, madai 382

Jakody 936 (Szerém m.)

Jakou l. Jákó

Jakow l. Jákó

Jalez, ma Podjales, Ho. 634, 751
(Kőrös m.)

Jamnik (Yemnik), ma Jamník, Sz. 965 (Liptó m.)

Jamník l. Jamník

Janíky l. Jányok

János l. Bajnok János

– l. Balog János

– l. Bente János

– l. Cornisuny János

– l. Drugeth János

– l. Egri János

– l. Fintor János

– l. Fodor János

– l. Gutundorf János

– l. Hog János

– l. Kakas János

– l. Kaythar János

– l. Kerek János

– l. Lengyel János

– l. Mester János

– l. Nagy János

– l. Német János

- l. Orros János
- l. Pécsi János
- l. Schebniczer János
- l. Szakállas János
- l. Székely János
- l. Szőke János
- l. Varjú János
- l. Vörös János
- l. Johannes
- 324
- 956
- , apagyí 382
- , Baluan-i 451
- , bárcái 105
- , Belad-i 451
- , Bokry-i 451
- , bori 451
- mester, borsodi főesperes, vikárius 387–388 között, 406, 686, 699
- mester, boszniai kanonok 120
- , buji 677, 710
- , Canterbury-i érsek 511
- , csatári 512
- , dalmadi 861
- , egri káptalan tagja, oltármester, pap 105
- , egri olvasókanonok 553, 686, 699
- , egri őrkanonok 553, 686, 699
- mester, esztergomi kanonok 218
- , fahidi plébános, pap 174, 700
- , famulus 903
- mester, fehérvári kanonok 512
- , fehérvári éneklőkanonok 388
- , fehérvári subdiaconus 64–66
- , gercsei főesperes 148, 336, 401, 736
- mester, gici 566
- mester, gömöri comes 103, 134
- , hajszentlőrinci kanonok, pap 800
- , jászói konvent tagja 850
- , kelenyei 451
- , keresztes alperjel 171
- , kovácsi 287, 466
- , kőí olvasókanonok 333
- , leszenyei 451
- , litteratus 40
- , litteratus 822
- , litteratus 850
- , ludbregi pap 809
- , milánói érsek 335
- , nápolyi érsek 425, 454
- , németi plébános, vikárius 124, 794
- comes, nógrádi vicecomes 489
- , officialis 266
- , officialis 512
- , ostiai püspök, kardinális 181, 948
- , angol kancellár, oxfordi 511
- , pap 349
- , XXII., pápa 526, 535, 663
- , patai főesperes 553, 686, 699
- , pécsi domonkos testvér 590
- mester, pécsi kanonok 808
- , pécsváradi konvent papja 808
- , puchheimi 733
- mester, sárosi vicecomes 21, 288, 368, 533
- , savniki apát 383, 458, 508
- , Sorul-i 111
- mester, soproni és vasvári comes 896
- , sóvári rector, káplán 705
- , szakolyi 643
- , szepesi al-éneklőkanonok, dia-kónus 769–770 között
- mester, szepesi prépost 81, 383, 445
- , szlavón bán 290
- , terényi 451
- , teszéri 451
- , túri 451
- , újbányai notarius 706
- , váci karpap 451
- , vadai 826
- , vámszedő 844
- , váradelőhegyi prépost 717, 785, 837
- , váradi kanonok 612
- , váradi káptalan klerikusa 382

- , váradi püspök 906–907 között
- mester, vasvári dékán 228, 896
- mester, vasvári kanonok 57, 247, 261, 586, 913
- comes, mester, vasvári vice-comes 486, 586
- mester, veszprémi prépost, királynéi alkancellár 546, 734–735, 855
- mester, veszprémi electus és confirmatus püspök, királynéi kancellár, királyi kápolnaispán, titkos kancellár, követ és tanácsos, pécsi Keresztelő Szt. János-egyház prépostja, kánonjogi licenciatus 220, 382, 402, 493, 526, 538, 542, 561, 564, 626, 713, 734–736, 748, 750, 843, 855, 916, 931–932 között
- , vízkeleti pap, pozsonyi alesperes 163
- , Wocha-i 849
- , Zabady-i 451
- , zágrábi apát 595
- , zágrábi örkanonok 386
- , zempléni főesperes 553, 686, 699
- , Ábrahám fia, László, Miklós és Antal apja, vajai 124
- mester, Achius fia 27
- , Ajkas Miklós fia, ivánci 227
- , Albert fia, szakalyi 105
- , Albert fia, aszuági főesperes, pécsi olvasókanonok, valkói 881–882
- , András fia 238
- , András fia 512
- , András fia, ajkai 319–320
- , András fia, Bolth-i 825
- , András fia, győri hospes 681
- mester, András fia, veszprémi olvasókanonok, nyitrai klerikus 663–664, 734–735, 855–856
- , Apród Pál fia 296
- , Arnold fia, Tengurd-i 147
- , Baath fia, Daras-i 377, 451
- , Babonics fia 290
- , Bako fia, pocsaji 678
- , Balázs fia, mézadói hospes 227
- , Banus fia, vékei 281, 339
- , Bede fia, sári 451
- , Benchench fia, lónyai 97, 380
- , Bene fia, Meneke-i 512
- , Benedek fia 238
- , Benedek fia, Machya-i 333
- , Benedek fia, Rátót nembeli 679
- , Benedek fia, tekenyei 913
- mester, Benedek fia, csetneki 73, 378
- mester, Bereck fia, szatmári comes, Guthkeled nembeli 117, 134, 786, 824
- mester, Bertalan fia, pongrác-falvi 779, 895
- , Boche fia, Zeweybok-i 585
- comes, Bophker fia, soproni polgár 38–39
- , Bulcsú fia, koppányi 755
- , Bwged fia, kökeszi 100
- , Byckule fia 804
- , Chele fia 850
- , Chete fia, Margitha-i jobbágy 193
- , Cheyeph fia, Máté apja, noszlopi 513
- , Cheztwe fia, György apja 849
- , Chubud fia 832
- , Chuda fia, szentbenedekkáli 190
- , Chyma fia, Cinege Miklós és György apja, Malah-i 793
- , Csaba fia 913
- , Csépán fia 11
- , Csépán fia 913
- , Csépán fia, Eeld-i 716
- , Csirke István fia 58
- , Csobánka fia, Sámuel és Dávid apja, Aba nembeli 103, 134

- , Dedych fia, erdőfalvi 202
- , Demeter fia, völcséji 259
- , Demeter fia, szomolyai 553
- mester, Dénes fia 55, 893
- , Dénes fia, Imre, István és Móric apja 289
- , Dénes fia, Twl-i 608
- , Domokos fia, klerikus 748
- , Domokos fia, hasznosi 10
- , Domunk fia, Péter és Mihály apja, Domunkkezy-i 588
- , Egyed fia 141
- , Egyed fia, pályi 124
- , Emich fia, Miklós, László, János, Péter, Lőrinc, Tamás és Dezső apja 30, 234–235
- , Endre fia, Bekus apja 6–8
- , Endre fia, olgyai 426–427
- mester, Ethuruh fia 765–766
- , Ewgen fia, richnói 689
- , Farkas fia 347
- , VI. Fülöp francia király fia, Normandia hercege 692
- , Gergely fia, Péter, Saul és János apja 135, 902
- , Gergely fia, aradi szolgabíró 82
- , Gergely fia, Miklós apja, budai polgár 455
- , Gergely fia, ellősfalvi 775
- , Geruasius fia, Klára apja 121, 377, 863
- , Gerzyn fia 16
- mester, Gilét fia, turóci comes 103, 134, 117, 290, 297, 441, 512, 851
- , György fia 627
- mester, György fia, béli 203
- mester, Hedric fia 112, 855–856, 910
- , Hench fia, Miklós budai bíró apja, budai polgár 604, 687–688
- mester, Henrik fia, Szalók nembeli, Bala-i 273–274
- , Henrik fia, egri polgár 553
- , Him fia 4–6, 9
- , Illés fia, temesi szolgabíró, murányi 909
- , Imre fia, Burunka-i 300, 316
- mester, Imre fia, hevesi, visontai 257, 381, 942
- , István fia 383
- , István fia, betlenfalvi 43
- , István fia, fintai 83
- , István fia, málcai 334
- , István fia, mérei 133
- mester, István fia, nógrádi vicecomes 765
- , István fia, Szil nembeli, szentmártoni 225
- , Ite fia, Orsolya, Lukács és János apja, delnei 432
- , Ivánka fia 849
- , Ivánka fia, somosi 288
- , Ivánka fia, szakács 136
- , Izsák fia, Malah-i 793
- mester, Jakab fia 112
- , Jakab fia 135
- , Jakab fia 368, 720, 899
- , Jakab fia 620
- mester, Jakab fia 855–856, 910
- , Jakab fia, György apja 911
- , Jakab fia, bajkai 276
- , Jakab fia, diósdí 808
- , Jakab fia, szelestei 144
- , Jakab fia, szentmiklósalapi 628
- , Jákó fia, nagymihályi 404, 903
- , János fia 30, 234–235
- , János fia 135, 902
- , János fia, bogyoszlói 486
- , János fia, Bu.....lua-i 392
- , János fia, delnei 432
- , János fia, jáki 144
- mester, János fia, Junk nembeli 303, 309
- , János fia, officialis 661

- , János fia, győri kanonok, Zauan-i 876–877
- , Jób fia, jobbágy 98
- , Jordan fia, fehérvári kanonok 188
- , József fia, Kuak-i 519, 591, 720
- , Junk fia, János apja, Junk nembeli 303, 309
- , Kázmér fia, szepesi 323, 387
- , Kelemen fia, Twl-i 608
- , Kemény fia, kemecsei 962
- mester, Kemény fia, sárosi vicecomes és várnagy 776
- , Konrád fia, Domokos apja 112, 156, 910
- mester, Konrád fia, Vezekény nembeli 853
- , Konth fia 828
- , Kozma fia 801
- , Kozma fia, bödögei 755
- , Kupe István fia, dobokai 382
- , Kuti Miklós fia, fehérvári polgár 429
- , László fia 521
- , László fia, csányi 929
- , László fia, csehi 633
- , László fia, köbölküti 22
- , László fia, nagymihályi 299
- , László fia, nárai 149
- mester, László fia, szakalyi 105, 819, 824–825, 832
- , László fia, szerdahelyi 232
- mester, László fia, Guthkeled nembeli, várdai 113, 242, 256, 283, 285, 419, 786
- , Lathow fia 913
- , Lothard fia, Amade, Miklós, Lothard és István apja, várkonyi 80, 759–760
- , Loudan fia, revisnyei 318
- , Lőrinc fia 150, 261
- , Lőrinc fia, Bu.....lua-i 392
- mester, Lőrinc fia, csornai 906
- mester, Lőrinc fia, Rátót nembeli 388
- mester, Luka fia 151, 245, 369, 444
- , Macrabeus fia, Miklós apja, kaproncai 777
- , Marcell fia, Rohman-i 489
- , Márk fia 823
- , Márk fia, csemernyei 680, 964
- , Márk fia, halastói 816
- , Markalf fia, Miklós, Demeter, Benedek és Barnabás apja, hosszúmezei 831
- , Márton fia 216
- , Márton fia 368
- , Márton fia 610
- , Márton fia, budai és váci kanonok 658–659, 663
- , Márton fia, polgári 960
- , Márton fia, cegői 85
- , Máté fia, kopácsi 385
- , Máté fia, monaji 202
- , Mihály fia 720
- , Mihály fia 775
- , Mihály fia, Gamas-i 298
- , Mihály fia, olsavica 287, 519
- , Mihály fia, szemeredi 863
- , Mike fia, Meu-i 133
- , Miklós fia 8
- , Miklós fia 203
- , Miklós fia 216
- mester, Miklós fia 378
- , Miklós fia, Guthkeled nembeli, bacskai 117, 372–373, 576, 599, 661, 782, 784–786
- , Miklós fia, ekecsi 799
- , Miklós fia, gönyüi 821
- , Miklós fia, györösi 371
- mester, Miklós fia, ivánci 215
- , Miklós fia, kaproncai 777
- , Miklós fia, magyari 702
- , Miklós fia, nadányi 319
- , Miklós fia, nagyudvarnoki 862
- , Miklós fia, pap 671–672
- , Miklós fia, Zenchlesebunch-i 7

- , Miklós fia, zsegyei 684
- , Mikó fia, vécsei 175
- , Mirradi Péter fia, fehérvári polgár 429
- , Móric fia, rēcsei 864
- , Nagy Kelemen fia, poroszlói 67
- , Nagy Péter fia 312
- comes, Neliptius fia 613, 636
- mester, Olivér királynéi udvarbíró fia, Rátót nembeli 3
- mester, Osl fia, varasdi comes, Osl nembeli 132, 575, 830
- , Pál fia 154
- , Pál fia 355
- , Pál fia 380
- , Pál fia 844
- , Pál fia 858
- , Pál fia 906
- , Pál fia, Tamás és Mátyás apja 801
- , Pál fia, Aba nembeli 134
- , Pál fia, Awad-i 402
- , Pál fia, Bu.....lua-i 392
- , Pál fia, csajági 512
- mester, Pál fia, idai 914
- , Pál fia, illyei 353
- , Pál fia, Penzes-i 600
- , Pál fia, szentesi 145, 281, 358
- , Pál fia, Wan-i 808
- , Péter fia 794
- mester, Péter fia, csaholyi 272, 334, 929
- mester, Péter fia, gömöri vicecomes 766
- , Péter fia, hidegkúti 818
- , Péter fia, pomázi 409
- , Péter fia, simoni 456
- , Péter fia, Taryan-i 342
- , Péter fia, udvari 409
- , Pető fia, Lőrinc, Fekes és Miklós apja, mislyei 365
- mester, Petőcs fia, fricsi 21, 850
- , Peturnye Péter fia, Horrow-i 385
- , Porog fia, László és Porog apja 897
- , Pós fia 94
- , Pósa fia 287, 466, 847
- , Poza fia, Slauik-i 43
- , Renold fia, Miklós apja 807
- mester, Rikalf fia, iurisperitus, tarkői 838
- , Salamon fia, Guth-i 627, 843
- , Sámson fia, Illés és Ágnes apja, unyomi 590
- mester, Sándor fia, gömöri és csongrádi comes, királyi lovag 200, 635, 913
- , Sándor fia, szkárosi 635
- , Simon fia, Jakab apja, hévízi hospes 81
- , Swgh fia 957
- , Szemlék fia, szarakszói 918
- , Tamás fia 67
- , Tamás fia 271
- , Tamás fia 364
- , Tamás fia, csapi 145, 173, 281, 339
- mester, Tamás fia, erdélyi vajdai lovag 579, 682
- , Tamás fia, farmosi 553
- , Tamás fia, gyepesi 512
- , Tamás fia, Cyne apja, hevesi 67
- , Tamás fia, Lauchy-i 387–388 között
- , Tamás fia, nyéstai 105
- , Tamás fia, pataki esküdt 137
- , Tamás fia, Tamás apja, surányi 113, 242, 283, 419
- , Theek fia, Miklós apja, szalóki 553
- , Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394
- , Vas Miklós fia 30, 234–235
- , Vencel fia, gáldi 226
- , Vesszős fia, királyi apród 707
- , Vid fia, ráskai 334
- , Vörös Ábrahám fia, cseklészi 768
- , Vörös Miklós fia, sági 818
- , Weyteh fia 287, 466

- , Wytalis fia 553
- , Zente fia 238
- , Zoard fia 355
- mester, Zyma fia, osztrolukai 844
- , Biri Tamás apja, biri, kállói 416, 572, 641, 677–678, 710, 717
- , Gutundorf János apja, gutai 500
- , Károly cseh király apja, cseh király 25, 403, 420
- , Sós László királynéi asztalnok-mester apja, sóvári 122, 850
- , Kinga apja, vértesi 512
- , Bereck győri prépost apja, zalai 663–664
- , János és Mihály apja, Zauan-i 876–879
- mester, Cikó frater-e, királyi lovag 79, 84, 157, 164
- fia Benedek, szentbalázsi 55, 893
- fia Fülöp 933
- fia István 823
- fia István, szentszalvatori 390
- fia István, várkonyi 384
- fia Ivánka, majosi 297, 317, 774
- fia Jakab, kéri 246
- fia János, jáki 144
- fia János, officialis 661
- fia Jeszenői Péter, jeszenői vár-nagy 141
- fia László, csicsvai 925
- fia László, daróci 285
- fia László, rozgonyi 122, 850
- fia Márk, homorogdi 202
- fia Miklós, csépánfalvi 930
- fia Miklós, görzsönyi 275
- fia Miklós, megyeri 329
- fia Miklós, tusai 358
- fia Pál, palágyi 365
- fia Péter, anarcsi 283
- fia Péter, bogdányi 599
- fia Péter, Bu.....lua-i 392
- fia Péter, jáki 132

- fia Péter, keresztúri 857
- fia Péter, panyolai 116, 379, 857
- fia Péter, somosi 288
- fia Péter, vicai 906
- fia Pető 435
- fia Pothowch, aradi szolgabíró 82
- fia Saul 580
- fia Tamás 740
- fia Tamás, szentbenedekkáli 190
- fiai: Miklós és György 961
- fiai: László és Fábián, balkányi 285, 627, 825, 832, 837, 843
- fiai: András, János és Balázs, bogyoszlói 486
- fiai: János és András, Bu.....lua-i 392
- fiai: Lukács és László, gégenyi 382
- fiai: Miklós és Mihály, magyarádi 252
- fiai: István, Imre és Móric, szentbalázsi 55, 893
- fiai: István, Mihály, Miklós és Lack, szücsi 540

Jánosi (Ywanusi), ma Kántor-jánosi 826 (Szatmár m.)

– **(Iwanusi, Iwanusy)**, völgy 308

Janua l. Genova

Januk l. Jányok

– Inferior l. Jányok

– Superior l. Jányok

Janyk l. Jányok

Jányok (Alsójányok, Felsőjányok, Janyk, Januk, Januk Inferior ~ Superior), ma Janíky, Sz. 340, 347, 357, 405, 443, 527–532, 817 (Pozsony m.)

Jara l. Jára

Jára (Jara), ma Alsójára (Iara, Ro.) 490, 521, 606 (Torda m.)

Jardan l. Jordan

Jarmina l. Jaromna

Jaromna (Jarumpna), ma Jarmina, Ho. 750 (Valkó m.)

Jarumpna l. Jaromna

Jasenov I. Jeszenő

Jasov I. Jászó

Jastrebarsko I. Jasztrebarszka

Jászárokszállás I. Árok

Jászó (Jazo, Jazou, Jazow, Yazo),
ma Jasov, Sz. 850 (Abaúj m.)

jászói Keresztelő Szt. János-
monostor és konventje 105–106,
122, 141, 151, 175, 202, 265,
267, 288, 365, 379, 440, 445,
492, 684, 792, 831, 850, 852,
854, 895, 914, 925

– *prépost* I. Pál

Jasztrebarszka (Jazterbarzka), ma
Jastrebarsko, Ho. 292 (Zágráb m.)

jasztrebarszkai Szentlélek-egyház 292
– *Szt. Miklós-egyház* 292

Jaurinum I. Győr

Jaurhege, hegy 850

javadalom 60, 75, 93, 187, 197,
383, 395, 452, 476, 506, 567,
578, 653–654, 664, 749, 754,
871–875, 877, 879, 881–884

Jax I. Ják

Jaxa (Jaxe), gréci esküdt, arany-
műves 290

Jaxe I. Jaxa

Jazo I. Jászó

Jazormegy 394 (Szepes m.)

Jazou I. Jászó

Jazow I. Jászó

Jazterbarzka I. Jasztrebarszka

Jaztrebinnyk, hegy 216

jegyajándék 101, 121, 124, 143,
175–176, 230, 258, 265, 342,
427, 455, 504, 863, 903, 906–
907 között, 960

Jekul fia István, ebergöci 259, 359

Jeneu (Jenew) 927 (Baranya m.)

– **(Jenew)** 103, 134 (Heves m.)

Jenew I. Jeneu

Jenslin, Jakab pozsonyi bíró fia 53

Jeszenő (Jezenev, Jezenew), ma
Jasenov, Sz. 365, 903 (Ung m.)

– **(Jezenew),** vár, ma Jasenov, Sz.
141 (Zemplén m.)

jeszenői várnagy I. Jeszenői Péter
Jeszenői (Jezenew ~ Jezeneu-i
dict.) Péter, János fia, jeszenői
várnagy, litteratus 141

Jezeneu I. Jeszenői

Jezenev I. Jeszenő

Jezenew I. Jeszenő, Jeszenői

Joachim (Iwachyn), nyéki 451

– (Iwachyn, Iwahun) mester, Péter
fia, Guthkeled nembeli, diószegi
117, 786

– (Iwahun) fia Lökös 451

Joanta I. Iwánka

Jób, pécsi püspök 808

– fia Gergely, Szil nembeli, szent-
mártoni 225

– fia János, jobbágys 98

– fiai: Domokos és Miklós 367

jobbágys (népek) 4–8, 48, 62, 64–
65, 68–69, 80, 83, 98, 100,
112, 133, 193, 227, 266, 275,
299, 310, 314, 332–333, 337,
341, 348, 406, 431, 439, 451,
490, 497, 606, 621–622, 627,
682, 716, 739, 742, 757, 766–
767, 769, 827, 834–835, 854–
856, 861, 898, 909–910, 915–
916, 919–920, 927–928, 936–
937, 965

jog rendje 112, 121, 133–134, 141,
356–357, 384, 451, 466, 556,
584, 808, 831, 849, 855–856,
863, 893, 903, 910, 913, 928, 937

jogar 112, 209, 910

jogtudó (iurisperitus) 498, 718, 838

Johanna, durazzói Károly leánya
191, 204

–, Károly calabriai herceg leánya,
Károly anyja, András felesége,
nápolyi (Si) királynő 12, 33–

34, 36, 47, 54, 75, 89, 165,
180–181, 191–192, 195, 204,
229, 231, 250, 262, 269, 325,
330, 335, 346, 360, 374, 400,
423–424, 441, 454, 487, 498,
505, 535–537, 555, 560–563,
565, 573–574, 577, 583, 587,
623–624, 642, 692–694, 713,
718–719, 721–726, 731, 745,
747, 754, 773, 803, 839–841,
908, 946
–, osztrák hercegné 25
Johannes Castanherii, kalocsai
kanonok 616–617
– de Amelio mester, pápai klerikus
50–52, 71–72
– de Lagonissa (Lagonessa) 558, 744
– Gradonico, velencei polgár, arbei
comes 399, 778
johannita preceptor l. Dragonetus
– *Szt. János ispotályos rend* 302, 614
Jónás fia Tamás, breznikai polgár 37
Jordan, Fehér Detre fia, Els, Imus
és Katalin apja, olcnói 42
–, Roland fia, sápi 849
– (Jardan) fia Jakab, svábi 937
– fia János, fehérvári kanonok 188
– fia Mihály, bölzsei 41
József fia János, Kuak-i 519, 591, 720
Judit, somvirági István leánya,
veszprémvölgyi apáca 512
juh (bárány) 264, 527–532, 834–
835, 909
Jula l. Gyula
Junk nemzetség 303
– (Jwnk) fia János, Junk nembeli
303, 309
Jurle l. Türje
Jutas 512 (Veszprém m.)
Jwnk l. Junk

K

Kaal l. Kál
Kaaran l. Karan
Kaba (dict.) Demeter fia Miklós,
Szalók nembeli 273
Kabold (Kabuld), vár, ma Kobers-
dorf, Au. 503–504 (Sopron m.)
Kabuld l. Kabold
Kacho l. Kecső
kád 710
kádár 137
Kajal (Kayl), ma Nemeskajal
(Kajal, Sz.) 351 (Pozsony m.)
Kakas (dict.) János 915
Kakasfalva l. Delne
Kal l. Kál
Kál (Kal) 451 (Zala m.)
– (**Kaal**), völgy 190
Kalach, Olivér fia, Szil nembeli,
szentmártoni 225
Kalanda l. Kalonda
Kalanga 256 (Szabolcs m.)
Kalinkovo l. Szemet
Kalinovo l. Kálnó
Kalisthe, patak 216
Kálló (Callo, Gallo, Kallo,
Kallou, Kallow), ma Nagykálló
48, 158, 193, 495–497, 572,
627, 641, 677–678, 710, 717,
786, 819, 824–827, 832, 837,
843 (Szabolcs m.)
Kállósemjén l. Nagysemjén, Semjén
Kálmán, győri püspök 38–39, 200,
417, 750, 905
–, magyar (H) király 512
Kalnapatata, patak 591
Kalnik l. Nagykemlék
Kalno l. Kálnó
Kálnó (Kalno), ma Kalinovo, Sz.
765–766 (Nógrád m.)
Kalocsa, város 649, 651–653 (Fe-
jér m.)

kalocsai egyházmegye (érsekség)
70, 119, 178–179, 187, 458,
480, 557, 620, 649–653, 655–
657, 659, 669–670, 762

– *érsek* I. István, László; Miklós,
Henrik fia

– *káptalan* 315, 616–617, 670, 932

– *prépost* I. Tamás

– *Szt. Miklós-egyház* 762

Kalonda (Kalanda) 489, 963
(Nógrád m.)

kamarcai (Kamarcha; Kőrös m.)
főesperes I. András

Kamarcha I. kamarcai főesperes

Kamarouc I. Komoróc

Kamarouch I. Komoróc

Kamarun I. Komárom

Kamen (Camen) 277 (Szana m.)

Kameňany I. Kövi

Kamenica I. Tarkő

Kamenín I. Kéménd

Kamenné Kosihy I. Kőkeszi

Kámon (Kamun) 956 (Vas m.)

Kamun I. Kámon

Kandi fia Miklós 832

Kanizka 575 (Valkó m.)

kánonjog 264

kánonjogi doktor I. Jakab; Jakab,
Reudger fia

– *licenciatus* I. János

kanonok 57, 61–62, 70, 84, 94, 110,
119, 134, 141, 156, 161, 178–179,
187–189, 197–198, 205, 216, 218,
242, 247, 254, 258, 261, 263, 277,
286–287, 290–291, 294, 311, 327,
333, 345, 348–349, 365, 372, 383,
385, 401, 443–444, 451, 458, 462,
466, 482, 485, 512, 515, 553, 557,
567, 586, 596, 606–607, 612, 617,
655, 657, 659, 664, 668–670, 703,
712, 749, 769–770 között, 776,
786, 789, 800, 807–808, 816, 849,
855–856, 877, 879, 888, 913,

947–948; I. még dékán, éneklő,
olvasó-, örkanonok

kanonokság 187–189, 197–198,
205, 253, 331, 482–485, 616–
617, 653–654, 656–659, 663–
664, 667–670, 748–749, 872–
873, 876–880, 887–888, 947–948

Kántor (Cantor dict.) István,
jánosi, derzsi 826

– (Cantor dict.) Mihály, jánosi,
derzsi 826

Kántorfölde (Kanturfeulde) 926
(Hont m.)

Kántorjánosi I. Jánosi

Kanturfeulde I. Kántorfölde

Kapany I. Koppány

Kapi (Moglod), vár, ma
Kapušany, Sz. 756 (Sáros m.)

káplán 60, 62, 93, 476, 703, 705,
880, 887, 965

Kaplná I. Kápolna

Kapolch, Károly fia 97

Kapolna I. Kápolna

Kápolna (Capulna), ma Erzsébet-
kápolna (Kaplná, Sz.) 702 (Po-
zsony m.)

– (**Kapolna**), ma Sorkikápolna 56
(Vas m.)

kápolna 22, 374, 395, 466, 484–
485, 579, 823, 965

Kápolnássári (Kapulnassary,
Kapullnassari) 125, 311 (Bara-
nya m.)

Kapoly (Kapul) 939–941 (So-
mogy m.)

Kapornak (Kapornuk, Kapurnuk,
Kopournuk, Kopurnuk), ma
Nagykapornak 324, 701 (Zala m.)

kapornaki konvent 901, 913

– *Szent Margit szűz és vértanú-*
egyház 701

Kapornuk I. Kapornak

Kapos (Kopus), ma Nagykapos
(Vel'ké Kapušany, Sz.) 312
(Ung m.)

– **(Kopus, Kopos)**, folyó 687–688

Kaposmérő l. Mérő

káposzta 807

Kapronca (Kapruncha), vár és
város, ma Koprivnica, Ho. 61,
581, 949 (Kőrös m.)

– **(Kyskaproncha)**, ma Magyar-
kapronca (Koprivnica, Sz.) 777
(Sáros m.)

kaproncai bíró 949

– *várnagy* 581

Kapruncha l. Kapronca

káptalan l. aradi, bácsi, boszniai,
budai, csanádi, csázmái, egri, er-
délyi, esztergomi, fehérvári, győ-
ri, hajszentlőrinci, kalocsai, kői,
nándorfehérvári, nyitrai, pécsi,
pozsegi, pozsonyi, szenternyei,
szepesi, titeli, váci, váradi, vas-
vári, veszprémi, zágrábi

– *levéltára (camera, conservato-
rium, sekrestye)* 514, 597, 630,
686, 699, 734–735, 808, 896,
938, 963

– *tanúsága* 28, 41, 62, 64–66, 84,
103, 105, 111–112, 117, 120, 132,
134, 141, 147, 151, 177, 190, 203,
216, 218, 224, 228, 236–237, 242,
245, 247, 257–258, 261, 264, 272,
277, 287, 290–291, 296, 310–311,
315, 333, 341, 343, 348, 358, 372–
373, 381–382, 384–388, 402, 406,
435, 439, 443–444, 451, 464–466,
508, 512, 515, 519–520, 527,
529–530, 532, 572, 576, 586, 591,
606–607, 612, 644, 661–662,
681–682, 710, 742, 751, 768,
769–770 között, 776, 786, 801,
805–806, 810, 816–818, 822,

849–850, 855–856, 860, 894,
898–899, 903, 910, 913, 926,
929, 945, 956

Kaptol l. pozsegi káptalan

kapu 56, 180, 228, 254, 429, 434, 776

Kapul l. Kapoly

Kapullnassari l. Kápolnássári

Kapulnassary l. Kápolnássári

Kapurnuk l. Kapornak

Kapušany l. Kapi

Karachunkuta (Karachunkutha)

855–856 (Somogy m.)

Karachunkutha l. Karachunkuta

Karako l. Krakkó

Karan (Kaaran, Karana) 855–

856 (Baranya m.)

Karana l. Karan

Karancskesz l. Keszi

Karaso l. Krassó

Karasou l. Krassó

Karasov l. Krassó

Karasow l. Krassó

Karasso l. Krassó

Karassov l. Krassó

Karathna l. Karatna

Karatina l. Karatna

Karatna (Karathna, Karatina)

855–856 (Somogy m.)

Karazna l. Kraszna

Karaznahorka l. Krasznahorka

Karaztjan fia Péter, grebeni nemes
várjobbág 37

Karcha 80, 702, 768 (Pozsony m.)

kard 496, 553

kardinális l. Bertrand, Gentilis, Guido,

János, Péter, Talayrand, Vilmos

Kardos (Cordus, Cordis dict.) Mik-
lós fiai: Miklós és István 106

Károly (Karul) 333 (Bács m.)

– **(Karul)**, ma Nagykároly (Carei,
Ro.) 783, 811 (Szatmár m.)

–, durazzói herceg, Johanna apja,
Albania ura 20, 33, 180, 190–
191, 204, 425, 442, 454, 535,
537, 574, 731

- (Karul), I., magyar (H, V) király, I. Lajos, András és István apja, Erzsébet férje 14, 23, 29, 33, 38–39, 58, 74, 77, 90, 103, 111–112, 134, 139, 141, 151, 153, 160, 162, 166, 181, 190, 200, 206–207, 209, 212, 217, 224, 248, 251, 255, 282, 290, 295, 300, 314, 328, 385, 406, 503–504, 512, 521–522, 546, 551, 579–580, 584, 607, 640, 660, 750, 756–757, 750–751 között, 769–770 között, 846–847 között, 850, 865, 903, 905, 910, 913, 932, 945, 950, 953
- , II., nápolyi (Si) király 536–537
- , András és Johanna nápolyi királynő fia, Calabria hercege 36, 89, 191, 204, 346, 360, 400, 535, 537, 692, 718, 754, 839, 908, 931–932 között
- , György fia, budai polgár, Idam-i 609
- , János cseh király fia, cseh és német király, morva örgróf 25, 403, 420, 839, 846
- , Róbert nápolyi király fia, Johanna és Mária apja, Calabria hercege 33, 535
- fia Kapolch 97
- fia Péter 808
- I. Carolus
- karpap* 62, 132, 151, 310, 359, 382, 384–385, 451, 644, 710, 801, 806, 810, 818, 860, 894, 898
- Karul I. Károly
- Kasina (Kassina, Kassyna)** 290 (Zágráb m.)
- Kassa (Cassa)**, város, ma Košice, Sz. 134, 141, 356, 838 (Abaúj m.); I. még márka
- kassai bíró* I. Albert
- Kassina I. Kasina

- Kassyna I. Kasina
- Kastellanffy Péter 321, 781
- Kasuk (Kosuk)** 349, 808 (Somogy m.)
- Kasuk-i (dict.) Miklós, Kasuk-i 808
- kaszálás* 620, 720, 758, 769, 899
- kaszáló (rét)* 57, 91, 100, 111, 120, 125, 134, 172, 177, 226, 292, 294, 300, 303, 316, 349, 404, 411, 414, 431, 451, 580, 599, 607, 628, 633, 644, 661–662, 682, 702, 775, 798–799, 801, 807–808, 810, 817, 830, 853, 894, 902, 904, 913, 936, 939–941, 960
- Kata I. Káta
- Káta (Kata, Katha)** 257, 381
- (*Katha*) *nemzetség* 704
- Katalin (Kathlyn), Ayduara Péter leánya 240
- , berencsi Márton leánya 962
- , Chychol-i Fodor Miklós özvegye 208, 210
- (Cathus), csantafalvi Fulkus özvegye 306
- , mihálcfalvi Miklós leánya 904
- , konstantinápolyi császárnő, tarantói Róbert és Lajos anyja 45, 250, 425, 442, 454, 574, 718, 727–728, 802–803
- , kőkeszi Bwged felesége 100
- (Katryn), Menelew Miklós pataki polgár felesége 137
- , Miklós pécsi püspök leánytestvére 886
- (Katus), olcnói Hermann leánya 42
- , olcnói Jordan leánya 42
- (Kathus), olcnói Jordan özvegye 42
- (Kathus), Pál felesége 244
- , Péter leánya 903
- (Kathlyn), Pethke pataki polgár leánya 137

- , szántói Chakow leánya 406
- , Veydner Hannus budai polgár leánya 455, 544
- (Kathus), zsemberi János özvegye 135, 902

Katha l. Káta
 Kathlyn l. Katalin
 Kathus l. Katalin
 Katryn l. Katalin
 Katus l. Katalin
 Kayl l. Kajal

Kaythar (dict.) János 832

Kayul fiai: Miklós és Demeter 41

Kazmer l. Kázmér

Kázmér (Kazmer, Kazmyr), ma Felsőkázmér (Ruský Kazimír, Sz.) 680, 964 (Zemplén m.)

–, III., lengyel (P) király 25, 403, 413, 420

–, János apja, szepesi 323

– fia Felicián 200

– fiai: Miklós és Roman, töttösi 460

Kazmerfalua l. Kázmérfalva

Kázmérfalva (Kazmerfalua) 139 (Szepes m.)

Kazmyr l. Kázmér

Kazsó l. Kazsu

Kazsu (Kosuh, Koswh), ma Kazsó (Kožuchov, Sz.) 141 (Zemplén m.)

Keatzd l. Kézd

Kebelkut l. Köbölkút

Kebulkut l. Köbölkút

Kecerlipóc l. Lipóc

Kecеровský Lipovec l. Lipóc

Kechkees l. Kecskés

Kechkes l. Kecskés

Kechy 387–388 között (Sáros m.)

Keckes l. Kecskés

Kečovo l. Kecő

Kecshel l. Kecő

kecske 264

Kecskés (Kechkes, Keckes) 695, 711 (Bodrog m.)

– (**Kechkees, Kechkes**), vár, ma Piatra Craivii, Ro. 490, 521 (Fehér m.)

– (Kechkes dict.) István, Erzsébet és Klára apja, békásmegyeri 807
Kecső (Kacho, Kecshel), ma Kečovo, Sz. 765–766 (Gömör m.)

Kedhel l. Kéthely

Keek l. Kék

Keer l. Kér

kegyúri jog 112, 117, 134, 273, 540, 626, 631, 910

Keherych l. Köhircs

Kehidakustány l. Kustány

Kék (Keek) 818 (Veszprém m.)

Kékmál (Keykmal), hegy 291

Keled (Keled), István fia, berencsi 117

–, Miklós fia, Romad-i 128

– (Keled) fia István, berencsi 117, 599, 782, 784–786

Kelembér l. Klemberg

Kelemen l. Nagy Kelemen

– mester, gréci polgár 290

–, VI., pápa 12, 18–20, 33–36, 45, 47, 50–52, 60, 71–72, 75, 87–89, 93, 110, 119, 168–169, 178–179, 181, 184–189, 191–192, 197–198, 204–205, 211, 233, 248–251, 253–254, 301–302, 331, 335, 360, 396, 398, 400–401, 403, 407, 413, 420–425, 442, 447–450, 452–454, 458, 470–485, 493–494, 498, 517, 525–526, 535–538, 545, 554, 557–563, 565, 567, 574, 578, 593, 614–619, 623–624, 626, 629, 638, 645–659, 663–676, 692–694, 708–709, 713, 718–719, 721–732, 744–749, 754, 762, 773, 788, 802–803, 839–842, 846, 866–888, 931–932 között, 947–948

–, tihanyi apát 194

–, Márton fia 926

–, Pongrácz fia 361

- , Rikalf fia, királyi lovag 518–520, 591, 934
- , Salamon fia, reszneki 324
- , Tamás fia, Hechce-i 515
- fia Egyed 553
- fia János, Twl-i 608
- fia Márton, Tholke-i 133
- fia Miklós 627, 843

Kelemenfalva (Kelemenfolua, Kelemenfolwa) 855–856 (Baranya m.)

Kelemenfolua l. Kelemenfalva

Kelemenfolwa l. Kelemenfalva

Kelemus fia Mikech 386

kelenföldi Szt. Erzsébet-ispotályos egyház 639 (Pilis m.)

Kelenye (Kelenyen), ma Kleňany, Sz. 451 (Hont m.)

Kelenyen l. Kelenye

Kelien l. Kilián

Kellemes, ma L'ubotice, Sz. 98, 432 (Sáros m.)

Kemeche l. Kemece

Kemece (Kemeche) 786, 825, 832 (Szabolcs m.)

– **(Kemeche)** 962 (Zaránd m.)

Kemed l. Kéménd

Kemen l. Kemény

Kemend l. Kéménd

Kéménd (Kemed), ma Mária-kéménd 125, 311 (Baranya m.)

– **(Kemend)**, ma Kamenín, Sz. 438 (Esztergom m.)

Kemenessömjén l. Semjén

Kemenfalua l. Keményfalva

Kemenfalwa l. Keményfalva

Kemenfaua l. Keményfalva

Kemenfollua l. Keményfalva

Kemenfolua l. Keményfalva

Kementelke l. Keménytelke

Kemény (Kemen), Bátor fia, János apja, kemecsei 962

– **(Kemen)**, Demeter fia, Péter apja, csécsei, rédei, szurdokpüspöki 40, 166

– **(Cemen)**, Luka fia 200

– **(Kemen)** fia Jakab, pataki 137

– **(Kemen)** fia János, sárosi vicecomes és várnagy 776

– **(Kemen)** fia Konrád, Chemen-i 125, 311

– **(Kemen, Kemyn)** fiai: Lőrinc és Péter, keményfalvi 308

Keményfalva (Kemenfalwa, Keménfolua, Keminfolua, Kemynfolua) 112, 855–856 (Baranya m.)

– **(Kemenfalua, Kemenfaua, Keménfolua, Kementellua, Kemynfolua)**, ma Mecsekjánosi 308 (Tolna m.)

Keménytelke (Kementelke), ma Chimitelnic, Ro. 815 (Torda m.)

Keminfolua l. Keményfalva

Kemlek Maior l. Nagykemlék

Kemlew l. Kömlő

Kemluk l. Nagykemlék

– Maior l. Nagykemlék

Kemyn l. Kemény

Kemynfolua l. Keményfalva

kenéz 245

Kengel 112, 855–856, 910 (Baranya m.)

kepe 7–8, 61, 65, 69, 622

képviselő 28, 40, 43, 56, 61, 82, 92, 94, 106, 132–133, 162, 187–188, 190, 197–198, 205, 218, 246, 248–249, 252, 258, 284, 287, 290, 299, 315, 332–333, 345, 348–349, 352, 365, 381–382, 395–396, 403, 406, 419, 421, 435, 438, 448–449, 466, 485, 489, 512, 609, 612, 617, 657, 659, 664, 668, 670, 705, 749, 754, 782, 805, 808, 817–818, 829, 831, 849–850, 855–856, 873, 875, 882, 884, 888, 893, 903, 913, 938, 948; l. még ügyvédvallás, ügyvédvalló levél

Ker l. Kér

Kér (Keer) 111 (Fejér m.)

– **(Keer)**, ma Szamoskér 416
(Szabolcs m.)

– **(Keer)** 409 (Tolna m.)

– **(Ker, Keer)** 767 (Tolna m.)

– **(Keer)** 246 (Zemplén m.)

Kerch l. Kércs

Kércs (Kerch, Kyrch, Kyskerch),
ma Nyírkércs 140, 143, 627, 832
(Szabolcs m.)

Keregeghaz l. Kerekegyház

Kerek (dict.) János 41

Kerék (Kereky), ma Kiskerék
(Broșteni, Ro.) 714 (Fehér m.)

– **(Kereky)** 190 (Zala m.)

Kereked, hegy 455

Kerekeghaz l. Kerekegyház

**Kerekegyház (Keregeghaz, Kerek-
eghaz)** 78 (Baranya m.)

Kereky l. Kerék

Keres l. Kőrös

kereskedő (kalmár) 29, 119, 179,
217, 221, 461, 553, 557, 592, 783

Keresthur l. Keresztúr

Kerestwr l. Keresztúr

Kereszeg l. Körösszeg

Keresztelő Szt. János-egyház 965
(Liptó m.)

Keresztes (Kereztus, Keruztus)
358 (Zemplén m.)

keresztes alperjel l. János

– *rendház (konvent)* l. esztergomi,
fehérvári, hévízi, soproni, újudvari

Keresztfaútja (Kerezthfautha),
út 818

Keresztúr (S. Crux) 809 (Kőrös m.)

– **(Kerezthuur, Kerezthwr)** 855–
856 (Somogy m.)

– **(Bodyzlo, Bogyzlow, Kerezthur)**,
ma Sopronkeresztúr (Deutsch-
kreuz, Au.) 503–504 (Sopron m.)

– **(Kerestwr)**, ma Magyarkeresztúr
816 (Sopron m.)

– **(Keresthur)** 857 (Zemplén m.)

– **(Kereztur)** 483

Kerezthfautha l. Keresztfaútja

Kerezthur l. Apajkeresztúr, Keresztúr

Kerezthuur l. Keresztúr

Kerezthwr l. Keresztúr

Kereztur l. Apajkeresztúr, Keresztúr

Kereztura l. Apajkeresztúr

Kereztus l. Keresztes

Kerezzeg l. Körösszeg

Kerezzezh l. Körösszeg

kert 7–8, 65, 69, 438, 542, 807, 854

Keruztus l. Keresztes

Kesefolua (Kesefolwa) 855–856
(Somogy m.)

Kesefolwa l. Kesefolua

Kesekunthofev, tó 232

Kesovce l. Keszi

Keszi (Kewz), ma Bátorkeszi (Voj-
nice, Sz.) 503–504 (Esztergom m.)

– **(Kezeu, Kewz)**, ma Sajókeszi
(Kesovce, Sz.) 793, 961 (Gömör m.)

– **(Kezeu)** 451 (Hont m.)

– **(Kezy)**, ma Karancseszi 200
(Nógrád m.)

– **(Kezy)** 348 (Zala m.)

Kethel l. Kéthely

Kéthely (Kedhel, Kethel) 576,
782, 786 (Kőrös m.)

– **(Kedhel)** 332 (Somogy m.)

Kethkud l. Kétkút

Kethykka l. Ikka

Kétkút (Kethkud), forrás 287, 466

Kéttornyúlak l. Lak

Keu l. kőí káptalan

Keublurtol, hegy 261

Keue l. kevei comes

Keurus l. Kőrös

kevei (Keue) comes l. Tamás, Far-
kas fia

Kew l. kőí káptalan

Kewesd l. Kövesd

Kewui l. Kövi

Keykmal l. Kékmál

Kézd (Keatzd), ma Szászkézd
(Saschiz, Ro.) 401 (Székelyföld)

Kezpenmity l. Középnémeti

kezes(ség) 129, 193

Kezeu l. Keszi

kézfogás 395

Kezw l. Keszi

Kezy l. Keszi

Kide (Kyde), ma Kidea, Ro. 30,
234 (Doboka m.)

Kidea l. Kide

kihirdetés 29, 40, 131, 301, 365,
594, 603, 636, 719, 783, 787

kikötő 433, 441, 691, 752, 907

kiközösítés 75, 396, 401, 448, 479,
507, 526, 535, 629, 718, 724

Kilián fia István, inámi 451

– (Kelien) fia Márk, krassói szolgál-
bíró 245

– fia Miklós, pozsonyi szolgabíró,
zavari 702

Kinga (Kynge), vértesi János leá-
nya, veszprémvölgyi apáca 512

– (Kynge), András felesége 794

kínzás 180, 903

király l. András; András, II.; And-
rás, III.; Bajor Lajos; Béla, IV.;
Edward, III.; Fülöp, VI.; Géza,
II.; István, I.; István, V.; János,
Kálmán; Károly; Károly, I.;
Károly, II.; Kázmér, III.; Lajos,
I.; László, IV.; Róbert, szerb

Királyhegye (Kyrallhege), hegy 137

Királyhalmec l. Helmec

Királyi (Kyrali), ma Vágkirályfa
(Kráľová nad Váhom, Sz.) 351
(Nyitra m.)

királyi adományozási jogkör 2, 11,
134, 141, 206, 209, 255, 308,
386, 451, 500, 521, 579–580,
682, 903, 905, 935

– *al-asztalnokmester* l. Miklós,
László fia

– *alkancellár* l. Tatamer

– *alkancellári levéltár* 290

– *al-lovászmester* l. Vörös Péter

– *általános oklevél* 264, 512, 644,
662, 894

– *al-tárnokmester* l. Izsép

– *apotecarius* l. Gekminus

– *apród* l. Gutundorf János; János,
Vesszős fia

– *asztalnokmester* l. Ivánka; Mik-
lós, Péter fia

– *aula* l. királyi alkancellár, apród,
ifjú, kancellár és lovag

– *bírság* 55, 135, 141, 284, 290,
385, 808; l. még bírság

– *condicionarius* 14, 190, 201,
385, 451, 865, 958

– *dispensator* 206

– *ember* 4–9, 11, 28, 41, 56, 62, 64–
66, 68–69, 84, 105–106, 111,
117, 120, 132, 134, 139, 141,
145, 147, 149–151, 173, 190,
202–203, 207, 209, 212, 216,
218–219, 222, 224, 228, 236,
245, 257–259, 261, 264, 275,
281, 287, 290–291, 297–298,
310, 315, 317, 323, 333, 339,
348, 358–359, 365, 372–373,
381–382, 384–386, 388, 406,
443, 451, 459, 465–466, 468,
508, 512, 519–520, 527–532,
576, 579, 589, 591, 599, 606–
607, 644, 661–662, 677–678,
681–682, 684, 710, 717–720,
750–751 között, 769–770 között,
786, 801, 810, 816–817, 822,
825, 832, 834, 846–847 között,
849–850, 894, 898–899, 902–
903, 913, 925, 938, 945, 956

– *gyűrűspecst* 214, 327, 339, 352,
546, 548, 591, 810, 928

- *had(sereg)* 17, 95, 112, 133, 141, 170, 234, 252, 272, 290, 352, 356, 446, 461, 468, 499, 501, 505, 535, 561, 570, 587, 792, 817, 857
- *hadoszlás* 79, 84, 94–99, 103–106, 111–117, 120–122, 129, 132–135, 140–141, 151, 202, 256, 263, 283–284, 287, 296, 362, 364–367, 376, 378–379, 382, 385, 390–391, 398, 460, 466, 512, 757, 818, 822, 831, 847–848, 851, 857–860, 893, 902–903, 906, 910, 914, 916
- *hajós* 201
- *ifjú* l. András, Iván fia; Benedek, Tamás fia; Domokos, Mochk fia; Gutundorf János; István, István fia; Miklós, Pál; Péter, Domokos fia
- *jelenlét* l. országbíró
- *kamara* 640
- *kamaraispán* l. Ipolit
- *kancellár* l. István
- *kancelláriai jegyzet (assecuracio, commissio, relacio)* 2, 57–58, 206, 217, 282, 308–309, 314, 327–328, 521, 609, 707, 783, 828, 918, 934, 937, 943–944, 949
- *káplán* l. Boniohannes, István
- *kápolnaispán* l. János; Miklós, Henrik fia; Péter, Vid
- *kegy* 134, 141, 159, 206, 258, 282, 290, 314, 327, 337, 750, 759–760, 776, 903, 937
- *kúria* 28, 58, 133, 151, 288, 314, 337, 365, 372, 384, 451, 512, 546, 579, 621, 812, 905
- *lakhely* l. Buda, Visegrád
- *lovag* l. Benedek, Pál fia; Cikó, Csenik; István, István fia; István, Mikcs fia; János; János, Sándor fia; Kelemen, Rikalf fia; Lack; László, Lőrinc fia; László, Rikalf fia; Leusták, Roland fia; Máté, Poháros Péter, Pongrác, Sós László, Töttös, Vesszős, Wluingus
- *mérték* 105, 111, 190, 257, 288, 365, 381–382, 385, 406, 451, 512, 808, 849–850
- *nevelő* l. Miklós, Henrik fia
- *notarius* l. Péter, Szőke János fia
- *pecsét elveszése* l. Havasalföld
- *phiscus* l. Andreas Mantie
- *pohárnokmester* l. Miklós, Tót Lőrinc fia
- *sigillator* 206
- *specialis notarius* l. István
- *szállás* 129, 495, 500
- *tanács* 38–39, 58, 103, 134, 181, 200, 580, 750, 905
- *tárnok* 207, 218, 224
- *tárnokmester* l. Demeter; István, Lack fia; Tamás, Farkas fia; Tót Lőrinc
- *tárnokmesteri notarius* 736
- *titkár* l. Miklós, Henrik fia
- *titkos gyűrűspecst* 201, 889
- *titkos kancellár* l. János; Miklós, Henrik fia; Péter
- *udvarnok* 190
- *védelem* 29, 131, 141, 217, 783, 928
- királyné* l. Ágnes, Erzsébet, Margit
- királynéi alkancellár* l. János
- *asztalnokmester* l. Sós László
- *aula* l. királynéi alkancellár és kancellár
- *condicionarius* 111, 190
- *ember* 408, 415, 515, 739, 806, 817
- *kancellár* l. János
- *kúria* 79, 590, 944
- *szakács* 136
- *tanács* 248

– *tárnokmester* l. Pál
 – *udvarbíró* l. Olivér
 – *udvarnok* 190
királynő l. Johanna
Kirva (Koroa), ma Máriahalom
 291 (Esztergom m.)
 Kis (Parvus) Jakab fia Domokos,
 Kanizka-i 575
 – (Parvus) Péter, Bankwota-i 702
 – (Parvus dict.) Péter fia László 443
Kisbajom l. Bajon
Kisbosnya l. Bozza
Kisfalud (Kysfalud, Kyusfolud)
 855–856 (Somogy m.)
Kisgenscs l. Gencs
Kisgyarmat l. Gyarmat
Kisillye l. Illye
Kiskerek l. Kerék
Kiskothenicza (Kiskuthennicza)
 321, 781 (Kőrös m.)
Kiskuthennicza l. Kiskothenicza
Kismagyar l. Magyar
Kismákfa l. Mákfa
Kismod (Kys Mood, Mood Parva)
 799 (Komárom m.)
Kisnadan l. Nadány
Kispeszek l. Peszek
Kis-Pozsony megye l. Csallóköz
Kisráska l. Ráska
Kistárkány l. Tárkány
Kisújfalu l. Sztevérfalu
Kisunyom l. Unyom
Kisvárd l. Várda
Kisvarsány l. Varsány
Kisvásárhely l. Vásárhely
Kisvitéz l. Vitéz
Kisszeben l. Szeben
Kisszederjes l. Szederjes
kiváltság (szabadság) 14, 32, 38–
 39, 131, 190, 248, 282, 290,
 314, 501, 609, 629, 640, 660,
 724, 927–928
kivétel bírói joghatóság alól 14,
 314, 327, 928
 Klára, János leánya 121, 377, 863
 –, alkenyérei Lökös leánya 904

–, arcai István leánya 265
 –, békásmegyeri Kecskés István
 leánya 807
 –, gymóti Péter leánya, veszprém-
 völgyi apáca 512
 –, olgyai Thum Miklós leánya
 426–427
 –, ugrai Lőrinc leánya 906–907
 között
 –, Miklós pataki polgár felesége 137
 – (Chlar), Hambot Jakab pozsonyi
 polgár felesége 344
klarisszák 450, 469
Klemberg (Clynbergh), ma Kelem-
 bér (Clenov, Sz.) 436
Kleňany l. Kelenye
Knin (Tenin, Tinin), vár, Ho. 17,
 573, 636
Koach l. Kovácsi
Koachy l. Kovácsi
Koaky l. Kovácsi
Koar l. Kovár
Kobersdorf l. Kabold
**Kobilia (Cobilia, Cobilya, Cubilia,
 Kobilya, Kobilya, Kubilya)** 290,
 548 (Zágráb m.)
Kobilya l. Kobilia
Kobilya l. Kobilia
Koch fia Markalph, hosszúmezei 831
Kochan 386 (Zágráb m.)
Kochman 101
kocsmáros 264
kódex 507, 838
Kokošovce l. Delne
Koláry l. Kovár
Kolcsmező l. Hosszúmező
Kolontár (Korontal) 46 (Veszprém m.)
kolostor l. budai, egri, Nyulak
 szigeti, óbudai, sárosi, veszpré-
 mi, veszprémvölgyi
Kolozs (Clus) megye 815
Kolozsbós l. Bós
kolozsi főesperes l. Miklós

kolozsmonostori (Clus, Colosmonstra; ma Cluj-Mănăştur, Ro.) Boldogságos Szűz Mária-konvent 263, 666 (Kolozs m.)

– *apát* 666

Kolozspata l. Pata

Kolta, ma Nemeskolta 176 (Vas m.)

Kolus (Kulus) 190, 451

Komar l. Komár

Komár (Komar), ma Zalakomár 806 (Somogy m.)

Komárfalva (Camarfalua) 43 (Szepes m.)

Komarno l. Komárom

Komárom (Kamarun, Ovka-marun), ma Komarno, Sz. 459 (Komárom m.)

– (*Camarinum, Kamarun, Komaron*) *megye* 503–504

komáromi comes l. Doncs

– *főesperes* l. Gábor, Mátyás

Komaron l. Komárom

Komarouch l. Komoróc

Komlos l. Komlós

Komlós (Komlos), ma Tapolykomlós (Chmel'ovce, Sz.) 288, 750–751 között, 769–770 között, 846–847 között (Sáros m.)

Komoróc (Comarouch, Kamarouc, Kamarouch, Komarouch), ma Palágykomoróc (Palagykomoroc, Ukr.) 312, 683, 769 (Ung m.)

Kompold l. Kompolt

Kompolt (Kompolth) 134, 236 (Heves m.)

– (Kompold) mester, hevesi comes 40

Kompolth l. Kompolt

Kompord, Mihály fia, hidegkúti 818

Komurzan fia András 794

Konak 382 (Szabolcs m.)

Konch, egyeki 825, 832

Konia l. Kónya

Konigisberg l. Újbánya

Konigispereg l. Újbánya

Konrád (Kunad), budai főesperes, veszprémi kanonok 62

– (Conrad), catanzarói 718–719

– (Conrad), montefoscolói 718–719

– (Corrad) mester, Bertold fia, bártfai bíró 660

– (Corrad, Corard) mester, Kemény fia, Chemen-i 125, 311

– (Corrad), Kornél fia 913

– (Corrad), Miklós fia, Romad-i 128

– (Corard), Miklós fia, pozsonyi 237

– (Corard, Corrad) mester, Zayhan fia 112, 855–856, 910

– (Corrad), György apja, görgői 468

– (Corard, Corrad) fia Jakab 112, 855–856, 910

– (Corard, Corrad) fia János 112, 156, 910

– (Corrad) fia Jakab, kéméndi 125

– (Corrad) fia Miklós 822

– (Corrad) fiai: István fraknoi várnagy, Tamás és János, Vezekény nembeli 853

Konstantinápoly (Constantinopolis), ma Istambul, Törökö. 155; l. még Bizánci Birodalom

konstantinápolyi császár l. Róbert

– *császárnő* l. Katalin

konstanzi (Constanciensis; Svájc) egyházmegye 626

Konth (Kunth) mester, somogyi vicecomes 332, 608

– fia János 828

konvent 402; l. még almádi, alpirsbachi, béli, cikádori, dömölki, egri, esztergomi, fehérvári, garamszentbenedeki, hatvani, heiligenkreuzi, hévízi, jászói, kapornaki, kolozsmonostori, leleszi, óbudai, pannonhalmi, pécs-

váradí, sági, sárosi, somogyi, soproni, szekszárdi, tihanyi, turóci, türjei, újudvari, váradelőhegyi, velencei, zalai, zabori

– *prothonotarius-a* 608

– *tanúsága* 68–69, 117, 133, 173, 202, 283, 290, 298, 349, 365, 382, 409, 415, 419, 438, 451, 459, 528, 531, 684, 717, 755, 789, 808, 825, 831–832, 850, 854, 902, 925

Konya l. Kónya

Kónya (Konia, Konya dict.) Miklós mester (Konya), Tamás erdélyi vajda fia, sárosi, szepesi és nógrádi comes, szécsényi 520, 533, 776, 814

– (Konya), Nagy Kelemen fia, poroszlói 67

Kopach l. Kopács

Kopács (Kopach), ma Csempesz-kopács 385 (Vas m.)

Koplon 963 (Nógrád m.)

Kopoch, kércsi 832

Kopos l. Kapos

Kopournuk l. Kapornak

Koppány (Kapany), ma Bakony-koppány 755 (Veszprém m.)

Koprivnica l. Kapronca

Kopurnuk l. Kapornak

Kopus l. Kapos

Korlatfelde l. Korlátföldre

Korlátföldre (Korlatfelde), ma Gersekarát 586 (Vas m.)

Korláthelmec l. Helmec

Kormosó (Koromzou, Korumzou), ma Krisňov, Sz. 451 (Hont m.)

Kornél fia Konrád 913

Kornéllaka (Kurnellaka) 134 (Heves m.)

Koroa l. Kirva

Koromzou l. Kormosó

koronázás 75, 12, 33, 155, 181, 248, 251

Korontal l. Kolontár

Korotnok (Korotnyk), ma Korytné, Sz. 779 (Szepes m.)

Korotnyk l. Korotnok

Korouzezh 352 (Pozsony m.)

Korumzou l. Kormosó

Korytné l. Korotnok

Kosa, jobbágy 742

Košice l. Kassa

Kostechyn 492 (Zemplén m.)

Kosuh l. Kazsu

Kosuk l. Kasuk

Koswh l. Kazsu

Kothe, pelsőci 451

Kotor l. cattarói püspökség

Kouach l. Kovácsi

Kovács (Faber) Miklós, Guthmar fia, sárosi hospes 41

kovács 609

Kovácsi (Koach) 300 (Heves m.)

– (**Koachy, Koaky**) 287, 466 (Sáros m.)

– (**Kuachy**), ma Rábakovácsi 385 (Vas m.)

– (**Kouach**) 954

Kovár (Koar), ma Koláry, Sz. 451 (Hont m.)

Kozármisleny l. Misleny

Kozma (Cozma), ma Kuzmice, Sz. 358 (Zemplén m.)

– 234

–, kőrösi pap 809

–, pécsi karpap 806, 810

– mester, vajtai 341

–, Bertalan fia, muzsaji 259, 359

–, László fia, homoki 365

–, Péter fia, Péter, István és János apja 801

–, Péter fia, kovácsi 954

– fia Antal 148, 336

– fia Dénes 123

– fia Illés, szederjesi 353

- fia István 382
- fiai: János és Balázs, bödőgei 755
- fiai: Demeter és Miklós, kállói jobbágy 497

Kozmadamján (Cosmadamian, Cosmademyen, Cosmademien, Cozmadamyán, Kuzmadamian) 576, 782, 786 (Körös m.)

Kozmou 620 (Fejér m.)

Kožuchov I. Kazsu

Köblösföld (Kwblusfeld) 853 (Sopron m.)

Kőboldogfa I. Boldogasszonyfalva

köböl 32, 57, 457

Köbölkút (Kebelkut, Kebulkut), ma Gbelce, Sz. 22 (Esztergom m.)

– **(Kubulkuth)** 451 (Nógrád m.)

Köcsk (Kuchk, Kuchky) 27, 896 (Vas m.)

kőfejtő 644

Kőhirics (Keherych, Kyhyrech, Kuhyrech, Kuhyrych, Kuhyrich, Kwhyrich, Kukyrich), ma Hirics 349, 808 (Baranya m.)

kői (Keu, Kew; ma Banoštor, Sze.) *káptalan* 315, 333 (Szerém m.)

– *olvasókanonok* I. János

Kökényesfő (Kukenyefew, Kukkenusfeu, Kukynyusfey) 855–856, 910 (Baranya m.)

Kőkert (Kukerth) 451 (Hont m.)

Kőkeszi (Kwkezw), ma Kamenné Kosihy, Sz. 100 (Hont m.)

kőkeszi Szt. Márton-egyház 100

kölcsön 78, 344, 440, 607, 715, 763, 901, 939–941

költség 57, 86, 141, 238, 341, 384, 388, 396, 398, 447–448, 450–451, 503–504, 544, 547, 552, 600, 607, 631, 652–653, 766, 801, 829, 855–856, 907

Kömlő (Kemlew, Kumleu) 94, 287, 466, 720, 899 (Heves m.)

köpeny 264

Körmösd (Kurmud), ma Papkörmösd (Krmes, Sz.) 347, 357, 405, 443, 817 (Pozsony m.)

Körös (Keurus), ma Berzétékörös (Kružná, Sz.) 378 (Gömör m.)

– **(Cris, Crisium),** város, ma Križevci, Ho. 123, 239, 809, 959 (Körös m.)

– *(Keres) megye* 576

körösi comes 556, 584; I. még Jakab, Polcha Pál

Körösladány I. Nadány

Körösszeg (Kereszeg, Kerezzeg, Kerezzegh), vár, ma Cheresig, Ro. 79, 134 (Bihar m.)

körösszegi várnagy I. Cíkó

Körtvélyes (Kyurthueles) 831 (Zemplén m.)

Kőszeg (Kussceg) 259, 359 (Vas m.)

Kövecses (Kweches, Kueches), ma Štrkovec, Sz. 793, 961 (Gömör m.)

Kövesd (Kewesd, Kwesd), ma Szárazvám (Müllendorf, Au.) 503–504 (Sopron m.)

követ (követség, nuncius) 12, 33–35, 74, 76–77, 86, 89, 102, 118, 127, 138, 155, 170, 181, 191, 196, 211, 221, 233, 250, 280, 304–305, 313, 354, 363, 375, 396, 398, 406–407, 413, 441, 458, 493, 506, 510–511, 516–517, 524, 526, 547, 561, 563, 565, 571, 573, 577, 583, 587, 592–593, 602–603, 624, 636–638, 669, 691, 697, 700, 712–713, 737, 743, 746–747, 754, 771, 773, 778, 780, 791, 796,

812–813, 820, 839, 891, 912,
922, 927, 931–932 között

Kövesút (Kuesuth), út 226

Kövi (Kewui), ma Kameňany, Sz.
73 (Gömör m.)

**Középnémeti (Kezepnemity,
Kuzepnemty, Kuzepnemty)**,
ma Tornyosnémeti 741, 764,
792, 821 (Abaúj m.)

Középpalojta l. Palojta

Középút (Kuzeputh), út 226

közjegyző 32, 54, 449, 478, 557

közrendű 117, 310, 359, 527–532, 894

közsavak (*aruk, beregh, berch,
brach, brunlyn, chret, chypke-
bukur, fylarchyna, getrecz,
germektewl, gyp, gyumelchen,
haruk, harazth, hewuyzege,
hrazth, hrastia, holm, homok,
kurthuel, kolonchas, lehun,
mege, mlaka, narfa, narpha,
nyar, nyarfa, nyrfa, olthuan,
prunleyn, rouozlyk, sal
wydenplok, scelednek, scilfa,
teluk, thokhal, tul, twl, veyz,
vreten, weyz, wodkurthuel,
wrusharazth, zeghatar, zil, zyl*)
32, 37, 105, 120, 125, 201, 216,
264, 266, 277, 311, 333, 351,
382, 384–386, 438, 457, 492,
515, 591, 635, 702, 706, 751,
790, 816, 862, 913, 932, 950

Krakkó (Karako), ma Boros-
krakkó (Cricău, Ro.) 90 (Fehér m.)

–, ma Kraków, Lo. 557; l. még
márka

Kraków l. Krakó

Kraloch (Kyrallouch) 290 (Zág-
ráb m.)

Kráľ'ová nad Váhom l. Királyi

Kráľ'ovský Chlmec l. Helmec

Krapina (Crapina), vár, Ho. 216

– (**Crapina**), folyó 216

Krásna Hôrka l. Krasznahorka

Krásno l. Széplak

Krásnohorská Dlhá Lúka l. Hosszúrét

**Krassó (Carassou, Karaso, Karasou,
Karasov, Karasow, Karasso,
Karassov) megye** 245, 834–835,
858, 909

– *megye hatósága* 245, 491, 539, 890

krassói comes l. Pósa; Tamás,
Farkas fia

– *szolgabíró* l. András, Márk fia;
András, Péter fia; Lukács, Mik-
lós fia; Márk, Kilián fia; Péter,
Domokos fia

– *vicecomes* l. Fejes Gergely, Mihály
Kraszna (Crazna, Karazna) megye 28

– *megye hatósága* 568

– *comes* l. István, Doncs fia

– *főesperes* l. Simon; Vince, Péter fia

Krasznahorka (Karaznahorka),
vár, ma Krásna Hôrka, Sz. 378
(Gömör m.)

Krasznahosszúaszó l. Hosszúaszó

Krisňov l. Kormosó

Kristóf fia Pál 239

Krisztina, kaproncai Miklós leánya 777

Křiževci l. Kőrös

Krk l. Vegla

Krmes l. Körmösd

Kružná l. Kőrös

Kuachy l. Kovácsi

Kuak (Quak) 519, 720 (Sáros m.)

Kubilya l. Kobilia

Kubulkuth l. Köbölkút

Kuchk l. Köcsk

Kuchky l. Köcsk

Kueches l. Kövecses

Kuesuth l. Kövesút

Kugyfalua l. Kutyalva

Kuh János 321

Kuhyrech l. Köhircs

Kuhyrich l. Köhircs

Kuhyrych l. Köhircs

Kukenyesfew l. Kökényesfő

Kukerth l. Kökert

Kukkenusfeu l. Kökényesfő
 Kukmer l. Kukmér
Kukmér (Kukmer), ma Kukmirn,
 Au. 150, 261 (Vas m.)
 Kukmirn l. Kukmér
 Kukulleu l. Küküllő
 Kukullu l. küküllői főesperes
 Kukynusfey l. Kökényesfő
 Kukyrich l. Köhirics
 Kulus l. Kolus
 Kumleu l. Kömlő
 Kumpurd, Kupe és Miklós apja,
 gombai 1, 439
 Kun (dict.) Miklós mester, Benedek fia 793
 – (dict.) Péter fia Lőrinc, poroszló
 Kunad l. Konrád
 Kunch, poroszlói hospes 316
 – fia Miklós 553
 – (Kwnch) kádár fia Pethke, pataki
 polgár 137
kunok bírása l. nádor
 Kunsperg l. Újbánya
 Kunth l. Kont
 Kunusperg l. Újbánya
 Kunyr Inferior l. Alkenyér
 Kupe (dict.) István fiai: János és
 Miklós, dobokai 382
 – (dict.) Péter fia Balázs, dobokai 382
 –, Kumpurd fia, gombai 1, 439
 Kupedubakahaza l. Doboka
 Kupehazadoboka l. Doboka
 Kupehazadubaka l. Doboka
 Kupehazadubuka l. Doboka
 Kurmusd l. Körmösd
 Kurnellaka l. Kornéllaka
 Kurth l. Kürt
 Kusmoyus l. Majos
 Kussceg l. Kőszeg
Kustány (Castan), ma Kehida-
 kustány 913 (Zala m.)
kút 216, 261, 433, 790, 818
 Kuthkeled l. Guthkeled
 Kuthy l. Kuti
 Kuti (Kuthy-i dict.) Miklós fia
 János, fehérvári polgár 429

kutya 635
Kutyfalva (Kugyfalua), ma Cuci,
 Ro. 11 (Fehér m.)
Kuze (Kuzey) 347, 405, 817 (Pozsony m.)
 Kuzepnemty l. Középnémeti
 Kuzepnemty l. Középnémeti
 Kuzeputh l. Középut
 Kuzey l. Kuze
 Kuzmadamian l. Kozmadamján
 Kuzmica l. Orjavica
 Kuzmice l. Kozma
Küküllő (Kykellew), folyó 579, 682
 – (*Kukulleu, Kykellew*) megye 11,
 579, 682
küküllői (Kukullu, Kykellew)
főesperes l. István
 Külső-Szolnok l. Szolnok
Kürt (Kurth), ma Erdőkürt 10,
 406 (Heves m.)
 – (**Kyurth**) 814 (Hont m.)
 – (**Kurth**), ma Hidaskürt (Mos-
 tová, Sz.) 351 (Pozsony m.)
 Kvetoslavov l. Úszor
 Kvningsperg l. Újbánya
 Kwblusfeld l. Köblösföld
 Kweches l. Kövecses
 Kwesd l. Kövesd
 Kwhyrich l. Köhirics
 Kwkezw l. Kőkeszi
Kwlked 136 (Somogy m.)
 Kwnch l. Kunch
Kycherkamen, hegy 277
 Kyde l. Kide
 Kyhyrech l. Köhirics
 Kykellew l. Küküllő, küküllői főesperes
 Kynga l. Kinga
 Kyngel l. Kinga
 Kyrallhege l. Királyhegye
 Kyráli l. Királyi
 Kyrallouch l. Kraloch
 Kyrch l. Kércs
 Kyrth l. Kürt
 Kysfalud l. Kisfalud
 Kyskaproncha l. Kapronca
 Kyskerch l. Kércs
 KysMoysd l. Majos

Kysnadan I. Nadány
 Kysthomasy I. Arnótfalva
 Kyurth I. Kürt
 Kyurthueles I. Körtvélyes
 Kyus Mood I. Kismód
 Kyusfolud I. Kisfalud
Kyuskustatin 463 (Baranya m.)
 Kysnadan I. Nadány
Kyzey 503–504 (Pozsony m.)
Kyzyn 633 (Zala m.)

L

Laack I. Lack
 Laad I. Lád
 Laak I. Lak
 Labad I. Lábod
 Labatlan Gergely 161
Lábod (Labad) 739 (Somogy m.)
Laborc (Laborch, Labruchz),
 folyó 299, 903
 Laborcfa I. Volya
 Laborch I. Laborc
 Labruchz I. Laborc
 Lachk I. Lack
 Lack (Lachk) 774
 – (Lachk, Lochk), csányi 257, 381
 – (Lachk) mester, királyi lovag
 190, 451
 – (Laack), Gergely fia, kalondai 963
 –, János fia, szücsi 540
 –, Porch István fia, István apja 10
 – (Lasso, László) mester, István
 erdélyi vajda apja, székelyispán
 24, 134
 – (Laczk) fia István 533
 Laczk I. Lack
Lád (Laad) 159 (Zala m.)
Ladamóc (Ladomoch), ma Lad-
 movce, Sz. 432 (Zemplén m.)
 Ladmovce I. Ladamóc
 Ladomoch I. Ladamóc
 Lagonessa I. Johannes de Lagonissa
 Lajos I. Bajor Lajos
 –, durazzói 180, 425, 442, 454,
 574, 718, 731

– (Lodowic), I. Károly és Erzsébet
 fia, András és István fivére,
 Margit férje, magyar (H, U, V)
 király 2–3, 4–9, 11–12, 14, 17–
 19, 23–29, 32–35, 38–41, 43,
 50–52, 56–58, 60–62, 64–66,
 68–69, 74–75, 77–78, 87–88,
 90, 92–98, 104–106, 110, 112,
 117, 120, 122, 126–129, 131–
 135, 139, 143, 145–147, 149–
 160, 162, 164, 166, 168–170,
 173, 181–182, 190–192, 196,
 199–202, 204, 206–207, 209,
 211–212, 214, 216–219, 221–
 222, 224, 228, 241–243, 247–
 250, 252, 255, 257–259, 261,
 264, 268, 270, 275, 281–282,
 284–285, 287, 291, 295–298,
 300, 304, 308, 310, 314–317,
 322–323, 327–328, 333, 337,
 339, 348, 352, 356–360, 365–
 367, 372–373, 380–386, 389–
 390, 393, 397–398, 400, 402–
 403, 410, 412–413, 418, 420–
 421, 435, 441, 444, 451, 459–
 461, 466–468, 493–494, 499–
 501, 503–506, 508–512, 516–
 526, 535, 537–538, 541–542,
 546–548, 551, 553, 556, 561,
 563–565, 569–570, 572–573,
 577, 579–581, 583, 586–587,
 589, 591–593, 599, 602–603,
 609, 612, 620, 624, 626, 630–
 631, 635–636, 638, 640, 644,
 660–662, 677–678, 681–682,
 685–686, 692, 699, 705, 707,
 710, 712–714, 717, 720–722,
 724, 726, 733, 734–737, 740–
 741, 743, 747, 750, 752, 757,
 764, 772, 775–776, 780, 783,
 786, 792, 800, 810, 812, 814,
 816–818, 821–822, 825–827,

- 830, 832, 834–835, 837, 839,
841, 843, 846–850, 854, 857,
865, 889, 894, 898–899, 901–
903, 905–906, 909–910, 913–
914, 916, 918–921, 924–925,
928, 931–932 között, 932–935,
937–945, 949–953, 958, 963
- , Katalin konstantinápolyi csá-
szárnő fia, tarantói herceg 47,
250, 262, 325, 425, 442, 454,
574, 718, 731
- Lak (Laak, Look)** 112, 463, 855–
856, 910 (Baranya m.)
- 384 (Pozsony m.)
- (Lok), ma Kéttornyúlak 715, 763
(Veszprém m.)
- Lalochicha (dict.) Péter 254
- Lampert, országbíró 134
- fiai: Imre, Demeter és László,
Hehce-i 515
- Lánc (Lanch)**, ma Alsó- és Felső-
lánc (Nižný és Višný Lánec,
Sz.) 914 (Abaúj m.)
- Lanch l. Lánec
- Landek**, ma Lándok (Lendak, Sz.)
288 (Szepes m.)
- Lándok l. Landek
- lándzsa* 180
- Langadkurtuyly**, hn. 818
- Lanya**, folyó 177
- Lapacha** 751 (Kőrös m.)
- Lapas (dict.) Péter, István fia,
Corilowecz-i 790
- Laskod (Laskud)** 114–115 (Sza-
bolcs m.)
- Laskud l. Laskod
- Lasso l. Lack
- Lassúpatak l. Stilbach
- László l. Balog László
- l. Besenyő László
- l. Lack
- l. Putruh László
- l. Sós László
- l. Székely László
- l. Teleni László
- 296
- mester, Batha-i 572, 612
- mester, budai kanonok 156, 294
- , csatári 106, 945
- , csázmai prépost 736
- , dispensator 206
- , domonkos testvér 349, 808
- , famulus 489
- , Horrow-i 385
- , kalocsai érsek 650, 652
- , kovári 451
- , IV., magyar (H) király 290, 318,
385, 451, 705, 850, 902–903
között, 903, 932
- mester, makranci 287, 466
- , pécsi püspök 38–39, 110
- , teszéri 451
- mester, váci kanonok 451
- , váradelőhegyi őrszerzetes 837
- mester, váradi éneklőkanonok
431, 786, 801
- mester, váradi kanonok 606
- mester, váradi olvasókanonok,
erdélyi kanonok, főesperes 226,
371, 431, 786, 801
- comes, Vendégi-i 238
- , zágrábi perjel 590
- , Ambrus fia, János és Margit
apja, csehi 633
- , Ambrus fia, Patach-i 408, 415, 438
- , András fia, Margit apja 950
- , András fia, Guthkeled nembeli,
bacscai 117, 372–373, 576, 599,
661, 782, 784–786
- mester, András erdélyi alvajda
fia, gyógyi 174, 700
- , András fia, nagymihályi 299
- , Balázs fia, balázsfalvi 579, 682

- , Balog János fia, polgári 960
- , Beke fia, gyepesi 512
- , Beke fia, velikei 13
- , Benedek fia, Miklós és László apja, csetneki 92, 129, 362, 829, 852
- , Bereck fia 553
- , Bod fia, bodházi 367
- , Bod fia, tusai 358
- , Csaba fia 913
- , Csobánka fia, Aba nembeli 134
- , Dezső fia 463
- , Domokos fia, csekelakai 579
- mester, Doncs komáromi comes fia 28
- mester, Fakou fia 769
- , Feldric fia, szabolcsi 825, 832
- , Fülöp fia, kéthelyi 332
- mester, Fülöp fia, szentgróti 913
- , Gogan fia, János apja, nárai 149, 247
- , György fia 579
- mester, Him fia 111
- mester, Jákó fia, János, Jákó, Tamás, László, Dénes és Jakab apja, nagymihályi 299, 435, 683, 903
- mester, János fia, vajai 115, 124, 376
- , István fia 10
- , István erdélyi vajda fia 687
- , István fia, Miklós, Tamás és István apja, berencsi 117, 372–373, 576, 596, 599, 661, 782, 784–786, 825, 832
- , Iván fia, kállói 116, 158, 379, 843, 857
- , Jakab fia, anarcsi 599
- , Jakab fia, lónyai 97, 380
- , Jakab fia, rődi 91
- , Jakab fia, turóci 774, 789
- , János fia 30, 234–235
- , János fia 897
- , János fia, balkányi 285, 627, 832, 837, 843
- , János fia, Péter apja, csicsvai 925
- , János fia, daróci 285
- , János fia, gégenyi 382
- , János fia, rozgonyi 122, 850
- , Kis Péter fia 443
- , Lampert fia, Hechce-i 515
- , László fia, csetneki 829
- , László fia, endrédi 451
- , László fia, eszenyi 97, 104
- , László fia, nagymihályi 299
- , Lengyel János fia, semjéni, nagysemjéni 193, 826
- , Lökös fia, alkenyéri 904
- mester, Lőrinc fia, királyi lovag 739, 806, 810
- , Lőrinc fia, nagymihályi, tibai 365
- , Lőrinc fia, ugrai 906–907 között
- , Magyar Pál fia 27, 950
- , Marcell fia, bölzsei 105
- , Márton fia 926
- , Mihálc fia, mihálcfalvi 904
- , Mihály fia 921, 935
- , Mihály fia, fehérvári polgár 429
- , Mihály fia, hidegkúti 818
- , Mihály fia, Péter, Mihály, Ubul és Miklós apja, kállói, semjéni, nagysemjéni 48, 116, 140, 379, 416, 495–496, 643, 610, 677–678, 710, 717, 857
- , Mihály fia, olsavica 287, 466
- mester, Mikcs bán fia 757, 847, 919–920
- , Miklós fia 390
- , Miklós fia, ellősfalvi 775
- mester, Miklós fia, ivánci 215
- , Miklós fia, Machya-i 333
- , Miklós fia, velikei 13
- , Nagy Jakab fia, nagymihályi 903
- , Nagy Péter fia 312
- , Onth fia, mesteri 132
- , Pál fia 801
- comes, Pál fia, bényei 246
- , Pál fia, enyingi 147

- , Pál fia, illyei 353
- mester, Paska fia, zicsi 208, 210
- , Peremus fia, Pető apja 463
- , Péter fia, bodméri 111
- , Péter fia, csatári 111
- , Péter fia, magyar 340, 347, 405, 462, 527–532, 817, 938
- , Péter fia, zsigrai 720
- , Pető fia, gáldi 130
- , Pongrác fia 141
- , Pongrác fia, cseleji 141
- , Pósa fia, berényi 808
- mester, Pósa fia, szeri 834–835, 898, 909
- mester, Rikalf fia, királyi lovag, tarkói 94, 287, 466, 518–520, 591, 720, 757, 838, 847, 899, 934
- , Roland fia, enyingi 147, 512
- , Salamon fia, takácsi 755
- , Simon fia 364
- , Tamás fia 141
- , Tamás fia 283
- , Tamás fia, esztergom-előhegyi Szt. György-egyház prépostja, Hontpázmány nembeli 451, 503–504
- , Tamás fia, Gamas-i 298
- , Tamás fia, ipolymelléki 777
- , Tamás fia, Jakody-i 936
- mester, Tamás fia, alnádor, velikei 13, 16, 112, 512, 855–856, 901, 910
- , Töttös fia, becsei 286
- , Vak Dezső fia, Rátót nembeli 679
- , Vas Miklós fia 30, 234–235
- , Miklós, Jakab és Pál apja, farkasfalvi 43, 284, 397
- fia Ábrahám, szenterzsébeti 372
- fia István, szentlénárti 56, 228
- fia János 521
- fia János, Guthkeled nembeli, várdai 113, 242, 256, 283, 285, 419, 786
- fia János, szakalyi 105, 819, 824–825, 832
- fia Kozma, homoki 365
- fia László, endrédi 451
- fia Márton 239
- fia Mihály, rákóci 831
- fia Miklós, királyi al-asztalnok-mester, lovag 865, 905
- fia Miklós, Mindszentházi 451
- fia Péter, glogoncai kanonok 254
- fia Péter, nagyudvarnoki 862
- fia Péter, rozgonyi 122
- fia Pongrác 141
- fia Tamás 37
- fia Tamás 859
- fiai: János és Miklós, csányi 929
- fiai: Tamás, Mihály és László, eszenyi 97, 104
- fiai: János és Péter, köbölkúti 22
- fiai: Boda és Miklós, molnári 385
- fiai: Mihály és Simon, monoki 246
- fiai: Tamás és Mihály, szécsi 358
- fiai: Pál és János, szerdahelyi 232
- fiai: Lőrinc és Miklós, vitézi 219, 776
- Lathov (Lathow), Orbán fia, János apja 913
- Lathow I. Lathov
- Latohegy**, hegy 769–770 között
- Latorca (Loturcha, Latarcha)**, folyó 145, 173, 281, 339
- Latorcaerdő (Loturcha erdey)**, erdő 145, 173
- Lauchy** 387–388 között (Sáros m.)
- Laymar** 78 (Baranya m.)
- Lazar I. Lázári
- Lázári (Lazar)**, ma Lazuri, Ro. 419 (Szatmár m.)
- Lazuri I. Lázári

Lean (dict.) Péter, fehérvári polgár 429
leánynegyed 15, 121, 143, 176, 258,
260, 265, 342, 387–388 között,
406, 427, 432, 590, 700, 775,
794, 805, 829–831, 863, 904

Lebhud l. Luphud

lebusi (*Lubucensis*; Lo.) püspök l.
Apetzo

Ledegeres (Ledegerus) 112, 855–
856, 910 (Somogy m.)

Ledegerus l. Ledegeres

legelő 125, 292, 294, 316, 351,
414, 457, 702, 799, 807

Legnica l. Legnitz

Legnitz, ma Legnica, Lo. 197, 331

Legyesbénye l. Bénye

Lekenye (Leknye), ma Bohúňovo,
Sz. 829 (Gömör m.)

Leknye l. Lekenye

Leles l. Lelesz

Lelesz (Lelez), ma Leles, Sz. 919
(Abaúj m.)

leleszi őrszerzetes l. István

– *prépost* l. Balázs

– *Szt. Kereszt-monostor és kon-
ventje* 97, 104, 114–117, 141,
145, 173, 256, 283, 295, 299,
334, 365, 367, 379–380, 382,
419, 680, 786, 831, 843, 857,
919–920, 964

Lelez l. Lelesz

lelki üdv 292, 312, 374, 388, 469,
553, 588, 753, 865, 895, 903, 921

len 264

Lencenscere, hn. 681

Lendak l. Landek

Lendava l. Lendva

Lendva (Lindua), ma Alsólendva
(Lendava, Szl.) 759–760 (Zala m.)

Lengel l. Lengyel

Lengyel (Lengel, Lengen dict.)
János mester, István fia, László
apja, semjéni, nagysemjéni 48,

95, 116, 137, 140, 143, 193,
379, 495–497, 610, 627, 825–
826, 832, 857

lengyel király l. Kázmér

Lengyelország (*P, provincia
Polonie*) 70, 75, 119, 178–179,
557, 629

Lepsény l. Vepsény

Lesenice l. Leszenye

Lesné l. Leszna

Leszenye (Lezenye), ma Lesenice,
Sz. 451 (Hont m.)

Leszna (Lezna), ma Lesné, Sz.
141, 404 (Zemplén m.)

Lethkes l. Letkés

Letkés (Lethkes) 201 (Hont m.)

Leu fia Anda 213

Leua l. Léva

Leukus l. Lökös

Leupolt l. Ipolit

Leurenthe l. Lörinte

Leustach l. Leusták

Leusták l. Nagy Leusták

– (Leustach), cseri 451

– (Leustach), Cselej fia 134

– (Leustach), Demeter fia, jobbágy 98

– (Leustach), Gebeeth fia 112, 910

– (Leustach) mester, Roland fia,
királyi lovag, Rátót nembeli 3, 822

– (Leustach) fia Mátyás, szerda-
helyi 232

Leustas l. Nagy Leusták

Léva (Leua, Lewa), ma Levice,
Sz. 271, 276, 902 (Bars m.)

Levice l. Léva

Lewa l. Léva

Lewe l. Lövä

Lewkes l. Lökös

Lewkus l. Lökös

Lezenye l. Leszenye

Lezna l. Leszna

Ligvánd (Nygwan), ma Nebers-
dorf, Au. 853 (Sopron m.)

Limbach (Lympah, Lympach),
ma Hárspatak (Limbach im
Burgenland, Au.) 261 (Vas m.)

– im Burgenland l. Limbach

Lindua l. Lendva

Lipárt (Lyparth) 385 (Vas m.)

Lipóc (Lypolch, Lypowz), ma
Kecerlipóc (Kecеровský Lipovec,
Sz.) 267, 850 (Sáros m.)

– **(Lypolch),** erdő 365

Lipold l. Ipolit

Lipolt l. Ipolit

Lipthov l. Liptó

Liptó (Liptou, Lipthov, Liptouia,
Lypto, Lyptou) megye 965

– *megye hatósága* 99

liptói comes l. Tamás, Péter fia

– *Szt. Mihály-egyház* 965

– *vicecomes* l. Mihály

Liptou l. Liptó

Liptouia l. Liptó

Liptovský Peter l. Szentpéter

Litaragh (Lytaragh, Lytarhag)
112, 855–856, 910 (Somogy m.)

Litava l. Litva

litteratura 452

Litteratus l. Deák

litteratus 133, 141, 271, 463, 677–
678, 801, 822, 843, 847, 850,
913, 942

Litva (Lythua), ma Litava, Sz.
451 (Hont m.)

– **(Lythua),** vár, ma Čabrad, Sz.
451 (Hont m.)

Livada l. Egres

ló (ménes, kanca, csikó) 28, 48,
80, 91, 129 (pegli), 193 (pej),
229, 231, 264, 286, 394, 457,
490, 527–533, 643, 680, 757,
776, 778, 804, 826, 830, 834–
835, 909, 919–920, 964

Lobsica (Lobsicha), ma Velika
Londžica, Ho. 13 (Pozsega m.)

Lobsicha l. Lobsica

Lochk l. Lack

Lodnicha 925 (Zemplén m.)

Lodomér fia Benedek 913

– fia Mihály 238

Lodowic l. Lajos

Lófő (Loufeu, Loufew, Lwfew)
855–856 (Somogy m.)

Lok l. Lak, Lök

Lombardia 360, 839

Lomberiensis l. lombezi egyház

lombezi (Lomberiensis; Fro.) egy-
ház 948

londoni püspök l. Radulph

Long, tó 232

Lonka 216 (Zágráb m.)

– Superior l. Felsőlonka

Lonya l. Lónya

Lónya (Lonya, Loynia, Noglo-
nya) 97, 163, 380 (Bereg m.)

Look l. Lak

lopás 48, 97, 193, 527–533, 620,
627, 635, 720, 793, 804, 819,
824, 899, 919–920

Lorand l. Roland

Losonc (Luchunch), ma Lučenec,
Sz. 256 (Nógrád m.)

Lothard (Luthard), Dénes fia 750

– (Luthard), János fia, várkonyi
80, 759–760

– (Luthard) fia Dénes 750

– (Luthard, Luthard) fia János,
várkonyi 80, 759–760

Loturcha erdey l. Latorcaerdő

Loudan fia János, revisnyei 318

Loufeu l. Lófő

Loufew l. Lófő

Lovad (Luol) 503–504 (Komárom m.)

lovas 49, 375, 398, 407, 552, 696,
771, 787, 797

Lovásztelek (Luaszteluk) 94 (He-
ves m.)

Lowrand l. Roland

Loynia l. Lónya

Lök (Luk), ma Garamlök (Lok, Sz.) 707 (Bars m.)

Lökös (Leukus), horváti 451

– (Lewkus), pazonyi 825, 832

– (Lewkus), sitkei 589

– (Leukus), András fia, László, Ilona, Margit és Klára apja, alkenyéri 904

– (Leukus), István fia, Szil nem-beli, szentmártoni 225

– (Leukus), Jakab fia, jáki 144

– (Leukus), Jákó fia, madai 382

– (Leukus), Joachim fia 451

– (Leukus), Mihály fia 451

– (Leukus), Miklós fia, zsembéri 135, 902

– (Lewkes), Swgh fia 957

– (Leukus), Szemlék fia, szarak-szói 918

Lőrinc I. Nagy Lőrinc

– I. Tót Lőrinc

– I. Vörös Lőrinc

–, bodoni 120

–, boszniai püspök 38–39, 189, 200, 653, 670, 750, 871, 875, 882, 905

– mester, budai kanonok 287, 466

– comes, lesznai 404

–, Pyr-i 451

– mester, sitkei 29

–, zólyomi curialis comes 451

–, Albert fia 141

–, András fia, György, Miklós és László apja, nagymihályi, tibai 299, 365, 404, 435, 903

–, Arnold fia, nárai 149, 247

–, Baldin fia, János apja, Rátót nembeli 388

–, Beke fia, gyepesi 512

–, Benedek fia 238

–, Bytho fia, gulácsi 159

–, Chapow fia, Márk apja 950

–, Chumbuldur fia 599

–, Csaba fia, György apja, károlyi 333

–, Fulkus fia, csantafalvi 306

–, Gebeeth fia 112, 910

–, Imre fia, János apja, csornai 906

–, István fia, mérei 133

–, János fia 30, 234–235

–, János fia, Chako apja, mislyei 365

–, Kemény fia, keményfalvi 308

–, Kun Péter fia, poroszló 239

–, László fia, vitézi 219, 776

–, M..... fia 956

–, Mike fia, töttösi 460

–, Péter fia, Akalych-i 402

–, Péter fia, keréki 190

– mester, Rikalf fia 757, 847

– mester, Simon fia, Miklós és Bertalan apja, nagymartoni 156, 503–504

–, Tama fia 832

–, Tamás fia, Horrow-i 385

–, Tamás fia, Scyud-i 753

–, László és Klára apja, ugrai 906–907 között

– fia Agg Miklós 260

– fia András, récsei 864

– fia András, Thusnapya-i 836

– fia Helbranth 219

– fia István 553

– fia István, enyingi 147

– fia István, ládi 159

– fia István, Romad-i 128

– fia István, udvari 409

– fia Jakab 111

– fia János 150, 261

– fia János, Bu.....lua-i 392

– fia László, királyi lovag 739, 806, 810

– fia Miklós 758

– fia Miklós, Chey-i 755

– fia Miklós, Dada-i 266, 808

– fia Pál, pécsi kanonok 189

– fia Péter 200

- fia Péter, nagyudvarnoki 862
- fia Tamás 361
- fia Tamás, érseki nádor, Scyud-i 753
- fia, limbachi 261

Lőrinte (Leurenthe) 512, 917
(Veszprém m.)

- (Leurenthe), Beke és Tamás apja, lőrintei, gyepesi 512, 917

Lövő (Luew), ma Egerlövő 316
(Borsod m.)

- (Lewe), ma Nyírlövő 382 (Szabolcs m.)

Lövőpetri l. Petri

Luazteluk l. Lovásztelek

L'ubotice l. Kellemes

Lubucensis l. lebusi püspök

Lučenec l. Losonc

Luchilnicha, folyó 216

Luchunch l. Losonc

Lucka l. Lucska

Lúčka l. Lucska

Lucska (Lucka, Luzka, Luzhka),
ma Fazekasrét (Lúčka, Sz.) 368,
518–520, 591, 934 (Sáros m.)

Ludbreg, Ho. 809 (Kőrös m.)

Luder, völgy 932

Luew l. Löw

Lugasuasarheyl 215 (Vas m.)

Luk l. Lök

Luka fia János 151, 245, 369, 444

- fia Kemény 200

Lukács 111

- , nápolyi magyar katona 54

- , péci 627

- , varbóki 451

- , Akur fia, rátoni 28

- mester, András erdélyi alvajda fia, gyógyi 174, 700

- , Bodor fia, hideghéti 384

- , Bulcsú fia, Sorul-i 111

- , Gábor fia, dobosi 825, 832

- , György fia 242

- , György fia 382

- , Györk fia 382

- , István fia 259

- , Iván fia, ugrai 906–907 között

- , Izsák fia, káta 257, 381

- , János fia, delnei 432

- , János fia, gégenyi 382

- , Miklós fia, krassói szolgabíró 245

- , Mogh fia, magyaradi, nádasdi 252, 451

- , Pál fia 451

- , Roland fia 150

- , Saul fia, kaproncai villicus 61

- , Wlchiak fia 386

- fia István, Hurchin-i 386

- fia Márton, Korouzech-i 351

Lukanénye l. Nénye

Lukavölgy (vallis Luca ~ Luka)
500

Luol l. Lovad

Luphud (Lebhud dict.) Mihály,
gréci esküdt 290

Lusuk l. Lúzsok

Luthard l. Lothard

Luthhard l. Lothard

Luzhka l. Lucska

Luzka l. Lucska

Lúzsok (Lusuk) 349, 808 (Baranya m.)

Lwfew l. Lófő

Lyba 261 (Vas m.)

Lyhota Petri l. Péterlehota

Lypach l. Limbach

Lypah l. Limbach

Lyparth l. Lipárt

Lypolch l. Lipóc

Lypold l. Ipolit

Lypowz l. Lipóc

Lypto l. Liptó

Lyptou l. Liptó

Lysthyna, forrás 451

Lytaragh l. Litaragh

Lytarhag l. Litaragh

Lythua l. Litva

Lyuba 106 (Somogy m.)

Lyuthas 451 (Hont m.)

M

M..... fia Lőrinc 956

machina 279, 293

Machkovacz, erdő 292

Machou l. Macsó

Machow l. Macsó

Machya 333 (Bács m.)

Mačov l. Macsó

Macrabeus fia János, kaproncai 777

Macronch l. Makranc

Macsó (Machou, Machow, Mazonia), vár, ma Mačov, Sze. 18–19

Macsói Bánság 18–19

macsói bán l. Domokos, Osl fia

– *várnagy* l. András, Miklós fia

Mada, ma Nyírmada 382 (Szatmár m.)

Magal, erdő 333

Magar l. Magyar

Magary l. Magyar

Magiar l. Magyar

Maglóc (Magloch), folyó 769–770 között

Maglóca (Maglocha, Maglowcha, Moglacha) 132, 830 (Sopron m.)

Magloch l. Maglóc

Maglocha l. Maglóca

Maglowcha l. Maglóca

Magnus l. Nagy

Maguyna 849

Magy (Mogy) 382 (Szabolcs m.)

Magyar (Magary, Marchamagyar), ma Kis- és Nagymagyar (Malý Mager és Rastice, Sz.) 340, 347, 405, 464, 527–532, 702, 817 (Pozsony m.)

– (Magar dict.) Dénes comes, endesi 143, 599, 661, 832

– (dict.) István, Ilona apja, tihanyi várnagy 512

– (Magiar dict.) Pál mester, László apja 27, 227, 382, 589, 816, 834–835, 898, 909, 943, 950

magyar király l. András, II.; András, III.; Béla, IV.; Géza, II.; István, I.; István, V.; Kálmán; Károly, I.; Lajos, I.; László, IV.

– *királyi ház* 87–88, 517, 535, 692, 713, 718

– *királyné* 248; l. még Erzsébet, Margit

– *nyelv* 248

Magyarad, ma Malinovec, Sz. 252 (Hont m.)

Magyarbénye l. Bénye

Magyarizsép l. Izsep

Magyarkapronca l. Kapronca

Magyarkeresztúr l. Keresztúr

magyarok 17, 54, 305, 412, 433, 441, 446

Magyarország (H, U, V, partes Vngarie ~ regni Vngarie, regnum Hungarie ~ Vngarie)

26, 32, 50–51, 54, 60, 70, 74–75, 87–88, 90, 93, 112, 117, 119, 134, 141, 168–169, 171, 201, 209, 217, 248–249, 254, 264, 271, 304, 314, 356, 372, 385, 398, 448, 469, 505, 511, 523, 535, 545, 557, 561, 569, 577–580, 583, 629, 631, 663, 713, 759–760, 779, 787, 839–841, 846–847 között, 885, 891, 901, 905, 910, 931–932 között; l. még magyar király, magyar királyné, nádor

Magyaz 890 (Krassó m.)

Mahal fia Pál 219

maior Posoniensis l. Pozsony

Majád (Mayad), ma Molad, Ro. 811 (Közép-Szolnok m.)

Majos (Kusmoyus), ma Mezőmajos (Moişa, Ro.) 774 (Torda m.)

– (**KysMoysd**) 317 (Turóc m.)

Majs (Maysa) 78 (Baranya m.)

Mákfa (Makua, Makwa), ma
Kis- és Nagymákfa 586, 950
(Vas m.)

makk 292, 568

Makow, Pál fia, szentesi 281

**Makranc (Macronch, Makronch,
Mokranch, Mokronch),** ma
Mokrance, Sz. 287, 466, 720, 899
(Abaúj m.)

Makronch l. Makranc

Makua l. Mákfa

Makwa l. Mákfa

MalaBerniche, folyó 216

Malaca l. Mlaka

Maladinus (Mladinus) comes,
dalmáciai báró 17, 354, 363,
389, 407, 461, 467, 499, 573,
592, 594, 598, 613, 636, 691,
795, 813

Malah (Molah, Molach) 92, 793
(Gömör m.)

Malah-i Szt. Erzsébet-egyház 793

Malaka l. Mlaka

Malas Omnium Sanctorum l. Mindszentmálás

Málca (Malcha), ma Malčice, Sz.
334 (Zemplén m.)

Malcha l. Málca

Malchow l. Malcó

Malčice l. Málca

Malcó (Malchow), ma Malcov,
Sz. 779 (Sáros m.)

Malcov l. Malcó

Malé Raškovce l. Ráska

– Trakany l. Tárkány

Malinovec l. Magyarad

Malinovo l. Éberhárd

malom 32, 57, 125, 172, 215, 438,
451, 500, 542, 644, 682, 687–
688, 706, 766, 775, 829–830,
833, 849, 855–856, 902, 904, 965

malomhely 57, 91, 125, 177, 215,
316, 414, 465, 540, 682, 830

malomkerék 215, 687–688, 706

malomkő 644, 829

Malý Mager l. Magyar

– Pesek l. Peszek

Manfredonia, vár, Olaszo. 487

Manykfalua 810 (Kőrös m.)

Máramaros (Maramarosium),
districtus 507

Maramarosium l. Máramaros

Máramarossziget l. Sziget

Marc l. Márk

Marcaltó (Marzaltev) 275 (Győr m.)

Marcell, neusiedli 261

–, Henchmann fia 859

– (Marchell), Máté fia 149

– fia Domokos, Bu.....lua-i 392

– fia Gergely 120

– fia János, Rohman-i 489

– fia László, bölzsei 105

**Marcellvára (Marcelwara, Marchel-
wara),** várhely 383 (Szepes m.)

Marcelwara l. Marcellvára

Márcfalva l. Móroc

Marchamagyar l. Magyar

Marche (Marchia), Olaszo. 305,
313, 418, 434, 441, 505

marchei őgróf 441

Marchell l. Marcell

Marchelwara l. Marcellvára

Marchia l. Marche

Marcus Justinianus, velencei (fő)ka-
pitány 31, 923

Margit, alkenyéri Lökös leánya 904

–, asszonyfalvi Gergely leánya 342

–, csehi László leánya 633

–, kökeszi Bwged leánya 100

–, szeri Pál leánya 805

–, vörösligeti Vince leánya, veszprém-
völgyi priorissa 465, 512

–, magyar (V) királyné, I. Lajos
felesége 249

–, Magyar Pál felesége 950

–, Pethke pataki polgár felesége 137

–, Drugeth Fülöp nádor özvegye 699

–, olgyai Thum Miklós özvegye
426–427

Margitha 193 (Szabolcs m.)

Margitsziget I. Nyulak szigeti apácák

marha 457, 527–532, 817

Marhard (Merhard) comes, jányoki
527–529

– (Merhard) Streiz (Streuz) comes,
pozsonyi esküdt polgár 357,
443, 817

– (Merhard), András fia, károlyi 783
Mária, Károly calabriai herceg
leánya, durazzói hercegnő 33,
535, 731

Máriaalom I. Kirva

Máriakéménd I. Kemed

Marinus Faletro, tarvisioi potestas,
velencei tengeri kapitány 293,
743, 737

Marius mester, István fia, Marius-
falua-i 230

– fia István, Mariusfalua-i 43

Mariusfalua 43, 230 (Szepes m.)

Mark I. Márk, Márok

Márk (Marc), esztergomi éneklő-
kanonok 503–504

– (Marc), prodavizi pap 809

– (Mark) mester, veszprémi éneklő-
kanonok 734–735, 855

– (Mark, Marko), Iván fia 850

– (Mark), János fia, homorogdi 202

– (Mark), Kilián fia, krassói szolgál-
bíró 245

– (Mark), Lőrinc fia, Pető apja 950

– Miklós fia, démi 955

– (Mark), Oltuman fia, György
apja, cseri 451

– (Marc), Petina fia, Kochan-i
várjobbággy 386

– (Mark), János apja, halastói 589, 816

– (Mark) fia András, krassói szolgál-
bíró 491

– (Mark) fia János 823

– (Marc) fia János, csemernyei
680, 964

– (Marc) fia Mihály 216

– (Marc) fia Pál 851

– (Mark) fia Pető, sári 57, 586

– (Mark) fiai: Tamás és Miklós,
Bu.....lua-i 392

– I. Marcus

márka 16, 21, 27, 32, 50, 67, 81, 94,
97, 100, 104, 106, 111–112, 124–
125, 135–137, 140–141, 156, 160,
174–176, 206–208, 224, 230, 252,
260, 263–264, 270, 277, 284,
287–288, 299, 302–303, 306, 312,
324, 336, 340, 342, 347, 351, 365,
368, 380, 382, 385, 402–403,
405–406, 416, 427, 431, 444, 451,
455–456, 463, 466, 512, 533, 544,
553, 568, 596, 608–609, 611–612,
626, 628, 639, 652, 663, 680, 683,
700, 706, 715–716, 763, 770, 781,
811, 817–818, 821, 827–828, 831,
850, 853, 855–856, 858, 861, 873,
884, 893, 901, 903, 910, 913, 915–
916, 918, 921, 935, 960, 964

– (*báni*) 607

– (*bécsi*) 504, 733

– (*budai*) 40, 78, 121, 128–129,
158, 203, 225, 240, 272, 274,
361, 377, 414, 500, 546, 564,
572, 632, 641, 687–688, 695,
711, 798, 800, 807, 863, 865,
904, 932, 939–941

– (*egri*) 440, 553

– (*gyulafehérvári*) 226

– (*horvát*) 3

– (*kassai*) 265, 492

– (*krakkói*) 557

– (*magyar*) 91

– (*szepességi*) 684

– (*szerémi*) 936

– (*veszprémi*) 818

Markafh l. Markalf

Markalf (Markalph), Koch fia,
János és Miklós apja, hosszú-
mezei, tusai 358, 831

– (Markafh) fia Miklós, Meneke-i 597

Markalph l. Markalf

Márkcssemernye l. Csemernye

Marko l. Márk

Márktelke (MarkusTeleke) 414
(Tolna m.)

MarkusTeleke l. Márktelke

Maroch l. Móroc

Márok (Mark), ma Márokpapi
242 (Bereg m.)

Márokpapi l. Márk

Maros (Morus), folyó 918

Marosvásárhely l. Székelyvásárhely

Marosszentanna l. Szentanna

Marosszentimre l. Szentimre

Marót (Morouth), ma Hontianske
Moravce, Sz. 222 (Hont m.)

– (**Moroth, Morouth**), ma Morović,
Sze. 120, 258 (Valkó m.)

– (Moroth) fia Mátyás 311

Marouchuk (Morouchuk) mester,
honti comes 222

Martirius, esztergomi érsek 271

Márton l. Turbuch Márton

– 956

– comes, al-országbíró 451

– mester, baranyai főesperes, pécsi
kanonok 808

– mester, békési comes 329

–, dömösi prépost, pozsonyi prepo-
situra administrator-a 345, 395

–, egri karpap 710

–, ferences magyarországi minister 469

–, Gamas-i 298

– comes, medvevári várnagy 290

–, nyitrai karpap, diakónus 317, 644

–, rakonoki 216

–, rector 965

– comes, szebeni 457

–, András fia 139

–, Bogar fia, Gergely és Katalin
apja, berencsi 962

–, Dénes fia, Arland nembeli 631

–, Füle fia, Ferenc apja 959

–, György fia, Junk nembeli 303

–, Ják fia, csekekátai 296

–, Jakab fia, jáki 144

–, Kelemen fia, Tholke-i 133

–, László fia 239

–, Lukács fia, Korouzezh-i 351

–, Miklós fia 238

–, Mikó fia, Vinichna-i 177

–, Nagy Pető fia, jobbágy 915

–, Péter fia 238

–, Szaniszló fia, officialis 267

–, Tamás fia, János és Mihály apja,
polgári 960

– fia János 216

– fia János 368

– fia János 610

– fia János, budai és váci kanonok
658–659, 663

– fia János, cegői 85

– fia Mihály 921, 935

– fia Mihály, kázmérfalvi 139, 212

– bán fia Miklós 390

– fia Péter 238

– fiai: Kelemen és László 926

**Martond (Mortund, Mortond,
Morthund)** 160, 206–207, 218,
224, 437 (Hont m.)

Martonháza l. Ochtina

Martonos (Mortunus), ma Marto-
noš, Sze. 131 (Csongrád m.)

– (Mortunus) 849

– (Mortunus) fia Fülöp, zsédenyi 956

Martonoš l. Martonos

Marz l. Móroc

Marzaltev l. Marcaltó

Máté, acsai 111

Máté, pozsonyi szolgabíró, kápolnai 702

– (Mathe) mester, notarius, kéri, udvari 409

– (Mathe) mester, királyi lovag 300

– (Mathe), szenternyei őrkanonok 214

– (Mathe), Benedek fia 238

–, Detre fia, Acsa nembeli 290

–, Jakab fia, besenyő szolgabíró, Zedereg-i 167

–, János fia, noszlopi 513

–, Mihály fia, récsei 600

–, Mike fia, zsigrai 213

–, Miklós fia, gutori 80

– mester, Péter fia, nádor (H), trencséni 100, 103, 134, 141, 451

–, Pethe fia 588

– (Mathe), Póka fia 851

–, Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394

– fia János, kopácsi 385

– (Mathe) fia János, monaji 202

– (Mathe) fia Marcell 149

– fia Miklós, hideghéti 849

– (Mathyus) fia Tamás 105

Mathe l. Máté

Matheuch l. Mátyóc

Mathyus l. Máté

Mat'ovce l. Mátyóc

Mattersburg l. Nagymarton

Mátyás l. Vrr Mátyás

–, győri olvasókanonok 830

–, jászói plébános 850

–, kelenyei 451

– mester, komáromi főesperes, nyitrai kanonok 703

–, litteratus 553

–, Arpa fia, keréki 190

–, Detre fia, atyai 285

–, János fia 801

–, Leusták fia, szerdahelyi 232

–, Marót fia 311

–, Péter fia, bodméri 111

–, Roland bán fia, Olivér királynéi udvarbíró és Roland apja, Rátót nembeli 3

–, Tama fia, szentbenedekkáli 190

–, Tonk fia, révai 152, 214

–, Miklós pécsi püspök fivére 886

– fia András 834

– fia Balázs 223

– fia Benedek, Malah-i 92, 129

Mátyóc (Matheuch), ma Mat'ovce, Sz. 312 (Ung m.)

Mauspochek l. Mauspohek

Mauspoh, völgy 261

Mauspohek (Mauspochek), hegy 261

Mayad l. Majád

Mayn, Szaniszló fia, oláh 282

Maysa l. Majs

Mayus l. Mojs

Mazonia l. Macsó

Mecsekjános l. Keményfalva

Medies l. Meggyes

Mediesmal l. Meggyesmál

Mediešu Aurit l. Meggyes

Medlicensis l. melki monostor

Medue l. Medve, Medvevár

Medve (Medue), hegy 631

Medvevár (Medue), vár, ma Medvedgrad, Ho. 290 (Zágráb m.)

medvevári várnagy l. Márton

Medyes l. Meggyes

Megepataka l. Megyepataka

Meger l. Megyer

megtámadás 1, 22, 372, 490, 636–637, 834–835, 909, 903

megye l. Abaújhár, Árva, Bács, Baranya, Bars, Bereg, Bihar, Bodrog, Borsod, Csanád, Csongrád, Doboka, Esztergom, Fehér, Fejér, Gömör, Győr, Heves, Hont, Hunyad, Kolozs, Komárom, Kőrös, Krassó, Kraszna, Küüllő, Liptó, Nógrád, Nyitra, Orbász, Pest, Pilis, Pozsega, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs,

Szana, Szatmár, Szepes, Szolnok, Temes, Tolna, Torda, Trencsén, Turóc, Ung, Valkó, Varasd, Vasvár, Verőce, Veszprém, Zágráb, Zala, Záránd, Zemplén, Zólyom

– *hatósága* l. Abaújvár, Arad, Baranya, Bars, Békés, Bereg, Gömör, Heves, Krassó, Kraszna, Liptó, Nógrád, Pilis, Pozsony, Sáros, Somogy, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szolnok, Temes, Turóc, Ung, Vasvár, Veszprém, Zala, Zemplén

– *szokása* 384

megyei ember 1, 83, 173, 237, 368, 385, 402, 404, 406, 439, 497, 533, 586, 635, 701–702, 741, 742, 758, 768

– *hatóság pecsét-kikiüldése* 368, 533, 635

Megyepataka (**Megepataka**), völgy 105

Megyer (**Meger**), ma Bélmegyer 329 (Békés m.)

– 316 (Heves m.)

Meggyes (**Medies**, **Medyes**), ma Aranyosmeggyes (Medieșu Aurit, Ro.) 939 (Szatmár m.)

– (Medyes) fia Péter, bándi 815

Meggyesmál (**Mediesmal**), hegy 291

meissen (*Missniensis*, *Misnensis*; Németo.) egyházmegye 881–882

Meley, rét 226

melki (*Medlicensis*; Au.) *bencés monostor* 197

Mendsenth l. Mindszent

Meneke 512, 597 (Veszprém m.)

Menelew (dict.) Miklós, pataki polgár 137

Mere l. Mére

Mere (**Merey**), ma Merovce, Sz. 451 (Hont m.)

Mére (**Mere**), ma Kaposmérő 133 (Somogy m.)

méreg 554

Merey l. Mere

Merhard l. Marhard

Merovce l. Mere

mérő 32, 264, 386

Merse (Mersse) mester, Benedek fia, szinyei 364, 370

– fia Benedek, szinyei 364, 370

Mersse l. Merse

Mert fia Miklós, fehérvári polgár 429

Merteinstorf l. Nagymarton

Merth comes, soproni polgár 38–39

Messana l. Messina

Messina (**Messana**), Olaszo. 418

Mester, ma Mesteri 132 (Vas m.)

– (Mestur dict.) János 237

Mesteri l. Mester

Mestur l. Mester

mész 738

mészárszék 500

Meszes (**Mezes**), hegység 124, 794

Methefeude l. Methefalua

Methefeulde l. Methefalua

Methefalua (**Methefeulde**, **Methefeude**, **Methefolua**) 160, 206–207, 218, 224 (Hont m.)

Methefolua l. Methefalua

metropolitai jog 110, 233, 538

Meu 133 (Somogy m.)

méz 264

Mézadó (**Mezado**, **Mezadou**), ma Nagymizdó 227, 950 (Vas m.)

Mezadó l. Mézadó

Mezadou l. Mézadó

Mezes l. Meszes

Mezeueurym 932 (Baranya m.)

Mezewzentmartun l. Hartyán

Mezőbánd l. Bánd

Mezőbodon l. Bodon

Mezőmajos l. Majos

mezősomlyói (ma Șemlacu Mare, Ro.) *Szt. István király-egyház* 491, 539, 890 (Krassó m.)

Mezőszilas l. Balhás
 Mezőtelegd l. telegdi főesperes
meztelenítés 103, 134, 490, 826
 Mich l. Mikcs
 Michal l. Mihály
 Michalch l. Mihálc
 Michalovce l. Nagymihály
 Miglécnémeti l. Németi
 Mihálc (Myhalch) fia Miklós,
 vajai 540
 – (Michalch, Myhalch) fia Pál 338
 – (Myhalch) fiai: Miklós és László,
 mihálcfalvi 904
Mihálcfalva (Mihalczfalwa,
 Myhalchfolua, Myhalczfalwa),
 ma Mihalt, Ro. 904 (Fehér m.)
 Mihalczfalwa l. Mihálcfalva
Miháld (Myhald) 503–504 (So-
 mogy m.)
 Mihalt l. Mihálcfalva
 Mihalweuge l. Mihályvölgye
Mihály (Michal, Myhal), ma Mihály-
 háza 715, 763 (Veszprém m.)
 Mihály l. Besenyő Mihály
 – l. Egri Mihály
 – l. Fekete Mihály
 – l. Fyres Mihály
 – l. Kántor Mihály
 – l. Luphud Mihály
 – l. Naki Mihály
 – l. Vak Mihály
 – l. Zakalas Mihály
 – l. Zanyo Mihály
 –, bákai 283
 – mester, budai kanonok, pap 287,
 294, 466, 807
 – mester, budai örkanonok 156,
 294, 807
 – comes, Butcha-i 451
 –, erdélyi káptalan notarius-a 490, 904
 –, famulus 7–8, 65, 69, 411
 –, jákói 832
 –, kemecsei 786, 825, 832

–, köbölkúti 451
 –, landeki keresztesek procurator-a 288
 –, lipői vicecomes 99
 –, litteratus 459
 –, noszlopi 512
 – mester, örsi plébános 429
 – mester, pap 466
 – mester, pécsi kanonok 349, 808
 –, pordányi 451
 –, pribeli 451
 – mester, harami várnagy, krassói
 vicecomes, Ryma-i 890
 –, S.....hak-i 768
 –, teremhegyi 607
 –, váci püspök 24, 38–39, 200,
 659, 749–750, 905
 –, veszprémi Mindenszentek-egyház
 prépostja, veszprémi kanonok
 855–856
 –, zólyomi comes 451
 –, András fia, károlyi 783
 –, András fia, Pongrác és Dénes
 apja, nagymihályi, tibai 299,
 365, 903
 –, András fia, pestesi 775
 – mester, András fia, zalai vice-
 comes 324
 –, Balázs fia 608
 –, Betlen fia 15
 – comes, Dániel fia 714, 860
 –, Dezső fia 463
 –, Egyed fia, pályi 124
 –, Egyed fia, récsei 864
 –, Erb fia, Hechce-i 515
 –, Farkas fia, Miklós, László és
 Kompord apja, hidegkúti 818
 –, Fodor János fia 131
 – mester, Frank fia, farkasfalvi 42
 –, Gál fia, disznósi 135, 902
 –, Gergely fia 700
 –, Gergely fia, asszonyfalvi 342
 –, Gerolth fia, szentbenedekkáli 190

- , Illés fia 120
- , Imre fia, szerdahelyi 232
- , Izsák fia, Malah-i 793
- , Jakab fia, rődi 91
- , János fia, Domunkkezy-i 588
- , János fia, magyaradi 252
- , János fia, szűcsi 540
- , János fia, erdélyi kanonok,
Zauan-i 878–879
- , Jordan fia, bölzsei 41
- , László fia, eszenyi 97, 104
- , László fia, monoki 246
- , László fia, Balázs apja, rákóci 831
- , László fia, semjéni, nagysem-
jéni, kállói 416, 495–496, 643,
677–678, 710, 717
- , László fia, szécsi 358
- , Lodomér fia 238
- , Márk fia 216
- , Márton fia, Demeter és László
apja 921, 935
- , Márton fia, kázmérfalvi 139, 212
- , Márton fia, polgári 960
- , Mihály fia, hosdái 15
- , Mike fia, töttösi 460
- , Miklós fia 259, 359
- , Miklós fia, Fatha-i 85
- , Miklós fia, gáldi 226
- , Nagy Péter fia 312
- , Osolt fia, András apja, komoróci
312, 683, 769
- , Pál fia 798
- , Pál fia, idai 914
- , Pál fia, keréki 714
- , Pál fia, mindszei 515
- , Péter fia, bándi 815
- , Péter fia, erdélyi éneklőkanonok
15, 85, 130, 142, 353, 673–674
- , Péter fia, pikfalvi 244
- , Saul fia, Septul-i 431
- , Simon fia, hévízi hospes 81
- , Szemlák fia, szarakszói 918
- mester, Szőke János fia, dencsi 806
- , Tamás fia 203
- , Tiba fia, cseri 451
- , Zechen fia 236
- , Zente fia 238
- , Dominika apja, Belch-i 512
- , Péter erdélyi alvajda apja, járai
490, 521, 606
- , Sebe apja, Jutas-i 512
- , László és Miklós apja, nagysem-
jéni, semjéni, kállói 116, 379, 416,
495–496, 710, 857
- , János és László apja, olsavica
287, 466, 519
- fia Balázs 834, 898
- fia Barnabás 831
- fia Domokos, vőki 849
- fia György, gáldi 226
- comes fia István, csabai 921, 935
- fia István, litvai 451
- fia István, Worzka-i 315
- fia Jakab, izsépi 831
- fia János 720
- fia János 775
- fia János, Gamas-i 298
- fia László, fehérvári polgár 429
- fia Mihály, hosdái 15
- fia Miklós 203
- fia Miklós, barsi 883–884
- fia Miklós, Fatha-i 85
- comes fia Miklós, nagymartoni
503–504
- fia Pál 244
- fia Péter, korotnoki 779
- fia Pomázi Benedek 294
- fia Sebestyén, mislenyi 808
- fiai: Lökös és Pál 451
- fiai: Ábrahám és Benedek, las-
kodi 114, 376
- fiai: András és Miklós, Machya-i 333
- fiai: Tamás és Máté, récsi 600
- fiai: János és Miklós, szemeredi 863

Mihályháza l. Mihály

Mihályvölgye (Mihalweuge) 338
(Zágráb m.)

Mikcs (Mich, Mychk, Mykch),
István vasvári comes, Ákos,
László, Roland és Miklós apja,
szlavón bán 117, 154, 209, 258,
303 (pénz), 551, 584, 757, 823,
847, 919–920

Mike (Myke) fia György, jáki 132

– (Myke) fia János, Meu-i 133

– (Myke) fia Máté, zsigrai 213

– (Myke) fia Miklós, körösi vár-
jobbágy 501

– (Myke) fiai: Bereck, Mihály és
Lőrinc, töttösi 460

Mikech (Mykech), Kelemus fia 386

Miklós l. Agg Miklós

– l. Ajkas Miklós

– l. Balog Miklós

– l. Bélai Miklós

– l. Besenyő Miklós

– l. Bika Miklós

– l. Chomar Miklós

– l. Cinege Miklós

– l. Cipellős Miklós

– l. Fekete Miklós

– l. Fodor Miklós

– l. Forgács Miklós

– l. Kardos Miklós

– l. Kasuki Miklós

– l. Kónya Miklós

– l. Kun Miklós

– l. Kuti Miklós

– l. Menelew Miklós

– l. Neutether Miklós

– l. Peres Miklós

– l. Ravasz Miklós

– l. Saphor Miklós

– l. Somogyi Miklós

– l. Thum Miklós

– l. Tót Miklós

– l. Treutul Miklós

– l. Tyugus Miklós

– l. Vörös Miklós

– l. Nicolaus

– l. Nyclas

– 15

– 553

–, béli apát 459, 681

–, besenyői 149

– mester, bogáti 825, 827, 832

–, bogdányi 349, 808

– mester, budai kanonok 807

–, budai plébános 564, 604

–, csehi 451

–, demjéni 451

–, diósdí 451, 943

– mester, egri káptalan sub-
notarius-a, diakónusa 358, 382

–, egri káptalan tagja, oltármester,
pap 105, 381

– (N.), egri püspök 24, 38–39, 94,
198, 200, 316, 387–388 között,
406, 440, 485, 507, 553, 650–
651, 653, 686, 699, 750, 838, 905

–, esztergomi prépost 503–504,
753, 935

–, famulus 111

–, fehérvári klerikus 818

–, fehérvári polgár, varga 429

–, gencsi 451

– mester, győri dékán 515

–, gyügyi 451

– comes, harmincadszedő 601, 609

–, lipárti plébános, Horrow-i 385

–, ivánci 451

–, jobbágy 742

–, királyi ifjú 190

–, kasuki 349

– mester, kolozsi főesperes, erdélyi
dékán 15, 85, 130, 142, 353

–, kőkeri 451

–, leleszi konvent tagja 173, 365, 382

- , litteratus 843
- , Margitha-i jobbággy 193
- , maróti 222
- , nápolyi ajtónálló 718
- , olaszi 451
- mester, ózdi főesperes, erdélyi kanonok 263
- , palásti 451
- , pataki polgár 137
- , pécsváradi apát 871, 875, 877, 879, 888, 915
- mester, pozsonyi kanonok, plébános 345, 849
- , rector 965
- , sárosi perjel 83
- mester, somogyi főesperes, vespéremi kanonok 348, 855–856
- , szadai 832
- , szalatnyai 451
- , szepesi káptalan tagja 105
- comes, szepesi szolgabíró 244
- , szerviens 258
- , szolga 753
- mester, szolnoki főesperes, erdélyi kanonok 263
- , sztevérfalvi plébános, pap 22
- , tapolcai hospes 348
- mester, teremhegyi 607
- , váci karpap 451
- , váradi karpap 382, 801
- mester, vasvári kanonok 385, 816
- , Vechk-i 257, 381
- , veszprémi karpap, káplán 62
- , világi testvér 254
- , zalai apát 569
- , zárai érsek 38–39, 200, 750, 905
- mester, zempléni comes 404
- , Albert fia, majádi 464, 811
- , András fia 850
- , András fia 852
- mester, András fia, Miklós, István, Péter és János apja, Guthkeled nembeli, bacskai 117, 372–373, 576, 599, 661, 782, 784–786
- , András fia, bozjási 568
- , András fia, károlyi 783
- , András fia, nagymihályi 299
- , András fia, pestesi 775
- , András fia, ugrai 906–907 között
- , András fia, várjobbággy 742
- , Arland fia, Arland nembeli 631
- , Baganya fia 135, 902
- , Balázs fia 903
- , Balázs fia, tusai 358
- , Batiz fia, Jakab és János apja 378
- , Bebek Domokos fia 378
- , Becse fia 677
- , Beke fia, gyepesi 512
- , Beke fia, velikei 13
- , Belye fia, vásárhelyi 633
- , Benche fia, győri hospes 681
- , Benedek fia 227
- , Benedek fia 832
- , Benedek fia, csetneki 362, 378, 852
- , Benedek fia, komárfalvi 43
- comes, Benedek fia, széki 284, 937
- , Bod fia, farmosi 553
- , Bodor fia 858
- , Bodor fia, halászi 296
- , Bodon fia, János apja, zsegnyei 684
- , Bogomer fia, István apja 99
- nádor, Borch fia 111
- , Brithuicha Gergely fia 216
- , Byter fia, csábi 451
- , Ceke fia, Bocsi Péter apja, bocsi 440, 553
- , Chakow fia, Gergely apja, acsai 406
- , Chekev fia, szakolyi 819
- , Cordoslaus fia 790
- , Cseh fia, Horrow-i 385
- , Csépán fia, Doncs apja 141
- , Csirke István fia 58, 445
- , Csorba Pál fia, kajali 351

- , Danus fia, zsigrai 689
- , Demeter fia,xa-i 741, 821
- , Dénes fia, kajali 351
- mester, Derzs fia, György apja 112, 146, 855–856, 910
- , Dezső fia 463
- , Dobak fia, terbegeci 103, 134, 451
- , Domokos fia 938
- , Domokos fia, dögei 283
- , Domokos fia, jányoki 340, 347, 405, 443, 530–532, 817, 938
- , Domokos fia, szentbenedekkáli 190
- mester, Doncs komáromi comes fia, komáromi 28, 459
- mester, Drugeth János nádor fia, ungi comes, gerényi 145, 173, 281, 312, 339, 683, 758, 769
- , Egyed fia, récsei 864
- , Egyed fia, somosi 288
- , Ellős fia, László apja, Divék nembeli, ellősfalvi 703, 775
- , Farkas fia, Demeter apja 921, 935
- mester, Fülöp fia, egri prépost, szentgróti 553, 686, 699, 913
- mester, Fülöp fia, hrascsinai comes, grebeni várnagy, szentgróti 37, 913
- , Gábor fia 627
- , Gerolth fia, szentbenedekkáli 190
- , Gilét fia, nádor (H), kunok bírása 24, 38–39, 55, 58, 92, 103, 111–117, 121, 133–134, 140–141, 160, 200, 206, 246, 256, 266, 272–273, 283, 289–290, 327, 334, 347, 349, 364, 370, 376–379, 409, 419, 441, 459, 462, 464, 512, 572, 590, 610–612, 620–622, 625, 642–643, 690, 736, 750, 755, 774, 778, 783, 789, 793, 808, 831, 855–859, 863, 893, 905, 910, 913, 917, 926, 928, 931, 954–955
- mester, György fia, komlósi 750–751 között, 769–770 között, 846–847 között
- , György fia, András, Antal, Guepse, Domokos és István apja, besenyő, örsi 167, 391, 804
- , Gyula fia, István apja, salamoni 625, 943
- mester, Hektor fia 742
- comes, Henning fia, Surk-i 263
- , Henrik fia, kukméri 149–150, 247, 261
- , Henrik fia, pécsi electus püspök, kalocsai archielectus érsek, királyi kápolnaispán, titkos kancellár, titkár, nevelő és káplán, pécsi, győri és erdélyi kanonok 24, 110, 233, 248, 254, 300, 307, 447, 449, 670, 748–750, 850, 866–888, 931–932 között
- , Hermann fia 817
- , Hermann fia, Fatha-i 85
- , Him fia, bölzsei 105
- mester, Illés fia 132
- , Ilona fia, szolgál 130
- , Imre fia, korlát földi 586
- , István fia 911
- , István fia, ajkai 319–320, 566
- , István fia, demjéni 451
- , István erdélyi vajda fia 328, 687
- , István fia, fintai 83
- , István fia, málcái 334
- , István fia, marcaltői 275, 310
- , István fia, Miklós és István apja, horvát-szlavón bán, lendvai 3, 38–39, 129, 133, 148, 177, 200, 239, 254, 303 (pénz), 309, 338, 501, 590, 630, 701, 734–735, 759–760, 809
- , István fia, simoni 456
- , István fia, Szil nembeli, szentmártoni 225

- , István fia, szücsi 540
- , Iván fia, jáki 56, 228
- , Iván fia, kápolnai 56
- comes, Iván fia, szepesi szolgabíró 306
- , Ivánka fia 627, 843
- , Ivánka fia, győri kanonok, deveseri 748–749
- , Ivánka fia, budai polgár, ugali 601, 609, 939–941
- , Ivánka fia, somosi 288
- , Izabella fia, nápolyi magyar 346
- , Jakab fia 30, 234–245
- mester, Jakab fia 855–856
- , Jakab fia, kelenyei 451
- mester, Jakab fia, kéméni 125, 311
- , Jakab fia, keréki 190
- (Nyclas), Jakab pozsonyi bíró fia 344
- , János fia 30, 234–235
- , János fia 807
- comes, János fia 961
- mester, János fia, budai bíró 409, 455, 604, 639, 687–688
- , János fia, budai polgár 455
- , János fia, csépánfalvi 930
- , János fia, görzsönyi 275
- , János fia, hosszúmezei 831
- , János fia, János, Orsolya és Krisztina apja, kaproncai 777
- , János fia, magyaradi 252
- , János fia, megyeri 329
- , János fia, mislyei 365
- , János fia, szalóki 553
- , János fia, szücsi 540
- , János fia, tusai 358
- , János fia, vajai 115, 124, 236, 376
- , János fia, várkonyi 759–760
- , Kaba Demeter fia, Szalók nem-beli 273
- , Kandi fia 832
- , Kardos Miklós fia 106
- , Kayul fia 41
- , Kázmér fia, töttösi 460
- , Kelemen fia 627, 843
- , Kilián fia, pozsonyi szolgabíró, zavari 702
- , Jób fia 367
- , Konrád fia, István apja 822
- , Kozma fia, kállói jobbágy 497
- , Kumpurd fia, gombai 1, 439
- , Kunch fia 553
- , Kupe István fia, dobokai 382
- , László fia, berencsi 782
- , László fia, csányi 929
- mester, László fia, csetneki 92, 129, 829
- , László fia, farkasfalvi 230, 284
- , László fia, litteratus, kállói, semjéni, nagysemjéni 48, 116, 140, 379, 416, 495–496, 677–678, 710, 797, 857
- mester, László fia, királyi alasztalnokmester, lovag 865, 905
- , László fia, mindsztmálasi 451
- , László fia, molnári 385
- , László fia, vitézi 219, 776
- , Lőrinc fia, Chey-i 755
- , Lőrinc fia, Dada-i 266, 808
- , Lőrinc fia, nagymartoni 503–504
- mester, Lőrinc fia, nagymihályi, tibai 365, 758
- , Márk fia, Demeter apja, Bu.lua-i 392
- , Markalf fia, Meneke-i 597
- , Markalf fia, tusai 358
- , Márton bán fia, István és László apja 390
- , Máté fia, hideghéti 849
- , Mert fia, fehérvári polgár 429
- , Mihálc fia, Katalin apja, mihálc-falvi 904
- comes, Mihálc fia, vajai 540
- , Mihály fia, András, Demeter és János apja 203
- , Mihály fia, barsi 883–884

- , Mihály fia, Fatha-i 85
- , Mihály fia, hidegkúti 818
- (Nyklin), Mihály fia, Miklós apja, nagymartoni 503–504
- , Mihály fia, semjéni 116, 379, 857
- , Mihály fia, szemerédi 863
- mester, Mikcs bán fia 757
- , Mike fia, körösi várjobbágy 501
- , Miklós fia 9, 66
- , Miklós fia 327
- , Miklós fia 438
- , Miklós fia 850, 859
- , Miklós fia, Guthkeled nembeli, bacscai 784–785
- , Miklós fia, András apja, bödögei 755
- , Miklós fia, butkai 334
- comes, Miklós fia, István apja, gyógyi 174, 700
- mester, Miklós fia, ivánci 215
- , Miklós fia, keresztúri 857
- mester, Miklós bán fia, lendvai 133, 759–760
- , Miklós fia, Machya-i 333
- , Miklós fia, nagymartoni 503–504
- , Miklós fia, udvari 409
- , Miklós fia, varsányi 272
- , Mikó fia, vécsei 175
- , Nagy Barnabás fia, pataki esküdt 137
- , Oltuman fia, cseri 451
- , Orros Miklós fia 55, 289, 893
- , Osl fia, macsói bán 830, 960
- , Ör Egyed fia 324
- , Pál fia 105
- , Pál fia 154
- , Pál fia 491, 539, 858, 890
- , Pál fia 645–646
- , Pál fia, illyei 353
- , Pál fia, kámoni 956
- , Pál fia, tornaljai 635
- , Péter fia 238
- , Péter fia, bodméri 111
- , Péter fia, bozjási 568
- , Péter fia, csábi 451
- , Péter fia, Rathk-i 451
- mester, Péter fia, siklósi 112, 607, 855–856, 910
- , Péter fia, horvát-szlavón bán, királyi asztalnokmester, nógrádi comes, szécsi 28, 38–39, 200, 489, 551, 556, 581, 584, 631, 634, 696–697, 750–751, 757, 771, 796–797, 823, 897, 905, 934
- , Pethenye fia, Tereche-i 382
- , Pető fia, gálci 130
- mester, Petőcs fia, erdélyi vajda 40, 166, 757
- , Petres fia, zágrábi várjobbágy 386
- , Poka fia, noszlopi 513
- , Pós fia, István apja, kellemesi 432
- , Pósa fia, récsei 864
- comes, Ravasz fia, kalondai 489
- , Renold fia, szentmiklósalapi 628
- , Roland fia, Lökös apja, zsemberi 135, 902
- , Sebestyén fia, szentbenedekkáli 190
- , Simon fia 437
- , Simon fia, makranci 720, 899
- , Tama fia 832
- , Tamás fia 203
- , Tamás fia 385
- , Tamás fia, gyepesi 512
- , Tamás fia, Hontpázmány nembeli 451
- , Tamás fia, ipolymelléki 777
- mester, Tamás fia, László és Péter apja, velikei 13
- mester, Tót Lőrinc fia, királyi pohárnokmester, barsi comes 2, 38–39, 200, 206, 271, 276, 707, 750, 905

- mester, Töttös királyi ajtónálló-
mester fia, becsei 286, 455, 544
- , Vak Dezső fia, Rátót nembeli 679
- , Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394
- , Wedner fia, budai polgár 582
- , Wenhard fia 822
- comes, Vilmos fia, fülefalvi 43,
468, 947
- , Wlkoy fia 239
- comes, Zaha fia, Péter, Miklós és
Fülöp apja, kürti 327, 406
- , Zopa Pál fia, szentgyörgyi 273–274
- , Zumur fia 232
- mester, fia 21
- , Miklós és Pál apja, butkai, var-
sányi 272, 334, 365
- , István és Móríc apja, erdélyi
vajda, meggyesi 939–941
- comes, mester, István apja, peré-
nyi 103, 126, 133–134, 492,
776, 930
- mester, Wluengius gener-e 798
- fia András, kürti 351
- fia András, macsói várnagy 120
- fia Antal 634
- fia Bálint, Bikács nembeli 414
- fia Cselej 134
- fia Denk, nekcei 850
- fia Dethmar, szakalyi 105
- fia Ellős, Guthkeled nembeli 786
- fia Gergely, pályi 678, 717
- fia Gergely, töttösi 460
- fia György 361
- fia György, reszneki 324, 701
- fia György, sztárnyai 635
- fia Imre, keresztúri 857
- fia István, Beud-i 755
- fia István, Hontpázmány nembeli 451
- fia István, kellemesi 98
- fia István, veszprémi kanonok,
Check-i 887–888
- fia Jakab, pozsonyi kanonok,
Osswentin-i 205
- fia János 8
- fia János, ekecsi 799
- fia János, gönyüi 821
- fia János, györösi 371
- fia János, nadányi 329
- fia János, nagyudvarnoki 862
- fia János, pap 671–672
- fia János, Zenchlesebunch-i 7
- fia Konrád, pozsonyi 237
- fia László, Machya-i 333
- fia Lukács, krassói szolgabíró 245
- fia Márk, démi 955
- fia Máté, gutori 80
- fia Mihály 259, 359
- fia Miklós 438
- fia Miklós 850, 859
- fia Miklós, bödögei 9, 66, 755
- fia Miklós, gyógyi 174, 700
- fia Miklós, keresztúri 857
- fia Miklós, udvari 409
- fia Mojs, döröskei 828
- fia Péter, Baty-i 365
- fia Péter, pósamezei 916
- fia Ropheyn 134
- fia Sinka, mátyóci 312
- fia Tamás, szentmiklósalapi 628
- fia Tamás, töttösi 460
- fia Theodor, trocsányi 287
- fia Vörös János 365
- fia Vörös Miklós, devecseri 151
- bán fiai: Nagy András és Nagy
Apaj 117
- fiai: János és Wlk 216
- fiai: István és Fülöp 238
- fiai: Márton, Ivánka és István 238
- fiai: Mihály és István, Fatha-i 85
- fiai: István és Mihály, gáldi 226
- fiai: Domokos, László, János és
Miklós, ivánci 215
- fiai: Péter és János, magyari 702

– fiai: Konrád és Keled, Romad-i 128
Miklosfiaiacabirtasa l. Miklósfiajakabirtása

**Miklósfiajakabirtása (Miklosfia-
iacabirtasa)** 215 (Vas m.)

Mikó (Myko) 225 (Doboka m.)

– (Mykou), breznici polgár 37

– (Myko), cseri 451

– (Mykow), Fekete Miklós fia 141

– (Mykow), Miklós, András és
János apja, vécsei 175

– (Mykou) fia Barta, győri hospes 681

– (Mykou, Mykow) fiai: Farkas és
Márton, Vinichna-i 177

Mikocsa (Mykocha) fia Dénes,
kázméri 680, 964

**Mikófalva (Mykofalua, Mykow-
falua, Mykoufolua)** 865, 905
(Somogy m.)

Mikol, Péter fia 238

Mikola (Mykola) fia Benche 190

Mikolafalva (villa Mykula) 245
(Krassó m.)

milánói (Olaszo.) *érsek* l. János

Milhost' l. Némethi

Mindszent (Mendsenth) 515 (Győr m.)

**Mindszentmálás (Malas Omnium
Sanctorum)** 451 (Bars m.)

minor comitatus Posoniensis l. Csallóköz

Mirabellum l. Mirebeau

Mirebeau (Mirabellum), Fro. 948

Mirkovci l. Szentszalvátor

Mirrad-i (dict.) Péter fia János,
fehérvári polgár 429

mise 22, 93, 301, 374, 395, 447,
471–472, 474, 866–869, 965

Miske (Myske) 620 (Fejér m.)

– (**Myske**), ma Vásárosmiske 896
(Vas m.)

– (**Myske**), ma Pusztamiske 512
(Veszprém m.)

– (Myske), Pál és Erzsébet apja,
őrsi 512

Mislen l. Misleny

Misleny (Mislen, Myslen), ma
Kozármisleny 808 (Baranya m.)

Mislye (Mysle), ma Myšlina, Sz.
365 (Abaúj m.)

Misnensis l. meissenai egyházmegye

Missniensis l. meissenai egyházmegye

Mixe, Wlkonoy fia, okicsi várjobb-
bágy 216

– fia Churen, grebeni nemes vár-
jobbágy 37

– fia István, hrascsinai comes
terrestris 37

Mizla (Mizle, Myzla), folyó 740, 854

Mizle l. Mizla

Mladinus l. Maladinus

Mlaka (Malaca, Malaka), víz 808
Moch 849

Mochk, Gaya-i 101

– fia Domokos, királyi ifjú 209

Mog l. Mogh

**Mogfiamihályfölde (Mogfyamy-
halfeulde)** 926 (Hont m.)

Mogfyamyhalfeulde l. Mogfiamihályfölde

Mogh (Mog), Ethenyed fia, Deme-
ter apja 202, 445

– fia Lukács, magyaradi, nádasdi
252, 451

Moglacha l. Maglóca

Moglod l. Kapi

Mogluch, hegy 850

Mogy l. Magy

Mogyorós (Monoros, Monyoros),
ma Tisza-mogyorós 576, 782,
786 (Szabolcs m.)

Mohara l. Mohora

Mohora (Mohara) 503–504 (Nóg-
rád m.)

Moidrusa, völgy 277

Moiša l. Majos

Mojs (Moys), zsigrai 213

– (Moyus), Miklós fia, döröskei 828

– (Moyus) fia Domokos, szerda-
helyi 232

– (Mayws, Moys, Moyws) fia
Tamás, bárcai 740–741, 764,
792, 821, 854

Mokrance l. Makranc

Mokranch l. Makranc

Mokrice (Mokricza), Ho. 336
(Zágráb m.)

Mokricza l. Mokrice

Mokronch l. Makranc

Mokus (Mowkus) comes, Pósa fia,
kopácsi 385

Molach l. Malah

Molad l. Majád

Molah l. Malah

Molise, Olaszo. 195

Molnar l. Molnár

Molnár (Molnar), ma Püspök-
molnári 385 (Vas m.)

Monaj (Monay) 202 (Abaúj m.)

Monak l. Monok

Monay l. Monaj

monetarius 290

Monko, officialis 451

Monok (Monak) 246 (Zemplén m.)

Monoros l. Mogyorós

Mónosbél l. Bél

monostor l. almádi, alpirsbachi, bé-
csi, béli, cikádori, dömlöki, garam-
szentbenedeki, hatvani, Hotlium-i,
jászói, leleszi, melki, Okur mellet-
ti, pannonhalmi, Pécs közeli,
pécsváradi, péterfalvi, sági, sav-
niki, somogyi, szekszárdi, szőlát-
monostori, turóci, türjei, várad-
előhegyi, zalai, zebegényi, zabori,
zsámbéki, zselicszentjakabi

Mons Caveosus l. montescagliosói comes

Montefoscolo (Montefuscolo),
Olaszo. 718–719

Montefuscolo l. Montefoscolo

montescagliosói (Mons Caveosus;
Olaszo.) *comes* l. Bertrand de
Baucio

Monyoros l. Mogyorós

Mood Parva l. Kismód

Móric, balogi 28

–, Patach-i 408

–, újfalvi plébános 445

–, Demeter fia, Csák nembeli 111

–, János fia, szentbalázsi 55, 289, 893

– mester, Miklós erdélyi vajda fia,
Simon győri comes apja,
meggyesi 128, 275, 310, 810,
939, 941

–, Móric fia, Salasun-i 438

– fia János, récsei 864

– fia Móric, Salasun-i 438

– mester fia Simon 275, 310

– fia Tyugus Miklós, Nema-i 240

**Móroc (Maroch, Moruch, Mow-
roch)**, ma Márcfalva (Marz, Au.)
132, 503–504, 830 (Sopron m.)

Moroth l. Marót

Morouchuk l. Marouchuk

Morouth l. Marót

Morović l. Marót

Morthund l. Martond

Mortond l. Martond

Mortund l. Martond

Mortunus l. Martonos

Moruch l. Móroc

Morus l. Maros

morva örgróf l. Károly

Morvaország (Morauia) l. morva
örgróf

Mosonmagyaróvár l. Óvár

Most pri Bratislave l. Prukk

Mostová l. Kürt

Mowkus l. Mokus

Mowroch l. Móroc

Moys l. Mojs

Moyes l. Mózes

Moyus l. Mojs

Moyws l. Mojs

MoyzunNadaga 800 (Bodrog m.)

Mózes (Moyes) 329

Mraclin (Mraczin), Ho. 790
(Zágráb m.)

Mraczin l. Mraclin

Mura Mare l. Szederjes

– Mică I. Szederjes
Murani I. Murány
Murány (Murun), ma Temes-
murány (Murani, Ro.) 909
mureoni (Olaszo.) *comitissa* I.
Sanctia
Murun I. Murány
Muse I. Muzsaj
Muzsaj (Muse), ma Rőjtökmuzsaj
259, 359 (Sopron m.)
Müllendorf I. Kövesd
Mychk I. Mikcs
Myhal I. Mihály, Nagymihály
Myhalch I. Mihálc
Myhalchfolua I. Mihálcfalva
Myhalczfalwa I. Mihálcfalva
Myhald I. Miháld
Myk, Szaniszló fia, oláh 282, 295
Mykch I. Mikcs
Myke I. Mike
Mykech I. Mikech
Myko I. Mikó
Mykocha I. Mikocsa
Mykofalua I. Mikófalva
Mykola I. Mikola
Mykou I. Mikó
Mykoufolua I. Mikófalva
Mykow I. Mikó
Mykowfalua I. Mikófalva
Myle, tapolcai villicus 348
Mylek 580 (Vas m.)
Myse 296 (Heves m.)
Mysete 825, 832 (Szabolcs m.)
Myske I. Miske
Mysle I. Mislye
Myslen I. Misleny
Myšlina I. Mislye
Myzla I. Mizla
Myztultol, rét 261

N

N. I. Miklós
Nád (Roór), ma Rohr im Burgen-
land, Au. 261 (Sopron m.)
Nadaan I. Nadány
Nadan I. Nadány

**Nadány (Kisnadan, Kysnadan,
Kyusnadan, Nadan, Nogna-
dan)**, ma Nádlány (Najdlíce,
Sz.) 921, 935 (Nyitra m.)
– **(Nadaan)**, ma Körösladány 329
(Békés m.)
nádas 232, 263, 457
Nadasd I. Nádasd
Nádasd (Nadasd), ma Hontnádas
(Hontianske Trstany, Sz.) 451
(Hont m.)
– **(Nadesd)**, ma Csallóköznádasd
(Trstená na Ostrove, Sz.) 817
(Pozsony m.)
Nadesd I. Nádasd
Nadfev I. Nádfő
Nádfő (Nadfev), hn. 769–770 között
Nádlány I. Nadány
nádor I. Amade, Dénes, Domokos,
Dózsa, Drugeth Fülöp, Drugeth
János, Drugeth Vilmos, Henrik;
Máté, Péter fia; Miklós, Borch
fia; Miklós, Gilét fia; Roland
nádori bírótársak 112, 133, 141,
590, 808, 831, 893, 910, 913
– *ember* 103, 111–112, 133–134,
266, 272, 283, 349, 409, 419,
435, 464, 572, 755, 774, 789,
808, 831, 855–856, 910, 913, 926
– *prothonotarius* I. Bika Miklós
nádornak (bírónak) járó 9. és 10.
rész 121, 312, 863
Nagmyhal I. Nagymihály
Nagy (Magnus) András, Miklós
bán fia 117
– (Magnus) Apaj (Apay, Apey),
Miklós bán fia 117
– (Magnus) Barnabás fia Miklós,
pataki esküdt 137
– (Nog dict.) György 717
– (Magnus) György, Zomen-i 133
– (Magnus) Jakab, Tereche-i 382

- (Magnus) Jakab fia László, nagymihályi 903
- (Magnus) János 553
- (Magnus) János, György apja, Tekele nembeli 533, 850
- (Magnus) Kelemen fia Gergely, pécsváradi 915
- (Nog dict.) Kelemen fiai: Péter, Tamás, János és Kónya, poroszlói 67
- (Magnus) Leusták (Leustas), Porch István fia 10
- (Magnus) Lőrinc 13
- (Magnus) Péter fiai: János, Mihály és László 312
- (Magnus) Pető (Peteu) fiai: Bálint és Márton, jobbagy 915

Nagybajom l. Bajon

Nagybörzsöny l. Börzsöny

Nagydém l. Dém

Nagydobos l. Dobos

Nagyfalu, ma Szilágynagyfalu (Nușfalău, Ro.) 568 (Kraszna m.)

Nagyfüged l. Füged

Nagygyimót l. Gyimót

Nagyhöflány l. Höflány

Nagyida l. Ida

Nagykálló l. Tótkálló

Nagykapornak l. Kapornak

Nagykapos l. Kapos

Nagykároly l. Károly

Nagykemlék (Kemlek ~ Kemluk Maior, Kemluk, Noogh-Kemluk), vár, ma Kalnik, Ho. 123, 177, 551, 809 (Körös m.)

nagykemléki alesperes l. Gergely

– *comes terrestris* l. Gergely, Fynech fia

– *várnagy* l. Jakab, Polcha Pál

Nagylábú (Noghlabu dict.) Pál, Csák nembeli 273

Nagymagyar l. Magyar

Nagymákfa l. Mákfa

Nagymarton (Merteinstorf, Nogmarton, Nogmorton, Nogmor-

tun), ma Mattersburg, Au. 156, 503–504, 733 (Sopron m.)

Nagymihály (Myhal, Nagmyhal, Nogmichal, Nogmihal, Nogmyhal), ma Michalovce, Sz. 299, 365, 435, 903 (Zemplén m.)

– **(Nagmyhal, Nogmihal, Nogmyhal)**, vár, ma Vinné, Sz. 299 903 (Ung m.)

Nagymizdó l. Mézadó

Nagyoroszi l. Oroszd

Nagypeszek l. Peszek

Nagyrápolt l. Rápolt

Nagyráska l. Ráska

Nagyréde l. Réde

Nagysáros l. Sáros

Nagysemjén (Noghsemyen, Nogsemyan, Nogsemyen, NogSymyan), ma Kállósemjén 95–96, 137, 366, 416, 496, 572, 610–612, 627, 825, 832, 843 (Szabolcs m.); l. még Semjén

Nagysenkőc l. Csanak

Nagysimonyi l. Simonyi

Nagyszeben l. Szeben

Nagyszederjes l. Szederjes

Nagyszeg (Nogzyg), folyó 226

Nagytárkány l. Tárkány

Nagyudvarnok (Noduduarnuk, Nogwduarnuk, Nogwduornuk, Vduornuk, Wdwarnuk), ma Vel'ké Dvorníky, Sz. 232, 862 (Pozsony m.)

Nagyút (Noguth, Nogwth) 134 (Heves m.)

Nagyvarsány l. Varsány

Nagyvitéz l. Vitéz

Nagyvölgy (Nogwelg), völgy 384

Najdlíce l. Nadány

Nak (Nok, Nook) 4–6, 62, 767 (Tolna m.)

Naki (Nok-i dict.) Mihály mester, pécsi kanonok 311

Namazlou (Namozlo) 774

Namozlo l. Namazlou

Nana l. Nána

Nána (Nana), ma Tiszanána 94
(Heves m.)

– (Nana) comes 808

Nándorfehérvár (Albensis, Albia, Belgard), vár és város, ma Belgrád (Beograd, Sze.) 18–19, 168

nándorfehérvári káptalan 168

– *püspök* l. Pál; Pál, Ada fia

– *püspökség* 168

Nandrás (Nandraz), ma Nandraž, Sz. 73 (Gömör m.)

Nandraz l. Nandrás

Nandraž l. Nandrás

Napakor, bozjási 568

Napoli l. Nápoly

Nápoly (Neapolis), város, ma Napoli, Olaszo. 33, 54, 89, 165, 170, 180–181, 191, 195, 204, 229, 231, 262, 269, 330, 346, 400, 418, 422, 425, 441, 454, 498, 554–555, 574, 623–624, 718–719, 721–726, 839–840, 946

Nápolyi Királyság (Apulea, Apulia, regnum Apulee, regnum Sicilie ~ et terre citra Farum, Si) 12, 33, 45, 75, 89, 165, 169–170, 180–181, 184, 191, 195, 204, 221, 231, 250–251, 262, 269, 325, 360, 398, 400, 441, 494, 422, 453–454, 461, 487, 505, 526, 535–537, 555, 561–563, 573–574, 577, 583, 587, 592, 623–624, 642, 692, 713, 718–719, 721–726, 728, 746–747, 754, 773, 839–841, 908, 931–932 között

nápolyi érsek l. János

– *főkapitány* l. Róbert

– *király* l. András, Róbert

– *királyi ház* 33–34, 181, 192, 250, 360, 423, 442, 453, 536–537, 623–624, 718, 745, 754, 773, 839

– *királyi vár* l. Castel Nuovo

– *királynő* l. Johanna

– *magyarok* 54, 89, 346

– *országbíró* l. Bertrand de Baucio

– *székesegyház* 374

Nárai (Nare) 149, 247 (Vas m.)

– **(Naree, Narey)** 132, 830 (Vas m.)

Nare l. Nárai

Naree l. Nárai

Narey l. Nárai

Nart 290 (Zágráb m.)

Našice l. Nekkse

Nata 141

Neapolis l. Nápoly

Nebersdorf l. Ligvánd

Negeuen 294 (Baranya m.)

Negh, Szaniszló fia, oláh 282, 295

Negyes 316 (Borsod m.)

Nekche l. Nekkse

Nekkse (Nekche), ma Našice, Ho. 267, 850, 925 (Baranya m.)

Neliptius comes, János apja, dal-máciai báró 613, 636

nem nemes 62, 64–65, 68–69, 117, 173, 190, 222, 264, 298, 317, 339, 385–387, 590, 627, 635, 662, 681, 717, 825, 844, 898–899, 909

Nema 240

Nemchen (Nempchen) 855–856
(Somogy m.)

*nemes jobbág*y 620, 716

– *várjobbág*y 37, 790

Nemesgomba l. Gomba

Nemesgörzsöny l. Görzsöny

Nemesgulács l. Gulács

nemesítés 501

Nemeskajal l. Kajal

Nemeskolta l. Kolta

Nemesvarbók l. Varbók

Német (Teotonicus) Faythar 129

– (Teutonicus) István mester, fehérvári dékán 388, 512

– (Nemut dict.) János, András fia, magyar 702

német király l. Bajor Lajos, Károly

németek 32, 229

Némethidegkút l. Hidegség

Nemethy l. Németi

Nemethzeleste l. Szeleste

Németi (Nemity), ma Miglécnémeti (Milhost', Sz.) 792 (Abaúj m.)

– **(Nempthy)**, ma Szatmárnémeti (Satu Mare, Ro.) 124, 794 (Szatmár m.)

– **(Nympthy)** 909 (Temes m.)

– **(Nemethy)** 14 (Veszprém m.)

Németország (Alemania, tenuta Thetunicorum) 32, 712

Németújvár l. Újvár

Nemity l. Németi

Nempchen l. Nemchen

Nempthy l. Németi

Nemut l. Német

nemzettség l. Aba, Acsa, Arland, Bikács, Csák, Divék, Guthkeled, Hontpázmány, Junk, Káta, Osl, Örsúr, Péc, Rátót, Szalók, Szil, Tekele, Vezekény, Záh

Nenepataka, folyó 591

Nenince l. Nénye

Nenye l. Nénye

Nénye (Nenye), ma Lukanénye (Nenince, Sz.) 451 (Hont m.)

Neocastrum l. Castel Nuovo

Neograd l. Nógrád

Nesthe l. Nyésta

Neugrad l. Nógrád

Neusiedl (Neusyl, Nuesyl), ma Neusiedl bei Güssing, Au. 261 (Vas m.)

– bei Güssing l. Neusiedl

Neusyl l. Neusiedl

Neutether (dict.) Miklós, kőszegi 259, 359

Nezde 576, 782, 786 (Somogy m.)

Nezteus fia Zumur 297, 317

Nicolaus de Milaczano, nápolyi hostiarius 180

– Itaronensis mester, pécsi kánok 880

Nicoleth l. Nicolet

Niger l. Fekete

Nigra silva l. Fekete-erdő

Nikolet (Nicoleth, Nykolet), gréci bíró, esküdt 290

Nin l. Nona

Nizlonya 303 (Zágráb m.)

Nižné Ružbachy l. Ruszbach

Nižný Lánec l. Lánec

– Žipov l. Izsép

Noduduarnuk l. Nagyudvarnok

Nog l. Nagy

– Symyan l. Nagysemjén

Nogeges, tó 862

Nogfeel l. Fél

Noggron l. Garam

Noghlabu l. Nagylábú

Noghoon, út 862

Noghsemyen l. Nagysemjén

Nogka 620 (Fejér m.)

Noglonya l. Lónya

Nogmarton l. Nagymarton

Nogmichal l. Nagymihály

Nogmihal l. Nagymihály

Nogmorton l. Nagymarton

Nogmortun l. Nagymarton

Nogmyhal l. Nagymihály

Nognadan l. Nadány

Nógrád (Neograd, Neugrad) megye 451, 503–504, 540, 766

– *megye hatósága* 406, 489, 765

nógrádi comes l. Kónya Miklós;

Miklós, Péter fia

– *vicecomes* l. János, István fia

Nogsemyan l. Nagysemjén

Nogsemyen l. Nagysemjén

Nogsocou, hn. 639

Noguth l. Nagyút

Nogwduarnuk l. Nagyudvarnok

Nogwduornuk l. Nagyudvarnok

Nogwelg l. Nagyvölgy

Nogwth l. Nagyút

Nogwycha l. Vica

Nogzyg l. Nagyszeg
 Nok l. Nak, Naki
Nona, város, ma Nin, Ho. 102, 108, 399, 434
nonai comes 102, 108, 434
 NooghKemluk l. Nagykemlék
 Nook l. Nak
Normandia, Fro. 692
Nozlop (Nozlop, Nozthoph, Noztoph, Noztuph) 512–513 (Veszprém m.)
noszlópi Szent Margit-egyház 513
notarius 28, 133, 254, 389, 396, 398, 402, 409, 418, 441, 448–449, 490, 541, 591, 594, 598, 609, 613, 636, 638, 690, 706, 736, 747, 904, 938
 Nouali l. Nováki
 Nova Curia l. újudvari konvent
 Nová Baňa l. Újbánya
 – Vieska l. Sztevérfalu
 Novaki l. Nováki
Nováki (Nouali), ma Novaki, Ho. 254 (Zágráb m.)
nováki Úr Sírja-rendbeli egyház 254
novicia 469
 Novus mons Pestiensis l. Buda
 Nozlop l. Noszlop
 Nozthoph l. Noszlop
 Noztoph l. Noszlop
 Noztuph l. Noszlop
 Nuesyl l. Neusiedl
nuncius l. követ
 Nuşfalău l. Nagyfalú
 Nyakas (dict.) Pál, Erzsébet és Péter apja, kércsi 140, 143
Nyarasd 503–504 (Pozsony m.)
 Nyclas der Walich, prukki polgár 278 – l. Miklós
 Nyek l. Nyék
Nyék (Nyek), ma Ipolynyék (Vinica, Sz.) 451 (Hont m.)
nyereg 527–532
Nyesta (Nesthe) 105 (Abaúj m.)
 Nygwan l. Ligvánd

nyíl 1, 141, 384, 501, 825, 834–835, 909

Nyírákol (Nyrakal, NyrAkal, Nyrhakul) 855–856 (Somogy m.)

Nyírbogát l. Bogát
 Nyírbogdány l. Bogdány
 Nyírcaholy l. Csaholy
 Nyírderzs l. Derzs
 Nyírbogdány l. Jákó
 Nyírkércs l. Kércs
 Nyírlövő l. Lövő
 Nyírmada l. Mada
 Nyírpazony l. Pazony

Nyírség (Nyr), districtus 117, 782, 786
 Nyírtass l. Tass

Nyitra, ma Nitra, Sz. 663–664 (Nyitra m.)

– *megye* 921, 935

nyitrai comes l. Tót Lőrinc

– *egyházmegye* 188

– *káptalan* 22, 297, 317, 351, 644, 703

– *püspök* l. Vid

Nyitradivék l. Divék

Nyklin l. Miklós

Nykolet l. Nicolet

Nympty l. Németi

Nyr l. Nyírség

Nyrakal l. Nyírákol

NyrAkal l. Nyírákol

Nyrhakul l. Nyírákol

Nyul l. Nyúl

Nyúl (Nyul) 681 (Győr m.)

Nyulak szigeti (ma Margitsziget, Budapest része; Pilis m.) *Boldogságos Szűz-kolostor és apácái* 266, 291, 349, 546, 564, 808, 927

O

Oarda l. Váradja

Óbars l. Bars

Obdina, folyó 386

Obeckov l. Ebeck

Óbér (Olber), ma Olbendorf, Au. 822 (Vas m.)

Oberpetersdorf l. Péternémeti

Obrou, domb 216

Óbuda (Sicambria, Vetus Buda),

város, ma Budapest része 450,

452, 469 (Pilis m.); l. még Buda

óbudai káptalan l. budai káptalan

– *klarissza kolostor és konvent*
601, 609

– *Szt. Margit szűz és vértanú-
kápolna* 287, 466

obulus 264

Ochtina (Ohtyna), ma Martonháza
(Ochtiná, Sz.) 73 (Gömör m.)

Ochtiná l. Ochtina

Ochzynberg, hegy 212

Ocna Sibiului l. Vizakna

Oduori l. Udvari

Oduorus l. Udvaros

officialis 4–8, 18–19, 61–62, 64–65,
68–69, 201, 257, 266–267, 314–
315, 327, 337, 356, 381–382,
396, 411, 449, 451, 512, 556,
584, 617, 620, 622, 640, 661,
711, 719, 767, 834–835, 850,
898–899, 909, 919–920, 928, 937

Offord l. Oxford

Ófutak l. Futak

Og l. Agg

Ogh l. Agg

Ogscenthpeter l. Aggszentpéter

Ogya l. Olgya

Ohtyna l. Ochtina

Oiejda l. Vajasd

Okić l. Okics

Okics (Okych), vár, ma Okić, Ho.
216 (Zágráb m.)

oklevél (hamis) 776, 938, 957

– *elveszése* 126, 290, 514, 597,
630, 896, 903

– *érvénytelenítése* 27, 103, 134,
158, 206, 225, 290, 334, 348,
351, 385, 405, 463, 503–504,
631, 756, 765, 790, 793, 818,
850, 865

– *vizsgálata* 252, 817, 938

Okoč l. Ekecs

Okur melletti Mindenszentek-monostor
273, 349, 808 (Baranya m.)

Okych l. Okics

oláh 282, 295, 490

Oláhdálya l. Dálya

Oláhivánfalva l. Ivánfalva

olaj 264

Olas l. Olasz

Olasz (Olas) 451 (Zala m.)

Olasztelek (Olasztelek) 855–856
(Somogy m.)

Olasztelek l. Olasztelek

Olbarcha l. Bárcza

Olber l. Óbér

Olbendorf l. Óbér

Olboklar l. Boglár

Olcna l. Olcnó

Olcno (Alchno), ma Detrefalva
(Olcna, Sz.) 42 (Szepes m.)

Ol'dza l. Olgya

Olegrus l. Alegres

Oleych, olcnói Hermann leánya 42

Olgya (Ogya, Ougya), ma Ol'dza, Sz.
426–427, 527–532 (Pozsony m.)

Olhydeghkuth l. Hidegkút

Olhydeghkuth l. Hidegkút

Olivér, András fia, ugrai 906–907
között

–, Demeter fia, rédei, szurdokpüs-
pöki 40, 166

– mester, Mátyás fia, János apja,
királynéi udvarbíró, zólyomi
comes, Rátót nembeli 3, 38–39,
117, 200, 750, 757, 822, 844,
848, 905

–, Pata fia, rédei 40

– fia Demeter, bogdányi 382, 599,
627, 661

– fia György, patyi 176

– fia István, reszneki 324

– fia Kalach, Szil nembeli, szent-
mártoni 225

– fia Pál, enyingi 147

ólompecsét (bulla) 302, 396, 448–449, 900, 923

Olsavica (Olsowycha, Olsowycha, Olsowycza, Olsowyz), ma Olysó (Ol'sov, Sz.) 287, 466, 519 (Sáros m.)

Ol'sov l. Olsavica

Olsowycha l. Olsavica

Olsowycha l. Olsavica

Olsowycza l. Olsavica

Olsowyz l. Olsavica

oltár 22, 105, 310, 381, 395, 482, 484–485, 512, 661, 895

oltármester 105, 310, 381, 482, 484–485, 661

Olthman l. Oltuman

Oltuman (Olthman) fiai: Miklós és Márk, cseri 451

Oltumborth, út 261

Olup l. Alap

Olvar (Olwar) 222 (Hont m.)

olvasókanonok l. Aradi Péter, Bene, Benedek; Bereck, János fia; Demeter, János; János, Albert fia; János, András fia; László, Mátyás

olvasókanonoki tizedrész 341

Olwar l. Olvar

Olysó l. Olsavica

Omode l. Amade

Ondos (Vndos, Vndous, Wndos, Wndous) 112, 855–856, 910 (Somogy m.)

Ondrejovce l. Endréd

Ónod (Felseuolnad) 265 (Borsod m.)

Onor l. Honor

Onorch l. Anarcs

Onth fia László, mesteri 132

Ópályi l. Pályi

Opole, Lo. 197

Opor l. Apor

oppidum 292

Ópusztaszer l. Szer

Oradea l. Várad

Orbán fia Lathow 913

Orbász (Orbaz) megye 921, 935

Orbaz l. Orbász

Órév (Orew), rév 120

Orew l. Órév

Orjavica (Oryauicha), ma Kuzmica, Ho. 16 (Pozsega m.)

Ornold l. Arnold

Orodiensis l. Aradi

Oros (Vrus, Vrws, Wrws) 193, 641, 826, 848 (Szabolcs m.)

Oroszd (Vruzd, Wruzd), ma Nagyorosi 503–504 (Nógrád m.)

Orros (Orrus dict.) János mester, pozsonyi vicecomes 1, 223, 237, 439, 702, 864

– (Orrus dict.) Miklós fiai: Miklós és Tamás 55, 289, 893

– (Orrus dict.) Pető (Peteu, Petew, Pethew) mester 103, 134

Orrus l. Orros

Orsolya, delnei János leánya 432

–, kaproncai Miklós leánya 777

ország szokása (joga) 28, 42, 83, 105–106, 111–112, 133–134, 141, 151, 154, 201, 207, 209, 215, 224, 257–258, 266, 283–284, 288, 290–291, 315, 337, 358, 365, 381–382, 385–386, 388, 395, 406, 432, 439, 451, 512, 590, 599, 606, 627, 630, 714, 779, 782, 784–785, 808, 822, 831, 846–847 között, 849–850, 855–856, 903, 910, 937

országbíró l. Lampert; Pál, Simon fia

országbírói bírótársak 105, 117, 132, 141, 202, 258, 284, 287, 290, 365, 382, 384–385, 451, 460, 466, 512, 546, 564, 607, 757, 817, 822, 830, 849, 903

– *ember* 28, 357, 818

– *prothonotarius* l. Pál, Ivánka fia Oryauicha l. Orjavica

Osl *nemzetség* 132, 830
–, Domokos macsóí bán, Miklós
macsóí bán, János varasdi ispán
és Péter apja, *Osl* nembeli 132,
575, 830

Osolt (Hosolt) fia Mihály, komo-
róci 683, 769

Osswentin 205

Ostffyasszonyfa l. Asszonyfalva

ostiai (*Portuensis*; *Olaszo.*) *püspök*
l. János

Ostrá Lúka l. Osztroluka

Ostrovica (**Ostrovicia**, **Ostroviza**,
Ostrovizia), vár, Ho. 389, 594,
598, 772, 780, 791

Ostrovicia l. Ostrovica

Ostroviza l. Ostrovica

Ostrovizia l. Ostrovica

Ostrožac l. Osztrozsac

ostya 838

Ószelec l. Szék

Őszéplak l. Széplak

osztrák herceg l. Albert

Osztroluka (**Astroloka**), ma Ostrá
Lúka, Sz. 844 (Zólyom m.)

Osztrozsac (**Oztrozech**), ma
Ostrožac, Ho. 549 (Zágráb m.)

Othok l. Otok

Otok (**Othok**), sziget 386

Ougya l. Olgya

Óvár (**Owor**), ma Mosonmagyar-
óvár 733 (Moson m.)

Ovčie l. Vitéz

Ovkamarun l. Komárom

Owor l. Óvár

Oxford (**Offord**), Anglia 511

Ozd l. ózdi főesperes

ózdi (*Ozd*) *főesperes* l. Miklós

Ozorias l. Adorjás

Oztrou, mező 769

Oztrozech l. Osztrozsac

Ozyach l. aszuági főesperesség

Ozyag l. aszuági főesperesség

Öcs (**Echy**) 512 (Veszprém m.)

ökör 246, 264, 332, 457, 490, 527–
529, 627, 819, 824, 919–920

öl 429

Őr (Ewr dict.) Egyed fiai: Miklós
és Pál 324

Ördög (Wrdug dict.) István,
officialis 620

örgróf l. brandenburgi, isztriai,
Károly, marchei

örkanonok l. Bálint, Demeter, Ger-
gely, István, János, Máté, Mihály,
Pál, Péter, Roland, Tamás

őrszerzetes l. László, István, Péter

Örmező (**Ewrmezey**), ma
Strázske, Sz. 365 (Zemplén m.)

örökös nélkül elhunyt személy 2,
13, 111–112, 117, 134, 141,
172, 206–207, 209, 224, 255,
386, 590, 608, 903, 910, 958

Örös (**Ewrs**) 286 (Bodrog m.)

Örs (**Vrs**, **Wrs**) 167, 391, 429,
512, 804 (Fejér m.)

Örsúr (*Werusur*) *nemzetség* 553

Örvény (**Ewren**) 316 (Heves m.)

Ösöd (**Wsud**), ma Sudince, Sz.
100 (Hont m.)

öv 105, 358, 382, 451, 849

P

P l. Lengyelország

Paatka l. Pátka

Pabur fia Dezső 607

Pača l. Pacsa

Pachchapataka l. Pacsa

Pacsa (**Pachchapataka**), ma And-
rási (Pača, Sz.) 378 (Gömör m.)

Padova (**Padua**), *Olaszo.* 398,
407, 469, 737, 845

padovai püspök l. Ildebrand

Padrag (**Podrug**, **Podrugh**, **Pud-
rugh**), ma Padragkút 512
(Veszprém m.)

Padragkút l. Padrag

Padua l. Padova

Pago, város, Ho. 44, 183

Pah l. Páh

Páh (Pah), ma Alsópáhok 950
(Zala m.)

Paharus l. Poháros

pajzshordozó 839

Paka 286 (Bodrog m.)

Pal l. Pál

Pál l. Apród Pál

– l. Bajnok Pál

– l. Csorba Pál

– l. Csúnya Pál

– l. Hews Pál

– l. Hynhus Pál

– l. Magyar Pál

– l. Nagylábú Pál

– l. Nyakas Pál

– l. Polcha Pál

– l. Szabó Pál

– l. Szép Pál

– l. Tyhemeri Pál

– l. Zopa Pál

– mester, somogyi konvent protho-
notarius-a, ácsi 608

–, biri villicus 825

–, Chaz-i 257, 381

– mester, egri kanonok 134

–, esztergomi keresztes konvent
tagja 415, 438

–, famulus 755

–, győri karpap 359

–, hajszentlőrinci kanonok, pap 800

–, hajszentlőrinci örkanonok 800

–, jászói prépost 175, 265, 267,
440, 492, 684, 854, 895

–, jobbágy 80

–, kalmár 553

–, keszi 200

– comes, királyi ifjú 50–52, 72, 421

–, királyi sigillator 206

–, királynéi tárnokmester 38–39,
103, 117, 134, 200, 290, 451,
512, 590, 750, 905

– mester, körösi comes, nagy-
kemléki várnagy 123

–, körösi notarius, litteratus 254

–, nádorfehérvári püspök 168

–, nényei 451

–, nyéki 451

– mester, pécsi kanonok 607

– mester, pozsonyi kanonok 443, 849

–, sági 451

– mester, simonteleki 451

–, Starchan-i 451

–, szalatnyai 451

–, szentpéteri plébános, vikárius 965

–, szepesi káptalan notarius-a 591

–, turóci prépost 318

–, váci karpap 451

–, veszprémi dékán, kanonok 512

– mester, zalai comes 701

– mester, zempléni comes 404

–, Zenth-i 451

–, Ábrahám fia, Káta nembeli 704

–, Ada fia, nádorfehérvári electus
püspök, esztergomi Szt. István
király-egyház papja 168

–, Ágoston fia, halászi 296

–, Albert fia, ibronyi 382

–, András fia 141

–, András fia 750–751 között

–, András fia, Miklós apja 105

–, András fia, demjéni 553

–, András fia, hidegkúti 818

–, András fia, hosdái 15

–, András fia, sági 451

–, András fia, tolcsvai 175

–, András fia, Zuti-i 283, 419

–, Balázs fia, koltai 176

–, Baz fia 56

–, Bede fia, jobbágy 332

–, Benedek fia 238

- , Bernold fia, Bu.....lua-i 392
- , Bogow fia 99
- , Domokos fia, székel, sényői 951
- mester, Dózsa nádor fia, szabolcsi comes 372, 786, 827
- , Gál fia, disznói 135, 902
- , Geruasius fia, Jutas-i 512
- mester, Györke fia, Csák nembeli, kéri 4–9, 62, 64–66, 68–69, 411, 622, 767
- mester, Him fia, Benedek lovag, János, Miklós és Balázs apja 106, 111, 491, 539, 858, 890, 945
- , Illés fia, Cholta-i 46, 136
- , István fia 945
- mester, Iván fia, szelestei 144
- mester, Ivánka fia, országbírói prothonotarius, várnai várnagy, budai polgár, ugali 132, 156, 290, 429, 590, 601, 609, 939–941
- , Ivánka fia, tarcsai 134
- , Izsák fia, Malah-i 793, 961
- , Jakab fia, jáki 144
- , János fia, palágyi 365
- , Kristóf fia 239
- , László fia, farkasfalvi 43, 230, 284, 397
- , László fia, szerdahelyi 232
- , Lőrinc fia, pécsi kanonok 189
- , Mahal fia 219
- , Márk fia 851
- bán, Mihálc fia 338
- , Mihály fia 244
- , Mihály fia 451
- , Miklós fia, zempléni szolgabíró, butkai, varsányi 272, 334, 365
- , Olivér fia, László apja, enyingi 147
- , Őr Egyed fia 324
- comes, Pál bán fia, György apja, ostrovicai 354, 363, 389, 407, 461, 467, 499, 573, 592, 594, 791
- , Péter fia 238
- , Péter fia 818
- , Péter fia, Péter és János apja, Aba nembeli 134
- , Péter fia, bátori 553
- , Péter fia, bozjási 568
- , Péter fia, lövői 382
- mester, Péter fia, siklósi 112, 607, 910
- , Péter fia, szentpéteralapi 628
- , Pető fia, gáldi 130
- , Roland fia 129
- , Saul fia 580
- comes, Simon fia, országbíró, nagymartoni 22, 24, 28, 38–40, 50–51, 57, 79, 81, 84, 92, 94–98, 104–106, 117, 120, 122, 129, 132–135, 141, 151, 154, 156–157, 190, 200, 202, 241, 252, 257, 283–284, 287, 290, 296, 348, 352, 357–358, 365–367, 372–373, 380–385, 390, 394, 397, 435, 443–444, 451, 460, 465–466, 468, 508, 503–504, 512–513, 572, 576, 590, 607, 609, 612, 677–678, 710, 717, 720, 750, 756–757, 759–760, 733, 786, 817–818, 822, 830, 843, 847–850, 899, 901–903, 905–906, 914, 928, 942, 954, 956–958
- , Tamás fia 100
- , Tamás fia 960
- , Teodor fia 915
- , Udvaros fia 238
- , Vida fia, comes terrestris, poroszló 290
- , Wyadal fia, gombai jobbágy 439
- , Zente fia 238
- , Szőke János apja 114
- , János és Vinclo apja, Awad-i 402, 828
- bán, Pál és Gergely apja, ostrovicai 594
- , Margit apja, szeri 805

- fia András, Babapotoka-i 533
- fia Demeter, budai polgár 609
- fia Domokos 67
- fia Gergely, kidei 30
- fia György, Junk nembeli 303
- comes fia Hank, gánfalvi 306
- fia Imre, visontai, hevesi 257, 381, 942
- fia István 151
- fia István, arkai 265
- fia Jakab, kismodi 799
- fia János 355
- fia János 380
- fia János 844
- fia János 906
- fia János, csajági 512
- fia János, idai 914
- fia János, szentesi 145, 281, 358
- fia János, Wan-i 808
- fia László, bényei 246
- fia Lukács 451
- fia Makow, szentesi 281
- fia Mihály 798
- fia Mihály, keréki 714
- fia Mihály, lánci 914
- fia Mihály, mindszei 515
- fia Miklós 645–646
- fia Miklós, kámoni 956
- fia Miklós, tornaljai 635
- fia Péter 333
- fia Péter 755
- fia Péter, divéki 894
- (Pal) fia Sándor, szentpéteralapi 628
- fia Tamás, hajszentlőrinci és bácsi kanonok 458, 669–670
- fia Tamás, monaji 202
- bán fia Vid, varsányi 272
- fiai: János és Miklós 154
- fiai: László és János 801
- fiai: Bertalan, Jakab és Péter, Awad-i 402
- fiai: Péter és János, Bu....lua-i 392

– fiai: Miklós, László, Péter és János, illyei 353

– fiai: András és Péter, lucskai 368

– fiai: János és Péter, Penzes-i 600
palacium 76, 81, 196, 293, 546

Palad l. Palágy

Palagy l. Palágy

Palágy (Palad, Palud), ma Palagy, Ukr. 365 (Ung m.)

Palagykomoróc l. Komoróc

Palágykomoróc l. Komoróc

Palahta l. Palohta

Palánk l. Haram

Palást (Palasth), ma Plaštovce, Sz. 451 (Hont m.)

Palasth l. Palást

Palathka l. Palohta

Palaznuk l. Paloznak

Pálfalva (Paulfolua, Paulfolwa) 855–856 (Somogy m.)

Páli (Pauli, Paly) 112, 910 (Baranya m.)

– **(Pauli)** 286 (Bodrog m.)

– **(Paly)** 27, 816 (Sopron m.)

páli Szt. Demeter vértanú-egyház 27

Páliport (Pauliorth) 286 (Bodrog m.)

Palkonya (Polkonya, Polkunya, Pulkuna), ma Drávapalkonya 112, 910 (Baranya m.)

Palohta (Palahta, Palathka), ma Alsó-, Felső- és Középpalohta (Dolné, Stredné és Horné Plachtince, Sz.) 451 (Hont m.)

pálos rend 254, 793

Pálosvörösmart l. Vörösmart

Palota, ma Rákospalota, Budapest része 958 (Pest m.)

Paloznak (Palaznuk, Poloznuk) 388 (Zala m.)

Palud l. Palágy

Paly l. Páli, Pályi

Palyan l. Polány

Palyazou 817 (Pozsony m.)

Pályi (Paly), ma Hosszúpályi 678
(Bihar m.)

– **(Paly)**, ma Ópályi 124 (Szatmár m.)

Palyzkow, halászhely 607

Pamaz l. Pomáz

Pamhagen l. Pomogy

Pangrachfalua l. Pongrácfalva

Pankata l. pankotai főesperes

Pankatha l. pankotai főesperes

pankotai (*Pankata*, *Pankatha*,

Pankotha) *főesperes* l. András

Pankotha l. pankotai főesperes

pannonhalmi (*Sacer mons Pannonie*)

Szt. Márton-monostor és konventje

210, 385, 528, 531, 625, 628

(Győr m.)

– *apát* l. Vilmos

Panyala l. Panyola

Panyla l. Panyola

Panyola (Panyala, Panyla) 116,
379, 416, 857 (Szabolcs m.)

pap 22, 163, 168, 174, 266, 287,
349, 409, 447, 451, 459, 466,
470, 479, 507, 661, 671–672,
742, 751, 800, 809, 857, 867, 880

– *fia* 452

pápa l. Benedek, XII.; Ince, IV.;
János, XXII.; Kelemen, VI.;
Sándor, IV.

– *érseket, püspököt kinevez* 110, 168,
233, 248, 300, 538, 713, 749

– *javadalmat, tisztséget biztosít,*
rezervál 187–189, 197–198,
205, 253, 331, 401, 458, 482–
485, 616–617, 656–659, 663–
664, 667–670, 748–749, 876–
884, 887–888, 948

pápai (apostoli) (szent)szék 12,
25–26, 74–75, 87–88, 181, 233,
248, 251, 300, 302, 307, 401,
413, 469, 517, 535, 537, 574,
593, 628, 718, 723, 746, 773,
875; l. még római egyház

– *engedély (kegy, kiváltság, fel-*
mentés) 33–34, 47, 75, 181,
192, 233, 250, 302, 335, 360,
447, 450, 452, 470, 474–477,
479–480, 535–537, 545, 561,
563, 567, 576, 618–619, 645–
649, 654–655, 665–666, 673–
676, 708–709, 713, 721, 869,
872–875, 886

– *kamara* 50–52, 70–72, 119, 178–
179, 302, 421, 557, 578

– *káplán* 110, 253, 663, 846, 931–
932 között

– *kúria* 197, 396, 398, 407, 418,
422, 441, 448–449, 477, 481,
561–563, 593, 623–624, 638,
747, 839, 947–948

– *legátus* l. Bertrand, Gentilis, Guido

– *nuncius* l. Arnaldus, Bertrand,
Ferenc, Ildebrand, Vilmos

– *processus generalis* 75, 87–88,
181, 422, 623–624, 718

– *tized* (*Szt. Péter-dénár*) 70, 178, 557

– *tizedszedő* l. Arnaldus

Pápasalamon l. Salamon

papíroklevel 22, 30, 40–41, 46, 48,
62, 64–66, 68–69, 80, 82, 84, 94–
96, 98–99, 105–106, 111, 113,
116, 122–123, 129, 132, 140,
143, 164, 173, 190, 193, 214,
234, 236, 239, 242, 244–246,
252, 256–257, 266, 284, 288,
310, 316, 324, 339, 343, 349,
358, 362, 364, 366–367, 377–
379, 390, 404, 406, 409, 411,
419, 489, 491, 495–497, 508,
549, 566, 586, 610–612, 622,
641, 643, 661, 701, 710, 717,
758, 776, 808–809, 819, 824–
828, 831–832, 847–848, 852,
857–858, 861, 890, 897–899,
906, 909, 914, 926, 942, 956

Papiu Ilarian l. Bodon
 Papkörmösd l. Körmösd
 Papring l. Poperinge
Papvölgye (Popwelge), völgy 105
párbaj (bajvívás) 28, 57, 451, 512, 793, 849
párbajban (hatalombajban) elbukás 28, 232, 272–273, 312, 341, 351, 392, 394, 702, 793, 854, 901
Pardanch (Pordanch, Portanch) 315, 333 (Bács m.)
Pardy 958 (Pest m.)
Paris (Parys) 315, 333 (Bodrog m.)
Parlagy 926 (Hont m.)
partes maritime l. Dalmácia
 – Romanie l. Bizánci Birodalom
 – Sclauonie l. Szlavón Bánság
 – Seruie l. Szerbia
 – Transalpine l. Havasalföld
 Parvus l. Kis
 Parys l. Paris
 Pasaga l. Pozsega
 Pasca l. Paska
 Paska (Pasca), palásti, peszeki 451, 926
 – fiai: László és Jakab, zicsi 208, 210
passaui (Pataviensis; Németo.) egyházmegye 197, 205, 448–449
Pásztó (Paztoch) 10 (Heves m.)
Pata (Patha), ma Gyöngyöspata 10 (Heves m.)
 – **(Patha)**, ma Kolozspata (Pata, Ro.) 91 (Kolozs m.)
 – (Patha), Olivér és Demeter apja, rédei 40, 166
patai főesperes l. János
Patach 408, 415, 438 (Esztergom m.)
Patak (Pathak, Pothok, Potok), város és vár, ma Sárospatak 137, 141 (Zemplén m.)
Patakheer, hn. 438
Pataviensis l. passaui egyházmegye
 Patha l. Pata
 Pathak l. Patak

Pátka (Paatka), ma Sokorópátka 955 (Győr m.)
pátriárka l. Bertrand
patvarkodás 230, 284, 290, 463, 512, 548, 736, 765, 775, 793, 851, 903, 913, 921, 935, 960
Paty (Pogh), ma Rábapaty 176 (Vas m.)
 Paulfolua l. Pálfalva
 Paulfolwa l. Pálfalva
 Pauli l. Páli
 Pauliorth l. Páliport
 Pauly l. Páli
Pazony (Pozan, Pozon, Pozdon), ma Nyírpazony 825, 832 (Szabolcs m.)
 Paztoch l. Pásztó
Péc (Pechy), ma Felpéc 627 (Győr m.)
 – *(Peech) nemzetség* 821, 935
 Peceiu l. Pecsely
 Pechey l. Pecsely
 Pech-i (dict.) Demeter, delne-melléki 850
 Pechman, gréci villicus 290
 Pechuarad l. pécsváradi konvent
 Pechwarad l. pécsváradi konvent
 Pechwl l. Pécseley
 Pechy l. Péc
 Pečovská Nová Ves l. Újfalu
Pécs, vár és város 110, 273, 352, 402, 449, 870–871 (Baranya m.)
 – *közei Szentháromság-monostor* 273
 Pécsi (de Quinqueecclesiis) János, egri püspök 906–907 között
pécsi dékán l. Demeter, Péter
 – *egyházmegye (püspökség)* 110, 189, 248, 253, 300, 307, 449, 748–749, 870–875, 877, 879, 881–882, 888
 – *káptalan* 110, 112, 125, 187, 189, 253, 266, 273–274, 290, 311, 349, 585, 607, 687, 711, 739, 806, 808, 810, 880–882, 910

– *Keresztelő Szt. János-egyház* 402, 493, 526, 538, 542, 564

– *Keresztelő Szt. János-egyház prépostja* l. János

– *olvasókanonok* l. János, Albert fia

– *püspök* l. Jób, László; Miklós, Henrik fia

Pecselý (Pechey), ma Peceiu, Ro. 28 (Kraszna m.)

Pécsely (Pechwl) 512 (Zala m.)

Pecsenyéd l. Besenyő

pecsét összetörése 236

– *titkos jele* 938

pecsétfő 190, 202, 252, 287, 466, 512, 612, 817, 944

Pécsújfalú l. Újfalu

Pécsvárad (Várad), város 915 (Baranya m.)

pécsváradi apát l. Miklós

– (várad; *Pechuarad, Pechwarad*) *monostor és konventje* 349, 770, 808, 871, 875, 915

Pedalj (Peed), Ho. 3 (Zágráb m.)

Peder 385 (Vas m.)

Peech l. Péc

Peed l. Pedalj

Peel 503–504 (Esztergom m.)

Pehul (dict.) István comes, soproni polgár 38–39

pék 500

Peker (Pukur), ma Pekerszerdahely (Donji Sredjani, Ho.) 823 (Kőrös m.)

Pekerszerdahely l. Peker

Pelsőc (Plusuch), ma Plešivec, Sz. 451 (Gömör m.)

pensa 3, 28, 46, 136, 290, 427, 463, 504, 607, 715, 763, 770, 817, 853, 901, 915

pénz (készpénz) 27, 31, 50–52, 106, 111–112, 119, 176, 178–179, 221, 230, 240, 258, 272,

274, 288, 303, 347, 375, 384, 395, 406, 412, 416, 420–421, 440, 456, 486, 504, 506, 546, 553, 564, 568, 590, 596, 600, 607, 625, 636, 641, 680, 687–688, 691, 698, 703, 736, 855–856, 903, 910, 915, 921, 936, 960; l. még dénár, forint, garas, obulus, penny, shilling

Penzes 600 (Pozsony m.)

penny 270

Perduey 858 (Krassó m.)

Pereche 903 (Zemplén m.)

Peregrinus testvér 138, 280, 304, 602

Pereked (Perekud) 915 (Baranya m.)

Perekud l. Pereked

Peremus fia László 463

Peren l. Perény

Perend l. Berénd

Perény (Peren, Peruen, Peryn), ma Perín, Sz. 103, 126, 133–134, 492, 776, 930 (Abaúj m.)

Peres (dict.) Miklós, csehi 451

per átküldése 40, 214, 239, 296, 590, 817, 837, 914

perhalasztás erdélyi vajdai parancsból 234

– *királyi parancsból* 58, 103, 111, 120, 133–134, 151, 256, 362, 366–367, 376, 378–379, 382, 385, 390, 818, 848, 850, 858, 903
– *királynéi parancsból* 103, 134, 283, 290, 364, 831

Perín l. Perény

Perina, folyó 351

perjel l. Bereck, Bertalan, István, László, Miklós, Péter, velencei

Perked 497, 819, 824 (Szabolcs m.)

Perman 125, 311 (Baranya m.)

Pernstain l. Borostyán

Perrenth, hegy 261

Pertold l. Bertold

Peruen l. Perény

Peryn l. Perény
 Pesczo Groe, újbányai esküdt 706
Pest megye 361, 798, 958
Pestes (Pesthus), ma Alsó- és
 Felsőpestes (Peştişu Mare és
 Mic, Ro.) 775 (Hunyad m.)
 Pesthus l. Pestes
 Peştişu Mare l. Pestes
 – Mic l. Pestes
Peszek (Pezyeg), ma Kis- és
 Nagypeszek (Malý és Vel'ký
 Pesek, Sz.) 926 (Hont m.)
 Pete, András fia, bozjási 568
Petény (Pethyen), ma Alsó- és
 Felsőpetény 451 (Nógrád m.)
 Peter der Indig, prukki polgár 278
 Péter l. Aradi Péter
 – l. Ayduara Péter
 – l. Bocsi Péter
 – l. Boyli Péter
 – l. Chokode Péter
 – l. Cudar Péter
 – l. Cyuek Péter
 – l. Jeszenői Péter
 – l. Kis Péter
 – l. Kun Péter
 – l. Kupe Péter
 – l. Lalochicha Péter
 – l. Lapas Péter
 – l. Lean Péter
 – l. Mirradi Péter
 – l. Nagy Péter
 – l. Peturnye Péter
 – l. Poháros Péter
 – l. Sós Péter
 – l. Szőlós Péter
 – l. Theke Péter
 – l. Tót Péter
 – l. Vasvári Péter
 – l. Vörös Péter
 – l. Werntin Péter
 – l. Peter, Petrus

– 324
 – 367
 – 419
 – 431
 – 817
 – 915
 – 960
 –, Berenthe-i 4–6, 9
 –, bizerei monachus 805
 – mester, budai kanonok, pap 287,
 294, 372, 596, 807
 – mester, csanádi kanonok 61, 151, 918
 – mester, tolnai szolgabíró, litte-
 ratus, Dada-i 409, 808
 –, dubicai főesperes, zágrábi kano-
 nok 216
 – mester, egri dékán 365
 –, egri kanonok 94
 –, esztergomi al-örkanonok 462
 – mester, esztergomi kanonok 161
 –, famulus 844
 – mester, fehérvári éneklőkanonok 190
 –, fehérvári rector 621
 –, erdélyi kanonok, dobokai főes-
 peres, frízöldi 401
 –, garicsi perjel 338
 –, glogoncai kanonok 254
 –, gréci polgár 290
 –, győri örkanonok 830
 – mester, hajszentlőrinci kanonok,
 pap 711, 800
 –, hevesi főesperes 553, 699
 –, hideghéti 849
 –, káli 451
 –, kardinális 181
 –, Kochman-i 101
 –, magyi 382
 –, pap 466
 – mester, pécsi dékán 808
 –, pozsonyi örkanonok 395
 –, sásvári főesperes 264
 –, somogyi örszerzetes 298

- , Starchan-i 451
- , surányi klerikus 451
- mester, szentgyörgyi, bazini 163, 384, 464
- , szerémi püspök, királyi kápolna-ispán és titkos kancellár 38–39, 103, 133–134, 200, 290, 607, 651, 750, 905
- , szolgagyőri 862
- mester, tárnokmesteri notarius 736
- , terényi 451
- mester, zempléni főesperes, egri kanonok 141
- , Ziman-i 742
- , András fia, Bedechke-i 202
- , András fia, Domunkkezy-i 588
- , Apród Pál fia 296
- , Athalyk fia, jobbágy 133
- , Baas fia, szentlászlói, Zerenche-i 913
- , Bank fia, Guordak apja 172
- , Bede fia, sallói 926
- , Beke fia, Paris-i 315, 333
- mester, Benedek fia, csetneki 73, 378
- , Berende fia 200
- , Bod fia, bodházi 367
- , Bodor fia 297, 317
- , Bulcsú apja, farkasdi 275
- , Bwged fia, kőkeszi 100
- , Byter fia, Miklós és György apja, csábi 451
- , Chana fia 105
- , Chiche fia, Beke-i 387–388 között
- , Chubud fia 832
- , Chymaz fia, kajali 351
- , Chyre fia, pecselyi 28
- , Csobánka fia, Pál apja, Aba nembeli 134
- , Demes fia, hideghéti 384
- , Demeter fia 385
- , Dénes fia, kajali 351
- mester, Derzs fia 112, 146, 855–856, 910
- , Domokos fia, királyi ifjú, apród, bőcsi 2, 206–207, 218, 224, 500
- , Domokos fia, krassói szolgabíró 245, 491, 539
- , Dorog fia, Joachim apja, Guthkeled nembeli, diószegi 117, 786
- , Ethuruh fia 765–766
- mester, Fábián fia 287, 466
- , Fehér Detre fia, Terus apja, olcnói 42
- , Füle fia, béli 203
- mester, Gergely fia, Vinichna-i 177
- , Goouth fia 150
- , György fia 859
- , György fia, erdélyi kanonok 401, 860
- , Herman fia, Pós és Erb apja, Hechce-i 515
- , Him fia 805
- mester, István fia 111
- , István fia 121, 863
- , István fia 194
- mester, István fia, demjéni 451, 861
- , István fia, marcaltói 275, 310
- , István fia, mérei 133
- , István fia, pap, nagysemjéni 95, 857
- , Ivánka fia 297
- , Ivánka fia, László apja, magyar 340, 347, 405, 462, 527–532, 817, 938
- , Jakab fia 897
- , Jakab fia, németselestei 144
- , Jakab fia, rődi 91
- , János fia 135, 902
- , János fia 30, 234–235
- , János fia, anarcsi 283
- , János fia, bogdányi 599
- , János fia, Bu.....lua-i 392
- , János fia, Domunkkezy-i 588
- , János fia, jáki 132
- , János fia, keresztúri 857

- , János fia, panyolai 116, 379, 857
- mester, János fia, somosi 288
- , János fia, vicai 906
- , Karaztyan fia, grebeni nemes várjobbágy 37
- , Károly fia 808
- , Kemény fia, keményfalvi 308
- , Kemény fia, szurdokpüspöki 40
- , Kozma fia 801
- , László fia 862
- , László fia, csicsvai 925
- , László fia, köbölküti 22
- , László fia, rozgonyi 122
- , László fia, semjéni, nagysemjéni, kállói 48, 116, 140, 379, 416, 495–496, 610, 677–678, 710, 717, 857
- , Lőrinc fia 200
- , Lőrinc fia, nagyudvarnoki 862
- , Márton fia, Márton, Fülöp, Pál, Mikol és Miklós apja 238
- , Meggyes fia, Mihály apja, bándi 815
- mester, Mihály fia, erdélyi alvajda, járai 30, 91, 235, 225, 234, 263, 490, 521, 606, 775, 904
- comes, Mihály fia, korotnoki 779
- , Miklós fia, Guthkeled nembeli, bacskai 784–785
- , Miklós fia, Baty-i 365
- , Miklós fia, esztergomi és egri kanonok 327
- , Miklós fia, magyarai 702
- , Miklós fia, pósamezei 916
- , Miklós fia, velikei 13
- , Nagy Kelemen fia, Ilona apja, poroszlói 67
- , Nyakas Pál fia, kiskércsi 143
- mester, Osl fia 132, 830
- , Pál fia 755
- mester, Pál fia 333
- , Pál fia, Aba nembeli 134
- , Pál fia, Awad-i 402
- , Pál fia, Bu.....lua-i 392
- , Pál fia, divéki 894
- , Pál fia, illyei 353
- , Pál fia, lucskai 368
- , Pál fia, Penzes-i 600
- (Peturke), Péter fia 849
- , Petenye fia 141
- , Pető fia, gáldi 130
- , Pytuz fia, pozsegai várnagy 16
- , Salamon fia, litteratus, laki 463
- , Sámuel fia, Aba nembeli 134
- , Simon fia 116, 379, 857
- , Simon fia, szentbenedekkáli 190
- , Sinka fia, pecselyi 28
- , Stermen fia, Márton apja 238
- , Szemlék fia, szarakszói 918
- comes, Szoboszló fia, Katalin és Petronella apja 903
- mester, Szőke János fia, királyi notarius, dencsi 206, 337, 806
- , Tamás fia, Hontpázmány nembeli 451
- , Tyugus Miklós fia, Nema-i 240
- , Vak Mihály fia, Jazormegy-i 394
- , fia, szerdahelyi 232
- , Mihály erdélyi éneklőkanonok apja 674
- , Tamás hajszentlőrinci prépost apja 656–657, 670
- , Vince krasznai főesperes apja 676
- , Máté nádor apja 141
- , Klára apja, gymóti 512
- mester, Pál, István és Miklós apja, siklósi 112, 607, 855–856, 910
- , Egyed és Ivánka apja, somosi 41, 288
- , Miklós szlavón bán apja, szécsi 28, 489, 551, 757
- fia András 906
- fia András, krassói szolgabíró 245
- fia András, pétermezei 105
- fia Balázs, Hechce-i 515

- fia Bálint, váradi kanonok 667–668
- fia Bereck 382
- (Peturke) fia Bertalan, Horrow-i 385
- fia Dakou 451
- fia Demeter, kovácsi 300
- fia Dénes 216
- fia Dénes, csitvándi 755
- (Peturke) fia Dénes 893
- fia Dénes, szanai 277
- fia Domokos, jányoki 340, 347, 405, 817
- fia Domokos, nemes jobbágý 620
- fia Gergely 700
- fia György, jobbágý 332
- fia István 329
- fia István, atyai 715, 763
- fia István, széki 689
- fia Iván, jalezi 634, 751
- fia Jakab, szabolcsi vicecomes 48, 193, 495–497
- fia Jakab, szentpéteralapi 628
- fia János, csaholyi 272, 334, 794, 929
- fia János, gömöri vicecomes 766
- fia János, hidegkúti 818
- fia János, simoni 456
- fia János, Taryan-i 342
- fia János, udvari 409
- fia Kozma 801
- fia László, csatári 111
- fia László, zsigrai 720
- fia Lőrinc, Akalych-i 402
- fia Lőrinc, keréki 190
- fia Mihály, pikfalvi 244
- fia Miklós, Rathk-i 451
- fia Pál 818
- fia Pál, bátori 553
- fia Pál, lövői 382
- fia Pető, pocsaji 678
- fia Simon, Gamas-i 298
- fia Tamás 402

- fia Tamás, lipói comes 117, 190, 451, 757
- fia Tamás, soproni szolgabíró 906
- fiai: Péter, Ivánka és János 849
- fiai: György, Miklós, Mátyás és László, bodméri 111
- fiai: Miklós és Pál, bozjási 568
- fiai: Beke és Domokos, korontáli 46
- fiai: Kozma és Benedek, kovácsi 954
- fiai: Benedek és János, pomázi 409
- fiai: Domokos és András, töttösi 460
- fiai: András, Pál és Jakab, szentpéteralapi 628

Péterfalva (Peturfalua, Peturfalwa, Peturfolua, Peturfolwa) 855–856 (Somogy m.)

péterfalvi Szt. László királymonostor 855–856

Péterlehota (Lyhota Petri), ma Péterszabadja (Petrova Lehota, Sz.) 894 (Trencsén m.)

Pétermezeje (Petermezeye, Peturmezeye) 105 (Abaúj m.)

Petermezeye l. Pétermezeje

Péternémeti (Paternempty, Peternempti), ma Felsőpéterfa (Oberpetersdorf, Au.) 503–504 (Sopron m.)

Paternempti l. Péternémeti

Paternempty l. Péternémeti

Péterszabadja l. Péterlehota

Pétervárad (Waradinum Petri), ma Petrovaradin, Sze. 707, 736, 739 (Szerém m.)

Peteu l. Nagy Pető, Orros Pető, Pető

Peteuch l. Petőcs

Petew l. Orros Pető, Pető

Pethe, jobbágý 827

–, Fábíán fia, Rendys-i 800

– fia Máté 588

Pethenye, Péter apja 141, 903

– fia Miklós, Tereche-i 382

Petheu l. Pető

Petheuch l. Petőcs

Pethew l. Orros Pető, Pető
 Pethk, csehi 451
 Pethke, Kwnch fia, Antal, Annus,
 Katalin és Cecília apja, pataki
 polgár 137
 Pethyen l. Petény
 Pethyna l. Petnye
 Petina fia Márk, Kochan-i várjobb-
 bágý 386
 Petne l. Petnye
Petnye (Petne, Pethyna), vár és
 birtok 13 (Pozsega m.)
 Pető l. Nagy Pető
 – l. Orros Pető
 – (Petew), famulus 852
 – (Petheu), kormosói 451
 – (Peteu), petri 283
 – (Petheu), Pomoyth-i 451
 – (Peteu) mester, szalóki 56, 228
 – (Petheu), szúdi 451
 – (Pethew), Wal-i 677
 – (Petew) comes, Bors fia, berzéki 502
 – (Petheu, Peteu) mester, Cymba
 István fia 522, 916
 – (Pethew), Gyarman fia 84, 157, 164
 – (Petew), Gyula fia 850
 – (Petew), István fia, töttösi 460
 – (Petheu), János fia 435
 – (Peteu), László fia 463
 – (Peteu) mester, Márk fia, sári 57,
 586, 950
 – (Peteu), Péter fia, pocsaji 678
 – (Petheu), Simon fia 829
 – (Pethev), Simon fia 913
 – (Petew), Sinka fia 850
 – (Petew), Tywan fia, Horrow-i 385
 – (Petew) fia János, mislyei 365
 – (Pethew) fiai: Pál, Péter, Miklós
 és László, gáldi 130
 Petőcs (Peteuch, Petheuch), Mik-
 lós erdélyi vajda és János apja,
 fricsi 21, 40, 757, 850

Petre 834–835, 898, 909 (Temes m.)
 –, győri hospes 681
 Petres (Petrus) fia Miklós, zágrábi
 várjobbágý 386
Petri (Pettri), ma Lövvőpetri 283
 (Szabolcs m.)
 Petrin l. Werntin Péter
 Petronella, Péter leánya 903
Petrosium 614
 Petrova Lehota l. Péterlehota
 Petrovaradin l. Pétervárad
 Petrus Begonis, Wroclaw-i kano-
 nok, bacallarius 576, 754
 – Civranus, velencei tengeri fő-
 kapitány 293
 – de Canali, velencei tengeri fő-
 kapitány 552
 Petrus l. Petres
 Petruseuch l. Petrusouch
 Petruseucz l. Petrusouch
**Petrusouch (Petruseuch, Petru-
 seucz)** 386, 393 (Zágráb m.)
 Pettri l. Petri
Peturegese, tó 862
 Peturfalua l. Péterfalva
 Peturfalwa l. Péterfalva
 Peturfolua l. Péterfalva
 Peturfolwa l. Péterfalva
 Peturke l. Péter
 Peturmezeye l. Pétermezeje
 Peturnye (dict.) Péter (Peturnye)
 fia János, Horrow-i 385
 – l. Peturnye Péter
Petusteluke 112, 910 (Baranya m.)
 Pezinok l. Bazin
 Pezyeg l. Peszek
pfennig 278
 Phile l. Füle
 Philippa, cataniai 180
 Philke l. Filke
 Phyle l. Füle
 Phylefalua l. Fülefalva
 Phyntha l. Finta
 Piatra Craivii l. Kecskés
Pikfalva (villa Pyk) 244 (Szepes m.)
 Piligramus Streun 733

Pilis (Bilis, Pylis, Pylis) megye 500

– *megye hatósága* 500

Piliscsév l. Csév

pince (cellarium) 429, 601

Pinckaueld l. Pinkafő

Pinkafeld l. Pinkafő

Pinkafő (Pinckaueld, Pinkafeld),

ma Pinkafeld, Au. 32 (Vas m.)

Pizd l. Sár

Plaštovce l. Palást

plébánia 197, 239, 261, 385, 546,

564, 590, 626, 838

plébános 22, 124, 174, 226, 261,

345, 385, 429, 445, 456, 464,

553, 564, 582, 604, 700, 794,

850, 965

Plešivec l. Pelsőc

Plusuch l. Pelsőc

Poch l. Pócs

Poche l. Pocsaj

Pócs (Poch) 849

– (Powch), szerviens 819, 824

Pocsaj (Poche) 678 (Bihar m.)

Podgoria 321, 781 (Körös m.)

Podjales l. Jalez

Podradzaza 230 (Szepes m.)

Podrug l. Padrag

Podrugh l. Padrag

Podturňa l. Pottornya

Pogh l. Paty

Poháros (Paharus, Poharus dict.)

Péter mester, abaúJVári comes,

szalánci várnagy, királyi lovag

356, 740–741, 764, 792, 821,

903, 914

Poharus l. Poháros

Pok 94 (Heves m.)

– (**Poky**) 132, 290, 590 (Győr m.)

Poka l. Póka

Póka (Pouka) 774

– (Pouka), keszi 451

– (Pouka) fia Máté 851

– (Poka) fia Miklós, noszlopi 513

Poky l. Pok

Polány (Palyan), ma Sorokpolány
402 (Vas m.)

Polcha (dict.) Pál mester, körösi
comes 177, 254, 309

Polgár (Pologar) 960 (Valkó m.)

polgári Szt. Márton-egyház 960

polgár 37–39, 53, 61, 90, 137, 139,

162, 171, 212, 221, 239, 264,

278, 290, 292–293, 337, 344,

357, 375, 386, 408, 415, 422,

425, 429, 451, 454–455, 515,

541, 544, 548, 553–554, 557,

565, 574, 581, 584, 609, 581,

623–624, 636, 639–640, 644,

660, 718, 736, 739, 806, 810,

817, 900, 922–923, 949, 959

Polkonya l. Palkonya

Polkunya l. Palkonya

Pologar l. Polgár

Poloznuk l. Paloznak

Pomagh l. Pomogy

Pomaz l. Pomázi

Pomáz (Pamaz) 409 (Pilis m.)

Pomázi (Pomaz-i dict.) Benedek,

Mihály fia 294

Pomogy (Pomagh), ma Pam-

hagen, Au. 503–504

Pomoyth 451 (Hont m.)

pondus 264, 500

Pongrác mester, királyi lovag 58, 451

– mester, László fia, László apja 141

–, Mihály fia, nagymihályi 299

– fia Bertalan, pongrácfalvi 895

– fia Kelemen 361

– fia László, cseleji 141

– fia Tamás 227

Pongrácfalva (Pangrachfalua), ma

Pongrácovce, Sz. 895 (Szepes m.)

Pongrácovce l. Pongrácfalva

Poperinge (Papprig, Popring),

Belgium 368, 394

Popring l. Poperinge

Popwelge l. Papvölgye

Porch (dict.) István fiai: Lack és

Nagy Leusták 10

Pordan l. Pordány

Pordanch l. Pardanch

Pordány (Pordan), ma Porgány
(Pordeanu, Ro.) 451 (Csanád m.)

– **(Pordan)**, ma Rábapordány
503–504 (Sopron m.)

Pordeanu l. Pordány

Porgány l. Pordány

Porno l. Pornó

Pornó (Porno), ma Pornóapáti
228 (Vas m.)

Pornóapáti l. Pornó

Porog, János fia 897

– fia János 897

**Poroszló (Porozlo, Porozlou,
Puruzlo, Puruzlou, Puruzlow)**
67, 300, 316 (Heves m.)

poroszló 239, 290, 769

Porozlo l. Poroszló

Porozlou l. Poroszló

Portanch l. Pardanch

Portuensis l. ostiai püspök

Porych, Swgh fia 957

Pós (Pows), Péter fia, Hehce-i 515

– (Pous) fia Dénes, kajali 351

– (Pows) fia István, aradi szolgál-
bíró 82

– (Pous) fia János 94

– (Pous) fia Miklós, kellemesi 432

Posa l. Pósa

Pósa (Posa) 156

– (Pousa, Powsa), dobokai 808

– (Posa, Pousa, Povsa, Powsa)
mester, Balázs és László apja,
krassói comes, galambóci vár-
nagy, szeri 82, 369, 805, 834–
835, 898, 909

– (Pousa) fia János 287, 466, 847

– (Pousa) fia László, berényi 808

– (Posa) fia Miklós, récsei 864

– (Pousa) fia Mokus, kopácsi 385

Posádka l. Szolgagyőr

Posaga l. pozsegai káptalan

Posagawar l. Pozsega

Pósamező (Pousamezey) 916

Posoga l. Pozsega

Poson l. Pozsony

Posonium l. Pozsony

Posonius mester, budai kanonok
156, 294, 807

posztó 264, 368, 394

Pothok l. Patak

Pothowch, János fia, aradi szolgál-
bíró 82

Potichan 10 (Heves m.)

Potok l. Patak

**Pottornya (Thornalia, Thor-
nalya)**, ma Podturňa, Sz. 965
(Liptó m.)

Potyond (Pugund) 816 (Sopron m.)

Pouka l. Póka

Pous l. Pős

Pousa l. Pósa

Pousamezey l. Pósamező

Povsa l. Pósa

Powch l. Pócs

Pows l. Pős

Powsa l. Pósa

Poza fia János, Slauik-i 43

Pozan l. Pazony

Pozdon l. Pazony

Požega l. Pozsega

Pozon l. Pazony

Pozsega (Posagawar), vár, ma
Požega, Ho. 16 (Pozsega m.)

– (*Pasaga, Posoga*) megye 134

*pozsegai (Pasaga, Posaga; ma
Pozsegaszentpéter, Kaptol, Ho.)
Szt. Péter-egyház és káptalanja*
13, 16, 850 (Pozsega m.)

– *olvasókanonok* l. Aradi Péter

– *prépost* 254

– *várnagy* l. Péter, Pytuz fia

Pozsegaszentpéter l. pozsegai káptalan

Pozsony (Posonium, Prespuerch),
város, ma Bratislava, Sz. 344, 448,
817, 889 (Pozsony m.)

– (*maior Posoniensis, Poson*) *megye* 163, 340, 347, 384, 405, 503–504, 527–532, 679, 817

– *megye hatósága* 223, 237, 396, 629, 702

pozsonyi alesperes l. János

– *bíró* l. Jakab

– *comes* l. Henrik, Treutul Miklós

– *örkanonok* l. Péter

– *prepositura administrator-a* l. Márton

– *prépost* 198, 253, 485

– *szolgabíró* l. Domokos; Domokos, István fia; Máté; Miklós, Kilián fia

– *Szt. Gotthard-oltár* 395

– *Szt. György-egyház* 345

– *Szt. Mihály-egyház* 345

– *Szt. Miklós-kápolna* 395

– *Szt. Üdvözítő-egyház és káptalanja* 1, 80, 97, 153, 205, 223, 232, 237, 331, 345, 357, 384, 392, 395, 426–427, 439, 443, 464, 529, 532, 588, 600, 768, 799, 817, 836, 849, 862, 864

– *vicecomes* l. Orros János

Pozsonysárfő l. Sárfő

Pötsching l. Besenyő

prágai (ma Praha, Cseho.) *érsek* 420

Praha l. *prágai érsek*

Praetumprun l. Széleskút

prebenda 187–189, 197–198, 215, 253, 331, 345, 401, 458, 482–485, 616–617, 654–659, 663, 668–670, 748–749, 872–873, 876–880, 884, 887–888, 947–948

prebendarius 212, 387, 644, 850, 894, 899

preceptor l. Dragonetus

PrechnaBernycha, folyó 216

predialis 172

predium 137

premontrei rend l. sági konvent
prepositura 254, 395, 656–657, 664, 669–670

prépost l. András, Balázs; Bereck, János fia; Bertrand, csanádi, Domokos, Ende, Fülöp, hatvani, István, Jakab, János, László, Márton, Mihály, Miklós; Miklós, Fülöp fia; Pál, pozsegai, pozsonyi, Tamás; Tamás, Péter fia; Tatamer, váci, zsámbéki

préposti harmadrész 341

Prešov l. Eperjes

Prespuerch l. Pozsony

Príbel, ma Príbelce, Sz. 451 (Hont m.)

Príbelce l. Pribel

princeps l. Róbert

priorissa 465, 512

Prodauiz l. Prodaviz

Prodaviz (Prodauiz), ma Virje, Ho. 809 (Körös m.)

proskribálás 356, 825, 832

prothonotarius l. Bika Miklós, Demeter; Ivánka, Pál fia

provincia Polonie l. Lengyelország

Pruk l. Prukk

Prukk (Pruk), ma Dunahidas (Most pri Bratislave, Sz.) 384 (Pozsony m.)

– **(Prukk bey der Leyta)**, ma Bruck an der Leitha, Au. 278

Prukk bey der Leyta l. Prukk

Puchaim l. Puchheim

Puchheim (Puchaim), Au. 733

Puchpoh, patak 261

Pudrugh l. Padrag

Pugil l. Bajnok

Pugund l. Potyond

Pukur l. Peker

Pulkuna l. Palkonya

Pulsina, gödör 277

Pulyan (dict.) Péter, gréci esküdt 290

Puruzlo l. Poroszló

Puruzlou l. Poroszló

Puruzlow l. Poroszló
 Pusté Čemerné l. Csemernye
 Pusztacsalád l. Család
 Pusztaderics l. Ederics
 Pusztamiske l. Miske
 Putruh (dict.) László 112, 910
püspök l. András, Apetzo, Bertalan,
 casertai; Demeter, Dénes fia; Fe-
 renc, Fülöp, Galhardus, Gergely,
 Ildebrand, István, Jakab, János,
 Jób, Kálmán, László, Lőrinc,
 Mihály, Miklós; Miklós, Henrik
 fia; Pál; Pál, Ada fia; Pécsi Já-
 nos, Péter, Radulph, Sergius,
 Teodor, Vid, Vilmos, Zlaudus
Püspökmolnári l. Molnár
Pyr 451 (Hont m.)
Pyspuky l. Szurdokpüspöki
Pytuz comes fia Péter, pozsegai
 várnagy 16

Q

Quak l. Kuak
 Quinqueeclesie l. Pécsi
 Quintum forum l. Csütörtökhely

R

Raabcha l. Rábca
 Raad, Szaniszló fia, oláh 282, 295
 – l. Rád
 Rab l. Arbe
 Raba l. Rába, Rábaköz
Rába (Raba), folyó 215
 Rábabogyoszló l. Bogyoszló
 Rábahídvég l. Hidvég
 Rábakovácsi l. Kovácsi
Rábaköz (Raba), districtus 27,
 589, 816, 943
 Rábapaty l. Paty
 Rábapordány l. Pordány
 Rábatöttös l. Töttös
Rábca (Raabcha), folyó 830
rablás 103, 134, 236, 314, 394,
 490, 562, 627, 757, 808, 826–

827, 834–835, 909, 919–920,
 929, 937
rabló 134, 193, 222, 250, 356,
 562–563, 825, 832

Rabuch 216 (Zágráb m.)

Rača l. Récse
 Racolch l. Rákóc
 Rad l. Rád

Rád (Raad), ma Rádfalva 112,
 855–856, 910 (Baranya m.)

– (Rad) fia Tamás, pataki 137

Rádfalva l. Rád

Radiszló (Radizlo, Radyzlow), dux 925
 – (Radizlaus, Radozlaus, Raduz-
 laus) comes, Babonics fia,
 Duym apja, osztrozsaci 3, 277,
 290, 549

Radizlaus l. Radiszló

Radizlo l. Radiszló

Radnót (Renolth), ma Iernut, Ro.
 11 (Küküllő m.)

Radozlaus l. Radiszló

Raduanzeg (Radwanzeg) 358
 (Zemplén m.)

Radulph, londoni püspök 511

Raduzlaus l. Radiszló

Radwanzeg l. Raduanzeg

Radyzlow l. Radiszló

Ragusa (Ragusium), város, ma
 Dubrovnik, Ho. 44, 183

ragusai comes 183

Ragusium l. Ragusa

Rakitouch l. Rakitouecz

Rakitouech l. Rakitouecz

Rákóc (Racolch), ma Rakovec nad
 Ondavou, Sz. 831 (Zemplén m.)

Rakoncás (Rakoncha), ma Rekenye-
 újfalu (Rakovnica, Sz.) 378
 (Gömör m.)

Rakoncha l. Rakoncás

Rakonok (Rakonuk, Rokonok),
 ma Rakovec, Ho. 216, 386
 (Kőrös m.)

Rakonuk l. Rakonok

Rákospalota l. Palota
Rákosszentmihály l. Szentmihály
Rakovec l. Rakonok
– nad Ondavou l. Rákóc
Rakovnica l. Rakoncás

**Rakitouecz (Rakitouch, Raki-
touech, Rakythowecz, Raky-
touch)** 386, 393, 790 (Zágráb m.)

Rakythowecz l. Rakitouecz
Rakytouch l. Rakitouecz
Ramaz 431

Rápolt (Rapolth), ma Nagyrápol
(Rapoltu Mare, Ro.) 579
(Hunyad m.)

Rapolth l. Rápol
Rapoltu Mare l. Rápol
Rasinja l. Apajkeresztúr, Raszinyakeresztúr
Raska l. Ráska

Ráska (Raska), ma Kis- és
Nagyráska (Malé és Vel'ké
Raškovce, Sz.) 334 (Zemplén m.)

Rassia l. Szerbia
Rastice l. Magyar

**Raszinyakeresztúr (S. Crux de
Rascina),** ma Rasinja, Ho. 809
(Kőrös m.)

Rathk (Ruthk) 451

Rathuay l. Ratvaj
Ratin l. Ráton
Ratold l. Rátót
Ratolth l. Rátót

**Ráton (Ratun, Ratunwelge,
Ratunuelgh, Ratunwelghe),**
ma Ratin, Ro. 28 (Kraszna m.)

Rátót (Ratold, Ratolth) nemzetség
3, 388, 679

– (Ratold), Roland bán fia, Rátót
nembeli 3

Ratun l. Ráton
Ratunuelgh l. Ráton
Ratunwelge l. Ráton
Ratunwelghe l. Ráton

Ratvaj (Rathuay), Sz. 533 (Sáros m.)
Rauaz l. Ravasz
Ravasz (Roaz) István 206

– (Rauaz, Ruaz dict.) Miklós,
officialis 834–835, 898, 909
– (Rouoz) fia Miklós, kalondai 489
Ravaszd (Rouazd, Roazd) 855–
856 (Somogy m.)

Ravaszmal (Rouazmal), hegy 291
Raxia l. Szerbia

Raymund, nápolyi szállásmester,
lovag, cataniai 180, 718

Rebnyche, víz 903

Rechche l. Recske
Reche l. Récse
Rechke l. Recske
Rečka l. Recske

reconciliacio 473, 651

rector [egyházé] 254, 296, 345,
507, 553, 621, 705, 965

Récse (Reche), ma Rača, Sz. 600,
864 (Pozsony m.)

**Recske (Rechche, Rechke,
Rékche),** ma Sajórecske (Rečka,
Sz.) 793, 961 (Gömör m.)

Rede l. Réde

Réde (Rede), ma Nagyréde 40
(Heves m.)

Rediu l. Rőd

Régen (Regun), ma Szászrégen
(Reghin, Ro.) 815 (Torda m.)

reggeli 523

Reghin l. Régen

regnum Apulee l. Nápolyi Királyság

– Sclauonie l. Szlavón Bánság

– Sicilie l. Nápolyi Királyság

– Sicilie et terre citra Farum l. Nápolyi
Királyság

regös 958

**Regöstelek (Regteluk, Regteluke,
Regwelgh)** 958 (Pest m.)

Regteluk l. Regöstelek

Regteluke l. Regöstelek

Regun l. Régen

Regwelgh l. Regöstelek

**Régyszentmárton (S. Martinus
de Reeg ~ Reg)** 695, 711 (Bod-
rog m.)

Rekche l. Recske
 Rekenyeújfalú l. Rakoncás
remete 83, 338, 507, 793
 Rence l. Bente
Rendek (Rennek), ma Csab-
 rendek 913 (Zala m.)
 Rendue fia Cheztwe 849
Rendys 800 (Bodrog m.)
 Rennek l. Rendek
 Rennolth l. Renold
Rennuk (Rennukfeu), folyó 850
 Rennukfeu l. Rennuk
 Renold 57
 – (Reynold) fia Imre 112, 855–
 856, 910
 – (Rennolth) fia János 807
 – fiai: Miklós, Benedek és Alap,
 szentmiklósalapi 628
 Renolth l. Radnót
Renukkezy 850 (Sáros m.)
 Renze l. Bente
Repas 957 (Veszprém m.)
Resznek (Reznuk) 324, 701 (Zala m.)
 Rétfalu l. Wiesen
 Rétközberencs l. Berencs
 Reud l. Röd
 Reudger fia Jakab, veszprémi és
 egri kanonok, egri éneklőkano-
 nok, kánonjogi doktor 198
rév 37, 226, 438, 801
Réva (Ryua), ma Rivica, Sze.
 152, 214, 936 (Szerém m.)
 Revišné l. Revisnye
Revisnye (Rewysne), ma Revišné,
 Sz. 318 (Árva m.)
 Revištia l. Revistye
Revistye (Ryuche), vár, ma
 Revištia, Sz. 500 (Bars m.)
 Rewysne l. Revisnye
 Reynold l. Renold
 Richnava l. Richnó
Richnó (Ryhno), ma Richnava,
 Sz. 689 (Szepes m.)
 Ricolph l. Rikalf

Rikalf (Ricolph, Rycholph,
 Rycolph, Rykolph) mester,
 Rikalf fia, János, László lovag,
 Kelemen lovag, Lőrinc és Hen-
 rik apja, tarkói 94, 287, 368,
 387–388 között, 466, 518–520,
 591, 720, 756–757, 779, 838,
 847, 850, 899, 934
 – (Rykolph, Rycolph), Rikalf apja,
 tarkói 518–520, 591
 Rimaszécs l. Szécs
Rimaszombat (Rimazumbata),
 ma Rimavské Sobota, Sz. 650
 (Hont m.)
 Rimavská Šec l. Szécs
 Rimavské Sobota l. Rimaszombat
 Rimazumbata l. Rimaszombat
 Rinyaújfalú l. Újfalú
 Rivica l. Réva
 Roaz l. Ravasz
 Roazd l. Ravaszd
 Robert de Cabannis, eboli comes,
 nápolyi udvarmester 180, 555, 718
 Róbert, durazzoí 180
 –, nápolyi (Si) király, Károly ca-
 labriai herceg apja 33, 170, 535
 –, tarantói princeps, nápolyi fő-
 kapitány, bizánci despotus,
 konstantinápolyi császár, Akháj
 Fejedelemség princeps-e 20,
 33–34, 180–181, 250, 330, 325,
 335, 400, 425, 442, 454, 537,
 560–563, 574, 642, 693, 713,
 718, 721–726, 731, 746, 773,
 802–803
 – l. Robert
 Rochovce l. Rozsfalva
 Roger, bari érsek 719, 722–723
 Rohfalua l. Rozsfalva
Rohman 489 (Nógrád m.)
 Rohr im Burgenland l. Nád
Rojcsa (Ryuche), ma Rovišće,
 Ho. 809 (Kőrös m.)
 Rokonok l. Rakonok

Roland (Lorand) comes, budai esküdt polgár, aranyvizsgáló 958

– (Lorand), erdélyi örkanonok 15, 85, 130, 142, 353

– (Lorand), Zeuchen-i 133

– (Lorand), Bolda fia, Karcha-i 768

– (Lorand), Dénes fia, Arland nembeli 631

– (Lorand, Rorand), Mátyás fia, Domokos és Leusták apja, Rátót nembeli 3, 822

– (Lorand) mester, Mikcs bán fia 757, 847

– (Lorand), Sebestyén fia, Imre apja, szentimrei 67

– (Lorand), Tamás fia 382

– (Lorand) mester, Tamás fia 794

– (Lorand), Vid fia, ráskai 334

– (Lorand) bán, nádor, Rátót és Mátyás apja, Rátót nembeli 3, 849

– (Lorand) fia Gelyen, csitvándi 755

– (Lowrand) fia István, Hechce-i 515

– (Lowrand) fia Jakab 832

– (Lorand) fia Jordan, sápi 849

– (Lorand) fia László, enyingi 147, 512

– (Lorand) fia Lukács 150

– (Lorand) fia Miklós, zsemberi 902

– (Lorand) fia Pál 129

Róma, Olaszo. 185, 312

római egyház 33, 75, 181, 191, 204, 233, 251, 422, 448, 494, 525–526, 535–537, 623, 724, 839, 931–932 között; l. még pápai szék

– *S. Maria in Cosmedin-egyház* 181, 754

Romad 128 (Szatmár m.)

Roman, cseri 451

–, Kázmér fia, töttösi 460

Romania l. Bizánci Birodalom

Roor l. Nád

Ropheyn bán, Miklós fia 134

Rorand l. Roland

Rosenfold 503 (Sopron m.)

Rostagnus 558

Rosumbach l. Ruzsbach

Rouazd l. Ravasz

Rouazmal l. Ravaszmal

Rovišće l. Rojcsa

Rozgony (Rozgun, Ruzgun), ma

Rozhanovce, Sz. 103, 122, 134, 850 (Abaúj m.)

rozgonyi csata 134

Rozgun l. Rozgony

Rozhanovce l. Rozgony

Rozsfalva (Rohfalua), ma

Rochovce, Sz. 73 (Gömör m.)

Rozsnyórudna l. Rudna

Rőcse (Ryuche), ma Sáros- és

Felsőrőcse (Blatné és Vel'ké Revištia, Sz.) 365, 903 (Ung m.)

Rőd (Reud), ma Rediu, Ro. 91 (Kolozs m.)

rőf 264, 394

Röjtökmuzsaj l. Muzsaj

Ruaz l. Ravasz

rubetum 105, 348, 385, 913

Rudna, ma Rozsnyórudna (Rudná, Sz.) 378 (Gömör m.)

Rudná l. Rudna

Rufow l. Vörös

Rufus l. Vörös

Ruhthukeur l. Ruhtukewr

Ruhtukewr (Ruhthukeur) 503–504 (Sopron m.)

Rukulyan 503–504 (Zala m.)

Rum 385, 460 (Vas m.)

Ruský Kazimír l. Kázmér

Ruszbach (Rosumbach), ma Alsó- és Felsőzúgó (Nižné és Vyšné Ružbachy, Sz.) 451 (Szepes m.)

Ruthk l. Rathk

Ruzgun l. Rozgony

Rycholph l. Rikalf

Rycolph l. Rikalf

Ryhno l. Richnó

Rykolph l. Rikalf

Ryma 890

Ryua l. Réva

Ryuche l. Revistye, Rojcsa, Rőcse

S

S. Andreas l. Szentandrás

– Anna l. Szentanna

– Blasius l. Szentbalázs

– Crux l. Keresztúr

– Crux de Rascina l. Raszinyakeresztúr

– Elizabeth l. Szentersébet

– Elysabeth l. Szentersébet

– Emericus l. Szentimre

– Georgius l. Szentgyörgy

– Gerardus l. Szentgrót

– Jacobus de Selizyo l. zselicszentjakabi monostor

– Johannes l. Szentiván

– Ladislaus l. Szentlászló

– Martinus de Reeg l. Régyszentmárton

– Martinus de Reg l. Régyszentmárton

– Martinus l. Szentmárton

– Nicolaus l. Szentmiklós

– Petrus l. Szentpéter

– Salvator l. Szentszalvátor

Saag l. Ság

Saagh l. Ság

Saaph l. Sáp

Saar l. Sár

Saard l. Sárd

Sabaria l. Szombathely

Sabinov l. Szeben

Sacer mons Pannonie l. pannonhalmi konvent

Sadan l. Zsadány

Šafárikovo l. Tornalja

Ság (Saag, Saagh, Sagh), ma Ipolyság (Šahy, Sz.) 222, 451, 818 (Hont m.)

sági Boldogságos Szűz Mária-monostor premontrei rendi konventje 121, 222, 252, 377, 451, 844, 861, 863, 902, 921, 928, 935

– *prépost* l. István

Sagh l. Ság

sagittamentum 412, 434

Šahy l. Ság

Sajó (Sayo, Sayou, Sayow), folyó 265, 829

Sajógalgóc l. Galgóc

Sajógömör l. Gömör

Sajókeszi l. Keszi

Sajórecske l. Recske

Sajószáltánya l. Sztárnya

sajt 264

Salamon, ma Pápasalamon 625 (Veszprém m.)

–, egrí minorita gárdián 507

–, hindi 662

–, Sándor fia, szentbenedekkáli 190

– fia Dobó 850

– fia Domokos, székely, sényői 951

– fia Gergely, Bozteh-i 798

– fia János, Guth-i 627, 843

– fia Kelemen, reszneki 324

– fia László, takácsi 755

– fia Péter, laki 463

Salasun (Zalasun) 438 (Esztergom m.)

Salisfodium l. Vizakna

Salka l. Szalka

Salló (Sarow), ma Garamsalló (Šalov, Sz.) 926 (Hont m.)

Salome, Kechy-i Simon leánya 387–388 között

Šalov l. Salló

Sályi (Sauly), ma Szamossályi 704 (Szatmár m.)

Samobor l. Szamobor

Sámód (Samud) 266 (Baranya m.)

Sámson fia János, unyomi 590

Samud l. Sámód

Sámuel comes, János fia, Péter és Dávid apja, Aba nembeli 103, 134

Samut (Samuth) 1, 237, 439 (Pozsony m.)

Samuth l. Samut

Samyl fia Egyed, pazonyi 832

Sănca l. Sződemeter

Sanctia de Cabannis, mureoni comitissa 180, 718

Sandor l. Sándor

Sándor 386

- (Sandor), dályai 714
- (Sandur, Sandrin), Mysete-i 825, 832
- , IV., pápa 809
- mester, pottornyai 965
- , Cselen fia, János gömöri comes és Jakab apja 200, 394, 635, 913
- , Denk fia, nekcsei 267
- (Sandur), Gergely fia, jáki 144
- , Iván fia, gorica 790
- , Pál fia, szentpéteralapi 628
- (Sandur) fia András, magyar 702
- fia György 116, 379
- fia György, keresztesi 358
- fia György, köcski 27, 896
- fia György, páli 816
- fia János, szkárosi 635
- (Sandur) fia Salamon, szent-benedekkáli 190

Sandorph l. Somfalva

Sandrin l. Sándor

Sandur l. Sándor

Sântămăria de Piatră l. Boldogasszonyfalva

Sântana de Mureș l. Szentanna

Sântimbru l. Szentimre

Santovka l. Szántó

Sáp (Saaph), ma Dunasáp
(Dedinka pri Dunaji, Sz.) 849
(Pozsony m.)

Saphor Miklós, visegrádi 952

Sar l. Sár

Sár (Pizd, Saar) 57 (Vas m.)

- (**Saar**), ma Sárvár 828 (Vas m.)
- (**Sar, Sary**) 512, 818 (Veszprém m.)
- (**Saar**), folyó 503–504, 586
- (**Saar**), folyó, ma Sió 414

Sărăcsău l. Szarakszó

Sard l. Sárd

Sárd (Saard, Sard), ma Somogy-sárd 146, 855–856 (Somogy m.)

sárdi Szt. Ferenc vértanú-egyház 146

Sarfew l. Sár fő

Sarfewmezado l. Sár főmezadó

Sárfimizdó l. Sár főmezadó

Sár fő (Sarfew), ma Pozsonysár fő
(Blatné, Sz.) 503–504 (Pozsony m.)

Sár főmezadó (Sarfewmezado),
ma Sárfimizdó 950 (Vas m.)

Sarhel l. Sár hely

Sár hely (Sarhel) 348 (Zala m.)

Sári (Sary), ma Tajnasári (Tajná,
Sz.) 451 (Hont m.)

Saros l. Sáros

Sáros (Sarus), vár és város, ma
Nagysáros (Vel'ký Šariš, Sz.)
21, 41, 776, 288, 368, 518–520,
533, 640, 776 (Sáros m.)

– (*Saros, Sarus*) megye 83, 141,
387–388 között, 432, 518–520,
757, 777, 847, 934

– *megye hatósága* 21, 83, 219,
288, 368, 520, 533, 776

sárosi comes l. Kónya Miklós

– *perjel* l. István, Miklós

– *szolgabíró* l. Teodor

– *Szt. Szaniszló vértanú-kolostor és konventje* 83

– *várnagy* l. János, Kemény fia

– *vicecomes* l. János, Kemény fia

Sárospatak l. Patak

Sárosrőcse l. Rőcse

Sarou 351 (Pozsony m.)

Sarow l. Salló

Sartor l. Szabó

Sarus l. Sáros

Sárvár l. Sár

Sary l. Sári

Saschiz l. Kéz

Sásony (Windén), ma Winden am
See, Au. 278 (Moson m.)

Sassus de Dinisiaco, terlizzi comes,
nápolyi marescallus 180

*sásvári (Saswar; ma Trosznyik,
Ukr.) főesperes* l. Péter

Saswar l. sásvári főesperes

Satu Mare l. Németi

Satyas l. Saytias

Saul, János fia 135, 902
 –, János fia, Chokode Péter hátszei várnagy és Pál apja 580
 – fia Benedek 106, 111
 – fia Dénes, szolnoki vicecomes 296
 – fia Lukács, kaproncai villicus 61
 – fia Mihály, Septul-i 431
 Sauly l. Sályi
 Sava l. Száva
savniki (*Chenuk, szepesi; ma Spišský Stiavnik, Sz.) Boldogságos Szűz-monostor* 383, 458, 508 (Szepes m.)
 – (*szepesi*) *apát* l. János, Vilmos
savoyai fejedelem l. Jakab
 Saxard l. szekszárdi konvent
 Sayo l. Sajó
 Sayou l. Sajó
 Sayow l. Sajó
 Saytias (Saytyas, Satyas dict.)
 Gergely fia Simon 160, 206–207, 437
 Saytyas l. Saytias
 Szadice l. Százd
 Scakalus l. Szakállas
 Scandalar (Standalar), gréci polgár 290
Scardona, ma Skradin, Ho. 813
 Scarus l. Szkáros
 Scebes l. Zsebes
 Scebyn l. Zebeň
 Scechiem l. Szécsény
 Sceer l. Szer
 Scemeth l. Szemet
 Scemlekhaza l. Szemlék
 Scemluk l. Szemlék
 Scemlukhaza l. Szemlék
 Scenbenedukfalua l. Szentbenedek-kál
 Scengeroulth l. Szentgrót
 Scengyurg l. Szentgyörgy
 Scengyurgh l. Szentgyörgy
 Scenlelek l. Szentlélek
 Scenmartun l. Szentmárton
 Scenthbenedukfalua l. Szentbenedek-kál
 Scenthlazlov l. Szentlászló
 Scenthlazlow l. Szentlászló
 Scenthmiclos l. Szentmiklós
 Scentlazlov l. Szentlászló

Scentlazlow l. Szentlászló
 Scepes l. Szepes, szepesi káptalan
 Sceplaak l. Széplak
 Sceplak l. Széplak
 Sceplik l. Széplak
 Scepsi l. Szepes, szepesi káptalan
 Scepsy l. szepesi káptalan
 Scepus l. Szepes, Szepesség, szepesi káptalan
 Scerenche l. Zerenche
 Scethlazlou l. Szentlászló
 Sceuerfalu l. Sztevérfalu
 Sceulus l. Szőlös
 Sceunichbania l. Újbánya
 Sceunichbanya l. Újbánya
 Scevnichbanya l. Újbánya
 Scewerfalu l. Sztevérfalu
 Schattendorf l. Somfalva
 Schebniczer (Schebnizer) János, szebeni 457
 Schebnizer l. Schebniczer
 Scilagh l. Szilágy
Scibilian (**Sciublan, Sciuian, Sciuibla, Sciuiblan, Scybilia, Scuiblaan, Scyuibla, Scyuiblan, Scuiblan, Swblyan**) 290, 548 (Zágráb m.)
 Sciublan l. Scibilian
 Sciuian l. Scibilian
 Sciuibla l. Scibilian
 Sciuiblan l. Scibilian
 Sclauonia l. Dalmácia, Szlavón Bánság
 Sclaus l. Tót
 Sclavonia l. Dalmácia, Szlavón Bánság
 Sclavus l. Tót
scriptor 938
 Scuhafev l. Szuhafeő
 Scuiblaan l. Scibilian
 Scuiblan l. Scibilian
 Scybilia l. Scibilian
Scyud 753
 Scyuibla l. Scibilian
 Scyuiblan l. Scibilian
Sé (**Sye**) 402 (Vas m.)
 Sebastianus Matkov, jasztrebarszkai bíró 292
 Šebastovce l. Zsebes

Sebe, Jutas-i Mihály leánya,
veszprémvölgyi apáca 512

–, kázméri Dénes felesége 680, 964

Sebechleby l. Sebelléb

Sebefewlde l. Sebeháza

Sebehaza l. Sebeháza

**Sebeháza (Sebefewlde, Sebe-
haza)** 816 (Vas m.)

**Sebenico (Sibenicum, Sibinicum,
Sybenicum)**, ma Šibenik, Ho.
44, 183, 594, 598, 691

sebenicói comes 389

Sebes (Sebus) mester, bazini,
szentgyörgyi 163, 384, 464, 768

sebesítés (sebesülés) 141, 209,
223, 254, 329, 495–496, 501,
521, 553, 620, 703, 783, 825,
834–835, 844, 861, 903, 909

Sebestyén 906

–, subdiaconus 452

–, szentgyörgyi pap 809

– mester, zalai főesperes, veszp-
rémi kanonok 190

–, Mihály fia, mislenyi 808

– fia András 365

– fia Fülöp, diódsi 808

– fia Miklós, szentbenedekkáli 190

– fia Roland, szentimrei 67

– l. Sebastianus

Sebnicha l. Újbánya

Sebniche l. Újbánya

Sebnichebania l. Újbánya

Sebus l. Sebes

Sechepataka, völgy 215

Seden l. Zsédény

Sedfeu, hn. 125

Sedul 361

Seffrid l. Szigfrid

Segasd l. Segesd

Segesd (Segasd, Segusd), város
50–51, 739 (Somogy m.)

segesdi comes l. Tamás

Segna l. Zengg

Segne l. Zsegnia

Segnia l. Zengg

Segusd l. Segesd

Sek l. Szék

Seki l. Szék

sekrestye 126, 162, 462, 569, 808;

l. még káptalan levéltára

sekrestyész 569

Selany l. Szelény

Selez l. Zseliz

Şelimbär l. Sellenberk

**Sellenberk (Stolczenberg, Stolczen-
burg)**, ma Şelimbär, Ro. 457
(Szászföld)

Selyegh, folyó 503–504

Selyz l. Zseliz

Sember l. Zsemler

Semian l. Semjén

Semjén (Semyan, Semyen), ma
Kállósemjén 48, 116, 193, 495,
497, 643, 824 (Szabolcs m.); l.
még Nagysemjén

– **(Semian, Semyen)** 919–920
(Ung m.)

– **(Semyen, Symyen)**, ma Kemenes-
sömjén 132, 830 (Vas m.)

Semlac l. Szemlék

Şemlacu Mare l. mezősomlyói Szt. István
király-egyház

Semyan l. Semjén

Semyen l. Semjén

Seña l. Szina

senex regalis 862

Senj l. Zengg

Šenkvice l. Csanak

Senthtes l. Szentes

Sényő 951 (Szabolcs m.)

Sepes l. szepesi káptalan

Seplaachk l. Széplak

Septul 431 (Bihar m.)

Sepus l. szepesi káptalan

Serephin 451

Sergius, cattarói püspök 18–19

– Gaytus, pap, amalfi 374

Serke, ma Širkovce, Sz. 679
(Gömör m.)

Seruia l. Szerbia

Servia l. Szerbia

servicium commune 220, 307

Sethythe (Sethythe, Sethythy)

105, 914 (Abaúj m.)

Sethythe l. Sethythe

Sethythy l. Sethythe

Seuleus l. Szőlős

Seungrunth, hegy 261

Sew 316 (Heves m.)

shilling 270

Si l. Nápolyi Királyság

Sibenicum l. Sebenico

Šibenik l. Sebenico

Sibinicum l. Sebenico

Sibiu l. Szeben

Šibot l. Alkenyér

Sicambria l. Óbuda

Siculus l. Székely

Siffrid l. Szigfrid

Sighetu Marmăției l. Sziget

sigillifer 396, 449

Sigless l. Siklósd

Sikenička l. Gyarmat

Siklós (Soklos, Soklous, Suklos, Suklous, Suklows, Sukoroi) 112,

607, 855–856, 910 (Baranya m.)

Siklósd (Syklusd), ma Sigless,

Au. 503–504 (Sopron m.)

Simeg (Symeg) 291 (Esztergom m.)

Simig l. Somogy, somogyi konvent

Simon comes 451

– mester, krasznai főesperes, erdélyi kanonok 263

–, famulus 7–8, 65, 69, 411

–, fehérvári konvent klerikusa 68–59

–, helmeci 145, 173

–, keresztúri pap 809

–, keszi 451

–, kökényesfői 112

–, rector 965

–, András fia, károlyi 783, 811

–, Detre fia, Salome apja, Kechy-i 387–388 között

–, ungi várjobbággy 903

–, Henrik fia, Wroclaw-i és pozsonyi kanonok, legnitzi 331

–, Jakab fia, ajkai 566

–, László fia, monoki 246

– mester, Móric fia, győri comes, meggyesi 128, 275, 310, 810, 939, 941

–, Péter fia, Gamas-i 298

–, Saytias Gergely fia, Miklós apja 160, 206, 224, 437

–, Imre és Péter apja, kállói, nagysejéni, orosi 116, 379, 610, 641, 848, 857

– mester, Miklós apja, makranci 287, 466, 720, 899

– comes, Pál országbíró és Lőrinc apja, nagymartoni 156, 503–504, 609, 759–760

– fia Balázs, Fener-i 223

– fia István, unyomi 590

– fia Iván 177

– fia László 364

– fia Péter, szentbenedekkáli 190

– fia Pető 829

– fia Pető 913

– fia Tamás 915

– fia Tamás, csapi 339

– fiai: János, István, Mihály és Tamás, hévízi hospesek 81

Simonhortja (Symonhorthya), ma Hort 540 (Heves m.)

Simontelke (Symonteluky) 451 (Hont m.)

Simontornya (Symontornya, Symonturnya), vár 687–688 (Tolna m.)

simontornyai várnagy 687–688

Simonyi (Symon), ma Nagysimonyi 456 (Vas m.)

Sinka (Sinqa), Miklós fia, mátyóci 312

– (Synka) fia Péter, peccselyi 28

– (Synka) fia Pető 850

Sinqua l. Sinka
 Sió l. Sár
 Širkovce l. Serke
 Sirmarkou (Symarkan), gréci pol-
 gár 290
Sitke (Sythke) 29, 589 (Vas m.)
 Skerešovo l. Szkáros
 Skolasztika, pécselyi Balase leá-
 nya, veszprémvölgyi apáca 512
 Skradin l. Scardona
 Slanec l. Szalánc
 Slatina l. Szalatnya
Slauik 43 (Szepes m.)
 Slauosfalua l. Szlavosfalva
 Slavec l. Szalóc
 Slavošovce l. Szlavosovce
 Smolník l. Szomolnok
 Smulnich l. Szomolnok
 Smulnych l. Szomolnok
 só 264, 290, 609
Sobor (Sobry) 275, 310 (Sopron m.)
 Sobry l. Sobor
 Sohtestelek l. Batizháza
 Sohthesthelek l. Batizháza
 Soklos l. Siklós
 Soklous l. Siklós
 Sokol'any l. Szakaly
 Sokorópátka l. Pátka
Sókút (Sokuth, Sowkuth, Sowkwth),
 ma Sol', Sz. 925 (Zemplén m.)
 Sokuth l. Sókút
 Sol' l. Sókút
 Solivar l. Sóvár
 soltész 21
Som (Sumy), ma Felsősom
 (Drienica, Sz.) 492 (Sáros m.)
Somfalva (Sandorph), ma Schatten-
 dorf, Au. 503–504 (Sopron m.)
Somló (Sumlo), hegy 194
 Somlőszőlős l. Szőlős
 Somlővásárhely l. Vásárhely
Somodar (Symodor) 291 (Eszter-
 gom m.)
 Somogy (*Simig, Somugh, Symig*)
 megye 136, 146, 503–504, 576,
 632, 782, 786, 865, 904, 939–941

– *megye hatósága* 332, 608
 Somogybükkösd l. Bükkösd
 Somogyhárság l. Hárság
 Somogyi (Sumogy-i dict.) Miklós
 fia András, szuhafői 635
somogyi (Simig, Symig; ma
Somogyvár) Szt. Egyed-
monostor és konventje 133, 136,
 208, 266, 298, 608, 855–856,
 865, 910 (Somogy m.)
 – *apát* 855–856
 – *comes* l. Bertalan
 – *főesperes* l. Miklós
 – *őrszerzetes* l. Péter
 – *vicecomes* l. Konth
 Somogysárd l. Sárd
 Somogyvár l. somogyi konvent
Somos (Sumus), ma Drienov, Sz.
 41, 288 (Sáros m.)
 – **(Sumus)** 120 (Valkó m.)
 Somugh l. Somogy
Somvirág (Sumviragh) 512 (Veszprém m.)
 Soos l. Sós
 Soppron l. Sopron
 Sopprvn l. Sopron
Sopron (Suprun, Supprunium),
 város 38–39, 171 (Sopron m.)
 – (*Soppron, Soprun, Sopprvn,*
Suprun, Suprvn) *megye* 27, 132,
 156, 310, 359, 503–504, 589,
 853, 906, 943
soproni bíró l. István
 – *comes* l. Ákos, Mikcs fia; János
 – *keresztes ispotályos rendház és*
konventje 171
 – *szolgabíró* l. Tamás, Péter fia
 Sopronkeresztúr l. Keresztúr
 Soprun l. Sopron
Sork (Sorok), folyó 56, 228
 Sorkikápolna l. Kápolna
 Sorok l. Sork
 Sorokpolány l. Polány
Sorul 111 (Fejér m.)

Sos l. Sós

Sós (Sos, Soos, Sous, Sows dict.)

László mester, János fia, király-
néi asztalnokmester, királyi lo-
vag, sóvári 122, 267, 705, 850

– (Sos, Soos, Sows dict.) Péter mes-
ter, György fia, sóvári 267, 850

Sóskút (Sowskwth) 515 (Győr m.)

– (**Souskuth**), kút 261

– (**Soskuth**), völgy 291

Soskuth l. Sóskút

Sóspatak (Sospotok) 631 (Zágráb m.)

Sospotok l. Sóspatak

Souar l. Sóvár

Sous l. Sós

Souskuth l. Sóskút

Sóvár (Souar, Sowar), ma Soli-
var, Sz. 122, 705, 850

Sóvíz (Sowuyz), folyó 862

Sowar l. Sóvár

Sowkuth l. Sókút

Sowkwth l. Sókút

Sows l. Sós

Sowskwth l. Sóskút

Sowuyz l. Sóvíz

Spalato (Spalatum, Spaletum),
város, ma Split, Ho. 44, 183, 812

spalatói comes 812

– *érsek* l. Domokos

Spalatum l. Spalato

Spaletum l. Spalato

Spišská Kapitula l. Szentmárton

Spišský Hrhov l. Görgő

– Stiavnik l. savniki monostor

– Strvrtok l. Csütörtökhely

Split l. Spalato

Sremská Mitrovica l. szenternyei káptalan

stájer kapitány l. István

stallum 187–188, 197, 205, 485,
617, 655, 657, 659, 668, 749,
877, 879, 888, 948

Stanča l. Sztáncs

Stanch l. Sztáncs

Standalar l. Scandalar

Stanech, gréci villicus, polgár 290, 386

Stanizlo l. Szaniszló

Starchan 451 (Hont m.)

Stark comes, Deech fia, Gergely
apja, Rathk-i, cseri 451

Starna l. Sztárnya

Starý Tekov l. Bars

Stephand l. Istvánd

Stephanus Matkov, jasztrebarszkai
polgár 292

Stephk l. Stepk

Stepk (Stephk) fia Farkas 503–504

– Péter, Toplika-i 336

Stepkfalva (villa Stephk) 538
(Szepes m.)

Sterlic 181

Stermen fia Péter 238

Sthrygh, folyó 775

Stibicha 631 (Zágráb m.)

Stibicha-i Szentháromság-egyház 631

Stilbach, ma Lassúpatak (Tichá
Voda, Sz.) 212 (Szepes m.)

Štítník l. Csetnek

Stolczenberg l. Sellenberk

Stolczenburg l. Sellenberk

Stöttera l. Szerdahely

Strámtura l. Szurdoki

Strážske l. Őrmező

Stredné Plachtince l. Palojta

Stremę l. Gyógy

Streuz l. Marhard Streiz

Strigonium l. Esztergom

Štrkovec l. Kövecses

Strosak (Strusak), gréci esküdt 290

Struga 809 (Zágráb m.)

– (**Biztra, Biztra Struga, Struga**
Maior ~ Minor), patak 216

– Maior l. Struga

– Minor l. Struga

Strusak l. Strosak

Studené l. Hideghét

Stulben, patak 277

Stupnica (Stupnica), Ho. 3
(Zágráb m.)

Stupnica l. Stupnica

sub castro Suscicha l. Szentgyörgyválja

subcollector 178

subdiacomus 64–66, 452, 508, 850, 899

Subk 216

subnotarius 358

Sudas, folyó 146

Sudince l. Ösöd

Súdovce l. Szúd

Suklos l. Siklós

Suklous l. Siklós

Suklows l. Siklós

Sukoroi l. Siklós

Sul l. Süly

Sumlo l. Somló

Sumugy l. Somogyi

Sumus l. Somos

Sumviragh l. Somvirág

Sumy l. Som

Supono 10

Supprunium l. Sopron

Suprun l. Sopron

Suprvn l. Sopron

Suran l. Surány

Surány (Suran), ma Beregsurány
113, 242 (Bereg m.)

– **(Suran)**, ma Cserhátsurány 451
(Nógrád m.)

Surján (Suryan) 855–856 (Somogy m.)

Surk 263

Surkyboza, hn. 120

Surukzo l. Szarakszó

Surukzow l. Szarakszó

Suryan l. Surján

Suscicha l. Szentgyörgyváralja

Susedgrad l. Szomszédvár

Süly (Sul, Swul), ma Tiszasüly
257, 381 (Heves m.)

Sváb (Swap), ma Svábfalva
(Švábovce, Sz.) 937 (Szepes m.)

Svábfalva l. Sváb

Švábovce l. Sváb

Svātuše l. Szentes

Svatý Jur l. Szentgyörgy

Svinia l. Szinye

Swap l. Sváb

Swblyan l. Scibilian

Swgh fiai: István, Lökös, János és
Porych 957

Swul l. Süly

Swyne l. Szinye

Sybenicum l. Sebenico

Sye l. Sé

Syffrid l. Szigfrid

Sygra l. Zsigra

Syklusd l. Siklósd

Symarkan l. Sirmarkou

Symeg l. Simeg

Symig l. Somogy, somogyi konvent

Symodor l. Somodar

Symon l. Simonyi

Symonhorthya l. Simonhortja

Symonteluky l. Simontelke

Symontornya l. Simontornya

Symonturnya l. Simontornya

Symyen l. Semjén

Syna l. Szina

Sync (Synch) 849

Synch l. Sync

Synka l. Sinka

Sypun fiai: Szaniszló és Wydas
297, 317

Sythke l. Sitke

S.....hak 768 (Pozsony m.)

szabad falu 314, 584

Szabadbattyán l. Battyán

Szabó (Sartor) Pál 67

Szabolcs (Zabouch) 825, 832
(Szabolcs m.)

– (*Zaboch, Zabolch, Zabouch, Zabowch, Zobocho, Zobouch*)
megye 117, 140, 372, 382, 503–
504, 576, 641, 643, 717, 786

– *megye hatósága* 48, 95, 117,
158, 193, 495–497, 627, 643,
819, 824–827, 832, 843

szabolcsi comes l. Jakab és Pál,
Dózsa fiai

– *főesperes* l. Dávid, Pál

– *vicecomes* l. Jakab, Péter fia

Szabolcsbáka l. Báka

Szada (Chada), ma Taktaszada
832 (Zemplén m.)

Szakállas (Scakalus dict.) János
566

– (Zakalas dict.) Mihály 227

Szakaly (Zakal, Zakala), ma
Abaújszakaly (Sokol'any, Sz.)
105 (Abaúj m.)

**Szakoly (Zakal, Zakaly, Zakol,
Zokol)** 643, 819, 824–825, 832
(Szabolcs m.)

Szalacska (Zaluska, Zoluska),
ma Zalužice, Sz. 903 (Ung m.)

Szalánc (Zalanch), vár, ma
Slanec, Sz. 903 (Abaúj m.)

szalánci várnagy I. Poháros Péter
Szalatna I. Szalatnya

Szalatnya (Zalatna), ma Szász-
zalatna (Zlagna, Ro.) 263 (Fehér m.)

– **(Zalathnya, Zalathnyan)**, ma
Slatina, Sz. 451 (Hont m.)

– **(Szalatna, Zalathna)** 765–766
(Nógrád m.)

Szalatnyapataka
(Zalatnapataka), patak 263

Szalka (Zalka), ma Ipolyszalka
(Salka, Sz.) 328 (Hont m.)

Szalóc (Zalokhaza), ma Slavec,
Sz. 378 (Gömör m.)

Szalók (Zolok), ma Abádszalók
553 (Heves m.)

– **(Zalauk)** 228

– *(Zalouk) nemzetség* 273–274

Szalóka (Zalouka), ma Szolovka,
Ukr. 97, 104 (Bereg m.)

Szamobor (Zamobor), vár, ma
Samobor, Ho. 216 (Zágráb m.)

Szamoskér I. Kér

Szamossályi I. Sályi

Szana (Zana) megye 277

Szaniszló, Borzan fia, Myk, Negh,
Mayn és Raad apja, oláh 282, 295

– (Stanizlo), Sypun fia 297, 317

– fia Márton, officialis 267

szántás 32, 266, 333, 348, 435, 932

Szántó (Zampho), ma Santovka,
Sz. 252 (Hont m.)

– **(Zanthow, Zamptov)**, ma
Zagyvaszántó 406 (Nógrád m.)

szántóföld 7–8, 57, 65, 69, 91,
125, 226, 245, 261, 292, 294,
299–300, 333, 348, 351, 382,
385–386, 402, 404, 411, 414,
431, 435, 438, 444, 451, 513,
580, 599, 607–608, 622, 633,
644, 661–662, 682, 740, 775,
790, 801, 807, 830, 853–854,
902, 904, 936, 960, 965

Szarakszó (Surukzo, Surukzow),
ma Sărăcsău, Ro. 904, 918 (Fe-
hér m.)

Száravám I. Kövesd

Szászkézd I. Kézd

Szászrégen I. Régen

Szászszalatna I. Szalatnya

Szatmár (Zathmar, Zothmar) megye
128, 334, 416, 419, 704, 811, 826

– *megye hatósága* 117

szatmári comes I. János, Bereck fia
Szatmárnémeti I. Németi

Száva (Sava, Zaua), folyó 18–19, 216

Szávaszentdemeter I. szenternyei káptalan

szavatosság (szavatolás) 27, 40,
57, 67, 81, 85, 97, 104, 124–
125, 137, 156, 176, 203, 226,
272–273, 286, 347, 361, 365,
378, 385, 405, 414, 542, 607–
608, 639, 715, 763, 786, 793,
807, 830–831, 855–856, 904,
921, 932–933, 935

Százd (Zaaz), ma Szadice, Sz. 926
(Hont m.)

Szebelléb (Zebelies), ma
Sebechleby, Sz. 451 (Hont m.)

Szeben (Scebyn), város, ma
Kisszeben (Sabinov, Sz.) 640
(Sáros m.)

– **(Cibinium, Cybinium)**, város,
ma Nagyszeben (Sibiu, Ro.) 457
(Szászföld)

szebeni szék 457

Szécs (Zech, Zeech), ma Rimaszécs (Rimavská Šec, Sz.) 28, 489, 551, 630, 750, 757, 905, 934 (Gömör m.)

Szécseny (Zechun, Zychyn), ma Vasszécseny 385 (Vas m.)

Szécsény (Scechiem) 650 (Nógrád m.)

Szederjes (Zedyryes), ma Kis- és Nagyszederjes (Mura Mică és Mare, Ro.) 353 (Torda m.)

Szedikert (Zedekerthe), ma Záhradné, Sz. 83 (Sáros m.)

szegénység (szükség) 27, 78, 134, 141, 203, 260, 384, 405, 416, 431, 440, 490, 553, 568, 607, 626, 641, 653, 817, 833, 904, 921, 960

Szék (Sek, Seki, Zeky) 276, 707 (Bars m.)

– **(Zequi)** 92 (Gömör m.)

– **(Zeek, Zeky)**, ma Ószelec (Hozalec, Sz.) 284, 689, 937 (Szepes m.)

– **(Zeek)** 742 (Veszprém m.)

székely 11, 951

Székely (Siculus) Gergely mester, Fábián fia 793

– (Zekel dict.) János, officialis 919–920

– (Zekel dict.) László 67

Székelydobó l. Dobó

székelyispán l. Lack

Székelyvásárhely (Forum Siculorum), ma Marosvásárhely (Târgu Mures, Ro.) 142 (Székelyföld)

szeker 137, 264, 429, 490, 834–835, 909

szekerce 862

Székesfehérvár l. fehérvár

szekszárdi (Saxard) monostor és konventje 409, 414, 463, 716, 808, 893, 932 (Tolna m.)

– *apát* l. Benedek

Szelény (Zelen), ma Selany, Sz. 451 (Hont m.)

Széleskút (Praytumprun), ma Fertőszéleskút (Breitenbrunn, Au.) 503–504 (Sopron m.)

Szeleste (NemethZeleste) 144 (Vas m.)

Szemeréd (Zemerred), ma Felső-szemeréd (Horné Semerovce, Sz.) 863 (Hont m.)

Szemet (Scemeth, Zemeth), ma Kalinkovo, Sz. 503–504 (Pozsony m.)

Szemlék (Scemlekhaza, Scemlukhaza), ma Semlac, Ro. 918, 933 (Csanád m.)

– (Scemluk, Zemlek, Zemluk) fiai: Péter, János, Mihály és Lökös, szarakszói 918

széna 7–8, 32, 57, 65, 69, 112, 644, 720, 758, 769, 798, 899

Szeno, hegy 292

Szent Korona 11, 103, 117, 134, 141, 190, 222, 620, 817, 846–847 között, 903, 938

Szentandrás (S. Andreas) 833

Szentanna (S. Anna), ma Maros-szentanna (Sântana de Mureș, Ro.) 142 (Székelyföld)

Szentbalázs (S. Blasius) 855–856 (Somogy m.)

– **(S. Blasius, Zenthbalas)** 55, 289, 893 (Zala m.)

szentbalázsi Szt. Balázs-egyház 289

Szentbenedekkal (Scenbenedukfalua, Scenthbenedukfalua, villa Kaal S. Benedicti), ma Szentbékállá 190 (Zala m.)

Szentegyed (Teuteus, Zenthegyed) 273 (Baranya m.)

szenternyei káptalan (Szt. Irineus vértanú-egyház; ma Szávaszentdemeter, Sremská Mitrovica, Sze.) 152, 214, 936 (Szerém m.)

szenternyei őrkanonok l. Máté

Szenterzsébet (S. Elizabeth) 913 (Zala m.)

– (S. Elysabeth) 372

Szentes (Senthtes, Zentus), ma Bodrogszentes (Svätuše, Sz.) 145, 281, 358 (Zemplén m.)

Szentföld 615, 672

Szentgál (Zenthgal) 14 (Veszprém m.)

Szentgrót (S. Gerardus, Scengeroulth), ma Zalaszentgrót 37, 913 (Zala m.)

Szentgyörgy (Zenthgurgh) 273–274 (Baranya m.)

– (Zenthgurg) 540 (Heves m.)

– (S. Georgius), ma Djurdjevac, Ho. 809 (Kőrös m.)

– (S. Georgius, Scengyurg, Scengyurgh), ma Svatý Jur, Sz. 163, 464 (Pozsony m.)

– (Zenthgewrgh) 154 (Somogy m.)

Szentgyörgyváralja (sub castro Suscicha), ma Djurdjevac, Ho. 809 (Kőrös m.)

Szentimre (S. Emericus), ma Marosszentimre (Sântimbru, Ro.) 30, 91, 234, 263, 714, 775 (Fehér m.)

– (Zenthemrech), ma Tiszaszentimre 67 (Heves m.)

Szentiván (S. Johannes) 123 (Kőrös m.)

Szentlászló (Scenthlazlow, Scethlazlou, Zenthlazlou) 286, 695, 711 (Bodrog m.)

– (Scenthlazlov, Zenthlazlou) 855–856 (Somogy m.)

– (S. Ladislaus, Scentlazlov, Scentlazlow, Zentlazlow), ma Zalaszentlászló 913 (Zala m.)

Szentlélek (Zenthleluk) 333 (Bács m.)

– (Scenlelek, Zenleluk) 503–504 (Szabolcs m.)

Szentlélek-rend 833

Szentlénárt (Zentlenarth, ZenthLeonarth), ma Szentléránt 56, 228 (Vas m.)

Szentléránt l. Szentlénárt

Szentmárton (S. Martinus, Zenthmarton, Zenthmartun) 225 (Doboka m.)

– (Scenmartun) 391, 804 (Fejér m.)

– (S. Martinus) 809 (Kőrös m.)

– (S. Martinus), ma Szepeshely (Spišská Kapitula, Sz.) 538, 930 (Szepes m.); l. még szepesi káptalan

– (S. Martinus) 290 (Zágráb m.)

Szentmihály (Zenthmyhal), ma Rákosszentmihály, Budapest része 958 (Pest m.)

Szentmiklós (S. Nicolaus, Scenthmiclos, Zenthmiclos, Zenthmiklos, Zenthmyklos, Zenthmiclos) 112, 855–856, 910 (Somogy m.)

Szentmiklósalap (Zenthmiclosalap, Zenthmiclosalapa, Zenthmiklosalap, Zenthmiklosalapa) 628 (Győr m.)

Szentpéter (S. Petrus), ma Liptovský Peter, Sz. 965 (Liptó m.)

Szentpéteralap (Zenthpetheralap, Zenthpeteralapa) 628 (Győr m.)

Szentszalvátor (S. Salvator), ma Mirkovci, Ho. 390 (Valkó m.)

Szenyér (Zyner, Zynier, Zynyer) 865, 905 (Somogy m.)

Szép (Zep dict.) Pál 832
Szepes (Scepes, Scepsi, Scepus)
 megye 323, 383, 451, 895
 – megye hatósága 538, 930
*szepesi al-éneklők*anonok l. János
 – apát l. savniki apát
 – *Boldogságos Mária-oltár* 895
 – *comes* l. Kónya Miklós; Tamás, Farkas fia
 – *monostor* l. savniki monostor
 – *prépost* l. János
 – (*Scepes, Scepsi, Scepsy, Scepus, Sepes, Sepus*) *Szt. Márton-egyház és káptalanja* 42–43, 73, 81, 92, 94, 105, 117, 126, 129, 139, 141, 212–213, 219, 230, 284, 288, 323, 364, 370, 383, 387, 397, 445, 466, 468, 508, 519–520, 541, 591, 689, 705, 720, 750–751 között, 769–770 között, 776–777, 779, 846–847 között, 847, 850, 852, 859, 895, 899, 934; l. még Szentmárton
 – *szolgabíró* l. Miklós, Iván fia
 – *várnagy* l. Bagos, Dezső
 – *vicecomes* l. Bagos, Dezső
Szepeshely l. Szentmárton
Szepesség (Scepus, terra Scepusiensis ~ Scepusiensis ~ Supusiensis) 323, 640, 684, 937; l. még márka
Széplak (Sceplaak, Sceplak, Sceplik), ma Ószéplak (Krásno, Sz.) 921, 935 (Nyitra m.)
 – (*Sceplak, Seplaachk, Zeeplak, Zeplak*), ma Fertőszéplak 132, 830 (Sopron m.)
Szer (Sceer, Zeer, Zer), ma Ópuszaszer 805, 834–835, 898, 909 (Csongrád m.)
szerb király 155, 547, 820

Szerbia (partes Seruie, Raxia, Raxia, Seruia, Servia) 18–19, 141, 155, 252, 636, 820
Szerdahely (Zerdahel) 955 (Győr m.)
 – (*Zerdahel*), ma Dunaszerdahely (Dunajská Streda, Sz.) 232 (Pozsony m.)
 – (*Zerdahel, Zeredahel, Zyrdahel*) 112, 855–856, 910 (Somogy m.)
 – (*Zeredahel*), ma Stöttera, Au. 503–504 (Sopron m.)
 – (*Zeredahel*) 830 (Sopron m.)
szerdahelyi Boldogságos Szűz-egyház 855–856
szerémi püspök l. Péter
 – *püspökség* 651
szerviens 40, 92, 111, 129, 141, 234, 258, 451, 501, 607, 627, 782, 819, 824, 854, 916
Szeuerfalu l. Sztevérfalu
Sziget (Zygeth), ma Máramaros-sziget (Sighetu Marmătiei, Ro.) 507 (Máramaros m.)
Szigetbecse l. Becse
Szigfrid (Seffrid, Siffrid, Syffrid), garamszentbenedeki apát 196, 270–271, 644, 662
Szil (Zyl) nemzetség 225
Szilágy (Scilagh, Zylag, Zylagh) 4–9, 62, 64–66, 68–69, 411, 622 (Fejér m.)
Szilágybagos l. Bagos
Szilágyborzás l. Bozjás
Szilágynagyfalu l. Nagyfalu
Szilvaegyház (Zyluaeghaz) 352 (Heves m.)
Szina (Syna), ma Abaújszina (Seňa, Sz.) 141 (Abaúj m.)
Szinye (Swyne), ma Svinia, Sz. 370 (Sáros m.)

Szkáros (Scarus), ma Skerešovo,
Sz. 635 (Gömör m.)

*Szlavón Bánság (banatus tocius
Sclauonie, partes ~ regnum
Sclauonie, Sclauonia, Sclavonia)*
2–3, 117, 501, 551, 556, 584, 823

szlavón bán l. István, János, Mikcs;
l. még horvát-szlavón bán

– *herceg* l. István, I. Károly fia

– *hercegnő* l. Tomasina

Szlavosfalva (Slauosfalua), ma
Slavošovce, Sz. 73 (Gömör m.)

Szob (Zob, Zoob) 201 (Hont m.)

Szoboszló (Zobuzlo), ma Hajdú-
szoboszló 801 (Szabolcs m.)

– (Zobuslo, Zobuslaus) fia Péter 903

Szólád l. Szólát

Szólát (Zalad, Zalath, Zolath),
ma Szólád 576, 782, 786 (So-
mogy m.)

**Szólátmonostor (Zaladmonos-
tora, Zaladmonustura, Zolad,
Zoladmonustra, Zolathmo-
nustura)** 117, 576, 782, 786
(Bihar m.)

szólátmonostori monostor 117

szolga(nő) 130, 142, 588, 753, 916

szolgabíró l. András, Márk fia;
András, Péter fia; Domokos;
Domokos, István fia; György,
Hog János; István, Pós fia; Já-
nos, Gergely fia; János, Illés fia;
Lukács, Miklós fia; Márk, Kili-
án fia; Máté; Máté, Jakab fia;
Miklós; Miklós, Iván fia; Mik-
lós, Kilián fia; Pál, Miklós fia;
Péter; Péter, Domokos fia;
Pothowch; Tamás, István fia;
Tamás, Péter fia; Teodor, Vörös
Imre; l. még megye hatósága

**Szolgagyőr (Zolgageur, Zolga-
gyur, Zulgagewr)**, ma Posádka,
Sz. 862 (Nyitra m.)

szolgálat 2, 28, 38–39, 79, 100,
103, 111–112, 117, 132, 134,
141, 156, 160, 166, 194, 206–
207, 209, 224, 229, 231, 255,
263, 300, 308, 314, 328, 341,
346, 365, 385, 451, 500–501,
521, 567, 579–570, 588, 596,
601, 707, 716, 750, 753, 783,
821, 846–847 között, 865, 903,
905, 910, 935, 939–941, 958

Szolnok (Zonuk, Zolnuk) 382,
677 (Szabolcs m.)

– (*Külső-Szolnok, Zolnok, Zonuk,
Zonuk Exterior, Zownuk*) megye
296, 929

– *megye hatósága* 929

– *comes* l. erdélyi vajda

– *főesperes* l. Miklós

– *vicecomes* l. András, Endre fia;
Dénes, Saul fia; Domokos,
Zelechmer fia

Szolovka l. Szalóka

**Szombathely (Sabaria, Zobot-
hel)**, város 385 (Vas m.)

Szombatpiac (Forum sabbati), ma
Budapest része 582 (Pilis m.)

**Szomolnok (Smulnich, Smul-
nych)**, bányaváros, ma Smolník,
Sz. 139, 212, 640

Szomolya (Zwmula) 553 (Borsod m.)

Szomor (Zamur) 291 (Esztergom m.)
szomszédsági jog 57, 566

**Szomszédvár (Szumszedvar,
Zumzed)**, vár, ma Susedgrad,
Ho. 216 (Zágráb m.)

Szódemeter (Zeudemeter), ma
Sănca, Ro. 929 (Közép-Szolnok m.)

Sződi (Zevdy, Zewdy) 82, 805
(Arad m.)

Szőke (Zeuke dict.) János, Pál fia
114–115, 376

– (Zeuke dict.) János, Péter királyi
notarius és Mihály apja, dencsi
337, 806

– (Zeuke dict.) János fia Zanyo
Mihály 954

– (Zeuke dict.) Péter 256, 283

Szőkedencs l. Dencs

**Szőkepétermalma (Zeukapeter-
molna)**, malom 125

szökés 7–8, 28, 690, 778, 915, 931,
938, 960

Szőkevize (Zeukewyze), víz 316

szőlő 13, 32, 53, 137, 172, 177,
264, 291–292, 345, 406, 455,
608, 639, 681, 787, 855–856,
904, 915–916, 939–941

– *adásvétele* 137, 639, 915, 959

Szölős (Zeulews) 240 (Csanád m.)

– (**Zeuleus**), ma Tiszaszőlős 364
(Heves m.)

– (**Zeules**) 451 (Hont m.)

– (**Sceulus, Seuleus, Zeeles,
Zeules, Zewles**) 151, 245, 369,
444 (Krassó m.)

– (**Zwlws**), ma Somlószőlős 194
(Veszprém m.)

– (Zeuleus dict.) Péter, győri
hospes 681

szörényi (ma Turnu Severin, Ro.)
bán l. István

Szt. Irineus vértanú-egyház l.
szenternyei káptalan

– *István-egyház* l. mezősomlyói

– *István-egyház* 965 (Liptó m.)

– *János-plébánia* 261 (Vas m.)

– *Katalin-egyház* 965 (Liptó m.)

– *Kereszt-egyház* 216 (Zágráb m.)

– *Mihály-egyház* 515 (Győr m.)

– *Mihály-plébánia* 385 (Vas m.)

– *Miklós-egyház* 965 (Liptó m.)

– *Péter-egyház* l. budai káptalan

Sztáncs (Stanch), ma Isztáncs
(Stanča, Sz.) 141 (Zemplén m.)

Sztára (Iztara), ma Staré, Sz. 903
(Zemplén m.)

Sztárnya (Starna), ma Sajó-
sztárnya (Starna, Sz.) 635
(Gömör m.)

**Sztevérfalu (Sceuerfalu, Scewer-
falu, Szeuerfalu)**, ma Kisújfalu
(Nová Vieska, Sz.) 22 (Eszter-
gom m.)

Szúd (Zud), ma Súdovce, Sz. 451
(Hont m.)

Szuhafő (Scuhafev) 635 (Gömör m.)
Szumszedvar l. Szomszédvár

Szurdoki (Zurduky), ma Strâmtura,
Ro. 282 (Máramaros megye)

Szurdokpataka (Zurdukpataka),
folyó 166

**Szurdokpüspöki (Pyspuky, Zurduk-
pispeky, Zurdukpyspuky)** 40, 166
(Heves m.)

szűcs 264

Szücsi (Zeuch) 540 (Heves m.)

szüret 61

Szűz Mária-egyház 965 (Liptó m.)

T

T. l. Tutelle

Tab (Tob) 939–941 (Somogy m.)

**Tabajd (Toboyd, Thabayd,
Thoboyd)** 4, 7, 9, 64–66, 111
(Fejér m.)

Tádé 855–856, 910

–, Struga-i pap 809

Tajná l. Sári

Tajnasári l. Sári

Takácsi (Thakachy) 755 (Veszprém m.)

Taktaszada l. Szada

Talayrand, kardinális 181

talentum 733

Tama fia Mátyás, szentbenedek-
káli 190

– (Thama) fiai: Lőrinc és Miklós 832

Tamás I. Biri Tamás

– I. Víz Tamás

– I. Vörös Tamás

– I. Wkus Tamás

– 132

– 466

– 915

– mester, budai al-éneklőkanonok,
kanonok 156, 291, 294, 807

–, budai plébános 582

– mester, budai prépost 903

–, cikádori apát 770

–, esztergomi örkanonok 162, 503–504

– mester, gyulafehérvári főesperes,
vikárius 174, 700

–, kalocsai prépost 762

– mester, kőri kanonok 333

–, litteratus 242

–, nyéki 451

–, palojtai 451

–, perkedi 497

–, ruszbachi 451

–, sági konvent tagja 902

–, segesdi comes 50–51

–, széki pap 742

–, szentmártoni pap 809

–, szepesi kanonok 776

–, szolnoki 382, 677

–, tövisi plébános, pap 174, 226

–, szőlősi 451

–, Ambrus fia 174, 700

–, András fia, hosdái 15

–, Bako fia 445

–, Balasey fia 808

–, Balázs fia, somi 492

–, Bank fia, László apja, Jakody-i 936

–, Bedek fia, István apja 514, 685

–, Beke fia, gyepesi 512

–, Bertalan fia, takácsi 755

–, Bogow fia 99

–, Cheztwe fia 600, 849

–, Cordoslaus fia 790

–, Csirke István fia 58, 445

– mester, Dénes fia, losonci, régeni
256, 815

– mester, Derzs fia, László egri
prépost, Miklós, István és Péter
apja, Hontpázmány nembeli 451

–, Domokos fia, Sethythe-i 914

–, Ethuruh fia 765

–, Farkas fia, Kónya Miklós apja,
erdélyi vajda, királyi tárnokmes-
ter, szepesi, abaújházi, szolnoki,
krassói és kevei comes, budai
polgár, szécsényi 24, 56, 103,
117, 133–134, 228, 290, 639,
650, 757, 814, 893, 913

–, Ferenc fia, Demeter apja 58

–, Folkus fia, hideghéti 384

–, Gebeeth fia 112, 910

–, Gergely fia 634, 751

–, Him fia 4–6, 9, 68–69

–, István fia, csabai 921, 935

–, István fia, litvai 451

– mester, István fia, tolnai szolgál-
bíró 409

–, János fia 234–235

–, János fia 740

–, János fia, litteratus, surányi 113,
242, 283, 419, 801

–, János fia, szentbenedekkáli 190

–, Jónás fia, breznici polgár 37

– mester, Konrád fia, Vezekény
nembeli 853

–, László fia 37

–, László fia 859

–, László fia, berencsi 782

–, László fia, eszenyi 97, 104

–, László fia, nagymihályi 299

– mester, László fia, szécsi 358

- , Lőrinc fia 361
- , Lőrinc fia, Lőrinc apja, érseki nádor, Scyud-i 438, 753
- , Lőrinte fia 512
- , Márk fia, Bu.....lua-i 392
- , Máté fia 105
- , Mihály fia, récsei 600
- , Miklós fia, szentmiklósalapi 628
- , Miklós fia, töttösi 460
- , Mojs fia, bárcai 740–741, 764, 792, 821, 854
- , Nagy Kelemen fia, poroszlói 67
- , Orros Miklós fia 55, 289, 893
- , Pál fia, hajszentlőrinci és báciai kanonok 458, 669–670
- , Pál fia, monaji 202
- mester, Péter fia 402
- mester, Péter fia, hajszentlőrinci prépost, bodrogi főesperes, váradi, erdélyi és báciai kanonok 286, 656–657, 659, 669–671, 800
- mester, Péter fia, lipthói comes 99, 117, 190, 451, 757
- , Péter fia, soproni szolgabíró 906
- , Pongrácz fia 227
- , Rád fia, János apja, pataki 137
- , Simon fia 915
- , Simon fia, János apja, csapi 145, 173, 281, 339
- , Simon fia, hévízi hospes 81
- , Tamás fia 385
- , Udvaros fia 238
- , Wachala fia, György, Bakoch István és János apja 579, 682
- , Welch fia, gréci esküdt 290
- , Wkus Tamás fia, keréki 190
- , Zygee fia, Roland apja 794
- Miklós és János apja, gyepesi 512
- , Márton és Ilona apja, polgári 960
- , Miklós, László alnádor és Beke apja, velikei 13, 16, 112, 855–856, 901, 910

- fia András 135
- fia András 256
- comes fia Beke 141
- fia Beke 382
- fia Demeter, szakalyi 105
- fia Domokos, tárkányi 857
- fia Gergely, halászi 296
- fia István 28
- fia István 134
- fia Jakab, rápolti 579
- fia János 364
- fia János, hevesi, farmosi 67, 553
- fia János, Lauchy-i 387–388 között
- fia János, nyéstei 105
- fia János, surányi 113, 242, 283, 419
- fia László 141
- fia László 283
- fia László, Gamas-i 298
- fia Pál 100
- fia Roland 382
- fia Tonk, révai 936
- fiai: Balázs és János 67
- fiai: Benedek és János 271
- fiai: István, Mihály és Miklós 203
- fiai: Pál és Jakab 960
- fiai: Kelemen és András, Hechce-i 515
- fiai: Lőrinc és Boda, Horrow-i 385
- fiai: Miklós és László, ipoly-melléki 777

Tamaspataka l. Tamáspataka

Tamáspataka (Tamaspataka),
patak 263

tanú 223, 451, 507, 627, 706, 767, 778, 790

Tapey 341 (Fejér m.)

Tapolca (Thapolcza) 348 (Zala m.)

Tapolchan l. Tapolcsány

Tapolcsány (Tapolchan, Thapulchan), vár, ma Topol'čany, Sz. 79, 134, 141 (Nyitra m.)

tapolcsányi várnagy l. Cíkó

Tapoly (Thapul), folyó 850

Tapolyhanusfalva l. Hannusfalva

Tapolykomlós l. Komlós

Tapula l. Topolyán

Tar (Toor) 10 (Heves m.)

Taranto (Tarentinum, Tarentum, Tharentum), Olaszo. 20, 33–34, 180–181, 250, 330, 325, 335, 400, 425, 442, 454, 537, 560–563, 574, 642, 693, 713, 718, 721–726, 731, 746, 773, 802–803

tarantói herceg l. Lajos

– *princeps* l. Róbert

Tarca (Tarcha), folyó 134

tárcai (Sáros m., ma Torysa, Sz.)

főesperes l. Domokos

Tarcha l. Tarca, Tarcsa

Tarcsa (Tarcha) 134 (Heves m.)

Tard (Tord) 553 (Borsod m.)

Tarentinum l. Taranto

Tarentum l. Taranto

Tarfalva (Tharfalua) 73 (Gömör m.)

Târgu Mures l. Székelyvásárhely

Tarkan l. Tárkány

Tárkány (Tarkan), ma Kis- és Nagytárkány (Malé és Vel'ké Trakany, Sz.) 857 (Zemplén m.)

Tarkó (Tarkw, Tharkw, Thor-kew, Thorkw, Torkeu, Torkw), vár és falu, ma Kamenica, Sz. 287, 387–388 között, 466, 518–520, 779, 838, 934 (Sáros m.)

tarkói Mindenszentek-plébánia 838

Tarkw l. Tarkó

Tarna (Turnua), ma Trnava pri Laborci, Sz. 903 (Ung m.)

Tarnasadány l. Zsadány

Tárnok (Tarnuk), ma Csallóköztárnok (Trnávka, Sz.) 426–427 (Pozsony m.)

Tarnuk l. Tárnok

Tarnyivci l. Bodháza

Tarow (dict.) István, Faristar-i 384

Tarow Faristar l. Faristar

Tarvisio (Tarvisium), Olaszo. 743, 737

tarvisioi potestas l. Marinus Faletro

Tarvisium l. Tarvisio

Taryan 342 (Győr m.)

Tasnádcsány l. Csány

Tass (Toos), ma Nyírtass 10 (Szabolcs m.)

Tata 542 (Komárom m.)

Tatamer (Thatamer), fehérvári prépost, királyi alkancellár 38–39, 103, 133–134, 200, 750, 905

Tatárfalva (Tatharfalua) 391 (Fejér m.)

Tatárföld (terra Tartarica) 11

Tatharfalua l. Tatárfalva

Tátika (Taudeuka), vár 190 (Zala m.)

Taudeuka l. Tátika

tehén (borjú) 264, 457

Teius l. Tövis

Tekele nemzetség 850

Tekenye (Thekenye) 913 (Zala m.)

telegdi (Thylegd; ma Mezötelegd, Tileagd, Ro.; Bihar m.) főesperes l. István

– *alesperes* l. Ábrahám

telek 16, 32, 40, 81, 91, 100, 123, 125, 216, 238, 258, 261, 278, 289, 292, 299, 333, 342, 345, 351, 385, 414, 429, 435, 438, 500, 542, 553, 580, 590, 601, 609, 633, 682, 702, 742, 830, 853, 855–856, 894, 960, 965

telekhely 203, 226, 299, 431, 435, 497, 513, 580, 621, 702, 742, 799, 801, 807, 855–856, 904

Telen-i (dict.) László comes 865

Telkibánya (Telky, TelugBanya, Teluky), bányaváros 541, 640 (Abaúj m.)

Telky l. Telkibánya
 TelugBanya l. Telkibánya
 Teluky l. Telkibánya
Temes (Themes), folyó 834–835, 909
 – (*Themes*) megye 898
 – megye hatósága 835, 909
temesi szolgabíró l. Hog János;
 János, Illés fia
 Temesmurány l. Murány
 Temesuar l. Temesvár
Temesvár (Temesuar), város, ma
 Timișoara, Ro. 898 (Temes m.)
temető (cinterem, sír) 134, 299, 473,
 546, 553, 564, 651, 895, 965
Temful (Themful) 503–504 (Sop-
 ron m.)
Tengurd 147 (Veszprém m.)
 Tenin l. Knin
Tenkfeulde 166 (Heves m.)
tenuta Thetunicorum l. Németország
 Teodor, győri püspök 417
 – (Theodor) mester, sárosi szolgál-
 bírő 368, 533
 – (Theodor), Bosou fia, Gyoagd-i 512
 – (Theodor), Miklós fia, trocsányi
 287, 519
 – fia Pál 915
 Teotonicus l. Német
 Tepermez l. Gopul
 Terany l. Terény
 Terbedech l. Terbeléd
Terbegec (Tergebech), ma Trebu-
 šovce, Sz. 451 (Hont m.)
Terbeléd (Terbedech), ma Terbel’ovce,
 Sz. 765–766 (Nógrád m.)
 Terbel’ovce l. Terbeléd
Terebes, ma Töketerebes (Trebíšov,
 Sz.) 141, 339 (Zemplén m.)
Tereche (Thereche) 382 (Sza-
 bolcs m.)
 Teremhegh l. Teremhegy
Teremhegy (Teremhegh) 607
 (Baranya m.)

Terény (Theryen), ma Terany,
 Sz. 451 (Hont m.)
 Terestyen fia András 261
 Tergebech l. Terbegec
 Tergestinum l. Trieszt
Terkeu (Harumturku) 245, 369
 (Krassó m.)
 Terlitium l. terlizzi comes
terlizzi (Terlitium; Olaszo.) comes
 l. Sassus
természetjog 700, 775, 794, 831, 904
 terra Scepsyensis l. Szepesség
 – Scepusiensis l. Szepesség
 – Sclavonie l. Dalmácia
 – Supusiensis l. Szepesség
 – Tartarica l. Tatár föld
 Terus (Therus), olcnói Péter leá-
 nya 42
 Tésenfa l. Tésenfalva
**Tésenfalva (Tesenfolwa, Tesen-
 folua, Thesenfolua)**, ma Tésenfa
 112, 855–856, 910 (Baranya m.)
 Tesenfolua l. Tésenfalva
 Tesenfolwa l. Tésenfalva
testvérré fogadás 703
Teszér (Tezer, Thezer), ma
 Hontianske Tesáre, Sz. 451
 (Hont m.)
 Teteus l. Töttös
 Teuteus l. Szentegyed, Töttös
 Teuthus l. Töttös
 Teutonicus l. Német
 Teutus l. Töttös
 Teutus l. Töttös
 Tezer l. Teszér
 Thabayd l. Tabajd
 Thabor fiai: Dávid és András 347
 Thakachy l. Takácsi
 Thama l. Tama
 Thapolcza l. Tapolca
 Thapul l. Tapolc
 Thapulchan l. Tapolcsány
 Tharentum l. Taranto
 Tharfalua l. Tarfalva
 Tharkw l. Tarkó
 Thatamer l. Tatamer
 Thedric, pozsonyi plébános 345

Theek fia János, szalóki 553
 Theke (dict.) Péter, szentannai 142
 Thekenye l. Tekenye
 Themes l. Temes
 Themful l. Temful
 Theodor l. Teodor
Thepremez 695, 711 (Bodrog m.)
 Thereche l. Tereche
 Therus l. Terus
 Theryen l. Terény
 Theryn, vallon 291
 Thesenfolua l. Tésenfalva
 Theteus l. Töttös
Thetowfew, hn. 291
 Theuteus l. Töttös
 Theutevs l. Töttös
 Theutheus l. Töttös
 Theutos l. Töttös
 Thewtes l. Töttös
 Thewtos l. Töttös
 Thezer l. Teszér
 Thoboyd l. Tabajd
Tholke 133 (Somogy m.)
 Tholweyfelde l. Tolvajföldre
 Thomay l. Tomaj
 Thonk l. Tonk
 Thorda l. Torda
 Thorkew l. Tarkő
 Thorkw l. Tarkő
Thorkweley 387–388 között (Sá-
 ros m.)
 Thornalia l. Pottornya
 Thornalya l. Pottornya
 Thot l. Tót
 Thoth l. Tót
 Thothkallow l. Tótkálló
 Thothmyhal l. Tótmihály
 Thotmezew l. Tótmező
 Thotmichaluara l. Tótmihály
 Thouth l. Tót
 Thrypul l. Epöl
 Thum (dict.) Miklós, Klára apja,
 olgyai 426–427
 Thur l. Túr
 Thurnalia l. Tornalja
Thusnapya 836 (Nógrád m.)
 Thuteus l. Töttös
 Thutws l. Töttös

Thwtus l. Töttös
 Thyak l. Ják
 Thyba l. Tiba
 Thycon l. tihanyi konvent
 Thylegd l. telegdi főesperes
Tiba (Tyba), ma Tibava, Sz. 903
 (Ung m.)
 – (Tyba), Ilona apja, Jutas-i 512
 – (Thyba) fia Jakab, Day-i 291
 – (Tyba) fia: Mihály, Bekus és
 Benedek, cseri 451
 Tibava l. Tiba
 Tichá Voda l. Stilbach
 Tığau l. Cegő
*tihanyi (Thycon, Tykon) apátság és
 konventje* 194, 512 (Zala m.)
 – *apát* l. Kelemen
 – *várnagy* l. Magyar István
*tilalmazás (ellentmondás, tiltako-
 zás)* 10, 66, 82–83, 103, 105,
 117, 141, 133–134, 143, 145,
 151, 166, 173, 177, 210, 212–
 213, 257–258, 267, 275–276,
 285, 290, 310, 334, 345, 365,
 369, 381–382, 385, 388, 404,
 409, 411, 419, 426, 437, 443,
 445, 451, 464, 495, 497, 512,
 566, 586, 599, 604, 606–607,
 610–612, 622, 629, 644, 661,
 681, 684, 742, 758–760, 769,
 767, 782, 784–785, 818, 822–
 823, 831, 849–850, 902–903,
 913, 929, 937, 961
tilalmazólevél 409, 451, 769, 782–
 783, 785, 913
 Tileagd l. telegdi főesperes
 Timişoara l. Temesvár
 Tinin l. Knin
Tinnye (Tynna) 500 (Pilis m.)
Tisza (Tycia), folyó 300, 316
Tiszaerdő (Tyzaerde), erdő 316
 Tiszamogyorós l. Mogyorós
 Tiszanána l. Nána
 Tiszasásvár l. sásvári főesperes

Tiszaszűly I. Sűly
 Tiszaszentimre I. Szentimre
 Tiszaszöllös I. Szöllös
titeli (Tytul; Sze.) *káptalan* 151,
 187, 315 (Bács m.)
tized 18–19, 32, 53, 61, 341, 551,
 556, 569, 581, 584, 681, 932, 949
tizedszedő 61, 556, 581, 584, 949
Tízházszenzmárton (Tyzhazscen-
martun) 933 (Bodrog m.)
 Tob I. Tab
 Toboyd I. Tabajd
 Tolcsua I. Tolcsua
Tolcsua (Tolchua) 175 (Zemplén m.)
 Tollas (dict.) István, András fia,
 bozjási 568
Tolna megye 55, 62, 64, 68, 156,
 294, 308, 409, 414, 687–688
tolnai szolgabíró I. Péter; Tamás,
 István fia
 Tolth I. Tót
 Toluay I. Tolvajföldre
 Tolueyfelde I. Tolvajföldre
 Toluoy I. Tolvajföldre
tolvaj(lás) 32, 134, 222, 250, 314,
 356, 701, 825, 832, 937
Tolvajföldre (Toluay, Toluoy,
Tholweyfelde, Tolueyfelde) 347,
 357, 405, 443, 817 (Pozsony m.)
tolvajföldi Boldogságos Szűz Mária-
kőegyház 817
Tomaj (Thomay), ma Badacsony-
 tomaj 159 (Zala m.)
 Tomasina, szlavón hercegnő 585
 Tomášov I. Fél
 Tonk (Thonk) mester, Tamás fia,
 Mátyás apja, révai 152, 214, 936
 Toor I. Tar
 Toos I. Tass
Toplika 336 (Zágráb m.)
Toplika-i Szt. György-egyház 336
 Topol'any I. Topolyán
 Topol'čany I. Tapolcsány

Topolyán (Tapula), ma Topol'any,
 Sz. 903 (Zemplén m.)
 Tord I. Tard
Torda (Thorda), ma Turda, Ro.
 815 (Torda m.)
 – (*Thorda*) *megye* 353, 774, 815
tordai főesperes 668
 Tordaegres I. Egres
 Torkeu I. Tarkó
 Torkw I. Tarkó
Torna, folyó 540
Tornalja (Thurnalia, Turnaalia), ma
 Šafárikovo, Sz. 635 (Gömör m.)
 Tornyosnémeti I. Középnémeti
 Torysa I. tárcai főesperes
Toscana (Tuscia), Olaszo. 839
 Tósokberénd I. Berénd
 Tot I. Tót
 Tót (Sclavus) György, bocsárdi 491, 539
 – (Sclauus) István mester, fehérvá-
 ri kanonok 512
 – (Sclauus) Jakab 553
 – (Thot, Tot dict.) Lőrinc mester,
 Miklós királyi pohárnokmester ap-
 ja, királyi tárnokmester, nyitrai
 comes 2, 38–39, 41, 103, 117,
 133–134, 200, 206, 290, 451, 512,
 548, 590, 595, 707, 736, 750, 905
 – (Thouth, Tolth, Toth, Touth
 dict.) Miklós mester, Gergely
 fia, pozsegei 103, 133–134, 216,
 243, 631, 750
 – (Touth dict.) Miklós fia Deme-
 ter, mézadói hospes 227
 – (Thoth dict.) Péter, Benedek fia 850
 Toth I. Tót
 Tothkallow I. Tótkálló
Tóti (Toty) 855–856 (Somogy m.)
Tótkálló (Thothkallow, Toth-
kallow, Touthkallow, Touth-
kallow), ma Nagyálló 572, 610–
 612 (Szabolcs m.); l. még Kálló

Tótmező (**Thotmezew**) 465
(Veszprém m.)

Tótmihály (**Thothmyhal**, **Thotmichaluara**) 299, 435 (Zemplén m.)

tótmihályi Boldogságos Szűz-egyház 299

Toty l. Tóti

Touth l. Tót

Touthkallou l. Tótkálló

Touthkallow l. Tótkálló

Töketeres l. Terebes

Tölök l. Hogteluk

törökök 52, 155, 178

Töttös (**Theuteus**, **Theutheus**),
ma Rábatöttös 460 (Vas m.)

– (**Teutheus**) 190 (Zala m.)

– (Teteus, Teuteus, Teutheus, Teutus, Teutusch, Theteus, Theutevs, Theuteus, Theutos, Thewtes, Thewtos, Thuteus, Thutws, Thwtus, Tuteus, Tytews), Becsei Imre fia, Miklós és László apja, királyi ajtónállómester és lovag, óbudai és visegrádi várnagy, pilisi comes, budai polgár, becsei 78, 117, 240, 286, 294, 314, 328, 409, 414, 455, 542, 544, 601, 609, 639, 695, 711, 716, 770, 800, 833, 918, 932–933, 937

Tövis (de Spinis, Tyuis), ma Teiuș, Ro. 174, 226 (Fehér m.)

Tragurium l. Trau

trágyázott föld 125, 294, 316, 414, 438, 807

trapellum 817

Trau (**Tragurium**), város, ma Trogir, Ho. 44, 109, 183, 428

traui comes 428

Trauersdorf l. Dorog

Trebišov l. Terebes

Trebušovce l. Terbegeg

Trenčín l. Trencsén

Trencsén (**Trinchin**, **Trincin**, **Trinchyn**), vár, ma Trenčín, Sz. 103, 134, 141, 451 (Trencsén m.)

– (*Trinchin*) megye 774, 894, 944

Trentul l. Treutul

Trepk fia István 332

Treuchyn l. Trocsány

Treuthul l. Treutul

Treutul (Treuthul, Trentul, Trutul dict.) Miklós mester, pozsonyi comes 38–39, 80, 103, 117, 133, 200, 232, 290, 392, 439, 512, 590, 620, 750, 768, 893, 905, 913

Trieste l. Trieszt

Trieszt (**Tergestinum**), ma Trieste, Olaszo. 23–26, 87–88, 396, 448–449, 494, 535

trieszti püspök l. Ferenc

Trinchin l. Trencsén

Trinchyn l. Trencsén

Trincin l. Trencsén

Tnava pri Laborci l. Tarna

Tnávka l. Tárnok

Tročany l. Trocsány

Trocsány (**Treuchyn**, **Troychan**), ma Tročany, Sz. 287, 519 (Sáros m.)

Trogir l. Trau

trón 12, 579–580, 905

Trosznyik l. sásvári főesperes

Troychan l. Trocsány

Trstená na Ostrove l. Nádasd

Trutul l. Treutul

Tudbay fia Ábrahám, boggyoszlói 486

tudományvétel 62, 64–65, 68–69, 117, 134, 141, 146–147, 173, 177, 190, 214, 222, 266, 271, 276, 298, 310, 316–317, 339, 359, 372–373, 385–388, 406, 409, 451, 460, 464, 497, 527–533, 620, 635, 661–662, 681, 710, 716, 740, 767, 789, 810, 823–827, 850, 894, 898–899, 909, 919–920, 925, 944–945, 951

tudományvevő oklevél 117, 141,
151, 271, 290, 298, 528–532,
716, 850

Tudortelky 245 (Krassó m.)

Tul l. Weniche

tunica 264

Túr (Thur), ma Felsőtúr (Horné
Túrovcse, Sz.) 451 (Hont m.)

Turbuch (dict.) Márton 135

Turch l. Turóc

Turcz l. Turóc

Turda l. Torda

Turnaalia l. Tornalja

Turnu Severin l. szörényi bán

Turnua l. Tarna

*Turóc (Turch, Turcz, Turuch,
Twruch) megye* 317, 774, 851

– *megye hatósága* 238

*turóci Boldogságos Szűz Mária-
monostor és konventje* 318, 774, 789

– *comes* l. János, Gilét fia

– *prépost* l. Pál

– *vicecomes* l. Fodor János

Turuch l. Turóc

Tusa, ma Tušice, Sz. 358 (Zemp-
lén m.)

Tusciana l. Toscana

Tušice l. Tusa

Tutelle (T.) 638, 747

Tuteus l. Töttös

*tűrjei (Jurle) Boldogságos Szűz-
monostor és konventje* 913 (Zala m.)

Twl 608 (Somogy m.)

Twruch l. Turóc

Tyak l. Ják

Tyba l. Tiba

Tybold mester, Örsúr nembeli,
Dorouch-i 553

Tycia l. Tisza

Tyhemer-i (dict.) Pál, egri kano-
nok 553

Tykon l. tihanyi konvent

Tyle 316 (Borsod m.)

Tymus fia György 438

Tynna l. Tinnye

Tytews l. Töttös

Tytul l. titeli káptalan

Tyugus (dict.) Miklós comes, Mó-
ric fia, Péter apja, Nema-i 240

Tyuis l. Tövis

Tywan fia Pető, Horrow-i 385

Tyzaerde l. Tiszaerdő

Tyzhazscenmartun l. Tízházszentmárton

U

Ubul (Vbul), kállói 612

– (Vbul, Wbol, Wbul), László fia,
kállói, semjéni, nagysemjéni
116, 140, 379, 416, 495–496,
677–678, 710, 717, 857

**Udvári (Oduori, Vduory,
Vduary, Vdwary)** 294, 409
(Tolna m.)

Udvaros (Oduorus) fiai: Gál, Pál,
Gergely, Tamás és András 238

Ugal (Vgal, Wgal, Wgol) 132,
156, 290, 429, 590, 601, 609,
939–941 (Somogy m.)

Ugod (Wgod, Wgut) 181 (Veszp-
rém m.)

– (Vgud) fia Damján 782

– (Wgud) fia Demeter, Csák nem-
beli 111

Ugra, ma Biharugra 906–907 kö-
zött (Bihar m.)

**Újbánya (Konigisberg, Konigis-
perg, Kvningsperg, Kunsperg,
Kunusperg, Sceunichbania,
Sceunichbanya, Scevnichbanya,
Sebniche, Sebnicha, Sebniche-
bania)**, bányaváros, ma Nová Baňa,
Sz. 500, 644, 662, 706 (Bars m.)

Újfalu (Wyfalu) 503–504 (Esz-
tergom m.)

– (**Wyfolu**) 361 (Pest m.)

– (**Vjfalú, Wyfalú**), ma Pécsújfalu (Pečovská Nová Ves, Sz.) 756–757, 847 (Sáros m.)

– (**Wyfalú**) 445

Újlak (Vylak, Wylak) 121, 377, 863, 926 (Hont m.)

– (**Wylok**), ma Rinyaújlak 739 (Somogy m.)

– (**Wylak**) 296 (Szolnok m.)

Újnép (Wynep, Wyneph) 112, 910 (Baranya m.)

újudvari (Nova Curia, Wyudwarhel) keresztes rendház és konventje 55, 171, 893 (Zala m.)

Újvár (Huynart, Wyuar, Wywar), vár, ma Holíč, Sz. 181, 921, 935 (Nyitra m.)

– (**Vjuár, Vjwár**), vár, ma Hanigovce, Sz. 757 (Sáros m.)

– (**Wyuar**), vár, ma Németújvár (Güssing, Au.) 580 (Vas m.)

újvári várnagy l. Vörös Tamás
uncia 50, 54, 346, 374

Ung (Hung, Vng, Vngh, Wng, Wngh) megye 145, 365, 903

– *megye hatósága* 145, 173, 683, 758, 769, 919

ungi comes l. Miklós, Drugeth János fia

– *vicecomes* l. György

Unyom (Eghazasvnyan, Hunya, Vnya), ma Balog- és Kisunyom 590 (Vas m.)

unyomi Szt. Mihály-plébánia 590

Úr Sírja-rend 254

Urognich l. Budislavus Ugrignich

Úszor (Vzur), ma Kvetoslavov, Sz. 237, 439, 702, 768 (Pozsony m.)

út 37, 81, 125, 137, 216, 226, 228, 252, 257, 261, 287, 333, 348, 365, 382, 384–385, 438, 466, 503–504, 512, 515, 628, 633,

751, 816, 818, 855–856, 862, 894, 902, 913, 932, 965

utca 261, 429, 540, 553, 609, 801

ügyvédvallás 43, 92, 794; l. még képviselő

ügyvédvalló levél 40, 55, 57, 80, 82, 97–98, 103, 105–106, 111, 114–117, 121–122, 129, 132–134, 140–141, 151, 156, 202, 226, 230, 234, 239, 244, 256–257, 263, 271–273, 283–284, 287–288, 290, 296, 299, 349, 364–365, 376–377, 379–383, 385, 402, 406, 435, 445, 451, 460, 463, 466, 489, 512, 546, 564, 572, 621, 688, 711, 775, 786, 792, 808, 817–818, 822, 825, 831, 843, 847, 852, 859, 861, 863, 850, 893, 897, 901–904, 906, 910, 913–914, 918, 921, 935, 932, 942; l. még képviselő

ügyvivő 741

V

Vacha l. Wocha

váci káptalan 117, 134, 187, 296, 299, 432, 435, 451, 658–659, 663, 757, 765, 921, 935 (Nógrád m.)

– *prépost* 664

– *püspök* l. Mihály

Vada (Chalanusvada) 811, 826 (Szatmár m.)

vadászóhely 830

Vág (Wag) 816 (Sopron m.)

Vágkirályfa l. Királyi

Vaja (Voy, Voya, Waya, Woya) 10, 236, 540 (Heves m.)

– (**Voya**) 124 (Szatmár m.)

Vajasd (Woyasd), ma Oiejda, Ro. 490 (Fehér m.)

Vajda (Woyuoda dict.) Jakab 386

Vajna l. Vajnatina

Vajnatina (Vaynatina), ma Vajna
(Vojnatina), Sz. 758 (Ung m.)

Vajszló (Woyzlo, Woyzlou) 349,
808 (Baranya m.)

Vajta (Woytha) 341 (Fejér m.)

Vak (Cecus) Dezső (Desew) fiai:
Benedek, Miklós és László,
Rátót nembeli 679

– (Cecus) Mihály fiai: János, Máté,
Miklós, Péter, Bertalan, Hank és
István, Jazormegy-i 394

Val I. Vál

Vál (Val, Valy) 4, 6, 9 (Fejér m.)

*Valkó (Volco, Wolkó, Wolkou,
Wolkow) megye* 120, 209, 258,
750, 881–882

vallis Luca I. Lukavölgy

– Luka I. Lukavölgy

– Wesprimiensis I. veszprémvölgyi kolostor
vallon 291

Valy I. Vál

vám 32 (hegy-), 39, 90, 171, 215,
217, 222, 264 (vásár-), 290,
299, 361, 408, 415, 459, 492,
503–504, 801, 855–856

vámjegyzék 264

vámmentesség 39, 90

Vámosatya I. Atya

vámszedő 264, 415, 844

Vanyarc (Wonyorch) 84 (Nógrád m.)

vár I. apajkeresztúri, Bari, Barkó,
Berencs, Berzéte, Borostyán,
Brindisi, Buda, Capua, Castel
Nuovo, Csejte, Csicsva, Döb-
rököz, Érsomlyó, Fehérvár,
Fraknó, Galambóc, Greben, Gréc,
Haram, Hátszeg, Jeszenő,
Kabold, Kapi, Kapronca, Kec-
kés, Knin, Körösszeg, Krapina,
Krasznahorka, Litva, Macsó,
Manfredonia, Medvevár, Nagy-
kemlék, Nagymihály, Nándor-
fehérvár, Okics, Ostrovica, Patak,

Pécs, Petnye, Pozsega, Revistye,
Sár, Sáros, Simon-tornya,
Szalánc, Szamobor, Szomszéd-
vár, Tapolcsány, Tarkő, Tátika,
Trencsén, Újvár, Várna, Veszp-
rém, Visegrád, Zágráb

– *elfoglalása* 756

– *elvétele* 451

– *építése* 503–504

– *lerombolása* 903

– *ostroma* 756

várhely I. Györke, Marcellvára

Várad (Warad) 932 (Baranya m.)

– (**Varadinum, Waradinum**), vá-
ros, ma Oradea, Ro. 117, 473, 481,
783, 906–907 között (Bihar m.)

– I. Pécsvárad

Varada I. Várda

váradelőhegyi (ma Nagyvárad
része) *Szt. István első vértanú-
monostor és konventje* 117, 365,
678, 717, 785, 825, 832, 837,
843 (Bihar m.)

– *őrszerzetes* I. László

– *prépost* I. János

várad *egyházmegye (püspökség)*
473, 477–478, 481, 484–485

– *éneklőkanonok* I. Fülöp, László

– *káptalan* 28, 97, 117, 141, 226,
242, 272, 283, 371, 382, 430–
431, 490, 572, 606, 610–612,
656–657, 667–668, 782, 784–
786, 801, 811, 929, 947–948

– *konvent* I. pécsvárad

– *olvasókanonok* I. László

– *őrkánonok* I. Gergely

– *prépost* I. Fülöp

– *püspök* I. András; Demeter, Dé-
nes fia; János

– *Szt. Péter apostol-oltár* 484–485

– *Szt. Tamás vértanú-oltár* 482

– *Szűz Mária-kisebbik egyház* 242, 612

Varadia l. Váradja

Varadinum l. Várad

Váradja (Varadia, Waradia, Waradya), ma Oarda, Ro. 521, 606 (Fehér m.)

Váralja (Varalya) 810 (Kőrös m.)

Varalya l. Váralja

varasdi (Vorosd, Worosd) comes l.

Ákos, Mikcs fia; István, Mikcs fia; János, Osl fia

varbóci (Vrbouch) főesperes l. Antal

Varbók (Worbok), ma Nemes-varbók (Zemiansky Vrbovok, Sz.) 451 (Hont m.)

Várda (Warda) 855–856 (Somogy m.)

– **(Varada, Warda, Warada)**, ma Kisvárda 113, 242, 256, 283, 285, 419, 786, 825 (Szabolcs m.)

varga 429, 500, 776

Várhosszúrét l. Hosszúrét

Varin l. Várna

várjobbágy 216, 290, 386, 501, 742, 896, 903

Varjú (Varyu, Voriw, Voryu, Waryu, Woryou dict.) János, naki officialis 4–6, 62, 64, 68, 767

Várkony (Warkon, Warkun), ma Vrakúň, Sz. 384, 759–760 (Pozsony m.)

Varna l. Várna

Várna (Varna, Warná), vár, ma Varin, Sz. 290 (Trencsén m.)

várnai várnagy l. Pál, Ivánka fia

várnagy l. András, Miklós fia; Balázs, Besenyő Mihály, Bogus, Chokode Péter, Cikó, Dezső, Ipolit; István, Konrád fia; Jakab; János, Kemény fia; Jeszenői Péter, kaproncai, Magyar István, Márton, Mihály; Miklós, Fülöp fia; Pál; Pál, Ivánka fia; Péter,

Pytuz fia; Poháros Péter, Pósa, simontornyai, Töttös, Voin, Vörös Tamás

várnép 216, 818

város l. Aix-en-Provence, Aquila, Arbe, Aversa, Avignon, Bártfa, Belluno, Breznica, Buda, Capua, Eperjes, Esztergom, Fehérvár, Foligno, Gnezno, Gréc, Győr, Kalocsa, Kapronca, Kassa, Kőrös, Nándorfehérvár, Nápoly, Nona, Óbuda, Pago, Patlak, Pécs, Pécsvárad, Pozsony, Ragusa, Sáros, Segesd, Sopron, Spalato, Szeben, Szombathely, Temesvár, Trau, Várad, Vasvár, Vegla, Velence, Verőce, Veszprém, Visegrád, Zággráb, Zára, Zenggi; l. még bányaváros

– *szokása (joga)* 344, 455, 601, 609, 639, 923

– *bíró (rector)* 41, 63, 137, 245, 290, 292–293, 314, 327, 337, 356, 408, 415, 455, 595, 601, 609, 660, 687–688, 736–737, 778, 922, 937, 949

– *esküdt polgár (senior)* 38–39, 41, 171, 212, 290, 344, 337, 356, 408, 415, 429, 455, 457, 595, 601, 609, 639, 706, 817, 958

– *ostroma* l. Zára

Varsány (Vassan, Vossan, Wosyan), ma Kis- és Nagyvarsány 272, 334, 704 (Szatmár m.)

Varyu l. Varjú

Vas (Wos dict.) Miklós comes, Emich fia, János és László apja 30, 234–235

vásár 29, 32, 37, 131, 141, 264, 344, 368, 783

Vasarhel l. Vásárhely

Vásárhely (Vasarhel), ma Somló-
vásárhely 742 (Veszprém m.)

– **(Vasarhel)**, ma Kisvásárhely
633 (Zala m.)

vásáron kikiáltás 141, 283, 913

Vásárosmiske l. Miske

Vásárút (Wasarwth), út 382

Vassan l. Varsány

Vasvár, város 57, 586 (Vas m.)

– *(Wosvar) megye* 132, 150, 310,
456, 503–504, 580, 822, 828, 913

– *megye hatósága* 385, 402, 486, 586

vasvári comes l. Ákos, Mikcs bán
fia; János

– *dékán* l. János

– *éneklőkkanonok* l. István

– *örkanonok* l. Gergely

– *prépost* l. András

– *Szt. Mihály arkangyal-egyház és
káptalanja* 56–57, 144, 149–
150, 176, 215, 227–228, 247,
261, 385, 402, 460, 586, 589,
816, 822, 847, 896, 906, 913,
943, 956

– *vicecomes* l. András, János

Vasvári (Voswar ~ Wosuar ~
Woswar-i dict.) Péter comes,
György apja 111, 945

Vasszécseny l. Szécseny

Vath 80 (Pozsony m.)

Vavrisó (Waurisov, Waurisow),
ma Vavrišovo, Sz. 965 (Liptó m.)

Vavrišovo l. Vavrisó

Vaynatina l. Vajnatina

Vbul l. Ubul

Vduary l. Udvari

Vduornuk l. Nagyudvarnok

Vduory l. Udvari

Vdwary l. Udvari

Vecerd l. Vecsérd

Vechedr l. Vecsérd

Vechk (Wechk) 257, 381 (Heves m.)

Vécse (Weyche), ma Hernádvécse
175 (Abaúj m.)

Vecsérd (Vechedr, Vicherd), ma
Vecerd, Ro. 263 (Fehér m.)

Véged (Vegud), ma Zalavég 29
(Zala m.)

Vegla, város, ma Krk, Ho. 183, 573

veglai comes l. Bertalan

végrendelet 488, 553, 582, 590, 594

Vegud l. Véged

Véke (Weyke), ma Vojka, Sz.
281, 339 (Zemplén m.)

Vel'ké Dvorníky l. Udvarnok

– Raškovce l. Ráska

– Revištia l. Rőcse

– Trakany l. Tárkány

Vel'ký Šariš l. Sáros

Velence (commune Veneciarum,

Venecia), város, ma Venezia,

Olaszo. 17, 44, 50–51, 63, 77,

86, 102, 107–108, 127, 138,

155, 169, 183, 221, 279–280,

293, 304, 313, 354, 363, 375,

389, 398, 407, 412, 428, 434,

441, 446, 461, 469, 499, 505–

506, 510, 516, 543, 547, 552,

571, 573, 577, 587, 592, 594,

602, 613, 636–638, 690–691,

696, 698, 712, 737, 743, 747,

752, 771–772, 778, 780, 788,

791, 796, 812, 820, 891, 900,

922–923

velencei consul 441, 505, 747

– *domonkos konvent és perjele* 50–
52, 71–72, 421

– *dózse* l. Andreas Dandulo

– *dukát (arany-)* 31, 50–52, 71, 86,
221, 264, 280, 304–305, 313,
375, 461, 547, 571, 587, 592, 778

– *sereg* 11, 44, 49, 77, 86, 183,
279, 304, 313, 350, 354, 363,
389, 399, 407, 418, 433–434,
446, 499, 594, 636, 642, 691,
696, 743, 761, 771–772, 780,
787, 795, 797, 892, 922

– *seregvezetők (főkapitányok, kapitányok, biztosok, gubernator-ok, equitator-ok)* 17, 31, 63, 86, 102, 109, 183, 279, 293, 305, 313, 326, 350, 354, 363, 389, 399, 407, 412, 418, 433–434, 441, 446, 461, 467, 499, 510, 516, 523–524, 543, 552, 570, 573, 592, 594, 605, 642, 690–691, 698, 738, 743, 752, 771–772, 780, 787, 795, 892, 912, 922–923

– *tanács* 17, 31, 44, 49, 63, 74, 76, 86, 102, 107–109, 118, 127, 138, 155, 169, 183, 221, 279–280, 293, 304–305, 313, 326, 350, 354, 363, 375, 389, 398–399, 407, 412, 418, 428, 433–434, 441, 446, 461, 467, 499, 505–506, 510, 516, 523–524, 543, 547, 550, 552, 570–571, 573, 577, 583, 587, 592, 594, 598, 602, 605, 613, 636–638, 642, 690–691, 696–698, 712, 737–738, 743, 747, 752, 761, 771–772, 778, 780, 787, 791, 795–797, 812–813, 820, 845, 891–892, 907, 912, 922, 931

velenceiek (Veneti) 153, 433, 501, 521

Velika l. Velike

– Gorica l. Gorica

– Londžica l. Lobsica

Velike (Velyke, Welyke), ma Velika, Ho. 13, 16, 112, 855–856, 901, 910 (Pozsega m.)

Vel'ká Ida l. Ida

Vel'ké Dvorníky l. Nagyudvarnok

– Kapušany l. Kapos

Vel'ký Pesek l. Peszek

Velpred l. Verpelét

Velyke l. Velike

Vencel fia János, gáldi 226

Vendegi 238 (Turóc m.)

Venecia l. Velence

Veneti l. velenceiek

Venezia l. Velence

Venye 111 (Fejér m.)

Veperd (Weper, Wepwr), ma Weppersdorf, Au. 156, 503–504 (Sopron m.)

Vepsény (Wepsen), ma Lepsény 385 (Veszprém m.)

Verebel l. Verebély

Verebély (Verebel), ma Vráble, Sz. 663–664 (Bars m.)

verebélyi Szt. Adalbert-egyház 663–664

verés 83, 490, 495–496, 916

Veresalma l. Vörösalma

Vereuche l. Verőce

Verőce (Vereuche), város, ma Virovitica, Sz. 810 (Verőce m.)

– (*Vereuche*) *megye* 810

verőcei comes 810

Verpelét (Velpred) 899 (Heves m.)

Vértes (Wertus) 512

Vértesacsa l. Acsa

Vértesboglár l. Boglár

Vesprim l. Veszprém

Veszprém (Wesprim), vár és város 818, 855–856 (Veszprém m.)

– (*Vesprim, Wesprim*) *megye* 310, 512, 687–688, 715, 763

– *megye hatósága* 742

veszprémi dékán l. Pál

– *egyházmegye (püspökség)* 188, 248–249, 452, 484–485, 538, 545, 647–648, 658–659, 663, 713, 887

– *éneklőkkanonok* l. Márk

– *főesperes* 871, 875

– *káptalan* 6, 62, 106, 111–112, 147, 159, 188, 190, 194, 198, 210, 319–320, 343, 348, 385, 388, 465, 485, 512, 538, 566, 569, 597, 630, 663–664, 681, 734–735, 742, 818, 855–856, 887–888, 910, 913, 917, 945

– *kolostor* l. veszprémvölgyi kolostor

– *Mindenszentek-prépostság* 855

– *olvasókanonok* l. Bereck, János fia; János, András fia
 – *őrkanonok* l. István
 – *prépost* 248; l. még János, Mihály
 – *püspök* 188, 190, 198, 248, 452, 485, 888; l. még Galhardus, István, János, Zlaudus
 – *püspök jogai* 248
 – *Szt. Katalin-kolostor és apácái* 465
veszprémvölgyi apátnő l. Viola
 – *Boldogságos Szűz-oltár* 512
 – (*vallis Wesprimiensis, veszprémi*) *Boldogságos Szűz-kolostor és apácái* 465, 512
 – *priorissa* l. Margit
Vesszős (Vezews, Vezeus, Vezsceus, Vezzeus, Wesseus, Wezsceus, Wezzews, Wezzeus, Wezeus) mester, Becsei Imre fia, királyi lovag, becsei 4–6, 9, 62, 64, 66, 68, 218, 276, 308, 314, 328, 632, 707, 767
vesztegetés 736, 778
Vetus Buda l. Óbuda
Veydner (Weynner dict.) Hannus comes, Katalin apja, budai polgár 455, 544, 582, 639
Vezekény (Wezeken), ma Heves-vezekény 287, 466 (Heves m.)
 – (*Wezeken*) *nemzetség* 853
Vezeus l. Vesszős
Vezews l. Vesszős
Vezeus l. Vesszős
Vezsceus l. Vesszős
Vgal l. Ugal
Vgh (Wgh) 125 (Baranya m.)
Vgud l. Ugod
viasz 264, 290, 553
viaticum 22
Vica (Nogwycha, Vichafeulde, Wycha, Wyccha, Wycza) 132, 589, 830, 906, 943 (Sopron m.)

vicecomes l. András; András, Endre fia; arbei, Bogus; Dénes, Saul fia; Dezső; Domokos, Zelech-mer fia; Fejes Gergely, Fodor János, Fogach, God, Guillel-mus, György, István; Jakab, Péter fia; János; János, István fia; János, Kemény fia; János, Péter fia; Konth, Mihály; Mihály, András fia, Orros János; l. még megye hatósága

Vichafeulde l. Vica

Vichen fia Voin, várnagy 549

Vicherd l. Vecsérd

Vid, nyitrai püspök, királyi kápolna-ispán 38–39, 200, 451, 590, 664, 750, 786, 894, 905, 944

–, Pál bán fia, varsányi 272

– (Wyd) fiai: Roland és János, ráskai 334

Vida fia Pál, comes terrestris, poroszló 290

Vidas 774

Vienne (Viennensis), Fro. 12, 52, 155, 421, 477

Vienne-i dauphin l. Humbert

– *zsínat* 477

Viennensis l. Vienne

vikárius l. Domokos, Jakab, János, Pál, Tamás

Vilhermus l. Drugeth Vilmos

villa Brugis l. Bruges

– *Cantha* l. Csantafalva

– *Farkasii* l. Farkasfalva

– *Ghaan* l. Gánfalva

– *Kaal S. Benedicti* l. Szentbenedeknél

– *Mykula* l. Mikolafalva

– *Pyk* l. Pikfalva

– *Stephk* l. Stepkfalva

Villanova, ma Villeneuve-les-Avignon, Fro. 442, 447, 452–454, 458, 481, 484–485, 493–494, 538

Villeneuve-les-Avignon l. Villanova

Villermus l. Drugeth Vilmos
villicus 32, 61, 264–265, 290, 314, 327, 348, 356, 457, 542, 810, 825
 Vilmos (Guillelmus), cassinói püspök, pápai nuncius 400, 453, 536–537, 559–560, 565, 721–729, 731–732, 745–746, 773, 803, 839–841
 – (Guillelmus, Guillelmus), Chartres-i püspök 75, 535
 – (Guillelmus), kardinális 181, 754
 – (Wyllermus), pannonhalmi apát 210
 – (Wyllermus), savniki apát 383
 – (Wylliam) fia András 451
 – (Guillermus) fia Arnald, lombezi és váradi kanonok, Mirebeau-i 948
 – (Wylliam) fia Miklós 468
 – (Wylliam) fia Miklós, fülefalvi 43, 937
 – l. Drugeth Vilmos, Wilhelm
 Vince mester, váci kanonok 451
 –, Péter fia, krasznai főesperes 675–676
 –, Margit apja, vörösligeti 512
 Vincló (Vinclo), István fia, töttösi 460
 – (Vynchlow, Wyzlou), Pál fia, Awad-i 402, 828
 Vinclo l. Vincló
 Vingard l. Vingárd
Vingárd (Weyngarth), ma Vingard, Ro. 860 (Fehér m.)
 Vinica l. Nyék
Vinichna 177 (Kőrös m.)
Vinna (Wynna), ma Vinné, Sz. 903 (Ung m.)
 Vinné l. Nagymihály, Vinna
 Viola (Wyola), tolcsvai Pál felesége 175
 –, veszprémvölgyi apátnő 465, 512
 Virje l. Prodaviz
Virniliuagass 368 (Sáros m.)
 Virovitica l. Verőce
 Visegrád l. Visegrád

Visegrád (Altum Castrum, Visegrad, Vissegrad, Vyssagrad, Vyssegrad, Wissegrad, Wysegrad, Wyssegrad), vár és város 2, 4–9, 11, 14, 27–29, 32–35, 40, 56–58, 61, 78–79, 90, 96, 103, 106, 111–112, 117, 122, 128, 134–135, 141, 151, 160, 166, 172, 190–192, 201–202, 204, 206–207, 209, 217, 219, 224, 241, 252, 255–257, 259, 271–272, 275, 281–284, 287, 290, 297–298, 300, 308, 314–315, 323, 327–328, 337, 352, 356–357, 364–367, 376–380, 382–385, 390, 394, 402, 408, 451, 460, 464–466, 468, 512–514, 542, 564, 572, 579–580, 589–590, 599, 601, 607, 643, 750–751 között, 817, 846–847 között, 863, 952, 956 (Pilis m.)
 – *leégése* 290
Visk (Wysk), ma Ipolyvisk (Vyškovce nad Ipl'om, Sz.) 361 (Hont m.)
 – (**Vysk**), ma Viskove, Ukr. 507 (Máramaros m.)
 Viskeleth l. Vízkelet
 Viskove l. Visk
 Višný Lánec l. Lánec
Visonta (Wysunta) 381 (Heves m.)
 Vissegrad l. Visegrád
 Vít'az l. Vitéz
Vitéz (Wytez), ma Kis- és Nagy-vitéz (Ovčie és Vít'az, Sz.) 219, 776 (Sáros m.)
 Vivariensis l. Viviers-i egyházmegye
 Viviers-i (Vivariensis; Fro.) egyházmegye 616
 Víz (Vyz dict.) Tamás, örsi 391
Vizakna (Salisfodium), ma Ocna Sibiului, Ro. 457 (Fehér m.)
vizaknai Szűz Mária-egyház 457

Vízkelet (Viskeleth, Vyzkeleth),
ma Čierny Brod, Sz. 163, 962
(Pozsony m.)

Vízvár (Vzvar, Wyzwar) 245,
369 (Krassó m.)

Vizsoly (Wysul) 141 (Abaúj m.)

Vjfalú l. Újfalú

Vjuár l. Újvár

Vjvár l. Újvár

Vlková l. Farkasfalva

Vlky l. Vök

Vlreich der Chrophel, prukki pol-
gár 278

Vndos l. Ondos

Vndous l. Ondos

Vng l. Ung

Vngh l. Ung

Vnya l. Unyom

Voin comes, Vichen fia, várnagy 549

Vojka l. Véke

Vojnatina l. Vajnatina

Vojnice l. Keszí

Vol'a l. Volya

Volche l. Völcsej

Volco l. Valkó

Volya (Wolyad), ma Laborcfalva
(Vol'a, Sz.) 680, 964 (Zemplén m.)

Voriw l. Varjú

Vorosd l. varasdi comes

Voryu l. Varjú

Vossan l. Varsány

Voswar l. Vasvári

Voy l. Vaja

Voya l. Vaja

Voytha l. Woytha

Vök (Welk), ma Vlky, Sz. 849
(Pozsony m.)

Völcsej (Volche) 259 (Sopron m.)

Völgyfalva l. Ikka

Vörös (Rufus) Ábrahám fia János,
cseklészi 768

– (Rufow) Imre, aradi szolgabíró 82

– (Rufus) István, vepsényi 385

– (Rufus) Jakab 832

– (Rufus) János, Miklós fia 365

– (Rufus) János fia Imre, Halymba-i 151

– (Rufus) Lőrinc 382

– (Rufus) Miklós, Miklós fia,
devecseri 151

– (Rufus) Miklós fia János, sági 818

– (Rufus) Péter, egyházasmersei
officialis 7–8, 65, 69, 622

– (Rufus) Péter, királyi al-lovász-
mester 411

– (Rufus) Péter, récsei 864

– (Rufus) Tamás mester, újvári,
berencsi és csejteji várnagy, Péc-
nembeli 181, 921, 935

Vörösalma (Weresalma), ma
Červenica pri Sabovine, Sz.
387–388 között (Sáros m.)

– (Veresalma, Weresalma), folyó 591

Vörösliget (Weresligeth) 512
(Veszprém m.)

**Vörösmart (Weresmarth, Weres-
morth),** ma Pálosvörösmart 134
(Heves m.)

Vráble l. Verebély

Vrakúň l. Várkony

Vrana l. Vrána

Vrána, ma Vrana, Ho. 441

Vraychfolua 369 (Krassó m.)

Vrbouch l. varbóci főesperes

Vrr Mátyás 832

Vrs l. Őrs

Vršac l. Érsomlyó

Vrtich, hegy 277

Vrus l. Oros

Vruzd l. Oroszd

Vrws l. Oros

Vsa (Wsa) 260 (Nógrád m.)

Vta 290

Vuchek, hegy 292

Vydernyk 508 (Szepes m.)

Vylak l. Újlak

Vynchlow l. Vincló

Vysk l. Visk

Vyškovce nad Ipl'om l. Visk

Vyšné Ružbachy l. Ruszbach

Vysobur (Ysobor), folyó 735

Vyssagrad l. Visegrád
Vyssegrad l. Visegrád
Vyssun l. Wiesen
Vywar l. Abaújvár
Vyz l. Víz
Vyzkeleth l. Vízkelet
Vztro (Wztro, Wztrow) 112, 910
(Baranya m.)
Vzur l. Úszor
Vzvar l. Vízvár

W

Wachala fia Tamás 579, 682
Wag l. Vág
Wagendresser, hn. 212
Wal 677 (Szabolcs m.)
Walter de Mora, domonkos testvér 196
Walus 855–856 (Somogy m.)
Wan 808 (Pest m.)
Warad l. Várad
Warada l. Várda
Waradia l. Váradja
Waradinum l. Várad
– Petri l. Pétervárad
Waradya l. Váradja
Warda l. Várda
Warkon l. Várkony
Warkun l. Várkony
Warna l. Várna
Waryu l. Varjú
Wasarwth l. Vásárút
Wasserval, hn. 457
Waurisov l. Vavrisó
Waurisow l. Vavrisó
Waya l. Vaja
Wbol l. Ubul
Wbul l. Ubul
Wdwarnuk l. Nagyudvarnok
Wechk l. Vechk
Wedner fia Miklós, budai polgár 582
Welch (Wielanich) fia Tamás,
gréci esküdt 290
Welk l. Vök
Welueng comes 601, 609
Welyke l. Velike
Wenhard fia Miklós 822
Weniche (Tul) 954 (Bodrog m.)

Weper l. Veperd
Weppersdorf l. Veperd
Wepsen l. Vepsény
Wepwr l. Veperd
Weresalma l. Vörösalma
Weresligeth l. Vörösliget
Weresmarth l. Vörösmart
Weresmorth l. Vörösmart
Wermus (Berenus) 349, 808 (Baranya m.)
Werntin Péter (Petrin), pozsonyi
esküdt polgár 344
Wertus l. Vértes
Werusur l. Örsúr
Wesprim l. Veszprém
Wesseus l. Vesszős
Westminster (Westmonasterium),
ma London része, Anglia 196
Westmonasterium l. Westminster
Wexnyk 348 (Zala m.)
Weyche l. Vécse
Weyke l. Véke
Weyngarth l. Vingárd
Weynner l. Veydner
Weyteh fia János 287, 466
Wezeken l. Vezekény
Wezelem, hn. 862
Wezeus l. Vesszős
Wezzeus l. Vesszős
Wezzews l. Vesszős
Wezsceus l. Vesszős
Wgal l. Ugal
Wgh l. Vgh
Wgod l. Ugod
Wgol l. Ugal
Wgud l. Ugod
Wgut l. Ugod
Wielanich l. Welch
Wiesen (Vyssun, Wysun), ma
Rétfalu (Wiesen, Au.) 503–504
(Sopron m.)
Wilhelm de Yissem, iuratus, nota-
rius, közjegyző 396, 448–449
Willermus l. Drugeth Vilmos
Windin l. Sásony
– am See l. Sásony
Wissegrad l. Visegrád
Wlahfeu, hn. 125

Wlchata (Wlcheta), gréci esküdt 290
 Wlcheta l. Wlchata
 Wlchiak fia Lukács 386
Wlchina (Wlchyna) 323, 387
 (Szepes m.)
 Wlchyna l. Wlchina
 Wlk, Kochan-i várjobbágy 386
 –, Miklós fia 216
 Wlkonoy fia Mixe, okicsi várjobbágy 216
 Wlkota fia István 386
 Wlkoy fia Miklós 239
Wlmus, hn. 932
 Wlph, ungi várjobbágy 903
 Wluengius l. Wluingus
 Wluengus l. Wluingus
 Wluingus (Wluengus, Wluengius)
 Horsundorpharius (Horsundarpharius) mester, királyi lovag 361, 798
 Wndos l. Ondos
 Wndous l. Ondos
 Wng l. Ung
 Wngh l. Ung
 Wocha (Vacha) 849 (Pozsony m.)
 Wolkó l. Valkó
 Wolkou l. Valkó
 Wolkow l. Valkó
 Wolyad l. Volya
 Wonyorch l. Vanyarc
 Worbok l. Varbók
Worbona 823 (Kőrös m.)
Worbona-i Szt. Tamás apostolkápolna 823
 Worosd l. varasdi comes
 Woryou l. Varjú
Worzka 315 (Bodrog m.)
 Wos l. Vas
 Wosuar l. Vasvári
 Wosvar l. Vasvár
 Woswar l. Vasvári
 Wosyan l. Varsány
 Wouereu fia Antal, kidei 30
 Woya l. Vaja
 Woyasd l. Vajasd
 Woytha fia Churco 37

Woytha (Voytha), Dénes és Deme-
 ter apja, zsigrai 213, 219
 – l. Vajta
 Woyuoda l. Vajda
 Woyzlo l. Vajszló
 Woyzlou l. Vajszló
Wranich, patak 386
Wranin, patak 386
 Wrdug l. Ördög
 Wrimacha l. Wrmacha
Wrmacha (Wrimacha), folyópart 386
Wroclaw-i (Lo.) egyházmegye 197,
 876–879
 Wrs l. Örs
 Wrthlin 553
 Wruzd l. Oroszd
 Wrws l. Oros
 Wsa l. Vsa
 Wsud l. Ösöd
 Wulkchin, szanai 277
 Wuschet, újbányai esküdt 706
 Wyadal fia Pál, gombai jobbágy 439
 Wyccha l. Vica
 Wycha l. Vica
 Wycza l. Vica
 Wyd l. Vid
 Wydas, Sypun fia 297, 317
 Wyfalu l. Újfalu
 Wyfolu l. Újfalu
Wygne 73 (Gömör m.)
 Wylak l. Újlak
 Wyllermus l. Drugeth Vilmos, Vilmos
 Wylliam l. Vilmos
 Wylok l. Újlak
 Wylliam l. Vilmos
 Wynep l. Újnép
 Wyneph l. Újnép
 Wynna l. Vinna
 Wyola l. Viola
 Wysegrad l. Visegrád
 Wysk l. Visk
Wyslas 926 (Hont m.)
 Wyssegrad l. Visegrád
 Wysul l. Vizsoly
 Wysun l. Wiesen
 Wysunta l. Visonta
 Wytalis fia János 553
 Wytez l. Vitéz

Wyuar l. Abaújvár, Újvár
 Wyudwarhel l. újudvari konvent
 Wywar l. Újvár
Wyżaw, víz 457
 Wyzlou l. Vinclo
 Wyzwar l. Vízvár
Wz comes 134
 Wztro l. Vztro
 Wztrow l. Vztro

Y

Yazo l. Jászó
Yekseegese, tó 232
 Yemnik l. Jamnik
 Ynok l. Enok
 Ysaak l. Izsák
 Ysabella l. Izabella
 Ysak l. Izsák
 Ysobor l. Vysobor
 Ywanch l. Ivánc
 Ywanusi l. Jánosi

Z

Zaah l. Záh
 Zaard, András fia, izsákai 801
 Zaaz l. Százd
Zabady 451 (Zala m.)
zabla 527–532
 Zabocho l. Szabolcs
 Zabolch l. Szabolcs
 Zabouch l. Szabolcs
 Zabowch l. Szabolcs
 Zacha l. Zaha
 Zadar l. Zára
 Zador fia Danus, zsigrai 689
 Zádorfalva l. Apáti
Zagatu, hn. 932
Zagoria 216 (Varasd m.)
Zágráb (Zagrabia), vár és város,
 ma Zagreb, Ho. 177, 239, 254,
 264, 290, 309, 338, 386, 548,
 551, 556, 581, 590, 631, 634,
 736, 790 (Zágráb m.)
 – *megye* 631
zágrábi apát l. János
 – *bíró* 736

– *comes* l. Iunus
 – *egyházmegye (püspökség)* 172,
 254, 401, 556, 584
 – *káptalan* 117, 162, 177, 187,
 216, 243, 264, 277, 290, 303,
 336, 338, 386, 393, 548–549,
 634, 736, 751
 – *örkanonok* l. János
 – *perjel* l. László
 – *prépost* l. Jakab
 – *püspök* l. István, Jakab
 – *Szt. Miklós-egyház és konventje* 590
 – *Szűz Mária-egyház* 595
 Zagrabia l. Zágráb
Zagrag 765–766 (Gömör m.)
 Zagreb l. Zágráb
Zagyva, folyó 166
 Zagyvaszántó l. Szántó
 Zah l. Záh
Záh (Zaah, Baldunberke) 388
 (Zala m.)
 – *(Zah) nemzetség* 200
 – (Zaah) fia Felicián, Záh nembeli 200
 Zaha (Zacha) fia Miklós, kürti
 327, 406
Zaheus (Zeheus) 79, 84, 157, 164
 (Pest m.)
 Záhradné l. Szedikert
 Zakal l. Szakaly
 Zakala l. Szakaly
 Zakalas l. Szakállas
 Zakaly l. Szakoly
 Zakol l. Szakoly
Zala 632, 939–941 (Somogy m.)
 – *megye* 29, 129, 190, 324, 388,
 451, 503, 569, 663, 913
 – *megye hatósága* 324, 701
 –, *folyó* 569, 913
 – 849
 – (dict.) Egyed 216
 Zalad l. Szólát
 Zaladmonostora l. Szólátmonostor
 Zaladmonustura l. Szólátmonostor
 Zalaegerszeg l. Egerszeg

Zalag (dict.) András, békásmegyeri 807

Zalahalap l. Zalahaláp

zalai (ma Zalavár) *Szt. Adorján vértanú-monostor és konventje* 459, 569, 633, 902–903 között (Zala m.)

– *apát* l. Miklós

– *comes* l. István, Pál

– *főesperes* l. Sebestyén

– *vicecomes* l. Mihály, András fia

Zalaistvánd l. Istvánd

Zalakomár l. Komár

Zalanch l. Szalánc

Zalasun l. Salasun

Zalaszentgrót l. Szentgrót

Zalaszentlászló l. Szentlászló

Zalateluk 950 (Vas m.)

Zalath l. Szólát

Zalathna l. Szalatnya

Zalathnya l. Szalatnya

Zalathnyan l. Szalatnya

Zalatna l. Szalatnya

Zalatnapataka l. Szalatnyapataka

Zalauk l. Szalók

Zalavár l. zalai konvent

Zalavég l. Véged

Zaldubag, folyó 811

Zalka l. Szalka

Zallas l. Chubud

Zalo, famulus 490

Zalokhaza l. Szalóc

Zalouk l. Szalók

Zalouka l. Szalóka

Zaluska l. Szalacska

Zalužice l. Szalacska

Zam 801 (Szabolcs m.)

Zamobor l. Szamobor

Zampho l. Szántó

Zamptov l. Szántó

Zamur l. Szomor

Zana l. Szana

Zanan l. Zauan

Zanthow l. Szántó

Zanyo (dict.) Mihály, Szőke János fia 954

Zára (**Jadra**, **Jadria**), város, ma

Zadar, Ho. 31, 44, 63, 77, 86, 109,

127, 153, 155, 182–183, 199, 221, 268, 279, 293, 304–305, 313, 322, 326, 350, 354, 363, 375, 398–399, 407, 410, 418, 433, 436, 441, 446, 461, 499, 501, 509, 521, 523, 543, 550, 552, 573, 587, 592, 594, 605, 636, 642, 685, 691, 698, 743, 761, 771–772, 787, 796–797, 891–893, 899–900, 907, 912, 922–924

zárai érsek l. Miklós

záraiak (*Jadratini*) 31, 63, 109, 293, 375, 446, 573, 594, 603, 605, 636, 642, 697, 752, 771, 812

Zarand l. Zaránd

Zaránd (*Zarand*) megye 962

zarándoklat 185–186, 312, 481, 562, 614–615, 671–672

zászló 103, 134, 501

Zathmar l. Szatmár

Zaua l. Száva

Zauan (**Zanan**) 876–878

Zauicha (**Zauischa**), folyó 216

Zauischa l. Zauicha

Zavar (**Zouor**), Sz. 702 (Pozsony m.)

Zayhan 834

– (Zehan, Zeyhan) fia Konrád 112, 855–856, 910

Zbudza l. Izbugya

Zdihovo, Ho. 292 (Zágráb m.)

Zebegen l. Zebegény

Zebegény (**Zebegen**) 78 (Hont m.)

zebegényi apát l. Grisognus

– *Szt. Mihály arkangyal-monostor* 78

Zebelies l. Szebelléb

Zebes l. Zsebes

Zech l. Szécs

Zechen fia Mihály 236

Zechun l. Szécseny

Zedekerthe l. Szedikert

Zedereg 167 (Fejér m.)

Zedyryes l. Szederjes

Zeech l. Szécs

Zeek l. Szék

Zeeles l. Szölös

Zeeplak l. Széplak
 Zeer l. Szer
 Zegew l. Cegő
 Zehan l. Zayhan
 Zeheus l. Zaheus
 Žehňa l. Zsegnye
 Žehra l. Zsigrá
 Zekel l. Székely
 Zeky l. Szék
 Zelechmer fia Domokos, szolnoki
 vicecomes 296
 Zelen l. Szelény
Zelenzad (Zelezunzad) 120 (Valkó m.)
 Zelezunzad l. Zelenzad
 Želiezovce l. Zseliz
Zelnicha 575 (Varasd m.)
 Žemberovce l. Zsember
 Zemerred l. Szemeréd
 Zemeth l. Szemet
 Zemiansky Vrbovok l. Varbók
 Zemlek l. Szemlék
 Zemlen l. Zemplén
 Zemleyn l. Zemplén
 Zemlin l. Zemplén
 Zemluk l. Szemlék
 Zemlyen l. Zemplén
 Zemlyn l. Zemplén
 Zemplen l. Zemplén
*Zemplén (Zemlen, Zemleyn, Zemlin,
 Zemlyen, Zemlyn, Zemplen,
 Zemplyn) megye* 141, 358, 365,
 419, 432, 451, 492, 757, 831,
 903, 925
 – *megye hatósága* 117, 141, 339,
 365, 404, 920
zempléni comes l. Miklós, Pál
 – *főesperes* l. János, Péter
 – *szolgabíró* l. Pál, Miklós fia
 Zemplyn l. Zemplén
Zenchlesebunch 7 (Fejér m.)
Zengal 451 (Hont m.)
Zengg (Segna, Segnia), város, ma
 Senj, Ho. 332, 412, 441, 573,
 642, 712, 772, 780, 791
zenggi comes l. Bertalan
 Zenleluk l. Szentlélek

Zente fiai: Pál, János és Mihály 238
Zenth (Zenthlyh) 451 (Hont m.)
 Zenth Leonarth l. Szentlénárt
 Zenthbalas l. Szentbalázs
 Zenthegyd l. Szentegyed
Zentheh 451
 Zenthemrech l. Szentimre
 Zenthgal l. Szentgál
 Zenthgewrgh l. Szentgyörgy
 Zenthgurg l. Szentgyörgy
 Zenthgurg l. Szentgyörgy
 Zenthlazzlou l. Szentlászló
 Zenthleluk l. Szentlélek
Zenthluka 855–856 (Somogy m.)
 Zenthmarton l. Szentmárton
 Zenthmartun l. Szentmárton
 Zenthmiclos l. Szentmiklós
 Zenthmiclosalap l. Szentmiklósalap
 Zenthmiclosalapa l. Szentmiklósalap
 Zenthmiklos l. Szentmiklós
 Zenthmiklosalap l. Szentmiklósalap
 Zenthmiklosalapa l. Szentmiklósalap
 Zenthmyhal l. Szentmihály
 Zenthmyklos l. Szentmiklós
 Zenthpeteralapa l. Szentpéteralap
 Zenthpetheralap l. Szentpéteralap
Zenthsegh 451 (Hont m.)
 Zenthlyh l. Zenth
 Zentlazzlow l. Szentlászló
 Zentlenarth l. Szentlénárt
 Zenthmiclos l. Szentmiklós
 Zentus l. Szentes
 Zep l. Szép
 Zeplak l. Széplak
 Zequi l. Szék
 Zer l. Szer
 Zerdahel l. Szerdahely
 Zeredahel l. Szerdahely
Zerenche (Scerenche, Boxafolde)
 913 (Zala m.)
Zerenka (Zerenke) 855–856 (So-
 mogy m.)
 Zerenke l. Zerenka
Zeryauinch, mocsár 216
 Zeuch l. Szűcsi
Zeuchen 133 (Somogy m.)
 Zeudemeter l. Szödemeter
 Zeukapetermolna l. Szőkepétermalma

Zeuke l. Szőke
 Zeukewyze l. Szőkevize
 Zeules l. Szőlős
 Zeuleus l. Szőlős
 Zeulews l. Szőlős
 Zeurus (Seurus) comes, Hannus
 fia, stepkfalvi 323, 387, 538
 Zevdy l. Sződi
 Zewdy l. Sződi
Zeweybok 585
 Zewles l. Szőlős
 Zeyhan l. Zayhan
Zics (Zych) 210, 939–941 (Somogy m.)
 Zillingtal l. Ikka
Ziman (Zyman) 742 (Veszprém m.)
Zkerben (Zkerbyn) 105 (Abaúj m.)
 Zkerbyn l. Zkerben
 Zlagna l. Szalatnya
 Zlaudus, veszprémi püspök 569
 Zlobiuech fiai, Kochan-i várjobbágyok 386
 Zoard fia János 355
 Zob l. Szob
 Zoboch l. Szabolcs
zobori (Zubur) Szt. Ipolit vértanúmonostor és konventje 662 (Nyitra m.)
 Zobothel l. Szombathely
 Zobouch l. Szabolcs
 Zobuslo l. Szoboszló
 Zobuslaus l. Szoboszló
 Zobuzlo l. Szoboszló
 Zokol l. Szakoly
 Zolad l. Szólátmonostor
 Zoladmonustra l. Szólátmonostor
Zolard 261 (Vas m.)
 Zolath l. Szólát
 Zolathmonustura l. Szólátmonostor
 Zolgageur l. Szolgagyőr
 Zolgageur l. Szolgagyőr
 Zolium l. Zólyom
 Zolnok l. Szolnok
 Zolnuk l. Szolnok
 Zolok l. Szalók
 Zoluska l. Szalacska

Zólyom (Zolyum), ma Zvolen, Sz. 844 (Zólyom m.)
 – (*Zolium, Zolyum*) megye 318
zólyomi comes l. Mihály, Olivér
 – *curialis comes* l. Lőrinc
 Zolyum l. Zólyom
Zomayun 801 (Szabolcs m.)
Zomayun-i Szt. Kozma és Damján vértanú-egyház 801
Zomen 133 (Somogy m.)
 Zonk, Hannus fia 323, 387
 Zonuk l. Szolnok
 – Exterior l. Szolnok
 Zoob l. Szob
 Zopa (dict.) Pál fia: Miklós, szentgyörgyi 273–274
 Zopokon l. Aggszentpéter
Zopor (Zupur) 333 (Bács m.)
Zothla, folyó 216
 Zothmar l. Szatmár
 Zouk fia Jákó 98
 Zouor l. Zavar
 Zownuk l. Szolnok
 Zubko, István fia 177
 Zubur l. zobori konvent
 Zud l. Szúd
 Zudor l. Cudar
 Zuha l. Apáti
Zuharakouicha, völgy 216
Zuhodol, folyó 386
 Zulgagewr l. Szolgagyőr
 Zumur, Nezteus fia 297, 317
 – fia Miklós 232
Zumurfolua 112, 910 (Baranya m.)
 Zumzed l. Szomszédvár
 Zupa 143
 Zupur l. Zopor
 Zurdukpataka l. Szurdokpataka
 Zurdukpispeky l. Szurdokpüspöki
 Zurdukpyspuky l. Szurdokpüspöki
 Zurduky l. Szurdoki
Zuti (Zwty) 283, 419 (Szabolcs m.)
 Zvolen l. Zólyom
 Zwlws l. Szőlős
 Zwmula l. Szomolya
 Zwty l. Zuti

Zych l. Zics
 Zychyn l. Szécseny
 Zygee fia Tamás 794
 Zygeth l. Sziget
Zyk, folyó 261
 Zyl l. Szil
 Zylag l. Szilágy
 Zylagh l. Szilágy
 Zyluaeghaz l. Szilvaegyház
Zyma 844 (Zólyom m.)
 – fia János, osztrolukai 844
 Zymán l. Ziman
 Zynak l. Zynek
Zynek (Zynak, Zynyek) 406
 (Heves m.)
 Zyner l. Szenyér
 Zynier l. Szenyér
 Zynyek l. Zynek
 Zynyer l. Szenyér
 Zyrdahel l. Szerdahely
Zyrthus, víz 903
Zythniche, folyó 902
Zsadány (Sadán), ma Tarna-
 zsadány 103, 134 (Heves m.)
 Zsáka l. Izsáka
zsámbéki monostor 955, 957 (Pilis m.)
 – *prépost* 957
Zsebes (Scebes, Zebes), ma
 Šebastovce, Sz. 445 (Abaúj m.)
Zsédeny (Seden) 956 (Vas m.)
Zsegnye (Segne), ma Žehňa, Sz.
 684 (Sáros m.)
 zselici monostor l. zselicszentjakabi monostor
zselicszentjakabi (zselici, S.
Jacobus de Selizyo) Szt. Jakab-
monostor 112, 910 (Somogy m.)
Zseliz (Selez, Selyz), ma Želiezovce,
 Sz. 218, 255 (Hont m.)
Zsemler (Semler), ma Žembe-
 rovce, Sz. 135, 902 (Hont m.)
zsidók 889
Zsigra (Sygra), ma Žehra, Sz.
 213, 689, 720 (Szepes m.)
zsinat 477, 629

zsold 49, 54, 313, 696, 771, 787, 797
zsoldos 229, 446, 523, 605, 691, 698

.....xa 821
 ispotályos ház kereszteseinek
konventje 402
ius mester, szlavón báni szám-
 tartó 239
adey fia István 115
 fia Miklós 21
 fia Péter, szerdahelyi 232

[nő], ajkai Jakab özvegye 566
 –, Apród Pál özvegye 296
 –, becsei Vesszős felesége 632
 –, békásmegyeri Kecskés István
 anyja 807
 –, biri Tamás leányai 612
 –, bocsi Miklós leányai 553
 –, Bolth-i András leánya 825
 –, Cikó leánya 79
 –, csetneki Benedek leánya 829
 –, Domunkkezy-i János özvegye 588
 –, Gergely comes felesége 375
 –, gyógyi Miklós felesége 700
 –, Györk leánya 258
 –, Györk özvegye 258
 –, István erdélyi vajda leánytestvé-
 re 687–688
 –, István leányai 258
 –, István özvegye 258
 –, István özvegye 514, 686
 –, Jazormegye-i Vak Mihály özve-
 gyé 394
 –, kidei Antal felesége 30, 234
 –, kidei Gergely felesége 30, 234
 –, Mihály felesége 700
 –, Mihály leánya 714, 860
 –, Miklós macsóí bán özvegye 830
 –, nagymartoni Miklós anyja 504
 –, noszlopi Máté özvegye 513

- , Nyclas prukki polgár felesége 278
- , Ör Egyed felesége 324
- , Peter prukki polgár felesége 278
- , Péter felesége 324
- , Péter felesége 844
- , Pongrác özvegye 141
- , Scyud-i Tamás felesége 753
- , siklósi Miklós leánya 855–856
- , somosi Egyed özvegye 41
- , szeri László felesége 834–835, 909
- , szeri Pósa felesége 834–835, 909
- , pottornyai Sándor felesége 965
- , velikei László alnádor felesége 13
- , Vleisch prukki polgár felesége 278
- , Wrthlin felesége 553
- , zsemeri Miklós felesége 902

TARTALOMJEGYZÉK

INDEX ABBREVIATIONUM	
Rövidítések jegyzéke	5
DOCUMENTA	13
INDEX NOMINUM ET RERUM	
Név- és tárgymutató	535

Felelős kiadó: Szegedi Középkorász Műhely
Technikai szerkesztés: Révész Éva
Nyomdai kivitelezés: E-press Nyomda Kft., Szeged

A szerző az MTA-HIM-SZTE-MOL
Magyar Medievisztikai Kutatócsoport tagja.

